Bundel - Besluitvormende Raad van 16 juni 2026

Agenda bijlagen

Uitnodiging besluitvormende raadsvergadering
Getekende presentielijst besluitvormende raad 16 juni 2026

1 Opening en mededelingen

2 Vaststellingen

2.1 Vaststelling agenda raadsvergadering

Concept agenda Besluitvormende Raad 16 juni 2026
Vastgestelde agenda Besluitvormende Raad 16 juni 2026

2.2 Vaststelling besluitenlijst besluitvormende raadsvergadering d.d. 6 mei 2026

Concept besluitenlijst besluitvormende raad 6 mei 2026
Getekende besluitenlijst besluitvormende raad 6 mei 2026

2.3 Vaststelling lijst ingekomen stukken

Concept lijst ingekomen stukken 16 juni 2026
Getekende lijst ingekomen stukken 16 juni 2026

3 Benoemingen

3.1 Benoeming en installatie burgerlid BBB

Op 18 maart 2026 zijn gemeenteraadsverkiezingen geweest. De fracties van gemeenteraad Buren kunnen in hun raadswerkzaamheden ondersteund worden door burgerleden. Elke fractie mag 3 burgerleden hebben. Een vierde burgerlid is mogelijk voor de raadscommissie informatieveiligheid. De commissie onderzoek geloofsbrieven heeft onderzoek gedaan naar de benoembaarheid van het kandidaat-burgerlid en brengt advies uit. Naar aanleiding van dat advies besluit de gemeenteraad over de benoeming van het voorgestelde burgerlid. De fractie van de BBB draagt mevr. F.C. (Riny) Veenis-Missler voor als nieuw burgerlid. Hiervoor is benoeming door de raad noodzakelijk.

Raadsvoorstel benoeming burgerlid BBB
Raadsbesluit benoeming burgerlid BBB
Getekende raadsbesluit benoeming burgerlid BBB

3.2 Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen

Stichting BasisBuren heeft een nieuw lid voor de Raad van Toezicht voorgedragen. In september 2025 is een vacature ontstaan. De Raad van Toezicht heeft een wervings- en selectieprocedure doorlopen en draagt mevrouw Kim van Dooijeweert voor als nieuw lid. De gemeenteraad is op grond van de statuten bevoegd om leden van de Raad van Toezicht te benoemen. Met dit voorstel wordt voorzien in de continuïteit van het toezicht op het openbaar primair onderwijs in de gemeente Buren.

Raadsvoorstel Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen
Raadsbesluit Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen
Getekende raadsbesluit Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen
Bijlage 1 - Voordracht Raad van Toezicht BasisBuren
Bijlage 2 - Reglement werving en selectie Raad van Toezicht ,vastgesteld op 18 jan 2022
Bijlage 3 - Vacature Raad van Toezicht BasisBuren

3.3 Benoeming leden auditcommissie

Op 1 april en 6 mei zijn diverse commissies, werkgroepen en functies bemenst. Nu rest nog de bemensing van de auditcommissie. Met het positief besluiten over dit voorstel zal de auditcommissie van nieuwe leden worden voorzien.

Raadsvoorstel benoeming leden auditcommissie
Raadsbesluit benoeming leden auditcommissie
Getekende raadsbesluit benoeming leden auditcommissie

4 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

4.1 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR ODR

De ODR informeert de gemeenten via de concept begroting 2027 de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt de ODR de jaarstukken 2025. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen.

Raadsvoorstel ODR zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027
Raadsbesluit ODR zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027
Getekende raadsbesluit ODR zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027
Bijlage 1 - Zienswijze op jaarstukken 2025 en de begroting 2027
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief ontwerp begroting 2027 ODR
Bijlage 2a - Programmabegroting ODR 2027
Bijlage 2b - Reactie op zienswijzen kaderbrief ODR 2027
bijlage 2c- Aanbiedingsbrief Ontwerp jaarstukken 2025
Bijlage 2d - Jaarstukken ODR 2025
Bijlage 2e - Rapportage kwaliteit dienstverlening ODR 2025
Bijlage 2f - Beslisnotitie AB resultaatbestemming jaarrekening 2025
Bijlage 2g - Accountantsverslag ODR 2025

4.2 Zienswijze Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid
De Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid vraagt de raad om haar zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2025. Het college vraagt de raad om een positieve zienswijze op de jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid in te dienen.

Raadsvoorstel Zienswijze Buren - jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid
Raadsbesluit Zienswijze Buren - jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid
Getekende raadsbesluit Zienswijze Buren - jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid
Bijlage 1 - Zienswijzebrief Buren - Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief GGD GZ concept jaarrekening 2025 GGD GZ
Bijlage 3 - Concept Jaarrekening 2025 GGD GZ concept 31.03.2026
Bijlage 4 - Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027, adviesfunctie Nijmegen

4.3 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR VRGZ
De conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden jaarlijkse ter beoordeling voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeente wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Raadsvoorstel Zienswijze jaarstukken 2025 en Begroting 2027 VRGZ
Raadsbesluit Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 VRGZ
Getekende raadsbesluit Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 VRGZ
Bijlage 1 - Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en Begroting 2027 VRGZ
Bijlage 2 - Raadsbrief conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 VRGZ
Bijlage 3 - Conceptjaarrekening 2025 VRGZ
Bijlage 4 - Ontwerpbegroting 2027 VRGZ
Bijlage 5 - Reacties gemeenteraden op kaderbrief 2027
Bijlage 6 - Infographic conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 VRGZ
Bijlage 7 - Adviesrapport Adviesfunctie

4.4 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR RAR
Het Regionaal Archief Rivierenland heeft de Begroting 2027 en Jaarrekening 2025 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Begroting en Jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling. Door het indienen van een zienswijze op de Begroting en Jaarrekening kan de gemeente Buren kenbaar maken wat de wensen zijn ten aanzien van het te voeren beleid van de GR. De gemeente Buren geeft een positieve zienswijze op de Begroting 2027. Over de Jaarrekening 2025 een positieve zienswijze uit te brengen waarbij wordt ingestemd met het uitkeren van het volledige positieve saldo van € 65.177 aan de deelnemende gemeenten naar rato van inwonersaantal.

Raadsvoorstel Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland
Raadsbesluit Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland
Getekende raadsbesluit Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland
Bijlage 1 - Begeleidend schrijven Begroting 2027 Regionaal Archief Rivierenland
Bijlage 2 - Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Regionaal Archief Rivierenland
Bijlage 3 - Begeleidend schrijven Jaarrekening 2025 Regionaal Archief Rivierenland
Bijlage 4 - Jaarrekening 2025 Regionaal Archief Rivierenland - definitief incl accountantsverklaring
Bijlage 5 - Zienswijzebrief RAR Jaarrekening 2025 en Begroting 2027

4.5 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Regio Rivierenland

Regio Rivierenland informeert via de concept begroting de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt Regio Rivierenland de jaarstukken over 2025. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen.

Raadsvoorstel Zienswijze van de gemeente Buren op de Begroting 2027 en Jaarstukken 2026 van Regio Rivierenland
Raadsbesluit Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland
Getekende raadsbesluit Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland
Bijlage 1 - Zienswijzebrief Begroting 2027 en Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland
Bijlage 2 - Brief zienswijzen jaarstukken 2025 voor gemeenten
Bijlage 3 - Visual-Jaarrekening 2025
Bijlage 4 - Concept Jaarstukken Rivierenland 2025
Bijlage 5 - Brief zienswijzen programmabegroting 2027 voor gemeenten
Bijlage 6 - Visual-Jaarbegroting-2027
Bijlage 9 - Taken Regio Rivierenland (versie begroting 2027)
Bijlage 7 - Concept Programmabegroting 2027
Bijlage 8 - Overzicht van ingekomen zienswijzen kaderbrief

4.6 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Werkzaak

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland vraagt de raad om een zienswijze uit te brengen op haar begroting 2027 en op haar jaarrekening 2025. De inhoud van beide documenten zijn reden om positieve zienswijzen in te dienen.
Het college vraagt de raad om een positieve zienswijze in te dienen op zowel de begroting 2027 als de jaarrekening 2025 van GR Werkzaak Rivierenland.

Raadsvoorstel Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland
Raadsbesluit Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland
Getekende raadsbesluit Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland
Bijlage 1 - Zienswijzebrief Begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland.
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief begroting 2027
Bijlage 3 - Conceptbegroting 2027
Bijlage 4 - Aanbiedingsbrief jaarrekening 2025
Bijlage 5 - Concept jaarrekening 2025
Bijlage 6 - Accountantsverslag 2025

4.7 Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Werkzaak)

In 2022 werd de Coöperatie Cirtex opgericht. Doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Gemeenschappelijke Regeling (GR) Avri levert de ingezamelde textiel. GR Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels. Bij de oprichting werd besloten dat Cirtex na vier jaar werd geëvalueerd. Die evaluatie is afgerond. Er zijn meerdere scenario's onderzocht. De breed gedragen conclusie is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat Werkzaak structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. Werkzaak vraagt nu aan alle raden van de deelnemende gemeenten, om hierop hun zienswijze te geven.
Gemeente Buren heeft via GR Werkzaak géén belang in Cirtex. En loopt via Werkzaak daarom ook geen financieel risico. Maar Buren neemt (naast de GR Werkzaak) óók deel aan de GR Avri, Via de Avri heeft Buren wél een financieel belang en loopt wel risico wat betreft Cirtex.
Vanuit de Burense deelname aan de GR Avri, vragen we het college om aan onze raad voor te stellen om een positieve zienswijze te geven op toekomstscenario 3 van Cirtex. Dit zelfde vragen we nu ook aan het college voor deze 'zienswijze Werkzaak'. Want het is niet logisch dat onze raad geen-, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

Raadvoorstel Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)
Raadsbesluit Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)
Getekende raadsbesluit Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)
Bijlage 1 - Brief zienswijze van Buren aan Werkzaak
Bijlage 2 - Brief Werkzaak met het verzoek om een zienswijze aan de gemeenteraden
Bijlage 3 - Evaluatierapport Cirtex
Bijlage 4 - Verslag bestuursoverleg Cirtex
Bijlage 5 - Bevindingen bestuursadviseur West Betuwe
Bijlage 6 - Bestuurlijke oplegger Raad van Toezicht Cirtex
Bijlage 7 - Bestuurlijke oplegger Algemene Leden Vergadering Cirtex

Bijlage 8 - Algemeen Bestuur memo rapportage accountant
Bijlage 9 - Accountant 3400-verklaring-gewaarmerkt
Bijlage 10 - Accountant Adviesbrief Normenkader

4.8 Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Avri)
In 2022 werd de Coöperatie Cirtex opgericht. Doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Gemeenschappelijke Regeling (GR) Avri levert de ingezamelde textiel. GR Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels.

Bij de oprichting werd besloten dat Cirtex na vier jaar werd geëvalueerd. Die evaluatie is afgerond. Er zijn meerdere scenario's onderzocht. De breed gedragen conclusie is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat Werkzaak structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. Werkzaak vraagt nu aan alle raden van de deelnemende gemeenten, om hierop hun zienswijze te geven.
Gemeente Buren heeft via GR Werkzaak géén belang in Cirtex. En loopt via Werkzaak daarom ook geen financieel risico. Maar Buren neemt (naast de GR Werkzaak) óók deel aan de GR Avri, Via de Avri heeft Buren wél een financieel belang en loopt wel risico wat betreft Cirtex.
Vanuit de Burense deelname aan de GR Avri, wordt aan uw raad voorgesteld om een positieve zienswijze te geven op toekomstscenario 3 van Cirtex. Deze 'zienswijze AVRI' sluit aan op onze Werkzaak zienswijze. Want het is niet logisch dat uw raad geen-, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

Raadsvoorstel Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)
Raadsbesluit Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)
Getekende raadsbesluit Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)
Bijlage 1 - Brief Zienswijze
Bijlage 2 - Brief werkzaak
Bijlage 3 - Rapport evaluatie Cirtex
Bijlage 4 - DB verslag van het bestuursoverleg Cirtex
Bijlage 5 - Bevindingen bestuursadviseur West Betuwe
Bijlage 6 - Bestuurlijke oplegger RvT Cirtex
Bijlage 7 - Bestuurlijke oplegger ALV Cirtex
Bijlage 8 - AB-memo rapportage accountant
Bijlage 9 - Accountant 3400-verklaring-gewaarmerkt
Bijlage 10 - Accountant Adviesbrief Normenkader

4.9 Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR AVRI
Het college heeft kennisgenomen van de jaarrekening 2025 van Avri en adviseert de raad over de in te brengen zienswijze. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 210.000.
Tegelijkertijd stonden de overheadkosten onder druk door hogere personele en organisatiekosten.
Begroting 2027
De begroting laat zien dat Avri inzet op verdere uitvoering van het Strategisch Koersplan, circulariteit en versterking van de bedrijfsvoering. Tegelijkertijd is sprake van stijgende. Daarnaast vraagt de financiële druk op gemeenten om blijvende aandacht voor kostenbeheersing en betaalbaarheid.
In de conceptzienswijze wordt aandacht gevraagd voor onder meer transparante communicatie richting raden, tijdige betrokkenheid bij strategische ontwikkelingen, beheersing van kosten en lasten voor inwoners en de ontwikkeling van een toekomstbestendige indexeringssystematiek vanaf 2028.

Raadsvoorstel Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI
Raadsbesluit Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI
Getekende raadsbesluit Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI
Bijlage 1a - Begeleidende brief concept-begroting 2027
Bijlage 1b - Concept-begroting 2027 GR Avri
Bijlage 1c - Begeleidende brief jaarstukken 2025 Avri
Bijlage 1d - Concept Jaarstukken 2025
Bijlage 1e - Accountantsverslag 2025
Bijlage 2 - Zienswijzebrief jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI

5 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

5.1 Mandaat mer-beoordeling

Onder de Omgevingswet ligt de bevoegdheid tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing niet meer automatisch bij het uitvoerende bestuursorgaan (burgemeester en wethouders). Burgemeester en wethouders moeten deze bevoegdheid gemandateerd krijgen van de gemeenteraad om de bevoegdheid uit te kunnen oefenen. Met dit raadsbesluit mandateert de gemeenteraad het college van burgemeesters en wethouders tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing zodat deze genomen kan worden in de voorbereiding van een plan of project. Daarnaast machtigt de gemeenteraad met dit besluit het college om uitvoering te geven aan een aantal handelingen die nodig kunnen zijn in de voorbereiding van een milieueffectrapport, zoals het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren.

Raadsvoorstel Mandaat mer-beoordeling
Raadsbesluit Mandaat mer-beoordeling
Getekende raadsbesluit Mandaat mer-beoordeling
Amendement A1 - D66 PRO - Mandaat MER

6 Informatie-uitwisseling over niet-geagendeerde onderwerpen

6 Moties vreemd aan de orde van de dag

6.1 Motie vreemd - I- D66 VVD - Automatische Loon- en Prijsindexering bij Gemeenschappelijke Regelingen
Motie Vreemd - I D66 VVD - Automatische Loon- en Prijsindexering bij GR'en
Getekende Motie Vreemd - I - D66 VVD - Automatische Loon- en Prijsindexering bij GR'en

7 Sluiting

Maurik, 3 juni 2026

ons kenmerk: Z.064526/D.242330
onderwerp: Uitnodiging besluitvormende raadsvergadering

Geachte raadsleden,

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 19 van de Gemeentewet en artikel 12 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad van Buren nodig ik u uit voor het bijwonen van de besluitvormende raadsvergadering op dinsdag 16 juni 2026. De raadsvergadering vangt aan om 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis (De Wetering 1, Maurik).

De concept-agenda met de bijbehorende stukken treft u bijgaand aan.

Hoogachtend,
de burgemeester van Buren,

H.M. Ostendorp

De Wetering 1 ● Postbus 23 ● 4020 BA Maurik ● Tel.: 14 0344 ● Fax: (0344) 579200 ● E-mail: gemeente@buren.nl ● KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 ● BTW: NL807287684B02

Presentielijst gemeenteraad BUREN

gemeenteraad Buren

Besluitvormende vergadering van de gemeenteraad d.d. 16 juni 2026

Nr.	Naam lid gemeenteraad	Handtekening	
1.	S. van Alfen, Gemeentebelangen		
2.	N.A.A.C.M van Abeelen Gemeentebelangen		
3.	J.D van de Bijl PCG	m.k.a.	
4.	J.K van Blijderveen, VVD		
5.	D.J. Bult, Gemeentebelangen	m.k.a	
6.	T.C. van Charldorp D66		
7.	P.D.J. van Dijk, CDA	P.D.J. van Dijk	
8.	G.W. Hoek, Gemeentebelangen		
9.	J.J. van Kats D66		
10.	G.J. Keller, Gemeentebelangen		
11.	J.G. Keuken, PCG	m.k.a.	
12.	S. Klein - de Jong, VVD		

Nr.	Naam lid gemeenteraad	Handtekening	
13.	L.M. de Koning, Gemeentebelangen		
14.	C. de Lange, PCG	m.k.a.	
15.	W.P. Pompert PvdA-GroenLinks	m.k.a.	
16.	W.M. Stam BBB		
17.	C. Timmer VVD		
18.	C.M. Veldhuizen PvdA-GroenLinks		
19.	P.J. Vernooij BBB		
20.	C. van Verseveld Gemeentebelangen		
21.	G.J.D. van Zetten, Gemeentebelangen		

Vergadering geopend met ... namen en presentielijst gesloten met ... namen,

de griffier,

R. Kuipers

de voorzitter van de raad,

H.M. Ostendorp

Agenda Besluitvormende Raad

Datum	16-06-2026
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	H.M. Ostendorp
Griffier/Secretaris	R. Kuipers

1	**Opening en mededelingen**
2	**Vaststellingen**
2.1	**Vaststelling agenda raadsvergadering**
2.2	**Vaststelling besluitenlijst besluitvormende raadsvergadering d.d. ...**
2.3	**Vaststelling lijst ingekomen stukken**
3	**Benoemingen**
3.1	**Benoeming burgerlid BBB**
3.2	**Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen**
3.3	**Benoeming leden auditcommissie**
4	**A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)**
4.1	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR ODR**
4.2	**Zienswijze Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid**
4.3	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR VRGZ**
4.4	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR RAR**
4.5	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Regio Rivierenland**
4.6	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Werkzaak**
4.7	**Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Werkzaak)**
4.8	**Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Avri)**
5	**B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)**
5.1	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR AVRI**

5.2 **Mandaat mer-beoordeling**

6 **Informatie-uitwisseling over niet-geagendeerde onderwerpen**

7 **Moties vreemd aan de orde van de dag**

8 **Sluiting**

Agenda Besluitvormende Raad

Datum	16 juni 2026
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	H.M. Ostendorp
Griffier/Secretaris	R. Kuipers

1	**Opening en mededelingen**
2	**Vaststellingen**
2.1	**Vaststelling agenda raadsvergadering**
2.2	**Vaststelling besluitenlijst besluitvormende raadsvergadering d.d. 6 mei 2026**
2.3	**Vaststelling lijst ingekomen stukken**
3	**Benoemingen**
3.1	**Benoeming en installatie burgerlid BBB**
3.2	**Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basisburen**
3.3	**Benoeming leden auditcommissie**
4	**A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)**
4.1	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR ODR**
4.2	**Zienswijze Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid**
4.3	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR VRGZ**
4.4	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR RAR**
4.5	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Regio Rivierenland**
4.6	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR Werkzaak**
4.7	**Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Werkzaak)**
4.8	**Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (Avri)**
4.9	**Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GR AVRI**
5	**B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)**

gemeenteraad Buren

5.1 **Mandaat mer-beoordeling**

6 **Informatie-uitwisseling over niet-geagendeerde onderwerpen**

6 **Moties vreemd aan de orde van de dag**

6.1 **Motie vreemd - I- D66 VVD - Automatische Loon- en Prijsindexering bij Gemeenschappelijke Regelingen**

7 **Sluiting**

gemeenteraad Buren

Besluitenlijst Besluitvormende Raad

Datum	6 mei 2026
Tijd	19:30 - 23:46
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	H.M. Ostendorp
Griffier	R. Kuipers
Aanwezigen	N.A.A.C.M. van Abeelen, D.J. Bult, G.W. Hoek, G.J. Keller, L.M. de Koning, C. van Verseveld, G.J.D. van Zetten (GB) J.G. Keuken, J. van de Bijl, C. de Lange (PCG) J.K. van Blijderveen, S. Klein - de Jong, C. Timmer (VVD) W.M. Stam, P.J. Vernooij (BBB) J.J. van Kats, T.C. van Charldorp (D66) C.M. van Veldhuizen, W.P. Pompert (PvdA-GroenLinks) P.D.J. van Dijk (CDA)
Portefeuille-houders	W.G.M. Alink, E.M. de Bas, K.A. Maier, J.P. Neven, H.M. Ostendorp

1 Opening en mededelingen

Voorzitter Ostendorp opent de besluitvormende raad om 19.30 uur.

De raad is met 20 leden aanwezig.
Het voltallige college en de griffier zijn aanwezig.

Met kennisgeving afwezig:
- S. van Alfen (GB)

Mededelingen:
- Er zijn geen mededelingen.

2 Vaststellingen

2.1 Vaststelling agenda raadsvergadering

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Blijderveen (VVD) de motie vreemd "Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026" als agendapunt 7.2 wordt toegevoegd.

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Van Blijderveen (CCD) "Interpellatieverzoek - Timing informatievoorziening jaarrekening 2025" als agendapunt "8." wordt toegevoegd.

Het huidige agendapunt "8. Sluiting" te vernummeren naar "9. Sluiting".

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Veldhuizen (PvdA-GL) de motie vreemd "Gehandicaptenparkeerkaart" als agendapunt 7.1 wordt toegevoegd.

2.2 Vaststelling besluitenlijst besluitvormende raadsvergaderingen d.d. 31 maart 2026 en 1 april 2026

Besluit:

de besluitenlijst van de besluitvormende raad van 31 maart 2026 en 1 april 2026 ongewijzigd vast te stellen.

2.3 Vaststelling lijst ingekomen stukken

Besluit:

de "Lijst van ingekomen stukken 3 februari 2026" gewijzigd vast te stellen, met de volgende wijzigingen:

- A29 "Inwoner Beusichem, Verzoek om pilot kabelgoottegels tegen energie-ongelijkheid" wordt verplaatst naar categorie B. In handen van het college ter afdoening;
- A57 "Platform 31, De stem van woningzoekenden " wordt verplaatst naar categorie D. Betrekken bij raadsbehandeling;
- B3 "Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging, Evenement Lentekriebelz" wordt verplaatst naar categorie A. Ter kennisname;

3 Benoeming vertegenwoordigers in commissies en werkgroepen

Besluit:

Het voorgestelde raadsbesluit "Benoeming vertegenwoordigers in commissies en werkgroepen" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

Stemverklaring
Van Blijderveen (VVD)
"Wij zullen uiteraard instemmen met het voorgestelde besluit. Alleen gaan de eerste twee punten over de raadscommissie informatieveiligheid en de raadswerkgroep Omgevingswet. In het verleden hebben wij ons hier kritisch over uitgelaten. Wij zijn nog steeds kritisch en geen voorstander van de raadscommissie informatieveiligheid en de raadswerkgroep Omgevingswet, maar desondanks zullen we wel gewoon instemmen met het voorstel omdat dit over de bemensing gaat. Er zijn gewoon een aantal fracties die daarvoor mensen hebben aangemeld als vertegenwoordiger."

4 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

4.1 Vaststelling wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren

Besluit:

1. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren ongewijzigd vast te stellen.

Toelichting:

Het voorgestelde raadsbesluit "Vaststelling wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

5 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

5.1 Wijziging omgevingsplan Lienden, De Brink

Besluit:

1. De Nota van zienswijzen voor het TAM-omgevingsplan Lienden, De Brink vast te stellen;
2. Het TAM-omgevingsplan Lienden, De Brink met identificatienummer NL.IMRO.0214.TAMLIEDeBrink-OVA1 gewijzigd vast te stellen;
3. Geen milieueffectrapportage (MER) op te stellen.

Toelichting:

Het voorgestelde raadsbesluit "Wijziging Omgevingsplan Lienden, De Brink" is aangenomen met 19 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66 en PvdA-GL) en 1 stem (CDA) tegen.

Stemverklaring
Pompert (PvdA-GL)
"Het is niet de aanleg van een speeltuin die PvdA-GroenLinks Buren over de streep heeft getrokken om voor het Plan de Brink in Lienden te stemmen, maar het grote belang van woningbouw in onze gemeente. De ongeveer 200 mensen die hier kunnen gaan wonen willen we niet in de kou laten staan. Maar we doen het met een dubbel gevoel. Ik sprak vorige week lang met een bewoner, zij wenste mij veel wijsheid. Maar wat is wijsheid bij een plan wat hier en daar toch een beetje rammelt? PvdA-GroenLinks Buren wil geen waterwoningen, maar woningen, waarbij riool, hemelwaterafvoer en grondwater goed geregeld zijn, zowel voor nieuwe bewoners maar zeker ook voor de bestaande bewoners. We willen woningen waar de bodem schoon is en er een veilige verkeerssituatie is op straat, zowel tijdens als na de bouw, in de nieuwe wijk en in de naaste omgeving. We zijn er volledig van overtuigd dat dit ook de wens is van de gemeente. We vinden dat er uitgebreid en gedegen onderzoek is gedaan door de gemeente en daar moeten we op vertrouwen, maar de onrust onder bewoners blijft.

We hebben de bewoners gehoord en hun zorgen en zienswijzen zeer serieus genomen. Dat moet de gemeenteraad ook doen, en daar is inspraak en participatie voor bedoeld.

Aansluitend bij de net aangenomen motie verwachten we dan ook dat uitvoering van de nieuwbouw transparant zal zijn, met een open blik en een luisterend oor naar de nieuwe, maar ook naar de huidige bewoners. Zij moeten hun zorgen direct kwijt kunnen en daar dient ook op gereageerd te worden. Dat wil zeggen dat er direct gehandeld dient te worden indien er problemen zijn met riool, bodem of verkeer. Het vertrouwen van deze bewoners uit onze gemeente moet hersteld worden. Het wantrouwen door ervaringen uit het verleden moet worden weggenomen. En misschien moet u de huidige bewoners allemaal maar een bloemetje geven als blijk van goede wil."

Motie:

De motie "Wijziging omgevingsplan Lienden, De Brink" van de fracties D66 PvdA-GL GB CDA PCG en VVD, is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

Stemverklaring
Van Kats (D66)
"Het is evident dat wij onze eigen motie gaan steunen. Maar we willen toch bij de stem voor wel verklaren dat wij hiermee geworsteld hebben omdat we die zorgen heel serieus nemen en daarom hebben we juist heel hard gewerkt aan die motie om die zo

breed mogelijk in de raad te krijgen. Dus we gaan voorstemmen, maar we vinden het wel een ingewikkeld en zwaar besluit. Maar we zijn voor."

5.2 Vaststelling TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1

Amendementen:

Het amendement "Nota van zienswijzen" van de fracties CDA en PCG, is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

Besluit:

1. Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1 met identificatienummer NL.IMRO.0214.MAUDeWetering1-OVA1 ongewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de Nota van zienswijzen.

Toelichting:

Het geamendeerde raadsbesluit "Vaststellen wijziging TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

6 Informatie-uitwisseling over niet-geagendeerde onderwerpen

7 Moties vreemd aan de orde van de dag

7.1 Motie Vreemd I - Gehandicaptenparkeerkaart

Motie:

De motie "Gehandicaptenparkeerkaart" van de fracties PvdA-GroenLinks, GB en D66, is aangenomen met 21 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

7.2 Motie Vreemd II - Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026

Moties:

De motie "Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026" van de fracties VVD en CDA, is aangenomen met 19 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 1 stem (J. van de Bijl PCG) tegen.

Stemverklaring
Keuken (PCG)
"Persoonlijk heb ik helemaal niets met voetbal, maar ik begrijp de emotie en de vraag die er ligt. Zolang het niet de zondagsrust beperkt of aantast en wij er rekening mee kunnen houden, en de toezegging dat het alleen binnen gebeurt zal ik toch voor deze motie stemmen."

Toezegging:

Burgemeester Ostendorp zegt toe als een ondernemer een verzoek tot ontheffing, conform art. 2:29 lid 2 APV, doet deze te verlenen voor het gehele evenement en niet voor individuele wedstrijden van het WK. Bij deze ontheffing zal worden vermeld dat de ondernemer een toezichthoudende rol heeft m.b.t. mogelijk overlast buiten en dat beeldschermen niet in de buitenruimte zullen worden geplaatst.

Deadline: 19 juli 2026

8 **Interpellatieverzoek - Timing informatievoorziening jaarrekening 2025**

Motie:

De motie "Motie van wantrouwen" van de fractie VVD, is ingetrokken.

9 **Sluiting**

Voorzitter Ostendorp sluit de besluitvormende raad om 23.46 uur.

gemeenteraad Buren

Besluitenlijst Besluitvormende Raad

Datum	6 mei 2026
Tijd	19:30 - 23:46
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	H.M. Ostendorp
Griffier	R. Kuipers
Aanwezigen	N.A.A.C.M. van Abeelen, D.J. Bult, G.W. Hoek, G.J. Keller, L.M. de Koning, C. van Verseveld, G.J.D. van Zetten (GB) J.G. Keuken, J. van de Bijl, C. de Lange (PCG) J.K. van Blijderveen, S. Klein - de Jong, C. Timmer (VVD) W.M. Stam, P.J. Vernooij (BBB) J.J. van Kats, T.C. van Charldorp (D66) C.M. van Veldhuizen, W.P. Pompert (PvdA-GroenLinks) P.D.J. van Dijk (CDA)
Portefeuille-houders	W.G.M. Alink, E.M. de Bas, K.A. Maier, J.P. Neven, H.M. Ostendorp

1 Opening en mededelingen

Voorzitter Ostendorp opent de besluitvormende raad om 19.30 uur.

De raad is met 20 leden aanwezig.
Het voltallige college en de griffier zijn aanwezig.

Met kennisgeving afwezig:
- S. van Alfen (GB)

Mededelingen:
- Er zijn geen mededelingen.

2 Vaststellingen

2.1 Vaststelling agenda raadsvergadering

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Blijderveen (VVD) de motie vreemd "Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026" als agendapunt 7.2 wordt toegevoegd.

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Van Blijderveen (CCD) "Interpellatieverzoek - Timing informatievoorziening jaarrekening 2025" als agendapunt "8." wordt toegevoegd.

Het huidige agendapunt "8. Sluiting" te vernummeren naar "9. Sluiting".

Besluit:
de agenda gewijzigd vast te stellen, waarbij op verzoek van raadslid Veldhuizen (PvdA-GL) de motie vreemd "Gehandicaptenparkeerkaart" als agendapunt 7.1 wordt toegevoegd.

2.2 Vaststelling besluitenlijst besluitvormende raadsvergaderingen d.d. 31 maart 2026 en 1 april 2026

Besluit:

de besluitenlijst van de besluitvormende raad van 31 maart 2026 en 1 april 2026 ongewijzigd vast te stellen.

2.3 Vaststelling lijst ingekomen stukken

Besluit:

de "Lijst van ingekomen stukken 3 februari 2026" gewijzigd vast te stellen, met de volgende wijzigingen:

- A29 "Inwoner Beusichem, Verzoek om pilot kabelgoottegels tegen energie-ongelijkheid" wordt verplaatst naar categorie B. In handen van het college ter afdoening;
- A57 "Platform 31, De stem van woningzoekenden " wordt verplaatst naar categorie D. Betrekken bij raadsbehandeling;
- B3 "Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging, Evenement Lentekriebelz" wordt verplaatst naar categorie A. Ter kennisname;

3 Benoeming vertegenwoordigers in commissies en werkgroepen

Besluit:

Het voorgestelde raadsbesluit "Benoeming vertegenwoordigers in commissies en werkgroepen" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

Stemverklaring
Van Blijderveen (VVD)
"Wij zullen uiteraard instemmen met het voorgestelde besluit. Alleen gaan de eerste twee punten over de raadscommissie informatieveiligheid en de raadswerkgroep Omgevingswet. In het verleden hebben wij ons hier kritisch over uitgelaten. Wij zijn nog steeds kritisch en geen voorstander van de raadscommissie informatieveiligheid en de raadswerkgroep Omgevingswet, maar desondanks zullen we wel gewoon instemmen met het voorstel omdat dit over de bemensing gaat. Er zijn gewoon een aantal fracties die daarvoor mensen hebben aangemeld als vertegenwoordiger."

4 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

4.1 Vaststelling wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren

Besluit:

1. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren ongewijzigd vast te stellen.

Toelichting:

Het voorgestelde raadsbesluit "Vaststelling wijzigingsbesluit omgevingsplan Bikkelsweg 5 Ommeren" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

5 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

5.1 Wijziging omgevingsplan Lienden, De Brink

Besluit:

1. De Nota van zienswijzen voor het TAM-omgevingsplan Lienden, De Brink vast te stellen;
2. Het TAM-omgevingsplan Lienden, De Brink met identificatienummer NL.IMRO.0214.TAMLIEDeBrink-OVA1 gewijzigd vast te stellen;
3. Geen milieueffectrapportage (MER) op te stellen.

Toelichting:

Het voorgestelde raadsbesluit "Wijziging Omgevingsplan Lienden, De Brink" is aangenomen met 19 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66 en PvdA-GL) en 1 stem (CDA) tegen.

Stemverklaring
Pompert (PvdA-GL)
"Het is niet de aanleg van een speeltuin die PvdA-GroenLinks Buren over de streep heeft getrokken om voor het Plan de Brink in Lienden te stemmen, maar het grote belang van woningbouw in onze gemeente. De ongeveer 200 mensen die hier kunnen gaan wonen willen we niet in de kou laten staan. Maar we doen het met een dubbel gevoel. Ik sprak vorige week lang met een bewoner, zij wenste mij veel wijsheid. Maar wat is wijsheid bij een plan wat hier en daar toch een beetje rammelt? PvdA-GroenLinks Buren wil geen waterwoningen, maar woningen, waarbij riool, hemelwaterafvoer en grondwater goed geregeld zijn, zowel voor nieuwe bewoners maar zeker ook voor de bestaande bewoners. We willen woningen waar de bodem schoon is en er een veilige verkeerssituatie is op straat, zowel tijdens als na de bouw, in de nieuwe wijk en in de naaste omgeving. We zijn er volledig van overtuigd dat dit ook de wens is van de gemeente. We vinden dat er uitgebreid en gedegen onderzoek is gedaan door de gemeente en daar moeten we op vertrouwen, maar de onrust onder bewoners blijft.

We hebben de bewoners gehoord en hun zorgen en zienswijzen zeer serieus genomen. Dat moet de gemeenteraad ook doen, en daar is inspraak en participatie voor bedoeld.

Aansluitend bij de net aangenomen motie verwachten we dan ook dat uitvoering van de nieuwbouw transparant zal zijn, met een open blik en een luisterend oor naar de nieuwe, maar ook naar de huidige bewoners. Zij moeten hun zorgen direct kwijt kunnen en daar dient ook op gereageerd te worden. Dat wil zeggen dat er direct gehandeld dient te worden indien er problemen zijn met riool, bodem of verkeer. Het vertrouwen van deze bewoners uit onze gemeente moet hersteld worden. Het wantrouwen door ervaringen uit het verleden moet worden weggenomen. En misschien moet u de huidige bewoners allemaal maar een bloemetje geven als blijk van goede wil."

Motie:

De motie "Wijziging omgevingsplan Lienden, De Brink" van de fracties D66 PvdA-GL GB CDA PCG en VVD, is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

Stemverklaring
Van Kats (D66)
"Het is evident dat wij onze eigen motie gaan steunen. Maar we willen toch bij de stem voor wel verklaren dat wij hiermee geworsteld hebben omdat we die zorgen heel serieus nemen en daarom hebben we juist heel hard gewerkt aan die motie om die zo

breed mogelijk in de raad te krijgen. Dus we gaan voorstemmen, maar we vinden het wel een ingewikkeld en zwaar besluit. Maar we zijn voor."

5.2 Vaststelling TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1

Amendementen:

Het amendement "Nota van zienswijzen" van de fracties CDA en PCG, is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

Besluit:

1. Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1 met identificatienummer NL.IMRO.0214.MAUDeWetering1-OVA1 ongewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de Nota van zienswijzen.

Toelichting:

Het geamendeerde raadsbesluit "Vaststellen wijziging TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22q Maurik, De Wetering 1" is aangenomen met 20 stemmen voor (GB, PCG, VVD, BBB, D66, PvdA-GL en CDA) en 0 stemmen tegen.

6 Informatie-uitwisseling over niet-geagendeerde onderwerpen

7 Moties vreemd aan de orde van de dag

7.1 Motie Vreemd I - Gehandicaptenparkeerkaart

Motie:

De motie "Gehandicaptenparkeerkaart" van de fracties PvdA-GroenLinks, GB en D66, is aangenomen met 21 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 0 stemmen tegen.

7.2 Motie Vreemd II - Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026

Moties:

De motie "Tijdelijke verruiming openingstijden Horeca tijdens WK voetbal 2026" van de fracties VVD en CDA, is aangenomen met 19 stemmen voor (GB, PCG, VVD, PvdA-GL, CDA, D66 en PvdD) en 1 stem (J. van de Bijl PCG) tegen.

Stemverklaring
Keuken (PCG)
"Persoonlijk heb ik helemaal niets met voetbal, maar ik begrijp de emotie en de vraag die er ligt. Zolang het niet de zondagsrust beperkt of aantast en wij er rekening mee kunnen houden, en de toezegging dat het alleen binnen gebeurt zal ik toch voor deze motie stemmen."

Toezegging:

Burgemeester Ostendorp zegt toe als een ondernemer een verzoek tot ontheffing, conform art. 2:29 lid 2 APV, doet deze te verlenen voor het gehele evenement en niet voor individuele wedstrijden van het WK. Bij deze ontheffing zal worden vermeld dat de ondernemer een toezichthoudende rol heeft m.b.t. mogelijk overlast buiten en dat beeldschermen niet in de buitenruimte zullen worden geplaatst.

Deadline: 19 juli 2026

gemeenteraad Buren

8 **Interpellatieverzoek - Timing informatievoorziening jaarrekening 2025**

Motie:

De motie "Motie van wantrouwen" van de fractie VVD, is ingetrokken.

9 **Sluiting**

Voorzitter Ostendorp sluit de besluitvormende raad om 23.46 uur.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN GEMEENTERAAD BUREN

16 juni 2026

A. Ter kennisname

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie
1	Sociaal & Groen	Lokale burgerkamer	05-05-2026	Z.080400/D.258077
2	Drie inwoners, gemeente Buren	Knarrenhof® in Buren-Oost	08-05-2026	Z.079527/D.255169
3	Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen	Aandacht voor pleegzorg in gemeenten	11-05-2026	Z.080398/D.258074
4	Wethouder K. Maier	Ontslagbrief wethouderschap	11-05-2026	Z.080063/D.256964
5	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Bestuurlijk overdrachtsdocument en kenningsmakingsmenu	18-05-2026	Z.080394/D.258059
6	Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW) en Stichting Windalarm	Update windenergie	18-05-2026	Z.079726/D.255752
7	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/013 Begrotingsadvies 2027-2030	19-05-2026	Z.079825/D.256087
8	Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin	Het belang van het (eigen) informele netwerk rond kinderen en gezinnen	26-05-2026	Z.080393/D.258057
9	College van B&W	Raadsinformatiebrief Rapportage Werk & Inkomen 2025	26-05-2026	Z.079345/D.255072
10	Inwoner Rijswijk	Verzoek aandeel spreidingswet zo spoedig mogelijk op te nemen	26-05-2026	Z.079942/D.256521
11	stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen en Landgoederen (sKBL)	Benut de vitale betekenis en waardevolle zeggingskracht van kastelen, historische buitenplaatsen en landgoederen voor uw gemeente!	26-05-2026	Z.080392/D.258055
12	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Raadsinformatiebrief ontvlechting gezamenlijke samenwerking GGD-VRGZ	26-05-2026	Z.079993/D.256707
13	Regio Rivierenland	Regionale zienswijze Rivierenland op vernieuwing provinciale omgevingsvisie	27-05-2026	Z.080378/D.258012
14	Regio Rivierenland	Raadsinformatiebrief processen Regio Rivierenland	27-05-2026	Z.080375/D.257999
15	College van B&W	Raadinformatiebrief GR vorming SD regio Rivierenland	28-05-2026	Z.078669/D.252720
16	GGD Gelderland-Zuid	Accountantsverklaring Jaarrekening 2025	28-05-2026	Z.078262/D.256884
17	Raad van State	Uitspraak beroep procedure bestemmingsplan Ommeren, Ommerenveldseweg 69-71	28-05-2026	Z.076501/D.256773
18	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/014 Actuele ontwikkelingen asiel en migratie	28-05-2026	Z.080046/D.256922

19	College van B&W	Raadsinformatiebrief Wet open overheid 2026	01-06-2026	Z.060873/D.255231
20	Regio Rivierenland	Raadsnieuwsbrief Regio Rivierenland juni 2026	02-06-2026	Z.080376/D.258003
21	College van B&W	Raadsinformatiebrief Sluiting van de Derksenschool	03-06-2026	Z.080104/D.257362
22	Wethouder W.G.M. Alink	Ontslagbrief wethouderschap	04-06-2026	Z.080291/D.257706
23	Inwoner, Kerk Avezaath	Reactie op principebesluit bouwkavel Noordereind	05-06-2026	Z.069633/D.257777
24	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/015 Wet versterking lokale omroepen aanpassing van de Mediawet 2008	10-06-2026	Z.080389/D.258052

B. In handen van het college ter afdoening

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie

C. In handen van het college ter advisering

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie
1	Boomkwekerij van de Koppel B.V., Lienden	Zienswijze concept ontwerp omgevingsplan deelgebied buitengebied	07-05-2026	Z.079537/D.225205
2	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Concept begroting 2027	12-05-2026	Z.079568/D.255295
3	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Concept jaarstukken 2025 en accountantsverslag	12-05-2026	Z.079517/D.255135
4	Inwoner, Ravenswaaij	Zienswijze tegen besluit oprit Donkerstraat 6, Ravenswaaij	13-05-2026	Z.079642/D.255568
5	Waterschap Rivierenland	Zienswijze op Concept ontwerp omgevingsplan gemeente Buren - deelgebied buitengebied	28-05-2026	Z.080025/D.256802
6	Stichting Fonds Hulpbetoon aan de arbeidende klasse in de Buurtschap Meerten	Zienswijze Varenbeuk Ommerenveldseweg 11b te Ommeren	03-06-2026	Z.080169/D.257350

D. Betrekken bij raadsbehandeling

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie	Betrekken bij raadsbehandeling

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN GEMEENTERAAD BUREN

16 juni 2026

A. Ter kennisname

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie
1	Sociaal & Groen	Lokale burgerkamer	05-05-2026	Z.080400/D.258077
2	Drie inwoners, gemeente Buren	Knarrenhof® in Buren-Oost	08-05-2026	Z.079527/D.255169
3	Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen	Aandacht voor pleegzorg in gemeenten	11-05-2026	Z.080398/D.258074
4	Wethouder K. Maier	Ontslagbrief wethouderschap	11-05-2026	Z.080063/D.256964
5	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Bestuurlijk overdrachtsdocument en kenningsmakingsmenu	18-05-2026	Z.080394/D.258059
6	Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW) en Stichting Windalarm	Update windenergie	18-05-2026	Z.079726/D.255752
7	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/013 Begrotingsadvies 2027-2030	19-05-2026	Z.079825/D.256087
8	Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin	Het belang van het (eigen) informele netwerk rond kinderen en gezinnen	26-05-2026	Z.080393/D.258057
9	College van B&W	Raadsinformatiebrief Rapportage Werk & Inkomen 2025	26-05-2026	Z.079345/D.255072
10	Inwoner Rijswijk	Verzoek aandeel spreidingswet zo spoedig mogelijk op te nemen	26-05-2026	Z.079942/D.256521
11	stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen en Landgoederen (sKBL)	Benut de vitale betekenis en waardevolle zeggingskracht van kastelen, historische buitenplaatsen en landgoederen voor uw gemeente!	26-05-2026	Z.080392/D.258055
12	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Raadsinformatiebrief ontvlechting gezamenlijke samenwerking GGD-VRGZ	26-05-2026	Z.079993/D.256707
13	Regio Rivierenland	Regionale zienswijze Rivierenland op vernieuwing provinciale omgevingsvisie	27-05-2026	Z.080378/D.258012
14	Regio Rivierenland	Raadsinformatiebrief processen Regio Rivierenland	27-05-2026	Z.080375/D.257999
15	College van B&W	Raadinformatiebrief GR vorming SD regio Rivierenland	28-05-2026	Z.078669/D.252720
16	GGD Gelderland-Zuid	Accountantsverklaring Jaarrekening 2025	28-05-2026	Z.078262/D.256884
17	Raad van State	Uitspraak beroep procedure bestemmingsplan Ommeren, Ommerenveldseweg 69-71	28-05-2026	Z.076501/D.256773
18	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/014 Actuele ontwikkelingen asiel en migratie	28-05-2026	Z.080046/D.256922

19	College van B&W	Raadsinformatiebrief Wet open overheid 2026	01-06-2026	Z.060873/D.255231
20	Regio Rivierenland	Raadsnieuwsbrief Regio Rivierenland juni 2026	02-06-2026	Z.080376/D.258003
21	College van B&W	Raadsinformatiebrief Sluiting van de Derksenschool	03-06-2026	Z.080104/D.257362
22	Wethouder W.G.M. Alink	Ontslagbrief wethouderschap	04-06-2026	Z.080291/D.257706
23	Inwoner, Kerk Avezaath	Reactie op principebesluit bouwkavel Noordereind	05-06-2026	Z.069633/D.257777
24	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Ledenbrief 26/015 Wet versterking lokale omroepen aanpassing van de Mediawet 2008	10-06-2026	Z.080389/D.258052

B. In handen van het college ter afdoening

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie

C. In handen van het college ter advisering

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie
1	Boomkwekerij van de Koppel B.V., Lienden	Zienswijze concept ontwerp omgevingsplan deelgebied buitengebied	07-05-2026	Z.079537/D.225205
2	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Concept begroting 2027	12-05-2026	Z.079568/D.255295
3	Afvalverwijdering Regio Rivierenland (Avri)	Concept jaarstukken 2025 en accountantsverslag	12-05-2026	Z.079517/D.255135
4	Inwoner, Ravenswaaij	Zienswijze tegen besluit oprit Donkerstraat 6, Ravenswaaij	13-05-2026	Z.079642/D.255568
5	Waterschap Rivierenland	Zienswijze op Concept ontwerp omgevingsplan gemeente Buren - deelgebied buitengebied	28-05-2026	Z.080025/D.256802
6	Stichting Fonds Hulpbetoon aan de arbeidende klasse in de Buurtschap Meerten	Zienswijze Varenbeuk Ommerenveldseweg 11b te Ommeren	03-06-2026	Z.080169/D.257350

D. Betrekken bij raadsbehandeling

	Afzender	Onderwerp	Datum	Registratie	Betrekken bij raadsbehandeling

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	n.v.t	16 juni 2026	D.257340 Z.078196

Onderwerp **Benoeming burgerlid BBB**

Voorgesteld besluit

1. De volgende persoon te benoemen als burgerlid voor de betreffende raadsfractie van de gemeente Buren: F.C. (Riny) Veenis-Missler (BBB).

2. Te benoemen tot lid van de raadscommissie informatieveiligheid: F.C. (Riny) Veenis-Missler.

Samenvatting van het voorstel

Op 18 maart 2026 zijn gemeenteraadsverkiezingen geweest. De fracties van gemeenteraad Buren kunnen in hun raadswerkzaamheden ondersteund worden door burgerleden. Elke fractie mag 3 burgerleden hebben. Een vierde burgerlid is mogelijk voor de raadscommissie informatieveiligheid. De commissie geloofsbrieven heeft onderzoek gedaan naar de benoembaarheid van het kandidaat-burgerlid en brengt advies uit. Naar aanleiding van dat advies besluit de gemeenteraad over de benoeming van het voorgestelde burgerlid.

1. Inleiding
Op 18 maart 2026 zijn gemeenteraadsverkiezingen geweest. Raadsfracties mogen zich laten ondersteunen in hun werkzaamheden door burgerleden. Burgerleden kunnen onder andere het woord voeren tijdens beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen. Elke raadsfractie heeft de mogelijkheid om maximaal 3 burgerleden voor benoeming aan te dragen. Een vierde burgerlid per fractie is mogelijk voor enkel de werkzaamheden in de raadscommissie informatieveiligheid. Dit burgerlid neemt niet deel aan beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen, tenzij het onderwerp ‘informatieveiligheid’ betreft. Dezelfde benoemingseisen welke gelden voor raadsleden, de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet en artikel 5 van Reglement van Orde gemeenteraad Buren zijn ook van toepassing op burgerleden.

2. Doel / meetbaar effect
Besluiten over de benoeming van de burgerleden zodat zij van start kunnen in het ondersteunen van de raadsfracties.

3. Wettelijke- en beleidskaders
Artikel 8 Reglement van Orde gemeenteraad Buren.

4. Argumenten

1.1. Ondersteuning van de betreffende raadsfracties
Raadsfracties kunnen zich laten ondersteunen door burgerleden in het raadswerk. Burgerleden ondersteunen de raadsfracties onder andere door hun deelname aan beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen. Door deze ondersteuning worden de raadsfracties in positie gebracht waardoor de raad beter hun kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol kan uitvoeren.

1.2. Raadscommissie informatieveiligheid
De commissie heeft als taak het namens de raad optreden als overleg- en informatieplatform met betrekking tot de stand van zaken, ontwikkelingen en voortgang daarvan op gebied van informatieveiligheid. Hierbij sluiten op uitnodiging de betreffende portefeuillehouder, CISO en eventueel anderen aan. Zie voor de specifieke taken en bevoegdheden artikel 3 van de Verordening Raadscommissie Informatieveiligheid gemeente Buren 2025 | Lokale wet- en regelgeving

5. Financiële consequenties

Burgerleden krijgen voor hun deelname aan beeldvormende en oordeelsvormende bijeenkomsten een financiële vergoeding. Deze vergoeding is conform Artikel 3.4.1 ‘’Vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen’’ van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

6. Uitvoering

Voordat de burgerleden kunnen starten met hun werkzaamheden leggen zij tijdens de besluitvormende raadsvergadering de eed of verklaring en belofte af.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.257340**	**D.257345** **Z.078196**

Onderwerp **Benoeming burgerlid BBB**

De Gemeenteraad van Buren;

Gezien artikel 8 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad Buren.

besluit:

1. De volgende persoon te benoemen als burgerlid voor de betreffende raadsfractie van de gemeente Buren: F.C. (Riny) Veenis-Missler (BBB).

2. Te benoemen tot lid van de raadscommissie informatieveiligheid: F.C. (Riny) Veenis-Missler.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.257340**	**D.257345** **Z.078196**

Onderwerp **Benoeming burgerlid BBB**

De Gemeenteraad van Buren;

Gezien artikel 8 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad Buren.

besluit:

1. De volgende persoon te benoemen als burgerlid voor de betreffende raadsfractie van de gemeente Buren: F.C. (Riny) Veenis-Missler (BBB).

2. Te benoemen tot lid van de raadscommissie informatieveiligheid: F.C. (Riny) Veenis-Missler.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026,

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	02-06-2026	16-06-2026	D.253286 Z.074145

Portefeuillehouder W. Alink

Begrotingsprogramma 4. Sport, Cultuur en Onderwijs

Onderwerp **Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht BasisBuren**

Voorgesteld besluit

1. Mevrouw K. van Dooijeweert per 16 juni 2026 te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht van Stichting BasisBuren.

Samenvatting van het voorstel
Stichting BasisBuren heeft een nieuw lid voor de Raad van Toezicht voorgedragen. In september 2025 is een vacature ontstaan. De Raad van Toezicht heeft een wervings- en selectieprocedure doorlopen en draagt mevrouw Kim van Dooijeweert voor als nieuw lid. De gemeenteraad is op grond van de statuten bevoegd om leden van de Raad van Toezicht te benoemen. Met dit voorstel wordt voorzien in de continuïteit van het toezicht op het openbaar primair onderwijs in de gemeente Buren.

1. Inleiding
Stichting BasisBuren verzorgt openbaar primair onderwijs in de gemeente Buren. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur en de algemene gang van zaken binnen de stichting. In september 2025 is een vacature ontstaan binnen de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft daarop een wervings- en selectieprocedure doorlopen conform het vastgestelde reglement. De selectiecommissie heeft een kandidaat voorgedragen. Deze voordracht is getoetst aan het profiel en geschikt bevonden door zowel de Raad van Toezicht als de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De Raad van Toezicht heeft vervolgens de voordracht aangeboden aan de gemeenteraad met het verzoek tot benoeming over te gaan.

2. Doel / meetbaar effect
Met dit voorstel wordt de continuïteit en kwaliteit van het intern toezicht op het openbaar onderwijs in de gemeente Buren geborgd. Door de benoeming blijft de Raad van Toezicht volledig bezet en kan zij haar wettelijke en statutaire taken blijven uitvoeren.

3. Wettelijke- en beleidskaders
- Wet op het Primair Onderwijs (WPO)
- Statuten Stichting BasisBuren
- Reglement werving en selectie leden Raad van Toezicht Stichting BasisBuren

4. Argumenten
1.1. De gemeenteraad is bevoegd tot benoeming van leden van de Raad van Toezicht.
Op grond van de statuten van Stichting BasisBuren benoemt de gemeenteraad de leden van de Raad van Toezicht. Het is daarom noodzakelijk dat de gemeenteraad een besluit neemt over deze voordracht

1.2. De voordracht is zorgvuldig tot stand gekomen en borgt de continuïteit van goed toezicht.
De Raad van Toezicht heeft een wervings- en selectieprocedure doorlopen conform het vastgestelde reglement, inclusief het opstellen van een profiel, het instellen van een selectiecommissie en toetsing van de kandidaat. Met deze benoeming wordt de Raad van

Toezicht weer op volledige sterkte gebracht, wat noodzakelijk is voor het goed uitvoeren van haar taken, waaronder toezicht op begroting, jaarverslag en strategisch beleid van de stichting.

1.3. De kandidaat voldoet aan het profiel en brengt relevante expertise mee.
De vacature vraagt om een lid met ervaring in het primair onderwijs en strategisch inzicht. Mevrouw Van Dooijeweert beschikt over ruime ervaring binnen het onderwijs, onder andere als intern begeleider, adjunct-directeur en adviseur jeugd en onderwijs. Hiermee voldoet zij aan het profiel zoals opgenomen in het reglement, waarin onder andere wordt gevraagd om bestuurlijke ervaring en kennis van maatschappelijke sectoren zoals onderwijs.

5. Kanttekeningen

1.1. Beperkte directe invloed van de gemeenteraad na benoeming.
Na benoeming heeft de gemeenteraad geen directe rol meer in het functioneren van de Raad van Toezicht. Het intern toezicht op het openbaar onderwijs ligt volledig bij de Raad van Toezicht zelf en vindt plaats binnen de governance van de stichting.

6. Financiële consequenties

Aan dit besluit zijn geen financiële consequenties verbonden.

7. Juridische consequenties

Bij dit besluit worden persoonsgegevens van de voorgedragen kandidaat verwerkt in het kader van de benoeming van een lid van de Raad van Toezicht. Deze verwerking is noodzakelijk voor de uitoefening van de publieke taak van de gemeenteraad en vindt plaats op grond van artikel 6, eerste lid, onder e van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Bij de informatievoorziening aan de gemeenteraad wordt het beginsel van dataminimalisatie toegepast. Dit betekent dat in het raadsvoorstel uitsluitend een beknopte beschrijving van de relevante kennis, ervaring en deskundigheid van de kandidaat is opgenomen.

8. Participatie

Er is geen afzonderlijk participatieproces vanuit de gemeente ingericht.

9. Toekomstoriëntatie

Goed toezicht op het onderwijs is een randvoorwaarde voor kwaliteit, gelijke kansen en toekomstbestendig onderwijs in de gemeente.

10. Uitvoering

Planning
Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt Stichting BasisBuren geïnformeerd en kan de benoeming formeel worden gemaakt.
Communicatie
De benoeming wordt opgenomen in de openbare besluitenlijst van de gemeenteraad.
Evaluatie
Niet van toepassing.

11. Bijlagen

- Voordracht Raad van Toezicht BasisBuren
- Reglement werving en selectie RvT
- Vacature Raad van Toezicht
- CV kandidaat (vertrouwelijk)
- Raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	D.253286	**D.253559** **Z.074145**

Onderwerp **Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basis Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 12 mei 2026;

besluit:

1. Mevrouw K. van Dooijeweert per 16 juni 2026 te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht van Stichting BasisBuren.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}} {{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	D.253286	**D.253559** **Z.074145**

Onderwerp **Benoeming nieuw lid Raad van Toezicht Basis Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 12 mei 2026;

besluit:

1. Mevrouw K. van Dooijeweert per 16 juni 2026 te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht van Stichting BasisBuren.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Aan de Gemeenteraad van de Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Buren, 5 november 2025

Betreft: samenstelling raad van toezicht Stichting BasisBuren

Geachte Raad,

Hierbij bied ik u de voordracht aan van een nieuw lid voor de raad van toezicht van BasisBuren.

In september 2025 is een vacature ontstaan in de raad van toezicht. Als nieuw lid wordt Kim van Dooijeweert voorgedragen.
In de bijlagen treft u het Reglement werving en selectie, de vacature en de cv aan. De kandidaat is getoetst aan het profiel (bijlage van het Reglement werving en selectie) en geschikt bevonden door de zittende leden van de Raad van Toezicht en de GMR.

Ik verzoek u Kim van Dooijeweert te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht van de Stichting BasisBuren.

Met vriendelijke groet,

Ivo de Gier
voorzitter Raad van Toezicht

Bijlagen:
- Reglement werving en selectie
- Vacature raad van toezicht
- CV Kim van Dooijeweert

Erichemseweg 2, 4116 GC Buren
T 0344-691177 - info@basisburen.nl
www.basisburen.nl - KvK: 11062351

REGLEMENT WERVING EN SELECTIE LEDEN RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 1. Begripsbepaling

In dit reglement worden de volgende begrippen gehanteerd:

a.	Stichting:	Stichting BasisBuren, voor openbaar en algemeen bijzonder primair onderwijs, gevestigd in de Gemeente Buren;
b.	Gemeenteraad:	de gemeenteraad van de Gemeente Buren;
c.	Raad van toezicht:	de raad van toezicht als bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de statuten;
d.	GMR:	gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de stichting;
e.	Statuten:	de statuten van de stichting;
f.	Reglement RvT:	het reglement van de raad van toezicht.

Artikel 2. Vaststelling / wijziging reglement werving en selectie

De raad van toezicht stelt de gemeenteraad en de GMR in de gelegenheid advies uit te brengen (conform artikel 9 lid 2 van de statuten) alvorens dit reglement werving en selectie vast te stellen of te wijzigen.

Artikel 3. Samenstelling raad van toezicht

De samenstelling en benoeming van de raad van toezicht vindt plaats met inachtneming van het bepaalde in artikel 9 van de statuten en artikel 3 van het reglement RvT.

Artikel 4. Vaststelling vacature raad van toezicht

1. Uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de zittingstermijn van een aftredend lid, of bij tussentijds aftreden van een lid, bespreekt de raad van toezicht of er gelet op de samenstelling van de raad van toezicht een vacature wordt opengesteld. Het minimum aantal leden van de raad van toezicht bedraagt volgens artikel 9 van de statuten drie, het maximum aantal leden bedraagt vijf.

2. De GMR heeft invloed op de samenstelling van de raad van toezicht. In de Wet op het Primair Onderwijs (artikel 17a, lid 2 WPO) is geregeld dat de GMR in de gelegenheid wordt gesteld tot het doen van een bindende voordracht voor één RvT-lid.

Artikel 5. Werving en selectie

Indien de raad van toezicht besluit om een vacature open te stellen:

a. bespreekt de raad van toezicht het profiel en stelt dit zo nodig bij (conform artikel 3 van het reglement RvT);
b. stelt de raad een selectiecommissie in en
c. bepaalt de raad de samenstelling van de selectiecommissie.

Artikel 6. Selectiecommissie

1. De raad van toezicht nodigt de GMR uit om twee vertegenwoordigers vanuit de oudergeleding als lid van de selectiecommissie voor te dragen.

2. De raad van toezicht wijst twee leden van de raad van toezicht aan als lid van de selectiecommissie en benoemt één van hen tot voorzitter van de selectiecommissie.

3. De raad van toezicht kan een extern adviseur aan de selectiecommissie toevoegen.

4. Het bestuurssecretariaat ondersteunt de selectiecommissie.

Artikel 7. Vaststellen voordracht

1. De selectiecommissie zendt haar gemotiveerde voordracht naar de raad van toezicht. Het curriculum vitae kan, na toestemming van de sollicitant, onderdeel uitmaken van de voordracht.

2. De raad van toezicht toetst de voordracht aan het vastgestelde profiel en aan de uitsluitingscriteria zoals beschreven in artikel 3 van het reglement RvT.

3. De raad van toezicht geleidt de voordracht naar de gemeenteraad.

4. In het geval van een benoeming als voorzitter vindt er een kennismakingsgesprek plaats met de wethouder met de portefeuille Onderwijs.

Artikel 8. Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als: "reglement werving en selectie leden raad van toezicht".

Bijlagen

1. Stappenplan werving en selectie leden raad van toezicht
2. Profiel leden raad van toezicht

Bijlage 1

Stappenplan werving en selectie leden raad van toezicht

Wat	**Wie**	**Wanneer (indicatief)**
Besluit openstellen vacature	RvT	1
Opstellen profielschets	RvT	1
Samenstellen selectiecommissie	RvT en GMR	1
Openstellen en bekend stellen vacature	Selectiecommissie	2-5
Verzenden ontvangstbevestigingen en kandidatenselectie	Selectiecommissie	5-7
Uitnodigen kandidaten	Selectiecommissie	7
Voorbereiden selectiegesprek en afstemmen werkwijze	Selectiecommissie	7
Selectiegesprekken	Selectiecommissie	8/9
In het geval van een voorzitter: tweede gesprek	Selectiecommissie	10
Afwijzen niet gekozen kandidaten	Selectiecommissie	10
Informeren gekozen kandidaat	Selectiecommissie	10
Opstellen verslag en voordragen kandidaat	Selectiecommissie	10/12
Behandeling door RvT	RvT	12
Na instemming RvT doorgeleiden voordracht naar gemeenteraad	RvT	12
Décharge selectiecommissie	RvT	12
In het geval van een voorzitter: kennismakingsgesprek met de wethouder	RvT	14
Na benoeming door gemeenteraad, naam nieuw lid raad van toezicht doorgeven aan Kamer van Koophandel	RvT	15

Bijlage 2

Profiel lid raad van toezicht

Een lid van de raad van toezicht voldoet aan het volgende profiel:

a. onderschrijft de doelstellingen van de stichting;
b. beschikt over voldoende maatschappelijke, bestuurlijke en organisatorische ervaring om als toezichthouder van een onderwijsorganisatie te functioneren;
c. brengt vanuit één van de volgende vak- of ervaringsgebieden kennis en ervaring in:
    i. strategisch bestuurlijk/juridisch,
    ii. maatschappelijke sectoren (o.a. vervolgonderwijs, sport, welzijn, jeugd, veiligheid, gemeente, e.d.),
    iii. personeelsbeleid/organisatieontwikkeling,
    iv. accountancy/financieel,
    v. commercieel/marketing,
    vi. management van een grote organisatie;
d. voor de voorzitter geldt in het bijzonder het belang van brede professionele kennis en ervaring op het gebied van governance en intern toezicht bij vergelijkbare organisaties en bij voorkeur een binding met de Gemeente Buren.

De raad van toezicht zal zich er, binnen de grenzen van zijn bevoegdheden, voor inzetten dat de raad van toezicht zodanig van samenstelling is dat:

a. de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren ten opzichte van elkaar en van de directeur-bestuurder van de stichting;
b. de samenstelling van de raad van toezicht zodanig is dat hij zijn taken naar behoren kan uitvoeren;
c. ieder lid van de raad van toezicht geschikt is om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen;
d. minimaal één lid van de raad van toezicht relevante kennis en ervaring heeft in de financiële bedrijfsvoering bij naar omvang gelijkwaardige rechtspersonen;
e. een lid van de raad van toezicht geen andere functie uitoefent die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de raad van toezicht zoals nader beschreven in artikel 3 van het reglement RvT.

Vacature: Lid Raad van Toezicht bij BasisBuren met ervaring in het primair onderwijs

Ben jij een bevlogen professional met hart voor het primair onderwijs? Heb je een scherpe blik op onderwijskwaliteit en strategisch beleid? Dan zijn wij op zoek naar jou!
Stichting BasisBuren, bestaande uit 9 basisscholen en 1400 leerlingen, zet zich dagelijks in voor het bieden van hoogwaardig openbaar basisonderwijs aan kinderen van verschillende achtergronden in de gemeente Buren (Gld). De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden en houdt toezicht op het strategisch beleid van de stichting. Om onze missie te versterken, zijn wij op zoek naar een betrokken en deskundig lid voor onze Raad van Toezicht. De Raad vergadert 6 tot 8 keer per jaar en werkt nauw samen met de directeur-bestuurder. De tijdsinvestering bedraagt gemiddeld 6 uur per maand.

Wat ga je doen?

- Toezicht houden op het strategisch beleid van de stichting.
- Adviseren van het bestuur met oog voor onderwijskwaliteit en innovatie.
- Signaleren van ontwikkelingen binnen het primair onderwijs en deze vertalen naar strategisch advies.
- Bewaken van de doelstellingen en identiteit van de stichting.

Wat breng jij mee?

- Ervaring binnen het primair onderwijs, bij voorkeur als voormalig bestuurder of directeur, of vanuit een onderwijsadviesbureau.
- Strategisch denkvermogen en affiniteit met onderwijskundige vraagstukken.
- Sterke communicatieve vaardigheden en een kritische, maar constructieve houding.
- Het vermogen om onafhankelijk en objectief te handelen.

Waarom kiezen voor deze rol?

- Impact maken in een dynamische onderwijsomgeving.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van toekomstgericht onderwijs.
- Samenwerken in een deskundig en divers team van toezichthouders.

Enthousiast geworden? Reageer dan snel.
Stuur je motivatiebrief en cv naar personeelszaken@basisburen.nl **vóór 20 juli 2025**.
De gesprekken vinden eind augustus en september plaats.

Meer informatie over onze scholen, onderwijsvisie, het beleidsplan en de statuten vindt u op www.basisburen.nl. Voor vragen kunt u contact opnemen met Ellen van Maanen via 0344-691177 of personeelszaken@basisburen.nl. U wordt dan teruggebeld door de voorzitter, Ivo de Gier.

Samen bouwen we aan inspirerend onderwijs voor ieder kind!

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	n.v.t.	16 juni 2026	D.256579 Z.077988

Onderwerp **Benoeming leden auditcommissie**

Voorgesteld besluit

1. Te benoemen tot leden van de auditcommissie de heer C. de Lange, de heer L.M. de Koning, de heer P.J. Vernooij, de heer H.G.J. van Veen en de heer N.H.J. Michielsen

Samenvatting van het voorstel

Op 1 april en 6 mei zijn diverse commissies, werkgroepen en functies bemenst. Nu rest nog de bemensing van de auditcommissie. Met het positief besluiten over dit voorstel zal de auditcommissie van nieuwe leden worden voorzien.

1. Inleiding

De zittingsperiode van de gemeenteraad 2022- 2026 liep af op 31 maart 2026. De zittingsperiode van de gemeenteraad 2026-2026 ging van start op 1 april 2026. Op 1 april en 6 mei 2026 is al een aantal commissies, werkgroepen en functies bemenst, te weten:

- de agendacommissie,
- de vergadervoorzitters,
- de werkgeverscommissie,
- de Raad van advies Rekenkamer Rivierenland,
- het BOV-lid bij het Regionaal Archief Rivierenland,
- de raadscommissie informatieveiligheid,
- de raadswerkgroep Omgevingswet,
- de regionale agendacommissie.

Met het positief besluiten over dit voorstel zal de auditcommissie van nieuwe leden worden voorzien.

2. Doel / meetbaar effect

Met deze benoemingen zijn alle specifieke commissies, functies en werkgroepen van de gemeenteraad bemenst. Hierdoor kunnen deze gremia hun voorbereidende en ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de gemeenteraad weer oppakken.

3. Wettelijke- en beleidskaders

Gelet op artikel 82 van de Gemeentewet heeft de raad de volgende verordening betreffende de auditcommissie vastgesteld: Verordening Auditcommissie Buren 2021 | Lokale wet- en regelgeving

4. Argumenten

Met het benoemen van de verschillende raads- en burgerleden in commissies en werkgroepen kunnen deze hun voorbereidende en ondersteunende werk weer oppakken.
Er is een uitvraag gedaan onder de raads- en burgerleden voor de invulling van de commissies en werkgroepen. Dit voorstel is daar het resultaat van.

Auditcommissie
De commissie heeft als doel een afstemmingsoverleg te voeren met de accountant. De commissie heeft als aandachtsgebied alle activiteiten die van belang zijn voor een goede beheersing van de gemeente op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid in het kader van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van de raad. Zie voor de specifieke activiteiten artikel 3 lid 2 van de Verordening Auditcommissie Buren 2021 | Lokale wet- en regelgeving

5. Financiële consequenties

Raadsleden krijgen een vaste raadsvergoeding per maand. Burgerleden krijgen deze vaste vergoeding niet, zij krijgen een vergoeding op basis van bijgewoonde vergaderingen van bepaalde commissies. Burgerleden ondersteunen middels deze werkzaamheden de raad en hun raadsfracties. Door deze ondersteuning worden de raadsfracties in positie gebracht waardoor de raad beter hun kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol kan uitvoeren.

6. Uitvoering

Tijdens de behandeling van dit voorstel in de raadsvergadering van 16 juni 2026 vraagt de voorzitter de leden van de raad of zij stemming verlangen. Als dat niet het geval is, dan is dit voorstel vastgesteld. Wanneer wel stemming wordt verlangd wordt een geheime schriftelijke stemming door middel van stembriefjes georganiseerd. Deze werkwijze is conform het Reglement van orde.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.256579**	**D.256580** **Z.077988**

Onderwerp **Raadsbesluit benoeming leden auditcommissie**

De Gemeenteraad van Buren;

besluit:
1. Te benoemen tot leden van de auditcommissie de heer C. de Lange, de heer L.M. de Koning, de heer P.J. Vernooij, de heer H.G.J. van Veen en de heer N.H.J. Michielsen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.256579**	**D.256580** **Z.077988**

Onderwerp **Raadsbesluit benoeming leden auditcommissie**

De Gemeenteraad van Buren;

besluit:
1. Te benoemen tot leden van de auditcommissie de heer C. de Lange, de heer L.M. de Koning, de heer P.J. Vernooij, de heer H.G.J. van Veen en de heer N.H.J. Michielsen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	02 juni 2026	16 juni 2026	D.254133 Z.078265

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma 01 Wonen, werken en recreatie

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 ODR**

Voorgesteld besluit

1. Een zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) met de volgende onderwerpen
   a. Algemene beeld
   b. Resultaatbestemming
   c. Realistisch ramen
   d. Inzet van AI
   e. Samenwerking met raad
   f. Taakstelling
   g. Indexering
   h. Robuustheid ODR
   i. Dienstverlening
   j. Nieuwe landelijke financieringssystematiek

Samenvatting van het voorstel

De ODR informeert de gemeenten via de concept begroting 2027 de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt de ODR de jaarstukken 2025. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen.

1. Inleiding

De ODR informeert de gemeenten via de concept begroting 2027 de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt de ODR de jaarstukken 2025. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen.

2. Doel / meetbaar effect

Door het indienen van een zienswijze op de begroting 2027 en jaarstukken 2025 van de ODR kan de gemeente Buren kenbaar maken wat de wensen zijn. Door een zienswijze in te dienen op de kaderbrief kunnen gemeenten meer invloed uitoefenen op de begroting. Bij het presenteren van de begroting dient het bestuur van de ODR kenbaar te maken op welke manier de zienswijzen op de kaderbrief zijn verwerkt in de begroting.

3. Wettelijke- en beleidskaders

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland | Lokale wet- en regelgeving

4. Argumenten

1.1 *Met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan zijn kaderstellende rol.*

Het is wenselijk om een zienswijze in te dienen, omdat de gemeenteraad beter in positie kan worden gebracht. Met het indienen van zienswijzen op de kaderbrieven van de gemeenschappelijke regelingen wordt invulling gegeven aan de wens van de gemeenteraad om grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen.

1.2 *De punten die zijn opgenomen in deze zienswijze zijn regionaal opgesteld, onder leiding van een adviesgroep voor alle acht gemeenten in onze regio.*
De onderdelen zijn van belang voor iedere gemeente en kunnen daarom gezamenlijk worden opgenomen.

5. Kanttekeningen

1.1 *Het verwerken van de zienswijzen in de begroting is geen verplichting.*
Het is geen verplichting om de ingediende zienswijzen op de kaderbrief te verwerken in de conceptbegroting en daardoor is niet met zekerheid te zeggen dat de punten opgenomen in deze zienswijze worden opgenomen in de begroting van ODR. Wel is afgesproken dat er een reactie door de gemeenschappelijke regelingen wordt gegeven op de zienswijzen

6. Financiële consequenties

Er is in 2025 een positief resultaat is behaald van €1.178.907. Het voorstel van de ODR is om:

1. Een bedrag van € 400.000 te storten in de nieuw op te richten bestemmingsreserve Robuustheid;
2. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 778.907 uit te keren aan de deelnemers conform voorgestelde verdeling.
3. De ODR heeft de ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting 2027. Wij constateren dat de taakstelling is verwerkt in de begroting 2027, maar er is weinig concreetheid aan gegeven. Daarnaast is de bijdrage via veel werkprogramma's verhoogd, waardoor besparingen onzichtbaar lijken te zijn geworden. In de zienswijze brief wordt opgeroepen om inzichtelijk te maken waar deze besparingen tot uiting komen.

7. Juridische consequenties

Niet van toepassing

8. Participatie

Niet van toepassing

9. Toekomstoriëntatie

Niet van toepassing

10. Uitvoering

- Planning
  Na het raadsbesluit wordt de zienswijzebrief toegezonden aan de ODR

- Communicatie
  Na besluitvorming wordt de definitieve zienswijzebrief verstuurd aan het Dagelijks Bestuur van ODR.

- Evaluatie
  N.V.T

11. Bijlagen

- Raadsbesluit
- Zienswijzebrief Jaarstukken 2025 en de begroting 2027
- Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van ODR

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
Secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D 254133**	**D.254134** **Z.078265**

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 ODR**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) met de volgende onderwerpen
   a. Algemene beeld
   b. Resultaatbestemming
   c. Realistisch ramen
   d. Inzet van AI
   e. Samenwerking met raad
   f. Taakstelling
   g. Indexering
   h. Robuustheid ODR
   i. Dienstverlening
   j. Nieuwe landelijke financieringssystematiek

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}} {{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D 254133**	**D.254134** **Z.078265**

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 ODR**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) met de volgende onderwerpen
   a. Algemene beeld
   b. Resultaatbestemming
   c. Realistisch ramen
   d. Inzet van AI
   e. Samenwerking met raad
   f. Taakstelling
   g. Indexering
   h. Robuustheid ODR
   i. Dienstverlening
   j. Nieuwe landelijke financieringssystematiek

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 6267
4000 HG TIEL

uw brief van: Maurik, 2026
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.078265/D.254112
behandeld door: M.J. Klein
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze ODR jaarstukken 2025 en begroting 2027

Geacht bestuur,

In goede orde ontvingen wij uw jaarstukken 2025 en begroting 2027. Wij hebben kennisgenomen van deze documenten en behandeld in onze raadsvergadering van 16 juni 2026. In deze brief geven wij onze reactie op de jaarstukken 2025 en begroting 2027

Jaarstukken 2025:

Algemeen beeld
Wij danken u voor de overzichtelijke en leesbare P&C-documenten, zoals de jaarstukken, waarin u ons hierover informeert. Tegelijkertijd leeft de vraag of, onder deze buitenlaag, de processen op orde zijn en of de dienstverlening ook daadwerkelijk zo wordt ervaren als de gemiddelde cijfers suggereren.
We lezen over hoog ziekteverzuim, hoge kosten voor inhuur, een stuwmeer aan verlofuren, hoge kosten omdat er bij verschillende mensen geen ‘match’ met de ODR bleek te zijn. De hoge klanttevredenheid komt met name door milieu, maar het beeld bij gemeenten is vaak anders en u geeft ook aan dat de tevredenheid op andere taken lager is. De discussie over de robuustheid van de ODR maakt het er niet rustiger op.
Kortom, in de basis zijn we gematigd tevreden over de geleverde prestaties, maar zien wij aanleiding om samen met u nader te kijken of de interne organisatie en bedrijfsvoering deze prestaties ook duurzaam kunnen blijven dragen. De raad verzoekt het bestuur om genoemde signalen te vertalen naar concreet handelingsperspectief en, waar nodig, voorstellen te doen.

Resultaatbestemming
U geeft aan dat er in 2025 een positief resultaat is behaald van €1.178.907. Uw voorstel is om:

1. Een bedrag van € 400.000 te storten in de nieuw op te richten bestemmingsreserve Robuustheid;
2. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 778.907 uit te keren aan de deelnemers conform voorgestelde verdeling.

In eerste instantie lijkt het niet de juiste weg om via een zienswijze te vragen om geld te vragen voor het uitvoeren van de programma’s omtrent Robuustheid. Anderzijds begrijpen wij dat het omslachtig is, en er niet de tijd voor is, om apart naar de raden te gaan met een voorstel om geld te storten in een nieuw op te richten bestemmingsreserve Robuustheid. Echter, als raden hebben we nu geen enkel inzicht in de inhoud en financiën van deze programma’s. Het is daarom moeilijk om in stemmen zonder nadere toelichting op dit

voorstel. Wij stemmen in met uw voorstel op voorwaarde dat u ons zo spoedig mogelijk informeert via de definitieve begroting door daarin te onderbouwen wat inhoudelijk nodig is om de programma's in te richten en uit te voeren en op basis van concrete offertes te laten zien welke financiële middelen hiervoor nodig zijn. Vanzelfsprekend vloeit een eventueel overschot op een later moment terug naar de deelnemende gemeenten.

Realistisch ramen
Enerzijds is het mooi dat er een overschot is en we geld terug ontvangen. Anderzijds is het niet ideaal om eerst geld te moeten bijleggen om het daarna gedeeltelijk weer terug te krijgen. In ambtelijke gesprekken hebt u aangegeven op voorhand graag realistischer te willen ramen, maar dat u hiervoor niet de ruimte voelt omdat de ODR hiermee een hogere druk op de gemeentelijke begrotingen legt.
Met deze zienswijze vragen wij u inzichtelijk te maken welke producten, productgroepen of opdrachten leiden tot een hogere realisatie in aantallen en uren, en hoe dit zich vertaalt naar de inkomstenkant.
Uiteindelijk staan er ook leges tegenover het werk van de ODR dat ten goede komt van de deelnemende gemeenten. Realistisch ramen legt dus in eerste instantie wel druk op de gemeentelijke begrotingen, maar de inkomsten komen uiteindelijk ook terug naar gemeenten. Het is ook aan u als opdrachtnemer om aan de voorkant goed te contracteren en met de gemeente als opdrachtgever dit gesprek goed en realistisch te voeren.

Inzet van AI
In de Jaarstukken 2025 staat dat in 2025 programma voor datagedreven werken en AI gestart. In de rest van de jaarrekening lezen we niets over AI terug. Uit ambtelijke gesprekken blijkt ook dat er nog weinig centraal georganiseerd is op dit gebied door de ODR. Dat is jammer, zeker omdat we in eerdere zienswijze hebben gevraagd om meer in te zetten op AI en hier ook concretere plannen op te maken. AI biedt ook mogelijkheden om de hoge werkdruk te verlagen en om de dienstverlening te verbeteren op die onderdelen die nog laag scoren. Onze indruk is dat er afgelopen jaar, met uitzondering van een paar losse projecten, geen voortgang is geweest op dit punt terwijl dat wel is toegezegd. We vragen u om hier meer werk van te gaan maken.

Begroting 2027:

Samenwerking met raad
De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken. Wij verwachten dan ook van Omgevingsdienst Rivierenland dat zij de gemeenteraden actief (blijven) informeren over ontwikkelingen rond onder andere robuustheid, financieringssystematiek en de invulling van de opgelegde taakstelling.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Taakstelling
De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027.

U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting 2027. Wij constateren dat de taakstelling is verwerkt in de begroting 2027, maar er is weinig concreetheid aan gegeven. Daarnaast is de bijdrage via veel werkprogramma's verhoogd, waardoor besparingen onzichtbaar lijken te zijn geworden. Wij roepen u op om inzichtelijk te maken waar deze besparingen tot uiting komen.

Indexering
Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten, waarin loon en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Robuustheid ODR
We zijn blij te lezen dat er niet maar op één paard wordt gewed en er twee programma's zijn opgestart om aan de robuustheidscriteria te voldoen. Een programma waarin de ODR onderzoekt welke aanvullende taken uitgevoerd kunnen worden waarmee de ODR nog meer van meerwaarde kan zijn voor de deelnemers. En een programma waarin de ODR onderzoekt wat de mogelijkheden en consequenties zijn van een eventuele fusie met een andere omgevingsdienst. Op deze manier denkt u linksom of rechtsom te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria. Voor ons als raad is het moeilijk om in te schatten of het werkelijk zo eenvoudig is als in de begroting geschetst wordt. We vinden het belangrijk regelmatig en voldoende geïnformeerd te worden over de voortgang van beide programma's en keuzemogelijkheden voorgelegd te krijgen.

Dienstverlening
Omgevingsdienst Rivierenland heeft een visie op dienstverlening opgesteld. We zijn blij dat dit is gebeurd met input van de verschillende gemeenten, inwoners en ondernemers. Tegelijkertijd zien we dat de klanttevredenheid al 80% is en lijkt het overdreven hier nog meer op in te zetten. In ambtelijk vooroverleg is aangegeven dat het verbeteren van de dienstverlening met name zit in het verbeteren van de klanttevredenheid op het proces van bouwvergunningen. Het is belangrijk dat de ODR hier dan ook de focus op legt in het uitvoeren van de visie op dienstverlening. Tegelijkertijd is ook niet alles te vangen in cijfers en lijkt er vooral een bepaald beeld te leven bij met name gemeenten en hun inwoners over de dienstverlening door de ODR. De oplossing hiervoor ligt misschien nog meer in constructieve gesprekken tussen ODR en gemeenten, om over en weer helderheid te krijgen in de behoeften, en niet zozeer in allerlei projecten als uitvoering van de visie op dienstverlening.

Nieuwe landelijke financieringssystematiek

Wij constateren dat de nieuwe landelijke financieringssystematiek voor omgevingsdiensten invloed heeft op de relatie tussen prioriteiten, uitvoering en kosten van toezicht en handhaving.
Onze raad hecht eraan dat beleidsmatige keuzes over toezicht en handhaving expliciet en transparant worden gemaakt, zodat niet financiën, maar bestuurlijke afwegingen leidend zijn voor de kwaliteit van de uitvoering. We vragen de ODR om:

- bij de begroting duidelijker inzicht te geven in de samenhang tussen taakvolumes, kwaliteitsniveaus van toezicht en de bijbehorende kosten;
- scenario's te ontwikkelen die inzichtelijk maken welke beleidsmatige keuzes gemeenten hebben binnen de nieuwe financieringssystematiek: wat is de wettelijke ondergrens en wat kan aanvullend;
- in overleg met de gemeenten een procesvoorstel te doen voor actualisering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie, passend bij deze systematiek.

Wij benadrukken dat deze zienswijze niet is bedoeld om te sturen op volumevermindering, maar om gezamenlijke grip te houden op kwaliteit, prioritering en uitvoerbaarheid. We doen een oproep om het proces van gezamenlijk opstellen en uitvoeren van de beleidscyclus te verbeteren. Door het delen van de verantwoordelijkheid voor uitvoering, beleidskaders en de evaluatie daarvan, kunnen we elkaar in positie brengen om hier op een duurzame wijze invulling aan te geven.

Slot
Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Omgevingsdienst
Rivierenland

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

Aan de Raden van de gemeenten die
deelnemen in de Omgevingsdienst Rivierenland,
Aan Provinciale Staten van de Provincie Gelderland
t.a.v. de griffier

Onderwerp
Zienswijze Raad m.b.t. Programmabegroting 2027 van de Omgevingsdienst Rivierenland.

Datum
31 maart 2026

Pagina
1 van 1

Ons kenmerk
--

Uw kenmerk
--

Behandeld door
L. Oerlemans
0344 - 57 93 14
r.wensink-graveth@odrivierenland.nl

2 Bijlagen:
Programmabegroting 2025 en overzicht zienswijzen Kaderbrief

Afschrift aan
--

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u het ontwerp van Programmabegroting 2027 (inclusief een overzicht met de reacties op de ingediende zienswijzen bij de Kaderbrief 2027) van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR).

Bijgaande ontwerpstukken zijn op 30 maart 2026 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur (DB) van de ODR. U kunt conform de Gemeenschappelijke Regeling ODR uw zienswijze kenbaar maken op deze ontwerpen. Wij verzoeken u uw eventuele reactie voor 23 juni 2026 schriftelijk aan ons mee te delen.

Na ontvangst van uw reactie wordt het ontwerp, onder bijvoeging van de zienswijzen van de gemeenteraden c.q. Provinciale Staten, de reactie van het DB daarop en, zo nodig, een nota van wijziging, aangeboden aan het Algemeen Bestuur (AB). De behandeling van genoemde stukken in het AB is gepland op 6 juli 2026.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee op dit moment voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland,

de voorzitter, de secretaris,

M. Wichgers G.J.F.M. Vlekke

Omgevingsdienst Rivierenland
J.S. de Jongplein 2
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 - 57 93 14
E info@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104.B.01

De omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Begroting 2027

‘Samen blijven werken aan een veilig, gezond en duurzaam Rivierenland’

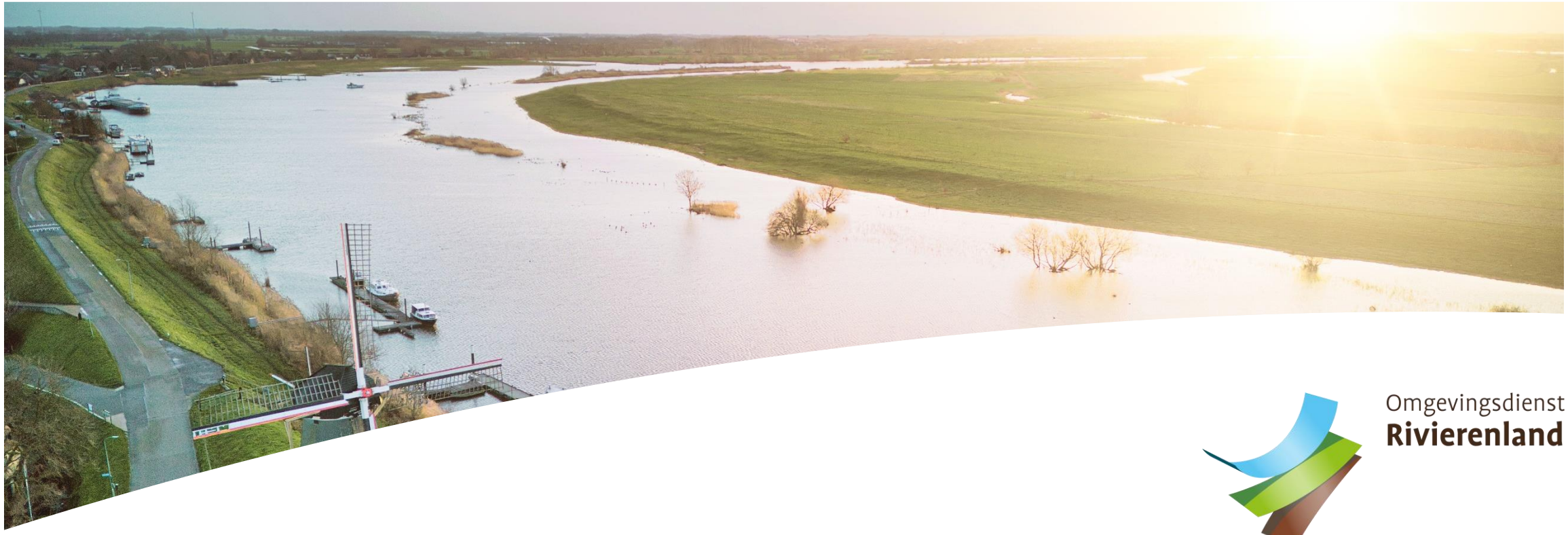

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoud

Voorwoord 3
Inleiding 4
Leeswijzer 5
De begroting in één oogopslag 6
AB-besluit 7

Onze strategie in actie 8
- Missie en visie 9
- Onze strategische ambities 10

Dienstverlening 11
- Verbeteren van onze dienstverlening 12

Wat speelt er in onze regio? 13
- Duurzaam Rivierenland 15
- Een schone leefomgeving 16
- Fijn wonen 18
- Een gezonde bodem 20
- Een veilige omgeving 22

Programma's 23
- Milieu & advies 24
- Bouw & ondersteuning 28

Paragrafen 31
- Weerstandsvermogen 32
- Kapitaalgoederen 34
- Financiering 35
- Openbaarheid 36
- Bedrijfsvoering 37

Financiële begroting 40
- Begrotingsrichtlijnen 41
- Financiële mutaties 42
- Toelichting indexaties 43
- Bijdrage per deelnemers 44
- Overzicht baten en lasten 45

Bijlagen
- Opbouw uurtarief 47
- Geprognotiseerde balans 48

Voorwoord

Voor u ligt de begroting voor 2027. Een jaar waarin we de regio weer ondersteunen in de ambities met betrekking tot de kwaliteit van de leefomgeving. In deze begroting leest u hoe wij dat gaan doen en waar wij ons op focussen.

In 2026 wordt duidelijk wat de plannen van het nieuwe kabinet en de nieuwe colleges en gemeenteraden betekenen voor onze regio. We verwachten ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, netcongestie, energie en circulaire economie. Ook verwachten we nieuwe regelgeving op het gebied van zeer zorgwekkende stoffen, PFAS en stikstof. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en adviseren gemeenten over de impact op onze regio.

Een belangrijk thema blijft de woningbouw. In de regio moeten de komende jaren veel nieuwe woningen komen. Het is belangrijk dat het proces van vergunningverlening soepel verloopt. Samen met de gemeenten en de provincie kijken we hoe we hier stappen in kunnen. We anticiperen op nieuwe wet- en regelgeving om procedures te versnellen.

Daarnaast werken we aan het verbeteren van onze dienstverlening. In 2026 zijn we gestart met het programma verbetering dienstverlening. In 2027 gaan inwoners, bedrijven en gemeenten daar steeds meer van merken. We willen inwoners en bedrijven snel en vakkundig bedienen en goed en duidelijk communiceren. We willen dat de gemeenten onze nabijheid nog meer gaan ervaren door te werken met korte lijntjes en te investeren in de relatie (elkaar beter leren kennen).

We ontwikkelen ons steeds meer als hét kenniscentrum op het gebied van leefomgeving voor de regio. Daar zijn we trots op. We richten ons vooral op advies en uitvoering en zijn daarmee een goede complementaire partij voor de gemeente, de Regio (regiodeal) en de AVRI. We zien dat onze werkzaamheden op het gebied van natuur en ecologie, duurzaamheid, energie en ruimtelijke ordening toenemen. Daarbij worden door de gemeenten en de Regio bestaande middelen ingezet die daarvoor zijn geoormerkt. De kennis die wij zo kunnen opbouwen is kennis van en voor de regio. Met deze kennis zijn we van meerwaarde.

In de tweede helft van 2026 komt er meer duidelijkheid over de wetgeving over de robuustheid van omgevingsdiensten en over de mate waarin we hieraan kunnen voldoen. Als omgevingsdiensten niet aan deze eisen voldoen, bestaat de kans dat het ministerie ingrijpt. Om dat te voorkomen werken wij al geruime tijd aan het versterken van de organisatie. Op dit moment voldoen we nog niet volledig aan alle eisen. Met name de omzeteis vraagt aandacht. Daarom zijn in 2026 twee programma's gestart. Een programma waarin we onderzoeken welke aanvullende taken we kunnen uitvoeren waarmee we nog meer van meerwaarde kunnen zijn voor onze deelnemers. En een programma waarin we onderzoeken wat de mogelijkheden en consequenties zijn van een eventuele fusie met een andere omgevingsdienst. In 2027 vertalen we de uitkomsten van deze trajecten naar concrete maatregelen. Ons doel is dat we eind 2027 volledig voldoen aan de robuustheidseisen danwel afspraken hebben gemaakt met het ministerie over het vervolg

Ook in 2027 blijven we samen met u bouwen aan een regio waar het prettig wonen, werken en leven is!

Gerard Vlekke
algemeen directeur

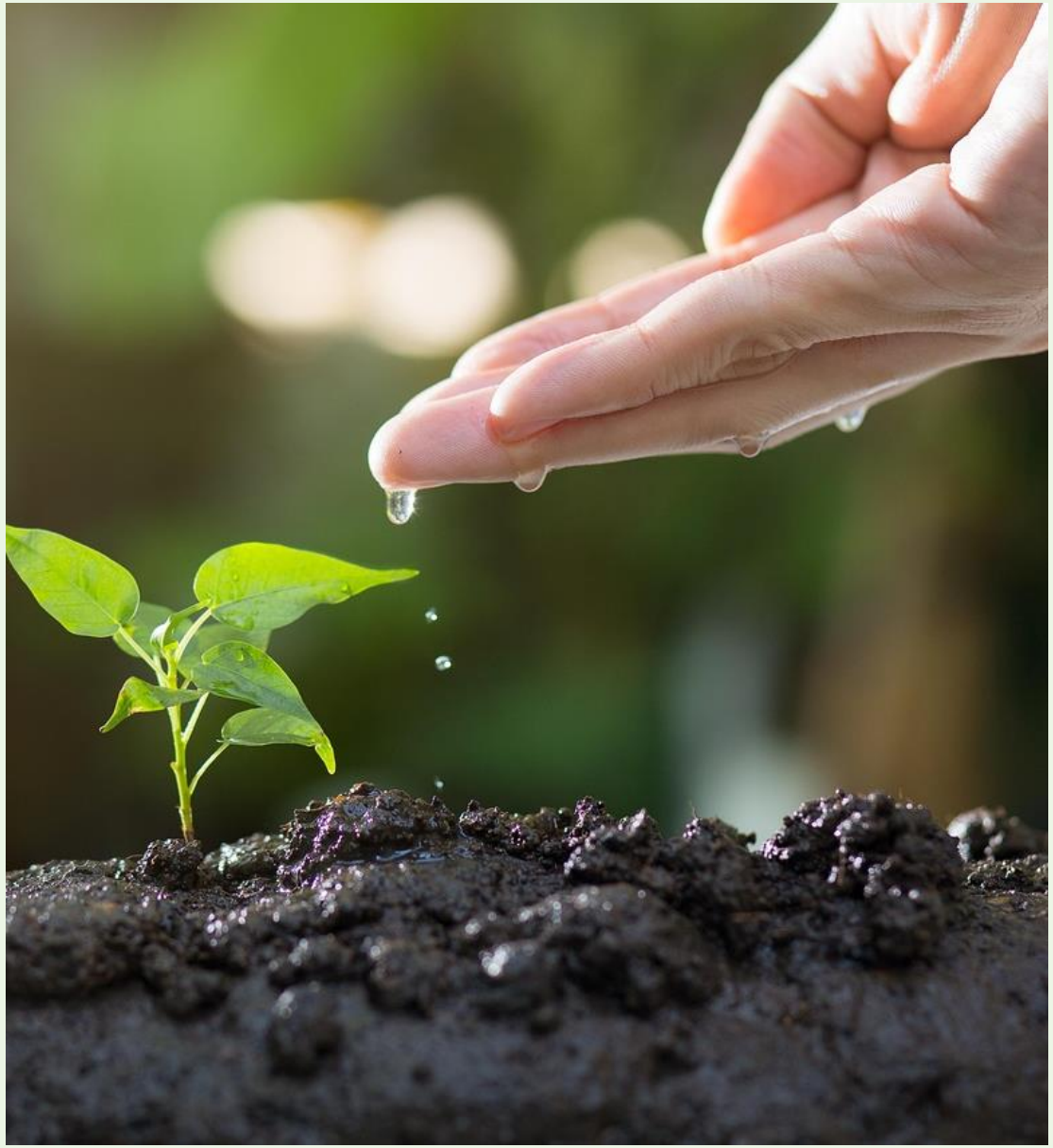

Inleiding

Waarom deze begroting? In deze begroting leest u wat wij volgend jaar gaan doen en wat dat betekent voor de gemeenten, inwoners en ondernemers in onze regio.

Deze begroting maakt onderdeel uit van onze jaarlijkse planning & control cyclus. Daarin maken we plannen, sturen we bij waar nodig en leggen we achteraf verantwoording af over ons werk en de financiën.

Voor 2027 begon dit proces met de kaderbrief in het najaar van 2025. Op basis daarvan stellen we begin 2026 de ontwerpbegroting 2027 op. Het bestuur stelt deze medio 2026 vast. Met het vaststellen van de begroting stelt het bestuur ook het budget beschikbaar waarmee wij de werkzaamheden kunnen uitvoeren.

De werkprogramma's van 2026 vormen de basis voor deze begroting. We hebben de cijfers meerjarig doorgerekend, inclusief loon- en prijsindexaties. Ook is de jaarschijf 2026 geactualiseerd.

In 2027 informeren we via de bestuursrapportage over de voortgang van het werk en de financiële stand van zaken. Na afloop van het jaar sluiten we de cyclus af met de jaarstukken.

Op de volgende pagina leest u hoe deze begroting is opgebouwd.

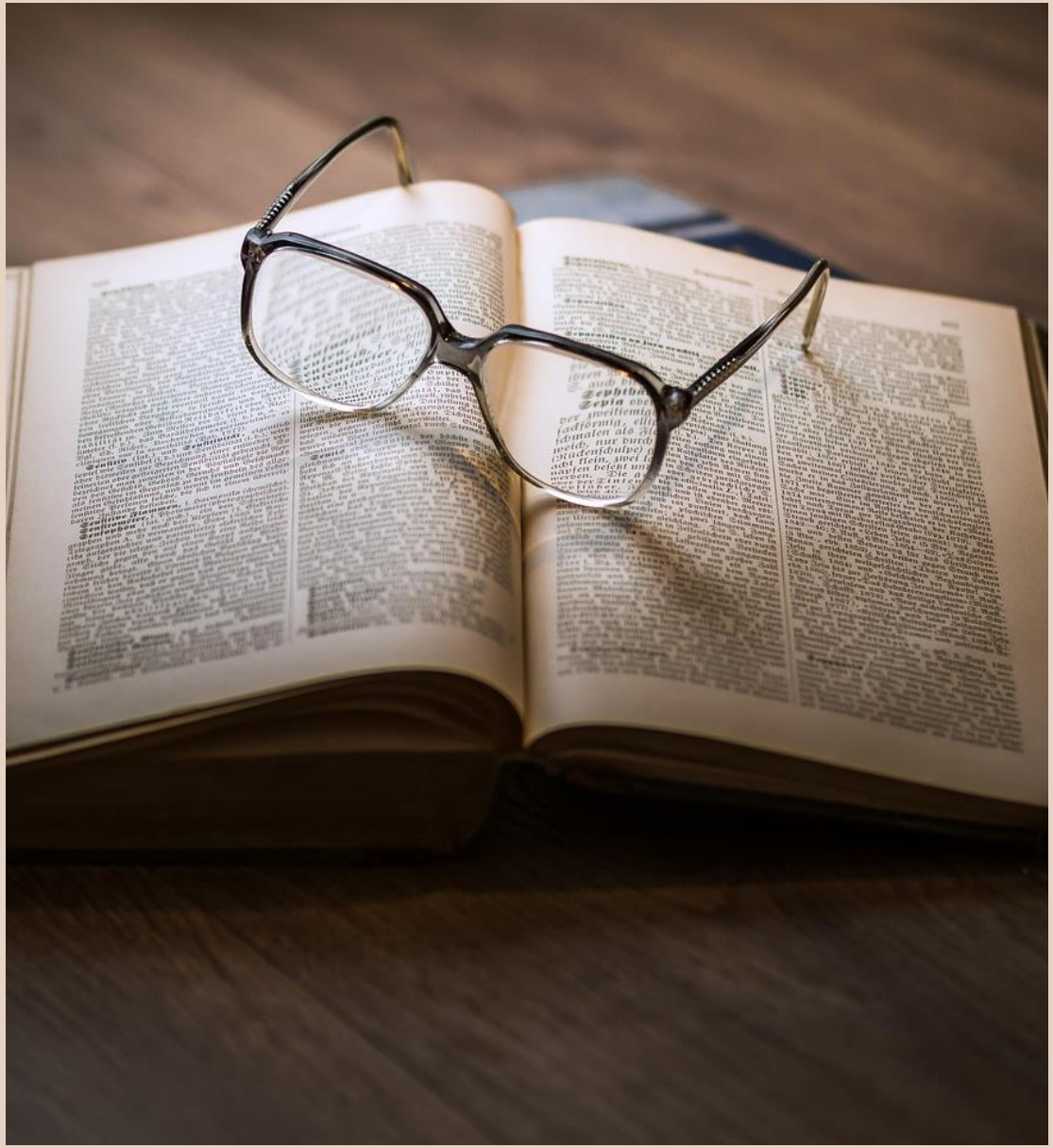

Leeswijzer

In deze begroting leest u wat wij in 2027 gaan doen, wat dat oplevert en wat dit financieel betekent.

- ***Onze strategie in actie*** laat zien waar wij als organisatie voor staan en hoe we werken aan onze doelen.
- ***Dienstverlening*** beschrijft hoe wij werken aan het verbeteren van onze dienstverlening en klanttevredenheid.
- ***Wat speelt er in onze regio*** laat ontwikkelingen en werkzaamheden zien die echt verschil maken in de regio.
- ***Programma's*** geven inzicht in ons dagelijks werk op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en advies.
- ***Paragrafen*** geven inzicht in de ontwikkelingen op het gebied van risico's, investeringen, financiering, openbaarheid en bedrijfsvoering.
- ***Financiële begroting*** geeft o.a. inzicht in de financiële mutaties, de toelichting op de indexaties en de bijdragen per deelnemer.
- ***Bijlagen*** tonen de opbouw van het uurtarief en de geprognotiseerde balans.

Zo krijgt u een compleet beeld van ons werk en onze financiële situatie.

De begroting in één oogopslag

Ontwikkeling werkprogramma's

Op basis van de meest actuele werkprogramma's verwachten we in 2027 een toename van het aantal producten en uren ten opzichte van eerdere werkprogramma's. Dit hangt onder andere samen met nieuwe en aanvullende taken vanuit gemeenten. Gedurende het jaar worden alle gemeenten maandelijks geïnformeerd over hun afgenomen producten en uren ten opzichte van de werkprogramma's:

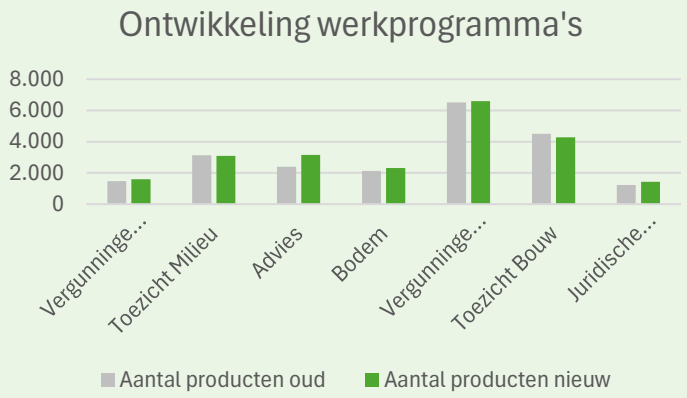

Financiële ontwikkeling

De programmabegroting laat in 2027 een ontwikkeling van € 1.619.100 zien. Dit komt door de indexatie van prijzen en lonen en de verwerking van de actuele werkprogramma's en meerwerk-opbrengsten. Zie voor meer informatie Financiële mutaties.

Speerpunten 2027

- **Ruimte maken voor woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling**; er moeten veel nieuwe woningen worden gebouwd. Wij ondersteunen bij het mogelijk maken van deze ontwikkelingen door zorgvuldige en tijdige vergunningverlening, toezicht op bouwprojecten en advies bij ruimtelijke plannen.
- **Beschermen schone en veilige leefomgeving**; de druk op de leefomgeving neemt toe. Daarom richten wij ons op effectief toezicht door risicogericht te werken en onze capaciteit vooral in te zetten waar de risico's voor gezondheid, veiligheid en milieu het grootst zijn.
- **Ondersteunen van gemeente bij de energietransitie, netcongestie, circulaire economie en duurzaamheid**; de opgaven zijn groot. Wij ondersteunen met kennis, advies en toezicht. Wij adviseren bij ruimtelijke plannen en vergunningverlening. We denken mee over duurzame oplossingen, circulair ondernemen en energiebesparing. Zo helpen we gemeenten om hun ambities op het gebeid van duurzaamheid waar te maken.
- **Verbeteren dienstverlening aan gemeenten, inwoners en ondernemers**; goede dienstverlening en klanttevredenheid is een prioriteit. Wij werken daarom vanuit het programma dienstverlening aan betere bereikbaarheid, duidelijke communicatie en efficiëntere processen. Met als doel dat gemeenten, inwoners en ondernemers onze dienstverlening als toegankelijk, deskundig en betrouwbaar ervaren.

AB-besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland,

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur tot vaststelling van de programmabegroting 2027,

Besluit:

1. De gewijzigde begroting 2026 op basis van de aangeboden werkplannen 2026 vast te stellen;
2. De begroting van lasten en baten op de programma's voor het jaar 2027 vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting 2028-2030 voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 6 juli 2026.

de voorzitter, de secretaris,

--- ---

M. Wichgers G. Vlekke

Onze strategie in actie

Missie en visie

Missie

Wij beschermen en verbeteren de leefomgeving in Rivierenland, zodat bewoners en bedrijven nu en in de toekomst veilig, gezond en prettig kunnen wonen, leven en ondernemen.

Visie

Rivierenland is een mooi en bijzonder stuk Nederland dat we moeten beschermen en koesteren. Nergens in Nederland komen zoveel gebruiksvormen in zo'n klein gebied samen. Dat vraagt om een integrale benadering van vraagstukken op het gebied van bouw, milieu en ruimtelijke ordening.

Wij zetten ons in voor het gemeenschappelijk belang: onafhankelijk, deskundig en nabij. Juist onze nabijheid (we kennen het gebied en zijn toegankelijk) en de bundeling van kennis en capaciteit binnen één organisatie maken ons uniek. Met ons werk dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame regio, waar natuur, economie en welzijn in balans zijn.

Onze strategische ambities

Om onze bijdrage aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Rivierenland ook op langere termijn te kunnen waarborgen, hebben we 4 doelstellingen benoemd die we eind 2028 behaald willen hebben. Als we die doelen hebben behaald, hebben we voldoende zelfstandig perspectief. De 4 doelen samen noemen we onze strategische ambitie. De doelstellingen zijn:

Schone, veilige en duurzame leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Als omgevingsdienst spelen we een belangrijke rol in het beschermen en verbeteren van de leefomgeving in Rivierenland. We streven naar een betere balans tussen natuur, economie en welzijn, zodat we prettig samen kunnen wonen, werken en leven in het gebied.

Eind 2028 willen we zichtbare resultaten hebben behaald op onder andere de volgende onderwerpen:

- Minder uitstoot zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)
- Minder niet bekende milieubelastende activiteiten in het vrije veld
- Minder CO2-uitstoot door bedrijven en woningen
- Minder asbestverontreiniging
- Milieu- en bouwregels worden beter nageleefd
- Betere huisvesting buitenlandse werknemers

Gemeenten ervaren meer meerwaarde

Wat willen we bereiken?

ODR staat bij gemeenten over het algemeen bekend als stabiele partner die toegankelijk voor hen is en een goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven levert. Wij willen onze meerwaarde voor gemeenten de komende jaren verder vergroten met aanvullende adviserende taken en nieuwe producten. Ook willen we onze meerwaarde beter aantonen: naast de productiviteit en de output laten zien welke effecten ons werk heeft op de leefomgeving (en daarop sturen).
We willen dit ook periodiek meten en uitvragen, wat niet eerder is gedaan. Het rapportcijfer 7,5 op een schaal van 10 geeft aan dat de meerwaarde wordt erkend en gewaardeerd.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- Gemeenten zijn tevreden over de meerwaarde van ODR (wij streven hierbij naar een rapportcijfer 7,5)
- Effect van het werk van ODR is meetbaar
- (outcome indicatoren)

Inwoners en bedrijven ervaren betere dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Inwoners en bedrijven zijn over het algemeen tevreden over onze dienstverlening, maar dit kan nog beter en mensen worden steeds veeleisender. We willen de dienstverlening blijven aanpassen aan de stijgende verwachtingen. Als inwoners en bedrijven tevreden over ons zijn, dan straalt dat ook af op onze gemeenten.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- Burgers en bedrijven zijn tevreden over de dienstverlening (84% klanttevredenheid)

ODR robuust en financieel gezond

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdiensten moeten voldoen aan de robuustheidseisen. Als ze hier niet aan voldoen, is er een grotere kans op discussie over een zelfstandig bestaan. Wij voldoen aan de meeste eisen, maar we moeten onze milieutaken uitbreiden en moeten meer datagedreven gaan werken om volledig aan de eisen te voldoen. We willen op korte termijn aan deze eisen voldoen, net als aan de kwaliteitscriteria die worden gesteld aan de regionale beleidscyclus. Daarnaast gaan we een financieel onzekere tijd tegemoet, onder andere doordat de gemeenten grote financiële uitdagingen hebben. Toch is ons doel om de financiële positie van ODR de komende jaren te versterken en daarmee klaar te zijn voor ontwikkelingen en investeringen op de langere termijn.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- ODR voldoet aan alle 8 vastgestelde robuustheidscriteria
- ODR behoudt een gezond weerstandsvermogen

Dienstverlening

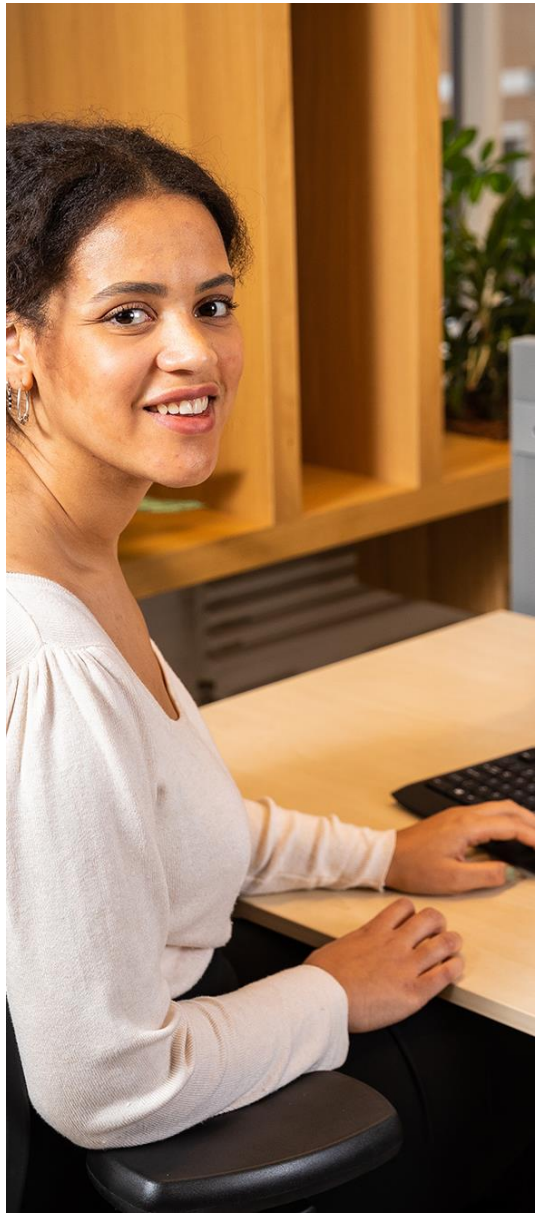

Verbeteren van onze dienstverlening

Inwoners, ondernemers en gemeenten willen snel, duidelijk en goed geholpen worden. Tegelijk zien we dat de klanttevredenheid daalt. Daarom werken we de komende jaren gericht aan het verbeteren van onze dienstverlening. Dat hebben we ook zo opgenomen in de strategie van ODR.

Ons doel is dat de inwoners, ondernemers, gemeenten en provincie onze toegankelijkheid, betrouwbaarheid en snelheid in 2028 waarderen met een score van 84%.

Daarvoor stellen wij samen met de gemeenten een visie op dienstverlening op. Daarin leggen we vast wat de verwachtingen zijn, waar we wel en (nog) niet aan voldoen en hoe we onze dienstverlening verder gaan verbeteren.

In 2027 zetten we vooral in op:

- betere bereikbaarheid, door te werken met standaard normen en kaders;
- duidelijke informatie over de voortgang van vergunningen en meldingen (status updates);
- een overzichtelijke website die aansluit op de informatiebehoefte;
- het verbeteren van onze processen, zodat aanvragen sneller en beter worden afgehandeld (klantperspectief).

Zo zorgen we ervoor dat inwoners, ondernemers en gemeenten weten waar ze aan toe zijn en goed worden ondersteund bij hun plannen.

Wat speelt er in onze regio?

Ontwikkelingen en uitdagingen

Ontwikkelingen en uitdagingen in onze regio

Rivierenland staat de komende jaren voor grote veranderingen. De vraag naar woningen groeit, bedrijven verduurzamen en de energietransitie vraagt ruimte en nieuwe oplossingen. Tegelijk willen inwoners en gemeenten dat de leefomgeving schoon, veilig en gezond blijft.

Deze ontwikkelingen zorgen voor nieuwe uitdagingen voor gemeenten én voor Omgevingsdienst Rivierenland. In dit hoofdstuk beschrijven we aan de hand van de volgende 5 thema's de ontwikkelingen die de komende jaren invloed hebben op onze regio en op ons werk:

- Duurzaam Rivierenland;
- Een schone leefomgeving;
- Fijn wonen en ondernemen;
- Een veilige omgeving;
- Een gezonde bodem.

Duurzaam Rivierenland

Ontwikkelingen

Gemeenten in Rivierenland hebben grote ambities op het gebied van duurzaamheid. Tegelijk stelt het Rijk steeds meer eisen aan het verminderen van CO2 uitstoot, energiebesparing en het beschermen van natuur en leefomgeving.

De energietransitie, de overgang naar een circulaire economie en nieuwe wet- en regelgeving zorgen voor grote veranderingen. Grondstoffen worden schaarser, biodiversiteit vraagt om bescherming en klimaatverandering vraagt om maatregelen om wateroverlast, droogte en hitte beter op te vangen.

Deze ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de regio. Zo wordt de capaciteit van het elektriciteitsnet steeds vaker een knelpunt. Door netcongestie kunnen woningbouwprojecten, bedrijven en duurzame energieprojecten soms niet of later worden gerealiseerd.

Uitdaging

De verduurzaming van de regio brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee. De capaciteit van het elektriciteitsnet staat onder druk, waardoor woningbouw en bedrijfsontwikkeling soms vertraging oplopen door netcongestie.

Ook op andere vlakken lopen we tegen grenzen aan. Klimaatverandering vraagt om maatregelen om wateroverlast, droogte en hitte op te vangen. Biodiversiteit vraagt om bescherming en herstel. Daarnaast vraagt de overgang naar een circulaire economie om nieuwe werkwijzen in de bouw en bij bedrijven. Dit vraagt dus om nieuw beleid, goede samenwerking en duidelijke regels. Gemeenten, bedrijven en inwoners zoeken daarbij naar praktische oplossingen.

Onze rol

Wij ondersteunen gemeenten bij deze opgaven met kennis, advies, vergunningverlening en toezicht.

Wij adviseren bij ruimtelijke plannen en vergunningaanvragen, bijvoorbeeld over energie, natuur, geluid en milieu. Ook houden we toezicht op energiebesparing bij bedrijven en stimuleren we de maatregelen die bijdragen aan het verminderen van energiegebruik en uitstoot.

Daarnaast ondersteunen we gemeenten bij vraagstukken rond circulair bouwen, biodiversiteit en klimaatadaptie. We geven voorlichting en houden toezicht op bouw- en sloopactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van afvalscheiding en hergebruik van materialen. Ook dragen we bij aan de toepassing van regelgeving rond de milieuprestatie van gebouwen (MPG) , houden controle, geven advies en handhaven richting bouwbedrijven en sloopbedrijven over afvalscheiding;

Een schone leefomgeving

Ontwikkelingen

Onze regio heeft te maken met een toenemende druk op de leefomgeving, hogere maatschappelijke verwachtingen en beperkte financiële ruimte. Daarnaast is er landelijk aandacht voor het versterken van het VTH stelsel met nadruk op robuustheid en professionalisering.

Tegelijk worden de milieuregels steeds strenger, bijvoorbeeld voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), lozingen en emissies. Nieuwe inzichten en regelgeving vragen om meer aandacht voor milieukwaliteit en voor het voorkomen van schadelijke uitstoot.

De invoering van de Omgevingswet vraagt bovendien om een integrale blik op de leefomgeving, waarbij wonen, veiligheid, duurzaamheid, gezondheid en leefbaarheid samenkomen. Dit heeft invloed op de manier waarop vergunningverlening, toezicht en handhaving worden uitgevoerd.

Uitdaging

Gemeenten willen economische ontwikkeling mogelijk maken, terwijl de kwaliteit van de leefomgeving beschermd blijft. Dat vraagt om een goede balans tussen ruimte voor bedrijven en het beperken van de belasting op het milieu.

De Omgevingswet en het werken met milieubelastende activiteiten, open normen en zorgplichten vragen om meer professionele oordeelsvorming en een goede samenwerking tussen vergunningverlening, toezicht en juridische ondersteuning.

Daarnaast wordt het steeds belangrijker om risico’s vroeg te signaleren. Nieuwe milieuvraagstukken, strengere regelgeving en complexere bedrijfsactiviteiten vragen om deskundig toezicht en goede samenwerking tussen organisaties. Ook blijft het een uitdaging om goed zicht te houden op alle milieubelastende activiteiten in de regio.

Een schone leefomgeving (2)

Onze rol

Wij ondersteunen gemeenten met vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies op het gebied van milieu.

Bij vergunningaanvragen kijken we samen met bedrijven naar mogelijke gevolgen voor de leefomgeving. Door aan de voorkant aandacht te besteden aan bijvoorbeeld energiegebruik, emissies en lozingen kunnen milieuproblemen vaak worden voorkomen of beperkt.

Daarnaast houden we risicogericht toezicht op bedrijven in de regio en treden we op wanneer regels niet worden nageleefd. Daarbij richten we onze inzet vooral op de activiteiten met de grootste milieurisico's. Door data en informatie over bedrijven uit verschillende bronnen te combineren, krijgen we beter inzicht en kunnen we toezicht gerichter inzetten.
Ook zetten we in op gebiedsgerichte inventarisaties, samenwerking tussen toezicht en vergunningverlening en het verbeteren van de registratie van milieubelastende activiteiten. Zo houden we beter zicht op alle activiteiten in de regio. Waar legalisatie mogelijk is, begeleiden wij dit proces; waar dit niet het geval is, handhaven wij. Daarmee bevorderen we een gelijk speelveld voor bedrijven en versterken wij de effectiviteit van het toezicht.

Met een goed georganiseerde bereikbaarheidsdienst voor klachten en incidenten kunnen we snel anticiperen en ingrijpen bij milieumeldingen, ook buiten kantooruren.

Daarnaast werken we steeds meer datagedreven. We combineren informatie over bedrijven, activiteiten, goederenstromen en afvalketens en zetten waar mogelijk AI in om deze gegevens te verbinden en analyseren. Zo kunnen we ontwikkelingen eerder signaleren en proactief handelen.

Fijn wonen en ondernemen

Ontwikkelingen

In Rivierenland is, net als in heel Nederland, een grote behoefte aan nieuwe woningen. Gemeenten werken daarom aan nieuwe woongebieden en aan het verbeteren van bestaande wijken. Tegelijk veranderen de eisen aan bouwen en ruimtelijke ontwikkeling.

Nieuwe wetgeving, zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), zorgt ervoor dat plannen meer integraal worden beoordeeld. Daarnaast wordt meer gestuurd op duurzaam bouwen, energiebesparing en het hergebruik van materialen. Circulair bouwen en energiezuinige gebouwen spelen daardoor een steeds grotere rol bij nieuwe bouwprojecten.

Ook de beschikbaarheid van energie wordt steeds belangrijker. Door netcongestie staat de capaciteit van het elektriciteitsnet op sommige plekken onder druk, wat invloed kan hebben op de planning van woningbouwprojecten en andere ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook krijgen omgevingsplannen een steeds belangrijkere rol bij het vastleggen van regels voor bouwen, milieu en leefomgeving.

Uitdaging

De woningbouwopgave in Rivierenland is groot. Gemeenten willen nieuwe woningen mogelijk maken, maar moeten daarbij ook rekening houden met veiligheid, leefbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving.
Nieuwe wetgeving, zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), verandert daarnaast de manier waarop plannen worden beoordeeld en uitgevoerd. Dat vraagt om goede afstemming tussen gemeenten, initiatiefnemers en andere betrokken partijen.
Ook duurzaamheid speelt een steeds grotere rol bij bouwprojecten. Eisen rond energiebesparing, circulair bouwen en het hergebruik van materialen vragen om nieuwe werkwijzen en extra aandacht bij plannen en vergunningen.
Daarnaast kan netcongestie invloed hebben op de planning van woningbouwprojecten, doordat nieuwe woningen afhankelijk zijn van voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet.
Ook de huisvesting van arbeidsmigranten vraagt in de regio om aandacht. Gemeenten zoeken naar oplossingen voor goede en veilige woonlocaties, waarbij rekening wordt gehouden met leefbaarheid in wijken en dorpen.

Fijn wonen en ondernemen (2)

Onze rol

Wij ondersteunen gemeenten bij vergunningverlening, toezicht en advies op het gebied van bouwen, bedrijvigheid en ruimtelijke ontwikkeling. Ook op het gebied van netcongestie en huisvesting arbeidsmigranten.

Wij beoordelen vergunningaanvragen en zorgen ervoor dat bouwplannen voldoen aan de geldende regels, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, milieu en duurzaamheid. Daarbij kijken we ook naar eisen rond energiebesparing, circulair bouwen en het gebruik van materialen.

Tijdens de uitvoering van bouwprojecten houden we toezicht en controleren we of werkzaamheden volgens de vergunning en de geldende regels worden uitgevoerd. Indien afwijkingen worden geconstateerd, treden wij in overleg en grijpen waar nodig in om risico's te voorkomen.

Ook begeleiden we initiatiefnemers, aannemers, architecten en gemeenten bij de uitvoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Door kennis te delen, processen te verduidelijken en samen te werken met betrokken partijen dragen we bij aan een betere bouwkwaliteit en veilige leefomgeving.

Daarnaast adviseren we gemeenten bij ruimtelijke plannen en bij het opstellen van omgevingsplannen. We denken mee over regels voor bouwen, milieu en leefomgeving, zodat plannen uitvoerbaar zijn en bijdragen aan een veilige en prettige woonomgeving.

Zo helpen we gemeenten om woningbouw mogelijk te maken en tegelijkertijd de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen.

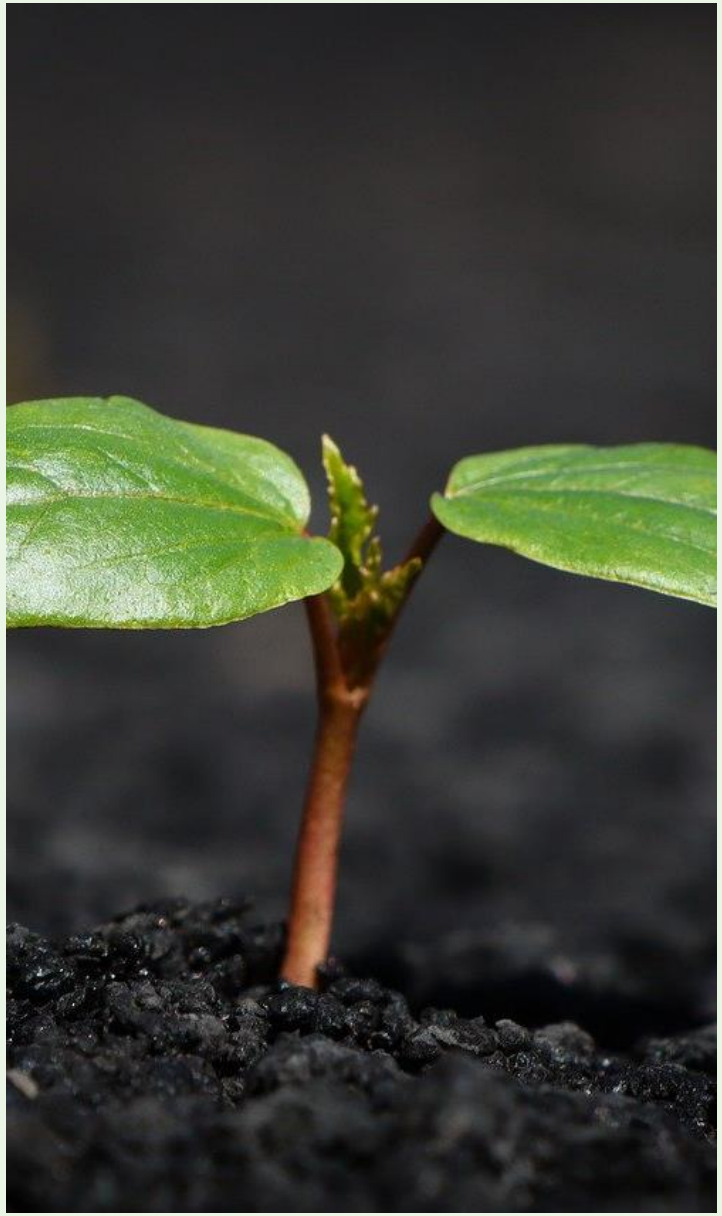

Een gezonde bodem

Ontwikkeling

In onze regio gebeurt er veel op en in de bodem. De bodem speelt een steeds belangrijkere rol bij ruimtelijke ontwikkelingen. Woningbouw, het verzwaren van de ondergrondse infrastructuur en de aanleg van bodemenergiesystemen in het kader van de energietransitie zorgen voor veel activiteiten in en op de bodem.

Onder de Omgevingswet is er veel veranderd voor het aspect bodem. Zo zijn er nieuwe taken gekomen, zoals de meldingsplicht bij graafwerkzaamheden, en zijn bodemtaken van de provincie naar de gemeenten overgeheveld. De afgelopen decennia was het bodembeleid vooral gericht op preventie van bodemverontreiniging, bodemsanering en het verbeteren van de bodemkwaliteit. En hoewel dit nog steeds een belangrijk onderdeel is van de bodemtaken, wordt het thema bodem nu meer sturend in landelijk beleid vastgelegd en aan de gemeenten wordt gevraagd dit te implementeren.

Sinds de invoering van de Omgevingswet zijn de gemeenten ook het bevoegd gezag over gevallen van ernstige bodemverontreiniging en de nazorg van voormalige stortplaatsen. Daardoor krijgen gemeenten een grotere rol bij het beoordelen van bodemkwaliteit en het omgaan met bodemverontreiniging.

Daarnaast zijn gemeenten vanuit de Omgevingswet verplicht om een omgevingsplan op te stellen, waarin zij ook de regels voor het gebruik van de bodem en voor milieubelastende activiteiten vast leggen. Daarbij wordt in beleid steeds meer uitgegaan van het principe ‘water en bodem sturend’ bij ruimtelijke plannen.

Ook groeit het belang van betrouwbare bodemdata, zodat gemeenten bij ruimtelijke plannen goed inzicht hebben in bodemkwaliteit en risico’s.

En op landelijk niveau wordt gewerkt aan het Programma Bodem, Ondergrond en Grondwater. Dat richt zich op een duurzaam veilig en efficiënt ruimtegebruik van bodem, ondergrond en grondwater. In dit programma worden de strategische en operationele doelen vastgelegd.

Uitdaging

Gemeenten moeten bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening houden met de kwaliteit en het gebruik van de bodem. Dat vraagt om goed inzicht in mogelijke verontreinigingen en risico’s voor bodem en grondwater.

Tegelijk nemen activiteiten in de bodem toe, bijvoorbeeld door woningbouw, energietransitie en de aanleg van ondergrondse infrastructuur. Het is belangrijk dat deze ontwikkelingen zorgvuldig plaatsvinden en dat risico’s voor mens en milieu worden voorkomen.

Ook vraagt het beheer van bodemdata en het inzichtelijk maken van bodemrisico’s om goede samenwerking en actuele informatie.

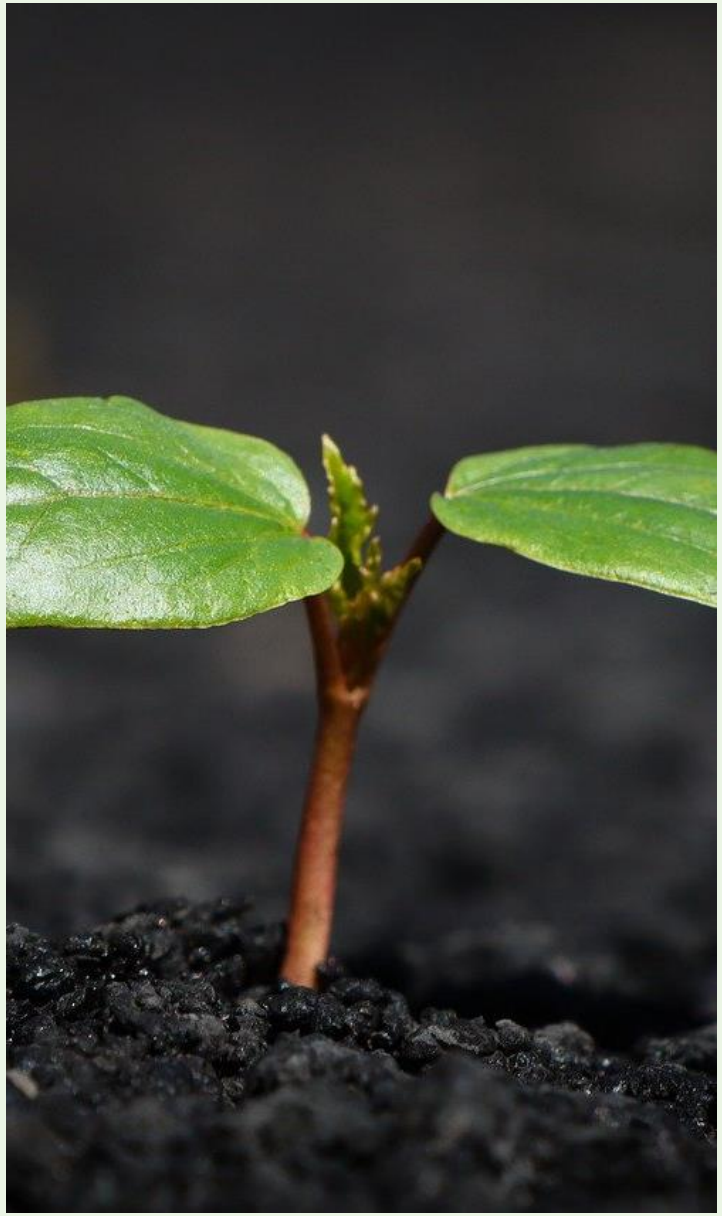

Een gezonde bodem (2)

Onze rol

Wij ondersteunen gemeenten bij hun bodemtaken met advies, vergunningverlening en toezicht.

Wij beoordelen meldingen en onderzoeken op het gebied van bodem en adviseren gemeenten bij ruimtelijke plannen en vergunningaanvragen. Daarbij kijken we naar de kwaliteit van de bodem en mogelijke risico's voor de leefomgeving.

Daarnaast houden we risicogericht toezicht op activiteiten in en op de bodem, zoals grondverzet en bodemenergiesystemen. We voeren ook vrije veldtoezicht uit om niet gemelde milieubelastende activiteiten op te merken en hierop te handhaven.

Wij zijn de beheerder van bodemdata voor de regio. Wij zijn daarom nauw betrokken bij de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Wij slaan bodemrapporten en beoordelingen op in ons systeem. Door deze gegevens te verzamelen en te analyseren helpen we gemeenten om risico's beter in beeld te krijgen. Wij adviseren gemeenten over de te nemen maatregelen om risico's te beperken.

Wij volgen de ontwikkelingen rondom het programma Bodem, Ondergrond en Grondwater en informeren en adviseren de gemeenten over de maatregelen die hier uit voortkomen voor de gemeenten.
Zo dragen we bij aan een veilige en duurzame omgang met de bodem in Rivierenland.

.

Een veilige omgeving

Ontwikkelingen

De druk op de leefomgeving neemt toe en activiteiten worden steeds complexer. Daarbij zien we dat milieuregels soms bewust worden omzeild, bijvoorbeeld bij afvalstromen of bij de opslag en verwerking van materialen.

Ook signalen van ondermijning nemen toe. Illegale activiteiten maken daarbij gebruik van legale structuren van bedrijven of locaties. Dit kan leiden tot risico's voor de veiligheid en voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Daarnaast komt illegale dumping van afval nog steeds vaak voor, bijvoorbeeld in het buitengebied.

Ook internationale afvalstromen en complexe ketens maken het moeilijker om goed zicht te houden op waar afval vandaan komt en waar het uiteindelijk terechtkomt.

Deze ontwikkelingen vragen om meer samenwerking tussen toezichthouders en andere partners.

Uitdaging

Voor gemeenten en toezichthouders is het een uitdaging om risico's op tijd te signaleren en overtredingen te voorkomen. Illegale activiteiten zijn vaak moeilijk zichtbaar en kunnen plaatsvinden binnen ogenschijnlijk legale bedrijfsactiviteiten.

Daarnaast worden afvalstromen en productieketens steeds complexer. Dit vraagt om ketentoezicht: toezicht waarbij niet alleen naar één bedrijf wordt gekeken, maar naar de hele keten van productie, transport, verwerking en afvoer van afvalstoffen.

Het aanpakken van ondermijning, illegale dumping en fraude met afvalstromen vraagt om goede informatie-uitwisseling en samenwerking tussen gemeenten, politie, provincie en andere toezichthouders.

Onze rol

Wij dragen bij aan een veilige leefomgeving door toezicht en handhaving op activiteiten met risico's voor milieu en veiligheid.

Wij houden toezicht op bedrijven en activiteiten waarbij risico's bestaan op overtredingen of illegale praktijken. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor afvalstromen, opslag en verwerking van materialen en mogelijke signalen van ondermijning.

Ook voeren we ketentoezicht uit. Daarbij kijken we niet alleen naar één bedrijf, maar naar de hele keten van afval- en grondstoffenstromen. Zo krijgen we beter zicht op mogelijke misstanden en kunnen we gerichter optreden.
Daarnaast werken we samen met gemeenten, politie, provincie en andere partners om signalen van ondermijning, illegale dumping en milieucriminaliteit te delen en gezamenlijk aan te pakken.

Programma's

Milieu & advies

Wat willen we bereiken?

Duurzaamheid blijft de komende jaren een belangrijk thema. Denk daarbij onder andere aan energietransitie, netcongestie, natuurherstel, circulaire economie, duurzaam bouwen, het verminderen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en water- en bodemsturend. Deze opgaven vragen om een integrale aanpak waarbij bouwen, milieu en ruimtelijke ontwikkeling samenkomen. Wij ondersteunen en ontzorgen gemeenten hierbij met kennis, advies, vergunningverlening en toezicht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunnen milieu

Het team vergunningen milieu zoekt vaker contact met de ondernemers via een zogenaamd vooroverleg. Tijdens een kort bedrijfsbezoek (bij grotere of complexe bedrijven) of een telefoongesprek bespreken we de plannen en informeren we bedrijven over de gegevens die nodig zijn voor de aanvraag in het DSO. Dit voorkomt onvolledige aanvragen en versnelt de procedure. Ook informeren we ondernemers over andere relevante onderwerpen, zoals het omgevingsplan, stikstof of andere milieuregels.

Daarnaast werken we aan een beter en completer overzicht van bedrijven en activiteiten in de regio. We bezoeken bedrijven waarvan we onvoldoende of tegenstrijdige informatie hebben. We helpen hen om de juiste milieugegevens in te dienen. Dit helpt ondernemers en voorkomt onnodige juridische procedures. Wij schonen vervolgens ons inrichtingenbestand op, waardoor we ons werk nog beter kunnen uitvoeren.

Ook maken we beter inzichtelijk wat onze concrete bijdrage is aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. En we blijven Omgevingsdienst de Groene Metropool en Omgevingsdienst Veluwe ondersteunen op het gebied van de agrarische vergunningverlening.

Toezicht milieu

In 2027 houden we effectief, risicogericht en professioneel milieutoezicht, waarmee we bijdragen aan veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. We richten onze inzet vooral op bedrijven en activiteiten met de grootste risico's. Daarbij werken wij programmatisch en outcome-gericht: niet het aantal uitgevoerde controles staat centraal, maar het effect van onze inzet op de omgevingskwaliteit.

Als we overtredingen vaststellen, treden wij handhavend op volgens de landelijke handhavingsstrategie (LHS). Zo zorgen wij voor een gelijk speelveld voor bedrijven.

Milieu & advies (2)

Ook leveren wij een bijdrage aan de energietransitie door toezicht te houden op energiebesparingsverplichtingen en andere duurzaamheidsmaatregelen. Daarmee ondersteunen wij de regionale klimaatdoelstellingen en dragen wij bij aan het verminderen van emissies en milieubelasting.

Ook zetten wij in op het in beeld brengen en houden van alle milieubelastende activiteiten in de regio. Via een gebiedsgerichte aanpak en een verbeterde registratie werken wij aan het opsporen van onbekende of niet-gemelde activiteiten. Dit versterkt de naleving, voorkomt oneerlijke concurrentie en vergroot de effectiviteit van het toezicht.

Wij werken daarbij nauw samen met vergunningverlening, juristen en ketenpartners zoals gemeenten, politie en waterschap om complexe situaties effectief aan te pakken. Tot slot investeren wij in professionalisering en data gedreven werken zodat wij beter kunnen prioriteren, monitoren en transparant rapporteren over het effect van onze inzet.

Advies

De druk op de leefomgeving neemt toe in de regio. Tegelijk vragen de energietransitie, klimaatadaptatie, waterkwaliteit en de Omgevingswet om specialistische kennis en integrale advisering.

Team Advies ondersteunt gemeenten en collega's met deskundig advies. We adviseren onder andere over externe veiligheid, geluid, geur, natuur, Kaderrichtlijn Water, ZZS en duurzaamheid.

Een belangrijk speerpunt is het ondersteunen van gemeenten bij milieuthema's in omgevingsplannen en beleidsontwikkeling. Zo helpen wij gemeenten om juridisch houdbare regels en uitvoerbaar beleid te maken.

Ook ondersteunen wij gemeenten bij soortenmanagementplannen en biodiversiteitsvraagstukken. Door achterstanden in natuuradviezen weg te werken en uniform te adviseren, verbeteren wij de doorlooptijd van procedures.

Daarnaast versterken wij het VTH-stelsel door betere ketensamenwerking, uniforme adviessjablonen en versterking van onze informatiepositie. Zo zorgen we voor inhoudelijke kwaliteit, bestuurlijke betrouwbaarheid en een toekomstbestendige leefomgeving in Rivierenland.

Milieu & advies (3)

Bodem

Team Bodem adviseert de gemeenten bij het opnemen van lokale maatwerkregels voor bodem in hun omgevingsplannen en het toepassen van het principe water en bodem sturend in ruimtelijke ontwikkeling. Door het inzetten van vrije veld- en risico gestuurd toezicht draagt team Bodem bij aan het verminderen van het aantal onbekende milieubelastende activiteiten, zoals illegale graafwerkzaamheden, toepassingen en opslag van grond en bouwstoffen en aanwezigheid van asbest in de bodem en wordt de kwaliteit van de leefomgeving verbeterd. Door betere samenwerking binnen de keten en uniforme werkwijzen wordt het VTH-stelsel versterkt.

Met Liander zijn in 2026 afspraken gemaakt om de samenwerking voor de uitbreiding van het stroomnetwerk te verbeteren. Afspraken over hoe vooronderzoeken aan te leveren en welke informatie nodig is. Als belangrijke stakeholder in dit proces van netverzwaring nemen wij ook deel aan vooroverleggen. Zo zorgen we ervoor dat vooronderzoeken snel en volledig worden ingediend en vervolgens ook snel kunnen worden beoordeeld.

Ketentoezicht

Het team Ketentoezicht richt zich op het voorkomen en aanpakken van milieuschade en ondermijning in de afval- en grondstoffenketens.

Het team werkt voor alle Gelderse en Overijsselse omgevingsdiensten en werkt hiervoor ook nauw samen met ketenpartners zoals de politie, Belastingdienst, RIEC, Openbaar Ministerie (OM) en landelijke inspectiediensten.

We analyseren risico's in ketens en doen Diepgaand Administratief Toezicht (DAT). Op basis daarvan bepalen de Omgevingsdiensten en ketenpartners samen hoe ze opvolging geven aan adviezen, rapporten van team Ketentoezicht.

Het team is betrokken bij de integrale aanpak van fenomeenanalyses en onderzoeken naar drugs- en milieucriminaliteit. Daarnaast levert het een bijdrage aan het in beeld brengen van risico's Oost-Nederland en aan verschillende ketenaanpakken, waaronder asbest, grond- en bouwstoffen, e-waste, meerdere afvalstromen en houtige biomassa. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de omgevingsdiensten en andere ketenpartners binnen Oost-Nederland.

In 2027 stelt het team opnieuw landelijke expertise beschikbaar aan omgevingsdiensten buiten de regio, zodat ook zij kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 voor ketentoezicht.

Daarnaast werken we aan verdere professionalisering van het ketentoezicht. We automatiseren analyses en het opstellen van automatische bedrijfsprofielen. We ontwikkelen dashboards door databronnen te combineren en informatie te bundelen, zoals de Landelijke Asbest Interventietool en het Dashboard Risico-inzicht Afvalstoffen. Dit zorgt voor meer efficiëntie in het toezicht.

Ook verbeteren we de samenwerking tussen omgevingsdiensten en ketenpartners, zodat milieucriminaliteit die regio's of landsgrenzen overschrijdt, gezamenlijk en effectief kan worden aangepakt.

Milieu & advies

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2027
Lasten*	6.680.256
Baten	10.238.908
Saldo voor mutatie reserves	**3.558.652**
Mutatie reserves	15.925
Saldo na mutatie reserves	**3.574.577**

	Euro
Buren	1.115.681
Culemborg	662.315
Maasdriel	1.143.407
Neder-Betuwe	920.442
Tiel	876.524
West Betuwe	1.947.552
West Maas en Waal	916.325
Zaltbommel	1.580.217
Omgevingsdiensten	631.190
Subsidies	20.000
Meerwerk	425.255

* exclusief overhead

Bouw & ondersteuning

Wat willen we bereiken?

We willen de meerwaarde van Omgevingsdienst Rivierenland voor gemeenten en de regio verder versterken. We zorgen ervoor dat regels op het gebied van bouwen, ondernemen, milieu en ruimtelijke ordening zorgvuldig en juridische goed worden toegepast. In een regio met verschillende functies en belangen is het belangrijk dat besluiten duidelijk, uitvoerbaar en goed onderbouwd zijn. Daarom ondersteunen we gemeenten met vergunningverlening, toezicht en handhaving en juridische expertise. Door handhaving, behandeling van bezwaar- en beroepsprocedures, Woo-verzoeken en juridsch advies, dragen we bij aan het naleven van regels en aan transparante besluitevorming. Zo werken we samen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving en versterken we onze rol als betrouwbare partner.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunningen bouw

We bepalen welke strategische doelen richting geven aan ons werk en hoe deze zich vertalen naar de dagelijkse uitvoering. Daarbij kijken we niet alleen vooruit, maar nemen we ook de lessen uit de afgelopen jaren mee. Zo bouwen we aan een duidelijke positie van ODR als partner voor leefbaarheid, duurzaamheid, veiligheid, woningbouw en bereikbaarheid.

Toezicht bouw

Het toezicht op de bouw ontwikkelt zich verder door verbeteringen in onze werkprocessen en veranderingen in wet- en regelgeving.

We zetten steeds vaker innovatieve middelen in, zoals drones, om het toezicht efficiënter en veiliger uit te voeren.

Daarnaast werken we verder aan de implementatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). We verwachten daarbij een toename van handhavingsverzoeken en klachten.

Ook zetten we sterker in op integraal toezicht. Daarbij hebben we extra aandacht voor de veiligheid van medewerkers en het omgaan met agressie tijdens toezicht en handhaving.

.

Bouw & ondersteuning (2)

Juridische zaken

Het team juridische zaken ondersteunt de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving met juridisch advies en besluitvorming.

In een regio waar veel gebruiksvormen samenkomen en waar natuur, economie en welzijn in balans moeten blijven, is een consequente toepassing van wet- en regelgeving essentieel. Wij nemen handhavingsbesluiten naar aanleiding van handhavingsverzoeken en milieu- en bouwcontroles. Daarmee dragen we bij aan het beter naleven van milieu- en bouwregels en aan het terugdringen van overtredingen, onder andere op het gebied van asbestverontreiniging en andere milieubelastende activiteiten.

We behandelen bezwaar- en beroepsprocedures op het gebied van handhaving en omgevingsvergunningen. Daarmee ondersteunen wij een zorgvuldige en evenwichtige afweging van belangen in dossiers en versterken wij het vertrouwen van inwoners, bedrijven en gemeenten in onze organisatie.

We behandelen Woo-verzoeken en geven daarmee uitvoering aan transparante besluitvorming en een toegankelijke overheid.

We geven juridisch advies bij integrale vraagstukken op het gebied van bouw, milieu en ruimtelijke ordening.

Met onze inzet dragen wij bij aan een betrouwbare uitvoering van onze taken en aan een professionel organisatie die onafhankelijk, deskundig en nabij haar werk uitvoert.

Bouw & ondersteuning

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2027
Lasten*	11.896.562
Baten	16.580.544
Saldo voor mutatie reserves	**4.683.982**
Mutatie reserves	-
Saldo na mutatie reserves	**4.683.982**

	Euro
Buren	2.515.367
Culemborg	1.372.381
Maasdriel	1.978.763
Neder-Betuwe	1.707.940
Tiel	445.343
West Betuwe	3.963.192
West Maas en Waal	1.926.687
Zaltbommel	2.575.958
Meerwerk	94.913

* exclusief overhead

Paragrafen

Zo zorgen we voor een gezonde organisatie

Weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft inzicht in het risicoprofiel, de risico's en het beschikbare weerstandsvermogen van ODR.

Risico's	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Openstaande verlofsaldi	3	1.130.000	50%	565.000
Beschikbaarheid (vast) personeel	2	340.000	30%	102.000
Personele regelingen				PM
Omgevingswet / Wkb				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				**667.000**
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	1	667.000*	10%	66.700
Benodigd weerstandsvermogen (excl. PM-posten)				**733.700**

* betreft bedrag totaal geïdentificeerde risico's

Weerstandsvermogen	31-12-2025
Algemene reserve	582.252
Reserve personele regelingen	125.000
Onvoorzien	45.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	**752.252**

Conclusie: het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's op te vangen.

Openstaande verlofsaldi

De laatste jaren is er sprake van oplopende openstaande verlofsaldi van medewerkers. Wanneer deze verlofuren opgenomen gaan worden, leidt dit tot een lagere productiviteit (= minder omzet). De huidige voorziening verlofsparen is al verwerkt in dit risico.

Beschikbaarheid (vast) personeel

De krappe arbeidsmarkt leidt tot een groot tekort aan gekwalificeerd vast personeel . Wanneer hierdoor meer inhuurkrachten nodig zijn dan zullen de kosten stijgen. Te weinig personeel kan ook leiden tot een lagere productie en minder inkomsten.

Personele regelingen

Er is soms sprake van een mismatch tussen ODR en een werknemer, waardoor afscheid genomen moet worden. Hiervoor is een jaarlijks budget en een reserve beschikbaar. Afhankelijk van het aantal personele regelingen in een jaar kan het gebeuren dat deze budgetten niet toereikend zijn.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De financiële effecten van deze wetten voor ODR op de lange termijn zijn moeilijk te bepalen. Deze zijn voor de omgevingswet mede afhankelijk van beleidskeuzes die gemeenten gaan maken in de omgevingsplannen. Voor de Wkb zijn deze effecten afhankelijk van hoe de gefaseerde invoering verder gaat plaatsvinden.

Weerstandsvermogen (2)

Sinds de begroting 2018 worden een aantal financiële kengetallen gepresenteerd. Het doel hiervan is om de financiële positie in kaart te brengen en het verloop hiervan te kunnen volgen.

Kentallen	JR 2025	BGR 2026	BGR 2027	BGR 2028	BGR 2029	BGR 2030
Netto schuldquote	1,0%	5,5%	4,3%	3,4%	2,4%	1,2%
Solvabiliteitsratio	26,2%	11,9%	11,4%	11,2%	11,1%	10,9%
Structurele exploitatieruimte	4,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor omgevingsdiensten.

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. ODR voldoet hier ruimschoots aan.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote. ODR heeft namelijk geen leningen verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van ODR. De VNG adviseert om 20% als minimumgrens te hanteren. Bij de ODR is dit kengetal lager vanwege het beperkte eigen vermogen. Op basis van de risico-inschatting is dit echter wel voldoende om de risico's te kunnen opvangen.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Bij ODR worden het begrotingssaldo en de post onvoorzien als structurele exploitatieruimte gezien.

Kapitaalgoederen

Deze paragraaf laat zien hoe ODR omgaat met, het onderhoud van, haar kapitaalgoederen en investeringen.

Algemeen

ODR is sinds december 2018 eigenaar van een eigen pand, wat in 2019 verbouwd en in gebruik genomen is. Daarnaast zijn er ICT-eigendommen, zoals telefoons en software.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Nota activabeleid 2020
- Meerjaren onderhoudsplan 2026-2035

Onderhoudsbudgetten	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Klein onderhoud	67.810	64.663	66.083
Groot onderhoud	48.009	32.472	33.185
Totaal	**115.819**	**97.135**	**99.268**

Investeringskredieten

Er worden er in 2027 geen (vervangings)investeringen verwacht

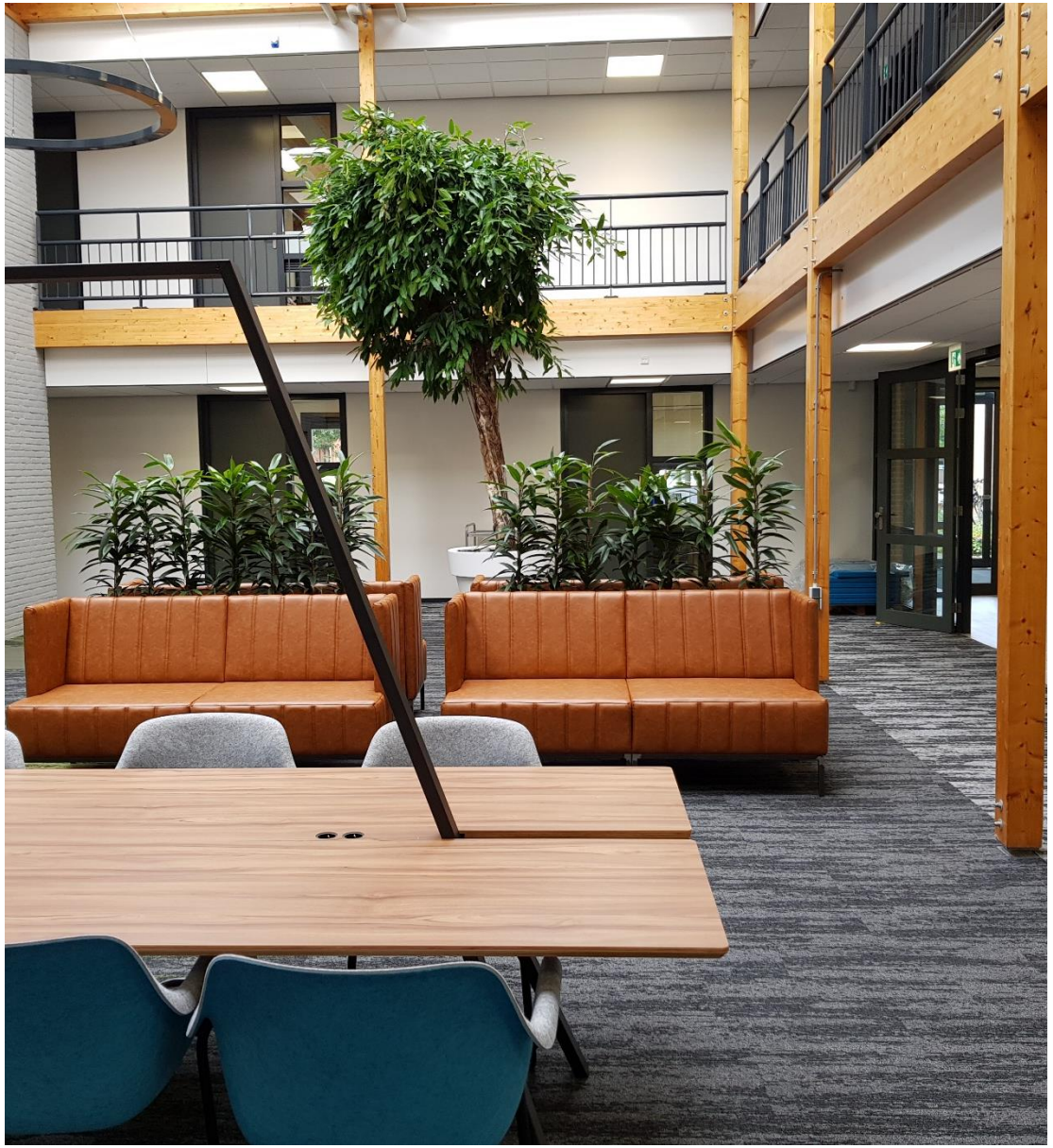

Financiering

Deze paragraaf biedt inzicht in de financieringsactiviteiten van de ODR.

Algemeen

De leningen zijn bij ODR vooral gerelateerd aan de aanschaf (2018) en verbouwing (2019) van het eigen pand.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Treasurystatuut 2012

Leningen

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 oktober 2018 het besluit genomen om maximaal € 4,05 mln externe financiering aan te trekken voor het huisvestingsplan. Tot op heden was het niet nodig om dit volledige bedrag aan leningen aan te trekken.

Bank	Start	Eind	Oorspr. bedrag	Rente	Jaarlijkse aflossing
NWB bank	2018	2038	2,5 mln	1,325%	125.000
BNG bank	2019	2039	1,0 mln	1,200%	50.000
Totaal			**3,5 mln**		**175.000**

De rentekosten van deze leningen worden als projectfinanciering toegerekend aan de huisvesting.

Openbaarheid

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken rondom openbaarheid.

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Het grote verschil tussen de huidige Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt dit initiatiefwetsvoorstel vrijwel geheel de Wob. De Woo-verzoeken worden momenteel behandeld door het Team Juridische Zaken.

De aankomende jaren moeten steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar worden gemaakt. Omdat dit veel werk en aanpassing van systemen kost, gebeurt dit landelijk in kleine stapjes. Doel van ODR is om het huidige beleid te actualiseren. Ter voorbereiding daarvan is een project gestart waarbij het interne proces van ODR wordt geëvalueerd en vervolgens geoptimaliseerd. Daarbij wordt ook een check gedaan op het behalen van wettelijke termijnen zoals voorgeschreven in de Woo.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

ODR zal zich verder richten op de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), die is in werking getreden per 1 januari 2026. Door de Wmebv wordt het voor bestuursorganen verplicht om formele berichten van burgers en bedrijven altijd elektronisch te kunnen ontvangen. Burgers en bedrijven krijgen hiermee het recht om officiële berichten digitaal aan de overheid te versturen. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) geeft voorschriften die nieuwe verplichtingen meebrengen en van invloed zijn op de procedure van Woo verzoeken. De Wmebv geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze. Het ministerie van BZK heeft ter ondersteuning van de implementatie van de wet een handreiking gepubliceerd. Alle bestuursorganen moeten nagaan of er maatregelen nodig zijn om aan de verplichtingen van de wet te voldoen. Vervolgens moeten zij beginnen met het voorbereiden en implementeren van deze maatregelen.

Bedrijfsvoering

In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen en plannen voor bedrijfsvoering.

HRM

In 2027 draagt HRM bij aan het behalen van organisatiedoelen door te investeren in een gezonde en toekomstbestendige werkomgeving. Daarbij ligt de focus op een goede balans in de samenstelling van het personeel en op het versterken van een veilige en vitale werkomgeving.

Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid blijven belangrijke thema's. Met verschillende initiatieven en ondersteuning stimuleren we wil de organisatie medewerkers om gezond en gemotiveerd aan het werk te blijven. Dit draagt bij aan het welzijn van medewerkers en helpt om verzuim te beperken

De gesprekkencyclus wordt vernieuwd, zodat de gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers beter aansluiten bij de organisatiedoelen en de ontwikkeling van medewerkers. Er komt meer ruimte voor een open en doorlopende dialoog en we stimuleren medewerkers om meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkeling en inzetbaarheid.

Daarnaast actualiseren we het arbobeleid zodat dit blijft voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. We kijken daarbij zowel naar de fysieke als de psychosociale arbeidsomstandigheden, zodat medewerkers in een veilige werkomgeving kunnen werken.

Tot slot blijft HRM investeren in goed leiderschap, talentontwikkeling en het gebruik van HR-data. Door beter gebruik te maken van data kunnen we trends eerder herkennen en gerichter sturen op onderwerpen zoals verzuim, verloop en ontwikkeling. Zo blijft de organisatie flexibel en aantrekkelijk is om in te werken.

Communicatie

De komende jaren investeren we gericht in betere voorlichting en informatievoorziening voor gemeenten, inwoners en ondernemers. We sluiten aan bij wat zij nodig hebben; duidelijke uitleg, op het juiste moment en via passende kanalen. Daarbij houden we rekening met maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen.

We kiezen bewust voor duidelijke taal en praktische informatie. Ingewikkelde regels leggen we begrijpelijk uit, zodat helder is wat kan, wat moet en wat dat in de praktijk betekent.

Zo helpen we gemeenten en ondersteunen we inwoners en ondernemers bij hun plannen.

Zo versterken we onze dienstverlening en dragen we bij aan een soepel verloop van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering.

Bedrijfsvoering (2)

Kwaliteit

Kwaliteit is een belangrijk aandachtspunt binnen de hele organisatie. We blijven werken aan het verbeteren van onze processen en dienstverlening.

Daarom ontwikkelen en implementeren we een kader voor kwaliteitsmanagement. We toetsen of richtlijnen en afspraken worden nageleefd en begeleiden verbetertrajecten waar dat nodig is.

Binnen het programma dienstverlening werken we aan het verbeteren van VTH-processen en andere werkprocessen, bijvoorbeeld door klanttevredenheid te meten. Zo versterken we de kwaliteit van onze dienstverlening en zorgen we voor een zorgvuldige en voorspelbare uitvoering van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering.

Accountmanagement

De accountmanagers zijn het eerste aanspreekpunt voor gemeenten. Zij hebben regelmatig overleg met de (ambtelijke) opdrachtgevers.

Tijdens deze gesprekken bespreken we onder meer de managementrapportages, de gerealiseerde productie en de bijbehorende kosten. Ook kijken we of bijsturing nodig is. Daarnaast bespreken we onderwerpen als samenwerking, maatwerkprojecten, voortgang en lokale prioriteiten.

De komende jaren besteden we extra aandacht aan het versterken van de dienstverlening en het verbeteren van de klanttevredenheid.

Informatievoorziening

In 2027 werken we verder aan een goede digitale ondersteuning van onze werkzaamheden, waarbij datagedreven werken centraal staat. De prioriteiten voor het begrotingsjaar zijn:

- Implementatie van de landelijke afspraken uit het Programma digitalisering VTH. Dit is van belang voor o.a. registratie van Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) en Datakwaliteit Toezicht Milieu.
- Verdere uitwerking IV-processen
- Implementatie zaakgericht werken
- Doorontwikkeling AFAS en OpenWave
- Implementatie uitkomsten Opdracht toepassing AI binnen ODR

Bedrijfsvoering (3)

Inkoop

In 2027 loopt de overeenkomst met Cryptshare af en staan verschillende aanbestedingen gepland. Het grootste deel daarvan heeft betrekking op externe inhuur.

Daarnaast wordt besloten of bestaande overeenkomsten worden verlengd, zoals de raamovereenkomsten voor het toetsen van constructieberekeningen en -tekeningen, de arbodiensten en de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor ICT.

Financiën/Control

Het doel van cluster financiën is het waarborgen van getrouwe vastlegging van transacties/mutaties in de financiële administratie en het opstellen van getrouwe/betrouwbare financiële documenten (kaderbrief, begroting, bestuursrapportage en jaarstukken). Wij adviseren en ondersteunen het management bij het beheer van budgetten. Dit gebeurt door realistische budgetten voor te stellen, uitgaven te monitoren en het financieel bewustzijn binnen de organisatie te vergroten met trainingen en duidelijke rapportages en door flexibel middelenbeheer toe te passen om in te kunnen spelen op veranderingen in het werkveld.

De control taken hebben als doel een onafhankelijke bewaking van financiële controle, het opzetten en onderhouden van een Administratieve Organisatie en een intern controle plan waarmee het risicobeheer van ODR is geborgd en de verantwoording volgens wet- en regelgeving wordt uitgevoerd.

In 2026 wordt gestart met een herijking van zowel de systematiek als de omvang van de financiering, in nauw overleg met ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers. Deze herijking wordt ingegeven door verschillende relevante ontwikkelingen, waaronder de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten, de behoefte aan realistischer begroten, het vraagstuk van bezuinigingen en de nieuwe landelijke financieringssystematiek.

De planning en uitkomsten van dit proces zijn afhankelijk van deze ontwikkelingen en de voortgang van het traject. De raden word gedurende dit proces betrokken en tijdig geïnformeerd over relevante stappen en inzichten. Naar verwachting ontstaat hierover in de loop van 2026/begin 2027 meer duidelijkheid, waarna bezien wordt op welk moment en op welke wijze verwerking in de Begroting kan plaatsvinden.

Rechtmatigheid

Met ingang van de jaarrekening 2023 is het dagelijks bestuur zelf (i.p.v. de accountant) verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Binnen ODR vinden hiervoor gedurende het jaar interne controles plaats op basis van het Integraal Controleplan. Hierover wordt gedurende het jaar in de bestuursrapportage en jaarstukken gerapporteerd.

KPI's	Resultaat 2025	Ambitie 2027
Klanttevredenheid	75%	82%
Ingekomen klachten	16	< 20
Percentage overheadkosten	25%	< 27%
Integraal uurtarief	€ 106,75	€ 112,07
Productiviteitsnorm	1.350 uren	1.350 uren
Ziekteverzuim	7,3%	< 6%
Vaste formatie	156 fte	> 180 fte
Percentage inhuur	30%	< 20%

Financiële begroting

Begrotingsrichtlijnen

Dit zijn de jaarlijks terugkerende algemene financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting. Deze zijn niet veranderd ten opzichte van vorig jaar.

1. De begroting 2027 heeft als vertrekpunt het bestaande structurele beleid 2026.
2. Geautoriseerde beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2027 (en volgende jaren) worden in de begroting 2027 verwerkt. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de meest actuele werkprogramma's.
3. De meerjarenraming wordt op basis van constante prijzen geraamd.
4. De raming van het percentage voor de lonen en prijzen voor het jaar 2027 worden gebaseerd op de percentages van het CPB genoemd in de septembercirculaire 2025:
   a. Voor de prijzen wordt het percentage voor de netto materiële overheidsconsumptie gehanteerd
   b. Voor de lonen wordt de laatst bekende Cao gehanteerd en voor de eventueel resterende tijd naar rato de loonvoet voor de sector overheid toegepast.

   Daarnaast worden, indien nodig, ook oude jaren gecorrigeerd en daarmee op het juiste prijsniveau gebracht. Hierbij vindt afstemming plaats met de andere regionale gemeenschappelijke regelingen.
5. Onvoorzien wordt geraamd op € 45.000,-.
6. De deelnemersbijdrage wordt uitgesplist per programma.
7. Er wordt een budget begroot van 2% van de loonsom voor reiskosten, abonnementen en verzekeringen.
8. Er wordt een budget begroot van 3% van de loonsom voor opleidingen en business-intelligence (BI).
9. Voor de overhead taken wordt uitgegaan van een minimaal benodigde overhead waarmee de organisatie op een kwalitatief goede manier wordt ondersteund.
10. Voor kennis en kwaliteit wordt een percentage van 5% van de formatie gehanteerd.

Financiële mutaties

Dit zijn de financiële mutaties voor het specifieke begrotingsjaar. Hiermee geven we invulling aan de algemene begrotingsrichtlijnen. In onderstaand overzicht tonen we de mutaties op de inkomsten-kant van de ODR-begroting. Positieve bedragen betreffen hogere inkomsten en negatieve bedragen betreffen lagere inkomsten.

	Omschrijving	Bedrag (€)
A.	Loonindexaties	762.526
B.	Prijsindexaties	68.947
C.	Mutatie werkplannen	952.738
D.	Meerwerk opbrengsten	- 165.112
	Totaal mutaties begroting 2027	**1.619.100**

Hieronder staan de mutaties toegelicht:

A. Conform de septembercirculaire 2025 gaan we voor 2027 uit van een loonstijging van 5,1%. Daarnaast is er sprake van een correctie op de indexaties 2025 (- 1,3%) en 2026 (- 0,3%). Dat betekent dat de totale indexatie 2027 uitkomt op 3,5%. Dit percentage is afgestemd met de gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland. Zie voor meer informatie Toelichting indexaties.

B. De prijsindexering van de goederen en diensten is ook gebaseerd op de septembercirculaire 2025. Hiervoor wordt een prijsontwikkeling van 2,2% gehanteerd. Daarnaast is er sprake van een correctie op de indexatie 2026 (+ 0,2%). Dat betekent dat de totale indexatie 2027 uitkomt op 2,4%. Dit percentage is afgestemd met de gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland. Zie voor meer informatie Toelichting indexaties.

C. Conform de kaderbrief 2027 zijn in deze begroting de aangeboden werkprogramma's 2026 verwerkt, inclusief de meerjarige correctie van de incidentele projecten 2026 die specifiek door de gemeenten zijn aangegeven.

D. De meerwerk opbrengsten 2027 zijn aangepast op basis van het gerealiseerde meerwerk in 2025.

Toelichting indexaties

				met correctie vorig jaar
Loonindexatie	2025	2026	2027	**2027**
Gehanteerde loonindexatie in begroting 2025 + 2026	4,7 %	3,8 %		
Cao SGO 2025-2027	3,4 %	3,5 %		
Index septembercirculaire gemeentefonds 2025			5,1%	
Verschil	**- 1,3 %**	**- 0,3 %**	**5,1%**	**3,5%**
Prijsindexatie				
Gehanteerde prijsindexatie in begroting 2026		2,2 %		
Index septembercirculaire gemeentefonds 2025		2,4 %	2,2%	
Verschil		**0,2 %**	**2,2%**	**2,4%**

Hieronder staan de indexaties toegelicht:

Loonindexatie

Voor de lonen wordt als basis de laatst bekende CAO gehanteerd. De huidige CAO heeft een looptijd tot en met 31 maart 2027. Vanaf 1 april 2027 wordt daarom aansluiting gezocht bij de door het CPB geraamde stijging van de lonen (loonvoet sector overheid), die in de door BZK uitgebrachte septembercirculaire 2025 is gepubliceerd. Hierin worden ook de correcties op de jaren 2025 en 2026 meegenomen. Voor de begroting 2027 betekent dit een stijging van 3,5%.

Uitgangspunt in de kadernota is dat de sociale lasten en pensioenpremies in 2026 en 2027 per saldo niet stijgen.

Prijsindexatie

De prijsindexering wordt toegepast conform de door het CPB opgestelde cijfers ('prijs overheidsconsumptie, netto materieel (IMOC)') zoals opgenomen in de septembercirculaire 2025. Om de budgetten op het niveau van 2027 conform het CPB te brengen moeten we daarvoor ook het jaar 2026 corrigeren. Voor de begroting 2027 betekent dit een stijging van 2,4% (inclusief correctie indexatie 2026).

Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Deze uitgangspunten zijn afgestemd met de gemeenten en overige gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland. De concrete vertaling hiervan in de begroting verschilt per GR. Dit komt doordat de correcties op voorgaande jaren door de verschillende GR'en op verschillende momenten worden verwerkt (afhankelijk van de financieringssystematiek).

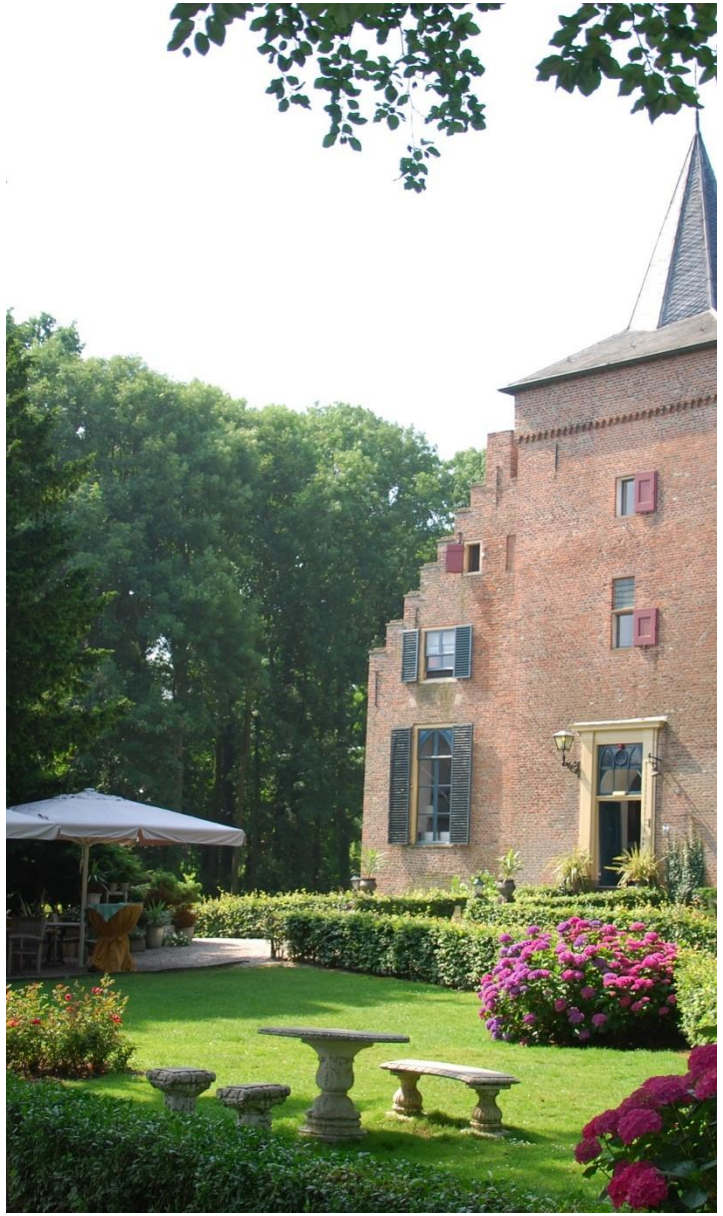

Bijdrage per deelnemer

	Ontwerp jaarrekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
DVO bijdrage Gemeente Buren	3.973.776	3.519.141	3.631.048	3.578.479	3.578.479	3.578.479
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	1.911.232	1.972.001	2.034.696	2.004.638	2.004.638	2.004.638
DVO bijdrage Gemeente Maasdriel	3.142.713	3.025.849	3.122.170	3.075.043	3.075.043	3.075.043
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	2.738.432	2.547.387	2.628.382	2.588.762	2.588.762	2.588.762
DVO bijdrage Gemeente Tiel	1.416.917	1.281.280	1.321.867	1.301.923	1.301.923	1.301.923
DVO bijdrage Gemeente West Betuwe	5.897.109	6.124.460	5.910.744	5.825.061	5.825.061	5.825.061
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	2.871.333	2.755.470	2.843.012	2.800.088	2.800.088	2.800.088
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	3.830.921	4.028.028	4.156.175	4.102.349	4.102.349	4.102.349
Overige baten:						
Bijdragen Omgevingsdiensten	622.249	611.327	631.190	631.190	631.190	631.190
Meerwerk baten / overige inkomsten	525.998	504.021	520.168	520.168	520.168	520.168
Ontvangen subsidies	395.367	228.019	20.000	20.000	20.000	20.000
Ontvangen rentebaten	120.713	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Onttrekking reserves	28.625	28.625	28.625	28.625	28.625	28.625
Totaal baten	**27.475.385**	**26.725.608**	**26.948.077**	**26.576.326**	**26.576.326**	**26.576.326**

De meerjarenraming is opgesteld op basis van constante prijzen. Hierin zit dus nog geen kostenindexatie opgenomen voor de periode na het begrotingsjaar.

Overzicht baten en lasten

	Taak -veld	Ontwerp jaarrekening 2025		Begroting 2026 na wijziging		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma's													
Milieu & advies	7.4	7.819.350	10.279.037	6.794.889	10.400.925	6.680.256	10.238.908	6.680.256	10.098.602	6.680.256	10.098.602	6.680.256	10.098.602
Bouw & ondersteuning	7.4	2.452.704	3.862.020	2.582.713	3.737.485	2.728.661	3.835.722	2.728.661	3.782.513	2.728.661	3.782.513	2.728.661	3.782.513
	8.3	9.534.735	13.182.129	8.890.800	12.458.573	9.167.901	12.744.822	9.167.901	12.566.586	9.167.901	12.566.586	9.167.901	12.566.586
Overzichten													
Overhead	0.4	6.489.486	2.862	8.385.002	0	8.295.187	0	7.945.187	0	7.945.187	0	7.945.187	0
Algem. dekkingsmiddelen	0.5	203	120.713	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000
Onvoorzien	0.8	0	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0
Vennootschapsbelasting	0.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten		**26.296.479**	**27.446.760**	**26.698.404**	**26.696.983**	**26.917.005**	**26.919.452**	**26.567.005**	**26.547.701**	**26.567.005**	**26.547.701**	**26.567.005**	**26.547.701**
Mutaties reserves		0	28.625	0	28.625	0	28.625	0	28.625	0	28.625	0	28.625
Resultaat		**26.296.479**	**27.475.385**	**26.698.404**	**26.725.608**	**26.917.005**	**26.948.077**	**26.567.005**	**26.576.326**	**26.567.005**	**26.576.326**	**26.567.005**	**26.576.326**
Begrotingssaldo na bestemming		**1.178.907**		**27.204**		**31.072**		**9.321**		**9.321**		**9.321**	

Toelichting taakvelden: 0.4 (Overhead) 0.5 (Treasury) 0.8 (Onvoorzien) 0.9 (Heffing vennootschapsbelasting) 7.4 (Milieubeheer) 8.3 (Wonen en bouwen)

De omzet van taakveld 7.4 (Milieubeheer) is niet 1-op-1 te relateren aan de berekening van de milieuomzet in het kader van de Robuustheid IBP. Dit vanwege de andere berekeningswijze en uitgangspunten voor bijvoorbeeld de productieve uren en salariskosten per fte, milieutaken binnen bouwteams (zoals asbest) en toerekening overheadkosten.

Bijlagen

Opbouw uurtarief

Integraal uurtarief

Voor de reguliere werkprogramma's hanteert ODR een integraal uurtarief op basis van de kosten van overhead en primair proces:

Kosten primair proces	€
Personeel (176,49 fte)	18.274.675
Overige kosten	167.531
Totaal primair proces	**18.442.206**
Kosten overhead	
Personeel	5.408.194
ICT	1.701.561
Huisvesting en facilitair	789.812
Overige kosten	358.992
Totaal overhead	**8.258.559**
Uurtarief	
Productief uurtarief	77,41
Overhead uurtarief	34,66
Totaal uurtarief	**112,07**

Gedifferentieerd uurtarief

Voor de meerwerkprojecten hanteert ODR een gedifferentieerd uurtarief op basis van een schaalindeling:

Uurtarief (€)	Tariefgroep 1 (t/m schaal 7)	Tariefgroep 2 (schaal 8-9)	Tariefgroep 3 (schaal 10 en hoger)
Productief uurtarief	61,28	69,65	91,20
Overhead uurtarief	34,66	34,66	34,66
Totaal uurtarief	**95,94**	**104,31**	**125,86**

Geprognotiseerde balans

In het BBV (art. 20) is de verplichting vastgelegd dat de gemeenten het geraamde EMU-saldo moeten opnemen in de programmabegroting over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar jaar en de drie daar op volgende jaren. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waarde mutaties, etc.) van de overheid op transactiebasis in een bepaald jaar. Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven wordt dan in een jaar binnenkomt, of dat er geld overgehouden wordt. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de ODR.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Activa						
Materiele vaste activa	3.416.729	3.560.362	3.403.996	3.247.629	3.091.263	2.934.896
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa	4.920.693	4.920.693	4.920.693	4.920.693	4.920.693	4.920.693
Totaal activa	**8.337.422**	**8.481.055**	**8.324.689**	**8.168.322**	**8.011.956**	**7.855.589**
Passiva						
Eigen vermogen (*)	2.181.388	973.856	945.231	916.606	887.981	859.356
Voorzieningen	953.005	1.121.215	1.298.380	1.440.751	1.569.305	1.749.608
Langlopende schulden	2.325.000	2.150.000	1.975.000	1.800.000	1.625.000	1.450.000
Vlottende passiva	2.878.029	4.235.984	4.106.077	4.010.965	3.929.669	3.796.625
Totaal passiva	**8.337.422**	**8.481.055**	**8.324.689**	**8.168.322**	**8.011.956**	**7.855.589**
EMU-saldo volgens balans						
Vaste en vlottende financiële vaste activa	8.337.422	8.481.055	8.324.689	8.168.322	8.011.956	7.855.589
Vaste en vlottende schulden	5.203.029	6.385.984	6.081.077	5.810.965	5.554.669	5.246.625
Totaal EMU-saldo	**3.134.393**	**2.095.071**	**2.243.611**	**2.357.357**	**2.457.286**	**2.608.964**
Mutatie EMU-saldo t.o.v. vorig jaar		**- 1.039.322**	**148.540**	**113.746**	**99.929**	**151.678**

** inclusief saldo van de rekening 2025 en voorstel resultaatbestemming 2025*

Beantwoording zienswijzen Kaderbrief 2027 (versie 24-3-2026)

Gemeente	Inhoud zienswijze	Uitgezet bij	Beantwoording
Gemeente Buren (Zienswijze uit raadsinformatiesysteem gemeente Buren)	Zienswijze: 1. *Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u dankbaar voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. 2. *Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, er zijn verschillende gemeenten die fors moeten bijbetalen. We zien dus juist verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is wel om kritisch te zijn op wat echt (wettelijk) moet gebeuren, en om efficiënt te doen wat echt moet gebeuren. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening.		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb, (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld.

	Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% m.i.v. 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van datagedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover. Onder andere datagedreven werken en AI hebben we al eerder genoemd in onze zienswijze. Het is jammer dat hierover nu nog geen concrete plannen gepresenteerd kunnen worden. We verwachten hier wel concrete plannen op te ontvangen. *3. Robuustheid ODR* In de kaderbrief schrijft u onder het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." Wij zien graag dat er niet op één scenario wordt voorgesorteerd, maar dat meerdere opties onderzocht worden waaronder ook de mogelijkheid van een fusie met een of meerdere andere omgevingsdiensten. Op basis van de risico's die wij nu zien stellen wij voor een fusie alternatief uit te werken. Het verhogen van de robuustheid mag geen doel op zich zijn. Uit gesprekken met de directie blijkt wel dat er andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere OD, of het scheiden van milieu- en bouwtaken. Om als gemeenteraden hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen. Wij vinden dat de financiën en risico's onvoldoende zijn onderbouwd en willen daar graag duidelijkheid over: een deugdelijke concrete onderbouwing in relatie tot andere omgevingsdiensten. We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2026. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. *4. Onderzoek terugnemen taken en benchmark* Afgelopen jaar heeft de gemeente Buren een onderzoek laten doen naar het mogelijk terugnemen van niet wettelijke taken van de ODR. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gedeeld met de raad. Mogelijk besluit de gemeenteraad van Buren hieraan een vervolg te geven. Daarnaast heeft er in 2025 een benchmark plaatsgevonden naar de kosten van de ODR. De resultaten hiervan zijn naar verwachting begin 2026 bekend en zullen ongetwijfeld een vervolg krijgen voor 2026 en verder. *5. Kwaliteit dienstverlening* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Wij vinden een duidelijke en structurele verbetering echt noodzakelijk. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Onderzoek terugnemen taken en benchmark* Wij wachten de resultaten af en zijn uiteraard bereid daarover met u in gesprek te gaan. *Kwaliteit dienstverlening* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.

Culemborg (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: *1. Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van de Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. *2. Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen, worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aan gegeven op basis van het kader dat de gemeenten in regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. *3. Indexatie* We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit, dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Daarnaast worden de Kengetallen beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel opzet nieuwe financieringssystematiek. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Indexatie* We begrijpen dat de aangepaste bekostigingssystematiek een financieel knelpunt kan opleveren voor gemeenten. Uiteraard gaan we graag met u in gesprek om samen te bepalen of een andere werkwijze beter past. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028.

	deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een meer passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna. *4. Rechtmatigheid* Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant, oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben. Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt, dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaatsvindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. Dat in de jaarrekening van de verbonden partij verslag moet worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. Dat de betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente *5. Missie* Op pagina 6 beschrijft u de missie van de ODR. Het is daarbij waardevol om te vermelden dat het inzetten van het instrument van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) hier een echte bijdrage aan levert. *6. Robuustheid ODR* In de kaderbrief schrijft u op pagina 8 onder het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': "Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in		*Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken) Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij de ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling. *Missie* Ten tijde van het schrijven van deze reactie is een nieuwe Uitvoering en handhaving strategie (UHS, voorheen VTH-beleid) opgesteld en klaar voor besluitvorming. De missie en het strategieplan van ODR waren een van de aanleidingen en bronnen voor het herschrijven. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van

	het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." Wij zien graag dat er niet op één paard wordt gewed, maar dat meerdere opties onderzocht worden. Uit gesprekken met de directie blijkt wel dat er andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere omgevingsdienst, of het scheiden van milieu- en bouwtaken. We zijn blij te horen dat er wel degelijk meerdere opties worden onderzocht. Waarom lezen we hier niets over in de Kaderbrief? Om als gemeenteraden hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen. We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2026. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen'. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. *7. Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Overige opmerkingen* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.
Maasdriel (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: *1. Nieuwe bestuursperiode* In het jaar 2026 zal de overgang naar een nieuwe bestuursperiode plaatsvinden. Daarmee is dit de laatste zienswijze die de huidige gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij verzoeken u bij eventuele besluitvorming oog te hebben voor de komst van het nieuwe bestuur en samen met hen weer een nieuwe bestuursperiode vorm te geven. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. *2. Robuustheid ODR* In de kaderbrief 2027 wordt beschreven dat taakuitbreiding op het gebied van milieu de voorkeursstrategie is om aan de robuustheidscriteria te gaan voldoen. Deze strategie is gesteund door het AB. Een belangrijk argument hiervoor is het behoud van nabijheid en de gebiedskennis. Als gemeente Maasdriel onderschrijven wij het voordeel van de gekozen strategie. Echter zouden wij graag ook meegenomen worden in de status en haalbaarheid van een alternatief, in het geval de voorkeurstrategie niet haalbaar blijkt te zijn. *3. Dienstverlening* Momenteel investeert de ODR in de analyse en verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. Er worden gesprekken gevoerd met opdracht gevende gemeenten en er wordt gemonitord op de tevredenheid van inwoners en ondernemers. We zien dat ODR dit graag in samenwerking wil (blijven) doen. Als gemeente Maasdriel waarderen wij dit en willen ons graag blijven inzetten om in gezamenlijkheid te werken aan deze ontwikkeling.		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. *Dienstverlening* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.

	4. Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS) Gemeenten zijn verplicht om voor de taken omtrent vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) een strategie vast te stellen. Hiermee zal moeten worden gemotiveerd welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht. ODR is momenteel bezig met een actualisatie van het VTH, welke loopt tot 2025. Door omstandigheden is er op het moment van schrijven nog geen definitief concept beschikbaar. Vanuit het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de Provincie hebben we advies gekregen om deze documenten van een kwalitatief goede en bruikbare inhoud te kunnen voorzien. Het gaat met name om concretisering van de doelen middels capaciteit en het versterken van de evaluatiecyclus. Ons verzoek is om dit advies ter harte te nemen en te pogen dit nog met deze actualisatieronde mee te nemen. Verder verzoeken we om na vaststelling van dit beleid gelijktijdig een evaluatiestrategie vast te stellen. Hiermee zorgen we voor grip op het beleid en kunnen we tegelijkertijd een de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's hierop afstemmen. *5. Financiële situatie* De financiële kaders zijn onveranderd en worden juist toegepast. ODR houdt rekening met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 2,4%, zoals regionaal is afgesproken. Op basis van het huidige werkprogramma 2025 betekent dit een indicatief bedrag van € 785.000 voor loonindexatie en € 70.000 voor prijsindexactie. De definitieve mutaties zijn afhankelijk van de werkprogramma's 2026. Aan de ODR is vanaf de begroting 2026 gevraagd om een structurele bezuiniging in de gemeentelijke bijdrage te realiseren van 1,50% in 2026 oplopend tot 3,00% in 2028. Met ingang van 2026 zijn de kentallen van enkele producten verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. Omdat sprake is van declaratie op uur-basis zal deze bezuiniging teniet worden gedaan als de werkelijke uren toch het kengetal overschrijden. De taakstelling m.i.v. 2028 moet nog concreet worden ingevuld. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van data gedreven werken en AI. Een belangrijke ontwikkeling is het <u>robuustheidstraject</u> van ODR. Naar aanleiding van de aanbevelingen van het rapport van de commissie van Aartsen zijn door het Rijk regels gesteld aan de omgevingsdiensten die een kwalitatief goede en toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taak (Vergunningen - Toezicht - Handhaving) door omgevingsdiensten moeten waarborgen. De eisen omvatten criteria voor weerstandvermogen, kwaliteitscriteria, minimale omvang, focus en budgetten voor business Intelligence en opleidingen. ODR voldoet op het grootste deel van deze criteria. Op dit moment voldoet ODR nog niet aan de eis dat 80% van het personeel in vaste dienst moet zijn. Verder voldoet ODR niet aan de eis van de minimale omzet voor milieu. Deze omzet moet structureel in totaal met 1,8 miljoen verhoogd worden. Dit heeft niet alleen betrekking op Gemeente Maasdriel maar op alle opdrachtgevers aan de ODR. Ook deze ontwikkeling en de keuzes hiervoor zullen meer of minder impact hebben op de gemeentelijke bijdrage in 2027. In april 2026 zal meer duidelijkheid komen over de gemaakte keuzes en de financiële impact hiervan.		*Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS)* In de nieuwe U&H-strategie wordt de lijn van het voorgaande VTH-beleid gevolgd, maar er zijn ook afwijkingen om te voldoen aan de nieuwe wetgeving. Deze komen overeen met de feedback zoals deze is ontvangen van de provincie, en deze is dus ook (grotendeels) verwerkt. Het definitieve concept is op dit moment beschikbaar, en wordt voorgesteld aan de nieuwe colleges wanneer deze zijn gevormd. Dit is in ieder geval voor de zomer. De U&H-strategie wordt bij het volgende AB-overleg behandeld (6 juli). Tevens zijn we bezig met het maken van een evaluatiestrategie, ter aanvulling op wat in de U&H-strategie staat. Deze is nog niet gereed om te worden vastgesteld, maar zal een grote rol spelen in het verbeteren van de evaluatie van de U&H strategie en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. *Financiële situatie* Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding.

Neder-Betuwe (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: 1. *Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die de gemeenteraad in huidige samenstelling aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden 2. *Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, er zijn verschillende gemeenten die fors moeten bijbetalen. We zien dus juist verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is wel om kritisch te zijn op wat echt (wettelijk) moet gebeuren, en om efficiënt te doen wat echt moet gebeuren. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% m.i.v. 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028.

	naar de mogelijke inzet van datagedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover. Onder andere datagedreven werken en AI hebben we al eerder genoemd in onze zienswijze. Het is jammer dat hierover nu nog geen concrete plannen gepresenteerd kunnen worden. We verwachten hier wel concrete plannen op te ontvangen. *3. Indexatie* We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Dat is een forse stijging voor de gemeenten. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een meer passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de toekomst. *4. Rechtmatigheid* Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben.		De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Indexatie* We begrijpen dat de aangepaste bekostigingssystematiek een financieel knelpunt kan opleveren voor gemeenten. Uiteraard gaan we graag met u in gesprek om samen te bepalen of een andere werkwijze beter past. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028. *Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken). Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling.

	Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente. *5. Robuustheid ODR* In de kaderbrief schrijft u het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." Wij zien graag dat er niet op één paard wordt gewed, maar dat meerdere opties onderzocht worden. Het verhogen van de robuustheid mag geen doel op zich zijn. Uit gesprekken met de directie blijkt wel dat er andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere OD, of het scheiden van milieu- en bouwtaken. We zijn blij te horen dat er wel degelijk meerdere opties worden onderzocht. Waarom lezen we hier niets over in de Kaderbrief? Om als gemeenteraden hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen. We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2026. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. *6. Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		*Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Overige opmerkingen* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.

West Maas en Waal (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: 1. *Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. 2. *Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met teruglopende inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen. Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Wij hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in de regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de Kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, we zien in sommige gevallen verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is om kritisch te zijn én blijven op wat wettelijk nodig is en om efficiënt uit te voeren wat echt moet gebeuren. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent voor vaste bezetting (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% m.i.v. 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van data-gedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover. Onder andere data-gedreven werken		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben.

	en Al hebben we al eerder genoemd in onze zienswijze. Het is jammer dat hierover nu nog geen concrete plannen gepresenteerd kunnen worden. We verwachten hier wel concrete plannen op te ontvangen. *3. Indexatie* We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Dat is een forse stijging voor de gemeenten. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die u voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een meer passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de toekomst. *4. Rechtmatigheid* Bij GR'en is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden, indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben. Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord.		*Indexatie* We begrijpen dat de aangepaste bekostigingssystematiek een financieel knelpunt kan opleveren voor gemeenten. Uiteraard gaan we graag met u in gesprek om samen te bepalen of een andere werkwijze beter past. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028. *Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken). Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling.

	2. Dat er bij uw organisatie interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente. *5. Robuustheid ODR* In de Kaderbrief schrijft u onder het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." Uit ambtelijke gesprekken blijkt dat er ook andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere omgevingsdienst of het scheiden van milieu- en bouwtaken. Waarom lezen we hier niets over in de Kaderbrief? Om als gemeenteraad hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen en onze positie nader te kunnen bepalen. We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2027. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen'. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. *6. Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		*Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Overige opmerkingen* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.
Tiel (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: *1. Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden.

	besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. 2. *Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, er zijn verschillende gemeenten die fors moeten bijbetalen. We zien dus juist verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is wel om kritisch te zijn op wat echt (wettelijk) moet gebeuren, en om efficiënt te doen wat echt moet gebeuren. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% m.i.v. 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van datagedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover. Onder andere datagedreven werken en AI hebben we al eerder genoemd in onze zienswijze. Het is jammer dat hierover nu nog geen concrete plannen gepresenteerd kunnen worden. We verwachten hier wel concrete plannen op te ontvangen. 3. *Indexatie* We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexatie in de kaderbrief, waarin voor het jaar2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexaties over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor		*Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Indexatie* We begrijpen dat de aangepaste bekostigingssystematiek een financieel knelpunt kan opleveren voor gemeenten. Uiteraard gaan we graag met u in gesprek om samen te bepalen of een andere werkwijze beter past. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028.

	gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexatie op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten niet altijd voldoende meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexatie die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We blijven graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna. *4. Rechtmatigheid* Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben. Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente.		*Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken). Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling.

	5. Robuustheid ODR In de kaderbrief schrijft u het kopje ‘AB-besluit + uitgevoerde acties’; ‘Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen.” Wij zien graag dat er niet op één paard wordt gewed, maar dat meerdere opties onderzocht worden. Uit gesprekken met de directie blijkt wel dat er andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere OD, of het scheiden van milieu- en bouwtaken. We zijn blij te horen dat er wel degelijk meerdere opties worden onderzocht. Waarom lezen we hier niets over in de Kaderbrief? Om als gemeenteraden hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen. We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2026. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario ‘uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. *6. Dienstverlening* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		*Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma’s in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma’s doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Dienstverlening* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.
Gemeente West Betuwe (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: *1. Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van de Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden *2. Taakstelling* De gemeenteraad heeft op 7 november 2024 besloten tot een taakstellende bezuiniging van 1,5 en 3% op de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft zich vervolgens vertaald naar een collectieve zienswijze, van de gemeenten in de regio Rivierenland aan een merendeel van de gemeenschappelijke regelingen:		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb, (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek

	"Vanwege de sterk verminderde inkomsten die gemeenten ontvangen vanuit het Rijk (circa 5%) hebben wij als kader een lagere gemeentelijke bijdrage gehanteerd van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028." Deze collectieve zienswijze heeft gehoor gekregen bij de gemeenschappelijke regelingen en is grotendeels verwerkt in de meeste begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen van 2026. Wij waarderen uw inzet om gezamenlijk financieel gezond te zijn en te blijven. Helaas vraagt de financiële situatie nog steeds volop onze aandacht en wij verzoeken uw bestuur hiermee ook rekening mee te houden voor de begroting 2027 in lijn met onze eerdere zienswijze. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, er zijn verschillende gemeenten die fors moeten bijbetalen. We zien dus juist verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is wel om kritisch te zijn op wat echt (wettelijk) moet gebeuren, en om efficiënt te doen wat echt moet gebeuren. Wij verzoeken dan ook de besparingsscenario's meer te concretiseren in de eerste helft van 2026. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% met ingang van 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van datagedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover, zoals we al eerder genoemd hebben in onze zienswijze. *3. Robuustheid ODR* In de kaderbrief schrijft u onder het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen.' We zien dat er voorzichtige opties zijn om de robuustheid te vergroten, maar u omschrijft een risico dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2026. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid.		De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's

	Wij zien graag dat er niet op één paard wordt gewed, maar dat meerdere opties onderzocht worden. Dit maakt het niet makkelijk voor gemeenten om het overzicht te houden en goed te kunnen sturen. Uit gesprekken met de directie blijkt wel dat er andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere Omgevingsdienst, of het scheiden van milieu- en bouwtaken. We zijn blij te horen dat er wel degelijk meerdere opties worden onderzocht. Zowel de scenario's als de consequenties zien wij graag uiterlijk 31 maart 2026 tegemoet. 4. *Informatievoorziening* Met betrekking tot de scenario's is niets terug te lezen in de Kaderbrief, hetgeen de gemeenteraad ervaart als een zorgelijke ontwikkeling. De Kadernota is immers hét sturingsinstrument van de raad. Met dit instrument heeft de raad de mogelijkheid om beleidsvoornemens en een financiële vertaling daarvan op hoofdlijnen te bepalen. Om als gemeenteraden hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier voor 31 maart 2026 duidelijkheid over krijgen. 5. *Dienstverlening verbeteren* Wij zien graag dat de ODR prioriteit gaat geven aan het verbeteren van de dienstverlening ten aanzien van de bereikbaarheid, het werkproces voor aanvragen van de omgevingsvergunning en communiceren in begrijpelijke taal. 6. *Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Informatievoorziening* Zie bovenstaande toelichting bij Robuustheid ODR. *Dienstverlening verbeteren* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek. *Overige opmerkingen* Zie bovenstaande toelichting bij Dienstverlening verbeteren
West Maas en Waal (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: 1. *Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden. 2. *Taakstelling* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met teruglopende inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen. Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Wij hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd.		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Taakstelling* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek

	Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in de regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. U geeft in de Kaderbrief aan dat u met ingang van 2026 de kentallen van enkele producten hebt verlaagd, hetgeen een verlaging van het werkplan oplevert. In de praktijk zien we dit niet altijd terug. Sterker nog, we zien in sommige gevallen verhogingen op basis van het werkplan op dit moment. We begrijpen dat er ook steeds meer werk op de ODR afkomt wat invloed heeft op het werkplan ondanks verlaging van de kentallen. Onze oproep is om kritisch te zijn én blijven op wat wettelijk nodig is en om efficiënt uit te voeren wat echt moet gebeuren. Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent voor vaste bezetting (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. Verder geeft u aan nog na te denken over concrete invulling voor de taakstelling van 3% m.i.v. 2028. Hierbij wordt o.a. gedacht aan investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van data-gedreven werken en AI. We ontvangen graag concretere plannen hierover. Onder andere data-gedreven werken en AI hebben we al eerder genoemd in onze zienswijze. Het is jammer dat hierover nu nog geen concrete plannen gepresenteerd kunnen worden. We verwachten hier wel concrete plannen op te ontvangen. *3. Indexatie* We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Dat is een forse stijging voor de gemeenten. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die u voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de		De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben. *Indexatie* We begrijpen dat de aangepaste bekostigingssystematiek een financieel knelpunt kan opleveren voor gemeenten. Uiteraard gaan we graag met u in gesprek om samen te bepalen of een andere werkwijze beter past. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028.

	deelnemende gemeenten en uw organisatie over een meer passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de toekomst. *4. Rechtmatigheid* Bij GR'en is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden, indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben. Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij uw organisatie interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente. *5. Robuustheid ODR* In de Kaderbrief schrijft u onder het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." Uit ambtelijke gesprekken blijkt dat er ook andere opties/scenario's worden onderzocht, zoals een fusie met een andere omgevingsdienst of het scheiden van milieu- en bouwtaken. Waarom lezen we hier niets over in de Kaderbrief? Om als gemeenteraad hier grip op te kunnen houden is het van cruciaal belang dat we hier duidelijkheid over krijgen en onze positie nader te kunnen bepalen. We zien dat er voorzichtige opties zijn		*Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken). Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog

	om de robuustheid te vergroten, maar het lijkt erop dat u dit niet gaat halen voor 1 april 2027. We maken ons hier grote zorgen over. We vragen u om inzichtelijk te maken wat de andere scenario's zijn, en hoe deze zich verhouden tot het scenario 'uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan de ODR opdragen'. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als we op 1 april 2026 niet voldoen aan de criteria voor robuustheid. 6. *Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening.		geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid. *Overige opmerkingen* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek.
Zaltbommel (Getekende zienswijze ontvangen)	Zienswijze: 1. *Nieuwe bestuursperiode* Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u dankbaar voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Omgevingsdienst Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken effectief en efficiënt kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers. Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. We verwachten dat er rekening wordt gehouden met de inwerkperiode van het nieuwe bestuur. 2. *Financiële situatie* Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gezamenlijk hebben we gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. De gemeente Zaltbommel heeft hierbij geen taakstelling aan u opgedragen. Wij hebben u wel gevraagd om toekomstscenario's te ontwikkelen die inzicht gaan geven in de mogelijke besparingen, investeringen en gevolgen voor de kwaliteit en dienstverlening bij de taakuitvoering. Wij willen de komende jaren continue aandacht vragen voor dit vraagstuk. Het is van essentieel belang dat de Omgevingsdienst Rivierenland kritisch blijft kijken naar haar eigen financiële situatie en organisatie met oog voor een goede kwaliteit van uitvoering.		Reactie per punt: *Nieuwe bestuursperiode* De directie van ODR is zich bewust van de komst van een (gedeeltelijk) nieuw bestuur bij de deelnemers. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in de huidige bestuursperiode al ingebracht (bijvoorbeeld de nieuwe U&H strategie) dan wel heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden (bijvoorbeeld robuustheid). Wij begrijpen de zorg en zullen hiermee met de timing van nieuwe onderwerpen rekening houden. *Financiële situatie* De Omgevingswet en Wkb (zoals ook recent gebleken is uit landelijke evaluaties), vragen veel van burgers, bedrijven en het ambtelijk apparaat. Dat geeft druk op de uitvoering. Kengetallen worden beoordeeld, opnieuw bekeken als onderdeel van de opzet nieuwe financieringsmethodiek. In de Begroting 2027 is de resterende taakstelling van 1,5% m.i.v. 2028 concreet ingevuld vanuit besparingen in de personeelskosten (meer vast personeel en lagere inhuurtarieven). In de Begroting 2027 is deze besparing zichtbaar in de deelnemersbijdragen vanaf 2028. De investering in de kwaliteit van vergunningverlening, datagedreven werken en AI zal ook plaatsvinden. Het is echter de verwachting dat deze op korte termijn vooral een kwalitatief effect zullen hebben.

	3. *Rechtmatigheid* Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien: • in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen; • de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten; • de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeentewerkzaamheden verricht voor de gemeente; • de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente. In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben. Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente. 4. *Robuustheid ODR* In de kaderbrief schrijft u het kopje 'AB-besluit + uitgevoerde acties': 'Het Algemeen Bestuur van ODR heeft echter (inmiddels meerdere keren) bevestigd dat fusie niet wenselijk is met het oog op gebiedskennis en nabijheid. De oplossing moet worden gezocht in het uitbreiden van de taken die de deelnemende gemeenten aan ODR opdragen." De gemeente Zaltbommel wil graag de evenredige bijdrage leveren die hiervoor nodig is. Wij verzoeken u om samen met ons concreet te maken welke taken u voor ons kunt verrichten om de milieuomzet te verhogen. We vragen u ook om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn als het de deelnemers (alle gemeenten en de provincie) niet lukt om op 1 april 2026 te voldoen aan de criteria voor robuustheid. Kunt u daarbij aangeven welke alternatieve route er op dat moment gevolgd moet worden?		*Rechtmatigheid* Wij onderschrijven de noodzakelijke aandacht voor rechtmatig handelen. Hieraan wordt uitvoering gegeven via onze interne controlewerkzaamheden en hierover wordt gerapporteerd via onze Planning & Control documenten (o.a. via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken). Hierbij merken wij op dat eventuele onrechtmatigheden bij ODR niet doorwerken in de rechtmatigheidsverantwoording van onze deelnemers. Dit komt doordat geen van de hiernaast opgesomde situaties van toepassing zijn op onze gemeenschappelijke regeling. *Robuustheid ODR* In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari is de strategie om te voldoen aan de robuustheidseisen in deze zin verbreed. Het streven is nog steeds om aan de robuustheidseisen te voldoen door uitbreiding van de taakopdracht van ODR. Maar fusie met een andere omgevingsdienst als alternatieve strategie wordt concreter ter hand genomen. Voor beide sporen (taakuitbreiding en fusie) zijn programma's in voorbereiding. De criteria voor robuustheid laten nog veel ruimte voor interpretatie. Zoals het zich nu laat aanzien zal ODR waarschijnlijk als niet robuust worden beoordeeld. De consequenties en handhavingsmaatregelen van het Rijk zijn nu onderwerp van een wetgevingstraject. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze eventuele instrumenten zullen worden geëffectueerd. Tot die tijd wordt in de twee genoemde programma's doorgewerkt. De directie en het Algemeen Bestuur van ODR hebben nog steeds vertrouwen in de haalbaarheid.

	Daarnaast is het van belang dat u gaat voldoen aan de personeelscomponent (80%). Het percentage vast personeel moet wel richting 80% gaan, zeker vanwege financiën, maar ook vanwege continuïteit en goede dienstverlening. *5. Overige opmerkingen* U schrijft ook over de verbetering van de dienstverlening. Op dit moment hebben we zorgen over de dienstverlening van ODR. Dit kan in onze ogen beter. Hier worden al gesprekken over gevoerd. We blijven hierover graag in gesprek om samen te werken aan het verbeteren van de dienstverlening. Door u wordt ook aangegeven dat u nadenkt over investering in de kwaliteit van vergunningverlening, waardoor minder kosten voor toezicht en handhaving nodig zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijke inzet van datagedreven werken en AI. Deze instrumenten hebben we ook in eerdere zienswijzen genoemd en zien wij als interessante opties om de taakuitvoering effectiever en efficiënter in te vullen. We vragen u om hier concrete plannen op voor te bereiden en met de deelnemers te bespreken. Aansluitend hierop vragen wij uw aandacht voor het ontwikkelen van monitoring en evaluatie als onderdeel van de beleidscyclus op grond van de Omgevingswet. Naar onze mening sluit dat aan bij uw voorgenomen inspanningen op het vlak van datagedreven werken en AI. Wij zijn op zoek naar inhoudelijke data en advisering vanuit uw taakuitvoering om het bereiken van maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te monitoren en als input voor de beleidsontwikkeling bij de gemeente.		De verhouding vast en tijdelijk personeel is ook een van de robuustheidseisen waar ODR per 1 april aan moet voldoen. Dit thema heeft daarom zeker de aandacht. Met versterkingen op recruitment en arbeidsmarkt communicatie moet deze verhouding worden hersteld. *Overige opmerkingen* Momenteel werken we op basis van de gesprekken toe naar een visie op dienstverlening. Deze visie delen wij t.z.t. met alle gemeenten en blijven daarover graag in gesprek. Zie toelichting bij Financiële situatie In vervolg op de ontwikkeling van de nieuwe UHS strategie wordt gewerkt aan de opbouw van een monitoring instrument. Op basis van een nieuwe doelenboom met bijbehorende KPI's wordt een rapportagevorm opgebouwd. Deze zal periodiek worden verstrekt aan gemeenten. Deze informatie kan gebruikt worden voor de beleidsontwikkeling in uw gemeente.

Omgevingsdienst
Rivierenland

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

Aan de Raden van de gemeenten die
deelnemen in de Omgevingsdienst Rivierenland,
Aan Provinciale Staten van de Provincie Gelderland
t.a.v. de griffier

Onderwerp
Zienswijze Raad m.b.t. Jaarstukken 2025 van de Omgevingsdienst Rivierenland.

Datum
31 maart 2026

Pagina
1 van 1

Ons kenmerk
--

Uw kenmerk
--

Behandeld door
L. Oerlemans
0344 - 57 93 14
r.wensink-graveth@odrivierenland.nl

Bijlagen:
Jaarstukken 2025

Afschrift aan
--

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u het ontwerp van de Jaarstukken 2025 (inclusief de rapportage kwaliteit dienstverlening, het conceptvoorstel voor de resultaatbestemming 2025 en het accountantsverslag 2025).

Bijgaande ontwerpstukken zijn op 30 maart 2026 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur (DB) van de ODR. U kunt conform de Gemeenschappelijke Regeling ODR uw zienswijze kenbaar maken op dit ontwerp. Wij verzoeken u uw eventuele reactie voor 23 juni 2026 schriftelijk aan ons mee te delen.

Resultaatbestemming 2025
Onderdeel van de jaarstukken is het voorstel voor de bestemming van het rekeningresultaat 2025. Voor de onderbouwing verwijs ik u naar bijgevoegd voorstel aan het Algemeen Bestuur.

Na ontvangst van uw reactie wordt het ontwerp, onder bijvoeging van de zienswijzen van de gemeenteraden c.q. Provinciale Staten, de reactie van het DB daarop en, zo nodig, een nota van wijziging, aangeboden aan het Algemeen Bestuur (AB). De behandeling van genoemde stukken in het AB is gepland op 6 juli 2026.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee op dit moment voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland,

de voorzitter, de secretaris,

M. Wichgers G.J.F.M. Vlekke

Omgevingsdienst Rivierenland
J.S. de Jongplein 2
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 - 57 93 14
E info@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104.B.01

De omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Jaarstukken 2025

‘Samenwerken aan een veilig en mooi Rivierenland’

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoud

Voorwoord 3
Inleiding 4
Leeswijzer 5
De jaarstukken in één oogopslag 6
AB-besluit 7

Jaarverslag

Onze strategie in actie 8
- Missie en visie 9
- Onze strategische ambities 10
- Onze aanpak 11
- Organisatie in ontwikkeling 12

Dienstverlening en klanttevredenheid 13
- Kwaliteit en verbetering dienstverlening 14

Waar we trots op zijn (ontwikkelingen en projecten) 15
- Duurzaam Rivierenland 17
- Een schone leefomgeving 20
- Fijn wonen en ondernemen 23
- Een gezonde bodem 26
- Een veilige omgeving 27

Programma's 28
- Milieu & advies 29
- Bouw & ondersteuning 32

Paragrafen 34
- Weerstandsvermogen 35
- Kapitaalgoederen 37
- Financiering 38
- Openbaarheid 39
- Bedrijfsvoering 40

Jaarrekening

- Grondslagen jaarrekening 44
- Financieel resultaat 46
- Bijdrage per deelnemer 47
- Overzicht baten en lasten 48
- Balans + toelichting 50
- Overzicht WNT 56
- SiSa verantwoording 58
- Rechtmatigheidsverantwoording 59

Overige gegevens

- Controleverklaring accountant 61

Bijlagen

- Overzicht investeringen 68
- Rapportage kwaliteitscriteria 3.0 69

Voorwoord

Beste relatie,

2025 was een jaar waarin we veel hebben gedaan, veel hebben geleerd en samen stappen hebben gezet naar een sterke, toekomstbestendige Omgevingsdienst Rivierenland. We voerden meer werk uit dan vooraf begroot en sloten het jaar af met een positief resultaat. Dat zegt iets over de inzet van onze mensen én over de groeiende vraag naar onze expertise.

Ook dit jaar stonden de landelijke robuustheidseisen van het Rijk voor omgevingsdiensten hoog op de agenda. Vooral de omzeteis voor milieutaken speelt een cruciale rol. We hebben afgelopen jaar ons om die reden ingezet om extra milieutaken voor de regio uit te voeren. Mooi om te zien dit ervoor zorgt dat gemeenten meer en ook andere taken bij ons neerleggen. Daar zijn we blij mee, want dat precies bij onze ambitie; van meerwaarde zijn voor gemeenten. In 2026 zal er getoetst worden of we voldoende robuust zijn.

Het was ook een druk jaar. Er werd meer van ons gevraagd dan we vooraf hadden begroot. Onze collega's hebben hard gewerkt om al het werk gedaan te krijgen. Daar ben ik trots op. Maar structureel meer werk dan begroot, maakt het lastig om onze personele capaciteit goed te plannen en financieel binnen de verwachtingen te blijven. Daarover blijven we graag in gesprek met onze opdrachtgevers. We begrijpen dat gemeenten financieel onder druk staan. Daarom kijken we zelf ook kritisch naar onze kosten en manier van werken. In 2025 hebben we bij een aantal producten het aantal uren naar beneden bijgesteld. Voor de komende jaren zien we kansen in meer datagedreven werken en het toepassen van AI. Daar zijn we in 2025 al een programma voor gestart.

Daarnaast zijn we in 2025 begonnen met een programma om onze dienstverlening verder te verbeteren. Dat is ook één van onze strategische doelen. We hebben uitgebreid met gemeenten hierover gesproken en waardevolle ideeën opgehaald over hoe we dat kunnen doen. In 2026 gaan we de ideeën verder uitwerken en ook laten zien in onze manier van werken.

Tot slot wil ik nog kwijt dat ik trots ben op wat we samen hebben gerealiseerd. We hebben samen veel werk verzet en zo een bijdrage geleverd aan een prettige, gezonde, veilige en duurzame regio. Natuurlijk gaat niet alles altijd goed. We leren van de feedback die we krijgen en gebruiken deze om beter te worden. Zo blijven we bouwen aan een uitvoerings- en adviesorganisatie die van meerwaarde is voor gemeenten, inwoners en bedrijven in Rivierenland.

Gerard Vlekke,
algemeen directeur

Inleiding

In deze jaarstukken leest u hoe wij samen met u werken aan een prettige, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in Rivierenland. De jaarstukken laten zien wat we hebben gedaan in 2025 en wat dit financieel betekent.

Deze jaarstukken zijn onderdeel van de jaarlijkse planning & control cyclus, waarin we plannen maken, bijsturen en verantwoorden. Voor 2025 begon dat met de kaderbrief in het najaar van 2023. Op basis daarvan is begin 2024 de ontwerpbegroting voor 2025 opgesteld, die het bestuur medio 2024 heeft vastgesteld.

Begin 2025 hebben we de begroting aangepast op basis van de werkprogramma's 2025 van alle deelnemers. Halverwege het jaar 2025 hebben we via de bestuursrapportage gerapporteerd over de voorgang van het werk en de financiële stand van zaken.

Met deze jaarstukken sluiten we de planning & control cyclus 2025 af. We laten zien wat we hebben gedaan en wat dat financieel betekent.

Op de volgende pagina leest u hoe de jaarstukken zijn opgebouwd.

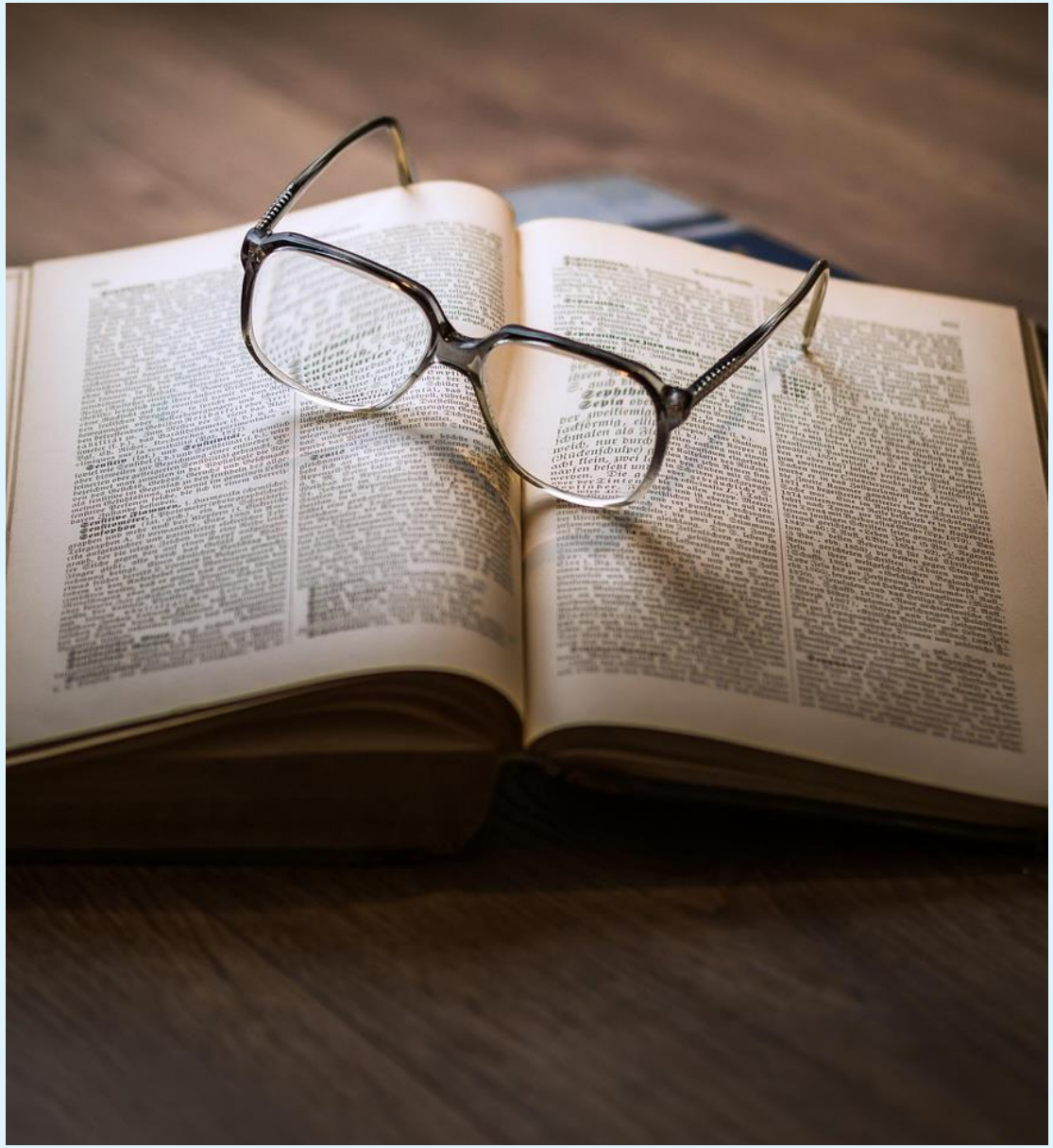

Leeswijzer

In deze jaarstukken leest u wat wij in 2025 hebben gedaan, wat dat heeft opgeleverd en wat dit financieel betekent.

- ***Onze strategie in actie*** laat zien waar wij als organisatie voor staan en hoe we werken aan onze doelen.
- ***Dienstverlening en klanttevredenheid*** beschrijft hoe wij werken aan het verbeteren van onze dienstverlening en klanttevredenheid. Bij deze jaarstukken wordt ook een bijlage *dienstverlening* aangeboden met daarin meer achtergrondinformatie.
- ***Waar we trots op zijn*** laat projecten zien die echt verschil maken in de regio.
- ***Programma's*** geven inzicht in ons dagelijks werk op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en advies.
- ***Paragrafen*** geven inzicht in de ontwikkelingen op het gebied van risico's, investeringen, financiering, openbaarheid en bedrijfsvoering.
- ***Jaarrekening*** geeft inzicht in het financiële resultaat, de bijdragen per deelnemer en de balans met toelichting. Ook staat hier onder andere de rechtmatigheidsverantwoording.
- ***Overige gegevens*** toont de controleverklaring van de accountant.
- ***Bijlagen*** tonen het overzicht met investeringen en de rapportage van de kwaliteitscriteria 3.0.

Zo krijgt u een compleet beeld van ons werk en onze financiële situatie.

De jaarstukken in één oogopslag

Realisatie werkprogramma's

In 2025 zijn meer producten en uren geleverd dan in de werkprogramma's waren opgenomen. Gedurende het jaar zijn alle gemeenten maandelijks geïnformeerd over hun afgenomen producten en uren ten opzichte van de werkprogramma's.

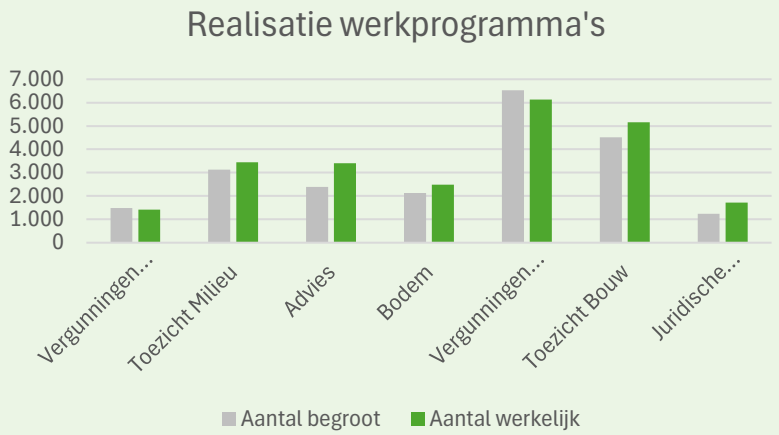

Financieel resultaat

Het jaar 2025 wordt afgesloten met een positief financieel resultaat van € 1.178.907. Voor het grootste gedeelte was dit overschot al voorzien bij de bestuursrapportage 2025. Uiteindelijk is het resultaat nog iets positiever geworden door onder andere de hogere omzet en voordelen op de overheadbudgetten. Daarnaast is er sprake van een aantal financiële nadelen. Zie voor meer informatie Financieel resultaat.

Organisatieontwikkeling

2025 stond in het teken van verdere professionalisering. We hebben onze organisatiestructuur aangepast. Daarmee versterken we de focus op een stevige uitvoering en op duidelijke strategische sturing. Daarnaast zijn we gestart met programma's voor datagedreven werken en verbetering van dienstverlening. Ook werkten we verder aan het voldoen aan de landelijke robuustheidseisen. Daarmee bouwen we aan een organisatie die stevig staat en voorbereid is op toekomstige taken en ontwikkelingen.

Dienstverlening

In 2025 scoorden we een klanttevredenheid van 75%. Klanten waarderen vooral het persoonlijke contact en onze inhoudelijke deskundigheid. Tegelijk zien we dat het beter kan op snelheid en duidelijkheid. Daarom zijn we gestart met het programma verbetering dienstverlening. Samen met gemeenten, inwoners en ondernemers werken we aan duidelijkere communicatie, betere bereikbaarheid, gaan we onze processen verbeteren en werken toe naar betere statusinformatie. In 2026 streven we naar een klanttevredenheidscore van 82%.

AB-besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland,

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur tot vaststelling van de jaarstukken 2025,

Besluit:

1. De jaarstukken 2025 vast te stellen conform dit ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 6 juli 2026.

de voorzitter,

M. Wichgers

de secretaris,

G. Vlekke

Onze strategie in actie

Missie en visie

Missie

Wij beschermen en verbeteren de leefomgeving in Rivierenland, zodat bewoners en bedrijven nu en in de toekomst veilig, gezond en prettig kunnen wonen, leven en ondernemen.

Visie

Rivierenland is een mooi en bijzonder stuk Nederland dat we moeten beschermen en koesteren. Nergens in Nederland komen zoveel gebruiksvormen in zo'n klein gebied samen. Dat vraagt om een integrale benadering van vraagstukken op het gebied van bouw, milieu en ruimtelijke ordening.

Wij zetten ons in voor het gemeenschappelijk belang: onafhankelijk, deskundig en nabij. Juist onze nabijheid (we kennen het gebied en zijn toegankelijk) en de bundeling van kennis en capaciteit binnen één organisatie maken ons uniek. Met ons werk dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame regio, waar natuur, economie en welzijn in balans zijn.

Onze strategische ambities

Om onze bijdrage aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Rivierenland ook op langere termijn te kunnen waarborgen, hebben we 4 doelstellingen benoemd die we eind 2028 behaald willen hebben. Als we die doelen hebben behaald, hebben we voldoende zelfstandig perspectief. De 4 doelen samen noemen we onze strategische ambitie. De doelstellingen zijn:

Schone, veilige en duurzame leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Als omgevingsdienst spelen we een belangrijke rol in het beschermen en verbeteren van de leefomgeving in Rivierenland. We streven naar een betere balans tussen natuur, economie en welzijn, zodat we prettig samen kunnen wonen, werken en leven in het gebied.

Eind 2028 willen we zichtbare resultaten hebben behaald op onder andere de volgende onderwerpen:

- Minder uitstoot zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)
- Minder niet bekende milieubelastende activiteiten in het vrije veld
- Minder CO2-uitstoot door bedrijven en woningen
- Minder asbestverontreiniging
- Milieu- en bouwregels worden beter nageleefd
- Betere huisvesting buitenlandse werknemers

Gemeenten ervaren meer meerwaarde

Wat willen we bereiken?

ODR staat bij gemeenten over het algemeen bekend als stabiele partner die toegankelijk voor hen is en een goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven levert. Wij willen onze meerwaarde voor gemeenten de komende jaren verder vergroten met aanvullende adviserende taken en nieuwe producten. Ook willen we onze meerwaarde beter aantonen: naast de productiviteit en de output laten zien welke effecten ons werk heeft op de leefomgeving (en daarop sturen).
We willen dit ook periodiek meten en uitvragen, wat niet eerder is gedaan. Het rapportcijfer 7,5 op een schaal van 10 geeft aan dat de meerwaarde wordt erkend en gewaardeerd.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- Gemeenten zijn tevreden over de meerwaarde van ODR (wij streven hierbij naar een rapportcijfer 7,5)
- Effect van het werk van ODR is meetbaar
- (outcome indicatoren)

Jouw alineatekst

Inwoners en bedrijven ervaren betere dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Inwoners en bedrijven zijn over het algemeen tevreden over onze dienstverlening, maar dit kan nog beter en mensen worden steeds veeleisender. We willen de dienstverlening blijven aanpassen aan de stijgende verwachtingen. Als inwoners en bedrijven tevreden over ons zijn, dan straalt dat ook af op onze gemeenten.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- Burgers en bedrijven zijn tevreden over de dienstverlening (84% klanttevredenheid)

ODR robuust en financieel gezond

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdiensten moeten voldoen aan de robuustheidseisen. Als ze hier niet aan voldoen, is er een grotere kans op discussie over een zelfstandig bestaan. Wij voldoen aan de meeste eisen, maar we moeten onze milieutaken uitbreiden en moeten meer datagedreven gaan werken om volledig aan de eisen te voldoen. We willen op korte termijn aan deze eisen voldoen, net als aan de kwaliteitscriteria die worden gesteld aan de regionale beleidscyclus. Daarnaast gaan we een financieel onzekere tijd tegemoet, onder andere doordat de gemeenten grote financiële uitdagingen hebben. Toch is ons doel om de financiële positie van ODR de komende jaren te versterken en daarmee klaar te zijn voor ontwikkelingen en investeringen op de langere termijn.

Eind 2028 hebben we het volgende bereikt:

- ODR voldoet op 1 april 2026 aan alle 8 vastgestelde robuustheidscriteria
- ODR behoudt een gezond weerstandsvermogen

Onze aanpak

Strategieplan 2025-2028

In het voorjaar van 2025 heeft het algemeen bestuur het strategieplan 2025-2028 vastgesteld. In dit plan staan onze missie, visie en strategische doelen. Ze geven richting aan wat wij doen, hoe wij werken en waar we prioriteit aan geven.

In 2025 zijn we gestart met de uitvoering van de strategie. We hebben niet alleen plannen gemaakt, maar ook concrete stappen gezet..

De strategie was leidend bij het aanpassen van de organisatiestructuur. Het voorstel voor deze aanpassing is onlangs vastgesteld door het bestuur.

Het strategieplan helpt ons bij het maken van keuzes. Welke prioriteiten stellen we? Welke projecten en programma's starten we op? Wat kan beter?

Op basis van de strategie zijn programma's gestart voor duurzaamheid, dienstverlening en taakverbreding. Verbeterpunten zijn vertaald naar projecten, processen en ketensamenwerking. Ook hebben we onze jaarcyclus en PDCA cyclus aangepast, zodat we beter kunnen plannen, volgen en bijsturen.

Het strategieplan is daarmee een kompas voor ons dagelijks werk

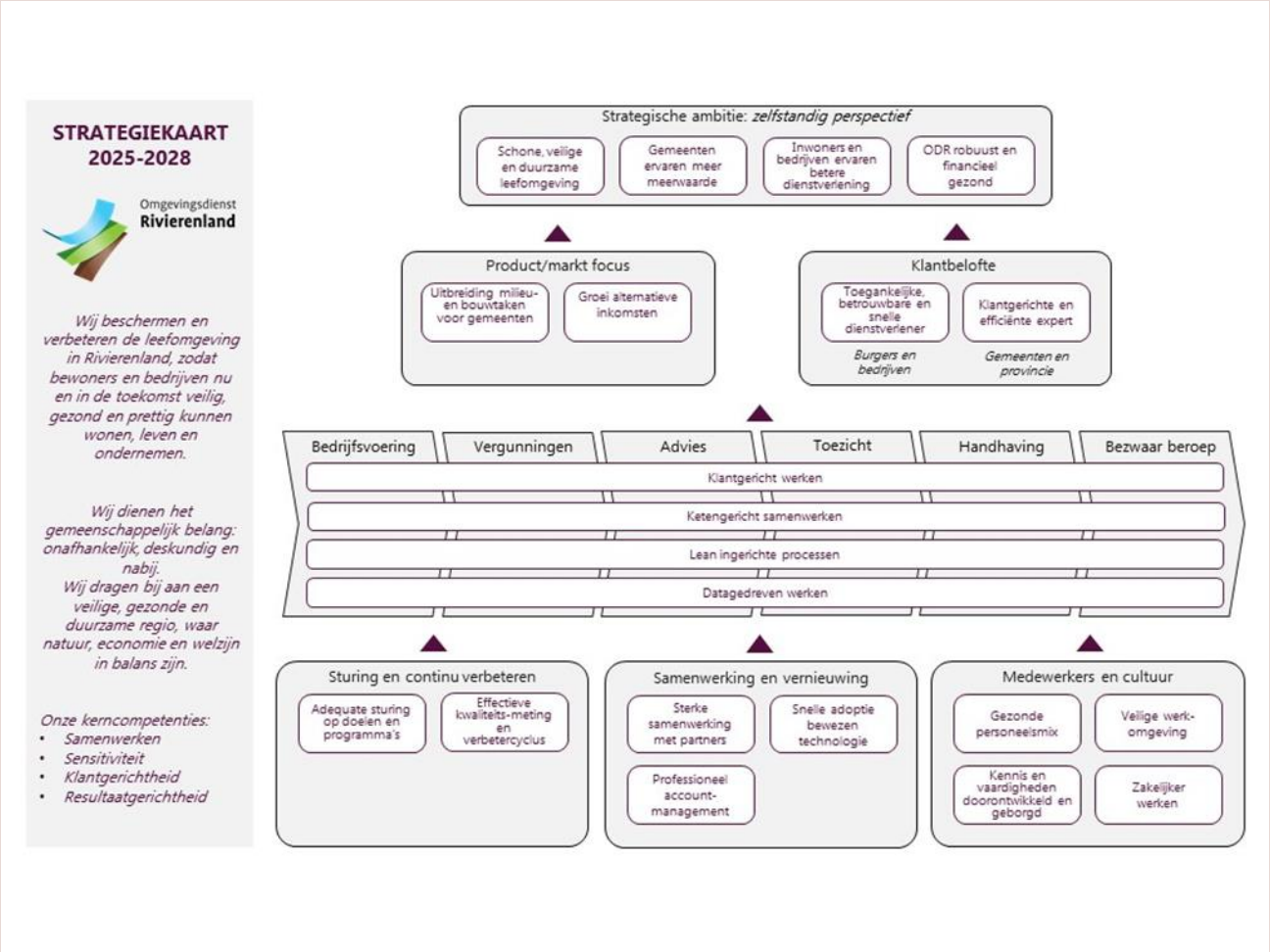

Organisatie in ontwikkeling

We hebben de strategie niet alleen vastgesteld, maar ook vertaald naar onze organisatie en manier van werken. Zo zorgen we ervoor dat we het strategieplan kunnen uitvoeren.

Aanpassing organisatiestructuur

Een belangrijke stap was de aanpassing van de organisatiestructuur. De teams in het primaire proces vallen nu onder één directeur uitvoering. Bedrijfsvoering en strategische advisering vallen onder de algemeen directeur. Daarmee versterken we de focus op een stevige uitvoering en op duidelijke strategische sturing.

Informatievoorziening en datagedreven werken

Omdat informatievoorziening en datagedreven werken steeds belangrijker worden voor kwaliteit, efficiëntie en sturing, hebben we hiervoor een apart team ingericht. Dit zorgt ervoor dat we sneller in kunnen spelen op ontwikkelingen en veranderingen.

Strategische programma's, projecten en innovatie

We organiseren strategische programma's, projecten en innovatie in een apart cluster. Zo kunnen we meer focus aanbrengen op innovatie en ontwikkeling. De processen voor project- en programma management zijn verder geoptimaliseerd.

Werkprocessen en samenwerking

Daarnaast investeren we in het verbeteren van onze werkprocessen en de samenwerking in de keten. Dat helpt ons om efficiënter te werken. De uitbreiding van onze dienstverlening in het kader van de landelijke robuustheidseisen blijft is gecontinueerd en geïntensiveerd. Nieuw is het programma verbetering dienstverlening.

Met deze stappen versterken we de organisatie, zodat we de doelen uit het strategieplan kunnen realiseren.

Dienstverlening en klant-tevredenheid

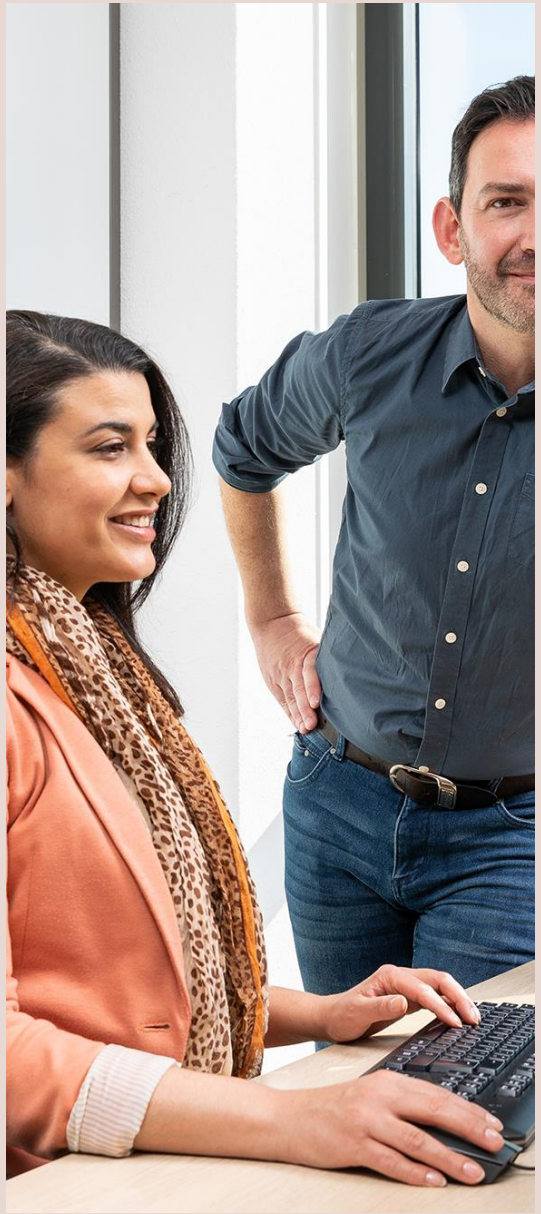

Kwaliteit en verbetering dienstverlening

Wij willen een betrouwbare, toegankelijke en snelle dienstverlener zijn. In 2025 scoorden we een klanttevredenheid van 75%. Klanten waarderen vooral het persoonlijk contact met onze medewerkers. Tegelijkertijd zien we dat het beter kan op onderdelen als snelheid, duidelijkheid en procedures.

Onze ambitie is door te groeien naar 84% klanttevredenheid in 2029. Daarom zijn we in september gestart met het programma verbeteren van de dienstverlening.

Dienstverlening gaat over alles wat wij doen; van vergunningverlening, toezicht tot advies en handhaving. Inwoners, ondernemers en gemeenten verwachten hun zaken makkelijk te kunnen regelen, snel antwoord te krijgen en goed op de hoogte te worden gehouden van de voortgang. Die verwachtingen nemen wij serieus.

In het najaar van 2025 hebben wij gesprekken gevoerd met alle 8 gemeenten, inwoners en ondernemers. Hun ervaringen vormen de basis voor onze visie op dienstverlening. Daarnaast is ook gekeken naar wat we nu al meteen kunnen doen. Zo werken we voortaan met statusupdates bij vergunningverlening, is er aandacht voor duidelijke en begrijpelijke taal op B1 niveau in onze communicatie en passen we processen aan zodat ze eenvoudiger en klantgerichter zijn.

In de bijlage ‘kwaliteit dienstverlening’ leest u hier meer over.

Waar we trots op zijn (ontwikkeling en projecten)

Waar we trots op zijn

Onze missie is helder; wij beschermen en verbeteren de leefomgeving in Rivierenland. Zodat inwoners en ondernemers nu en in de toekomst veilig, gezond, prettig kunnen leven, wonen en ondernemen. Maar hoe ziet dat eruit? Wat hebben we in 2025 gedaan om dat waar te maken?

We lichten een aantal projecten en ontwikkelingen toe waar we afgelopen jaar aan hebben gewerkt en waar we trots op zijn. We doen dat aan de hand van 5 thema's:

- Duurzaam Rivierenland; zoals o.a. energietransitie en circulaire economie.
- Een schone leefomgeving; denk aan milieu, natuur, luchtkwaliteit, lichthinder en geluidsoverlast
- Fijn wonen en ondernemen; zoals bouw, asbest bij sloop en verbouw, mantelzorgwoningen, huisvesting arbeidsmigranten en archeologie
- Een veilige omgeving; zorgen voor een veilig buitengebied en aanpak ondermijning
- Een gezonde bodem, denk daarbij o.a. aan bodemverontreiniging door PFAS, asbest, ZZS en staalslakken.

Per thema lichten we een aantal projecten waar we trots op zijn toe.

Duurzaam Rivierenland

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van ons werk. Wij voeren wettelijke taken uit op het gebied van energiebesparing, milieu en klimaat. We verlenen vergunningen en houden toezicht. Tegelijk doen we meer dan dat . We adviseren gemeenten, denken mee met ondernemers en stimuleren duurzame oplossingen. Zo dragen we bij aan een toekomstbestendige regio waarin zorgvuldig wordt omgegaan met energie, grondstoffen en leefomgeving.

Energiebesparing en rol ODR

Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken rondom CO2-reductie, zoals energiebesparing, maar wij hebben ook een adviserende en stimulerende rol. Wij verlenen vergunningen, waarborgen de veiligheid door toezicht en handhaving, voeren energiecontroles uit, zijn betrokken bij het goed en veilig inpassen van decentrale opwekking en opslag van energie in de omgeving, werken mee aan initiatieven.

Circulaire economie

Circulaire economie krijgt een steeds grotere rol in ons werk. Het doel is helder: minder verspillen, slimmer omgaan met grondstoffen en afval zoveel mogelijk voorkomen.

Wij kijken samen met ondernemers hoe zij hun processen efficiënter kunnen inrichten. Dat kan door grondstoffen beter te benutten, reststromen te hergebruiken of productieprocessen aan te passen zodat er minder afval ontstaat.

CO2-uitstoot verminderen

De provincie heeft als doel gesteld dat in 2030 de CO2-uitstoot met minimaal 55% verminderd moet zijn en dat we in 2050 volledig klimaatneutraal zijn. Dat vraagt om gezamenlijke inspanningen en innovatieve oplossingen. Bovendien brengt de Europese Green Deal nieuwe wet- en regelgeving met zich mee, die ook in Rivierenland merkbaar zal zijn. Denk aan de Klimaatwet, de Natuurherstelwet en regels voor duurzame landbouw. Deze wetgeving legt strengere eisen op aan bedrijven en gemeenten, zoals:

- Duurzame landbouw: Werken met milieuvriendelijke methoden en minder gebruik van schadelijke stoffen.
- Hernieuwbare energie: Grotere nadruk op de productie en inzet van zonne- en windenergie.
- Natuurherstel: Herstellen van natuurlijke habitat en vergroten van biodiversiteit door bijvoorbeeld het aanplanten van bomen.
- Schonere mobiliteit: Investeringen in elektrisch vervoer en uitbreiding van fietspaden.

Duurzaam Rivierenland (2)

Wij spelen hierin een cruciale rol:
• Wij zorgen ervoor dat milieuregels worden nageleefd en adviseren gemeenten en bedrijven over duurzame oplossingen.
• Wij zorgen voor verbinding tussen de betrokken partijen.
• Wij treden op als kenniscentrum. We delen goede voorbeelden en lessen uit de regio om gemeenten, bedrijven en organisaties te inspireren en innovatieve oplossingen te stimuleren.

• Wij versterken de samenwerking. Als schakel tussen gemeenten, bedrijven en andere partners zorgen wij ervoor dat initiatieven op elkaar worden afgestemd. Dit versterkt de impact van gezamenlijke inspanningen en versnelt het behalen van de doelen.
• Naast het ondersteunen van gemeentelijke initiatieven, ontwikkelen wij ook zelf projecten die bijdragen aan een duurzame en veilige leefomgeving. Denk aan pilots rondom klimaatadaptatie, circulaire economie, natuurherstel, biodiversiteit en hernieuwbare energie.

Basistaken energiebesparing

Veel van ons werk en onze verantwoordelijkheid op het gebied van energietransitie is niet heel zichtbaar. Wij zijn onder andere verantwoordelijk voor:

• ***Wettelijke informatieplicht energie***

Het jaar 2025 stond in het teken van het ontvangen, beoordelen en verwerken van veel energiedata van bedrijven in het kader van de wettelijke informatieplicht. Bedrijven moeten elke 4 jaar in het E-Loket van RVO hun energieverbruik en aanpak met de erkende maatregelen melden. Wij analyseren deze data en bepalen vervolgens welke bedrijven we bezoeken voor toezicht en/of advies.

• ***Onderzoeksplicht energiebesparing***

Bedrijven met een hoog jaarlijks energieverbruik moeten een onderzoek energiebesparing doen. Zij moeten in kaart brengen welke energiebesparende mogelijkheden er zijn, wat die opleveren en welke zij gaan uitvoeren. Wij beoordelen deze onderzoeken namens de gemeenten en houden hier toezicht op.

• ***Label C verplichting kantoorgebouwen***

Sinds 1 januari 2023 moeten kantoorgebouwen groter dan 100 m2 een energielabel C hebben om gebruikt te worden. Wij houden namens de gemeente toezicht op deze verplichting..

• ***Wet werkgebonden personenmobiliteit (WPM)***

Sinds 2024 moeten grotere werkgevers gegevens aanleveren over het woon-werkverkeer en zakelijke kilometers van medewerkers. Wij houden namens de gemeenten toezicht op deze rapportageplicht. Wij zijn verantwoordelijk voor het verzamelen en analyseren van deze gegevens.

Projecten waar we trots op zijn!

Ontwikkeling database bedrijven voor slimmer toezicht

Data speelt een steeds belangrijkere rol in ons werk. Goede en betrouwbare informatie helpt ons om gerichter toezicht te houden, beter te adviseren en sneller te handelen. De beschikbaarheid van data is fijn, maar we moeten de informatie wel op een makkelijke manier terugvinden. Daar is het afgelopen jaar hard aan gewerkt. We hebben een database ontwikkeld. Daarin staan o.a. de bedrijven die een melding hebben gedaan in 2019 (1.100), melding plichtige bedrijven uit 2024 (1.000), bedrijven waar een energiecontrole is gedaan of nog moet plaatsvinden (1.350), glastuinbouwbedrijven met een hoog verbruik (263), label C kantoorgebouwen (1.500), locaties met een potentiële energiebesparingsplicht (1.300), categorie C bedrijven (vergunningsplichtig, 230). De data in ons systeem vullen we continu aan met nieuwe informatie.

Deze database levert ons inzicht, transparantie en betrouwbaarheid en stelt ons in staat om sneller, slimmer en effectiever toezicht te houden en bedrijven te ondersteunen.

Ook hebben we in 2025 bijgedragen aan afspraken over data uitwisseling en datamanagement. Een belangrijk onderdeel daarvan is het ontwerpbesluit datadeling netbeheerders. In 2026 zijn de netbeheerders verplicht om energiegegevens aan te leveren aan de omgevingsdiensten.

137 energiecontroles in 2025

In 2025 zijn bij 83 bedrijven energiecontroles uitgevoerd en bij 54 bedrijven een hercontrole. Hiermee hebben we dus in totaal 1.300 controles en 160 hercontroles gedaan. Hiermee bouwen we structureel aan toezicht op energiebesparing en het naleven van de energiebesparingsplicht. Wij leggen al deze informatie vast in ons systeem samen met aanvullende informatie, zoals uitgevoerde maatregelen, technische aanpassingen en voortgang bij bedrijven. Hierdoor beschikken wij over een actueel en steeds completer inzicht in het naleefgedrag en het energiebesparingspotentieel binnen het bedrijvenbestand

Een schone leefomgeving

Wij zetten ons in voor het beschermen van het milieu en het voorkomen van milieuschade. Zo dragen we bij aan een gezonde en schone leefomgeving in Rivierenland.

Klanttevredenheid vergunningverlening milieu

In 2025 hebben we een aantal stappen gezet in de professionalisering en dienstverlening. Uit het klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat ondernemers onze dienstverlening zeer waarderen.

Actualiseren bestaande milieuvergunningen

Een belangrijk aandachtspunt in 2025 was het actualiseren van bestaande milieuvergunningen. Dat is nodig om bij te blijven met nieuwe wetgeving, technische ontwikkelingen en veranderende risico's. Door vergunningen te actualiseren, kunnen we extra maatregelen opleggen waar dat nodig is. Daarnaast bestaan oude vergunningen soms uit meerdere wijzigingsbesluiten. Actualisatie zorgt dan voor één overzichtelijke vergunning. Dat geeft duidelijkheid, voorkomt interpretatieverschillen en maakt handhaving effectiever.

Zo beschermen we het milieu en de gezondheid en zorgen we voor meer duidelijkheid voor bedrijven en toezichthouders.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

In 2025 was er speciale aandacht voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Nieuwe inzichten laten zien dat bepaalde emissies of stoffen schadelijker zijn dan eerder gedacht. Daarom toetsen we bij nieuwe vergunningaanvragen op het gebruik van ZZS. Maar we toetsen ook de bestaande vergunningen van bedrijven waarbij de aanwezigheid van ZZS groot is. Om zo de risico's te beperken, uitstoot structureel te verlagen en bedrijven juridisch te verplichten om verantwoord met deze stoffen om te gaan.

Verbeteren kwaliteit toezicht

In 2025 hebben we ingezet op toezicht dat zichtbaar is in de praktijk en bijdraagt aan het beperken van risico's. We richtten ons op het voorkomen van overtredingen, het terugdringen van herhaling en het realiseren van blijvend effect. Door goed te prioriteren, controles beter voor te bereiden en uniformer te werken, konden we sneller en consistenter handelen. Dat vergroot de kwaliteit van ons toezicht én de voorspelbaarheid richting bedrijven.
Ook investeerden we in 2025 in de ontwikkeling van het team. Met veel nieuwe collega's lag de nadruk op begeleiding, het delen van kennis en het borgen van vakmanschap. We hebben gestuurd op een gezonde balans tussen vaste medewerkers en inhuur, zodat de uitvoering van toezicht betrouwbaar en stabiel blijft.
Samenwerking stond daarbij centraal. Samenwerking met gemeenten, ketenpartners en collega's uit andere domeinen om signalen goed op te pakken, meldingen op de juiste plek te krijgen en de leefomgeving breed te beschermen.

Een schone leefomgeving (2)

Advies

Onze adviseurs hebben de gemeenten geadviseerd, zodat zij in hun plannen en beleid rekening houden met milieu en leefomgeving. Zij adviseren over onderwerpen als geluid, trillingen, externe veiligheid, natuur en landschap, geurhinder, lichthinder, luchtkwaliteit, milieu effect rapportages, milieuzonering, spuitzones, cultuurhistorie, archeologie en duurzaamheid.

In 2025 kwamen er vooral veel adviesverzoeken op het gebied van natuur vanuit de gemeenten. Wij hebben daarop ingespeeld door het team uit te breiden met extra adviseurs natuur. Ook is vanwege de vraag vanuit gemeenten het team uitgebreid met een adviseur duurzaamheid. Deze adviseurs hebben zowel gemeenten als interne collega’s geadviseerd.

Projecten waar we trots op zijn!

Gerichte aanpak glastuinbouw

In 2025 heeft team toezicht milieu binnen de glastuinbouwsector een gerichte en integrale aanpak toegepast. Op basis van risicoanalyses en eerdere bevindingen, selecteerden we de bedrijven met een verhoogd milieurisico.

Tijdens controles keken we naar waterlozingen, luchtemissies, stookinstallaties, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, energiebesparing en de naleving van administratieve verplichtingen. Door deze thema's in samenhang te beoordelen, konden overtredingen meteen aangepakt worden en zijn emissiebeperkende maatregelen beter geborgd in de bedrijfsvoering. Dit heeft geleid tot zichtbaar verbeterd naleefgedrag binnen een sector die grote invloed heeft op waterkwaliteit en energiegebruik.

We hebben hiervoor intensief samengewerkt met Omgevingsdienst Haaglanden. Door kennis uit te wisselen en inhoudelijk af te stemmen, hebben we onze expertise op het gebied van glastuinbouw aanzienlijk vergroot. Daardoor beschikken we nu over veel kennis en kunnen we hoogwaardige, inhoudelijk goed onderbouwde controles uitvoeren binnen deze specialistische sector.

Gemeentelijk Complex Toezicht en Handhaving (GCH)

Binnen Gelderland werken de omgevingsdiensten samen in het programma Gemeentelijk Complex Toezicht en Handhaving (GCH). Dit programma richt zich op de gemeentelijke bedrijven met de grootste milieurisico's.

Het doel is om toezicht en handhaving in heel Gelderland op dezelfde manier uit te voeren. Zo versterken we de kwaliteit en zorgen we voor een gelijke aanpak van bedrijven.

Voor ODR betekent dit dat we complexe bedrijven controleren volgens gezamenlijke afspraken. We werken met duidelijke doelen. Het werken binnen het programma vraagt om scherpe sturing op planning en registratie, zodat controles gelijkmatiger over het jaar worden uitgevoerd en ook hercontroles en klachten tijdig opgepakt worden.

In 2025 is het programma verder ontwikkeld. Zo zijn er o.a. werkgroepen gestart en wordt kennis actief gedeeld. Via GCH investeren we samen met onze partners in meer deskundigheid, een eenduidige aanpak en robuust toezicht op bedrijven waar de risico's het grootst zijn.

Fijn wonen en ondernemen

Samen met gemeenten zorgen we ervoor dat inwoners en ondernemers prettig en veilig kunnen wonen en ondernemen in onze regio. We verlenen vergunningen voor bouwen en verbouwen en houden hier toezicht op. Soms wijzen we een aanvraag af omdat een plan niet past binnen het gebied of niet voldoet aan de regels. Dit doen we om de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen. Naast bouwvergunningen verlenen we ook vergunningen voor inritten, kappen van bomen, reclame-uitingen en sloopwerkzaamheden. Wij houden toezicht op bouwprojecten en controleren of er gebouwd wordt volgens de verleende vergunning. Zo zorgen we dat plannen niet alleen op papier kloppen, maar ook in de praktijk veilig worden uitgevoerd. Daarnaast houden we toezicht op de huisvesting van arbeidsmigranten en onderzoeken we samen met gemeenten hoe we mantelzorgwoningen mogelijk kunnen maken.

Twee jaar werken onder de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Sinds twee jaar werken wij volgens de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. In die periode hebben wij veel kennis en ervaring opgedaan over het toepassen van deze wetten in de praktijk. We hebben onze ICT-systemen verbeterd en processen aangepast om efficiënter en transparanter te werken. Ook hebben we onze werkwijze verder ontwikkeld, zodat we sneller en zorgvuldiger kunnen werken. Met deze ervaring kunnen we gemeenten en inwoners nog beter ondersteunen bij het realiseren van veilige en kwalitatieve woonomgevingen.

Kwaliteit en tijdigheid van ons werk

Wij staan voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Elke vergunningaanvraag en toezichtstaak voeren wij zorgvuldig uit, met oog voor detail en volgens alle geldende regels. Tegelijkertijd streven wij naar tijdige besluitvorming. Inwoners en ondernemers moeten weten waar zij aan toe zijn en projecten mogen niet onnodig vertraging oplopen. Maar dat is van veel factoren afhankelijk. Daarom is dat een uitdaging die we elke dag aangaan. Door onze processen continu te verbeteren en goed samen te werken met de gemeenten, blijven we werken aan een optimale balans tussen snelheid en zorgvuldigheid.

Toezicht op naleving van verleende vergunningen

Wij controleren of bouwprojecten worden uitgevoerd volgens de verleende vergunningen. Dit toezicht is essentieel om de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving te waarborgen. Tijdens de bouw controleren wij of alle werkzaamheden voldoen aan de gestelde eisen en regelgeving. Als er afwijkingen zijn, gaan wij in overleg en grijpen we waar nodig in om risico’s te voorkomen. Zo zorgen wij ervoor dat plannen niet alleen op papier kloppen, maar ook in de praktijk bijdragen aan een veilige en prettige woonomgeving.

Onze ervaringen met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen worden landelijk gebruikt om de uitvoering van de wet in de praktijk te verbeteren.

Projecten waar we trots op zijn!

Toezicht bouw integraal kindcentrum Geldermalsen

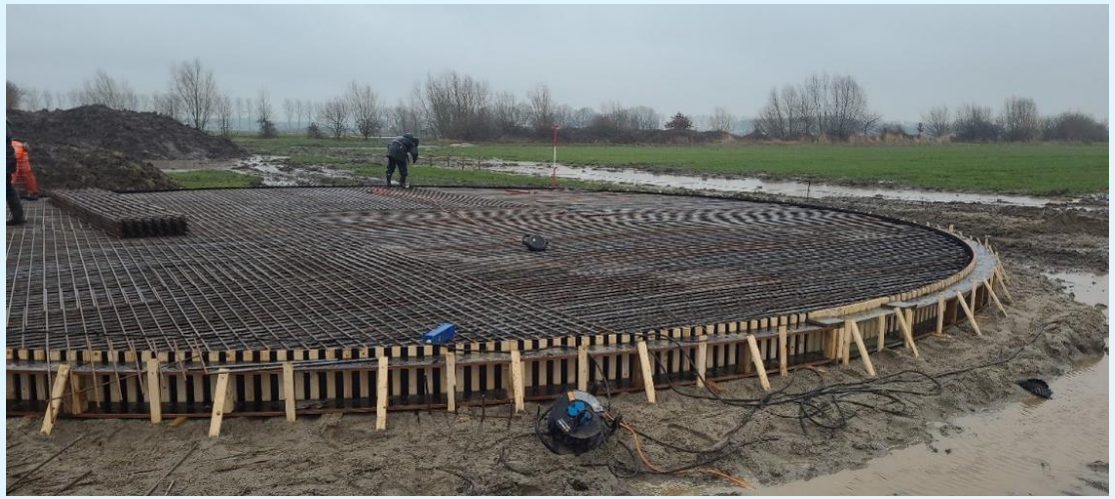

Toezicht bouw glastuinbouwbedrijf Poederoijen

Projecten waar we trots op zijn!

Toezicht bouw stallen, zuivelproductiebedrijf, kalverenboxen, vaste mestopslag en kuilvoeropslag Well

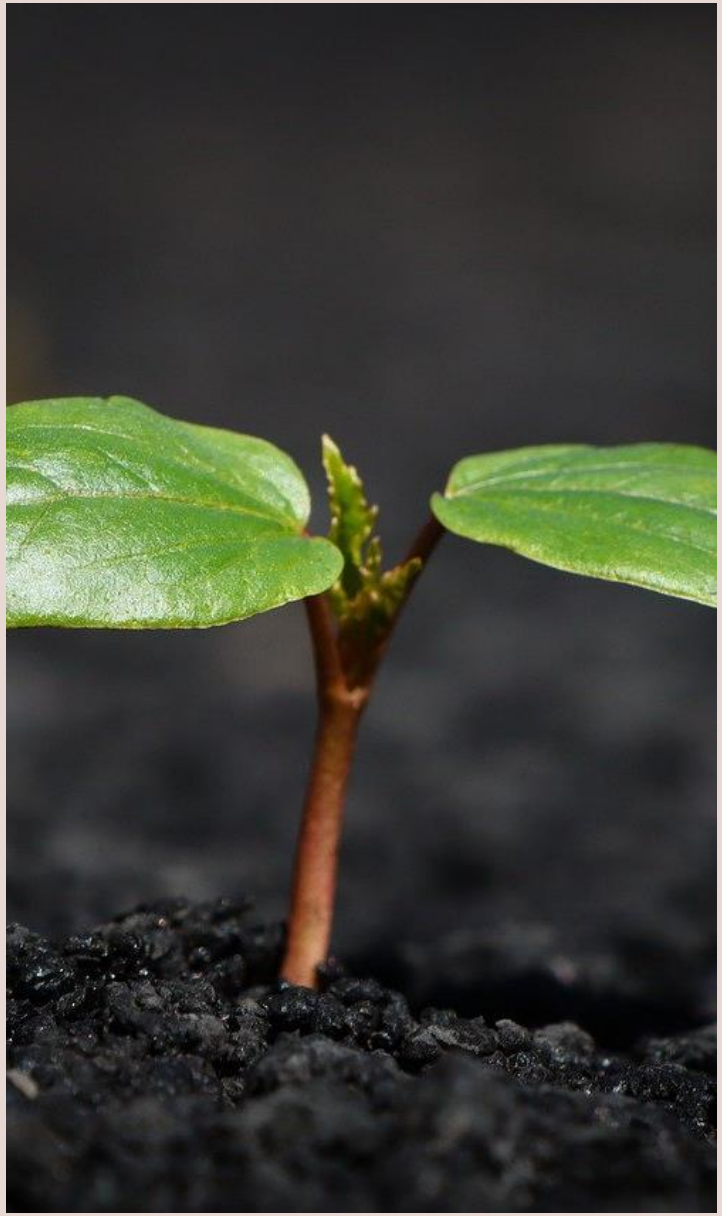

Een gezonde bodem

Wij zetten ons in voor een gezonde, niet vervuilde bodem. De bodem is een belangrijk onderdeel van onze leefomgeving. We bouwen en wonen erop, telen er landbouwgewassen en benutten het voor bodemenergie en het afvoeren van regenwater. Onder de Omgevingswet is er veel veranderd voor het aspect bodem. Zo zijn er nieuwe taken gekomen, zoals de meldingsplicht bij graafwerkzaamheden, en zijn bodemtaken van de provincie naar de gemeenten overgeheveld. De afgelopen decennia was het bodembeleid vooral gericht op preventie van bodemverontreiniging, bodemsanering en het verbeteren van de bodemkwaliteit. En hoewel dit nog steeds een belangrijk onderdeel is van de bodemtaken, wordt het thema bodem nu meer sturend in landelijk beleid vastgelegd en aan de gemeenten wordt gevraagd dit te implementeren.

Onderzoeken bij netverzwaring; veilig werken in de bodem

Voor het verzwaren van het elektriciteitsnet worden op veel plekken nieuwe stroomkabels aangelegd. Daarbij wordt in de bodem gegraven. Dat vraagt om zorgvuldig bodemonderzoek. Zo weten we of er sprake is van verontreiniging en kunnen we veilig werken, zonder risico's voor mens en milieu.

Dit onderzoek wordt meestal gedaan door een adviesbureau. Helaas blijkt in de praktijk dat de adviesrapporten van deze bureaus niet voldoen. Het zijn dikke rapportages van soms wel 1500 pagina's die wij zorgvuldig moeten beoordelen. Dit vergt veel tijd en specialistische kennis.

Om dit proces te verbeteren, zijn we in overleg gegaan met opdrachtgevers, adviseurs en uitvoerders. Zo werken we samen aan een werkbare situatie en betere vooronderzoeken. Met als doel een veilige werksituatie bij de aanleg van deze stroomkabels en een snellere beoordeling van de rapportages.

Een veilige omgeving

Wij zetten ons samen met de Veiligheidsregio, politie, gemeenten, en andere partijen in voor een veilige leefomgeving. Fraude, mensenhandel, drugscriminaliteit en bijbehorende bedreiging en intimidatie zijn aan de orde van de dag en meer dan ooit lokale thema's. Met als uitgangspunt 'beter voorkomen dan genezen en laagdrempelig werken', zijn er samenwerkingsverbanden ontstaan om ondermijnende activiteiten op te sporen en om deze onaantrekkelijk te maken. Wij zijn een belangrijke partner hierin. Wij kennen het gebied en hebben de kennis en bevoegdheid om misstanden tegen te gaan. Eén van de projecten waar wij aan deelnemen is 'Veilig Buitengebied'. Ook werken we in de provincie Gelderland samen binnen het project Theseus om ondermijning op bedrijventerreinen tegen te gaan. Maar veiligheid richt zich niet alleen op criminaliteit. Ook op het gebied van externe veiligheid spelen wij een rol. Bij externe veiligheid gaat het om risico's van opslag, productie, gebruik van gevaarlijke stoffen.

Ketentoezicht; samen sterk tegen milieucriminaliteit

Om milieucriminaliteit en ondermijning aan te pakken, beschikken wij over een team ketentoezicht. Dit team werkt voor alle omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel en wordt ook landelijk ingezet.

Het team richt zich op het voorkomen en aanpakken van misstanden binnen risicovolle (afval)stromen (ketens). Via data-analyse, informatiegestuurd samenwerken, diepgaand administratief toezicht en bestuurlijke en strafrechtelijke interventies worden overtredingen sneller herkend en aangepakt.

Risico's bij gevaarlijke stoffen

Het beheersen van risico's rond gevaarlijke stoffen is essentieel voor een veilige leefomgeving. In onze regio zijn er bedrijven die werken met stoffen die brandbaar, explosief of giftig zijn. Het is dus belangrijk dat deze stoffen op de juiste manier worden opgeslagen en gebruikt. Wij houden hier toezicht op. Wij controleren of bedrijven zich houden aan veiligheids- en milieuregels. We kijken dan naar opslag, onderhoud van installaties, veiligheidsvoorzieningen en noodprocedures. Waar nodig spreken we bedrijven aan en grijpen we in om risico's te beperken.
We werken hiervoor samen met regionale partners zoals de Veiligheidsregio en gemeenten. Door informatie en signalen te delen, kunnen we sneller en gerichter optreden. Zo dragen we bij aan het voorkomen van incidenten en aan een veilige leefomgeving.

Programma’s

Milieu & advies

Wat wilden we bereiken?

Door het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht en het handhaven van regels dragen wij bij aan een fijne, gezonde, veilige, duurzame leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In het regionaal uitvoeringsprogramma 2025 was uitgewerkt wat we daarvoor zouden gaan doen in 2025. Hieronder beschrijven we in hoofdlijnen wat we hebben gedaan en bereikt. De bijzondere projecten staan beschreven bij ‘Waar we trots op zijn’.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vergunningen

Inmiddels is er ruime ervaring opgedaan op het gebied van de Omgevingswet. Door de medewerkers is vooraf getoetst of bepaalde milieubelastende activiteiten mogen worden uitgevoerd en zo ja onder welke voorwaarden. Soms was hiervoor een vergunning vereist, maar doorgaans was een milieumelding voldoende of was er sprake van een zogenaamde informatieplicht. De uitdaging was om dit op een juiste, tijdige en kwalitatief goede manier te doen en dat is in de meeste dossiers gerealiseerd. Op sommige onderwerpen loopt de milieuwetgeving achter op de landelijke ontwikkelingen. In samenwerking met de Veiligheidsregio en het opleggen van stringente maatwerkvoorschriften hebben we hierop geanticipeerd. Daarnaast hebben wij Omgevingsdienst Nijmegen en Omgevingsdienst Veluwe op het gebied van de agrarische vergunningverlening ondersteund. Tenslotte is informatie verstrekt waarmee bedrijven hun plannen verder kunnen uitwerken.

Toezicht

In 2025 hebben we binnen het Programma Milieu Toezicht ingezet op risicogerichte uitvoering en het versterken van de kwaliteit en uniformiteit van onze controles en vastlegging. Door betere voorbereiding en een eenduidigere werkwijze konden we sneller schakelen en duidelijker zijn in het veld.

Daarnaast hebben we onze inzet verbreed met signaal gestuurd en ruimtelijk toezicht, zodat ook minder zichtbare of niet-gemelde activiteiten eerder in beeld kwamen. Waar nodig trokken we gezamenlijk op met collega’s uit andere domeinen, zodat signalen niet bleven liggen en casussen sneller op de juiste plek terechtkwamen.

Een belangrijk accent in 2025 lag op professionaliseren en borgen van kennis binnen het team. Met de instroom van nieuwe collega’s hebben we extra aandacht besteed aan begeleiding, het delen van expertise en het slimmer organiseren van het werk. Ook is gewerkt aan het versterken van de voorbereiding van controles en het ontwikkelen van werkinstructies, zodat de uitvoering minder persoonsafhankelijk wordt en de kwaliteit voorspelbaar blijft.

Tot slot zijn klachten, meldingen en incidenten structureel opgepakt via de reguliere lijn en de incidentendienst, zodat we ook buiten kantooruren konden handelen bij urgente situaties en mogelijke milieuschade konden beperken.

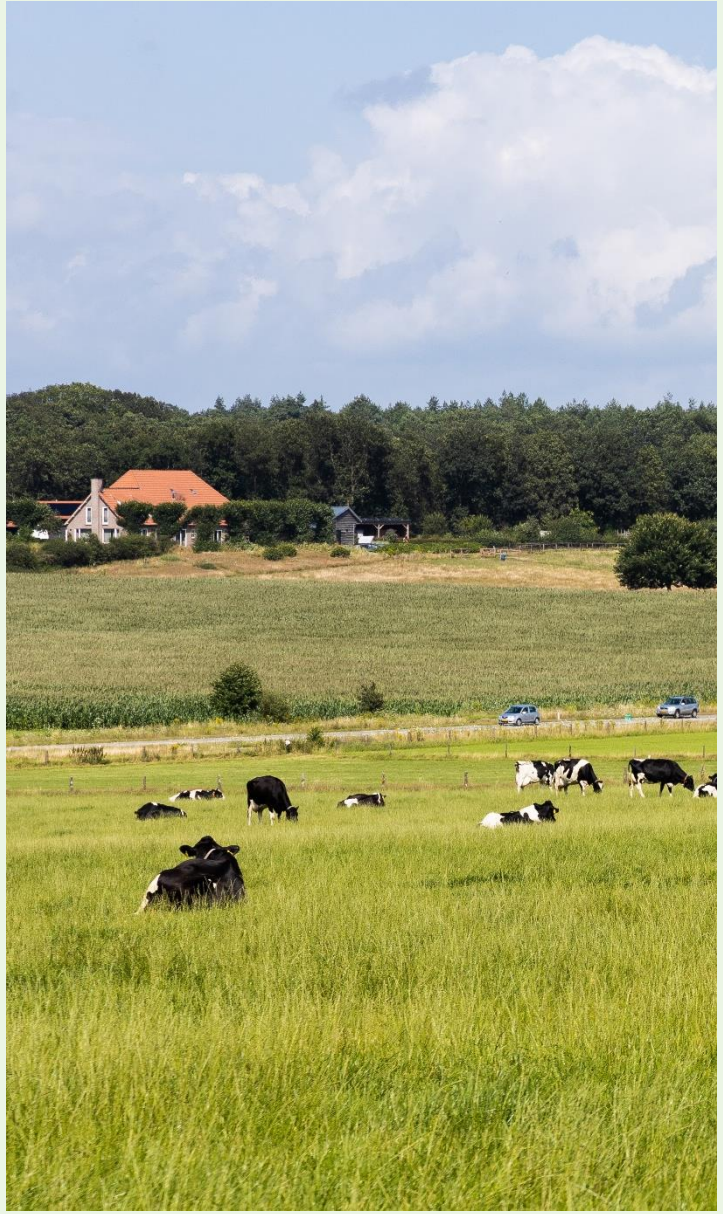

Milieu & advies (2)

Advies

Ten behoeve van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving hebben de adviseurs in omgevingsplannen en vergunningprocedures geadviseerd zodat op integrale en juiste wijze rekening wordt gehouden met milieu specten. Voor sommige gemeenten is geadviseerd in het kader van beleids-/planontwikkeling op diverse milieu deskundigheidsgebieden. Het team advies adviseert over de gebieden geluid, trillingen, externe veiligheid, archeologie, cultuurhistorie, natuur en landschap, geurhinder, lichthinder, luchtkwaliteit, milieueffectrapportages, milieuzonering, spuitzones en duurzaamheid.

Bodem

De adviseurs van het team bodem waken er voor dat kwaliteit van de bodem in Rivierenland, tenminste hetzelfde blijft als de achtergrondwaarde aangeeft. Dat doen zij door initiatieven in de regio te toetsen op wet- en regelgeving. Als het nodig is, dwingen zij maatregelen af om de bodem en het grondwater te beschermen tegen verontreinigingen als gevolg van activiteiten. Ook wordt hier toezicht op gehouden.

Ketentoezicht

Team Ketentoezicht voert namens de vijf Gelderse en twee Overijsselse omgevingsdiensten het ketentoezicht uit, in samenwerking met onder meer politie Oost-Nederland, het Functioneel Parket, RIEC, Belastingdienst, waterschappen, RVO, NVWA, Rijkswaterstaat en ILT. Waar nodig wordt samengewerkt met andere omgevingsdiensten.

Het team richt zich op het integraal in beeld brengen, voorkomen, terugdringen en bestuurlijk aanpakken van milieucriminaliteit en calculerend gedrag in risicovolle (afval)stoffenketens. Dat gebeurt via risico- en informatie gestuurde (keten)analyses en diepgaand administratief toezicht (DAT). De aanpak van de risicoketens gebeurt planmatig en gefaseerd; de omgevingsdiensten bepalen daarna hoe ze opvolging geven aan adviezen, rapporten van team Ketentoezicht.

In 2025 zijn de ketenaanpakken E-waste, Verontreinigde Grond en Asbest voortgezet. De ketenaanpak asbest richtte zich op risicobedrijven en notoire overtreders, met gebruik van o.a. de door het team vernieuwde Asbest Interventie Tool. Die nu wordt ingezet door 22 omgevingsdiensten. Daarnaast zijn de ketenaanpakken Metaalrecycling, Meerdere stromen (voorheen Dierlijke Bijproducten) en Co-vergisting geëvalueerd. Team Ketentoezicht leverde expertise aan het landelijke project Gebiedsgerichte Handhaving Mest onder leiding van LNV, NVWA en RVO. En startte, samen met de OD's en provincies Gelderland en Overijssel een verkenning naar de problematiek rond matrasafval met speciale aandacht voor de circulaire economie. Ook is geïnvesteerd in professionalisering, digitalisering en datagedreven werken en is gestart met de herijking van de visie op de programmaontwikkeling van ketentoezicht om beter aan te sluiten op regionale en landelijke ontwikkelingen.

Het project aanpak synthetische drugs (SONAR) is structureel onderdeel geworden van het jaarprogramma. In RIEC-verband wordt hierbij samengewerkt aan gezamenlijke analyses en interventies. Tot slot droeg het team bij aan het Regionaal RIEC-overleg Milieucriminaliteit en het Integraal Ondermijningscentrum Milieu Oost-Nederland, waar integrale casuïstiek heeft geleid tot gerichte adviezen en interventies voor OD's en ketenpartners.

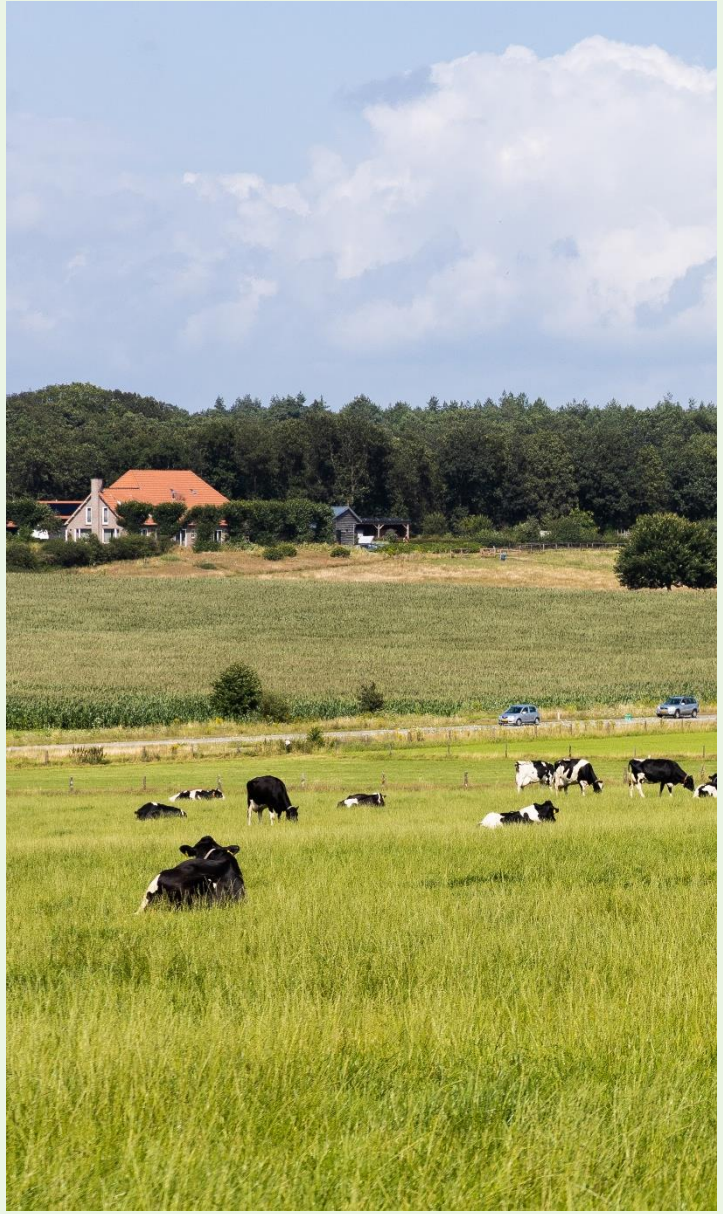

Milieu & advies (3)

Wat kostte het?

In Euro	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 na Berap	Jaarrekening 2025
Lasten*	7.179.277	8.006.380	7.609.900	7.819.350
Baten	9.487.871	10.439.229	10.556.609	10.279.037
Saldo voor mutatie reserves	**2.308.593**	**2.432.849**	**2.946.709**	**2.459.687**
Mutatie reserves	15.925	15.925	15.925	15.925
Saldo na mutatie reserves	**2.324.518**	**2.448.774**	**2.962.634**	**2.475.612**

* exclusief overhead

Productie 2025

Productgroep	Aantal begroot	Aantal werkelijk	Verschil
Vergunningen Milieu	1.482	1.412	- 5%
Toezicht Milieu	3.130	3.440	+ 10%
Advies	2.388	3.405	+ 43%
Bodem	2.125	2.488	+ 17%

Toelichting productie:

Bij team Advies valt met name op dat er veel werk verzet moest worden i.v.m. de enorme piek in bouwaanvragen eind 2024, team Advies adviseert hierbij o.a. op vlak cultuurhistorie, externe veiligheid, natuur.

De stijging bij toezicht milieu zit hem met name in een toename van het aantal themacontroles en afhandeling van milieuklachten.

Bij team Bodem waren er in 2025 veel meer meldingen en vergunningaanvragen, met name in de zomer en najaar.

Bouw & ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

Door vergunningen te verlenen, toezicht te houden en regels te handhaven, zetten wij ons in voor een leefomgeving die prettig, gezond, veilig, goed ingericht en duurzaam is. In het Regionaal Uitvoeringsprogramma 2025 hebben we vastgelegd welke stappen we in dat jaar zouden zetten om dit doel te realiseren. We streven ernaar om ons werkprogramma volgens afspraak te realiseren. Ook willen we aanvragen volgens de wettelijk gestelde termijnen afhandelen. We leveren kwaliteit en streven daarbij naar een verdere verbetering daarvan en naar tevreden klanten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vergunningverlening

Wij hebben namens de gemeenten aanvragen voor omgevingsvergunningen voor bouwen, strijdig gebruik, kappen, inritten, reclame en slopen behandeld en gecontroleerd of meldingen juist en volledig waren. Daarnaast hebben we inwoners en bedrijven voorzien van informatie, zodat zij hun plannen verder konden ontwikkelen.

Toezicht

Wij houden namens de gemeenten toezicht op het gebied van de gebouwde omgeving. Onder toezicht wordt verstaan het controleren van de naleving van wet- en regelgeving bij particulieren en bedrijven. Te denken valt aan: toezicht op sloopactiviteiten (al dan niet met asbest), nieuw- en verbouw, ruimtelijk toezicht, toezicht huisvesting arbeidsmigranten en vluchtelingen en afhandelen van klachten. Daarnaast bijdragen aan het voorkomen en aanpakken van ondermijning.

Juridische zaken

Binnen team Juridische Zaken hebben de handhavingsjuristen namens de gemeenten besluiten genomen op verzoeken om handhaving en handhavingsbesluiten opgelegd naar aanleiding van geconstateerde overtredingen tijdens controles. Daarnaast hebben de bezwaar- en beroepsjuristen bezwaren en beroepen behandeld tegen besluiten op verzoeken om handhaving, handhavingsbesluiten en tegen het verlenen of weigeren van omgevingsvergunningen. Daarnaast zijn meerdere Woo-verzoeken afgehandeld.

Bouw & ondersteuning (2)

Wat kostte het?

In Euro	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 na Berap	Jaarrekening 2025
Lasten*	11.223.655	11.080.675	11.459.258	11.987.439
Baten	14.970.108	14.804.264	16.251596	17.044.149
Saldo voor mutatie reserves	**3.746.453**	**3.723.589**	**4.792.338**	**5.056.709**
Mutatie reserves	-	-	-	-
Saldo na mutatie reserves	**3.746.453**	**3.723.589**	**4.792.338**	**5.056.709**

* exclusief overhead

Productie 2025

Productgroep	Aantal begroot	Aantal werkelijk	Verschil
Vergunningen Bouw	6.525	6.129	- 6%
Toezicht Bouw	4.507	5.154	+ 14%
Juridische Advisering	1.232	1.712	+ 39%

Toelichting productie:

In 2025 zijn er bij Vergunningen Bouw 6% minder producten geleverd dan begroot. Na het grote verschil in 2024, door de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024, is de afwijking nu minder groot. Verklaring hiervoor is dat de aantallen informatieplichten en meldingen brandveilig gebruik vooraf te hoog zijn ingeschat. Ook zijn bij vergunningverlening Bouw veel minder vooroverleggen en vergunningen aangevraagd dan vooraf werd ingeschat.

Bij toezicht bouw zijn er meer (bouw) projecten in afronding gekomen dan was begroot.

De toename vanuit Juridische Advisering zit met name in een toename van de bezwaarzaken wat is ingediend en afgehandeld. Dit waren er veel meer dan begroot. Daarnaast zijn er ook meer Woo-verzoeken behandeld dan begroot.

Paragrafen

Weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft inzicht in het risicoprofiel, de risico's en het beschikbare weerstandsvermogen van ODR.

Risico's	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Openstaande verlofsaldi	3	1.130.000	50%	565.000
Beschikbaarheid (vast) personeel	2	340.000	30%	102.000
Personele regelingen				PM
Omgevingswet / Wkb				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				**667.000**
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	1	667.000*	10%	66.700
Benodigd weerstandsvermogen (excl. PM-posten)				**733.700**

* betreft bedrag totaal geïdentificeerde risico's

Weerstandsvermogen	31-12-2025
Algemene reserve	582.252
Reserve personele regelingen	125.000
Onvoorzien	45.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	**752.252**

Conclusie: het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's op te vangen.

Openstaande verlofsaldi

De laatste jaren is er sprake van oplopende openstaande verlofsaldi van medewerkers. Wanneer deze verlofuren opgenomen gaan worden, leidt dit tot een lagere productiviteit (= minder omzet). De huidige voorziening verlofsparen is al verwerkt in dit risico.

Beschikbaarheid (vast) personeel

De krappe arbeidsmarkt leidt tot een groot tekort aan gekwalificeerd vast personeel . Wanneer hierdoor meer inhuurkrachten nodig zijn, zullen de kosten stijgen. Te weinig personeel kan ook leiden tot een lagere productie en minder inkomsten.

Personele regelingen

Er is soms sprake van een mismatch tussen ODR en een werknemer, waardoor afscheid genomen moet worden. Hiervoor is een jaarlijks budget en een reserve beschikbaar. Afhankelijk van het aantal personele regelingen in een jaar kan het gebeuren dat deze budgetten niet toereikend zijn.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De financiële effecten van deze wetten voor ODR op de lange termijn zijn moeilijk te bepalen. Deze zijn voor de omgevingswet mede afhankelijk van beleidskeuzes die gemeenten gaan maken in de omgevingsplannen. Voor de Wkb zijn deze effecten afhankelijk van hoe de gefaseerde invoering verder gaat plaatsvinden.

Weerstandsvermogen (2)

Sinds de begroting 2018 worden een aantal financiële kengetallen gepresenteerd. Het doel hiervan is om de financiële positie in kaart te brengen, en het verloop hiervan te kunnen volgen.

Kentallen	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Netto schuldquote	7,0%	8,1%	1,0%
Solvabiliteitsratio	13,5%	14,9%	26,2%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,2%	4,3%

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor omgevingsdiensten.

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

- Dit percentage is lager vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2025.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de organisatie.

- Dit percentage is hoger vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2025.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

- De ratio is hoger dan de begroting vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2025. De begroting ging alleen uit van de post onvoorzien van € 45.000.

Kapitaalgoederen

Deze paragraaf laat zien hoe ODR omgaat met, het onderhoud van, haar kapitaalgoederen en investeringen.

Algemeen

ODR is sinds december 2018 eigenaar van een eigen pand, wat in 2019 verbouwd en in gebruik genomen is. Daarnaast zijn er ICT-eigendommen, zoals telefoons en software.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Nota activabeleid 2020 (besluitvorming AB 6-7-2020)
- Meerjaren onderhoudsplan 2026-2035 (besluitvorming DB 9-2-2026)

Onderhoudsbudgetten	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Klein onderhoud	64.866	63.159	67.810
Groot onderhoud	46.747	48.009	48.009
Totaal	**111.613**	**111.168**	**115.819**

Investeringskredieten

Er is in 2025 geen sprake geweest van (vervangings)investeringen.

Financiering

Deze paragraaf biedt inzicht in de financieringsactiviteiten van de ODR.

Algemeen

De leningen zijn bij de ODR vooral gerelateerd aan de aanschaf (2018) en verbouwing (2019) van het eigen pand.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Treasurystatuut 2012

Leningen

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 oktober 2018 het besluit genomen om maximaal € 4,05 mln externe financiering aan te trekken voor het huisvestingsplan. Tot op heden was het niet nodig om dit volledige bedrag aan leningen aan te trekken.

Bank	Start	Eind	Oorspr. bedrag	Rente	Jaarlijkse aflossing
NWB bank	2018	2038	2,5 mln	1,325%	125.000
BNG bank	2019	2039	1,0 mln	1,200%	50.000
Totaal			**3,5 mln**		**175.000**

De rentekosten van deze leningen zijn als projectfinanciering toegerekend aan de huisvesting.

Er zijn in 2025 geen kasgeldleningen afgesloten.

Openbaarheid

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken rondom openbaarheid.

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Het grote verschil tussen de huidige Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt dit initiatiefwetsvoorstel vrijwel geheel de Wob. De Woo-verzoeken worden momenteel behandeld door het Team Juridische Zaken. Bij de ODR zijn in 2025 ruim 170 Woo verzoeken ingediend.

De aankomende jaren moeten steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar worden gemaakt. Omdat dit veel werk en aanpassing van systemen kost, gebeurt dit landelijk in kleine stapjes. Doel van ODR is om het huidige beleid te actualiseren. Ter voorbereiding daarvan is een project gestart waarbij het interne proces van ODR wordt geëvalueerd en vervolgens geoptimaliseerd. Daarbij wordt ook een check gedaan op het behalen van wettelijke termijnen zoals voorgeschreven in de Woo.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

HRM

In 2025 heeft cluster HRM verschillende belangrijke projecten opgepakt om de HR-processen en HR-beleid verder te professionaliseren en medewerkers en leidinggevenden beter te ondersteunen. Belangrijke projecten zijn onder andere:

- Actualisatie functieboek: helderheid en uniformiteit in functies en taken en betere werving en selectie
- Actualisatie agressieprotocol: vergroten van veiligheid van medewerkers
- Nieuwe gesprekkencyclus: meer structuur in gesprekken over prestaties en ontwikkeling van medewerkers t.b.v. de individuele en organisatiedoelstellingen
- Programma vitaliteit ter bewustwording en ondersteuning van medewerkers in hun fysieke en mentale welzijn en daarmee bijdraagt aan vitale en betrokken medewerkers.

Daarnaast zijn nieuwe samenwerkingen gerealiseerd:

- Nieuwe arbodienst voor betere verzuimbegeleiding en preventie
- Nieuwe dienstverlener voor salarisadministratie voor betrouwbare en efficiënte salarisverwerking
- Samenwerking met bedrijfsmaatschappelijk werk om de ondersteuning van medewerkers bij persoonlijke en werk gerelateerde vraagstukken te versterken.

Communicatie

In 2025 hebben we stevig ingezet op voorlichting en proactieve communicatie. We informeerden gemeenten, inwoners en bedrijven vaker en eerder over ontwikkelingen, werkzaamheden en veranderingen in wet- en regelgeving. Zo zorgen we dat mensen weten waar ze aan toe zijn.

Onze website had daarbij continu aandacht. We verbeterden de vindbaarheid van informatie en actualiseerden pagina's regelmatig.

Daarnaast hebben we bewust gewerkt aan helder en begrijpelijk taalgebruik op B1-niveau. Duidelijke brieven en begrijpelijke uitleg helpen om vragen te voorkomen en het vertrouwen in onze dienstverlening te versterken.

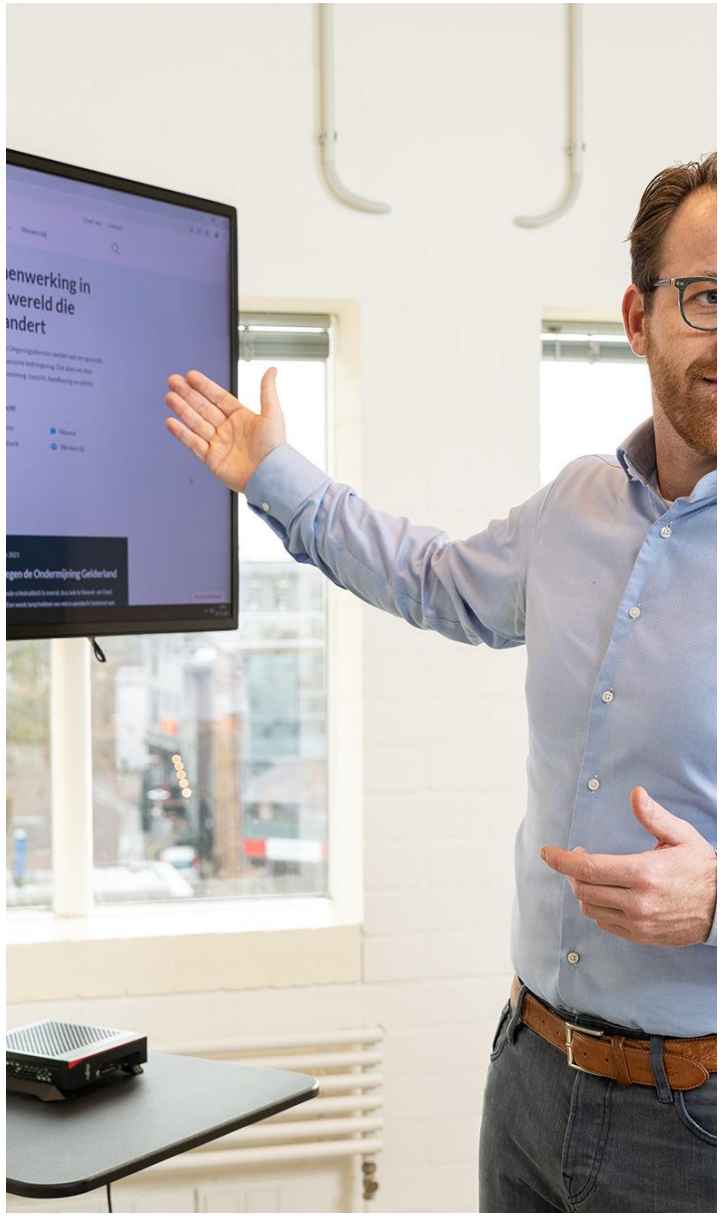

Bedrijfsvoering (2)

Kwaliteit

In 2025 is een kwaliteitsadviseur aangenomen met als doel het systematisch verbeteren en borgen van de kwaliteit van processen en dienstverlening. Er is een start gemaakt met het signaleren van knelpunten, het proactief aandragen van oplossingen en het leiden van projecten (actualiseren/borgen van het VTH KC 3.0 portfolioplatform) in het kader van kwaliteitsverbetering en kwaliteit gerelateerde vraagstukken binnen de organisatie.

Accountmanagement

De accountmanagers zijn het eerste aanspreekpunt voor de opdrachtgevers. Vanuit die rol hebben zij periodiek overleg met de (ambtelijk) opdrachtgevers. In de accountgesprekken met de ambtelijk opdrachtgevers spreken we over onderwerpen als de managementrapportages, de door ODR gerealiseerde productie (en dus de kosten) en het eventueel bijsturen op de productie. Ook komen onderwerpen als samenwerken, extra meer- of maatwerkprojecten, voortgang, algemene beleving en bestuurlijke / gemeentelijke prioriteiten aan de orde. In 2025 is ook gesproken over de gewenste taakuitbreiding om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria.

Informatievoorziening

- Aangehaakt bij ‘Datagedreven werken’, ‘Risicogestuurd toezicht’ en ‘Beter functioneren van digitale informatie- en gegevensuitwisseling’ binnen het Gelders Stelsel. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen van het Programma digitalisering VTH. Dit is van belang voor o.a. registratie van Milieu Belastende Activiteiten (MBA’s) en Datakwaliteit Toezicht Milieu.
- Intern:
  - Uitwerking IV-processen, waaronder Incidenten- en wijzigingenproces
  - Vastleggen architectuur
  - Zaakgericht werken
  - Doorontwikkeling AFAS en OpenWave
  - Opzet Information Security Management System
  - Informatiebeheer, IV, Informatieveiligheid en Privacy beter op de kaart
  - Nieuwe werkomgeving

Bedrijfsvoering (3)

Inkoop

In 2025 hebben diverse aanbestedingstrajecten plaatsgevonden. We hebben belangrijke aanbestedingstrajecten uitgezet voor de salarisverwerking en het borgen en valideren van de VTH-kwaliteitscriteria. Voor de definitieve gunning van dit laatste dossier mikken we op Q1 2026.

Tegelijkertijd vormde de krappe arbeidsmarkt een merkbare factor. Met ruim €7,7 miljoen aan kosten betrof het overgrote deel van onze aanbestedingen de inhuur van personeel. Omdat het werven van vaste medewerkers voor bepaalde posities momenteel een grote uitdaging is, hebben we via externe inzet de benodigde capaciteit verzekerd. Door in 2025 extra expertise aan te trekken in de vorm van een recruiter en een adviseur arbeidsmarktcommunicatie, is gericht gewerkt aan het reduceren van de flexibele schil.

Financiën en control

Cluster Financiën heeft in 2025 de financiële administratie, financiële advisering en het opstellen van de financiële documenten (kaderbrief, begroting , bestuursrapportage en jaarstukken) verzorgd. Daarnaast is vanuit de control taken uitvoering gegeven aan de onafhankelijke bewaking van financiële controle, het opzetten en onderhouden van een Administratieve Organisatie en een intern controle plan waarmee het risicobeheer van ODR is geborgd en de verantwoording volgens wet en regelgeving is uitgevoerd.

Rechtmatigheidsverantwoording (toelichting afwijkingen 2025)

In de rechtmatigheidsverantwoording is aangegeven dat op grond van het voorwaardencriterium onduidelijkheid is over de rechtmatigheid ten aanzien van Europese aanbestedingen voor een totaalbedrag van 792k. Hier is sprake van onduidelijkheden omdat er sterke aanwijzingen zijn dat de gunning van inhuuropdrachten niet geheel volgens wetgeving is verlopen. Dit is echter niet ondubbelzinnig vastgesteld, vandaar dat geen sprake is van fouten. In één ander geval (15k) is sprake van een opdracht die niet verlengd had mogen worden en toch is verlengd.

Sinds maart 2025 werken we voor inhuur uitsluitend met Flextender. Beide situaties zouden niet meer moeten voorkomen. Enerzijds vanwege een betere borging van functiescheiding tijdens de procedure. Anderzijds vanwege beter zicht op het maximaal aantal verlengingen.

KPI's	Realisatie 2025
Klanttevredenheid	75%
Ingekomen klachten	16
Percentage overheadkosten	25%
Integraal uurtarief	€ 106,75
Productiviteitsnorm	1.350 uren
Ziekteverzuim	7,3%
Vaste formatie	156 fte
Percentage inhuur	30%

Jaarrekening

Grondslagen jaarrekening

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur op 24 november 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de Omgevingsdienst.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 24 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.

Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 525.930) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva in de balans gewaardeerd tegen de nominale waarden in euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (met economisch nut) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren	
Gronden en terreinen	Geen afschrijving
Bedrijfsgebouwen	30
Installaties	15
Huisvesting – inrichting gebouw	10
ICT interne overhead	3

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit vooruitbetaalde bedragen voor nog te ontvangen goederen of diensten.

Algemene reserve

Dit zijn de vrij besteedbare middelen van de exploitatieresultaten tot het verslagjaar.

Bestemmingsreserves

Deze reserves betreffen de reeds bestemde gedeelten van de exploitatiesaldi tot en met het verslagjaar.

Voorzieningen

Hieronder vallen voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten, dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. We hebben de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste schulden

De vaste schuld bestaat uit geldleningen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar.

Vlottende schulden

De vlottende schulden bestaan uit kasgeldleningen, banksaldi en overige schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Tot de overlopende passiva horen ook de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Financieel resultaat

	Omschrijving	Bedrag (€)	
	Begrotingssaldo na Bestuursrapportage 2025	*891.511*	
1.	Personeelskosten (incl. inhuur)	-593.000	nadeel
2.	Uitbesteed werk	-78.000	nadeel
3.	Lumpsum complexe bedrijven	140.000	voordeel
4.	Overheadkosten	238.000	voordeel
5.	Post onvoorzien	45.000	voordeel
6.	Omzet	514.000	voordeel
7.	Saldo overig	21.396	voordeel
	Resultaat voor bestemming	**1.178.907**	**voordeel**

Toelichting:

1. De personeelskosten zijn hoger dan begroot. Dit komt vooral omdat er meer uren zijn gemaakt ten behoeve de hogere omzet. Daarnaast is er sprake van hogere kosten voor personele regelingen en bij Ketentoezicht vanwege extra personeel.
2. Het uitbesteed werk t.b.v. de deelnemers (o.a. milieuvergunningen en -toezicht) is hoger dan begroot. Hier tegenover staat een hogere omzet.
3. Voor de complexe bedrijven is er binnen de ODR sprake van een apart budget (lumpsum). In 2025 zijn hiervoor minder kosten gemaakt dan was begroot. Dat komt door een lagere ureninzet.
4. Er is binnen diverse overheadbudgetten sprake van een voordeel. Dit betreft lagere kosten voor ICT (hard- en software), arbokosten personeel, postverzending en stelseltaken Gelderse omgevingsdiensten.
5. De post onvoorzien is niet aangesproken. Er hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die de ODR daartoe aanleiding hadden gegeven.
6. De omzet is hoger dan begroot. Dit komt vanwege hogere opbrengsten vanuit de werkprogramma's in het tweede halfjaar 2025.
7. Het overige saldo is de optelsom van alle overige resultaten in de jaarrekening 2025.

Bijdrage per deelnemer

	Begroting Berap 2025	Realisatie Jaarrekening
DVO bijdrage Gemeente Buren	3.309.131	3.973.776
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	1.891.947	1.911.232
DVO bijdrage Gemeente Maasdriel	2.966.183	3.142.713
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	2.494.002	2.738.432
DVO bijdrage Gemeente Tiel	1.256.230	1.416.917
DVO bijdrage Gemeente West Betuwe	5.730.442	5.897.109
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	2.702.064	2.871.333
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	3.388.474	3.830.921
DVO bijdrage Provincie Gelderland	-	-
DVO afrekeningen	1.554.212	zie deelnemers
Overige bijdragen:		
Bijdragen Omgevingsdiensten	622.858	622.249
Meerwerk baten	498.843	515.811
Ontvangen subsidies	393.819	395.367
Rente baten	100.000	120.713
Overige baten	-	10.187
Onttrekking reserves	28.625	28.625
Totaal	**26.936.829**	**27.475.385**

De totale bijdrage is hoger vanwege de hoge productie in de tweede helft van 2025. Een deel van de ontvangen subsidies is niet besteed in 2025, en zal worden overgeheveld naar 2026 (aangezien de werkzaamheden dan zullen plaatsvinden).

Overzicht baten en lasten

	Taak-veld	Primitieve begroting 2025		Begrotings-wijzigingen		Begroting 2025 na wijzigingen		Jaarrekening 2025		Saldo t.o.v. begroting	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma's											
Milieu & advies	7.4	8.006.380	10.439.229	-396.480	117.380	7.609.900	10.556.609	7.819.350	10.279.037	209.451	- 277.572
Bouw & ondersteuning	7.4	2.083.014	3.182.319	-46.964	406.360	2.036.050	3.588.679	2.452.704	3.862.020	416.654	273.341
	8.3	8.997.661	11.621.945	425.548	1.040.972	9.423.209	12.662.917	9.534.735	13.182.129	111.526	519.212
Overzichten											
Overhead	0.4	6.240.063	-	691.097	-	6.931.160	-	6.489.486	2.862	-441.674	2.862
Alg. dekkingsmiddelen	0.5	-	100.000	-	-	-	100.000	203	120.713	203	20.713
Onvoorzien	0.8	45.000	-	-	-	45.000	-	-	-	- 45.000	-
Vennootschapsbelasting	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo gewone dienst	0.11	-	-	891.511	-	891.511	-	-	-	-891.511	-
Saldo van baten en lasten		**25.372.118**	**25.343.493**	**1.564.712**	**1.564.712**	**26.936.830**	**26.908.205**	**26.296.479**	**27.446.760**	**-640.351**	**538.556**
Mutaties reserves		-	28.625	-	-	-	28.625	-	28.625	-	-
Resultaat		**25.372.118**	**25.372.118**	**1.564.712**	**1.564.712**	**26.936.830**	**26.936.830**	**26.296.479**	**27.475.385**	**-640.351**	**538.556**
Saldo van baten en lasten		**0**		**0**		**0**		**1.178.907**		**1.178.907**	

Toelichting:

Bij de bestuursrapportage 2025 zijn de baten van de twee begrotingsprogramma's opgehoogd met € 1,4 mln op basis van de verwachte realisatie in 2025. Ook zijn de lasten opgehoogd op basis van de te verwachten realisatie. In het tweede halfjaar is gebleken dat de baten, en bijbehorende lasten, nog hoger waren dan was verwacht. Hierbij is ook sprake van lagere overheadkosten en hogere ontvangen rentebaten. Bij de bestuursrapportage 2025 was het verwachte jaarrekeningresultaat becijferd op € 891.511. In het tweede halfjaar is dit resultaat nog € 287.396 positiever geworden (totaal € 1.178.907). Zie voor verdere inhoudelijke toelichting het jaarverslag en de voorgaande 2 pagina's (Financieel resultaat en Bijdrage per deelnemer).

Overzicht incidentele baten en lasten (2)

	Begroting 2025 na wijzigingen		Jaarrekening 2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma Milieu & advies				
Projecten				
Subsidie baten huidig jaar		355.019		355.019
Vooruit ontvangen baten in vorige jaren	59.403		46.534	
Kosten interne uren	221.929		200.336	
Kosten uitbesteed werk	-		42.789	
Saldo van baten en lasten	**281.332**	**355.019**	**289.659**	**355.019**

Toelichting:

Binnen het programma Milieu & advies was er in 2025 sprake van drie projecten met een incidenteel karakter: 'Overdracht bodemtaken omgevingswet', 'SPUK subsidie Robuustheid' en 'SPUK subsidie Energiecontroles'. Hiervoor zijn in 2025 of eerdere jaren subsidie- of projectbijdragen ontvangen. Daaruit worden de kosten van deze projecten betaald.

Deze kosten betreffen hoofdzakelijk interne uren en daarnaast uitbesteed werk. Er is sprake van een positieve saldo tussen de lasten en baten op het programma, omdat de overheadkosten van de interne uren hierop niet mogen worden geboekt vanwege BBV-regelgeving. Aangezien er in 2025 minder interne uren zijn gemaakt voor deze projecten is het positieve saldo in de jaarrekening ook lager dan was begroot.

Balans

Activa	31-12-2024	31-12-2025
Materiële vaste activa	**3.558.096**	**3.416.729**
Gronden en terreinen	1.216.800	1.216.800
Bedrijfsgebouwen	1.865.184	1.788.181
Overig materiële vaste activa	476.112	411.748
Vlottende activa	**2.967.367**	**3.788.774**
Vorderingen op openbare lichamen	1.017.765	1.064.630
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	1.949.602	2.724.144
Liquide middelen	**505.061**	**502.576**
Banksaldi	505.061	502.576
Overlopende activa	**646.640**	**629.343**
Totaal	**7.677.164**	**8.337.422**

Passiva	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	**1.031.106**	**2.181.388**
Algemene reserves	557.550	582.252
Overige bestemmingsreserves	448.854	420.229
Saldo van de rekening	27.702	1.178.907
Voorzieningen	**808.172**	**953.005**
Vaste schulden	**2.500.000**	**2.325.000**
Banken	2.500.000	2.325.000
Vlottende passiva	**3.337.886**	**2.878.029**
Overige schulden	881.800	519.735
Overlopende passiva:		
- Verplichtingen uit het begrotingsjaar	2.025.372	1.881.046
- Ontvangen voorschotbedragen van het Rijk met specifiek doel	361.873	414.732
- Ontvangen voorschotbedragen van overige overheden met specifiek doel	68.841	62.516
	7.677.164	**8.337.422**

Toelichting balans (2)

Materiële vaste activa

Verloopoverzicht Gronden en terreinen	
Boekwaarde per 31-12-2024	**1.216.800**
Afschrijvingen	0
Boekwaarde per 31-12-2025	**1.216.800**

Verloopoverzicht Bedrijfsgebouwen	
Boekwaarde per 31-12-2024	**1.865.184**
Afschrijvingen	- 77.003
Boekwaarde per 31-12-2025	**1.788.181**

Verloopoverzicht overig materiële vaste activa	
Boekwaarde per 31-12-2024	**476.112**
Afschrijvingen	-64.364
Boekwaarde per 31-12-2025	**411.748**

Vlottende activa

Vlottende activa	31-12-2024	31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	1.017.765	1.064.630
Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	1.949.602	2.724.144
Overige vorderingen	0	0
Totaal	**2.967.367**	**3.788.774**

Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen zijn van december 2025.

Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Met de invoering van het schatkistbankieren mag ODR een drempelbedrag buiten 's-Rijks schatkist aanhouden. Dit drempelbedrag was € 1.000.000. We voldoen in 2025 zonder uitzondering aan het wettelijk vereiste:

Bedragen x € 1.000	Q1	Q2	Q3	Q4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**658**	**676**	**658**	**601**
Ruimte onder het drempelbedrag	342	324	342	399
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Toelichting balans (3)

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2025
BNG-betaalrekening	505.061	502.576
Totaal	**505.061**	**502.576**

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2025
Te vorderen BTW	440.982	444.528
Nog te ontvangen bedragen	32.873	36.706
Vooruitbetaalde kosten	167.075	143.827
Overige vorderingen en overlopende activa	5.710	4.282
Totaal	**646.640**	**629.343**

Passiva

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2025
Algemene reserve	557.550	582.252
Overige bestemmingsreserves	448.854	420.229
Saldo van de rekening	24.702	1.178.907
Totaal	**1.031.106**	**2.181.388**

Algemene reserve Doel: bufferfunctie voor afdekken risico's	
Saldo per 31-12-2024	**557.550**
Toevoeging	24.702
Onttrekking	0
Saldo per 31-12-2025	**582.252**

Toelichting balans (4)

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve afkoop PAO's Doel: dekking kosten persoonlijke arbeidsvoorwaarden voormalige provincie medewerkers	
Saldo per 31-12-2024	**79.613**
Onttrekking kosten 2025	-15.925
Saldo per 31-12-2025	**63.688**

Bestemmingsreserve huisvesting Doel: dekking toekomstige kapitaallasten huisvesting	
Saldo per 31-12-2024	**244.241**
Onttrekking kosten 2025	-12.700
Saldo per 31-12-2025	**231.541**

Bestemmingsreserve personele regelingen Doel: oplossen personele knelpunten	
Saldo per 31-12-2024	**125.000**
Geen mutaties	0
Saldo per 31-12-2025	**125.000**

Eigen vermogen en voorzieningen

Mutaties saldo jaarrekening	
Saldo per 31-12-2024	**24.702**
Toevoeging saldo jaarrekening 2025	1.178.907
Onttrekking saldo jaarrekening 2024	- 24.702
Saldo per 31-12-2025	**1.178.907**

Voorziening groot onderhoud Doel: gelijkmatige verdeling van de onderhoudskosten over de jaren	
Saldo per 31-12-2024	**151.116**
Toevoeging jaarlijkse storting	48.009
Onttrekking kosten 2025	- 50.794
Saldo per 31-12-2025	**148.331**

Voorziening verlofsparen Doel: dekking toekomstige opnamen verlofuren	
Saldo per 31-12-2024	**657.056**
Toevoeging 2025	147.618
Onttrekking 2025	-0
Saldo per 31-12-2025	**804.674**

Toelichting balans (5)

Vaste schulden

Vaste schuld	31-12-2024	31-12-2025
Lening NWB bank	1.750.000	1.625.000
Lening BNG bank	750.000	700.000
Totaal	**2.500.000**	**2.325.000**

Lening NWB bank	
Saldo per 31-12-2024	**1.750.000**
Aflossing (lineair)	125.000
Saldo per 31-12-2025	**1.625.000**

Lening BNG bank	
Saldo per 31-12-2024	**750.000**
Aflossing (lineair)	50.000
Saldo per 31-12-2025	**700.000**

Leningen	Hoofdsom	Looptijd	Rente	Rentekosten 2025
NWB bank	2.500.000	2018-2038	1,325%	23.124
BNG bank	1.000.000	2019-2039	1,200%	8.451
Totaal	**3.500.000**			**31.575**

Vlottende passiva

Overige schulden	31-12-2024	31-12-2025
Crediteuren	881.800	519.735
Totaal	**881.800**	**519.735**

Verplichtingen uit het begrotingsjaar	31-12-2024	31-12-2025
Vooruit ontvangen bedragen	0	0
Nog te betalen bedragen	1.111.239	904.779
Te betalen salarissen	6.305	20.836
Premie IPAP Loyalis + ABP	0	103
Te betalen loonheffing	907.828	955.328
Totaal	**2.025.372**	**1.881.046**

Toelichting balans (6)

Ontvangen voorschotbedragen van het Rijk met specifiek doel

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Ontvangen subsidie t.b.v. SPUK Energiebesparingsplicht	
Saldo per 31-12-2024	**361.873**
Onttrekking kosten 2025	-133.781
Ontvangen subsidie 2025	159.019
Saldo per 31-12-2025	**387.111**

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Ontvangen subsidie t.b.v. SPUK Robuustheid	
Saldo per 31-12-2024	**0**
Onttrekking kosten 2025	-168.379
Ontvangen subsidie 2025	196.000
Saldo per 31-12-2025	**27.621**

Voorschotten van overige overheden specifieke doel Ontvangen subsidie t.b.v. subsidie overdracht bodemtaken omgevingswet	
Saldo per 31-12-2024	**68.841**
Onttrekking kosten 2025	-6.325
Saldo per 31-12-2025	**62.516**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Per 31-12-2025 is er sprake van verschillende doorlopende contracten waarbij financiële verplichtingen zijn aangegaan. Dit betreffen vooral contracten voor de inhuur van medewerkers. De maximaal resterende waarde van deze contracten bedraagt € 7,5 miljoen. Deze lopen voor het grootste deel in 2026 en 2027 af.

Overzicht wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Bestuur

Deelnemer	Bestuurslid	AB-lid	DB-lid	Functie	Bezoldiging 2024	Bezoldiging 2025
Gemeente Buren	Dhr. J.P. (Pieter) Neven	X		Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente Culemborg	Mw. M. (Monica) Wichgers	X	X	Voorzitter	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente Maasdriel	Dhr. M.A. (Michiel Alexander) de Raaf	X		Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel	X	X	Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente Tiel	Dhr. F. (Frank) Groen	X	X	Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente West Betuwe	Mw. J. (Jacoline) Hartman	X		Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. E.J. (Evert Jan) Slootweg	X	X	Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Gemeente Zaltbommel	Dhr. E. (Ed) Goossens	X		Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd
Provincie Gelderland	Dhr. H (Harold) Zoet	X		Lid	Onbezoldigd	Onbezoldigd

Overzicht wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Directie

Omschrijving	G. Vlekke 2024	G. Vlekke 2025
Functie(s)	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Duur dienstverband	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.917	€ 125.009
Beloning betaalbaar op termijn	€ 20.867	€ 20.642
Subtotaal	**€ 150.784**	**€ 145.651**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t
Bezoldiging	**€ 150.784**	**€ 145.651**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

SiSa verantwoording 2025

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa

Verstrek-ker	Uitkerings-code	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
KGG	K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle D2	Aard controle R
			Indicator: F21/01	Indicator: F21/02	Indicator: F21/03	Indicator: F21/04	Indicator: F21/05
			€ 133.781	€ 376.176	nee	ja	nee

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 525.930.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.545.333 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 525.930. De constateringen binnen het begrotingscriterium zijn acceptabel op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken en worden bij de programmaverantwoording nader toegelicht.

Ten aanzien van de naleving van de aanbestedingsregels zijn onduidelijkheden (totaal 792k) geconstateerd. Hier is sprake van onduidelijkheden omdat er sterke aanwijzingen zijn dat de gunning van inhuuropdrachten niet geheel volgens wetgeving is verlopen. Voor verdere toelichting en genomen verbetermaatregelen verwijzen wij naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium	**x € 1.000**
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	738
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	***738***
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	738
Voorwaardencriterium	
5. Onduidelijkheden t.a.v. Europees aanbestedingen	807
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	
Totaal Onrechtmatigheden (4,2 + 4,5)	**1.545**
Waarvan acceptabel	738
Waarvan niet-acceptabel	807

Overige gegevens

Controleverklaring accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland te Tiel

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 24 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2025;
- de balans per 31 december 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Rivierenland d.d. 24 november 2025 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleverklaring accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 525.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. In het controleprotocol Omgevingsdienst Rivierenland 2025, (paragraaf 3) is tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's
Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico’s.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico’s overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:
- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van het financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.

Controleverklaring accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland.

In onze controle bouwen wij daarnaast een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Benadrukking van verantwoorde onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op pagina 59 in de jaarrekening, waarin het dagelijks bestuur er in 2025 niet in is geslaagd om aan wet- en regelgeving / verordeningen te voldoen en onrechtmatigheden rapporteert. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 738.000 en het totaal aan geconstateerde onduidelijkheden van in totaal € 807.000, ligt boven de door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens.

De geconstateerde fouten van in totaal € 738.000 hebben betrekking op overschrijdingen van de begrote lasten en is aangemerkt als acceptabel (passend binnen het vooraf vastgestelde beleid door het algemeen bestuur). De geconstateerde onduidelijkheden van in totaal € 807.000 hebben betrekking op het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels.
Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Controleverklaring accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico’s dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Controleverklaring accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 24 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 24 november 2025, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Controleverklaring accountant

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.

- Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 31 maart 2026
WHS Registeraccountants

w.g. W.H. van Santvoort MSc RA

Bijlagen

Overzicht investeringen

Naam investering	Aanschaf-waarde 1-1-2025	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 1-1-2025	Investering	Desinvestering	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvestering	Aanschaf-waarde 31-12-2025	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Inrichting ODR gebouw 2013	137.843	137.843	0	0	0	0	0	137.843	137.843	0
Grond - JS de Jongplein 2 Tiel	1.216.800	0	1.216.800	0	0	0	0	1.216.800	0	1.216.800
Gebouw - JS de Jongplein 2 Tiel	1.283.200	256.639	1.026.561	0	0	42.774	0	1.283.200	299.413	983.787
Verbouwing 2019	1.026.887	188.264	838.623	0	0	34.229	0	1.026.887	222.493	804.394
Inventaris 2019	270.686	148.877	121.809	0	0	27.069	0	270.686	175.946	94.740
Installaties 2019	559.426	205.123	354.303	0	0	37.295	0	559.426	242.418	317.008
Totaal huisvesting	**4.494.842**	**936.746**	**3.558.096**	**0**	**0**	**141.367**	**0**	**4.494.842**	**1.078.113**	**3.416.729**
Aanschaf 165x Galaxy S20	73.582	73.582	0	0	0	0	0	73.582	73.582	0
Totaal ICT interne overhead	**73.582**	**73.582**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**73.582**	**73.582**	**0**
Totaal investeringen	**4.568.424**	**1.010.328**	**3.558.096**	**0**	**0**	**141.367**	**0**	**4.568.424**	**1.151.695**	**3.416.729**

Rapportage Kwaliteitscriteria 3.0

VTH kwaliteitscriteria 3.0

De samenleving verwacht een professionele uitvoering van VTH-taken; daarom zijn landelijke kwaliteitscriteria vastgesteld die minimale eisen stellen aan capaciteit, kennis en ervaring, zodat organisaties robuust genoeg zijn om deze taken goed uit te voeren. De robuustheid van de ODR ten opzichte van deze criteria brengen wij in beeld in samenwerking met een erkende EVC-partner (Libereaux). Het is onderdeel van een PDCA-cyclus gericht op continue verbeteren.

Het proces

Kwartaalgewijs worden personele mutaties en bewijsstukken van VTH-medewerkers gedeeld met Libereaux. Samen met teammanagers wordt bepaald op welke deskundigheidsgebieden medewerkers worden beoordeeld. Medewerkers vullen hun e-portfolio aan en worden hierbij begeleid. Libereaux valideert de bewijsstukken en kijkt of medewerkers voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria. De uitkomsten worden getoond in een organisatiebreed VTH-dashboard, zodat teammanagers de ontwikkeling en robuustheid kunnen volgen. Daarnaast ontvangt de directie jaarlijks een rapport ter evaluatie.

Deskundigheid in relatie tot de VTH-KC[1]

Van elke medewerker kan de score voor een deskundigheids- gebied worden uitgedrukt in een percentage. Er worden vijf variabelen gemeten met elk een verschillend ‘gewicht’:

1. Activiteiten tellen voor 40% mee,
2. Werkervaring voor 15%,
3. Opleiding voor 30%,
4. Kennis voor 15%,
5. Frequentie (weegt niet mee in deskundigheid).

De gedachte achter deze percentageverdeling, die landelijk wordt gehanteerd, is dat praktijkervaring (1. ‘Activiteiten’ en 2.‘Werkervaring’) met 55% net iets zwaarder weegt dan kennis en opleiding (3. ‘Basisopleiding’, ‘Aanvullende opleidingen’ en 4. ‘Basiskennis’ en ‘Diepgaande kennis’) met 45%. Deze wegingsfactoren vormen ook het uitgangspunt voor Vakbekwaamheid: het gaat immers niet over alleen het hebben van de juiste papieren, maar zeker ook over ervaring en kunde.

Een VTH-medewerker die minimaal 75% van de eisen heeft aangetoond, wordt beschouwd als vakbekwaam. Een VTH-medewerker die voldoet aan alle kennis- en ervaringseisen (100%), draagt bij aan de continuïteit van de organisatie (minimaal 2 fte per deskundigheidsgebied op 100%). Deze percentages geven inzicht in het niveau van aanwezige deskundigheid van VTH-professionals binnen de organisatie.

Ondanks dat de frequentie niet meetelt in het percentage, wordt er aan ieder deskundigheidsgebied wel een uren-eis gesteld. De combinatie van 100% deskundig en het voldoen aan de (frequentie) bepaalt de robuustheid.

Rapportage 2025

In 2025 zijn de VTH-kwaliteitscriteria 3.0 in werking getreden. In deze actuele versie zijn wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de vorige versie (2.3) om meer nadruk te leggen op specialisatie binnen specifieke deskundigheidsgebieden. Zo zijn sommige deskundigheidsgebieden samengevoegd, zijn hogere eisen gesteld aan specialistische kennis, frequentie en geldt de eis dat per deskundigheidsgebied minimaal twee fte volledig (100%) aan de eisen voldoen. Deze wijzigingen wijken zodanig af van versie 2.3 dat een vergelijking met eerdere analyses niet goed mogelijk is. Daarnaast is ook het begrip ‘robuustheid’ inhoudelijk gewijzigd, zowel in reikwijdte als in interpretatie. Dit sluit aan bij de landelijke doorontwikkeling van de VTH-kwaliteitscriteria, maar is belangrijk om te benoemen voor een juiste interpretatie van de genoemde deskundigheidsgebieden.

ODR voert taken uit op 20 van de 23 deskundigheidsgebieden. De organisatie voldoet in binnen 2 van deze 20 deskundigheidsgebieden volledig aan de 100% eis. Binnen 16 van deze 20 deskundigheids-gebieden wordt een vakbekwaamheidsniveau van meer dan 75% aangetoond. Voor 2 van deze 20 deskundigheidsgebieden zijn verbeteracties vereist. De 3 overige deskundigheidsgebieden worden uitgevoerd door partners van de ODR. De uitkomsten van deze meting geven een positief beeld over de aanwezige deskundigheid binnen de Omgevingsdienst Rivierenland, afgezet tegen de vigerende VTH-Kwaliteitscriteria (3.0)

In de VTH-kwaliteitscriteria (3.0) zijn eisen op het vlak van competenties toegevoegd, uitgewerkt in Deel D: competentieprofielen. In 2026 borgt ODR de ontwikkeling van medewerkers ten opzichte van zowel vakinhoudelijke deskundigheid als soft skills in proces en uitvoering. ODR moet als *organisatie* robuust zijn en blijven. Dit heeft niet alleen betrekking op competente en goed opgeleide medewerkers, maar ook op het realiseren en borgen van een minimaal adequaat uitvoeringsniveau.

Rapportage Kwaliteitscriteria 3.0

Rapportage 2025

Omgevingsdienst Rivierenland voert taken uit op 20 van de 23 deskundigheidsgebieden. De organisatie voldoet in 2 van deze 20 deskundigheidsgebieden volledig aan de 100% eis. Binnen 16 van deze 20 deskundigheidsgebieden wordt een vakbekwaamheidsniveau van meer dan 75% aangetoond. Voor 2 van deze 20 deskundigheidsgebieden zijn verbeteracties vereist. De 3 overige deskundigheidsgebieden worden uitgevoerd door partners van de ODR.

Uit de meting en aansluitende analyse blijkt dat de Omgevingsdienst Rivierenland aan een groot aantal deskundigheidsgebieden binnen de Kwaliteitscriteria voldoet op basis van 'Comply or Explain'. In de tabel op deze en op de volgende pagina wordt per deskundigheidsgebied aangegeven in hoeverre Omgevingsdienst Rivierenland voldoet. Er wordt onderscheid gemaakt tussen vier conclusies:

- Voldoet; de organisatie heeft twee of meer medewerkers in dienst die aan dit deskundigheidsgebied voldoen volgens de 100 % eis (=voldoen aan alle gestelde criteria)
- Vakbekwaam; de organisatie heeft twee of meer medewerkers in dienst die vakbekwaam zijn (75-99% voldoen) op dit deskundigheidsgebied, maar voldoen nog niet aan de 100% eis. Er dienen verbeteracties opgesteld te worden om aan de 100% eis te voldoen
- Explain; de organisatie kan niet voldoen aan dit deskundigheidsgebied, maar voldoet op basis van toelichting
- Verbeteractie; het deskundigheidsgebied is wél binnen de organisatie belegd, maar de organisatie kan hier niet aan voldoen. Er dienen verbeteracties opgesteld te worden

Kennis en ervaring per deskundigheidsgebied[1]

	Kennis en ervaring					
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal	Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	Frequentie
1. Casemanager						
1a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoet	6	2	2	2	4
1b. Gericht op complexe situaties	Voldoet					
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
2a. Gericht op eenvoudige situaties	Vakbekwaam	5	0	2	3	5
2b. Gericht op complexe situaties	Vakbekwaam	22	0	13	9	10
3. Vergunningverlening milieu						
3a. Gericht op klasse I en II	Vakbekwaam	6	0	4	2	6
3b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Vakbekwaam					
3c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Explain					
3d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Vakbekwaam	5	0	4	1	4
3e. Gericht op klasse I, II en III afval	Explain	*Taken zijn niet binnen OD belegd*				
3f. Gericht op klasse I, II en III Seveso-inrichtingen	Explain	*Taken zijn niet binnen OD belegd*				
4. Toezicht en handhaving bouwen en RO						
4a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoet	5		2	3	3
4b. Gericht op complexe situaties	Voldoet	7	2	2	3	4

[1] Informatie uit 'Rapportage meting KC 2026 OD Rivierenland' van Libereaux, januari 2026

Rapportage Kwaliteitscriteria 3.0

Kennis en ervaring per deskundigheidsgebied (vervolg)[1]

	Kennis en ervaring					
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal	Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	Frequentie
5. Toezicht en handhaving milieu						
5a. Gericht op klasse I en II	Voldoet (5a+5b)	4	0	4	0	4
5b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Vakbekwaam	10	0	3	7	3
5c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Vakbekwaam	3	0	2	1	2
5d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Vakbekwaam	9	0	3	6	3
5e. Gericht op klasse I, II en III afval	Explain	*Taken zijn niet binnen OD belegd*				
5f. Gericht op klasse I, II en III Seveso-inrichtingen	Explain	*Taken zijn niet binnen OD belegd*				
6. Toezicht en handhaving bodem						
6a. Activiteiten 1-8	Voldoet	5	2	1	2	2
6b. Activiteit 9	Vakbekwaam	5	0	2	3	2
7. Toezicht en handhaving natuur						
7a. Natura 2000	Vakbekwaam	3	1	1	1	2
7b. Soortenbescherming	Vakbekwaam	2	0	2	0	0
7c. Faunabeheer en hout	Verbeteractie	0	0	0	0	0
8. Behandelen juridische zaken						
8a. Vergunningverlening	Vakbekwaam	3	0	2	1	2
8b. Handhaving	Vakbekwaam	13	0	9	4	7

	Kennis en ervaring					
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal	Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	Frequentie
9. Ketentoezicht *(minimaal 6 medewerkers die voldoen)*	Vakbekwaam / Explain	8	0	2	6	2
10. BOA *(minimaal 3 medewerkers die voldoen)*	Verbeteractie	5	0	1	4	2
11. Bouwfysica						
11a. Gericht op eenvoudige situaties	Explain	-	*Taken zijn niet binnen OD belegd*			
11b. Gericht op complexe situaties	Explain	-				
12. Brandveiligheid						
12a. Activiteiten 1-5	Explain		*Belegd bij Veiligheidsregio*			
12b. Activiteit 6-8	Explain					
13. Constructieve veiligheid						
13a. Gericht op eenvoudige situaties	Explain	-	*Belegd met externe constructeur.*			
13b. Gericht op complexe situaties	Explain	-				
14. Sloop & asbest	Vakbekwaam	5	0	2	3	3
15. Afvalwater	Explain	1	0	1	0	1
16. Bodem, bouwstoffen, water						
16a. Activiteit 1	Voldoet	12	7	2	3	9
16b. Activiteiten 2-3	Vakbekwaam	12	0	5	7	4
16c. Activiteit 4	Vakbekwaam	12	0	4	8	2
17. Omgevingsveiligheid	Vakbekwaam	2	1	1	0	2
18. Geluid & trillingen	Vakbekwaam	2	0	2	0	2

	Kennis en ervaring					
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal	Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	Frequentie
19. Luchtkwaliteit & geur	Explain	1	0	1	0	1
20. Natuuractiviteiten	Vakbekwaam	3	0	3	0	3
21. Cultuurhistorie						
21a. Activiteiten 1-5	Vakbekwaam	5	0	2	3	2
21b. Activiteiten 6-10	Vakbekwaam	5	0	2	3	2
21c. Activiteit 11-15	Vakbekwaam	5	0	2	3	2
22. Verduurzaming Energie						
22a. Activiteit 1	Explain/ verbeteractie	1	0	1	0	1
22b. Activiteiten 2-3	Explain/ verbeteractie	1	0	0	1	1
23. Advisering fysieke leefomgeving						
23a. Niveau 1	Verbeteractie	4	0	1	3	2
23b. Niveau 2	Verbeteractie	4	0	1	3	2
23c. Niveau 3	Verbeteractie	4	0	1	3	2

Libereaux
advies- en leertrajecten

[1] Informatie uit 'Rapportage meting KC 2026 OD Rivierenland' van Libereaux, januari 2026

Rapportage kwaliteit dienstverlening 2025

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoud rapportage
Kwaliteit dienstverlening

Deze rapportage bestaat uit twee onderdelen:

- **Klanttevredenheidsonderzoek** **pg. 3 - 21**
  Informatie en resultaten 2025
- **Jaarverslag klachtenafhandeling** **pg. 22 - 32**
  2025

Klanttevredenheidsonderzoek

Informatie en resultaten 2025

Waar wij ons voor inzetten

In het strategieplan 2025-2028 staat wat wij belangrijk vinden en waar we ons voor inzetten:

- Toegankelijke, betrouwbare en snelle dienstverlener
- Klantgerichte en efficiënte expert

Via klanttevredenheidsonderzoeken meten we de ***klantbeleving*** van onze ***dienstverlening***.

Missie & visie

Missie

Wij beschermen en verbeteren de leefomgeving in Rivierenland, zodat bewoners en bedrijven nu en in de toekomst veilig, gezond en prettig kunnen wonen, leven en ondernemen.

Visie

Rivierenland is een mooi en bijzonder stuk Nederland dat we moeten beschermen en koesteren. Nergens in Nederland komen zoveel gebruiksvormen in zo'n klein gebied samen. Dat vraagt om een integrale benadering van vraagstukken op het gebied van bouw, milieu en ruimtelijke ordening.

Wij zetten ons in voor het gemeenschappelijk belang: onafhankelijk, deskundig en nabij. Juist onze nabijheid (we kennen het gebied en zijn toegankelijk) en de bundeling van kennis en capaciteit binnen één organisatie maken ons uniek. Met ons werk dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame regio, waar natuur, economie en welzijn in balans zijn.

6

Klanttevredenheidsonderzoek
Waarom, wie en waarover?

Waarom?
Via klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) krijgen wij inzicht in hoe ***klanten*** onze dienstverlening beleven en wat zij ervan verwachten. Deze informatie helpt ons de ***dienstverlening*** steeds te ***verbeteren***.

Wie en waarover?
Inwoners, ***bedrijven*** en (medewerkers van) ***gemeenten*** ontvangen een verzoek om deel te nemen aan een klanttevredenheidsonderzoek na het contact over:

- Vergunningverlening milieu en bouw
- Toezicht milieu en bouw
- Advies

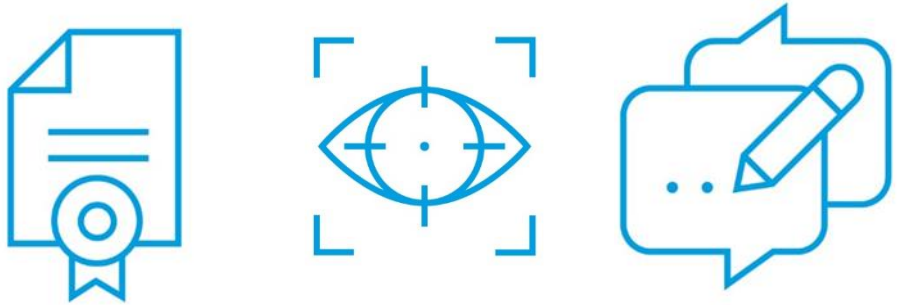

Klanttevredenheidsonderzoek
Hoe werkt het?

Onafhankelijk meten
Wij brengen de klantbeleving in beeld met hulp van een externe partij, die gespecialiseerd is in het meten van klantbeleving. Zij verzorgen de uitvraag met digitale vragenlijsten en verzamelen de feedback. De resultaten worden weergegeven in een dashboard. We analyseren aansluitend reacties en gebruiken deze om verbeterpunten te signaleren waarmee we onze dienstverlening verbeteren.

happynizr

Happynizr | Forms, Surveys & Feedback software voor CX, EX & BX Insights!

Klanttevredenheidsonderzoek
Wat willen wij weten

Niet het wat
Wij vragen onze klanten niet naar de tevredenheid over de uitkomst van een besluit of een gegeven advies.

Wel het hoe
Wij vragen onze klanten wel naar hun beleving van de manier waarop (hoe) zij dit besluit of het advies hebben gekregen. Ook als dit besluit of advies niet is waarop de klant gehoopt had.

De vragen
Wij vragen onze klanten hoe tevreden zij zijn over:
- De algemene dienstverlening (in relatie tot product)
- De samenwerking met de medewerker
- De duidelijkheid in schriftelijke communicatie
- De telefonische bereikbaarheid (snelheid en reactietijd)

De cijfers achter de resultaten

Cijfers en aantallen

• Ontvangers KTO	4.719
• Respondenten	980
• Responspercentage	20,7%
• Zeer tevreden	290
• Tevreden	449
• Ontevreden	241

Doelstelling

Onze doelstelling is een klanttevredenheid van minimaal *84%.*

Klanttevredenheidsonderzoek
Resultaat en feedback van de klant

Analyseren
Uit de feedback filteren we de ***rode draad*** van de (on)tevredenheid en kijken we of er een ***verband*** is tussen de ***(zeer) tevreden*** en ***ontevreden*** feedback.

Tips en suggesties
Ook kijken we naar de meest voorkomende ***tips*** en ***suggesties*** die we van onze klanten krijgen.

Relatie met klachten
De ***feedback*** van klanten leggen we naast de ***klachten*** die via onze klachtenprocedure zijn gemeld om te kijken of en welke ***parallellen*** er zijn.

Evalueren
Het resultaat van dit alles bespreken wij intern en nemen we mee in het ***verder verbeteren*** van onze ***dienstverlening***.

Concrete verbeteracties dienstverlening

Ontwikkeling

Omdat alleen de inhoudelijke productkwaliteit niet voldoende is, is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in klantgericht werken

Een aantal voorbeelden:

- Visie op klantgerichtheid geactualiseerd
- Schrijftraining B1 voor medewerkers
- Communicatierichtlijnen en schrijfwijzer geactualiseerd
- Workshop klantreizen voor team VV bouw
- Training voeren van klantgesprek en omgaan met agressie (team toezicht)
- Informatievoorziening website aangepast
- Themanieuwsbrieven voor gemeenten over verandering wetgeving en actualiteiten
- Statusupdates vergunningverlening

Verbeteracties

Concrete verbeteracties op basis van feedback van de klant uit het ***klanttevredenheidsonderzoek*** zijn bijvoorbeeld:

- Brieven begrijpelijker gemaakt, herschreven naar B1
- Doorlooptijden verkort door het introduceren van “flitsvergunningen” (bepaalde categorieën bouwwerken)
- Extra klantcontactmomenten in werkprocessen toegevoegd (statusinformatie)
- Telefonische bereikbaarheid verbeterd
- Website verbeterd
- Afspraken met RO-afdelingen
- Informele afhandeling klachten

Klanttevredenheidsonderzoek
Resultaat ODR in cijfers
Periode **2025**

Kwantitatief

Factoren van invloed op klanttevredenheid
De klanttevredenheid wordt, aanvullend op de kwaliteit van onze dienstverlening, beïnvloed door: wet- en regelgeving vanuit het rijk, het gebruik van landelijke voorzieningen (DSO), de inzet van ketenpartners betrokken bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, beleidskaders en prioritering, kosten voor vergunningverlening (leges) en de uitkomsten van besluiten.

Opsplitsing in meerdere metingen
De klanttevredenheid wordt weergegeven in afzonderlijke scores voor het hoofdthema kwaliteit van dienstverlening en voor de onderliggende subthema's. Deze scores worden los van elkaar gerapporteerd en geven inzicht in specifieke onderdelen van de dienstverlening.

Klanttevredenheidsonderzoek
Resultaat ODR in cijfers
Periode **2025**

Kwantitatief

Algemene dienstverlening

75%

Bouw

64%

Mileu

92%

Klanttevredenheidsonderzoek
Resultaat ODR in cijfers
Periode **2025**

Kwantitatief

Samenwerking met medewerker

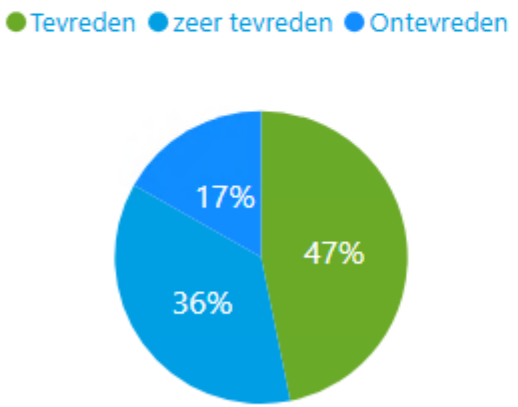

83%

Schriftelijke communicatie

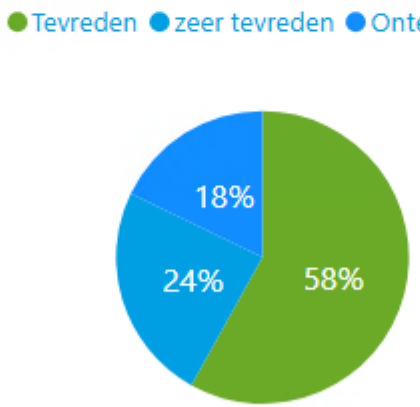

82%

Telefonische bereikbaarheid

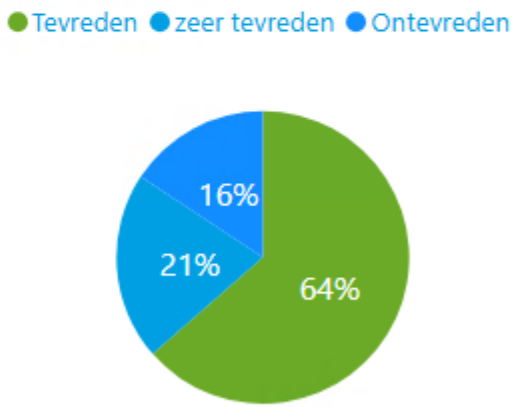

84%

Klanttevredenheids-onderzoek

Analyse feedback klant

- De feedback gaat over ***alle onderwerpen*** (algemene dienstverlening, samenwerking, bereikbaarheid en schriftelijke communicatie die wij bevragen, aangevuld met onderwerpen die de klant belangrijk vindt)
- Uit de feedback halen we ***rode draad*** om de verbeterpunten te signaleren.

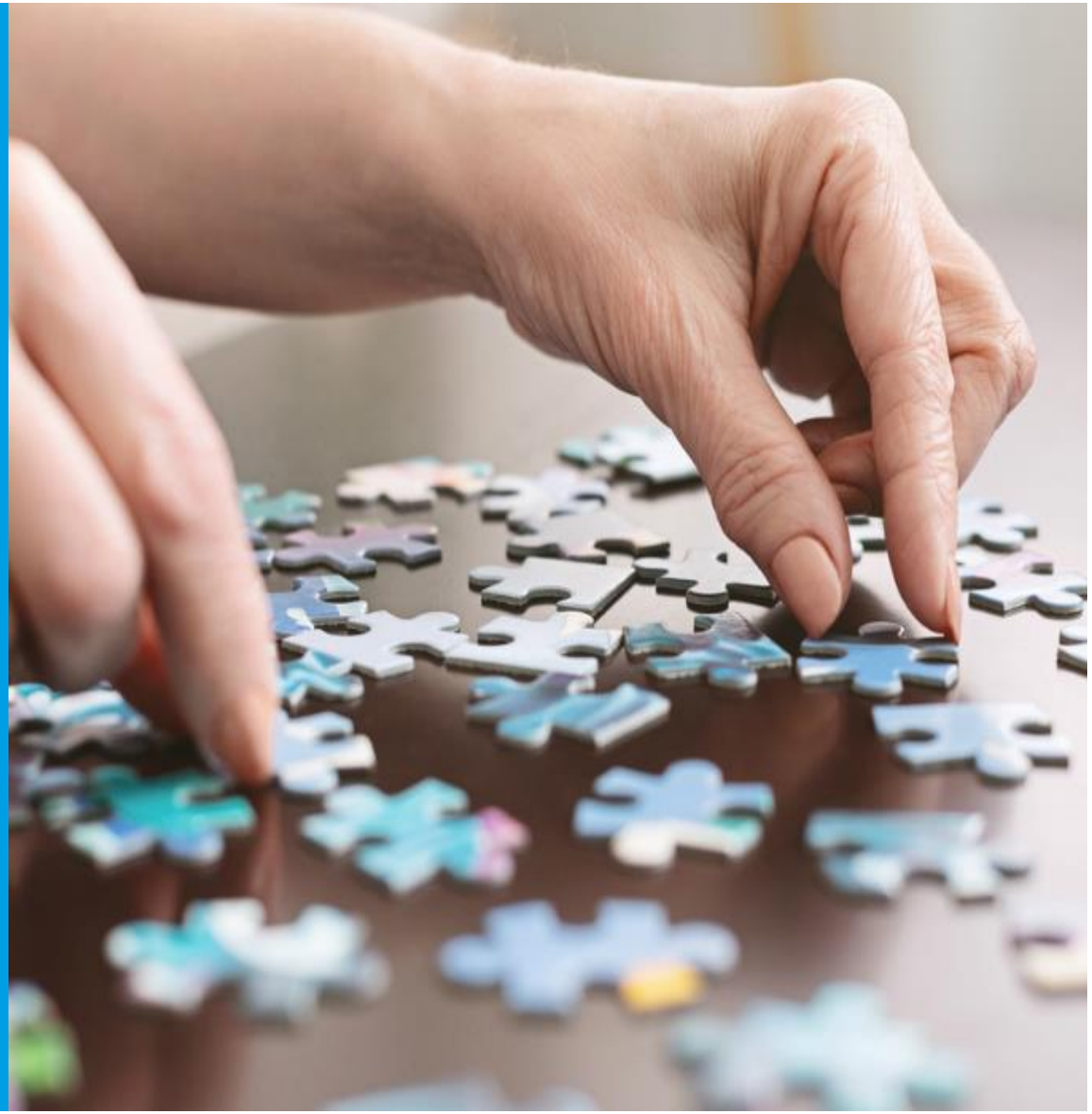

Klanttevredenheidsonderzoek
(Zeer) tevreden wat zegt de **klant**?

Kwalitatief

Meest voorkomende reacties:

- Prettig contact
- Behulpzaam
- Goed geholpen
- Meedenkend
- Aardig
- Duidelijke brief
- Telefonisch contact; teruggebeld
- Duidelijk, helder
- Goede uitleg
- Snelle/ vlotte reactie
- Woord gestaan, beloofd

Klanttevredenheidsonderzoek
Ontevreden wat zegt de **klant**?

Kwalitatief

Meest voorkomende reacties:

- Onvriendelijk, bot, geen respect
- Onvoldoende afstemming
- Van het kastje naar… doorverwezen
- Juridisch, moeilijk, ambtelijk, veel tekst
- Slecht bereikbaar, geen gehoor, in de wacht
- Afgewezen, geen vergunning, geweigerd
- Kosten, te duur, prijs
- Onduidelijk, verwarrend
- Erg lang, te lang, doorlooptijd
- Geen opvolging, reactie, wordt niets mee gedaan, niet nagekomen

(Zeer) tevreden klanten en **ontevreden** wat valt op?

Kwalitatief

Rode draad tevredenheid
Kijkend naar de feedback van de ***(zeer) tevreden*** klant bestaat de rode draad uit drie categorieën

- ***Samenwerking***
- ***Schriftelijke communicatie***
- ***Telefonische bereikbaarheid***

Kijkend naar de feedback van de *ontevreden* klant bestaat de rode draad uit drie categorieën

- ***Samenwerking***
- ***Proces en doorlooptijd***
- ***Besluitvorming en kosten***

Conclusie
De klant vindt het erg belangrijk ***hoe*** wij iets doen.
Als de klant dat ***positief*** ervaart, dan is een eventuele onduidelijkheid, duur of moeilijkheid in het traject ondergeschikt of zelfs niet van belang ("want hier wordt klantgericht op gehandeld").
Dit laatste is niet het geval wanneer de klant de manier waarop (*hoe*) hij behandeld wordt negatief ervaart.

De klant benadrukt vooral:

- **Zekerheid**
- **Responsiviteit**
- ***Betrouwbaarheid***

Klanttevredenheidsonderzoek
en **klachtenprocedure**: zien we parallellen?

Klachten 2025
In 2025 heeft ODR in totaal 16 klachten ontvangen. Van deze 16 zijn er 3 informeel afgehandeld, 3 buiten behandeling gelaten en 1 nog niet behandeld**.**

Aard van de signalen en klachten
De signalen en klachten sluiten aan bij de feedback van ontevreden klanten. De volgende pijnpunten worden genoemd tijdens klachtenprocedures:

- Onvoldoende opvolging of terugkoppeling
- Lange doorlooptijden en het niet halen van termijnen
- Onduidelijkheid over proces, procedure en dossierstatus
- Onvoldoende bereikbaarheid en het niet terugbellen of terugmailen
- Onduidelijke of tegenstrijdige informatie in communicatie en rapportages
- Onvriendelijke of ongepaste bejegening en zich niet gehoord voelen
- Gebrek aan afstemming en doorverwijzen (“kastje naar muur”)
- Onvoldoende transparantie over leges en kosten, en vragen over besluitvorming

Klanttevredenheidsonderzoek
en **klachtenprocedure** zien we parallellen?

Parallellen klanttevredenheid en klachten
De overlap tussen ontevreden klantfeedback en klachten ligt vooral bij de volgende categorieën:

- ***Proces en doorlooptijd***
- ***Schriftelijke communicatie***
- ***Telefonische bereikbaarheid***

En een klantgerichte samenwerking met duidelijke en transparante besluitvorming.

Conclusie
Klachten vormen vooral een concretere en zwaardere verdieping van de signalen die ook al zichtbaar zijn in de ontevreden klantfeedback. Dit bevestigt dat deze parallelle aanknopingspunten belangrijk zijn voor sturing op dienstverleningskwaliteit voordat een ontevreden klantfeedback resulteert in een klacht.

Klanttevredenheidsonderzoek
Tips en suggesties van de **klant**

Lerende organisatie

Meest voorkomende tips

- Sneller afhandelen / kortere doorlooptijd / termijnen halen
- Status en voortgang actief communiceren / (wekelijkse) updates
- Proces vooraf uitleggen / stappenplan / duidelijk maken wat nodig is
- Begrijpelijke taal in brieven / minder juridisch taalgebruik
- Sneller reageren op e-mail / terugkoppeling op vragen
- Telefonisch beter bereikbaar / direct nummer / terugbellen nakomen
- Persoonlijk contact / informeel overleg / spreekuur
- Meedenken / maatwerk / minder zwart-wit benadering
- Betere interne afstemming / niet doorverwijzen (“kastje naar muur”)
- Eén aanspreekpunt / continuïteit in contactpersonen
- Besluitvorming beter uitleggen / transparanter en zorgvuldiger besluiten
- Kosten en leges vooraf duidelijk / proportionaliteit van kosten
- Digitale aanvraag eenvoudiger maken (DSO/Omgevingsloket)
- Online inzage en beschikbaarheid van rapportages/documenten

Klanttevredenheidsonderzoek
Aan de slag: wat gaan we doen?

Doen we de dingen goed?
Onze doelstelling is ***80%*** tevredenheid. Met een klanttevredenheidsscore van ***75%*** kunnen we op basis daarvan de conclusie trekken dat onze doelstelling in 2025 niet is bereikt.

Doen we de goede dingen?
We zijn op de goede weg, dat laat het resultaat zien. Maar er is ***altijd ruimte*** voor ***verbetering*** en het is belangrijk dat we ons bewust zijn van de klantverwachting. Daarom blijven we de klanttevredenheid meten en gebruiken we de resultaten voor verdere verbetering.

Kwaliteit en dienstverlening
Bij ODR draait kwaliteit niet alleen om juridisch juiste besluiten en effectief toezicht, maar ook om toegankelijke en betrouwbare dienstverlening. Inwoners, bedrijven en ketenpartners verwachten duidelijke, voorspelbare en tijdige processen. Dit beïnvloedt direct de ervaren kwaliteit en het vertrouwen in de overheid. Kwaliteit wordt vaak verschillend ervaren en hangt af van perspectief, eerdere ervaringen en verwachtingen. Goede kwaliteit betekent dat dienstverlening aansluit bij wat klanten nodig hebben en wat is afgesproken. Het gaat om de mate waarin ***verwachtingen*** en de daadwerkelijke ***beleving*** overeenkomen.

Jaarverslag klachtenafhandeling
2025

Inleiding

In dit jaarverslag wordt gerapporteerd over de behandeling van klachten in 2025 op grond van de regeling interne klachtenbehandeling Omgevingsdienst Rivierenland 2020.

De regeling interne klachtenbehandeling is een uitwerking van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het gaat om klachten over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een burger heeft gedragen. Gedragingen van personen, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan worden aangemerkt als gedragingen van dat bestuursorgaan.

De regeling interne klachtbehandeling heeft als doel de behandeling van de klachten zoveel mogelijk op uniforme wijze te laten plaatsvinden. Dit komt de zorgvuldige behandeling van klachten ten goede. Dit is niet altijd mogelijk, omdat elke klacht weer anders is en soms om maatwerk vraagt.

Als overheidsorganisatie stelt de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) personen en instanties in de gelegenheid om klachten te kunnen indienen over het gedrag van het personeel of het bestuur van de ODR.

ODR is verplicht zorg te dragen voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten en hierover te rapporteren.

In de bovengenoemde regeling is ook opgenomen dat jaarlijks een verslag over de binnengekomen klachten wordt gemaakt. Het jaarverslag klachtenafhandeling 2025 ligt nu voor u. In dit jaarverslag komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Aantal ingekomen klachten over 2025
- Aard van deze klachten
- Wijze van afhandeling en afhandelingstermijnen
- Conclusies en aanbevelingen voor aankomend jaar

In het laatste hoofdstuk worden nog conclusies getrokken en aanbevelingen gegeven voor aankomend jaar.

Dit jaarverslag over de klachtafhandeling 2025 wordt conform het bepaalde in artikel 6 van de Klachtenregeling aangeboden aan het dagelijks bestuur en ter kennisname aan het algemeen bestuur en de ondernemingsraad toegezonden. Daarnaast zal het jaarverslag op de website van ODR worden gepubliceerd.

Jaarverslag klachtenafhandeling
Aantal klachten (1)

In het jaar 2025 zijn er 16 formele klachten binnengekomen bij de ODR.

Een klacht wordt beoordeeld op ontvankelijkheid en behandeld volgens de voorgeschreven procedure. Klachten die als niet-ontvankelijk zijn beoordeeld of die door een andere overheidsorganisatie moesten worden behandeld, tellen niet mee in dit aantal. Hierbij kan het gaan om klachten die eigenlijk inhoudelijke gronden van een bezwaar- of beroepsprocedure bevatten of klachten die betrekking hebben op medewerkers van een gemeente.

De procedure rondom het behandelen van een klacht loopt als volgt:

- De ontvankelijke klachten worden geregistreerd met een kenmerk en het klaagschrift wordt digitaal gearchiveerd.
- Het digitale archief is alleen toegankelijk voor MT-leden en de klachtencoördinator, zodat de vertrouwelijkheid van de klacht is gewaarborgd.
- De klachtencoördinator zet de klacht uit bij de klachtbehandelaar. Wie dit is, staat in het Mandaat- en machtigingsregister (bijlage bij de klachtenregeling).
- Wanneer de klacht gaat over een medewerker, dan wordt deze medewerker ook meteen van de klacht op de hoogte gebracht.
- Daarna wordt de klacht inhoudelijk behandeld. Afhankelijk van de formele of informele afwikkeling, worden zowel de klager als de beklaagde gehoord.
- Hiervan wordt een verslag opgemaakt.
- Vervolgens wordt er een afdoeningsbrief aan de klager en beklaagde gestuurd.

Indien de klager niet tevreden is met de klachtafhandeling, dan staat voor hem de externe klachtvoorziening open bij de Nationale Ombudsman. Deze voorziening staat tot een jaar na de afdoeningsdatum van de klacht open. Hiervan is in 2025 door geen enkele klager gebruik gemaakt.

Jaarverslag klachtenafhandeling
Aantal klachten (2)

Aantal klachten ten opzichte van het aantal producten dat ODR per jaar levert

	2023	2024	2025
Aantal producten	19.431	20.924	23,740
Aantal klachten	10	13	16
Klachten per product	0,051%	0,062%	0,067%

Jaarverslag klachtenafhandeling

Aantal klachten (3)

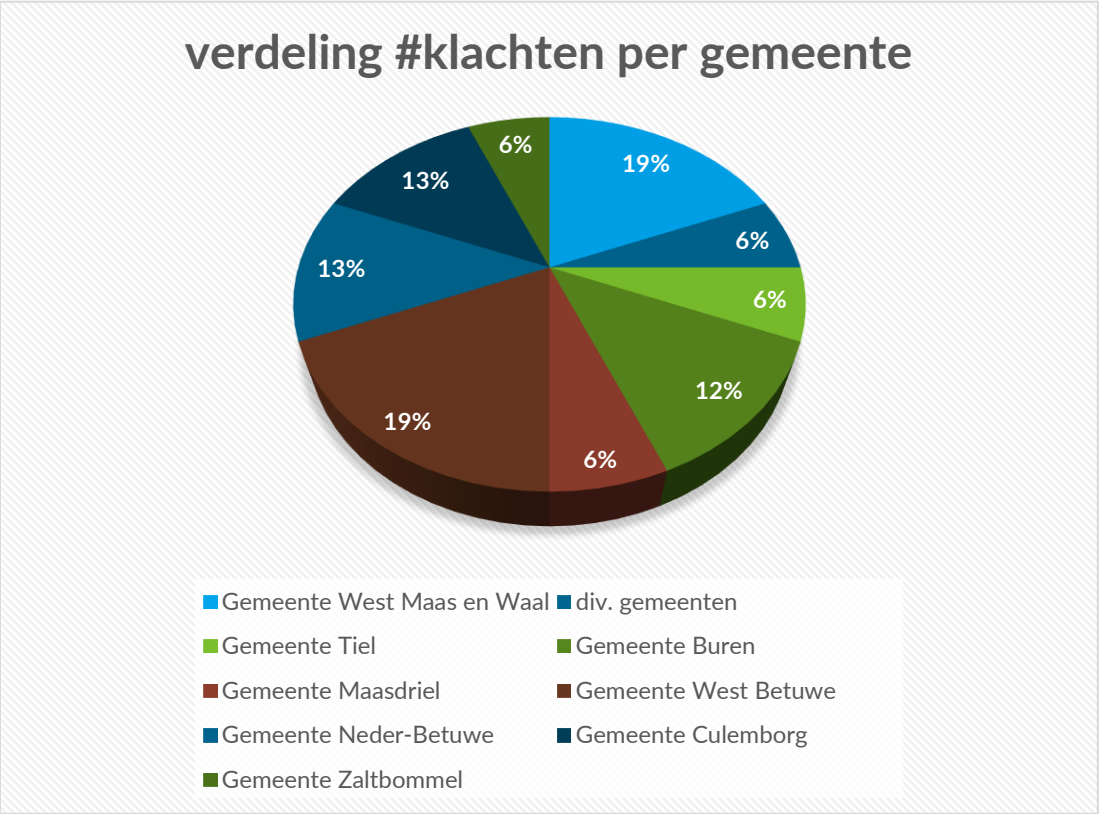

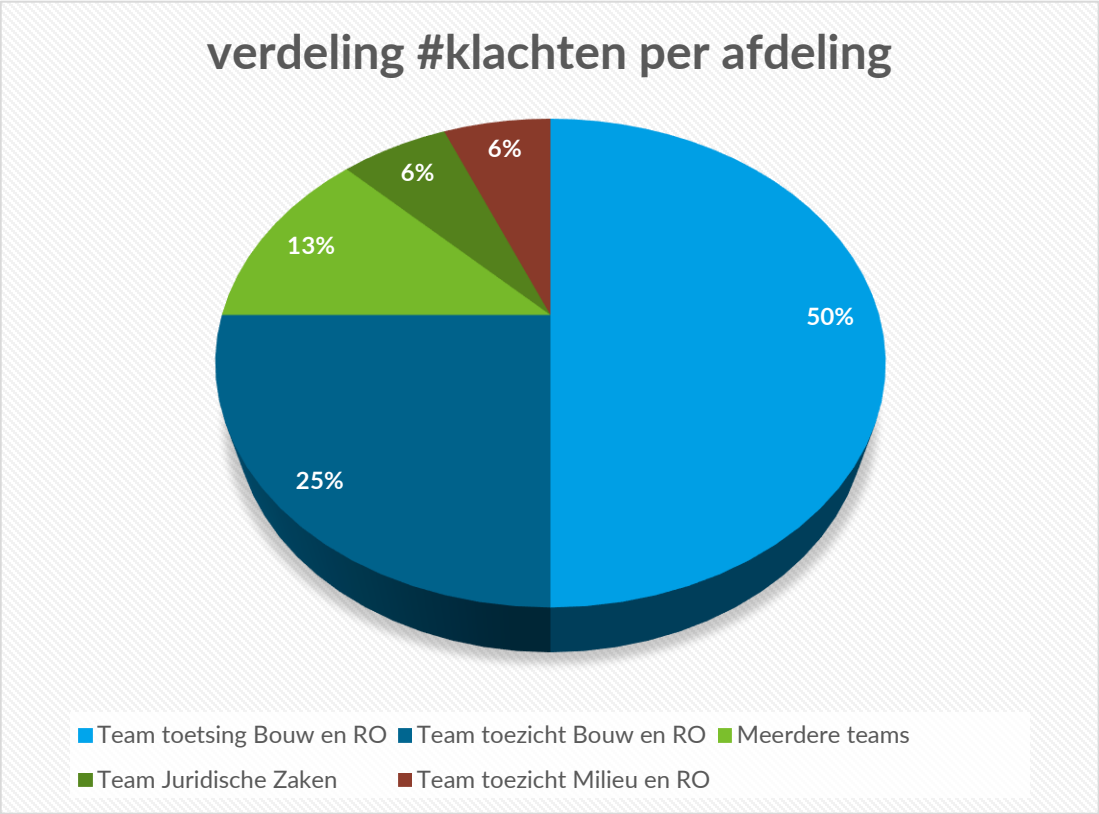

Jaarverslag klachtenafhandeling

Aard van de klachten

De meeste klachten hebben over het algemeen meerdere oorzaken. Desondanks kunnen de klachten als geheel in één categorie worden ingedeeld, omdat de verschillende oorzaken vaak gaan over hetzelfde thema. De klachten die in 2025 zijn ingediend, kunnen worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën. Hierbij wordt opgemerkt, dat dit overzicht uitsluitend over de categorie van de klacht gaat. Het betekent niet dat de inhoud van de klacht ook gegrond is. Op de volgende pagina staat een toelichting op de verschillende categorieën.

2025	Aantal
Communicatie	10
Verkeerde informatie verstrekt	1
Doorlooptijd procedure	1
Niet in behandeling genomen klacht	3
Openstaand	1
Totaal	**16**

Communicatie
Klachten binnen deze categorie hebben betrekking op de wijze waarop medewerkers met klagers communiceren. Het gaat bijvoorbeeld om ervaren onvriendelijkheid, onvoldoende toelichting, onduidelijke uitleg of het niet (tijdig) reageren op vragen.

Doorlooptijd proces
Deze categorie omvat klachten over de tijd die nodig is om een zaak af te handelen. Klagers geven aan dat procedures langer duren dan verwacht of dat zij onvoldoende geïnformeerd worden over vertragingen.

Verkeerde informatie verstrekt
Hieronder vallen klachten waarbij klagers aangeven dat zij onjuiste, onvolledige of tegenstrijdige informatie hebben ontvangen, wat heeft geleid tot verwarring, verkeerde verwachtingen of nadelige gevolgen.

Niet in behandeling genomen klacht
Deze categorie betreft klachten die niet inhoudelijk in behandeling zijn genomen. Dit is het geval wanneer de gedraging waarover wordt geklaagd langer dan een jaar geleden heeft plaatsgevonden, of wanneer de klager na herhaald verzoek niet (meer) heeft gereageerd en de klacht daardoor niet kon worden afgerond.

Openstaand
Deze categorie betreft klachten die in 2025 zijn ontvangen, maar die aan het einde van het jaar nog niet zijn afgerond. De behandeling van deze klachten loopt door in het daaropvolgende jaar.

Jaarverslag klachtenafhandeling

Afhandeling (1)

De ingekomen klachten zijn op onderstaande wijze beoordeeld:

Oordeel	2023	2024	2025
Gegrond	0	0	2
Ongegrond	1	2	2
Deels gegrond / deels ongegrond	1	2	1
Deels gegrond / deels niet-ontvankelijk	1	0	0
Deels ongegrond / deels niet-ontvankelijk	1	0	0
Deels ongegrond / deels gegrond / deels niet-ontvankelijk	1	0	0
Ingetrokken	0	4	3
Doorgezonden (ander bevoegd orgaan, andere procedure)	0	0	0
Deels ongegrond / deels kan geen conclusie gegeven worden	0	0	1
Informeel afgedaan	1	3	3
Buiten behandeling gelaten	2	0	3
Nog in behandeling	2	2	1
Totaal	**10**	**13**	**16**

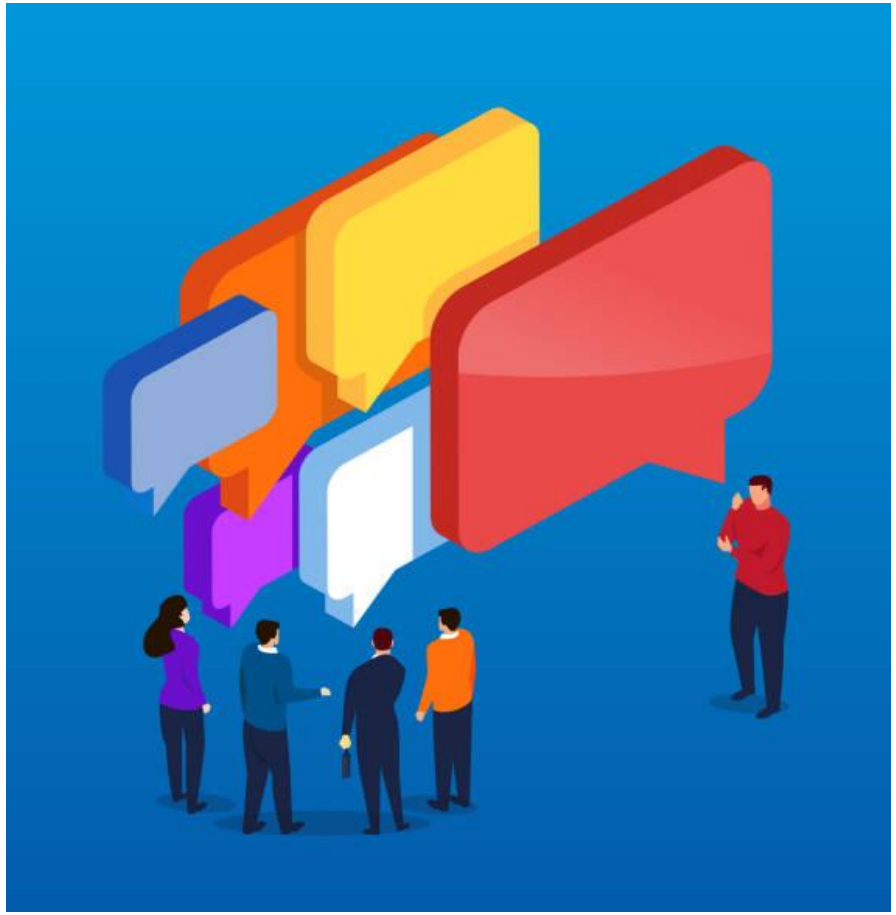

Jaarverslag klachtenafhandeling

Afhandeling (2)

Informele afhandeling

Wanneer klachten en/of signalen binnenkomen is het niet altijd duidelijk of het daadwerkelijk een klacht, signaal of een algehele uitging van onvrede is. In 2025 hebben de teammanagers of de klachtencoördinator zelf, wanneer een binnengekomen klacht hiervoor geschikt was, contact met de klager opgenomen. Daarbij is actief uitgevraagd of de klager daadwerkelijk een klacht wilde indienen. In drie gevallen bleek de klager achteraf geen formele klacht in te willen dienen en kon de teamanager of de klachtencoördinator zelf een passende oplossing bieden. Drie klachten zijn dus informeel afgehandeld.

Dit is in lijn met het beleid van de ODR. Het MT heeft begin 2015 nadrukkelijk de wens uitgesproken dat bij een ingekomen klacht eerst wordt beoordeeld of de klacht informeel kan worden afgedaan (pre-mediation). Dit houdt in dat de klager snel na de ingekomen klacht – waar mogelijk - telefonisch wordt benaderd. De meeste klagers stellen dit zeer op prijs. Men voelt zich hierdoor gehoord en serieus genomen.

In 2025 zijn 3 formele klacht informeel afgedaan. Het informeel afdoen van een formele klacht houdt in dat de klager snel na de ingekomen klacht telefonisch wordt benaderd. In veel gevallen blijkt dat dit persoonlijke contact, waarbij de klager de gelegenheid krijgt zijn klacht eens nader toe te lichten, al zorgt voor tevredenheid aan de kant van de klager. Tevens kan – indien van toepassing - direct worden gezocht naar een oplossing met betrekking tot de klacht. Hierdoor is er vaak geen wens meer om het formele traject in te zetten, zoals het plannen van een hoorzitting en de formele afhandeling van de klacht (afdoeningsbrief).

Overigens voorzien de Awb en de klachtenregeling beide in de mogelijkheid om in elk stadium van de klachtenprocedure een klacht informeel of minnelijk af te doen, indien dit naar tevredenheid van de klager is (artikel 9:5 Awb en artikel 4, vierde lid, van de Klachtenregeling). Het informeel afdoen van een klacht is dus in lijn met de wet.

Jaarverslag klachtenafhandeling
Afhandeling (3)

Gegrond- en ongegrondverklaring
Op pagina 27 van deze rapportage is te lezen dat in 2025:
- 2 klachten ongegrond zijn verklaard;
- 2 klachten gegrond zijn verklaard;
- 1 klacht deels gegrond/deels ongegrond is verklaard;
- 1 klacht deels ongegrond/deels geen conclusie is verklaard;

In 2025 zijn er 2 klachten volledig gegrond verklaard. Eén klacht is deels gegrond verklaard. In al deze gevallen is vastgesteld dat de betrokken medewerker geen (verdere) reactie heeft gegeven op inhoudelijke vragen van de klager.

Bij (deels-)gegrond verklaarde klachten leiden de bevindingen soms tot een concrete actie en in andere gevallen tot verbetermaatregelen. Deze verbetermaatregelen worden toegelicht in de afdoeningsbrief aan de klager. In 2025 zijn naar aanleiding van vijf klachten verbetermaatregelen getroffen. Deze hadden met name betrekking op het verbeteren van de communicatie, zowel door individuele medewerkers als tussen verschillende afdelingen binnen ODR. Zo hebben teammanagers en regisseurs onderling afspraken gemaakt om de afstemming tussen afdelingen te versterken en de communicatie consistenter en duidelijker te laten verlopen.

Informeel afgehandeld / ingetrokken
Er zijn drie klachten ingetrokken. Ook zijn er drie klachten informeel afgehandeld. In 2025 hebben de teammanagers, wanneer een binnengekomen klacht hiervoor geschikt was, contact met de klager opgenomen. Daarbij is actief uitgevraagd of de klager daadwerkelijk een klacht wilde indienen. In zes gevallen bleek de klager achteraf geen formele klacht in te willen dienen en/of kon de teamanager een passende oplossing bieden.

Niet-ontvankelijk / niet in behandeling genomen
Eén klacht is niet-ontvankelijk verklaard. De reden hiervoor is dat de klacht om medewerkers van de gemeente zag. De klacht is doorgestuurd naar de klachtencoördinator van de gemeente.
Drie klachten zijn niet in behandeling genomen. Eén van de klachten omdat de gedraging waarover is geklaagd langer dan een jaar geleden heeft plaatsgevonden. De andere twee klachten omdat de klager na herhaald verzoek niet (meer) heeft gereageerd en de klacht daardoor niet kon worden afgerond.

Openstaande klachten
Er is 1 openstaande klacht in 2025.

Nationale ombudsman
In 2025 zijn er geen klagers geweest die zich tot de Nationale Ombudsman hebben gewend[1].

[1]Wanneer een klager het niet eens is met de wijze waarop een bestuursorgaan (van ODR) in eerste aanleg een klacht heeft afgehandeld, dan bestaat de mogelijkheid zich - binnen een jaar na de afwikkeling bij het bestuursorgaan - te wenden tot de Nationale Ombudsman. Dit betreft dan de klachtenafwikkeling in tweede aanleg. Ook het te laat afwikkelen – zonder instemming van de klager – is een mogelijkheid om je als klager rechtstreeks te wenden tot de Nationale Ombudsman. Deze zal het betreffende bestuursorgaan dan aansporen de klacht binnen een bepaalde tijd – of in ieder geval zo snel mogelijk – af te wikkelen dan wel, indien dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd, zelfstandig een oordeel te vellen over de klacht.

Jaarverslag klachtenafhandeling

Afhandelingstermijnen

De afhandelingstermijn, die geldt bij de klachtafhandeling, is in beginsel zes weken. Deze termijn kan eenmaal met vier weken worden verdaagd (artikel 5 van de klachtenregeling juncto 9:11, eerste en tweede lid, van de Awb).

Wanneer het bestuursorgaan langer de tijd nodig heeft om een klacht af te handelen, dan kan dit, mits de klager hiermee schriftelijk instemt (artikel 9:11, derde lid, van de Awb).

Wanneer de klager niet instemt met verder uitstel van de behandeltermijn, heeft deze de mogelijkheid zich rechtstreeks te wenden tot de Nationale Ombudsman. Dit is, zoals op de vorige pagina beschreven, niet voorgevallen in 2025.

Van de 16 klachten zijn er 12 inhoudelijk behandeld. Van deze 12 klachten is er één buiten de termijn afgehandeld. De overige 11 klachten zijn binnen de termijn afgehandeld.

	2023		2024		2025	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Tijdige afhandeling	8	80%	9	70%	11	69%
Te laat (maar met instemming van de klager voor verder uitstel)	0	0%	2	15%	0	0%
Te laat	0	0%	0	0%	1	6%
Niet in behandeling genomen	0	0%	0	0%	3	19%
Openstaand	2	20%	2	15%	1	6%
Totaal	**10**	**100%**	**13**	**100%**	**16**	**100%**

Jaarverslag klachtenafhandeling

Conclusies en aanbevelingen

In 2025 heeft de ODR 16 formele klachten behandeld. Het aantal klachten is ten opzichte van 2023 toegenomen. Het aantal klachten per product is ook licht toegenomen (0,062% klachten per product ten opzichte van 0,067% klachten per product).

In 2025 zijn de klachten in onderstaande categorieën in te delen:

- Communicatie (10 klachten)
- Doorlooptijd procedure (1 klacht)
- Verkeerde informatie verstrekt (1 klacht)
- Niet in behandeling genomen klacht (3 klachten)
- Openstaand (1)

De klachten zijn grotendeels naar tevredenheid van de klager afgedaan. Bij alle signalen, die mogelijk een klacht konden zijn, is snel en gericht contact met de potentiele klager opgenomen. Dit is gerealiseerd door niet alleen de klachtencoördinator contact met klager te laten opnemen, maar ook de teammanagers (informele) klachten te laten behandelen. Hierbij is actief nagevraagd of de klager een formele klacht wilde indienen of een signaal wilde afgeven.

Het snelle en gerichte contact met potentiële klagers heeft dit jaar zichtbaar zijn vruchten afgeworpen. Bij een deel van de signalen bleek dat de potentiële klager geen formele klacht wilde indienen en kon de teammanager of medewerker direct tot een oplossing komen.

Van de klachten waarbij de hele procedure is doorlopen, bleken twee van de klachten volledige gegrond te zijn. In 2025 is door geen klager bezwaar gemaakt de Nationale Ombudsman.

Het merendeel van de klachten in 2025 was gericht tegen meerdere medewerkers van ODR, waarbij communicatie de terugkerende gemene deler vormt. Met name wanneer medewerkers uit verschillende teams bij één dossier betrokken zijn, blijkt de communicatie richting aanvragers en belanghebbenden onvoldoende eenduidig en helder.

Daarnaast hadden diverse klachten betrekking op gebrekkige of te late informatieverstrekking en het ontbreken van proactieve voortgangscommunicatie, waardoor belanghebbenden zelf moesten navraag doen. Net als in voorgaande jaren constateren de klachtencoördinatoren dat structureel en tijdig contact met de belanghebbende essentieel is, zeker wanneer de afhandeling van een dossier meer tijd vraagt.

Aanbevelingen

De klachtencoördinatoren bevelen aan om organisatie breed meer aandacht te besteden aan de kwaliteit en samenhang van de communicatie richting klanten. Daarbij wordt geadviseerd om een communicatieplan op te stellen voor de primaire processen binnen alle teams van ODR. Dit communicatieplan biedt niet alleen duidelijkheid en houvast voor medewerkers, maar stelt teammanagers ook in staat om te monitoren en te acteren wanneer niet conform het communicatieplan wordt gehandeld. Hierdoor kunnen verbeteringen structureel worden geborgd.

Omgevingsdienst Rivierenland

Vergadering : **Algemeen Bestuur**
Datum : 6 juli 2026
Agendapunt : XX
Onderwerp : Resultaatbestemming jaarrekening 2025

Beslispunt(en)

1. Een bedrag van € 400.000 te storten in de nieuw op te richten bestemmingsreserve Robuustheid;
2. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 778.907 uit te keren aan de deelnemers conform voorgestelde verdeling.

Inleiding
Het jaar 2025 is voor de ODR in financiële zin met een positief rekeningsaldo voor bestemming van € 1.178.907 afgesloten. In deze beslisnota wordt voorgesteld hoe dit rekeningsaldo bestemd kan worden.
In uw vergadering van 9 maart heeft u besloten het vervolgproces om te komen tot robuustheid voor de ODR vorm te geven langs twee sporen. Het eerste spoor betreft het verder verkennen en concretiseren van mogelijkheden voor taakuitbreiding, gericht op een structureel hogere omzet op milieutaken. Het tweede spoor betreft het verkennen van de mogelijkheden en consequenties van een eventuele fusie met een andere omgevingsdienst.
Voor deze trajecten wordt voorgesteld een bedrag van € 400.000 te reserveren in een bestemmingsreserve. Dit betreft een indicatief bedrag dat naar verwachting benodigd is om te komen tot een onderbouwde keuze en verdere uitwerking van één van beide sporen.
Op dit moment loopt een offertetraject voor externe advisering, gericht op ondersteuning bij de keuze en uitvoering van het vervolg. Omdat nog geen concreet bedrag beschikbaar is, is uitgegaan van deze raming.
Eventuele middelen die na afronding van het traject resteren, vloeien terug naar de deelnemende gemeenten. Hierover wordt u te zijner tijd nader geïnformeerd.

Beoogd effect
De deelnemers het resultaat van de jaarrekening 2025 te laten bestemmen.

Argumenten
1.1 Uit deze reserve worden de kosten voor de programma's Taakuitbreiding en Fusie gedekt
De programma's vragen inzet van interne medewerkers en externe experts. Dit vloeit voort uit het besluit van het Algemeen bestuur van 9 maart. Daarbij is besloten tot het inrichten van twee programma's waarmee ODR robuustheid moet gaan bereiken (zie ook Inleiding).

2.1 Bij de lumpsum complexe bedrijven is er sprake van een aparte verdeelsleutel
Voor de complexe bedrijven is er binnen de ODR sprake van een apart budget (lumpsum) met een eigen verdeelsleutel. In 2025 zijn hiervoor € 139.702 minder kosten gemaakt dan was begroot, waardoor er sprake is van een voordeel.

2.2 De afrekening wordt verdeeld op basis van de DVO-afname 2025 per deelnemer
Het restantbedrag van € 639.205 wordt verdeeld op basis van de DVO-afname 2025 van de deelnemers. In de jaarstukken is een toelichting gegeven op het financiële resultaat.

Resultaatbestemming 2025		bedrag
Jaarresultaat 2025	€	1.178.907
Programma's Robuustheid	€	(400.000)
Teruggave deelnemers	**€**	**778.907**

Hieronder wordt de teruggave per deelnemer gepresenteerd:

Afrekening deelnemers		teruggave complexe bedrijven		teruggave overig		totaal teruggave
Gemeente Buren	€	19.419	€	98.519	€	117.937
Gemeente Culemborg	€	9.081	€	47.384	€	56.464
Gemeente Maasdriel	€	8.522	€	77.915	€	86.437
Gemeente Neder-Betuwe	€	14.250	€	67.892	€	82.141
Gemeente Tiel	€	29.058	€	35.129	€	64.187
Gemeente West Betuwe	€	17.882	€	146.203	€	164.084
Gemeente West Maas en Waal	€	16.345	€	71.187	€	87.532
Gemeente Zaltbommel	€	25.146	€	94.977	€	120.123
Provincie Gelderland	€	-	€	-	€	-
	€	**139.702**	**€**	**639.204**	**€**	**778.907**

Personele gevolgen
n.v.t.

Uitvoering
- Na vaststelling in het AB van 6 juli 2026 zal dit besluit worden toegevoegd aan de jaarstukken en worden toegestuurd aan de toezichtzichthouder bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- De afrekening met de deelnemers zal worden uitgevoerd conform de in de tabel opgenomen verdeling.

Bijlagen:

1. Onderbouwing teruggave op de lumpsum complexe bedrijven 2025:

Complexe bedrijven		Jaarrekening 2025	percentage		naar rato teruggave
Gemeente Buren	€	77.546	13,9%	€	19.419
Gemeente Culemborg	€	36.263	6,5%	€	9.081
Gemeente Maasdriel	€	34.031	6,1%	€	8.522
Gemeente Neder-Betuwe	€	56.904	10,2%	€	14.250
Gemeente Tiel	€	116.040	20,8%	€	29.058
Gemeente West Betuwe	€	71.409	12,8%	€	17.882
Gemeente West Maas en Waal	€	65.273	11,7%	€	16.345
Gemeente Zaltbommel	€	100.419	18,0%	€	25.146
Provincie Gelderland	€	-	0,0%	€	-
totaal	**€**	**557.885**	**100%**	**€**	**139.702**

2. Restant afrekening op basis van de DVO-afname deelnemers 2025:

Overig (o.b.v. afname deelnemers DVO)		Jaarrekening 2025	percentage		naar rato teruggave
Gemeente Buren	€	3.973.776	15,4%	€	98.519
Gemeente Culemborg	€	1.911.232	7,4%	€	47.384
Gemeente Maasdriel	€	3.142.713	12,2%	€	77.915
Gemeente Neder-Betuwe	€	2.738.432	10,6%	€	67.892
Gemeente Tiel	€	1.416.917	5,5%	€	35.129
Gemeente West Betuwe	€	5.897.109	22,9%	€	146.203
Gemeente West Maas en Waal	€	2.871.333	11,1%	€	71.187
Gemeente Zaltbommel	€	3.830.921	14,9%	€	94.977
Provincie Gelderland	€	-	0,0%	€	-
totaal	**€**	**25.782.433**	**100%**	**€**	**639.204**

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland

Boekjaar 2025

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Rivierenland

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

‘s-Hertogenbosch, maart 2026

Referentie: ACCOUNTANTSVERSLAG ODR 2025

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland (hierna ODR), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2025.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting 4
2. Opdracht, scope en uitkomsten 7
3. Financiële analyse 10
4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle 13
5. Kwaliteit van de beheersorganisatie 17
6. Overige aangelegenheden 20

Bijlagen:
A. Goedkeurings- en rapporteringstolerantie 24
B. SiSa tabel 25
C. Foutenevaluatie en onzekerheden 26

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

1. Management samenvatting

1. Managementsamenvatting

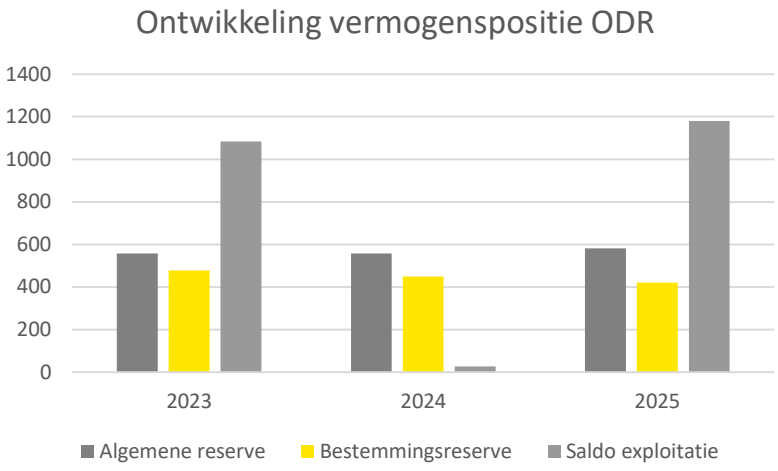

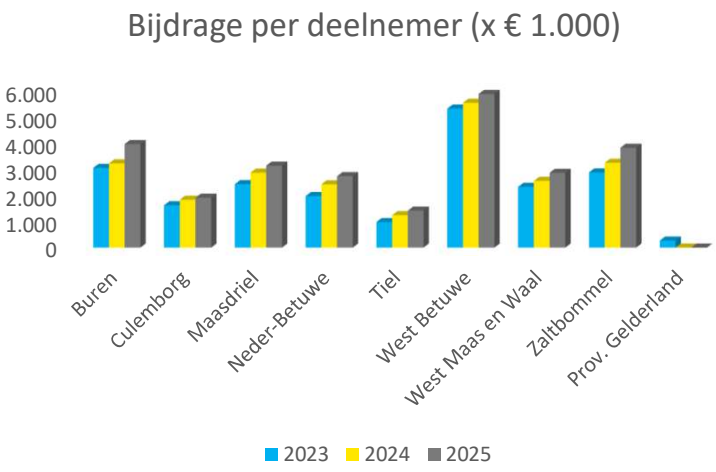

Resultaat 2025: € 1.178.907
Resultaat 2024: € 24.702

Rechtmatigheidsverantwoording:

- € 0,7 miljoen overschrijding lasten, passend binnen vooraf vastgesteld beleid en dus acceptabel.
- € 0,8 miljoen onduidelijkheden ten aanzien van de rechtmatigheid van gunning binnen aanbestedingstrajecten.

Fouten en onduidelijkheden tezamen zijn hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 0,5 miljoen.

Jaarrekening 2025 getrouw

Financiële toelichting

Boekjaar 2025 is met een positief resultaat van € 1.178.907 afgesloten. In eerdere prognoses werd uitgegaan van een positief resultaat van € 891.511. Het verschil wordt met name veroorzaakt door hogere opbrengsten vanuit de werkprogramma's in het tweede half jaar 2025.

Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar pagina 46 in de jaarrekening.

De weerstandsratio geeft aan in welke mate de ODR weerbaar is voor financiële risico's. Ultimo 2025 bedraagt deze ratio 1,03 (2024: 1,00). Dit geeft aan dat de ODR op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar hoofdstuk 3 van deze rapportage voor een nadere toelichting op de financiële positie van de ODR.

Ons oordeel

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid te verstrekken. Daarnaast zijn wij voornemens een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) te verstrekken. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

1. Managementsamenvatting

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Onze visie op het verloop van de controle
Ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2025 zijn wij in september 2025 gestart met de interim-controle. Tijdens de interim-controle is aandacht besteed aan de bedrijfsprocessen binnen ODR. Van deze processen is de opzet beoordeeld en het bestaan vastgesteld en zijn de interne beheersingsmaatregelen in beeld gebracht.

Tijdrovende onderwerpen en (BBV) actualiteiten zoals de rechtmatigheidsverantwoording, de controle op de aanbestedingen, de controle van de baten en de SiSa controle zijn naar voren gehaald. Hierdoor hebben we samen met u de werkzaamheden kunnen spreiden over het jaar en zodoende de druk bij de jaarrekeningcontrole grotendeels kunnen wegnemen.

Op 23 februari 2026 zijn wij vervolgens gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De kwaliteit van de jaarstukken was op het moment van de start van de controle toereikend. De dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van de start van onze controle en is gedurende onze controle aangevuld.

Wij hebben de samenwerking met uw organisatie als goed, prettig en constructief ervaren en mede hierdoor is de met elkaar afgesproken planning behaald.

Overall beeld van de interne beheersing
Op basis van deze tussentijdse controle constateren wij geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Wij hebben in onze managementletter, zoals uitgebracht d.d. 28 oktober 2025, adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven. Wij vragen hierbij met name aandacht om een kritische beschouwing van de ruime bevoegdheden van teammanagers in relatie tot de gewenste functiescheiding.

De rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op pagina 59 in de jaarrekening, waarin het dagelijks bestuur er in 2025 niet in is geslaagd om aan wet- en regelgeving / verordeningen te voldoen en onrechtmatigheden rapporteert. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 738.000 en het totaal aan geconstateerde onduidelijkheden van in totaal € 807.000, ligt boven de door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens.
In paragraaf 4.1 van dit verslag geven we een andere toelichting op de geconstateerde fouten en onduidelijkheden.

Onze conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole
Wij hebben de controle van de jaarrekening 2025 van ODR afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Controleopdracht
De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025. De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025 en de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 525.000. Bij het rapporteren van de afwijkingen is een rapportagedrempel van € 50.000 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en Dagelijks Bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2025 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen, anders dan de rechtmatigheidsverantwoording.

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Binnen de jaarrekening van ODR heeft dit met name betrekking op de waardering van de vorderingen en de volledigheid van de voorzieningen. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

.

Goedkeurende verklaring getrouwheid
Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 24 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:
- het overzicht van baten en lasten over 2025;
- de balans per 31 december 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

3. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat
Het resultaat over 2025 toont een positief saldo van € 1.178.907 ten opzichte van een verwacht positief saldo van € 891.511.
In de jaarrekening is in de paragraaf 'Financieel resultaat' (pagina 46) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat.

Analyse van het eigen vermogen
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2025 volgens de jaarrekening € 2.181.388 en heeft zich vanaf 2023 als volgt ontwikkeld:

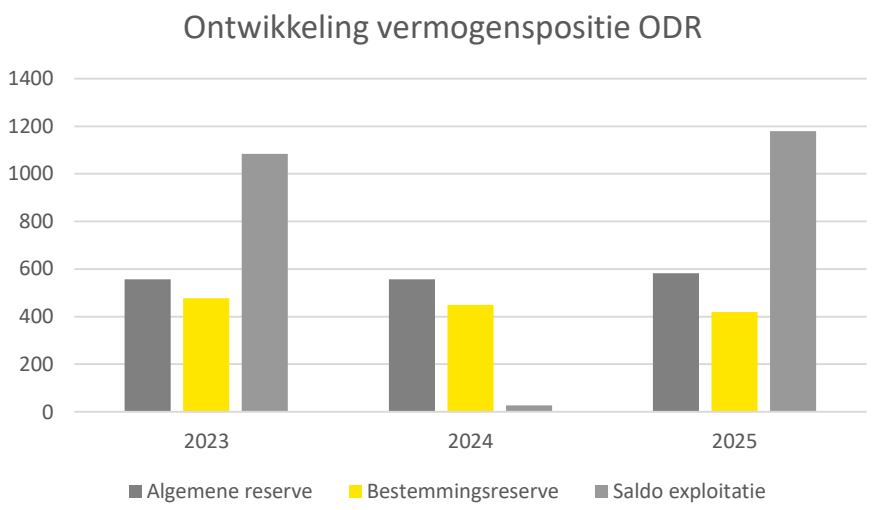

Weerstandsvermogen
De weerstandsratio wordt gemeten als de 'vrije' reserves/ totaal gekwantificeerd risico. Ultimo 2025 bedraagt de weerstandratio 1,03 (2024: 1,00). De weerstandsratio is ten opzichte van voorgaand jaar ongeveer gelijk gebleven.

Op basis van de risico-inventarisatie zoals deze is uitgevoerd door ODR is het totaal ingeschat risico bedrag 2025 € 0,7 mln. (2024: € 0,7 mln.). Dit risico heeft met name betrekking op het openstaande verlofsaldi.
Een stuwmeer aan verlofuren kan leiden tot hogere kosten in volgende jaren waarvoor geen directe dekking bestaat in de vorm van declarabele uren. Wij achten het van belang dat uw organisatie de ontwikkeling van het totaal aan verlofuren nauwlettend monitored en maatregelen neemt ter voorkoming van een stuwmeer.

Op basis van de weerstandratio concluderen we dat de ODR op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pagina 35) in de jaarrekening 2025 voor een nadere toelichting.

3. Financiële analyse

Financiële ratio's
Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.

Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt 26,2% (2024: 13,5%). De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een organisatie zelfstandig aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio van de ODR is gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt veroorzaakt door het positieve resultaat.

Financiering
Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2025 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

Schatkistbankieren
Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2025 heeft ODR € 2,7 miljoen in 's Rijks schatkist aangehouden. ODR heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de ODR hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen. Waar nodig geacht hebben wij verbetervoorstellen gedaan aan uw organisatie.

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op pagina 59 in de jaarrekening, waarin het dagelijks bestuur er in 2025 niet in is geslaagd om aan wet- en regelgeving / verordeningen te voldoen en onrechtmatigheden rapporteert. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 738.000 en het totaal aan geconstateerde onduidelijkheden van in totaal € 807.000, ligt boven de door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens.

Fouten ten aanzien van het begrotingscriterium

Met ingang van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV wordt iedere overschrijding van de lasten op programmaniveau als onrechtmatig beschouwd. In het tweede halfjaar 2025 heeft een hogere productie plaatsgevonden, waardoor zowel de lasten als de baten hoger zijn uitgevallen dan was begroot. In totaal heeft dit geleidt tot een lastenoverschrijding op programmaniveau van in totaal € 738.000. Gezien de afspraken in de Financiële verordening ODR betreft dit een acceptabele onrechtmatigheid, aangezien de hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten.

Onduidelijkheden binnen het gunningsproces van inhuurcontracten

Ter vaststelling van de rechtmatigheid omtrent Europese aanbestedingen is binnen de interne controle van ODR een uitgebreide spendanalyse uitgevoerd. Hierbij zijn de inkopen over de laatste vier jaar geanalyseerd en getoetst of voldaan is aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Naar aanleiding van de intern uitgevoerde spendanalyse zijn onduidelijkheden geconstateerd ten aanzien van de toepassing van de gunningscriteria en beoordelingssystematiek bij meerdere inhuurcontracten. Uw organisatie heeft naar aanleiding van deze uitkomsten een extern onderzoek laten uitvoeren. Op basis van de uitkomsten van het extern onderzoek kan niet ondubbelzinnig worden vastgesteld dat er sprake is van een onrechtmatigheid. Doordat bij een aantal inhuurcontracten niet gegund is aan de meest logische kandidaat (op basis van de scores) en een adequate vastlegging en motivatie hieromtrent ontbreekt zijn de bevindingen aangemerkt als onduidelijkheid. Het totaal aan onduidelijkheden zoals in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen bedraagt € 807.000.

In de paragraaf Bedrijfsvoering, pagina 42 van de jaarrekening, heeft de ODR een nadere toelichting opgenomen alsmede de acties die zij onderneemt om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

4.2 Vaststellen van prestatielevering bij urenverantwoording
Zoals opgenomen in de management letter 2025 alsmede in onze rapportages van voorgaande jaren onderkennen wij een risico dat uren of projecten onterecht worden gefactureerd aan de opdrachtgevers. Binnen de ODR zijn diverse beheersmaatregelen getroffen om te waarborgen dat de omzet juist en volledig is.

Om het risico in voldoende mate te mitigeren worden bij de jaarrekeningcontrole onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- We stellen vast dat alle uren verantwoordt worden (totale verbandscontrole);
- We stellen vast dat het juiste uurtarief wordt gehanteerd;
- We stellen vast dat de facturatie richting de opdrachtgevers conform urenbesteding is;
- Op basis van een uitgebreide deelwaarneming op de zaakregistratie stellen we vast dat:
  - aan de juiste opdrachtgever gefactureerd wordt
  - een prestatie geleverd is c.q. de uren terecht zijn geschreven
- We confronteren de gerealiseerde uren ten opzichte van de 'normale' uren per product (kengetal) en analyseren excessen/ opvallende zaken.

Wij hebben vanuit onze controle geen materiele bevindingen geconstateerd.

4.3 SiSa verantwoording
Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek.

Gezien ODR specifieke uitkeringen heeft ontvangen, dient over boekjaar 2025 een SiSa-bijlage in de jaarrekening opgenomen te worden. Voor ODR ziet dit toe op de volgende twee uitkeringen:

- K21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door ODR samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

In bijlage B bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het 'Controleprotocol WNT 2025'. Bij deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

5.1 Interne beheersing
Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2025 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODR op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

In onze management letter d.d. 28 oktober 2025 hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd en voorstellen gedaan voor verdere versterking van het zelfcontrolerend vermogen van de ODR. Wij adviseren u erop toe te zien dat uw organisatie adequate opvolging geeft aan deze bevindingen.

In onze management letter over 2025 geven wij inzicht in de mate van opvolging van eerdere bevindingen door uw organisatie.

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving
Het Dagelijks Bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het Dagelijks Bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico’s met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

Wij dienen als accountant te rapporteren over de risico-inschatting, verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Ten behoeve daarvan onderzoeken we het fraudepreventieprogramma van ODR, waaronder:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door management uitgevoerde frauderisicoanalyse;
- de maatregelen van interne beheersing die getroffen zijn om specifieke frauderisico's te mitigeren;
- de wijze waarop management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

Wij constateren hiertoe dat ODR adequaat invulling heeft gegeven aan bovenstaande punten. Voor verdere doorontwikkeling hebben wij uw organisatie geadviseerd verdere invulling te geven aan de interne controle naar aanleiding van de geïdentificeerde frauderisico's binnen vergunningverlening en handhaving, zoals opgenomen in het M&O beleid van de ODR.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

6. Overige aangelegenheden

6. Overige aangelegenheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

6.1 Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODR in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

6.2 Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

WHS Registeraccountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt;
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij WHS Registeraccountants;
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften;
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven;
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen;
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen;
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

6. Overige aangelegenheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

6.3 Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties
Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen WHS Registeraccountants, haar partners en haar medewerkers en de ODR, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

6.4 Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid
De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die WHS Registeraccountants, een bestuurder of interne toezichthouder van WHS Registeraccountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de ODR of een bij de ODR betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

6.5 Disclaimer en beperking in gebruik
Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico’s of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage A: Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2025 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden afgerond € 525.000 (2% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het Algemeen Bestuur bepaald op € 50.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/ Afkeurend
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	> 2% ≤ 4%	> 4%

Bijlage B: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door de omgevingsdienst Rivierenland. Wij hebben deze SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2025. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij benadrukken dat u als organisatie zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Bij onze controle zijn geen fouten geconstateerd. Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg wanneer er geen bevindingen zijn.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Uitkerings code	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			

Bijlage C: Foutenevaluatie en onzekerheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

(Niet-) gecorrigeerde controleverschillen
In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Aard van de controleverschil	Getrouwheid
Niet gecorrigeerde fouten	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.

.

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.254975 Z.078262

Portefeuillehouder W. Alink

Begrotingsprogramma 3. Sociaal Domein

Onderwerp **Zienswijzen Buren - jaarrekening 2025**
GGD Gelderland-Zuid

Voorgesteld besluit

1. De zienswijzebrief op de jaarrekening 2025 van de GGD Gelderland-Zuid vast te stellen

Samenvatting van het voorstel

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid vraagt de raad om haar zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2025. Het college vraagt de raad om een positieve zienswijze op de jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid in te dienen.

1. Inleiding

Gemeenten in Nederland zijn wettelijk verplicht een basisgezondheidsdienst in stand te houden. Voor de gemeente Buren is dat GGD Gelderland-Zuid. De Wet publieke gezondheid (Wpg) is het kader waarbinnen de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid de basistaken uitvoert. Naast deze wet van waaruit taken worden uitgevoerd, zijn Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Wet veiligheidsregio's relevant. De taken en diensten die GGD Gelderland-Zuid uitvoert zijn:

- Bijzondere zorg
- Epidemiologie/onderzoek
- Forensische zorg
- Gezondheidsbevordering
- Infectieziektebestrijding
- Jeugdgezondheidszorg
- Medische milieukunde
- Reizigersvaccinaties
- Seksuele gezondheid
- Technische hygiënezorg
- Veilig Thuis

Op 31 maart jl. heeft de GGD Gelderland-Zuid de concept jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027 aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op beide stukken, conform art. 35 van de Wet gemeenteschappelijke regelingen (Wgr). Aanvullend heeft de Adviesfunctie van de regio Nijmegen een adviesrapport uitgebracht over de bevindingen op deze stukken. De zienswijzen van de 14 deelnemende gemeenten van de GR Gelderland-Zuid worden betrokken bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening en de begroting in het Algemeen Bestuur van de GGD GZ.

Het voorstel is om de raad voor te stellen om een positieve zienswijze uit te brengen op de concept jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid.

2. Doel / meetbaar effect

Met het kenbaar maken van onze zienswijze op de jaarrekening 2025 (en later de begroting 2027) van de GGD Gelderland-Zuid stellen we kaders ten aanzien van onze programmadoelen en ambities uit de nota's binnen het Sociaal Domein.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Transformatieprogramma Sociaal Domein 'Op weg naar het Buren van morgen'
- Integrale nota Sport & Gezondheid 'Buren Beweegt'
- Taken en diensten GGD Gelderland-Zuid: Taken en diensten - GGD Gelderland-Zuid
- De Wet op de gemeenschappelijke regelingen: wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740 (overheid.nl)
- De Gemeentewet: wetten.nl - Regeling - Gemeentewet - BWBR0005416 (overheid.nl)

4. Argumenten

1.1. *De concept jaarrekening 2025 is reden voor een positieve zienswijze*
De GGD GZ heeft in 2025 een positief resultaat van €550.000 gerealiseerd, welke onder andere te verklaren is doordat de VRGZ geen geld mocht doorbelasten aan de GGD GZ voor de reparatie van de scheefgroei van ondersteunende diensten. Andere verklaringen zijn de uitgestelde aanbesteding van kantoorautomatisering, minder personeelskosten en lagere kosten voor forensische geneeskundige diensten.

1.2. *Het resultaatbestemmingsvoorstel sluit aan bij de actuele ontwikkelingen en het advies van de Regionale Adviesfunctie*
De GGD GZ heeft in 2025 een positief resultaat van €550.000 gerealiseerd, welke onder andere te verklaren is doordat de VRGZ geen geld mocht doorbelasten aan de GGD GZ voor de reparatie van de scheefgroei van ondersteunende diensten. Andere verklaringen zijn de uitgestelde aanbesteding van kantoorautomatisering, minder personeelskosten en lagere kosten voor forensische geneeskundige diensten. De GGD GZ stelt voor om €500.000 van het resultaat te storten in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van deze ontvlechting. De overige €50.000 komt ten gunste van de algemene reserve.

2.1 *We geven in onze zienswijze een aantal aandachtspunten mee*
Naast een positieve zienswijze zijn wij graag kritisch op het financiële proces en daarmee gemoeide ontwikkelingen zoals de streefwaarde, de egalisatiereserve Veilig Thuis en het proces van ontvlechting GGD GZ – VRGZ en bijbehorende frictiekosten. We vragen hier in onze zienswijze aandacht voor.

5. Kanttekeningen

1.1. *Controleverklaring accountant*
De jaarstukken zijn door de accountant gecontroleerd en deze is voornemens een getrouwheidsoordeel af te geven. Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn er geen afwijkingen boven de rapportagegrens geconstateerd. De controleverklaring ontbreekt echter nog. Deze wordt nog nagezonden.

1.2. *Weerstandscapaciteit dekt niet alle risico's*
Hoewel de jaarrekening 2025 positief sluit, dekt de beschikbare weerstandscapaciteit niet alle geïnventariseerde risico's af. Dit vraagt om blijvende monitoring en terugkoppeling aan de deelnemende gemeenten. Wij houden hier in onze begroting jaarlijks rekening mee.

6. Financiële consequenties

De jaarstukken 2025 van de GGD laten een positief resultaat van € 550.000 zien, waarbij voorgesteld wordt om € 50.000 te bestemmen ten behoeve van de algemene reserve en € 500.000 ten behoeve van de reserve ontvlechting bedrijfsvoering GGD – VRGZ. Het deel dat in de reserve ontvlechting wordt gestort, drukt de incidentele kosten voor de ontvlechting. Wanneer dit niet zou gebeuren, zou de bijdrage die de gemeenten later moeten doen hoger worden.

De totale bijdrage voor Buren over 2025 bedraagt €1.302.837, dat is €46.014 minder dan in de begroting was opgenomen.

Conform advies nemen wij een bedrag in onze risicoparagraaf van onze begroting op van de 10 grootste risico's voor de GGD-GZ.

7. Juridische consequenties

n.v.t.

8. Participatie
n.v.t.

9. Toekomstoriëntatie
Opgave: Sociaal Domein & Onderwijs
De GGD GZ is één de belangrijkste uitvoeringspartner voor de realisatie van de basisinfrastructuur voor het gezondheidsbeleid, voor wettelijk verplichte en facultatieve taken.

Regionale samenwerking: De GGD GZ is een gemeenschappelijke regeling (GR) waar Buren één van de 14 deelnemende gemeenten is.

10. Uitvoering
- Planning
  Voor 1 juni maken wij onze concept zienswijze kenbaar bij de GGD GZ. Nadat de raad de zienswijze op de jaarrekening 2025 op 16 juni heeft vastgesteld, dienen wij deze formeel in bij de GGD GZ.

- Communicatie
  De zienswijzen worden bij de behandeling en vaststelling van de jaarrekening 2025 door het AB op 2 juli 2026 vastgesteld.

- Evaluatie
  n.v.t.

11. Bijlagen
Bijlage 1: Zienswijzebrief
Bijlage 2: Aanbiedingsbrief GGD GZ, concept jaarrekening GGD 2025
Bijlage 3: Concept jaarrekening 2025
Bijlage 4: Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027, adviesfunctie Nijmegen
Bijlage 5: Raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254975**	**D.254976** **Z.078262**

Onderwerp **Zienswijze Buren - Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:
1. De zienswijzebrief op de jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier , de burgemeester,

{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}} {{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254975**	**D.254976** **Z.078262**

Onderwerp **Zienswijze Buren - Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:
1. De zienswijzebrief op de jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier , de burgemeester,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC NIJMEGEN

uw brief van:	31 maart 2026	Maurik, 17 juni 2026
uw kenmerk:	GGD/DIR/2026/2785/MP	
ons kenmerk:	Z.078262/D.254973	
behandeld door:	J. Hoek	
bijlage(n):		
onderwerp:	Zienswijze Buren – Jaarrekening 2025	

Geacht bestuur,

Wij danken u voor het op 31 maart 2026 toezenden van de concept Jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid en de mogelijkheid die geboden wordt om onze zienswijze daarop te geven.

Op basis van de voorliggende stukken en de ontvangen adviezen kunnen wij instemmen met de jaarstukken, met bijbehorend positief resultaat van € 550.000 en de voorgestelde resultaatbestemming.

Daarbij merken wij op dat de algemene reserve zich na resultaatbestemming nog licht onder de streefwaarde bevindt, maar gezien de beperkte afwijking achten wij dit op dit moment aanvaardbaar. Wel vragen wij blijvende aandacht voor het weerstandsvermogen, nu uit de jaarrekening blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit de geïnventariseerde risico's niet volledig afdekt. Graag blijven wij hierover actief geïnformeerd. Ten aanzien van Veilig Thuis constateren wij dat de egalisatiereserve vanwege een tekort in 2025 aanzienlijk is afgenomen. Wij verzoeken blijvende aandacht voor de structurele houdbaarheid van deze taak, mede in relatie tot ziekteverzuim, wachtlijsten en de benodigde formatie.

Tot slot vragen wij expliciet aandacht voor het proces van ontvlechting van de bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de daarmee voorgestelde bestemming van € 500.000 in een bestemde reserve als dekking voor een deel van de frictiekosten. Wij vragen daarbij nadrukkelijk om uitvoering te geven aan het aangenomen amendement van het Algemeen Bestuur van 16 april jl., waarin de frictiekosten worden gemaximeerd.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Buren

de griffier,	de burgemeester,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

De Wetering 1 ● Postbus 23 ● 4020 BA Maurik ● Tel.: 14 0344 ● Fax: (0344) 579200 ● E-mail: gemeente@buren.nl ● KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 ● BTW: NL807287684B02

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk:	GGD/DIR/2026/2785/MP	Afdeling:	Directie
Uw kenmerk:	-	Contactpersoon:	Moniek Pieters
Datum:	31 maart 2026	Telefoon:	088 - 144 71 44
Onderwerp:	Concept Jaarrekening GGD 2025	E-mail:	GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 33 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij het concept jaarverslag en jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid.

In het inhoudelijk jaarverslag 2025 wordt toegelicht welke activiteiten GGD Gelderland-Zuid in 2025 op het terrein van de publieke gezondheidzorg heeft ondernomen en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt. Dit jaar bestaat het jaarverslag uit een publieks- en een bestuursversie. Beide zijn bijgevoegd.

De bijgevoegde jaarrekening 2025 toont de baten en lasten van 2025 van GGD Gelderland-Zuid. De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. De accountantsverklaring van de jaarrekening wordt z.s.m. nagezonden. De stukken worden ook aangeboden aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen. De Adviesfunctie zal haar advies over deze jaarstukken eind april uitbrengen.

Onderstaand treft u het resultaat aan van de jaarrekening 2025, een (korte) verklaring van het resultaat en een voorstel voor de resultaatbepaling.

Resultaat € 550.000 positief

De begroting 2025 was niet sluitend. Voor aanbesteding kantoorautomatisering was € 100.000 overschrijding goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Het gerealiseerde resultaat bedraagt €550.000 positief, dit is € 650.000 positiever dan begroot.

Het resultaat bestaat uit:

De begroting 2025*	€	-100.000
Resultaat baten en lasten exclusief Veilig Thuis	€	650.000
Resultaat programma GGD exclusief Veilig Thuis	€	550.000

** Begroting 2025 is niet sluitend vanwege de aanbesteding kantoorautomatisering.*

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

Resultaat Veilig Thuis**	€	-276.000
Opname uit de egalisatiereserve	€	276.000
Totaal	€	0

*** Het resultaat van de uniforme taak Veilig Thuis 2025 bedraagt € 276.000 negatief. Het tekort is ontstaan door vervanging van langdurig zieken. In overeenstemming met de afspraken van de formatiebegroting Veilig Thuis is het tekort uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis opgenomen.*

Stand egalisatiereserve Veilig Thuis op 31 december 2024	€	380.000
Onttrekking resultaat Veilig Thuis 2025	€	276.000
Stand egalisatiereserve Veilig Thuis op 31 december 2025	€	104.000

De resultaten per afdeling bedragen:

Programma, uniform en facultatief	Begrotings-resultaat	2e bestuurs-rapportage	Jaarrekening 2025
Veilig Thuis	0	285	282
Bijzondere Zorg	0	82	-53
Jeugdgezondheidszorg	0	19	-95
Gezond Leven	0	400	250
Algemene Gezondheidszorg	0	-135	-694
Onderzoek, Informatie en Advies	0	117	36
Overhead GGD (tussentijds geen nacalculatie naar programma's)	100	-298	0
	100	471	-274
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	0	0	0
Onttrekking egalisatiereserve Veilig Thuis	0	-285	-276
Vennootschapsbelasting 2024	0	0	0
	0	-285	-276
Resultaat	**100**	**186**	**-550**

*Bedragen * € 1.000.*

Overhead GGD:

- Ondersteunende diensten vanuit de VRGZ: De onterechte gestuurde factuur vanuit de VRGZ voor de extra doorbelasting van de ondersteunende diensten in 2024 is in 2025 gecorrigeerd. In 2025 heeft geen verrekening van kosten plaatsgevonden, resulterend in € 500.000 (€ 250.000 per jaar) positief saldo bij de GGD. Als gevolg hiervan zijn de kosten voor overhead in 2025 gedaald.
- In de begroting is € 100.000 opgenomen voor aanbesteding kantoorautomatisering. Dit is in 2025 niet uitgevoerd. De aanbesteding wordt na de mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ/GGD alsnog uitgezet en zal in 2027 hoogstwaarschijnlijk tot hogere kosten leiden.
- Kosten voormalig personeel. In 2025 is er afscheid genomen van een aantal personeelsleden. De lasten voor WW-risico en nog te betalen salaris in 2026 (€ 446.000) zijn geheel in 2025 opgenomen in kosten.
- De post onvoorzien is gebruikt om kosten voor vervanging van langdurige ziekte in het management van de GGD op te vangen.

Afdelingen GGD:

- Veilig Thuis: Door het hoge ziekteverzuim in 2025 zijn minder diensten gerealiseerd dan begroot. De wachtlijst is in 2025 toegenomen. De kosten voor vervanging van de zieke medewerkers

hebben tot een negatief resultaat geleid. Conform de afspraken van de begrotingssystematiek VT is het negatieve resultaat uit de egalisatiereserve opgenomen (€ 276.000).

- Bijzondere Zorg: In 2025 is het aantal trajecten weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren (zie onderstaande tabel).

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009	1023
Bijzondere Zorg-trajecten	497	810	1.117	624	569	508	529	694
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**	**1.717**

Daarnaast hebben in 2025 een aantal BZ-medewerkers de GGD verlaten. De vervanging van deze mensen heeft door de arbeidskrapte lang geduurd. Eind 2025 zijn de vacatures pas ingevuld. Mede hierdoor is het resultaat van Bijzondere Zorg positief. Voor 2026 is de formatie Bijzondere Zorg op het niveau gebracht van de begroting; daarnaast geldt het risico van € 200.000.

- Jeugdgezondheidszorg: 2025 kende een groot verloop in het management van JGZ. In 2025 is er fors minder extern ingehuurd, waardoor de kosten zijn gedaald. Dit heeft geleid tot het positieve resultaat in 2025.
- Gezond Leven: In 2024 is voor de facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie veel personeel aangetrokken. Deze contracten liepen door in 2025. In de tussentijdse rapportage (TR2) is uitgegaan van een tekort van € 400.000. De lagere kosten voor overhead (zie boven) en minder inzet door uitval van personeel heeft voor een vermindering van het tekort gezorgd.
- Algemene Gezondheidszorg: Het resultaat van AGZ wordt voor een groot deel bepaald door lagere kosten voor forensisch geneeskundige diensten (t.b.v. lijkschouwen en euthanasie) en forensisch medische diensten voor de politie. In 2025 is er een subsidie van het Ministerie Justitie en Veiligheid ontvangen en konden bij de politie ook nog beheerskosten in rekening worden gebracht. De overige AGZ-onderdelen hebben een positiever resultaat, omdat aflopende contracten van medewerkers in het kader van de bezuinigingen op de SPUK-uitkeringen in 2026 (voor seksuele gezondheidszorg en pandemische paraatheid) niet zijn verlengd.

Voorstel resultaatbepaling

Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat van € 550.000 als volgt te bestemmen:

1. Storting van € 500.000 in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van VRGZ en GGD.
   (Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoerings-organisatie voor de GGD; daarna ontvangt u hierover een raadsinformatiebrief van VRGZ en GGD GZ.)
2. Storting van € 50.000 in de algemene reserve.

De algemene reserve (incl. het resultaat 2025) bedraagt op 31 december 2025 € 2.148.000. Daarmee is de algemene reserve gestegen naar 126% (was 91%) van de streefwaarde. De dekking van de gekwantificeerde risico's worden voor 46% (was 39%) afgedekt.
Als het Algemeen Bestuur bovenstaand voorstel resultaatbepaling (no. 1. en 2.) overneemt, worden bovenstaande percentages voor 2025 respectievelijk 96% en 31%.

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een 'ondernemende GGD' te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het

werk als op de aanpak. Hierdoor kan de GGD de gemeenten op een eigentijdse manier blijven ondersteunen. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens toe dat we goed op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden bij het Rijk en gezondheidsfondsen die worden benut ten behoeve van gemeenten.
In de begroting 2025 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De realisatie bedraagt netto € 452.000. Daarmee kunnen we concluderen dat we voldaan hebben aan de acquisitie-doelstelling.

Risico's
In paragraaf 4.1.2 van de Jaarrekening 2025 is een tabel opgenomen van de 10 grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid. Deze tabel is identiek aan de risico-tabel, die is opgenomen in de concept Programmabegroting 2027. Wij raden u aan om voor de risico's een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting van uw gemeente.

Proces
Wij verzoeken u de behandeling van de jaarstukken 2025 in april/mei te plannen en uw zienswijze liefst vóór 1 juni 2026[1] aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken. De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Jaarrekening 2024 in de vergadering van 2 juli 2026.

De GGD verzorgt op maandagavond 11 mei a.s. een toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 wordt opgenomen en vanaf 12 mei beschikbaar gesteld via: Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal. Een uitnodiging volgt nog via de griffie Nijmegen.

Daarnaast verzorgt de GGD op 14 april een toelichting op de concept jaarrekening 2025 en concept begroting 2027 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

Tot slot laten wij u weten dat de GGD graag bereid is om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven over de werkzaamheden van de GGD en/of de concept jaarstukken 2025. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:
1. Concept Jaarverslag 2025 publieksversie
2. Concept Jaarverslag 2025 bestuursversie
3. Concept Jaarrekening 2025.

[1] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 11 juni 2026 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli voorbereiden. Mocht de raad 1 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 1 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 2 juli 2026.

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2025

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2778/26/MP
datum	31-03-2026	versie	Jaarrekening 2025
afdeling	Directie	status	Concept

Inhoudsopgave

4. Paragrafen 41
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
4.1.1 Algemene reserve 41
4.1.2 Risico's 42
4.1.3 Kengetallen 45
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 46
4.3 Financiering 47
4.4 Bedrijfsvoering 49
4.4.1 Arbo 49
4.4.2 Communicatie 49
4.4.3 Informatievoorziening 50
4.4.4 Kwaliteit 51
4.4.5 Juridische zaken 53
4.4.6 Bedrijfsvoering 53
4.4.7 Samenstelling personeelsbestand 56
4.5 Verbonden partijen 56
5. Jaarrekening 58
5.1 Balans per 31 december 2025 58
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 60
5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling 61
5.2.2 Grondslagen van waardering 61
5.2.3 Activa 61
5.2.4 Passiva 62
5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 63
5.3 Toelichting op de balans 64
5.4 Toelichting baten en lasten 73
5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid 79
5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa) 81
5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 84
5.8 Taakvelden 86
5.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 88
6. Bijlagen 95
6.1 Begrotingswijzigingen 95
6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen 95
6.3 Afname Mook en Middelaar 96
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg 97
6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid 98
6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd 99
6.7 Thematabel resultaat GGD 2025 103
6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis 104
6.9 Beleidsindicatoren 104
6.10 Overzichten naar thema's 105
6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten 109

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening 111
7. Verklaring van afkortingen 113

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-		
Aantal medewerkers (in dienst)		494
Opgenomen gelden (leningen)		13.125
Totale lasten *		54.698
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		19.730
* o.b.v. realisatie 2025		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	494
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	66
Percentage totale lasten	1,0%	547
Percentage over totale baten	3,0%	592
Streefwaarde Algemene reserve		**1.699**

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2025 weergegeven. In de begroting 2027 en meerjarenraming 2027-2030 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2025 een positief resultaat van € 550.000.
Wij stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen:

1. Bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ € 500.000.
2. Storting in de Algemene Reserve € 50.000.

Door het behalen van een positief resultaat, wordt de streefwaarde behaald.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2025**
Algemene reserve begin boekjaar	1.598
Resultaat 2025	550
Algemene reserve einde boekjaar	**2.148**

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2025**
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	4.694
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	2.148
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	46%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	**Verwachte financiële gevolgen**	**Benodigde weerstands-capaciteit**
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	5.000	2.350
Maatschappelijke risico's	625	270
Economische risico's	4.605	1.417
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	1.825	658
	12.055	**4.694**

Alle risico's zijn in 2025 opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in de tabel op de volgende 's de tien grootste risico's beschreven, inclusief de berekening.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes**				
	Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als faculatieve taken. Nieuwe regeerperiode neemt onzekerheid met zich mee over uit te voeren taken.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie GR zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	50%	€ 500.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving**				
	De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving is redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Ziekteverzuim & arbo**				
	Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	900.000	30%	€ 270.000	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerde een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
5	**Prijsstijgingen**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen *Facultatieve producten, interne kostprijs groeit door naar markt * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
6	**Weerbaarheid eigen organisatie**				
	Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuiteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
7	**(toekomst) Veilig Thuis**				
	Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
8	**Organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD**				
	De GGD heeft het streven om een eigen bedrijfsvoering op te zetten ter vervanging van de samenwerking met de VRGZ. Hier zullen eenmalig kosten voor worden gemaakt op dit uit te werken en op te zetten. De inschatting van de kosten bij reorganisaties is lastig in te schatten en brengt daarop risico met zich mee. Daarnaast is er zowel incidenteel (voor de transitie) als structureel (voor het hebben van een eigen bedrijfsvoering) sprake van extra kosten.	1.800.000	30%	540.000	* samenstellen van organisatieplan * onderzoeken verschillende scenario's * duidelijke afspraken maken overgangsperiode
9	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten**				
	Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstoring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: • Stroomuitval (in- of extern) • Bedrijfscontinuïteit in gevaar • uitval van noodzakelijke applicaties • Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	* Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Continuïteitsplan in werking * Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering * Strengere controles inrichting automatisering * Inzet AI gestuurde monitoring software * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Back up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risicoanalyse * Continuïteitsplan * Noodstroomagregraten
10	**Arbeidsmarktkrapte**				
	Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverslagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur * Andere keuzes maken of anders organiseren om krapte op te vangen
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.360.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 334.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.694.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD-beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. In de jaarrekening 2025 komt dit onderdeel terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen volgens Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Netto schuldquote	28,4%	20,8%	32,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,4%	20,8%	32,0%
Solvabiliteitsratio	6,7	7,8	6,3
Structurele exploitatieruimte	1,0	-0,2	-0,1

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar na aanschaf.
Als de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden overgebracht naar de staat van eigendommen.

Investeringen in gebouwen
De GGD heeft ultimo 2025 twee panden in eigendom, Het nieuwe hoofdgebouw in Nijmegen en het pand in Tiel. De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder.
Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan wat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Voor het hoofdgebouw in Nijmegen is in 2025 een nieuw MJOP opgesteld.

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed.
via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer

Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2025 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.
In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	95	105	97
b. De externe rentebaten	-174	0	-729
Totaal door te rekenen externe rente	**-78**	**105**	**-632**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	0	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**-78**	**105**	**-632**
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	0	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**-78**	**105**	**-632**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-78	105	-632
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

De overschrijding in het eerste kwartaal 2025 werd veroorzaakt door de invordering van een terug te betalen bedrag van 4 miljoen door het rijk. In het derde kwartaal wordt gestart met de werkzaamheden voor de Covid -19 vaccinaties. De financiering loopt niet synchroon met de start.

Kasgeldlimiet (bedragen *€ 1.000,-)				
Omvang begroting per 1-1-2025 (=grondslag)				52.391
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				4.296
	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Totaal nettovlottende schuld	-6.155	-2.568	-4.709	1.489
Toegestane kasgeldlimiet	4.296	4.296	4.296	4.296
Ruimte	**-1.859**	**1.728**	**-413**	**5.785**

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2025 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)	**2025**
1 Renteherziening op lening o/g	0
2 Betaalde aflossingen	375
3 Renterisico (1+2)	375
4 Begrotingstotaal 2025	52.391
Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5 Renterisiconorm	10.478
Toets renterisiconorm (5-3)	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.103

[1] Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Arbo

Veiligheid voor medewerkers
Voor de nieuwbouwlocatie Nijmegen, locatie Tiel en de consultatiebureaus is een nieuwe RI&E uitgevoerd.
De elektrische apparaten die in gebruik zijn op de GGD-locaties zijn geregistreerd en NEN3140 gekeurd. De apparaten die niet door de GGD zijn aangeschaft, zijn van de locaties verwijderd.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers
Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis)werkplek.
Dit jaar is een vitaliteitsbeleid én een vitaliteitshandboek ontwikkeld voor medewerkers. Hieruit is de werkgroep 'GGD Vitaal' opgezet, voorheen 'Samen Gezond Werken'.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers
De alarmeringsapp is in gebruik genomen met bijbehorende protocollen en trainingen. Met behulp van de app kan een medewerker in een noodsituatie hulp inroepen.
Tijdens de interviews van de RI&E met onder andere medewerkers, teammanagers en OR was er aandacht voor psychosociale arbeidsbelasting. De genoemde knelpunten worden in het plan van aanpak van de RI&E verder uitgewerkt.

4.4.2 Communicatie

Meerjarenstrategie 2024-2027
In 2025 hebben we extra aandacht besteed aan interne communicatie om de overgang naar een professionelere organisatie te ondersteunen. Naar buiten hebben we onze meerjarenstrategie (MJS) onder de aandacht gebracht via nieuwe praktijkverhalen in het online MJS-magazine. We hebben ze breed gedeeld via onze website, nieuwsbrieven, social media en intranet.

Vergroten zichtbaarheid GGD
Het zichtbaar maken van onze projecten en taken voor bestuur en samenwerkingspartners blijft een doorlopend aandachtsgebied. Naast de standaard kanalen zorgden jubileumboekjes voor Veilig Thuis, Housing First en Gezonde School voor extra aandacht. Ook is een start gemaakt met een corporate video die in 2026 wordt opgeleverd.

Communicatief versterken medewerkers
Medewerkers spelen een sleutelrol bij het laten zien van wat we doen. Interne communicatie om hen aangesloten te houden bij de organisatie(ontwikkelingen), is van groot belang. In 2025 plaatsten we daarom ruim 200 intranetberichten, maakten 20 interne vlogs met onze directeur en organiseerden 7 keer een 'lunch & learn'. Ook hebben we interne projecten ondersteund, zoals het GGD-breed bundelen van vaccinaties en het uitbreiden van de JGZ-dienstverlening 0-4 jaar (overname van Santé Partners).

Website en social media
De GGD-website trok in 2025 ruim 350.000 bezoekers (in 2024: 300.000) die samen 753.755 pagina's bekeken. De website van Veilig Thuis werd bezocht door ruim 20.000 bezoekers (in 2024: 16.000) die samen 49.719 pagina's bekeken. Op Facebook en Instagram plaatsten we 70 berichten, waarmee we zo'n 200.000 mensen bereikten. Het bereik via deze media liep wat terug, onder meer omdat het onbetaald bereik van doelgroepen lastiger werd gemaakt door Meta. Op LinkedIn plaatsten we 80 berichten (excl. berichten over vacatures); deze werden 297.861 keer gezien (in 2024: 260.000).

Pers
Team Communicatie heeft 70 eerste contactmomenten geregistreerd (pers belt met een verzoek), met circa 20 vervolgcontactmomenten. Meestal ging dit om persvragen rond gezondheidskwesties in de regio. Persberichten die we uitstuurden, gingen onder meer over gezondheidsmonitors, lokale en regionale projecten, gezondheidsonderwerpen en de najaarscampagne corona.

4.4.3 Informatievoorziening

Versterken digitale dienstverlening
We zijn niet aangesloten op de MijnOverheid Berichtenbox vanwege de hoge structurele kosten. Als alternatief voor de papieren post hebben we daarom de digitale cliëntportalen van onze primaire processen samen met de leverancier geoptimaliseerd. Cliënten kunnen vanaf 2026 hun post veilig digitaal ontvangen en ook digitaal hun vraag stellen als voorbereiding op een consult.

Het onderzoek naar het gebruik van een chatrobot is ondergebracht in het organisatiebrede project voor de implementatie van een multichannel klantcontactcentrum (KCC).

Krapte op arbeidsmarkt voorkomen
Door het toepassen van AI en de automatisering van repeterende processen is een efficiëntieslag gemaakt in verschillende primaire processen. Zo is de medicatieverstrekking bij Seksuele Gezondheid verder geoptimaliseerd. Ook worden, via de implementatie van een modern en innovatief nieuw Digitaal Dossier JGZ, de processen bij JGZ volledig opnieuw ingericht op basis van automatisering en AI.

Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving
In april 2025 is de 1e hercontrole van de NEN7510 certificering succesvol doorlopen. De voorbereidingen op de overgang naar de nieuwe 2024-versie van de NEN7510 norm liggen op schema.
Alle leveranciers voldoen aan de eisen van NEN7513 voor het vastleggen van alle gebruikershandelingen in een softwarepakket. Een aantal van deze leveranciers (JGZ en Seksuele Gezondheid) nemen we, na een succesvolle aanbesteding in 2025, in 2026 in gebruik.
Livegang van de NIS2 is uitgesteld tot juli 2026. Tijdens de audit NEN7510 is vastgesteld dat wij al grotendeels aan de vereisten van NIS2 voldoen. De resterende onderdelen zullen op tijd af zijn.
De Wet digitale overheid (Wdo) is volledig geïmplementeerd voor de delen die al geïmplementeerd moeten worden. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) zit in de afronding van de implementatie. De Archiefwet 2022 is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2027; we voldoen al wel aan de nieuwe vereisten (voor zover bekend) en hebben deze laten toetsen tijdens de archiefaudit van eind 2025.
Door een beleidswijziging bij het Ministerie van VWS hoeft de GGD UZI-certificaten niet te vervangen. Gegevensuitwisseling ‘Medicatieoverdracht’ is afgerond in juli 2025. De doorontwikkeling in de beheerfase is gestart.
Gegevensuitwisseling ‘Babyconnect’ is door het Ministerie van VWS verlengd tot 1 januari 2028.
Aansluiting op ToegangVerleningService (TVS) voor JGZ is gerealiseerd waardoor cliënten toegang hebben tot hun medisch dossier (of dat van hun kind(eren)). Aansluiting op TVS voor andere domeinen wordt niet doorgezet door de komst van PGO’s. We gaan niet aansluiten op leveranciersafhankelijke cliëntportalen maar op de landelijke basisvoorzieningen.

De Informatiegestuurde GGD
De data-infrastructuur wordt continu geoptimaliseerd om onze gegevens uit het primaire proces van de verschillende afdelingen veilig toe te passen in sturingsrapporten. Ook aan kwaliteit en continuïteit van rapportages is gewerkt.

Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy
Een ISO is aangesteld bij de VRGZ en wordt gedeeld met de GGD.
Via de VRGZ zou aansluiting op een SOC plaatsvinden via een landelijke aanbesteding van het NIPV. Helaas is deze aanbesteding vertraagd, waardoor aansluiting op een SOC nog niet gerealiseerd is.
Vergroting van privacybewustzijn en informatiebeveiligingsbewustzijn is versterkt via een e-learningprogramma. In het vierde kwartaal is dit programma getest en geoptimaliseerd met een pilotgroep.
Voor de nieuw in te stromen werknemers per 1 januari (van Santé Partners) is een introductieprogramma op maat gemaakt.
Via blogposts zijn medewerkers steeds meegenomen in nieuwe ontwikkelingen en risico's ten aanzien van informatiebeveiliging.
De levereranciersbeoordelingen zijn gestroomlijnd met de periodieke leveranciersgesprekken.
We hebben een Handboek Informatiebeheer& Privacy uitgegeven en via een campagne onder ieders aandacht gebracht. De handleiding is een toegankelijke samenvatting van de beleidsregels.
Er is een update gemaakt van de 10 Gouden Regels. Deze worden nu op alle laptops standaard weergegeven op de achtergrond.

Inrichting geïntegreerde planningstool
Ter ondersteuning van efficiënte bedrijfsvoering is gestart met de inrichting van een planningstool (Keen) met een standaardkoppeling naar het AFAS-systeem. Hiermee wordt inzicht in en beheer van planningen verbeterd en de administratieve last verminderd.

Openbaarheidsparagraaf
In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. De openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Actieve openbaarmaking
In de Woo staan informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Deze categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar dat mag gefaseerd gebeuren. GGD Gelderland-Zuid heeft de eerste informatiecategorieën - in lijn met de fasering - openbaar gemaakt. In 2025 werkten we verder aan het inventariseren en openbaar maken van de informatiecategorieën uit de Woo.

Passieve openbaarmaking
In 2025 ontving GGD Gelderland-Zuid twee Woo-verzoeken. Bij navraag bleek 1 verzoek een AVG-verzoek te zijn. Het andere verzoek is in behandeling genomen en afgehandeld. In 2025 is de GGD aan de slag gegaan met het verder verbeteren en versnellen van het Woo-proces. Onder andere door meer gebruik te maken van tooling en door intensiever contact met verzoekers.

4.4.4 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem
Het kwaliteitsmanagementsysteem van de organisatie is gecertificeerd op basis van normenkaders van HKZ 2019 en NEN7510. De externe audits zijn succesvol verlopen.

Kwaliteitsinformatiepunt
Alle afdelingen gebruiken het kwaliteitsinformatiepunt (KIP). KIP zorgt voor laagdrempelige beschikbaarheid van actuele resultaten van 'Meldingen ter verbetering', interne audits, ervaringsonderzoeken, leveranciersbeoordelingen en klachten. (Team)managers en medewerkers

met bijzondere kwaliteitstaken werden op deze manier in staat gesteld om op basis van actuele data te sturen op kwaliteit.

Melding ter verbetering (MTV)
Het melden van incidenten draagt bij aan het continu verbeteren van de kwaliteit van zorg en dienstverlening en aan de veiligheid van GGD-medewerkers. Medewerkers melden (bijna-) incidenten via de zogenaamde MTV-procedure. Meldingen worden systematisch onderzocht op verbeterpotentieel en leiden waar dat kan tot verbetering.

Binnen de GGD brede MTV-commissie worden meldingen en het meldgedrag binnen de organisatie besproken. Naast de zogenaamde 'Meldingen Incident Cliënt', 'Melding Incident Medewerkers' en 'Informatie beveiligingsincidenten' is het nu ook mogelijk om 'Transmurale Incident Meldingen' te maken. Dit zijn meldingen over (bijna-)incidenten in samenwerking met ketenpartners. Zo nodig wordt samen met ketenpartners gekeken naar verbetermogelijkheden.

Er is continu zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdeling- en GGD-niveau. Het totaal aantal meldingen in 2025 was 261 (277 in 2024).

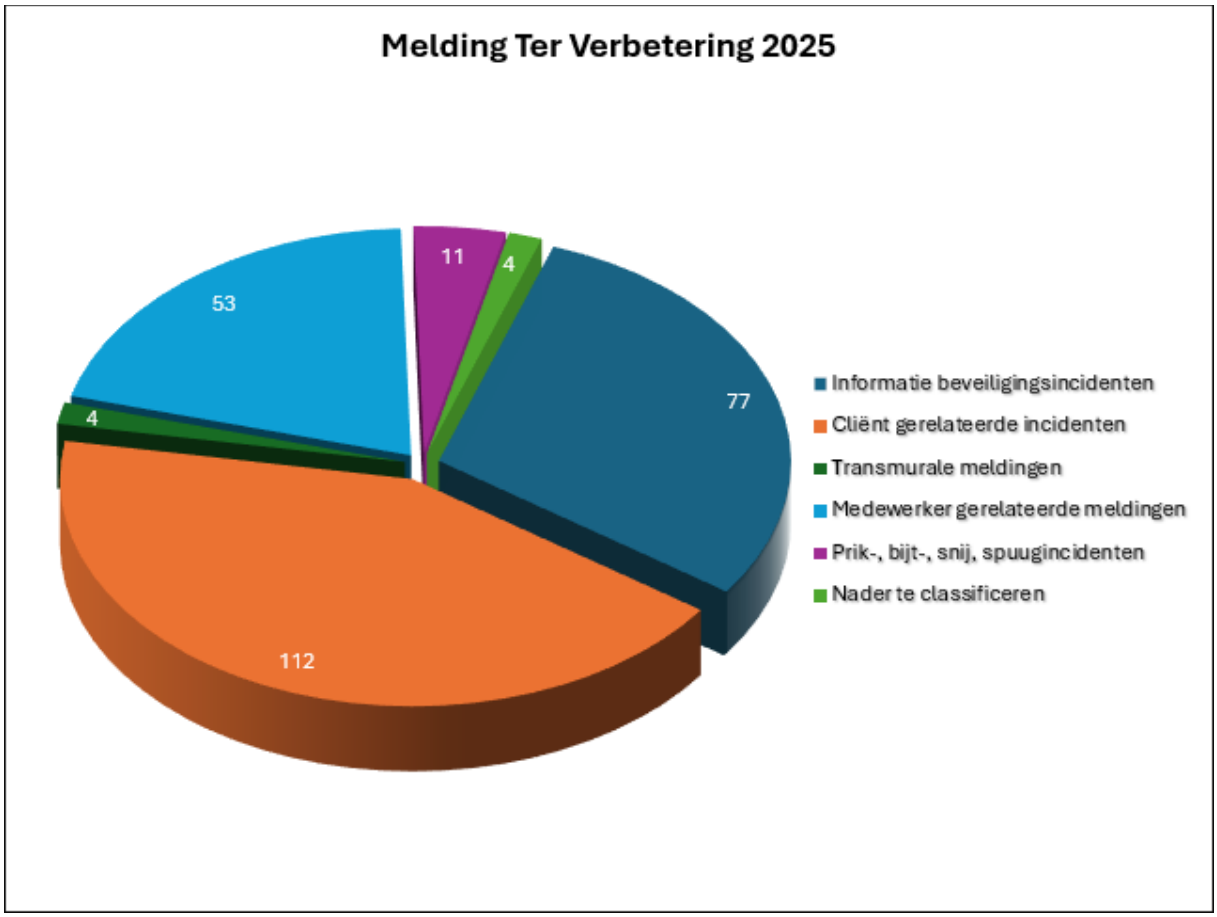

Ervaring in beeld
Op verschillende afdelingen is ervaringsonderzoek gedaan. Voorbeeld hiervan zijn ervaringsonderzoeken bij cliënten van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ).
Het cliëntonderzoek over het gebruik van de Edinburgh Postnatal (Postpartum) Depression Scale toont dat ouders waarderen dat JGZ meer aandacht besteedt aan postnatale depressie. Ouders zijn tevreden over de gesprekken met en adviezen van de JGZ. Zij geven hiervoor als waardering rapportcijfer 7,7.

Een cliëntervaringsonderzoek onder cliënten van het frontoffice van de JGZ toont dat het contact met de frontofficemedewerker gemiddeld met rapportcijfer 8,8 wordt gewaardeerd. De wachttijd is niet te lang, de medewerker is vriendelijk, er wordt in bijna alle gevallen direct antwoord gegeven op de vraag en bellers zijn goed verder geholpen.

Klachten
In 2025 ontvingen de klachtenfunctionarissen 78 klachten (54 klachten in 2024). Hiervan zijn 2 klachten behandeld door de onafhankelijke klachtencommissie.

4.4.5 Juridische zaken

Juridische Zaken (JZ) heeft in 2025 de organisatie vertegenwoordigd in meerdere juridische procedures (bezwaarschriftenprocedure, klachtenprocedures, aansprakelijkstelling).
Ook heeft JZ relevante wet- en regelgeving voorbereid en geïmplementeerd. Daarnaast was JZ onder andere betrokken bij het ontwikkelen van een GGD-brede werkwijze voor dossierverzoeken en de aanvraag van een nieuwe BRP-autorisatie (Basisregistratie Personen, voorheen Gemeentelijke Basisadministratie), zodat beide processen in lijn zijn met de huidige wet- en regelgeving. JZ heeft ook geadviseerd bij de uitbreiding JGZ 0-4 in de regio Rivierenland en de overgang naar nieuwe cliëntensystemen op 2 afdelingen.
Daarnaast zijn medewerkers ad hoc geadviseerd in casussen. Dat ging bijvoorbeeld over voorbehouden handelingen, patiëntenrechten, gegevensdeling, dossiervoering, vorderingen vanuit justitie, wettelijke bevoegdheden van toezichthouders, klachten en gezagskwesties. Ook zijn diverse contracten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten opgesteld en gecontroleerd.

4.4.6 Bedrijfsvoering

Financiën en Inkoop
Toetsing van inkooptrajecten gebeurt via de verbijzonderde interne controle (VIC). De bevindingen hiervan worden, als dat mogelijk is, vertaald naar verbetervoorstellen van het inkoopproces. Voor 2025 zijn er vanuit de VIC geen afwijkingen naar voren gekomen.

Doorontwikkeling Inkoopproces
In 2025 hebben we het inkoopteam voltallig gemaakt, zodat contract- en leveranciersmanagement beter verankerd kunnen worden in de organisatie. Hiermee geven we invulling aan het vastgestelde inkoopverbeterplan dat gericht is op de periode 2021-2025. De projectfase is afgerond en inkoopvolwassenheidsniveau 3 is behaald. Op sommige onderdelen halen we niveau 4. De komende periode wordt op een aantal thema’s, zoals contract- en leveranciersmanagement doorgewerkt om deze te verbeteren.

Vastgoed

Hoofdkantoor Nijmegen
In 2025 is de nieuwbouw in Nijmegen in gebruik genomen; die wordt als zeer gebruiksvriendelijk ervaren. Het gebruik van het parkeerterrein gaat in goede samenwerking met het naastgelegen bowlingcentrum.
Het afgelopen jaar was met name het voortzetten van het onderhoud in de garantieperiode t/m december 2025 een belangrijk aandachtspunt. Hiervoor zijn onderhoudscontracten afgesloten met de leveranciers/aannemers en onderaannemers vanuit de nieuwbouw. Inmiddels zijn deze onderhoudscontracten ook voor het jaar 2026 verlengd of met benodigde aanpassingen voortgezet. Door het onderhoud bij deze partijen neer te leggen worden de vanuit de nieuwbouw afgegeven garanties op diverse elementen geborgd.

In 2025 heeft het ICT-team van VRGZ de verhuizing van de ICT naar de nieuwbouw afgerond en nazorg geleverd.

JGZ-locaties
Het beheer van de 19 consultatiebureaulocaties is volgens afspraak uitgevoerd en hierover is financiële verantwoording afgelegd aan de gemeenten.
In Nijmegen zijn in het nieuwe hoofdkantoor de JGZ-locaties Nijmegen Centrum en Oost gehuisvest, naar grote tevredenheid van medewerkers en ouders.
In Aldenhof is druk gewerkt aan het Ketelhuis waar medio 2026 de nieuwe locatie Aldenhof wordt gehuisvest.
In Nijmegen-Noord is besloten om de bestaande ruimte in De Klif samen met de gemeente te vergroten om te voldoen aan de hedendaagse eisen.
In Wijchen is de locatie Mozaïek klaargemaakt om die in 2026 te gaan betrekken en wordt de huidige locatie afgestoten.
De locatie in Opheusden is eind van 2025 gesloten en opgeleverd aan de Gemeente Neder-Betuwe. Jeugdgezondheidzorg in Neder-Betuwe vindt nu alleen plaats in Ochten.

In 2025 hebben bouwkundige werkzaamheden plaatsgevonden in alle 9 consultatiebureaus van Santé Partners. De GGD gaat de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland vanaf 2026 overnemen van Santé Partners. Hiervoor zijn ook alle voorbereidingen getroffen om het facilitair beheer van deze locaties over te nemen per 1-1-2026. De afdeling ICT van de VRGZ heeft de 9 locaties van Santé Partners op het netwerk aangesloten. Voor 68 nieuwe collega’s is er een nieuw account aangemaakt en zijn een laptop en telefoon geregeld.

HRM

Organisatieontwikkeling
Op basis van het Inspirerend Kader en de Besturingsfilosofie is in 2025 verder gewerkt aan het concreet maken van deze uitgangspunten. Begin 2025 heeft Berckeley Square, op basis van diverse interviews met medewerkers en leidinggevenden, een beeld geschetst dat dient als fundament voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Dit heeft geleid tot het formuleren van de beweging van A naar B: een gewenst toekomstperspectief dat aansluit bij de beloftes uit het Inspirerend Kader. Tijdens de leiderschapsbijeenkomsten hebben leidinggevenden zich het toekomstperspectief eigen gemaakt. In het najaar vond de eerste medewerkersbijeenkomst plaats. In 2025 is bovendien voor het eerst gewerkt met ontwikkellijnen. Doel hiervan is om samen naar een nog professionelere organisatie te groeien.

Vitaliteit en verzuim
In het MBTO van 2025 (zie hieronder) is het onderwerp vitaliteit bij medewerkers uitgevraagd. Deze output wordt gebruikt voor het vitaliteitsprogramma.
Voor verzuim is een streefcijfer van 5% vastgesteld (voor VT 8–9%). De arbodienst levert elk kwartaal trendrapportages, en voor JGZ, AGZ en VT zijn verdiepende analyses gemaakt en besproken. Het verzuim stijgt, vooral het langdurig en psychisch verzuim. Teammanagers hebben een verzuimtraining gevolgd en de eerste Sociaal Medisch Teams zijn in het najaar gestart. Ook zijn aanvullende werkafspraken gemaakt met de arbodienst, waardoor de bedrijfsarts zichtbaarder is en het onderlinge contact is verbeterd.

Medewerkers Betrokken- en Tevredenheidsonderzoek (MBTO)
In 2025 is een MBTO uitgevoerd, met een respons van 93%. De gemiddelde tevredenheidscore steeg van een 7,4 in 2021 naar een 8,0 in 2025!
Het MBTO is ingericht als een (minimaal) jaarlijks terugkerende feedbackcyclus vanuit medewerkers, voor input over beleid en strategische doelen. De resultaten zijn gebruikt om per afdeling verbeteringen aan te brengen. Daarnaast zijn de resultaten op de vraag rondom de belofte aan de medewerkers gebruikt als input voor de ontwikkellijnen (zie hierboven). De vraag over

vitaliteit is gebruikt als input voor de werkgroep vitaliteit om het vitaliteitsprogramma vorm te geven.

Herijking structuur JGZ en invlechten JGZ 0-4 in Rivierenland
Met de komst van de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland (vanuit Santé Partners) is de afdelingsstructuur van JGZ herzien. Ook worden per 1-1-2026 68 nieuwe medewerkers welkom geheten bij de GGD.

Nieuwe medewerkers
In 2025 zijn 55 vacatures opengesteld en verwerkt door HRM. Hiervan waren 7 vacatures voor managers en teammanagers. Er zijn 4 introductiebijeenkomsten georganiseerd, waaraan 50 nieuwe medewerkers hebben deelgenomen. De aanwezigen hebben tijdens de bijeenkomst de ambtenaren-eed of -belofte afgelegd.

Functiehuis - HR21
Het huidige functiehandboek is geanalyseerd om te kijken of grootschalig onderhoud noodzakelijk is. De conclusie was dat dit niet nodig is. In totaal zijn bijna 25 functies opnieuw tegen het licht gehouden, waarvan 12 functies van de corona-organisatie.

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn. Er zijn in 2025 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie paragraaf 5.2.5).

De overschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening. De begrotingsonrechtmatigheid is als acceptabel aangemerkt (zie tabel in paragraaf 5.5).

4.4.7 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2025	2024	2023	2022
Aantal medewerkers				
Aantal medewerkers in dienst (excl. stagiaires en inhuur)	494	505	477	460
Aantal medewekers coronabestrijding			211	467
Aantal Pnil*	34	26		
Totaal medewerkers GGD	528	531	688	927
Aantal FTE				
Fte in dienst	397	391	372	358
Fte inhuur	9	7	14	33
Overige indicatoren				
Gemiddelde leeftijd	46	46	46	46
Verhoudingen %:				
Man	10,7	11,9	10,8	11,1
Vrouw	89,1	87,9	89,0	88,7
Non-binair	0,2	0,2	0,2	0,2
Ziekteverzuim %	8,8	6,4	6,3	6,5

Peildatum 31 december 2025
*Personeel niet in loondienst

4.5 Verbonden partijen

De GGD werkt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van de samenwerking.

5

Jaarrekening

Algemeen bestuur d.d. 02 juli 2026

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2025

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2025		31-12-2024	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	20.896		21.689	
		20.896		**21.689**
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	139		143	
		139		**143**
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	93		21	
Openbare lichamen Gemeenten	1.915		1.628	
Openbare lichamen Overige	367		481	
Uitzettingen Rijks schatkist	2.709		6.718	
Overige vorderingen	132		203	
		5.214		**9.051**
Liquide middelen				
Kassaldi	6		4	
Banksaldi	90		57	
		96		**61**
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	44		46	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	542		30	
Overige nog te ontvangen bedragen	318		499	
		903		**574**
Totaal		**27.248**		**31.518**

PASSIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2025		31-12-2024	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.598		1.750	
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227		227	
Bestemde reserve VT	104		380	
Gerealiseerd resultaat	550		-81	
		2.478		**2.276**
Voorzieningen				
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	2.578		2.380	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	385		237	
		2.963		**2.616**
Langlopende schulden				
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Langlopende schulden	13.125		13.500	
		13.125		**13.500**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	1.764		1.755	
Overige schulden	3.537		3.412	
		5.302		**5.166**
Overlopende passiva				
Overige nog te betalen bedragen	453		1.113	
Overige vooruit ontvangen bedragen	2.927		6.847	
		3.380		**7.960**
Totaal		**27.248**		**31.518**

Gewaarborgde leningen	**0**	**0**
Garantiestelling	**0**	**0**

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2025 is op 5 september 2024 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Primaire begroting 2025	Realisatie 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.792	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturer	3.456	3.702	3.053
Subsidies Rijk	6.055	6.630	6.522
Subsidies Gemeenten	7.411	5.645	7.702
Overige opbrengsten	6.257	4.183	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	340	0
Totaal baten	**54.972**	**52.291**	**52.862**
Lasten			
Personeelskosten	40.123	37.690	38.812
Huisvestingskosten	2.000	2.290	2.345
Kantoormiddelen	90	168	86
Medische kosten	1.623	1.214	1.282
Communicatieapparatuur	2.408	2.091	1.998
Vervoermiddelen	79	81	47
Afschrijvingen	1.031	1.267	372
Algemene kosten	3.671	3.107	4.447
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.159	4.204
Voorlichting	99	41	34
Rentebaten en -lasten	-78	283	-632
Totaal lasten	**54.698**	**52.391**	**52.993**
Totaal saldo van baten en lasten	**274**	**-100**	**-130**
Reserves			
Toevoegingen reserves	0	0	-18
Onttrekkingen reserves	276	0	60
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**550**	**-100**	**-88**
Vennootschapsbelasting			
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
Resultaat na vennootschapsbelasting	**550**	**-100**	**-81**

In 2025 heeft er geen begrotingswijziging plaatsgevonden.

Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (VpB) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de VpB-aangifte.

5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.2.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden overgebracht naar de staat van eigendommen.

De bouw van het nieuwe hoofdkantoor van GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen is in 2024 afgerond. De afschrijving van dit gebouw is gestart op 1 januari 2025. Het gebouw wordt in 40 jaar afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa
Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.4 Passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2025. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel en kantoor Professor Bellefroidstraat te Nijmegen heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4).
Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking (zijnde een overschrijding) van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd indien deze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur is gemeld. Onder 'tijdig melden' wordt verstaan bij de 1e of 2e tussentijdse rapportage of bij de jaarstukken. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
    a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
    b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
    c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
    d. Er is sprake van een overschrijding van lasten welke past binnen het bestaande beleid maar wordt veroorzaakt door een feit/gebeurtenis dat zich voordoet op een moment dat er geen begrotingswijziging meer door het Algemeen Bestuur kan worden vastgesteld.
    e. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur (zoals volgt uit d.), worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde €1.093.960) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen;

5.3 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidig boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2025	31-12-2024
Gebouwen		
Gebouwen	19.358	19.828
Onderhanden investeringen	0	0
*Bijdrage derden**	-1.242	-1.242
Overige materiële vaste activa		
Automatisering	1.491	1.495
*Bijdrage derden***	-164	
Inventaris	1.438	1.587
Overige bedrijfsmiddelen		
Vervoermiddelen	15	21
	20.896	**21.689**

* De gemeente Nijmegen heeft bijgedragen in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.
** Gemeenten Rivierenland hebben bijgedragen in de kosten voor automatisering JGZ -4 Rivierenland.

Afschrijving per categorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	20.257	3.523	3.739	139	27.658
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-428	-2.028	-2.152	-118	-4.726
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	-1.242	0	0	0	-1.242
Boekwaarde per 1 januari	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**
Investeringen	-2	379	25	0	402
Afschrijvingen	-468	-382	-174	-6	-1.031
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	0	-164	0	0	-164
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	**18.116**	**1.327**	**1.438**	**15**	**20.896**
Aanschafwaarde per 31 december	19.012	3.737	3.764	139	26.653
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-896	-2.410	-2.326	-125	-5.757
Boekwaarde 31-12-2025	**18.116**	**1.327**	**1.438**	**15**	**20.896**

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2025	31-12-2024
Vaccins	139	143
	139	**143**

De voorraad betreft alleen de voorraad vaccins van de reizigersvaccinaties. De vaccins voor het RijksVaccinatieProgramma en Covid-19 zijn in beheer van het RIVM.

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2025	31-12-2024
Debiteuren	132	171
Openbare lichamen Rijk	93	21
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	1.915	1.628
Openbare lichamen Overige	367	514
	2.505	**2.334**

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2025	31-12-2024
Uitzettingen Rijks schatkist	2.709	6.718
	2.709	**6.718**

Het saldo in de Rijksschatkist is ten opzichte van 2024 gedaald. In 2025 zijn de terug te betalen bedragen voor de Covid-19 vaccinaties uit de tweede helft 2023 (€ 4.413.000) door VWS ingevorderd. Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 3.500.000. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	63	52	58	88
Ruimte onder het drempelbedrag	937	948	942	912
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijksschatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2025	31-12-2024
Rijk	44	46
Gemeenten	571	30
Overig	318	499
	933	**574**

Waarvan	31-12-2024	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Rijk				
Hielprik	7	8	7	8
Jong Leren Eten	11	0	11	0
PrEP	0	0	0	0
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	0	0	0	0
Extra cohort Maternale kinkhoest	15	23	15	23
Implementatie HPV	13	14	13	14
Totaal Rijk	**46**	**44**	**46**	**44**
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	24	10	24	10
Verkenning uitbreiding dienstverleing 4- Rivierenland	0	560	0	560
Samenwerkplaats sluitende aanpak	5	0	5	0
Totaal Gemeenten	**30**	**571**	**30**	**571**

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2025	31-12-2024
ING bank	0	0
Kas	6	4
Rek. courant BNG-bank	90	57
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	96	**61**

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000 aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 3 juli 2025 ingestemd met de onttrekking van het resultaat van 2024 (€ 152.000). De algemene reserve bedroeg na de onttrekking € 1.598.000. De algemene reserve in de jaarrekening 2024 bedraagt € 1.750.000.

Egalisatiereserve Veilig Thuis

Op 3 juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur ook besloten tot toevoeging van € 17.896 aan de egalisatiereserve. Het saldo van de egalisatiereserve inclusief toevoeging bedraagt € 379.806.
In 2025 komt het resultaat van Veilig Thuis op € 276.304 tekort uit. Het tekort is ontstaan door de vervanging van ziek personeel. Dit tekort is volgens de regels van de begrotingssystematiek Veilig Thuis uit de opgebouwde egalisatiereserve opgenomen.

Hoogte egalisatiereserve 01-01-2025	€	379.896
Opname tekort Veilig Thuis 2025	€	276.304
Saldo egalisatiereserve 31-12-2025	€	103.592

Resultaat 2025

Het resultaat 2025 bedraagt in totaal € 550.000. Hiervan is € 276.000 opname uit de egalisatiereserve VT en € 274.000 resultaat op de taken van GGD Gelderland-Zuid. Ten opzichte van de begroting is het resultaat € 374.000 gunstiger uitgevallen. De resultaten per werkveld en afdeling worden uitgewerkt in de thematabel op pagina 104.
Het resultaat Veilig Thuis bedraagt € 276.000. Het tekort Veilig Thuis is opgenomen uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis.

Eigen vermogen	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	1.598	1.750
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	227
Bestemde reserve VT	104	380
Gerealiseerd resultaat	550	-152
Uit te betalen resultaat VT	0	72
	2.478	**2.276**

Verloop reserves 2025

Mutaties eigen vermogen	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Terugbetaling deelnemende gemeenten	Stand 31-12-2025
Algemene reserve	1.750	0	152	0	1.598
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	0	0	0	227
Bestemde reserve VT	380	0	276	0	104
Gerealiseerd resultaat VT	72	0	0	72	0
	2.428	**0**	**428**	**72**	**1.928**

Het resultaat 2024 is in overeenstemming met besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2024	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2025
Onderhoud kantoorpanden	237	148	0	0	385
Niet actief personeel	792	823	-610	-377	628
Verlofsparen	1.587	362	0	0	1.950
	2.616	**1.333**	**-610**	**-377**	**2.963**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. In 2024 is het MJOP hierop aangepast. Vanaf 2025 wordt het MJOP voor het pand in Nijmegen hieraan toegevoegd.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. In 2025 zijn een aantal medewerkers met veel dienstjaren uit dienst gegaan. Dit heeft de hoge storting in de voorziening tot gevolg. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2025 is een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. De getroffen voorziening dekt de opname van verlofsparen in de toekomst.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000 opgenomen. Deze lening wordt in 40 jaar afgelost.

Leningen	31-12-2024	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2025
BNG Lening	13.500	0	-375	13.125
	13.500	**0**	**-375**	**13.125**

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	1	140
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	25	56
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	610	688
Overige Crediteuren	1.128	871
	1.764	**1.755**

De openstaande posten overige crediteuren zijn reguliere verplichtingen die in de loop van januari 2026 zijn voldaan.

Belastingen en sociale premies	31-12-2025	31-12-2024
Nog te betalen omzetbelasting	15	87
Nog te betalen loonbelasting	2.504	2.421
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	458	458
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.977	**2.966**

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari 2026 betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2025	31-12-2024
Nog te betalen salarissen	79	46
Reservering verlofuren	482	400
	561	**446**

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2025 horen. De reservering verlof uren betreffen verlofuren die nog niet aan het spaarverlof zijn toegevoegd.

Overlopende passiva	31-12-2025	31-12-2024
Vooruit ontvangen bedragen	2.927	6.847
Nog te betalen bedragen	453	1.113
	3.380	**7.960**

Specificatie van vooruit ontvangen / terug te betalen bedragen	31-12-2025	31-12-2024
Rijk	1.418	5.753
Gemeenten	1.087	914
Overig	875	1.293
	3.380	**7.960**

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2024	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2025
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	5	0
Afkoopregeling frictiekosten meerkostenregeling Corona	17	5	0	22
Vervolg impuls Implementatie RVP	150	0	38	113
Vervolg impuls versterking kennisfunctie GGD GZ	16	0	16	0
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid 2024	188	37	0	225
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid Regio Oost	42	27	46	23
Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en zorg	20	0	20	0
Jong leren eten	0	31	0	31
Totaal Rijk	**498**	**100**	**125**	**473**
Gemeenten				
Beuningen kind naar gezond gewicht 2025	13	0	13	0
Culemborg Valpreventie meerjarig	35	48	48	35
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	15	0	15	0
Maasdriel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	13	22	0	35
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	21	0	21	0
Nijmegen CT BW & MO	0	30	0	30
Nijmegen Coördinatie regionaal netwerkaanpak seksueel geweld	16	0	16	0
Nijmegen Kanaalzone Omgevingswet	9	0	9	0
Nijmegen Gecombineerde Lifestyle Interventies	0	31	0	31
Nijmegen SchoolsOUT	4	0	4	0
Nijmegen Beweeg je Fit	0	41	0	41
Nijmegen Voorzorg	121	108	121	108
Tiel Stevig Ouderschap Rivierenland	0	22	0	22
West Betuwe Leefstijlspreekuur	30	0	30	0
West Betuwe Valpeventie	100	95	100	95
Zaltbommel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	13	59	0	73
	391	**456**	**377**	**470**

Terug te betalen bedragen	31-12-2024	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2025
Rijk				
Spuk covid-19 vaccinaties	4.948	21	4.413	555
Spuk Pandemische Paraatheid	278	81	0	358
PrepSubsidie	29	7	29	7
SG Cliëntenzorg	0	25	0	25
Totaal Rijk	**5.255**	**134**	**4.443**	**946**
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	42	23	42	23
Beuningen Facultatieve taken JGZ	6	0	0	6
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	1	0	0	1
Berg en Dal Gezonde School	2	0	0	2
Culemborg valpreventie	13	222	13	222
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	11	15	0	26
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	36	3	36	3
Nijmegen Beweeg je fit	13	0	13	0
Nijmegen Eergerelateerd geweld	61	0	61	0
Nijmegen Housing First	0	1	0	1
Nijmegen Doorbraak budget	44	18	0	62
Nijmegen Winterprotocol buitenslapers	0	49	0	49
Nijmegen CT BW & MO	48	21	0	69
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	2	0
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	0	26	0	26
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit	0	14	0	14
Nijmegen Gezond ouder worden	4	16	4	16
Nijmegen Ketenaanpak in Valpreventie en gezonde voeding	131	64	131	64
Nijmegen Aanpak Gezonde Jeugd en Jongeren	6	0	6	0
Nijmegen Kansrijke start 2024	1	0	1	0
Nijmegen Pilot Kind naar gezond gewicht	23	0	23	0
Nijmegen Kinderrechten Nu	5	0	5	0
Nijmegen Ouderenmishandeling	55	0	55	0
Nijmegen Schoolsout	10	0	10	0
Tiel Logopedie	0	2	0	2
West Betuwe Valpreventie	7	18	0	26
West Betuwe JGZ Facultatief	2	3	0	6
	523	**495**	**402**	**617**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 27 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 763.982. Zie onderstaande specificatie:

(bedragen x € 1,-)	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzegtermijn
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kultuurhus (Roerdompstraat)	18.446	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	61.791	30-06-2028	12 mnd
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	21.339	31-12-2027	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	29.231	31-12-2028	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	32.530	31-12-2030	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	18.548	31-12-2026	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	18.247	31-12-2028	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	3.807	01-11-2026	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	25.877	01-06-2026	
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	23.680	31-07-2026	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	69.820	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	53.613	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	25.838	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	46.349	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	31.377	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	23.051	onbepaalde tijd	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	17.183	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	57.680	14-07-2026	12 mnd
Ammerzoden (Het Bussche Kempke 2)	5.384	onbepaalde tijd	12 mnd
Asperen (van Langerakstraat 4)	24.167	31-12-2031	12 mnd
Beusichem (De Wielstraat 18)	5.400	31-12-2026	12 mnd
Culemborg (Godfried Bomanstraat 2)	19.894	31-12-2028	12 mnd
Geldermalsen (Rijksstraatweg 64)	26.655	01-01-2031	6 mnd
Kerkdriel (Leijensteinstraat 4)	14.772	31-12-2030	12 mnd
Maurik (Homoetsestrat 38b)	12.408	8-9-2026	6 mnd
Tiel (Wadenoijenlaan 110)	37.811	31-12-2030	12 mnd
Zaltbommel (Johan de Wittstraat 6a)	39.084	1-1-2027	

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

5.4 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000 toegelicht.

Algemeen

In de vastgestelde begroting is € 100.000 overschrijding opgenomen voor besteding aan aanbesteding kantoorautomatisering.

Verschillen in deze jaarrekening ten opzichte van de begroting 2025

	Bedragen x €1.000
	Jaarrekening 2025
Resultaat begroting 2025	**100 N**
Baten	
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	245 N
Subsidies Rijk	575 N
Subsidies gemeenten	1.767 P
Opbrengsten derden	2.075 P
Acquisitiedoelstelling	340 N
Totaal verschil baten	**2.681 P**
Lasten	
Personeelskosten	2.433 N
Overige kosten	136 N
Post onvoorzien	262 P
Totaal verschil lasten	**2.307 N**
Onttrekking bestemde reserve VT	276 P
Resultaat 2025	**550 P**

De toevoeging N staat voor negatief en betekent meer kosten of minder opbrengsten. De toevoeging P staat voor positief en betekent minder kosten of meer opbrengsten. Bovenstaande bedragen worden gedetailleerd toegelicht in de volgende paragrafen.

Het resultaat bedraagt afgerond € 550.000 positief.

Baten

Bedragen x € 1.000

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Uniforme taken	31.792	31.792	29.783
Uniforme taken o.b.v. facturen	3.456	3.702	3.053
	35.249	**35.494**	**32.836**

Uniforme taken op basis van facturen **245 N**

- Rotavirus nog vergoed via Rijk i.p.v. gemeentefonds 110 N
- Incidentele inspecties lager dan begroot 122 N
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus zijn lager dan begroot 13 N

Overige opbrengsten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Subsidie rijk	6.055	6.630	6.522
Subsidies gemeenten	7.411	5.645	7.702
Overige opbrengsten	6.257	4.183	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	340	0
	19.724	**16.797**	**20.027**

Subsidies Rijk **575 N**

- SPUK COVID-19 vaccinaties 870 N
- Subsidie Prep/Seksuele Gezondheid 85 P
- Pandemische paraatheid 137 N
- Lokaal hitteplan 50 P
- Extra cohorten RVP Rota en RSV 280 P
- STOZ 20 P
- Overig 2 N

Subsidies gemeenten 1.767 P

In totaal is in 2025 € 1.767.000 meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dit bedrag bestaat uit:

▪ Opdrachten Gezonde Leefomgeving	71 P
▪ Wijk GGD Berg en Dal en Heumen	139 P
▪ Uitbreiding CT BW&MO	210 P
▪ Overige facultatieve taken Bijzonder Zorg	196 P
▪ Ketenaanpak Nijmegen	188 P
▪ Valpreventie	309 P
▪ Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	211 P
▪ Overige facultatieve taken Gezond Leven	66 P
▪ Jeugdgezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen	207 N
▪ Algemene gezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen	25 P
▪ Overige facultatieve taken AGZ	11 P
▪ Overige facultatieve taken JGZ	403 P
▪ Proeftuinen	144 P

Overige opbrengsten 2.075 P

De overige opbrengsten in 2025 zijn € 2.081.000 hoger dan begroot. De extra opbrengsten bestaan uit:

▪ Reizigersvaccinaties	580 P
▪ Detacheringen	340 P
▪ Forensische medische diensten voor Politie	426 P
▪ Subsidie J&V (via GGD NOG) regionalisering forensisch geneeskunde	34 P
▪ Pilot politie (ZonMw)	68 P
▪ GGD Verkenning uitbreiding JGZ taken 0-4 Rivierenland	450 P
▪ Eindafrekening Gemeenten samen gezond en versterking kennisinfrastructuur	128 P
▪ Vervolgimpuls en VEZN leefstijlzorg	36 P
▪ Facultatieve taken AGZ	67 N
▪ Facultatieve taken BZ	37 P
▪ Facultatieve taken GL	54 P
▪ Facultatieve taken JGZ	45 N
▪ Expertise VA	40 P
▪ Overig	6 N

Acquisitiedoelstelling 340

In de begroting 2025 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen.

De werkelijke toename bedraagt	2.933.000
Hier staan de volgende directe uitgaven tegenover:	
• Personeel niet in loondienst voor COVID-19 vaccinaties	1.186.000
• Inhuur forensisch artsen	241.000
De werkelijke toename bedraagt bruto	1.506.000
Dit is netto	452.000

ter dekking extra overheadskosten (denk aan uitzendkrachten) en overige personeelskosten, ondersteunende diensten, kosten voor werkplekken, licenties en overige ICT kosten, vaccins (reizigers) en kosten huur extra locaties (SPUK COVID-19 vaccinaties).

Lasten

Bedragen x € 1.000

Personele kosten 2.433 N

De lonen en salarissen/uitzendkrachten zijn aanmerkelijk hoger dan begroot.
Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- Uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5) Voor de SPUK COVID-19 vaccinaties worden voornamelijk uitzendkrachten ingehuurd zodat voor deze taak het WW-risico zoveel mogelijk beperkt blijft.
- Om ziekteverzuim boven de begrote 5% op te vangen zijn er meer personele kosten gemaakt. Het ziekteverzuim is in 2025 bedraagt GGD breed 8,6% (exclusief zwangerschappen). Dat is 3,6% boven de norm.
- Sinds 2022 mogen medewerkers gebruik maken van het verlofsparen. Dit drukt ook extra op de overige personele kosten.

Personeelskosten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Lonen en salarissen	36.632	35.410	34.889
Personeel niet in loondienst	2.607	1.341	2.759
Opleidingen	488	565	504
Overige personeelskosten	397	374	660
	40.123	**37.690**	**38.812**

FTE	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	391,57	341,23	363,79
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	21,14 *	0,00 *	26,23
	412,71	**341,23**	**390,02**

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte.

Afschrijvingen 236 P

De verwachte investeringen vallen lager uit dan in de begroting opgenomen. Een deel van de investeringsbegroting gebouwen voor het nieuwe pand in Nijmegen bestond uit de inrichting kantoormeubilair. De diverse activa zijn op de juiste activasoorten geboekt. Hierdoor is er een verschuiving ontstaan in de afschrijvingskosten. Daarnaast zijn de investeringen in 2024 lager uitgevallen dan gepland. De afschrijvingen beginnen in het jaar nadat de investering zijn gedaan.

Afschrijvingen	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Gebouwen	468	659	72
Inventaris	174	108	80
Automatisering	382	487	203
Overige bedrijfsmiddelen	6	12	16
	1.031	**1.267**	**372**

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Huisvestingskosten	2.000	2.290	2.345
Kantoormiddelen	90	168	86
Medische kosten	1.623	1.214	1.282
Communicatieapparatuur	2.408	2.091	1.998
Vervoermiddelen	79	81	47
Algemene kosten	3.671	3.107	4.447
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.159	4.204
Voorlichting	99	41	34
	13.623	**13.151**	**14.441**

Huisvestingskosten 290 P

- Geen vaccinatievoorziening 694 P
- Covid-19 vaccinaties SPUK 122 N
- Huisvesting Nijmegen (oude pand 3 maanden huur) 56 N
- Huisvesting Nijmegen (wordt gecompenseerd met lagere rentekosten) 144 N
- Overige huisvestingskosten 82 N

Kantoormiddelen 77 P

Door digitalisering wordt de behoefte aan traditionele kantoormiddelen minder.

Medische kosten 409 N

De stijging medische kosten komt door:

- Meer reizigersvaccinaties i.v.m. vraag naar gordelroosvaccinaties 340
- Facultatieve taken AGZ 69

Communicatieapparatuur 317 N

De uitzetting in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:

- COVID-19 vaccinaties SPUK 58 N
- JGZ hogere prijsstijging Elektronisch Kinddossier 140 N
- Implementatiekosten Clavis 90 N
- Nieuw archiefsysteem 22 N
- HPZone bijdrage GHOR 7 N

Algemene kosten 563 N

Deze post bestaat uit onderstaande onderdelen:

- Lidmaatschappen 88 N
- Accountantskosten 138 N
- Verzekeringen 31 N
- Vergaderkosten 56 N
- Inhuur derden facultatieve taken Gezond Leven 385 N
- Inhuur projectleider JGZ 0- 4 Rivierenland 290 N
- Overige inhuur 147 P
- Post onvoorzien 262 P
- Overige algemene kosten 16 P

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ 505 P

In 2025 heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid BDO accountants gevraagd de verrekening van de ondersteunende diensten te onderzoeken in het kader van de afspraken met de belastingdienst om deze diensten BTW vrij te verrekenen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de verrekening van de ondersteunende diensten vanaf 2024 niet binnen de voorwaarden van het construct kosten voor gemene rekening (KGR) pasten. In 2025 is middels een creditfactuur de verrekeningen in 2024 gecorrigeerd. In 2025 is in totaal € 255.000 minder in rekening gebracht. Hiervan was € 250.000 correctie te hoge begroting en € 5.000 lagere kosten voor gemene rekening.

Financiële baten en lasten 361 P

Financiële baten en lasten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Rentekosten	90	275	93
Rentebaten	-174	0	-729
Bankkosten	5	8	4
	-78	**283**	**-632**

De lagere financieringskosten in 2025 bestaan uit:

- Rentebaten saldo schatkistbankieren/ bankkosten 176 P
- Minder hypotheekrente nieuwbouw Nijmegen 185 P

Reserveringen 276 P

Reserveringen	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Toevoegingen reserves	0	0	18
Onttrekkingen reserves	-276	0	-60
	-276	**0**	**-42**

In 2025 kent Veilig Thuis een negatief resultaat van € 276.000. In overeenstemming met de afspraken van de begrotingssystematiek Veilig Thuis is het negatieve resultaat uit de egalisatiereserve opgenomen.

Vennootschapsbelasting 0

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
	0	**0**	**-8**

5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.093.960.

Begrotingscriterium	x €1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau).	2
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties <veelal zijn dit ook fouten voor het getrouwe beeld van de jaarrekening die het Algemeen Bestuur in de jaarrekening kan aanpassen>.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 van de gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverhevelingen etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**2**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	2
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtsmatigheidsverantwoording en in paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	**2**
Waarvan acceptabel	**2**
Waarvan niet-acceptabel	**0**

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn.

In 2025 heeft geen enkele post de rapportagegrens van € 1.093.960 overschreden.

In paragraaf 4.4.7 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle D2* *Indicator: H29/04*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	1046307	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 633.379	€ 1.902.519	Ja	
			2	1046307	Verstevigen (boven)regionale monitoring en surveillance	€ 151.829	€ 151.829	Ja	
			3	1046307	Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 30.746	€ 30.746	Ja	
			4	1046307	Aanstellen van een opleidingscoördinator en uitvoeren van onderzoek (5a)	€ 163.101	€ 319.442	Ja	
			5	1046307	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 250.612	€ 400.590	Ja	
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						
				Kopie Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/07*	Kopie Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/08*	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/09*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/10*		
			1	1046307	Kwetsbaarheden wegnemen	Ja	Ja		
			2	1046307	Verstevigen (boven)regionale monitoring en surveillance	Ja	Ja		
			3	1046307	Samenwerking bovenregionaal niveau	Ja	Ja		
			4	1046307	Aanstellen van een opleidingscoördinator en uitvoeren van onderzoek (5a)	Ja	Ja		
			5	1046307	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	Ja	Ja		
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H29B**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H29B/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/04*	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/05*	
			1	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Opleiding tot deskundige infectiepreventie en tot verpleegkundige infectieziektebestrijding (5b)	€ 65.535	Ja		
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**		Aantal gerealiseerde COVID-19-vaccinaties *Aard controle D1* *Indicator: H33/01*	Bestedingen (jaar T) COVID-19-vaccinaties *Aard controle D2* *Indicator: H33/02*				
				82333	€ 2.131.602				
VWS	**H36**	**Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg**		Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/01*	Aantal vervolgconsulten PrEP-zorg (jaar T\) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/02*	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/03*	Besteding soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H36/04*	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T) voor de soa-zorg, seksualiteitshulpverlening en PrEP-zorg, alsmede de coördinatie van deze activiteiten *Aard controle R* *Indicator: H36/05*	
				313	3.194	€ 370.127	€ 6.602.627	€ 719.860	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden		Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M29B/03*			
			1	060268 Gemeente Nijmegen	Meerkosten regie	€ 9.267			
			2		Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden				
			3		Meerkosten communicatie				
			4		Meerkosten zorgkosten				
			5		Meerkosten materiele uitgaven				
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator “nee” is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/05*				
				Nee					

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2025 voor GGD Gelderland-Zuid is € 246.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen 2025	Gemeente	Functie(s)
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Wilma Alink	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid (t/m 15 september 2025)
Nadine Huntink	Druten	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025)
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid (t/m 17 april 2025)
Wim Vink	Heumen	AB-lid (vanaf 17 april 2025
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid (t/m 31 maart 2025)
Wilco de Graaff	Zaltbommel	AB-lid (vanaf 1 april 2025)
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur DB	

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2025 (bedragen x € 1)	**M.N. Pieters**
Functiegegevens	**Directeur Publieke Gezondheid**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€160.212
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.315
Subtotaal	*€183.527*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€183.527
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / bedrag
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2024 (bedragen x € 1)	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.759
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.379
Subtotaal	*€179.138*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€233.000
Bezoldiging	€179.138

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	**Taakvelden**
Infectieziektenbestrijding	Volksgezondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgezondheid
Technische Hygiënezorg	Volksgezondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie
GGD Rampenopvangplan	Volksgezondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventie Logopedie	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgezondheid
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / OGGZ	Volksgezondheid, Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Centrale toegang beschermd wonen & maatschappelijke opvang	Beschermd Wonen (WMO)
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Taakvelden		Primaire begroting 2025				Realisatie 2025			
Bedragen x €1.000		Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning									
0.4	Overhead	-726	826	0	100	-1.092	1.092	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid									
1.2	Openbare orde en veiligheid	-715	715	0	0	-1.176	728	0	-448
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken									
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-207	207	0	0	-225	225	0	0
6. Sociaal domein									
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.551	1.551	0	0	-1.429	1.439	0	10
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-632	632	0	0	-632	626	0	-6
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	-8.541	8.541	0	0	-8.902	9.184	-276	5
6.811	Beschermd Wonen (WMO)	-1.668	1.668	0	0	-1.878	1.878	0	0
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1	Volksgezondheid	-38.251	38.251	0	0	-39.638	39.527	0	-112
Saldo van Baten en lasten		**-52.291**	**52.391**	**0**	**100**	**-54.972**	**54.698**	**-276**	**-550**

5.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

N.V.T

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Investeringen *Bedragen x € 1.000,-*	Vanuit 2024	Begroting 2025	Totaal te besteden 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Door schuiven naar 2026
Gebouwen						
Datalijnen	50	10	60	0	60	50
Nieuwbouw	0	0	0	0	0	0
Verbouwingen	75	25	100	-2	102	0
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Nieuwbouw automatisering	0	0	0	0	0	0
Audiovisuele middelen	30	10	40	24	16	10
Laptops	0	30	30	6	24	0
Docking stations	80	10	90	0	90	0
Beeldschermen	39	236	275	10	265	0
Mini PC	90	10	100	0	100	0
Smartphones	10	10	20	0	20	10
Telefooncentrale	80	0	80	67	13	0
Netwerkcomponenten	26	160	186	47	139	0
WiFi	85	5	90	0	90	0
Stelpost hard- en software	50	50	100	61	39	39
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	84	0	84	22	62	84
Echo- en nierapparaat	30	0	30	0	30	30
Meubilair	162	75	237	3	234	75
Nieuwbouw inrichting	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	140	170	0	170	80
Totaal	**921**	**771**	**1.692**	**238**	**1.454**	**378**

Toelichting

- Voor vervanging van meubilair van de CB's Lindeholt, Wijchen en Aldenhof wordt er budget doorgeschoven naar 2026.
- Datalijnen en stelpost wordt doorgeschoven deze investeringen zullen nog worden uitgevoerd in een later stadium.
- Onderzoek naar juiste gehoorscreening apparatuur loopt nog. Hierdoor schuift het restant van het budget door naar 2026.
- Echo- nierapparaten hoeven nog niet vervangen te worden. Budget wordt doorgeschoven naar 2026.

- Er worden twee elektrische voertuigen aangeschaft in 2026.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar geen deelnemende gemeente in gemeenteschappelijke regeling Gelderland-Zuid is.

Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Primaire Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2025	2025	2025	2025	2025
Inwoners per 1/1/2024 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		203.712	203.712	203.712	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.359	10.132	10.132	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		3.029	3.029	3.029	0
Totaal JGZ obv inwoners				**219.100**	**216.873**	**216.873**	0
Overige taken op inwonersbijdragen							
Veilig Thuis	6.6	Toegang eerstelijnsvoorzieningen		84.809	84.809	84.809	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		4.342	4.342	4.342	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		30.318	30.318	30.318	0
Totaal bijdrage op basis van inwoners				**338.569**	**336.342**	**336.342**	**0**
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		14.375	13.982	14.375	-393
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid		3.397	3.397	3.397	0
Totaal bijdrage op basis van facturen				**17.772**	**17.379**	**17.772**	**-393**
Maatwerk Lichte hulp / VHT	7.1	Volksgezondheid		1.350	4.905	4.905	0
VVE	7.1	Volksgezondheid		875	875	875	0
Leerplichtontheffingen	7.1	Volksgezondheid		0	69	69	0
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid		0	39.917	39.917	0
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA Noa	7.1	Volksgezondheid		0	498	498	0
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid		2.463	884	884	0
Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	7.1	Volksgezondheid		0	885	885	0
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid		0	4.633	4.633	0
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid		0	6.328	6.328	0
GLI	7.1	Volksgezondheid		0	2.250	2.250	0
Totaal				**361.029**	**414.965**	**415.358**	**-393**

6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Primaire begroting	Realisatie	Verschil
Bedragen x € 1.000,-	2025	2025	2025
Beuningen	67.367	65.896	-1.471
Druten	51.743	51.466	-277
Berg en Dal	124.193	114.093	-10.100
Heumen	35.460	33.614	-1.846
Neder-Betuwe	75.498	72.473	-3.025
Nijmegen	505.573	510.911	5.338
West Maas en Waal	55.289	52.830	-2.459
Wijchen	96.011	96.740	729
Subtotaal	**1.011.134**	**998.023**	**-13.111**
Mook en Middelaar *	14.375	13.982	-393
Totaal	**1.025.509**	**1.012.005**	**-13.504**

* De Gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

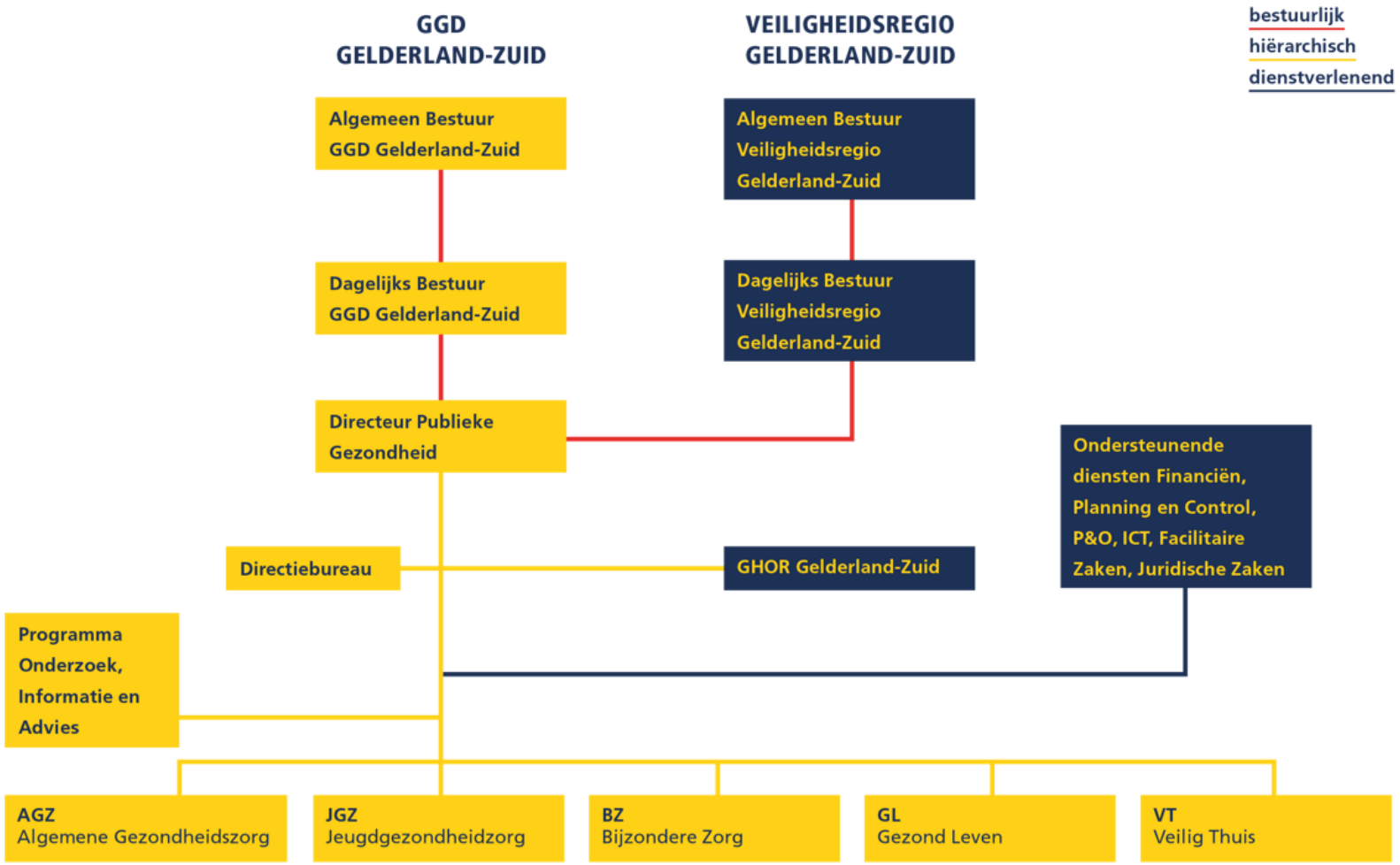

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2024 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	30.650
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.920	26.673			19.700	16.930		25.574	185.750			20.250	42.303	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.798	29.924			26.153			42.900	52.910			30.650
Uniform Bijzondere Zorg	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930		25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	
Uniform logopedie	35.920		27.798	29.924		16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910			30.650
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	912.977	668.012	451.016	485.510	493.377	430.309	424.327	650.014	4.721.201	696.043	858.453	507.152	1.059.458	497.289
Algemene gezondheidszorg	260.360	193.335	201.489	216.899	142.792	122.714	189.566	185.369	1.662.259	310.954	383.509	146.779	306.626	222.161
Bijzondere Zorg	135.958	100.958	105.216	113.263	74.565	64.080	0	96.798	1.620.056	162.377	200.265	76.647	160.117	0
Veilig Thuis	374.517	278.104	289.834	312.000	205.400	176.519	341.005	266.645	3.881.048	447.293	551.662	211.135	441.069	398.523
Gezond Leven	130.753	97.093	101.188	108.927	71.710	61.627	95.200	93.092	676.149	156.161	192.598	73.712	153.987	111.569
IO&A	42.025	31.206	32.523	35.010	23.048	19.807	30.598	29.921	217.319	50.191	61.903	23.692	49.493	35.859
Totaal zorgtaken	**1.856.590**	**1.368.708**	**1.181.266**	**1.271.609**	**1.010.892**	**875.056**	**1.080.696**	**1.321.839**	**12.778.032**	**1.823.019**	**2.248.390**	**1.039.117**	**2.170.750**	**1.265.401**
Bijdrage huisvesting	**30.838**	**22.899**	**23.865**	**25.690**	**16.913**	**14.535**	**22.453**	**21.956**	**159.468**	**36.830**	**45.424**	**17.385**	**36.318**	**26.314**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.887.428**	**1.391.607**	**1.205.131**	**1.297.299**	**1.027.805**	**889.591**	**1.103.149**	**1.343.795**	**12.937.500**	**1.859.849**	**2.293.814**	**1.056.502**	**2.207.068**	**1.291.715**
Huisvesting Consultatiebureaus	114.093	65.896			51.466	33.614		72.474	510.908			52.830	96.740	-
Vaccinatieprogramma	81.709	60.674	18.974	20.425	44.812	38.511	17.851	58.174	422.534	29.283	36.115	46.063	96.229	20.921
Toezicht en handh. Kinderopvang	59.797	61.939	52.736	65.212	38.145	41.520	70.470	57.715	333.410	97.205	148.687	46.649	80.581	67.277
Nu Niet Zwanger	15.065	11.187	11.658	12.550	8.262	7.100	10.969	10.726	77.903	17.992	22.190	8.493	17.742	12.855
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**270.663**	**199.697**	**83.368**	**98.187**	**142.685**	**120.744**	**99.290**	**199.089**	**1.344.755**	**144.480**	**206.992**	**154.035**	**291.292**	**101.053**
Totaal uniforme bijdrage	**2.158.091**	**1.591.304**	**1.288.499**	**1.395.486**	**1.170.490**	**1.010.335**	**1.202.439**	**1.542.884**	**14.282.255**	**2.004.329**	**2.500.806**	**1.210.537**	**2.498.360**	**1.392.768**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	53.673	23.484	4.405	24.204	22.947	8.446	3.889	85.338		57.853	18.527	4.944	39.944	
Attentiewijken									184.028					
BSOT									116.573					
Kijk op kleintjes									229.690					
Schoolverzuim VO									35.190					
Versterking in kwetsbare wijken									50.880					
Voorzorg	10.558								69.688					
VVE									15.450					
SMI									5.150					
Storm aanpak									136.190					
JGZ op ROC/Yverta									104.047					
Leerplichtontheffingen	414		897	414	1.794	69		690	12.006	6.003	1.587	449	207	1.070
Kind naar gezond gewicht									77.154	24.452				
Stevig ouderschap Rivierenland										127.407				
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	11.011	8.037	7.455	1.037	5.047	3.487	8.226	8.527	30.568	5.106	10.944	6.730	6.860	2.773
	75.656	**31.521**	**12.757**	**25.655**	**29.788**	**12.002**	**12.115**	**94.555**	**1.066.614**	**220.821**	**31.058**	**12.123**	**47.011**	**3.843**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									133.529					
Regionale netwerkaanpak Seksueel Geweld									73.298					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.479		20.181	12.808				110.448	23.930				17.488
GGD Crisisdienst		1.788												
Gezonde Leefomgeving			1.581				3.750		60.638				884	3.750
Voorlichting Vluchtelingen	863				3.066								11.576	
Hygiëne inspectie locatie opvang ontheemeden Oekraïne									906					
Algemene gezondheidszorg ontheemden Oekraïne									9.267					
	863	**24.267**	**1.581**	**20.181**	**15.874**	**0**	**3.750**	**0**	**388.086**	**23.930**	**0**	**0**	**12.460**	**21.238**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Samenwerkplaats Sluitende aanpak (cofinanciering)									23.326					
Housing First									62.202					
Housing First feest									1.746					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.628					
Buitenzorg									53.675					
2e Fase buitenslapers									46.924					
Flexibel budget									41.516					
Proeftuinen Samen verder									181.113					
Doorontwikkelen procesregie	57.540													
Wijk GGD	85.035					54.081								
Centrale Toegang BW en MO									1.878.067					
	142.575	**0**	**0**	**0**	**0**	**54.081**	**0**	**0**	**2.306.196**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									25.001					
Proeftuin Zaltbommel														46.782
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**25.001**	**0**	**0**	**0**	**0**	**46.782**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie				84.921	13.673	11.752	57.959	11.039			81.024		15.142	20.578
Welzijn op recept													12.882	
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									887.230					
Gezonde school	84.185											11.300		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		36.428			23.730	19.097	48.025	16.950	17.776		39.550		22.600	31.188
Brede Spuk West Betuwe														
Ketenaanpak overgewicht volwassenen														
Leefstijlspreekuur										43.693	48.220			
Kind naar gezond gewicht										13.221	26.781			13.673
Programma samen impact maken voor gezonde inwoners	5.775	3.654			2.880	1.924			129.998	136.284			5.967	4.468
Kansrijke start					3.164			6.328	24.200		2.460	14.125	14.916	
Schoolsout									224.543					
Beweeg je Fit									33.544					
Gezond Ouder Worden									54.532					
Ketenaanpak valpreventie bewegen en gezonde voeding									287.645					
	89.960	**40.082**	**0**	**84.921**	**43.447**	**32.773**	**105.984**	**34.317**	**1.659.468**	**193.198**	**198.035**	**25.425**	**71.507**	**69.907**
Totaal facultatieve taken	**309.054**	**95.870**	**14.338**	**130.757**	**89.110**	**98.856**	**121.849**	**128.872**	**5.445.365**	**437.950**	**229.092**	**37.548**	**130.978**	**141.769**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.467.145**	**1.687.174**	**1.302.837**	**1.526.243**	**1.259.600**	**1.109.191**	**1.324.288**	**1.671.755**	**19.727.620**	**2.442.279**	**2.729.898**	**1.248.084**	**2.629.338**	**1.534.538**

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen					Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Nu Niet Zwanger	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.887.428	114.093	59.797	15.065	81.709	75.656	863	142.575	0	89.960	2.467.145
Beuningen	1.391.607	65.896	61.939	11.187	60.674	31.521	24.267	0	0	40.082	1.687.174
Buren	1.205.131	0	52.736	11.658	18.974	12.757	1.581	0	0	0	1.302.837
Culemborg	1.297.299	0	65.212	12.550	20.425	25.655	20.181	0	0	84.921	1.526.243
Druten	1.027.805	51.466	38.145	8.262	44.812	29.788	15.874	0	0	43.447	1.259.600
Heumen	889.591	33.614	41.520	7.100	38.511	12.002	0	54.081	0	32.773	1.109.191
Maasdriel	1.103.149	0	70.470	10.969	17.851	12.115	3.750	0	0	105.984	1.324.288
Neder-Betuwe	1.343.795	72.474	57.715	10.726	58.174	94.555	0	0	0	34.317	1.671.755
Nijmegen	12.937.500	510.908	333.410	77.903	422.534	1.066.614	388.086	2.306.196	25.001	1.659.468	19.727.620
Tiel	1.859.849	0	97.205	17.992	29.283	220.821	23.930	0	0	193.198	2.442.279
West Betuwe	2.293.814	0	148.687	22.190	36.115	31.058	0	0	0	198.035	2.729.898
West Maas en Waal	1.056.502	52.830	46.649	8.493	46.063	12.123	0	0	0	25.425	1.248.084
Wijchen	2.207.068	96.740	80.581	17.742	96.229	47.011	12.460	0	0	71.507	2.629.338
Zaltbommel	1.291.715	0	67.277	12.855	20.921	3.843	21.238	0	46.782	69.907	1.534.538
Totale bijdrage 2025	**31.792.253**	**998.020**	**1.221.344**	**244.692**	**992.275**	**1.675.516**	**512.231**	**2.502.852**	**71.783**	**2.649.025**	**42.659.990**

6.7 Thematabel resultaat GGD 2025

Jaarrekening 2025	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT	Corona		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	683	3.202	12.855	0	2.124	1.343	2.910	8.175	0	0	0	0	0	0	0	501	31.792
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.466	992	998	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.456
Subsidies Rijk	0	1.230	377	0	0	0	0	0	0	4.380	0	0	37	0	0	32	6.055
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	512	2.431	1.676	2.649	144	0	0	7.411
Overige opbrengsten	0	106	778	14	0	39	30	85	0	3.475	355	281	494	40	0	560	6.257
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	**683**	**6.004**	**15.002**	**1.012**	**2.124**	**1.382**	**2.941**	**8.260**	**0**	**8.367**	**2.786**	**1.957**	**3.180**	**184**	**0**	**1.092**	**54.972**
Lasten																	
Personeelskosten	506	3.866	10.446	0	1.716	502	2.064	6.025	0	5.670	2.641	1.869	2.590	189	0	2.038	40.123
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.813	-787	-553	-760	-55	0	3.968	0
Kapitaallasten	0	0	13	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1.017	1.031
Huisvestingskosten	29	245	295	993	92	47	130	350	0	122	0	0	1	0	0	-304	2.000
Materiële kosten	42	539	1.064	19	61	330	49	438	0	2.303	153	107	640	0	0	5.879	11.623
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-78	-78
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	141	1.204	3.069	0	454	232	637	1.722	0	1.813	787	553	760	55	0	-11.427	0
Totaal lasten	**718**	**5.853**	**14.887**	**1.012**	**2.323**	**1.110**	**2.879**	**8.536**	**0**	**8.095**	**2.794**	**1.977**	**3.231**	**190**	**0**	**1.092**	**54.698**
Saldo baten en lasten	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**276**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-274**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	-276	0	0	0	0	0	0	0	0	-276
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**0**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-550**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**0**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-550**

6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil t.o.v. begroting 2025	%
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning	6.359	7.231	6.645	-586	-8%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.853	2.655	2.681	26	1%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	2.079	2.173	1.746	-427	-20%
Onderzoek	220	223	211	-12	-5%
Voorwaarde en vervolg	189	354	190	-164	-18%
Voorwaarde en vervolg proeftuinen	45	0	101	101	
Monitoring	266	456	311	-145	-32%
Huisverboden uitvoering	52	54	53	-1	-2%
Huisverboden screenings	69	76	73	-3	-4%
Overige diensten					
VTO naar RVDK	7	23	5	-18	-78%
VTB	19	43	23	-20	-47%

6.9 Beleidsindicatoren

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,63	0,60	0,68
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,59	0,59	0,64
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	94	77	93
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	6%	4%	8%
Overhead (% van totale lasten)	21%	24%	22%

6.10 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	718	683	634
Baten	-683	-683	-644
Resultaat na belasting	**36**	**0**	**-10**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	5.853	6.297	6.324
Baten	-6.004	-6.297	-6.360
Resultaat na belasting	**-151**	**0**	**-37**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	15.900	15.413	14.957
Baten	-16.014	-15.413	-14.679
Resultaat na belasting	**-115**	**0**	**278**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Gezond Leven	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.323	2.124	1.989
Baten	-2.124	-2.124	-2.043
Resultaat na belasting	**199**	**0**	**-54**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.110	1.347	937
Baten	-1.382	-1.347	-1.001
Resultaat na belasting	**-272**	**0**	**-63**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.879	2.941	2.813
Baten	-2.941	-2.941	-2.781
Resultaat na belasting	**-61**	**0**	**32**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Veilig Thuis	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	8.536	8.260	8.488
Baten	-8.260	-8.260	-8.577
Reserve	-276	0	18
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**-72**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	8.095	8.139	8.338
Baten	-8.367	-8.139	-8.400
Resultaat na belasting	**-272**	**0**	**-62**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.794	2.222	2.209
Baten	-2.786	-2.222	-2.198
Resultaat na belasting	**8**	**0**	**11**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Gezond Leven	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	3.231	2.338	3.088
Baten	-3.180	-2.338	-3.061
Resultaat na belasting	**51**	**0**	**26**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.977	1.803	2.100
Baten	-1.957	-1.803	-2.070
Resultaat na belasting	**20**	**0**	**30**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Veilig Thuis	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	190	0	356
Baten	-184	0	-354
Resultaat na belasting	**6**	**0**	**2**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Coronabestrijding	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	46
Baten	0	0	-46
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Overhead GGD			
Overhead GGD	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.092	826	715
Baten	-1.092	-726	-647
Reserve	0	0	-60
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
Resultaat na belasting	**0**	**100**	**0**

6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Subsidie: JGZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Attentiewijken	0	184.028	184.028	0	0	0
Nijmegen Kijk op Kleintjes	0	229.690	229.690	0	0	0
Nijmegen Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	0	116.573	116.573	0	0	0
Nijmegen Schoolverzuim	0	35.190	35.190	0	0	0
Nijmegen Voorzorg	0	0	0	0	0	0
Nijmegen Voorzorg (6 extra trajecten, uitvoering 2025)	121.482	56.205	69.688	107.999	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs ROC	0	90.957	90.957	0	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs Yverta	0	13.090	13.090	0	0	0
Nijmegen Versterking in kwetsbare wijken	0	50.880	50.880	0	0	0
Nijmegen Kinderrechten Nu! (2021)	5.277	0	0	0	-5.277	0
Nijmegen Kind naar gezond gewicht Rijk van Nijmegen pilot	0	56.554	57.468	0	0	0
Berg en Dal Kansrijke Start	0	0	0	0	0	0
Berg en Dal Informatie en Advies	0	0	0	0	0	0
Beuningen Kind naar gezond gewicht 2025	13.390	0	0	0	-13.390	0
Beuningen JGZ Facultatieve taken	6.115	0	0	0	0	6.115
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	14.881	0	0	0	-14.881	0
Neder-Betuwe facultatief JGZ	10.988	100.477	85.338	0	0	26.127
Tiel Logopedie	0	59.969	58.172	0	0	1.797
Tiel Stevigouderschap	0	149.382	127.407	21.975	0	0
West Betuwe facultatief JGZ	2.396	23.276	20.114	0	0	5.558
Maasdriel 0-4	0	250	0	250	0	0
Zaltbommel 0-4	0	250	0	250	0	0
	174.529	1.166.771	1.138.595	130.474	-33.548	39.597

Subsidie: AGZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	0	147.391	133.529	0	0	13.862
Nijmegen Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld	15.916	65.356	73.298	7.974	0	0
Nijmegen Gezonde Leefomgeving	8.789	55.423	60.638	0	-580	2.994
	24.705	268.170	267.465	7.974	-580	16.856

Subsidie: BZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW	48.455	1.928.674	1.878.067	30.000	0	69.062
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	20.818	75.597	46.924	0	0	49.491
Nijmegen Nazorg ex-gedetineerden	0	17.628	17.628	0	0	0
Nijmegen Housing First	0	63.115	62.202	0	0	913
Nijmegen Buitenzorg	0	53.675	53.675	0	0	0
Nijmegen Doorbraak Budget	44.001	60.000	41.516	0	0	62.485
	113.274	2.198.689	2.100.012	30.000	0	181.951

Subsidie: GL	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Berg en Dal Gezonde School	1.500	30.510	30.510	0	0	1.500
Berg en Dal Beweegstimulerende consultatiebureaus	630	0	0	0	0	630
Beuningen Kind naar gezond gewicht	0	0	0	0	0	0
Culemborg Valpreventie	48.040	57.644	70.721	34.963	0	0
Maasdriel Valpreventie Bommerlerwaard	13.423	80.000	57.959	35.464	0	0
Nijmegen Beweeg Je Fit	12.591	74.262	33.544	40.718	-12.591	0
Nijmegen Gezond Ouder Worden	4.368	70.382	54.532	0	-4.368	15.850
Nijmegen Ketenaanpak Valpreventie bewegen en gezonde voeding	130.831	351.250	287.645	0	-130.831	63.605
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	0	910.354	884.785	0	0	25.569
Nijmegen Kansrijke start	1.357	25.600	25.600	0	-1.357	0
Nijmegen Nijmeegse aanpak gezonde jeugd en jongeren	5.930	0	0	0	-5.930	0
Nijmegen Pilot Kind naar gezonder gewicht	22.930	0	0	0	-22.930	0
Nijmegen Projectleider Kind naar gezonder gewicht	0	0	0	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2022 - 2025)	3.665	213.234	216.245	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2020)	9.761	0	0	0	-9.761	0
Nijmegen gezondheidsmonitor GM20 (2020)	2.405	0	0	0	-2.405	0
Nijmegen Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	0	115.198	115.198	0	0	0
West Betuwe Leefstijlspreekuur	30.140	0	30.140	0	0	0
West Betuwe Valpreventie 2023/2024	111.213	95.000	81.024	99.500	0	25.689
Zaltbommel Valpreventie Bommerlerwaard	13.423	80.000	20.578	72.845	0	0
Gecombineerde leefstijl interventies 2025/2026	0	48.640	17.776	30.864	0	0
	412.207	2.152.074	1.908.481	314.354	-190.173	132.844

Subsidie: VT	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Ouderenmishandeling	0	25.001	25.001	0	0	0
	0	25.001	25.001	0	0	0

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.
Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet Publieke Gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet Kinderopvang, Wet op de Lijkbezorging, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Directie

OP 31 december 2025 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2025 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2025 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De planning is dat de jaarstukken 2025 in de vergadering van 2 juli 2026 door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Op 31 december 2025 is samenstelling van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur als volgt:

AB/DB leden		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Wilma Alink	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid (t/m 15 september 2025)
Nadine Huntink	Druten	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025)
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid (t/m 17 april 2025)
Wim Vink	Heumen	AB-lid (vanaf 17 april 2025
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025 DB lid)
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid (t/m 31 maart 2025)
Wilco de Graaff	Zaltbommel	AB-lid (vanaf 1 april 2025)
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur DB	

7

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Pensioenfonds voor overheid en onderwijs
ABR	Antibioticaresistentie
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
AZWA	Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCG-vaccinatie	Bacillus Calmette-Guérin
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en contactonderzoek
BHV	Bedrijfshulpverlening
BRP	Basisregistratie Personen (voorheen: GBA)
CNO	Crisisnoodopvang
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CSG	Centrum Seksuele Gezondheid
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
CZV	Centrale Zorgverleners (voor Kind naar Gezonder Gewicht)
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EPD	Elektronisch patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (Postpartum) Depression Scale
EVS	Elektronisch Voorschrijfsysteem
GAGS	Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GGIB	Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GLI	Gecombineerde leefstijlinterventie
HBV-vaccinatie	Hepatitis B vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst
KD+	Kinddossier+
KISS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
KnGG	Kind naar Gezonder Gewicht
KOPP	Kinderen van Ouders met Psychische Problemen
KOV	Kinderen van Ouders met Verslavingsproblemen
LPA	Lokaal Preventieakkoord
LPK	Landelijk Professioneel Kader
MBTO	Medewerker betrokkenheid-tevredenheidsonderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MT	Management Team
MTV	Melding Ter Verbetering
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen

PSH	Psychosociale Hulpverlening
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal Beleidsteam
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROB	Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROT	Regionaal Operationeel Team
RSV of RS-virus	respiratoir syncytieel virus
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SPV	Sociaal psychiatrisch verpleegkundige
STORM	Strong Teens and Resilient Minds
TTP	Trusted Third Party
TVS	Toegangverleningservice
TWINN	Landelijk overkoepelend afsprakenstelsel voor uitwisseling van gezondheidsgegevens tussen zorgaanbieders
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
VEZN	Versterking Eerstelijn Zuid-Nederland
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VGV	Vrouwelijke genitale verminking
VIR	Verwijsindex Risicojongeren
VO	Voorontwerp
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	Verloskundig Samenwerkingsverband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de Zorg
Wet FID	Wet Financiering decentrale overheden
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wvggz	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team
Zorg AB	Zorg AdresBoek

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Bas Smits
Lisa Sijakovic
Niels van Hulzen
April 2026

Adviesrapport
Jaarstukken 2025
&
Begroting 2027
GGD Gelderland Zuid

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2027 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **7**
4. Jaarstukken 2025 **8**
4.1 Algemeen 8
4.2 Controleverklaring accountant 8
4.3 Fiscaliteiten 8
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 9
4.6 Balanstoelichting 10
4.7 Voorstel bestemming resultaat 10
4.8 Deelnemersbijdragen 10
5. Gewijzigde begroting 2026 **11**
6. Begroting 2027 **12**
6.1 Algemeen 12
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 12
6.3 Begrotingswijzigingen 12
6.4 Begrotingsanalyse 13
6.5 Deelnemersbijdragen 14
6.6 Meerjarenbegroting 14
7. Weerstandsvermogen **16**
7.1 Algemene reserve 16
7.2 Bestemmingsreserves 16
7.3 Risico’s 16
Bijlagen Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

Nog geen accountantsverklaring
Rekeningresultaat: € 550.000 positief
Resultaatbestemming: toegevoegd aan de algemene reserve, waarvan wordt voorgesteld in 2026 € 500.000 toe te voegen aan de bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ.

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve € 2.148.000 (inclusief € 550.000 rekeningresultaat)
Norm Algemene reserve € 1.699.000
Bestemmingsreserves € 331.000

BEGROTING 2027

- Sluitend
- BBV proof
- Voldoet aan de BRN
- Stijging van de gemeentelijke bijdragen met 5,1 miljoen door toevoeging JGZ -9 mnd – 4 jaar van zes gemeenten

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Gemeente	Jaarrekening 2025	Begroting 2027
Berg en Dal	€ 2.467.145	€ 2.522.708
Beuningen	€ 1.687.174	€ 1.795.925
Buren	€ 1.302.837	€ 2.087.831
Culemborg	€ 1.526.243	€ 2.521.932
Druten	€ 1.259.600	€ 1.325.716
Heumen	€ 1.109.191	€ 1.194.705
Maasdriel	€ 1.324.288	€ 1.941.682
Neder-Betuwe	€ 1.671.755	€ 1.775.791
Nijmegen	€ 19.727.620	€ 20.920.549
Tiel	€ 2.442.279	€ 3.742.319
West Betuwe	€ 2.729.898	€ 4.357.313
West Maas en Waal	€ 1.248.084	€ 1.351.097
Wijchen	€ 2.629.338	€ 2.709.879
Zaltbommel	€ 1.534.538	€ 2.465.722
Totaal	***€ 42.659.990***	***€ 50.713.169***

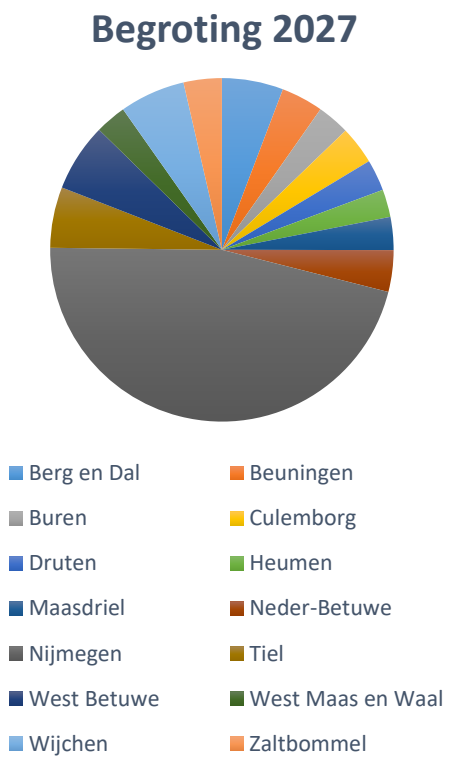

ADVIES

- In te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- In te stemmen met de begroting 2027
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing
- De meerjarenraming 2028 -2030 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van GGD Gelderland Zuid (hierna GGD GZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD GZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Op 15 april 2026 hebben wij onze bevindingen besproken met Ron Leenders, Jules van Wijngaarden en Andrea van Oeffelt.

Tijdschema zienswijze

GGD GZ heeft de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken 2025 door het AB is gepland op 2 juli 2026 en de begroting 2027 op 3 september 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor de GGD GZ voor 2027 is 4,91%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD GZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2025;
- In te stemmen met het resultaatbestemmingsvoorstel, onder voorbehoud van *conforme* besluitvorming* in het kader van Ontvlechten bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ en inrichten bedrijfsvoering bij de GGD GZ.

(*Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoering organisatie voor de GGD.)

1.2 Advies bij de begroting 2027

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de begroting 2027;
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in paragraaf 4.1). Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD GZ van € 4.694.000 minus de Algemene Reserve van € 2.148.000. Hiermee wordt het risico 'organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD' meegenomen in het risicoprofiel. Zodra de besluitvorming heeft plaatsgevonden en de ontvlechting van de bedrijfsvoering in de begroting is verwerkt, kunnen de deelnemende gemeenten het opgenomen risico naar rato van deelname met € 540.000 verlagen.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaires 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Indexering 2027			GGD	
Rekenmethodiek				**GGD**
Weginsfactor loon				0.78
Weginsfactor materieel				0.22
Totaal				**1.00**
Voorcalculatie 2027			**Factor**	**GGD**
Loonindex	5.70%		0.78	4.45%
Materiële index	2.50%		0.22	0.55%
Totaal voorcalc. 2027				**5.00%**
Nacalculatie 2025			**Factor**	**GGD**
Loonindex		5.29%	0.78	4.13%
Opgenomen in B2025 (BRN 2025)		5.40%	0.78	-4.21%
Opgenomen in B2026 over 2025 (bijgesteld)		0.00%	0.78	0.00%
Materiële index			geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2025				**-0.09%**
Index begroting 2027				**4.91%**

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 3-7-2024,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2024 vastgesteld AB-vergadering 12 december 2024
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019
- Controleverordening
- Normenkader

Op pagina 86 van de jaarrekening 2025 en vanaf pagina 83 van de programmabegroting 2027 rapporteert de GGD GZ op de verschillende taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn en het WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 was, onder meer, bepaald dat voor politiek/bestuurlijke risico's (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefde en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.
Dit hield, onder meer, in dat:

a. de in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. indien van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking zal blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. de politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

We adviseren om voordelen consistent als positief getal weer te geven en nadelen als negatief getal. Nu wordt dit niet consistent toegepast in de begeleidende stukken, jaarrekening en begroting. Ondanks de oplossing van de GGD GZ om (op onderdelen) een N toe te voegen voor negatief en een P toe te voegen voor positief, leidt dit af van de inhoud en het inzicht in de resultaten.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2025 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. De Jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD GZ, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is er nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven. De bevindingen van de accountant maken daarom geen onderdeel uit van dit adviesrapport. De GGD GZ geeft aan dat de controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven. Dit is het derde jaar op rij dat er nog geen controleverklaring is ten tijde van het opstellen van het adviesrapport. Het zou de adviesfunctie ten goede komen als de controleverklaring van de accountant voortaan wordt meegestuurd met de te beoordelen stukken.

4.3 Fiscaliteiten

In 2025 heeft de GGD GZ geen vennootschapsbelasting afgedragen.
Jaarlijks schuift de GGD GZ de compensabele btw door naar de gemeenten. In 2025 bedraagt het: 508.373

In 2025 heeft BDO- accountants de verrekening van de ondersteunende diensten VRGZ- GGD onderzocht, in het kader van de afspraken met de belastingdienst om deze diensten BTW vrij te verrekenen. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de verrekening van de ondersteunende diensten vanaf 2024 niet binnen de voorwaarden van het construct kosten voor gemene rekening (KGR) past en dit fiscale construct dus niet langer houdbaar is.
Dit is een zwaarwegend argument geweest voor de besturen van beide GR-en, om aan te sturen op de (beoogde) beëindiging van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en toe te werken naar twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. Het KGR-construct blijft tot volledige ontvlechting intact. Er is sprake van een transitieperiode waarin het volume, de totale omvang van het construct langzaam wordt afgebouwd.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

Geen bijzonderheden. De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform (primaire) begroting.
In 2025 heeft er geen begrotingswijziging plaatsgevonden.

4.5 Resultaatanalyse

Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een positief resultaat van € 550.000, uiteindelijk € 650.000 positiever dan begroot. De GGD GZ geeft (in de aanbiedingsbrief) als verklaring voor dit resultaat:

Veilig Thuis:	€ -/- 282.000	Hoog ziekteverzuim, kosten vervanging
Bijzondere zorg:	€ 53.000	Late invulling vacatures
JGZ:	€ 95.000	groot verloop management, minder inhuur
GL:	€ -/- 250.000	Doorlopen contracten facultatief preventie
AGZ:	€ 694.000	Lagere kosten forensische diensten, ontvangen subsidie, doorbelasten beheerskosten, niet verlengen van contracten.
Overig:	€ -/- 36.000	
	€ 274.000	
Egalisatie VT	€ 276.000	Egalisatie uniforme taak VT
Resultaat	**€ 550.000**	

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. *Weergave stand algemene reserve*
   Op diverse plekken in de jaarrekening wordt een andere stand van de algemene reserve gepresenteerd. Bijvoorbeeld: bij het verloop van de algemene reserve (pagina 41) staat als stand algemene reserve einde boekjaar 2.148, terwijl als stand einde boekjaar 2025 bij het verloop van de reserves (pagina 67) 1.598 wordt gehanteerd.
   E.e.a. hangt logischerwijs samen met het voorstel tot resultaatbestemming. Advies is om een consistente stand van de AR te presenteren en bij afwijken, kort de reden van afwijkende presentatie te vermelden.

2. *Egalisatie Veilig Thuis*
   De egalisatie van het resultaat Veilig Thuis (uniforme deel) is in overeenstemming met afgesproken methodiek. Stand egalisatiereserve Veilig Thuis ultimo 2025 bedraagt afgerond € 104.000.

3. *Acquisitiedoelstelling*
   In de begroting is jaarlijks een acquisitiedoelstelling opgenomen van € 340.000.
   In de realisatie worden geen baten op de post acquisitiedoelstelling geboekt, waardoor deze in de toelichting op baten en lasten (pagina 73) als nadeel meetelt in het resultaat. Dit terwijl in de aanbiedingsbrief staat vermeld dat met een netto- realisatie van € 452.000 aan de doelstelling is voldaan. Dan zou je toch een voordeel verwachten in de Jaarrekening?
   De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: de extra inkomsten zitten in de subsidies gemeenten en overige opbrengsten, want moeten in de realisatie wel op de juiste categorieën landen. Goed dat dit onderdeel jaarlijks even extra belicht wordt in de aanbiedingsbrief, zodat de gemeenten inzicht houden in de daadwerkelijke (netto) realisatie van de acquisitiedoelstelling.

4. *Renteresultaat*
   In de paragraaf financiering is de tabel voor bepaling van het renteresultaat opgenomen. Deze tabel lijkt niet volledig ingevuld (onderdeel f Renteresultaat op het taakveld treasury ontbreekt).

De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: De GGD heeft geen interne doorbelasting van rente en daarom geen renteresultaat.
Advies is om dan 0 te hanteren bij onderdeel f. Zoals in de Jaarrekening GGD GZ 2023.

4.6 Balanstoelichting

Verder geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat van € 550.000 als volgt te bestemmen:

1. Storting van € 500.000 in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van VRGZ en GGD.

   (Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD. Genoemde bestemde reserve is beoogde dekking voor een deel van de frictiekosten die de ontvlechting met zich meebrengt.)

2. Storting van € 50.000 in de algemene reserve.

Navraag bij de GR GGD over de storting van het totale resultaat 2025 in de algemene reserve heeft geleid tot volgend aanvullend inzicht: omdat nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over de ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD, is in de jaarrekening 2025 het volledige resultaat bij de algemene reserve opgeteld. Na een besluit in juli 2026, wordt de mutatie geboekt (de nieuwe bestemmingsreserve gevormd) en wordt dit uiteindelijk in de jaarrekening 2026 zichtbaar.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2025 (bron: jaarrekening 2025 GGD GZ, pagina 102). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Totale bijdrage per gemeenten

	Uniforme bijdragen					Facultatieve taken					
Gemeenten	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Nu Niet Zwanger	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	Totaal
Berg en Dal	1.887.428	114.093	59.797	15.065	81.709	75.656	863	142.575	0	89.960	2.467.145
Beuningen	1.391.607	65.896	61.939	11.187	60.674	31.521	24.267	0	0	40.082	1.687.174
Buren	1.205.131	0	52.736	11.658	18.974	12.757	1.581	0	0	0	1.302.837
Culemborg	1.297.299	0	65.212	12.550	20.425	25.655	20.181	0	0	84.921	1.526.243
Druten	1.027.805	51.466	38.145	8.262	44.812	29.788	15.874	0	0	43.447	1.259.600
Heumen	889.591	33.614	41.520	7.100	38.511	12.002	0	54.081	0	32.773	1.109.191
Maasdriel	1.103.149	0	70.470	10.969	17.851	12.115	3.750	0	0	105.984	1.324.288
Neder-Betuwe	1.343.795	72.474	57.715	10.726	58.174	94.555	0	0	0	34.317	1.671.755
Nijmegen	12.937.500	510.908	333.410	77.903	422.534	1.066.614	388.086	2.306.196	25.001	1.659.468	19.727.620
Tiel	1.859.849	0	97.205	17.992	29.283	220.821	23.930	0	0	193.198	2.442.279
West Betuwe	2.293.814	0	148.687	22.190	36.115	31.058	0	0	0	198.035	2.729.898
West Maas en Waal	1.056.502	52.830	46.649	8.493	46.063	12.123	0	0	0	25.425	1.248.084
Wijchen	2.207.068	96.740	80.581	17.742	96.229	47.011	12.460	0	0	71.507	2.629.338
Zaltbommel	1.291.715	0	67.277	12.855	20.921	3.843	21.238	0	46.782	69.907	1.534.538
Totale bijdrage 2025	**31.792.253**	**998.020**	**1.221.344**	**244.692**	**992.275**	**1.675.516**	**512.231**	**2.502.852**	**71.783**	**2.649.025**	**42.659.990**

5. Gewijzigde begroting 2026

De kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6. Begroting 2027

6.1 Algemeen

Ten opzichte van de programmabegroting 2026 heeft de GGD GZ een aantal (beleids)wijzigingen aangebracht in de programmabegroting 2027.

‘Gezonde kennis’, de borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's, is ondergebracht bij programma ‘Onderzoek, informatie en advies (OIA), in plaats van bij programma ‘Gezond Leven’. Hiermee verschuift 493.839 euro aan budget naar een ander programma. Beide programma's zijn onderdeel van de uniforme taken op basis van inwoners.

Daarnaast heeft de GGD GZ met ingang van 2026 de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

Ten slotte zijn de GGD GZ en de VRGZ voornemens om hun gezamenlijke bedrijfsvoering te splitsen. Hiervoor loopt momenteel een traject. Omdat het besluit tot splitsing nog niet formeel is genomen, zijn de meerkosten die gepaard gaan met de splitsing nog niet opgenomen in de programmabegroting 2027. Na het definitieve besluit zou er een begrotingswijziging kunnen volgen om deze kosten te dekken. Het gaat om ongeveer 2,2 miljoen aan gezamenlijke eenmalige kosten voor de VRGZ en de GGD GZ waarvan 0,75 miljoen gedekt wordt door de bestemmingsreserve bij de GGD en maximaal 0,7 miljoen aan structurele kosten voor de GGD GZ.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De adviesfunctie heeft de programmabegroting 2027 van de GGD getoetst aan de BRN-normen, BBV-normen en overige kaders.

- In de BRN-normen is voor de GGD GZ een indexatie voor 2027 opgenomen van 4,91%. Dit is opgebouwd uit een loonindexatie van 5,70% met een weging van 78%, een materiële index van 2,50% met een weging van 22% en een nacalculatie van –0,09%. Deze indexering mag alleen worden toegepast op de wettelijke taken van de GGD GZ;
- De norm voor overhead is conform de BBV-voorschriften maximaal 25%. In de programmabegroting 2027 van de GGD GZ is het overheadpercentage 23%. Dit percentage daalt naar verwachting de komende jaren tot 22%. In deze verwachting is de ontvlechting van de bedrijfsvoering GGD en VRGZ nog niet meegenomen;
- De meerjarenbegroting is sluitend;
- De BBV-taakvelden zijn op de juiste manier toegepast;
- De BBV-kengetallen netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte zijn weergegeven, echter is de toelichting op de kengetallen te algemeen. Uit de toelichting blijkt niet wat de hoogte van de kengetallen zegt over de financiële situatie van de GGD GZ;
- Er is een aparte paragraaf voor bedrijfsvoering.

De adviesfunctie concludeert dat de GGD GZ de gestelde kaders juist heeft toegepast.

6.3 Begrotingswijzigingen

De kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden

op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6.4 Begrotingsanalyse

Op 14 oktober 2025 heeft de GGD de kaderbrief ingediend bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Alle gemeenten hebben hun zienswijze ten aanzien van de kaderbrief vervolgens met de GGD GZ gedeeld. Hieronder volgen de belangrijkste onderdelen uit de zienswijzen en de reactie van de GGD GZ hierop:

- Gemeenten uiten hun zorgen over de splitsing bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ. Vooral op het gebied van de betrokkenheid van deelnemende gemeenten als financier. De GGD GZ geeft aan op welke momenten de colleges en raden zullen worden betrokken bij dit besluit. De extra kosten die betrekking hebben op de splitsing van de bedrijfsvoering zijn nog niet meegenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen aandacht voor de stijging van meldingen bij Bijzondere Zorg. De GGD GZ geeft aan dat zij zich inzetten om de werkvoorraad zo laag mogelijk te houden. Maar vanwege het achterblijven van een daling, hebben zij een uitzetting van 200.000 euro opgenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen de GGD GZ actief te sturen op een zo laag mogelijk risicoprofiel. GGD GZ geeft aan dat de ontvlechting van de bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ wel is opgenomen als risico, omdat er een kans is dat er wel besloten wordt tot ontvlechting, zonder dat er dekking voor de kosten tegenover staat;
- Gemeenten vragen om extra toelichting op de uitzettingen voor toezicht kinderopvang en Wmo. De GGD GZ heeft als reactie op de zienswijzen deze toelichting gegeven;
- Gemeenten vragen de GGD GZ om samenwerking en schaalvoordelen te realiseren bij de aanschaf van een nieuw zaaksysteem om kostenstijgingen te beperken. GGD GZ wacht niet met het aanschaffen van een nieuw zaaksysteem op de mogelijke samenwerking met andere partijen op het gebied van bedrijfsvoering. In de programmabegroting 2027 is een uitzetting van 51.000 euro opgenomen. De adviesfunctie is van mening dat de GGD GZ hier duidelijker had moeten aangeven waarom zij niet kunnen wachten op de mogelijke samenwerking om schaalvoordelen te behalen.

De kaderbrief en de zienswijzen hebben geleid tot de programmabegroting 2027 van de GGD GZ. Volgens de adviesfunctie zijn de volgende zaken uit de programmabegroting 2027 noemenswaardig. Ofwel omdat het om belangrijke zaken gaat, ofwel omdat de adviesfunctie hier nog vragen over heeft:

- De programmabegroting uniforme taken 2027 is ten opzichte van 2026 gestegen met 2.078.000 euro, waarvan 1.564.000 indexatie en 514.000 euro boven op de indexatie. De verdere specificatie van de stijging is te zien in onderstaande tabel:

Autonome ontwikkelingen	
Indexatie	1.564.000
wet- en regelgeving	82.000
Bijzondere Zorg	200.000
Nu Niet Zwanger	130.000
	1.976.000
Beleidsmatige ontwikkelingen	
Toezicht	102.000
	102.000
Totaal	**2.078.000**

- In de programmabegroting 2026 is een structurele besparing van 850.000 euro opgenomen. Eén jaar later wordt ongeveer 60% van omvang van deze besparing weer tenietgedaan door stijgingen in de begroting. De stijgingen vinden niet plaats op de onderdelen waar in 2026 een bezuiniging op plaatsvond;
- Wat niet is meegenomen in het overzicht met stijgingen, maar wat wel een extra bijdrage aan de GGD GZ is ten opzichte van de reguliere bijdrage, is de handhaving van de begroting van Veilig Thuis. Indien Veilig Thuis zich zou houden aan de reguliere begrotingssystematiek, zou de bijdrage dalen met 354.000 euro. Deze reguliere systematiek wordt gehanteerd sinds 2024 en zou in 2027 worden geëvalueerd, maar voor de evaluatie wordt deze al niet meer gehandhaafd als gevolg van inhoudelijke ontwikkelingen. De

adviesfunctie had het logischer gevonden als de berekeningssystematiek was aangepast na de evaluatie en gaat ervan uit dat de (berekening voor) de structurele bijdrage na de evaluatie niet automatisch op dit niveau blijft;

- De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er 50.000 euro wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dat zou de algemene reserve aanvullen tot 1.648.000 euro, terwijl in de begroting 1.643.000 euro staat. Daarnaast is ook onduidelijk waarom de algemene reserve in 2027 verder stijgt. De adviesfunctie verzoekt de GGD om dit nader te duiden;
- De verloopstaat in paragraaf 5.1.1 is onduidelijk. Zowel lagere kosten (afschrijvingen) als hogere kosten (kantoormiddelen) worden met een '-' aangeduid. De adviesfunctie verzoekt de GGD GZ om deze verloopstaat te verduidelijken.

De tabel hieronder bevat een overzichtelijke weergave van de wijzigingen van de uniforme taken op basis van inwoners in de programmabegroting 2027 ten opzichte van de programmabegroting 2026. Dit zijn de bedragen die die gemeenten zullen betalen aan de GGD GZ. De bedragen die de GGD GZ ontvangt voor de uniforme taken op basis van facturen en de facultatieve taken worden later vastgesteld door de realisatie of de subsidies van de deelnemende gemeenten. De gepresenteerde bedragen in deze begroting liggen daarom nog niet volledig vast.

						Mutaties 2027					
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Indexering	Geindexeerde bedragen	Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma*	Begroting 2027
				4,91%							
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.247.949	454.074	9.702.023	27.235					9.729.258
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.355.965	164.778	3.520.743	9.883					3.530.626
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	184.053	9.037	193.090	542					193.632
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.334.871	163.742	3.498.613	9.821					3.508.434
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	324.365	15.926	340.291	955	51.000	51.000			443.246
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	331.234	16.264	347.498						347.498
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	694.979	34.123	729.102	2.047					731.149
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	2.075.930	101.928	2.177.858	6.114			200.000		2.383.972
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	961.556	47.212	1.008.768						1.008.768
Veilig Thuis**	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.702.982	280.016	5.982.998	16.567					5.999.565
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.193.270	107.690	2.300.960						2.300.960
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.211.793	108.599	2.320.392	6.514				-493.839	1.833.067
OIA	7.1	Volksgezondheid	710.888	34.905	745.793	2.094				493.839	1.241.726
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	525.231	25.789	551.020						551.020
Totaal begroting			**31.855.066**	**1.564.083**	**33.419.149**	**81.772**	**51.000**	**51.000**	**200.000**	**0**	**33.802.921**

'* Gezonde Kennis is een onderdeel van OIA in plaats van Gezond Leven.

6.5 Deelnemersbijdragen

Op pagina 99, 100 en 101 van de programmabegroting 2027 staat een overzicht van de bijdragen van de verschillende gemeenten in 2027.

Opvallend is dat dat bijdragen van zes gemeenten aan de GGD GZ fors stijgen. Dit komt doordat de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel in 2026 door de GGD GZ is overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen daarom in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

6.6 Meerjarenbegroting

Op pagina 74 van de programmabegroting 2027 is de meerjarenbegroting zichtbaar. Ten opzichte van de begroting 2027 bevat de meerjarenbegroting een aantal wijzigingen:

- De baten dalen met 1.357.000 euro als gevolg van de afbouw van de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Subsidies Rijk
    - Overige opbrengsten

- Omdat de begroting van de GGD GZ ook meerjarig sluitend dient te zijn, dalen ook de lasten met 1.357.000 euro. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Personeelskosten
    - Communicatieapparatuur
    - Algemene kosten

Het valt de adviesfunctie op dat het niet doorvoeren van de verlaging van de bijdrage van Veilig Thuis doorloopt in de meerjarenbegroting, terwijl de belangrijkste reden voor het niet verlagen de hoge werkvoorraad is die eind 2025 is opgebouwd. De adviesfunctie gaat ervan uit dat de begrotingssystematiek van Veilig Thuis wordt geëvalueerd in 2027 en dat de hoogte van de bijdrage in 2027 niet automatisch het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is.

De adviesfunctie neemt de meerjarenbegroting op dit moment voor kennisgeving aan.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.855	33.803	33.803	33.803	33.803
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.456	3.847	3.973	3.973	3.973	3.973
Subsidies Rijk	6.055	5.776	6.368	6.368	5.034	5.034
Subsidies Gemeenten *	7.411	6.216	12.937	12.937	12.937	12.937
Overige opbrengsten	6.257	4.810	4.909	4.909	4.885	4.885
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340
Totaal baten	**54.972**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Lasten						
Personeelskosten	40.123	37.948	46.207	46.207	45.017	45.017
Huisvestingskosten	2.000	2.367	2.370	2.370	2.370	2.370
Kantoormiddelen	90	171	138	138	138	138
Medische kosten	1.623	1.191	1.510	1.510	1.510	1.510
Communicatieapparatuur	2.408	1.887	2.221	2.221	2.270	2.270
Vervoermiddelen	79	52	93	93	93	93
Afschrijvingen	1.031	1.281	1.269	1.269	1.269	1.269
Algemene kosten	3.671	3.345	3.930	3.930	3.713	3.713
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.392	4.457	4.457	4.457	4.457
Voorlichting	99	36	34	34	34	34
Rentebaten en -lasten	-78	173	99	99	99	99
Totaal lasten	**54.698**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Totaal saldo van baten en lasten	**274**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	276	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Uitzetting Jeugdgezondheidszorg 0 - 4-jarigen Rivierenland

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Rekening 2025

Saldo algemene reserve begin boekjaar:	€ 1.598.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2025:	€ 550.000
Algemene reserve na resultaatbestemming:	€ 2.148.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de algemene reserve bedraagt € 1.699.000. In de berekening van de maximale streefwaarde van de algemene reserve wordt uitgegaan van 494 medewerkers dat overeenkomt met de vermelding in paragraaf 4.4.7 Samenstelling personeelsbestand.
De algemene reserve na resultaatbestemming ligt boven de streefwaarde.

Begroting 2027

De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er € 50.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve wordt aangevuld tot € 1.648.000.
De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.933.000. Dit is berekend over € 1.000 per medewerker, 0,5% over opgenomen gelden, 1% van de totale uitgaven en 3% over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2025 bedroeg deze bestemde reserve € 227.000. Deze bestemde reserve is gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen. In de begroting 2027 en verder staat deze € 227.000 begroot.
In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedroeg per 31-12-2024 € 380.000. Het resultaat Veilig Thuis bedroeg in 2025 € 276.000 negatief dat is ontstaan door vervanging van langdurig zieken. Conform afspraken is dit tekort opgenomen uit de egalisatiereserve waarmee de stand van deze reserve per 31-12-2025 is gedaald naar € 104.000. In de begroting 2027 en verder staat deze € 104.000 begroot.

7.3 Risico's

De genoemde risico's zijn weergegeven in zowel de rekening 2025 als de begroting 2027. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

- De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve (€ 4.694.000 – 2.148.000 = € 2.546.000) is derhalve niet afgedekt. De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.
- Er is niet inzichtelijk gemaakt hoe de top 10 risico's zijn toebedeeld in de categorieën (1) nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke, (2) maatschappelijke, (3) economische en (4) middelen, organisatie

medewerkers en efficiency zoals opgenomen in tabel 4.1.2 pagina 42 van de rekening. De Adviesfunctie adviseert dit in een volgende rekening wel inzichtelijk te maken voor een heldere indeling.

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
N.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.253423 Z.078658

Portefeuillehouder H.M. Ostendrop

Begrotingsprogramma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid

Onderwerp **Zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid**

Voorgesteld besluit

1. De zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1).

Samenvatting van het voorstel

De conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden jaarlijkse ter beoordeling voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeente wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

1. Inleiding

De gemeente Buren is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Het is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 31 maart 2026 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 verstuurd. De zienswijzen op de Kaderbrief heeft de VRGZ meegenomen in uitwerking van de begroting (zie bijlage 2, 3, 4 & 5). De VRGZ heeft ook een infographic opgesteld (bijlage 6). De raad krijgt de mogelijkheid zijn zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de VRGZ. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en is o.a. gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen. Zij beoordelen de jaarstukken en begroting en adviseren regiogemeenten hierover (zie bijlage 7).

2. Doel / meetbaar effect

Door het jaarlijks beoordelen van de jaarrekening en begroting van de VRGZ houdt onze gemeente zicht op de stand van zaken bij deze gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij de VRGZ om rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van de jaarrekening en de begroting.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet Gemeenschappelijke Regelingen wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740
- Wet veiligheidsregio's wetten.nl - Regeling - Wet veiligheidsregio's - BWBR0027466 biedt geen
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid | Lokale wet- en regelgeving.

4. Argumenten

Conceptjaarrekening 2025

1.1. *De resultaatbestemming sluit aan bij de financiële kaders*
De voorgestelde verwerking van het resultaat sluit aan bij de afgesproken systematiek en zorgt voor een correcte en ordelijke afronding van het boekjaar. Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

- Het negatieve resultaat bij C&R (- € 158.000) te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding.
- Het positieve resultaat van het programma RAV (+ € 340.000) toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten.

1.2. *De algemene reserve staat onder druk en vraagt daarom om aandacht in de zienswijze om de financiële positie te versterken.*
Het programma C&R heeft een tekort. Om dit tekort te dekken worden middelen uit de algemene reserve gehaald. Hiermee worden incidentele tekorten opgevangen waardoor dit niet leidt tot hogere gemeentelijke bijdrage. Tegelijkertijd is deze reserve nu onder de afgesproken bestuurlijke norm. En worden vaste (structurele) kosten gedekt met eenmalige (incidentele) meevallers. Dit is geen toekomstbestendige oplossing.

Ontwerpbegroting 2027

1.3. *De ontwerpbegroting 2027 sluit aan bij toenemende en complexe veiligheidsopgaven.*
Ontwikkelingen zoals geopolitieke spanningen, digitalisering en klimaatverandering vragen om een goed toegeruste veiligheidsregio. De begroting biedt hiervoor het noodzakelijke kader.

1.4. *De raad vraagt tegelijkertijd aandacht voor de hoeveelheid taken in relatie tot de beschikbare middelen om de veiligheid te kunnen blijven waarborgen.*
De veiligheidsregio staat voor grote opgaven, onder meer door klimaatverandering, geopolitieke spanningen en digitale dreiging. Tegelijkertijd is de financiële ruimte van gemeenten, ook van Buren, beperkt. Daarom spreekt de raad steun uit voor het in stand houden van de basistaken en vraagt de raad om een stevige landelijke lobby voor extra middelen. Daarmee bewaakt de raad zowel de veiligheid in de regio als de betaalbaarheid voor onze gemeente.

1.5. *En roept de raad op om gezamenlijk duidelijke richting te bepalen en afgewogen en duurzame keuzes te maken om de VRGZ-organisatie bestendiger te maken.*
De zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 vraagt de VRGZ om scenario's uit te werken, transparant te zijn over risico's en effecten, en samen met de gemeenten keuzes te maken over prioriteiten en tempo. Zo kan het Algemeen Bestuur van de VRGZ bewuster besluiten en kunnen gemeenten beter beoordelen wat dit betekent voor Buren. Daarmee wordt gewerkt aan een toekomstbestendige organisatie.

Actualiteiten

1.6. *De zienswijze biedt gelegenheid om relevante actualiteiten mee te geven.*
Binnenkort volgt een begrotingswijziging 2026 vanwege de splitsing van de bedrijfsvoeringsorganisaties van de VRGZ en de GGD. In maart 2026 heeft u hierover een raadsinformatiebrief ontvangen. Daarnaast is het programma maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht van de VRGZ gestart; lokaal is ook een programma opgestart en is landelijk verplicht om de digitale weerbaarheid te versterken, terwijl de financiering vanuit het Rijk achterblijft. Verder is een nieuw Regionaal Beleidsplan in ontwikkeling voor 2028 en verder. Daarvoor worden nu al kaders meegegeven over relevante ontwikkelingen, beschikbare mensen en middelen en de financiële positie van gemeenten.

Overige

1.7. *De zienswijze sluit aan bij het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) en de regionale lijn.*
De AGR heeft de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 beoordeeld en een regionaal advies uitgebracht met financieel adviseurs en adviseurs crisisbeheersing. In dat advies wijzen zij onder meer op druk op de algemene reserve, structurele tekorten die nu nog met incidentele voordelen worden gedekt, en de uitvoerbaarheid van opgaven. De zienswijzebrief volgt deze lijn. Daarmee sluit Buren aan bij de regionale benadering van de gemeenschappelijke regelingen, wat de slagkracht van het signaal richting de VRGZ vergroot.

1.8. *De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.*

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. De raad heeft daarmee een formele rol om te reageren op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de VRGZ. Door nu een zienswijzebrief vast te stellen, informeert de raad het Dagelijks Bestuur van de VRGZ tijdig en duidelijk over de Burense aandachtspunten en zorgen.

5. Kanttekeningen

1.1. Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt.

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de stukken vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet (volledig) over te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, is de kans groter dat het Algemeen Bestuur de zorgen en aanbevelingen uit de zienswijzen meeneemt in de uiteindelijke besluitvorming.

1.2. De bevindingen van de accountant zijn nog niet getoetst.

Er is nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven over de conceptjaarrekening 2025. De VRGZ heeft aangegeven dat een goedkeurende accountantsverklaring medio mei wordt verwacht. De AGR heeft dit in haar beoordeling voor kennisgeving aangenomen.

6. Financiële consequenties

De inbreng van de gemeente Buren voor de uitvoering van de VRGZ-taken was in 2025 begroot en gerealiseerd op € 2.750.164.

De VRGZ sluit 2025 af met een positief totaalresultaat van € 182.000. Dit resultaat is opgebouwd uit:

- Crisis- en Rampenbestrijding (C&R): € 158.000 negatief
  In de toelichting geeft VRGZ aan dat het negatieve resultaat vooral wordt veroorzaakt door:
  - Lagere opbrengsten dan begroot door de herstelactie van het Kosten voor Gemene Rekening (KGR)-construct met de GGD (impact: € 552.500);
  - Structurele kostenstijgingen (onder meer vastgoed, onderhoud, opleidingen, Arbo en werving).

  Tegelijkertijd is het tekort beperkt gebleven door incidentele voordelen, zoals lagere kapitaallasten (doorschuiven van investeringen) en niet-ingevulde vacatures.
  Onderliggend is er volgens VRGZ sprake van een structureel financieel tekort dat nu nog deels wordt afgedekt met incidentele meevallers. De algemene reserve C&R komt na deze onttrekking uit op € 3.040.000,-, wat neerkomt op 4,5% van de baten en dus onder de bestuurlijke norm van 5% ligt (€ 3.357.000).

- Regionale Ambulancevoorziening (RAV): € 340.000 positief
  Het programma RAV sluit 2025 af met een positief resultaat van € 340.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door:
  - Een positieve boekwinst op de verkoop van het pand Blomboogerd 10 in Tiel;
  - Lagere kosten voor bedrijfsvoering dan eerder verwacht.
    De VRGZ stelt voor om dit gehele positieve resultaat toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. Deze reserve komt daarmee uit op € 2.887.000, ongeveer 8% van de baten. Dit ligt nog steeds onder de bestuurlijke minimumnorm van 10%.
    Dit onderdeel (RAV) wordt bekostigd door zorgverzekeraars. Deze zienswijze heeft geen betrekking op dit onderdeel maar wordt wel ter informatie gedeeld.

Programma	Resultaat 2025	Voorgestelde bestemming	Toelichting
C&R (Crisis- en Rampenbestrijding)	€ -158.000	Onttrekking aan algemene reserve C&R	Dekking van het tekort op het programma C&R in 2025.
RAV (Regionale Ambulancevoorziening)	€ 340.000	Toevoeging aan reserve aanvaardbare kosten RAV	Versterking van de RAV-reserve; blijft nog onder de norm van 10%.
Totaal VRGZ	€ 182.000	Blijft in het eigen vermogen VRGZ	Per saldo resteert een positief totaalresultaat; de weerstandspositie van

			zowel C&R als RAV blijft onder de eigen normen.

Ontwerpbegroting 2027
De deelnemersbijdrage voor 2027 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

	VRGZ	Gemeente Buren
Gemeentelijke bijdrage	€ 53.945.518	€ 2.631.419
Ingroeimodel (geen effect voor VRGZ zelf)	€ 0	€ 116.750
Index (1,05%)	€ 566.428	€ 27.630
Nazorg en PTSS	€ 60.000	€ 2.926
Vervanging vastgoed	€ 410.000	€ 19.999
Extreme prijsstijgingen	€ 467.000	€ 22.780
Kapitaallasten materieel	€ 400.000	€ 19.512
Rentelasten	€ 285.000	€ 13.902
IV-strategie	€ 2.562.000	€ 124.972
Licenties kantoor automatisering	€ 130.000	€ 6.341
Vakbewaamheid	€ 400.000	€ 19.512
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2027	€ 59.225.946	€ 3.005.743

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Buren
De stijging van de gezamenlijke gemeentelijke bijdrage in 2027 bedraagt € 5.280.428 ten opzichte van 2026. Voor Buren is het een stijging van € 374.324. In onze meerjarenbegroting 2026 is deels al rekening gehouden met een toename van de bijdrage aan de VRGZ vanaf 2027. Bij de kadernota 2027 wordt het restant van de toename verwerkt á € 240.256. De stijging wordt volgens de VRGZ veroorzaakt door:

- Autonome ontwikkelingen (€ 3.258.000), waaronder:
  - Uitvoering van de IV-strategie (digitale weerbaarheid en informatievoorziening);
  - Hogere rentelasten door extra investeringen;
  - Reguliere indexering (loon- en prijsstijgingen);
- Extreme prijsstijgingen en uitgestelde correcties (€ 1.962.000), waaronder:
  - Gestegen kosten voor wagenpark en materieel (aanschafprijzen 40–120% hoger);
  - Hogere onderhouds- en schoonmaakkosten, gemeentelijke belastingen, NIPV-bijdrage;
  - Hogere dotatie aan het meerjarenonderhoudsplan (MJOP);
- Beleidsmatige uitbreiding (€ 60.000):
  - Een casemanager nazorg/PTSS (0,5 fte) voor betere begeleiding van medewerkers bij impactvolle gebeurtenissen.

In 2027 stijgt de gemeentelijke bijdrage. Dit komt vooral door autonome ontwikkelingen, prijsstijgingen en noodzakelijke investeringen. Daarbij is in 2025 een onderzoek afgerond naar de kostenverdeelsleutel en vastgoed. Deze effecten zijn financieel verwerkt. Ook in de jaren na 2027 neemt de gemeentelijk bijdrage aan de VRGZ flink toe. Dat zorgt voor extra druk op onze eigen begroting. Daarom blijven we kritisch kijken naar nieuw beleid en alle mogelijke taken die leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage.

7. Juridische consequenties
N.v.t.

8. Participatie
N.v.t.

9. Toekomstoriëntatie
Eén van de strategische speerpunten van Buren is ‘samen sterker in de regio’. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd. Dat vraagt om effectuering en versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op de Kaderbrief 2027 van de GR pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het

samenwerkingsverband. Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

10. Uitvoering

- Planning
  Als dit voorstel akkoord is, wordt de zienswijzebrief in bijlage 1 na de raadsvergadering verstuurd. De vaststelling van de definitieve begroting vindt plaats in het AB van de VRGZ op 2 juli 2026.

- Communicatie
  Na besluitvorming wordt de definitieve zienswijzebrief in bijlage 1 verstuurd.

- Evaluatie
  Het Dagelijks Bestuur geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

11. Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijzebrief
- Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027
- Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2025
- Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2027
- Bijlage 5: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2027
- Bijlage 6: Infographic
- Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
- Bijlage 8: Raadsbesluit zienswijze op conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.253423**	**D.253425** **Z.078658**

Onderwerp **Zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

De zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.253423**	**D.253425** **Z.078658**

Onderwerp **Zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

De zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC NIJMEGEN

uw brief van: Maurik, 4 mei 2026
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.078658/D.253424
behandeld door: M.S. Barneveld-Grootenboer
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ

Geachte bestuur,

Op 31 maart 2026 heeft u ons de conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 aangeboden. Wij spreken onze waardering uit voor de inzet en professionaliteit van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en haar medewerkers. In een tijd waarin maatschappelijke risico's toenemen en complexer worden, blijft de veiligheidsregio een onmisbare schakel in het waarborgen van de veiligheid en weerbaarheid van onze regio. Wij waarderen ook de samenwerking met gemeenten en de wijze waarop de VRGZ invulling geeft aan haar rol als netwerkorganisatie. Tegelijkertijd moeten we noemen dat er niet alleen bij de VRGZ sprake is van grote financiële druk, ook binnen onze gemeente Buren moeten we zeer zorgvuldig omgaan met onze beschikbare financiële middelen. In dat licht geven wij u graag onze zienswijze.

Onze zienswijze

Hierbij ontvangt u onze zienswijze. In deze zienswijze gaan wij eerst in op de conceptjaarrekening 2025 en daarna op de ontwerpbegroting 2027.

- Wij stemmen in met de conceptjaarrekening 2025;
- Wij stemmen in met het resultaatbestemmingsvoorstel;
- Wij stemmen in met de ontwerpbegroting 2027;
- Wij nemen de meerjarenraming 2028-2030 ter kennisgeving aan.

Zienswijze op conceptjaarrekening 2025

Resultaat en reserves
Wij hebben kennisgenomen van de resultaatbestemming van de conceptjaarrekening 2025. Wij kunnen ons vinden in uw voorstel om middelen uit de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding te halen om het tekort van 2025 op dit programma te dekken.

We maken ons wel zorgen over de hoogte van deze reserve. De algemene reserve is nu lager dan de norm die u zelf heeft afgesproken. Ook zien wij dat u een deel van de vaste (structurele) kosten betaalt met eenmalige (incidentele) meevallers. Dit is geen oplossing voor de lange termijn.

Wij vragen u daarom om te sturen op een positief resultaat (door het generen van alternatieve inkomsten of beperkingen van uitgaven), waarbij in beeld wordt gebracht hoe de financiële positie van de VRGZ structureel kan worden versterkt.

Zienswijze op ontwerpbegroting 2027

Meer taken, beperkte middelen.
Wij hebben kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2027. We kunnen ons hierin vinden. Wij begrijpen dat de risico's in de wereld toenemen. Ook zien wij dat u te maken heeft met hogere kosten, nieuwe landelijke eisen en meer en complexere (basis)taken, terwijl de beschikbare middelen niet even hard meegroeien. Het is goed om te zien dat u hier inspanningen voor verricht zodat we kunnen streven naar een veilige, weerbare en veerkrachtige samenleving. Tegelijkertijd is de financiële ruimte bij gemeenten ook beperkt, wij vragen u daarom om de volgende opdrachten op te pakken:

1. Het financieringsprobleem landelijk te agenderen

Wij vragen u om in het Veiligheidsberaad en andere landelijke overleggen te blijven aangeven dat er extra, structureel geld nodig is om alle landelijke ambities waar te maken.

2. De lobby richting het Rijk te versterken

Wij vragen u om de lobby richting het Ministerie van Justitie en Veiligheid en Defensie actief voort te zetten. Richt u daarbij op:

- Structurele middelen voor (digitale) weerbaarheid en maatschappelijke weerbaarheid;
- Het borgen van voldoende capaciteit voor civiel-militaire samenwerking;
- Het voorkomen dat nieuwe eisen of taken worden opgelegd zonder passende financiering.

3. Duidelijke keuzes te maken en risico's in beeld te brengen bij nieuw beleid

U vraagt in de begroting om een aantal (structurele) uitzettingen voor noodzakelijke taken en ontwikkelingen. Voor de komende jaren is het belangrijk dat het bestuur duidelijk richting geeft en afgewogen en duurzame keuzes maakt. Wij roepen u op om in het vervolg:

- Alle relevante bestuurlijke risico's van nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en prijsstijgingen in beeld te brengen;
- Per scenario aan te geven wat moet en wat de wens is, wat de gevolgen zijn als u iets niet of later doet en wat dat betekent voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage.

Zo kan het Algemeen Bestuur bewuster kiezen tussen verschillende scenario's: wat kan wel, wat kan niet en in welk tempo.

Actualiteiten

Ontvlechting bedrijfsvoeringsorganisatie GGD en VRGZ
Het Algemeen Bestuur heeft in 2025 richting gegeven aan het besluit om de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie van de VRGZ en GGD te splitsen. Beide organisaties krijgen een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie. Wij begrijpen dat dit in 2026 eenmalige extra kosten (frictiekosten) met zich meebrengt. Volgens uw stukken levert dit echter op termijn voordelen op voor de kwaliteit en slagkracht van de VRGZ. Wij zien de financiële uitwerking hiervan via een begrotingswijziging 2026 tegemoet.

Maatschappelijke en digitale weerbaarheid
In 2025 bent u, op verzoek van het Rijk en in opdracht van het Algemeen Bestuur, gestart met een programma maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. En is er landelijk besloten om u vitaal te verklaren en te verplichten via het landelijk Masterprogramma informatievoorziening de digitale weerbaarheid te versterken. Tegelijk zien wij dat de landelijke financiering nog niet volledig is en dat het onduidelijk is welke middelen worden verstrekt. Wij vragen u:

- De landelijke ontwikkelingen en financiering op dit onderwerp goed te volgen;
- Gemeenten te betrekken bij de keuzes over prioriteren en aanpak, zodat deze aansluiten bij het meerjarenprogramma, de IV-strategie en het vastgestelde ambitieniveau. We zien weerbaarheid namelijk als een gezamenlijke opgave.

Regionaal Beleidsplan
Het huidige Regionaal Beleidsplan loopt tot en met 2027. Met het oog op de komende beleidsperiode vragen wij om een realistische en uitvoerbare uitwerking van het Regionaal Beleidsplan 2028-2031, waarin expliciet rekening wordt gehouden met de financiële positie van gemeenten en de toenemende maatschappelijke opgaven. Er is geen ruimte voor het

verkrijgen van extra financiële middelen vanuit de gemeente Buren. De bezuinigingsvoorstellen zoals eerder voorgesteld raken direct de veiligheid van onze inwoners en zijn daarom geen optie. We vragen scenario's uit te werken die realistisch, uitvoerbaar en financieel zorgvuldig zijn, waarbij de gevolgen voor veiligheid, kwaliteit en de gemeentelijke bijdrage expliciet in beeld worden gebracht.

Tot slot
Wij danken u voor de inzet van uw organisatie voor onze inwoners en voor de regio als geheel. Wij zien hoe complex de opgave is en waarderen de professionele manier waarop u daar, samen met uw partners, invulling aan geeft.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze zorgvuldig meeneemt bij besluitvorming over de conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Gemeenteraadsleden gemeenten
Gelderland-Zuid

Dagelijks Bestuur
p/a Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 19 maart 2026
Betreft: Raadsbrief Jaarstukken 2025
Ontwerpbegroting 2027
Bijlage(n): Div
Briefnummer: VRGZ/DIR/7543/26/MD/sp

Contactpersoon
Mevr. S.J. van Petten
088-457 50 00
bestuurvrgz@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u gelijktijdig de concept-jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting aan voor het jaar 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de hoofdlijnen uit de conceptjaarstukken 2025 toe. Vervolgens beschrijven wij de hoofdlijnen uit de ontwerpbegroting 2027. Daarbij besteden wij ook aandacht aan de wijze waarop wij de op de Kaderbrief ingebrachte zienswijze hebben verwerkt.

Basistaken onder druk
In deze raadsbrief vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Bij het aanbieden van de ontwerpbegroting 2026 hebben wij u geïnformeerd over de destijds aangekondigde 10% korting, € 1,03 mln. op de Rijksbijdragen (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding - BDuR). Daarbij hebben wij benadrukt dat aanvullende bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage onwenselijk en onverantwoord zijn.

Vanaf 2027 stelt het Rijk structureel € 25 miljoen beschikbaar (€ 900.000,- voor de VRGZ) voor de extra taken op het gebied van weerbaarheid. Hoewel wij hiermee een vorm van ‘compensatie’ hebben ontvangen voor de uitvoering van deze weerbaarheidstaken en het kunnen blijven uitvoeren van onze kerntaken, is dit – mede door de extreme prijsstijgingen – niet voldoende gebleken om de begroting volledig op peil te houden en onze taken op het gewenste niveau te blijven uitvoeren.

Hoewel wij sindsdien zeer scherp hebben gestuurd op de beschikbare middelen, zien we dat door autonome ontwikkelingen en extreme prijsstijgingen de uitvoering van onze basistaken richting 2027 steeds verder onder druk komt te staan. Tegelijkertijd nemen de maatschappelijke opgaven en de veiligheidsrisico’s juist toe.

De mondiale geopolitieke spanningen zorgen voor dreigingen die groter, complexer en frequenter worden. Grootschalige, langdurige en impactvolle verstoringen worden daarmee steeds realistischer scenario's. Voorbereiding en paraatheid op dergelijke crisisgebeurtenissen zijn belangrijker dan ooit. De veiligheidsregio speelt daarin een cruciale rol. De ontwikkelingen gaan echter sneller dan de huidige mogelijkheden van veiligheidsregio's om zich hierop voor te bereiden of zich hieraan aan te passen.

Daar komt bij dat we in de toekomst mogelijk niet langer vanzelfsprekend kunnen rekenen op bijstand van Defensie tijdens impactvolle incidenten. Door de veranderende internationale veiligheidssituatie en de groeiende inzetbaarheidseisen van de krijgsmacht is het reëel dat Defensie minder capaciteit beschikbaar heeft voor civiele ondersteuning. Sterker nog: er zijn serieuze signalen dat veiligheidsregio's in scenario's van nationale ontwrichting mogelijk taken moeten overnemen die Defensie niet meer kan vervullen. Dit vraagt om extra voorbereiding, expertise, capaciteit en robuustheid binnen onze organisatie.

Ondertussen heeft de Rijksoverheid voor de groeiende veiligheidsopgave nog geen voldoende financiële middelen gereserveerd. Hierdoor ontstaat een toenemende scheefgroei tussen landelijke verwachtingen enerzijds en regionale financiering anderzijds. Dat maakt het onzeker of wij de noodzakelijke weerbaarheidsopgave kunnen realiseren zonder dat dit ten koste gaat van onze reguliere taken.

Wij begrijpen heel goed dat gemeenten zelf onder grote financiële druk staan. Die realiteit zien wij en erkennen wij volledig. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat de Veiligheidsregio de snel stijgende kosten en de toegenomen opgave niet meer binnen de huidige middelen kan opvangen. Zonder aanvullende financiering komen zowel onze basiszorg als onze paraatheid in het gedrang.

Nieuwe bezuinigingen zouden directe en merkbare gevolgen hebben voor de veiligheid van onze inwoners en voor de beschikbaarheid van brandweereenheden en onze crisisorganisatie. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van reanimatie-inzet door de brandweer, het verminderen van noodzakelijke oefenavonden voor vrijwilligers, het afstoten van een brandweerboot wat de paraatheid op een risicovolle vaarweg laat wegvallen, het beperken van multidisciplinaire oefeningen en het niet kunnen garanderen van tijdige inzetbaarheid van de regionale crisisorganisatie.

Deze signalen hebben wij eerder met u gedeeld bij de Begroting 2026 en de Kaderbrief 2027. Gezien de actuele ontwikkelingen is de urgentie alleen maar groter geworden.

Wij vragen u daarom met klem om gezamenlijk te blijven investeren in onze basisveiligheid én de noodzakelijke weerbaarheid van onze regio. Deze inzet blijven wij tevens via het Veiligheidsberaad onder de aandacht brengen bij het Rijk. Alleen met voldoende middelen kunnen wij onze verantwoordelijkheid blijven waarmaken in een wereld waarin risico's snel toenemen en er meer van ons wordt gevraagd.

Verzoek om zienswijze
Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stellen wij u hierbij in de gelegenheid voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Wij verzoeken u daarbij uw zienswijze voor 15 juni 2026 kenbaar te maken. Voor nadere informatie over de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verwijzen wij u naar https://vrgz.nl/bestuurlijk/voor-gemeenteraden/.

Jaarstukken 2025

In de Jaarstukken 2025 blikken wij terug op de activiteiten die in de begroting 2025 werden aangekondigd en geven we inzicht in de financiële consequenties hiervan voor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van VRGZ en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke spanningen, technologische kwetsbaarheden en toenemende veiligheidsrisico's.

De jaarrekening 2025 laat zien dat we onze middelen in het afgelopen jaar grotendeels conform planning hebben ingezet. Tegelijkertijd sluiten we het jaar af met een negatief resultaat ten opzichte van de begroting. Dit benadrukt dat onze financiële ruimte verder onder druk is komen te staan. We zien dat er sprake is van structurele tekorten, die we nu nog incidenteel opvangen. Maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar. We hebben al eerder duidelijk laten horen dat de rek eruit is en dat we juist moeten investeren om onze wettelijke taken en maatschappelijke opgave waar te kunnen blijven maken. Daarom zullen we in 2026 en 2027 samen met alle betrokkenen scherpe en weloverwogen keuzes moeten maken om onze financiële positie structureel te versterken.

Dit jaarverslag belicht het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) en het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In de eerste hoofdstukken worden de beleidsmatige resultaten van beide programma's uiteengezet en daarna is de financiële jaarrekening opgenomen. Deze raadsbrief richt zich op de belangrijkste financiële onderwerpen en de beslispunten.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het resultaat van het programma C&R is minder negatief dan tussentijds in rapportages aan ons bestuur verwacht werd. Het negatieve resultaat wordt onder andere veroorzaakt door lagere opbrengsten dan begroot als gevolg van de herstelactie van het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR) met GGD GZ. Als gevolg van een aanvullende factuur aan de GGD omdat de bestaande doorbelasting niet meer aansloot bij de daadwerkelijk geleverde dienstverlening, was het construct onbedoeld doorbroken. Deze herstelactie die betrekking had op 2024 en 2025 heeft geresulteerd in een negatieve impact van € 552.500,-. Als gevolg van incidentele meevallers, onder andere door lagere kapitaallasten en niet ingevulde vacatures, is het uiteindelijke verlies beperkt gebleven tot € 158.000,-. Net als in voorgaande jaren maskeren deze incidentele voordelen echter een onderliggend structureel financieel tekort.

Programma Regionale Ambulancevoorziening

Het resultaat van het programma RAV is positiever dan tussentijds in rapportages aan ons bestuur verwacht werd. Dit wordt veroorzaakt door het positieve verkoopresultaat van het pand aan de Blomboogerd 10 in Tiel.

Overzicht van de resultaten per programma

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma RAV	Programma C&R
Ontwikkeling financieel resultaat			
Resultaat gewijzigde begroting	-100	0	-100
Gerealiseerd resultaat	182	340	-158
Verschil realisatie t.o.v. de begroting	**282**	**340**	**-58**
Resultaat in % van de opbrengsten	**0,2%**	**0,9%**	**-0,2%**

Het totale resultaat 2025 voor VRGZ bedraagt € 182.000,-. Hieronder is aangegeven wat het gerealiseerde resultaat per programma is en wordt per programma een voorstel voor bestemming gepresenteerd.

Voor 2024 en 2025 was een negatief resultaat van € 100.000,- per jaar geraamd, te financieren uit de algemene reserve. Deze raming hield verband met de kosten voor de aanbesteding en implementatie van een nieuwe leverancier voor kantoorautomatisering en hostingsdiensten. Naar aanleiding van de dialoogrondes en de daaruit voortkomende extreme prijsstijging is de aanbesteding echter ingetrokken. Hierdoor zijn de verwachte kosten niet gerealiseerd en valt het voorziene negatieve resultaat weg.

Voorstel resultaatbestemming

In de jaarstukken wordt ten aanzien van de bestemming van bovengenoemde resultaten het volgende voorgesteld (onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht):

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	340
Totaal programma RAV	**340**
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	158
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**158**
Totaal voorstel voor resultaat 2025	**182**

Voorgesteld wordt het positieve resultaat van het programma RAV toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten. Na toevoeging van dit resultaat komt deze reserve uit op 8% van de opbrengsten. Daarmee is de minimale norm van 10% nog niet bereikt. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

Het programma C&R realiseerde in 2025 een negatief resultaat van € 158.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding.

Mutatie bestemde reserves

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Toevoegingen reserves	227	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	724	684	-40
Mutatie reserves	**-740**	**-724**	**-317**	**-407**

Voor 2025 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 724.000,-. In 2025 valt een bedrag van € 684.000,- daadwerkelijk vrij en vindt een toevoeging aan de bestemde reserves plaats van € 367.000,-:

- De extra BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn in 2025 niet volledig besteed. In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Deze niet bestede middelen van € 367.000,- worden conform bestuurlijke afspraak juli 2024 toegevoegd aan de bestemde reserve versterking crisisbeheersing. Aan de inzet van deze reserve in de komende jaren ligt een concreet bestedingsplan ten grondslag, waaronder de financiering van de incidentele kosten die voortvloeien uit de bestuurlijk vastgestelde IV-strategie 2026-2030. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de door het Rijk vastgestelde doelen op het gebied van crisisbeheersing en informatiemanagement.
- Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2025 een vrijval begroot van € 105.000,-, waarvan € 30.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 75.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de huisvestingskosten is beschreven schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2026 en valt, in tegenstelling tot wat was aangegeven in de begroting, in 2025 een deel van de reserve vrij (€ 65.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2026 (€ 40.000,-).

Ontwerpbegroting 2027

De begroting voor het jaar 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid treft u hierbij aan. Op hoofdlijnen zijn de activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 2027 reeds genoemd in de Kaderbrief 2027 VRGZ. De leidraad voor de activiteiten is het Regionaal Beleidsplan voor de periode 2024-2027 zoals vastgesteld door ons bestuur. Zoals aangekondigd in de Kaderbrief 2027 VRGZ zijn de beschreven ontwikkelingen en onderwerpen (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in bijgevoegde begroting.

De in hoog tempo veranderende wereld en de rol die het Rijk daarbij weggelegd ziet voor veiligheidsregio's vraagt om structurele investeringen, terwijl de financiële kaders daarvoor onzeker blijven. Doorwerking van de BDuR-korting, autonome prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zetten de begroting verder onder druk. In de afgelopen jaren zijn structurele tekorten opgevangen met incidentele voordelen. Deze aanpak heeft echter zijn grens bereikt: de financiële rek is eruit.

Met deze ontwerpbegroting presenteren wij een realistisch en toekomstgericht financieel beeld. Deze begroting vormt een zorgvuldige balans tussen noodzakelijke autonome ontwikkelingen, onvermijdelijke prijsstijgingen en één gerichte beleidsmatige uitbreiding die direct bijdraagt aan de inzetbaarheid en ondersteuning van onze medewerkers.

In de begroting worden beschreven:

- De kernactiviteiten van VRGZ, onze maatschappelijke opgaven, de landelijke en regionale ontwikkelingen en het financieel kader;
- De speerpunten per thema uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de landelijke beleidsagenda's vertaald naar activiteiten voor 2027;
- De paragrafen en de financiële uiteenzetting voor de Programma's Crisis- en Rampenbestrijding en Regionale Ambulancevoorziening (RAV).

Verwerking zienswijzen gemeenteraden Kaderbrief VRGZ 2027

De gemeenteraden hebben de gelegenheid gehad hun zienswijzen op de Kaderbrief uit te brengen. VRGZ heeft deze zienswijzen meegenomen in de uitwerking van de begroting.
De zienswijzen van de gemeenten op de Kaderbrief 2027 laten een breed gedeelde financiële terughoudendheid zien, waarbij gemeenten geen automatische doorbelasting van tekorten accepteren en helderheid vragen over reserves, risico's en de inzet van rijksmiddelen voor weerbaarheid.

Daarnaast vragen gemeenten om maximale zorgvuldigheid bij het onderzoek naar ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van VRGZ en GGD. Zij willen een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan met financiële onderbouwing, varianten en duidelijke kostenverdeling, waarbij kosten niet eenzijdig bij gemeenten mogen neerslaan en de continuïteit van dienstverlening gewaarborgd blijft.
Verder vragen gemeenten om strikte scheiding tussen wettelijke taken en ambities, financiële onderbouwing van alle nieuwe beleidsmatige initiatieven (zoals vastgoed, PTSS-nazorg en cyberveiligheid). Over de hele linie tonen gemeenten zich kritisch-constructief: waardering voor VRGZ is aanwezig, maar alleen binnen duidelijke financiële en bestuurlijke randvoorwaarden. Tenslotte benadrukken een aantal gemeenten dat een nieuwe bestuursperiode vraagt om terughoudendheid met nieuwe beleidsvoorstellen.

VRGZ heeft de meeste zienswijzen verwerkt in de uitwerking van de ontwerpbegroting 2027.
Een aantal verzoeken van gemeenteraden heeft VRGZ niet overgenomen of nadrukkelijk afgewezen. De opgelegde taakstellende bezuiniging van enkele gemeenten wordt als onverantwoord beschouwd gezien de structurele korting op de BDuR, onze maatschappelijke opgave en de stijgende kosten. Ook wordt besluitvorming over lopende dossiers niet uitgesteld, omdat tijdig handelen nodig is om risico's te beperken. Daarnaast vallen extreme prijsstijgingen volgens de bestuurlijk vastgestelde financiële spelregels wel onder uitzettingen, waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage kan worden gevraagd.

Begrotingsverschuivingen 2026

De begrotingsverschuivingen 2026 betreffen kostenneutrale verschuivingen.

Begroting 2027

In 2027 staat VRGZ en dus onze gemeenten voor aanzienlijke financiële opgaven. De organisatie is uitermate efficiënt ingericht, diverse financiële uitzettingen zijn afgelopen jaren zelfstandig opgevangen en daarbij zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt. Opleidingen zijn anders ingericht of uitgesteld, de vervanging van piket- en dienstvoertuigen is een aantal jaren langer aangehouden en waar mogelijk is de technische levensduur van kapitaalgoederen verlengd. Hierdoor zijn structurele tekorten in de afgelopen jaren onzichtbaar gebleven voor onze gemeenten. Maar hier zitten ook risico's aan. Levensduur verlengen kan op termijn leiden tot hogere onderhoudskosten en het uitstellen van opleidingen kan de paraatheid en vakbekwaamheid van een brandweerpost negatief beïnvloeden.

De grens om dit op te kunnen vangen binnen de bestaande middelen is nu echter meer dan bereikt. De stijgende prijzen, autonome ontwikkelingen en toenemende maatschappelijke opgaven enerzijds en een indexatiemethodiek die hier geen rekening mee houdt anderzijds, leiden tot een structurele kostenstijging en het ontbreken van financiële dekking om aan onze basistaken te voldoen.

Daarnaast hebben we vanaf 2026 te maken met een korting van 10% op de middelen die VRGZ vanuit de Rijksoverheid ontvangt, de zogenaamde brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR). Op moment van schrijven is het voor 2027 en verder echter nog altijd onzeker of het Rijk deze korting structureel handhaaft of terugdraait. Voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid wordt structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR. Deze bijdrage is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Op basis van een schatting is een bedrag van € 900.000,- aan opbrengsten verwerkt in de begroting 2027 en verder. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen afgewend. Tegelijkertijd resteert een tekort van circa € 130.000,-, dat wordt opgevangen door een positief effect uit de BDuR-indexatie.

De begroting 2027 is incidenteel niet sluitend. Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar 2025 de cao-loonstijging nog niet bekend was, kon deze niet meegenomen worden in de index voor 2027. Dat betekent dat pas in 2028 dit effect meegenomen wordt via de indexering (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een negatief resultaat van € 1.548.000,- wat conform systematiek uit de algemene reserve gedekt moet worden.

De reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage en de noodzakelijke uitwerking van de IV-strategie vormen samen een set autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen. Deze vloeien voort

uit de financiële spelregels voor indexering (vastgesteld door het Algemeen Bestuur), het moeten voldoen aan wet- en regelgeving en het aflopen van strategische IT-contracten. Gezamenlijk vertegenwoordigen deze noodzakelijke kosten een financiële impact van € 3.258.000,-.

Het in 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde regionaal huisvestingsonderzoek vraagt een uitzetting van € 410.000,- per jaar. Daarnaast wordt VRGZ geconfronteerd met prijsstijgingen die de afgelopen jaren binnen de eigen begroting zijn opgevangen. Doordat in de begroting 2026 geen uitzettingen zijn aangevraagd in verband met mogelijke bezuinigingen en er geen nacalculatie op de materiële index plaatsvindt, worden deze prijsstijgingen nu zichtbaar. De benodigde correctie bedraagt € 1.552.000,- en betreft geen beleidsmatige uitbreiding.

Als enige beleidsontwikkeling wordt voorgesteld om € 60.000,- structureel beschikbaar te stellen voor de inzet van een casemanager ter ondersteuning van PTSS-trajecten en de begeleiding van medewerkers bij impactvolle gebeurtenissen, waarmee wordt geïnvesteerd in duurzame inzetbaarheid en goede zorg voor personeel.

De gemeentelijke bijdrage stijgt in 2027 met € 5.280.000,-. Deze stijging wordt veroorzaakt door de volgende componenten:

Omschrijving	Autonome ontwikkeling	Prijsstijging	Beleid
Casemanager nazorg en PTSS			€ 60.000
IV-strategie	€ 2.562.000		
Vervanging vastgoed (conform AB besluit 10 april 2025)		€ 410.000	
Extreme prijsstijgingen		€ 467.000	
Kapitaallasten wagenpark en materieel		€ 400.000	
Vakbekwaamheid brandweer		€ 400.000	
Licenties kantoorautomatisering	€ 130.000		
Reguliere indexering	€ 566.000		
Rentelasten		€ 285.000	
Totaal	**€ 3.258.000**	**€ 1.962.000**	**€ 60.000**

Casemanager nazorg en PTSS
Om medewerkers de zorg te bieden die zij verdienen na impactrijke gebeurtenissen, is het belangrijk dat er binnen de organisatie één vast aanspreekpunt beschikbaar komt waar medewerkers terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werkgerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Aanvullend op de landelijke bijdrage PTSS vraagt dit om een structurele uitzetting van 0,5fte voor een casemanager (€ 60.000,-, zie ook paragraaf 4.7).

IV-strategie
De VRGZ moet voldoen aan aangescherpte eisen voor informatiebeveiliging (zoals NIS2/BIO2, NEN7510 en AVG), terwijl meerdere organisatieonderdelen hier nog niet aan voldoen. Tegelijkertijd verplichten het landelijke Masterprogramma Informatievoorziening, de vitaalverklaring, het coalitieakkoord en de accountantsverklaring de VRGZ om structureel haar digitale weerbaarheid te versterken. Dit betreft een autonome ontwikkeling omdat deze verplichtingen en normen extern opgelegd worden door wetgeving, landelijke programma's, audits en de vitale-aanbiederstatus. Het betreft ontwikkelingen waar de VRGZ geen directe invloed op heeft, maar die wel noodzakelijke aanpassingen binnen de organisatie vereisen. Scenario 2 van de IV-strategie betreft slechts het op orde brengen en houden van de basis. Scenario 3 van de IV-strategie bevat beleidskeuzes. Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van de organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 de IV-strategie voor 2026-2030 bestuurlijk vastgesteld. Dit leidt tot een kostenuitzetting op het gebied van personeel, software en infrastructuur van € 2.562.000,- (zie paragraaf 5.2).

Vervanging vastgoed
Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille conform de in april 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,- (zie paragraaf 4.8).

Extreme prijsstijgingen
VRGZ volgt voor indexering de BRN-systematiek (Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen), maar doordat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie ontstaat structurele scheefgroei wanneer de werkelijke inflatie hoger uitvalt dan de gehanteerde index. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen, terwijl deze kosten in alle onderdelen van de organisatie met 17% tot 120% zijn gestegen. De organisatie kan deze cumulatieve prijsstijgingen niet langer binnen de bestaande middelen opvangen, mede doordat grote kostenposten materieel worden geclassificeerd maar feitelijk aan een personele index zijn blootgesteld (zie toelichting paragraaf 2.5.3).

De uitzonderlijk gestegen prijzen op het gebied van onder andere preventief en correctief onderhoud, schoonmaakkosten, groenonderhoud, gemeentelijk belastingen, software en het lidmaatschap NIPV leiden tot een structurele uitzetting van € 467.000,- (zie toelichting paragraaf 7.1.1).

Voorbeeld: het schoonmaakcontract is in de afgelopen twee jaar met 17% in kosten gestegen, terwijl hiervoor slechts een materiële index van 5,4% beschikbaar was. Gezien de vereisten rondom arbeidshygiëne op de brandweer- en ambulancelocaties is het noodzakelijk dat de kwaliteit en continuïteit van schoonmaakwerkzaamheden volledig geborgd blijven.

Kapitaallasten wagenpark en materieel
De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel stijgen aanzienlijk harder dan de reguliere prijsindexatie, met materiële prijsstijgingen van 40% tot 120% op onder andere tankautospuiten, redvoertuigen en dienstvoertuigen. Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele veiligheidsrisico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,-). In voorgaande jaren is het structurele tekort gemaskeerd doordat, via weloverwogen keuzes en het uitstellen van

vervangingsinvesteringen, incidentele voordelen zijn gerealiseerd. Deze werkwijze is echter niet langer houdbaar zonder het minimale kwaliteitsniveau aan te tasten.

Voorbeeld: de kostprijs van een tankautospuit (TS) is in korte tijd substantieel gestegen: waar in 2023 een TS € 485.000,- kostte, bedraagt de actuele aanschafprijs inmiddels € 750.000,-. Dit betekent een prijsstijging van bijna 60%. VRGZ beschikt over 47 tankautospuiten voor de dekking van de gehele regio. Uitstel of afstel van investeringen heeft directe gevolgen voor de inzetbaarheid van voertuigen en kan daarmee de repressieve dekking onder druk zetten.

Vakbekwaamheid brandweer
Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar. Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van € 400.000,- voor vakbekwaamheid noodzakelijk (zie paragraaf 4.5).

Voorbeeld: de kostprijs van een leergang Manschap bedroeg in 2023 € 140.000,- voor een groep van 12 deelnemers. Eind 2025 is deze prijs gestegen naar € 170.000,-, een toename van 20%. Deze kostenstijgingen, in combinatie met een korter gemiddeld dienstverband van vrijwilligers, leiden tot een structureel tekort binnen de vakbekwaamheidsbudgetten. Onvoldoende vakbekwame manschappen heeft direct effect op de inzetbaarheid van posten en regionale dekking.

Licenties kantoorautomatisering
Dit betreft de kostenuitzetting voor licenties ten behoeve van kantoorautomatisering van € 130.000,- (zie paragraaf 5.3). Met deze investering verbeteren we zowel de veiligheid als de functionaliteit van onze licenties, zodat dit aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving blijft voldoen. Voor de aankoop van de nieuwe licenties sluiten wij aan bij een landelijke aanbesteding.

Reguliere index
De reguliere indexering (die is gebaseerd op door het bestuur vastgestelde standaard uitgangspunten) bedraagt 1,05% (€ 566.000,-).

Rentelasten
Ten behoeve van de stijgende investeringsbehoefte is het aantrekken van aanvullende financiering noodzakelijk. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast van € 285.000,-.

Meerjarige ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Een deel van de hierboven genoemde uitzettingen van de gemeentelijke bijdrage heeft een oplopend effect in de beschreven meerjarenraming 2028 tot 2030:

IV-strategie
De uitwerking van de IV-strategie heeft een meerjarig karakter, waarbij is gekozen voor een gefaseerde implementatie. De meerjarige kosten zijn toegelicht tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 12 maart 2026 en lopen op tot € 4.088.000,- in 2030.

Vervanging vastgoed
Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,-, oplopend naar € 2.460.000,- in 2032 (zie paragraaf 4.8).

Kapitaallasten wagenpark en materieel
Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele risico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,- in 2027 en € 500.000,- vanaf 2028, oplopend naar € 1.900.000,- in 2030).

Herziening MJOP
De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken (besluit AB VRGZ 4 juli 2024). Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf 2028 aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

Nacalculatie index 2025
Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit[1] (zie ook paragraaf 2.5.3 van de Ontwerpbegroting 2027). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028.

RAV: Verwachte financiële ontwikkeling 2027 en verder
Het verwachte resultaat voor het programma RAV is nul. In de ramingen is uitgegaan van de afspraken die gemaakt zijn met de verzekeraars voor 2026. De onderhandelingen voor 2027 zijn nog niet opgestart; dit gebeurt in het najaar van 2026.

Risico's
In paragraaf 6.1.2 worden de ontwikkelingen geschetst die in de toekomst financiële risico's met zich mee kunnen brengen. De omvang van deze risico's is nu nog niet exact bekend. Het negatieve resultaat van 2025 en het opvangen van de korting van 10% op de BDuR in 2026 ten laste van de algemene reserve leiden ertoe dat de algemene reserve lager is dan de bestuurlijke gewenste streefnorm van 5% van de baten. De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit is mede hierdoor niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de

[1] *Een gewogen percentage op basis van personele index (5,7%) en materiële index (2,5%) + de nacalculatie over 2025 (-3,69%)*

deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Procedure

Wij leggen de conceptjaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 aan u voor. Daarbij vragen wij u uw zienswijze kenbaar te maken:

- Op de resultaatbestemming zoals voorgesteld in de conceptjaarrekening 2025;
- Op de conceptbegroting 2027.

Wij verzoeken u om uw zienswijze over deze onderwerpen vóór 15 juni 2026 aan ons kenbaar te maken via bestuurvrgz@vrgz.nl. Na afloop van deze termijn zal het Dagelijks Bestuur VRGZ u in kennis stellen van het oordeel over de zienswijzen. Met in achtneming van uw zienswijzen zullen de jaarstukken 2025 en begroting 2027 in de vergadering van 2 juli 2026 aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Dagelijks Bestuur,
namens deze,

de voorzitter,	de secretaris
drs. H.M.F. Bruls	M. van Dalen MSc.

Bijlagen:

- Bijlage 1 bij deze raadbrief: Reacties gemeenteraden op kaderbrief VRGZ
- Bijlage 2 bij deze raadbrief: Jaarstukken 2025
- Bijlage 3 bij deze raadbrief: Ontwerpbegroting 2027

Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2025

Weerbaarheid in onzekere tijden

Colofon

Datum:	31-03-2026
Status:	Concept
Omslagfoto:	VRGZ Beeldbank

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**
Leeswijzer **6**
1. Inleiding **8**
2 Landelijke en regionale ontwikkelingen **10**
2.1 Landelijke ontwikkelingen 10
2.2 Regionaal beleidsplan 2024-2027 13
2.3 Regionale ontwikkelingen 13
2.4 Risico's met extra focus 15
3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding **18**
3.1 Een sterk netwerk 18
3.2 Een weerbare organisatie 18
3.3 Informatiemanagement 22
3.4 Operationele prestaties 23
4 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV) **28**
4.1 Bijdrage spoedketen 28
4.2 Zorgcoördinatie 28
4.3 Schaarste bedrijfsmiddelen 29
4.4 Arbeidsmarktproblematiek 29
4.5 Operationele prestaties 29
5 Paragrafen **32**
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 39
5.3 Financiering 41
5.4 Organisatie en bedrijfsvoering 42
5.5 Verbonden partijen 48
5.6 Wet open overheid 48
6 Jaarrekening **51**
6.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december 51
6.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 53
6.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 54
6.4 Toelichting balans 58
6.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding 67
6.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding 69
6.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening 76
6.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening 78
6.9 Rechtmatigheidsverantwoording 83
6.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening 86
6.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) 87
6.12 Taakvelden 89
6.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 92

7 Bijlagen 97
7.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst 97
7.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst 99
7.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot 100
7.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot 101
7.5 Investeringen 102
7.6 Leningen 106
7.7 Bijdrage deelnemende gemeenten 107
7.8 Beleidsindicatoren 108
7.9 Afschrijvingstermijnen 109
7.10 Bestuur en vaststelling jaarrekening 111
8 Verklaring van afkortingen 115

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u liggen de jaarstukken over 2025. In dit verslag rapporteren wij over de voortgang van de in 2025 uitgevoerde activiteiten. Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke spanningen, technologische kwetsbaarheden en toenemende veiligheidsrisico's. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de weerbaarheid van onze maatschappij te verhogen, maar ook van ons als overheidsorganisaties.

De veiligheidsregio's hebben de afgelopen jaren bewezen een onmisbare schakel te zijn in het veiligheidsdomein. Tegelijkertijd wordt er vanaf 2026 fors bezuinigd door de Rijksoverheid op de kerntaken van de veiligheidsregio's. Hierdoor moeten wij vanaf 2026 méér doen met minder middelen, waardoor reguliere basistaken in het geding komen en de kwetsbaarheid toeneemt.

2025 was desondanks een jaar waarin we opnieuw konden rekenen op de samenwerking tussen onze hulpdiensten, gemeenten en andere partners. We hebben hulp en bijstand geboden aan inwoners in nood en hebben de coördinatie gepakt die daarvoor nodig is. We hebben hiermee effectief gereageerd op zowel grote incidenten als de dagelijkse, vaak onzichtbare, veiligheidstaken.

De jaarrekening 2025 laat zien dat we onze middelen in het afgelopen jaar grotendeels conform planning hebben ingezet. Tegelijkertijd sluiten we het jaar af met een negatief resultaat ten opzichte van de begroting. Dit benadrukt dat onze financiële ruimte verder onder druk is komen te staan. We zien dat er sprake is van structurele tekorten, die we nu nog incidenteel opvangen. Maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar. We hebben al eerder duidelijk laten horen dat de rek eruit is en dat we juist moeten investeren om onze wettelijke taken en maatschappelijke opgave waar te kunnen blijven maken. Daarom zullen we in 2026 en 2027 samen met alle betrokkenen scherpe en weloverwogen keuzes moeten maken om onze financiële positie structureel te versterken.

De keuzes die we in de komende tijd maken, zullen lange tijd van invloed zijn op hoe we als VRGZ kunnen blijven functioneren en welke prioriteiten we stellen, met name ook in onze gezamenlijke weerbaarheidsopgave. Als veiligheidsregio blijven we vastberaden in onze missie om de regio zo veilig mogelijk te houden, maar we zullen dit moeten doen met een scherp oog voor de beschikbare middelen.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2026

Leeswijzer

In deze jaarstukken van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid rapporteren we over de operationele dienstverlening, de ontwikkelingen in 2025 en over de activiteiten die op basis van de doelstelling uit het regionaal beleidsplan zijn opgenomen in de begroting en zijn uitgevoerd in 2025. In het beleidsplan zijn het werken aan een sterk netwerk, aan een weerbare organisatie en het versterken van informatiemanagement, als speerpunten benoemd. Daarnaast wordt, als onderdeel van de jaarstukken, in de jaarrekening een financieel overzicht gepresenteerd, waarbij ook gerapporteerd wordt over de substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025.

De jaarstukken 2025 zijn als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk	Inhoud
1	Een algemene inleiding
2	De belangrijkste landelijke en regionale ontwikkelingen gerelateerd aan het beleidsplan 2024 – 2027
3	Een beschrijving van de beleidsmatige en operationele resultaten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding: Brandweer en Risico- en Crisisbeheersing
4	Een beschrijving van de beleidsmatige en de operationele resultaten van het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)
5	Een financieel-technisch hoofdstuk: de voorgeschreven paragrafen van verantwoording: ▪ weerstandsvermogen en risicobeheersing; ▪ onderhoud kapitaalgoederen; ▪ financiering; ▪ organisatie en bedrijfsvoering; ▪ verbonden partijen.
6	De balans en baten en lasten over het jaar 2025: de financiële resultaten van beide programma's met een analyse van de totstandkoming hiervan. Tevens een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van VRGZ en de portefeuilleverdeling hierbinnen
7	Bijlagen
8	Verklaring van de gebruikte afkortingen

1

Inleiding

1. Inleiding

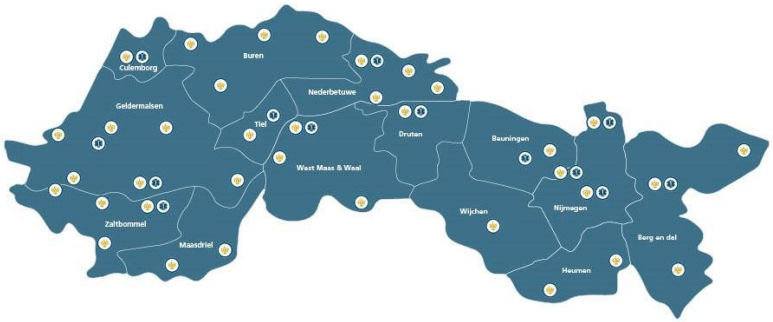

Figuur 1.1: Geografische omvang VRGZ

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten[1] in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De samenwerking is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

We zijn een organisatie die, zichtbaar en onzichtbaar, werkt aan brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin inwoners, bezoekers en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen. In die netwerkomgeving zijn we een sterke, betrouwbare partner: alerte en verbonden wakers die stevig geworteld zijn in de regio.

Onze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn, dat vormt ons bestaansrecht. Inwoners, bezoekers en bedrijven vertrouwen erop dat wij hen houvast bieden op momenten dat het ertoe doet. Dat doen we niet alleen in de repressie maar juist ook in de preventieve activiteiten en de stille kracht achter de schermen.

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de activiteiten die in de begroting 2025 zijn aangekondigd en op de relevante ontwikkelingen die zich in 2025 hebben voorgedaan. Daarbij laten we zien hoe we, binnen en buiten onze organisatie, verder werken aan één centrale opgave: samen beschermen wat telt.

[1] *In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.*

2

Landelijke en regionale ontwikkelingen

2 Landelijke en regionale ontwikkelingen

2.1 Landelijke ontwikkelingen

2.1.1 Maatschappelijke weerbaarheid

De kans op verstoringen van het maatschappelijk leven is toegenomen. Dat komt allereerst door de gewijzigde geopolitieke situatie in de wereld waardoor vrede en veiligheid niet meer vanzelfsprekend zijn. Daarnaast zorgen klimaatveranderingen en de adaptatie op die veranderingen voor nieuwe risico's en afhankelijkheden die ons kwetsbaarder maken voor grotere, langduriger en impactvollere verstoringen.

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt breed besproken in het publieke en politieke debat. Het is niet enkel aan de overheid om hier stappen in te zetten, maar voor de hele samenleving: overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en instellingen en inwoners. Eind 2025 hebben alle huishoudens in Nederland het informatieboekje 'Bereid je voor op een noodsituatie' ontvangen.

De veiligheidsregio en de 14 gemeenten hebben in 2025 de verkenning uitgevoerd voor een gezamenlijk programma weerbaarheid en veerkracht. In de verkenning is onder andere veel samengewerkt met andere veiligheidsregio's, VNG en het platform WeerbaarNL. Het gezamenlijke programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht 2025-2027 van gemeenten en veiligheidsregio zal begin 2026 geagendeerd worden in het Algemeen Bestuur en ter informatie worden aangeboden aan de gemeenteraden.

Er zijn in 2025 voorbereidingen getroffen voor een pilot noodsteunpunten in Gelderland-Zuid. Noodsteunpunten zijn locaties waar inwoners bij calamiteiten zoals langdurige stroomuitval naar toe kunnen voor informatie. Uiteindelijk moet er een landelijk dekkend netwerk komen van coördinatie- en noodsteunpunten. Met de uitkomsten van de pilots in alle regio's in Nederland kan er een blauwdruk komen voor deze noodsteunpunten.

Voor de pilot is vanuit de Rijksoverheid voor Gelderland-Zuid een bedrag van € 180.000,- in 2025 en € 400.000,- in 2026 beschikbaar gesteld. Het algemeen bestuur heeft besloten om een deel van dit bedrag (€ 180.000,- + € 80.000,-) in 2026 in te zetten voor de aanschaf van enkele (mobiele) noodstroomvoorzieningen voor brandweerkazernes die kunnen dienen als coördinatiepunten. De coördinatiepunten zijn de verbinding van de lokale noodsteunpunten met de crisisorganisatie, waaronder de meldkamer en de regionale en landelijke crisisteams, en daarmee voorwaardelijk voor het functioneren van het stelsel van noodsteunpunten.

In 2025 is een vooronderzoek uitgevoerd naar het treffen van maatregelen om brandweerkazernes voor te bereiden op de rol van coördinatiepunten. Momenteel beschikken nog niet alle brandweer- en ambulanceposten over noodstroom, waardoor ze ook nog niet beschikbaar zijn als coördinatiepunt in het netwerk van noodsteunpunten. Op basis van het energieverbruik is in kaart gebracht welke behoefte er is aan noodstroomaggregaten en hoe deze aan te sluiten op de posten. Door deze voorbereiding kunnen we in 2026 al stappen zetten in het vergroten van het weerbaarheidsvermogen van de brandweerorganisatie en het zijn van coördinatiepunt in het netwerk van gemeentelijke noodsteunpunten.

Voor de versterking van de weerbaarheid en de ontwikkeling van een landelijk netwerk van coördinatie en noodsteunpunten worden vanaf 2027 door de Rijksoverheid structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2027 en 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Deze middelen worden via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) uitgekeerd aan de veiligheidsregio's en vragen nog om nadere afspraken over de te hanteren verdeelsleutel.

Daarnaast wordt vanaf 2027 voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR, wat een bijdrage betekent van circa € 900.000,- voor VRGZ. Deze bijdrage is ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Het is daarbij van belang te benadrukken dat deze toevoeging gepaard gaat met een bezuiniging van 10% op de BDuR, wat resulteert in een negatief saldo van € 130.000,-. De volledige korting op de BDuR is daarmee nog niet gecompenseerd.

2.1.2 Toekomst van civiel-militaire samenwerking

Op 4 maart 2025 heeft de Algemene Rekenkamer een rapport uitgebracht over de wijze waarop Defensie haar derde hoofdtaak invult. De derde hoofdtaak van Defensie betreft de ondersteuning van civiele autoriteiten en het leveren van bijstand bij rampen en crises. Zo kunnen veiligheidsregio's bijstandsverzoeken doen voor de inzet van bijvoorbeeld blushelikopters bij grote natuurbranden of voor hulp bij evacuatie van mensen.

Defensie moet met het oog op de toekomst keuzes maken voor civiel-militaire samenwerking omdat de eerste hoofdtaak (beschermen en verdedigen van het Nederlandse en NAVO-grondgebied) de derde hoofdtaak kan verdringen. Er zal dan bij een mogelijke schaarste aan Defensie-capaciteiten een sterker beroep worden gedaan op de bredere samenleving om Defensie te ondersteunen, waaronder veiligheidsregio's en gemeenten. Het Veiligheidsberaad is in gesprek met de Minister van Defensie om duidelijke afspraken te maken over wat Defensie en veiligheidsregio's van elkaar nodig hebben en kunnen verwachten. Dat is nodig om een adequate brandweerzorg en crisisbeheersing in Nederland te kunnen behouden in de huidige veiligheidssituatie. Op regionaal niveau monitoren we de ontwikkelingen en staan we hierover in nauw contact met Defensie.

2.1.3 Versterken landelijke samenwerking

Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Uitgangspunt hierbij is dat 25 autonome veiligheidsregio's samenwerken in een stelsel van verlengd lokaal bestuur. En dat er een aantoonbaar gezamenlijk belang moet zijn voor de 25 veiligheidsregio's om te komen tot samenwerking. Enerzijds vanuit operationele noodzaak en bedrijfszekerheid en anderzijds vanuit logica (bijvoorbeeld kostenbesparing of het delen van gezamenlijke capaciteit en voorzieningen).

Het Veiligheidsberaad heeft op 27 juni 2025 de samenwerkingsagenda van de samenwerkende veiligheidsregio's vastgesteld. Hierin staan de volgende samenwerkingsthema's beschreven.

Een aantal van deze thema's sluit aan op in voorbereiding zijnde wetgeving:

1. Vormgeven en borgen van een goed werkend onderwijsstelsel;
2. Versterken landelijke advisering brandveiligheid en risicobeheersing;
3. Regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht;
4. Informatiegestuurde inzet brandweereenheden;
5. Landelijke operationele samenwerkingsstructuur;
6. Versterken van de weerbare samenleving;
7. Doorontwikkelen en professionaliseren bevolkingszorg;
8. Integreren bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van informatievoorziening;
9. Toekomstbestendig werkgeverschap;
10. Gezamenlijke methodiek presterend vermogen.

In 2026 wordt gewerkt aan het concreet maken van de thema's uit de samenwerkingsagenda. Vanuit VRGZ leveren wij hier een actieve personele bijdrage aan.

2.1.4 Vitaal verklaring veiligheidsregio's

Beschermen van de vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. In juli 2025 zijn de veiligheidsregio's daartoe aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Een vitale aanbieder is een partij die een dienst aanbiedt waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving.

Drie processen van de veiligheidsregio's zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid als vitaal aangemerkt, te weten: inzet brandweer (verlenen van hulp in noodsituaties), crisiscoördinatie en besluitvorming en tot slot communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners. Deze processen dragen bij aan het maatschappelijk belang om ontwrichtende effecten te voorkomen en beperken en herstelvermogen te organiseren ten behoeve van de nationale veiligheid.

Door de aanwijzing als vitale aanbieder gaan vooralsnog geen aanvullende wettelijke eisen gelden voor het niveau waarop de als vitaal aangemerkte processen moeten worden ingericht. Er geldt wel een eigen verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid tegen risico's en verstoringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kan daarvoor eventueel aanvullende kaders stellen.

In het voorjaar van 2025 is vooruitlopend op de vitaalverklaring onderzoek gedaan naar de eigen weerbaarheid en continuïteit van VRGZ bij onder andere een langdurige stroomuitval. De analyse toont aan dat wij als veiligheidsregio momenteel onvoldoende zijn voorbereid om onze meest essentiële diensten gedurende vier dagen ononderbroken voort te zetten. Om de weerbaarheid te vergroten worden waar nodig passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen genomen. Deze maatregelen vragen om extra investeringen op het gebied van noodstroomvoorzieningen, alternatieve communicatieoplossingen en noodvoorraden en/of samenwerkingsafspraken met partners.

2.2 Regionaal beleidsplan 2024-2027

De uitvoering van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 loopt over het algemeen op schema. Enkele beleidsactiviteiten zijn begin dit jaar vertraagd of uitgesteld in afwachting van een definitief besluit van de Rijksoverheid, over een eventuele korting op de rijksbijdrage BDuR en regionale besluitvorming over voorgelegde bezuinigingsmaatregelen. We rapporteren in dit jaarverslag per programma over de activiteiten.

Het Regionaal Beleidsplan is te vinden op onze website: https://vrgz.nl/bestuurlijk/beleidsdocumenten/. Begin 2026 zullen we volgens afspraak met ons bestuur starten met de voorbereiding van de herziening van het Regionaal Risicoprofiel, de tussenevaluatie van het huidige Regionaal Beleidsplan en het actualiseren van het Regionaal Beleidsplan.

2.3 Regionale ontwikkelingen

2.3.1 Onderzoek naar regionale kostenverdeelsystematiek

De kosten van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden deels gefinancierd met een bijdrage door de Rijksoverheid (BDuR) en deels worden deze kosten gedragen door gemeenten in de veiligheidsregio. Deze kosten (gemeentelijke bijdrage) worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten. In november 2025 heeft het algemeen bestuur, na consultatie van de gemeenteraden, besloten om:

1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer);
2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027.

De financiële consequenties zijn toegelicht tijdens het onderzoek, in de raadsbrief onderzoek Kostenverdeelsleutel, opgenomen in de Kaderbrief 2027 en verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

2.3.2 Afronding onderzoek stijgende kosten vastgoedportefeuille

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille, maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten dat:

a. de huidige indeling van brandweerkazernes gehandhaafd blijft en dat het sluiten van posten geen wenselijke mogelijkheid biedt om deze stijging te dempen;
b. het wenselijk is de huidige lokale servicecentra en magazijnen samen te brengen in één nieuw regionaal servicecentrum en magazijn;
c. de nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van gebouwen gedaan zal worden met de wettelijke eisen van duurzaamheid als uitgangspunt;
d. waar mogelijk wordt gekeken naar het maken van ‘slimme keuzes’ op het gebied van samenwerking met partners maar ook optimalisatie waar het gaat om het omgaan met en investeren in gebouwen binnen de financiële kaders;

e. de financiële gevolgen van deze besluiten nopen tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan.

De financiële consequenties zijn toegelicht tijdens het onderzoek, in de raadsinformatiebrief afronding onderzoek vastgoed, opgenomen in de Kaderbrief 2027 en verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

2.3.3 Ontwikkelingen bedrijfsvoering VRGZ en GGD

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden. Het nadeel is dat het construct uitgaat van vaste verdeelsleutels, die niet gewijzigd kunnen worden.

In 2025 is onderzoek gedaan naar de huidige dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van dit onderzoek is om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties. De scenario's zijn verkend en vervolgens besproken met de algemeen besturen van zowel de veiligheidsregio als GGD. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD is. Voor een nadere toelichting zie de raadsinformatiebrief van maart 2026.

In december 2025 hebben beide besturen het richtinggevende besluit genomen voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ. Definitieve besluitvorming staat gepland in april 2026.

Omdat VRGZ de bedrijfsvoeringstaken uitvoert voor GGD is de sector Bedrijfsvoering VRGZ nauw betrokken bij de integratie van de jeugdgezondheidszorg (0-4 jaar). In het westelijk deel van de regio werd de jeugdgezondheidszorg nog door Santé uitgevoerd dit is per 1 januari 2026 overgedragen aan GGD. Bedrijfsvoering VRGZ heeft GGD succesvol ondersteund in het proces, door alle voorbereidingen te treffen om het facilitair beheer van deze locaties over te nemen. Daarnaast zijn de betreffende 9 locaties aangesloten op het ICT-netwerk, zijn HRM werkzaamheden voor 68 nieuwe GGD-collega's uitgevoerd en zijn zij voorzien van een laptop en telefoon.

Voor de extra personele inzet die vanuit Bedrijfsvoering VRGZ voor dit traject noodzakelijk was, bleek financiële verrekening tussen VRGZ en GGD vanwege het KGR-construct niet mogelijk. Dit heeft geleid tot een negatieve financiële impact op het resultaat van VRGZ.

2.3.4 Bereikbaarheid en aanrijtijden binnen Gelderland-Zuid

Er is een toenemende spanning tussen vermeende verkeersveiligheid, wegwerkzaamheden en bereikbaarheid voor hulpdiensten. VRGZ ervaart dat zowel gemeenten, provincie als het Rijk investeren in de

infrastructuur en dat dit soms lijkt te schuren met aanrijtijden van onze operationele diensten naar incidenten in de regio. VRGZ is daarom in gesprek gegaan met Rijkswaterstaat over de vele werkzaamheden en afsluitingen dit jaar en de komende jaren op de A15, A27, A2, A50, met als doel het waarborgen van de bereikbaarheid voor hulpdiensten en het minimaliseren van negatieve invloeden op aanrijtijden.

Daarnaast heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van zogenoemde aandachtsobjecten met lange aanrijtijden waarvoor compenserende maatregelen noodzakelijk zijn. Voor situaties waarin de normtijd met meer dan één minuut wordt overschreden – zowel bij specifieke objecten als in bepaalde gebieden – zijn vanuit de operationele voorbereiding voorstellen uitgewerkt voor passende compenserende maatregelen. Met eigenaren van deze objecten is contact gelegd en is gezocht naar het vergroten van de eigen weerbaarheid omdat men weet dat de brandweer en de ambulance er door fysieke verkeersveiligheidsmaatregelen van wegbeheerders, zoals snelheidsremmers, er langer over doet om een object te bereiken.

2.4 Risico’s met extra focus

2.4.1 Natuurbrand bij kwetsbaar object

VRGZ neemt sinds 2022 deel aan het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing, een gezamenlijk project met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), Veiligheidsregio Noord-Oost-Gelderland (VNOG) en de Provincie Gelderland.

De vier natuurbrand-risicogemeenten (Berg en Dal, Nijmegen, Heumen en Wijchen) zijn betrokken bij het project waarbij vanuit de adviseurs natuurbrandbestrijding een plan van aanpak is opgesteld samen met de betrokken gemeenten. Samen met de afdelingen communicatie van onze gemeenten en de veiligheidsregio’s in Gelderland wordt de risicocommunicatieaanpak ‘Voorkomen van Vuur is jouw Natuur’ uitgevoerd. Het campagneconcept en de materialen zijn gebaseerd op wetenschappelijk gedragsonderzoek onder verschillende doelgroepen.

Verder is geïnvesteerd in het snel kunnen uitvoeren van een verkenning bij incidenten om te komen tot een snelle effectieve incidentbestrijding. Alarmeringsvoorstellen voor de meldkamer zijn aangepast. En kennis en ervaring is opgedaan door met partners een natuurbrandscenario bij een zorginstelling te beoefenen.

Begin september heeft een bestuurlijke bijeenkomst natuurbrandbeheersing plaatsgevonden. Deze netwerkbijeenkomst stond in het teken van actuele ontwikkelingen rondom klimaatontwikkeling en natuurbrandrisico’s, de landelijke strategie natuurbrandbeheersing en de gebiedsgerichte aanpak in Gelderland. Binnen het project bluswaterbeleid is het beschikken over voldoende bluswater in deze risicogebieden een punt van aandacht. Medio 2026 verwachten we de uitkomsten van dit project. De uitkomsten kunnen van invloed zijn op toekomstige keuzes van de inrichting van de wijze waarop en hoe we bluswater op de juiste locatie krijgen.

Samen met brandweerlieden uit heel Nederland heeft brandweer Gelderland-Zuid in augustus een bijdrage geleverd aan de natuurbrand-missie in Spanje. Deze missie had tot doel het leveren van extra capaciteit

voor de brandbestrijding in Spanje en het opdoen van extra kennis en ervaring voor de Nederlandse collega's. Naast interregionale bijstand (zoals in Ede in april 2025) is het dus belangrijk dat wij in Nederland, maar ook daarbuiten in staat zijn om grensoverschrijdend te werken.

2.4.2 Veilige Energie Transitie

In 2024 is gestart met een VRGZ-brede aanpak van risico's die voortvloeien uit de Veilige Energietransitie. Er is een gedetailleerde risico-inventarisatie gemaakt van de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen binnen de energietransitie en specifiek van de risico's binnen ons werkgebied of met effect op ons werkgebied. Waar nodig worden preventieve maatregelen genomen en wordt een adequate crisisrespons voorbereid.

Door trainingen en oefeningen wordt kennis en ervaring opgedaan met risico's die voortvloeien uit nieuwe energiedragers zoals waterstof, Liquid Natural Gas (LNG) en energieopslagsystemen. Hierbij richten wij ons niet alleen op de ontwikkeling van risico's op het land ook vestigen wij hierbij aandacht op het domein water. De energietransitie vindt ook plaats op en om het water. De drukke vaarwegen die onze regio doorkruisen vormen daarom ook een bijzonder punt van aandacht. In 2025 is daartoe de voorbereiding van de leerlijn Energietransitie in gang gezet. Deze leerlijn is een belangrijke stap richting de verdere ontwikkeling, borging en positionering van dit onderwerp binnen de vakbekwaamheidsstructuur.

Ook de maatschappij heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Om Verenigingen van Eigenaren te informeren over de risico's die samenhangen met de energietransitie is een checklist en een korte film ontwikkeld[2]. Specifieke aandacht wordt hierin gevestigd op het laden van elektrische voertuigen in parkeergarages. Door het vergroten van het bewustzijn willen wij Verenigingen van Eigenaren activeren om zelf risicobeperkende maatregelen te treffen. In het verlengde hiervan zal ook tijdens de brandpreventieweek aandacht worden gevestigd op het veilig laden van E-bikes.

[2] *https://www.brandweer.nl/gelderland-zuid/parkeergarage*

3

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

In dit derde hoofdstuk wordt verslag gedaan van het programma Crisis- en Rampenbestrijding dat wordt gevormd door de sector Risico- en Crisisbeheersing en de sector Brandweer. In de sector Risico-Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht en de taken van de brandweer op het gebied van risicobeheersing.

3.1 Een sterk netwerk

3.1.1 Meerjarenprogramma Netwerkmanagement

Het meerjarenprogramma Netwerkmanagement kan worden gezien als een vertaling van de beleidsuitgangspunten uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Er wordt gewerkt aan een nieuwe geüpdatete versie.

VRGZ heeft in 2025 gebouwd aan strategisch partnerschap. Steeds meer beweegt VRGZ richting een gezamenlijke aanpak op Oost-5 niveau, gericht op het uniformeren en versterken van de samenwerking met onze belangrijkste netwerkpartners. Daarnaast krijgt ook de samenwerking tussen de verschillende disciplines binnen onze regio, zoals brandweer, risico- en crisisbeheersing en GHOR, steeds meer aandacht. Voor medewerkers bij de veiligheidsregio, politie, gemeenten, defensie en andere partners met een rol in het COPI (commando plaats incident) is in november 2025 een netwerkevenement georganiseerd, met als doel elkaar ook te ontmoeten buiten incidenten om.

Ook is er gewerkt aan het digitale IGV-portaal, waarin informatie, partners en scenario’s met elkaar verbonden worden. Hierin wordt ook een netwerkanalysetool ontwikkeld die ons helpt om netwerkgericht te werken, zowel in de koude als warme fase. Een belangrijke stap richting informatiegestuurde veiligheid (IGV) en betere voorbereiding bij complexe dreigingen.

De komende jaren blijven we bouwen aan het versterken en uitbreiden van het netwerk. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar partijen die bijdragen aan maatschappelijke weerbaarheid.

3.2 Een weerbare organisatie

3.2.1 Robuuste, flexibele crisisorganisatie

Door het huidige dreigingslandschap krijgen we steeds vaker te maken met crises die complexer, grootschaliger en langduriger van aard zijn. Voorbeelden hiervan zijn langdurige stroomuitval, overstromingen en natuurbranden. Dit vereist steeds vaker een bovenregionale of landelijke aanpak en vraagt om een robuustere en flexibele crisisorganisatie. Deze opgave zien we ook in andere veiligheidsregio’s.

Het bestuur heeft zich in 2025 gecommitteerd aan een doorontwikkeling naar een toekomstbestendige, meer compacte crisisorganisatie van goed getrainde en op elkaar ingespeelde professionals, met aanvullende expertise afhankelijk van het incident of crisis. De doorontwikkeling richt zich daarnaast op het mogelijk maken van langdurige inzet in het geval van een langdurige crises.

De doorontwikkeling regionale crisisorganisatie is besproken tijdens de bestuursdag op 27 november 2025. Als rode draad kwam onder andere

naar voren dat vakbekwame en toegewijde crisisfunctionarissen nodig zijn; een crisisfunctie is meer dan een nevenfunctie. Specifieke competenties bij crisisfunctionarissen en oefenen, trainen en opleiden zijn essentieel; dit vergt sturing. VRGZ werkt samen met gemeenten en partners aan een voorstel (inclusief financiering) voor passende maatregelen dat in het najaar van 2026 zal worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Het streven is om begin 2027 te starten met de implementatie.

3.2.2 Risicogericht werken

Bij risicogericht werken staat de maatschappelijke impact van risico's centraal en wordt er nagedacht over de wijze waarop die risico's beïnvloed kunnen worden. Dit heeft ook geleid tot een verandering in het adviseringsproces. Veranderingen in wet- en regelgeving vormen hierin ook een startpunt van dit proces, daarnaast is het ook de wens van gemeenten.

VRGZ is aangesloten op landelijke en bovenregionale netwerken dat vanuit risico- en crisisbeheersing vormgeeft aan deze verandering. De komende jaren zullen we op basis van de landelijke aanpak de risico's met extra focus opnieuw bezien. Beïnvloeden van deze risico's zal gebeuren door toepassen van kaders uit bestaande regelgeving maar ook vanuit werkwijzen zoals bewustwording, gedragsverandering en kennisdeling.

De beweging van regel- naar risicogericht werken is steeds meer ingebed in de organisatie. Aandachtspunt is de stijging van het aantal adviesaanvragen ten aanzien van de toepassing van nieuwe individueel gecertificeerde bouwmaterialen, mede in relatie tot de risico's die het oplevert bij het toepassen hiervan in de bestaande bouw. De brandweer kan in de duiding van deze risico's juist een breder veiligheidsbewust stimuleren wat ook aansluit in de risicogerichte benadering.

3.2.3 Paraatheid

Onderdeel van een weerbare organisatie is het waarborgen van organisatiebrede, maar ook bovenregionale paraatheid en slagkracht. De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in haar rapport 'Grenzen bereikt'[3] geconcludeerd dat de Nederlandse brandweer onvoldoende is voorbereid om grote, gelijktijdige of langdurige incidenten – zoals natuurbranden of overstromingen – in meerdere veiligheidsregio's of landelijk te bestrijden. Als er een of meerdere grote incidenten zijn buiten de eigen regio en ze gaan elkaar helpen, gaat dit direct ten koste van de reguliere dekking binnen de regio.

De doorontwikkeling van onze organisatie staat centraal. We anticiperen op ontwikkelingen en werken aan de robuustheid en veerkracht. Zo hebben wij dit jaar het dashboard paraatheid opgeleverd. Hierdoor kunnen wij de paraatheid kwantitatief en kwalitatief een aantal dagen vooruit monitoren. Bij voorzienbare schaarste kunnen posten een uitvraag doen om vanuit een regionale poule personeel aan te vragen om de inzetbaarheid te waarborgen. Hiermee hebben we een aanbeveling uit het Inspectierapport 'Grenzen Bereikt', over de uitvoering van grootschalig en specialistisch brandweeroptreden al kunnen

[3] *https://www.inspectie-jenv.nl/documenten/2025/11/25/rapport-grenzen-bereikt*

implementeren. Met het dashboard hebben we inzicht in de paraatheid en slagkracht binnen VRGZ. De overige uitkomsten uit het onderzoek van de Inspectie zullen in 2026 vertaald worden naar actiepunten op regionaal en landelijk niveau.

3.2.4 Onderwijslandschap

De maatschappelijke ontwikkelingen stellen de veiligheidsregio voor nieuwe uitdagingen. Vanuit de landelijke samenwerkingsagenda wordt in opdracht van de RCDV gewerkt aan een vereenvoudigd en verbeterd onderwijsstelsel voor de brandweer en crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR). De trend is dat personeel korter aan een organisatie verbonden is. Dat vraagt om andere manieren van opleiden. Verder vraagt dit om een grotere opleidingsbehoefte, die niet toekomstbestendig te realiseren is met de huidige inrichting van het brandweeronderwijs. Vooruitlopend op de uitwerking van het nieuwe onderwijsstelsel vindt waar nodig al een vertaling plaats in de vakbekwaamheidsorganisatie van VRGZ. In samenspraak met het werkveld worden kwalificatiedossiers en het opleidingskader voor beroepsonderwijs periodiek geactualiseerd.

De afgelopen jaren zijn opleidingen uitgesteld en is minder frequent geoefend, vooral om financiële redenen. Het realistisch oefenen bij realistische trainingscentra is afgeschaald van één keer per jaar naar één keer per twee jaar, rijvaardigheidstrainingen zijn vervallen en complete leergangen worden doorgeschoven. Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar.

Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk. Zonder aanvullende financiële middelen ontstaat een onomkeerbare kwaliteitsachterstand. De repressieve slagkracht komt hierdoor ernstig onder druk te staan en neemt het risico snel toe dat we operationele inzet niet langer veilig kunnen waarborgen. Dit brengt niet alleen verhoogde risico’s met zich mee voor personeel en inwoners maar vergroot ook de bestuurlijke aansprakelijkheid en reputatierisico’s voor de organisatie.

3.2.5 Vlam 2.0

Een weerbare organisatie vraagt ook om investeringen in de vrijwilligersorganisatie. Daarom wordt hierop geïnvesteerd in het project ‘Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu & (over)Morgen’ (Vlam 2.0). Dit project richt zich op een toekomstbestendige vrijwillige brandweerorganisatie en volgt het eerste programma Vlam op.

Na het eerste programma zijn een aantal organisatorische aanpassingen gedaan om de verbinding tussen de centrale organisatie en de vrijwilligers te versterken. Er zijn nu concrete speerpunten benoemd in relatie tot het vinden, binden en boeien van vrijwilligers. Verder is gekozen om het programma Vlam 2.0 ook aan te laten sluiten bij de landelijke samenwerkingsagenda (zie paragraaf 2.1.3) en het regionale programma weerbaarheid en veerkracht (zie paragraaf 2.1.1).

Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest om het bewustzijn bij vrijwilligers te vergroten op het gebied van weerbaarheid en veerkracht. Wij werken actief aan het vergroten van de mentale weerbaarheid van ons personeel. Deze activiteiten gaan door in 2026. Daarnaast zijn wij in gesprek over het vraagstuk toekomstbestendigheid van de brandweer. Welke maatschappelijke uitdagingen zien wij op ons afkomen, wat leren we uit gesprekken met onze medewerkers. Deze input vertalen wij in de doorontwikkeling van onze brandweerorganisatie.

3.2.6 Positionering jeugdbrandweer

Als VRGZ zijn we trots op de jeugdbrandweer die we binnen de organisatie hebben. De inspanningen van vele jaren om te investeren in de verbinding met de jeugdleden heeft geleid tot een structurele borging van de jeugdbrandweer onder de regie van de afdeling Vakbekwaamheid. Op deze manier versterken we de positie van de jeugdbrandweer en investeren we in doorstroming van jeugdleden naar de vrijwillige eenheden (gemiddeld 40-45%). Daarmee investeren we ook in de toekomstbestendigheid van de brandweerorganisatie.

3.2.7 Business Cases Brandweer

Tijdens het opstellen van het dekkingsplan 2024-2027 is aangekondigd dat de brandweer zich moet prepareren op nieuwe risico’s en ontwikkelingen binnen de maatschappij. Daarom hebben we acht verschillende businesscases opgesteld. Dit zijn vooronderzoeken om uiteindelijk antwoord te kunnen geven op de vraag of het een ontwikkeling is die we als Brandweer Gelderland-Zuid op gaan pakken of niet. Hieruit kan dan een vervolgopdracht komen.

Of het nu gaat om weersextremen, steeds hogere en dichtere bebouwde gebieden, nieuwe vormen van educatie zoals de Risk Factory of specialistische vormen van incidentbestrijding: de brandweerzorg vraagt om toekomstbestendige oplossingen. We willen de kwaliteit die we als organisatie leveren niet alleen bestendigen, maar ons ook blijven ontwikkelen tot een robuuste, wendbare organisatie die is voorbereid op zowel huidige als toekomstige risico’s.

Binnen Brandweer Gelderland-Zuid is de afgelopen periode intensief gewerkt aan diverse businesscases, waarin wordt onderzocht welke nieuwe taken, methoden en vormen van specialisatie nodig zijn om de brandweerzorg toekomstbestendig te maken. De resultaten worden gewogen en samengebracht in een nota aan het bestuur.

3.2.8 Bluswater

De tijdige beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater is een randvoorwaarde voor goede brandweerzorg. Binnen de brandweer is een project gestart om voor Gelderland-Zuid te analyseren waar nu en in de toekomst mogelijk risico’s zullen ontstaan. En waar nodig te komen met adviezen om de incidentbestrijding op andere manieren te kunnen waarborgen. Dit project zal waarschijnlijk in het tweede kwartaal van 2026 worden afgerond.

3.3 Informatiemanagement

3.3.1 Informatiegestuurde Veiligheid (IGV) en Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK)

Binnen het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) brengen we informatie van verschillende partijen bij elkaar en stellen we dit beschikbaar aan onze crisis- en ketenpartners via het IGV-portaal. Hierdoor ontstaan betere informatiebeelden zodat er beter voorbereid kan worden, of zelfs vooraf maatregelen kunnen worden genomen om een mogelijk incident te voorkomen. Dit doen we samen met de deskundigen van onze netwerkpartners; deze samenwerking krijgt door het sterke netwerk steeds beter vorm. Uitkomsten van deze (snelle) analyse kunnen bijvoorbeeld zijn dat er opgeschaald moet worden of dat er een kernteam ingericht moet worden om een dreiging voor te bereiden.
De afgelopen maanden hebben we stappen gezet met de regio's in Oost-Nederland om het VIK-portaal verder door te ontwikkelen met diverse dashboards en kaartinformatie en ook aan te laten sluiten op het landelijk knooppunt KCR2.

Naast de opgeschaalde crises- en rampen (zie paragraaf 3.4.4 GRIP-incidenten) is de crisisorganisatie in een kleiner verband actief geweest op basis van signalen uit het VIK. Het VIK is nog niet 24/7 actief maar monitort binnen haar mogelijkheden actief het dreigingsbeeld in de regio en daarbuiten. Dit heeft erin geresulteerd dat de crisisorganisatie vroegtijdig is geïnformeerd en er is geanticipeerd op mogelijke dreigingen, door tijdig maatregelen te nemen, zoals handelingsperspectieven voor hulpverleners en inwoners. Een voorbeeld daarvan zijn storingen in het telefonienetwerk die de communicatie tussen burgers en hulpverleningsdiensten onder druk zetten.

VRGZ heeft op verzoek van en in samenwerking met de gemeenten een bijdrage geleverd aan de operationele informatievoorziening ten behoeve van crowdcontrol tijdens de Vierdaagse feesten. De toepassing van het IGV-portaal is daarbij waardevol gebleken om de drukte zo veel mogelijk in goede banen te leiden.

Tenslotte heeft het VIK een actieve rol gespeeld in de voorbereiding op de jaarwisseling door op basis van informatie van gemeenten, politie en veiligheidsregio aandachtsgebieden in kaart te brengen en hotspots te benoemen voor de jaarwisseling. Het IGV-portaal van het VIK heeft frequent een sfeerbeeld kunnen delen voorafgaand en tijdens de jaarwisseling, maar ook in de rapportage naderhand.

3.4 Operationele prestaties

3.4.1 Cijfers incidenten

Het aantal incidenten voor branden, hulpverleningen en loze meldingen over 2025 is als volgt:

Incidenten	2023	2024	2025
Aantal branden	1.317	1.320	1.626
Aantal hulpverleningen	2.086	2.046	2.055
Aantal loze meldingen	500	441	428

Tabel 3.1: aantal incidenten

Het totaal aantal branden laat een behoorlijke stijging zien ten opzichte van 2024. Het aantal buitenbranden waar ook de natuurbranden onder vallen laten de grootste stijging zien. Uit de data-analyse lijkt dit vooral de oorzaak te hebben in langdurige warmte en droogte ten opzichte van bijvoorbeeld 2024. Ook het aantal grote gebouwbranden heeft een stijging laten zien.

Het aantal hulpverleningsincidenten laat een stabiel beeld zien. Wel is er een verschuiving waarneembaar in de incidenttypen. Het aantal gezondheid gerelateerde incidenten laat een sterke stijging zien. De stijging komt niet voort uit reanimatiemeldingen, maar houden verband met tilassistentie en afhijsingen. Het gaat dus vooral over de effecten die samenhangen met vergrijzing en het langer thuis wonen. Hieronder zijn de cijfers van branden en hulpverleningen uitgesplitst in de belangrijkste categorieën:

Incidenten per categorie	2023	2024	2025
Branden			
(Bij-)Gebouwen	328	333	385
Buitenbranden	596	503	802
Overig (kleine branden)	393	484	439
Hulpverleningen			
Ongevallen	545	577	550
Gezondheid	480	550	609
Leefmilieu	556	512	451
Overig	505	407	445

Tabel 3.2: aantal incidenten uitgesplitst (zonder loze meldingen)

3.4.2 Gebiedsgerichte opkomsttijden

Het Regionaal Dekkingsplan 2024-2027 is opgesteld conform de handreiking “Landelijk uniforme systematiek dekkingsplannen”. Een belangrijke wijziging in de presentatie van de operationele prestaties van de brandweer hangt samen met de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden, zoals aangegeven in het Regionaal Dekkingsplan 2024-2027.

De prestaties 2025 gaan over de maatgevende incidenten (prio-1 gebouwbranden). Onderstaande cijfers geven inzicht in het aantal meldingen dat valt onder deze richtlijn. Gerapporteerd wordt op de volgende categorieën:

- Sneller dan prognose;
- Conform prognose;
- Trager dan prognose.

Gebiedsgerichte opkomsttijd	2025	
	Aantal	Aandeel
Maatgevende incidenten	281	100%
Sneller dan prognose	15	5%
Conform prognose	255	91%
Trager dan prognose	11	4%

Tabel 3.3: gebiedsgerichte opkomsttijd

Vertraging ontstond in vijf van de gevallen door verificatie van een OMS-melding, in drie gevallen was er sprake van verkeers- en werkzaamheden. De overige gevallen van vertraging werden veroorzaakt door inzet van een andere post door onderbezetting, een post die van een eerdere melding kwam en een melding die onterecht als opgelost werd doorgegeven.

3.4.3 Risicobeheersing

Veilig Bouwen

In 2025 zijn 2.313 adviezen gegeven. Het betreft adviezen in het kader van het Besluit bouwwerken leefomgeving, waarbij we in toenemende mate zien dat de regelgeving te kort schiet in het borgen van de brandveiligheid van onze bouwwerken.

Hierop hebben we geïnvesteerd in de relatie met onze gemeenten en projectontwikkelaars om in die gevallen extra maatregelen te nemen. Ook hebben we geïnvesteerd in de kennis van onze medewerkers om mee te gaan met de snelle ontwikkelingen in de bouw zoals de toepassing van (CLT)hout en andere bio-based bouwmaterialen. We blijven hiervoor actief participeren in het landelijk netwerk Bouw en Gebruik.
Ondanks de stabilisatie in het aantal aanvragen zien we een toename in complexiteit en het steeds vaker meewegen van andere maatschappelijke belangen, zoals de druk op de woningmarkt, binnen de vergunningverlening.

Toezicht en Handhaving

Binnen Toezicht en Handhaving zijn in totaal 1.093 inspecties uitgevoerd en zijn 77 handhavingszaken opgestart. Hierbij zijn meer dan 2.000 overtredingen geconstateerd op brandveiligheid. Daarnaast is geparticipeerd in diverse integrale projecten zoals de aanpak van ondermijnende criminaliteit op bedrijventerreinen en Platform Veilig Ondernemen. Binnen het Platform Veilig Ondernemen is gekozen voor een meer thematische en vraaggerichte aanpak vanuit VRGZ, waarmee de rol en tijdsinvestering vanuit VRGZ acceptabel blijft. Ook zijn we intensief bezig geweest met de brandveiligheid van de opvanglocaties voor vluchtelingen en de problematische verzamelaar-problematiek.

Brandveilig Leven

De brandpreventieweek stond in 2025 nogmaals in het teken van veilig laden van e-bikes en e-scooters. Om deze boodschap uit te dragen

hebben we diverse weekmarkten en fietsstallingen binnen de regio bezocht. Ook is gebruik gemaakt van onder andere (social) media, met als doel het creëren van bewustwording en het sturen van gedrag.

In het kader van gedragsbeïnvloeding hebben we in 2025 een project gedraaid met een gedragswetenschapper. Dit heeft geleid tot een communicatieaanpak met handelingsperspectieven voor het veilig opladen van elektrische voertuigen in parkeergarages.

De afdeling Brandveilig Leven heeft in 2025 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 13 voorlichtingen op scholen;
- 5.005 contactmomenten, persoonlijke voorlichting en publieksvragen;
- 136.000 social-mediaberichten onder de aandacht van gebruikers gebracht.

Omgevingsveiligheid

In 2025 hebben wij opnieuw deelgenomen aan de omgevingstafels bij de gemeenten. Naast aanvragen via de reguliere weg, heeft dit uiteindelijk geleid tot 44 afgegeven adviezen.

Vanuit netwerksamenwerking hebben we evenals in 2024 medewerkers vanuit risicobeheersing voor een dagdeel in de week laten werken op de kantoorlocaties van onze samenwerkingspartners (ODR, ODRN, gemeente Tiel, werkorganisatie Druten Wijchen en gemeente Nijmegen). Hoewel we zien dat daar nog meer zichtbaarheid uit te halen valt, krijgen we vanuit de samenwerkingspartners terug dat deze momenten als zeer prettig ervaren worden.

De afdeling Omgevingsveiligheid heeft in 2025 in totaal 714 adviezen gegeven, onderverdeeld in de volgende adviesvormen:

Adviesvorm	Aantal adviezen
Evenementenadvisering	351
Advisering industriële veiligheid	152
Advisering ruimtelijke veiligheid	116
Advisering natuurbrandbeheersing	95
Totalen	**714**

Tabel 3.4 adviesvormen

- De evenementenadvisering is een optelsom van A-, B- en C-adviezen, terrasvergunningen en overige adviezen op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen;
- De adviezen industriële veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen op milieu, Seveso, voorheen BRZO (Besluit risico's zware ongevallen), vuurwerk en explosieven en de ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen;
- De adviezen ruimtelijke veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen externe veiligheid, instrument ruimtelijke veiligheid en overige adviezen op het gebied van bestemmingsplannen;
- De adviezen natuurbrandbeheersing omvatten alle adviezen voor risico-objecten in natuurrijke gebieden.

Het aantal aanvragen op het gebied van de Milieubelastende activiteiten (MBA) waarbij de veiligheidsregio's een adviserende taak hebben, blijft nog steeds achter op de verwachte aantallen. In het contact met de ODR en ODRN hebben we gemerkt dat ook zij deze teruggang ervaren, terwijl de bedrijfsactiviteiten gevoelsmatig niet minder worden. Vanuit de ODR en ODRN wordt nu onderzocht of er een verschuiving moet plaats vinden naar meer toezicht in het veld, om de niet aangevraagde MBA-locaties op deze wijze op te sporen. Aanvullend wordt ook de vraag gesteld of de huidige wet- en regelgeving voor de gemiddelde aanvrager mogelijk als te complex wordt ervaren, waardoor de aanvragen niet ingediend worden.

3.4.4 GRIP-incidenten

In 2025 hebben zich de volgende GRIP-incidenten voorgedaan:

Datum	Incident	Plaats	GRIP
7 februari	Gaslekkage	Nijmegen	1
27 februari	Brand industrie	Nijmegen	1
18 maart	Brand industrie	Nijmegen	1
27 maart	Brand zorgboerderij	Tricht	1
18 juli	Stremming spoor	Nijmegen	1
16 augustus	Gaslekkage	Zaltbommel	1
14 september	Vreemde lucht	Tiel	1
22 september	Brand agrarisch	Hurwenen	1
29 september	Brand industrie	Beneden-Leeuwen	1
7 oktober	Demonstratie	Nijmegen	2
30 oktober	Stremming spoor	Meteren	1

Tabel 3.5: GRIP-incidenten

4

Programma Regionale Ambulance Voorziening

4 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door het ministerie van VWS verstrekte aanwijzing in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen (1 januari 2021). De financiering van AZGZ verloopt via de zorgverzekeraars en de Zorgverzekeringswet.

Het Kwaliteitskader Ambulancezorg dat per 1 januari 2020 geïmplementeerd is in de sector, heeft een belangrijke plaats gekregen binnen de nieuwe Wet ambulancezorg. De responstijd van 15 minuten bij spoedurgentie is formeel nog steeds de maatgevende norm. Daarnaast is er een sectorale kentering gaande waarbij de kwaliteit van zorg breder getoetst wordt ook op andere thema's zoals patiëntwaardering of onafhankelijke externe toetsing op basis van de HKZ (ISO) normering waar de RAV aan moet voldoen.

In 2025 heeft, los van de onderwerpen die in de begroting zijn opgenomen, nog een aantal onderwerpen gespeeld die voor de toezichthoudende taak van het bestuur van VRGZ van belang zijn:

- Behalen continuering HKZ-certificaat.
- Behalen certificaat NEN7510: in 2025 is de audit voor informatiebeveiliging geweest. Deze is met positief resultaat afgerond.

4.1 Bijdrage spoedketen

De druk op de zorg blijft onverminderd groot. AZGZ probeert zoveel mogelijk bij te dragen aan het verminderen van die druk door aan het begin van de keten al zo goed mogelijk zorg te leveren die aansluit bij de verdere ketenzorg. Een onderdeel daarvan is het verminderen van het vervoeren van patiënten naar het ziekenhuis als dat niet nodig is. Waar mogelijk doet AZGZ dat door in te zetten op Mobiel Zorgconsult (MZC): iemand ter plaatse behandelen zonder dat een bezoek aan het ziekenhuis noodzakelijk is. De cijfers laten zien dat deze ritten toenemen. Dit lukt onder meer doordat er steeds betere producten op de markt komen waarmee de ambulanceverpleegkundigen analyses en beoordelingen kunnen doen of behandelingen ter plaatse kunnen uitvoeren waardoor vervoer naar een ziekenhuis niet nodig is.

4.2 Zorgcoördinatie

Zorgcoördinatie betreft het gezamenlijk organiseren van de acute zorg zodat iemand met een acute zorgvraag goed wordt begeleid vanaf het moment van de zorgvraag tot aan een zelfzorgadvies of de beschikbare plek met passende zorg.

In 2024 is voor de regio's Gelderland-Zuid en Gelderland-Midden, met wie AZGZ veel samenwerkt, een pilot uitgevoerd op de locatie Beekstraat in Arnhem om de zorgcoördinatie te organiseren. Uit deze pilot is gebleken dat deze keuze niet het gewenste resultaat oplevert. Daar waar in eerste instantie de gedachte was om zorgpartijen fysiek samen de coördinatie van zorg te laten uitvoeren is ultimo 2025 de denklijn om dit op afstand te

doen en hierbij technische middelen in te zetten om informatie, gegevens en data onderling uit te wisselen. Daarnaast wordt hiermee personeel behouden omdat de centralisten nu niet meer acht uur lang 112-meldingen aan hoeven te nemen maar dit kunnen afwisselen met het aannemen van gepland vervoerritten. Daarom is in maart 2025 besloten om de gehele zorgcoördinatievoorziening naar de meldkamer in Apeldoorn te verplaatsen. AZGZ zet nog steeds in op coördinatie op afstand tussen partijen.

4.3 Schaarste bedrijfsmiddelen

De schaarste in bedrijfsmiddelen en materialen blijft bij vlagen een risico maar vormt momenteel geen acuut probleem. Hierbij valt te denken aan de stabiele toelevering van medicatie en infusievloeistoffen maar ook de tijdige levering van nieuwe ambulances. AZGZ blijft de beschikbaarheid van middelen goed monitoren.

4.4 Arbeidsmarktproblematiek

In 2025 waren er nog steeds tekorten aan personeel. Dit wordt opgevangen door de inhuur van personeel via uitzendorganisaties. Dit brengt hoge(re) loonkosten met zich mee maar draagt wel bij aan het adequaat kunnen leveren van het gevraagde zorgvolume. Daarnaast leidt AZGZ volop nieuw personeel op voor zowel de rijdende dienst als voor de meldkamer. In de loop van 2025 is het volume externe inhuur afgenomen omdat er meer eigen medewerkers geworven konden worden.

4.5 Operationele prestaties

Prestatiecijfers	Norm	Gerealiseerd in 2024	Gerealiseerd in 2025
Operationele prestaties			
A0-ritten ambulance	-	585	833
A0-ritten binnen 15 minuten	95%	96,5%	96,7%
A0-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec) *	Max.02:00	02:07	01:49
A0 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	00:53	00:50
A0-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	06:16	06:02
A0-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	09:17	08:42
A1-ritten ambulance	10.000	21.052	21.574
A1-ritten binnen 15 minuten	95%	91,0%	90,0%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Max.02:00	02:36	02:40
A1 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	00:59	00:57
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	07:06	07:09
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	10:42	10:47

Prestatiecijfers	Norm	Gerealiseerd in 2024	Gerealiseerd in 2025
A2-ritten ambulance	8.000	12.315	12.537
A2-ritten binnen 30 minuten	98%	97,5%	97,0%
MCA-ritten ambulance	10.000	9.960	9.593
Eerste hulp geen vervoer[4]	-	11.091	11.580
Vakbekwaamheid			
Medewerkersbekwaamheids-verklaring	100%	100%	100%

Tabel 4.1: prestatiecijfers Ambulancezorg Gelderland-Zuid

** Maximale normtijden voor de A0 en A1-ritten zijn vooralsnog hetzelfde totdat de wet dit aanpast.*

Het aantal spoedritten is toegenomen, waarbij A0-ritten de grootste stijging laten zien (42%). 2025 is het eerste jaar waar de A0-ritten volledig zijn opgesplitst, dit verklaart al een deel van de stijging. A1- en A2-ritten laten relatief gezien een kleinere stijging zien (respectievelijk 2,5% en 1,8%).

Het aantal planbare ritten daarentegen is licht afgenomen (3,7%). De patiënt wordt in ongeveer een kwart van de incidenten thuis behandeld en niet vervoerd (26%). Ook hier zien we een stijging ten opzichte van vorig jaar (stijging van 4.4% in aantal mobiel zorgconsulten). Deze aantallen schetsen een trend die al langer zichtbaar is, namelijk een toename in spoedaanvragen en een toename van mobiel zorgconsulten.

Wat betreft prestaties ten opzichte van de landelijke norm presteren we goed voor A0-ritten. Zelfs een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar in zowel de tijd die nodig is op de meldkamer, de uitruktijd als de rijtijd en dit alles samen zorgt voor een responstijdverbetering van gemiddeld een halve minuut ten opzichte van vorig jaar.

De prestatie van A1- en A2-ritten daarentegen is licht gedaald, waarbij deze daling niet direct terug te zien is in een sterke verslechtering van de gemiddelde meldkamertijd, uitruktijd of rijtijd. Een gedetailleerde analyse met betrekking tot specifieke gemeentes, postcodegebieden en de klachtenbeelden (en demografische gegevens die daarbij horen) van de A1- en A2-ritten zou hier extra inzicht kunnen geven. Ook zou dit inzicht geven op de vraag hoe om te gaan met de veranderende trend met betrekking tot spoedritten, het mobiel zorgconsult en daaraan gekoppelde norm prestaties en tijden. Hier wordt in 2026 een project voor opgestart.

Eenheden	Aantal 1-1-2025	Aantal 31-12-2025
Posten/ standplaatsen	9	9
A-ambulances en B-ambulances	30	31
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2	2
Rapid Responder voertuigen	3	4

Tabel 4.2: kerngegevens Ambulancezorg Gelderland-Zuid

[4] *Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer*

5

Paragrafen

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.1.1 Beleid weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 5.1.2 Risico's).
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (Begroting en de Tussentijdse rapportages) werden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's. Vanaf de jaarrekening 2022 worden voortaan de tien grootste risico's opgenomen in de rapportage.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Omvang algemene reserve (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Streefwaarde 5% van de baten programma C&R	3.357
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.040
Percentage eigen vermogen van de baten	4,5%

Tabel 5.1: omvang algemene reserve

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2025, zoals uiteengezet in paragraaf 6.4, door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. Over het boekjaar 2025 is een negatief resultaat van € 158.000 gerealiseerd. Dit tekort wordt gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve. In de Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Benodigde weerstandscapaciteit	3.670
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.040
Weerstandsvermogen	83%

Tabel 5.2: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit C&R

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 5.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel 5.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserves van AZGZ zien er als volgt uit:

Omvang reserve aanvaardbare kosten RAV (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Minimale norm is 10% van de baten	3.725
Streefwaarde is 15% van de baten	5.588
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.887
Percentage eigen vermogen van de baten	8%

Tabel 5.3: reserve aanvaardbare kosten RAV

AZGZ heeft over 2025 een positief resultaat behaald van € 340.000,-. Met het bestuur is afgesproken dat de minimale omvang van het eigen vermogen 10% van de baten is. Voor 2025 komt dat uit op een benodigde reserve van € 3.725.000,-. De reserve bedraagt per eind 2025 € 2.887.000,- (na resultaatbestemming 2025).

Het percentage eigen vermogen ten opzichte van de baten komt uit op 8% ten opzichte van de minimale bestuurlijke norm van 10%. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de reserve aanvaardbare kosten worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Benodigde weerstandscapaciteit	1.589
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.887
Weerstandsvermogen	182%

Tabel 5.4: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit RAV

De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken.

5.1.2 Risico's

In tabel 4.5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen x € 1.000,-	Verwachtings-waarde	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ	Noodzakelijke risico capaciteit AZGZ	Noodzakelijke risico capaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	323	52	271
Maatschappelijke risico's	1.025	338	107	231
Economische risico's	2.505	526	200	326
Bedrijfsvoering	9.575	4.072	1.230	2.842
Totaal	**14.880**	**5.259**	**1.589**	**3.670**

Tabel 5.5: samenvatting risico's

Alle risico's worden periodiek beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen zijn daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd.

De economische risico's zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2024. Binnen de risico's zijn er wel verschuivingen in de omvang. Door nieuwe cao-ontwikkelingen en het inmiddels verwerken van de bezuiniging BDuR en de gemeentelijke bijdrage zijn de risico's die de organisatie hierop loopt kleiner geworden.

Daarnaast is de financiële impact verhoogd van het risico op per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) en Posttraumatische stressstoornis (PTSS). Dit nadat interne verkenningen hebben aangetoond dat beiden naar alle waarschijnlijkheid in meerdere gevallen voorkomen binnen de organisatie. Voor het bepalen van de omvang lopen nog diverse onderzoeken, zowel bij de provincie als het gaat om PFAS, als intern als het gaat om PTSS.

Omdat er een richtinggevend besluit is genomen in 2025, is de ontvlechting op het gebied van bedrijfsvoering tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid opgenomen als een risico in 2025. Om het ontvlechten te realiseren zullen frictiekosten worden gemaakt waarvan de dekking nog onzeker is en afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming.

De geopolitieke ontwikkelingen vereisen een weerbare samenleving maar ook het vergroten van onze eigen weerbaarheid als overheid om kritieke bedrijfsprocessen te kunnen blijven uitvoeren. In dit kader is het programma weerbaarheid en veerkracht opgenomen. Tevens is er meer aandacht voor cybersecurity en nemen de kosten op dit vlak ook toe om aan de vereisten te kunnen voldoen.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die VRGZ loopt, worden in de volgende tabel de tien grootste risico's weergegeven.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	**PFAS** De rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.500 x 0,3	750	▪ Onderzoeksrapport laten uitvoeren naar actieplan ▪ Landelijke ontwikkelingen volgen, met name financiering en vervolgstappen ▪ Blusmiddelen met PFAS worden niet meer gebruikt
2	**PTSS, Verzuim, Arbo** Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel maar wel (op)lopende kosten. PTSS bekend bij aantal medewerkers en gezien de aard van de organisatie zijn nieuwe gevallen in de toekomst niet uit te sluiten.	1.500 x 0,5	750	▪ Managers meenemen in hoogte verzuim en monitoring verzuimgevallen ▪ Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren ▪ Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden ▪ Actief arbobeleid, zoals vormgegeven in bijvoorbeeld Team collegiale opvang (TCO) en Bedrijfsopvang teams (BOT-teams)
3	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,5	500	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
				▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie (awareness campagne) ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse ▪ Noodstroomaggregaten
4	**Arbeidsmarktkrapte** Door arbeidsmarktkrapte niet en of niet volledig de toegewezen taken kunnen uitvoeren. Risico met name van toepassing op RAV waar op dit moment de voornaamste krapte zit. In de komende jaren door vergrijzing zowel bij de RAV als VRGZ-functies die ingevuld moeten worden.	750 x 0,5	375	▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Bevorderen duurzame inzetbaarheid ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
5	**Meerkosten ontvlechting VRGZ/GGD** Door de voorgenomen ontvlechting tussen VRGZ en GGD op het gebied van bedrijfsvoering ontstaat een risico op kosten die moeilijke in te schatten zijn zoals frictiekosten.	1.100 x 0,3	330	▪ Samenstellen van organisatieplan ▪ Onderzoeken verschillende scenario's ▪ Duidelijke afspraken maken overgangsperiode

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
6	**Kapitaallasten vastgoed** Bij de regionalisering zijn panden zonder of met geringe boekwaarde overgegaan naar VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaalslasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaalslasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,3	300	▪ Regionaal huisvestingsonderzoek ▪ Uitstellen van vervanging ▪ Onderzoek naar grootte vastgoedportefeuille en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Egalisatiereserve gebruiken
7	**Klimaatverandering C&R** Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel in het kader van veilig repressief optreden.	500 x 0,5	250	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing
8	**Weerbaarheid eigen organisatie** In het kader van de weerbare samenleving zijn veiligheidsregio's verplicht een weerbaarheidsplan te hebben en voorbereid te zijn op een noodsituatie om de bevolking van Nederland bij te staan. Om weerbaar te zijn als organisatie zijn vereisten gesteld, onduidelijk is nog hoe dekking van deze kosten uitvallen. Voor de organisatie betreft dit substantiële aanpassingen/werk.	500 x 0.5	250	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Uitwerken mogelijke scenario's ▪ Opstellen protocollen
9	**Verduurzaming vastgoed** Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,1	195	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur. ▪ Onderzoek naar toekomstbestendigheid/nieuwbouw multipost

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
10	**CAO** CAO/Loonontwikkelingen	630 x 0,3	189	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**3.889**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		1.370	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.259**	

Tabel 5.6: overzicht 10 grootste risico's

Frauderisico analyse

VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is ook onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium 'misbruik en oneigenlijk gebruik'.

5.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kengetallen	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2024
Netto schuldquote	41%	57%	47%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	57%	47%
Solvabiliteitsratio	11%	9%	12%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Tabel 5.7: kengetallen

De nettoschuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van VRGZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze is lager dan begroot door het lagere investeringsvolume.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin VRGZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV wordt alle materiële vaste activa geactiveerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

VRGZ heeft ultimo 2025 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van VRGZ worden bij VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert VRGZ een meerjarig investeringsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Onderhoud

Ambitieniveau
VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteert VRGZ de landelijke NEN-norm 2767 voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

5.3 Financiering

5.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is VRGZ niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. VRGZ voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2025 aan wet- en regelgeving.
Voor VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist[5]. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2022 zijn een drietal nieuwe leningen afgesloten met stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. Alle leningen zijn ter vervanging van aflopende leningen afgesloten en met het oog op stijgende rentepercentages. Het leningenverloop is weergegeven in paragraaf 7.6.

5.3.2 Rente en treasury

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	962	959	878
b. De externe rentebaten	-273	-	-372
Totaal door te rekenen externe rente	**689**	**959**	**506**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	-	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-
Totaal c	**-**	**-**	**-**
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**689**	**959**	**506**
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	**689**	**959**	**506**
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	773	825	772
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	**84**	**-134**	**-266**

Tabel 5.8: renteschema

[5] *Het tegoed van de rekening courant bij de Rabobank wordt volledig afgeroomd, het tegoed bij de BNG-bank tot € 100.000,-. De rekeningen die gebruikt worden voor kaartbetalingen vallen buiten de afromingsregeling.*

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Uit tabel 5.9 blijkt dat VRGZ binnen de norm voor de kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)				2025
Omvang primaire begroting per 01-01-2025 (grondslag)				103.575
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				8.493
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	-4.661	-1.529	630	-5.021
Toegestane kasgeldlimiet	8.493	8.493	8.493	8.493
Ruimte	**13.154**	**10.022**	**7.863**	**13.514**

Tabel 5.9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2025 bleef VRGZ binnen de norm van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)		2025
1	Renteherziening op lening o/g	0
2	Betaalde aflossingen	3.650
3	Renterisico (1+2)	3.650
4	Begrotingstotaal 2025	103.575
	Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5	Renterisiconorm	20.715
Toets renterisiconorm (5-3)		
6	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	17.065

Tabel 5.10: renterisiconorm

5.4 Organisatie en bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

5.4.1 Ambtelijke organisatie

VRGZ wordt geleid door een algemeen directeur. De vier sectoren Brandweer, Ambulancezorg, Risico- en Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering worden elk aangestuurd door een operationeel directeur. Samen vormen zij het directieteam dat wordt ondersteund door de concernstaf. De GHOR (onderdeel van de sector Risico- en Crisisbeheersing) wordt ook aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).

5.4.2 Besturing

De operationeel directeur van de sector Bedrijfsvoering is integraal directeur voor de bedrijfsvoering van zowel VRGZ als GGD GZ. Onder de eindverantwoordelijkheid van de algemeen directeur is de operationeel directeur Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle ondersteunende taken van het primaire proces.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

5.4.3 Bedrijfsvoering

De sector Bedrijfsvoering adviseert en faciliteert het primaire proces en bewaakt hierin de samenhang. Het is noodzaak om als Bedrijfsvoering wendbaar in te kunnen spelen op in- en externe ontwikkelingen in een 24/7 organisatie. Dit doen we door onze mensen en middelen zo goed mogelijk in te zetten. Ten opzichte van andere veiligheidsregio's zijn we minimaal georganiseerd[6] en merken we, dat door steeds strengere wet- en regelgeving (bijvoorbeeld op het vlak van Informatievoorziening (IV)) het steeds lastiger is om alle taken binnen de bestaande budgetten uit te voeren.

HRM

Om invulling te geven aan het ontwikkelen van een weerbare en wendbare organisatie is in 2025 verder gewerkt aan het versterken van de Strategische Personeelsplanning (SPP). Binnen de SPP wordt gestuurd op doorstroom-, ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, met specifieke aandacht voor het duurzaam inzetbaar houden van medewerkers. Er wordt gewerkt aan opleidingsplannen en een langetermijnstrategie voor in-, door- en uitstroom. Ook wordt onderzocht of de noodzakelijke doorontwikkelingen binnen de bestaande budgetten uitvoerbaar zijn.
Op basis van het relevante verhaal van VRGZ, inclusief missie, visie en kernwaarden, is in 2025 de communicatiestrategie rondom de

[6] *Berenschot – Uitkomsten van de benchmark Veiligheidsregio's (11 maart 2022)*

werving van nieuw personeel en het behouden van ons personeel geactualiseerd. Om de merkidentiteit van de VR, brandweer, crisisbeheersing en ambulancedienst als aantrekkelijke werkgever optimaal te kunnen uitdragen, zijn daarbij aparte merkfilms[7] ontwikkeld.

Mentale weerbaarheid en PTSS
De landelijke erkenning van PTSS als beroepsziekte is op 14 juli 2025 formeel bekrachtigd. De afspraken gelden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. De regeling PTSS en de wijzigingen gelden niet voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's die onder de werkingssfeer van een cao vallen, in ons geval de ambulancezorg. Op voorwaarde dat de toepasselijke cao daartoe de ruimte biedt, kunnen wij als individuele veiligheidsregio besluiten de afspraken ook op aanvullende organisatieonderdelen van toepassing te verklaren. Dit zijn wij op dit moment aan het verkennen.

De regeling treedt op 1 februari 2026 in werking, met terugwerkende kracht van vijf jaar. VRGZ is actief betrokken bij de landelijke implementatie en bereidt zich voor op een zorgvuldige invoering binnen de eigen organisatie. Elke veiligheidsregio ontvangt jaarlijks (tot en met 2028) 0,5 fte voor de begeleiding van medewerkers die het aanvraagproces ingaan. Deze functionaris ondersteunt medewerkers bij het indienen van aanvragen, fungeert als vraagbaak en levert gegevens voor landelijke monitoring. Daarnaast wordt op landelijk niveau een ondersteuningsbureau PTSS ingericht. Ook wordt een diagnostisch instituut gecontracteerd voor onafhankelijke beoordeling van PTSS-aanvragen.

VRGZ is voornemens een casemanager aan te stellen die medewerkers van begin tot eind begeleidt bij complexe werkgerelateerde trajecten. Denk hierbij aan PTSS, medische behandelingen, geweldsincidenten op straat of verzekeringskwesties. Door deze vormen van hulpverlening te bundelen in één functie, wordt voorkomen dat medewerkers tussen wal en schip raken wanneer zij ondersteuning nodig hebben.

Hoewel de regeling pas in februari 2026 ingaat, is de toolbox met voorlichtingsmateriaal al in gebruik. VRGZ werkt daarnaast aan het versterken van mentale weerbaarheid en sociale veiligheid. Incidenten en doorverwijzingen bij de brandweer worden geregistreerd en via de arbodienst is inzicht in psychisch verzuim beschikbaar. Een VRGZ-brede harmonisatie van psychosociale ondersteuning is nog in ontwikkeling maar de basisstructuren binnen de sectoren zijn in kaart gebracht.

Informatievoorziening
In 2025 is gestart met het opstellen van een meerjarenstrategie voor de informatievoorziening. Dit is noodzakelijk vanwege de toenemende digitale dreiging, aangescherpte normeringen en de vitaal verklaring van VRGZ. Deze in maart 2026 bestuurlijk vastgestelde strategie richt zich op het robuust, wendbaar, veilig en toekomstbestendig maken van digitale systemen en processen, in lijn met de toenemende eisen uit wet- en regelgeving. Daarnaast wordt ingezet op een schaalbare en wendbare

[7] https://vrgz.nl/werken-bij/

informatievoorziening die in tijden van crises snel kan meebewegen met de behoeften van de organisatie. Deze koers vertaalt zich direct in bestuurlijke keuzes rondom digitale veiligheid en informatiebeveiliging en de benodigde capaciteit in mens en middelen.

Digitale veiligheid
De overeenkomst met de leverancier voor de ondersteuning van IT-infrastructuur en systeembeveiliging voor zowel VRGZ als GGD is met een jaar verlengd tot december 2026. Door sterk gestegen prijzen en de noodzaak tot continuering van de dienstverlening leidt dit tot aanvullende financiële uitzettingen.
Omdat het onderzoek naar de bedrijfsvoering van GGD en VRGZ nog in het besluitvormingsproces zit, is een nieuwe aanbesteding uitgesteld. Hierdoor is het begrote negatieve resultaat van € 100.000 niet gerealiseerd.

In de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding is onderzocht wat we zelf kunnen doen, wat we moeten uitbesteden en waar we op kunnen samenwerken (outsourcing versus insourcing). Een essentieel uitgangspunt hierbij is het waarborgen van de continuïteit van de organisatie en de voorgenomen richting tot ontvlechting van de bedrijfsvoering van GGD en VRGZ. De uitkomsten hebben een plek gekregen in de aanstaande IV-strategie.

Vitaliteitsbeoordeling processen
In het voorjaar van 2025 is vooruitlopend op de vitaalverklaring onderzoek gedaan naar de eigen weerbaarheid en continuïteit van de VRGZ bij onder andere een langdurige stroomuitval. De analyse toont aan dat wij als veiligheidsregio momenteel onvoldoende zijn voorbereid om onze meest essentiële diensten gedurende vier dagen ononderbroken voort te zetten. Om de weerbaarheid te vergroten moeten waar nodig passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen genomen worden. Deze maatregelen vragen de komende jaren om extra investeringen op het gebied van noodstroomvoorzieningen, alternatieve communicatieoplossingen en noodvoorraden en/of samenwerkingsafspraken met partners. Verdere uitwerking, onder andere in de IV-strategie 2026-2030 en een geactualiseerd continuïteitsplan, volgt in aankomende jaren.

Informatiebeveiliging
De afhankelijkheid van digitale systemen en informatiestromen binnen de veiligheidsregio is groot. Verstoring of misbruik van deze systemen kan directe gevolgen hebben voor de veiligheid van inwoners en de continuïteit van onze primaire processen. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) verplicht ons om actief en aantoonbaar toezicht te houden op informatiebeveiliging en incidentmanagement.

In 2025 blijft informatiebeveiliging een prioriteit voor VRGZ. De Chief Information Security Officer (CISO) leidt verschillende trajecten om de digitale veiligheid te verbeteren, waaronder acties op basis van de NEN 7510-audit bij de sector Ambulance. Deze inzet krijgt vervolg in het versnellingsplan dat is voortgekomen uit eerdere audits en specifiek gericht is op het dichten van NEN7510-afwijkingen, het verhogen van de weerbaarheid en het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2).

Vastgoed & Facility Management
Op basis van de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van VRGZ op 10 april 2025, is de afdeling Vastgoed gestart met de verdere concretisering van de huisvestingsplannen in afstemming met de betrokken gemeenten. Het Strategisch Plan Vastgoed (SPV) vormt hierbij een belangrijke input voor de vervangingskalender en dient als leidraad voor de prioritering van projecten.
De eerste vervangingstrajecten voor de locaties Lienden, Maurik en Varik zijn in de initiatiefase. Dit betekent dat gestart is met de voorbereiding van werkzaamheden, waaronder het opstellen van programma's van eisen, het voeren van overleg met gemeenten en brandweerposten en de ruimtelijke procedures. De verwachting is dat deze trajecten eind 2026 in de uitvoeringsfase komen.

Daarnaast zijn er recente ontwikkelingen rondom de locaties Nijmegen-West, Beek Ubbergen, Waardenburg en het centrale servicecentrum. Deze trajecten omvatten zowel verplaatsing als aankoop van locaties en nieuwbouw. Deze trajecten maken deels onderdeel uit van de totale vastgoedopgave en worden in samenhang behandeld. Dit betekent dat de planning, besluitvorming en uitvoering integraal worden afgestemd vanuit een Programma Regionale Huisvesting, waarbij rekening wordt gehouden met onderlinge afhankelijkheden en financiële kaders.

Uitvoering meerjarenonderhoudsplan
De uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) loopt door. Waar het gaat om het vervangingsplan, vergen nieuwe duurzame voorzieningen soms uitstel van groot onderhoud. Gezien de beperkte financiële ruimte, wordt dit de komende jaren alsnog op een financieel en uitvoeringstechnisch passender moment gerealiseerd. Het niet ter beschikking hebben van de middelen uit het resultaat van 2024 heeft geleid tot het schrappen van geplande investeringen in zonnepanelen en warmtepompen.

De ontwikkeling van de huisvestingskosten blijft een belangrijk aandachtspunt. De kostenstijging wordt met name veroorzaakt door indexaties op onderhoudscontracten en stijgende uurtarieven. De personele kosten zijn in twee jaar tijd met meer dan 16% gestegen. Hierdoor passen arbeidsintensieve contracten niet langer binnen de beschikbare budgetten, omdat deze budgetten jaarlijks slechts worden verhoogd op basis van een materiële index van 2% tot 3%.

Een nieuwe uitdaging binnen de uitvoering is de toenemende netcongestie. Bij nieuwbouw en verduurzamingsprojecten blijkt het steeds lastiger om extra stroomcapaciteit te verkrijgen, met wachttijden die kunnen oplopen tot zes à acht jaar. Dit kan leiden tot dure technische alternatieven zoals energieopslag en -managementsystemen, die structureel hogere (energie)kosten met zich meebrengen.

Financiën & Inkoop
Doorontwikkeling Inkoopproces
In 2025 hebben we het inkoopteam voltallig gemaakt, zodat contract- en leveranciersmanagement beter verankerd kunnen worden in de organisatie. Hiermee geven we invulling aan het vastgestelde inkoopverbeterplan dat gericht is op de periode 2021-2025. De projectfase is afgerond en inkoopvolwassenheidsniveau 3 is behaald. Op sommige onderdelen halen we niveau 4. De komende periode wordt op een aantal thema's, zoals contract- en leveranciersmanagement doorgewerkt om deze te verbeteren.

Rechtmatigheid
Het Dagelijks Bestuur (DB) is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn (zie ook paragraaf 6.9).

Bedragen x € 1.000,-

Rechtmatigheidsverantwoording	Totaal Bedrag	C&R	RAV
Begrotingscriterium	**107**	-500	607
Voorwaardencriterium	**0**	0	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	**0**	0	0

Tabel 5.11: samenvatting rechtmatigheidsverantwoording

Er is sprake van een onderschrijding op het programma Crisis- en Rampenbestrijding en een overschrijding op het programma Regionale Ambulance Voorziening voor het begrotingscriterium. Ten aanzien van het voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium zijn geen afwijkingen geconstateerd. Voor de volledige specificatie en toelichting zie paragraaf 6.9.

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2024	2025
Aantal medewerkers VRGZ		
Aantal dienstverbanden (excl. brandweervrijwilligers/inhuur)	697	703
Aantal brandweervrijwilligers	757	777
Totaal dienstverbanden VRGZ	1.454	1.480
Totaal medewerkers VRGZ excl. dubbele dienstverbanden*	1.277	1.312
Aantal FTE (excl. brandweervrijwilligers)		
FTE in dienst	589	599
FTE inhuur	39	24
Gemiddelde leeftijd		
Inclusief vrijwilligers	44	44
Exclusief vrijwilligers	47	47
Verhouding man-vrouw (%)		
Inclusief vrijwilligers	82 – 18	79 – 21
Exclusief vrijwilligers	66 – 34	66 – 34
Ziekteverzuim (%)		
Ziekteverzuim (excl. vrijwilligers)	4,68%	5,81%

Tabel 5.12: opbouw personeelsbestand

** combinatie vrijwilligersfunctie met kantoorfunctie*

5.5 Verbonden partijen

GGD Gelderland Zuid
VRGZ werkt intensief samen met GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed & Facility Management, HRM, Informatievoorziening en Financiën & Inkoop).

Meldkamer Oost- Nederland
Voor Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

5.6 Wet open overheid

Op basis van de Wet open overheid (Woo) dienen bestuursorganen in de jaarlijkse begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen, waarbij aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In de jaarlijkse verantwoording doet het bestuursorgaan verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Actieve openbaarmaking
Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën door alle bestuursorganen. Deze 17 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd (per informatiecategorie) kan gebeuren. Per 1 november 2024 moeten bestuursorganen de eerste vijf informatiecategorieën in de Wet open overheid (Woo) actief openbaar maken. Het gaat om de volgende informatiecategorieën:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- informatie over de organisatie en werkwijze;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken van de Staten-Generaal.

Woo-index
Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, en een zoekfunctie op overheid.nl. VRGZ is al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld informatie over organisatie en bereikbaarheidsgegevens (vermeld in het Register van Overheidsorganisaties). De Woo-index verwijst voor wat betreft de categorie wetten en algemeen verbindende voorschriften en de categorie overige besluiten van algemene strekking naar officielebekendmakingen.nl. Daarnaast publiceert VRGZ ook tal van stukken op de eigen VRGZ-website.

Woo-verzoeken

In 2025 ontving VRGZ Gelderland-Zuid negen Woo-verzoeken. Alle negen Woo-verzoeken zijn in behandeling genomen en afgehandeld. Onze website is aangepast om een centrale rol te spelen in het naleven van de Woo, zodat inwoners hier vanaf 2025 hun Woo-verzoeken via een webformulier kunnen indienen. Daarnaast draagt dit bij om te voldoen aan de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

Jaarrekening

6

Dagelijks Bestuur d.d. 19 maart 2026

6 Jaarrekening

6.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december

ACTIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2025**
Vaste Activa				
Materiële vaste activa met een economisch nut	63.865		61.156	
		63.865		**61.156**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	3.368		3.273	
Debiteuren openbare lichamen	454		170	
Uitzettingen ‘s Rijks schatkist	9.396		15.201	
Nog in tarieven te verrekenen	0		0	
Vorderingen op openbare lichamen	3.388		1.599	
Overige vorderingen	389		393	
		16.995		**20.636**
Liquide middelen				
Kassaldi	5		4	
Banksaldi	74		139	
		79		**143**
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	1.252		1.397	
		1.252		**1.397**
Totaal		**82.191**		**83.332**

Tabel 6.1: balans - activa

PASSIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2025**
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945		2.547	
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185		3.197	
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936		1.317	
Bestemde reserve duurzaamheid	105		40	
Bestemde reserve incidentele korting BDuR	0		610	
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.240		1.607	
	9.411		**9.318**	
Gerealiseerd resultaat	224		182	
		9.635		**9.500**
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.298		5.112	
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	3.411		3.710	
		7.709		**8.822**
Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse lening van openbare lichamen		**51.650**		**53.000**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	3.115		1.903	
Crediteuren openbare lichamen	229		127	
Nog in tarieven te verrekenen	13		638	
Belastingen en sociale premies	5.486		4.647	
Overige schulden	1.048		1.193	
		9.891		**8.508**
Overlopende passiva				
Nog te betalen bedragen	3.018		3.178	
Vooruitontvangen Rijksoverheid	288		324	
Vooruitontvangen overigen (niet overheid)	0		0	
		3.306		**3.502**
Totaal		**82.191**		**83.332**
Gewaarborgde geldleningen		**0**		**0**
Garantstellingen		**0**		**0**

Tabel 6.2: balans – passiva

6.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Budget aanvaardbare kosten	32.797	35.838	35.838	35.272	-566
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	54	54
Subsidies Rijk	12.283	10.663	10.663	11.783	1.120
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	2.128	1.371	1.391	2.084	693
Totaal baten	**99.861**	**103.575**	**103.595**	**104.391**	**796**
Personeelslasten	74.376	77.417	77.179	76.829	-350
Kapitaallasten	7.687	8.831	8.845	8.207	-638
Overige bedrijfslasten	18.572	18.036	18.235	19.562	1.327
Rentebaten	-1.143	-825	-825	-1.046	-221
Rentebaten	885	985	985	974	-11
Te realiseren taakstelling	0	-150	0	0	0
Totaal lasten	**100.377**	**104.294**	**104.419**	**104.526**	**107**
					0
Totaal saldo baten en lasten	**-516**	**-719**	**-824**	**-135**	**689**
Toevoegingen reserves	227	0	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	619	724	684	-40
Gerealiseerd resultaat VR	**224**	**-100**	**-100**	**182**	**282**

Tabel 6.3: overzicht van baten en lasten VRGZ

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in twee programma's: programma Crisis- en Rampenbestrijding (paragraaf 6.5 en 6.6) en programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (paragraaf 6.7 en 6.8).

6.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ (paragraaf 6.2) zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

6.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel, omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen. Deze afwijking heeft met name betrekking op de opbrengstverantwoording, aangezien de opbrengsten op basis van nacalculatie worden vastgesteld en afgestemd conform de geldende zorgbekostigingsregels.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

6.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

6.3.3 Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%.
Indien VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Voor het afschrijven van de materiële vaste activa met economisch nut worden de methodieken en termijnen gehanteerd zoals jaarlijks worden opgenomen in de programmabegroting (zie bijlage 7.9 Afschrijvingstermijnen). Veranderingen in methodieken en termijnen worden expliciet toegelicht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

6.3.4 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken derhalve geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma’s. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

6.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma’s, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves (zijnde € 2.090.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- in de paragraaf Bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000,- nader worden toegelicht.

6.4 Toelichting balans

Vaste activa

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA							
Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut:							
	Stand 01-01-2025	**Investering**	**Mutatie onderhanden activa**	**Desinvestering**	**Afschrijving desinvestering**	**Afschrijving**	**Stand 31-12-2025**
Gebouwen	25.958	328	-50	618	260	1.525	24.353
Grond en terreinen	4.255	0	0	0	0	0	4.255
Voertuigen en bepakkingen	25.526	1.845	-230	302	247	3.742	23.344
Inventaris	2.280	492	0	0	0	524	2.248
Verbindingsmiddelen	815	735	-348	0	0	228	974
Automatisering	2.138	477	-285	0	0	537	1.793
Vakbekwaamheidsmiddelen	259	0	0	0	0	42	217
Persoonlijke beschermingsmiddelen	2.634	2.174	0	0	0	836	3.972
	63.865	**6.051**	**-913**	**920**	**507**	**7.434**	**61.156**

Tabel 6.4: verloopoverzicht MVA

Voor een toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het investeringsoverzicht (paragraaf 7.5 Investeringen).

Aansluiting afschrijvingskosten en kapitaallasten 2025	
Afschrijvingskosten	7.434
Berekende rentelasten over investeringen	773
Totaal kapitaallasten	**8.207**

Tabel 6.5: aansluiting afschrijving en kapitaallasten

Vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2025**	**Stand 31-12-2025**
Debiteuren	3.424	3.399
Voorziening dubieuze debiteuren	-56	-126
Debiteuren openbare lichamen	454	170
Uitzettingen ‘s Rijks schatkist	9.396	15.201
Nog in tarieven te verrekenen	0	0
Vorderingen op openbare lichamen	3.388	1.599
Overige vorderingen	389	393
Totaal	**16.995**	**20.636**

Tabel 6.6: balans vlottende activa

Alle uitzettingen hebben een looptijd < 1 jaar. Alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 2.088.000,- (2% van het gewijzigde begrotingstotaal) worden uitgezet bij het Rijk. De middelen in ’s Rijks schatkist zijn onder andere toegenomen als gevolg van de storting van een lening van € 5.000.000,- begin december.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Middelen buiten ’s Rijks schatkist	98	99	115	114
Drempelbedrag	2.088	2.088	2.088	2.088
Ruimte onder het drempelbedrag	1.990	1.989	1.973	1.974
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 6.7: drempelbedragen

De uitzettingen buiten ’s Rijks schatkist zijn per saldo licht toegenomen, maar blijven nog ruim onder het drempelbedrag. In geen enkel kwartaal van 2025 heeft een overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Kas	5	4
Rekening courant Rabobank	19	29
Rekening courant BNG-bank	55	100
Rekening courant Adyen-bank	0	10
Totaal	**79**	**143**

Tabel 6.8: liquide middelen

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van VRGZ. Overtollige middelen worden in ’s Rijks schatkist aangehouden (zie Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar).

Overlopende activa	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Nog te ontvangen bedragen	248	211
Vooruitbetaalde bedragen	1.004	1.186
Totaal	**1.252**	**1.397**

Tabel 6.9: overlopende activa

De post Nog te ontvangen bedragen bestaat uit de nog te ontvangen rente over de middelen in ’s Rijks schatkist over het 4e kwartaal van 2025 en de nog te ontvangen, door het netwerk Acute Zorgregio Oost toegekende gelden 2025 voor opleiden, trainen en oefenen (OTO). De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	**Stand 31-12-2024**	**Bestem-ming 2024**	**Stand 01-01-2025**	**Toevoe-ging**	**Onttrek-king**	**Stand 31-12-2025**
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945	-398	2.547	0	0	2.547
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185	12	3.197	0	0	3.197
Bestemde reserve incidentele korting BDuR	0	610	610	0	0	610
Bestemde reserve duurzaamheid	105	0	105	0	65	40
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936	0	1.936	0	619	1.317
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.240	0	1.240	367	0	1.607
Totaal	**9.411**	**224**	**9.635**	**367**	**684**	**9.318**

Tabel 6.10: verloop eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2025 besloten om uit het jaarresultaat van 2024 € 610.000,- te onttrekken voor een nieuw te vormen bestemde reserve incidentele dekking korting BDuR, een bedrag van € 12.000,- toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding en € 398.000,- te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. De toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemde reserves zijn toegelicht in paragraaf 6.6.2.

Resultaatbestemming 2025

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	340
Totaal programma RAV	**340**
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	158
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**158**
Totaal resultaat 2025	**182**

Tabel 6.11: nog te bestemmen resultaat

Het programma Crisis en Rampenbestrijding (C&R) realiseerde in 2025 een negatief resultaat van € 158.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding. Voor het programma RAV wordt voorgesteld het positieve resultaat van € 340.000,- toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Voorzieningen

VRGZ heeft drie voorzieningen: een voorziening voor niet-actief personeel, verlofsparen en een voorziening voor groot onderhoud.

Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**Stand 01-01-2025**	**Toevoeging**	**Aanwending**	**Vrijval**	**Stand 31-12-2025**
Voorziening niet-actief personeel	752	682	283	87	1.064
Voorziening verlofsparen	3.546	502	0	0	4.048
Totaal	**4.298**	**1.184**	**283**	**87**	**5.112**
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening groot onderhoud	3.411	1.953	1.654	0	3.710
Totaal voorzieningen	**7.709**	**3.137**	**1.937**	**87**	**8.822**

Tabel 6.12: voorzieningen

Voorziening niet-actief personeel

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven inzake WW-uitkeringen. Met ingang van juli 2024 maken voor het eerst medewerkers gebruik van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). De RVU-verplichting is ook aan deze voorziening toegevoegd. Daarnaast is in 2025 voor 4 medewerkers een voorziening voor een WW-verplichting getroffen. De totale dotatie bedraagt € 682.000,-. De aanwending uit de voorziening voor de lopende dossiers bedraagt € 283.000,-. In 2025 heeft als gevolg van het eindigen van de uitkeringstermijn of vanwege een nieuwe baan een vrijval plaatsgevonden van € 87.000,-.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hiervoor een voorziening gevormd. In 2025 is de voorziening verlofsparen toegenomen met € 502.000,-. De dotatie is deels het gevolg van de aankoop van verlofuren (€ 206.000,-, zie ook toelichting Personeelslasten paragraaf 6.6.2).

Voorziening groot onderhoud

In 2023 heeft de periodieke herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) plaatsgevonden. Bij bepaling van de jaarlijks benodigde dotatie wordt gerekend met een planningshorizon van 10 jaar. Om te kunnen voldoen aan het overeengekomen onderhoudsniveau voor de periode 2024-2033 is de dotatie vastgesteld op € 1.953.000,- per jaar. Tot en met 2027 wordt dit jaarlijkse tekort (€ 619.000,-) volledig gefinancierd uit de bestemde reserve herziening MJOP.

In 2025 zijn de uitgaven voor groot onderhoud lager uitgevallen dan in het actuele MJOP was geraamd. In totaal is € 1.654.000,- aan de voorziening groot onderhoud besteed, tegenover een begrote uitgave van € 2.605.000,-.

Voor de locatie Multipost (Nijmegen) was in het MJOP een set geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen voor 2025. In verband met de lopende huisvestingsontwikkelingen voor deze locatie is besloten de onderhoudsuitgaven tot een minimaal noodzakelijk niveau te beperken. Daardoor zijn in 2025 uitsluitend noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd en is per saldo minder uitgegeven dan oorspronkelijk geraamd (zie ook *Uitvoering MJOP* in paragraaf 5.4.3). Daarnaast zijn verschillende onderhoudstrajecten doorgeschoven naar de komende jaren om deze efficiënt te kunnen bundelen met andere geplande werkzaamheden.

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	**Stand 01-01-2025**	**Opname**	**Aflossing**	**Stand 31-12-2025**
Verloopoverzicht langlopende leningen	51.650	5.000	3.650	53.000
	51.650	**5.000**	**3.650**	**53.000**
Totale rentelast van alle vaste schulden				962

Tabel 6.13: vaste schuld

Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente zijn eind 2022 meerdere leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. In december 2025 is een lening gestort met een hoofdsom van € 5.000.000,-. Een aflossingsvrije lening uit 2015 is in 2025 volledig afgelost (€ 3.150.000,-). De resterende aflossing van € 500.000,- betreft een reguliere jaarlijkse aflossing. Een overzicht van de leningenportefeuille is opgenomen in paragraaf 7.6.

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2025**	**Stand 31-12-2025**
Crediteuren	3.115	1.903
Crediteuren openbare lichamen	229	127
Nog in tarieven te verrekenen	13	638
Belastingen en sociale premies:		
Nog te betalen loonbelasting	4.577	3.809
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	688	774
Nog te betalen omzetbelasting	221	64
Overige schulden:		
Nog te betalen aan personeel	722	975
Nog te ontvangen inkoopfacturen	326	218
Totaal	**9.891**	**8.508**

Tabel 6.14: vlottende passiva

Het saldo van de vlottende passiva is eind 2025 met € 1.383.000,- afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een lagere crediteurenstand op balansdatum en lagere verschuldigde belastingen. De lagere balanspositie voor de verschuldigde belastingen ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door een eindafrekening netto doeltegoed die heeft plaatsgevonden in december 2024, waardoor de te betalen loonbelasting in 2024 € 800.000,- hoger uitviel.

Verloop van nog in tarieven te verrekenen	Stand 01-01-2025	Fin. verschil boekjaar	Correctie voorgaande jaren	Verrekend met zorg verzekeraars	Stand 31-12-2025
Nog in tarieven te verrekenen	13	-8.362	-54	9.041	638
Totaal	**13**	**-8.362**	**-54**	**-9.041**	**638**

Tabel 6.15: verloop van nog in tarieven te verrekenen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.3 en 7.4.

Overlopende passiva	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Vooruitontvangen Rijksoverheid	288	324
Nog te betalen bedragen:		
Nog te betalen aan personeel	1.530	1.416
Nog te betalen bedragen overig	1.488	1.762
Totaal	**3.306**	**3.502**

Tabel 6.16: overlopende passiva

De overlopende passiva laat in 2025 een lichte stijging zien van € 196.000,- . Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door een hoger bedrag aan rekening courant verhoudingen voor landelijke projecten (€ 124.000,-). De vooruitontvangen bedragen van de Rijksoverheid worden hieronder toegelicht.

Vooruitontvangen Rijksoverheid	Stand 01-01-2025	Toename	Afname	Stand 31-12-2025
Rijksoverheid (25KV bovenleiding)	138	144	138	144
Rijksoverheid (uitwerkingskader meldkamer)	150	0	150	0
Rijksoverheid (weerbaarheid)	0	180	0	180
Totaal	**288**	**325**	**288**	**324**

Tabel 6.17: vooruitontvangen inkomsten

In het kader van weerbaarheid is in 2025 een incidentele bijdrage van € 180.000,- ontvangen voor noodsteunpunten en burgerhulpverlening (zie ook paragraaf 2.1.1).

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vakantiegeldverplichting
Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) is de vakantiegeldverplichting voor het programma C&R komen te vervallen. Voor het programma RAV bedraagt de bruto verplichting € 670.000,-.

Inkopen en aanbesteden
In onderstaande tabel is het percentage Europese aanbestedingstrajecten opgenomen dat rechtmatig tot stand is gekomen.

	Voorgenomen	Gerealiseerd
Rechtmatige inkopen gerealiseerde aanbestedingsprojecten	100%	100%

Tabel 6.18: inkopen en aanbesteden

Huur dependances
VRGZ is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor dependances op 6 locaties. De huurovereenkomsten zijn gesloten voor bepaalde tijd en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar of worden jaarlijks verlengd. De opzegtermijn varieert van 3 tot 12 maanden. De totale jaarlijkse huurprijs bedraagt € 357.000,-.

Locatie	Huurprijs per jaar	Looptijd tot
Looptijd < 1 jaar		
Elsenpas 11, te Beuningen	€ 10.000	31-12-2026
Van Heemstraweg 95, te Beuningen	€ 22.000	31-12-2026
Triosingel 34 te Culemborg	€ 217.000	31-12-2026
Nieuwe Rijksweg 1 te Ubbergen	€ 22.000	31-12-2026
Steenweg 20 te Waardenburg	€ 66.000	31-12-2026
Faradaystraat 14-04 te Tiel	€ 20.000	16-12-2027
Totaal bedrag per jaar	**€ 357.000**	

Tabel 6.19: huurcontracten dependances

Gebeurtenissen na balansdatum
Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de Jaarrekening 2025.

6.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding, zoals beschreven in hoofdstuk 3, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

De gewijzigde begroting 2025 is gelijk aan de gewijzigde begroting in de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Tussentijdse rapportage januari t/m augustus. De wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting worden in paragraaf 6.5.1 toegelicht.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Subsidies Rijk	9.719	10.378	10.378	10.437	59
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	1.501	1.191	1.211	1.506	295
Totaal baten	**63.943**	**67.272**	**67.292**	**67.141**	**-151**
Personeelslasten	45.119	48.822	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	6.408	7.154	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.792	12.005	12.255	12.948	693
Rentebaten	-1.143	-825	-825	-1.046	-221
Rentelasten	885	985	985	974	-11
Te realiseren taakstelling	0	-150	0	0	0
Totaal lasten	**64.061**	**67.991**	**68.116**	**67.616**	**-500**
Totaal saldo baten en lasten	**-118**	**-719**	**-824**	**-475**	**349**
Toevoegingen reserves	227	0	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	619	724	684	-40
Gerealiseerd resultaat C&R	**622**	**-100**	**-100**	**-158**	**-58**

Tabel 6.20: baten en lasten programma C&R

6.5.1 Begrotingswijzigingen programma Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschuivingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2025
Subsidies Rijk	10.378	0	0	10.378
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	0	0	51.544
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.159	0	0	4.159
Overige opbrengsten	1.191	20	0	1.211
Totaal baten	**67.272**	**20**	**0**	**67.292**
Personeelslasten	48.822	-289	0	48.533
Kapitaallasten	7.154	14	0	7.168
Overige bedrijfslasten	12.005	145	105	12.255
Rentebaten en -lasten	160	0	0	160
Te realiseren taakstelling	-150	150	0	0
Totaal lasten	**67.991**	**20**	**105**	**68.116**
Totaal saldo baten en lasten	**-719**	**0**	**-105**	**-824**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	619	0	105	724
Gerealiseerd resultaat C&R	**-100**	**0**	**0**	**-100**

Tabel 6.21: begrotingswijzigingen programma C&R

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Mutaties bestemde reserves

In 2024 is minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 30.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor dieselmotoremissie (€ 75.000,-) dan begroot. Beide onderdelen zijn ondergebracht in de bestemde reserve duurzaamheid.

Als gevolg hiervan zijn de budgetten voor 2025 voor respectievelijk Wagenpark en Werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen opgehoogd en is de beoogde vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2025 begroot op € 105.000,-.

6.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- en andere relevante afwijkingen toegelicht.

BDuR-middelen ter versterking crisisbeheersing en informatiemanagement

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid besloten om aan de veiligheidsregio's via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een structureel budget toe te kennen, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2.
Omdat deze extra middelen pas in september 2023 formeel door het Algemeen Bestuur beschikbaar konden worden gesteld, zijn veel activiteiten behoudend of met vertraging gestart. De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden op een onderuitputting en dat de gelden beschikbaar blijven voor VRGZ. Deze gelden zullen in een dergelijke situatie niet terugvloeien in de algemene middelen, omdat het gaat om geoormerkt geld. De doelstellingen zoals door de Rijksoverheid zijn bepaald, blijven van toepassing. Dit betekent dat het geld ook bij overheveling van een overschot naar een volgend jaar, besteed moet worden aan de versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling. Het Algemeen Bestuur heeft daarom in 2023 ingestemd met de vorming van een bestemde reserve voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet ingezet is.

In 2025 is het beschikbare budget niet volledig besteed. In afwachting van definitieve besluitvorming over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026, als onderdeel van de begroting 2026, is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Het resterende budget van € 367.000,- wordt toegevoegd aan de bestemde reserve, waarvan het bestedingsdoel reeds is vastgelegd. Voor de komende jaren is een bestedingsplan opgesteld. De belangrijkste doelen daarin zijn het realiseren van uitgestelde investeringen binnen de crisisbeheersing, het versterken van de crisisorganisatie en het uitvoeren van noodzakelijke ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening.

6.6.1 Baten

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Subsidies Rijk	9.719	10.378	10.437	59
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	1.501	1.211	1.506	295
Totaal baten	**63.943**	**67.292**	**67.141**	**-151**

Tabel 6.22: baten

Subsidies Rijk
Als gevolg van de loon- en prijscompensatie is de BDuR in 2025 € 14.000,- hoger uitgevallen dan begroot. De indexering van de vergoeding voor de 25KV-lijnen is € 45.000,- hoger dan begroot.

Bijdragen deelnemende gemeenten
De gemeentelijke bijdrage voor 2025 is conform begroting gerealiseerd.

Opbrengsten bedrijfsvoering
De doorbelasting van ondersteunende diensten aan GGD is € 505.000,- lager uitgevallen dan begroot. In 2024 heeft VRGZ een aanvullende factuur van € 302.500,- aan GGD gestuurd, omdat de bestaande doorbelasting op basis van het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR) niet meer aansloot bij de daadwerkelijk geleverde dienstverlening. Door deze facturering is het KGR-construct echter onbedoeld doorbroken. Om het construct te herstellen is een correctie uitgevoerd over 2024. Daarnaast heeft om dezelfde reden in 2025 geen aanvullende doorbelasting van de scheefgroei plaatsgevonden, wat gezamenlijk resulteert in een negatieve impact van in totaal € 552.500,- Het resterende verschil (€ 47.500,- positief) wordt veroorzaakt door hogere inhuurlasten binnen Bedrijfsvoering die tot een hogere doorbelasting leiden.

Overige opbrengsten
De overige opbrengsten zijn € 295.000,- hoger dan begroot. Voor 2025 is sprake van een lagere opbrengst voor FLO van € 409.000,-. Hier staan ook minder kosten tegenover en verloopt voor VRGZ per saldo kostenneutraal (zie toelichting Personeelslasten).

In 2025 is het pand aan de Blomboogerd 10 in Tiel (AZGZ) verkocht. Het positieve boekresultaat hierop bedraagt € 312.000,-. Dit bedrag is in mindering gebracht op de doorbelaste huisvestingskosten aan AZGZ, zodat dit positieve voordeel bij AZGZ landt (zie toelichting Overige bedrijfslasten).

VRGZ ontvangt projectopbrengsten vanuit Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) voor de inzet in het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing. De vergoeding is afgestemd op de geleverde personele bijdrage en zorgt voor een evenwichtige verdeling van de projectkosten tussen de deelnemende regio's (€ 120.000,-).

De verkoop van afgeschreven materieel heeft dit jaar € 76.000,- meer opgeleverd dan begroot. In 2025 zijn meerdere medewerkers gedetacheerd bij het NIPV. De opbrengst hiervoor bedraagt € 121.000,-. Een mix van over- en onderschrijdingen leidt per saldo tot extra opbrengsten van € 75.000,-.

6.6.2 Lasten

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	45.119	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	6.408	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.792	12.255	12.948	693
Rentebaten en -lasten	-258	160	-72	-232
Totaal lasten	**64.061**	**68.116**	**67.616**	**-500**

Tabel 6.23: lasten

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	**45.119**	**48.533**	**48.161**	**-372**

Tabel 6.24: personeelslasten

De personeelslasten zijn lager uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- Als gevolg van de temporisering van de besteding van de extra BDuR-gelden, o.a. ten behoeve van de versterking van Crisisbeheersing (zie ook paragraaf 6.6) is een deel van de uitbreiding van de formatie hiervoor in 2025 nog niet of later ingevuld (€ 232.000,-). In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen.
- In de personeelsbegroting is rekening gehouden met een loonstijging van 5,4% voor 2025. In het onlangs gepubliceerde onderhandelingsakkoord van het WSVSV is een loonstijging overeengekomen van 4,1% per 1 augustus 2025. Deze werkelijke loonstijging leidt tot een voordeel van € 1.298.000,-.
- De kosten voor FLO zijn in 2025 lager uitgevallen dan begroot (€ 409.000,-).

- Vacatures hebben langer opengestaan dan verwacht. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen is waar nodig extern personeel ingehuurd (€ 654.000,-).
- In 2024 is gestart met de uitvoering van een strategische personeelsplanning om de toekomstbestendigheid van de organisatie te borgen. Op basis hiervan is extra geïnvesteerd in de kwaliteit van medewerkers om een professionaliseringsslag van de organisatie te bewerkstelligen (zie ook paragraaf 5.4.3). Daarnaast hebben de noodzakelijke opleidingen ten behoeve van de vakbekwaamheid van de brandweer geleid tot hogere kosten dan begroot. Dit heeft geleid tot een totale overschrijding op de kosten voor opleiden en vakbekwaamheid van € 445.000,-. We ervaren een structureel tekort binnen de opleidingsbudgetten van de brandweer (zie ook paragraaf 3.2.4).
- In 2025 heeft als gevolg van nieuwe WW- en RVU-verplichtingen een dotatie aan de voorziening niet-actief personeel plaatsgevonden van € 318.000,- (zie ook toelichting voorzieningen in paragraaf 6.4). Als gevolg van de afwikkeling van een WW-dossier vindt een vrijval plaats van € 27.000,-.
- In 2025 is door medewerkers een verlofsaldo opgebouwd met een waarde van € 453.000,-. Dit bestaat uit wettelijk (€ 157.000,-) en bovenwettelijk verlof (€ 296.000,-). Het bovenwettelijk verlof is gedoteerd aan de voorziening verlofsparen, dit is € 196.000,- meer dan begroot. Hier staat een lagere loonsom tegenover als gevolg van het kopen van verlofuren van € 206.000,-. Per saldo leidt dit tot een overschrijding van € 147.000,-.
- Daarnaast leidt een mix van kleine over- en onderschrijdingen binnen de personeelslasten per saldo tot € 30.000,- hogere kosten dan begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Kapitaallasten	**6.408**	**7.168**	**6.579**	**-589**

Tabel 6.25: kapitaallasten

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Een deel van de investeringen die waren gepland voor 2025 schuiven door naar 2026 en verder (zie ook bijlage 7.5 Investeringen). In de begroting 2025 is voor deze doorgeschoven investeringen rekening gehouden met een kapitaallast van een heel jaar. Over investeringen die in 2025 plaatsvinden wordt echter een half jaar aan kapitaallasten in de exploitatie meegenomen. Door te anticiperen op deze doorschuivingen met het herverdelen van materieel over de regio en het tijdig uitvoeren van onderhoud hebben deze doorschuivingen op dit moment geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.

Bij vervangingen wordt altijd gekeken of de technische levensduur van het materieel het toelaat om de investering veilig uit te stellen, waardoor er altijd een kans is dat er een onderbesteding plaatsvindt in een gegeven jaar. Dit is tijdelijk en varieert per kapitaalgoed van jaar tot jaar. Het herhaaldelijk uitstellen van vervangingen heeft echter geleid tot het afdekken van structurele tekorten binnen het investerings- en exploitatiebudget. Door het tijdelijk uitblijven van uitgaven leek de financiële ruimte toereikend, terwijl feitelijk onvoldoende middelen beschikbaar waren om de toekomstige vervangingsopgave te dekken. In de komende jaren zullen deze structurele tekorten zichtbaar worden.

Daarnaast zijn, in afwachting van de uitkomsten van het regionaal huisvestingsonderzoek, alle nieuwbouwplannen in 2024 tijdelijk stilgezet. Hierdoor zijn de investeringen voor twee locaties in 2024 niet doorgegaan. Deze uitgestelde investeringen werken door in 2025 en leiden dus ook in dit jaar tot lagere kapitaallasten dan oorspronkelijk begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Overige bedrijfslasten	**12.972**	**12.255**	**12.948**	**693**

Tabel 6.26: bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten vallen per saldo € 693.000,- hoger uit dan begroot. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten op het gebied van huisvesting, communicatieapparatuur, wagenpark en werkmaterieel en dienstverlening door derden.

Bij huisvesting leiden noodzakelijke veiligheidsmaatregelen, aanvullende anti-inbraakvoorzieningen, hogere onderhoudslasten als gevolg van schades, prijsstijgingen en de leeftijd van de panden, evenals hogere kosten voor belastingen, heffingen en verzekeringen tot een kostenstijging van € 248.000,-. De geplande werkzaamheden met betrekking tot de DME zijn doorgeschoven naar 2026 om werkzaamheden te bundelen met overige onderhoudswerkzaamheden (€40.000,-).

De kosten voor communicatieapparatuur vallen hoger uit door extreme prijsstijgingen in de externe dienstverlening van de IT-infrastructuur, aanvullende inzet voor projectbegeleiding en de doorontwikkeling van bedrijfskritische applicaties (€ 285.000,-). Daartegenover staan lagere uitgaven (€ 135.000,-) voor de doorontwikkeling van het VIK als gevolg van temporisering van de inzet van BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening.

Binnen het wagenpark en werkmaterieel zijn de onderhoudskosten van blusboten hoger dan begroot, als gevolg van hogere kosten tijdens werfbeurten, certificering en aanvullende herstelwerkzaamheden. Daarnaast zijn er extra kosten gerealiseerd ten behoeve van doorontwikkelingen op het gebied van energietransitie en natuurbrandbeheersing. Dit leidt in totaal tot een overschrijding van € 140.000,-.

De doorbelasting naar de Regionale Ambulance Voorziening is lager dan vooraf begroot (€ 135.000,-). Dit wordt veroorzaakt door de incidentele boekwinst van de verkoop van de oude ambulancepost in Tiel.

Daartegenover staan hogere algemene kosten, onder andere door hogere accountantskosten en hogere kantinekosten. Tevens ervaren we structurele tekorten door stijgende bijdragen aan het NIPV (€ 261.000,-).

De post Onvoorzien wordt ingezet om een deel van de incidentele tegenvallers op te vangen (€ 239.000,-).

Daarnaast leidt een mix van kleine over- en onderschrijdingen binnen de overige bedrijfskosten per saldo tot € 38.000,- hogere kosten dan begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Rentebaten en -lasten	**-258**	**160**	**-72**	**-232**

Tabel 6.27: rentebaten en -lasten

Het renteresultaat is € 232.000,- positiever uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere rentebaten over spaartegoeden, lagere bankkosten en lagere doorbelaste rentelasten naar de sectoren als gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Toevoegingen reserves	227	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	724	684	-40
Mutatie reserves	**-740**	**-724**	**-317**	**-407**

Tabel 6.28: mutaties reserves

De extra BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn in 2025 niet volledig besteed. In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Deze niet bestede middelen van € 367.000,- worden toegevoegd aan de bestemde reserve versterking crisisbeheersing.

Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2025 een vrijval begroot van € 105.000,-, waarvan € 30.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 75.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten is beschreven schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2026 en valt, in tegenstelling tot wat was aangegeven in de begroting, een deel van de reserve vrij (€ 65.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2026 (€ 40.000,-).

6.6.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN				
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2025**	**Realisatie 2025**	**Verschil 2025**
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.29: incidentele baten en lasten

6.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van de RAV, zoals beschreven in hoofdstuk 4, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

De gewijzigde begroting 2025 is gelijk aan de gewijzigde begroting in de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Tussentijdse rapportage januari t/m augustus. De wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting worden in paragraaf 6.7.1 toegelicht.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Budget aanvaardbare kosten	32.797	35.838	35.838	35.272	-566
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	54	54
Subsidies Rijk	2.564	285	285	1.346	1.061
Overige opbrengsten	627	180	180	578	398
Totaal baten	**35.918**	**36.303**	**36.303**	**37.250**	**947**
Personeelslasten	29.257	28.595	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.279	1.677	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.780	6.031	5.980	6.614	634
Totaal lasten	**36.316**	**36.303**	**36.303**	**36.910**	**607**
Totaal saldo baten en lasten	**-398**	**0**	**0**	**340**	**340**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**-398**	**0**	**0**	**340**	**340**

Tabel 6.30: baten en lasten programma RAV

6.7.1 Begrotingswijzigingen programma RAV

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschuivingen	Gew.begr. 2025
Budget aanvaardbare kosten	35.838	0	35.838
Subsidies Rijk	285	0	285
Overige opbrengsten	180	0	180
Totaal baten	**36.303**	**0**	**36.303**
Personeelslasten	28.595	51	28.646
Kapitaallasten	1.677	0	1.677
Overige bedrijfslasten	6.031	-51	5.980
Totaal lasten	**36.303**	**0**	**36.303**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.31: begrotingswijzigingen RAV

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

6.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht.

6.8.1 Baten

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Budget aanvaardbare kosten	32.727	35.838	35.326	-512
Subsidies Rijk	2.564	285	1.346	1.061
Overige opbrengsten	627	180	578	398
Totaal baten	**35.918**	**36.303**	**37.250**	**947**

Tabel 6.32: baten

Budget aanvaardbare kosten **-512**

Het budget aanvaardbare kosten (BAK) voor 2025 is lager dan begroot. In de begroting 2025 is gerekend met een index van 10% voor de personele kosten en 2,8% voor materiële kosten. In de begroting 2025 is tweemaal 5% opgenomen, omdat de begroting 2025 vooruitliep op de cao-onderhandelingen. De definitieve indices voor 2025 zijn met 5,18% voor personele kosten en 4,28% voor de materiële kosten afwijkend van wat in de begroting is opgenomen. Het aantal diensten dat is afgesproken met de zorgverzekeraars is zowel bij de rijdende dienst als de meldkamer geleverd. De afwijking in de indices leidt tot een lager budget van € 566.000,-.

Een correctie in het definitieve budget 2024 verklaart € 54.000,-.

Subsidies Rijk **1.061**

De afwijking ten opzichte van de begroting komt door de uitkering van FLO-gelden. De kosten die gemaakt worden in het kader van de FLO-regeling worden voor 95% vergoed. Door hogere kosten voor de FLO-regeling is de vergoeding vanuit Rijksoverheid € 1.061.000,- hoger dan begroot. De kosten die samenhangen met de subsidie vallen onder personele kosten.

Overige opbrengsten **398**

De overige opbrengsten zijn in 2025 hoger dan begroot. Dit is een gevolg van de samenwerking tussen AZGZ en Ambulancezorg Gelderland-Midden (AZGM) op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. Om kosten te delen worden hiervoor facturen gestuurd (€ 384.000,-). De kosten die bij deze opbrengsten horen vallen onder de personeelslasten (zie ook toelichting Personeelslasten en Dienstverlening door derden).

Daarnaast zijn een aantal voertuigen verkocht. De verkoopopbrengst van deze voertuigen is € 14.000,- hoger dan begroot.

6.8.2 Lasten

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	29.257	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.279	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.780	5.980	6.614	634
Totaal	**36.316**	**36.303**	**36.910**	**607**

Tabel 6.33: lasten

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	**29.257**	**28.646**	**28.668**	**22**

Tabel 6.34: personeelslasten

De totale personeelslasten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- In 2025 is minder formatie ingezet dan begroot. Door het niet vullen van formatieplaatsen zijn de gerealiseerde kosten € 1.359.000 lager dan begroot. Daarnaast is de definitieve index lager dan in de begroting is opgenomen. De definitieve index is 5,18%, in de begroting is rekening gehouden met 10%. Als gevolg van de lagere index zijn de kosten € 1.217.000,- lager dan begroot.
- Om de diensten volgens afspraak met de zorgverzekeraar te kunnen leveren is gebruik gemaakt van uitzendkrachten. Voor zowel de rijdende dienst als op de meldkamer zijn uitzendkrachten ingezet. Daarnaast zijn enkele functies in de lijn-staf organisatie tijdelijk ingevuld met externe medewerkers. In totaal zijn de kosten voor uitzendkrachten € 2.038.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen.
- De kosten gemaakt voor de FLO-regeling zijn hoger dan begroot (€1.117.000,-). De hiervoor gemaakte kosten zijn onderdeel van de personeelslasten. Deze kosten worden voor 95% vergoed door Rijksoverheid en staan onder Overige opbrengsten.
- In 2025 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 304.000,-. Deze instroom bestaat enerzijds uit een WW-verplichting en uit een RVU-verplichting (Regeling Vervroegde Uittreding).
- Overige vergoedingen aan personeel, zoals budget voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteitskosten, leiden tot een overschrijding van € 98.000,-.
- In de verrekening met VGGM worden personeelslasten voor onderwijs, opleiden en de meldkamer verrekend. De kosten hiervoor zijn 112.000,- hoger dan begroot.

- De kosten voor werkkleding zijn € 30.000,- hoger dan begroot. In 2025 is de kleding niet in bulk aangeschaft, waardoor de kosten hoger uitvallen dan begroot.
- Overige kleine verschillen verklaren de overige € 28.000,-.

	Realisatie 2024	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Kapitaallasten	**1.279**	**1.677**	**1.628**	**-49**

Tabel 6.35: kapitaallasten

- De kapitaallasten voor de RAV vallen per saldo lager uit dan begroot. Er is minder geïnvesteerd en daardoor is de toegerekende rente lager. De lagere kapitaallasten worden met name veroorzaakt door lagere investeringen in kleding (€ 61.000,-) en automatisering (€ 33.000,-). Kleding is niet in bulk aangekocht en niet geactiveerd, waardoor de kapitaallasten lager blijven. De gemaakte kosten voor werkkleding vallen onder personele kosten. De aanschaf van nieuwe tablets is doorgeschoven, waardoor de kapitaallasten lager zijn dan begroot. De kosten voor de aanschaf van nieuwe voertuigen zijn hoger dan in de begroting voorzien. Dit zorgt voor een nadeel van € 32.000,-. De implementatie van Push to Talk heeft geleid tot de aanschaf van nieuwe mobilofoons en portofoons. Hiervoor zijn meer toestellen aangeschaft dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot een nadeel van € 11.000,-. Overige kleine verschillen leiden tot een verschil van € 2.000,-.

	Realisatie 2024	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Overige bedrijfslasten	**5.780**	**5.980**	**6.614**	**634**

Tabel 6.36: overige bedrijfslasten

- De kosten van communicatieapparatuur zijn in 2025 hoger dan begroot. Door de aanschaf van nieuwe software voor de rijtijdanalyse van de ambulancedienst en hogere telefoonkosten zijn de licentiekosten € 179.000,- hoger dan begroot. De kosten voor het dataverbruik zijn lager dan voorzien. Dit zorgt voor een voordeel van € 165.000,-. Overige kleine verschuivingen hebben geleid tot € 25.000,- meer kosten dan begroot.

- De uitgaven voor het wagenpark en werkmaterieel zijn hoger dan begroot door de hogere kosten voor onderhoud van de ambulances. Door het stijgende tarief voor het onderhoud van de ambulances zijn de kosten € 160.000,- hoger dan begroot.

- In 2025 zijn de kosten voor het gebruik van brandstof € 35.000,- lager dan begroot.

- Door gewijzigde premies als gevolg van veranderde voorwaarden (hoger eigen risico) zijn de verzekeringskosten voor vervoersmiddelen € 50.000,- lager dan begroot. Door het hogere eigen risico van de verzekering worden meer schadegevallen zelf opgevangen. Hierdoor is een overschrijding van de kosten van € 97.000,- ontstaan. Het overige verschil

van € 5.000,- wordt verklaard door procentueel kleine afwijkingen op andere posten, zoals wegenbelasting.

- De kosten voor de dienstverlening van derden zijn in 2025 € 542.000,- hoger dan begroot. Dit kent verschillende oorzaken die hieronder worden toegelicht: bij de rijdende dienst is er een andere invulling gegeven aan het vervoer van GGZ-cliënten. De laatste jaren is er een stijging te zien in het aantal GGZ ritten, waardoor de keuze gemaakt is om deze ritten door een gespecialiseerde vervoerder te laten rijden. Dit heeft geleid tot € 150.000,- hogere kosten, maar leidt tot een betere dekking voor het spoedvervoer in de regio. Daarnaast is gebruik gemaakt van een coördinator op het roosterbureau, ter ondersteuning van de personeelsplanning. De kosten hiervoor zijn € 143.000,-.

- Voor de implementatie van Push to Talk is gebruik gemaakt van een projectmanager. De kosten zijn € 156.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen. De kosten voor deze implementatie worden gedeeld met VGGM. De verrekening van deze kosten staan als opbrengst in de overige opbrengsten.

- De meldkamer heeft in de eerste maanden van 2025 gebruik gemaakt van een externe medewerker voor de klachtafhandeling. De inzet van deze externe medewerker heeft een langere periode beslagen dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot een overschrijding van € 39.000,- ten opzichte van de begroting.

- Advieskosten op het gebied van certificeringen, zoals de NEN7510 en de HKZ, en juridische kosten hebben geleid tot een overschrijding van € 93.000,-. Overige procentueel kleine afwijken leiden tot een voordeel van € 39.000,-.

- De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering is lager dan vooraf begroot (€ 135.000,-). Dit wordt veroorzaakt door de incidentele boekwinst van de verkoop van de oude ambulancepost in Tiel (€ 312.000,-). De doorbelasting van bedrijfsvoering is op andere vlakken hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een uitbreiding in het aantal medewerkers bij communicatie. Een aantal andere verschuivingen binnen bedrijfsvoering in combinatie met de uitbreiding bij communicatie zorgt voor hogere kosten van € 94.000,-.

- Daarnaast is de doorbelasting van de brandweer hoger dan begroot (€ 67.000,-). De hogere kosten komen voort uit de jaarlijkse verrekening die gemaakt wordt voor het aantal afhijsingen die de brandweer uitvoert ter ondersteuning aan de ambulancedienst. Het aantal trainingen dat door de ambulancedienst aan de GHOR is gegeven is lager dan begroot. Dit zorgt voor een nadeel van € 16.000,-.

6.8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN				
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2025**	**Realisatie 2025**	**Verschil 2025**
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.37: incidentele baten en lasten

6.9 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de gerealiseerde totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.090.000,-.

Bedragen x € 1.000, -

Rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	**Bedrag**
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	107
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & control cyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**107**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid (zie paragraaf 6.9.1 Rechtmatigheidsverantwoording).	107
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	0
Voorwaardencriterium	**0**
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	
Geen bevindingen	

Tabel 6.38: rechtsmatigheidsverantwoording

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn.
In paragraaf 5.4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6.9.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De lasten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding zijn in 2025 lager dan in de begroting werd aangenomen.

Bedrijfslasten C&R Bedragen x € 1.000,-	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil
Personeelslasten	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.255	12.948	693
Rentebaten en -lasten	160	-72	-232
Totaal bedrijfslasten C&R	**68.116**	**67.616**	**-500**

Tabel 6.39: bedrijfslasten programma C&R

De lagere bedrijfslasten worden onder andere veroorzaakt door de lagere cao loonstijging, de lagere kapitaallasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen, de ontvangen rentebaten en de lagere kosten vanuit de BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Hier staan onder andere hogere lasten voor inhuur van personeel en derden, kosten voor wagenpark en werkmaterieel en huisvesting tegenover. Deze over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Bedrijfslasten RAV Bedragen x € 1.000,-	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil
Personeelslasten	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.980	6.614	634
Totaal bedrijfslasten RAV	**36.303**	**36.910**	**607**

Tabel 6.40: bedrijfslasten programma RAV

De lasten van het programma Regionale Ambulance Voorziening zijn in 2025 hoger dan in de gewijzigde begroting werd aangenomen. De personele kosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de inzet van uitzendkrachten. Door het doorschuiven van investeringen en de daarmee lagere toegerekende rente zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Overige bedrijfskosten zijn hoger dan vooraf voorzien. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere kosten voor onderhoud van het wagenpark en kosten voor extern advies en dienstverlening. De kostenoverschrijdingen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de tussentijdse rapportages en vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

6.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 26-01-2026								
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)** **Besluit Veiligheidsregio's artikelen 8.1 t/m 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding 2025 *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 10.007.805,-					

tabel 6.41: SiSa-verantwoordingsinformatie

6.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De verantwoording is opgesteld op basis van de op VRGZ van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2025 is voor VRGZ € 246.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering op dit maximum is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1,-	D.M. van Zanten	F.R. Berg	M. van Dalen
Functiegegevens	**Directeur Brandweer en ambulancezorg**	**Operationeel Directeur Ambulancezorg**	**Algemeen Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 - 31/07	01/10 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11	1,11
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.483	€ 37.132	€ 193.995
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.639	€ 5.772	€ 23.393
Subtotaal	€ 120.122	€ 42.904	€ 217.388
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 142.882	€ 62.005	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	**€ 120.122**	**€ 42.904**	**€ 217.388**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2024	D.M. van Zanten	M. van Dalen
Bedragen x € 1,-		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2024 (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 184.253	€ 188.540
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.417	€ 23.402
Subtotaal	€ 207.670	€ 211.942
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
	€ 207.670	**€ 211.942**

Tabel 6.42: bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen	Vertegenwoordiger van de gemeente	Functie
Dhr. M. Slinkman	Berg en Dal	Lid AB
Mevr. D.A. Bergman	Beuningen	Lid AB
Dhr. H.M. Ostendorp	Buren	Lid AB
Dhr. G.J. van Grootheest Dhr. J.L. Geurts (wnd.) Dhr G. Renkema (wnd.) Mevr. M.A. Mulder	Culemborg	Lid AB tot 14-01-2025 Lid AB van 27-01-2025 tot 01-05-2025 Lid AB van 01-05-2025 tot 03-12-2025 Lid AB vanaf 04-12-2025
Mevr. S. Sengers	Druten	Lid AB
Dhr. J. Minses	Heumen	Lid AB
Dhr. A.A.M.J. Walraven	Maasdriel	Lid AB
Dhr. A.J. Kottelenberg	Neder-Betuwe	Lid AB en DB
Dhr. H.M.F. Bruls	Nijmegen	Voorzitter AB en DB
Dhr. F.L.J. van der Meijden Mevr. J.S. van Egmond (wnd.)	Tiel	Lid AB tot 26-03-2025 Lid AB vanaf 12 mei 2025
Dhr. S. Stoop	West Betuwe	Lid AB, plv vz AB en lid DB
Dhr. V.M. van Neerbos	West Maas en Waal	Lid AB
Mevr. R.D. Helmer- Englebert	Wijchen	Lid AB en DB
Dhr. M. Bakermans (wnd.)	Zaltbommel	Lid AB

Tabel 6.43: bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

6.12 Taakvelden

VRGZ totaal									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	53.139	47.736	5.403	50.472	44.740	5.732
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	6	5	1
7.1 Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	36.303	31.009	5.294	35.918	31.731	4.187
0.5 Treasury	0	-72	72	0	160	-160	0	-258	258
0.7 Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.994	0	9.994	9.303	0	9.303
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.687	26.010	-22.323	4.159	25.514	-21.335	4.162	24.159	-19.997
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**104.391**	**104.526**	**-135**	**103.595**	**104.419**	**-824**	**99.861**	**100.377**	**-516**
0.10 Mutaties bestemde reserves	317	0	317	724	0	724	967	227	740
Resultaat	**104.708**	**104.526**	**182**	**104.319**	**104.419**	**-100**	**100.828**	**100.604**	**224**

Tabel 6.44:taakvelden VRGZ totaal

Programma Crisis- en Rampenbestrijding									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	53.139	47.736	5.403	50.472	44.740	5.732
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	6	5	1
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.5 Treasury	0	-72	72	0	160	-160	0	-258	258
0.7 Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.994	0	9.994	9.303	0	9.303
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.687	20.370	-16.683	4.159	20.220	-16.061	4.162	19.574	-15.412
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**67.141**	**67.616**	**-475**	**67.292**	**68.116**	**-824**	**63.943**	**64.061**	**-118**
0.10 Mutaties bestemde reserves	317	0	317	724	0	724	967	227	740
Resultaat	**67.458**	**67.616**	**-158**	**68.016**	**68.116**	**-100**	**64.910**	**64.288**	**622**

Tabel 6.45: taakvelden Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	36.303	31.009	5.294	35.918	31.731	4.187
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	5.640	-5.640	0	5.294	-5.294	0	4.585	-4.585
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**37.250**	**36.910**	**340**	**36.303**	**36.303**	**0**	**35.918**	**36.316**	**-398**
0.10 Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**37.250**	**36.910**	**340**	**36.303**	**36.303**	**0**	**35.918**	**36.316**	**-398**

Tabel 6.46: taakvelden Programma RAV

6.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de accountant wordt opgenomen in de definitieve versie van de jaarstukken.

Bijlagen

7

7 Bijlagen

7.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.876.871	1,0600	18.949.483	0	18.949.483
S&B flex		0	1,0600	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		529.058	1,0600	560.801	0	560.801
Opleidingsvergoeding		695.410	1,0600	737.135	0	737.135
Overige loonkosten		710.119	1,0600	752.726	0	752.726
Overige kosten		352.349	1,0600	373.490	0	373.490
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	36	1.785.353	1,0310	1.840.699	0	1.840.699
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.651.603	0,30	1,0310	499.973	-11.545	488.429
Km-vergoeding materieel	1.651.603	0,36	1,0310	601.787	0	601.787
Productievergoeding rit	40.787	23,68	1,0310	971.387	-12.670	958.717
Productievergoeding afhijsing	259			60.139	0	60.139
Vrije marge						
Vrije marge		719.346	1	719.346	133.381	852.727
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		921.885		921.885	-29.000	892.885
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		25.991	1,0310	26.796	0	26.796
Directie en administratie		1.578.237	1,0490	1.655.539	-32.946	1.622.593
Rente vreemd vermogen		145.771	1,0310	150.290	0	150.290
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		37.070	1,0310	38.000	0	38.000
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		1.024.969	1,0490	1.075.172	0	1.075.172
Vergoeding AED gebruikskosten		0		3.727	0	3.727
BVPP		35.609	1,0490	37.353	0	37.353
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**30.138.522**	**47.220**	**30.185.742**

Tabel 7.1: BAK ambulancedienst 2024

Budget aanvaardbare kosten 2025	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		18.949.484	1,0518	19.931.067	0	19.931.067
S&B flex		0	1,0518	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		560.801	1,0518	589.850	0	589.850
Opleidingsvergoeding		737.135	1,0518	775.319	0	775.319
Overige loonkosten		1.007.990	1,0518	1.060.204	0	1.060.204
Overige kosten		373.490	1,0518	392.836	0	373.490
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	36	52.257	1,0425	1.961.205	0	1.961.205
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.718.872	0,30	1,0425	520.337	0	520.337
Km-vergoeding materieel	1.718.872	0,38	1,0425	652.923	0	652.923
Productievergoeding rit	41.549	24,83	1,0425	1.031.759	0	1.031.759
Productievergoeding afhijsingen brandweer	405			99.338	0	99.338
Vrije marge						
Vrije marge		830.815	1	830.815	0	830.815
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		870.543		870.543	0	870.543
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		26.797	1,0425	27.935	0	27.935
Directie en administratie		1.897.692	1,0483	1.989.286	0	1.989.286
Rente vreemd vermogen		150.290	1,0425	156.678	0	156.678
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		38.000	1,0425	39.615	0	39.615
Afschrijving dubieuze debiteuren		100.000		100.000	0	100.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		1.043.548	1,0483	1.093.916	0	1.093.916
Vergoeding AED gebruikskosten		0		2.864	0	2.864
BVPP		37.352	1,0483	39.155	0	39.155
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2025				**32.146.674**	**0**	**32.146.674**

Tabel 7.2: BAK ambulancedienst 2025

7.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	2.302.107	1,0600	2.440.234	0	2.440.234
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0310	0	0	0
Triagesysteem			1,0310	53.305	0	53.305
Landelijk beheer ICT			1.0310	25.000	0	25.000
Rittensturing en -analyse software			1,0310	53.612	0	53.612
Verbindingskosten			1,0310	27.585	0	27.585
Overige materiële kosten			1,0310	40.230	0	40.230
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**2.658.061**	**0**	**2.658.601**

Tabel 7.3: BAK MKA 2024

Budget aanvaardbare kosten 2025	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	2.314.211	1,0518	2.336.425	0	2.440.234
Overige loonkosten	1	144.154	1,0518	145.538	0	145.538
UZK	1	300.000		300.000		300.000
Resultaat overige personele kosten	1	-24.000		-24.000		-24.000
Masterclass	1	15.000		15.000		15.000
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0425	15.703	0	15.703
Triagesysteem			1,0425	0	0	0
Planmodule B-ritten			1,0425	29.040	0	29.040
Landelijk beheer ICT			1,0425	57.000	0	57.000
Rittensturing en -analyse software			1,0425	34.233	0	34.233
Verbindingskosten			1,0425	14.665	0	14.665
Overige materiële kosten			1,0425	201.644	0	201.644
Totaal aanvaardbare kosten 2025				**3.125.248**	**0**	**3.125.248**

Tabel 7.4: BAK MKA 2025

7.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Saldo per 1 januari	-811	-524	223	-13
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	4.976	6.483	7.487	8.362
Bij/af: correcties voorgaande jaren	52	-2	-70	54
Bij/af: verrekend met zorgverzekeraars	-4.741	-5.734	-7.653	-9.041
Saldo per 31 december[8]	**-524**	**223**	**-13**	**-638**

Tabel 7.5: verloop nog in tarieven te verrekenen

Het financieringstekort/-overschot bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gefactureerde ritopbrengsten in een jaar en het budget waar de ambulancedienst volgens de rekenstaat recht op heeft. Het saldo van dit tekort of overschot wordt in volgende jaren verrekend middels afrekeningen met zorgverzekeraars waar beschikkingen van de Nederlandse Zorgautoriteit aan ten grondslag liggen.

[8] *-/- is te betalen; + is te ontvangen van zorgverzekeraars*

7.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	28.406	30.751	32.797	35.272
Berekende nacalculatie	0	0	0	0
Herrekend budget aanvaardbare kosten	**28.406**	**30.751**	**32.797**	**35.272**
Vergoedingen				
Basis tarief A-vervoer	17.255	18.225	18.815	19.852
Basis tarief B-vervoer	3.258	3.212	3.300	3.436
Basistarief MICU	453	493	823	1.122
Kilometers beladen	2.468	2.332	2.365	2.490
Tarief voorgaande jaren	-4	6	7	10
Totaal vergoedingen	**23.430**	**24.268**	**25.310**	**26.910**
Financieringstekort / -overschot RAV	**4.976**	**6.483**	**7.487**	**8.362**

Tabel 7.6: specificatie van het financieringstekort/-overschot

7.5 Investeringen

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil	Doorschuiven naar 2026
Brandweer					
Inventaris		0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*1*	837	709	128	111
Vakbekwaamheidsmiddelen		0	0	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	*2*	429	151	278	198
Repressieve kleding	*3*	2.228	2.002	226	284
		2.657	2.153	504	482
Voertuigen en bepakkingen					
Voertuigen	*4*	1.348	643	705	289
Bepakkingen voertuigen	*4*	456	351	105	100
Vaartuigen		0	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen	*4*	52	0	52	0
Containers		0	0	0	0
		1.856	994	862	389
Totaal Brandweer		**5.350**	**3.856**	**1.494**	**982**
Risico- en Crisisbeheersing					
Inventaris		0	0	0	0
Automatisering	*5*	60	0	60	60
Totaal Risico- en Crisisbeheersing		**60**	**0**	**60**	**60**

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil	Doorschuiven naar 2026
Ambulancevoorziening					
Automatisering	*6*	158	0	158	158
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*7*	0	26	-26	0
Repressieve kleding	*8*	300	21	279	280
Inventaris		0	0	0	0
Inventaris medisch	*9*	213	342	-129	213
Verbouwingen		0	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	*10*	740	851	-111	460
Totaal Ambulancevoorziening		**1.411**	**1.240**	**171**	**1.111**
Bedrijfsvoering					
Automatisering	*11*	1.025	477	548	427
Inventaris	*12*	207	150	57	67
Vastgoed					
Verbouwingen	*13*	210	328	-118	75
Gebouwen		0	0	0	0
Grond en terreinen		0	0	0	0
Inventaris		0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering en Vastgoed		**1.442**	**955**	**487**	**569**

Totaal veiligheidsregio	**8.263**	**6.051**	**2.212**	**2.722**

Tabel 7.7: totaal investeringen VRGZ

Toelichting

In de kolom Realisatie 2025 zijn alle investeringen meegenomen die in dit jaar in gebruik zijn genomen. Investeringen die wel zijn uitgevoerd maar nog niet in gebruik zijn genomen worden verantwoord als onderhanden activa. De mutatie in de onderhanden activa is zichtbaar in de tabel 6.4 verloopoverzicht MVA.

Als gevolg van de gestegen aanschafprijzen van materieel is de realisatie op een aantal onderdelen hoger dan begroot. Dit wordt echter niet altijd zichtbaar in de kolom realisatie omdat een deel van de investeringen vanwege aanbestedings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2026. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven. Investeringen die doorschuiven naar 2027 en verder, worden niet opgenomen in de kolom doorschuivingen, maar worden in de investeringsbegroting 2027 opnieuw opgevoerd.

Sector Brandweer

1. De uitrol van het nieuwe pagerpakket is nog niet afgerond. Het resterende deel van de apparatuur wordt uitgeleverd in 2026.

2. In verband met de vastgoedontwikkeling en de mogelijke gevolgen voor de servicecentra worden geplande investeringen zoveel mogelijk uitgesteld, waarbij uitsluitend noodzakelijke vervangingen worden uitgevoerd om kapitaalvernietiging te voorkomen.

3. Als gevolg van een door de Arbeidsinspectie opgelegde eis tot naleving is nieuwe beschermende kleding voor het gebruik van motorkettingzagen aangeschaft. Deze investering was niet begroot. De uitlevering van de nieuwe bluspakken is nog niet volledig afgerond, het resterende deel schuift door naar 2026.

4. Een deel van de geplande aanschaf voor voertuigen wordt doorgeschoven naar 2026 of later omdat hiervoor een nieuw aanbestedingstraject moest worden opgestart. Op de oorspronkelijke aanbesteding heeft geen inschrijving plaatsgevonden, waardoor aansluiting is gezocht bij de landelijke aanbesteding.

   Voor investering in warmtebeeldcamera’s zijn we aangesloten bij een landelijke aanbesteding. Omdat deze aanbesteding als gevolg van marktontwikkelingen is vertraagd schuift de investering hiervoor door naar 2026. Daarnaast heeft in 2025 een elektrificatie van het hydraulisch redgereedschap plaatsgevonden. Deze transitie wordt deels gedekt uit de midlife-update[9] van het redgereedschap die hiermee komt te vervallen en deels uit de midlife-update van de voertuigen en bepakkingen tankautospuit.

---

[9] *Tussentijdse inspectie van de staat van het activum en het uitvoeren van preventieve onderhoudswerkzaamheden voor het gebruiksklaar houden voor de rest van de economische levensduur.*

Sector Risico- en Crisisbeheersing

5. De geplande vervanging van overige apparatuur is in 2025 niet gerealiseerd. In 2026 wordt het Regionaal Crisiscentrum (RCC) opnieuw ingericht, waarbij tevens apparatuur zal worden vervangen. Naar verwachting zal het hiervoor beschikbare investeringsbudget hiervoor worden aangewend.

Sector Ambulancezorg

6. De geplande aanschaf van tablets is doorgeschoven naar 2026. De investeringen op het gebied van automatisering zijn om deze reden € 158.000,- lager.

7. In 2025 zijn P2000-ontvangers aangeschaft. De kosten voor deze alarmontvangers waren niet in de investeringsbegroting opgenomen. De kosten zijn hierdoor € 26.000,- hoger.

8. De aanschaf voor kleding is lager dan in de begroting opgenomen. Er is een bulkaankoop gedaan van € 21.000,-. De overige kosten (€ 279.000,-) worden doorgeschoven naar 2026.

9. Er is in 2025 nieuwe apparatuur voor troponinemetingen aangeschaft. Deze apparatuur wordt nieuw in gebruik genomen op de ambulancevoertuigen. De kosten van de aanschaf van deze apparatuur zijn € 129.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen.

10. Er zijn vier nieuwe ambulances geleverd in 2025. Een van deze ambulance is een special care ambulance. De aangeschafte voertuigen zijn duurder dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot hogere kosten van € 111.000,-.

Sector Bedrijfsvoering

11. De geplande investering in beeldschermen, docking stations en datalijnen (€ 484.000,-) vindt in 2025 niet plaats, aangezien de huidige hardware nog voldoet aan de functionele eisen en de technische levensduur nog niet is bereikt. Het uitstellen van deze investering draagt bij aan een doelmatige besteding van middelen en is daarom doorgeschoven naar een later moment. Daarnaast is in 2024 een bedrag van € 80.000,- uit het investeringsbudget voor laptops ingezet, waardoor dit bedrag in 2025 komt te vervallen.

12. Een deel van de voor 2025 geplande vervangingen van de inventaris is niet gerealiseerd en wordt doorgeschoven naar 2026.

13. Aan de brandweerkazernes in Nederhemert en Beesd hebben verbouwingen plaatsgevonden waarvan het investeringsbudget niet toereikend was. Om deze noodzakelijke aanpassingen te financieren is besloten om te schuiven binnen bestaande budgetten. Investeringen conform de EML-verplichtingen worden naar 2026 doorgeschoven.

7.6 Leningen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de langlopende leningen van VRGZ. Alle onderstaande in het verleden aangetrokken leningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. In 2025 is een van deze leningen met een hoofdsom van € 3.150.000,- volledig afgelost. Met het oog op de financieringsbehoefte voor de komende jaren en de verwachte rentestijgingen zijn in 2022 drie nieuwe leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. De storting van de laatste van deze leningen heeft plaatsgevonden in december 2025. Deze lening is afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank.

Bedragen * € 1.000,-

Lening nr.	Startdatum	Rente %	Aflossing per jaar	Looptijd*	Restant looptijd	Hoofdsom	Stand 01-01-2025	Storting 2025	Aflossing 2025	Restant 31-12-2025	Rente 2025
40.109.522	15-12-2014	1,99%	Aflossingsvrij	20 jaar	9 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	199
40.109.743	28-04-2015	1,02%	Aflossingsvrij	15 jaar	5 jaar	1.000	1.000	0	0	1.000	10
40.109.744	28-04-2015	1,10%	Aflossingsvrij	20 jaar	10 jaar	9.500	9.500	0	0	9.500	105
40.109.745	07-05-2015	0,83%	Aflossingsvrij	10 jaar	0 jaar	3.150	3.150	0	3.150	0	9
40.110.043	01-12-2016	2,26%	Aflossingsvrij	20 jaar	11 jaar	4.000	4.000	0	0	4.000	90
40.115.696	11-05-2022	2,07%	Aflossing lineair	20 jaar	17 jaar	10.000	9.000	0	500	8.500	186
40.116.190	01-12-2023	2,49%	Aflossingsvrij	50 jaar	48 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	245
40.116.191	03-12-2024	2,36%	Aflossingsvrij	49 jaar	48 jaar	5.000	5.000	0	0	5.000	118
1-0031761	01-12-2025	2,31%	Aflossingsvrij	50 jaar	50 jaar	5.000	0	5.000	0	5.000	0
Totaal						**57.650**	**51.650**	**5.000**	**3.650**	**53.000**	**962**

* De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de lening

Tabel 7.8: leningen

7.7 Bijdrage deelnemende gemeenten

In onderstaande tabel is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage weergegeven.

Gemeenten	Inwoners aantallen	Gemeentelijke bijdrage 2025
Berg en Dal	35.920	2.978.520
Beuningen	26.673	1.811.023
Buren	27.798	2.750.162
Culemborg	29.924	2.519.337
Druten	19.700	1.388.817
Heumen	16.930	1.551.579
Maasdriel	26.153	2.263.670
Neder-Betuwe	25.574	2.085.610
Nijmegen	185.750	17.904.515
Tiel	42.900	3.407.419
West Betuwe	52.910	5.088.282
West Maas en Waal	20.250	1.851.463
Wijchen	42.303	3.276.006
Zaltbommel	30.650	2.667.184
Totaal	**583.435**	**51.543.587**

Tabel 7.9: bijdrage deelnemende gemeenten

7.8 Beleidsindicatoren

Programma Crisis- en Rampenbestrijding[10]	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,66	0,66	0,64
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,66	0,61	0,64
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	116	117	111
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	7%	3%	7%
Overhead (% van totale lasten)	25%	23%	24%

Tabel 7.10: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,42	0,42	0,43
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,38	0,38	0,38
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	63	57	63
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10%	2%	11%
Overhead (% van totale lasten)	15%	14%	13%

Tabel 7.11: beleidsindicatoren programma RAV

[10] *In deze indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen*

7.9 Afschrijvingstermijnen

	Afschrijvingstermijn[11]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc.)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc.)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 /7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal (MDT)	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10

[11] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en Rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
MCU	4 / 8
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 /15
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc.)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets e.d.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 7.12: afschrijvingstermijnen

7.10 Bestuur en vaststelling jaarrekening

7.10.1 Algemene gegevens

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de sectoren Ambulancezorg, Bedrijfsvoering, Brandweer en Risico- en Crisisbeheersing.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid was in 2025 werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De Gemeenschappelijke Regeling is gevestigd in Nijmegen.

Bij wet is voorgeschreven dat het bestuur van VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het Algemeen Bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles met thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen in het Dagelijks Bestuur en/of Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin zorgt het Dagelijks Bestuur voor de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur fungeert als agendacommissie voor het Algemeen Bestuur. Zij beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

Voorzitter van VRGZ is de burgemeester van Nijmegen. Plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van West Betuwe.

In 2025 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Organisatie	Naam		
Gemeente Berg en Dal	Dhr. M. Slinkman	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Beuningen	Mevr. D.A. Bergman	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Buren	Dhr. H.M. Ostendorp	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Culemborg	Dhr. G.J. van Grootheest	01-01-2025	13-01-2025
	Dhr. J.L. Geurts (wnd.)	27-01-2025	30-04-2025
	Dhr. G. Renkema (wnd.)	01-05-2025	02-12-2025
	Mevr. M.A. Mulder	04-12-2025	31-12-2025
Gemeente Druten	Mevr. S. Sengers	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Heumen	Dhr. J. Minses	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Maasdriel	Dhr. A.A.M.J. Walraven	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. A.J. Kottelenberg	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Nijmegen	Dhr. H.M.F. Bruls	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Tiel	Dhr. F.L.J. van der Meijden	01-01-2025	26-03-2025
	Mevr. J.S. van Egmond (wnd.)	12-05-2025	31-12-2025
Gemeente West Betuwe	Dhr. S. Stoop	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente West Maas & Waal	Dhr. V.M. van Neerbos	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Wijchen	Mevr. R.D. Helmer-Englebert	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Zaltbommel	Dhr. M. Bakermans	01-01-2025	31-12-2025

Tabel 7.13: samenstelling Algemeen Bestuur

Portefeuilleverdeling per 31-12-2025		
Voorzitter Algemeen Bestuur	1.	Dhr. H.M.F. Bruls (Nijmegen)
Plv. voorzitter Algemeen Bestuur	2.	Dhr. S. Stoop (West Betuwe)
Brandweer	1.	Dhr. M. Slinkman (Berg en Dal)
	2.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Crisisbeheersing (inclusief Bevolkingszorg)	1.	Dhr. V.M. van Neerbos (West Maas en Waal)
	2.	Mevr. M. Mulder (Culemborg)
Weerbaarheid	1.	Dhr. V.M. van Neerbos (West Maas en Waal)
	2.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Ambulancevoorziening en GHOR	1.	Mevr. S. Sengers (Druten)
	2.	Dhr. A. Walraven (Maasdriel)
Meldkamer Oost Nederland	1.	Mevr. D.A. Bergman (Beuningen)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
Informatiegestuurd werken/informatievoorziening	1.	Mevr. D.A. Bergman (Beuningen)
	2.	Mevr. J.S. van Egmond (Tiel)
Financiën		Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
Auditcommissie	1.	Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	3.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Personeelszaken en Organisatie		Mevr. R.D. Helmer-Englebert (Wijchen)
Gelderse commissie Veiligheid Grote Rivieren	1.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	2.	Dhr. M. Brakelmans (Zaltbommel)

Tabel 7.14: verdeling portefeuilles

7.10.2 Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2025 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen. De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 2 juli 2026.

Verklaring van afkortingen

8

8 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatische Externe Defibrillator
ARBO	Arbeidsomstandighedenwet
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
BAK	Budget Aanvaardbare Kosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO2	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EML	Erkende maatregelenlijst
FG	Functionaris Gegevensbescherming
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FTE	Fulltime-equivalent
GGD GZ	Gemeentelijke gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGV	Informatie Gestuurde Veiligheid
IKB	Individueel keuzebudget
ISO	Information Security Officer
IV	Informatievoorziening

KGR	Kosten Gemene Rekening
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio’s-Rijk
LNG	Liquid Natural Gas
MCA	Middencomplexe Ambulancezorg
MDT	Mobiele Data Terminals
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
MZC	Mobiel Zorgconsult
MVA	Materiële vaste activa
NEN	Nederlandse Norm
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Oost-5	Samenwerking 5 veiligheidsregio’s in Oost-Nederland
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PO	Privacy Officer
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RCC	Regionaal Crisiscentrum
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio’s
RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
SiSa	Singel Information, Single Audit
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPV	Strategisch Plan Vastgoed
TS	Tankautospuit (ook wel TAS)
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)Morgen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEP	Wet Elektronische Publicaties
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet open overheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's
WW	Werkloosheidswet

Tabel 8.1: verklaring van afkortingen

Programmabegroting 2027

Meerjarenraming 2028-2030

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Investeren in wat telt

Colofon	
Datum:	**31-03-2026**
Status:	**Concept**
Omslagfoto:	**VRGZ beeldbank**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Voorwoord **5**

1 Inleiding **8**

1.1 Leeswijzer begroting 8

2 Hoofdlijnen **10**

2.1 Algemeen 10

2.2 Onze maatschappelijke opgaven 11

2.3 Onze kernactiviteiten 12

2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ 12

2.5 Financieel kader 17

3 Een sterk netwerk **23**

3.1 Inleiding 23

3.2 Programma netwerkmanagement 23

3.3 Programma GHOR 25

3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 25

4 Robuust en wendbaar **28**

4.1 Inleiding 28

4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel 28

4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing 29

4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid 30

4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit 31

4.6 Versterken van een weerbare samenleving 32

4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit 33

4.8 Huisvesting en faciliteiten 35

5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid **38**

5.1 Inleiding 38

5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening 39

5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid 40

5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW) 41

5.5 Missiekritische communicatie 42

6 Paragrafen **44**

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 44

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen 50

6.3 Financiering 51

7 Financiële begroting **55**

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 55

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding 56

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening 64

7.4 Uiteenzetting financiële positie 69

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves 71

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht 72

7.7 Investeringsplanning 73

8 Bijlagen **76**

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten 76

8.2 Baten en lasten per taakveld.....83
8.3 Begrotingsverschuivingen 2026 89
8.4 Beleidsindicatoren.....91
8.5 Financiële spelregels 92
8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio 101
8.7 Begrippenlijst 103
8.8 Verklaring van afkortingen.....104

Voorwoord

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Klimaatverandering, energietransitie, digitalisering, toenemende geopolitieke spanningen en zelfs oorlogen raken onze samenleving direct. Deze ontwikkelingen beïnvloeden ook in toenemende mate de opgaven waarvoor we in Nederland en in onze regio voor staan. Onze gezamenlijke opdracht is helder: Nederland veilig, weerbaar en veerkrachtig houden.

De afgelopen jaren hebben wij laten zien dat we ondanks alle uitdagingen flexibel en wendbaar zijn. Ondanks maatschappelijke en financiële druk is het ons gelukt de kwaliteit van onze basistaken te borgen. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat dit steeds meer gevraagd heeft van onze organisatie en vooral van onze mensen. Jarenlang hebben we financiële uitdagingen opgevangen door efficiënter te werken en onderhoud en investeringen uit te stellen waar dat op dat moment verantwoord was. Ook zijn investeringen in personeel en materieel beperkt gebleven, wat heeft geleid tot kwetsbaarheden die in het huidige risicobeeld – zoals ook door de Inspectie JenV is vastgesteld – niet langer houdbaar zijn. De rek is eruit.

Tegelijkertijd nemen de verwachtingen toe. Het Rijk zet, mede op basis van het coalitieakkoord, in op versterking van civiele bescherming, maatschappelijke weerbaarheid en vitale processen. Deze nieuwe opgaven komen boven op onze bestaande taken, terwijl hiervoor vooralsnog geen voldoende middelen zijn gereserveerd.

Daarom zetten we in op:

- Continueren van onze reguliere basistaken, zodat inwoners kunnen blijven rekenen op professionele en betrouwbare hulp.
- Investeren in mensen en organisatie, inclusief huisvesting, goed werkgeverschap, mentale gezondheid, bedrijfscontinuïteit en een veilige en toekomstbestendige informatievoorziening.
- Robuuste samenwerking, regionaal en bovenregionaal, met gezamenlijke, uitwisselbare en schaalbare capaciteit.
- Voorbereiding op nieuwe taken en bestuurlijke opdrachten: vanuit onze maatschappelijke opgave werken we in nauwe samenwerking met onze gemeenten aan het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht.

Deze opgaven vragen om structurele investeringen, terwijl de financiële kaders onzeker blijven. Doorwerking van de BDuR-korting, autonome prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zetten de begroting verder onder druk. Hierdoor komen reguliere basistaken in het geding en neemt de kwetsbaarheid toe. Wij zullen daarom scherp moeten blijven prioriteren en intensief samenwerken met onze gemeenten én met landelijke partners via het Veiligheidsberaad. Landelijke lobby blijft noodzakelijk om te komen tot een structurele financiering die aansluit bij het actuele risicobeeld en bij de ambities uit het coalitieakkoord.

Met deze ontwerpbegroting presenteren wij een realistisch en toekomstgericht voorstel. Het is een balans tussen noodzakelijke investeringen en beschikbare middelen. Samen met gemeenten, partners en medewerkers bouwen wij aan een sterke, wendbare en toekomstbestendige veiligheidsregio. Want veiligheid en weerbaarheid creëren we samen, elke dag opnieuw. Samen beschermen wat telt.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Namens deze,
H.M.F. Bruls
Voorzitter
Maart 2026

1

Inleiding

BRANDWEER
AMBULANCE
JK-142-Z
AMBULANCE
VEILIGHEIDSREGIO
S-432-TP

1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2027 van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit is de laatste begroting uit onze eigen meerjarenbeleidscyclus. Dit jaar zal in het teken staan van het afronden van de laatste beleidsvoornemens uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 maar ook in het teken van het uitvoeren van nieuwe bestuurlijke opdrachten, zowel op regionaal als op landelijk niveau. In deze begroting beschrijven we welke doelen we willen bereiken, welke activiteiten we daarvoor gaan uitvoeren en welke resultaten daarbij horen.

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als volgt opgebouwd:

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat onze maatschappelijke opgave is, wat onze kernactiviteiten zijn, worden de landelijke en regionale ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en wordt het financieel kader weergegeven.

In het derde, vierde en vijfde hoofdstuk zijn de speerpunten per thema uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de landelijke beleidsagenda's vertaald naar activiteiten voor 2027.

In de hoofdstukken zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Hoofdlijnen

2 Hoofdlijnen

2.1 Algemeen

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten[1] in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

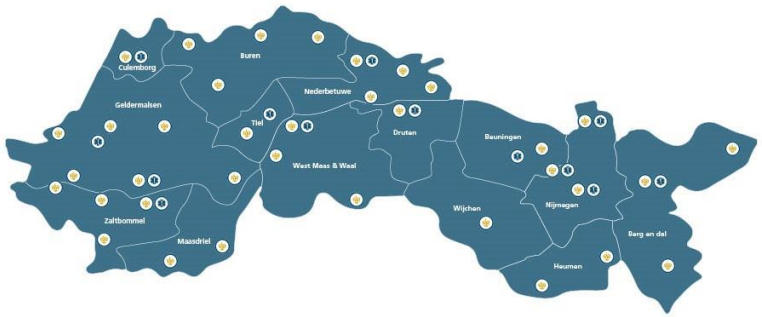

Figuur 1.1. Geografische omvang VRGZ

We zijn een organisatie die – zichtbaar en onzichtbaar – werkt aan brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin inwoners, bezoekers en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke (maatschappelijke) partijen. In die netwerkomgeving zijn we een sterke, betrouwbare partner: alerte en verbonden wakers die stevig geworteld zijn in de regio.

Onze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn – dat vormt ons bestaansrecht. Inwoners, bezoekers en bedrijven vertrouwen erop dat wij hen houvast bieden op momenten dat het ertoe doet. Dat doen we niet alleen in de repressie, maar juist ook in de preventieve activiteiten en de stille kracht achter de schermen.

Het verzorgingsgebied van VRGZ, een mix van stedelijke en landelijke gebieden, heeft een oppervlakte van 1.038,8 vierkante kilometer. Ruim 585.000 inwoners leven verspreid over onze 14 gemeenten. De regio kenmerkt zich door de aanwezigheid van vier belangrijke rivieren: Nederrijn, Lek, Waal en Maas. De Waal is hierbij de belangrijkste transportader voor het vervoer van goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, over het water in Nederland. Daarnaast bevindt zich een aantal snelwegen (A15, A50, A73, A2) in de regio en worden er goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, vervoerd per spoor via de Betuweroute. Ook kent de regio een aantal Seveso-inrichtingen. Dit zijn grote bedrijven die werken met veel en/of grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, waardoor er een verhoogd risico is op ongevallen, branden en explosies. In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige publieksevenementen plaats. Van (internationale) sportevenementen tot muziekevenementen.

[1] *In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.*

2.2 Onze maatschappelijke opgaven

De veiligheidsregio staat naast het uitvoeren van haar kerntaken voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaatveiligheid, digitale ontwrichting, veilige energietransitie en het versterken van een weerbare samenleving.

Klimaatveiligheid
We krijgen in Nederland de komende jaren steeds meer te maken met drogere zomers, nattere winters, een stijgende zeespiegel en extreem weer. Die ontwikkeling zorgt naar verwachting voor een toename van overstromingsrisico en wateroverlast, een toename van natuurbrandrisico, en nieuwe gezondheidsrisico's, zoals verspreiding van infectieziekten, hittestress en impact op voedselzekerheid. Dit zorgt voor meer druk op de hulpdiensten. Bovendien kunnen deze risico's leiden tot cascade-effecten, zoals uitval van vitale infrastructuur.

Digitale ontwrichting
Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en de maatschappij is in toenemende mate afhankelijk van (digitale) informatie en digitale systemen. Vervlechting van digitale systemen in de processen van onze samenleving maakt diezelfde samenleving kwetsbaarder voor digitale ontwrichting. Er ontstaat een risico op een opeenvolging van effecten, die ontwrichtende gevolgen kunnen hebben voor de maatschappij. Waar fysieke incidenten zich over het algemeen nog voordoen in een lokaal brongebied en een (boven)regionaal effectgebied, vallen deze grenzen bij digitale incidenten bijna volledig weg.

Veilige energietransitie
De lidstaten van de Europese Unie hebben in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken om in 2050 klimaatneutraal te zijn en om in 2030 55% minder broeikasgassen uit te stoten. Deze maatregelen behelzen een grootschalige overgang van gebruik van fossiele brandstoffen naar duurzame en hernieuwbare brandstoffen: de energietransitie. Vanzelfsprekend leidt de uitwerking van bovenstaande doelen tot grote en ingrijpende veranderingen in onze maatschappij. Dit levert milieu- en klimaatwinst op maar brengt ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Bijvoorbeeld het toenemend vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals waterstof en ammoniak) via weg, water en spoor, maar ook in huizen en woonwijken waar opwekking en opslag van energie ook lokaal plaatsvindt (buurtbatterijen, huisaccu's, zonnepanelen).

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht
Lange tijd leefden we in vrede en vrijheid, maar die tijd is veranderd. De samenleving staat voor veel uitdagingen. Het is geen kwestie van óf we maatschappij-ontwrichtende effecten gaan ervaren, maar wanneer. Door samen goed voorbereid te zijn kan Nederland de gevolgen beter aan. De hele samenleving is hiervoor nodig: overheid, burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, industrie, kennisinstellingen en andere spelers. Daarom werken we nauw samen met overheden en private, publieke of maatschappelijke organisaties. Die onderlinge samenwerking wordt eigenlijk alleen maar belangrijker. Elk risico, elk incident vraagt om een andere aanpak van risicomaatregelen waarvoor steeds andere netwerk- en crisispartners nodig zijn. Deze maatregelen kunnen bijv. zijn: adviseren van het bevoegd gezag in het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving, kennisdeling met – en handelingsperspectief voor incidentbestrijders of de inzet van specialistisch materieel en personeel.

Hierdoor dragen we concreet bij aan een veilig en effectief repressief optreden.

Ondertussen verwacht de burger dat we er zijn als het nodig is en problemen oplossen. Maar dat kan niet altijd. Het zit natuurlijk wel in ons bloed; we lossen graag dingen op. Maar wij hebben en kennen onze beperkingen. 100% Veiligheid bestaat niet… en toch werken we er elke dag keihard aan. Waar onze hulp stopt, zien wij het als onze taak om te communiceren over de restrisico's en het handelingsperspectief, zodat inwoners en organisaties zelfredzaam en samen redzaam kunnen optreden.

2.3 Onze kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van onze veiligheidsregio. Behalve het instellen en in stand houden van een brandweer, GHOR en het voorzien in de meldkamerfunctie, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer.

Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor onze gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

VRGZ streeft ernaar de reguliere basistaken op het gebied van ambulancezorg, brandweerzorg, risicobeheersing, crisisbeheersing, meldkamer en informatievoorziening in de komende beleidsperiode zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Door de toenemende complexiteit van het werk, extra taken en de beperkte financiële ruimte is het continueren van deze taken echter alleen haalbaar wanneer hiervoor voldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Zie voor een overzicht van onze wettelijke en specifieke taken bijlage 8.6.

2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ

2.4.1 Herziening Wet Veiligheidsregio's

Eind 2026 treedt naar verwachting de eerste tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelingen in werking. Deze wijzigingen houden verband met het versterken van de bovenregionale en landelijke crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg.

In 2027 zal naar verwachting de tweede tranche van wijzigingen ter (pre)consultatie worden aangeboden. Deze wijzigingen hebben vooral effect op regionale crisisbeheersing en brandweerzorg.

Op een aantal onderwerpen is herziening van wetgeving in voorbereiding:

- adviesfunctie algemeen bestuur voor brandveiligheid en risicobeheersing;
- positie en taken Bevolkingszorg in het stelsel van crisisbeheersing;
- positie en taken GHOR in het stelsel van crisisbeheersing;
- toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's;
- presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's;
- gemeenschappelijke informatievoorziening Rijk en Regio's en inrichting KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de voorgenomen wijzigingen in de Wet Veiligheidsregio's en het adviseren van het bestuur over de mogelijke impact voor VRGZ.
- Via het Veiligheidsberaad advies geven over het dan voorliggende wetsvoorstel tweede tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's.

2.4.2 Vitaalverklaring

Beschermen van de vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. In juli 2025 zijn de veiligheidsregio's daartoe aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Een vitale aanbieder is een partij die een dienst aanbiedt waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving.

Drie processen van de veiligheidsregio's zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid als vitaal aangemerkt, te weten: inzet brandweer (verlenen van hulp in noodsituaties), crisiscoördinatie en besluitvorming en communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners. Deze processen dragen bij aan het maatschappelijk belang om ontwrichtende effecten te voorkomen en het beperken en herstelvermogen te organiseren ten behoeve van de nationale veiligheid.

De inzet van de ambulance is vooralsnog niet aangewezen als vitaal, met uitzondering van de meldkamerfunctie en de communicatie tussen hulpdiensten via C2000. Via ambtelijke en bestuurlijke netwerken zullen we hier aandacht voor blijven vragen.

Als vitale aanbieder heeft VRGZ de verplichting om inzicht te hebben in de weerbaarheid van de processen en passende maatregelen te nemen om zich zoveel als mogelijk te beschermen tegen dreigingen. Door de aanwijzing als vitale aanbieder gaan vooralsnog geen aanvullende wettelijke eisen gelden voor het niveau waarop de als vitaal aangemerkte processen moeten worden ingericht. VRGZ moet ook nu ook al voldoen aan diverse normen op het gebied van informatiebeveiliging, welke om investering vragen (zie ook paragraaf 5.3). Er geldt daarnaast een eigen verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid tegen risico's en verstoringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kan daarvoor eventueel aanvullende kaders stellen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken en borgen van onze bedrijfscontinuïteit door het inrichten van noodvoorzieningen (zie ook paragraaf 4.7).
- Versterken en borgen van onze digitale weerbaarheid (op basis van de in 2026 bestuurlijk vastgestelde IV-strategie; zie ook hoofdstuk 5).

2.4.3 Versterken regio-overstijgende samenwerking

Op 1 oktober 2024 heeft de voormalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (JenV) de veiligheidsregio's via het Veiligheidsberaad verzocht om gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren. Dit ook in het licht van de toenemende en veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van de veiligheidsregio's vragen.

Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Samenwerking moet daarbij breed worden ingezet. Dus niet alleen op brandweerzorg maar ook op crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR), informatievoorziening en bedrijfsvoering. De basis is dat de 25 autonome veiligheidsregio's meer gaan samenwerken binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur. Samenwerking komt alleen tot stand als er een duidelijk gezamenlijk belang is voor alle regio's. Dat gezamenlijke belang kan voortkomen uit een operationele noodzaak en het waarborgen van continuïteit, maar ook uit praktische overwegingen zoals kostenbesparing of het creëren van reservecapaciteit bij mensen of materieel, zodat een andere regio kan bijspringen wanneer dat nodig is.

Het Veiligheidsberaad heeft op 27 juni 2025 de samenwerkingsagenda van de 25 veiligheidsregio's vastgesteld. Hierin staan de volgende samenwerkingsthema's beschreven, waarvan een aantal aansluit op in voorbereiding zijnde wetgeving:

1. vormgeven en borgen van een goed werkend onderwijsstelsel;
2. versterken landelijke advisering brandveiligheid en risicobeheersing;
3. regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht;
4. informatiegestuurde inzet brandweereenheden;
5. landelijke operationele samenwerkingsstructuur;
6. versterken van de weerbare samenleving;
7. doorontwikkelen en professionaliseren Bevolkingszorg;
8. integreren bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van Informatievoorziening;
9. toekomstbestendig werkgeverschap;
10. gezamenlijke methodiek presterend vermogen.

De thema's in de samenwerkingsagenda moeten leiden tot meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. De veiligheidsregio neemt in haar regionale beleidsontwikkeling de landelijke doelstellingen uit de samenwerkingsagenda mee.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Leveren van een inhoudelijke en personele bijdrage aan de uitvoering van de samenwerkingsthema's via landelijke vakraden en netwerken op het gebied van brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing en bedrijfsvoering.
- Het koppelen van VRGZ-beleidsontwikkeling aan de landelijke ontwikkelingen en landelijke beleidsprogramma's.

2.4.4 De toekomst van civiel-militaire samenwerking

Veiligheidsregio's en Defensie werken al jarenlang constructief samen. Defensie is op regionaal niveau aangesloten op alle veiligheidsregio's. Bij rampen en crises kunnen veiligheidsregio's (en andere civiele autoriteiten) Defensie om bijstand vragen. Deze ondersteuningstaak is vastgelegd als de derde hoofdtaak van Defensie. Zo kunnen veiligheidsregio's bijvoorbeeld bijstandsverzoeken doen voor de inzet van blushelikopters bij grote natuurbranden of voor hulp bij evacuatie van mensen.

In 2025 heeft de Algemene Rekenkamer een rapport uitgebracht over de wijze waarop Defensie haar derde hoofdtaak invult. Defensie moet met het oog op de toekomst keuzes maken voor civiel-militaire samenwerking omdat de eerste hoofdtaak (beschermen en verdedigen van het Nederlandse en NAVO-grondgebied) de derde hoofdtaak kan verdringen. Er zal dan bij een mogelijke schaarste aan Defensie-capaciteiten een sterker beroep worden gedaan op de bredere samenleving om Defensie te ondersteunen, waaronder veiligheidsregio's en gemeenten.

Het Veiligheidsberaad is in gesprek met de Minister van Defensie om duidelijke afspraken te maken over wat Defensie en veiligheidsregio's van elkaar nodig hebben en kunnen verwachten. Daarbij zijn verschillende vraagstukken benoemd die de komende jaren verder moeten worden uitgewerkt. Het gaat onder meer om:

- welke capaciteiten veiligheidsregio's in de toekomst nog mogen verwachten van Defensie, bijvoorbeeld blushelikopters of inzet van genisten;
- de impact van Host Nation Support, waarbij NAVO-troepen door Nederland bewegen en veiligheidsregio's een rol kunnen krijgen in logistiek, informatievoorziening en ondersteuning;
- gezamenlijke personeelsschaarste, waarbij zowel Defensie als veiligheidsregio's tekortkomen en deels uit dezelfde arbeidsmarkt putten. Dit vraagt om afspraken over combinatiefuncties, reservisten en mogelijke verdringingseffecten.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de landelijke ontwikkelingen via ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuren.
- Inzicht krijgen in regionale afhankelijkheid van defensie capaciteiten.
- Landelijke impactanalyse grootschalige NAVO-verplaatsingen vertalen naar een regionale impactanalyse.
- Samen met Defensie oefenen van ketenprocessen.

2.4.5 Doorontwikkeling Meldkamer Oost Nederland

Sinds 21 maart 2023 werken de vijf veiligheidsregio in Gelderland en Overijssel samen in één Meldkamer Oost Nederland (MKON). Deze meldkamer is de grootste van Nederland en is er voor 3,3 miljoen inwoners in 76 gemeenten. De meldkamerfunctie bestaat uit het ontvangen, registreren en beoordelen van meldingen waarbij gevraagd wordt om acute inzet, het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

De samenleving verandert en daarmee ook de meldkamerfuncties van de veiligheidsregio's. Om nu en in de toekomst burgers in nood sneller en efficiënter te helpen en de hulpdiensten beter te faciliteren bij de hulpverlening en bestrijding van crisis en rampen moeten de meldkamers toekomstbestendig en goed voorbereid op hun taken zijn. Technologische ontwikkelingen in zowel het melden (sensoren, beelden, enz.) als in de meldingaanname en -uitgifte bieden kansen, maar ook bedreigingen. In het afgelopen jaar is de continuïteit van de landelijke meldkamerorganisatie herhaaldelijk onder druk komen te staan door diverse technische storingen. Deze incidenten hebben geleid tot tijdelijke beperkingen in de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de meldkamerfunctionaliteit. Hoewel er geen gevolgen zijn geweest voor de incidentbestrijding, is duidelijk dat versterking van de robuustheid en betrouwbaarheid noodzakelijk is.

In overleg met het bestuur en de directies van de vijf veiligheidsregio's en in afstemming met de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), wordt in 2026 gewerkt aan een tweede tussenevaluatie en eindevaluatie MKON. Voor alle evaluaties vormt het "Organisatie- en formatieplan Meldkamer Brandweer en Multidisciplinaire Samenwerking" het primaire toetsingskader. Daarnaast wordt in 2026 gewerkt aan een toekomstperspectief met een scope van 10 jaar voor MKON. De in dit plan opgenomen beleidsvoornemens zullen vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma voor 2027 waarin activiteiten staan opgenomen die per jaar plaatsvinden in het kader van het toekomstperspectief.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Intensiveren van samenwerking en afstemming binnen de Meldkamer Oost Nederland en de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) om storingsgevoeligheid te verminderen.
- Leveren van een personele en financiële bijdrage aan het uitvoeringsprogramma van de MKON.

2.4.6 Ontvlechting samenwerking bedrijfsvoering VRGZ & GGD GZ

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden.

In 2024/2025 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van het onderzoek was om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties.

Dit onderzoek was noodzakelijk gezien:

- toenemende vraag aan dienstverlening; door een toenemende vraag vanuit GGD GZ is een scheefgroei ontstaan in de verdeelsleutels, waardoor GGD GZ nu niet evenredig betaalt aan de afgenomen diensten en VRGZ daarom de kosten voor diensten van GGD GZ op zich neemt.
- landelijke ontwikkelingen; GGD GZ en VRGZ ontwikkelen 'van elkaar af' in plaats van 'naar elkaar toe'. Landelijk en bovenregionaal wordt steeds meer samengewerkt tussen GGD-en enerzijds en veiligheidsregio's anderzijds. Daardoor komt de gezamenlijke bedrijfsvoering steeds meer in een spagaat terecht.
- verschillende culturen en kernwaarden; GGD GZ en VRGZ hebben verschillende primaire processen en kernwaarden waardoor de identiteit van beide organisaties verschilt. Dit leidt tot een andere behoefte voor wat betreft bedrijfsvoering en ook andere verwachtingen.

In het kader van het onderzoek zijn in 2025 verschillende scenario's verkend en met het bestuur van GGD GZ en VRGZ besproken. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD GZ is. Voor een nadere toelichting zie de raadsinformatiebrief van februari 2026.

Op basis van (richtinggevende) bestuurlijke besluitvorming in december 2025 en april 2026 zijn in 2026 de eerste stappen gezet voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ. Aangezien het definitieve besluit nog niet is genomen, zijn vooralsnog geen financiële consequenties in de ontwerpbegroting 2027 opgenomen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027 (na definitieve bestuurlijke besluitvorming in 2026)?

- Gefaseerd uitvoering geven aan een zorgvuldige ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie GGD GZ – VRGZ.
- Inrichten en borgen van een robuuste bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ.

2.5 Financieel kader

De begroting 2027 is incidenteel niet sluitend. Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar van 2025 de cao loonstijging nog niet bekend was, kon deze niet meegenomen worden in de index voor 2027. Dat betekent dat pas in 2028 dit effect meegenomen wordt via de indexering (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een negatief resultaat van € 1.548.000,- wat conform systematiek uit de algemene reserve gedekt moet worden.

2.5.1 Kostenverdeelsystematiek

De kosten die gerelateerd zijn aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden deels gefinancierd met een bijdrage door de Rijksoverheid (BDuR) en deels worden deze kosten gedragen door gemeenten in de veiligheidsregio. Deze kosten (gemeentelijke bijdrage) worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten.

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om:

1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer)[2];
2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027.

In paragraaf 8.1 is de gemeentelijke bijdrage uitgewerkt inclusief de ingroeibijdrage per gemeente. Financiële uitzettingen worden met ingang van 2027 conform de nieuwe verdeelsystematiek verwerkt. De ingroeibijdrage wijzigt niet ten opzichte van vaststelling.

2.5.2 Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

Zoals in eerdere beleidsstukken is aangegeven, is de korting van 10% op de BDuR door het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 ongewijzigd en daarmee definitief vanaf 2026. Voor VRGZ betekent dit een korting op de Rijksbijdrage van € 1.032.000,- per jaar. Op moment van schrijven is het voor 2027 en verder echter nog altijd onzeker of het Rijk deze korting structureel handhaaft of terugdraait. Het Veiligheidsberaad heeft nadrukkelijk uitgesproken dat de korting op de BDuR gezien de maatschappelijke opgaven onacceptabel is en teruggedraaid moet worden. Het Veiligheidsberaad blijft richting de minister van JenV inzetten op het volledig ongedaan maken van de 10% korting op de BDuR.

Tegelijkertijd heeft het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 middelen beschikbaar gesteld, bestaande uit twee componenten.

Voor de versterking van de weerbaarheid en de ontwikkeling van een landelijk netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten worden vanaf 2027 structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2027 en 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Deze middelen worden via de BDuR uitgekeerd aan de veiligheidsregio's. Nadere afspraken over de te hanteren verdeelsleutel zijn nodig. Gezien de onzekerheid over deze bedragen zijn nog geen opbrengsten (en kosten) verwerkt in de financiële begroting van 2027 en verder. Uiterlijk 1 oktober 2026 zullen het ministerie van JenV, de VNG en het Veiligheidsberaad afspraken maken over de definitieve inzet en de verdeling van de financiële middelen voor 2027.

Daarnaast wordt voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR. Deze bijdrage is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren.

Op basis van een schatting is een bedrag van € 900.000,- aan opbrengsten verwerkt in de begroting 2027 en verder. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen afgewend. Tegelijkertijd resteert een tekort van €130.000,-, dat wordt opgevangen door een positief effect uit de BDuR indexatie.

[2] *De taken in het Gemeentefonds, subcluster Crisisbeheersing en Brandweer vallen vrijwel volledig samen met de taken die wettelijk bij de veiligheidsregio zijn belegd. De middelen groeien indirect mee wanneer een gemeente groeit, omdat de verdeling is gebaseerd op maatstaven zoals het aantal inwoners, woningen en bebouwingsdichtheid. Deze maatstaven worden jaarlijks geactualiseerd en beïnvloeden de bedragen die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen voor crisisbeheersing en brandweer.*

2.5.3 Indexering en prijsstijgingen

De hieronder beschreven kaders leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 2.718.000,-. Dit bedrag is exclusief de financiële impact van de IV-strategie.

Op basis van de vastgestelde financiële spelregels kunnen drie typen begrotingsuitzettingen in aanmerking komen voor een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

1. **Nieuwe beleidsvoorstellen**
   Voorstellen die voortkomen uit de uitwerking van de meerjarenstrategie of beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
2. **Buitengewone prijsstijgingen**
   Prijsontwikkelingen waarop de VRGZ geen invloed kan uitoefenen en die niet kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering.
3. **Autonome ontwikkelingen**
   Kostenstijgingen die voortvloeien uit bestaand beleid en evenmin door de VRGZ beïnvloedbaar zijn, zoals nieuwe wet- en regelgeving of uitbreidingen als gevolg van groei van het inwoneraantal in de regio.

De categorie 'buitengewone prijsstijgingen' heeft daarbij een belangrijke functie: het werkt corrigerend op kostenontwikkelingen die niet binnen de reguliere indexering kunnen worden opgevangen én het dempt de ontstane scheefgroei als gevolg van een gebrek aan nacalculatie in de indexering van de materiële kosten. Verwachten dat van deze bepaling geen gebruik wordt gemaakt, past niet binnen de systematiek zoals die is vastgesteld.

Materiële kosten

VRGZ werkt voor de indexering met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Een systematiek die door meerdere gemeenschappelijke regelingen (GR's) gehanteerd wordt en voor heel Gelderland-Zuid geldt. Gemeenten geven aan dat kostenstijgingen binnen de reguliere indexering moeten worden opgevangen. Wanneer de daadwerkelijke materiële inflatie hoger is dan de index die vooraf gebruikt is om de BRN te bepalen, is dit in de praktijk niet haalbaar. Materiële kosten worden namelijk niet meegenomen in de nacalculatie binnen de index. Wanneer de werkelijke inflatie afwijkt van de gehanteerde indexering, leidt dit tot structurele scheefgroei. Sinds 2021 heeft VRGZ in totaal ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen. In alle onderdelen van de organisatie nemen de kosten substantieel toe, met prijsstijgingen van 17% tot 120% in de afgelopen vier jaar. VRGZ is niet langer in staat deze in de afgelopen jaren cumulatief opgebouwde prijsstijgingen binnen de bestaande middelen op te vangen. Een aanvullend knelpunt is dat diverse grote kostenposten onder de materiële index vallen, terwijl deze in de praktijk worden geconfronteerd met een personele index (zoals schoonmaak en groenonderhoud). Hierdoor stijgen deze kosten met 16% in twee jaar, terwijl de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en 2027 slechts rekening houdt met een stijging van 5,1%.

Personele kosten

Binnen de huidige indexeringssystematiek worden de cao-ontwikkelingen meegenomen in de nacalculatie (zie ook paragraaf 8.5 Financiële spelregels). De CAR(-UWO) Veiligheidsregio's kende een looptijd tot 1 augustus 2025. De nieuwe cao-onderhandelingen hebben echter een dusdanig lange doorlooptijd gehad dat de uiteindelijk overeengekomen

loonstijging niet tijdig beschikbaar was voor de vaststelling van de BRN-index voor de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor valt de index relatief laag uit (1,05%), terwijl de werkelijke lasten aanzienlijk hoger liggen. Dit leidt in 2027 tot een incidenteel financieel tekort van € 1.548.000,- dat gefinancierd wordt uit de algemene reserve. Het structurele element komt terug in de nieuwe index voor 2028, waarin een ophoging plaatsvindt voor een eerder tekort op de personele index. Hiermee wordt het structurele probleem opgelost, maar moet VRGZ nog steeds een eenmalig verschil, dat voor 2027 hoog uitvalt, zelf opvangen vanuit de algemene reserve.

Deze systematiek resulteert in een lage stand van de algemene reserve eind 2027, waardoor het weerstandsvermogen verder verzwakt. Door het beperkte weerstandsvermogen moeten gemeenten in de eigen rapportage over het weerstandsvermogen een risico opnemen voor VRGZ, voor zover deze risico’s de omvang van de algemene reserve overschrijden.

2.5.4 Meerjarenperspectief

In 2027 staat VRGZ en dus onze gemeenten voor aanzienlijke financiële opgaven. De organisatie is uitermate efficiënt ingericht, diverse financiële uitzettingen zijn afgelopen jaren zelfstandig opgevangen en daarbij zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt. Opleidingen zijn anders ingericht of uitgesteld met risico's van dien, en waar mogelijk is de technische levensduur van kapitaalgoederen verlengd. Zo hebben we bijvoorbeeld bewust langer doorgereden met dienst- en piketvoertuigen. Hierdoor zijn structurele tekorten in de afgelopen jaren onzichtbaar gebleven voor onze gemeenten. Maar hier zitten ook risico’s aan. Levensduur verlengen kan op termijn leiden tot hogere onderhoudskosten en het uitstellen van opleidingen kan de paraatheid en vakbekwaamheid van een brandweerpost negatief beïnvloeden.

De grens om dit op te kunnen vangen binnen de bestaande middelen is nu echter meer dan bereikt. Door stijgende prijzen, autonome ontwikkelingen en toenemende maatschappelijke opgaven enerzijds en een indexatiemethodiek die hier geen rekening mee houdt anderzijds, vertoont ook het meerjarenperspectief een structurele kostenstijging. Conform besluit AB d.d. 4 juli 2024 wordt de benodigde bijdrage voor het MJOP vanaf 2028 grotendeels opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast is de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- voor de uitvoering van het huisvestingsplan toegevoegd (conform besluit AB d.d. april 2025). Verder nemen de kapitaallasten voor het materieel naar verwachting verder toe met € 500.000,- in 2028, 2029 en 2030.

Onzekerheden
We zijn ons ervan bewust dat ontwikkelingen zo snel gaan dat deze begroting geen antwoord geeft op álle financiële uitdagingen van de toekomst.

Onderwerpen die nu nog gepaard gaan met onzekerheden zijn:

- nadere uitwerking programma weerbaarheid in het licht van de steeds veranderde geo-politieke situatie;
- ontvlechting GGD-VRGZ;
- veilig repressief optreden en goed werkgeverschap: toepassing van vereiste automatisering en inzet van nieuw materieel passend bij nieuwe uitdagingen;
- paraatheid en slagkracht bij natuurbranden;
- bluswatervoorziening;
- consequenties in het kader van duurzame inzetbaarheid en de RVU-regeling (Regeling Vervroegde Uittreding).

De ontwikkelingen worden nadrukkelijk gevolgd en waar aan de orde zullen wij hierover rapporteren in de tussentijdse rapportage en kaderbrief 2028.

3

Een sterk netwerk

3 Een sterk netwerk

3.1 Inleiding

De opgaven waarvoor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de gemeenten staan, worden steeds complexer. Crises zijn vaker grootschalig, langdurig en grensoverschrijdend en raken vrijwel alle onderdelen van de samenleving. De uitdaging om weerbaar en veerkrachtig te zijn tegen dit type crises is groot en vraagt om een andere manier van werken: niet vanuit afzonderlijke organisaties maar vanuit een sterk en samenhangend netwerk. VRGZ vervult hierin een verbindende en faciliterende rol. Vanuit ieders eigen wettelijke verantwoordelijkheid en expertise werken partners samen als het gaat om hulpverlening bij incidenten en het beheersen van rampen en crises. Onze aandacht is gericht op fysieke veiligheid in alle fases van de veiligheidsketen: van voorkomen tot nazorg.

De afgelopen jaren is zichtbaar geworden dat veiligheidsregio's, gemeenten, bedrijven, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke instellingen actief aan de slag zijn gegaan met de vraag hoe Nederland zich beter kan voorbereiden op grootschalige en langdurige crises. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van nauwe samenwerking, heldere rolverdeling en wederzijds vertrouwen. Het blijft daarbij essentieel dat VRGZ en gemeenten samen optrekken en alle lagen van de samenleving activeren. Alleen door krachten te bundelen kan effectief worden ingespeeld op risico's die zich niet beperken tot één organisatie, domein of bestuurslaag.

In deze begroting staat het verder versterken van het netwerk centraal. Dat betekent investeren in regionale en bovenregionale samenwerking, het verdiepen en verbreden van bestaande partnerschappen en het benutten van kennis en capaciteit van publieke, private en maatschappelijke partijen.

De middelen die hiervoor worden ingezet dragen bij aan een robuuste netwerkorganisatie die in staat is om in zowel de voorbereiding als tijdens crises snel te schakelen, informatie te delen en gezamenlijk op te treden.

3.2 Programma netwerkmanagement

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft zich de afgelopen jaren doorontwikkeld als de samenwerkings- en netwerkpartner op het gebied van met name fysieke veiligheid. De afgelopen jaren is gebleken dat de schaalgrootte van de veiligheidsregio een goed platform is om crises en andere vraagstukken die de veiligheid in de regio raken, samen met het netwerk aan te pakken. De veiligheidsregio treedt hierbij op als verbinder of regisseur en brengt kennis, ervaring, capaciteit van netwerkpartners en (maatschappelijke) partijen bij elkaar.

VRGZ investeert in 2027 in het verder versterken en verduurzamen van ons netwerk van gemeenten, vitale en maatschappelijke partners, binnen en buiten de regio. Door een actieve regierol en risicogerichte samenwerking draagt VRGZ bij aan het voorkomen van incidenten, het beperken van de gevolgen daarvan en een effectieve gezamenlijke aanpak bij rampen en crises.

Wat willen we bereiken?

- Een goed functionerend en samenhangend netwerk van gemeenten en netwerkpartners.
- Betere risicobewustwording en gezamenlijke voorbereiding op grootschalige, langdurige en grensoverschrijdende crises.
- Snellere en effectievere samenwerking en besluitvorming bij incidenten, rampen en crises.
- Vergroting van de regionale weerbaarheid en slagkracht.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en onderhouden van het bestaande netwerk door het voeren van (account)gesprekken en het actualiseren en monitoren van samenwerkingsafspraken, passend bij het in 2026 geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel (RRP.
- Het ondersteunen en faciliteren van kennisdeling met partners, mede door risico's inzichtelijk te maken via risicogerichte advisering of op basis van domeingerichte netwerkanalyses[3]. Kennisdeling wordt gefaciliteerd via onder meer jaarlijkse netwerk- en accounthouderbijeenkomsten.
- Gemeenten en andere netwerkpartners betrekken bij de crisisvoorbereiding door actualisatie van (boven)regionale planvorming[4], gezamenlijke oefeningen en gezamenlijke evaluaties ter bevordering van vakbekwaamheid en samenwerking binnen het netwerk.
- Integratie van burgerhulpverlening in de planvorming en crisisprocessen waar dat passend is.
- Risicocommunicatie en bewustwording integreren in bestaande communicatie- en contactmomenten vanuit VRGZ en voorlichting verbreden in scope van 'brand' naar alle relevante risico's. Daarnaast sluit VRGZ aan, bij, en ondersteunt zij landelijke (risico)communicatiecampagnes.
- Verankeren van netwerkmanagement binnen de organisatie door de inzet van accounthouders vanuit verschillende sectoren, verdere professionalisering van netwerkanalyses (gekoppeld aan het Regionaal Risicoprofiel en het Zorgrisicoprofiel) en deelname aan het landelijke platform Netwerkmanagement.
- Meegaan in de beweging van regelgerichte advisering naar risicogerichte advisering. In samenwerking met gemeenten en omgevingsdiensten wordt gewerkt aan een uitbreiding van het basistakenpakket richting risicogerichte advisering.
- Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en vastgoedprojecten van VRGZ krijgt samenwerking tussen verschillende netwerkpartners en de fysieke doorvertaling in een gebouw nadrukkelijk de aandacht.

[3] *Op basis van het Regionaal Risicoprofiel, het Zorgrisicoprofiel of dynamische risico- en netwerkanalyses.*

[4] *Op basis van een vernieuwd Regionaal Risicoprofiel en Zorgrisicoprofiel.*

3.3 Programma GHOR

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) coördineert en leidt de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises en adviseert over risicobeheersing. De GHOR vormt een cruciale schakel tussen gezondheidszorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Ook voor de GHOR speelt het vraagstuk hoe we ons voorbereiden op grootschalige en langdurige crises op bovenregionaal of landelijk niveau. De verantwoordelijkheden in de crisisbeheersing in de witte keten zijn versnipperd georganiseerd en zijn niet voor iedereen duidelijk. Dit kan leiden tot verminderde slagkracht tijdens een ramp of crises. Ook zijn de voorbereidingen met name gericht op flitsrampen en zijn er geen duidelijke afspraken over bovenregionale of landelijke aanpak tijdens een crisis in de gezondheidszorg. Een sterk netwerk helpt om dit te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

- Samen met de crisispartners bereid de GHOR zich voor op een grootschalige of langdurige crisis op bovenregionaal of landelijk niveau. Dit vraagt om duidelijke samenwerkingsafspraken en taakomschrijvingen van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en GHOR.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en monitoren van het bestaande zorgnetwerk, bijvoorbeeld door het actualiseren van samenwerkingsafspraken passend bij het Zorgrisicoprofiel.
- De GHOR werkt aan het bevorderen van zorgcontinuïteit tijdens rampen en crisis. De GHOR brengt voor de zorgsector structuur in de grote hoeveelheid landelijke en regionale initiatieven om de weerbaarheid en veerkracht te vergroten.
- Bijdragen aan de landelijke ontwikkeling om te komen tot een landelijke crisisorganisatie voor een weerbare opschaalbare gezondheidszorg.

3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

Gemeenten hebben als openbaar bestuur een algemene zorgplicht voor hun inwoners en vervullen daarmee een belangrijke rol in de crisisbeheersing. Binnen de regio Gelderland-Zuid zijn onze 14 gemeenten vanaf het eerste moment uitvoerend betrokken bij incidenten, rampen en crises.

Gemeentelijke crisisbeheersing omvat alle opgeschaalde werkzaamheden van een gemeente bij een incident, ramp of crisis. Het deel van deze werkzaamheden dat is georganiseerd binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt plaats onder de noemer Bevolkingszorg en/of Crisiscommunicatie, zoals vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio’s.

Evaluaties, systeemtesten en Rode Draden-analyses laten zien dat de inrichting en werking van deze kolommen onder druk staat, onder meer door toenemende complexiteit van crises, beperkte beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen en verschillen in organisatie en werkwijze tussen gemeenten. Tegen deze achtergrond heeft het bestuur in december 2025 opdracht gegeven om de doorontwikkeling van bevolkingszorg en

crisiscommunicatie te verkennen en passende maatregelen uit te werken. De resultaten van deze verkenning worden in het najaar van 2026 ter bespreking en besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Wat willen we bereiken?

- Versterking van de regionale samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio, mede op basis van verwachte ontwikkelingen in wet- en regelgeving[5].
- Effectieve, goed afgestemde en toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie, met duidelijke afspraken over inzet, bereikbaarheid, beschikbaarheid en vakbekwaamheid van gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de crisisvoorbereiding ten aanzien van nafase en herstel, door betere voorbereiding op de overdracht van werkzaamheden van de crisisorganisatie naar de reguliere (gemeentelijke) organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan de professionalisering en landelijke uniformiteit van bevolkingszorg (in lijn met het programma 'Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' (UKB)).
- Samen met gemeenten werken aan een uniforme regionale inrichting en werkwijze voor bevolkingszorg en crisiscommunicatie, op basis van de uitkomsten van het project 'Doorontwikkeling bevolkingszorg en crisiscommunicatie'.
- Opstellen en uitvoeren van een jaarplan vakbekwaamheid gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de voorbereiding op de nafase van zowel kleinschalige als grootschalige incidenten en crises, onder meer door (het voorbereiden van) het invoeren van een regionale werkwijze en bijbehorende formats.

[5] *In de tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's krijgt de veiligheidsregio de regierol over bevolkingszorg (incl. crisiscommunicatie), onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur.*

4

Robuust en wendbaar

4 Robuust en wendbaar

4.1 Inleiding

Veiligheid vraagt om aanpassingsvermogen in een voortdurend veranderende wereld. Dat betekent dat ambulancezorg, brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing - inclusief bevolkingszorg en de GHOR - niet alleen paraat moeten zijn bij lokale en kortdurende incidenten, maar ook betrouwbaar toegerust moeten zijn om grootschalige en langdurige crises het hoofd te kunnen bieden, zodat de basisvoorzieningen altijd blijven functioneren (robuust). Veiligheidsregio's werken daarom steeds intensiever samen op bovenregionaal en landelijk niveau en verlenen elkaar bijstand wanneer nodig. Een structurele aanpak voor bovenregionale risico's is daarbij cruciaal.

We streven naar een wendbare organisatie die – ongeacht de aard of omvang van een ramp of crisis – snel en effectief kan meebewegen met veranderingen binnen én buiten de regio. Dat vraagt onder andere om:

- een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel;
- een krachtige keten risico- en crisisbeheersing;
- een sterk netwerk met partners binnen en buiten de regio (zie ook hoofdstuk 3);
- risicogericht werken om incidenten te voorkomen, in samenhang met ontwikkelingen als klimaatadaptatie en energietransitie;
- bovenregionale en landelijke samenwerking (incl. civiel-militair), zodat de slagkracht bij grootschalig optreden toeneemt, ook als Defensiecapaciteit tijdelijk wegvalt;
- geborgde eigen bedrijfscontinuïteit (onder andere 96 uur kunnen doordraaien bij ontwrichtende situaties);
- toekomstbestendig vastgoed en sterk werkgeverschap.

4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel

VRGZ moet weerbaar zijn tegen grootschalige en langdurige rampen en crises, zodat met slagkracht kan worden opgetreden wanneer dat nodig is. Dit vergt een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel dat blijft functioneren onder soms moeilijke omstandigheden.

VRGZ gaat mee in de landelijke ontwikkeling waar ingezet wordt op bovenregionale en landelijke samenwerking om grootschalig optreden te versterken en slagkracht te vergroten. Voor sommige taken zijn veiligheidsregio's afhankelijk van militaire ondersteuning, zoals bij grootschalige natuurbranden of overstromingen. Tijdens (de preparatie op) een NAVO-inzet kan die bijstand wegvallen, waardoor de binnenlandse crisisrespons kwetsbaar wordt. Daarom willen we ook de civiel-militaire samenwerking versterken, met als doel beter inzicht te krijgen in mensen en middelen die nodig zijn om - bij het wegvallen van Defensiecapaciteit - te blijven voorzien in regionale veiligheidsbehoeften.

VRGZ monitort continu welke landelijke ontwikkelingen er zijn op het gebied van incidentbestrijding. Een speerpunt van de afgelopen jaren is daarbij geweest het implementeren van de basisprincipes van brandbestrijding. Landelijk is er nu ook een nieuwe visie op hulpverlening vast gesteld. Samen met partners is gekeken waar het brandweeroptreden in relatie tot zorg voor slachtoffers kan worden verbeterd. Het

implementeren van deze visie vormt één van onze speerpunten binnen de brandweer.

Om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van bluswater ook in de toekomst te borgen, wordt het regionaal bluswaterbeleid in 2026 herzien. Door ontwikkelingen zoals verdichting van de leefomgeving en nieuwe risico's zijn alternatieve oplossingen voor bluswatervoorzieningen nodig. Op basis van het door het bestuur vastgestelde beleid wordt in 2026 een impactanalyse uitgevoerd, waarna implementatie volgt in 2027.

Wat willen we bereiken?

- Bovenregionale en landelijke slagkracht met een flexibel en adaptief ambulance- en brandweerstelsel.
- Civiel-militaire samenwerking die zicht geeft op capaciteit en alternatieven als Defensie tijdelijk wegvalt.
- De landelijke Visie op Hulpverlening volledig geïmplementeerd.
- De organisatie bereikt de beheersfase waarin kennis en vaardigheden structureel worden onderhouden.
- Er zijn heldere afspraken gemaakt met buurregio's over het leveren van bijstand.
- De implementatie van het vernieuwde bluswaterbeleid is in 2027 afgerond.
- Op basis van het bluswaterbeleid wordt duidelijk welke aanpassingen gemeenten en VRGZ moeten doorvoeren in hun bedrijfsvoering.
- Alle betrokken partijen weten hoe we de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater realiseren.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het versterken van de bovenregionale samenwerking en de slagkracht bij grootschalige rampen en crises, door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (in lijn met het landelijke programma 'Toekomstbestendige Brandweerzorg').
- De ambulancezorg zorgt ervoor dat zij is voorbereid en toegerust op langdurige en grootschalige crises. Dit geldt voor zowel de interne bedrijfsvoering alsook op de integraliteit met de veiligheidsregio.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het vormgeven van een operationele samenwerkingsstructuur om bovenregionale of landelijke sturing bij grootschalige of langdurige crises te organiseren.
- Versterken van civiel-militaire samenwerking voor inzicht in benodigde mensen en middelen en scenario's bij (tijdelijk) wegvallen van Defensiecapaciteit.
- Het projectteam bluswater bereidt in 2026 de impactanalyse en implementatie van het nieuwe bluswaterbeleid voor.

4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing

Risicogericht werken betekent dat je de focus legt op risico's die ertoe doen en deze risico's op een adequate wijze beïnvloedt. Dat beperkt zich niet tot het toepassen van regels maar vraagt ook om het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's op basis van heldere doelstellingen.

In 2026 wordt het Regionaal Risicoprofiel herzien op basis van de nieuwe landelijke Handleiding Regionale Risico-inventarisatie en -analyse, visiedocumenten en wetenschappelijke en operationele inzichten. Door gezamenlijk scenario's te doorleven, worden risico's opnieuw beoordeeld. Conclusies uit deze beoordeling leiden tot een heroverweging van beleid, operationele maatregelen en/of accepteren van het restrisico. De gevolgen van klimaatadaptatie, de energietransitie (waaronder meer thuisbatterijen) en het vaker voorkomen van natuurbranden vragen om continue doorontwikkeling van risicogericht werken en afstemming met partners.

Wat willen we bereiken?

- Incidenten, rampen en crises zoveel mogelijk voorkómen door risicogericht te werken.
- Op de hoogte zijn van risico's die samenhangen met onze wettelijke taak en maatschappelijke opgave.
- Kennis- en risicobewustzijn vergroten over de potentiële gevaren bij bewoners en maatschappelijke partners zodat mensen geïnformeerde beslissingen kunnen nemen en hun gedrag kunnen aanpassen om zichzelf en anderen beter voor te bereiden op, en te beschermen, tegen rampen en crises.
- Een sterke advies- en kennispositie op (nieuwe) risico's in (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Structurele, wederkerige samenwerking en informatie-uitwisseling met gemeenten, omgevingsdiensten en netwerkpartners.
- Een goed geprepareerde operationele organisatie op mogelijke effecten van de energietransitie, klimaatverandering en weersextremen (waaronder natuurbranden) voor het repressieve optreden.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken van onze advies- en kennispositie ten aanzien van (nieuwe) risico's van (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Handelen in lijn met landelijke en regionale programma's zoals risicogericht werken, landelijke samenwerking industriële veiligheid (LEC), klimaatveiligheid, natuurbrandbeheersing en veilige energietransitie.
- Investeren in kennis en deskundigheid van de operationele- en crisisorganisatie zodat zij goed voorbereid zijn op incidenten gerelateerd aan nieuwe risico's.

4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid

Om toekomstige rampen en/of crises beter en effectiever het hoofd te kunnen bieden streven we naar meervoudige bemensing en paraatheid op sleutelposities. Gezien alle dreigingen moeten we bereiken dat crisisfuncties waarbij 24/7 paraatheid gewenst is, enkelvoudig worden ingevuld. We moeten ons richten op vakbekwaamheid van de functionarissen, zodat de juiste mensen met de benodigde competenties op de juiste plek zitten.

Om paraatheid en slagkracht te kunnen waarborgen nu en in de toekomst is het van belang dat het strategisch personeelsbeleid ook mee ontwikkelt om het weerbaarheidsvermogen van VRGZ op langdurige crises en incidenten te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

- Een crisisorganisatie die duurzaam inzetbaar is bij langdurige en grootschalige crises.
- Bovenregionale en regionale paraatheid op basis van gezamenlijke planvorming en capaciteitsplanning.
- Kwalitatieve besluitvorming op basis van actuele, gedeelde informatie (informatiegestuurd werken).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Doorontwikkeling crisisorganisatie, incl. borging van een operationeel kernteam en team langdurige inzet.
- Doorontwikkelen van het VIK) (samen met andere veiligheidsregio's) voor betere informatiepositie over voorzienbare risico's en ondersteuning van crisisorganisatie en partners, inclusief bijdrage aan het landelijk informatiebeeld door nauwe samenwerking met Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2).
- Bovenregionale samenwerking versterken en slagkracht vergroten door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (programma *Toekomstbestendige Brandweerzorg*) en een operationele samenwerkingsstructuur voor bovenregionale/landelijke sturing.

4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit

Hulpverleners en crisisfunctionarissen worden door VRGZ opgeleid om vakbekwaam te worden en te blijven. VRGZ biedt hiervoor een veilig leerklimaat, met ruimte voor het opdoen en delen van kennis, reflectie op ervaringen en leren.

Evalueren doen we niet 'omdat het moet' maar vooral om nog beter te worden in het monodisciplinair en/of multidisciplinair samenwerken tijdens grote incidenten. Iedereen heeft daarin een eigen rol, bijdrage en verantwoordelijkheid. Van het durven benoemen van tips en tops, tot het toepassen van leerpunten in de praktijk.

Evalueren zorgt daarnaast voor de verbinding tussen theorie in de koude en lauwe fase (risicobeheersing en voorbereiding) en praktijk (de uitvoering tijdens oefeningen en incidenten). Zo zorgen we er samen voor dat we blijven leren en verbeteren.

De afgelopen jaren zijn opleidingen uitgesteld en is minder frequent geoefend, vooral om financiële redenen. Het realistisch oefenen bij realistische trainingscentra is afgeschaald van één keer per jaar naar één keer per twee jaar, rijvaardigheidstrainingen zijn vervallen en complete leergangen zijn doorgeschoven. Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief verouderd personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar.

Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk. Zonder aanvullende financiële middelen ontstaat een onomkeerbare kwaliteitsachterstand. De repressieve

slagkracht komt hierdoor ernstig onder druk te staan en neemt het risico snel toe dat we operationele inzet niet langer veilig kunnen waarborgen. Dit brengt niet alleen verhoogde risico's met zich mee voor personeel en inwoners maar vergroot ook de bestuurlijke aansprakelijkheid en reputatierisico's voor de organisatie.

Wat willen we bereiken?

- Eenduidig, toekomstbestendig onderwijs voor brandweer en crisisbeheersing.
- Vakbekwaamheid passend bij grootschalige en langdurige crises.
- Leren & verbeteren volgens de Plan, Do, Check, Act (PDCA)-cyclus, met evaluaties die doorwerken in beleid, oefendoelen en uitvoering.
- Een gezamenlijke ondergrens voor presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing.
- Herstel van oefenfrequenties en opleidingsroutes naar het gewenste niveau.
- Voorkomen van veiligheids- en kwaliteitsrisico's door achterstallige opleidingen.
- Duurzame inzetbaarheid en toekomstbestendige skills via strategische personeelsplanning voor de gehele organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op uniform onderwijs (in lijn met het landelijke programma '*Onderwijs Onderweg'*). Het versterken van vakbekwaamheid passend bij grootschalige en langdurige crises krijgt bijzondere aandacht, zodat mensen met de juiste competenties en professionaliteit het vak kunnen uitoefenen.
- Evalueren van oefeningen, incidenten, rampen en crises; geleerde lessen worden door vertaald naar de organisatie. Leerpunten uit evaluaties worden geborgd in oefendoelen en het ontwerp van nieuwe oefeningen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor het presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing, door gezamenlijke normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie op basis van evaluaties.
- Bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor presterend vermogen (normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie o.b.v. evaluaties).
- Oefenfrequentie terugbrengen naar het vereiste niveau.
- Efficiënte planning en spreiding van opleidingen, zodat opleidingen tijdig en haalbaar worden uitgevoerd.
- Met strategische personeelsplanning investeren we in duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en betere match tussen mensen, kennis/vaardigheden en toekomstige opgaven.

4.6 Versterken van een weerbare samenleving

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt inmiddels breed gedragen. Dit heeft te maken met de geopolitieke spanningen, die leiden tot grotere risico's op maatschappelijke ontwrichting door een hybride of militair conflict. Ook andere ontwikkelingen zoals netcongestie, cyberdreigingen en bijvoorbeeld risico's

die voortvloeien uit de energietransitie doen een beroep op onze inwoners. De samenleving verwacht een nadrukkelijke rol van de veiligheidsregio. Bijvoorbeeld het faciliteren van noodsteunpunten zoals genoemd in het coalitieakkoord. Na een gezamenlijke verkenning in 2025 en besluitvorming in maart 2026, werken we samen met onze gemeenten binnen het programma Weerbaarheid en veerkracht 2025-2027 aan het versterken van de maatschappijbrede weerbaarheid en veerkracht in de regio Gelderland-Zuid. De nadruk ligt op het handelingsperspectief en het stimuleren en benutten van samenwerkingskracht van inwoners, lokale netwerken, bedrijven en maatschappelijke instellingen – voor, tijdens en na een crisis.

Wat willen we bereiken?

- Een zelfredzame en weerbare samenleving in Gelderland-Zuid, gedragen door een sterk netwerk van gemeenten en partners.
- Heldere coördinatie en informatie bij verstoringen.
- Consistente risico- en crisiscommunicatie die mensen voorbereidt en activeert.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Met veiligheidsregio's en gemeenten organiseren van een landelijk dekkend netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten. Realisatie is afhankelijk van landelijke en/of regionale financiering en ambitie op dit punt.
- Risicocommunicatie versterken (in lijn met de landelijke publiekscampagne '*Denk Vooruit*') en zelfredzaamheid bevorderen.
- Eigen continuïteitsmaatregelen bij partners stimuleren en koppelen aan netwerkafspraken.

4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit

In het licht van de verhoogde dreiging, moeten we als samenleving kunnen blijven functioneren en continueren wanneer er sprake is van 72 uur stroomuitval of een militair/hybride conflict. Voor VRGZ betekent dit dat wij ons voorbereiden op minimaal 96 uur operationele continuïteit zonder stroom.

De realiteit is echter dat we de afgelopen jaren zo efficiënt zijn ingericht, dat we op dit moment niet in staat zijn om 96 uur te overbruggen. Veel buffers en redundantie zijn wegbezuinigd of nooit opgebouwd:

- we hebben geen structurele voorraden meer;
- meerdere locaties beschikken niet over noodstroom;
- continuïteit van informatievoorziening is onvoldoende verzekerd.

We kunnen deels leunen op flexibiliteit, adaptiviteit en creatief vermogen van de eigen organisatie. Maar het vraagt ook om aanvullende investeringen in noodzakelijke maatregelen zoals beter inzicht in kritieke processen, het opbouwen van strategische voorraden, het realiseren van noodstroomvoorzieningen en het inrichten van back up systemen. Alleen door nu gericht te investeren kunnen we onze maatschappelijke opdracht blijven waarmaken wanneer het er echt op aankomt.

De komende jaren investeren we gericht in het versterken van goed werkgeverschap om een gezonde, wendbare en betrokken organisatie te blijven. Daarbij leggen we extra nadruk op psychosociale veiligheid en

gezondheid, mede door maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen die deze thema's urgenter maken. Om medewerkers na impactvolle gebeurtenissen beter te ondersteunen, bundelen we verschillende vormen van hulpverlening in één centraal aanspreekpunt. Daarnaast bereiden we ons voor op de invoering van de landelijke regeling rondom erkenning en aanspraken bij PTSS, zodat we onze zorgplicht professioneel en duurzaam kunnen invullen.

In een blijvend krappe arbeidsmarkt is het van groot belang dat wij een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Daarom investeren we gericht in strategische personeelsplanning, zodat we tijdig kunnen anticiperen op toekomstige personeels- en competentiebehoeften.

Tot slot intensiveren we als veiligheidsregio's gezamenlijk onze arbeidsmarktcommunicatie om ons werkgeversmerk 'veiligheidsregio' te versterken en zichtbaar te blijven voor nieuw talent. Zo zorgen we voor voldoende, competente en gemotiveerde medewerkers om onze opgaven nu en in de toekomst waar te maken.

Wat willen we bereiken?

- Bedrijfscontinuïteit: kritieke processen kunnen minimaal 96 uur doorlopen bij ontwrichting.
- Afgestemde noodscenario's voor meldkamer, incidentbestrijding en ondersteunende diensten.
- Een geactualiseerd continuïteitsplan VRGZ om prioriteiten te sturen en samenhang te borgen.
- Versterking van goed werkgeverschap als structureel onderdeel van onze bedrijfsvoering, met extra focus op psychosociale veiligheid en gezondheid.
- Eén centraal, betrouwbaar aanspreekpunt waar medewerkers terecht kunnen voor alle vormen van ondersteuning bij impactvolle gebeurtenissen.
- We zijn een aantrekkelijke werkgever die talent weet te behouden en aan te trekken.
- We hebben strategisch personeelsplanning (SPP) stevig ingebed als sturingsinstrument.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Borgen van stroom/energie, brandstof, primaire behoeften, personeel en ICT om 96 uur continuïteit te garanderen (kritieke processen ambulance, brandweer en crisisbeheersing).
- Voor de ambulancevoorziening en brandweer zorgen we voor een gezamenlijk noodscenario voor meldkamer, incidentbestrijding en services zoals laden van apparatuur en wassen van dienstkleding. Voor crisisbeheersing en communicatie sluiten we hiervoor aan bij landelijke ontwikkelingen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op goed werkgeverschap, onder andere door het binden van vrijwilligers Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal (Vlam) en het strategisch personeelsbeleid.
- Voldoen aan landelijke zorgplicht bij PTSS en psychosociale risico's door focus op preventie, de versterking van het Bedrijfsopvangteam, het Team Collegiale Ondersteuning en een

casemanager die medewerkers van begin tot eind begeleidt bij complexe werk gerelateerde gebeurtenissen.

- Uitvoeren en actualiseren van SPP voor alle onderdelen van de organisatie.
- Gericht inzetten van campagnes, social media en storytelling met aandacht voor maatschappelijke impact.

4.8 Huisvesting en faciliteiten

Een toekomstbestendige veiligheidsregio vraagt om een strategisch gespreide vastgoedportefeuille, die het primaire proces optimaal faciliteert, een gezonde omgeving voor werknemers bevordert en die voldoet aan de wettelijke vereisten rondom duurzaamheid. Daarbij staan continuïteit van de zorg- en veiligheidsketen, optimale dekking in de regio en het waarborgen van opkomsttijden centraal.

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten:

a. dat de huidige indeling van brandweerkazernes gehandhaafd blijft en dat het sluiten van posten geen wenselijke mogelijkheid biedt om deze stijging te dempen;
b. dat het wenselijk is de huidige lokale servicecentra en magazijnen samen te brengen in één nieuw regionaal servicecentrum en magazijn;
c. dat de nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van gebouwen gedaan zal worden met de wettelijke eisen van duurzaamheid als uitgangspunt;
d. dat waar mogelijk wordt gekeken naar het maken van ‘slimme keuzen’ door gezamenlijke huisvesting te continueren en te intensiveren met ketenpartners waar mogelijk;
e. dat de financiële gevolgen van deze besluiten nopen tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan.

We constateren dat de uitgangspunten uit het regionale huisvestingsonderzoek niet aansluiten bij de actuele inflatie- en renteontwikkelingen. Wij volgen deze ontwikkelingen zorgvuldig en blijven gericht op het realiseren van de huisvestingsplannen binnen de vastgestelde financiële kaders. Zodra de beschikbare bijdrage onvoldoende blijkt, zal dit ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

De maatschappelijke opgave rondom weerbaarheid kan leiden tot noodzakelijke bouwkundige aanpassingen aan onze panden, zodat deze kunnen functioneren als regionale coördinatiepunten en de continuïteit van het primaire proces gewaarborgd blijft. Voor mogelijke investeringen in noodstroomvoorzieningen, informatie- en communicatie faciliteiten, beveiliging en toegang en basisvoorzieningen voor personeel en bezoekers zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar.

Wat willen we bereiken?

- Een strategisch gespreide vastgoedportefeuille die het primaire proces faciliteert, gezonde werkplekken biedt, duurzaam is en voldoet aan wet- en regelgeving.
- Optimale dekking in de regio, geborgde opkomsttijden en robuuste faciliteiten.
- Financiële wendbaarheid en voorspelbaarheid voor toekomstige investeringen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Uitvoering geven aan het in 2026 geactualiseerde strategisch Plan Vastgoed. In het kader van een strategisch gespreide vastgoedportefeuille (onderdeel van het Strategisch Plan Vastgoed) is de inzet om nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van VRGZ-gebouwen te laten voldoen aan de minimale wettelijke eisen van duurzaamheid.
- Uitvoering geven aan de reeds gestarte nieuwbouwplannen van de locaties Lienden, Varik en Maurik. Realisatie is afhankelijk van bestemmingsplanwijzigingen, vergunningen en beschikbare marktpartijen.
- Opbouwen van een egalisatiereserve om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken (conform besluitvorming Algemeen Bestuur april 2025 naar aanleiding van het onderzoek naar de stijgende kosten van de vastgoedportefeuille).
- Voortdurend monitoren van landelijke- en regionale ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving en prijsstijgingen om te kunnen beoordelen of de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- gedurende de uitvoering van het huisvestingsplan toereikend en actueel blijft.

5

Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

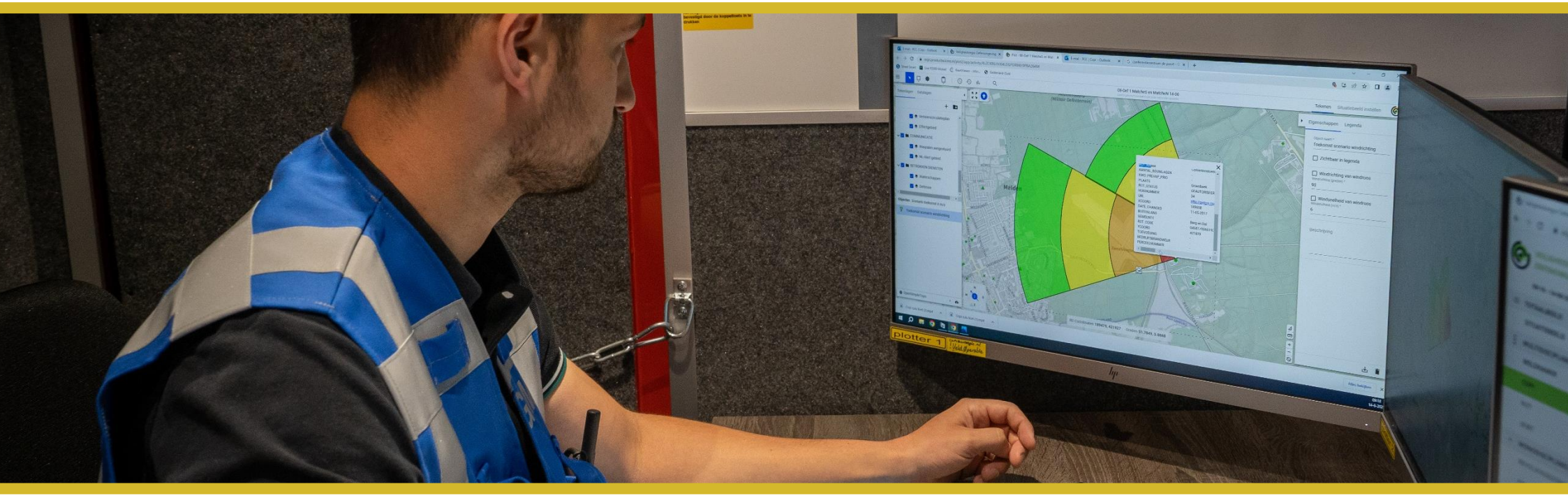

5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

5.1 Inleiding

VRGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en een toenemende digitale afhankelijkheid. De uitdagingen zijn groot en de urgentie is hoog. Daarom is het nodig een duidelijke richting, versnelling en samenhang in de informatievoorziening te krijgen. Zo kunnen we niet alleen bijblijven, maar ook blijvend meegaan in de steeds veranderende digitale wereld.

Er is de afgelopen jaren sprake van een digitale transformatie die veel kansen biedt, maar tegelijkertijd ook serieuze risico's met zich meebrengt. Informatiegestuurde veiligheid, artificiële intelligentie (AI) en robotica bieden kansen voor de uitvoering van onze taken. Cyberdreigingen, datalekken, onvoldoende ketenweerbaarheid en vervlechting van systemen vormen grote risico's voor onze organisatie. De afgelopen jaren is deze dreiging wezenlijk toegenomen.

De afhankelijkheid van digitale systemen in onze hulpverlening is groot en neemt verder toe. Denk aan het *realtime* beschikbaar hebben van kaart- en incidentinformatie in de brandweer- en ambulancevoertuigen om adequaat te reageren op incidenten, het digitaal communiceren met ziekenhuizen vanuit de ambulance ter bevordering van acute zorg en het veilig delen en ter beschikking krijgen van informatie binnen het netwerk van crisispartners, voor coördinatie en besluitvorming tijdens crisissituaties. Deze voorzieningen moeten altijd werken. Doen ze dat niet, dan heeft dit direct impact op het functioneren van onze hulpdiensten en de crisisorganisatie en daarmee op de veiligheid van en hulpverlening aan onze inwoners.

De informatievoorziening binnen de VRGZ, een wettelijke taak op grond van de Wet veiligheidsregio's, moet voorbereid zijn op nieuwe ontwikkelingen (maatschappelijk, dreiging van buitenaf en technisch) en daarmee toekomstbestendig zijn. Daarom zetten wij in overeenstemming met de ambities in ons Regionaal Beleidsplan 2024-2027, de samenwerkingsagenda van het Veiligheidsberaad en het landelijke Masterprogramma IV 2025 – 2030, de komende jaren in op het ontwikkelen van een IV-architectuur die continuïteit, stabiliteit, wendbaarheid en informatieveiligheid centraal stelt en daarmee de continuïteit van onze dienstverlening waarborgt. Dit alles om beter te anticiperen op nieuwe risico's en onvoorspelbare veiligheidsrisico's.

Dit is noodzakelijk gezien:

- de continuïteit van onze kritieke processen;
- de aanwijzing als vitale aanbieder;
- aangescherpte eisen en nieuwe normeringen voor digitale weerbaarheid en privacy;
- landelijke afspraken over datadeling en een geborgd basisniveau voor informatieveiligheid binnen de veiligheidsregio's;
- bestuurlijke verantwoordelijkheid voor cyberveiligheid.

Als vitale aanbieder krijgen we een belangrijke taak in het continueren van vitale processen, zoals crisesbestrijding, het uitoefenen van zorg- en brandweertaken en de communicatie- en informatievoorziening voor hulpdiensten en crisispartners. Daarom is het van belang dat we zicht hebben op risico's en hier voldoende maatregelen tegen nemen: strakkere processen en eigenaarschap, structurele professionalisering van

informatievoorziening en beveiliging, redundante systemen die blijven functioneren bij internet- of clouduitval, meer interne kennis en vaardigheden en minder afhankelijkheid van externe leveranciers.

5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening

Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van onze organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 de IV-strategie voor 2026–2030 bestuurlijk vastgesteld. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur is voor de uitvoering van de IV-strategie in 2027 een bedrag van € 2.562.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage. Meerjarig is hiervoor een oplopend bedrag opgenomen dat in 2030 in totaliteit uitkomt op € 4.088.000,-. De bedragen zijn na aftrek van de incidentele dekking uit de bestemde reserve BDuR ter versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. Daarnaast levert AZGZ naar verwachting een structurele bijdrage van € 300.000,- per jaar.

Om de inrichting van onze informatievoorziening betaalbaar, robuust, schaalbaar en wendbaar te maken, kiest VRGZ er bewust voor om in de komende jaren meer werkzaamheden in eigen beheer te nemen. Deze keuze is noodzakelijk en strategisch van aard en draagt bij aan het verminderen van afhankelijkheid van externe leveranciers. Die afhankelijkheid gaat vaak gepaard met beperkte flexibiliteit, lange doorlooptijden, hoogoplopende kosten en risico’s op continuïteit. Door kritieke onderdelen van de informatievoorziening zelf te beheren, vergroten we onze regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit. Dit stelt ons beter in staat om snel te reageren op technologische ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving en operationele behoeften vanuit het primaire proces. Daarnaast beperken we met deze keuze de impact van prijsstijgingen en bouwen we interne kennis en expertise op, wat de weerbaarheid en slagkracht van de organisatie versterkt. Uit de dialoogrondes met potentiële leveranciers is bovendien gebleken dat het uitbesteden van deze werkzaamheden zou leiden tot structureel hogere kosten oplopend tot € 2,2 miljoen. Daarmee is het financieel en organisatorisch aanzienlijk gunstiger om deze capaciteit binnen de VRGZ te behouden en verder te professionaliseren.

Wat willen we bereiken?

- Een robuuste, schaalbare en flexibele informatievoorziening die continuïteit en wendbaarheid waarborgt.
- Meer regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit door afhankelijkheid van externe leveranciers substantieel te verminderen.
- Minimaliseren van risico’s en structureel veiligstellen van de stabiliteit en continuïteit van (vitale) systemen en dienstverlening.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Kritieke onderdelen van de informatievoorziening in eigen beheer nemen (inbesteden).
- ICT-professionals opleiden en specialiseren voor beheer van nieuwe IV-architectuur.
- Beheer uitvoeren in lijn met de IV-architectuur uit het landelijke Masterprogramma IV 2025–2030.

- Redundantie vergroten van systemen en processen ter borging van digitale continuïteit.
- Portfoliosturing en governance versterken om versnippering te voorkomen.

5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid

Als veiligheidsregio maken wij deel uit van de partijen die een dienst aanbieden waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de samenleving. Dit betekent dat we, naast de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) en de NEN 7510 (voor AZGZ), aan een groot aantal vereisten moeten voldoen die horen bij de status van vitale aanbieder. Daarom zet VRGZ in op versterking van processen, systemen en kennis om cyberdreigingen en risico's effectief te beheersen. In dit kader zijn licenties voor kantoorautomatisering opgewaardeerd naar een hoger beveiligingsniveau. Hiervoor is een bedrag van € 130.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van deze maatregelen.

Wat willen we bereiken?

- Organisatiebreed functioneren op BIO-volwassenheidsniveau 3 is noodzakelijk.
- Naleving van NEN 7510 binnen de ambulancezorg moet structureel geborgd zijn.
- De digitale infrastructuur moet voldoen aan alle wettelijke eisen en landelijke afspraken.
- Onze digitale weerbaarheid moet aansluiten bij onze status als vitale aanbieder.
- Alle medewerkers moeten beschikken over actuele digitale, security- en privacycompetenties.
- AI-geletterdheid moet binnen relevante functies een basisvaardigheid zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichting uit de AI-verordening en om AI verantwoord toe te passen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Implementeren van een Security Operations Center (SOC)[6].
- Versterking van informatieveiligheid via uitbreiding van netwerkfunctionaliteit en licenties.
- Investeren in kennis, vaardigheden en risicobewustzijn van medewerkers (security & privacy).
- Structureel inbedden van informatiebeveiligings- en privacychecks binnen alle sectoren.
- Investeren in leveranciersmanagement en samenwerking met ketenpartners ten aanzien van informatieveiligheid.
- Investeren in AI-geletterdheid in lijn met AI-verordening.

[6] Een Security Operations Center (SOC) is een gespecialiseerde voorziening die continu (24/7) onze digitale omgeving bewaakt op cyberdreigingen. In de praktijk monitort een SOC de computer- en netwerkactiviteiten in een organisatie. Loginformatie van applicaties en apparaten in het bedrijfsnetwerk wordt verzameld en onderzocht op afwijkende zaken.

5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW)

Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW) dragen bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland, want betrouwbare informatie ondersteunt de besluitvorming en is de basis van het handelen en de samenwerking.

Door het realiseren van een goede informatiepositie in het netwerk ontstaat er een actueel beeld van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. Deze informatiepositie is essentieel om effectief en efficiënt op te treden bij incidenten, rampen, crisis en bij de voorbereiding hierop. Daarnaast is het terugdringen van risico's en het sturen en verantwoorden daarop ook mogelijk bij een goede informatiepositie. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang dat er gegevensuitwisseling plaatsvindt binnen de veiligheidsregio, met partners en landelijk, met andere veiligheidsregio's en met de Rijksoverheid.

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) is de plek binnen VRGZ waar veel gegevens worden ontsloten. Die informatie komt van de eigen organisatie, van gemeenten en van externe partners. Door betekenis te geven aan informatie kunnen we een crisis meer zien aankomen of zelfs voorspellen en dus sneller handelen. Dit betekent dat we constant monitoren wat er gebeurt in de maatschappij.

Binnen de operationele processen van zowel de ambulancezorg als de brandweer is informatiegestuurd werken structureel verankerd. Hulpverleners beschikken in voertuigen en tijdens incidenten over realtime informatie via digitale systemen en kaartlagen. Deze werkwijze stelt hen in staat om sneller en adequater te reageren, risico's nauwkeuriger in te schatten en veiliger en efficiënter op te treden. Variërend van alarmering en aanrijroutes tot inzetkeuzes, opschaling en samenwerking met ketenpartners.

AI speelt een steeds grotere rol bij het analyseren van informatie. Hierdoor kunnen we processen slimmer inrichten en capaciteit beter benutten. Denk aan voorspellingen van drukte, inzetplanning en het minimaliseren van responstijden door betere positionering van repressieve medewerkers en voertuigen. We zijn daarbij proactief en innovatief en we oriënteren ons op de wereld om ons heen.

Wat willen we bereiken?

- VRGZ-brede, betrouwbare en actuele informatie als basis voor onder andere incidentbestrijding, voorbereiding op crises en het nemen van snellere, effectievere maatregelen.
- Vroegtijdige signalering en alertering door informatie via het VIK-portaal aan te bieden binnen de veiligheidsregio en aan netwerkpartners.
- Regionale en landelijke beeldvorming versterken door informatie-uitwisseling met en aansluiting op het landelijke KCR2 en VIK's van de andere veiligheidsregio's.
- De paraatheid moet worden vergroot door datagedreven inzet van mensen en voertuigen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Inbedden van onderdelen uit de landelijke IGV-architectuur (Masterprogramma IV 2025–2030).
- Doorontwikkeling van het VIK-portaal tot een robuust en veilig ICT-systeem.
- Afspraken maken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van vertrouwelijke informatie binnen de organisatie en binnen het netwerk van crisispartners.
- Informatiegestuurd optreden binnen de brandweer en ambulancezorg versterken door informatie te laten aansluiten op de werkpraktijk (bijvoorbeeld door het aanbieden van dashboards en kaartlagen) en te investeren in datavaardigheid van medewerkers.

5.5 Missiekritische communicatie

Missiekritische communicatie is van groot belang om de veiligheid en weerbaarheid van Nederland 24/7 te waarborgen. Openbare orde- en veiligheidsdiensten moeten in de uitvoering van hun taken kunnen vertrouwen op een robuust en toekomstbestendig communicatiesysteem zodat zij zo optimaal mogelijk met elkaar kunnen communiceren, ook in tijden van crises. VMX is de opvolger van het huidige C2000-systeem. De techniek achter C2000 is verouderd en biedt geen innovatiemogelijkheden.

We zien ook nu al dat missiekritische communicatieapparatuur steeds meer integreert in gecombineerde systemen. Dit vergt een meer geïntegreerde aanpak van het beheer van deze systemen en die van andere ICT-apparatuur zoals laptops, telefoon en tablets. Zo kunnen we efficiënt blijven werken en informatiebeveiliging op orde houden.

Wat willen we bereiken?

- Betrouwbare, veilige en geïntegreerde communicatievoorzieningen moeten beschikbaar zijn voor ambulancezorg, brandweer en crisisbeheersing.
- Een beheerstrategie die aansluit op de trend van integratie van VMX, NCV (Noodcommunicatievoorziening), Push-to-Talk en mobiele apparatuur.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Landelijke ontwikkelingen volgen en samen met partners toewerken naar een gezamenlijke ambitie richting 2030.
- Tegelijkertijd versterken we regionaal waar nodig onze eigen robuustheid om noodcommunicatie tussen hulpdiensten te blijven garanderen.
- Integratie van beheer van missiekritische communicatieapparatuur met beheer van andere ICT-apparatuur.

6

Paragrafen

6 Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 8.5 Financiële spelregels.

6.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Streefwaarde eigen vermogen (5% van de baten)	3.802	3.997	4.067	4.126
Algemene reserve rampenbestrijding	1.069	1.070	1.070	1.070
Percentage eigen vermogen van de baten	1,41%	1,34%	1,32%	1,30%

Tabel 6.1: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke streefwaarde.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de streefwaarde van 5%. Door de late vaststelling van de cao valt de indexering op de gemeentelijke bijdrage relatief laag uit, waardoor in 2027 een incidenteel negatief resultaat van € 1.548.000,- ontstaat dat wordt gedekt uit de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
De minimale norm is 10% van de baten	4.083	4.083	4.083	4.083
De streefwaarde is 15% van de baten	6.124	6.124	6.124	6.124
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.887	2.887	2.887	2.887
Percentage eigen vermogen van de baten	7%	7%	7%	7%

Tabel 6.2: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken (zie paragraaf 6.1.2 Risico's).

6.1.2 Risico's

In tabel 6.3 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	469	52	417
Maatschappelijke risico's	1.025	338	107	230
Economische risico's	2.505	527	200	326
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	9.575	3.678	1.198	2.480
Totaal	**14.880**	**5.012**	**1.557**	**3.453**

Tabel 6.3: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6.4 de tien grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening 2025

Ten opzichte van de jaarrekening zijn de risico's met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed en het verduurzamen vastgoed beoordeeld. Voor beide risico's is het kans-percentage verlaagd, wat heeft geleid tot een lager geraamd risicobedrag. Als gevolg hiervan valt het risico met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed niet langer binnen de top 10 van grootste risico's. Het risico verduurzamen vastgoed is uit de lijst met risico's gehaald omdat hiervoor jaarlijkse dekking beschikbaar is gekomen en daarmee het risico zoals eerder was opgenomen niet meer actueel is.

Frauderisicoanalyse

VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	**PFAS** De Rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor de VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.500 x 0,3	750	▪ Locaties laten onderzoeken en uitwerken naar actieplan ▪ Landelijke ontwikkelingen volgen, met name financiering en vervolgstappen ▪ Blusmiddelen met PFAS worden niet meer gebruikt
2	**PTSS, Verzuim, Arbo** Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel maar wel (op)lopende kosten. PTSS bekend bij aantal medewerkers en gezien de aard van de organisatie zijn nieuwe gevallen in de toekomst niet uit te sluiten.	1.500 x 0,5	750	▪ Managers meenemen in hoogte verzuim en monitoring verzuimgevallen ▪ Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren ▪ Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden ▪ Actief arbobeleid, zoals vormgegeven in TCO en BOT teams

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
3	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,5	500	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	**Arbeidsmarktkrapte** Door arbeidsmarktkrapte niet en of niet volledig de toegewezen taken kunnen uitvoeren. Risico met name van toepassing op RAV waar op dit moment de voornaamste krapte zit. In de komende jaren door vergrijzing zowel bij de RAV als VRGZ-functies die ingevuld moeten worden.	750 x 0,5	375	▪ Tijdig bespreken met zvz ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Ontwikkelen duurzaaminzetbaarheidsbudget ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
5	**Meerkosten ontvlechting VRGZ/GGD** Door de voorgenomen ontvlechting tussen de VRGZ en de GGD op het gebied van bedrijfsvoering ontstaat een risico op kosten die moeilijke in te schatten zijn zoals frictiekosten	1.100 x 0,3	330	▪ Samenstellen van organisatieplan ▪ Onderzoeken verschillende scenario's ▪ Duidelijke afspraken maken overgangsperiode
6	**Klimaatverandering C&R** Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	500 x 0,5	250	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Trainingen en oefenen scenario’s ▪ Doorontwikkeling materieel

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
7	**Weerbaarheid eigen organisatie** In het kader van de weerbare samenleving zijn veiligheidsregio's verplicht een weerbaarheidsplan te hebben en voorbereid te zijn op een noodsituatie om de bevolking van Nederland bij te staan. Om weerbaar te zijn als organisatie zijn vereisten gesteld, onduidelijk is nog hoe dekking van deze kosten uitvallen. Voor de organisatie betreft dit substantiële aanpassingen/werk.	500 x 0,5	250	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Uitwerken mogelijke scenario's ▪ Opstellen protocollen
8	**CAO** CAO/Loonontwikkelingen	630 x 0,3	189	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ Gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
9	**Prijsstijgingen** Prijsstijgingen, veel grote kostenuitzettingen waar niet persé dekking voor is: ▪ Cao-stijgingen, duurdere inhuur ▪ Huisvesting ▪ Meldkamerkosten en -ontwikkelingen. ▪ Stijging oefencentra ▪ Doorbelasting kosten VRGZ aan RAV	375 x 0,5	188	▪ Langetermijn afspraken maken ▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur ▪ Toerekening model kostenverdeelsleutel voor doorbelasting VRGZ kosten aan RAV herzien
10	**BTW/VPB** Construct met belastingdienst en GGD zal met het voorgenomen besluit tot ontvlechting op het gebied van bedrijfsvoering herzien moeten worden. Over de totstandkoming en hoe een dergelijke regeling uitpakt in de toekomst onzekerheid.	220 x 0,7	154	▪ Knelpunten tijdig bespreken met accountant en belastingdienst ▪ Meenemen in plannen ontvlechting
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**3.736**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		1.276	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.012**	

Tabel 6.4: overzicht 10 grootste risico's

6.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2025 t/m 2030 nihil doordat de positieve resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2025	Gew. Begr. 2026	Begro-ting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Solvabiliteitsratio	11%	9%	6%	5%	5%	5%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 6.5: kengetallen

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

VRGZ heeft ultimo 2026 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van VRGZ worden bij VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting, maar dit is niet haalbaar vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) gehanteerd voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan
Het MJOP van VRGZ wordt elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services inspecties uitgevoerd in alle panden van VRGZ en is de benodigde jaarlijkse dotatie vastgesteld. Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

6.3 Financiering

6.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

6.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2027
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.405
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	**1.405**
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.405
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.405**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	856
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-549

Tabel 6.6: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

	Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)	1e kwt 2027	2e kwt 2027	3e kwt 2027	4e kwt 2027
	Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	**116.935**	**116.935**	**116.935**	**116.935**
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	9.589	9.589	9.589	9.589
2	Omvang vlottende korte schuld	25.127	25.127	25.127	25.127
3	Vlottende middelen	20.184	20.184	20.184	20.184
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	4.943	4.943	4.943	4.943
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	9.589	9.589	9.589	9.589
	Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 – 4)	4.646	4.646	4.646	4.646

Tabel 6.7: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido[7].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	500	500	500	500
3	Renterisico (1+2)	500	500	500	500
4	Renterisiconorm	23.387	24.152	24.436	24.672
5a	Ruimte onder renterisiconorm	22.887	23.652	23.936	24.172
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	116.935	120.761	122.178	123.358
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)	23.387	24.152	24.436	24.672

Tabel 6.8: renterisiconorm

[7] *Wet Financiering decentrale overheden*

7

Financiële begroting

7 Financiële begroting

In hoofdstuk 7 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2027 tot en met 2030 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en wordt de meerjaren-investeringsplanning weergegeven.

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	11.783	9.997	11.996	11.996	11.996	11.996
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	2.084	1.707	1.668	1.668	1.668	1.668
Totaal baten	**104.391**	**106.488**	**116.935**	**120.761**	**122.178**	**123.358**
Lasten						
Personeelslasten	76.829	80.798	87.929	88.757	89.185	89.455
Kapitaallasten	8.207	9.014	9.611	10.742	11.652	12.562
Overige bedrijfslasten	19.562	18.040	20.765	20.765	20.765	20.765
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	**104.526**	**108.139**	**118.881**	**120.840**	**122.178**	**123.358**
Saldo van baten en lasten	**-135**	**-1.651**	**-1.946**	**-79**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	**182**	**-422**	**-1.548**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.1: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Rijksbijdragen	10.437	9.712	11.196	11.196	11.196	11.196
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	1.227	1.227	1.227
Totaal baten	**67.141**	**69.129**	**76.106**	**79.932**	**81.349**	**82.529**
Lasten						
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	57.225	57.653	57.923
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	9.016	9.926	10.836
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	13.194	13.194	13.194
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	**67.616**	**70.780**	**78.052**	**80.011**	**81.349**	**82.529**
Saldo van baten en lasten	**-475**	**-1.651**	**-1.946**	**-79**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	**-158**	**-422**	**-1.548**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.2: overzicht baten en lasten programma C&R

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028, waardoor de meerjarige begroting weer sluitend is. Het negatieve resultaat van € 1.548.000,- wordt in 2027 ten laste gebracht van de algemene reserve.

7.2.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2026 en de begroting 2027. De meeste afwijkingen zijn een gevolg van de toegepaste indexering conform de financiële spelregels. Daar waar de afwijking een andere oorzaak heeft, lichten we dit toe.

De toelichting die leidde tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in bijlage 8.3.1 Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	10.437	9.712	11.196	1.484
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	53.946	59.226	5.280
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	208
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	5
Totaal baten	**67.141**	**69.129**	**76.106**	**6.977**

Tabel 7.3: baten programma C&R

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	**10.437**	**9.712**	**11.196**	**1.484**

Tabel 7.4: Subsidies Rijk

In juli 2024 is bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% van toepassing is. Zie hiervoor ook paragraaf 2.5.2.

In 2027 ontvangt VRGZ via de BDuR een bijdrage van € 900.000,- voor de versterking van de regionale weerbaarheid. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld om te waarborgen dat veiligheidsregio's zowel de nieuwe taken als hun reguliere kerntaken adequaat kunnen blijven uitvoeren. Daarnaast stelt het Rijk € 48.000,- beschikbaar voor de uitvoering van de PTSS-regeling en de begeleiding van medewerkers met PTSS. Deze financiering geldt in eerste instantie voor de periode 2026 tot en met 2028.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door verwachte indexeringen over 2026 en 2027.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Bijdrage deelnemende gemeenten	**51.544**	**53.946**	**59.226**	**5.280**

Tabel 7.5:Bijdrage deelnemende gemeenten

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 5.280.000,- ten opzichte van de begroting 2026. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door de indexering (€ 566.000,-). Deze bedraagt 1,05%[8] conform de door het bestuur vastgestelde rekenmethodiek (zie ook bijlage 8.5 Financiële spelregels). Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit. Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting (zie ook paragraaf 2.5.3).

De gehanteerde rekenmethodiek heeft in deze situatie een negatief effect op de algemene reserve. Het verschil tussen het indexpercentage dat op basis van de feitelijke cao-ontwikkelingen nodig was geweest (3,92%) en het formeel vastgestelde indexpercentage (1,05%) veroorzaakt deze impact van € 1.548.236,-. De afgesproken methodiek schrijft voor dat dit verschil incidenteel opgevangen moet worden door VRGZ. In de index 2028 worden de loonontwikkelingen verrekend en zo vanaf 2028 structureel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast neemt de bijdrage toe als gevolg van stijgende kosten op het gebied van huisvesting, onderhoud, informatievoorziening, materieel, PTSS en financiering. Deze kostenontwikkelingen zijn toegelicht in hoofdstuk 2 tot en met 5 en worden waar relevant nader uiteengezet in deze paragraaf en in paragraaf 8.1.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Opbrengsten bedrijfsvoering	**3.654**	**4.249**	**4.457**	**208**

Tabel 7.6: Opbrengsten bedrijfsvoering

VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan GGD GZ. In 2027 stijgt de doorbelasting conform indexering met € 208.000,-. In de financiële begroting 2027 is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties van een eventuele ontvlechting van deze samenwerking (zie ook paragraaf 2.4.6).

[8] *Een gewogen percentage op basis van personele index (5,7%) en materiële index (2,5%) + de nacalculatie over 2025 (-3,69%)*

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	5.234
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	668
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	1.081
Rentebaten	-72	287	576	289
Totaal lasten	**67.616**	**70.780**	**78.052**	**7.272**

Tabel 7.7: bedrijfskosten programma C&R

Let op: onderstaande toelichtingen sluiten aan op de beleidsinformatie in de hoofdstukken 2 tot en met 5. Wij adviseren deze onderdelen in onderlinge samenhang te lezen en te beoordelen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	**48.161**	**51.163**	**56.397**	**5.234**

Tabel 7.8: personeelslasten

De stijging van de personeelslasten wordt onder andere veroorzaakt door de indexatie van de lonen conform de vastgestelde rekenmethodiek in de financiële spelregels (zie bijlage 8.5 Financiële spelregels).

Omdat VRGZ goed werkgeverschap centraal stelt, is het noodzakelijk één vast aanspreekpunt binnen de organisatie beschikbaar te hebben om medewerkers passende ondersteuning te bieden na impactvolle gebeurtenissen. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werk gerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Door deze vormen van hulpverlening te bundelen in één functie, wordt voorkomen dat medewerkers tussen wal en schip raken wanneer zij ondersteuning nodig hebben. Hiervoor is de functie van casemanager opgenomen (€ 108.000,-). Deze nieuwe functie wordt deels gedekt uit de extra BDuR-gelden voor PTSS (€ 48.000,-).

De resterende uitbreiding betreft de benodigde personele capaciteit voor de uitvoering van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde IV-strategie (€ 2.220.000,-). Deze investering maakt de structurele versterking van de informatievoorziening mogelijk. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan scenario 2 van de IV-strategie (zie ook hoofdstuk 5).

Scenario 2 richt zich op het op orde brengen en houden van de basis en biedt de eerste structurele volwassenheidsstap richting voorspelbaarheid, kwaliteit en betrouwbaarheid. Dit draagt bij aan continuïteit, organisatorische stabiliteit en een solide fundament voor informatiegestuurd werken.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Kapitaallasten	**6.579**	**7.217**	**7.885**	**668**

Tabel 7.9: kapitaallasten

VRGZ wordt geconfronteerd met aanzienlijke prijsstijgingen, waaronder 60% voor tankautospuiten, 120% voor dienstvoertuigen en 40% voor materieelbussen over een periode van drie tot vijf jaar. Deze voorbeelden illustreren een bredere ontwikkeling, waarbij prijsstijgingen over de volle breedte worden ervaren. Als gevolg hiervan nemen de kapitaallasten toe met € 480.000,-. Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere prijsindexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten hiervoor (zie ook paragraaf 2.5.3).

Door in eerdere jaren investeringen uit te stellen en de levensduur van materieel te verlengen, is deze ontwikkeling lange tijd niet zichtbaar geweest. Hoewel de sterke kostenstijgingen in eerdere beleidsdocumenten al zijn gesignaleerd, zijn deze tot nu toe niet financieel vertaald. Door efficiënt om te gaan met kapitaalgoederen is de financiële impact de afgelopen jaren incidenteel intern opgevangen. Deze werkwijze heeft echter zijn grens bereikt en kan niet worden voortgezet zonder onder de minimale kwaliteitsnormen uit te komen (zie ook paragraaf 2.5.4).

De uitvoering van het Strategisch Plan Vastgoed leidt in 2027 tot een stijging van de kapitaallasten met € 189.000,-. Daartegenover staat een jaarlijkse ophoging van de gemeentelijke bijdrage met € 410.000,-, conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde regionaal huisvestingsonderzoek. Het resterende verschil wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve om toekomstige fluctuaties en tekorten op te vangen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige bedrijfslasten	**12.948**	**12.113**	**13.194**	**1.081**

Tabel 7.10: overige bedrijfslasten

Communicatieapparatuur

De stijging van de kosten voor communicatieapparatuur is grotendeels het gevolg van de ontwikkelingen vanuit de IV-strategie en het inbesteden van de IT-infrastructuur (zie ook hoofdstuk 5) en zijn toe te wijzen aan benodigde hard- en software (€ 100.000,-). In het kader van informatiebeveiliging zijn licenties opgewaardeerd om te voldoen aan het vereiste beveiligingsniveau (€ 130.000,-). Daarnaast is € 79.000,- verwerkt aan prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen binnen software die direct het primaire proces ondersteunt, waaronder het

vakbekwaamheidsmanagementsysteem, Precom P2000-alarmeringen en het ERP-systeem. Het resterende verschil wordt verklaard door de toegepaste indexering.

Huisvestingskosten

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot structureel hogere kosten voor onder andere schoonmaak en groenonderhoud (€ 140.000,-) en preventief en correctief onderhoud (€ 75.000,-), zoals nader toegelicht in paragraaf 2.5.3. Het arbeidsintensieve karakter van de dienstverlening leidt ertoe dat contracten over een periode van twee jaar zijn geïndexeerd met minimaal 16%, terwijl op de bijbehorende budgetten een materiële index van 5,1% is toegepast.

De kostenontwikkeling op onderhoud is mede het gevolg van de relatief hoge leeftijd van een deel van het vastgoed, wat leidt tot een toename van het correctieve onderhoud. In combinatie met de beperkte beïnvloedbaarheid van deze kosten, staan de beschikbare budgetten onder druk.

Ook vallen de kosten voor gemeentelijke belastingen en heffingen hoger uit (€ 40.000,-). Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering.

Overige bedrijfskosten

De doorbelasting naar AZGZ stijgt ten opzichte van 2026 met € 505.000,-. Dit is grotendeels het gevolg van de extra kosten die voortvloeien uit de IV-strategie en overige uitzettingen.

Om in 2027 de basis op het gebied van informatieveiligheid op orde te hebben, richt VRGZ zich op de landelijke aanbesteding en regionale implementatie van een Security Operations Centre (SOC, zie ook paragraaf 5.3). Daarnaast vinden in het kader van de IV-strategie security scans plaats en wordt specialistische expertise ingehuurd (€ 540.000,-).

De kosten stijgen verder door het lidmaatschap van het NIPV, vakbondsbijdragen en arbeidshygiëne. De bijdrage aan het NIPV, dat veiligheidsregio's ondersteunt met kennis, onderzoek, opleidingen en innovatie valt hoger uit dan in de begroting 2026 door uitbreiding van de dienstverlening. De overige stijging betreft reguliere indexatie.

Bedragen x € 1.000,-

Rentebaten en -lasten	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Rentebaten	-1.046	-805	-856	-51
Rentelasten	974	1.092	1.432	340
Totaal rentebaten en -lasten	**-72**	**287**	**576**	**289**

Tabel 7.11: rentebaten en -lasten

De rentelasten stijgen vanaf 2027 als gevolg van het aantrekken van een aanvullende lening van naar verwachting € 10 miljoen ter financiering van de geplande investeringsopgave in materieel en vastgoed. Dit bedrag is na aftrek van de intern doorbelaste rente.

Bedragen x € 1.000,-

Mutaties reserves	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Toevoegingen reserves	367	0	221	221
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	-610
Totaal mutaties reserves	**317**	**1.229**	**398**	**-831**

Tabel 7.12: mutaties reserves

In 2026 valt de bestemde reserve voor de korting op de BDuR vrij (€ 610.000,-). Om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het opbouwen van een egalisatiereserve (€ 221.500,-, zie ook paragraaf 4.8). Deze dotatie is noodzakelijk om de in de komende jaren te verwachten tekorten als gevolg van de nieuwbouw te kunnen opvangen en om de uitvoering van het huisvestingsplan te borgen.

Meerjarige mutaties

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Hiervoor is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,-, het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur wordt tot en met 2032 jaarlijks € 410.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van de kosten voor de uitvoering van het huisvestingsplan en de realisatie van nieuwe kazernes.

Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere indexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten (zie ook paragraaf 2.5.3). Deze ontwikkeling heeft een duidelijk meerjarig karakter. De kapitaallasten op materieel laten een cumulatieve stijging zien van € 500.000,- per jaar tot en met 2030. In eerdere jaren zijn investeringen uitgesteld en is de levensduur van materieel verlengd, waardoor deze kostenontwikkeling lange tijd niet zichtbaar was. Hoewel de stijgende kosten in eerdere beleidsdocumenten zijn gesignaleerd, zijn deze tot op heden niet structureel financieel vertaald.

IV-strategie

Op basis van de eerder geschetste visie heeft de VRGZ een IV-strategie ontwikkeld om te komen tot een digitale organisatie die robuust, wendbaar, veilig en toekomstbestendig is. Doel is dat de VRGZ onder alle omstandigheden betrouwbaar kan handelen en de maatschappelijke veiligheid kan waarborgen. Er is daarbij gekozen voor één centrale, samenhangende aanpak voor de periode 2026-2030. In de huidige programmabegroting is conform besluit van het Algemeen Bestuur scenario 2 van de IV-strategie financieel verwerkt. Deze strategie kent een oplopend karakter, zodat gefaseerd kan worden toegegroeid naar het noodzakelijke niveau. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage stijgt van € 2.562.000,- in 2027 naar € 4.088.000,- in 2030.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2027 dat voor de GHOR aangemerkt wordt bedraagt € 2.160.000,-.

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	1.346	285	800	800	800	800
Overige opbrengsten	578	485	441	441	441	441
Totaal baten	**37.250**	**37.359**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Lasten						
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	31.532	31.532	31.532
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	1.726	1.726	1.726
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	7.571	7.571	7.571
Totaal lasten	**36.910**	**37.359**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Saldo van baten en lasten	**340**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**340**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.13: baten en lasten programma RAV

7.3.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2027 en de begroting 2026. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in bijlage 8.3.2 Begrotingsverschuivingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dit betekent dat de begroting vooruitloopt op de vaststelling van het budget. De budgetten voor 2027 worden vastgesteld in het najaar 2026. Als gevolg van de afspraken die gemaakt worden met de zorgverzekeraars worden mogelijk aanpassingen gedaan in de begroting. Na vaststelling van de budgetten worden alleen budgettair neutrale begrotingsverschuivingen doorgevoerd, de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	2.999
Rijksbijdragen	1.346	285	800	515
Overige opbrengsten	578	485	441	-44
Totaal baten	**37.250**	**37.359**	**40.829**	**3.470**

Tabel 7.14: baten programma RAV

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Budget aanvaardbare kosten	**35.326**	**36.589**	**39.588**	**2.999**

Tabel 7.15: budget aanvaardbare kosten

Het Budget aanvaardbare kosten (BAK) stijgt in de begroting 2027 met € 2.999.000,-. Het BAK is aangepast aan de afspraken die met de zorgverzekeraars zijn gemaakt voor 2026 en de index is toegepast.

Voor de begroting 2027 is uitgegaan van een indexering van 2,68% op de personele kosten en 2,5% voor de materiële kosten. Daarnaast is de definitieve index van 2025 verwerkt in de begroting. In de begroting 2026 is uitgegaan van de voorlopige indexcijfers voor 2025; 4,18% voor personeel en 1,82% voor materiele kosten. De definitieve indexcijfers van 2025 zijn 5,18% voor personele kosten en 4,25% voor materiele kosten. Het aanpassen en toepassen van de index leidt tot een verhoging van € 1.542.000,-. De afspraken die gemaakt zijn met de zorgverzekeraars leiden tot een stijging in het budget van € 1.456.000,-. Deze stijging komt door afspraken die gemaakt zijn voor specialistisch vervoer voor GGZ-cliënten. Een onderaannemer die gespecialiseerd is in dit soort vervoer verzorgt deze ritten. De meerkosten die hiermee gepaard gaan worden vergoed door de zorgverzekeraar.

Daarnaast worden ambulances uitgerust met apparatuur voor troponinebepaling[9]. Patiënten met hartklachten kunnen door deze bepaling vaker thuis worden behandeld. De kosten voor verbruiksmaterialen van de troponinebepaling zijn opgenomen in de begroting. Ook is er een extra vergoeding voor de loonkosten van ambulancepersoneel. Bij de bekostiging van salarissen wordt per 2026 uitgegaan van schaal 60 trede 12, passend bij de daadwerkelijke lonen. Dit resulteert in een hogere S&B vergoeding.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Rijksbijdragen	**1.346**	**285**	**800**	**515**

Tabel 7.16: rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn in de begroting 2027 verhoogd met € 515.000,-. Hier valt de subsidie voor de FLO-regeling onder. 95% van de kosten die gemaakt worden voor de FLO (€ 542.000,-) worden vergoed via een subsidie vanuit het ministerie. Voorgaande jaren zijn de kosten voor de FLO gestegen. Om deze reden worden hogere inkomsten verwacht vanuit rijksbijdragen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige opbrengsten	**578**	**485**	**441**	**-44**

Tabel 7.17: overige opbrengsten

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten uit de samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgenomen. Dit is een samenwerking op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. De verwachting is dat de hoogte van het bedrag € 44.000,- lager is dan in voorgaande jaren.

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	1.897
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	-71
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	1.644
Totaal lasten	**36.910**	**37.359**	**40.829**	**3.470**

Tabel 7.18: lasten

[9] *Een troponinebepaling is een bloedtest die laat zien of de hartspier schade heeft. Komt het eiwit troponine in het bloed voor, dan kan dat wijzen op een hartinfarct. Is de waarde normaal, dan kan iemand soms veilig thuisblijven.*

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	**28.668**	**29.635**	**31.532**	**1.897**

Tabel 7.19: personeelslasten

De personeelskosten stijgen in de begroting 2027 harder dan de index van 2,68%. Dit komt door een toename in de kosten voor uitzendkrachten. De kosten voor eigen personeel stijgen weliswaar met 2,68% als gevolg van de loonindex, maar door krapte op de arbeidsmarkt is de formatie niet volledig. Hierdoor is de inhuur van uitzendkrachten noodzakelijk om het aantal afgesproken diensten te kunnen leveren voor zowel de rijdende dienst als de meldkamer. De verwachting is dat hier ook in 2027 sprake van zal zijn. De begroting voor de eigen formatie en uitzendkrachten is om deze reden aangepast op het beeld van voorgaande jaren.

Om de formatie zo goed mogelijk in te vullen wordt veel ingezet op het opleiden en behouden van medewerkers. Het faciliteren van deze opleidingen leidt tot hogere kosten. Daarnaast zijn de kosten voor de aanschaf en het wassen van kleding voor ambulancemedewerkers in de laatste jaren gestegen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Kapitaallasten	**1.628**	**1.797**	**1.726**	**-71**

Tabel 7.20: kapitaallasten

De kapitaallasten zijn in 2027 € 71.000,- lager dan in de begroting 2026. Dit komt door het doorschuiven van investeringen van 2025 en 2026 naar latere jaren. Door het doorschuiven van investering zijn de afschrijvingskosten in 2027 lager dan in de begroting is opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige bedrijfslasten	**6.614**	**5.927**	**7.571**	**1.644**

Tabel 7.21: overige bedrijfslasten

Wagenpark en werkmaterieel

In de begroting 2027 stijgen de kosten voor het wagenpark en werkmaterieel met € 171.000,-. Dit is te wijten aan de stijgende prijzen voor onderhoud aan de voertuigen.

Communicatieapparatuur

Door de ingebruikname van nieuwe softwarepakketten en -licenties stijgen de kosten in de begroting 2027 met € 310.000,-. Met deze nieuwe softwarepakketten kan AZGZ de ambulances beter positioneren en spreiden over de regio om zo de aanrijtijden te verbeteren.

Onderhoudskosten voor ICT-apparatuur en overige kleine aanschaffingen van ICT- en communicatiemiddelen leiden tot een stijging in het budget van € 25.000,-.

Overige bedrijfskosten

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 505.000,-). Dit wordt veroorzaakt door uitbreidingen in informatievoorziening om te kunnen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.
Daarnaast maakt AZGZ gebruik van een onderaannemer voor het GGZ-vervoer. De laatste jaren is een stijging te zien in het aantal GGZ-ritten, waardoor de keuze gemaakt is om deze ritten door een gespecialiseerde vervoerder te laten rijden. Dit leidt tot hogere kosten (€ 270.000,-) en zorgt voor een betere dekking voor het spoedvervoer in de regio. Andere advieskosten, zoals kosten rondom de HKZ-audit, NEN7510, Push-to-Talk en andere projecten, zorgen voor een stijging van € 200.000,-.
Kosten voor medische zaken en onderhoud aan medische apparatuur zijn gestegen. In de begroting 2027 leidt dit tot een verhoging van het budget met € 155.000,-.

7.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	61.156	61.123	82.058	88.722	93.750	88.936
Vlottende activa						
Debiteuren	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273
Debiteuren openbare lichamen	170	170	170	170	170	170
Uitzettingen Rijksschatkist	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201
Overige vorderingen	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992
Nog in tarieven te verrekenen	0	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	2.060	0	0	0	0
	20.636	**22.696**	**20.636**	**20.636**	**20.636**	**20.636**
Liquide middelen	143	143	143	143	143	143
Overlopende activa	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397
Totaal	**83.332**	**85.359**	**104.234**	**110.898**	**115.926**	**111.112**

Passiva	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Passiva						
*Eigen vermogen**						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.547	2.887	2.887	2.887	2.887	2.887
Subtotaal programma RAV	**2.547**	**2.887**	**2.887**	**2.887**	**2.887**	**2.887**
Algemene reserve C&R	3.197	2.617	1.069	1.069	1.069	1.069
Duurzaamheid	40	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve vastgoed	0	0	221	221	221	221
Versterking crisisbeheersing	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607
Herziening MJOP	1.317	698	79	0	0	0
Incidentele dekking korting BDuR	610	0	0	0	0	0
Subtotaal programma C&R	**6.771**	**4.922**	**2.976**	**2.897**	**2.897**	**2.897**
Resultaat	182	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	**9.500**	**7.809**	**5.863**	**5.784**	**5.784**	**5.784**
Voorzieningen						
Groot onderhoud	3.710	2.875	1.304	1.814	2.186	2.108
Niet-actieven	1.064	517	192	73	15	0
Verlofsparen	4.048	4.148	4.248	4.348	4.448	4.548
	8.822	**7.540**	**5.744**	**6.235**	**6.649**	**6.656**
Langlopende leningen	53.000	58.000	67.500	67.000	66.500	66.000
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	13.117	19.869	24.983	20.662
Kortlopende schulden	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508
Overlopende passiva	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502
Totaal	**83.332**	**85.359**	**104.234**	**110.898**	**115.926**	**111.112**
EMU-saldo **	**3.687**	**-2.900**	**-24.677**	**-6.252**	**-4.614**	**4.820**

Tabel 7.22: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2026 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2025 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2026	Storting 2027	Onttrekking 2027	Verwachting ultimo 2027	2028	2029	2030
Algemene reserve C&R	2.617	0	1.548	1.069	1.069	1.069	1.069
Reserve aanvaardbare kosten	2.887	0	0	2.887	2.887	2.887	2.887
Egalisatiereserve vastgoed	0	221	0	221	221	221	221
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing *	1.607	0	0	1.607	1.607	1.607	1.607
Bestemde reserve herziening MJOP	698	0	619	79	0	0	0
Bestemde reserve incidentele dekking korting BDuR	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	**7.809**	**221**	**2.167**	**5.863**	**5.784**	**5.784**	**5.784**

Tabel 7.23: stand en verloop reserves

Het negatieve resultaat over 2027 van € 1.548.000,- wordt ten laste gebracht van de algemene reserve C&R (zie ook paragraaf 2.5.3).

De exacte jaarlijkse uitnutting van de bestemde reserve versterking crisisbeheersing is lastig te voorspellen. Vaststaat echter dat deze middelen de komende jaren worde ingezet voor de versterking van de crisisorganisatie en de uitvoering van de IV-strategie. De onderliggende opgaven zijn bestuurlijk vastgesteld en leiden onvermijdelijk tot toekomstige uitgaven. In 2026 is een concreet bestedingsplan beschikbaar, de definitieve invulling is echter afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming rond de begroting 2027.

De jaarlijkse toevoeging aan of onttrekking uit de egalisatiereserve is afhankelijk van diverse variabelen, zoals het vervangingsjaar en de hoogte van de investering. Vanwege deze onzekerheden zijn in de meerjarenraming geen mutaties opgenomen in de tabel.

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2026	Storting 2027	Onttrekking 2027	Verwachting ultimo 2027	2028	2029	2030
Voorziening groot onderhoud	2.875	1.953	3.524	1.304	1.814	2.186	2.108
Voorziening niet actieven	517	0	325	192	73	15	0
Voorziening verlofsparen	4.148	200	100	4.248	4.348	4.448	4.548
Totaal voorzieningen	**7.540**	**2.153**	**3.949**	**5.744**	**6.235**	**6.649**	**6.656**

Tabel 7.24: stand en verloop voorzieningen

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ Bedragen * € 1.000,-	2027	2028	2029	2030
Vrijval reserve herziening MJOP	619	79	0	0
Totaal incidentele baten	**619**	**79**	**0**	**0**
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo incidentele baten en lasten	**619**	**79**	**0**	**0**

Tabel 7.25: incidentele baten en lasten VRGZ

7.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begroting 2026	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	111	990	1.101	1.100	0	1.073	32
Vakbekwaamheidsmiddelen	0	0	0	0	63	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)							
Ademlucht	198	0	198	513	0	2.467	100
Repressieve kleding	284	160	444	197	177	459	4
Totaal PBM	482	160	642	710	177	2.926	104
Voer- en vaartuigen							
Voertuigen	289	2.098	2.387	4.313	9.446	6.080	1.645
Bepakkingen voertuigen	100	355	455	936	965	118	0
Vaartuigen	0	705	705	565	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	45	45	134	0	0	0
Containers	0	0	0	0	1.050	0	0
Totaal voertuigen	389	3.203	3.592	5.948	11.461	6.198	1.645
Totaal sector Brandweer	**982**	**4.353**	**5.335**	**7.758**	**11.701**	**10.197**	**1.781**
Sector Risico- en crisisbeheersing							
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	60	0	60	26	20	15	0
Totaal sector Risico- en crisisbeheersing	**60**	**0**	**60**	**26**	**20**	**15**	**0**

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begr 2026	Gew. begr. 2026	Begr 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector RAV							
Automatisering	158	0	158	0	0	0	20
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	80	80	122	0	70	0
Repressieve kleding	280	0	280	400	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	213	60	273	5	0	1.573	1.440
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	460	2.078	2.538	2.438	1.173	2.023	707
Totaal sector RAV	**1.111**	**2.218**	**3.329**	**2.965**	**1.173**	**3.666**	**2.167**
Ondersteunende diensten							
Automatisering	427	489	916	785	587	1.262	414
Inventaris	67	128	195	131	133	136	139
Voertuigen	`0	0	0	0	0	43	0
Vastgoed							
Verbouwingen	75	244	319	2.497	149	152	155
Gebouwen	0	0	0	5.200	2.660	0	0
Terreinen	0	0	0	1.250	0	0	1.700
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	**569**	**861**	**1.430**	**9.863**	**3.529**	**1.593**	**2.408**
Totaal investeringsplanning	**2.722**	**7.432**	**10.154**	**20.612**	**16.423**	**15.471**	**6.359**

Tabel 7.26: investeringsplanning

8

Bijlagen

8 Bijlagen

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om met ingang van 2027 de verdeling van de gemeentelijke bedrage over de gemeenten te baseren op het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds (zie ook paragraaf 2.5.1). Dit leidt tot onderstaande herverdeling. Voor de eerste 5 jaren is een niet-lineair ingroeimodel van toepassing.

Gemeenten	Aandeel subcluster Gemeentefonds	Bijdrage 2026	Correctie nieuwe verdeel systematiek	Bijdrage na herverdeling
Berg en Dal	5.77%	3.117.319	-5.753	3.111.566
Beuningen	4.23%	1.895.417	386.142	2.281.559
Buren	4.88%	2.878.319	-246.900	2.631.419
Culemborg	4.86%	2.636.738	-14.663	2.622.075
Druten	3.30%	1.453.536	327.603	1.781.139
Heumen	2.68%	1.623.883	-180.781	1.443.102
Maasdriel	4.35%	2.369.157	-22.122	2.347.035
Neder-Betuwe	3.71%	2.182.799	-180.051	2.002.748
Nijmegen	35.26%	18.738.865	280.460	19.019.325
Tiel	6.73%	3.566.205	62.692	3.628.897
West Betuwe	8.72%	5.325.396	-622.893	4.702.503
West Maas en Waal	3.66%	1.937.741	38.974	1.976.715
Wijchen	6.46%	3.428.668	58.838	3.487.506
Zaltbommel	5.39%	2.791.475	118.454	2.909.929
Totaal	**100,00%**	**53.945.518**	**0**	**53.945.518**

Tabel 8.1: overzicht herverdeling gemeentelijke bijdrage

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage na herverde-ling	Ingroei bijdrage 2027	Index 2027 (1,05%)	Nazorg en PTSS	Vervanging vastgoed	Extreme prijs stijgingen	Kapitaal lasten materieel	Rente lasten	IV-strategie	Licenties kantoor automa-tisering	Vakbe kwaam heid	Bijdrage 2027
Berg en Dal	5.77%	3.111.566	0	32.671	3.461	23.649	26.936	23.072	16.439	147.776	7.499	23.072	3.416.141
Beuningen	4.23%	2.281.559	-289.064	23.956	2.538	17.340	19.751	16.918	12.054	108.357	5.498	16.918	2.215.825
Buren	4.88%	2.631.419	116.750	27.630	2.926	19.999	22.780	19.512	13.902	124.972	6.341	19.512	3.005.743
Culemborg	4.86%	2.622.075	6.062	27.532	2.916	19.928	22.699	19.442	13.853	124.529	6.319	19.442	2.884.797
Druten	3.30%	1.781.139	-223.534	18.702	1.981	13.537	15.419	13.207	9.410	84.590	4.292	13.207	1.731.950
Heumen	2.68%	1.443.102	70.972	15.153	1.605	10.968	12.493	10.700	7.624	68.536	3.478	10.700	1.655.331
Maasdriel	4.35%	2.347.035	5.277	24.644	2.610	17.838	20.318	17.403	12.400	111.466	5.656	17.403	2.582.050
Neder-Betuwe	3.71%	2.002.748	107.948	21.029	2.228	15.221	17.338	14.850	10.581	95.115	4.826	14.850	2.306.734
Nijmegen	35.26%	19.019.325	0	199.703	21.154	144.552	164.648	141.026	100.481	903.273	45.834	141.026	20.881.022
Tiel	6.73%	3.628.897	0	38.103	4.036	27.581	31.415	26.908	19.172	172.345	8.745	26.908	3.984.110
West Betuwe	8.72%	4.702.503	222.416	49.376	5.230	35.740	40.709	34.869	24.844	223.333	11.332	34.869	5.385.221
West Maas en Waal	3.66%	1.976.715	0	20.756	2.199	15.024	17.112	14.657	10.442	93.879	4.764	14.657	2.170.205
Wijchen	6.46%	3.487.506	0	36.619	3.879	26.507	30.191	25.859	18.425	165.630	8.404	25.859	3.828.879
Zaltbommel	5.39%	2.909.929	-16.827	30.554	3.237	22.116	25.191	21.577	15.373	138.199	7.012	21.577	3.177.938
Totaal	**100,00%**	**53.945.518**	**0**	**566.428**	**60.000**	**410.000**	**467.000**	**400.000**	**285.000**	**2.562.000**	**130.000**	**400.000**	**59.225.946**

Tabel 8.2: overzicht gemeentelijke bijdrage 2027

** betreft het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds uit de meicirculaire 2025*

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2027	Mutatie ingroei bijdrage 2028	Nacalculatie Index 2025	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2028
Berg en Dal	5.77%	3.416.141	0	89.302	23.649	28.840	31.147	47.759	3.636.838
Beuningen	4.23%	2.215.825	76.070	65.480	17.340	21.147	22.839	35.019	2.453.720
Buren	4.88%	3.005.743	-33.527	75.522	19.999	24.389	26.341	40.389	3.158.856
Culemborg	4.86%	2.884.797	0	75.255	19.928	24.303	26.247	40.246	3.070.776
Druten	3.30%	1.731.950	55.883	51.119	13.537	16.509	17.829	27.339	1.914.166
Heumen	2.68%	1.655.331	-20.381	41.417	10.968	13.375	14.446	22.150	1.737.306
Maasdriel	4.35%	2.582.050	0	67.360	17.838	21.754	23.494	36.024	2.748.520
Neder-Betuwe	3.71%	2.306.734	-31.000	57.478	15.221	18.563	20.048	30.740	2.417.784
Nijmegen	35.26%	20.881.022	0	545.854	144.552	176.283	190.385	291.924	22.230.020
Tiel	6.73%	3.984.110	0	104.149	27.581	33.635	36.326	55.699	4.241.500
West Betuwe	8.72%	5.385.221	-63.872	134.962	35.740	43.586	47.072	72.178	5.654.887
West Maas en Waal	3.66%	2.170.205	0	56.732	15.024	18.321	19.787	30.340	2.310.409
Wijchen	6.46%	3.828.879	0	100.091	26.507	32.324	34.910	53.529	4.076.240
Zaltbommel	5.39%	3.177.938	16.827	83.515	22.116	26.971	29.129	44.664	3.401.160
Totaal	**100,00%**	**59.225.946**	**0**	**1.548.236**	**410.000**	**500.000**	**540.000**	**828.000**	**63.052.182**

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Let op: de in de tabel opgenomen mutatie van de ingroeibijdrage wijkt af van de ingroeibijdrage zoals weergegeven in het Eindrapport kostenverdeelsleutel VRGZ. In de tabel is de jaar-op-jaar mutatie verwerkt, omdat de uitkomst anders niet rekenkundig aansluit bij de in het eindrapport vastgestelde uitgangspunten. **Per saldo** sluit de ingroeibijdrage wel aan bij de bedragen uit de ingroeitabel in het eindrapport.

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2028	Mutatie ingroei bijdrage 2029	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2029	Mutatie ingroei bijdrage 2030	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten	IV-strategie	Bijdrage 2030
Berg en Dal	5.77%	3.636.838	0	23.649	28.840	4.557	24.687	3.718.571	0	23.649	28.840	15.573	3.786.633
Beuningen	4.23%	2.453.720	76.069	17.340	21.147	3.341	18.102	2.589.719	76.069	17.340	21.147	11.419	2.715.694
Buren	4.88%	3.158.856	-29.736	19.999	24.389	3.854	20.877	3.198.239	-29.736	19.999	24.389	13.170	3.226.061
Culemborg	4.86%	3.070.776	0	19.928	24.303	3.840	20.803	3.139.650	0	19.928	24.303	13.124	3.197.005
Druten	3.30%	1.914.166	55.884	13.537	16.509	2.608	14.132	2.016.836	55.884	13.537	16.509	8.915	2.111.681
Heumen	2.68%	1.737.306	-18.076	10.968	13.375	2.113	11.450	1.757.136	-18.076	10.968	13.375	7.223	1.770.626
Maasdriel	4.35%	2.748.520	0	17.838	21.754	3.437	18.621	2.810.170	0	17.838	21.754	11.747	2.861.509
Neder-Betuwe	3.71%	2.417.784	-27.493	15.221	18.563	2.933	15.890	2.442.898	-27.493	15.221	18.563	10.024	2.459.213
Nijmegen	35.26%	22.230.020	0	144.552	176.283	27.853	150.898	22.729.606	0	144.552	176.283	95.193	23.145.634
Tiel	6.73%	4.241.500	0	27.581	33.635	5.314	28.791	4.336.821	0	27.581	33.635	18.163	4.416.200
West Betuwe	8.72%	5.654.887	-56.648	35.740	43.586	6.887	37.309	5.721.761	-56.648	35.740	43.586	23.536	5.767.975
West Maas en Waal	3.66%	2.310.409	0	15.024	18.321	2.895	15.683	2.362.332	0	15.024	18.321	9.894	2.405.571
Wijchen	6.46%	4.076.240	0	26.507	32.324	5.107	27.670	4.167.848	0	26.507	32.324	17.455	4.244.134
Zaltbommel	5.39%	3.401.160	0	22.116	26.971	4.261	23.087	3.477.595	0	22.116	26.971	14.564	3.541.246
Totaal	**100,00%**	**63.052.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**79.000**	**428.000**	**64.469.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**270.000**	**65.649.182**

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Toelichting op de wijzigingen

Index 2027

De reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van de in de financiële spelregels genoemde rekenmethodiek (zie paragraaf 8.5).

Nazorg en PTSS

Om medewerkers de zorg te bieden die zij verdienen na impactrijke gebeurtenissen, is het belangrijk dat er binnen de organisatie één vast aanspreekpunt beschikbaar komt waar medewerkers terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werkgerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Aanvullend op de landelijke bijdrage PTSS vraagt dit om een structurele uitzetting van 0,5fte voor een casemanager (€ 60.000,-, zie ook paragraaf 4.7).

Vervanging vastgoed

Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille conform de in april 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,-, oplopend naar € 2.460.000,- in 2032 (zie paragraaf 4.8).

Extreme prijsstijgingen

VRGZ volgt voor indexering de BRN-systematiek, maar doordat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie ontstaat structurele scheefgroei wanneer de werkelijke inflatie hoger uitvalt dan de gehanteerde index. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen, terwijl deze kosten in alle onderdelen van de organisatie met 17% tot 120% zijn gestegen. De organisatie kan deze cumulatieve prijsstijgingen niet langer binnen de bestaande middelen opvangen, mede doordat grote kostenposten materieel worden geclassificeerd maar feitelijk aan een personele index zijn blootgesteld (zie toelichting paragraaf 2.5.3).

De uitzonderlijk gestegen prijzen op het gebied van onder andere preventief en correctief onderhoud, schoonmaakkosten, groenonderhoud, gemeentelijk belastingen, software en het lidmaatschap NIPV leiden tot een structurele uitzetting van € 467.000,- (zie toelichting paragraaf 7.1.1).

Kapitaallasten wagenpark en materieel

De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel stijgen aanzienlijk harder dan de reguliere prijsindexatie met materiële prijsstijgingen van 40% tot 120% op onder andere tankautospuiten,

redvoertuigen en dienstvoertuigen. Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele veiligheidsrisico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,-, oplopend naar € 1.900.000,- in 2030). In voorgaande jaren is het structurele tekort gemaskeerd doordat, via weloverwogen keuzes en het uitstellen van vervangingsinvesteringen, incidentele voordelen zijn gerealiseerd. Deze werkwijze is echter niet langer houdbaar zonder het minimale kwaliteitsniveau aan te tasten.

Rentelasten

Ten behoeve van de stijgende investeringsbehoefte is het aantrekken van aanvullende financiering noodzakelijk. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast van € 285.000,-.

IV-strategie

De VRGZ moet voldoen aan aangescherpte eisen voor informatiebeveiliging (zoals NIS2/BIO2, NEN7510 en AVG), terwijl meerdere organisatieonderdelen hier nog niet aan voldoen. Tegelijkertijd verplichten het landelijke Masterprogramma Informatievoorziening, de vitaalverklaring, het coalitieakkoord en de accountantsverklaring de VRGZ om structureel haar digitale weerbaarheid te versterken. Dit betreft een autonome ontwikkeling omdat deze verplichtingen en normen extern opgelegd worden door wetgeving, landelijke programma's, audits en de vitale-aanbiederstatus. Het betreft ontwikkelingen waar de VRGZ geen directe invloed op heeft, maar die wel noodzakelijke aanpassingen binnen de organisatie vereisen. Scenario 2 van de IV-strategie betreft slechts het op orde brengen en houden van de basis. Scenario 3 van de IV-strategie bevat beleidskeuzes. Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van de organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 IV-strategie voor 2026-2030 bestuurlijk vastgesteld. Dit leidt tot een kostenuitzetting op het gebied van personeel, software en infrastructuur van € 2.562.000,- oplopend naar € 4.088.000,- in 2030 (zie ook paragraaf 5.2).

Licenties kantoorautomatisering

Dit betreft de kostenuitzetting voor licenties ten behoeve van kantoorautomatisering (€ 130.000,-, zie ook paragraaf 5.3). Met deze investering verbeteren we zowel de veiligheid als de functionaliteit van onze licenties, zodat dit aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving blijft voldoen. Voor de aankoop van de nieuwe licenties sluiten wij aan bij een landelijke aanbesteding.

Vakbekwaamheid brandweer

Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere

budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar. Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk (€ 400.000,-, zie paragraaf 4.5).

Nacalculatie index 2025

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat incidenteel resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028 en is vooruitlopend daarop verwerkt in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028.

Herziening MJOP

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

8.2 Baten en lasten per taakveld

8.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.597	5.991	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Overhead	3.687	26.010	-22.323	4.249	26.246	-21.997	8.113	32.497	-24.384
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**104.391**	**104.526**	**-135**	**106.488**	**108.139**	**-1.651**	**116.935**	**118.881**	**-1.946**
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	**104.708**	**104.526**	**182**	**107.717**	**108.139**	**-422**	**117.333**	**118.881**	**-1.548**

Tabel 8.4: baten en lasten per taakveld VRGZ

8.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	36.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Overhead	8.113	32.497	-24.384	8.113	33.956	8.113	34.794	8.113	35.474
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**116.935**	**118.881**	**-1.946**	**120.761**	**120.840**	**122.178**	**122.178**	**123.358**	**123.358**
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	**117.333**	**118.881**	**-1.548**	**120.840**	**120.840**	**122.178**	**122.178**	**123.358**	**123.358**

Tabel 8.5: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

8.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.596	5.992	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Overhead	3.687	20.369	-16.682	4.249	20.895	-16.646	4.457	24.288	-19.832
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**67.141**	**67.616**	**-475**	**69.128**	**70.778**	**-1.650**	**76.106**	**78.052**	**-1.946**
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	**67.458**	**67.616**	**-158**	**70.357**	**70.778**	**-421**	**76.504**	**78.052**	**-1.548**

Tabel 8.6: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

8.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Overhead	4.457	24.288	-19.830	4.458	25.747	4.458	26.585	4.458	27.265
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**76.106**	**78.052**	**-1.945**	**79.932**	**80.011**	**81.349**	**81.349**	**82.529**	**82.529**
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	**76.504**	**78.052**	**-1.548**	**80.011**	**80.011**	**81.349**	**81.349**	**82.529**	**82.529**

Tabel 8.7: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

8.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.640	-5.640	0	5.350	-5.350	3.656	8.209	-4.553
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**37.250**	**36.910**	**340**	**37.359**	**37.359**	**0**	**40.829**	**40.829**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**37.250**	**36.910**	**340**	**37.359**	**37.359**	**0**	**40.829**	**40.829**	**0**

Tabel 8.8: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

8.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	32.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	3.656	8.209	-4.553	3.656	8.209	3.656	8.209	3.656	8.209
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**40.829**	**40.829**	**0**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**40.829**	**40.829**	**0**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**

Tabel 8.9: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

8.3 Begrotingsverschuivingen 2026

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2026 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen.

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal.

8.3.1 Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Rijksbijdragen	9.712	0	9.712
Gemeentelijke bijdragen	53.946	0	53.946
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.249	0	4.249
Overige opbrengsten	1.242	-20	1.222
Totaal baten	**69.149**	**-20**	**69.129**
Lasten			
Personeelslasten	51.043	119	51.162
Kapitaallasten	7.217	0	7.217
Wagenpark	2.462	0	2.462
Communicatieapparatuur	3.132	35	3.167
Huisvestingskosten	5.087	0	5.087
Overige bedrijfskosten	1.330	-174	1.156
Onvoorzien	242	0	242
Rentebaten en -lasten	287	0	287
Totaal lasten	**70.800**	**20**	**70.780**
Saldo van baten en lasten	**-1.651**	**0**	**-1.651**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.229	0	1.229
Resultaat	**-422**	**0**	**-422**

Tabel 8.10: begrotingsverschuivingen 2026 C&R

8.3.2 Begrotingsverschuivingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	36.589	0	36.589
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	485	0	485
Totaal baten	**37.359**	**0**	**37.359**
Lasten			
Personeelslasten	29.627	8	29.635
Kapitaallasten	1.797	0	1.797
Wagenpark	1.149	0	1.149
Communicatieapparatuur	498	0	498
Huisvestingskosten	3	0	3
Overige bedrijfskosten	4.285	-8	4.277
Totaal lasten	**37.359**	**0**	**37.359**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Tabel 8.11: begrotingsverschuivingen 2026 RAV

8.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,66	0,66	0,67	0,67	0,67	0,67
Bezetting	0,66	0,61	0,64	0,64	0,64	0,64
Apparaatskosten	116	120	132	136	138	140
Externe inhuur	7%	2%	2%	2%	2%	2%
Overhead	25%	23%	25%	27%	26%	26%

Tabel 8.12: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,42	0,41	0,40	0,40	0,40	0,40
Bezetting	0,38	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34
Apparaatskosten	63	64	69	69	69	69
Externe inhuur	10%	3%	8%	8%	8%	8%
Overhead	15%	14%	11%	11%	11%	11%

Tabel 8.13: beleidsindicatoren programma RAV

8.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

8.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud;
- dit betekent dat het management van VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren;
- daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden;

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

- **Loonindex**

Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

- **Materiële index**

Ook voor de materiële index wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

- **Verhouding loonindex/materiële index**

VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. VRGZ begroot de post onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorziene voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door VRGZ de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij VRGZ is bedoeld voor:

a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;

b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

8.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingkosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[10]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / 7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 10 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

[10] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[10]
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / 15
MCU	4 / 8
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	7
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 8.14: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio

Brandweerzorg	Art 3, eerste lid Wvr: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	Art. 10 Wvr a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. Art. 25 Wvr: De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen. f. de brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Art 46 en 49 Wvr: Het verschaffen van informatie en het zorg dragen voor de communicatie over rampen en crisis
Geneeskundige hulpverlening	Art. 33 Wvr Organisatorische verbanden die zorg of een andere dienst verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet, zorgaanbieders als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Regionale Ambulancevoorzieningen en

	gezondheidsdiensten in die regio, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, treffen de nodige maatregelen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop. Het bestuur van de veiligheidsregio, de Regionale Ambulancevoorziening en de in die regio werkzame organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten, bedoeld in het eerste lid, maken schriftelijke afspraken over de inzet van deze organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten bij de uitvoering van hun taak en op de voorbereiding daarop.

Tabel 8.15: overzicht wettelijke en specifieke taken

Specifieke taken en niet wettelijke taken

De wet en het besluit VR is niet uitputtend in de taakbeschrijving van de veiligheidsregio. Hieronder zijn de belangrijkste taken opgesomd die afgeleid zijn van de wet en via expliciete besluiten c.q. het regionaal beleidsplan 2024-2027 zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio. Het betreft:

- adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crisis en de gevolgen op de leefomgeving in de regio Gelderland-Zuid;
- adviseren bij regiogrensoverschrijdende risico's en effecten, in samenwerking met buurregio's, onder meer op het gebied van evenementenveiligheid en in het kader van de Omgevingswet;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij incidentbestrijding, risico- en crisisbeheersing;
- het sluiten van convenanten met de politie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid;
- bestuurlijk platform voor sociaal-maatschappelijke veiligheidsthema's voor de gemeenten in de regio, uiteraard in goede afstemming met andere gremia. VRGZ faciliteert dit platform zodat bestuurlijke afstemming kan plaatsvinden over gezamenlijke thema's;
- coördinatie en uitvoering Programma bevolkingszorg en crisiscommunicatie (vanaf invoering tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's, medio 2027, wordt dit een wettelijke taak);
- overige niet wettelijke taken:
  - bestuurlijke opdracht weerbaarheid en veerkracht;
  - het uitvoeren van brandonderzoek naar de oorzaak van de brand;
  - afhijsen van patiënten als andere hulpdiensten, zoals ambulancepersoneel, de patiënt niet veilig kunnen bereiken of verplaatsen;
  - First Responder Brandweer (AED) om zo de responstijd bij medische noodgevallen te verkorten, waardoor de overlevingskansen van slachtoffers groter worden;
  - specialistische taken; taken die de repressieve organisatie uitvoert die niet vallen onder de basisbrandweerzorg, zoals die beschreven is in het Besluit veiligheidsregio's, en die extra inzet van materieel, personeel, opleiden of oefenen vragen;

De wettelijke en afgeleide taken en bevoegdheden zijn nader uitgewerkt in artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

8.7 Begrippenlijst

a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;

c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:

   - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
   - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;

d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;

e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;

f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;

g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

8.8 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
AZO	Acute Zorgregio Oost
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CEP	Centraal Economisch Plan
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
J&V	Justitie & Veiligheid
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio’s - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
LEC	Landelijk Expertise Centrum
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NCV	Noodcommunicatievoorziening
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
P&C	Planning & Control
RRP	Regionaal Risicoprofiel
SOC	Security Operations Center

TCO	Team Collegiale Ondersteuning
UKB	Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
Vlam	Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu en (over)Morgen)
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZRP	Zorgrisicoprofiel

Zienswijzen gemeenten Gelderland-Zuid op de Kaderbrief VRGZ 2027

Op 12 november 2025 is de Kaderbrief 2027 ter zienswijze aan de raden aangeboden.
De zienswijze en opmerkingen (samengevat), inclusief een reactie van het DB VRGZ treft u hierna aan. Het overzicht is bijgewerkt tot aan de peildatum. Aandachtspunten uit de zienswijze nemen wij mee in de verdere uitwerking van de beleids- en financiële kaders voor 2027.

Resumé zienswijzen:

- Alle 14 gemeenten benoemen de 3 thema's bestuurlijke & wettelijke kaders, financiële ontwikkelingen en mogelijke ontvlechting VRGZ–GGD
- Onzekerheid rondom BDuR en weerbaarheidsmiddelen wordt breed benoemd (financiële onzekerheid, randvoorwaarden bij inzet rijksmiddelen).
- Indexering en de extra prijsstijging van €235.000 worden door meerdere gemeenten als niet-doorbelastbaar beschouwd.
- Personele inzet & PTSS-nazorg worden belangrijk gevonden, met nadruk op transparantie over structurele kosten.
- Lokale belangen (bluswater, bereikbaarheid buitengebied) komen vooral naar voren bij plattelandsgemeenten.
- Taakstelling 1,5%-/3% wordt genoemd in Rivierenland: Maasdriel, Tiel, West Betuwe. Waarbij Maasdriel en West-Betuwe vasthouden aan 1,5%
- Rechtmatigheid wordt expliciet benadrukt door vier gemeenten: Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en Zaltbommel.

14	Ontvangen zienswijzen op de Kaderbrief 2027
	Onderwerpen die terugkomen in de zienswijze
14	Bestuurlijke & wettelijke kaders (scheiding wettelijke taken/ ambities)
14	Financiële ontwikkelingen & kaders (reserves, risico's, transparantie)
14	Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD
14	Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR & middelen voor weerbaarheid
8	Methodiek indexering/ prijsstijging
12	Personele inzet & nazorg (PTSS e.d.)
7	Lokale belangen & maatwerk (bluswater, buitengebied etc.)
3	Taakstelling (bezuiniging 1,5%-/ 3%)
4	Rechtmatigheidsverantwoording
4	Nieuwe bestuursperiode (2026)

Zienswijzen gemeenten Gelderland-Zuid op de Kaderbrief VRGZ 2027

Gemeente	Zienswijze gemeente (samengevat)	Reactie DB VRGZ
D-Berg en Dal, 6-2-2026	*a. Financiële ontwikkelingen en kaders* De gemeenteraad waardeert de manier waarop de VRGZ inspeelt op actuele en landelijke beleidsontwikkelingen, maar maakt zich zorgen over de financiële onzekerheden. De korting op de Rijksbijdrage (BDuR) vormt een groot risico voor de toekomstige begroting, omdat nog onduidelijk is of deze structureel wordt. De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. *b. Onderzoek samenwerking bedrijfsvoering VRGZ GGD* De gemeenteraad vraagt om alle gemeenten te betrekken bij het onderzoek naar een mogelijke afsplitsing van de gezamenlijke bedrijfsvoering van VRGZ en GGD. Gemeenten willen tijdig inzicht in de gevolgen voor financiële efficiëntie, haalbaarheid en uitvoerbaarheid. *c. Personele inzet en nazorg* De raad ondersteunt het belang van goed werkgeverschap, inclusief PTSS-preventie en nazorg, maar vraagt om transparantie over de structurele financiële consequenties hiervan. *d. Lokale belangen en maatwerk* Tot slot benadrukt de raad het belang van lokale basisvoorzieningen, zoals bluswater en bereikbaarheid in het buitengebied. Deze mogen niet onder druk komen te staan door regionale keuzes of financiële beperkingen en moeten maatwerk blijven vragen.	a. Wij herkennen uw zorgen over de financiële onzekerheden, waaronder de korting op de BDuR. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. b. Gemeenten zijn betrokken in het proces om te komen tot besluitvorming over de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD en de VRGZ. Inzicht in financiële en organisatorische effecten, waaronder haalbaarheid, staan hierbij centraal. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. c. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van

		redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. d. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Beuningen, 11-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het belangrijk dat de voorgestelde maatregelen aansluiten op wettelijke taken, landelijke beleidsontwikkelingen en de aanstaande herziening van de Wet veiligheidsregio's. Niet anticiperen op wijzigingen kan bestuurlijke en juridische risico's veroorzaken. De raad vraagt om een duidelijk onderscheid tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities, inclusief financiële dekking voor nieuwe initiatieven. *b. Financiële kaders en ontwikkelingen* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits onderdeel van een meerjarig financieel onderbouwd plan. Door structurele kortingen op BDuR, prijsstijgingen en vastgoedkosten is een robuuste risicostrategie en reservevorming noodzakelijk. Tekorten mogen niet automatisch worden doorgerekend aan gemeenten. De raad vraagt om transparantie over reserves en een norm voor minimale reservevorming. *c. Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid* De raad heeft met zorg kennisgenomen van het onderzoek naar een mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering. Dringt eropaan om geen financiële besluiten nemen vóór er een compleet uitvoeringsplan is met varianten, impactanalyses en kostenverdeling. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten

	terechtkomen. Continuïteit van dienstverlening en uitvoering van wettelijke taken moet zijn gegarandeerd *d. Onzekerheid rond Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De raad wil geïnformeerd worden over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. Structurele uitgaven mogen niet op incidentele middelen worden gebaseerd. Rijksmiddelen moeten uitsluitend voor het toegekende doel worden gebruikt *e. Methodiek indexering* De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen binnen de vastgestelde methodiek van bijlage 1 vallen. De extra stijging van €235.000 valt buiten deze afgesproken systematiek en kan daarom niet aan gemeenten worden doorbelast.	van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
D-Buren, 5-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke Kaders* De raad vindt het belangrijk dat het voorgestelde beleid aansluit op wettelijke taken, landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Niet anticiperen op wijzigingen kan bestuurlijke en juridische risico's veroorzaken. Gemeenten moeten inzicht krijgen in de ambities, rekening houdend met de financiële mogelijkheden. Daarom vragen wij om een scheiding in de begroting tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities en transparantie over welke taken wettelijk verplicht zijn en welke extra zijn, inclusief de benodigde financiering.	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking.

	b. Financiële ontwikkelingen en kaders Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits onderbouwd met een meerjarig financieel plan. Door bezuinigingen op BDuR, prijsstijgingen en hogere vastgoedkosten is een sterke strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet met onredelijke kosten worden belast; tekorten mogen niet zomaar worden doorberekend. De gemeente benadrukt het belang van zorgvuldige realisatie van de nieuwbouw van de kazernes in Lienden en Maurik. *c. Ontvlechting Bedrijfsvoering VRGZ/GGD* De raad spreekt haar zorgen uit over het onderzoek naar een (zelfstandige) bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD en de VRGZ. Punten van zorg: Gemeenten zijn nauwelijks betrokken bij dit proces. Er ontbreekt financiële onderbouwing en inzicht in alternatieven. Risico's: verlies van schaalvoordelen, hogere overhead, verminderde flexibiliteit. Tot slot plaatst de raad vraagtekens bij de timing en uitvoerbaarheid, gezien de krapte in capaciteit, samenloop met nieuwe wetgeving en bezuinigingsopgaven. De raad vraagt om een transparante businesscase en een zorgvuldig proces voordat tot besluitvorming wordt overgegaan. *d. Onzekerheid Rijksbijdragen (BDuR) en Weerbaarheid* De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. *e. Personele Inzet en Nazorg* De raad ondersteunt het belang van goed werkgeverschap en de aandacht voor PTSS-preventie en nazorg. De raad vraagt om transparantie over de structurele kosten die hiermee gepaard gaan en hoe deze kosten over gemeenten worden verdeeld.	De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. De VRGZ handelt vanuit het belang van de gehele regio en hecht grote waarde aan een zorgvuldige en verantwoorde realisatie van nieuwe kazernes. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft het Dagelijks Bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen. e. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de

		risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap
D-Culemborg, 6-2-2026	*a. Nieuwe Bestuursperiode* Met de verkiezingen van maart 2026 in zicht vraagt de gemeente om terughoudendheid met nieuwe beleidsvoornemens. Besluitvorming over nieuwe onderwerpen moet worden doorgeschoven tot na het zomerreces van 2026. *b. Taakstelling* Gemeenten worden geconfronteerd met forse kortingen vanuit het Rijk en stijgende kosten. De eerder afgesproken structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage (€150.000 vanaf 2025) blijft leidend. Extra financiële lasten zonder dekking zijn niet acceptabel. *c. Rechtmatigheid* De raad wijst op de gevolgen van rechtmatigheidsfouten bij verbonden partijen. Wanneer een verbonden organisatie niet rechtmatig handelt, kan dit meetellen in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ wordt verzocht strikt rechtmatig te handelen, goede interne controles uit te voeren en fouten tijdig binnen het boekjaar te herstellen. Ook moet de	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Wij onderkennen de blijvende druk op gemeentelijk financiën. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat ook de VRGZ geconfronteerd met tekorten en aanvullende maatschappelijke opgaven. Gezien de landelijke bezuinigingen op kerntaken van veiligheidsregio's vanaf 2026 is verder taakstelling op dit moment niet verantwoord, nog uitvoerbaar. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. c. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring

jaarrekening tijdig worden aangeleverd en een duidelijke verantwoording bevatten.

d. Bestuurlijke en wettelijke kaders
De voorgestelde maatregelen moeten aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen. Duidelijke scheiding is nodig tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities, inclusief transparante financiële dekking, zodat gemeenten investeringen goed kunnen afwegen en beheersen.

e. Financiële ontwikkelingen
De raad steunt investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed, mits deze passen in transparant en financieel onderbouwd meerjarenplan.
Door kortingen en kostenstijgingen is een robuuste strategie voor risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van ad-hoc maatregelen noodzakelijk. Eventuele tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast aan gemeenten.

f. Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid
Gezien de complexiteit van de mogelijke ontvlechting vraagt de raad om uitstel van besluitvorming tot december 2025, nadat varianten, impactanalyses en een duidelijke kostenverdeling volledig zijn uitgewerkt. De continuïteit van dienstverlening moet zijn gegarandeerd.

g. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en Weerbaarheid
De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. De raad benadrukt dat structurele uitgaven niet mogen worden gebaseerd op incidentele middelen. Gemeenten kunnen alleen instemmen met uitgaven als rijksmiddelen daadwerkelijk zijn toegekend en niet leiden tot extra lasten. Ook vraagt de raad om duidelijke randvoorwaarden en borging dat rijksmiddelen uitsluitend worden besteed aan het

afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

d. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

e. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

f. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen.

g. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te

daarvoor bestemde doel, zodat rechtmatigheid en transparantie gewaarborgd blijven.

h. Methodiek indexering
Extreme prijsstijgingen (€235.000) vallen volgens de raad buiten de afgesproken indexeringsmethodiek en mogen niet aan gemeenten worden doorbelast. VRGZ moet deze kosten opvangen binnen de eigen financiële kaders, bijvoorbeeld door her-prioritering, om financiële discipline te waarborgen en onvoorziene lasten voor gemeenten te voorkomen.

i. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en het investeren in PTSS-preventie en nazorg. Maar vraagt wel om volledige transparantie van structurele kosten en hoe deze over gemeenten worden verdeeld. Deze kosten moeten uitsluitend betrekking hebben op wettelijke taken. Extra ambities zijn alleen aanvaardbaar als daar volledige financiële dekking voor is.

j. Lokale belangen en maatwerk
Lokale voorzieningen zoals bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid in het buitengebied moeten geborgd blijven. De raad vraagt om expliciet inzicht in borging van lokale basisvoorzieningen en maatwerk voor gemeenten met specifieke risico's (zoals Culemborg).

borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

h. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

i. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken.

In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en

		veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap j. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Druten, 5-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* Gemeenten moeten ambities kunnen afwegen binnen hun financiële ruimte. Wij verzoeken daarom om een duidelijke scheiding tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities in begroting en meerjarenraming, en bij nieuwe initiatieven volledige transparantie over welke taken wettelijk verplicht zijn en welke aanvullend, inclusief financiële dekking. Dit waarborgt dat investeringen proportioneel en beheersbaar blijven *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Gezien de structurele korting op BDuR-middelen, prijsstijgingen en extra vastgoedkosten is een robuuste strategie voor risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van ad-hoc maatregelen noodzakelijk. Gemeenten mogen niet te veel extra kosten krijgen. Het is belangrijk dat duidelijk is hoe reserves worden gebruikt. Ook moet er een duidelijke regel zijn voor hoeveel reserve minimaal nodig is. Zo houden we vertrouwen en zorgen we voor een stabiele financiële situatie. Eventuele tekorten kunnen niet automatisch worden doorberekend aan gemeenten. *c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD Gelderland-Zuid*	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats

Het mogelijke ontvlechtingsproces vraagt volgens de raad om maximale zorgvuldigheid en transparantie. Er mogen geen definitieve financiële besluiten worden genomen voordat een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan beschikbaar is, inclusief varianten, impactanalyses en een duidelijke kostenverdeling. Het is voor de raad onacceptabel dat kosten eenzijdig bij gemeenten terechtkomen. Door de hele procedure heen moet de continuïteit van de dienstverlening en de uitvoering van wettelijke taken gewaarborgd blijven.

d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De raad wijst op de structurele korting van 10 procent op de BDuR-middelen en op de onzekerheden rondom toekomstige rijksbijdragen. Hoewel het Rijk extra middelen beschikbaar stelt voor weerbaarheid en noodsteunpunten, is nog onbekend hoe deze verdeeld worden. De raad verwacht dat VRGZ gemeenten tijdig informeert over de verdeelsleutels en de wijze van verdeling. Structurele uitgaven mogen volgens de raad nooit gebaseerd zijn op incidentele middelen, tenzij die middelen daadwerkelijk zijn toegekend en niet leiden tot extra lasten. Rijksmiddelen dienen bovendien uitsluitend te worden gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt.

e. Methodiek indexering
De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen binnen de afgesproken indexeringsmethodiek vallen. De extra stijging van € 235.000 valt daar volgens de raad buiten en kan daarom niet worden doorbelast aan gemeenten. VRGZ wordt verzocht deze kosten binnen de eigen financiële kaders op te vangen, bijvoorbeeld door herprioritering, zodat financiële discipline behouden blijft en gemeenten niet worden geconfronteerd met onverwachte lasten.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en adequate ondersteuning van medewerkers, onder andere bij PTSS-

wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C

	preventie en nazorg. Wel wordt gevraagd om volledige transparantie over de structurele kosten en de wijze waarop deze worden verdeeld. De kosten moeten betrekking hebben op wettelijke taken, en aanvullende ambities komen alleen in aanmerking als hiervoor volledige financiële dekking bestaat. *g. Lokale belangen en maatwerk* De raad verzoekt de VRGZ expliciet inzicht te geven in hoe de lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting en te waarborgen dat investeringen in regionale ambities niet ten koste gaan van de operationele basis op lokaal niveau	cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Wij begrijpen de wens van de gemeenteraad om lokale belangen stevig geborgd te zien binnen de meerjarenbegroting. Daarom blijven we alert op opkomsttijden, financiële voorspelbaarheid en lokale belangen en ambities. Ook betrekken we gemeenten tijdig bij begrotingsprocessen, maar ook bij andere regionale (meerjarige) beleidsdocumenten en plannen.
D-Heumen, 3-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het essentieel dat de voorgestelde maatregelen aansluiten op landelijke beleidswijzigingen, zoals de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Afwijken van deze ontwikkelingen kan tot bestuurlijke en juridische risico's leiden. Veiligheid van inwoners moet het leidende uitgangspunt blijven, en van de veiligheidsregio wordt verwacht dat zij nieuwe ontwikkelingen kritisch blijft volgen. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden ondersteund, mits deze zijn ingebed in een transparant en meerjarig financieel plan. Door structurele kortingen op BDuR-middelen en stijgende kosten is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet ineens met extra lasten worden geconfronteerd en reserves dienen zorgvuldig en inzichtelijk te worden beheerd.	a. Wij onderschrijven het belang van het werken binnen actuele bestuurlijke en wettelijke kaders. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen nauwgezet en stemmen onze keuzes daarop af. De veiligheid van onze inwoners en allen die in onze regio vertoeven blijft daarbij leidend. Als landelijke besluiten gevolgen hebben voor de VRGZ en haar gemeenten, informeren wij u als raad tijdig via de reguliere beleids- en/of begrotingscyclus. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

	c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD De raad uit zorgen over de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Dit proces moet zorgvuldig verlopen, met een uitvoeringsplan dat financieel duidelijk is onderbouwd. De kosten van een eventuele ontvlechting behoren volgens de raad te worden gedragen door de GGD, omdat daar een scheefgroei in afgenomen diensten is ontstaan. Continuïteit van dienstverlening moet gedurende het gehele proces gewaarborgd blijven.	c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.
	d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid De verlaging van de BDuR-middelen en het ontbreken van duidelijkheid over nieuwe rijksmiddelen voor weerbaarheid brengen financiële risico's met zich mee. De raad wil tijdige informatie over verdeelsleutels en toepassing van deze middelen. Structurele uitgaven mogen niet worden gebaseerd op incidentele rijksbijdragen, en toegekende middelen moeten rechtmatig en doelgericht worden ingezet.	d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.
	e. Methodiek indexering Hoewel de Kaderbrief de indexeringsmethodiek vastlegt, verwacht de raad dat de VRGZ uitzonderlijke prijsstijgingen, zoals de genoemde € 235.000, binnen de eigen begroting opvangt. Dit voorkomt dat gemeenten geconfronteerd worden met onverwachte financiële lasten.	e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
	f. Personele inzet en nazorg Het belang van goed werkgeverschap en adequate aandacht voor PTSS-preventie en nazorg wordt onderschreven. De raad vraagt wel om volledige transparantie over de structurele kosten van deze inspanningen.	f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog
	g. Lokale belangen en maatwerk De raad benadrukt dat lokale basisvoorzieningen, zoals bluswatercapaciteit en bereikbaarheid in het buitengebied, niet onder druk mogen komen door regionale prioriteiten. De	

	veiligheidsregio wordt gevraagd inzicht te geven in de borging van deze lokale belangen binnen de meerjarenbegroting, zodat regionale ambities geen afbreuk doen aan de benodigde lokale inzet.	beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Maasdriel, 10-02-26	*a. Financiële positie van de gemeente* Maasdriel heeft, net als andere Rivierenlandgemeenten, een taakstellende bezuiniging opgelegd aan de gemeenschappelijke regelingen. Ondanks dat VRGZ aangeeft geen besparingsruimte te zien, houdt de raad vast aan de taakstelling van 1,5 procent voor 2027. Dit uitgangspunt blijft de komende jaren richtinggevend. *b. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vraagt om een expliciete scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities. Door nauw aan te sluiten	a. In lijn met eerdere signalen, vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook gezien de consequenties die dit heeft voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten, moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die

op landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's moeten bestuurlijke en juridische risico's worden voorkomen. Transparantie over financiële dekking bij nieuwe initiatieven is hierbij essentieel.

c. Financiële ontwikkelingen en kaders
Investeringen in onder meer crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed onderhoud worden ondersteund, mits zij onderdeel zijn van een volledig onderbouwd meerjarenplan. Door structurele kortingen en prijsstijgingen is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet onverwachts worden belast en het gebruik van reserves moet helder worden toegelicht.

d. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ–GGD
De gemeenteraad toont zorg over het onderzoek naar het ontvlechten van de bedrijfsvoering tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. De raad verlangt maximale zorgvuldigheid en geen financiële besluiten zonder een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen; kostenneutraliteit is het uitgangspunt.

e. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De korting op de BDuR-middelen en onduidelijkheid over toekomstige rijksbijdragen vergroten de financiële risico's. Structurele uitgaven mogen volgens de raad niet worden gebaseerd op incidentele middelen. VRGZ wordt verzocht vooraf randvoorwaarden te borgen en rijksmiddelen uitsluitend voor het beoogde doel in te zetten.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar vraagt om inzicht in de structurele kosten. Deze moeten zich beperken tot wettelijke taken, terwijl aanvullende ambities alleen aanvaardbaar zijn bij volledige financiële dekking.

recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken.

b. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

c. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

d. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

e. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra

		er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg.
D-Neder-Betuwe, 2-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad benadrukt dat maatregelen moeten aansluiten bij wettelijke taken en landelijke beleidswijzigingen, zoals de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een heldere scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities is noodzakelijk om bestuurlijke en financiële risico's te voorkomen. Nieuwe initiatieven moeten volledig transparant zijn in inhoud en financiële dekking. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits deze zijn onderbouwd met een meerjarig en transparant financieel plan. De raad wijst op structurele kortingen, kostenstijgingen en het belang van robuuste reservevorming.	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde

Tekorten mogen niet automatisch worden afgewenteld op gemeenten.

c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD
Het onderzoek naar mogelijke ontvlechting vraagt volgens de raad maximale zorgvuldigheid. Pas nadat er een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan ligt, kan besluitvorming plaatsvinden. De raad accepteert geen eenzijdige kostenverdeling en hecht aan borging van de continuïteit van wettelijke taken.

d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
Door de structurele korting op BDuR-middelen en onzekerheid over aanvullende rijksbijdragen benadrukt de raad dat structurele uitgaven niet mogen steunen op incidentele middelen. Rijksmiddelen moeten uitsluitend worden ingezet voor het doel waarvoor ze zijn toegekend en pas wanneer deze definitief beschikbaar zijn.

e. Methodiek indexering
De raad stelt dat extreme prijsstijgingen buiten de afgesproken indexeringssystematiek niet mogen worden doorbelast. Deze kosten dienen binnen de eigen financiële kaders van VRGZ te worden opgelost om financiële discipline en voorspelbaarheid te waarborgen.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar verlangt transparantie over de structurele kosten en over de verdeling daarvan. Extra ambities mogen alleen worden uitgevoerd met volledige financiële dekking, zonder automatische doorbelasting aan gemeenten.

g. Lokale belangen en maatwerk
Lokale basisvoorzieningen zoals bluswater en bereikbaarheid in het buitengebied mogen niet onder druk komen door regionale prioriteiten. De raad vraagt om inzicht in borging van deze lokale

financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

	behoeften en om maatwerk voor gemeenten met specifieke risico's, waaronder Neder-Betuwe. *h. Rechtmatigheidsverantwoording* De raad wijst op het belang van strikt rechtmatig handelen door de VRGZ als verbonden partij. Fouten bij de VRGZ kunnen doorwerken in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ moet daarom tijdig rapporteren, interne controle borgen en haar jaarrekening uiterlijk 1 mei aanleveren.	f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn. h. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

D-Nijmegen 4-2-26	*a. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD Gelderland-Zuid* De raad onderstreept het belang van een zorgvuldig proces rondom de mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering van VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Omdat gemeenten hierbij nauw moeten worden betrokken, vraagt de raad om een uitvoeringsplan waarin de financiële effecten, risico's en gevolgen voor gemeenten helder worden uiteengezet. *b. Onzekerheid Rijksbijdragen en weerbaarheid* De korting op de BDuR-middelen vanaf 2026 zorgt voor structurele financiële druk. Hoewel deze voor 2026 incidenteel is opgevangen, blijven toekomstige rijksbesluiten een onzekerheid. Tegelijkertijd stelt het Rijk extra middelen beschikbaar voor weerbaarheid, maar de inzet en verdeling daarvan zijn nog niet bekend. De raad vraagt om aandacht voor deze afhankelijkheden. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad benadrukt dat voorgenomen maatregelen moeten passen binnen huidige en toekomstige wetgeving, waaronder de herziening van de Wet Veiligheidsregio's. Gemeenten hebben volgens de raad duidelijk inzicht nodig in activiteiten en bijbehorende financiële gevolgen, zodat zij weloverwogen keuzes kunnen maken binnen hun eigen financiële ruimte en het gezamenlijke eigenaarschap van de VRGZ wordt versterkt. *d. Financiële ontwikkelingen en reserves* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden als noodzakelijk beschouwd, maar structurele kostenstijgingen en rijks-onzekerheden vragen om een robuuste financiële strategie. De raad pleit voor een gezamenlijke, goed onderbouwde aanpak van risicobeheersing en reservevorming, om zo financiële stabiliteit binnen de samenwerking te waarborgen. *e. Indexeringsmethodiek* De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen zijn meegenomen binnen de afgesproken indexeringssystematiek. De extra	a. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. b. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. c. Wij onderschrijven het belang van het werken binnen actuele bestuurlijke en wettelijke kaders. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen nauwgezet en stemmen onze keuzes daarop af. Als landelijke besluiten gevolgen hebben voor de VRGZ en haar gemeenten, informeren wij u als raad tijdig via de reguliere beleids- en/of begrotingscyclus, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

	prijsstijging van € 235.000 valt volgens de raad buiten deze systematiek en zou daarom niet aan gemeenten moeten worden doorbelast. De verwachting is dat de VRGZ deze kosten zelf opvangt.	e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
C-Tiel, 3-2-26	*a. Nieuwe bestuursperiode* De gemeenteraad benadrukt dat 2027 een overgangsjaar is naar een nieuw bestuur. Daarom wordt gevraagd terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Besluitvorming over nieuwe onderwerpen wordt na het zomerreces van 2026 verwacht. De raad spreekt waardering uit voor de samenwerking in de afgelopen bestuursperiode. *b. Rechtmatigheid* De raad wijst op de gevolgen van rechtmatigheidsfouten bij verbonden partijen. Wanneer een verbonden organisatie niet rechtmatig handelt, kan dit meetellen in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ wordt verzocht strikt rechtmatig te handelen, goede interne controles uit te voeren en fouten tijdig binnen het boekjaar te herstellen. Ook moet de jaarrekening tijdig worden aangeleverd en een duidelijke verantwoording bevatten. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het belangrijk dat beleid aansluit op wettelijke taken, landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een heldere scheiding tussen wettelijke	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

verplichtingen en aanvullende ambities is noodzakelijk, zowel inhoudelijk als financieel. Gemeenten moeten inzicht krijgen in de kosten en verplichtingen die voortvloeien uit beide categorieën.

d. Taakstelling
In lijn met eerdere besluiten geldt vanaf 2026 een taakstellende bezuiniging voor alle gemeenschappelijke regelingen. Hoewel de VRGZ deze bezuiniging onwenselijk vindt, verwacht de raad dat zorgvuldig en efficiënt met middelen wordt omgegaan. Nieuwe en bestaande taken moeten binnen verantwoorde financiële kaders worden uitgevoerd.

e. Financiële ontwikkelingen en kaders
De raad staat investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud positief tegenover wanneer deze onderdeel zijn van een transparant en onderbouwd meerjarenplan. Door stijgende kosten en lagere rijksbijdragen is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming nodig. Onvoorziene tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast aan gemeenten.

f. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoeringstaken VRGZ en GGD
De gemeenteraad is verrast door de mogelijke ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering en benadrukt dat er geen onomkeerbare financiële besluiten mogen worden genomen zonder een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan. De financiële impact, alternatieven en risico's moeten helder zijn, en kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen. De raad vraagt aandacht voor timing, uitvoerbaarheid en borging van de continuïteit van dienstverlening.

g. Onzekerheid rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De korting op de BDuR-middelen en onzekerheid over toekomstige rijksbijdragen zorgen voor financiële risico's. De VRGZ wordt gevraagd inzicht te geven zodra verdeelmodellen of bedragen bekend zijn. Structurele uitgaven mogen niet worden gebaseerd op

d. In lijn met eerdere signalen vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook vanwege de consequenties die dit heeft voor de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening en daarmee op de veiligheid van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten, moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken.

e. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

f. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

g. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de

	incidenteel geld, en rijksmiddelen moeten aantoonbaar worden besteed aan het doel waarvoor zij zijn toegekend.	korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.
D-West Maas en Waal, 12-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het noodzakelijk dat alle maatregelen in lijn zijn met wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een strikte scheiding tussen wettelijke verplichtingen en facultatieve ambities is volgens de raad essentieel om juridische en financiële risico's te voorkomen. Transparantie over financiële dekking moet vooraf geborgd worden. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Hoewel de raad investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud ondersteunt, moet dit gebeuren binnen een transparant, meerjarig financieel plan. Toenemende kosten en afbouw van BDuR-middelen maken een sterke strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet geconfronteerd worden met onverwachte of disproportionele lasten. *c. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ–GGD Gelderland-Zuid* De raad heeft zorgen over de mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering tussen VRGZ en de GGD. Zolang er geen uitgewerkt uitvoeringsplan met varianten, impactanalyses en kostenverdeling beschikbaar is, mogen er geen definitieve financiële besluiten worden genomen. De raad gaat uit van kostenneutraliteit voor gemeenten en continuïteit van dienstverlening. *d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De korting op de BDuR-middelen en de onzekerheid over aanvullende rijksfinanciering vormen risico's voor de begroting. De raad benadrukt dat structurele uitgaven niet gebaseerd mogen zijn op incidentele middelen. Nieuwe rijksmiddelen mogen uitsluitend	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de

	worden ingezet voor het beoogde doel en pas na definitieve toekenning. *e. Methodiek indexering* De raad verwijst naar de afgesproken methodiek voor indexering en stelt dat extreme prijsstijgingen buiten deze systematiek niet aan gemeenten mogen worden doorberekend. De VRGZ moet dergelijke kosten binnen de eigen begroting opvangen, om financiële discipline te waarborgen. *f. Personele inzet en nazorg* Het belang van goed werkgeverschap en aandacht voor PTSS-preventie wordt onderschreven. Tegelijkertijd verwacht de raad volledige transparantie over structurele kosten, die beperkt moeten blijven tot wettelijke taken. Extra ambities zijn alleen acceptabel bij volledige structurele dekking. *g. Lokale belangen en maatwerk* De raad benadrukt het belang van lokale voorzieningen zoals bluswaterpunten en bereikbaarheid in het buitengebied. Deze basisvoorzieningen mogen niet onder druk komen te staan door regionale prioriteiten. De VRGZ moet inzichtelijk maken hoe lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting.	korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen. f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van

		redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-West Betuwe, 2-2-2026	*a. Nieuwe bestuursperiode* Omdat in 2026 een nieuwe bestuursperiode start, vraagt de gemeenteraad om terughoudendheid met nieuwe beleidsontwikkelingen. Het nieuwe bestuur moet de ruimte krijgen om eigen keuzes te maken. De raad verzoekt daarom om rekening te houden met de verkiezingen in maart en de daaropvolgende inwerkperiode. *b. Financiële situatie van de gemeente West Betuwe* West Betuwe hanteert een bezuinigingskader voor gemeenschappelijke regelingen, voortkomend uit lagere Rijksinkomsten. De raad dringt erop aan dat de veiligheidsregio een taakstelling van 1,5 procent verwerkt in de begroting 2027. Ondanks eerdere signalen dat besparen lastig is, blijft de gemeente vasthouden aan dit uitgangspunt. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het essentieel dat maatregelen aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een duidelijke scheiding tussen verplichte taken en optionele ambities is noodzakelijk, evenals transparantie over financiële dekking bij nieuwe initiatieven. *d. Financiële ontwikkelingen en kaders*	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. In lijn met eerdere signalen vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook gezien de consequenties die dit heeft voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

	Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud worden ondersteund, maar moeten onderdeel zijn van een onderbouwde meerjarenstrategie. De raad vraagt om helderheid over risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van aanvullende lasten voor gemeenten. Tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast. *e. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD* De raad volgt het onderzoek naar ontvlechting van de bedrijfsvoering met zorg. Er mogen geen financiële besluiten worden genomen voordat er een concreet uitvoeringsplan ligt. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen, en de dienstverlening moet gedurende het proces geborgd blijven. *f. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De onzekerheid rond de BDuR-bijdrage en de inzet van nieuwe Rijksmiddelen maakt het financiële kader kwetsbaar. De raad waarschuwt dat structurele uitgaven niet op incidentele middelen mogen worden gebaseerd. Toekenningen moeten vaststaan en uitsluitend voor hun specifieke doel worden gebruikt. *g. Personele inzet en nazorg* De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap, inclusief PTSS-preventie en nazorg. Tegelijkertijd vraagt zij om transparantie in kosten en beperkte doorbelasting aan gemeenten, waarbij alleen wettelijke taken als basis mogen dienen.	d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. e. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. f. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. g. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C

		cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg.
D-Wijchen, 3-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vraagt om een heldere scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities in de begroting en meerjarenraming. Transparantie over nieuwe initiatieven en de bijbehorende wettelijke status moet gemeenten in staat stellen proportionele en beheersbare keuzes te maken. *b. Financiële kaders* Door structurele kortingen, prijsstijgingen en vastgoedkosten is een robuuste strategie nodig voor risicobeheersing en reservevorming. De raad wil inzicht in het gebruik van reserves en tijdige voorlegging van mogelijke tekorten om een stabiele financiële situatie te behouden. *c. Ontvlechting VRGZ en GGD* Het mogelijke ontvlechtingsproces vraagt volgens de raad om maximale zorgvuldigheid en volledige transparantie. Financiële besluiten dienen pas te worden genomen wanneer een uitvoeringsplan met varianten, impactanalyses en kostenverdeling beschikbaar is. Continuïteit van dienstverlening en wettelijke taken moet tijdens het hele traject geborgd blijven. *d. Rijksbijdrage en weerbaarheid*	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten

De raad wijst op de onzekerheden rond de rijksbijdrage BDuR vanaf 2027 en benadrukt dat structurele uitgaven niet mogen worden gebaseerd op incidentele middelen. Gemeenten kunnen alleen instemmen met uitgaven waarvoor daadwerkelijk rijksmiddelen zijn toegekend. De VRGZ wordt verzocht randvoorwaarden vooraf vast te leggen en rijksmiddelen doelgericht in te zetten.

e. Indexeringsmethodiek
De raad gaat ervan uit dat de afgesproken indexeringssystematiek extreme prijsstijgingen afdekt. De extra kosten van €235.000 vallen volgens de raad buiten deze methodiek en zouden niet aan gemeenten moeten worden doorbelast. De VRGZ wordt gevraagd deze lasten intern op te vangen.

f. Personele inzet en nazorg
De raad ondersteunt de inzet op goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar vraagt om transparantie over de structurele kosten en de verdeelsleutel. Kosten moeten betrekking hebben op wettelijke taken, en aanvullende ambities mogen alleen worden uitgevoerd wanneer volledige financiële dekking aanwezig is.

g. Lokale belangen
De gemeenteraad wil inzicht in hoe lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting. Regionale investeringen mogen niet ten koste gaan van de operationele basis op lokaal niveau.

van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken.

		In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Wij begrijpen de wens van de gemeenteraad om lokale belangen stevig geborgd te zien binnen de meerjarenbegroting. Daarom blijven we alert op opkomsttijden, financiële voorspelbaarheid en lokale belangen en ambities. Ook betrekken we gemeenten tijdig bij begrotingsprocessen, maar ook bij andere regionale (meerjarige) beleidsdocumenten en plannen.
D-Zaltbommel, 5-2	*a. Nieuwe bestuursperiode* De gemeenteraad benadrukt dat dit de laatste zienswijze is van de huidige bestuursperiode en spreekt waardering uit voor de samenwerking met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Het nieuwe bestuur moet volgens de raad voldoende ruimte krijgen om eigen keuzes te maken. Daarom wordt gevraagd om terughoudendheid met nieuwe beleidsontwikkelingen en om rekening te houden met de inwerkperiode na de verkiezingen van maart 2026. *b. Financiële situatie* De raad schetst een blijvend negatief meerjarig financieel perspectief doordat rijksinkomsten structureel dalen terwijl kosten en maatschappelijke opgaven toenemen. De Veiligheidsregio wordt opgeroepen kritisch te blijven kijken naar de eigen organisatie en uitgaven. Tevens moet de ontwikkeling van toekomstscenario's doorgaan om inzicht te geven in mogelijke besparingen, investeringen en gevolgen voor kwaliteit en dienstverlening.	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Het dagelijks bestuur herkent het door de raad geschetste aanhoudend uitdagende financiële perspectief, waarin dalende rijksinkomsten en toenemende maatschappelijke opgaven leiden tot structurele druk op de begrotingen. Vanzelfsprekend blijven wij kritisch kijken naar onze uitgaven, maar de rek is er uit. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de

c. Bestuurlijke en wettelijke kaders
De raad vindt het essentieel dat maatregelen aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Er wordt gevraagd om een duidelijke scheiding tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities, evenals volledige transparantie over financiële dekking van nieuwe initiatieven.

d. Financiële kaders en risico's
Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden onderschreven, mits onderdeel van een transparant, meerjarig financieel plan. Door stijgende kosten en kortingen is een stevige strategie nodig voor risicobeheersing, reservevorming en voorspelbare lasten voor gemeenten. Ad-hoc maatregelen en automatische doorberekeningen van tekorten aan gemeenten moeten worden voorkomen.

e. Mogelijke ontvlechting met GGD Gelderland-Zuid
De raad uit zorgen over de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en de GGD. Besluitvorming moet pas plaatsvinden wanneer een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan beschikbaar is, met varianten, impactanalyses en een heldere kostenverdeling. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen, en continuïteit van dienstverlening moet gewaarborgd blijven.

f. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR
De korting op de BDuR-middelen en de onzekerheid over toekomstige verdeelsleutels maken het volgens de raad risicovol om structurele uitgaven op incidentele middelen te baseren. Nieuwe uitgaven zijn alleen acceptabel wanneer middelen daadwerkelijk worden toegekend en geen extra lasten veroorzaken.

g. Personele inzet en nazorg
De raad ondersteunt aandacht voor goed werkgeverschap, PTSS-preventie en nazorg, maar vraagt om transparantie over

veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

e. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

f. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

g. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog

	structurele kosten. Uitgaven dienen beperkt te blijven tot wettelijke taken, tenzij aanvullende ambities volledig financieel zijn gedekt. *h. Rechtmatigheid* De brief benadrukt dat fouten in rechtmatig handelen bij verbonden partijen ook gevolgen hebben voor de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De raad vraagt om strikte naleving van regels, interne controle, tijdige correctie van fouten binnen hetzelfde boekjaar en een vroege oplevering van de jaarrekening, uiterlijk op 1 mei.		beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. h. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

Jaarrekening 2025 en begroting 2027

Samen beschermen wat telt

/// Jaarrekening 2025

Weerbaarheid in onzekere tijden

BRANDWEER

1.626 Branden

2.055 Hulpverleningen

428 Loze meldingen

Prestaties prio-1 gebouwbranden:
96% conform prognose of sneller.

CRISISBEHEERSING

11 opschalingen crisisorganisatie, zogenaamde GRIP-situaties.

11x

AMBULANCE - SPOEDRITTEN

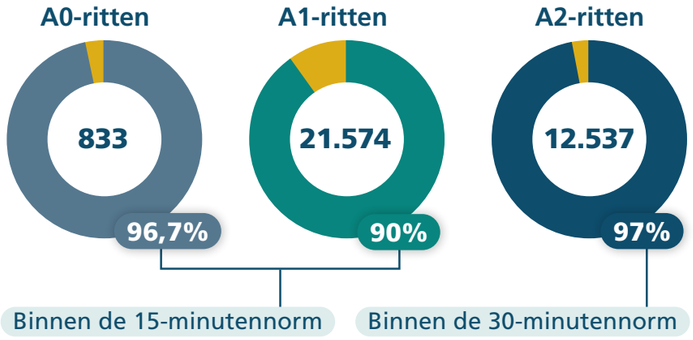

26% van de incidenten thuis behandeld.
Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer.

/// Begroting 2027

Investeren in wat telt

OMZET

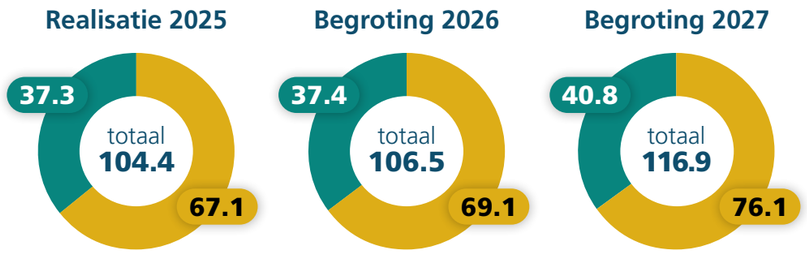

Programma Crisis- en Rampenbestrijding
Programma Regionale Ambulancevoorziening

FINANCIERINGSSTROMEN C&R

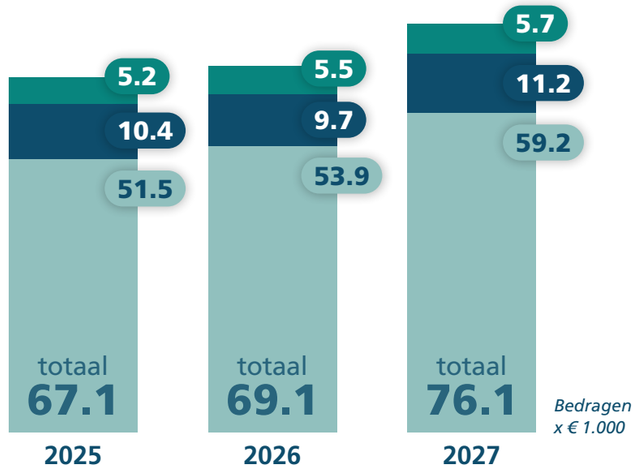

Gemeentelijke bijdrage · BDuR* · Overig

** BDuR = onderdeel van totale omzet C&R*

SPEERPUNTEN

Een sterk netwerk
- Doorontwikkeling van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie
- Intensivering samenwerking tussen (acute) zorgaanbieders
- Versterken samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partijen

Robuust en wendbaar
- Robuust en wendbaar brandweer en ambulancestelsel
- Risicogericht werken en risicobeheersing
- Versterking voorbereiding en paraatheid
- Versterken van een weerbare samenleving
- Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit

Informatiestrategie en digitale weerbaarheid
- Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening
- Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid
- Informatiegestuurde veiligheid en informatiegestuurd werken

KERNTAKEN

- Brandweerzorg
- Ambulancezorg
- Meldkamer
- GHOR
- Informatievoorziening
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Scan de QR-code voor bestuurlijke informatie

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Wiel Peter van Bergen
Sietse van de Haterd
Thijs Kistemaker

22 april 2026

Adviesrapport
Jaarstukken 2025
&
Begroting 2027
VRGZ

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
.....in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2027 5
2. Kaders **6**
2.1 BRN-normen 6
2.2 Overige kaders 7
3. Algemeen **8**
4. Jaarstukken 2025 **9**
4.1 Algemeen 9
4.2 Controleverklaring accountant 9
4.3 Fiscaliteiten 9
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 9
4.5 Resultaatanalyse 10
4.6 Balanstoelichting 12
4.7 Voorstel bestemming resultaat 13
4.8 Deelnemersbijdragen 13
5. Gewijzigde begroting 2026 **14**
6. Begroting 2027 **15**
6.1 Algemeen 15
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 15
6.4 Begrotingsanalyse 17
6.5 Deelnemersbijdragen 18
6.6 Meerjarenbegroting 20
7. Weerstandsvermogen **20**
7.1 Algemene reserve 20
7.2 Bestemmingsreserves 21
7.3 Risico's 21
Bijlagen **22**

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025 *(bedragen x €1.000)*

Nog geen goedkeurende accountantsverklaring

Rekeningresultaat:	C&R: -158	
	RAV: 340	
Resultaatbestemming:		
Onttrekken aan algemene reserve C&R		-158
Toevoegen aan reserve aanvaardbare kosten RAV		340

VERMOGENSPOSITIE

(na resultaatbestemming)

Algemene reserve C&R € 3.040

Streefwaarde algemene reserve € 3.357

Bestemmingsreserves:

- Herziening MJOP € 1.317
- Duurzaamheid € 40
- Incidentele korting BDuR € 610
- Versterking crisisbeheersing € 1.607

BEGROTING 2027

- 2027 niet sluitend met een saldo van - € 1.548.

Meerjarenraming wel sluitend

- BBV proof
- Voldoet aan de BRN
- Stijging gemeentelijke bijdragen in 2027 van €5.3 miljoen (ongeveer 10%)

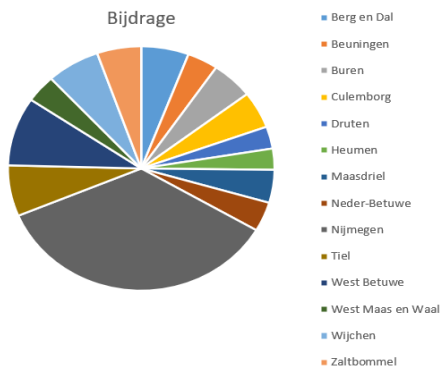

ADVIES

Jaarstukken 2025

- In te stemmen met het onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) ter dekking van het negatieve resultaat op het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Programmabegroting 2027

- De VRGZ te attenderen op dat van hun wordt verwacht dat zij kritisch reflecteert op de uitvoerbaarheid van de ambities en zichzelf moet afvragen of de organisatie in staat is om voldoende personeel aan te trekken en investeringen uit te kunnen voeren.

Meerjarenraming 2028-2030

- De meerjarenraming 2028 – 2030 ter kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Zie paragraaf 5.4 van dit rapport voor de verdeling bijdragen naar gemeenten

Totaal deelnemersbijdrage 2025: € 51.543.587

Gewijzigde begroting 2026: € 53.945.518

Gevraagde begroting 2027: € 59.225.946

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna VRGZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die VRGZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Op 15 april 2026 hebben wij onze bevindingen besproken met Ron Leenders en Mike Orth.

Tijdschema zienswijze

VRGZ heeft de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 2 juli 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2027 is 4,15%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor VRGZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat.

De VRGZ heeft aangegeven dat medio mei een goedkeurende accountantsverklaring wordt verwacht. De bevindingen van de accountant neemt de adviesfunctie t.z.t. ter kennisgeving aan.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

In 2025 is voorgesteld om het negatieve resultaat van het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) ten laste te brengen van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding. Na deze onttrekking bedraagt de algemene reserve € 3.040.000.

De jaarrekening laat zien dat er in het afgelopen jaar minder is geïnvesteerd dan er is afgeschreven. Dit heeft geleid tot een verdere waardevermindering van de vaste activa en het doorschuiven van investeringen naar volgende jaren. Naast deze ontwikkeling staat dat de rentebaten aanzienlijk hoger zijn uitgevallen dan oorspronkelijk begroot, wat een positief effect heeft gehad op het financiële resultaat.
Tegelijkertijd kent de jaarrekening een aandachtspunt in de presentatie en toelichting. Hoewel er veel informatie is opgenomen, is het lastig om snel een goed totaalbeeld van de financiële situatie te krijgen. Een nadere toelichting op deze verschillen en op de behaalde resultaten ontbreekt, wat het inzicht in de financiële prestaties beperkt. VRGZ heeft toegezegd de komende jaren de presentatie te verbeteren.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van VRGZ om:

- In te stemmen met het onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) ter dekking van het negatieve resultaat op het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

1.2 Advies bij de begroting 2027

De VRGZ heeft de programmabegroting 2027 en meerjarenraming voor 2028 e.v. opgesteld. De begroting is niet sluitend omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar van 2025 de cao loonstijging nog niet bekend was. Dit wordt incidenteel uit de algemene reserve gedekt.

De begroting geeft inzicht in de financiële gevolgen van zowel de kostenverdeelsystematiek als het huisvestingsonderzoek. De kostenverdeelsystematiek is op totaalniveau kostenneutraal verwerkt. Het huisvestingsonderzoek resulteert daarentegen in een structurele, cumulatieve stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 410.000 per jaar vanaf 2027.
Daarnaast laat de programmabegroting meerdere substantiële uitzettingen van de gemeentelijke bijdrage zien. Deze hebben betrekking op onder meer nazorg en PTSS, extreme prijsstijgingen, kapitaallasten voor materieel, rentelasten, de IV-strategie, licenties voor kantoorautomatisering en vakbekwaamheid. In totaal neemt de gemeentelijke bijdrage in 2027 hierdoor toe met € 4,7 miljoen, exclusief indexering.
Gezien de onderuitputting op verschillende kostenposten in de jaarrekening plaatst de adviesfunctie echter vraagtekens bij de uitvoeringscapaciteit van VRGZ. De vraag is of de capaciteit toereikend is om de ambities die ten grondslag liggen aan deze uitzettingen daadwerkelijk te realiseren.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van VRGZ om:

- De VRGZ te attenderen op dat van hun wordt verwacht dat zij kritisch reflecteert op de uitvoerbaarheid van de ambities en zichzelf moet afvragen of de organisatie in staat is om voldoende personeel aan te trekken en investeringen uit te kunnen voeren.
- De meerjarenraming 2027 – 2029 ter kennisgeving aan te nemen

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 5.012.000, voor zover deze de algemene reserve van de VRGZ van € 3.956.000 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
    a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
    b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.
2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.
3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2025). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2027.

De BRN-norm voor 2027 is 4,15%

Publicatie CEP-maart 2024: index 2026 is	3,16%	(loon 3,40%, materieel 2,60%)	[1]
Publicatie CEP-maart 2025: index 2027 is	4,74%	(loon 5,7%, materieel 2,50%)	[2]
Publicatie MEV-september 2025: index 2026 is	2,57%	(loon 2,60%, materieel 2,50%)	[3]

		[3]		
Publicatie CEP maart 2024				
Index 2026		3,16%		
BRN 2026		2,71%		
Publicatie CEP- maart / MEV-september				
Index 2027 (CEP-maart 2025)			4,74%	[2]
Actueel index 2026 (MEV-sept. 2025)		2,57%		[3]
Meegenomen index 2026 (CEP-maart 2024)		3,16%		[1]
Actualisatie/correctie index 2026			-0,59%	[3]-[1]
BRN 2027			**4,15%**	

Berekening
De GGD, ODRN en de VRGZ hebben een afwijkende indexering en zullen dan ook hun eigen berekening volgen. Volgens info van GGD, VRGZ en ODRN zal de voorcalculatorische index 2027 5,00% voor de GGD, 4,74% voor de VRGZ en 5,19% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/materieel). De nacalculatorische index 2025 – 0,09% voor de GGD, - 3,69% voor de VRGZ en – 1,06 % voor de ODRN
De totaal index van de begroting 2027 bestaat uit voorcalculatie 2027 en de nacalculatie 2025.
Totaal index begroting 2027:
GGD: 4,91% = 5,00% - 0,09%
VRGZ: 1,05% = 4,74% - 3,69%
ODRN: 4,13% = 5,19% - 1,06%.

2.2 Overige kaders

De volgende kaders zijn (nog steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 09-07-2024
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2025
- Controleprotocol en normenkader Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- Treasurystatuut

Op pagina 89 van de jaarrekening en pagina 83 van de programmabegroting rapporteert de VRGZ op de verschillende taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.
Dit hield, onder meer, in dat:

a. de in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. indien van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking zal blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. de politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

Een aantal onderwerpen zijn noemenswaardig om verder uit te lichten:

Onderwerpen:

- Ontvlechting GGD

VRGZ en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden. Het nadeel is dat het construct uitgaat van vaste verdeelsleutels, die niet gewijzigd kunnen worden.

In 2025 is onderzoek gedaan naar de huidige dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD is. Op 9 april is het besluit genomen in het AB van de VRGZ en op 16 april in het AB van de GGD. De financiële consequenties worden het komende jaar middels begrotingswijzingen voorgelegd.

De adviesfunctie vraagt de financiële gevolgen van de ontvlechting aandachtig te monitoren en tijdig te melden bij overschrijding.

- Kostenverdeelsystematiek

De gemeentelijke bijdrage worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten. In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om: 1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer)2; 2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027. Deze ingroeibijdrage is op totaalniveau kostenneutraal opgenomen. In paragraaf 8.1 van de programmabegroting is de gemeentelijke bijdrage uitgewerkt inclusief de ingroeibijdrage per gemeente. Financiële uitzettingen worden met ingang van 2027 conform de nieuwe verdeelsystematiek verwerkt.

- Huisvestingsonderzoek

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten dat de financiële gevolgen van deze besluiten leiden tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan. Dit betreft een cumulatieve stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 410.000 tot en met het jaar 2032.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

In de verantwoording beschrijft de VRGZ de voortgang op de beleidsthema's uit het Regionaal Beleidsplan 2024–2027. De organisatie benoemt relevante ontwikkelingen op het gebied van netwerkmanagement, crisisorganisatie en operationele voorbereiding. Dit jaar stond in het teken van enkele belangrijke beleidswijzigingen, regionale- en landelijke samenwerkingen en zowel financiële- als organisatorische herstructureringen.

Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen rondom het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht 2025-2027. De gewijzigde geopolitieke situatie en klimaatverandering vergroten de kans op maatschappelijke verstoringen en dit vergt een actieve personele en materiële bijdrage vanuit de VRGZ.

Ook is in april 2026 besloten om de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie van de VRGZ en de GGD te ontvlechten. Dit is een ingrijpend organisatietraject met financiële consequenties waarbij de verwachte frictiekosten gezamenlijk €2.2 miljoen bedragen. De exacte verdeling is nog onbekend.

Andere belangrijke ontwikkelingen zijn besluiten omtrent de gewijzigde regionale kostenverdeelsystematiek en het afgeronde onderzoek naar stijgende kosten van de vastgoedportefeuille. Ook is de voorbereiding van een leerlijn Energietransitie in gang gezet om de Veilig Energietransitie kracht bij te zetten.

Verder merkt de adviesfunctie wel het volgende op omtrent de jaarrekening:

- De jaarrekening bevat veel informatie, maar die is verspreid. Hierdoor is het lastig om snel inzicht te krijgen in de financiële situatie. Daarnaast zijn een aantal bedragen uit de resultaatanalyse niet aan te sluiten bij de bedragen in de tekst. VRGZ heeft toegezegd de komende jaren de presentatie te verbeteren.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het schrijven van dit rapport is er nog geen controleverklaring beschikbaar gesteld. De controleverklaring van de accountant wordt opgenomen in de definitieve versie van de jaarstukken. De adviesfunctie heeft de bevindingen van de accountant daardoor niet kunnen meenemen in het opstellen van dit adviesrapport.
De VRGZ heeft aangegeven dat medio mei een goedkeurende accountantsverklaring wordt verwacht. De bevindingen van de accountant neemt de adviesfunctie t.z.t. ter kennisgeving aan.

4.3 Fiscaliteiten

Geen bijzonderheden. VRGZ is niet vennootschapsbelastingplichtig. In de jaarstukken zijn geen bijzonderheden vermeld ten aanzien van btw of doorgeschoven btw.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

De gewijzigde begroting 2025 is gelijk aan de gewijzigde begroting zoals vastgesteld in de Tussentijdse Rapportage januari t/m augustus 2025. De wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting betreffen twee categorieën:

Verschuivingen programma C&R
Budgettair neutrale verschuivingen ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Mutaties bestemde reserves programma C&R
In 2024 is minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 30.000) en aan aanpassingen

voor strengere normen voor dieselmotoremissie (€ 75.000). Beide posten zijn ondergebracht in de bestemde reserve duurzaamheid. De bijbehorende budgetten voor 2025 zijn met deze bedragen opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid is in 2025 vastgesteld op € 105.000. Van de begrote vrijval van € 105.000 is uiteindelijk € 65.000 vrijgevallen. Een deel van de geplande werkzaamheden schuift door naar 2026, waardoor het resterende deel van de reserve (€ 40.000) naar 2026 doorloopt.

Daarnaast zijn de extra BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening niet volledig besteed in 2025. In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Enkele functies zijn later of niet ingevuld en investeringen op het terrein van informatiemanagement zijn uitgesteld. Het resterende budget van € 367.000 is toegevoegd aan de bestemde reserve versterking crisisbeheersing.

4.5 Resultaatanalyse

Overzicht begrote en gerealiseerde saldi 2025

jaar 2025; bedragen x € 1.000	C&R		RAV		Totaal VRGZ	
	begroot	realisatie	begroot	realisatie	begroot	realisatie
Saldo baten -/- lasten uit gewone bedrijfsvoering	-824	-475	0	-340	-824	-135
reservemutaties	724	317	0	0	724	-317
te bestemmen resultaat	-100	-158	0	340	-100	182

VRGZ sluit 2025 af met een positief resultaat van € 182.000, dat is € 282.000 beter dan het begrote tekort van € 100.000. Dit resultaat is het saldo van een negatief resultaat bij C&R (- € 158.000) en een positief resultaat bij RAV (+ € 340.000).

Programma Crisis- en Rampenbestrijding
Het begrote tekort binnen C&R bedroeg € 100.000. Het gerealiseerde resultaat is € 158.000 negatief, een nadelig verschil van € 58.000. Onderstaand worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting toegelicht.
Omschrijving — Verschil met begroting (v=voordelig / n=nadelig)

Hogere Rijkssubsidies: totaal € 59.000 v

- BDuR loon- en prijscompensatie: € 14.000 v
- Hogere indexering 25KV-lijnen: € 45.000 v

Berekening: € 59.000 v
Aansluiting: correct.

Lagere opbrengsten bedrijfsvoering: totaal € 505.000 n

- Correctie KGR-construct: € 552.000 n
- Hogere inhuurlasten bedrijfsvoering: € 47.000 v

Berekening: € 505.000 n
Aansluiting: correct.

Hogere overige opbrengsten: totaal € 295.000 v

- Boekwinst verkoop pand Tiel: € 312.000 v
- Projectopbrengsten natuurbrandbeheersing: € 120.000 v
- Hogere opbrengst verkoop afgeschreven materieel: € 76.000 v
- Detacheringen medewerkers NIPV: € 121.000 v
- Lagere opbrengst FLO: € 409.000 n
- Mix van over- en onderschrijdingen: € 75.000 v

Berekening: € 295.000 v
Aansluiting: correct.

Lagere personeelslasten: totaal € 372.000 v

- Lagere cao-stijging: € 1.298.000 v
- Temporisering BDuR-formatie: € 232.000 v
- Lagere FLO-kosten: € 409.000 v
- Extra inhuur extern personeel: € 654.000 n
- Hogere opleidingskosten: € 445.000 n
- Dotatie voorziening niet-actief personeel: € 318.000 n
- Vrijval voorziening niet-actief personeel: € 27.000 v
- Hoger saldo wettelijke verlofuren € 157.000 n
- Hogere dotatie verlofsparen: € 196.000 n
- Aankoop verlofuren: € 206.000 v
- Mix kleine over- en onderschrijdingen: € 30.000 n

Berekening: € 372.000 v
Aansluiting: niet volledig te maken. De toelichting op het saldo verlofuren is onduidelijk. VRGZ heeft aangegeven om dit in de komende jaren duidelijker te presenteren.

Lagere kapitaallasten: totaal € 589.000 v

- Doorgeschoven investeringen: € 589.000 v

Berekening: € 589.000 v
Aansluiting: correct.

Hogere overige bedrijfslasten: totaal € 693.000 n

- Hogere huisvestingskosten: € 248.000 n
- Lagere onderhoudskosten ihkv DME-aanpassingen: € 40.000 n
- Hogere IT-kosten: € 285.000 n
- Lagere kosten VIK: € 135.000 v
- Hogere onderhoudskosten wagenpark/blusboten: € 140.000 n
- Hogere bijdrage NIPV: € 261.000 n
- Lagere doorbelasting RAV: € 135.000 n
- Inzet post Onvoorzien: € 239.000 v
- Mix kleine over- en onderschrijdingen: € 38.000 n
- Totaal: € 693.000 n

Berekening: € 463.000 n
Aansluiting: correct

Voordelig renteresultaat: totaal € 232.000 v

- Hogere rentebaten schatkist: € 221.000 v
- Lagere doorbelaste rentelasten: € 11.000 v

Berekening: € 232.000 v
Aansluiting: correct.

Een structureel aandachtspunt is het herhaaldelijk doorschuiven van investeringen. VRGZ benoemt dit expliciet: de tijdelijke onderschrijding op kapitaallasten maskeert een structureel tekort in het investerings- en exploitatiebudget. In de komende jaren zullen deze tekorten zichtbaar worden in hogere kapitaallasten. Daarnaast worden opleidingsbudgetten voor de brandweer meerdere jaren structureel overschreden om de vakbekwaamheid op peil te houden.

Programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)
Het programma RAV sluit 2025 af met een positief resultaat van € 340.000, terwijl een resultaat van € 0 was begroot.

4.6 Balanstoelichting

De balans laat per 31 december 2025 een balanstotaal zien van **€ 83,3 miljoen** (2024: € 82,2 miljoen). De vermogenspositie wordt afzonderlijk behandeld in hoofdstuk 7. Hier worden de meest relevante ontwikkelingen toegelicht:

De materiële vaste activa daalden van € 63,9 miljoen naar € 61,2 miljoen. De investeringen in 2025 bedragen € 6,1 miljoen, terwijl de afschrijvingen € 7,4 miljoen bedragen. De activabasis krimpt daarmee netto. De grootste investeringscategorieën zijn persoonlijke beschermingsmiddelen (€ 2,2 miljoen), voertuigen en bepakkingen (€ 1,8 miljoen) en verbindingsmiddelen (€ 0,7 miljoen)

De uitzettingen in de Rijksschatkist zijn fors gestegen van € 9,4 miljoen naar € 15,2 miljoen, hoofdzakelijk door de storting van een nieuwe lening van € 5 miljoen in december 2025.

De voorzieningen zijn gestegen van € 7,7 miljoen naar € 8,8 miljoen (+€ 1,1 miljoen). De grootste stijging betreft de voorziening verlofsparen (van € 3,5 naar € 4,0 miljoen).

De langlopende schuld steeg per saldo van € 51,7 miljoen naar € 53,0 miljoen. In december is een nieuwe lening van € 5 miljoen gestort; tegelijkertijd is een aflossingsvrije lening uit 2015 (€ 3,15 miljoen) volledig afgelost.
Het eigen vermogen daalde licht van € 9,6 miljoen naar € 9,5 miljoen (na resultaatbestemming). Beide programma's blijven onder hun eigen bestuurlijke normen voor het eigen vermogen.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Voorstel bestemming resultaat 2025 Bedragen x € 1.000	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	-158	340
Toevoeging reserve aanvaardbare kosten		340
Onttrekking algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	-158	
Totaal resultaat	182	

Programma Crisis- en Rampenbestrijding
Het negatieve resultaat van € 158.000 wordt onttrokken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding. Na deze onttrekking bedraagt de algemene reserve € 3.040.000, ofwel 4,5% van de baten. Dit ligt onder de bestuurlijke streefwaarde van 5%. In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zal VRGZ een geactualiseerd meerjarig beeld schetsen van de reserveontwikkeling.

Programma Regionale Ambulancevoorziening
Het positieve resultaat van € 340.000 wordt toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. Na toevoeging bedraagt deze reserve € 2.887.000, ofwel 8% van de baten. Dit ligt onder de bestuurlijke minimumnorm van 10%. Afgesproken is dat de reserve uitsluitend wordt aangevuld vanuit resultaten op het RAV-programma, niet via gemeentelijke bijdragen.

4.8 Deelnemersbijdragen

Gemeenten	Bijdrage 2025 (in €)
Berg en Dal	2.978.520
Beuningen	1.811.023
Buren	2.750.162
Culemborg	2.519.337
Druten	1.388.817
Heumen	1.551.579
Maasdriel	2.263.670
Neder-Betuwe	2.085.610
Nijmegen	17.904.515
Tiel	3.407.419
West Betuwe	5.088.282
West Maas en Waal	1.851.463
Wijchen	3.276.006
Zaltbommel	2.667.184
Totaal	**51.543.587**

5. Gewijzigde begroting 2026

Begrotingswijzigingen:

Baten	
Overige opbrengsten	-20
Lasten	
Personeelslasten	+119
Communicatieapparatuur	+35
Overige bedrijfskosten	-174

De VRGZ heeft in bijlage 8.3.1 de begrotingswijzigingen weergegeven. Het betreft binnen het programma C&R de bovenstaande posten. De wijzigingen hebben zich voorgedaan nadat de begroting 2026 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen. De wijzigingen hebben geen budgettaire consequenties voor de deelnemende gemeenten.

In de paragraaf 6.3 Financiering wordt in tabel 6.6 Rente en treasury weergegeven Hierin zijn geen externe rentebaten begroot. Adviesfunctie adviseert om rentebaten te begroten.

6. Begroting 2027

6.1 Algemeen

De begroting 2027 laat een negatief saldo van baten en lasten zien van - € 1.946.000. Na toevoeging en onttrekking van reserves bedraagt het geraamd nog steeds een negatief saldo van - € 1.548.000. De meerjarenraming laat in 2028 een licht negatief resultaat (- € 79.000) zien maar vanaf 2029 is het geraamd resultaat meerjarig € 0.

Het begrote negatieve resultaat in 2027 wordt opgevangen uit de algemene reserve C&R. Het negatieve resultaat ontstaat door de lagere indexering van de gemeentelijke bijdrage dan de indexering van voornamelijk personele kosten in de begroting. Dit resulteert in een incidenteel negatief resultaat van € 1.548.000. Middels de nacalculatie in de BRN 2028 is dit een incidenteel tekort. In de meerjarenraming is dit als extra uitzetting opgenomen in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. De BRN 2028 corrigeert deze uitzetting.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

In de BRN-norm is voor de VRGZ een indexatie voor 2027 opgenomen van 1,05%. Dit percentage is opgebouwd uit een voorcalculatorische index voor loon (3,99%) en voor materieel (0,75%), waarbij de index voor loon 70% meetelt en de index voor materieel voor 30%. Dus een totale voorcalculatorische index van 4,74%. Er vindt een nacalculatie plaats over de loonindex van 2025. Omdat er bij het opstellen van de BRN 2027 nog geen nieuwe CAO voor de veiligheidsregio's was, kon het mogelijke effect hiervan op de nacalculatie loon voor 2025 e.v. nog niet meegenomen worden. Hierdoor bedroeg de loonindex in 2025 0,13% terwijl er in de BRN 2025 5,40% was opgenomen. Dit leidt tot een totale nacalculatie van -3,69% wat betekent dat de BRN voor de VRG 1,05% bedraagt. De materiële index heeft geen nacalculatie.

De VRGZ heeft de indexatie conform de BRN-norm toegepast op de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage als gevolg van indexatie toe met € 566.428. Verder vinden er naast deze indexering in 2027 een aantal toevoegingen aan de gemeentelijke bijdrage plaats.

- Ingroeibijdrage. Dit is in totaal geen uitzetting van de gemeentelijke bijdrage maar wel een verandering van de bijdrage tussen gemeenten.

De overige toevoegingen deelt de VRGZ op in 3 categorieën: beleid, autonome ontwikkelingen en buitengewone prijsstijgingen:

Beleid

- Nazorg en PTSS €60.000

Autonome ontwikkelingen

- IV-strategie €2.562.000
- Licenties €130.000

Buitengewone prijsstijgingen

- Vervanging vastgoed €410.000
- Extreme prijsstijgingen €467.000
- Kapitaallasten materieel €400.000
- Vakbekwaamheid brandweer €400.000
- Rentelasten €285.000

Een totale uitzetting (exclusief indexering) van € 4.714.000 van de gemeentelijke bijdrage in 2027.

Vanaf 2028 stijgt de gemeentelijke bijdrage (exclusief indexering) verder door onderstaande uitzettingen:

- Nacalculatie 2025 (later correctie dor BRN 2028?) €1.548.236
- Vervanging vastgoed €410.000
- Kapitaallasten materieel €500.000
- Herziening MJOP €540.000
- IV-strategie €828.000

Vanaf 2029 stijgt de gemeentelijke bijdrage (exclusief indexering) verder door onderstaande uitzettingen:

- Vervanging vastgoed €410.000
- Kapitaallasten materieel €500.000
- Herziening MJOP €79.000
- IV-strategie €428.000

Vanaf 2030 stijgt de gemeentelijke bijdrage (exclusief indexering) verder door onderstaande uitzettingen:

- Vervanging vastgoed €410.000
- Kapitaallasten €500.000
- IV-strategie €270.000

De uitzettingen rondom de herziening MJOP, is in vorige begrotingen reeds eerder aangekondigd. Vanuit de resultaatbestemming 2024 zijn deze kostenstijgingen in eerdere jaren (2025,2026 en 2027) gedekt middels de daarvoor bestemde reserve.

Toetsing BBV-norm

Algemeen

Volgens het BBV bestaat de begroting uit een programmabegroting en een begroting naar taakvelden. Afzonderlijk moeten de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen inzichtelijk worden gemaakt.

De VRGZ heeft een overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen waarbij de overhead, algemene dekkingsmiddelen (onder ‘algemene uitkeringen’) en onvoorzien (onder ‘overige baten en lasten’) afzonderlijk zijn opgenomen (pagina 83 van de begroting). Per programma zijn de lasten en baten van het programma opgenomen en ook de aan het programma toe te rekenen overhead.

Beleidsindicatoren en kengetallen

De VRGZ heeft in de begroting beleidsindicatoren (zie begroting onderdeel 8.4) en de voorgeschreven kengetallen (zie begroting 6.1.3) opgenomen. Bij de beleidsindicatoren is aangegeven dat de overhead op 25% (tegen 25 in de realisatie 2025) van de totale lasten uitkomt bij het programma C&R en op 11% bij het programma RAV (tegen 15% in de realisatie 2025). Deze indicatoren zijn niet normatief en dienen voor de transparantie en analyse binnen de VRGZ en t.o.v. andere veiligheidsregio’s. Binnen de regio Nijmegen bestaat wel een maximering van overheadkosten en dit maximum (niet gerelateerd aan werksoort) bedraagt 25%. Hiermee zit de VRGZ nu qua overhead aan dit maximum.

De adviesfunctie vraag zich af of VRGZ gezien de ontwikkelingen rondom de ontvlechting GGD en de invoering van de IV-strategie onder deze norm van 25% blijft.

6.4 Begrotingsanalyse

De VRGZ heeft voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op pagina 55 tot en met 63 een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026.

De stijging van de baten bedraagt € 6.977.000 Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):
Rijksbijdragen + € 1.484

Gemeentelijke bijdrage + € 5.280

Opbrengsten bedrijfsvoering +€ 208

Overige opbrengsten + € 5

De stijging van de lasten bedraagt € 7.272. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):
Personeelskosten + € 5.234

Kapitaallasten + € 668

Overige bedrijfslasten +€ 1.081

Rentebaten en -lasten + 289

Bevindingen

Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage groeit (10%) in verhouding tot andere jaren fors. Een relatief beperkt gedeelte komt door de indexering (€ 566.000). De grootste stijging wordt veroorzaakt door stijgende kosten op het gebied van huisvesting, onderhoud, informatievoorziening, materieel, PTSS en financiering. Een deel van de stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt veroorzaakt door ‘extreme prijsstijgingen’. Dit ondanks dat gemeenten in de zienswijze op de kaderbrief aangaven het binnen eigen financiële kaders op te vangen.

Personeelskosten
De toelichting geeft aan de stijging van de personeelslasten wordt onder andere veroorzaakt door de indexatie van de lonen; het goed werkgeverschap van de VGRZ en de benodigde personele capaciteit voor de uitvoering van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde IV-strategie. Omdat het gedeelte van de loonindex niet inzichtelijk is gemaakt kan de stijging van de personeelslasten nu niet geheel worden verklaard.
Verder leiden de IV-strategie en de casemanager (t.b.v. nazorg en PTSS) tot stijging van de personeelslasten. Gezien het moeilijk kunnen invullen van de vacatures is het de vraag of deze lasten daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden.

Kapitaallasten
De kapitaallasten stijgen als gevolg van de prijsstijgingen. Voor wat betreft de extra kapitaallasten voor wagenpark en materieel vraagt de adviesfunctie zich af of dit niet al veel eerder in beeld had moeten zijn.

Overige bedrijfslasten
De stijging van de overige bedrijfslasten bestaat uit verschillende onderdelen zoals communicatieapparatuur; huisvestingskosten en overige bedrijfskosten. De in de toelichting opgenomen bedragen sluiten niet aan met de stijging. Bovendien valt op dat hier vaak extra kosten worden opgenomen als gevolg van de extreme prijsstijgingen.

6.5 Deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdrage 2027 – 2030

Gemeenten	Aandeel subcluster Gemeentefonds	Bijdrage 2026	Correctie nieuwe verdeel systematiek	Bijdrage na herverdeling
Berg en Dal	5.77%	3.117.319	-5.753	3.111.566
Beuningen	4.23%	1.895.417	386.142	2.281.559
Buren	4.88%	2.878.319	-246.900	2.631.419
Culemborg	4.86%	2.636.738	-14.663	2.622.075
Druten	3.30%	1.453.536	327.603	1.781.139
Heumen	2.68%	1.623.883	-180.781	1.443.102
Maasdriel	4.35%	2.369.157	-22.122	2.347.035
Neder-Betuwe	3.71%	2.182.799	-180.051	2.002.748
Nijmegen	35.26%	18.738.865	280.460	19.019.325
Tiel	6.73%	3.566.205	62.692	3.628.897
West Betuwe	8.72%	5.325.396	-622.893	4.702.503
West Maas en Waal	3.66%	1.937.741	38.974	1.976.715
Wijchen	6.46%	3.428.668	58.838	3.487.506
Zaltbommel	5.39%	2.791.475	118.454	2.909.929
Totaal	**100,00%**	**53.945.518**	**0**	**53.945.518**

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage na herverde-ling	Ingroei bijdrage 2027	Index 2027 (1,05%)	Nazorg en PTSS	Vervanging vastgoed	Extreme prijs stijgingen	Kapitaal lasten materieel	Rente lasten	IV-strategie	Licenties kantoor automa-tisering	Vakbe kwaam heid	Bijdrage 2027
Berg en Dal	5.77%	3.111.566	0	32.671	3.461	23.649	26.936	23.072	16.439	147.776	7.499	23.072	3.416.141
Beuningen	4.23%	2.281.559	-289.064	23.956	2.538	17.340	19.751	16.918	12.054	108.357	5.498	16.918	2.215.825
Buren	4.88%	2.631.419	116.750	27.630	2.926	19.999	22.780	19.512	13.902	124.972	6.341	19.512	3.005.743
Culemborg	4.86%	2.622.075	6.062	27.532	2.916	19.928	22.699	19.442	13.853	124.529	6.319	19.442	2.884.797
Druten	3.30%	1.781.139	-223.534	18.702	1.981	13.537	15.419	13.207	9.410	84.590	4.292	13.207	1.731.950
Heumen	2.68%	1.443.102	70.972	15.153	1.605	10.968	12.493	10.700	7.624	68.536	3.478	10.700	1.655.331
Maasdriel	4.35%	2.347.035	5.277	24.644	2.610	17.838	20.318	17.403	12.400	111.466	5.656	17.403	2.582.050
Neder-Betuwe	3.71%	2.002.748	107.948	21.029	2.228	15.221	17.338	14.850	10.581	95.115	4.826	14.850	2.306.734
Nijmegen	35.26%	19.019.325	0	199.703	21.154	144.552	164.648	141.026	100.481	903.273	45.834	141.026	20.881.022
Tiel	6.73%	3.628.897	0	38.103	4.036	27.581	31.415	26.908	19.172	172.345	8.745	26.908	3.984.110
West Betuwe	8.72%	4.702.503	222.416	49.376	5.230	35.740	40.709	34.869	24.844	223.333	11.332	34.869	5.385.221
West Maas en Waal	3.66%	1.976.715	0	20.756	2.199	15.024	17.112	14.657	10.442	93.879	4.764	14.657	2.170.205
Wijchen	6.46%	3.487.506	0	36.619	3.879	26.507	30.191	25.859	18.425	165.630	8.404	25.859	3.828.879
Zaltbommel	5.39%	2.909.929	-16.827	30.554	3.237	22.116	25.191	21.577	15.373	138.199	7.012	21.577	3.177.938
Totaal	100,00%	53.945.518	0	566.428	60.000	410.000	467.000	400.000	285.000	2.562.000	130.000	400.000	59.225.946

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2027	Mutatie ingroei bijdrage 2028	Nacalculatie Index 2025	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2028
Berg en Dal	5.77%	3.416.141	0	89.302	23.649	28.840	31.147	47.759	3.636.838
Beuningen	4.23%	2.215.825	76.070	65.480	17.340	21.147	22.839	35.019	2.453.720
Buren	4.88%	3.005.743	-33.527	75.522	19.999	24.389	26.341	40.389	3.158.856
Culemborg	4.86%	2.884.797	0	75.255	19.928	24.303	26.247	40.246	3.070.776
Druten	3.30%	1.731.950	55.883	51.119	13.537	16.509	17.829	27.339	1.914.166
Heumen	2.68%	1.655.331	-20.381	41.417	10.968	13.375	14.446	22.150	1.737.306
Maasdriel	4.35%	2.582.050	0	67.360	17.838	21.754	23.494	36.024	2.748.520
Neder-Betuwe	3.71%	2.306.734	-31.000	57.478	15.221	18.563	20.048	30.740	2.417.784
Nijmegen	35.26%	20.881.022	0	545.854	144.552	176.283	190.385	291.924	22.230.020
Tiel	6.73%	3.984.110	0	104.149	27.581	33.635	36.326	55.699	4.241.500
West Betuwe	8.72%	5.385.221	-63.872	134.962	35.740	43.586	47.072	72.178	5.654.887
West Maas en Waal	3.66%	2.170.205	0	56.732	15.024	18.321	19.787	30.340	2.310.409
Wijchen	6.46%	3.828.879	0	100.091	26.507	32.324	34.910	53.529	4.076.240
Zaltbommel	5.39%	3.177.938	16.827	83.515	22.116	26.971	29.129	44.664	3.401.160
Totaal	**100,00%**	**59.225.946**	**0**	**1.548.236**	**410.000**	**500.000**	**540.000**	**828.000**	**63.052.182**

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2028	Mutatie ingroei bijdrage 2029	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2029	Mutatie ingroei bijdrage 2030	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten	IV-strategie	Bijdrage 2030
Berg en Dal	5.77%	3.636.838	0	23.649	28.840	4.557	24.687	3.718.571	0	23.649	28.840	15.573	3.786.633
Beuningen	4.23%	2.453.720	76.069	17.340	21.147	3.341	18.102	2.589.719	76.069	17.340	21.147	11.419	2.715.694
Buren	4.88%	3.158.856	-29.736	19.999	24.389	3.854	20.877	3.198.239	-29.736	19.999	24.389	13.170	3.226.061
Culemborg	4.86%	3.070.776	0	19.928	24.303	3.840	20.803	3.139.650	0	19.928	24.303	13.124	3.197.005
Druten	3.30%	1.914.166	55.884	13.537	16.509	2.608	14.132	2.016.836	55.884	13.537	16.509	8.915	2.111.681
Heumen	2.68%	1.737.306	-18.076	10.968	13.375	2.113	11.450	1.757.136	-18.076	10.968	13.375	7.223	1.770.626
Maasdriel	4.35%	2.748.520	0	17.838	21.754	3.437	18.621	2.810.170	0	17.838	21.754	11.747	2.861.509
Neder-Betuwe	3.71%	2.417.784	-27.493	15.221	18.563	2.933	15.890	2.442.898	-27.493	15.221	18.563	10.024	2.459.213
Nijmegen	35.26%	22.230.020	0	144.552	176.283	27.853	150.898	22.729.606	0	144.552	176.283	95.193	23.145.634
Tiel	6.73%	4.241.500	0	27.581	33.635	5.314	28.791	4.336.821	0	27.581	33.635	18.163	4.416.200
West Betuwe	8.72%	5.654.887	-56.648	35.740	43.586	6.887	37.309	5.721.761	-56.648	35.740	43.586	23.536	5.767.975
West Maas en Waal	3.66%	2.310.409	0	15.024	18.321	2.895	15.683	2.362.332	0	15.024	18.321	9.894	2.405.571
Wijchen	6.46%	4.076.240	0	26.507	32.324	5.107	27.670	4.167.848	0	26.507	32.324	17.455	4.244.134
Zaltbommel	5.39%	3.401.160	0	22.116	26.971	4.261	23.087	3.477.595	0	22.116	26.971	14.564	3.541.246
Totaal	**100,00%**	**63.052.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**79.000**	**428.000**	**64.469.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**270.000**	**65.649.182**

6.6 Meerjarenbegroting

De lasten en baten kennen voor de jaren 2027-2030 een stijging ten opzichte van het jaar 2026. De grootste stijging wordt veroorzaakt door stijgende kosten op het gebied van huisvesting, onderhoud, informatievoorziening, materieel, PTSS en financiering.
Voor posten als de rentebaten is dit opvallend aangezien er ultimo 2026 nog een aanzienlijk bedrag op de schatkist moet staan. Ook in 2025 werden er geen rentebaten begroot maar wel ontvangen. Op de balans staat er een bedrag € 15 miljoen structureel bij de schatkost geparkeerd en dat moet de nodige rentebaten kunnen opbrengen.
De investeringsplanning laat een flinke stijging in de omvang van totale investeringen zien. Voor de voertuigen is aangegeven dat door de extreme prijsstijging er extra kapitaallasten worden begroot.

De VRGZ heeft de nacalculatie over 2025, die als gevolg van cao-afspraken negatief is uitgevallen meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028. Hierdoor is de meerjarige begroting sluitend. Het negatieve resultaat van € 1.548.000 wordt in 2027 ten laste gebracht van de algemene reserve.

Kijkend naar de uitkomst van het onderzoek 'Vastgoed VRGZ' is de voorspelling van de adviesfunctie vorig jaar juist geweest dat de gemeentelijke bijdrage in de meerjarenraming extra zal toenemen.
De belangrijkste reden dat de meerjarige begroting in financiële zijn toeneemt heeft te maken met het vaststellen van de IV strategie.

Verder neemt de adviesfunctie de meerjarenraming ter kennisgeving aan.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De algemene reserve van de VRGZ bestaat uit twee verschillende reserves: de algemene reserve Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (C&R) en de algemene reserve aanvaardbare kosten RAV.

De normering per programma is:
- C&R: streefwaarde tevens norm 5% van de baten
- RAV: streefwaarde 15%, normwaarde minimaal 10% van de baten.

Uitgangspunt is de begin 2015 opgestelde nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' en opgenomen in de financiële spelregels. De gehanteerde normering voor de omvang van de gehanteerde reserve bestaat al geruime tijd. Hierin is opgenomen dat de 10 grootse risico's worden benoemd.

De adviesfunctie merkt op dat de bestuurlijk norm omtrent de omvang van de algemene reserve van de VRGZ (voor het programma crisis en rampenbestrijding) afwijkt van het in 2014 opgestelde, en in 2024 geëvalueerde, kader Weerstandsvermogen met een norm van 5%.
De meerjarige norm bedraagt in de meerjarenbegroting 2027 ruim 1% en bedraagt € 1 miljoen.

In onderstaande tabel zijn de normen en gerealiseerde waarden van de reserves bij de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 opgenomen (bedragen x € 1.000).

Jaarstukken 2025			Begroting 2027	
C&R	RAV		C&R	RAV
Norm	3.357	3.725	3.802	4.083
Streefwaarde	n.v.t.	5.588	n.v.t.	6.124
Werkelijk/begroot	3.040	2.887	1.069	2.887

Voor de algemene reserve van het programma crisis- en rampenbestrijding wordt in de begroting een doorkijk gegeven voor de jaren 2027 tot en met 2030. Dit geldt ook voor de lasten en baten.

Vanaf 2025 e.v. daalt, binnen programma C&R, de algemene reserve structureel onder de norm van 5% van de baten. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm.

7.2 Bestemmingsreserves

Het voorstel voor de resultaatbestemming is om het negatieve begrotingsresultaat over 2027 van € 1.548.000 aan de algemene reserve te onttrekken. Hierdoor daalt de algemene reserve naar ruim € 1 miljoen. De norm van 5% wordt hierdoor niet gehaald omdat het meerjarig percentage 1% bedraagt.

Daarnaast wordt aan de in 2024 ingestelde bestemmingsreserve herziening MJOP (€ 2.555.000) in 2027 een bedrag van € 619.000 onttrokken. Dit is lijn met de eerdere besluitvorming.

Voor het programma RAV wordt meerjarig een op ‘0’ sluitende begroting voorgesteld zodat er geen reservemutatie hoeft plaats te vinden uit de reserve aanvaardbare kosten RAV.

7.3 Risico’s

In de zowel de jaarstukken (§ 5.1) als in de begroting (§ 6.1) is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uiteengezet wat de omvang is van de risico’s welke de VRGZ loopt. Deze risico’s zijn gecategoriseerd en voor C&R en RAV afzonderlijk in beeld gebracht.

De adviesfunctie ziet dat het PFAS risico t.o.v. 2026 behoorlijk is gestegen. Daarnaast is het risico Weerbaarheid eigen organisatie nieuw opgenomen.

De adviesfunctie is van mening dat het volgende risico de komende jaren gemonitord moet worden omdat nu onbekend is of dit risico zich gaat voordoen:

- De meerkosten ontvlechting VGRZ/GGD

De VRGZ benoemt de tien grootste risico’s.

De noodzakelijke risicocapaciteit voor de VGRZ bedraagt in de programmabegroting 2027: € 5,012 miljoen en de reserve bedraagt € 1,069 miljoen zodat de risico’s hoger zijn dan de algemene reserve.

De noodzakelijke risicocapaciteit voor de RAV bedraagt in de programmabegroting 2027: € 1,557 miljoen en de reserve bedraagt € 2,887 miljoen zodat de risico’s lager zijn dan de reserve aanvaarbare kosten RAV.

Bedragen * € 1.000	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2027	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2025	Noodzakelijke risico capacite it VRGZ 2027	Noodzakelijke risico capacite it VRGZ 2025	Noodzakelijke Risico capacite it RAV 2027	Noodzakelijke risico capacite it RAV 2025	Noodzakelijke Risico capacite it C&R 2027	Noodzakelijke Risico capacite it C&R 2025
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	1.775	469	323	52	52	417	271
Maatschappelijk risico's	1.02	1.025	338	338	107	107	230	231
Economische risico's	2.505	2.505	527	526	200	200	326	326
Bedrijfsvoering	9.575	9.575	3.678	4.072	1.198		2.480	2.842
Totaal	**€ 14.880**	**€ 14.880**	**€ 5.012**	**€ 5.259**	**€ 1.557**	**€ 1.589**	**€ 3.453**	**€ 3.670**

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve (€ 1.069.000) overschrijden.
De VRGZ heeft in 2025 bij het bespreken van de programmabegroting 2026 toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen. De adviesfunctie had een lagere waardering van enkele risico's verwacht.

Bijlagen

Niet van toepassing.

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.251734 Z.078065

Portefeuillehouder K.A. Maier

Begrotingsprogramma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid

Onderwerp **Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland**

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 van Regionaal Archief Rivierenland.
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de Jaarrekening 2025 van Regionaal Archief Rivierenland
    a. In te stemmen met het volledig uitkeren van het positieve saldo van € 65.177 aan de deelnemende gemeenten.
3. De zienswijzebrief vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

Het Regionaal Archief Rivierenland heeft de Begroting 2027 en Jaarrekening 2025 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Begroting en Jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling. Door het indienen van een zienswijze op de Begroting en Jaarrekening kan de gemeente Buren kenbaar maken wat de wensen zijn ten aanzien van het te voeren beleid van de GR. De gemeente Buren geeft een positieve zienswijze op de Begroting 2027. Over de Jaarrekening 2025 een positieve zienswijze uit te brengen waarbij wordt ingestemd met het uitkeren van het volledige positieve saldo van € 65.177 aan de deelnemende gemeenten naar rato van inwonersaantal.

1. Inleiding

De gemeente Buren neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (hierna RAR). Het RAR voert namens de gemeente Buren taken uit op het gebied van Archiefinspectie. Zij beheert de statische archieven voor de gemeente Buren en adviseert de gemeente op het gebied van archiefbeheer.

Het RAR heeft de Begroting 2027 en Jaarrekening 2025 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de begroting en jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling (hierna GR). Met het indienen van een zienswijze kan de gemeenteraad beter in positie worden gebracht.

De andere zeven gemeenten in de regio Rivierenland dienen eveneens een zienswijze in. Bij het opstellen van een zienswijze wordt ambtelijk en politiek niveau afstemming gezocht

2. Doel / meetbaar effect

Met het indienen van een zienswijze op de begroting en jaarrekening kan de gemeente Buren de wensen van het te voeren beleid van de GR kenbaar maken. De begroting en jaarrekening van de GR maakt onderdeel uit van de planning- en control cyclus van de gemeenschappelijke regeling. Zo dient het bestuur van de GR bij het presteren van de conceptbegroting aan te geven hoe de zienswijzen op de kaderbrief verwerkt zijn in de conceptbegroting.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet gemeenschappelijke regelingen

- Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland 2024
- Het RAR voert voor de gemeente Buren de wettelijke taak uit voortvloeiend uit de Archiefwet 1995

4. Argumenten

1.1 Instemmen met de Begroting 2027

Voor 2027 neemt de gemeentelijke bijdrage toe met 1,58%. Deze toename is volledig toe te schrijven aan indexering (incl. correctie 2026), wat conform de afspraak is in de regio. Vanaf 2028 neemt de bijdrage iets meer toe dan de indexatie, door wegvallende inkomsten, maar er wordt nog steeds een besparing gerealiseerd t.o.v. 2025. Daarnaast zou het kunnen zijn dat dit nog opgevangen wordt in de begroting 2028 (medio volgend jaar.) We verwerken de effecten op onze gemeentelijk bijdrage bij de Kadernota 2027.

Sinds 2022 is het weerstandsvermogen voldoende toereikend om de volledige benodigde weerstandscapaciteit te dekken (ratio van 1,0). Mede hierom zijn sinds 2022 de bestemmingsreserves inzetbaar voor hun eigen bestemming. De algemene reserve wordt gebruikt als weerstandvermogen. Conclusie is dat voor de jaren 2027 tot en met 2030 het weerstandsvermogen minimaal voldoende blijft. Daardoor hoeven wij in onze eigen begroting 2027 geen rekening te houden met het RAR in de risico paragraaf.

2.1 Instemmen met de Jaarrekening 2025

De werkelijke uitgaven bij het RAR zijn lager dan onze betaalde gemeentelijke bijdrage. Aangezien de weerstandscapaciteit van het RAR op orde is, wordt voorgesteld het overschot terug te storten naar de deelnemende gemeenten. De teruggave van € 7.692,-- wordt verwerkt in onze eigen jaarstukken 2025.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin het RAR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit financiële kengetal is verbeterd t.o.v. 2024. Omdat de weerstandcapaciteit voldoende is, hoeven wij in onze eigen risico paragraaf geen rekening te houden met het RAR.

5. Kanttekeningen

Geen

6. Financiële consequenties

De financiële bijdrage aan het RAR bedraagt voor 2027 € 367.688,--. Dit bedrag is opgenomen in de meerjarenraming van de gemeente Buren.
De Jaarrekening 2025 van het RAR laat een positief saldo zien van € 65.177. Dit bedrag wordt volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Buren betekent dit een teruggave va. € 7.692,--. Dit bedrag wordt verwerkt in onze jaarstukken.

7. Juridische consequenties

n.v.t.

8. Participatie

n.v.t.

9. Toekomstoriëntatie

n.v.t.

10. Uitvoering

- Planning
  Nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met de zienswijzebrief wordt deze verstuurd naar het Algemeen Bestuur van het RAR.

- Communicatie
  n.v.t.

- Evaluatie
  n.v.t.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit
- Aanbiedingsbrief GR RAR begroting 2027
- Begroting RAR 2027
- Aanbiedingsbrief GR RAR jaarrekening 2025
- Jaarrekening 2025 GR RAR
- Zienswijzebrief gemeente Buren

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.251734**	**D.253242** **Z.078065**

Onderwerp **Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 van Regionaal Archief Rivierenland
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de Jaarrekening 2025 van Regionaal Archief Rivierenland
   a. In te stemmen met het volledig uitkeren van het positieve saldo van € 65.177,-- aan de deelnemende gemeenten.
3. De zienswijzebrief vast te stellen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.251734**	**D.253242** **Z.078065**

Onderwerp **Zienswijze Jaarrekening 2025 en Programmabegroting 2027 GR Regionaal Archief Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 van Regionaal Archief Rivierenland
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de Jaarrekening 2025 van Regionaal Archief Rivierenland
   a. In te stemmen met het volledig uitkeren van het positieve saldo van € 65.177,-- aan de deelnemende gemeenten.
3. De zienswijzebrief vast te stellen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026,

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Regionaal Archief Rivierenland

Bezoekadres J.S. de Jongplein 3
4001 WG Tiel
Telefoon (0344) 612 230
E-mail info@regionaalarchiefrivierenland.nl
Website www.regionaalarchiefrivierenland.nl

Aan de Griffies van de gemeenten
Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, Zaltbommel,

Datum: 25 maart 2026
Ons kenmerk: 1628-32025
Onderwerp: Programmabegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030

Geachte raadsleden en collegeleden,

Bijgaand ontvangt u de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 van het Regionaal Archief Rivierenland ter zienswijze.

De programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 geven inzicht in onze opgave voor de komende jaren voor zowel voor ons programmaplan als financieel. Hieronder vindt u een korte samenvatting, voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

Graag ontvangen wij uw zienswijze op onze programmabegroting binnen de wettelijk gestelde termijn van 12 weken, zodat we de mogelijkheid hebben om deze informatie te gebruiken bij het bespreken en vaststellen van de begroting in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2026.

Uitgangspunten

Voor het opstellen van de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 zijn zoals gebruikelijk de financiële en beleidskaders gehanteerd uit onze kaderbrief van 19 november 2025, inclusief de beantwoording op de ingediende zienswijze van de deelnemende gemeenten. Daarnaast is het normen- en toetsingskader toegevoegd voor de toetsing van de rechtmatigheid.

Beleidskaders en het normen- en toetsingskader rechtmatigheid

De begroting is opgesteld op basis van de kaders en normen zoals opgenomen in onze kaderbrief van 19 november 2025 waaronder het nieuwe beleidsplan 2026–2029 en waar mogelijk de wijzigingen als gevolg van de nieuwe Archiefwet die eraan komt.

Financiële kaders

Indexering

Voor de begroting 2027 wordt uitgegaan van het prijsniveau van de vastgestelde begroting 2026 en indexatie conform de inflatiecijfers IMOC van het CPB. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele correctie van indexatie in 2026. Deze uitgangspunten en systematiek van indexatie zijn in lijn met de afspraken tussen de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) in de regio Rivierenland en de controllers van de gemeenten.
Voor de inwonersaantallen wordt gerekend met de gegevens van het CBS met peildatum 1 januari 2026.

Regionaal Archief Rivierenland

Structurele besparingsopgave
Voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 zijn de lasten en baten zorgvuldig tegen elkaar afgewogen. Daarnaast is er bij de uitwerking van de begroting de lijn doorgezet zoals in de begroting van 2026 reeds is ingezet, namelijk: **een verlaging van de gemeentelijke bijdrage door het genereren van meer inkomsten.** Op basis daarvan hanteren wij als uitgangspunt dat de totale gemeentelijke bijdrage, na reguliere indexatie en exclusief eventuele wijzigingen door het aantal inwoners per gemeente, het volgende zal zijn:

- In 2027 daalt de totale bijdrage structureel met 1,5% ten opzichte van 2025.
- In 2028 en 2029 daalt de totale bijdrage structureel met 3,0% ten opzichte van 2025.

Hieronder een overzicht van de begrote **verlaging** in de gemeentelijke bijdrage die wordt gerealiseerd met deze aanpak:

Gemeentelijke bijdrage	2026	**2027**	2028	2029	2030
Als referentie: De begroting 2025 bij het alleen doorvoeren van de indexaties conform kaderbrief	€ 3.094.174	€ 3.209.423	€ 3.323.787	€ 3.428.039	€ 3.542.668
Begroting RAR	**€ 3.047.915**	**€ 3.105.806**	**€ 3.196.752**	**€ 3.318.469**	**€ 3.433.535**
Gerealiseerde verlaging in gemeentelijke bijdrage	€ -46.259	€ -103.617	€ -127.035	€ -109.570	€ -109.133
Procentuele verlaging tov begroting 2025	-1,5%	**-3,2%**	-3,8%	-3,2%	-3,1%

Mede door de structurele extra inkomsten, kunnen wij voldoen aan de gestelde financiële kaders zonder aantasting van onze wettelijke taken en met een beperkte impact op onze dienstverlening. Daarnaast wordt de gevraagde structurele verlaging al een jaar eerder gerealiseerd: in 2027 i.p.v. 2028. Ook in 2028 en 2029 wordt aan deze besparing voldaan (3,8% in 2028 en 3,2% in 2029). Wij vertrouwen erop dat deze versnelde realisatie bij eventuele aanvullende bezuinigingen vanaf 2028 en verder, boven op de reeds afgesproken opgave, in passende mate wordt meegewogen, zodat onze reeds geleverde inspanningen evenwichtig worden betrokken in de verdere besluitvorming.

Dit samen maakt dat we een beperkte stijging van de bijdrage per inwoner zien van € 0,21 ten opzichte van 2026. Deze is volledig het gevolg van de indexaties.

Regionaal Archief Rivierenland

Programma

Eind 2025 is door het Algemeen Bestuur het beleidsplan RAR 2026-2029 vastgesteld onder de titel *Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam*. Dit beleidsplan is leidend geweest bij het opstellen van het programmaplan. De speerpunten en prioriteiten uit dit beleidsplan voor 2027 zijn opgenomen in het programmaplan.
De focus ligt op duurzaam beheer en verder toegankelijk maken van gemeentelijke, kerkelijke en particuliere archieven, waaronder belangrijke aanvullingen op gemeentearchieven, woningbouwdossiers en waterschap archieven. Tegelijkertijd wordt ingezet op verdere digitalisering van kernbestanden, de ontwikkeling van het e-depot en ondersteuning van gemeenten bij digitaal informatiebeheer en implementatie van nieuwe Archiefwet. Binnen het toezicht wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de nieuwe Archiefwet, thema-inspecties en begeleiding van overbrengingen en uitplaatsingen van digitale archieven. Voor het publiek wordt de digitale dienstverlening verder uitgebreid via de website, beeldbank en gemeentelijke viewer, aangevuld met educatieprogramma's, publieksactiviteiten en samenwerking met regionale partners. Hiermee borgt het RAR zowel de wettelijke archieftaken voor de deelnemers als de brede maatschappelijke toegankelijkheid van historische informatie in het Rivierengebied.

Bijdrage per inwoner

De bijdrage voor de begroting 2027 bedraagt <u>€ 13,09 per inwoner.</u> De stijging ten opzichte van 2026 bedraagt 1,58%. Deze stijging van € 0,21 per inwoner is volledig het gevolg van de indexaties in kostenbudgetten en loonstijgingen.

Hieronder het overzicht van de bijdrage per gemeente op basis van het aantal inwoners.

Gemeente	Inwonersaantal 1-1-2026	Inwoner-bijdrage 2027
Buren	28.095	€ 367.688
Culemborg	30.413	€ 398.025
Maasdriel	26.225	€ 343.215
Neder-Betuwe	25.925	€ 339.289
Tiel	42.524	€ 556.526
West Betuwe	53.445	€ 699.452
Zaltbommel	30.687	€ 401.611
Totaal	**237.314**	**€ 3.105.806**

Meerjarenraming 2028-2030

De verwachte ontwikkeling voor de komende jaren van de totale lasten is, op basis van de huidige inzichten, hieronder opgenomen voor de jaren 2028-2030. Hiervoor wordt uitgegaan van een indexatie conform de septembercirculaire van 2025.

Lasten	2026	2027	2028	2029	2030
Te verdelen	€ 3.047.915	€ 3.105.806	€ 3.196.752	€ 3.318.469	€ 3.433.535

Regionaal Archief Rivierenland

De meerjarenraming 2028-2030 laat de ontwikkeling zien in de totale lasten. Uitgaande van de inwonersaantallen per 1-1-2026 is hiermee tevens een raming af te geven van de verwachte bijdrage per inwoner vanaf 2028.

Inwonerbijdrage	2026	2027	2028	2029	2030
per inwoner	€ 12,88	€ 13,09	€ 13,47	€ 13,98	€ 14,47
stijging t.o.v. voorgaand jaar	3,15%	1,58%	2,93%	3,81%	3,47%

De stijging is het gevolg van indexaties in de kostenbudgetten en het mogelijk wegvallen van de tijdelijke verhoging van inkomsten vanaf 2029 voor aanvullende diensten aan de gemeente Dordrecht in het kader van hun archiefbeheer. Zoals eerder benoemd betreft dit, in tegenstelling tot de andere posten, geen structurele verhoging van inkomsten. Ondanks het mogelijke wegvallen hiervan wordt de gevraagde structurele besparing op de gemeentelijke bijdrage gehaald: 3,8% in 2028 en 3,2% in 2029.

Aandachtspunten financieel

Bij het opstellen van de begroting zijn enkele aannames en uitgangspunten gemaakt. Deze keuzes brengen bepaalde risico's met zich mee, die we niet onbenoemd willen laten. Hieronder worden de betreffende onderdelen, de bijbehorende risico's en de onderbouwing van de gemaakte keuzes toegelicht.

Personeelskosten

De personele formatie en salariskosten voor de begroting 2027 zijn gebaseerd op de actuele formatie en personeelsplanning per maart 2026. De samenstelling van ons personeelsbestand betreft een mix van ervaren medewerkers en jonge talenten met groeipotentieel. Omwille van de financiële situatie van onze gemeenten en het beroep wat op ons is gedaan, hebben wij onze personele kosten zeer behoudend begroot en daarmee niet op de maximum van schaal. In reguliere zin is dit ook niet nodig. Echter kan dit, in deze uitdagende arbeidsmarkt met veel personeelsverloop, wel enige kwetsbaarheid met zich meebrengen bij het invullen van vrijgekomen vacatures.

Energiekosten

Jaarlijks wordt gas en elektra ingekocht door onze mede-gebouweigenaar Thius. Het jaarlijks inkopen van energie is kwetsbaar en geeft geen garantie voor het volgende jaar. De prijs hangt sterk af van de markt en geopolitieke ontwikkelingen, zoals we in 2023 hebben gezien en die in 2026 opnieuw actueel zijn. Voor de begroting 2027 en verder wordt uitgegaan van de energieprijzen van 2026, met reguliere indexatie. Dit uitgangspunt brengt enig risico met zich mee, maar een nauwkeurigere raming is op basis van de beschikbare informatie niet mogelijk.

Renteopbrengsten

Sinds januari 2025 nemen we deel aan schatkistbankieren, waarbij rente wordt ontvangen over het depositosaldo. De renteopbrengst hangt af van het saldo en de rentestand. Hoewel deelname bedoeld was om stabiliteit en bescherming tegen negatieve rente te bieden, heeft het ministerie van Financiën in 2025 voorstellen gedaan om de rentevergoeding te verlagen en het bodemtarief van 0% af te schaffen. Daardoor kan negatieve rente ontstaan. Dit vormt een risico, omdat de werkelijke

Regionaal Archief Rivierenland

rentestand richting 2027 moeilijk te voorspellen is. In de begroting wordt daarom behoudend gerekend met 1,5% rente om mogelijke tegenvallers op te vangen.

Bovenstaande zaken vormen in het kort de belangrijkste punten uit onze programmabegroting, voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, verblijf ik,

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur

E. Kok-Majewska MBA
Directeur/streekarchivaris

Bijlage:

- Programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 van het Regionaal Archief Rivierenland

Regionaal Archief Rivierenland

Programmabegroting
2027
en
Meerjarenraming
2028 -2030

Datum	11-03-2026
Ons kenmerk	1628-31806
Versiebeheer/status	Ter bespreking in het DB 23-03-2026 en ter vaststelling AB van 09-07-2026
Contact	info@rarivierenland.nl

BESLUIT PROGRAMMABEGROTING 2027 EN MEERJARENRAMING 2028-2030

Het Algemeen Bestuur,

gelet op artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland,

besluit:

1. Programmabegroting 2027 vast te stellen en
2. Meerjarenraming 2028-2030 ter kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli 2026.

R. van Stappershoef
Voorzitter

E. Kok-Majewska
Secretaris

MANAGEMENTSAMENVATTING

De begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 geven inzicht in onze opgave voor de komende jaren voor zowel ons programmaplan als ook financieel. Onderstaand een kort resume.

Het Programmaplan 2027 van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) beschrijft hoe de organisatie invulling geeft aan haar wettelijke taken en maatschappelijke rol als regionaal kennis- en informatiecentrum voor de lokale en regionale geschiedenis in het Rivierengebied. De activiteiten sluiten aan bij het nieuwe beleidsplan 2026–2029 ***Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam***, dat richting geeft aan de ontwikkeling van de organisatie en haar dienstverlening.
De kernopgave van het RAR is het duurzaam beheren, toegankelijk maken en stimuleren van het gebruik van archieven en historische bronnen voor zowel overheden als publiek. Daarbij staat betrouwbare en zorgvuldige dienstverlening centraal. De organisatie werkt vanuit drie kernwaarden: betrouwbaarheid, betrokkenheid en vakbekwaamheid.

De uitvoering van de werkzaamheden is georganiseerd rond vier taakgebieden: **ontsluiting van papieren erfgoed, digitale ontwikkeling, inspectie en toezicht, en dienstverlening**.
Binnen het taakgebied **ontsluiting van papieren erfgoed** ligt de nadruk op behoud, beheer en verdere ontsluiting van archieven van gemeenten, kerken, waterschappen en particuliere organisaties. Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van bestaande inventarissen en het toegankelijk maken van archieven die nog niet raadpleegbaar zijn. Vrijwilligers spelen hierbij een belangrijke rol, waarbij steeds vaker gebruik wordt gemaakt van AI-ondersteunde technieken voor transcriptie en indexering.

Binnen het taakgebied **digitale ontwikkeling** ligt de focus op digitalisering van belangrijke bronnen, verdere ontwikkeling van het e-depot en ondersteuning van gemeenten bij digitaal informatiebeheer. Hierbij wordt gewerkt met landelijke standaarden voor metadata en duurzame toegankelijkheid van digitale archieven.

Het taakgebied **inspectie en toezicht** richt zich op het waarborgen van de kwaliteit van archiefbeheer bij gemeenten en andere deelnemers. In 2027 ligt hierbij bijzondere aandacht op de implementatie van de nieuwe Archiefwet, het uitvoeren van inspecties en het begeleiden van overbrengingen en uitplaatsingen van digitale archieven.

Tot slot zet het RAR binnen **dienstverlening en educatie** sterk in op publieksbereik, educatieve programma’s en samenwerking met partners in de regio. Dit gebeurt onder meer via de studiezaal, digitale dienstverlening, onderwijsprogramma’s en publieksactiviteiten zoals tentoonstellingen en erfgoedevenementen.

Naast deze inhoudelijke activiteiten wordt verder gewerkt aan organisatorische professionalisering, informatiebeveiliging en verdere ontwikkeling van de digitale infrastructuur. Het programmaplan biedt daarmee een samenhangend kader voor de uitvoering van de wettelijke taken van het RAR én voor het versterken van de rol van het archief als kennis- en erfgoedcentrum in het Rivierengebied.

In de vertaling van dit programma naar onze baten en lasten hebben we wederom kritische gekeken naar mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Dit mede door de vraag van onze deelnemende gemeenten betreffende de moeilijke financiële vooruitzichten. De gevraagde verlaging in de gemeentelijke bijdrage van 1,5% in 2026 en 2027, oplopend naar 3,0% in 2028 en 2029, weten we te realiseren in het doorzetten van de lijn door zoals in de begroting van 2026 reeds is ingezet: namelijk verlaging in gemeentelijke bijdrage door het genereren van meer inkomsten.

Mede door de structurele extra inkomsten, kunnen wij ruim voldoen aan de gestelde financiële kaders zonder aantasting van onze wettelijke taken en met een beperkte impact op onze dienstverlening. De gevraagde structurele verlaging van 3% wordt zelf al een jaar eerder gerealiseerd: in 2027 i.p.v. 2028. Er is dan ook een beperkte stijging van de bijdrage per inwoner te zien van € 0,21 ten opzichte van 2026. Deze stijging is volledig het gevolg van de indexaties.
Wij vertrouwen erop dat deze versnelde realisatie bij eventuele aanvullende bezuinigingen vanaf 2028 en verder, bovenop de reeds afgesproken opgave, in passende mate wordt meegewogen, zodat onze reeds geleverde inspanningen evenwichtig worden betrokken in de verdere besluitvorming.

Tot slot onderstrepen de cijfers uit de (verplichte) paragraven en financiële begroting de gezonde financiële positie en bedrijfsvoering van het RAR.

Inhoudsopgave

BESLUIT PROGRAMMABEGROTING 2027 EN MEERJARENRAMING 2028-2030 3
MANAGEMENTSAMENVATTING 4
Inhoudsopgave 6
1 Inleiding 7
1.1 Leeswijzer 7
1.2 Kaders 7
1.3 Deelnemende Gemeenten 9
1.4 Samenstelling Bestuur 10
2 Programmaplan 12
2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland 12
2.1.1 Doelstelling 12
2.1.2 Missie 12
2.1.3 Beleidsplan 12
2.2 Wat gaan we ervoor doen? 14
2.2.1 Taakgebieden 14
2.2.2 Taakgebieden en prioriteiten begroting 2027 15
2.3 Wat mag het kosten? 20
2.3.1 Realisatie van de gewenste verlaging in de gemeentelijke bijdrage 21
2.3.2 Risico's in de begroting 22
2.3.3 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien 23
2.3.4 Overzicht van de kosten van Overhead 25
2.3.5 Het bedrag van de Vennootschapsbelasting 25
2.3.6 Overige toelichting 25
3 Paragrafen 27
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 27
3.1.1 Weerstandsvermogen 27
3.1.2 Kengetallen 29
3.2 Kapitaalgoederen 30
3.3 Financiering 31
3.4 Bedrijfsvoering 33
4 Financiële begroting 36
4.1 Overzicht van de baten en lasten en de toelichting 36
4.2 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting 37
BIJLAGEN 38

1 Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR). De begroting is een instrument/document dat wordt opgesteld op basis van art. 24 lid 6 van de gemeenschappelijke regeling. Hierin staat: Het Dagelijks Bestuur overlegt aan de gemeenteraden voor 30 april van elk jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende jaar.

Het beleidsplan 2026-2029, wat eind 2025 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld, is leidend geweest voor het archiefprogramma en daarmee in het verlengde de opstelling van de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

Hieronder wordt in het kort toegelicht hoe het document is opgebouwd en waar u welke informatie kunt vinden. Daarna zijn opgenomen de kaders waarbinnen deze begroting en meerjarenraming zijn opgesteld, de deelnemende gemeenten en de samenstelling van het bestuur.

1.1 Leeswijzer

Beleidsbegroting

Hoofdstuk 2 en 3 omvatten samen de beleidsbegroting. Hierin komen aan de orde:

- in hoofdstuk 2 het Programmaplan met onze doelstellingen en ons programmaplan;
- in hoofdstuk 3 de Paragraven, hier is de begroting onderbouwd met relevante financiële informatie en de verplichte paragrafen volgens de begrotingsregels (BBV).

Financiële begroting

Hoofdstuk 4 omvat de financiële begroting. Dit deel van de begroting bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting.

1.2 Kaders

De begroting 2027 is opgesteld op basis van onderstaande financiële- en beleidskaders. Deze zijn in overeenstemming met de kaders uit onze kaderbrief van 19 november 2025, inclusief onze reacties op de zienswijzen hierop van onze deelnemende gemeenten. Daaraan toegevoegd is het normen en toetsingskader voor de toetsing van de rechtmatigheid.

Beleidskaders en het normen en toetsingskader rechtmatigheid

De begroting is opgesteld op basis van:

- Europese en nationale aanbestedingsregels
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Gemeentewet (GW)
- Ambtenarenwet
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Archiefwet
- Fiscale wetgeving
- Btw-wetgeving
- Sociale verzekeringswetten
- Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO)
- CAO SGO

- Gemeenschappelijke regeling (GR) Regionaal Archief Rivierenland
- Mandaatregeling directeur
- Financiële verordening RAR 2025
- Beleidsplan Regionaal Archief Rivierenland 2026-2029
- Programma begroting van het Regionaal Archief Rivierenland 2027

Toelichting op de het beleidsplan en de nieuw Archiefwet
In het nieuwe beleidsplan RAR 2026-2029 *Betrouwbaar, betrokken, bekwaam,* wordt de bestaande beleidslijn voortgezet met enkele accentverschuivingen. Deze verschuivingen hebben geen financiële impact op de komende begrotingsjaren. Kortom: het betreft geen nieuw beleid, maar een nieuwe beleidsperiode met een bijbehorend geactualiseerd plan.
Wel zien we een wijzigingen in wetgeving, en daarmee in de wettelijke taken, dit betreft de wijziging in de Archiefwet die er aankomt.

De inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet is (vooralsnog) voorzien op 1 januari 2027. Deze geactualiseerde wet stelt hogere eisen aan een duurzame informatiehuishouding bij gemeenten. De aanpassingen kunnen gevolgen hebben voor gemeentelijke organisaties, aangezien zij hun archieven eerder dan voorheen in een staat van overbrenging moeten brengen. Omdat de situatie per gemeente verschilt, heeft het RAR dit onderwerp vanaf 2025 als vast agendapunt opgenomen in de Strategische Informatie-Overleggen (SIO). Hierdoor worden gemeenten tijdig geïnformeerd en ondersteund bij het in kaart brengen van de consequenties voor hun eigen organisatie.

Financiële kaders programmabegroting en meerjarenraming
Indexering
Voor de begroting 2027 wordt uitgegaan van het prijsniveau van de vastgestelde begroting 2026 en indexatie conform de inflatiecijfers IMOC van het CPB. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele correctie van indexatie in 2026. Hiermee zijn de indexaties van 2027 (conform de kaderbrief):

			Indexatie incl. correcties
Loonindexatie	2026	2027	**2027**
Gehanteerde loonindexaties in begroting 2026	3,8%		
Loonindexatie conform septembercirculaire 2026	2,9%	5,1%	
Indexatie voor 2026 incl. correcties	-0,9%	5,1%	**4,2%**
Prijsindexatie			
Gehanteerde prijsindexaties in begroting 2025	2,2%		
Indexatie conform septembercirculaire 2025	2,4%	2,2%	
Indexatie voor 2026 incl. correcties	0,2%	2,2%	**2,4%**

De inwonersaantallen van het CBS met peildatum 1 januari 2026.
Voor de meerjarenraming worden indexaties gehanteerd uit de CPB indexcijfers, zoals opgenomen in de septembercirculaire van 2026 van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Deze uitgangspunten en systematiek van indexatie is in lijn met de afspraken tussen de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) in de regio Rivierenland en de controllers van de deelnemende gemeenten.

Structurele besparing op gemeentelijke bijdrage
Uitgangspunt in onze begroting en meerjarenraming is dat de totale gemeentelijke bijdrage, na reguliere indexatie en exclusief eventuele wijzigingen veroorzaakt door de gewijzigde aantal inwoners per gemeente, het volgende zal zijn:

- In 2027 daalt de totale gemeentelijke bijdrage structureel ten minste 1,5% ten opzichte van 2025.
- In 2028 en 2029 daalt de totale gemeentelijke bijdrage structureel ten minste 3,0% ten opzichte van 2025.

Overige financiële kaders
Het uitgangspunt van het Algemeen Bestuur is een structureel en reëel sluitende begroting en incidentele tekorten te dekken vanuit de algemene reserve. De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op minimaal 1,0.
De hoogte van het weerstandsvermogen is bepaald aan de hand van de risicoanalyse (update) uit 2023, welke is vastgesteld door het algemeen bestuur. In de begroting van 2027 zal het niveau van weerstandscapaciteit hieraan voldoen. Uitleg hierover is opgenomen in paragraaf 3.1.

Het RAR hanteert op basis van de in 2009 aangetrokken financieringsmiddelen voor investeringen een (gemiddeld) rentepercentage van 4,75%. Dit betreffen annuïtaire leningen welke zijn afgesloten voor de financiering van de bouw met een vaste rente gedurende de gehele looptijd. In het verleden reeds onderzocht of eerder aflossen van deze leningen financieel aantrekkelijk was. Hieruit is gebleken dat eerder aflossen van deze leningen alleen mogelijk is door het volledig uitbetalen van de vooraf vastgestelde en berekende rente over de totale looptijd. Dit maakt dat eerder aflossen van deze lening niet tot financiële voordelen zal leiden.

Btw
Het Regionaal Archief Rivierenland is btw-plichtig. Het bedrag per inwoner wordt als gevolg hiervan met 21% btw belast. De betaalde btw kan door de deelnemende gemeenten en het waterschap via de zogenaamde compensabele btw worden verhaald.

1.3 Deelnemende Gemeenten

De deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland per 1 januari 2027 zijn: Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.

1.4 Samenstelling Bestuur

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland bestaat op 31 december 2025 uit:

Dagelijks Bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Algemeen bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
M.A. Klein	gemeente Neder-Betuwe
R. Dijkstra	gemeente Tiel
M. Bakermans	gemeente Zaltbommel
A.A.M.J. Walraven	gemeente Maasdriel
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Beleidsbegroting

In dit deel:

- Hoofdstuk 2: Programmaplan
- Hoofdstuk 3: Paragrafen

2 Programmaplan

In dit hoofdstuk wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) omschreven:
- wat de beoogde maatschappelijke effecten zijn van het programmaplan: **Doelstelling en missie**
- op welke wijze de maatschappelijke effecten worden nagestreefd: **Wat gaan we er voor doen?**
- wat de raming is van de baten en lasten: **Wat mag het kosten?**

2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland

2.1.1 Doelstelling

Art. 3 GR RAR: Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken:

a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers;
b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht;
c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing);
d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en
e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.

2.1.2 Missie

Het Regionaal Archief Rivierenland is een professionele, toekomstgerichte archiefdienstverlener voor het Rivierengebied, die klantgerichtheid en zorgvuldigheid in de dienstverlening aan de burger en de overheid voorop heeft staan, die de meerwaarde van samenwerkingsverbanden onderkent en die op actieve wijze gebruik van bronnen en informatie daaruit stimuleert.

De kerntaken van het RAR zijn:
- Het aanbieden van historische informatie en/of belevingskansen aan een zo breed mogelijk publiek op de voor hen meest geschikte manier.
- Als professionele collectiebeheerder archieven en collecties verwerven, bewaren, toegankelijk maken en gebruik ervan stimuleren.

Om deze collecties op optimale wijze te beheren en beschikbaar te stellen, werkt het RAR volgens drie kernwaarden: *Betrouwbaar, Betrokken en Bekwaam*.

2.1.3 Beleidsplan

Eind 2025 is door het Algemeen Bestuur het beleidsplan RAR 2026-2029 vastgesteld onder de titel *Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam*. Het omvat de volgende facetten:

- **Betrouwbaar**
  - Duurzaam
    - veiligheid – cyber security
    - collectiehulpverlening
    - informatiebeveiligingsplan

        - bedrijfshulpverlening
    - Zorgvuldig
        - Nieuwe Archiefwet
        - Archiefbeheersysteem
        - (her)gebruik van bronnen
        - Innovatie
        - Fysieke archieven
    - Meerstemmig
        - Verdrag van FARO
        - Acquisitieplan
        - Vernetwerking van de maatschappij
- **Betrokken**
    - Boeien
        - PR-plan
        - Erfgoededucatie
        - Inzetten op relaties
    - Binden
        - Mensen en veranderingen
        - Ontwikkelpunten
        - Transparantie
- **Bekwaam**
    - Kennis
        - Interne kennis
        - kennis borgen en delen
        - Vrijwilligers
        - Bezoekers
        - Kennispartner databeheer
    - Innovatie
        - Architectuur
        - Privacy
        - Inventarisatie en beschikbaarstelling
    - Efficiëntie
        - Extra inkomsten genereren en middelenbewustzijn
        - Energiebeheer
        - Footprint
        - werkprocessen

Het beleidsplan is, net als het vorige beleidsplan, in vragende vorm opgesteld. Koersvast en met de meest mogelijke flexibiliteit voor de komende jaren. De vragen die op antwoord wachten stellen ons in staat om open te staan voor en snel te participeren op technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Het volledige beleidsplan kunt u vinden via bovenstaande QR-code.

Foto: Beleidsplan 2026-2029, Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam

2.2 Wat gaan we ervoor doen?

2.2.1 Taakgebieden

Het RAR biedt brede dienstverlening aan, waarvan de burgers de vruchten plukken:

- Professioneel archiefbeheer
- Studiezaaldienstverlening
- Uitstekende depotfaciliteiten
- Inspectie
- Advisering, kennisoverdracht en begeleiding bij procesverbetering, e-depot, TMLO, WHO, WOO, webarchivering, CISO
- Digitale dienstverlening, beeldbank en S-o-D (Scanning on Demand)
- Educatieprogramma’s en tentoonstellingen(ruimte)
- Promotie van de regionale historie op internet (o.a. via Google Grants programma, You Tube en social media) en in de (landelijke)media
- Vergaderfaciliteiten voor overheden en gelieerde organisaties
- Extra projecten en ondersteuning

Om deze brede dienstverlening binnen het opgestelde beleid ten uitvoer te kunnen brengen is de organisatie van het Regionaal Archief Rivierenland ingedeeld in de volgende taakgebieden:

1. Ontsluiting papieren erfgoed
2. Digitale ontwikkeling
3. Inspectie
4. Dienstverlening

Taakgebieden	Hoofdprocessen	Beleidsplan	Gemeenschappelijke Regeling RAR, artikel 3
1. Ontsluiting papieren erfgoed	Verwerven Bewerken Inventariseren Conserveren Acquisitie	Ontsluiting	• Zorg en beheer • Stimuleren regionale geschiedbeoefening • Aanleggen, beheer en bewaren van relevant bronmateriaal
2. Digitale ontwikkeling	Digitaliseren en Adviseren	Digitalisering Collectie, e-depot, advisering aan gemeenten en GR-en	• Zorg en beheer voor overgeplaatste en uitgeplaatste archiefbescheiden • Stimuleren regionale geschiedbeoefening
3. Inspectie	Inspecteren	Inspectie	• Toezicht op het beheer
4. Dienstverlening	Gebruiken Leren en beleven Beschikbaarstelling	Erfgoedgebruik	• Stimuleren regionale geschiedbeoefening

Tabel 1 Taakgebieden RAR

2.2.2 Taakgebieden en prioriteiten begroting 2027

Hieronder per taakgebied de prioriteiten voor 2027.

1. Ontsluiting Papieren Erfgoed

Onder dit cluster valt zowel de verwerving, de materiële verzorging en conservering, het archief- en collectiebeheer als het systematisch beschrijven van de historische bronnen. Dit zodat ze voor het publiek beschikbaar zijn en de documenten optimaal behouden kunnen blijven.
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied Ontsluiting Papieren Erfgoed voor 2027 gepland:

1.1 Behoud en beheer

In 2027 worden de ingezette lijnen uit voorgaande jaren voortgezet:

- Preventie en depotbeheer
- Duurzaam (her)verpakken – prioriteit voor overheidsarchieven
- Conservering ten behoeve van raadpleging en digitalisering
- Schade-inventarisatie en planmatige aanpak niet-raadpleegbare stukken
- Materiële en inhoudelijke ondersteuning bij projecten

Extra aandachtspunten 2027:

- Afronding en opvolging schade-inventarisatie 2025–2026
- Verdere borging collectiehulpverleningsplan (CHV)

Foto: jaarlijkse BHV herhaling

1.2 Inventarisatie en beschrijving

In 2027 worden aanvullingen op gemeentearchieven en particuliere archieven geïnventariseerd en verbeterd, waaronder:

- Gemeentebesturen (o.a. Lienden, Maurik, Maasdriel, Echteld, Tiel, Geldermalsen, Brakel)
- Kerkelijke archieven (o.a. Hervormde en Gereformeerde gemeenten)
- Technische diensten en woningbouwdossiers
- Waterschapsarchieven (o.a. polderarchieven en keurvergunningen)
- Inventarisatie archieven zonder toegang (alle gemeenten)
- Verbetering woningbouw- en bestemmingsplandossiers (i.v.m. digitalisering)
- Inventarisatie onbeschreven kaartmateriaal
- Verdere ontsluiting bibliotheek- en atlascollecties
- Selectie en verwerking documentatiecollecties
- Geplande inventarisaties o.a.:
    - 1532 Gemeentebestuur Lienden 1978-1998, aanvulling — Buren
    - 0785 Gemeentelijk woningbedrijf Maurik 1953-1992 — Buren
    - 0711 Departement Buren, Mij Nut tot het algemeen 1843-2000, — Buren
    - 0883 Gemeentepolitie Culemborg 1878-1993, — Culemborg
    - 1376 Gereformeerde gemeente Culemborg 1887-2000, — Culemborg
    - 3113 Gemeentebestuur Maasdriel 1810-1945, — Maasdriel
    - 3112 Burgerlijk Armbestuur Maasdriel 1673-1963, — Maasdriel
    - 1489 Gemeentebestuur van Echteld 1945-2000 — Neder-Betuwe
    - 1501 Hervormde gemeente Kesteren 1760-1815 — Neder-Betuwe

- 3200 Technische Dienst Bommelerwaard 1949-1998 — Regionaal
- 1479 Gemeentebestuur Tiel 1985-1995 — Tiel
- 0522 Katholieke Dominicusparochie Tiel 1718-1992, 2e deel — Tiel
- 1667 Bouwvergunningen na 1945 (e-depot) — Tiel
- 2184 Gemeentebestuur Geldermalsen 1925-1977 — West Betuwe
- 2197 Hervormde gemeente Est, 1665-2002 — West Betuwe
- 2544 Technische Dienst Lingewaal 1965-1984 — West Betuwe
- 3208 Gemeentebestuur Brakel 1980-1998 — Zaltbommel
- 3262 Vereniging Christelijk schoolonderwijs 1891-2001 — Zaltbommel
- 432 Polderdistrict Culemborg 1838-1955 — Waterschap
- Div Kleine aanvullingen op polderarchieven — Waterschap
- Toegankelijk maken 'keurvergunningen' — Waterschap

1.3 Vrijwilligers en secundaire ontsluiting

- Voortzetting indexeringsprojecten (o.a. patentregisters, DTB-registers, Burgerlijke Stand, militieregisters)
- Verdere professionalisering vrijwilligers (geen extra interne cursus Oud Schrift nodig in 2027)
- Versterkte inzet vrijwilligers bij indexering en transcribering (waarbij AI-ondersteunde invoer steeds vaker door vrijwilligers wordt gecontroleerd)
- Verschuiving van handmatige invoer naar controle van AI-gegenereerde data

2. Digitale Ontwikkeling

Onder dit taakgebied valt zowel digitalisering als advisering. Digitalisering omvat alle werkzaamheden die nodig zijn om de bronnen digitaal op de juiste wijze permanent beschikbaar te maken. Advisering heeft tot doel de gemeenten, het waterschap en de gemeenschappelijke regelingen te ondersteunen bij de verbetering van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer.
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied digitalisering en advisering voor 2027 gepland:

2.1 Digitalisering

- Digitalisering-op-Verzoek (S-o-D) voor gemeenten, waterschap, bedrijven en derden
- Interne digitalisering kernbestanden
- Externe digitaliseringsprojecten

Voortzetting en afronding van in 2026 gestarte projecten:

- Huwelijkse bijlagen 1810–1851
- Dossiers en kaarten bestemmingsplannen (vanaf ca. 1945)
- Notariële stukken notariaat Culemborg voor 1811
- Bouw- en milieuvergunningen (doorlopend project)

Daarnaast:

- Digitalisering middeleeuwse archivalia (charters tot 1550)
- Verdere toepassing AI bij tekstherkenning (Transkribus/READ-COOP)

2.2 E-depot en metadata

- Uitloop uitplaatsing vijf DMS'en (Geldermalsen, Tiel e.a.)
- Migratieproject met Buren, Neder-Betuwe en/of Waterschap
- Faciliteren uitplaatsing Verseon BVEB

- Standaardisatie data in MAIS
- Innovatie digitale raadpleging (Linked Data en/of AI)
- Deelname Werkgroep e-depot (De Ree)

2.3 Advisering

- Organisatie kennisdag (voorjaar)
- Kennissessie (najaar)
- Regulier adviseren deelnemers en GR'en
- Actualiseren kennisnotities (conversie/migratie, DUTO, videotulen)
- Instrument kwaliteitssysteem
- Doorontwikkeling metadata-standaarden (MDTO, ORI-A)
- Borging BIO / informatiebeveiliging (doorloop na nulmeting 2026)

3. Inspectie en Toezicht

Onder dit taakgebied valt toezicht en inspectie. Inspectie en toezicht heeft tot doel de toetsing van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer aan wettelijke eisen en de veiligstelling van in de toekomst over te dragen wettelijk te bewaren archiefbescheiden.
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied inspectie voor 2027 gepland:

- Begeleiden aanpassingen i.v.m. nieuwe Archiefwet 20XX
- Uitvoeren thema-inspecties (fysiek en digitaal)
- Begeleiden overbrenging en uitplaatsing
- Jaarverslagen Archieftoezicht
- Tussentijdse inspectiegesprekken en jaargesprekken
- Beoordelen vernietigingslijsten
- Deelname SIO's
- Verdere implementatie en kennisdeling CHV
- Ondersteuning bij efficiënt databeheer
- Verdere versterking adviserende én toezichthoudende rol

4. Dienstverlening en Educatie

Onder dit taakgebied valt de dienstverlening aan het publiek (studiezaal, beeldbank en online diensten). Daarnaast omvat dit taakgebied het organiseren van educatieve activiteiten, tentoonstellingen en, in samenwerking met partners, het erfgoed onder de aandacht brengen.
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied dienstverlening voor 2027 gepland:

4.1 Publieksdienstverlening

- Verdere optimalisatie website en gemeentelijke viewer
- Actieve begeleiding onderzoekers
- Digitalisering-op-Verzoek service
- Open dag RAR
- Maand van de Geschiedenis actie
- Sociale media en zichtbaarheid

4.2 Educatie PO

- Uitvoering bestaand programma
- Actualisering les Oorlogscodes
- Verdere implementatie Stromend door de Tijd

- Samenwerking cultuurcoaches (o.a. project Keuze Vrijheid)
- Extra inzet voor Neder-Betuwe en Culemborg
- Aansluiten bij gemeentelijke activiteiten (Kunstmenu, Kinderboekenweek)

4.3 Educatie VO

- Projecten op maat
- Voortzetting Tylologie (Lingecollege)
- Deelname landelijk project 'Digitale Bronnen in de klas'
- Kunst- en Cultuurroute
- Maatschappelijke stages

4.4 Jubilea en projecten

- Educatieve bijdrage jubileum Waterschap Rivierenland
- Input erfgoedprojecten derden
- Halfjaarlijks overleg historische organisaties
- Nacht van het Archief 2027
- Rondleidingen en presentaties

Foto: Nacht van het Archief 2025

5. Organisatie en Bedrijfsvoering

5.1 Informatiebeveiliging

- Doorwerking BIO-implementatie
- Verdere borging cybersecuritymaatregelen
- Kennisdeling richting deelnemers

5.2 ICT en infrastructuur

- Nazorg serververvanging
- Verdere professionalisering e-depotomgeving
- Optimalisatie dashboards en monitoring digitalisering

2.3 Wat mag het kosten?

Het overzicht van de begrote baten en lasten 2027-2030 is opgenomen in onderstaande tabel:

	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Archiefbeleid															
Programma Archiefbeleid	€ 459.928	€ 106.100	**-€ 353.828**	€ 505.280	€ 150.840	**-€ 354.440**	€ 496.190	€ 119.820	**-€ 376.370**	€ 508.080	€ 103.710	**-€ 404.370**	€ 520.400	€ 107.760	**-€ 412.640**
Personeelskosten - programma	€ 1.599.428	€ 0	**-€ 1.599.428**	€ 1.656.180	€ 0	**-€ 1.656.180**	€ 1.725.740	€ 0	**-€ 1.725.740**	€ 1.803.400	€ 0	**-€ 1.803.400**	€ 1.884.550	€ 0	**-€ 1.884.550**
Overige personeelskosten	€ 63.500	€ 0	**-€ 63.500**	€ 65.520	€ 0	**-€ 65.520**	€ 66.950	€ 0	**-€ 66.950**	€ 68.470	€ 0	**-€ 68.470**	€ 70.040	€ 0	**-€ 70.040**
Huisvestingskosten	€ 883.966	€ 18.786	**-€ 865.180**	€ 846.162	€ 2.760	**-€ 843.402**	€ 845.828	€ 2.820	**-€ 843.008**	€ 848.926	€ 2.880	**-€ 846.046**	€ 867.542	€ 2.950	**-€ 864.592**
Organisatie, beheer & administratie	€ 61.610	€ 0	**-€ 61.610**	€ 63.820	€ 0	**-€ 63.820**	€ 65.600	€ 0	**-€ 65.600**	€ 67.530	€ 0	**-€ 67.530**	€ 69.540	€ 0	**-€ 69.540**
Automatiseringskosten	€ 151.310	€ 19.920	**-€ 131.390**	€ 150.040	€ 0	**-€ 150.040**	€ 163.120	€ 0	**-€ 163.120**	€ 162.850	€ 0	**-€ 162.850**	€ 155.950	€ 0	**-€ 155.950**
Rente- en financiering	€ 1.030	€ 38.740	**€ 37.710**	€ 3.280	€ 37.500	**€ 34.220**	€ 3.350	€ 37.500	**€ 34.150**	€ 3.430	€ 37.500	**€ 34.070**	€ 3.510	€ 37.500	**€ 33.990**
Totaal programma's	**€ 3.220.773**	**€ 183.546**	**-€ 3.037.226**	**€ 3.290.282**	**€ 191.100**	**-€ 3.099.182**	**€ 3.366.778**	**€ 160.140**	**-€ 3.206.638**	**€ 3.462.686**	**€ 144.090**	**-€ 3.318.596**	**€ 3.571.532**	**€ 148.210**	**-€ 3.423.322**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.309.535	**€ 3.309.535**	€ 0	€ 3.373.706	**€ 3.373.706**	€ 0	€ 3.495.542	**€ 3.495.542**	€ 0	€ 3.623.559	**€ 3.623.559**	€ 0	€ 3.745.065	**€ 3.745.065**
Overhead															
Personeelskosten - overhead	€ 328.609	€ 0	**-€ 328.609**	€ 342.410	€ 0	**-€ 342.410**	€ 356.790	€ 0	**-€ 356.790**	€ 372.850	€ 0	**-€ 372.850**	€ 389.630	€ 0	**-€ 389.630**
Heffing VPB	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Onvoorzien	€ 6.200	€ 0	**-€ 6.200**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	**€ 3.555.581**	**€ 3.493.081**	**-€ 62.500**	**€ 3.638.692**	**€ 3.564.806**	**-€ 73.886**	**€ 3.729.568**	**€ 3.655.682**	**-€ 73.886**	**€ 3.841.536**	**€ 3.767.649**	**-€ 73.886**	**€ 3.967.162**	**€ 3.893.275**	**-€ 73.886**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**
Reserve Digitalisering/Bedrijfsvoering	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**
Reserve E-depot	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**
Reserve Website	€ 0	€ 12.500	**€ 12.500**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**
Reserve Publicatiefonds	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**
Subtotaal mutaties reserves	**€ 0**	**€ 62.500**	**€ 62.500**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**
Geraamde resultaat			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

2.3.1 Realisatie van de gewenste verlaging in de gemeentelijke bijdrage

Voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 heeft het RAR zorgvuldig de lasten en baten tegen elkaar afgewogen. Waar kostenbesparingen mogelijk zijn, is dit onverkort doorgevoerd in onze begroting. Tegelijkertijd is actief gezocht naar creatieve manieren om de inkomsten te vergroten, bijvoorbeeld door het aanboren van andere geldstromen. Extra opbrengsten leveren immers een structurele bijdrage aan het verlagen van de gemeentelijke lasten. Dat dit een reëel aanpak is, blijkt ook nu weer in deze begroting en meerjarenraming. We zetten hiermee de lijn door zoals in de begroting van 2026 reeds is ingezet, namelijk: **het verlagen van de gemeentelijke bijdrage door met name het structureel verhogen van inkomsten.**

Hieronder een overzicht van de begrote **verlaging** in de gemeentelijke bijdrage die wordt gerealiseerd met deze aanpak:

Gemeentelijke bijdrage	2026	**2027**	2028	2029	2030
Als referentie: De begroting 2025 bij het alleen doorvoeren van de indexaties conform kaderbrief	€ 3.094.174	€ 3.209.423	€ 3.323.787	€ 3.428.039	€ 3.542.668
Begroting RAR	**€ 3.047.915**	**€ 3.105.806**	**€ 3.196.752**	**€ 3.318.469**	**€ 3.433.535**
Gerealiseerde verlaging in gemeentelijke bijdrage	€ -46.259	€ -103.617	€ -127.035	€ -109.570	€ -109.133
Procentuele verlaging tov begroting 2025	-1,5%	**-3,2%**	-3,8%	-3,2%	-3,1%

Mede door de structurele extra inkomsten, kunnen wij voldoen aan de gestelde financiële kaders zonder aantasting van onze wettelijke taken en met een beperkte impact op onze dienstverlening. Daarnaast wordt de gevraagde structurele verlaging al een jaar eerder gerealiseerd: in 2027 i.p.v. 2028. Ook in 2028 en 2029 wordt aan deze bezuiniging voldaan (3,8% in 2028 en 3,2% in 2029). Wij vertrouwen erop dat deze versnelde realisatie bij eventuele aanvullende bezuinigingen vanaf 2028 en verder, bovenop de reeds afgesproken opgave, in passende mate wordt meegewogen, zodat onze reeds geleverde inspanningen evenwichtig worden betrokken in de verdere besluitvorming.

De argumentatie voor deze ingezette lijn is dat door het structureel verhogen van de inkomsten wordt voldaan aan de financiële kaders zonder aantasting van wettelijke taken en met beperkte impact op de dienstverlening. Deze extra inkomsten zorgen in beperkte mate voor extra kosten, waardoor het netto de verlaging geeft in de bijdrage van de gemeenten. Verdere bezuinigingen zijn niet mogelijk zonder wettelijke taken te raken. Uit eerder uitgevoerd onderzoek blijkt dat 97–98% van de kosten naar wettelijke taken gaat en slechts 2–3% naar bovenwettelijke taken. Bezuinigingen op deze laatste categorie leveren weinig financieel voordeel op, maar leiden wel tot kwaliteitsverlies en minder subsidie-inkomsten.

Hieronder in kort de belangrijkste (structurele) aanpassingen in onze begroting en meerjarenraming:

- Een structurele verlaging van de energielasten met netto circa € 15.000[1] per jaar als gevolg van de realisatie van zonnepanelen en de verduurzaming van het klimaatsysteem voor de depots. Dit is een voorzichtige inschatting van de verwachte besparing in lasten omdat we

[1] Zijnde de netto verlaging in lasten na aftrek van gemaakte kosten hiervoor

enerzijds hier nog geen ervaringsgetallen hiervoor hebben. En aan de andere kant omdat de geopolitieke situatie een aanzienlijke invloed kan hebben op de hoogte van de energieprijzen, zoals we dit eerder hebben mogen ervaren. Dit zorgt voor een onzekerheidsfactor in de verwachte verlaging in lasten, waardoor we deze verlaging met enige voorzichtig begroten.

- Een structurele verhogen van de inkomsten ten opzichte van 2025 met een bedrag van circa € 80.000 per jaar voor aanvullende diensten aan onder andere het Waterschap Rivierenland en de GR-en uit de regio.
- Een tijdelijke verhoging van inkomsten voor de komende twee tot drie jaar met € 20.000,- per jaar voor aanvullende diensten aan de gemeente Dordrecht in hun archiefbeheer.

2.3.2 Risico's in de begroting

Bij het opstellen van de begroting zijn enkele aannames en uitgangspunten gemaakt. Deze keuzes brengen bepaalde risico's met zich mee, die we niet onbenoemd willen laten. Hieronder worden de betreffende onderdelen, de bijbehorende risico's en de onderbouwing van de gemaakte keuzes toegelicht.

- Personeelskosten
  De personele formatie en salariskosten voor de begroting 2027 zijn gebaseerd op de actuele formatie en personeelsplanning per maart 2026. De samenstelling van ons personeelsbestand betreft een mix van ervaren medewerkers en jonge talenten met groeipotentieel. Omwille van de financiële situatie van onze gemeenten en het beroep wat op ons is gedaan, hebben wij onze personele kosten zeer behoudend begroot en daarmee niet op de max van schaal. In reguliere zin is dit ook niet nodig. Echter kan dit, in deze uitdagende arbeidsmarkt met veel personeelsverloop, wel enige kwetsbaarheid met zich meebrengen bij het opvullen van vrijgekomen vacatures.
- Energiekosten (onderdeel van huisvestingskosten)
  Jaarlijks wordt gas en elektra ingekocht door onze mede-gebouweigenaar Thius. Thius koopt energie groot in voor al haar panden en dit levert schaalvoordelen. Het RAR kan hier op meeliften omdat we gezamenlijk een energiecontract voor ons gebouw hebben. Het jaarlijks inkopen van energie blijft kwetsbaar en biedt geen garantie voor de prijsontwikkeling in het daaropvolgende jaar. Dit maakt het lastig om betrouwbare voorspellingen te doen. De uiteindelijke prijs is per jaar sterk afhankelijk van de actuele marktomstandigheden (vraag en aanbod), maar ook van geopolitieke ontwikkelingen, zoals we in 2023 hebben gezien en die in 2026 opnieuw actueel zijn.
  Voor de begroting 2027 en de jaren daarna wordt daarom uitgegaan van de energieprijzen op het niveau van 2026, vermeerderd met een reguliere indexatie. Dit uitgangspunt brengt een zekere mate van risico met zich mee, maar op basis van de beschikbare informatie is een nauwkeurigere raming momenteel niet mogelijk.
- Renteopbrengsten
  Sinds januari 2025 nemen we deel aan schatkistbankieren, waarbij rente wordt ontvangen over het depositosaldo. De renteopbrengst hangt af van het saldo en de rentestand. Hoewel deelname aan de schatkist meer stabiliteit en bescherming tegen negatieve rente zou bieden, heeft het ministerie van Financiën in 2025 voorstellen gedaan om de rentevergoeding te verlagen en het bodemtarief van 0% af te schaffen. Daardoor kunnen de renteopbrengsten tegenvallen en zelf negatief worden. Dit vormt een risico, omdat de werkelijke rentestand richting 2027 moeilijk te voorspellen is. In de begroting wordt daarom behoudend gerekend met 1,5% rente om mogelijke tegenvallers op te vangen.

2.3.3 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdrage per inwoner van de aangesloten gemeenten en de bijdrage van het Waterschap Rivierenland (dienstverleningsovereenkomst).

Gemeentelijke bijdragen

Voor het begrotingsjaar 2027 geldt de datum van 1 januari 2026 als peildatum voor het aantal inwoners. Het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten bedroeg op de peildatum 237.314 (begroting 2026: 236.569). Ten opzichte van het begrotingsjaar 2026 is het aantal inwoners met 0,31% gestegen.

De totale lasten voor de deelnemende gemeenten voor het jaar 2027 worden begroot op € 3.105.806,-.

Inwonersbijdrage 2027
De bijdrage voor de begroting 2027 bedraagt € 13,09 per inwoner.
(Lasten € 3.105.806: 237.314 inwoners = € 13,09 afgerond).

Ten opzichte van 2026 bedraagt de stijging 1,58 %, in 2026 was de bijdrage € 12,88. Deze stijging van € 0,21 per inwoner is volledig het gevolg van de indexaties in kostenbudgetten. De doorgevoerde indexatie en stijging in lonen ligt gemiddeld hoger dan de stijging in de bijdrage per inwoner. Dit komt doordat we in de begroting hebben gekeken naar mogelijkheden om de lasten zo laag mogelijk te houden door het genereren van extra inkomsten, zonder dat dit onevenredige afbreuk zal doen aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

Hieronder het overzicht van de bijdrage per gemeente op basis van het aantal inwoners.

Gemeente	Inwonersaantal 1-1-2026	Inwoner-bijdrage 2027
Buren	28.095	€ 367.688
Culemborg	30.413	€ 398.025
Maasdriel	26.225	€ 343.215
Neder-Betuwe	25.925	€ 339.289
Tiel	42.524	€ 556.526
West Betuwe	53.445	€ 699.452
Zaltbommel	30.687	€ 401.611
Totaal	**237.314**	**€ 3.105.806**

Meerjarenraming 2028-2030
De verwachte ontwikkeling voor de komende jaren van de totale lasten is, op basis van de huidige inzichten, hieronder opgenomen voor de jaren 2028-2030. Hiervoor wordt uitgegaan van een indexatie conform de septembercirculaire van 2025.

Lasten	2026	2027	2028	2029	2030
Te verdelen	€ 3.047.915	€ 3.105.806	€ 3.196.752	€ 3.318.469	€ 3.433.535

De meerjarenraming 2028-2030 laat de ontwikkeling zien in de totale lasten. Uitgaande van de inwonersaantallen per 1-1-2026 is hiermee tevens een raming af te geven van de verwachte bijdrage per inwoner vanaf 2028.

Inwonerbijdrage	2026	2027	2028	2029	2030
per inwoner	€ 12,88	€ 13,09	€ 13,47	€ 13,98	€ 14,47
stijging tov voorgaand jaar	3,15%	1,58%	2,93%	3,81%	3,47%

De stijging is het gevolg van indexaties in de kostenbudgetten en het mogelijk wegvallen van de tijdelijke verhoging van inkomsten vanaf 2029 voor aanvullende diensten aan de gemeente Dordrecht in het kader van hun archiefbeheer. Zoals eerder benoemd betreft dit, in tegenstelling tot de andere posten, geen structurele verhoging van inkomsten. Ondanks het mogelijke wegvallen hiervan wordt de gevraagde structurele besparing op de gemeentelijke bijdrage wel gehaald: 3,8% in 2028 en 3,2% in 2029, zoals beschreven op pagina 9 *Structurele besparing op gemeentelijke bijdrage.*

Dienstverleningsovereenkomst Waterschap Rivierenland (WSRL)

Met Waterschap Rivierenland is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat het Regionaal Archief Rivierenland de archieven van de voormalige waterschappen beheert. In 2025 is de overeenkomst met het waterschap voor 10-jaar verlengt, met na deze 10 jaar een stilzwijgende jaarlijkse verlenging. De kosten voor advies, toezicht en conservering zijn niet in deze overeenkomst opgenomen in de prijs per strekkende meter, maar worden jaarlijks afzonderlijk met het waterschap afgerekend.

De totale vaste bijdrage voor het waterschap in 2027 bedraagt circa € 261.620,- en wordt per jaar bepaald aan de hand van het aantal strekkende meters archief. Daarnaast zal de bijdrage van het waterschap jaarlijks bestaan uit de op regie uitgevoerde werkzaamheden voor advies, toezicht en conservering.

Onvoorzien

De post onvoorziene uitgaven is voor 2027 geraamd op € 6.000,- (2026: € 6.200,-). Op basis van de ervaring in de afgelopen jaren wordt dit vooralsnog toereikend geacht voor het begrotingsjaar 2027.

2.3.4 Overzicht van de kosten van Overhead

Met ingang van 2019 is het taakveld Overhead[2] in de begroting een verplicht onderdeel en worden de kosten van Overhead afzonderlijk in het Programmaplan gepresenteerd. In de Notitie Verbonden Partijen van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder meer op de toepassing van overhead bij Gemeenschappelijke Regelingen ingegaan.
In de begroting is het taakveld Overhead opgenomen. Dit taakveld is nader onderverdeeld in:

- lasten gemeentelijke overheadfuncties (i.c. programma archiefbeleid);
- lasten 'eigen overhead' (personeelskosten directie, management en ondersteuning).

Taakveld overhead	2027	2028	2029	2030
Lasten gemeentelijke overhead functie	€ 3.296.282	€ 3.372.778	€ 3.468.686	€ 3.577.532
"Eigen overhead"	€ 342.410	€ 356.790	€ 372.850	€ 389.630
Totaal lasten	**€ 3.638.692**	**€ 3.729.568**	**€ 3.841.536**	**€ 3.967.162**
Bijdragen overhead	€ 3.564.806	€ 3.655.682	€ 3.767.649	€ 3.893.275
Totaal baten	**€ 3.564.806**	**€ 3.655.682**	**€ 3.767.649**	**€ 3.893.275**

2.3.5 Het bedrag van de Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is de vennootschapsbelasting ook van toepassing voor decentrale overheden. Het RAR staat op het standpunt dat er geen VpB-plicht geldt voor het RAR. De belastingdienst geeft per brief, d.d. 4 juli 2019 aan dat het RAR niet belastingplichtig is voor de VpB. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 zal de belastingdienst geen aanslagen VpB opleggen. Vanaf het jaar 2019 e.v. wordt door het RAR geen uitnodiging tot het doen van aangifte VpB gedaan. Het is onze verwachting dat er in de nabije toekomst geen verandering zal zijn die wel leidt tot VpB-plicht voor het RAR.
Indien er onverhoopt wel belastingplicht volgt, vloeien hieruit geen nadelige financiële consequenties voor het RAR voort, aangezien er bij eventuele belaste activiteiten geen winstpotentie is. In de begroting en meerjarenraming is daarom een nihil-post inzake de vennootschapsbelasting opgenomen.

2.3.6 Overige toelichting

RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij

Voor de gemeente is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft een Verbonden Partij. Het RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij. In bijlage 3 is een format opgenomen, dat door de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten kan worden gebruikt voor het opstellen van hun eigen begroting.

<u>Beleidsindicatoren en effecten van de betrokkenheid van de Verbonden Partij</u>

In artikel 8b van het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat het programma de volgende aspecten moeten bevatten:

a) de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste moeten worden toegelicht aan de hand van de bij ministeriele regeling vastgestelde beleidsindicatoren;

[2] Elke GR is verplicht de baten en lasten te splitsen in de voorgeschreven taakvelden, in zowel de begroting als de jaarrekening. Art. 58a Wgr lid2 sub bepaalt dat de Informatie voor derden (IV-3) indeling en dus de taakveldindeling conform de gemeentelijke indeling geldt bij een gemeenschappelijke regeling van gemeente en provincie. Het overzicht van geraamde baten en lasten van de taakvelden is een verplichte paragraaf. Voor het RAR is het Overzicht van geraamde baten en lasten van het taakveld Overhead 0.4 verplicht.

Dit is niet van toepassing voor het RAR omdat er voor de maatschappelijke effecten van het RAR geen verplichte indicatoren zijn voorgeschreven.

b) de wijze waarop men die effecten streeft te bereiken en de betrokkenheid hierbij van de Verbonden Partij.

Hiervoor wordt verwezen naar de eerdergenoemde doelstellingen en het beleidsplan van het RAR.

Overzicht van incidentele baten en lasten 2027-2030
Er zijn geen incidentele baten en lasten voorzien in de jaren 2027-2030, anders dan de reeds genoemde tijdelijke verhoging van inkomsten tot 2029 voor aanvullende diensten aan de gemeente Dordrecht in hun archiefbeheer. Zoals reeds benoemd is dit in tegenstelling tot de andere geen structurele inkomstverhoging.

Overzicht van beoogde <u>structurele</u> toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen
Dit overzicht is terug te vinden in bijlage 2. Hierin zijn de onttrekkingen en toevoegingen aan de bestemmingsreserves opgenomen. Hieronder een korte toelichting per bestemmingsreserve:.

<u>Bestemmingsreserve Egalisatie kapitaallasten WKO</u>
Deze bestemmingsreserve dient ter egalisatie van de kapitaallasten van de WKO-installatie. Jaarlijks wordt € 16.086,- onttrokken om de kapitaallasten van de WKO te dekken.

<u>Bestemmingsreserve Publicatiefonds</u>
Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt voor interne en externe publicaties die bijdragen aan de doelstellingen van de organisatie. Jaarlijks wordt € 2.500 aan de reserve toegevoegd en € 4.000 onttrokken voor publicatiekosten, afhankelijk van de projecten in dat jaar.

<u>Bestemmingsreserve Digitalisering / Bedrijfsvoering</u>
Deze bestemmingsreserve dekt investeringen en kosten in digitalisering, verbetering van de bedrijfsvoering en inhalen van achterstanden. Jaarlijks wordt € 40.000 onttrokken, afhankelijk van beschikbaarheid van externe specialisten en interne capaciteit, waardoor projecten eventueel kunnen worden uitgesteld.

<u>Bestemmingsreserve E-depot</u>
Deze bestemmingsreserve dekt investeringen en kosten die samenhangen met de inrichting, het beheer en de doorontwikkeling van het e-depot. Jaarlijks wordt € 10.000 onttrokken, afhankelijk van beschikbaarheid van externe specialisten en interne capaciteit, waardoor projecten eventueel kunnen worden uitgesteld.

<u>Bestemmingsreserve Website</u>
Deze bestemmingsreserve dekt investeringen en kosten voor vernieuwing, ontwikkeling, beheer en onderhoud van de website. Jaarlijks wordt € 6.300 onttrokken om de gemaakte kosten te financieren.

3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt regels aan welke paragrafen er in de begroting moeten zijn en wat daarin aan de orde komt.

De paragrafen in de begroting geven een dwarsdoorsnede van een aantal aspecten. Ze gaan over onderwerpen die in de gehele begroting terug te vinden zijn en waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. De paragrafen geven het Algemeen Bestuur en de raden van de deelnemende gemeenten op een andere manier dan het begrotingsprogramma inzicht in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling RAR.

In deze programmabegroting zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a) de **benodigde** weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen directe maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie en
b) de **beschikbare** weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De doelen van het RAR, met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing, zijn als volgt geformuleerd:

- we zorgen voor een solide financieel beleid met een transparant inzicht in de kosten en geldstromen;
- we zorgen voor een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming;
- onze planning- en control cyclus is zo ingericht dat het DB en het AB de sturings- en verantwoordingsinformatie krijgen die ze nodig hebben.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:

- het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten;
- tegelijkertijd streeft het RAR naar het zo laag mogelijk houden van de algemene reserve.

In 2023 zijn aan de hand van een uitgebreide risicosessie actuele risico's voor het RAR geïdentificeerd en is het rapport Risicomanagement & Weerstandsvermogen uit 2020 onder de loop genomen. De uitkomsten uit deze sessies zijn vastgelegd in de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024 – 2028, van datum 24-11-2023. In de bijlage is deze nota toegevoegd. Hieronder treft u een samenvatting van de uitkomsten uit deze nota. De inhoudelijke toelichting op de risico's is te vinden in de beleidsnota in de bijlage 4.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de uitkomst van de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{beschikbare}\ \text{weerstandscapaciteit (middelen)}}{\textbf{benodigde}\ \text{weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is.

Benodigd weerstandscapaciteit (risico's)
Hieronder de identificeerde risico's met de omvang van hun capaciteit op basis van het restrisico en kansberekening.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

Beschikbaar weerstandscapaciteit (middelen)
Hieronder de stand van de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken. Hierin dient de algemene reserve (ofwel weerstandsvermogen) als buffer ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Hierin is een onderscheid tussen beklemde en de niet-beklemde bestemmingsreserves. Waarbij de beklemde reserves geen onderdeel kunnen uitmaken van het beschikbare weerstandscapaciteit.

Reserves	Beschikbare weerstands-capaciteit				
	per 31-12-2026	per 31-12-2027	per 31-12-2028	per 31-12-2029	per 31-12-2030
Algemene reserve					
Reserve Weerstandsvermogen	€211.000	€211.000	€211.000	€211.000	€211.001
Bestemmingsreserves					
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€245.173	€229.087	€213.001	€196.914	€180.828
Reserve Publicatiefonds	€38.525	€37.025	€35.525	€34.025	€32.525
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€210.196	€170.196	€130.196	€90.196	€50.196
Reserve E-depot	€48.021	€38.021	€28.021	€18.021	€8.021
Reserve Website	€93.700	€87.400	€81.100	€74.800	€74.800
Totaal	**€846.616**	**€772.730**	**€698.844**	**€624.957**	**€557.372**

Sinds 2022 is de algemene reserve/het weerstandsvermogen voldoende toereikend om de volledige benodigde weerstandscapaciteit te dekken (ratio van 1,0). Mede hierom zijn sinds 2022 de bestemmingsreserves inzetbaar voor hun eigen bestemming.
Conclusie is dat voor de jaren 2027 tot en met 20230 het weerstandsvermogen minimaal **voldoende** is voor het opvangen van de risico's.

3.1.2 Kengetallen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de volgende kengetallen in de begroting verplicht gesteld.

De kengetallen van het RAR staan in onderstaande tabel:

	Kengetallen	R 2023	R 2024	R 2025	B 2026	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
1A	Netto schuldquote	148	136	123	124	121	114	109	106
1B	Netto schuldquote gecorr. alle verstrekte leningen	148	136	123	124	121	114	109	106
2	Solvabiliteitsratio	7,5	7,5	12,6	11,5	10,7	10,2	9,6	8,9
3	Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	Structurele exploitatieruimte	1,5%	0,7%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
5	Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Voor het RAR zijn inmiddels (meerjarige) ervaringscijfers beschikbaar. Zichtbaar is de dalende trend van de netto schuldquote van 148 in 2023 naar 106 in 2030. Dit is een positieve ontwikkeling, immers hoe lager dit kengetal des te minder is de afhankelijkheid van vreemd vermogen. De schuldquote geeft namelijk de mate aan waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.
De solvabiliteitsratio laat een licht stijgende trend zien: van 7,5 in 2023 naar 8,9 in 2030. In dit kader is het van belang het eigen vermogen niet onder het niveau van het weerstandsvermogen te laten komen, om ook adequaat met risico's om te kunnen blijven gaan (zie ook de paragraaf over weerstandsvermogen).
De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre het RAR in staat is structureel de eigen lasten te dragen. Dit kengetal moet neutraal of positief zijn. Neutraal betekent dat de lasten en baten in de exploitatiebegroting met elkaar in evenwicht zijn. De trend laat zien dat er sprake is van een stabiele neutrale exploitatieruimte.

3.2 Kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen en de benodigde investeringen in kapitaalgoederen voor de komende jaren. Voor het RAR betreft dit in elk geval het gebouw als ook de inventaris en de ICT-middelen die in eigendom zijn. Hierna in het kort per onderdeel de beleidskaders en de financiële consequenties welke zijn opgenomen in de begroting.

Gebouw en afschrijving

Het RAR is sinds 2012 eigenaar van haar deel van het gezamenlijk met Thius gerealiseerde pand.
In de staat van activa zijn de investeringen van het gebouw en het terrein van het RAR opgenomen. Het betreft de investeringen nieuwbouw en de investering uitbreiding archiefdepot. De investeringen worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Onderhoud gebouw

Regulier en groot onderhoud gebeurt door de VvE op basis van het Meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) wat gezamenlijk binnen de VvE is opgesteld. Jaarlijks wordt door het RAR een bedrag betaald aan de VvE voor de uitvoering van het MJOB. In het MJOB is rekening gehouden met de inflatie middels de bouwkostenindex en heeft een looptijd van 30 jaar. De MJOB wordt tweejaarlijks geactualiseerd. Hierin worden uiteraard nieuwe technologische ontwikkelingen meegenomen.

Investeringen bedrijfsmiddelen

In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 is rekening gehouden met de benodigde investeringen in bedrijfsmiddelen. Hierbij is onderscheid gemaakt in inventaris, ICT-middelen en vanaf 2026 ook de vernieuwing van de website. Voor deze bedrijfsmiddelen is een investeringsbegroting gemaakt voor de jaren 2024-2030. De investeringen zijn per jaar opgenomen in de staat van activa en worden op basis van lineaire afschrijving jaarlijks afgeschreven. Hierbij hanteren we afschrijftermijnen die passen bij de economische levensduur van het bedrijfsmiddel, waardoor de kosten zo evenredig mogelijk worden verdeeld over de gebruiksduur. Hieronder in het kort per onderdeel de begrotingsaspecten in de periode 2027 tot 2030.

Inventaris

De inventaris welke dateert uit 2012 is sinds 2022 volledig afgeschreven. En hoewel er vanaf 2023 in de begroting was voorzien in vervanging van deze inventaris, is er vooralsnog voor gekozen deze vervanging enige tijd uit te stellen en alleen daar waar nodig is vervanging uit te voeren. Zo zijn in 2024 de keuken en kantine ruimten vervangen. En is er daarnaast voor de jaren 2027 tot 2030 investeringen opgenomen voor het vervangen van kantoormeubilair en voor de vervanging van de aandrijving depotkasten welke toe zijn aan vervanging. Deze investeringen (in totaal over 4 jaar ca. € 350.000,-) worden na aanschaf op de balans voorzien als activa en zijn als jaarlijkse afschrijvingen in de exploitatiebegroting opgenomen. De afschrijvingen zijn opgenomen onder huisvestingskosten.

ICT-middelen

In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 is rekening gehouden met de benodigde ICT-investeringen. Dit zijn investeringen zoals de periodiek terugkerende vervanging en benodigde vernieuwing van aanwezige ICT apparatuur en infrastructuur. Deze investeringen (in totaal over 4 jaar ca. € 150.000,-) worden na aanschaf op de balans voorzien als activa en zijn als jaarlijkse afschrijvingen in de exploitatiebegroting opgenomen. De afschrijvingen zijn opgenomen onder automatiseringskosten.

Website
Ook de website is een onlosmakelijk deel van de dienstverleningstaken van het RAR. In het jaar 2026 is een vernieuwing van de website gepland. Deze investering (circa € 50.000,-) wordt op de balans voorzien als activa en zijn als jaarlijkse afschrijvingen in de exploitatiebegroting opgenomen. Hiervoor is een bestemmingsreserve gerealiseerd waar de komende jaren de afschrijvingslasten uit onttrokken kunnen worden. Waardoor de afschrijvingskosten niet op de exploitatie drukken.

3.3 Financiering

In de paragraaf financiering komen zoals, de naam al aangeeft, de aspecten rond de financiering aan de orde. In dit kader is het verplicht om onder meer te voldoen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

Geldleningen
De geldmiddelen bestaan uit middelen in de rekening-courant en de corresponderende deposito-rekeningen. In 2008 zijn twee vaste geldleningen voor de toenmalige nieuwbouw afgesloten en deze zijn in 2009 opgenomen. Omdat de investeringskosten voor de nieuwbouw lager uit zijn gevallen, is de depotuitbreiding met een deel van de overblijvende financiële middelen gefinancierd.

Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente
De aan het programma toe te rekenen rente wordt bepaald door de externe rente die bestaat uit de rente die wordt betaald over afgesloten leningen. Beide leningen zijn annuïteitenleningen met een vaste rente gedurende de gehele looptijd.
Lening A heeft een hoofdsom van € 2 miljoen en een looptijd van 20 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,73%. Lening B heeft een hoofdsom van € 8 miljoen en een looptijd van 40 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,78%. In de toerekening van rente aan de investeringen wordt uitgegaan van 4,75%.

Schatkistbankieren, renteopbrengsten
Sinds januari 2025 nemen we deel aan schatkistbankieren, waarbij rente wordt ontvangen over het depositosaldo. De renteopbrengst hangt af van het saldo en de rentestand. Naast het voldoen aan de regelgeving (FIDO) zou onze deelname meer stabiliteit en bescherming bieden tegen negatieve rente. Het ministerie van Financiën heeft in 2025 voorstellen gedaan om de rentevergoeding te verlagen en het bodemtarief van 0% af te schaffen, waardoor negatieve rente kan ontstaan. Dit vormt een risico, omdat de werkelijke rentestand richting 2027 moeilijk te voorspellen is. In de begroting wordt daarom voorzichtig gerekend met 1,5% rente om mogelijke tegenvallers op te vangen.

Kapitaallasten
De looptijd en de aflossing van de beide leningen lopen gelijk aan de kapitaallastenberekening voor de investering van de nieuwbouw.

Garantstelling deelnemende gemeenten aan BNG
De deelnemende gemeenten staan op basis van artikel 8.e van de Financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2025 voor de geldleningen garant bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Berekening van het EMU[3] -saldo

Berekening EMU saldo	2026	**2027**	2028	2029	2030
Exploitatie saldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art 17c)	-€ 62.500	-€ 73.886	-€ 73.886	-€ 73.886	-€ 73.886
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 221.917	€ 230.641	€ 246.651	€ 252.127	€ 261.337
Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-€ 105.200	-€ 125.300	-€ 21.000	-€ 119.500	-€ 228.200
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Berekend EMU saldo	**€ 54.217**	**€ 31.455**	**€ 151.765**	**€ 58.741**	**-€ 40.749**

Financieringspositie

Financieringsbehoefte	2026	**2027**	2028	2029	2030
A. Investeringen netto	€ 105.200	€ 125.300	€ 21.000	€ 119.500	€ 228.200
B. Afschrijvingen -/-	€ 221.917	€ 230.641	€ 246.651	€ 252.127	€ 261.337
C. Aflossingen leningen	€ 284.051	€ 297.805	€ 341.587	€ 249.228	€ 181.367
Niew op te nemen leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vaste schuld 31-12	€ 6.542.490	€ 6.244.685	€ 5.903.098	€ 5.653.870	€ 5.472.503

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet wordt berekend op basis van 8,5% van het begrotingstotaal. De ontwikkeling van de kasgeldlimiet voor de komende jaren is als volgt:

Berekening kasgeld	2026	**2027**	2027	2028	2030
Totale lasten c.q. begrotingstotaal	€ 3.555.581	€ 3.638.692	€ 3.729.568	€ 3.841.536	€ 3.967.162
Percentage regeling	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet	€ 291.558	€ 298.373	€ 305.825	€ 315.006	€ 325.307

Het RAR zal, gelet op liquiditeitspositie, geen gebruik hoeven te maken van het kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Om de (rente) risico's op de leningenportefeuille te beheren, is de renterisiconorm van toepassing. Deze norm heeft als uitgangspunt dat de aflossingen en/of renteherziening in enig jaar nooit meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Deze norm is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden. In de tabel is onder regel 5a is te zien dat het RAR voor de jaren 2027-2030 ruimschoots binnen de gestelde norm blijft.

Berekening renterisiconorm	2026	**2027**	2027	2028	2030
4 Totale lasten	€ 3.555.581	€ 3.638.692	€ 3.729.568	€ 3.841.536	€ 3.967.162
4b Norm	€ 0	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm	€ 711.116	€ 727.738	€ 745.914	€ 768.307	€ 793.432

[3] EMU saldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU).

Renterisico	2026	**2027**	2027	2028	2030
1 Renteherzieningen op vaste schuld	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2 Aflossingen	€ 284.051	€ 297.805	€ 341.587	€ 249.228	€ 181.367
3 Renterisico (1+2)	€ 284.051	€ 297.805	€ 341.587	€ 249.228	€ 181.367
4 Renterisiconorm	€ 711.116	€ 727.738	€ 745.914	€ 768.307	€ 793.432
5a Ruimte onder renterisiconorm (4<3)	€ 427.066	€ 429.933	€ 404.327	€ 519.079	€ 612.066
5b Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

3.4 Bedrijfsvoering

Uitgangspunt formatie en personeelskosten

De personele formatie en salariskosten voor de begroting 2027 zijn gebaseerd op de actuele formatie en personeelsplanning per maart 2026. De samenstelling van ons personeelsbestand betreft een mix van ervaren medewerkers en jonge talenten met groeipotentieel. Omwille van de financiële situatie van onze gemeenten en het beroep wat op ons is gedaan, hebben wij onze personele kosten zeer behoudend begroot en daarmee niet op de max van schaal. In reguliere zin is dit ook niet nodig. Echter kan dit, in deze uitdagende arbeidsmarkt met veel personeelsverloop, wel enige kwetsbaarheid met zich meebrengen bij het opvullen van vrijgekomen vacatures.

Sinds meerdere jaren maakt het RAR gebruik van de diensten van de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BvoWB) inzake de personeels- en salarisadministratie via een dienstverlenings-overeenkomst.

Ontwikkelingen formatie en personeelskosten

De formatie op 01-03-2026 is 24,28 fte. Voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 is een beperkte groei voorzien als gevolg van aanvullende inkomsten. De verwachte ontwikkeling van de formatie is als volgt:

Functie	2026	**2027**	2028	2029	2030
Directeur/streekarchivaris	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Adjunct-directeur	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ondersteuning	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56
Medewerkers	21,72	22,89	22,89	22,89	22,89
Totaal	**24,28**	**25,45**	**25,45**	**25,45**	**25,45**

Ziektevervanging

Verzuim wordt in eerste instantie opgevangen in de eigen organisatie. In de begroting 2027 is voor een bedrag van € 29.500,- rekening gehouden met vervanging wegens ziekte (1,5% van de loonsom).

Inhuur tijdelijk personeel

Inhuur van tijdelijk personeel vindt deels plaats binnen het bestaande loonkostenbudget uit de vrijval van personeelskosten van niet of niet direct ingevulde vacatures. Daarnaast is in de begroting 2027 voor de inhuur van tijdelijk personeel een bedrag van € 36.700,- opgenomen.

Werkzaak
Voor 2027 zijn de kosten in de begroting opgenomen voor de inhuur via Werkzaak van 1,5 fte.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten
Het RAR dient vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de begroting in te gaan op de zogenaamde jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Het BBV schrijft voor dat jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume via de exploitatie moeten lopen. Als de verplichtingen niet van een vergelijkbaar volume zijn, dan moet hiervoor een voorziening worden getroffen.
Sinds 2023 is het conform de BBV verplicht een voorziening te vormen voor spaarverlof en het deel bovenwettelijk verlof dat niet jaarlijks van gelijke omvang is. Bij het RAR is daar sinds 2025 sprake van. Met als gevolg dat we per 2025 een voorziening hebben getroffen voor (overmatig) bovenwettelijk verlof en IKB-verlof. De omvang van deze voorziening is anno 2025 € 51.706,- en bestaat uit verloftegoeden van ons huidig personeelsbestand. Deze is in de balans opgenomen onder de post overlopende passiva en jaarlijks zal de omvang van deze voorziening worden bepaald. In de begroting gaan is het uitgangspunten dat deze in omvang gelijk zal blijven, daar hier op voorhand geen goede inschatting op te maken is.

Financiële begroting

In dit deel:

- Het overzicht van baten en lasten en de toelichting
- De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

4 Financiële begroting

4.1 Overzicht van de baten en lasten en de toelichting

	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Archiefbeleid															
Programma Archiefbeleid	€ 459.928	€ 106.100	**-€ 353.828**	€ 505.280	€ 150.840	**-€ 354.440**	€ 496.190	€ 119.820	**-€ 376.370**	€ 508.080	€ 103.710	**-€ 404.370**	€ 520.400	€ 107.760	**-€ 412.640**
Personeelskosten - programma	€ 1.599.428	€ 0	**-€ 1.599.428**	€ 1.656.180	€ 0	**-€ 1.656.180**	€ 1.725.740	€ 0	**-€ 1.725.740**	€ 1.803.400	€ 0	**-€ 1.803.400**	€ 1.884.550	€ 0	**-€ 1.884.550**
Overige personeelskosten	€ 63.500	€ 0	**-€ 63.500**	€ 65.520	€ 0	**-€ 65.520**	€ 66.950	€ 0	**-€ 66.950**	€ 68.470	€ 0	**-€ 68.470**	€ 70.040	€ 0	**-€ 70.040**
Huisvestingskosten	€ 883.966	€ 18.786	**-€ 865.180**	€ 846.162	€ 2.760	**-€ 843.402**	€ 845.828	€ 2.820	**-€ 843.008**	€ 848.926	€ 2.880	**-€ 846.046**	€ 867.542	€ 2.950	**-€ 864.592**
Organisatie, beheer & administratie	€ 61.610	€ 0	**-€ 61.610**	€ 63.820	€ 0	**-€ 63.820**	€ 65.600	€ 0	**-€ 65.600**	€ 67.530	€ 0	**-€ 67.530**	€ 69.540	€ 0	**-€ 69.540**
Automatiseringskosten	€ 151.310	€ 19.920	**-€ 131.390**	€ 150.040	€ 0	**-€ 150.040**	€ 163.120	€ 0	**-€ 163.120**	€ 162.850	€ 0	**-€ 162.850**	€ 155.950	€ 0	**-€ 155.950**
Rente- en financiering	€ 1.030	€ 38.740	**€ 37.710**	€ 3.280	€ 37.500	**€ 34.220**	€ 3.350	€ 37.500	**€ 34.150**	€ 3.430	€ 37.500	**€ 34.070**	€ 3.510	€ 37.500	**€ 33.990**
Totaal programma's	**€ 3.220.773**	**€ 183.546**	**-€ 3.037.226**	**€ 3.290.282**	**€ 191.100**	**-€ 3.099.182**	**€ 3.366.778**	**€ 160.140**	**-€ 3.206.638**	**€ 3.462.686**	**€ 144.090**	**-€ 3.318.596**	**€ 3.571.532**	**€ 148.210**	**-€ 3.423.322**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.309.535	**€ 3.309.535**	€ 0	€ 3.373.706	**€ 3.373.706**	€ 0	€ 3.495.542	**€ 3.495.542**	€ 0	€ 3.623.559	**€ 3.623.559**	€ 0	€ 3.745.065	**€ 3.745.065**
Overhead															
Personeelskosten - overhead	€ 328.609	€ 0	**-€ 328.609**	€ 342.410	€ 0	**-€ 342.410**	€ 356.790	€ 0	**-€ 356.790**	€ 372.850	€ 0	**-€ 372.850**	€ 389.630	€ 0	**-€ 389.630**
Heffing VPB	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Onvoorzien	€ 6.200	€ 0	**-€ 6.200**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	**€ 3.555.581**	**€ 3.493.081**	**-€ 62.500**	**€ 3.638.692**	**€ 3.564.806**	**-€ 73.886**	**€ 3.729.568**	**€ 3.655.682**	**-€ 73.886**	**€ 3.841.536**	**€ 3.767.649**	**-€ 73.886**	**€ 3.967.162**	**€ 3.893.275**	**-€ 73.886**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**
Reserve Digitalisering/Bedrijfsvoering	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**
Reserve E-depot	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**
Reserve Website	€ 0	€ 12.500	**€ 12.500**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**	€ 0	€ 6.300	**€ 6.300**
Reserve Publicatiefonds	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**	€ 2.500	€ 4.000	**€ 1.500**
Subtotaal mutaties reserves	**€ 0**	**€ 62.500**	**€ 62.500**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**	**€ 2.500**	**€ 76.386**	**€ 73.886**
Geraamde resultaat			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**			**€ 0**

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

4.2 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

De uiteenzetting van de financiële positie bevat informatie over de balansposten in de begroting. Deze uiteenzetting moet op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording de volgende onderdelen bevatten:

a. een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in het programma is opgenomen;
b. een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar, die ten minste de posten bevat om een het EMU-saldo te kunnen berekenen;
c. het EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het begrotingsjaar alsmede het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Afzonderlijke aandacht wordt ten minste besteed aan:

d. de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
e. de investeringen, onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut;
f. de financiering;
g. de stand en het verloop van de reserves;
h. de stand en het verloop van de voorzieningen.

Ad a. Bestaande en nieuwe beleid

In de begroting 2027 is geen nieuw beleid opgenomen. De toelichting hierop is opgenomen in Hoofdstuk 1, programma archiefbeleid.

Ad b. en c. Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Deze balans is opgenomen in bijlage 1.

Ad d. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Deze informatie is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Ad e. Investeringen

In de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2027-2030 zijn investeringen opgenomen met betrekking tot ICT, website en inventaris. Deze informatie is opgenomen in de paragraaf 3.2 Kapitaalgoederen.

Ad f. Financiering

Deze informatie is opgenomen in de paragraaf financiering.

Ad g. en h. Reserves en voorzieningen

Het overzicht van reserves en voorzieningen voor de jaren 2027-2030 is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2025-2030

	Rekening 2025		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
ACTIVA												
Materiele vaste activa												
Gebouwen	4.376.021		4.203.611		4.027.578		3.851.108		3.666.256		3.472.624	
Gronden	738.243		738.243		738.243		738.243		738.243		738.243	
Inventaris	96.877		86.323		125.769		110.215		194.660		369.106	
ICT	103.019		119.264		156.760		129.383		103.413		95.713	
Website	-		50.000		43.750		37.500		31.250		25.000	
		5.314.160		**5.197.441**		**5.092.101**		**4.866.449**		**4.733.822**		**4.700.685**
Vlottende activa												
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar												
Schatkistbankieren	2.662.811		2.334.007		2.110.315		1.920.493		1.730.006		1.514.190	
Debiteuren	28.836		30.000		30.000		30.000		30.000		30.000	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		-		-		-		-		-	
		2.691.647		**2.364.007**		**2.140.315**		**1.950.493**		**1.760.006**		**1.544.189**
Liquide middelen		**155**		**155**		**-**		**-**		**-**		**-**
Overlopende activa		**42.180**		**15.000**		**15.000**		**15.000**		**15.000**		**15.000**
Totaal activa		**8.048.142**		**7.576.603**		**7.247.415**		**6.831.942**		**6.508.828**		**6.259.874**
PASSIVA												
Eigen Vermogen												
Algemene reserve	211.000		211.000		211.000		211.000		211.000		211.000	
Bestemmingsreserves	736.639		663.113		561.730		487.844		413.957		346.371	
Resultaat boekjaar	65.177											
		1.012.816		**874.113**		**772.730**		**698.844**		**624.958**		**557.371**
Vreemd vermogen		**-**		**-**		**-**		**-**		**-**		**-**
Langlopende schulden		**6.542.490**		**6.244.685**		**5.903.098**		**€ 5.653.870**		**€ 5.472.503**		**€ 5.282.310**
Kortlopende schulden												
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	284.050		297.805		341.587		249.228		181.367		190.193	
Crediteuren	24.205		50.000		50.000		50.000		50.000		50.000	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	84.320		100.000		100.000		100.000		100.000		100.000	
		392.575		**447.805**		**491.587**		**399.228**		**331.367**		**340.193**
Overlopende passiva		**100.261**		**10.000**		**80.000**		**€ 80.000**		**€ 80.000**		**€ 80.000**
Totaal passiva		**8.048.142**		**7.576.603**		**7.247.415**		**6.831.942**		**6.508.828**		**6.259.874**

Bijlage 2: Overzicht van reserves en voorzieningen 2025-2030

	Stand 31-12-2025	Mutaties 2026	Stand 31-12-2026	Mutaties 2027	Stand 31-12-2027	Mutaties 2028	Stand 31-12-2028	Mutaties 2029	Stand 31-12-2029	Mutaties 2030	Stand 31-12-2030
Voorziening/vreemd vermogen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal voorzieningen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Reserves/eigen vermogen											
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 0	€ 211.000	€ 0	€ 211.000	€ 0	€ 211.000	€ 0	€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 261.260	-€ 16.086	€ 245.173	-€ 16.086	€ 229.087	-€ 16.086	€ 213.001	-€ 16.086	€ 196.914	-€ 16.086	€ 180.828
Reserve Publicatiefonds	€ 40.025	-€ 1.500	€ 38.525	-€ 1.500	€ 37.025	-€ 1.500	€ 35.525	-€ 1.500	€ 34.025	-€ 1.500	€ 32.525
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 250.196	-€ 40.000	€ 210.196	-€ 40.000	€ 170.196	-€ 40.000	€ 130.196	-€ 40.000	€ 90.196	-€ 40.000	€ 50.196
Reserve E-depot	€ 58.021	-€ 10.000	€ 48.021	-€ 10.000	€ 38.021	-€ 10.000	€ 28.021	-€ 10.000	€ 18.021	-€ 10.000	€ 8.021
Reserve Website	€ 100.000	-€ 6.300	€ 93.700	-€ 6.300	€ 87.400	-€ 6.300	€ 81.100	-€ 6.300	€ 74.800	€ 0	€ 74.800
Reserve Metamorfoze	€ 27.496	€ 0	€ 27.496	-€ 27.496	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve Dak reparatie	€ 0										
Totaal reserve	**€ 947.999**	**-€ 73.886**	**€ 874.113**	**-€ 101.383**	**€ 772.730**	**-€ 73.886**	**€ 698.844**	**-€ 73.886**	**€ 624.958**	**-€ 67.586**	**€ 557.371**

Bijlage 3: Format voor de begroting van de deelnemende gemeenten

Informatie voor deelnemende gemeenten over de effecten en de betrokkenheid hierbij van de gemeenschappelijke regeling RAR.

1. Naam	**Regionaal Archief Rivierenland**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
3. Adres en Vestigingsplaats	J.S. de Jongplein 3, 4001 WG Tiel
4. Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken: a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers; b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht; c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing); d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.
5. Relatie met taakveld overhead	De bijdrage aan het RAR is voor de gemeenten een last die verantwoord wordt op Taakveld 0.4 Overhead (zie paragraaf 2.3.2 Overzicht van de kosten van Overhead).
6. Deelnemende gemeenten	Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.
7. Bestuurlijk belang	De deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen en het Dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland. Daarnaast zijn raadsleden betrokken bij de AB-vergaderingen via een BOV-constructie (beeldvormende en oordeelsvormende vergadering).
8. Financieel belang	Het aan het RAR ter beschikking gesteld bedrag is niet verhaalbaar als het RAR failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
9. Eigen Vermogen	Eigen Vermogen per 31-12-2025 : Reserves € 947.639 en een batig saldo € 65.177
10. Vreemd Vermogen	Vreemd Vermogen per 31-12-2025: € 7.035.326
11. Gemeentelijke bijdrage	Voor 2027 is de totale gemeentelijke bijdrage begroot op € 3.105.806 (zie paragraaf 2.3.1 voor de verdeling over de deelnemende gemeenten).
12. Email	info@regionaalarchiefrivierenland.nl
13. Website	www.regionaalarchiefrivierenland.nl
14. Telefoon	Telefoon 0344 - 612 230
15. Risicoprofiel	Laag

Bijlage 4: Beleidsnotitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen

Regionaal Archief Rivierenland

Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen

2024 - 2028

Auteurs	Letty Kil en Ella Kok-Majewska
Datum	24-11-2023
Ons kenmerk	1628-24248
Versiebeheer/status	Versie 1.0 ter bespreking in het DB 12 februari

Managementsamenvatting

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) is een gemeenschappelijke regeling waaraan zeven gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van haar taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

Het risicomanagementbeleid bij het RAR heeft tot doel de continuïteit van de organisatiedoelen te waarborgen en de vermogenspositie beschermen. Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten. Om dit doel te bereiken worden risico's periodiek geïnventariseerd en onderzocht hoe hier in de bedrijfsvoering op te anticiperen zodat er passende beheersmaatregelen genomen worden. Met de inzet van deze beheersmaatregelen blijft er nog altijd een financieel restrisico over. Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen om dergelijke kwantificeerbare risico's op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit van de organisatie zijn de aanwezige middelen om dergelijke restrisico's mee op te vangen. Indien deze in voldoende mate aanwezig zijn heeft het RAR mogelijkheid om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Deze notitie geeft inzicht in benodigde weerstandcapaciteit op basis van de risico's en zet dit af tegen het beschikbare weerstandcapaciteit in de periode 2024 tot en met 2028.

De conclusies uit deze periodieke inventarisatie van risico's en duiding van weerstandsvermogen zijn:

- Een groot deel van de geïdentificeerde risico's (9 van de 14 risico's) kunnen worden opgevangen in de bedrijfsvoering van de organisatie. Dit zijn veelal risico's die een structureel en/of verplicht karakter hebben en kunnen indien nodig tijdig opgenomen worden in de begrotingscyclus mochten deze zich aandienen;
- Voor de overige geïdentificeerde risico's (5 van de 14 risico's) geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.
- De beschikbare weerstandscapaciteit over de jaren 2024 tot en met 2028 biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen.
- Het RAR zorgt middels haar (meerjaren)begroting ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet onder de norm komt te liggen, welke is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in 2014.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 2
Inhoudsopgave 3
1 Inleiding 4
1.1 Doelstellingen van deze nota 4
1.2 Totstandkoming van deze nota 4
1.3 Leeswijzer 5
2 Risicomanagement 6
2.1 Wat is risicomanagement? 6
2.2 Risicomanagementbeleid RAR 6
2.3 Risico's en beheersmaatregelen 7
2.4 Kwantificeren van risico's 8
3 Weerstandsvermogen 9
3.1 Benodigde weerstandscapaciteit 9
3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit 9
3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek 11
3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen 12
Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen 13

1 Inleiding

Het Regionaal Archief Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling waaraan 7 gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Basis van de regeling is de uitvoering van de Archiefwet waarin het beheer en de beschikbaarstelling van openbare archieven is geregeld. Het RAR heeft als taak deze te bewerken, beheren, bewaren en toegankelijk te maken en houden voor het publiek. Volgens de wet is het RAR ook belast met toezicht op de (nog) niet overgebrachte archieven.
Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van onze taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

1.1 Doelstellingen van deze nota

Deze nota heeft een aantal doelstellingen:

1. Stimuleren en vergroten risicobewustzijn.
   Het actief uitvoeren van risicomanagementbeleid, draagt bij aan een vergroot risicobewustzijn van de organisatie. Bewust zijn van onzekerheden en het belang van de beheersing daarvan creëert een structuur van continue analyse, beoordeling en ordening.
2. Inzicht krijgen in de risico's en de eventuele mogelijkheden om deze te beheersen.
   Dankzij risicomanagementbeleid worden de risico's inzichtelijk en vormt het de basis voor het beheersen van de risico's: welke risico's verzekeren we, dragen we zelf of stellen we andere beheersmaatregelen voor op?
3. Inzicht in de beschikbare middelen of wel de beschikbare weerstandscapaciteit om de gevolgschade van dergelijke risico's op te kunnen vangen. Alsmede een toets of er voldaan wordt aan de vastgestelde norm voor het benodigde weerstandsvermogen
4. Voldoen aan wettelijke verplichting (BBV).[1]

Met deze notitie wordt mede invulling gegeven aan artikel 7, lid 1b van de Financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023. Hierin is bepaald dat het Dagelijks Bestuur zorg draagt voor het beheersen van de risico's die kunnen leiden tot financiële gevolgen. In het kader van artikel 10, lid 2 van de eerder genoemde verordening is in het proces tevens stilgestaan bij de frauderisico's en bij mogelijke maatregelen ter voorkoming ervan.

1.2 Totstandkoming van deze nota

Deze nota is tot stand gekomen op basis van de samenwerking met een externe adviseur op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen. Ten grondslag aan deze nota liggen de eerder geproduceerde notitie over *risicomanagement en weerstandsvermogen* bij het RAR uit 2014 en geüpdatet in 2017 en 2021. Eenzelfde methodiek is ook nu weer gehanteerd en de risico's uit

[1] Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en de financiële verordening zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht jaarlijks inzicht te geven in de risico's die zij lopen en dienen zij een toelichting te geven op het weerstandsvermogen in de jaarstukken.

deze notities zijn in de inventarisatie meenomen als input. Het totaal aan actuele risico's is geïnventariseerd in een risicosessie die werd gefaciliteerd door de externe adviseur waaraan een speciaal daarvoor samengesteld kernteam van medewerkers deelnam. Vooraf werd ieder van hen gevraagd aan te geven welke risico's zij zagen voor het RAR, in welke mate deze risico's worden beheerst en wat de eventuele financiële gevolgen zouden zijn. Daarbij is gekozen voor een zo ruim mogelijke indeling, teneinde de deelnemers uit te nodigen alle denkbare risico's voor het RAR in ogenschouw te nemen. In de risicosessie zijn vervolgens inzichten en opvattingen uitgewisseld, waarmee een gedeeld inzicht werd verkregen over de risico's van het RAR en over de vervolgstappen die nodig zijn voor verdere beheersing van de risico's. Aan de sessie werd ook deelgenomen door het lid van het Dagelijks Bestuur dat financiën als aandachtsgebied heeft. Zijn rol was die van klankbord voor de andere deelnemers.
De uitkomsten van de risicosessie zijn vervolgens vertaald naar kwantificeerbare risico's die als input hebben gediend voor het benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode voor risicomanagement uiteengezet, waarbij wordt ingegaan op risicomanagementbeleid, de geïdentificeerde risico's, de methodiek voor het kwantificeren en beheersen van de risico's. Hoofdstuk 3 gaat in op het weerstandsvermogen, hoe wordt dit berekend en welke hoogte van de weerstandsratio wordt nagestreefd? Ook wordt inzichtelijk gemaakt wat de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit is.

2 Risicomanagement

2.1 Wat is risicomanagement?

Risicomanagement is het periodiek inventariseren van risico's en de mogelijkheid om in de bedrijfsvoering hierop te anticiperen en passende beheersmaatregelen te nemen. Een risico is de kans dat een gebeurtenis zich voordoet. Het gaat dan om die risico's die een wezenlijk (negatief) effect hebben op de (continuïteit van de) bedrijfsvoering. Risicomanagement raakt zowel de financiële als de niet-financiële risico's. Het is geen exacte wetenschap. Wij willen benadrukken dat risico's niet altijd exact te kwantificeren zijn.

2.2 Risicomanagementbeleid RAR

Het risicomanagementbeleid is de basis voor het verankeren van risicomanagement in de organisatie en vormt het kader waarbinnen risicomanagement wordt uitgevoerd. Het beleid is gestoeld op de uitgangspunten van risicomanagement[2] en wordt periodiek vastgesteld. Elke vier jaar wordt het beleid ten aanzien van risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en zo nodig herzien. Wanneer binnen deze vier jaar actuele ontwikkelingen ertoe leiden dat er behoefte is aan een eerdere herziening, wordt hierop geanticipeerd.

Primair uitgangspunt is dat de deelnemende gemeenten op grond van de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk gezamenlijk aansprakelijk zijn voor de financiële resultaten van het RAR.
Om de volgende redenen is er voor gekozen om voor het RAR een eigen beleidskaders voor risicomanagement te ontwikkelen en om binnen de gemeenschappelijke regeling financiële weerstand te bouwen:

- Om risico's actief te beheersen en het RAR ook zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor de bedrijfsvoering en de resultaten;
- Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:

- Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidenteel tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

[2] Denk hierbij aan het proces van identificeren van risico's het vaststellen van beheersmaatregelen en het kwantificeren van het restrisico, het uitvoeren van het plan en evalueren.

2.3 Risico's en beheersmaatregelen

In de risicosessie zijn de risico's geïnventariseerd vanuit een zo breed mogelijk aantal invalshoeken en risicocategorieën, te weten:

- Politiek bestuurlijk / maatschappelijk
- Organisatorisch
- Financieel
- Juridisch
- Personeel

Ook is gekeken naar beheermaatregelen per risico en de mogelijke financiële schade mocht het risico zich voordoen. Het totaal overzicht aan geïdentificeerde risico's is opgenomen in bijlage 1. Totaal zijn er 14 risico's geïdentificeerd als mogelijk risico voor de bedrijfsvoering van het RAR.

De uitkomst van deze risicosessie kunnen als volgt worden samengevat:

- Een groot deel van de risico's (9 stuks) zijn ontwikkelingen van buitenaf die tijdig gesignaleerd kunnen worden en veelal ook een structureel en/of verplicht karakter hebben om hier als RAR op te anticiperen. Wat betekend dat dit tijdig opgenomen kan worden in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben veelal een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten. Van dergelijke risico's is het niet nodig om eventuele (incidentele) gevolgschade op te nemen in het benodigde weerstandscapaciteit (zie bijlage 1 voor de toelichting op deze 9 risico's).
- Het overige deel van de risico's (5 stuks) is niet op deze wijze op te vangen. Voor deze risico's geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.

Hieronder is van deze 5 risico's die in eerste instantie door het RAR zelf moeten worden beheerst, aangegeven wat de kans van optreden is, alsmede een inschatting van de financiële gevolgen (range van minimaal tot maximaal), indien het risico zich daadwerkelijk voordoet (restrisico).

Risico	Kans	Financieel gevolg (inschatting restrisico)
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	1 maal per 5 jaar	€ 50.000 - € 150.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 25.000 - € 75.000

Bij het bepalen van het financiële gevolg van het risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, ofwel: het initiële risico minus de effecten van de beheersmaatregelen. Om tot een weloverwogen besluit te komen in beheersmaatregelen, is steeds de effectiviteit en proportionaliteit van de maatregel in overweging genomen. Zoals in hoeverre is het beïnvloedbaar? Zijn de maatregelen die hieruit voortvloeien ook daadwerkelijk uitvoerbaar en in verhouding tot het resultaat? Is het niet goedkoper om het risico te accepteren in plaats van premie te betalen aan de verzekeraar? Een uitgebreide omschrijving van de beheersmaatregelen per risico is te vinden in bijlage 1.

2.4 Kwantificeren van risico's

In deze paragraaf wordt besproken op welke wijze we de risico's omzetten in gekwantificeerde risico's die te samen de omvang van een weerstandscapaciteit bepalen als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te kunnen bieden. Tijdens de kwantificering van de risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, hierin zijn de effecten van de beheersingsstrategie reeds afgetrokken van het initiële risico dat wordt gelopen.
Zoals eerder aangegeven zijn risico's niet altijd exact te kwantificeren. Om deze reden worden de risico's gewaardeerd de hand van een wegingsmethodiek met een klasse voor kans en voor gevolg, zie de tabellen hieronder. Dit is een beproefde methodiek in risicomanagement en geeft inzicht in een te reserveren capaciteit voor de risico's te samen.

Kans		
Klasse	**Aantal keren**	**Kans**
1	Minder dan 1 maal per 5 jaar	0,2
2	1 maal per 5 jaar	0,4
3	1 maal per 2 jaar	0,6
4	1 maal per jaar	0,8
5	Meerdere keren per jaar	1,0

Gevolg			
Klasse	**Gevolg**	**Inschatting omvang restrisico**	**Verwachtingswaarde**
1	Zeer klein gevolg	€ 1 – € 25.000	€ 15.000
2	Klein gevolg	€ 25.000 – € 75.000	€ 50.000
3	Gemiddeld gevolg	€ 75.000 – € 125.000	€ 100.000
4	Groot gevolg	€ 125.0000– € 175.000	€ 150.000
5	Zeer groot gevolg	> € 175.000	€250.000

Zoals blijkt uit de tabellen, worden er 5 kans- en 5 gevolgklassen gehanteerd. Om tot een inschatting van het risico te komen worden beide scores met elkaar vermenigvuldigd (kans x verwachtingswaarde).

Gekwantificeerde risico's.
Op basis van deze uitgangspunten komen we tot de volgende kwantificering van de risico's. Deze leveren samen een te reserveren capaciteit van € 200.000,-.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het RAR geeft inzicht in hoeverre zij het vermogen heeft om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Om tot het weerstandsvermogen te komen dienen we zowel het **benodigde** weerstandscapaciteit (risico's) als de **beschikbare** weerstandscapaciteit (middelen) inzichtelijk te hebben. Hieruit valt meteen de sterke link met risicomanagement op te maken, want: welke ongunstige, financiële gevolgen riskeren wij als organisatie?

In dit hoofdstuk beschrijven we wat we verstaan onder de begrippen weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen, waarbij we tevens een overzicht geven van deze capaciteiten voor het RAR. Vervolgens wordt ingegaan op de hoogte van de ratio en hoe om te gaan met afwijkingen.

3.1 Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Met andere woorden, de financiële impacts van alle risico's te samen vormen het benodigde weerstandscapaciteit. Hieronder het overzicht van het benodigde weerstandsvermogen van het RAR (uit paragraaf 2.4).

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen en mogelijkheden waarover het RAR beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, behelst de beschikbare weerstandscapaciteit. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het voorzieningenniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat bij het RAR bestaan uit de volgende componenten:

<u>1. Eigen vermogen in de vorm van reserves</u>
In het eigen vermogen kent het RAR twee type reserves.
De eerste is de algemene reserve welke als buffer dient ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen (bij het RAR heet deze reserve dan ook 'Weerstandsvermogen').
De tweede is de bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Binnen de bestemmingsreserves zijn er een tweetal categorieën te onderscheiden. De zogenaamde beklemde bestemmingsreserves en de niet-beklemde bestemmingsreserves.

Beklemde bestemmingsreserves
De beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar als gevolg van eerder besluitvorming een harde claim op ligt en dus geen onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit. Reserves ter afdekking van de kapitaallasten van investeringen zoals bij de reserve 'Website' zijn voorbeelden hiervan.

Niet beklemde bestemmingsreserves
De niet beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar geen harde claim op ligt. Deze reserves vormen wel onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Voorbeelden van dergelijke reserves zijn de bestemmingsreserve als 'E-depot' en 'Digitalisering en bedrijfsvoering'. Deze reserves hebben uiteraard een doel, maar hier liggen nog geen concrete claims op.

2. Post voor onvoorzien in de begroting
De begroting van het RAR bevat een verplichte post voor onvoorziene lasten vanuit de verslaggevingsvoorschriften. Deze is jaarlijks ca. € 5.000 (op basis van de begroting 2022). De post onvoorzien heeft als doel onvoorziene uitgave op te vangen. Gezien de geringe omvang van deze post tellen we deze niet mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Voor de berekening van het weerstandscapaciteit wordt de algemene reserve en de niet beklemde bestemmingsreserves meegeteld. Waarbij voor de niet beklemde bestemmingsreserves geldt dat er in de begroting en meerjarenramingen voor komende jaren (2024 tot 2028) concrete plannen zijn die zorgen voor een claim op deze reserve. Dit zorgt ervoor dat deze bestemmingsreserves in de tijd in omvang zullen afnemen, en daarmee de weerstandscapaciteit zal verminderen. Onderstaand is de afname van deze reserves over de jaren 2024 – 2028 en het effect ervan op de beschikbare weerstandscapaciteit inzichtelijk gemaakt.

Reserves	**Omvang reserve per 31-12-2023**	**Beschikbaar weerstands-capaciteit**					
		per 31-12-2023	per 31-12-2024	per 31-12-2025	per 31-12-2026	per 31-12-2027	per 31-12-2028
Algemene reserve							
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000
Bestemmingsreserves							
Reserve E-depot	€ 58.021	€ 58.021	€ 48.021	€ 38.021	€ 28.021	€ 18.021	€ 8.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 200.848	€ 200.848	€ 160.848	€ 120.848	€ 80.848	€ 40.848	€ 848
Reserve Website (beklemde reserve)	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 569.869**	**€ 469.869**	**€ 419.869**	**€ 369.869**	**€ 319.869**	**€ 269.869**	**€ 219.869**

3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek

Wanneer zowel de benodigde- als de beschikbare weerstandscapaciteit in beeld is gebracht, kan men het weerstandsvermogen berekenen. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\textbf{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{Beschikbare weerstandscapaciteit (middelen)}}{\textbf{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is. De volgende redenen zijn hiervoor aan te dragen:

- Onnodig opbouwen van reserves wordt voorkomen,
- Weerstandsvermogen voorkomt dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

	Omvang per **31-12-2023**	Omvang per **31-12-2024**	Omvang per **31-12-2025**	Omvang per **31-12-2026**	Omvang per **31-12-2027**	Omvang per **31-12-2028**
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 469.869	€ 419.869	€ 369.869	€ 319.869	€ 269.869	€ 219.869
Geïnventariseerde risico's	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Ratio weerstandsvermogen	2.4	2.1	1.9	1.6	1.4	1.1
Waardering	**Uitstekend**	**Uitstekend**	**Ruim voldoende**	**Ruim voldoende**	**Voldoende**	**Voldoende**

Het huidige weerstandsvermogen anno 2024 kan gewaardeerd worden als uitstekend.

3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen

Op basis van de berekeningen in paragraaf 3.3 komen we tot de volgende conclusies:

- De beschikbare weerstandscapaciteit biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen als deze zich beweegt tussen de €200.000 (factor 1) en €280.000. (factor 1,4).
- Het RAR zorgt ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet (langdurig) onder voorgenoemde drempelwaarden komt te liggen.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor inzetten, aanvullen en afromen van de weerstandscapaciteit:

- Indien risico's zich voordoen kan een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit, waarbij ook een (bestuurlijke) afweging wordt gemaakt tussen andere mogelijkheden om de gevolgen van risico's op te vangen.
- De weerstandscapaciteit is toereikend genoeg om de totale berekende restrisico's van tezamen € 200.000 te kunnen opvangen. Niettemin kan een risico zich voordoen, hoe klein de kans ook is. In het geval dat dit gebeurt en de omvang ervan de beschikbare weerstandscapaciteit overschrijdt, dan staan de deelnemende gemeenten garant voor de dekking van het verschil, conform artikel 7, lid 1 e van de Financiële Verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023.
- Wanneer een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit waardoor deze minder wordt dan voldoende (minder dan ratio 1), wordt besloten tot concrete maatregelen ter aanvulling van de weerstandscapaciteit en worden meevallers ingezet om het tekort aan te vullen.
- Als de beschikbare weerstandscapaciteit hoger is dan voldoende (hoger dan ratio 1,4) wordt bestuurlijk besloten bij het vaststellen van de (meerjaren)begroting en het bespreken van de jaarrekening hoe omgegaan wordt met dit deel van de reserves. Het surplus van beschikbare weerstandscapaciteit kan in principe worden vastgelegd in de vorm van een beklemde reserve.

Voor de verwerking in de Planning en Control-cyclus (P&C-cyclus) van het RAR worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is uitgangspunt voor de paragraaf weerstandsvermogen, zoals die in de begroting en de jaarrekening naar voren komt. Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting en de jaarrekening wordt deze nota als uitgangspunt genomen, en wordt jaarlijks een globale toets van de risico's en het weerstandsvermogen gedaan.
- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt vierjaarlijks herzien en aangeboden worden aan het Dagelijks Bestuur ter vaststelling. En daarna gaat deze ter kennisgeving naar het Algemeen Bestuur.

Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen

Politiek bestuurlijk en maatschappelijk		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
1. <u>Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.</u> Bijvoorbeeld een gemeente en/of het Waterschap Rivierenland	Deelnemers kunnen besluiten op enig moment niet meer deel te willen nemen dan wel niet meer gebruikt te willen maken van onze diensten. In de gemeenschappelijke regeling is geregeld op welke wijze deelnemende gemeente mogelijkerwijs zou kunnen uittreden. Hierin is opgenomen dat er afspraken worden gemaakt over de kosten bij uittreden. Het financieel risico is hiermee gedekt, want de blijvende gemeenten staan garant voor de gemaakte afspraken. En is er geen restrisico voor uittreding van een deelnemende gemeenten. De overeenkomst die het RAR met het Waterschap Rivierenland heeft eindigt op 31 december 2024 en wordt stilzwijgend telkens met twee jaar verlengd, tenzij 12 maanden van tevoren is opgezegd. De relatie tussen de contractanten is goed, het Waterschap heeft recentelijk nieuwe opdrachten aan het RAR gegeven, de kans dat niet wordt verlengd is derhalve klein. De financiële gevolgen zijn niettemin aanzienlijk. Behalve een inkomstenderving ad € 200.000 op jaarbasis, zullen bij beëindiging van de overeenkomst ook frictiekosten moeten worden betaald. Deze kosten vormen het rest risico. Teneinde de kans op een eventuele beëindiging van een DVA, alsmede de financiële gevolgen ervan, zo veel mogelijk te beperken, wil het RAR wederom lange termijn afspraken maken met het Waterschap, waarbij ook gekeken wordt naar de voorwaarden voor mogelijke uittreding.	€ 300.000 - € 500.000
2. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Zoals o.a. de Archiefwet die naar verwachting in 2025 van kracht wordt.	Eventuele wijzigingen in de wetgeving (zoals de Archiefwet) kunnen invloed hebben op ons takenpakket. Aangezien het RAR in zijn taakuitvoering altijd moet voldoen aan de wetgeving komen dergelijke wijzigingen in taken terug in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
3. <u>Technologische ontwikkelingen</u> Technologische ontwikkelingen zoals automatisering en AI, die van invloed zijn op de omvang en wijze van de uitoefening van de primaire taak.	Technologische ontwikkelingen brengen zowel risico's als ook kansen met zich mee. Hierdoor kan het voorkomen dat investeringen sneller nodig zijn dan voorzien en/of dat reeds gedane investeringen niet meer renderen en nieuwe nodig zijn. Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
4. <u>Nieuw beleid als gevolg van nieuw bestuur</u> Bij het aantreden van een nieuw bestuur (elke 4 jaar) is de kans op koerswijziging aanwezig.	Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0

5. <u>Wereldwijde ontwikkelingen zoals een pandemie, oorlog en/of natuurramp</u> De financiële gevolgen van een pandemie zoals de corona crisis, maar ook de oorlog in Oekraïne met de enorme prijsstijgingen zijn niet te voorzien in de begroting.	Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Indien de kosten een structurele doorwerking hebben, zullen deze in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
Organisatorisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
6. <u>Afhankelijkheid specialistische leveranciers</u> Het RAR is voor haar taakuitvoering afhankelijk van de inzet van een tweetal essentiële (software) systemen. Het wegvallen of niet goed functioneren van deze systemen heeft negatieve gevolgen voor een goede taakuitvoering.	De huidige leveranciers van het archiefbeheersysteem en documentmanagementsysteem van het RAR staan goed aangeschreven en zijn leidend in hun branche. De kans dat één van hen noodgedwongen zijn bedrijfsvoering beëindigt moet als zeer klein worden ingeschat. Indien dit zich onverhoopt toch voordoet dan kunnen de financiële gevolgen in termen van vervangingsinvesteringen aanzienlijk zijn. Om dit risico beter in beeld te krijgen is het RAR voornemens om in het komende jaar bedrijfsinformatie op te vragen van deze leveranciers en zo een beter beeld te krijgen van hun reputatie en solvabiliteit. Zo kan bij twijfel het RAR zelf het initiatief nemen om tijdig naar een andere leverancier uit te kijken en over te stappen. Dit neemt niet weg dat een dergelijke overstap ook altijd aanzienlijke migratiekosten met zich meebrengt. Deze kosten vormen het rest risico.	€ 300.000 - € 500.000
7. <u>Calamiteiten met schade aan gebouw en archief tot gevolg</u> Er is een risico aanwezig op een calamiteiten zoals brand, wateroverlast, inbraak of vandalisme. Dit levert mogelijk gevolgschade.	Het RAR heeft een actueel calamiteitenplan en is afdoende verzekerd tegen directe water- en brandschade aan het gebouw. De opstal verzekering is tegen herbouwwaarde, welke om de 5 jaar opnieuw wordt getaxeerd. Dit geldt ook voor de inboedel zoals de kantoorinventaris en de bedrijfsuitrusting. Archiefstukken zijn echter niet te verzekeren. De kans dat calamiteiten zich voordoen moet als zeer klein worden ingeschat, mede doordat het gebouw uit 2012 is en voldoet aan alle wettelijke (veiligheids)voorschiften. En door het toepassen van adequate detectiesystemen kan in veel gevallen snel geacteerd worden waarmee het risico van verlies van archiefstukken beperkt blijft. Documenten die bij een brand verloren gaan, kunnen niet worden vervangen en brengen dan ook geen kosten met zich mee. Wel kunnen de kosten van het opruimen van deels beschadigde archiefstukken, het restaureren van beschadigde stukken en het tijdelijk onderbrengen van de niet beschadigde stukken aanzienlijk zijn.	€ 300.000 - € 500.000
8. <u>Cybercriminaliteit</u> Ondanks goede en actuele beveiligingsmaatregelen blijven cybercriminelen continue hun aanvalsplannen aanpassen om hieromheen te werken. Er is dus altijd een risico/kans dat ze zullen slagen. Dit levert vrijwel altijd gevolgschade.	Deze vorm van criminaliteit komt tegenwoordig regelmatig voor bij de overheid. De kans dat een cyberaanval slaagt moet evenwel als betrekkelijk klein worden ingeschat, gezien de goede inrichting van de logische toegangsbeveiliging van de systemen. Ook zijn de financiële gevolgen relatief beperkt, gezien het feit dat het RAR beschikt over goede back up-systemen en met de verwerkers van gegevens overeenkomsten (inclusief een Service Level Agreement SLA) zijn afgesloten, die mede	€ 50.000 – 150.000

	voorzien in een borging van de integriteit van de gegevensverwerking. Dit neemt niet weg dat een dergelijke voorval altijd kosten met zich meebrengt, zoals herstel en reparatiekosten en eventueel extra beveiligingsmaatregelen die hierbij komen kijken. Deze kosten vormen het rest risico.	
Financieel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
9. <u>Rentefluctuaties</u> Renterisico kan voor optreden door veranderingen in de rentestanden. Dit kan leiden tot nadeel door een rentestijging of het niet profiteren van rentedalingen voor aangetrokken gelden. Voor uitstaande gelden kan het leiden tot een nadeel als de rente daalt.	Het renterisico is beperkt aanwezig. Voor de middelen die aangetrokken zijn geldt een vast rentepercentage. Het RAR heeft relatief gezien veel uitstaande middelen. Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
10. <u>Projectmanagement gesubsidieerde projecten</u> Aan de (project)subsidies het RAR krijgt zijn voorwaarden verbonden. Onder andere voor de tijdigheid en verantwoording van bestede gelden. Indien het RAR hier niet aan kan voldoen kunnen gelden (deels) worden teruggevorderd.	Er wordt actief gestuurd op goed projectmanagement en financieel voortgangsoverleg ofwel het is een voorwaarde om het project te willen doen. Toch zijn dit veelal projecten in samenwerking met derden en blijft dit risico bestaan. Buiten deze beheersmaatregel is er niets anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
Juridisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
11. <u>Naleven van de wet- en regelgeving</u> Wet en regelgeving veranderd continue. Onze bedrijfsvoering dient hier aan te voldoen en op aangepast te worden. Door de beperkte omvang van onze organisatie is hiervoor niet altijd de juiste kennis en/of capaciteit intern aanwezig.	RAR volgt de ontwikkelingen rondom wetgeving op de voet. Echter is zij niet altijd in staat om met de intern aanwezige capaciteit en expertise de veranderingen snel vorm te geven. Om te voorkomen dat we niet voldoen aan nieuwe wetten en regels worden bij bepaalde vraagstukken externe expertise tijdelijke ingehuurd. Dit ook om te voorkomen dat er bewust of onbewust overtredingen van wet- en regelgeving plaatsvinden die mogelijk schadeclaims en boetes kunnen opleveren. Met externe inhuur neemt het risico af, maar dit neemt niet weg dat de kosten van een externe (juridische) specialist in de praktijk evenwel behoorlijk kunnen oplopen. Deze kosten vormen het rest risico. Deze kosten zijn niet structureel van aard en zijn veelal nog onbekend ten tijde van het opstellen van de begroting (ruim 2 jaar ervoor). Met als gevolg dat ze niet altijd vooraf kunnen worden opgenomen in de begroting.	€ 25.000 - € 75.000
12. <u>Frauderisico's</u> In geval van een geconstateerde fraude is er een risico op mogelijke gevolgschade.	In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is gekeken in welke mate de interne beheersing verbetering behoeft om deze risico's af te dekken. Waar nodig is deze aangescherpt. Er zijn voldoende maatregelen getroffen om onrechtmatige toe-eigening van vaste activa te voorkomen. En hoewel archiefstukken niet tot de vaste activa horen, zijn ook hiervoor maatregelen getroffen ter voorkoming van onrechtmatige toe-eigening. Maatregelen zoals:	€ 0,-

	toegangscontrole, camera toezicht en registratiesystemen. Vooralsnog behoeven geen frauderisico's ten laste van het weerstandsvermogen te worden gebracht. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	
Personeel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
13. <u>Verzuim en/of uitval</u> Langdurig ziekteverzuim /uitval van cruciaal personeel	Het RAR voert een actief beleid rondom de gezondheid en inzetbaarheid van medewerkers. Het verzuim is momenteel laag. Daarnaast is in de personeelsbudget ruimte opgenomen voor vervanging bij langdurige uitval. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
14. <u>Onvoldoende kwalitatief personeel</u> Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is het de laatste jaren steeds moeilijker om voldoende goed gekwalificeerd personeel te vinden voor openstaande vacatures	Het RAR neemt goed werkgeverschap serieus en voert o.a. een actief beleid om medewerkers te ontwikkelen, dit ook met als doel personeel langdurig te behouden. Hiervoor zijn leertrajecten en een opleidingsbudget voor handen. Daarnaast is er een wervingsbudget opgenomen die in veel gevallen toereikend is. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-

Regionaal Archief Rivierenland

Bezoekadres J.S. de Jongplein 3
4001 WG Tiel
Telefoon (0344) 612 230
E-mail info@regionaalarchiefrivierenland.nl
Website www.regionaalarchiefrivierenland.nl

Aan de Griffies van de gemeenten
Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, Zaltbommel,

Datum 26 maart 2025
Ons kenmerk 1628-32029
Onderwerp Jaarstukken 2025 van het Regionaal Archief Rivierenland

Geachte raadsleden en collegeleden,

Bijgaand ontvangt u de Jaarstukken 2025 van het Regionaal Archief Rivierenland ter zienswijze. Graag ontvangen wij uw zienswijze op onze Jaarstukken 2025 binnen de gebruikelijke termijn, zodat we de mogelijkheid hebben om de informatie te gebruiken bij het bespreken en vaststellen van het jaarverslag in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2026.

De Jaarstukken 2025 geven inzicht in hoe het jaar 2025 is verlopen zowel ten aanzien van ons programmaplan als financieel. In 2025 hebben we wederom mooie resultaten behaald op het gebied van beheer en toezicht van het archief. Binnen alle taakgebieden zijn nagenoeg alle doelen voor 2025 behaald en zijn de resultaten per saldo binnen de financiële kaders gebleven. Hierover leest u meer in detail in het verslag zelf, hieronder in het kort de belangrijkste punten.

Verantwoordingsdocument

Het jaarverslag en de jaarrekening 2025 zijn opgesteld in ons vaste format en voldoen daarmee aan de BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording).
Het verantwoordingsdocument bestaat uit twee onderdelen:

- Het jaarverslag, met daarin de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen;
- De jaarrekening, met daarin de baten en lasten, de balans en de toelichtingen.

Accountantscontrole

De jaarrekening 2025 is gecontroleerd door het accountantskantoor Nova. Nova is sinds eind 2025 gecontracteerd als accountant omdat FSV in 2025 is overgenomen en zij hiermee niet meer konden voorzien in de gevraagde dienstverlening aan ons. De controle heeft plaatsgevonden begin maart en de goedkeurende accountantsverklaring is toegevoegd aan de jaarrekening 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

Net als vorig jaar is de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het Dagelijks Bestuur zelfstandig verantwoording aflegt over de rechtmatigheid, onderdeel van de jaarrekening. In het jaarverslag is een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen over de rechtmatigheid. In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de in deze jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties. Hierbij wordt gesteund op de bevindingen uit de in 2025 uitgevoerde interne controles, conform het controleplan. Op basis van deze bevindingen kan worden

geconcludeerd dat er geen fouten boven de verantwoordingsgrens aanwezig zijn. Er is enkel op het begrotingscriterium een lastenoverschrijding op het programma geconstateerd. Tegenover deze overschrijding van de lasten staan direct gerelateerde baten waardoor deze overschrijding acceptabel is en niet meetelt voor het rechtmatigheidsoordeel in de rechtmatigheidsverantwoording. Voor een volledig beeld en nadere toelichting, zie hoofdstuk 6 van de jaarrekening.

Batig saldo

Over 2025 is op het programma archiefbeleid een batig saldo gerealiseerd van € 65.177, -, dit is als volgt te verklaren:

-	**Directe archiefbeheerkosten** Op de directe archiefbeheerkosten is een negatief resultaat gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt door een hogere inzet van extern archiefbewerkingsbureau's. Deze extra inzet was noodzakelijk vanwege het tijdelijk niet kunnen invullen van een aantal vacatures.	**-/-**	**€**	**27.682,-**
+	**Personeelskosten** Op de personeelskosten is een positief resultaat behaald. Dit voordeel is het gevolg van lagere lasten uit hoofde van de Cao-afspraken dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast hebben twee vacatures in 2025 gedurende het jaar niet (volledig) ingevuld kunnen worden, wat heeft geleid tot lagere personeelsuitgaven.		**€**	**85.777,-**
-	**Bedrijfsvoeringkosten: Huisvesting, organisatie, beheer en automatisering** Per saldo is sprake van een negatief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door twee significante ontwikkelingen. In de eerste plaats is het Meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) van het gebouw geactualiseerd. Door de gekozen langere looptijd van het MJOB en de sterk gestegen bouwkosten zijn de jaarlijkse reserveringen verhoogd, wat resulteert in hogere jaarlijkse exploitatiekosten. Ten tweede is voor de verduurzaming een eenmalige extra uitgave gedaan in zonnepanelen en in verduurzaming van het klimaatsysteem van het depot. Deze waren beide niet in de begroting voorzien, wel op op nadrukkelijk verzoek van de gemeenten en conform DB-besluit van 23-06-2025. Deze extra uitgave zal vanaf 2026 leiden tot een lager energieverbruik.	**-/-**	**€**	**41.571,-**
+	**Rente** Het positieve resultaat op rente is het gevolg van de overstap naar schatkistbankieren per 2025. Hierdoor is een hogere rente gerealiseerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.		**€**	**42.653,-**
+	**Onvoorzien** Er hebben zich in het verslagjaar geen onvoorziene uitgaven voorgedaan die niet binnen de beschikbare budgetten vielen, waardoor het volledige budget voor onvoorzien is vrijgevallen.		**€**	**6.000, -**
			€	**65.177, -**

Bovenstaande zaken zijn, met uitzondering van het MJOB en de hoogte van de rente, incidentele financiële mee- en tegenvallers.

Regionaal Archief Rivierenland

Bestemming van batig saldo

Zoals gebruikelijk en op nadrukkelijk verzoek van het bestuur is de bestemming van het saldo vooralsnog niet in de jaarrekening verwerkt. Wel wordt voorgesteld om het batig saldo van € 65.177,- uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners overeenkomstig de opstelling van de begroting 2025.

Gemeente	Inwoners	Teruggave
Buren	27.773	€ 7.692
Culemborg	29.944	€ 8.293
Maasdriel	26.197	€ 7.256
Neder-Betuwe	25.708	€ 7.120
Tiel	42.370	€ 11.735
West Betuwe	52.948	€ 14.665
Zaltbommel	30.385	€ 8.416
Totaal	**235.325**	**€ 65.177**

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens Dagelijks Bestuur Regionaal Archief Rivierenland

Ella Kok-Majewska MBA
Directeur/Streekarchivaris

Bijlage:
- Jaarstukken 2025 Regionaal Archief Rivierenland

Regionaal Archief Rivierenland

JAARSTUKKEN 2025

Digitaal ondertekend met Hix door
Ron Knoester
op 19-03-2026 20:18
vanaf IP x:x:x:x:x:x:x:28d6

67F9 92DF 1637 DBD6 454C B1BB CA4A 75AC 19-03-2026 20:18 : T2496280 F3181921 P1479668

Datum	05-03-2026
Ons kenmerk	1628-31807
Versiebeheer/status	Accountant 05-03-2026 ter bespreking in het DB 23-03-2026 en ter vaststelling in het AB van 09-07-2026
Contact	info@rarivierenland.nl

BESLUIT JAARSTUKKEN 2025

Het Algemeen Bestuur,

gelet op artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland,

besluit:

1. de jaarstukken 2025 vast te stellen en
2. met in achtneming hiervan, het positieve resultaat 2025 van € 65.177,- uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners overeenkomstig de opstelling van de begroting 2025.

Gemeente	Inwoners	Teruggave
Buren	27.773	€ 7.692
Culemborg	29.944	€ 8.293
Maasdriel	26.197	€ 7.256
Neder-Betuwe	25.708	€ 7.120
Tiel	42.370	€ 11.735
West Betuwe	52.948	€ 14.665
Zaltbommel	30.385	€ 8.416
Totaal	**235.325**	**€ 65.177**

Aldus besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli 2026.

R. van Stappershoef
Voorzitter

E. Kok-Majewska
Secretaris

MANAGEMENTSAMENVATTING

In 2025 heeft het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) zich verder ontwikkeld als een betrouwbare en toekomstgerichte partner voor gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, het waterschap en inwoners van de regio. De ingezette koers op duurzame toegankelijkheid van erfgoed, digitale dienstverlening en professioneel toezicht is met zichtbare resultaten voortgezet. Tegelijkertijd is een stevige basis gelegd voor de beleidsperiode 2026–2029, vastgelegd in het beleidsplan *Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam*.

Het RAR heeft in 2025 belangrijke stappen gezet in het duurzaam beheren en toegankelijk maken van archieven en collecties. Honderden meters archief zijn geïnventariseerd, geconserveerd en beter ontsloten voor publiek en overheden. Door een grootschalige herinrichting van de depots is de beschikbare opslagruimte efficiënter benut, wat bijdraagt aan een toekomstbestendige en kostenbewuste archiefzorg. Daarnaast zijn waardevolle regionale archieven verworven, waardoor het historisch erfgoed van Rivierenland duurzaam behouden blijft.

Ook op het gebied van digitale dienstverlening en innovatie zijn duidelijke resultaten geboekt. In 2025 zijn meer dan 400.000 digitale opnamen vervaardigd, waardoor archiefstukken steeds beter online beschikbaar komen voor burgers, onderzoekers en overheden. Vrijwilligers speelden hierbij een onmisbare rol in de digitale ontsluiting. Door investeringen in metadata-standaarden, e-depotontwikkeling en innovatieve technieken zoals tekstherkenning is het RAR goed voorbereid op toekomstige digitale uitdagingen.

Op het terrein van inspectie en toezicht zijn alle geplande werkzaamheden uitgevoerd. Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het waterschap zijn begeleid bij de uitvoering van archiefwettelijke taken en met alle partners die inmiddels ook participeren in de wettelijk ingestelde SIO (Strategisch Informatie Overleg). Hiermee is de rol van het RAR als deskundige en betrouwbare toezichthouder verder versterkt. De publieksdienstverlening, educatie en communicatie bereikten in 2025 een breed en groeiend publiek. Bezoekers, leerlingen en online gebruikers maakten in toenemende mate gebruik van de studiezaal, educatieve programma's en digitale kanalen. Publieksactiviteiten en samenwerkingen met erfgoedpartners versterkten de zichtbaarheid en maatschappelijke waarde van het archief in de regio.
Alles overziend heeft het Regionaal Archief Rivierenland in 2025 zijn rol als toegankelijke, deskundige en verbindende erfgoedorganisatie verder versterkt en is het goed gepositioneerd om ook in de komende jaren bij te dragen aan een open overheid en een levend regionaal geheugen.

Ook financieel was 2025 een prima jaar, want alle hierboven genoemde resultaten hebben we kunnen realiseren binnen de financiële kaders. We realiseren in 2025 een positief resultaat van € 65.177, -. Net als voorgaande jaren hebben we hogere baten gerealiseerd dankzij aanvullende dienstverlening in archiefbeheer. Ook op de posten personeelskosten en rente is het saldo positief. Dit tegenover een lichte overschrijdingen op de posten directe archief beheerskosten en huisvestingskosten. In beide gevallen betreft dit een incidentele lastenoverschrijding. Hier leest u meer over in het jaarverslag. Alles tezamen resulteerde in een positief resultaat.

De financiële paragrafen laten cijfers en kengetallen zien, waaruit blijkt dat de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland zich, net als andere jaren, binnen de gestelde kaders en normen begeeft. En in de paragraaf bedrijfsvoering en de rechtmatigheidsverantwoording kunt u meer lezen over de rechtmatigheid van de in deze jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT JAARSTUKKEN 2025 ... 3
MANAGEMENTSAMENVATTING ... 4
INHOUDSOPGAVE ... 5
1 Inleiding ... 8
1.1 Leeswijzer ... 8
1.2 Kaders ... 8
1.3 Deelnemende Gemeenten ... 9
1.4 Samenstelling Bestuur ... 9
2 Jaarverslag - Programmaverantwoording ... 11
2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland ... 11
2.1.1 Doelstellingen ... 11
2.1.2 Missie ... 11
2.2 Realisatie archiefprogramma ... 12
2.2.1 Taakgebieden ... 12
2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2025 ... 13
2.3 Wat heeft het gekost? ... 25
2.3.1 Baten en lasten over 2025 ... 25
2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien ... 26
2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead ... 27
2.3.4 Vennootschapsbelasting ... 27
2.3.5 Overige verplichte toelichting ... 27
2.3.6 Controleverklaring ... 28
3 Jaarverslag - Paragrafen ... 29
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 29
3.1.1 Weerstandsvermogen ... 29
3.1.2 Kengetallen ... 31
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen ... 32
3.2.1 Afschrijving ... 32
3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud ... 32
3.3 Financiering ... 32
3.3.1 Schatkistbankieren ... 32
3.3.2 Geldleningen ... 33
3.3.3 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente ... 33
3.3.4 Kapitaallasten ... 33
3.3.5 EMU-saldo ... 33

3.3.6 Financieringspositie ... 33
3.3.7 Kasgeldlimiet ... 34
3.3.8 Renterisico leningen ... 34
3.4 Bedrijfsvoering ... 34
3.4.1 Financiële rechtmatigheid ... 34
3.4.2 Interne controle op de financiële bedrijfsvoering ... 37
3.4.3 Ontwikkelingen formatie en personeelskosten ... 37
3.4.4 Ziekteverzuim ... 37
3.4.5 Ziektevervanging ... 37
3.4.6 Inhuur personeel ... 37
3.4.7 Werkzaak ... 37
3.4.8 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten ... 38
4 Jaarrekening - Baten en Lasten 2025 ... 40
4.1 Overzicht van de baten en lasten 2025 ... 40
4.2 Toelichting op de baten en lasten over 2025 ... 41
4.3 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) ... 43
4.3.1 Bezoldiging topfunctionarissen ... 43
4.3.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen ... 44
4.3.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT ... 44
5 Jaarrekening - Balans ... 45
5.1 Balans op 31 december 2025 ... 45
5.2 Toelichting balans 31 december 2025 ... 46
5.2.1 Vaste activa ... 46
5.2.2 Vlottende activa ... 46
5.2.3 Vaste passiva ... 47
5.2.4 Vlottende passiva ... 50
5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... 51
5.3.1 *Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening* ... 51
5.3.2 Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording ... 51
5.3.3 Materiële vaste activa ... 51
5.3.4 Vorderingen en overlopende activa ... 52
5.3.5 Liquide middelen ... 52
5.3.6 Reserves en voorzieningen ... 52
5.3.7 Vaste schulden ... 53
5.3.8 Netto-vlottende schulden ... 54
5.4 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen ... 54

5.4.1 Rechten 54
5.4.2 Verplichtingen 54
6 Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording 55
6.1 Bevindingen 55
7 Jaarrekening - Overige gegevens 57
7.1 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant 57
BIJLAGEN 63

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2025 van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR). Deze jaarstukken hebben dezelfde opzet als in het voorgaande jaar.

In 2025 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan als gevolg van de gewijzigde regelgeving voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben er in het jaar 2025 geen begrotingswijzigingen plaatsgevonden.

Hieronder wordt kort toegelicht hoe dit document is opgebouwd en waar u welke informatie kunt vinden. Daarnaast worden de kaders geschetst waarbinnen dit jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld, evenals een overzicht van de deelnemende gemeenten en de samenstelling van het bestuur.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 en 3 vormen samen het Jaarverslag 2025.
In hoofdstuk 2 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het Programma Archiefbeleid 2025, zoals vastgesteld in de programmabegroting 2025. Hierin worden de volgende aspecten nader toegelicht:

- wat waren de doelstellingen;
- wat is er gerealiseerd;
- wat waren de kosten daarvan.

Alle taakgebieden van het Regionaal Archief Rivierenland komen hierin aan bod.

Hoofdstuk 3 onderbouwt het jaarverslag met relevante financiële informatie. Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens de begrotingsregels (BBV), namelijk: weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud van kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 4, 5 en 6 omvatten samen de jaarrekening 2025. Hoofdstuk 4 gaat over de Baten & Lasten over 2025, hoofdstuk 5 geeft inzicht in de Balans per 31 december 2025 en in hoofdstuk 6 is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

1.2 Kaders

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld op basis van het normenkader wat is opgenomen in de Programmabegroting 2025 welke is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10-07-2024.

Beleidskaders en het normen en toetsingskader rechtmatigheid
De begroting is opgesteld op basis van:

- de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland;
- het Beleidsplan Regionaal Archief Rivierenland 2022-2025;
- de programma begroting van het Regionaal Archief Rivierenland 2025;
- mandaatregeling directeur;
- financiële verordening RAR 2025;
- de wet- en regelgeving waaronder:
    - Europese en nationale aanbestedingsregels
    - Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
    - Gemeentewet (GW)
    - Ambtenarenwet

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Wet open overheid (Woo);
- Archiefwet 1995
- Fiscale wetgeving
- Sociale verzekeringswetten
- Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden
- CAO SGO

1.3 Deelnemende Gemeenten

De deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland per 1 januari 2025 zijn: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.

1.4 Samenstelling Bestuur

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland bestaat op 31 december 2025 uit:

Dagelijks Bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Algemeen bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
M.A. Klein	gemeente Neder-Betuwe
R. Dijkstra	gemeente Tiel
A.A.M.J. Walraven	gemeente Maasdriel
M. Bakermans	gemeente Zaltbommel
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Jaarverslag 2025

In dit deel:

- Hoofdstuk 2: Programmaverantwoording
- Hoofdstuk 3: Paragrafen

2 Jaarverslag - Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de behaalde resultaten, de wijze waarop deze zijn bereikt en de verantwoording van de baten en lasten. Deze verantwoording is in lijn met het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd:
- Doelstellingen en missie;
- Realisatie programma;
- Wat heeft het gekost?

2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland

2.1.1 Doelstellingen

Art. 3 GR RAR
Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken:

a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers;
b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht;
c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing);
d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en
e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.

2.1.2 Missie

Het Regionaal Archief Rivierenland is een professionele en toekomstgerichte archiefdienstverlener voor het Rivierengebied. Klantgerichtheid en zorgvuldigheid staan centraal in de dienstverlening aan zowel burgers als overheden. Daarnaast onderkent het RAR de meerwaarde van samenwerkingsverbanden en stimuleert het actief het gebruik van bronnen en de daarin vervatte informatie.
De kerntaken van het RAR zijn:
- Het aanbieden van historische informatie en/of belevingskansen aan een zo breed mogelijk publiek op de voor hen meest geschikte manier.
- Als professionele collectiebeheerder archieven en collecties verwerven, bewaren, toegankelijk maken en gebruik ervan stimuleren.

Om deze collecties op optimale wijze te beheren en beschikbaar te stellen, werkt het RAR volgens drie kernwaarden: *Betrouwbaar, Betrokken en Bekwaam*.

2.2 Realisatie archiefprogramma

2.2.1 Taakgebieden

Het RAR loopt al enkele jaren voorop binnen het Nederlandse landschap van regionale archiefdiensten. Het kwaliteitsniveau van de ruim 30 medewerkers is hoog. Daarnaast investeert het RAR jaarlijks in het bijhouden, verdiepen en verbeteren van kennis, met name op digitaal gebied, wat essentieel is in het snel veranderende informatielandschap.

Het RAR biedt een brede dienstverlening aan, waarvan de burgers de vruchten plukken:

- Professioneel archiefbeheer,
- Studiezaaldienstverlening,
- Uitstekende depotfaciliteiten,
- Inspectie,
- Advisering, kennisoverdracht en begeleiding bij o.a. procesverbetering, e-depot, MDTO, webarchivering,
- Digitale dienstverlening, beeldbank en S-o-D (Scanning on Demand),
- Educatieprogramma's en tentoonstellingen (ruimte),
- Stageplaatsen,
- Promotie van de regionale historie op internet (o.a. via Google Grants programma, YouTube en sociale media) en in de (landelijke) media,
- Vergaderfaciliteiten voor overheden en gelieerde organisaties,
- Extra projecten en ondersteuning.

Om het beleid te kunnen opstellen en uitvoeren, is de organisatie van het Regionaal Archief Rivierenland ingedeeld in de volgende taakgebieden:

1. Ontsluiting papieren erfgoed
2. Digitale ontwikkeling
3. Inspectie
4. Dienstverlening

Taakgebieden	Hoofdprocessen	Beleidsplan	Gemeenschappelijke Regeling RAR, artikel 3
1. Ontsluiting papieren erfgoed	Verwerven Bewerken Inventariseren Conserveren Acquisitie	Ontsluiting	• Zorg en beheer • Stimuleren regionale geschiedbeoefening • Aanleggen, beheer en bewaren van relevant bronmateriaal
2. Digitale ontwikkeling	Digitaliseren en Adviseren	Digitalisering Collectie, e-depot, advisering aan gemeenten en GR-en	• Zorg en beheer voor overgeplaatste en uitgeplaatste archiefbescheiden • Stimuleren regionale geschiedbeoefening
3. Inspectie	Inspecteren	Inspectie	• Toezicht op het beheer
4. Dienstverlening	Gebruiken Leren en beleven Beschikbaarstelling	Erfgoedgebruik	• Stimuleren regionale geschiedbeoefening

Tabel 1 Taakgebieden RAR

2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2025

Hieronder leest u meer over de bereikte resultaten per taakgebied/cluster van het jaar 2025.

Taakgebieden en prioriteiten jaarrekening 2025

Inleiding

Het jaar 2025 stond voor het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) in het teken van consolidatie en verdieping. De in eerdere jaren ingezette koers – gericht op duurzame toegankelijkheid, professionele digitale infrastructuur, versterkt toezicht en actieve publieksbenadering – is in 2025 verder uitgebouwd en concreet gemaakt. De organisatie heeft te maken gehad met personele wisselingen en een hoge werkdruk, maar wist desondanks een groot aantal projecten succesvol af te ronden en nieuwe fundamenten te leggen voor de beleidsperiode 2026–2029 met een vastgesteld beleidsplan “Betrouwbaar, Betrokken, Bekwam”.

Behalve dat, de voor het eerst uitgevoerd Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) heeft geresulteerd in scores: 8,2 voor werkgeluk en 8,3 voor werktevredenheid en daarmee heeft het RAR predicaat Top Werkgever verkregen!

Foto: Collega’s Ella en Letty ontvangen certificaat Top Werkgever

Dit jaarverslag beschrijft de werkzaamheden en resultaten over 2025, onderverdeeld in de vier taakgebieden:

1. Archieven en collectiebeheer
2. Digitale ontwikkeling
3. Inspectie en toezicht
4. Dienstverlening, educatie en communicatie

Het verslag combineert kwantitatieve resultaten met kwalitatieve duiding en sluit aan bij de opzet en stijl van het jaarverslag 2024.

1. Archieven en collectiebeheer

Algemeen

Het taakgebied Archieven en collectiebeheer omvat de verwerving, het beheer, de conservering, restauratie en ontsluiting van archieven en collecties. Doel is het duurzaam behouden van het papieren en materiële erfgoed en het optimaal beschikbaar stellen daarvan voor publiek, gemeenten en onderzoekers.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied archieven en collectiebeheer in 2025 gerealiseerd:

Behoud en conservering

In 2025 zijn de geplande speerpunten op het gebied van behoud grotendeels gerealiseerd. De werkzaamheden richtten zich op preventie, depotbeheer, duurzaam verpakken, conservering en schade-inventarisatie.

Foto: Collega's Fenne en Charlotte bij het tekenigen project (vvv - voor vernietiging vatbaar)

Kerncijfers behoud en conservering 2025

- Duurzaam herverpakt: 180 meter archiefmateriaal
- Schade-inventarisaties uitgevoerd: 233 meter archief
- Geconserveerd en/of gerestaureerd: 66 meter archief (694 inventarisnummers)

Gedurende het gehele jaar werden depotklimaat en insecten gemonitord. Alle depots en technische ruimten zijn periodiek gecontroleerd en schoongemaakt. In Corsa werd structureel verslag gedaan van gebouwbeheer, incidenten en risico's in het kader van collectiehulpverlening (CHV).

Een deel van de conserveringswerkzaamheden werd extern uitgevoerd door gespecialiseerde restauratoren, met name voor archiefstukken met ernstige of complexe schade. Interne conservering vond plaats bij lichtere schade, veelal ter voorbereiding op digitalisering en Scanning-on-Demand.

Belangrijke conserveringsprojecten in 2025 waren onder meer:

- Digitalisering klaar maken 1516 Archief notarissen van Culemborg 1680 – 1935: 9,5 meter geconserveerd om digitalisering mogelijk te maken
- Doorloop project naar 2025: herordenen groot formaten in ladekasten (depot 7)
- Doorloop project naar 2025: beschrijven, herverpakken en plaatsen van toegangen in de koude kluis (depot 3) na eerdere calamiteit (loopt door in 2026)
- Samenwerking aan materiële verzorging voorwerpen depot 4
- Voor CHV is gewerkt aan het herplaatsen van de gestelde prioriteiten (loopt door in 2026)
- Richtlijnen in gebruik genomen n.a.v. artikelen en kennissessie over mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen (arsenicum) in collecties
- Voor de gemeente Tiel is verder gewerkt aan verpakken en conserveren van toegang 0049, 0007 en 1504
- Voor de gemeente West Betuwe is het conservering van diverse West Betuwse overheidsarchieven opgepakt

- Er is gewerkt aan het verbeteren van mogelijkheden voor schade-inventarisatie in MaisFlexis (doorloop naar 2026)
- Voor waterschapsarchieven is n.a.v. een nieuwe DVA gewerkt aan rapportages, werkvoorraad, offerte voor niet-raadpleegbare stukken en een projectplan 2026-2035.
- Verwerving Marienwaerdt (conditiecheck, gammastralen en selectie)
- Adviseren, testen en overleg met archiefinspecteur, m.b.t. materiele staat archieven bij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen
- Verschillende verworven regionale kranten zijn digitalisering klaar gemaakt

Inventarisatie en ontsluiting
In 2025 is in totaal 317 strekkende meter archief geïnventariseerd en ontsloten. Daarbij zijn 22 zogenoemde nultoegangen (archieven zonder enige vorm van toegang) opgeheven. Sinds 2017 zijn hiermee in totaal 162 nultoegangen weggewerkt; per eind 2025 resteerden er nog 66.
Naast grotere inventarisatieprojecten zijn 30 kleinere projecten afgerond, conform de doelstelling om de werkvoorraad beheersbaar te houden. Ook zijn ongeïnventariseerde kaarten en tekeningen geselecteerd en beschreven: in totaal 1.286 stuks, waarvan 164 blijvend bewaard.

Vergunningen
De toegankelijkheid van bouw-, milieu- en keurvergunningen is verder verbeterd. In 2025 zijn de beschrijvingen van 16.337 vergunningen inhoudelijk aangescherpt. Daarnaast zijn bijna 2.000 onjuist geconverteerde keurvergunningen gecorrigeerd, wat leidde tot een significante kwaliteitsverbetering van de database.
In 2025 is intensief gewerkt aan collectiebeheer, waaronder:
- Opschoning en hernummering van affichecollecties, met ruimtewinst in de depots.
- Materiële verzorging en herbestemming van voorwerpen, schilderijen, textiel en metalen objecten.
- Splitsing en herordening van collecties in het kader van selectie en waardering.

Qua archiefontsluiting realiseerden we in 2025 de volgende (verbeterde) inventarisaties:

GEMEENTE MAASDRIEL
- 3013 Verzameling betreffende A.F. van Goelst Meijer 1930-1995
- 3181 Katholieke parochie Rossum-Hurwenen 1796-1997
- 3207 Gemeentebestuur van Maasdriel 1980-1998

GEMEENTE BUREN
- 339 Gemeentebestuur Buren 1978-1998
- 697 Weeshuis Buren, Voogdijdossiers 1951-1986
- 700 Gemeentebestuur Zoelen, aanvulling 1811-1945
- 710 Vrijwillige brandweer Zoelen 1961-1981
- 719 Coll bouwtekeningen verzorgingshuis Oranjehof te Buren 1982
- 768 Gemeentebestuur Buren, aanvulling 1946-1977
- 807 Hervormde gemeente Ravenswaaij, aanvulling 1978-2015
- 1007 Stichting De Boerenwagen 1943-2018
- 1532 Gemeentebestuur Lienden 1978-1998
- 1533 Gemeentebestuur Maurik 1978-1998
- 1540 Volleybalvereniging ONA te Buren 1974-1997
- 1541 Stichting Speelvoorzieningen Buren 1988-1992

GEMEENTE CULEMBORG
- 829 Bouwvergunningen Culemborg 1930-1945
- 1149 Verzameling krantenartikelen G.vd Veer Culemborg
- 1219 Burgerlijk Armbestuur en Maatschappelijk Hulpbetoon Culemborg1811-1958

GEMEENTE NEDER-BETUWE

- 982 Streekarchivariaat KLEM gemeenten 1993-1999
- 985 Plattelandsvrouwen Ochten-Eldik 1945-1999
- 1637 Milieuvergunningen Neder-Betuwe 1945-2001
- 1658 Bouwvergunningen Dodewaard 1945-2001
- 1659 Bouwvergunningen Echteld 1945-2001
- 1660 Bouwvergunningen Kesteren
- 1661 Bouwvergunningen gemeente Neder-Betuwe 2001-2010
- 1662 omgevingsvergunningen Neder-Betuwe 2010-2015

GEMEENTE TIEL

- 7 Tekeningen uit akten beschrijven 1845-1945
- 41 Kabinetsarchief Tiel 1854-2014
- 49 Gemeentebestuur Wadenoijen 1811-1945
- 49 Gemeentebestuur Wadenoijen, bouwvergunningen 1910-1923
- 70 Vereniging voor Protestants Christelijke Onderwijs Tiel en voorgangers1858-1997
- 92 Openbare school D te Tiel 1900-1950
- 101 Districtscommissie Tiel van het Fonds 1815 1945-1969
- 103 Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie afdeling Tiel 1945-1970
- 119 Collectie Van Lookeren Campagne 1871-1881
- 147 Comité Kamermuziek Tiel 1947-1979
- 181 Gemeentelijke huurcommissie Tiel 1955-1966
- 196 Centraal genoots.kinderherstellingsoorden en gezondheidskol. Tiel1957-1983
- 218 Hervormde gemeente Tiel 1602-2010
- 262 Verzameling van J. Daniëls over de familie Vijgh 1832-1978
- 402 Gemeentebestuur Tiel 1945-1975
- 402 Gemeentebestuur Tiel 1945-1975
- 411 Historische werkgroep Tiel 1988-2013
- 512 ea Commissiearchieven Tiel 1945-1998
- 500 Collectie knipsels gemeente Tiel 1946-1978
- 572 Werkgroep sportieve rekreatie Tiel 1980-1987
- 573 Werkgroep sportieve rekreatie Tiel 1988-1991
- 654 Grunneger Verainen "Oet en toch Thoes" voor Tiel en omstreken 1951-1998
- 1478 Gemeentebestuur Tiel 1975-1984
- 1608 Gemeentebestuur Tiel, milieuvergunningen 1946-2010
- 1608 Milieuvergunningen Tiel 1946-2008
- 1619 H. van Heiningen, journalist en historicus, digitale bestanden 1970-2011
  digitale archivering: ca 1550 bestanden

GEMEENTE WEST BETUWE

- 1141 Katholieke parochie Varik 1824-2001
- 1364 Stichting Ambulancevereniging West Betuwe 1982-2005
- 1449 Bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005
- 1449 Bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005
- 1500 gemeentebestuur Neerijnen, milieuvergunningen 1978-2005
- 1809 Landgoed Mariënwaerdt 1745-1987
- 2100 Hervormde gemeente Rumpt 1657-1945
- 2145 Gemeentebestuur Deil, bouwverguningen, 1811-1977
- 2179 Archief Streekarchivariaat West Betuwe 1993-2008
- 2183 Verzameling documentatie Geldermalsen en omstreken
- 2234 Fok- en controlevereniging voor Beesd en Deil 1917-1967
- 2240 Familie Murman 1700-1980
- 2243 Stichting Vakantiespelweek Beesd 1977-2008
- 2250 Bouwvergunningen Geldermalsen 1978-2013

- 2251 Milievergunningen Geldermalsen 1978-2013
- 2255 Accordeonorkest Charmeuse te Geldermalsen 1947-2020
- 2514 Gemeentebestuur Heukelum, V bestand 1939-1985
- 2544 Technische Dienst Lingewaal* 1945-1998
- 2544 Technische Dienst Herwijnen en Vuren 1965-1984
- 2601 Bouwvergunningen Lingewaal 1986-2011
- 2604 Gemeentebestuur Neerijnen 2006-2013
- 2616 Christelijke Plattelands Vrouwen- en Meisjesbond Herwijnen 1956-2012
- 2617 Technische Dienst Asperen en Heukelum 1965-1984
- divers Losse stukken afkomstig uit groot bestand SA West Betuwe 1900-1970

GEMEENTE ZALTBOMMEL

- 3127 Gemeentebestuur Kerkwijk 1811-1955
- 3209 gemeentebestuur van Kerkwijk 1955-1998
- 3217 Gemeentelijke Gas- en Waterleidingbedrijven Zaltbommel 1881-1967

REGIONAAL

- 189 Woonwagenschap Gelders Rivierengebied 1967-1991
- 244 Soroptimistenclub West Betuwe 1963-2003
- 1575 Losse aanwinsten 1880-1951
- Divers Kaarten en tekeningen
- 1805 Intergemeentelijk Orgaan Rivierenland (IOR) 1976-1996
- 1806 Intergemeentelijk Orgaan Rivierenland (IOR), later Regio Rivierenland1997-2007
- 3330 Burgerlijke Stand Bommelerwaardse gemeenten blok II 1913-1970
- divers dienstplichtregisters per stuk ontsloten tbv indexering 1920-1940

WATERSCHAP

- 448 Geërfden, later dorpspolder van Est 1723-1838
- 458 Polder Heukelum 1619-1957
- 463 Dorpspolder Ophemert 1838-1954
- 464 Dorpspolder Opijnen 1838-1954
- 471 Polderdistrict Tielerwaard 1838-1938
- 473 Dorpspolder Tiel 1857-1954
- 475 Polder Varik 1672-1838
- 476 Dorpspolder Vuren 1882-1954
- 477 Polder/ dorpspolder Wadenoijen 1663-1954
- 478 Dorpspolder Zennewijnen 1838-1955
- 481 Polderdistrict Tielerwaard 1939-1981
- 1276 Dorpspolder Deil 1838-1955
- 1283 Dorpspolder Neerijnen 1838-1956
- 1286 Geërfden (dorpsbestuur) van Tuil 1668-1837
- 1288 Dorpspolder Varik 1838-1955
- 1291 Geërfden (dorpsbestuur) van Zennewijnen 1794-1837
- 1649 Dorpspolder Hellouw 1838-1955
- divers Aanvullingen diverse polderarchieven Tielerwaard 1700-1954

Aanwinsten

In 2025 verwierf het archief 38 aanwinsten, exclusief de kleinste aanvullingen. In totaal gaat het om 69 meter archiefmateriaal. Grote aanwinsten waren onder andere het archief van Mariënwaerdt, archieven van de gemeente Culemborg en persoons-, archief- en woningkaarten van Neder-Betuwe.

Depot beheer
In november voerden we een grote, analoge "defragmentatie" uit in meerdere depots. In totaal verplaatste het verhuisteam ruim vier kilometer archiefmateriaal. Archieven die verspreid stonden, staan nu bij elkaar en lege planken zijn gecentreerd. Deze operatie vroeg twee weken voorbereiding, drie weken met verhuizers en nog twee weken registratie. Het leverde (inclusies archiefbewerking, acquisitie en vernietiging) efficiëntie in opslag van archieven van ca. 600 meters.
Beschikbare ruimte: 20.359 meters Gebruikte ruimte: 14.961 meters

Foto: Collega Patricia bij de bewerking van het archief van Marienwaerdt

Afwijkingen t.o.v. planning

- Extra gedaan: Inventarisatie affichecollecties:
    - De affichecollectie Tiel (T0651) is opgeschoond (ontdubbeld en ontdaan van algemene affiches). 1175 affiches zijn hierbij nieuw beschreven en 2172 bestaande beschrijvingen zijn gecontroleerd en waar nodig aangepast.
    - Aan de Affichecollectie Buren (T1775) zijn 141 nieuwe affiches toegevoegd,
    - Aan de Affichecollectie RAR Algemeen (T1777) 160 affiches.
    - Bewerking van affichecollectie Theater Agnietenhof
- Extra gedaan: bewerking voorwerpen collectie
    - Als onderdeel van het inventarisatieproject Voorwerpen zijn ca. 20 schilderijen schoongemaakt, beter ingelijst en van een nieuwe roestvaststalen ophangkabel voorzien.
    - Ca. 30 metalen voorwerpen zijn door een behandeling met microkristallijne was beter beschermd tegen roest en aanraking.
    - 60 voorwerpen uit de collectie borduurpatronen van Landwehr-Vogels (T1399) beter beschreven en verpakt.
- Enkele conserverings- en inventarisatieprojecten zijn later gestart dan gepland vanwege personele inzet en afhankelijkheid van externe partijen.
- Door personele wisselingen (vertrek van een medewerker in augustus en tijdelijke uitval elders in het team) zijn in 2025 minder meters herverpakt dan in eerdere jaren. Inhalen van de achterstanden is voor 2026 gepland.

2. Digitale ontwikkeling

Algemeen
Digitale ontwikkeling omvat zowel digitalisering als advisering, metadata-standaardisatie, e-depotbeheer, softwareontwikkeling en innovatie (o.a. AI en webarchivering).

Digitalisering
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied digitale ontwikkeling voor 2025 gerealiseerd:

Kerncijfers digitalisering 2025:

- Interne digitalisering (vrijwilligers): 92.320 opnamen
- Digitalisering-op-Verzoek (S-o-D): 165.130 opnamen (waaronder ca. 76 aanvragen per week door burgers)
- Externe opdrachten: 145.600 opnamen

Totaal**:** 403.050 digitale opnamen, overeenkomend met circa 80,5 strekkende meter archief.
Belangrijke projecten waren onder meer:

- Digitalisering van notulen en besluiten van colleges van B&W (o.a. Tiel en Wadenoijen).
- Digitalisering van audiovisuele collecties, waaronder de volledige historische collectie van Waterschap Rivierenland.
- Digitalisering van kranten en tijdschriften, mede mogelijk gemaakt door nieuwe auteursrechtafspraken.
- Deelname aan landelijke digitaliseringsprojecten van de Koninklijke Bibliotheek voor het digitaliseren van middeleeuwse handschriften en de KVAN waarbij de mogelijkheden van AI bij de ontsluiting van archieven in een proef- en leerproject wordt onderzocht.
- Voor de online beschikbaarstelling van gedigitaliseerde bevolkingsregisters heeft het RAR in 2025 een controle gedaan (matching) van overlijdensdata met het Nationaal Register Overledenen (NRO). Er zijn bijna 25.000 personen extra online gekomen, er zijn bijna 10.000 scans extra online gekomen, bijna 70.000 personen de metadata verrijkt met overlijdensdatum en overlijdensplaats.
- Eind 2025 zijn alle beheerdossiers van archieven en collecties tot en met 2017 gedigitaliseerd. Het betreft 1169 dossiers met 31.580 bestanden (12 meter).
- Ook enkele bijzondere kleinere bestanden zijn gedigitaliseerd en geïndexeerd:
    - Persoonskaarten en processen-verbaal van de Politieke Recherche Afdelingen 1945-1950
    - Registers van naamsaanneming Burgerlijke Stand (i.h.b. joodse inwoners)
- Het RAR lid geworden van de internationale coöperatie READ- dat het tekstherkenningsprogramma Transkribus exploiteert en verder ontwikkeld. In 2025 heeft het RAR met verschillende typen handschrift/tekst test gedaan. Dit wordt verder opgenomen in 2026. Met tekstherkenning zijn o.a. de volgende bronnen doorzoekbaar gemaakt en al online te raadplegen:
    - Maandblad van de gemeente Echteld Achter den Waaldijk 1953-1955 (getypt)
    - Jaarverslagen van de regionale gezondheid commissies te Culemborg, Tiel en Zaltbommel ca.1903-1932

Test zijn gedaan met:

- Dorpsgeschiedenis Ammerzoden
- Rechterlijk archief Heukelum
- Aantekeningen 2e W.O. Van Alphen

Vrijwilligers indexering en transcribering

Vrijwilligers leverden een zeer substantiële bijdrage aan de digitale ontsluiting.

- Totaal aantal ingevoerde persoonsnamen in 2025: 181.782 (2024: 131.730).
- De inzet van 56 vrijwilligers komt overeen met circa 7,6 FTE (uren op kantoor).
- Voor werkplekken bij het RAR (48 dagdelen van 4 uur) bestaat een wachtlijst. Nieuwe vrijwilligers werken vooralsnog vanuit huis.

In 2025 nam het aantal vrijwilligers dat oud schrift kan lezen toe van 5 naar 15, dat o.a. door het geven van cursus oud schrift lezen. Er is gewerkt aan een breder scala aan bronnen, waaronder poorterboeken, belastingkohieren, stadsrekeningen en oorlogsarchieven.

Foto: Collega Beatrijs met cursisten die cursus oud schrift hebben afgerond

Advies, metadata, standaarden en innovatie
In 2025 is intensief gewerkt aan advisering, metadata-standaardisatie en innovatie van onze partners:

- Doorontwikkeling en toepassing van MDTO, inclusief softwareontwikkeling en kwaliteitscontroles.
- Grote inzet op de Open Raadsinformatie Archiefstandaard (ORI-A), die in 2025 landelijk is gepositioneerd. In 2026 is de eerste pilot met raadsinformatie van voormalig gemeente Neerijnen voorzien.
- Voorbereiding en uitvoering van complexe uitplaatsings- en migratietrajecten van legacy-systemen van de gemeenten Tiel, Culemborg, West Betuwe (voormalige gemeenten Neerijnen, Lingewaal en Geldermalsen)
- Bewerken van bouwdossiers van de gemeenten Tiel voor publicatie: opschonen van bankrekeningen, BSNs, en handtekening en potentiële juridische stukken
- Organisatie van een Kennis dag en kennismaking dag (voor nieuwe medewerkers informatievoorziening en griffie van partners van het RAR).
- Doorontwikkelen van meldingstool, waarmee het makkelijker is voor de gemeenten en GR'en om (voorgenomen)wijzigingen in hun informatiehuishouding door te geven
- Het deelnemen aan de Kerngroep Duurzame Toegankelijkheid en Common Ground, met een adviesnotitie over de digitale werkplaats als resultaat;
- Het oprichten en sturen van de werkgroep e-depot van de Gebruikersvereniging MAIS-Flexis;

Daarnaast zijn stappen gezet op het gebied van webarchivering en het gebruik van AI (o.a. Transkribus) voor transcriptie en ontsluiting van handgeschreven en gedrukte bronnen.

Afwijkingen t.o.v. planning

- Digitalisering huwelijkse bijlagen is afhankelijk gebleken van extra conservering en staat nu gepland voor 1ste helft 2026
- De projectmatige digitalisering van bestemmingsplannen is doorgeschoven naar 2026–2027 vanwege de noodzakelijke inventarisatie en materiële verzorging.
- Lanceren van de gemeenteviewer is door te kort aan capaciteit bij betrokken externe partij verschoven naar 2026.

Foto: Kennis dag georganiseerd door het RAR voor gemeenten en GR'en

3. Inspectie en toezicht

Algemeen

Het taakgebied Inspectie en toezicht richt zich op het bewaken van de kwaliteit van de informatiehuishouding bij gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, het waterschap en het RAR zelf.

Uitgevoerde werkzaamheden

In 2025 zijn alle geplande inspectietaken uitgevoerd, waaronder:

- Thema-inspecties bij gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, het waterschap en de interne organisatie.
- Beoordeling van vernietigingslijsten.
- Inspectievragen beantwoorden over archiveringsfunctionaliteiten, conversie en migratie.
- Begeleiden van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen bij de uitvoering van archiefwettelijke taken als overbrenging (incl. adviseren over openbaarheidsbeperkingen) en uitplaatsing van archiefbescheiden
- Opstellen van Jaarverslagen Archieftoezicht.
- Voeren van tussentijdse inspectiegesprekken en jaargesprekken.
- Deelname aan Strategisch Informatieoverleg (SIO), met een groeiend aantal deelnemers.
- Jaarlijkse update van het collectiehulpverleningsplan (CHV) van het RAR

Foto: Collega's Özden en Patricia controleren archieven van AVRI

Daarnaast is actief geanticipeerd op de nieuwe Archiefwet, onder meer door gemeenten te informeren over de verwachte impact en noodzakelijke voorbereidingen.

Afwijkingen t.o.v. planning
Binnen dit taakgebied zijn geen afwijkingen ten opzichte van de planning geweest.

4. Dienstverlening, educatie en communicatie

Onder dit taakgebied valt de dienstverlening aan het publiek (studiezaal, beeldbank en online diensten). Daarnaast omvat dit taakgebied het organiseren van educatieve activiteiten, (participeren in) tentoonstellingen en in samenwerking met partners het erfgoed onder de aandacht brengen.
De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied dienstverlening voor 2025 gerealiseerd:

Publieksdienstverlening
Het RAR ondersteunde onderzoekers in de studiezaal en online en organiseerde tal van publieksactiviteiten.

- Nacht van het Archief trok 250 bezoekers die het evenement met 9+ beoordeelden
- In totaal zijn circa 2.500 bezoekers bereikt via rondleidingen, lezingen en evenementen.
- Stijgende lijn bij de studiezaalbezoeken (tegen de landelijke trend in)
- Uitbreiding van digitale dienstverlening, waaronder Delivery-on-Demand voor auteursrechtelijke stukken.
- Medewerking aan Canon van West Betuwe mbt beeldmateriaal.
- Participatie in (externe) exposities:
    - Historisch Informatiepunt in Zinder met thema's als Je moerstaal, 80 jaar vrijheid, Tinstad Tiel, Natuurlijk Flipje en 6.000 jaar Tiel.
    - Overzicht van de geschiedenis van de waterpomp op de Groenmarkt voor de Tijdscapsule
    - Expositie over de Tweede Wereldoorlog in Kerkdriel in verzorgingstehuis Leyenstein
    - Presentatie van stukken bij de vernieuwde Canon van Tiel

Foto: Bezoekers Nacht van het Archief bekijken archiefstukken waarop de verhalen op gebaseerd zijn

Educatie

- In 2025 bereikten de educatieve activiteiten van het RAR 1.525 leerlingen:
    - Primair onderwijs: 1.211 leerlingen (waaronder 775 op locatie RAR, toename van 36 % t.o.v. 2024)
    - Voortgezet onderwijs: 314 leerlingen
- Participatie in Cultuur en Erfgoedpact met o.a. gebruik van MET (Mobile Erfgoed Tentoonstelling) en Oral-history project "Sprekende Herinneringen".

- We hebben actief meegewerkt (zowel inhoudelijk als projectmanagement) aan de uitgave van de publieks- en exclusieve vorm van *Canon van Tiel,* die tevens dient als inhoudelijke kapstok voor diverse 6000 jaar Tiel activiteiten
- Faciliteren en stimuleren samenwerking historische verenigingen uit het werkgebied van het RAR door het organiseren van periodiek overleg (2 x per jaar) met in totaal 12 deelnemende organisaties.

Projecten zoals Keuzevrijheid (80 jaar bevrijding), nieuwe lessen rond het boek *Stromend door de tijd* en thematische programma's bij verkiezingen "Stem op mijn partij", erfgoedweek en Kinderboekenweek en droegen bij aan een breed en verdiepend aanbod in de gehele werkgebied van het RAR.
Daarnaast werden mbo-studenten, NT2-studenten en afstudeerders actief betrokken bij projecten en producties.

Communicatie
De publiekscommunicatie kende in 2025 een sterke groei:

- Substantiële stijging van bereik en interactie op sociale media in diverse doelgroepen.
  - Instagram: Weergaven en bereik groeiden met zo'n 80% (naar 13.408 en 7.048). Ook het aantal interacties steeg flink: met 44% naar 403. Het aantal volgers (grotendeels in de leeftijd 35-55) steeg met 30% naar 283.
  - Facebook: Onze berichten werden 93.400 keer weergegeven en er waren 1600 interacties met volgers. Het kanaal groeide met 95 volgers naar 925. De doelgroep van Facebook is een stuk ouder dan van Instagram: 55+
  - YouTube: Hoewel we in 2025 niet veel op YouTube plaatsten (alleen de podcasts en teasers voor de Nacht van het Archief) werd er 1644 uur aan materiaal bekeken en groeide het aantal weergaven met 5% naar 23.100. Het aantal abonnees steeg met 79 naar 360.
  - Spotify: Hoewel we afgelopen jaar niets met Spotify deden, groeide het aantal volgers met 19 en werden de podcastafleveringen van Sprekende Herinneringen 503 keer beluisterd. De podcasts staan ook op ons YouTube kanaal en zijn daar 581 keer weergegeven en er is 34 uur naar geluisterd.
  - LinkedIn: Op LinkedIn nam het aantal volgers toe met 86 naar 463.
- Start van de vernieuwing van de website, inclusief ontwikkeling van een gemeenteviewer.

Afwijkingen t.o.v. planning
Binnen dit taakgebied zijn geen afwijkingen ten opzichte van de planning geweest.

Foto: Collega's werken samen aan totstandkoming van het Beleidsplan 2026-2029

Foto: Beleidsplan RAR 2026-2029 Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam

2.3 Wat heeft het gekost?

De behaalde resultaten binnen het archiefprogramma zijn per saldo gerealiseerd binnen de financiële kaders en heeft geresulteerd in positief resultaat van € 65.177, -.

We realiseerde op de directe archief beheerskosten een negatief resultaat van circa € 27.000,-. Dit is veroorzaakt door een hogere inzet van extern archiefbewerkingsbureaus. Deze extra inzet was noodzakelijk vanwege het tijdelijk niet kunnen invullen van een aantal vacatures. Op de personeelskosten zien we dan ook een positief resultaat als gevolg van de openstaande vacatures in 2025. Dit samen met lagere lasten, dan oorspronkelijk begroot, uit hoofde van de Cao afspraken levert dit op personeelskosten een positief resultaat van circa € 86.000,-.

Op de posten die horen bij de bedrijfsvoering zien we met name op de post huisvesting een negatief resultaat van circa € 41.000,-. Dit is het gevolg van een de actualisatie van het meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) van het gebouw en daarnaast een eenmalige extra uitgave voor zonnepanelen en de verduurzaming van de depots, die niet in de begroting waren voorzien. Deze uitgave zijn in lijn met de verduurzamingsverzoeken vanuit de gemeenten en conform DB-besluit op 23-06-2025, en zal vanaf 2026 leiden tot een lager energieverbruik.
De post rente leverde in 2025 een positieve resultaat van circa € 43.000,-. Dit is het gevolg van de overstap naar schatkistbankieren per 2025. Hierdoor is een hogere rente gerealiseerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.
Verdere details hierover worden verderop in het jaarverslag toegelicht.

In het verslagjaar 2025 hebben zich geen onvoorziene lasten voorgedaan.

2.3.1 Baten en lasten over 2025

Hieronder is de programmaverantwoording 2025 in euro's weergegeven. Het volledige overzicht van de Baten en Lasten over 2025 is opgenomen in hoofdstuk 4.

	Rekening 2025			Begroting 2025		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Archiefbeleid	€ 3.100.399	€ 309.550	-€ 2.790.849	€ 3.006.865	€ 127.882	-€ 2.878.983
Totaal programma's	**€ 3.100.399**	**€ 309.550**	**-€ 2.790.849**	**€ 3.006.865**	**€ 127.882**	**-€ 2.878.983**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.182.938	€ 3.182.938	€ 0	€ 3.139.408	€ 3.139.408
Overhead	€ 306.121	€ 0	-€ 306.121	€ 304.425	€ 0	-€ 304.425
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.000	€ 0	-€ 6.000
Totaal overig	**€ 306.121**	**€ 3.182.938**	**€ 2.876.817**	**€ 310.425**	**€ 3.139.408**	**€ 2.828.983**
Mutaties reserves:	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Reserve Publicatiefonds	€ 25.000	€ 12.471	**-€ 12.529**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Digitalisering/Bedrijfsvoering	€ 49.348	€ 0	**-€ 49.348**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**
Reserve Dak/Zonnepalen	€ 0	€ 25.000	**€ 25.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Subtotaal mutaties reserves	**€ 74.348**	**€ 53.557**	**-€ 20.791**	**€ 0**	**€ 50.000**	**€ 50.000**
Resultaat na bestemming			**€ 65.177**			**€ 0**

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

Kortom 2025 resteert in een positief saldo van € 65.177,- ten opzichte van de begroting. Dit betekent dat de realisatie van het programma archiefbeleid binnen de gestelde middelen is uitgevoerd. In dit verslag is een voorstel opgenomen voor een besluit tot bestemming van dit resultaat.

2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdrage per inwoner van de aangesloten gemeenten en de bijdrage van het Waterschap.

Bijdrage per inwoner

Voor het jaarverslag 2025 geldt zoals gebruikelijk de datum van 1 januari 2024 als peildatum voor het aantal inwoners. Het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten bedroeg op deze peildatum 235.325. Ten opzichte van 2024 is het aantal inwoners met 730 toegenomen ofwel met 0,31% gestegen. De toename is relatief gezien gelijk over alle deelnemende gemeenten.

In de begroting van 2025 is de bijdrage per inwoner van alle deelnemende gemeenten vastgesteld op € 12,49. Hieronder een overzicht met de bijdrage per gemeente. De totale lasten voor de deelnemende gemeenten voor het jaar 2025 bedragen in totaal € 2.939.408 -.

Gemeente	Inwoneraantal 1-1-2024	Inwoner-bijdrage 2025 in euro[1]
Buren	27.773	€ 346.908
Culemborg	29.944	€ 374.026
Maasdriel	26.197	€ 327.223
Neder-Betuwe	25.708	€ 321.115
Tiel	42.370	€ 529.237
West Betuwe	52.948	€ 661.365
Zaltbommel	30.385	€ 379.534
Totaal	**235.325**	**€ 2.939.408**

Dienstverleningsovereenkomst Waterschap Rivierenland (WSRL)

Met Waterschap Rivierenland is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat het Regionaal Archief Rivierenland de archieven van de voormalige waterschappen beheert. In 2025 is de overeenkomst met het waterschap voor 10-jaar verlengt, met na deze 10 jaar een stilzwijgende jaarlijkse verlenging. De kosten voor advies, toezicht en conservering zijn niet in deze overeenkomst opgenomen in de prijs per strekkende meter, maar worden jaarlijks afzonderlijk met het waterschap afgerekend.

De totale lasten voor het waterschap in 2025 bedragen € 243.530,-

Onvoorzien

In het verslagjaar 2025 hebben zich geen onvoorziene uitgaven voorgedaan.

[1] Bijdrage per gemeenten worden afgrond op hele euro's.

2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead

Met ingang van 2018 is het taakveld Overhead[2] een verplicht onderdeel en moeten de kosten van Overhead afzonderlijk in de Programmaverantwoording worden gepresenteerd. Het taakveld Overhead is nader onderverdeeld in:

- lasten gemeentelijke overheadfuncties (i.c. programma archiefbeleid);
- lasten 'eigen overhead' (personeelskosten directie, management en ondersteuning).

Taakveld overhead	Realisatie 2025	Begroting 2025
Lasten gemeentelijke overhead functie	€ 3.100.399	€ 3.012.865
"Eigen overhead"	€ 306.121	€ 304.425
Totaal lasten	**€ 3.406.520**	**€ 3.317.290**
Bijdragen overhead	€ 3.492.488	€ 3.267.290
Totaal baten	**€ 3.492.488**	**€ 3.267.290**

2.3.4 Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is de vennootschapsbelasting ook van toepassing voor decentrale overheden. Het RAR staat op het standpunt dat er geen VpB-plicht geldt voor het RAR. De belastingdienst geeft per brief, d.d. 4 juli 2019, aan dat het RAR niet belastingplichtig is voor de VpB. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 zal de belastingdienst geen aanslagen VpB opleggen. Vanaf het jaar 2019 e.v. wordt door het RAR geen uitnodiging tot het doen van aangifte VpB gedaan. Mede doordat er geen wijzigingen ophanden zijn in onze activiteiten, is het onze verwachting dat er in de nabije toekomst geen verandering zal zijn die wel leidt tot een VpB-plicht voor het RAR.

2.3.5 Overige verplichte toelichting

RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij

Voor de gemeente is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft een Verbonden Partij. Het RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij.

Beleidsindicatoren en effecten van de betrokkenheid van de Verbonden Partij

In artikel 8b van het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat het programma en de verantwoording de volgende aspecten moeten bevatten: *"De doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste moeten worden toegelicht aan de hand van de bij ministeriele regeling vastgestelde beleidsindicatoren."*
Dit is niet van toepassing voor het RAR omdat er voor de maatschappelijke effecten van het RAR geen verplichte indicatoren zijn voorgeschreven.

Overzicht van incidentele baten en lasten 2025

In het verslagjaar 2025 hebben zich enkele incidentele baten en lasten voorgedaan.
Binnen de post huisvesting betroffen de incidentele lasten een uitgave voor in de aanleg van zonnepanelen (€ 25.000) en voor de verduurzaming van de depots (€ 18.000). Per saldo hebben deze

[2] *Elke GR is verplicht de baten en lasten te splitsen in de voorgeschreven taakvelden, in zowel de begroting als de jaarrekening. Art. 58a Wgr lid2 sub bepaalt dat de Informatie voor derden (IV-3) indeling en dus de taakveldindeling conform de gemeentelijke indeling geldt bij een gemeenschappelijke regeling van gemeente en provincie. Het overzicht van geraamde baten en lasten van de taakvelden is een verplichte paragraaf. Voor het RAR is het Overzicht van geraamde baten en lasten van het taakveld Overhead 0.4 verplicht.*

uitgaven niet geleid tot overschrijdingen van de begroting. De genoemde lasten zijn incidenteel van aard.

Daarnaast waren er in 2025 incidentele baten in de vorm van UWV-vergoedingen voor verlofvervanging (zwangerschaps-, geboorte- en ouderschapsverlof). Omdat de verlofvervanging in 2025 niet heeft kunnen plaatsvinden, zijn deze UWV-vergoedingen conform het AB-besluit van 18-11-2025 toegevoegd aan de bestemmingsreserve bedrijfsvoering en digitalisering (€ 49.348). Deze middelen zullen vanaf 2026 worden ingezet voor het wegwerken van ontstane achterstanden. Ook deze baten zijn incidenteel van aard.

2.3.6 Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant is bijgevoegd in hoofdstuk 7- Overige gegevens.

3 Jaarverslag - Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt regels aan welke paragrafen er in het jaarverslag moeten zijn en wat daarin aan de orde komt.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal beheeraspecten. Ze gaan over onderwerpen die in de jaarrekening terug te vinden zijn en waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. De paragrafen geven het algemeen bestuur en de raden van de deelnemende gemeenten nader inzicht in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling RAR.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a) de **benodigde** weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen directe maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie en
b) de **beschikbare** weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De doelen van het RAR, met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing, zijn als volgt geformuleerd:
- we zorgen voor een solide financieel beleid met een transparant inzicht in de kosten en geldstromen;
- we zorgen voor een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming;
- onze planning- en control cyclus is zo ingericht dat het DB en het AB de sturings- en verantwoordingsinformatie krijgen die ze nodig hebben.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:
- het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten;
- tegelijkertijd streeft het RAR naar het zo laag mogelijk houden van de algemene reserve.

In 2023 zijn aan de hand van een uitgebreide risicosessie actuele risico's voor het RAR geïdentificeerd en is het rapport Risicomanagement & Weerstandsvermogen uit 2020 onder de loop genomen. De uitkomsten uit deze sessies zijn vastgelegd in de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024 – 2028, van datum 24-11-2023. In de bijlage is deze nota toegevoegd. Hieronder treft u een samenvatting van de uitkomsten uit deze nota. De inhoudelijke toelichting op de risico's is te vinden in de beleidsnota in de bijlage 2.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de uitkomst van de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{beschikbare}\ \text{weerstandscapaciteit (middelen)}}{\textbf{benodigde}\ \text{weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is.

Benodigd weerstandscapaciteit (risico's) anno 2025
Hieronder de identificeerde risico's met de omvang van hun capaciteit op basis van het restrisico en kansberekening.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

Beschikbaar weerstandscapaciteit (middelen) anno 2025
Hieronder de stand van de beschikbare middelen in 2025 om niet begrote kosten te dekken. Hierin dient de algemene reserve als buffer ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Hierin is een onderscheid tussen beklemde en de niet-beklemde bestemmingsreserves. Waarbij de beklemde reserves geen onderdeel kunnen uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit.

	beklemd/ niet beklemd	Stand 31-12-2024	Stelselwijziging 2025*	Stand 1-1-2025	Mutaties	Stand 31-12-2025
Algemene reserve/ weerstandsvermogen	niet beklemd	€ 211.000		€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	beklemd	€ 0	€ 277.346	€ 277.346	-€ 16.086	€ 261.260
Reserve Publicatiefonds	niet beklemd	€ 0	€ 27.136	€ 27.136	€ 12.529	€ 39.665
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	niet beklemd	€ 200.848		€ 200.848	€ 49.348	€ 250.196
Reserve E-depot	niet beklemd	€ 58.021		€ 58.021	€ 0	€ 58.021
Reserve Website	beklemd	€ 100.000		€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Reserve Metamorfoze	niet beklemd	€ 0	€ 27.496	€ 27.496	€ 0	€ 27.496
Reserve Dak/ Zonnepanelen	beklemd	€ 0		€ 25.000*	-€ 25.000	€ 0
Totaal reserves		**€ 569.870**	**€ 331.979**	**€ 929.848**	**€ 20.791**	**€ 947.639**
Totaal reserves weerstandscapaciteit		**€ 469.870**		**€ 524.502**		**€ 586.379**

* Stelselwijziging wordt nader toegelicht in paragraaf 5.2.3

Conclusie is dat het weerstandsvermogen in 2025 **voldoende** is geweest voor het opvangen van de risico's.

3.1.2 Kengetallen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een aantal kengetallen in de begroting verplicht gesteld. De verplichte kengetallen van het RAR staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025
1A Netto schuldquote	136	122	145
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	136	122	145
2 Solvabiliteitsratio	8	13	6
3 Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4 Structurele exploitatieruimte	0,7	3,7	0
5 Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Dit kengetal is al enkele jaren dalende, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin het RAR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit kengetal is stabiel hoog, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De structurele exploitatiecapaciteit helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte het RAR heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling

van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Dit kengetal is neutraal tot positief. Wat betekend dat het RAR stabiel is in het dragen van de eigen lasten.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat tenminste de goederen gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt het volgende aangegeven:

a. het beleidskader;
b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

3.2.1 Afschrijving

In de staat van activa zijn de investeringen en afschrijvingen opgenomen van de gebouwen en overige materiële vaste activa (inventaris en ICT). Voor de gebouwen betreft het de investeringen voor de nieuwbouw en de investering voor de uitbreiding van het archiefdepot. De investeringen in gebouwen worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Voor de overige materiële vaste activa betreft het investeringen in onder andere (kantoor gerelateerde) inventaris en ICT-middelen. De afschrijving hiervan gebeurt op basis van lineaire afschrijving met de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris 10 jaar
- ICT-middelen 4 jaar

3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud

Regulier en groot onderhoud aan het gebouw en haar installaties gebeurt door de VvE op basis van het meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB). Het MJOB van het gebouw is in 2025 geactualiseerd. Door de gekozen langere looptijd van het MJOB en de sterk gestegen bouwkosten zijn de jaarlijkse reserveringen verhoogd, wat resulteert in hogere jaarlijkse exploitatiekosten.
Jaarlijks wordt er door het RAR een bedrag gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening van de VvE ten behoeve van de uitvoering van reguliere en geplande groot onderhoud. In 2025 was dit een bedrag van € 125.000, -.

3.3 Financiering

In de paragraaf financiering komen, zoals de naam al aangeeft, de aspecten rond de financiering aan de orde. In dit kader is het verplicht onder meer te voldoen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

3.3.1 Schatkistbankieren

In het kader van het verplicht schatkistbankieren worden overtollige liquide middelen aangehouden in de schatkist van het Rijk. Publieke middelen worden uitsluitend buiten de schatkist gehouden voor zover deze benodigd zijn voor de uitvoering van de publieke taak.

Met ingang van januari van dit jaar neemt het RAR actief deel aan schatkistbankieren, waarmee overtollige liquide middelen worden aangehouden bij het Rijk. Voor het aanhouden van middelen buiten de schatkist geldt een drempelbedrag dat wordt berekend als kwartaalgemiddelde. Dit drempelbedrag betreft het maximumbedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden aangehouden. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal lager dan € 500 miljoen bedraagt deze drempel 2% van het begrotingstotaal, met een ondergrens van € 1 miljoen. Het RAR

hanteert in dit kader de ondergrens van € 1 miljoen en conformeert zich daarmee aan de geldende regelgeving inzake schatkistbankieren.

3.3.2 Geldleningen

De geldleningen bestaan uit middelen in rekening-courant en corresponderende depositorekeningen. In 2008 zijn twee vaste geldleningen voor de toenmalige nieuwbouw afgesloten. Deze zijn in 2009 opgenomen. Omdat de investeringskosten voor de nieuwbouw lager uit zijn gevallen, is de depotuitbreiding met een deel van de overblijvende financiële middelen gefinancierd.

3.3.3 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente

De aan het programma toe te rekenen rente wordt bepaald door de externe rente die bestaat uit de rente die wordt betaald over afgesloten leningen.

Beide leningen zijn annuïteitenleningen met een vaste rente gedurende de gehele looptijd.
Lening A heeft een hoofdsom van € 2 miljoen en een looptijd van 20 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,73%. Lening B heeft een hoofdsom van € 8 miljoen en een looptijd van 40 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,78%. In de toerekening van rente aan de investeringen wordt uitgegaan van 4,75%.

3.3.4 Kapitaallasten

De looptijd en de aflossing van de beide leningen lopen gelijk aan de kapitaallastenberekening voor de investering van de nieuwbouw.

3.3.5 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU). Berekening van het EMU -saldo van het RAR is als volgt:

Berekening EMU saldo	**Realisatie 2025**	**Begroting 2025**
Exploitatie saldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art 17c)	€ 85.968	-€ 50.000
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 197.055	€ 204.600
Uitgaven aan investeringen in (im)-materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-€ 86.129	-€ 196.200
Mutaties voorzieningen	€ 0	-€ 15.743
Berekend EMU saldo	**€ 196.894**	**-€ 57.343**

3.3.6 Financieringspositie

Financieringsbehoefte	**Realisatie 2025**	**Begroting 2025**
A. Investeringen netto	€ 86.129	€ 196.200
B. Afschrijvingen -/-	€ 197.055	€ 204.600
C. Aflossingen leningen	€ 270.932	€ 270.932
Nieuw op te nemen leningen	€ 0	€ 0
Vaste schuld 31-12	€ 6.826.540	€ 6.826.540

3.3.7 Kasgeldlimiet

Berekening kasgeld	Realisatie 2025	Begroting 2025
Totale lasten c.q. begrotingstotaal	€ 3.406.520	€ 3.317.290
Percentage regeling	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet	€ 279.335	€ 272.018

De kasgeldlimiet wordt berekend op basis van 8,2% van het begrotingstotaal. Het RAR zal, gelet op de goede liquiditeitspositie, geen gebruik hoeven te maken van de kasgeldlimiet.

3.3.8 Renterisico leningen

Om de (rente)risico's op de leningenportefeuille te beheren, is de renterisiconorm van toepassing. Deze norm is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). En heeft als uitgangspunt dat de aflossingen en/of renteherziening in enig jaar nooit meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Voor de renterisiconorm geldt een minimumbedrag van 2.500.000 euro.

Renterisico	Realisatie 2025	Begroting 2025
1 Renteherzieningen op vaste schuld	€ 0	€ 0
2 Aflossingen	€ 270.932	€ 270.932
3 Renterisico (1+2)	€ 270.932	€ 270.932
4 Rente risico norm	€ 681.304	€ 663.458
5a Ruimte onder renterisiconorm (4<3)	€ 410.372	€ 392.526
5b Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ 0	€ 0

In de tabel is te zien dat het RAR over 2025 ruimschoots binnen de gestelde norm blijft.

Berekening renterisiconorm	Realisatie 2025	Begroting 2025
4 Totale lasten	€ 3.406.520	€ 3.317.290
4b Norm	20%	20%
4 Rente risico norm	€ 681.304	€ 663.458

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Financiële rechtmatigheid

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) moet zich kunnen verantwoorden ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitvoering van het financiële beheer. Rechtmatigheid vertelt of het beleid wordt gevoerd in overeenstemming met de interne en externe regelgeving. Het Dagelijks Bestuur van het RAR is verplicht te waarborgen dat het financieel beleid aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Als gevolg van aanpassingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gelden vanaf 2025 nieuwe regels. Vanaf het verslagjaar 2025 geldt één uniforme rapporteringstolerantie van 2% voor de interne controle en rapportage aan het bestuur. Deze aangescherpte rapporteringstolerantie is verwerkt in de financiële verordening welke is vastgesteld in het Algemeen bestuur van 18-11-2025. De financiële verordening is hiermee samen met ons interne controle plan in lijn gebracht met de nieuwe controle standaard. Waarmee we als RAR zorgdragen voor:

- een adequate inrichting van de organisatie passend bij rechtmatigheid, zoals waar mogelijk functiescheidingen en meer interne controle op uitvoering van taken;

- een betere uitvoering en interne beheersing van de werkzaamheden, zoals het efficiënt vastleggen van goedkeuringen in de processen;
- meer inzicht in de rechtmatigheid van (financiële) rechtshandelingen, zoals inzicht en bewustwording van rechtmatigheid waarbij expliciet aandacht is voor frauderisico's.

Om de beheersbaarheid en betrouwbaarheid van onze interne financiële processen verder te versterken, is in 2024 besloten het boekhoudsysteem te vernieuwen. Hiervoor is gekozen voor AFAS, mede omdat deze software voldoet aan archief wettelijke vereisten. De implementatie van deze software heeft in 2025 plaatsgevonden en AFAS zal vanaf boekjaar 2026 volledig in gebruik worden genomen. Met deze vernieuwing wordt de interne controle verder verbeterd en wordt tevens de rechtmatigheid van financiële transacties beter geborgd.
Daarnaast zijn er in 2025 mooie verbeterslagen gemaakt in ons interne kwaliteitssysteem en het gebruik van ons DMS Corsa, die bijdrage aan deze verbetering. Hier leest u meer over in ons jaarverslag Archieftoezicht.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals is vastgesteld in het normenkader. Dat betekent dat:
- De rechtmatigheidsverantwoording ingaat op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- Voor de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties rekenen we de post overhead volledig toe aan het Programma archiefbeleid. Dit omdat er maar één programma is bij RAR en omdat het programma niet zonder overhead gerealiseerd kan worden.
- De financiële rechtmatigheid betrekking heeft op:
    - het voorwaardencriterium: *ofwel, zijn de transacties verricht in overeenstemming met de wet- en regelgeving?*
    - het begrotingscriterium: *ofwel passen de transacties binnen de geautoriseerde begroting?*
    - en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium: *zijn de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen, getoetst ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving?*
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 alsmede onze eigen financiële verordening 2025. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 68.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
    - Een rapporteringstolerantie van 2% (zijnde € 68.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Op de volgende pagina zijn, aan de hand van de "Monitor rechtmatigheidsverantwoording", de geconstateerde afwijkingen per criterium opgenomen met daaronder een toelichting per afwijking.

Toetsingscriterium voor de rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	€ 89.230
Overschrijding lasten programma *Overschrijding investeringsbudgetten* *Niet geautoriseerde reserve mutaties*	*€ 89.230* *€ 0* *€ 0*
Voorwaardecriterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Totaal rechtmatigheidsfouten	**€ 89.230**
Waarvan acceptabel	€ 89.230
Begrotingsafwijkingen die geheel worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten en daarmee acceptabel zijn.(als gevolg van artikel 4.1 van de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2025)	
Waarvan niet-acceptabel	€ 0
Saldo resterende rechtmatigheidsfouten	**€ 0**

Conclusie en toelichting op de afwijkingen

Er is enkel op het begrotingscriterium een afwijking geconstateerd. Het betreft hier een begrotingsoverschrijding van € 89.230, - wat de rapporteringstolerantie overschrijdt.
Hieronder treft u een toelichting van deze overschrijding.

De overschrijding in lasten is het gevolg van een overschrijding op de posten van de directe archief beheerskosten en op de posten die horen bij de bedrijfsvoering, zoals huisvestingskosten en organisatiekosten. Op de post van de directe archief beheerskosten betrof dit de inzet van extern archiefbewerkingsbureau als gevolg van een aantal vacatures. En op de post huisvesting gaat het om hogere kosten voor het MJOB en een eenmalige extra uitgave voor verduurzaming (zonnepanelen en klimatiseren van de depots). Op de post organisatiekosten gaat het om een training die door ons werd georganiseerd waarin ook externen deelnamen. Deze extra lasten zijn incidenteel en leverde aan de andere kant extra gerelateerde baten op.

In totaal zijn er op het programma archiefbeleid inclusief Overhead € 181.668,- aan hogere baten gerealiseerd dan begroot. De hogere baten die direct gerelateerd zijn aan de hogere lasten hebben een omvang van circa € 134.000,-. En bestaan uit

- hogere baten in archiefbeheer, archieftoezicht en advies (circa € 84.000) voor onze dienstverlening aan het waterschap, deelnemende gemeenten en GR-en.
- hogere baten in huisvesting (circa € 25.000) als gevolg van de onttrekking aan de reserve dak/zonnepanelen.
- hogere baten door het direct kunnen doorbelasten van gemaakte kosten inzake E-depot en opleiding/training (circa € 25.000)

Door deze extra baten is het totale financiële effect positief en zijn de geconstateerde onrechtmatigheden volgens het Dagelijks Bestuur acceptabel op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken.
Hiermee voldoet het RAR aan de vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording.

3.4.2 Interne controle op de financiële bedrijfsvoering

Sinds 2023 zijn er, ter bevordering van de rechtmatigheid, aanvullende interne controles ingevoerd op de bedrijfsvoeringprocessen die financieel van invloed zijn. Deze interne controle biedt inzicht in de rechtmatigheid van (financiële) rechtshandelingen. Uit de interne controle die in 2025 werd uitgevoerd op de financieel significante processen, blijkt dat deze controles de rechtmatigheid en getrouwheid van de verantwoordde financiële transacties ondersteunen. Er zijn geen significante afwijkingen geconstateerd in de onderzochte processen, wat de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging verder benadrukt.

3.4.3 Ontwikkelingen formatie en personeelskosten

De formatie van het RAR bestond op 31 december 2025 uit de volgende fte's:

Functie en aantal Fte	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025
Directeur/streekarchivaris	1,00	1,00	1,00
Adjunct-directeur	1,00	1,00	1,00
Ondersteuning	0,56	0,56	0,56
Medewerkers	21,07	21,30	22,35
Totaal	**23,63**	**23,86**	**24,91**

Er is een lichte groei in het aantal fte's door de aanvullende dienstverlening in archiefbeheer.

3.4.4 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is sinds enkele jaren zeer laag bij het RAR. In 2025 hadden wij te maken met een langdurig zieke collega, waardoor ons ziekte verzuim is sinds 2024 iets is gestegen (vooral het langdurige ziekteverzuim). Dit buiten beschouwing latende is het overall ziekte verzuimt nog altijd uitstekend, dit zeker in vergelijking met het landelijk gemiddelde.
Het overall ziekteverzuim-percentage over 2025 was 3,7% (2024: 3,3%). Dit verzuimcijfer bestaat uit kortdurend en langdurig verzuim. Voor 2025 was het kortdurend ziekte verzuim 1,28% (2024: 1,63%) en het langdurig en extra langdurig ziekteverzuimpercentage 2,42% (2024: 1,71%).

3.4.5 Ziektevervanging

Verzuim werd deels opgevangen in de eigen organisatie, vooral het kortdurende verzuim. Er was voor 2025 voor een bedrag van € 27.800, - (2024: € 24.800, -) rekening gehouden met vervanging wegens ziekte (1,5% van de loonsom). Hiervan is een bedrag van circa € 27.400, - besteed aan ziektevervanging bij langdurig verzuim. Juist bij langdurig ziekteverzuim is ziektevervanging effectief en efficiënt.

3.4.6 Inhuur personeel

Inhuur van personeel vindt deels plaats binnen het bestaande loonkostenbudget uit de vrijval van personeelskosten van niet of niet direct ingevulde vacatures. Daarnaast is in de begroting 2025 een bedrag van € 33.700, - opgenomen voor inhuur van tijdelijk personeel. In 2025 is er zoals hierboven gemeld een bedrag van €27.400 besteed aan tijdelijk personeel ten behoeve van ziektevervanging.

3.4.7 Werkzaak

In 2025 was 1,36 fte aan medewerkers via Werkzaak bij het RAR aan het werk. Dit is circa 6% van de totale formatie. Deze medewerkers zijn ingezet op dienstverleningstaken zoals het ophalen van de archiefstukken uit de depots voor de afdeling S-o-D en de studiezaal, maar ook op de facilitaire ondersteuning en materiele verzorging van het archief.

3.4.8 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Het RAR dient vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de begroting in te gaan op de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Het BBV schrijft voor dat jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume via de exploitatie moeten lopen. Als de verplichtingen niet van een vergelijkbaar volume zijn, dan moet hiervoor een voorziening worden getroffen. Bij het RAR is daar in 2025 sprake van. Met als gevolg dat we per 2025 een voorziening hebben getroffen voor (overmatig) bovenwettelijk verlof en IKB-verlof. De omvang van deze voorziening is € 51.706,- en bestaat uit verloftegoeden van ons huidig personeelsbestand. Deze is in de balans opgenomen onder de post overlopende passiva.

Jaarrekening 2025

In dit deel:

- Hoofdstuk 4: Baten en Lasten 2025
- Hoofdstuk 5: Balans 31-12-2025
- Hoofdstuk 6: Rechtmatigheidsverantwoording
- Bijlagen

4 Jaarrekening - Baten en Lasten 2025

4.1 Overzicht van de baten en lasten 2025

	Rekening 2025			Begroting 2025			Rekening 2024			Begroting 2024		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Archiefbeleid												
Programma Archiefbeleid	€ 434.750	€ 170.570	**-€ 264.180**	€ 338.867	€ 93.370	**-€ 245.497**	€ 186.636	€ 122.213	**-€ 64.423**	€ 207.660	€ 103.550	**-€ 104.110**
Personeelskosten - programma	€ 1.462.318	€ 63.875	**-€ 1.398.443**	€ 1.551.805	€ 0	**-€ 1.551.805**	€ 1.355.122	€ 20.601	**-€ 1.334.521**	€ 1.357.610	€ 0	**-€ 1.357.610**
Overige personeelskosten	€ 64.520	€ 0	**-€ 64.520**	€ 57.980	€ 0	**-€ 57.980**	€ 54.068	€ 0	**-€ 54.068**	€ 59.810	€ 0	**-€ 59.810**
Huisvestingskosten	€ 921.866	€ 3.110	**-€ 918.756**	€ 865.483	€ 18.352	**-€ 847.131**	€ 1.076.192	€ 16.896	**-€ 1.059.296**	€ 952.129	€ 14.242	**-€ 937.887**
Organisatie, beheer & administratie	€ 67.357	€ 0	**-€ 67.357**	€ 59.730	€ 0	**-€ 59.730**	€ 50.987	€ 0	**-€ 50.987**	€ 46.460	€ 0	**-€ 46.460**
Automatiseringskosten	€ 146.559	€ 17.315	**-€ 129.245**	€ 132.000	€ 6.160	**-€ 125.840**	€ 271.995	€ 19.284	**-€ 252.711**	€ 281.410	€ 0	**-€ 281.410**
Rente- en financiering	€ 3.028	€ 54.681	**€ 51.653**	€ 1.000	€ 10.000	**€ 9.000**	€ 951	€ 35.806	**€ 34.855**	€ 10.240	€ 0	**-€ 10.240**
Totaal programma's	**€ 3.100.399**	**€ 309.550**	**-€ 2.790.849**	**€ 3.006.865**	**€ 127.882**	**-€ 2.878.983**	**€ 2.995.951**	**€ 214.800**	**-€ 2.781.151**	**€ 2.915.319**	**€ 117.792**	**-€ 2.797.527**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.182.938	**€ 3.182.938**	€ 0	€ 3.139.408	**€ 3.139.408**	€ 0	€ 3.093.239	**€ 3.093.239**	€ 0	€ 3.051.877	**€ 3.051.877**
Overhead												
Personeelskosten - overhead	€ 306.121	€ 0	**-€ 306.121**	€ 304.425	€ 0	**-€ 304.425**	€ 281.660	€ 0	**-€ 281.660**	€ 298.320	€ 0	**-€ 298.320**
Heffing VPB	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Onvoorzien	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 6.000	€ 0	**-€ 6.000**	€ 7.960	€ 0	**-€ 7.960**	€ 6.030	€ 0	**-€ 6.030**
Totaal overigen	**€ 306.121**	**€ 3.182.938**	**€ 2.876.817**	**€ 310.425**	**€ 3.139.408**	**€ 2.828.983**	**€ 289.620**	**€ 3.093.239**	**€ 2.803.619**	**€ 304.350**	**€ 3.051.877**	**€ 2.747.527**
Mutaties reserves:	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Algemene reserve	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Publicatiefonds	€ 25.000	€ 12.471	**-€ 12.529**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 0	€ 16.086	**€ 16.086**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Digitalisering/Bedrijfsvoering	€ 49.348	€ 0	**-€ 49.348**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**
Reserve Website	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Dak/Zonnepalen	€ 0	€ 25.000	**€ 25.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 45.000	**€ 45.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Subtotaal mutaties reserves	**€ 74.348**	**€ 53.557**	**-€ 20.791**	**€ 0**	**€ 50.000**	**€ 50.000**	**€ 0**	**€ 45.000**	**€ 45.000**	**€ 0**	**€ 50.000**	**€ 50.000**
Resultaat na bestemming			**€ 65.177**			**€ 0**			**€ 67.468**			**€ 0**

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

4.2 Toelichting op de baten en lasten over 2025

Omschrijving programma	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Programma archiefbeleid			
Directe archiefbeheerkosten	€ 264.180	€ 245.497	-€ 18.684
Personeelskosten	€ 1.398.443	€ 1.551.805	€ 153.361
Overige personeelskosten	€ 64.520	€ 57.980	-€ 6.540
Huisvestingskosten	€ 918.756	€ 847.131	-€ 71.625
Organisatie, beheer en administratie	€ 67.357	€ 59.730	-€ 7.627
Automatiseringskosten	€ 129.245	€ 125.840	-€ 3.405
Rente en financiering	-€ 51.653	-€ 9.000	€ 42.653
Totaal programma	**€ 2.790.849**	**€ 2.878.983**	**€ 88.134**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 3.182.938	€ 3.139.408	-€ 43.530
Overhead			
Personeelskosten overhead	-€ 306.121	-€ 304.425	€ 1.696
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 0	-€ 6.000	-€ 6.000
Totaal overig	**€ 2.876.817**	**€ 2.828.983**	**-€ 47.834**
Saldo van baten en lasten	**€ 85.968**	**-€ 50.000**	**-€ 135.968**
Saldo van mutaties aan reserve publicatiefonds	-€ 12.529	€ 0	€ 12.529
Saldo van mutaties aan reserve egalisatie kapitaallasten	€ 16.086	€ 0	-€ 16.086
Saldo van mutatie aan reserve digitalisering/Bedrijfsvoering	-€ 49.348	€ 10.000	€ 59.348
Saldo van mutaties aan reserve E-depot	€ 0	€ 40.000	€ 40.000
Saldo van mutaties aan reserves dak/zonnepalen	€ 25.000	€ 0	-€ 25.000
Totaal saldo van toevoegingen/onttrekkingen reserves	**-€ 20.791**	**€ 50.000**	**€ 70.791**
Saldo Resultaat na bestemming	**€ 65.177**	**€ 0**	**-€ 65.177**

Over 2025 is op het programma archiefbeleid een batig saldo gerealiseerd van € 65-177, -. Dit is als volgt te verklaren:

-	**Directe archiefbeheerkosten** Op de directe archiefbeheerkosten is een negatief resultaat gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt door een hogere inzet van extern archiefbewerkingsbureau 's. Deze extra inzet was noodzakelijk vanwege het tijdelijk niet kunnen invullen van een aantal vacatures.	**-/-**	**€**	**27.682,-**
+	**Personeelskosten** Op de personeelskosten is een positief resultaat behaald. Dit voordeel is het gevolg van lagere lasten uit hoofde van de Cao-afspraken dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast hebben twee vacatures in 2025 gedurende het jaar niet (volledig) ingevuld kunnen worden, wat heeft geleid tot lagere personeelsuitgaven.		**€**	**85.777,-**
-	**Bedrijfsvoeringkosten: Huisvesting, organisatie, beheer en automatisering** Per saldo is sprake van een negatief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door twee significantie ontwikkelingen. In de eerste plaats is het Meerjaren-onderhoudsbegroting (MJOB) van het gebouw geactualiseerd. Door de gekozen langere looptijd van het MJOB en de sterk gestegen bouwkosten zijn de jaarlijkse reserveringen verhoogd, wat resulteert in hogere jaarlijkse exploitatiekosten. Ten tweede is voor de verduurzaming een eenmalige extra uitgave gedaan in zonnepanelen en in verduurzaming van het klimaatsysteem van de depot. Deze waren beide niet in de begroting voorzien, wel op nadrukkelijk verzoek gemeenten en conform DB-besluit van 23-06-2025. Deze extra uitgave zal vanaf 2026 leiden tot een lager energieverbruik.	**-/-**	**€**	**41.571,-**
+	**Rente** Het positieve resultaat op rente is het gevolg van de overstap naar schatkistbankieren per 2025. Hierdoor is een hogere rente gerealiseerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.		**€**	**42.653,-**
+	**Onvoorzien** Er hebben zich in het verslagjaar geen onvoorziene uitgaven voorgedaan die niet binnen de beschikbare budgetten vielen, waardoor het volledige budget voor onvoorzien is vrijgevallen.		**€**	**6.000, -**
			€	**65.177, -**

Bovenstaande zaken zijn, met uitzondering van het MJOB en de hoogte van de rente, incidentele financiële mee- en tegenvallers.

4.3 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Regionaal Archief Rivierenland. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de overzichten hieronder zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen. Het voor Regionaal Archief Rivierenland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000, -, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

4.3.1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Hieronder zijn de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking vermeld in 2025 en 2024. Naast deze topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	Mw. E. Kok-Majewska	**Mw. L.A. Kil**
Functiegegevens[5]	Directeur Streekarchivaris	Adjunct Directeur
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2025	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0	1,0
Dienstbetrekking?[8]	ja	ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.653	€ 87.327
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.205	€ 14.843
Subtotaal	*€ 140.858*	*€ 102.170*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	€ 246.000	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	*€ 140.858*	*€ 102.170*
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024 bedragen x € 1	Mw. E. Kok-Majewska	Mw. L.A. Kil
Functiegegevens[5]	Directeur Streekarchivaris	Adjunct-Directeur
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0	1,0
Dienstbetrekking?[8]	ja	ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.683	€ 89.896
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.544	€ 14.135
Subtotaal	€ 132.227	€ 104.031
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 132.227	€104.031
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t. N.v.t. N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.
Hieronder de DB- en AB leden van het Regionaal Archief Rivierenland in 2025.

Naam	Functie	Periode	Bezoldiging/ Onbezoldigd
R. van Stappershoef	DB- en AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
D. Bijvoet-de Wit	DB- en AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
K. A. Maier	DB- en AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
M.A. Klein	AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
R. Dijkstra	AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
A.A.M.J. Walraven	AB-lid	01-01-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
W. de Graaff	AB-lid	01-01-2025 t/m 09-07-2025	Onbezoldigd
M. Bakermans	AB-lid	10-07-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd

4.3.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Er zijn in 2025 geen uitkeringen verstrekt wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

4.3.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5 Jaarrekening - Balans

5.1 Balans op 31 december 2025

(voor winstbestemming)

	31-12-2025		31-12-2024	
ACTIVA				
Materiele vaste activa (investeringen met een economisch nut)				
Gebouwen	4.376.021		4.540.758	
Gronden	738.243		738.243	
Inventaris	96.877		75.592	
ICT	103.019		70.494	
		5.314.160		**5.425.087**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar				
Schatkistbankieren	2.662.811		-	
Debiteuren	28.836		27.688	
		2.691.647		**27.688**
Liquide middelen		**155**		**2.986.588**
Overlopende activa		**42.180**		**14.828**
Totaal activa		**8.048.142**		**8.454.191**
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	211.000		211.000	
Bestemmingsreserves	736.639		358.870	
Resultaat boekjaar	65.177		67.468	
		1.012.816		**637.338**
Voorzieningen		**-**		**331.979**
Vaste schulden		**6.542.490**		**6.826.540**
Netto-vlottende schulden				
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	284.050		270.932	
Crediteuren	24.205		275.468	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	84.320		60.374	
		392.575		**606.774**
Overlopende passiva		**100.261**		**51.560**
Totaal passiva		**8.048.142**		**8.454.191**

5.2 Toelichting balans 31 december 2025

5.2.1 Vaste activa

Toelichting op de materiele vaste activa (investeringen met een economisch nut)

Omschrijving	Aanschafwaarde op 1-1-2025	Cum. Afschrijving t/m 2024	Boekwaarde 1-1-2025	Afschrijving 2025	Investeringen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Nieuwbouw	€ 6.688.513	€ 2.121.837	€ 4.566.676	€ 134.929		€ 4.431.748
Uitbreiding 2017	€ 888.143	€ 175.818	€ 712.325	€ 29.808		€ 682.516
Inventaris	€ 76.598	€ 1.006	€ 75.592	€ 7.660	€ 28.945	€ 96.877
ICT	€ 98.633	€ 28.140	€ 70.493	€ 24.658	€ 57.183	€ 103.019
TOTAAL	**€ 7.751.887**	**€ 2.326.800**	**€ 5.425.086**	**€ 197.055**	**€ 86.129**	**€ 5.314.160**

Toelichting vaste activa:

- *In de boekwaarde van de nieuwbouw is een bedrag van 738.243 EUR aan grond opgenomen.*

5.2.2 Vlottende activa

Toelichting op de vlottende activa

	31-12-2025	31-12-2024
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
BNG Schatkistbankieren	€ 2.662.811	
Debiteuren, waarvan:	€ 28.836	€ 27.688
vorderingen op openbare lichamen	*€ 24.660*	*€ 27.188*
vorderingen overig	*€ 4.176*	*€ 500*
Totaal vorderingen	**€ 2.691.647**	**€ 27.688**
Liquide middelen		
ABN AMRO Ondernemersrekening		€ 51.127
ABN AMRO Zakelijke Kwartaal Deposito		€ 2.935.305
Kas	€ 155	€ 156
Totaal liquide middelen	**€ 155**	**€ 2.986.588**
Overlopende activa		
Rente nog te ontvangen	€ 13.520	€ 9.160
Vooruit betaalde bedragen	€ 28.661	€ 5.668
Totaal overlopende activa	**€ 42.180**	**€ 14.828**

Toelichting debiteuren:

- De post debiteuren op 31-12-2025 betreffen allen kort uitstaande vorderingen (<30dagen). De vorderingen zijn terecht gestuurde facturen en zijn, op het moment van jaarrekening opstellen, reeds allemaal voldaan.

5.2.3 Vaste passiva

Toelichting reserves en voorzieningen

	Stand 31-12-2024	Stelselwijziging 2025*	Stand 01-01-2025	Mutaties 2025	Stand 31-12-2025
Reserve Algemene /Weerstandsvermogen	€ 211.000		€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 0	€ 277.346	€ 277.346	-€ 16.086	€ 261.260
Reserve Publicatiefonds	€ 0	€ 27.136	€ 27.136	€ 12.529	€ 39.665
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 200.848		€ 200.848	€ 49.348	€ 250.196
Reserve E-depot	€ 58.021		€ 58.021	€ 0	€ 58.021
Reserve Website	€ 100.000		€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Reserve Metamorfose	€ 0	€ 27.490	€ 27.490	€ 0	€ 27.490
Reserve Dak/ Zonnepanelen	€ 0	€ 0	€ 25.000**	-€ 25.000	€ 0
Totaal reserves	**€ 569.870**	**€ 331.979**	**€ 926.848**	**€ 20.791**	**€ 947.639**
Voorziening Publicatiefonds	€ 27.136	-€ 27.136	€ 0	€ 0	€ 0
Voorziening Metamorfose	€ 27.496	-€ 27.490	€ 0	€ 0	€ 0
Voorziening Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 277.346	-€ 277.346	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal voorzieningen	**€ 331.979**	**-€ 331.979**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

***Stelselwijziging voorzieningen naar bestemmingsreserves (BBV)**

Met ingang van het boekjaar 2025 is een stelselwijziging doorgevoerd in de jaarrekening. Deze stelselwijziging betreft het herkwalificeren van bepaalde voorzieningen naar bestemmingsreserves per 1 januari 2025, conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Aanleiding en grondslag

Uit een herbeoordeling van de bestaande voorzieningen is gebleken dat een deel daarvan niet langer voldoet aan de definitie van een voorziening zoals opgenomen in het BBV. Voorzieningen dienen betrekking te hebben op concrete, juridisch of feitelijk afdwingbare verplichtingen, dan wel op duidelijk aanwijsbare risico's en kosten waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. Voor de betreffende posten is vastgesteld dat sprake is van bestemde middelen zonder een bestaande juridisch afdwingbare verplichting op balansdatum. Conform het BBV zijn deze posten daarom niet langer als voorziening verantwoord, maar aangemerkt als bestemmingsreserves, aangezien de middelen door het bestuur zijn geoormerkt voor een specifiek doel.

Verwerking en presentatie

De stelselwijziging is verwerkt door het vrijvallen van de betreffende voorzieningen en het rechtstreeks doteren van de corresponderende bedragen aan de bestemmingsreserves. Deze verwerking heeft plaatsgevonden zonder resultaatimpact, aangezien het een herschikking binnen het eigen vermogen betreft.

De vergelijkende cijfers zijn, voor zover relevant en praktisch uitvoerbaar, aangepast per 1 januari 2025 om de vergelijkbaarheid te waarborgen.

Effect op vermogen en resultaat

De stelselwijziging heeft:

- geen effect op het exploitatieresultaat 2025;

- wel effect op het totaal van het eigen vermogen en de samenstelling van het eigen vermogen ad € 331.979, door een afname van de voorzieningen en een overeenkomstige toename van de bestemmingsreserves.

** Toelichting mutaties vorig boekjaar 2024 uit batig saldo:
Uit het batig saldo van 2024 is per 1-1-2025 een bedrag van € 25.000, - toegevoegd aan een bestemmingsreserve Dak/ Zonnepanelen. Dit is in overeenstemming met het AB besluit van 10 juli 2025 over bestemming van het positieve resultaat van 2024. Door de realisatie van de zonnepanalen in 2025 is heeft tevens ook een onttrekking plaatsgevonden ter grote van dit bedrag.

Toelichting mutaties 2025:
- Uit de reserve Egalisatie kapitaallasten WKO is een bedrag van € 16.086 onttrokken voor de egalisatie van de jaarlijkse kapitaallasten van de WKO-installatie.
- Uit de reserve publicatiefonds is per saldo een bedrag van € 12.529 toegevoegd. Dit is het gevolg van toevoeging aan de reserve van € 25.000,- van externe partijen voor realisatie van publicaties en een onttrekking van € 12.471 voor het verstrekken van een financiële bijdrage aan diverse historische publicaties en activiteiten van onze erfgoedpartners in de regio.
- Aan de reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering is een bedrag van € 49.348,- toegevoegd bestaande uit de in 2025 ontvangen UWV-vergoedingen inzake verlofvervanging (zwangerschaps-, geboorte- en ouderschapsverlof). Dit is in overeenstemming met het AB-besluit van 18-11-2025 en heeft tot doel de ontstane achterstand in taakvelden vanaf 2026 weer in de lopen.
- Voor 2025 was in de begroting ook opgenomen om een bedrag te onttrekken uit zowel de reserve E-depot en reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering voor de uitvoering van een project. Echter zijn beide projecten door beperktere personele bezetting doorgeschoven en heeft er geen onttrekking aan deze reserves plaatsgevonden.

Toelichting resultaat boekjaar

	Stand 01-01-2025	**Mutaties 2025**	**Stand 31-12-2025**
Resultaat boekjaar 2024	**€ 67.468**	**-€ 67.468**	**€ 0**
*AB besluit tot bestemming reserve dak/zonnepanelen***		*- € 25.000*	
AB besluit tot uitkering restant resultaat boekjaar naar deelnemende gemeenten		*-€ 42.468*	
Resultaat boekjaar 2025	**€ 0**	**€ 65.177**	**€ 65.177**
Resultaat boekjaar 2025 voor winstbestemming		*€ 65.177*	
	€ 67.468		**€ 65.177**

5.2.4 Vaste schulden

Toelichting op de vaste schulden

Schulden aan kredietinstellingen	31-12-2025	31-12-2024
Leningen	€ 6.542.490	€ 6.826.540
Lening BNG 661		
Stand per 1 januari	€ 6.471.495	€ 6.607.253
Aflossing	-€ 143.038	-€ 135.758
Stand per 31 december	€ 6.328.457	€ 6.471.495
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 149.999	-€ 143.038
Langlopend deel per 31 december	**€ 6.178.458**	**€ 6.328.457**
Lening BNG 660		
Stand per 1 januari	€ 625.977	€ 747.925
Aflossing	-€ 127.894	-€ 121.948
Stand per 31 december	€ 498.083	€ 625.977
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 134.052	-€ 127.894
Langlopend deel per 31 december	**€ 364.031**	**€ 498.083**

Staat van de geldleningen

Omschrijving	jaar geldlening	hoofdsom geldlening	saldo 31-12-2024	aflossing 2025	rente 2025	annuïteit	saldo 31-12-2025
BNG 40103660	2009	€ 2.000.000	€ 625.977	€ 127.894	€ 27.359	€ 155.253	€ 498.083
BNG 40103661	2009	€ 8.000.000	€ 6.471.495	€ 143.038	€ 306.764	€ 449.802	€ 6.328.457
		€ 10.000.000	**€ 7.097.472**	**€ 270.932**	**€ 334.123**	**€ 605.055**	**€ 6.826.540**

(inclusief aflossingsverplichting looptijd < 1 jaar)

Voor de geldlening is het gehanteerde rentepercentage 4,75%.

<u>Garantstelling deelnemende gemeenten aan BNG:</u> De deelnemende gemeenten staan op basis van artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling voor de geldleningen garant bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

5.2.5 Vlottende passiva

Toelichting op de netto-vlottende schulden en de overlopende passiva

	31-12-2025	31-12-2024
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Leningen BNG	€ 284.050	€ 270.932
Totaal aflossingsverplichtingen langlopende schulden	**€ 284.050**	**€ 270.932**
Crediteuren	€ 24.206	€ 275.468
Totaal crediteuren	**€ 24.206**	**€ 275.468**
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	€ 84.320	€ 60.374
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	**€ 84.320**	**€ 60.374**
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen		€ 26.375
Nog te ontvangen facturen	€ 48.501	€ 25.185
Verplichting (overmatig) bovenwettelijk verlof en IKB-verlof	€ 51.760	
Totaal overlopende passiva	**€ 100.261**	**€ 51.560**

Toelichting crediteuren:

- De post crediteuren 31-12-2025 betreffen allen facturen uit de laatste maand (<30dagen), veelal van zaken die ook pas in de laatste maand tot afronding zijn gekomen. Deze facturen zijn allen correct en zijn, op het moment van jaarrekening op stellen, allemaal betaald.
- De post crediteuren 31-12-2024 was uitzonderlijk hoog en was het gevolg van een aantal rekeningen ontvangen op 31-12-2024. Het streven is om deze zo laag mogelijk te houden.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

5.3.1 *Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening*

In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025. De richtlijnen volgens het BBV worden gevolgd.
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

5.3.2 Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op de door het Algemeen Bestuur d.d.10-07-2024 is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien deze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.

Ten aanzien van het M&O criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik) is het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording;

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 68.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringtolerantie van 2% is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

5.3.3 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik

van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.
Op terreinen wordt niet afgeschreven.
De afschrijving op gebouwen en installaties geschiedt op basis van annuïteiten. Gebouwen worden afgeschreven over een economische levensduur van 40 jaar en installaties over een economische levensduur van 20 jaar, waarbij de kapitaallasten worden berekend volgens de annuïteitenmethode met een rekenrente van 4,75%.

Voor de overige materiële vaste activa gebeurt de afschrijving op basis van lineaire afschrijvingen van de verkrijgingsprijs, gebaseerd op de geschatte economische levensduur. In 2025 betrof dit de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris 10 jaar
- ICT-middelen 4 jaar

Op investeringen wordt afgeschreven met ingang van het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan het gebouw en de installaties is een onderhoudsvoorziening voor groot onderhoud gevormd. Deze voorziening is in beheer bij de VvE, waar het RAR samen met Thius elk voor 50% deelnemer van is. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Hiervoor is een Meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) opgesteld voor installaties en bouwkundige zaken.

5.3.4 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

5.3.5 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito’s met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.6 Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen bestaan uit middelen die aangewend kunnen worden voor een bepaald doel. Onttrekkingen en dotaties aan deze reserves is uitsluitend toegestaan als deze in lijn zijn met de doelstelling van de reserve of voorziening. Hieronder een korte toelichting op de doelstelling per reserve dan wel voorziening.

<u>Algemene reserve</u>
De algemene reserve dient als weerstandsvermogen en heeft tot doel het opvangen van financiële risico’s en onvoorziene tegenvallers. De gewenste omvang van deze reserve is vastgesteld in de Beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2024–2028 d.d. 24-11-2023 (zie bijlage 2).

Bestemmingsreserve Egalisatie kapitaallasten WKO
Deze bestemmingsreserve dient ter egalisatie van de kapitaallasten van de WKO-installatie. De reserve wordt aangewend ter dekking van de overeengekomen kapitaallasten die samenhangen met de investering, waarvan het eigendom sinds 2022 bij Thius berust.

Bestemmingsreserve Publicatiefonds
Deze bestemmingsreserve dient bekostiging van interne en externe publicaties die bijdragen aan de uitvoering van de doelstellingen van de organisatie. Dit betreft zowel de dotaties als de onttrekkingen aan deze reserve.

Bestemmingsreserve Digitalisering / Bedrijfsvoering
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van investeringen en kosten in het kader van digitalisering en de verbetering van de bedrijfsvoering en het inhalen van eventuele achterstanden.

Bestemmingsreserve E-depot
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van kosten die samenhangen met de inrichting, het beheer en de doorontwikkeling van het e-depot.

Bestemmingsreserve Website
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van investeringen en kosten die samenhangen met de vernieuwing, ontwikkeling, het beheer en het onderhoud van de website.

Bestemmingsreserve Metamorfoze
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van kosten die samenhangen met de uitvoering van projecten gerelateerd aan Metamorfoze. De reserve wordt aangewend voor de conservering, digitalisering en duurzame toegankelijkheid van collecties in het kader van de landelijke Metamorfoze-regeling.

Bestemmingsreserve dak/zonnepanelen
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van kosten die samenhangen met de uitvoering van het project dak lekkage en realisatie zonnepanelen.

5.3.7 Vaste schulden

De vaste schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.
De rente en aflossing over het vierde kwartaal, die contractueel per 1 januari van het daaropvolgende jaar worden betaald, zijn toegerekend aan het verslagjaar en derhalve reeds verwerkt in de cijfers per balansdatum.

5.3.8 Netto-vlottende schulden

De netto-vlottende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

5.4 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Er zijn een aantal niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen, deze zijn hieronder opgenomen.

5.4.1 Rechten

- DVA waterschap: Er is een contract met dienstverleningsafspraken met het Waterschap Rivierenland afgesloten voor een periode van 10 jaar (2025 t/m 2034). De jaarlijkse opbrengsten bedragen 243.500 EUR (prijspeil 2025) voor het beheer van de archieven. Daarnaast worden additionele diensten verleend waarvan de financiële omvang jaarlijks wijzigt inzake archiefbeheer, toezicht en E-depot taken.
- DVA GR-en: Er zijn diverse dienstverleningsafspraken gemaakt met Gemeenschappelijke Regelingen in regio rivierenland, waarvan de financiële omvang jaarlijks wijzigt, voor specifieke dienstverlening inzake archiefbeheer, toezicht en E-depot taken.
- Het Regionaal Archief Rivierenland neemt voor 50% deel in de Vereniging van Eigenaars (VvE) van het gebouw aan het J.S. de Jongplein te Tiel, samen met woningcorporatie Thius. Uit deze deelname vloeit voort dat het RAR gerechtigd is tot 50% van de liquide middelen van de VvE, waaronder begrepen de middelen die zijn bestemd voor onderhoud en beheer van het gebouw op basis van de meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB).

5.4.2 Verplichtingen

- Leasecontracten: Er zijn meerdere leasecontracten aanwezig voor een periode van 3 tot 5 jaar, met een beperkte financiële omvang van in totaal circa € 18.000 per jaar. Denk hierbij aan koffieautomaten, multifunctionals en digitaliseringsapparatuur en software.
- Overeenkomst Arbodienst: er is een meerjarig contract afgesloten voor arbodienstverlening, deze loopt tot 2027 en heeft een financiële omvang van circa € 6.800 per jaar

6 Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de kaders (par 1.2) in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur van het RAR bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 68.000, - (afgerond op duizendtallen). De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

6.1 Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur van het RAR stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 89.230,- bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 68.000,-. Deze niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks Bestuur van het RAR acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken. Zie hiervoor ook het onderstaande overzicht.

Toetsingscriterium voor de rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	€ 89.230
Overschrijding lasten programma *Overschrijding investeringsbudgetten* *Niet geautoriseerde reserve mutaties*	*€ 89.230* *€ 0* *€ 0*
Voorwaardecriterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Totaal rechtmatigheidsfouten	**€ 89.230**
Waarvan acceptabel	€ 89.230
Begrotingsafwijkingen die geheel worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten en daarmee acceptabel zijn.(als gevolg van artikel 4.1 van de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2025)	
Waarvan niet-acceptabel	€ 0
Saldo resterende rechtmatigheidsfouten	**€ 0**

Toelichting hierbij is dat er tegelijk met het realiseren van deze overschrijding in lasten hier direct aan gerelateerde baten van € 89.230,- zijn gerealiseerd. Door deze extra baten is het totale financiële effect positief en zijn de geconstateerde onrechtmatigheden volgens het Dagelijks Bestuur als acceptabel verklaard.
Hiermee voldoet het RAR aan de vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording.

7 Jaarrekening - Overige gegevens

7.1 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2024.

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025, en;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur op 18 november vastgestelde Notitie Rapporteringstolerantie en financiële verordening 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 68.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en onzekerheden 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o ‘Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2024.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het door het algemeen bestuur op 18 november 2025 vastgestelde Notitie Rapporteringstolerantie en financiële verordening 2025 en het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controleinformatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.
  Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.
  Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

‘s-Gravenhage, 19 maart 2026

NOVA Overheidsaccountants,
handelsnaam van NOVA Accountants B.V.

Digitaal ondertekend met Hix door
Ron Knoester
op 19-03-2026 20:18
vanaf IP x:x:x:x:x:x:x:28d6

drs. R.A.D. Knoester RA

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: FORMAT VOOR DE DEELEMENDE GEMEENTEN

Informatie voor de jaarrekening van deelnemende gemeenten over de effecten en de betrokkenheid hierbij van de gemeenschappelijke regeling RAR.

1. Naam	**Regionaal Archief Rivierenland**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
3. Adres en Vestigingsplaats	J.S. de Jongplein 3, 4001 WG Tiel
4. Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken: a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers; b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht; c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing); d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.
5. Relatie met taakveld overhead	De bijdrage aan het RAR is voor de gemeenten een last die verantwoord wordt op Taakveld 0.4 Overhead (zie paragraaf 2.3.2 Overzicht van de kosten van Overhead).
6. Deelnemende gemeenten	Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.
7. Bestuurlijk belang	De deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen en het Dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland. Daarnaast zijn raadsleden betrokken bij de AB-vergaderingen via een BOV-constructie (beeldvormende en oordeelsvormende vergadering).
8. Financieel belang	Het aan het RAR ter beschikking gesteld bedrag is niet verhaalbaar als het RAR failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
9. Eigen Vermogen	Eigen Vermogen per 31-12-2025 : Reserves € 947.639 en een batig saldo € 65.177
10. Vreemd Vermogen	Vreemd Vermogen per 31-12-2025: € 7.035.326
11. Financieel resultaat	Financieel resultaat over 2025 bedroeg het batig saldo van € 65.177
12. Email	info@regionaalarchiefrivierenland.nl
13. Website	www.regionaalarchiefrivierenland.nl
14. Telefoon	Telefoon 0344 - 612 230
15. Risicoprofiel	Laag

BIJLAGE 2: BELEIDSNOTA RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN

Regionaal Archief Rivierenland

Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen

2024 - 2028

Auteurs	Letty Kil en Ella Kok-Majewska
Datum	24-11-2023
Ons kenmerk	1628-24248
Versiebeheer/status	Versie 1.0 ter bespreking in het DB 12 februari

Managementsamenvatting

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) is een gemeenschappelijke regeling waaraan zeven gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van haar taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

Het risicomanagementbeleid bij het RAR heeft tot doel de continuïteit van de organisatiedoelen te waarborgen en de vermogenspositie beschermen. Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten. Om dit doel te bereiken worden risico's periodiek geïnventariseerd en onderzocht hoe hier in de bedrijfsvoering op te anticiperen zodat er passende beheersmaatregelen genomen worden. Met de inzet van deze beheersmaatregelen blijft er nog altijd een financieel restrisico over. Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen om dergelijke kwantificeerbare risico's op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit van de organisatie zijn de aanwezige middelen om dergelijke restrisico's mee op te vangen. Indien deze in voldoende mate aanwezig zijn heeft het RAR mogelijkheid om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Deze notitie geeft inzicht in benodigde weerstandcapaciteit op basis van de risico's en zet dit af tegen het beschikbare weerstandcapaciteit in de periode 2024 tot en met 2028.

De conclusies uit deze periodieke inventarisatie van risico's en duiding van weerstandsvermogen zijn:

- Een groot deel van de geïdentificeerde risico's (9 van de 14 risico's) kunnen worden opgevangen in de bedrijfsvoering van de organisatie. Dit zijn veelal risico's die een structureel en/of verplicht karakter hebben en kunnen indien nodig tijdig opgenomen worden in de begrotingscyclus mochten deze zich aandienen;
- Voor de overige geïdentificeerde risico's (5 van de 14 risico's) geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.
- De beschikbare weerstandscapaciteit over de jaren 2024 tot en met 2028 biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen.
- Het RAR zorgt middels haar (meerjaren)begroting ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet onder de norm komt te liggen, welke is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in 2014.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 2
Inhoudsopgave 3
1 Inleiding 4
1.1 Doelstellingen van deze nota 4
1.2 Totstandkoming van deze nota 4
1.3 Leeswijzer 5
2 Risicomanagement 6
2.1 Wat is risicomanagement? 6
2.2 Risicomanagementbeleid RAR 6
2.3 Risico's en beheersmaatregelen 7
2.4 Kwantificeren van risico's 8
3 Weerstandsvermogen 9
3.1 Benodigde weerstandscapaciteit 9
3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit 9
3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek 11
3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen 12
Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen 13

1 Inleiding

Het Regionaal Archief Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling waaraan 7 gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Basis van de regeling is de uitvoering van de Archiefwet waarin het beheer en de beschikbaarstelling van openbare archieven is geregeld. Het RAR heeft als taak deze te bewerken, beheren, bewaren en toegankelijk te maken en houden voor het publiek. Volgens de wet is het RAR ook belast met toezicht op de (nog) niet overgebrachte archieven.
Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van onze taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

1.1 Doelstellingen van deze nota

Deze nota heeft een aantal doelstellingen:

1. Stimuleren en vergroten risicobewustzijn.
   Het actief uitvoeren van risicomanagementbeleid, draagt bij aan een vergroot risicobewustzijn van de organisatie. Bewust zijn van onzekerheden en het belang van de beheersing daarvan creëert een structuur van continue analyse, beoordeling en ordening.
2. Inzicht krijgen in de risico's en de eventuele mogelijkheden om deze te beheersen.
   Dankzij risicomanagementbeleid worden de risico's inzichtelijk en vormt het de basis voor het beheersen van de risico's: welke risico's verzekeren we, dragen we zelf of stellen we andere beheersmaatregelen voor op?
3. Inzicht in de beschikbare middelen of wel de beschikbare weerstandscapaciteit om de gevolgschade van dergelijke risico's op te kunnen vangen. Alsmede een toets of er voldaan wordt aan de vastgestelde norm voor het benodigde weerstandsvermogen
4. Voldoen aan wettelijke verplichting (BBV).[1]

Met deze notitie wordt mede invulling gegeven aan artikel 7, lid 1b van de Financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023. Hierin is bepaald dat het Dagelijks Bestuur zorg draagt voor het beheersen van de risico's die kunnen leiden tot financiële gevolgen. In het kader van artikel 10, lid 2 van de eerder genoemde verordening is in het proces tevens stilgestaan bij de frauderisico's en bij mogelijke maatregelen ter voorkoming ervan.

1.2 Totstandkoming van deze nota

Deze nota is tot stand gekomen op basis van de samenwerking met een externe adviseur op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen. Ten grondslag aan deze nota liggen de eerder geproduceerde notitie over *risicomanagement en weerstandsvermogen* bij het RAR uit 2014 en geüpdatet in 2017 en 2021. Eenzelfde methodiek is ook nu weer gehanteerd en de risico's uit

[1] Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en de financiële verordening zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht jaarlijks inzicht te geven in de risico's die zij lopen en dienen zij een toelichting te geven op het weerstandsvermogen in de jaarstukken.

deze notities zijn in de inventarisatie meenomen als input. Het totaal aan actuele risico's is geïnventariseerd in een risicosessie die werd gefaciliteerd door de externe adviseur waaraan een speciaal daarvoor samengesteld kernteam van medewerkers deelnam. Vooraf werd ieder van hen gevraagd aan te geven welke risico's zij zagen voor het RAR, in welke mate deze risico's worden beheerst en wat de eventuele financiële gevolgen zouden zijn. Daarbij is gekozen voor een zo ruim mogelijke indeling, teneinde de deelnemers uit te nodigen alle denkbare risico's voor het RAR in ogenschouw te nemen. In de risicosessie zijn vervolgens inzichten en opvattingen uitgewisseld, waarmee een gedeeld inzicht werd verkregen over de risico's van het RAR en over de vervolgstappen die nodig zijn voor verdere beheersing van de risico's. Aan de sessie werd ook deelgenomen door het lid van het Dagelijks Bestuur dat financiën als aandachtsgebied heeft. Zijn rol was die van klankbord voor de andere deelnemers.
De uitkomsten van de risicosessie zijn vervolgens vertaald naar kwantificeerbare risico's die als input hebben gediend voor het benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode voor risicomanagement uiteengezet, waarbij wordt ingegaan op risicomanagementbeleid, de geïdentificeerde risico's, de methodiek voor het kwantificeren en beheersen van de risico's. Hoofdstuk 3 gaat in op het weerstandsvermogen, hoe wordt dit berekend en welke hoogte van de weerstandsratio wordt nagestreefd? Ook wordt inzichtelijk gemaakt wat de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit is.

2 Risicomanagement

2.1 Wat is risicomanagement?

Risicomanagement is het periodiek inventariseren van risico's en de mogelijkheid om in de bedrijfsvoering hierop te anticiperen en passende beheersmaatregelen te nemen. Een risico is de kans dat een gebeurtenis zich voordoet. Het gaat dan om die risico's die een wezenlijk (negatief) effect hebben op de (continuïteit van de) bedrijfsvoering. Risicomanagement raakt zowel de financiële als de niet-financiële risico's. Het is geen exacte wetenschap. Wij willen benadrukken dat risico's niet altijd exact te kwantificeren zijn.

2.2 Risicomanagementbeleid RAR

Het risicomanagementbeleid is de basis voor het verankeren van risicomanagement in de organisatie en vormt het kader waarbinnen risicomanagement wordt uitgevoerd. Het beleid is gestoeld op de uitgangspunten van risicomanagement[2] en wordt periodiek vastgesteld. Elke vier jaar wordt het beleid ten aanzien van risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en zo nodig herzien. Wanneer binnen deze vier jaar actuele ontwikkelingen ertoe leiden dat er behoefte is aan een eerdere herziening, wordt hierop geanticipeerd.

Primair uitgangspunt is dat de deelnemende gemeenten op grond van de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk gezamenlijk aansprakelijk zijn voor de financiële resultaten van het RAR.
Om de volgende redenen is er voor gekozen om voor het RAR een eigen beleidskaders voor risicomanagement te ontwikkelen en om binnen de gemeenschappelijke regeling financiële weerstand te bouwen:

- Om risico's actief te beheersen en het RAR ook zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor de bedrijfsvoering en de resultaten;
- Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:

- Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidenteel tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

[2] Denk hierbij aan het proces van identificeren van risico's het vaststellen van beheersmaatregelen en het kwantificeren van het restrisico, het uitvoeren van het plan en evalueren.

2.3 Risico's en beheersmaatregelen

In de risicosessie zijn de risico's geïnventariseerd vanuit een zo breed mogelijk aantal invalshoeken en risicocategorieën, te weten:

- Politiek bestuurlijk / maatschappelijk
- Organisatorisch
- Financieel
- Juridisch
- Personeel

Ook is gekeken naar beheermaatregelen per risico en de mogelijke financiële schade mocht het risico zich voordoen. Het totaal overzicht aan geïdentificeerde risico's is opgenomen in bijlage 1. Totaal zijn er 14 risico's geïdentificeerd als mogelijk risico voor de bedrijfsvoering van het RAR.

De uitkomst van deze risicosessie kunnen als volgt worden samengevat:

- Een groot deel van de risico's (9 stuks) zijn ontwikkelingen van buitenaf die tijdig gesignaleerd kunnen worden en veelal ook een structureel en/of verplicht karakter hebben om hier als RAR op te anticiperen. Wat betekend dat dit tijdig opgenomen kan worden in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben veelal een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten. Van dergelijke risico's is het niet nodig om eventuele (incidentele) gevolgschade op te nemen in het benodigde weerstandscapaciteit (zie bijlage 1 voor de toelichting op deze 9 risico's).
- Het overige deel van de risico's (5 stuks) is niet op deze wijze op te vangen. Voor deze risico's geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.

Hieronder is van deze 5 risico's die in eerste instantie door het RAR zelf moeten worden beheerst, aangegeven wat de kans van optreden is, alsmede een inschatting van de financiële gevolgen (range van minimaal tot maximaal), indien het risico zich daadwerkelijk voordoet (restrisico).

Risico	Kans	Financieel gevolg (inschatting restrisico)
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	1 maal per 5 jaar	€ 50.000 - € 150.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 25.000 - € 75.000

Bij het bepalen van het financiële gevolg van het risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, ofwel: het initiële risico minus de effecten van de beheersmaatregelen. Om tot een weloverwogen besluit te komen in beheersmaatregelen, is steeds de effectiviteit en proportionaliteit van de maatregel in overweging genomen. Zoals in hoeverre is het beïnvloedbaar? Zijn de maatregelen die hieruit voortvloeien ook daadwerkelijk uitvoerbaar en in verhouding tot het resultaat? Is het niet goedkoper om het risico te accepteren in plaats van premie te betalen aan de verzekeraar? Een uitgebreide omschrijving van de beheersmaatregelen per risico is te vinden in bijlage 1.

2.4 Kwantificeren van risico's

In deze paragraaf wordt besproken op welke wijze we de risico's omzetten in gekwantificeerde risico's die te samen de omvang van een weerstandscapaciteit bepalen als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te kunnen bieden. Tijdens de kwantificering van de risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, hierin zijn de effecten van de beheersingsstrategie reeds afgetrokken van het initiële risico dat wordt gelopen.
Zoals eerder aangegeven zijn risico's niet altijd exact te kwantificeren. Om deze reden worden de risico's gewaardeerd de hand van een wegingsmethodiek met een klasse voor kans en voor gevolg, zie de tabellen hieronder. Dit is een beproefde methodiek in risicomanagement en geeft inzicht in een te reserveren capaciteit voor de risico's te samen.

Kans		
Klasse	**Aantal keren**	**Kans**
1	Minder dan 1 maal per 5 jaar	0,2
2	1 maal per 5 jaar	0,4
3	1 maal per 2 jaar	0,6
4	1 maal per jaar	0,8
5	Meerdere keren per jaar	1,0

Gevolg			
Klasse	**Gevolg**	**Inschatting omvang restrisico**	**Verwachtingswaarde**
1	Zeer klein gevolg	€ 1 – € 25.000	€ 15.000
2	Klein gevolg	€ 25.000 – € 75.000	€ 50.000
3	Gemiddeld gevolg	€ 75.000 – € 125.000	€ 100.000
4	Groot gevolg	€ 125.0000– € 175.000	€ 150.000
5	Zeer groot gevolg	> € 175.000	€250.000

Zoals blijkt uit de tabellen, worden er 5 kans- en 5 gevolgklassen gehanteerd. Om tot een inschatting van het risico te komen worden beide scores met elkaar vermenigvuldigd (kans x verwachtingswaarde).

Gekwantificeerde risico's.
Op basis van deze uitgangspunten komen we tot de volgende kwantificering van de risico's. Deze leveren samen een te reserveren capaciteit van € 200.000,-.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het RAR geeft inzicht in hoeverre zij het vermogen heeft om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Om tot het weerstandsvermogen te komen dienen we zowel het **benodigde** weerstandscapaciteit (risico's) als de **beschikbare** weerstandscapaciteit (middelen) inzichtelijk te hebben. Hieruit valt meteen de sterke link met risicomanagement op te maken, want: welke ongunstige, financiële gevolgen riskeren wij als organisatie?

In dit hoofdstuk beschrijven we wat we verstaan onder de begrippen weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen, waarbij we tevens een overzicht geven van deze capaciteiten voor het RAR. Vervolgens wordt ingegaan op de hoogte van de ratio en hoe om te gaan met afwijkingen.

3.1 Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Met andere woorden, de financiële impacts van alle risico's te samen vormen het benodigde weerstandscapaciteit. Hieronder het overzicht van het benodigde weerstandsvermogen van het RAR (uit paragraaf 2.4).

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen en mogelijkheden waarover het RAR beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, behelst de beschikbare weerstandscapaciteit. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het voorzieningenniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat bij het RAR bestaan uit de volgende componenten:

<u>1. Eigen vermogen in de vorm van reserves</u>
In het eigen vermogen kent het RAR twee type reserves.
De eerste is de algemene reserve welke als buffer dient ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen (bij het RAR heet deze reserve dan ook 'Weerstandsvermogen').
De tweede is de bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Binnen de bestemmingsreserves zijn er een tweetal categorieën te onderscheiden. De zogenaamde beklemde bestemmingsreserves en de niet-beklemde bestemmingsreserves.

Beklemde bestemmingsreserves
De beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar als gevolg van eerder besluitvorming een harde claim op ligt en dus geen onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit. Reserves ter afdekking van de kapitaallasten van investeringen zoals bij de reserve 'Website' zijn voorbeelden hiervan.

Niet beklemde bestemmingsreserves
De niet beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar geen harde claim op ligt. Deze reserves vormen wel onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Voorbeelden van dergelijke reserves zijn de bestemmingsreserve als 'E-depot' en 'Digitalisering en bedrijfsvoering'. Deze reserves hebben uiteraard een doel, maar hier liggen nog geen concrete claims op.

2. Post voor onvoorzien in de begroting
De begroting van het RAR bevat een verplichte post voor onvoorziene lasten vanuit de verslaggevingsvoorschriften. Deze is jaarlijks ca. € 5.000 (op basis van de begroting 2022). De post onvoorzien heeft als doel onvoorziene uitgave op te vangen. Gezien de geringe omvang van deze post tellen we deze niet mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Voor de berekening van het weerstandscapaciteit wordt de algemene reserve en de niet beklemde bestemmingsreserves meegeteld. Waarbij voor de niet beklemde bestemmingsreserves geldt dat er in de begroting en meerjarenramingen voor komende jaren (2024 tot 2028) concrete plannen zijn die zorgen voor een claim op deze reserve. Dit zorgt ervoor dat deze bestemmingsreserves in de tijd in omvang zullen afnemen, en daarmee de weerstandscapaciteit zal verminderen. Onderstaand is de afname van deze reserves over de jaren 2024 – 2028 en het effect ervan op de beschikbare weerstandscapaciteit inzichtelijk gemaakt.

Reserves	**Omvang reserve per 31-12-2023**	**Beschikbaar weerstands-capaciteit**					
		per 31-12-2023	per 31-12-2024	per 31-12-2025	per 31-12-2026	per 31-12-2027	per 31-12-2028
Algemene reserve							
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000
Bestemmingsreserves							
Reserve E-depot	€ 58.021	€ 58.021	€ 48.021	€ 38.021	€ 28.021	€ 18.021	€ 8.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 200.848	€ 200.848	€ 160.848	€ 120.848	€ 80.848	€ 40.848	€ 848
Reserve Website (beklemde reserve)	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 569.869**	**€ 469.869**	**€ 419.869**	**€ 369.869**	**€ 319.869**	**€ 269.869**	**€ 219.869**

3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek

Wanneer zowel de benodigde- als de beschikbare weerstandscapaciteit in beeld is gebracht, kan men het weerstandsvermogen berekenen. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\textbf{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{Beschikbare weerstandscapaciteit (middelen)}}{\textbf{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is. De volgende redenen zijn hiervoor aan te dragen:

- Onnodig opbouwen van reserves wordt voorkomen,
- Weerstandsvermogen voorkomt dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

	Omvang per **31-12-2023**	Omvang per **31-12-2024**	Omvang per **31-12-2025**	Omvang per **31-12-2026**	Omvang per **31-12-2027**	Omvang per **31-12-2028**
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 469.869	€ 419.869	€ 369.869	€ 319.869	€ 269.869	€ 219.869
Geïnventariseerde risico's	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Ratio weerstandsvermogen	2.4	2.1	1.9	1.6	1.4	1.1
Waardering	**Uitstekend**	**Uitstekend**	**Ruim voldoende**	**Ruim voldoende**	**Voldoende**	**Voldoende**

Het huidige weerstandsvermogen anno 2024 kan gewaardeerd worden als uitstekend.

3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen

Op basis van de berekeningen in paragraaf 3.3 komen we tot de volgende conclusies:

- De beschikbare weerstandscapaciteit biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen als deze zich beweegt tussen de €200.000 (factor 1) en €280.000. (factor 1,4).
- Het RAR zorgt ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet (langdurig) onder voorgenoemde drempelwaarden komt te liggen.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor inzetten, aanvullen en afromen van de weerstandscapaciteit:

- Indien risico's zich voordoen kan een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit, waarbij ook een (bestuurlijke) afweging wordt gemaakt tussen andere mogelijkheden om de gevolgen van risico's op te vangen.
- De weerstandscapaciteit is toereikend genoeg om de totale berekende restrisico's van tezamen € 200.000 te kunnen opvangen. Niettemin kan een risico zich voordoen, hoe klein de kans ook is. In het geval dat dit gebeurt en de omvang ervan de beschikbare weerstandscapaciteit overschrijdt, dan staan de deelnemende gemeenten garant voor de dekking van het verschil, conform artikel 7, lid 1 e van de Financiële Verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023.
- Wanneer een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit waardoor deze minder wordt dan voldoende (minder dan ratio 1), wordt besloten tot concrete maatregelen ter aanvulling van de weerstandscapaciteit en worden meevallers ingezet om het tekort aan te vullen.
- Als de beschikbare weerstandscapaciteit hoger is dan voldoende (hoger dan ratio 1,4) wordt bestuurlijk besloten bij het vaststellen van de (meerjaren)begroting en het bespreken van de jaarrekening hoe omgegaan wordt met dit deel van de reserves. Het surplus van beschikbare weerstandscapaciteit kan in principe worden vastgelegd in de vorm van een beklemde reserve.

Voor de verwerking in de Planning en Control-cyclus (P&C-cyclus) van het RAR worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is uitgangspunt voor de paragraaf weerstandsvermogen, zoals die in de begroting en de jaarrekening naar voren komt. Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting en de jaarrekening wordt deze nota als uitgangspunt genomen, en wordt jaarlijks een globale toets van de risico's en het weerstandsvermogen gedaan.
- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt vierjaarlijks herzien en aangeboden worden aan het Dagelijks Bestuur ter vaststelling. En daarna gaat deze ter kennisgeving naar het Algemeen Bestuur.

Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen

Politiek bestuurlijk en maatschappelijk		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
1. <u>Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.</u> Bijvoorbeeld een gemeente en/of het Waterschap Rivierenland	Deelnemers kunnen besluiten op enig moment niet meer deel te willen nemen dan wel niet meer gebruikt te willen maken van onze diensten. In de gemeenschappelijke regeling is geregeld op welke wijze deelnemende gemeente mogelijkerwijs zou kunnen uittreden. Hierin is opgenomen dat er afspraken worden gemaakt over de kosten bij uittreden. Het financieel risico is hiermee gedekt, want de blijvende gemeenten staan garant voor de gemaakte afspraken. En is er geen restrisico voor uittreding van een deelnemende gemeenten. De overeenkomst die het RAR met het Waterschap Rivierenland heeft eindigt op 31 december 2024 en wordt stilzwijgend telkens met twee jaar verlengd, tenzij 12 maanden van tevoren is opgezegd. De relatie tussen de contractanten is goed, het Waterschap heeft recentelijk nieuwe opdrachten aan het RAR gegeven, de kans dat niet wordt verlengd is derhalve klein. De financiële gevolgen zijn niettemin aanzienlijk. Behalve een inkomstenderving ad € 200.000 op jaarbasis, zullen bij beëindiging van de overeenkomst ook frictiekosten moeten worden betaald. Deze kosten vormen het rest risico. Teneinde de kans op een eventuele beëindiging van een DVA, alsmede de financiële gevolgen ervan, zo veel mogelijk te beperken, wil het RAR wederom lange termijn afspraken maken met het Waterschap, waarbij ook gekeken wordt naar de voorwaarden voor mogelijke uittreding.	€ 300.000 - € 500.000
2. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Zoals o.a. de Archiefwet die naar verwachting in 2025 van kracht wordt.	Eventuele wijzigingen in de wetgeving (zoals de Archiefwet) kunnen invloed hebben op ons takenpakket. Aangezien het RAR in zijn taakuitvoering altijd moet voldoen aan de wetgeving komen dergelijke wijzigingen in taken terug in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
3. <u>Technologische ontwikkelingen</u> Technologische ontwikkelingen zoals automatisering en AI, die van invloed zijn op de omvang en wijze van de uitoefening van de primaire taak.	Technologische ontwikkelingen brengen zowel risico's als ook kansen met zich mee. Hierdoor kan het voorkomen dat investeringen sneller nodig zijn dan voorzien en/of dat reeds gedane investeringen niet meer renderen en nieuwe nodig zijn. Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
4. <u>Nieuw beleid als gevolg van nieuw bestuur</u> Bij het aantreden van een nieuw bestuur (elke 4 jaar) is de kans op koerswijziging aanwezig.	Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0

5. <u>Wereldwijde ontwikkelingen zoals een pandemie, oorlog en/of natuurramp</u> De financiële gevolgen van een pandemie zoals de corona crisis, maar ook de oorlog in Oekraïne met de enorme prijsstijgingen zijn niet te voorzien in de begroting.	Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Indien de kosten een structurele doorwerking hebben, zullen deze in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
Organisatorisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
6. <u>Afhankelijkheid specialistische leveranciers</u> Het RAR is voor haar taakuitvoering afhankelijk van de inzet van een tweetal essentiële (software) systemen. Het wegvallen of niet goed functioneren van deze systemen heeft negatieve gevolgen voor een goede taakuitvoering.	De huidige leveranciers van het archiefbeheersysteem en documentmanagementsysteem van het RAR staan goed aangeschreven en zijn leidend in hun branche. De kans dat één van hen noodgedwongen zijn bedrijfsvoering beëindigt moet als zeer klein worden ingeschat. Indien dit zich onverhoopt toch voordoet dan kunnen de financiële gevolgen in termen van vervangingsinvesteringen aanzienlijk zijn. Om dit risico beter in beeld te krijgen is het RAR voornemens om in het komende jaar bedrijfsinformatie op te vragen van deze leveranciers en zo een beter beeld te krijgen van hun reputatie en solvabiliteit. Zo kan bij twijfel het RAR zelf het initiatief nemen om tijdig naar een andere leverancier uit te kijken en over te stappen. Dit neemt niet weg dat een dergelijke overstap ook altijd aanzienlijke migratiekosten met zich meebrengt. Deze kosten vormen het rest risico.	€ 300.000 - € 500.000
7. <u>Calamiteiten met schade aan gebouw en archief tot gevolg</u> Er is een risico aanwezig op een calamiteiten zoals brand, wateroverlast, inbraak of vandalisme. Dit levert mogelijk gevolgschade.	Het RAR heeft een actueel calamiteitenplan en is afdoende verzekerd tegen directe water- en brandschade aan het gebouw. De opstal verzekering is tegen herbouwwaarde, welke om de 5 jaar opnieuw wordt getaxeerd. Dit geldt ook voor de inboedel zoals de kantoorinventaris en de bedrijfsuitrusting. Archiefstukken zijn echter niet te verzekeren. De kans dat calamiteiten zich voordoen moet als zeer klein worden ingeschat, mede doordat het gebouw uit 2012 is en voldoet aan alle wettelijke (veiligheids)voorschiften. En door het toepassen van adequate detectiesystemen kan in veel gevallen snel geacteerd worden waarmee het risico van verlies van archiefstukken beperkt blijft. Documenten die bij een brand verloren gaan, kunnen niet worden vervangen en brengen dan ook geen kosten met zich mee. Wel kunnen de kosten van het opruimen van deels beschadigde archiefstukken, het restaureren van beschadigde stukken en het tijdelijk onderbrengen van de niet beschadigde stukken aanzienlijk zijn.	€ 300.000 - € 500.000
8. <u>Cybercriminaliteit</u> Ondanks goede en actuele beveiligingsmaatregelen blijven cybercriminelen continue hun aanvalsplannen aanpassen om hieromheen te werken. Er is dus altijd een risico/kans dat ze zullen slagen. Dit levert vrijwel altijd gevolgschade.	Deze vorm van criminaliteit komt tegenwoordig regelmatig voor bij de overheid. De kans dat een cyberaanval slaagt moet evenwel als betrekkelijk klein worden ingeschat, gezien de goede inrichting van de logische toegangsbeveiliging van de systemen. Ook zijn de financiële gevolgen relatief beperkt, gezien het feit dat het RAR beschikt over goede back up-systemen en met de verwerkers van gegevens overeenkomsten (inclusief een Service Level Agreement SLA) zijn afgesloten, die mede	€ 50.000 – 150.000

	voorzien in een borging van de integriteit van de gegevensverwerking. Dit neemt niet weg dat een dergelijke voorval altijd kosten met zich meebrengt, zoals herstel en reparatiekosten en eventueel extra beveiligingsmaatregelen die hierbij komen kijken. Deze kosten vormen het rest risico.	
Financieel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
9. <u>Rentefluctuaties</u> Renterisico kan voor optreden door veranderingen in de rentestanden. Dit kan leiden tot nadeel door een rentestijging of het niet profiteren van rentedalingen voor aangetrokken gelden. Voor uitstaande gelden kan het leiden tot een nadeel als de rente daalt.	Het renterisico is beperkt aanwezig. Voor de middelen die aangetrokken zijn geldt een vast rentepercentage. Het RAR heeft relatief gezien veel uitstaande middelen. Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
10. <u>Projectmanagement gesubsidieerde projecten</u> Aan de (project)subsidies het RAR krijgt zijn voorwaarden verbonden. Onder andere voor de tijdigheid en verantwoording van bestede gelden. Indien het RAR hier niet aan kan voldoen kunnen gelden (deels) worden teruggevorderd.	Er wordt actief gestuurd op goed projectmanagement en financieel voortgangsoverleg ofwel het is een voorwaarde om het project te willen doen. Toch zijn dit veelal projecten in samenwerking met derden en blijft dit risico bestaan. Buiten deze beheersmaatregel is er niets anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
Juridisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
11. <u>Naleven van de wet- en regelgeving</u> Wet en regelgeving veranderd continue. Onze bedrijfsvoering dient hier aan te voldoen en op aangepast te worden. Door de beperkte omvang van onze organisatie is hiervoor niet altijd de juiste kennis en/of capaciteit intern aanwezig.	RAR volgt de ontwikkelingen rondom wetgeving op de voet. Echter is zij niet altijd in staat om met de intern aanwezige capaciteit en expertise de veranderingen snel vorm te geven. Om te voorkomen dat we niet voldoen aan nieuwe wetten en regels worden bij bepaalde vraagstukken externe expertise tijdelijke ingehuurd. Dit ook om te voorkomen dat er bewust of onbewust overtredingen van wet- en regelgeving plaatsvinden die mogelijk schadeclaims en boetes kunnen opleveren. Met externe inhuur neemt het risico af, maar dit neemt niet weg dat de kosten van een externe (juridische) specialist in de praktijk evenwel behoorlijk kunnen oplopen. Deze kosten vormen het rest risico. Deze kosten zijn niet structureel van aard en zijn veelal nog onbekend ten tijde van het opstellen van de begroting (ruim 2 jaar ervoor). Met als gevolg dat ze niet altijd vooraf kunnen worden opgenomen in de begroting.	€ 25.000 - € 75.000
12. <u>Frauderisico's</u> In geval van een geconstateerde fraude is er een risico op mogelijke gevolgschade.	In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is gekeken in welke mate de interne beheersing verbetering behoeft om deze risico's af te dekken. Waar nodig is deze aangescherpt. Er zijn voldoende maatregelen getroffen om onrechtmatige toe-eigening van vaste activa te voorkomen. En hoewel archiefstukken niet tot de vaste activa horen, zijn ook hiervoor maatregelen getroffen ter voorkoming van onrechtmatige toe-eigening. Maatregelen zoals:	€ 0,-

	toegangscontrole, camera toezicht en registratiesystemen. Vooralsnog behoeven geen frauderisico's ten laste van het weerstandsvermogen te worden gebracht. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	
Personeel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
13. <u>Verzuim en/of uitval</u> Langdurig ziekteverzuim /uitval van cruciaal personeel	Het RAR voert een actief beleid rondom de gezondheid en inzetbaarheid van medewerkers. Het verzuim is momenteel laag. Daarnaast is in de personeelsbudget ruimte opgenomen voor vervanging bij langdurige uitval. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
14. <u>Onvoldoende kwalitatief personeel</u> Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is het de laatste jaren steeds moeilijker om voldoende goed gekwalificeerd personeel te vinden voor openstaande vacatures	Het RAR neemt goed werkgeverschap serieus en voert o.a. een actief beleid om medewerkers te ontwikkelen, dit ook met als doel personeel langdurig te behouden. Hiervoor zijn leertrajecten en een opleidingsbudget voor handen. Daarnaast is er een wervingsbudget opgenomen die in veel gevallen toereikend is. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-

Regionaal Archief Rivierenland
J.S. de Jongplein 3
4001 WG TIEL

uw brief van: Maurik, 17 juni 2026
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.078065/D.252214
behandeld door: H.H.J. Maasbach-Verbeek
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze Begroting 2027 en Jaarrekening 2025

Geacht bestuur,

Hartelijk dank voor de Begroting 2027 en de Jaarrekening 2025 die wij van u mochten ontvangen. Hieronder geven wij in een aantal punten onze zienswijze op deze begroting en de jaarrekening weer.

Samenwerking met raad
Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen.

Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Taakstelling
De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027

In de kaderbrief 2027 houdt u rekening met een daling van 1,5% van de totale bijdrage voor 2027 en een daling van 3% voor 2028 en 2029. Dit is conform de uitgangspunten die in de zienswijze op de kaderbrief 2026 zijn gesteld.

Net als in de afgelopen jaren zijn de door u gehanteerde indexeringspercentages gebaseerd op de september circulaire. Dat houdt in dat er voor loonindexering 5,1% en voor prijsindexering 2,4% wordt toegepast. We verwerken de effecten hiervan op onze gemeentelijke bijdrage bij onze eigen kadernota 2027. Wij constateren dat de taakstelling voldoende is verwerkt in de begroting 2027.

Indexering
Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten, waarin loon en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting. Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Jaarrekening 2025
De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 65.177,--. U stelt voor dit resultaat terug te storten aan de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Buren betekent dit een teruggave van € 7.692. Wij stemmen in met dit voorstel.

Op basis van vorenstaande hebben wij besloten een positieve zienswijze uit te brengen op zowel de Begroting 2027 en de Jaarrekening 2025.

Tot slot brengen wij onze complimenten aan u over voor de wijze waarop u de eerder door ons gemaakte opmerkingen hebt verwerkt in de begroting voor 2027 en u de uitgaven over 2025 binnen de opbrengsten hebt weten te houden.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.253696 Z.078967

Portefeuillehouder H.M. Ostendorp

Begrotingsprogramma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid
0.1 Bestuur

Onderwerp **Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland**

Voorgesteld besluit

1. Een zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 en Jaarstukken 2025 van de Regio Rivierenland met de volgende onderwerpen:
   a. Resultaat
   b. Teruggave jaarrekeningresultaat
   c. Samenwerking met gemeenteraad
   d. Taakstelling
   e. Indexering
   f. Inzicht per gemeente
   g. Frictiekosten Avri

Samenvatting van het voorstel

Regio Rivierenland informeert via de concept begroting de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt Regio Rivierenland de jaarstukken over 2025. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen.

1. Inleiding

Regio Rivierenland informeert via de concept begroting de gemeenteraden op hoofdlijnen over de ontwikkelingen, het beleid en de financiële consequenties voor 2027. Ook deelt Regio Rivierenland de jaarstukken over 2025. Het jaar 2025 is afgesloten met een positief jaarrekeningsresultaat. De gemeenteraden kunnen hier een zienswijze op indienen. Bij het presenteren van de conceptbegroting dient het bestuur van de Regio Rivierenland een reactie te geven op de inhoud van de zienswijzen. Deze zienswijzen en reactie worden bijgevoegd bij de stukken in de besluitvormende Algemeen Bestuursvergadering in juli 2026.

2. Doel / meetbaar effect

Door het indienen van een zienswijze op de begroting en jaarstukken van de Regio Rivierenland kan de gemeenteraad van Buren kenbaar maken wat zijn mening en bezwaren zijn. Hierdoor kan de gemeenteraad meer invloed uitoefenen op het uiteindelijke besluit dat wordt genomen.

3. Wettelijke- en beleidskaders

4. Wet Gemeenschappelijke Regelingen: wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740
5. Gemeenschappelijke Regeling Regio Rivierenland: Regeling Regio Rivierenland | Lokale wet- en regelgeving

6. Argumenten

1.1. Met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan zijn kaderstellende rol.
Het is wenselijk om een zienswijze in te dienen, omdat de gemeenteraad beter in positie kan worden gebracht. Met het indienen van zienswijzen op de begroting en jaarstukken van de gemeenschappelijke regelingen wordt invulling gegeven aan de wens van de gemeenteraad om grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen.

1.2. De punten die zijn opgenomen in deze zienswijze zijn voorbereid onder leiding van de regionale adviesgroep.
Deze ambtelijke adviesgroep Regio Rivierenland bereidt gezamenlijk de zienswijze voor. De adviesgroep Regio Rivierenland bestaat uit een gemeentesecretaris, concerncontroller, regiocoördinator en accounthouder van verschillende gemeenten. De regiocoordinator van gemeente Buren hier ook aan deel. De groep is ingesteld om meer grip te krijgen op de P&C cyclus van de gemeenschappelijke regelingen door samen te werken. Door gezamenlijk met acht gemeenten te reageren is de zienswijze sterker dan wanneer gemeenten individueel reageren. Iedere gemeente kan natuurlijk wel aanpassingen doen indien nodig.

7. Kanttekeningen

1.1 Het verwerken van de zienswijzen in de begroting is geen verplichting.
Het is geen verplichting om de ingediende zienswijzen op de kaderbrief te verwerken in de conceptbegroting en daardoor is niet met zekerheid te zeggen dat de punten opgenomen in deze zienswijze worden opgenomen in de begroting van Regio Rivierenland. Wel is afgesproken dat er een reactie door de gemeenschappelijke regelingen wordt gegeven op de zienswijzen.

8. Financiële consequenties

Het jaar 2025 is voor Regio Rivierenland in financiële zin afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 149.000. Voorgesteld wordt het gerealiseerde rekeningresultaat volledig uit te keren aan de gemeenten

De taakstelling wordt behaald in de begroting 2027. In de begroting 2026 is de gevraagde taakstelling op de gemeentelijke bijdrage van 1,5% in 2026 en 2027 en 3% vanaf 2028 (t.o.v. begroting 2025) volledig ingevuld. Met de genomen maatregelen bespaart Regio Rivierenland structureel meerjarig vanaf 2026 4,6% op de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2025. De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027 stijgt in totaal met € 204.000 (t.o.v. de begroting 2026) waarvan € 166.000 voortkomt uit de nieuwe opdracht regionale opgave Ruimte. De indexatie van materiële, personele en overhead budgetten resulteert in een stijging van € 38.000 van de gemeentelijke bijdrage. Dit is per saldo een procentuele stijging van 1,3% ten opzichte van de begroting 2026. Daarnaast is op verzoek van de gemeenteraden de risicoparagraaf geüpdatet. Regio Rivierenland heeft de financiële risico's en weerstandsvermogen geïnventariseerd en deze gespecificeerd beschreven. Hiermee is inzichtelijk geworden dat er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is voor het afdekken van de financiële risico's. Tot slot, zijn de gevraagde specificaties van de onderdelen van Contractgestuurde Dienstverlening en de begrote bedragen per gemeente opgenomen in de tabellen van de begroting.

9. Juridische consequenties

Niet van toepassing.

10. Participatie

Niet van toepassing.

11. Toekomstoriëntatie

Eén van de strategische speerpunten van Buren is 'samen sterker in de regio'. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd. Dat vraagt om effectuering en versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op de begroting 2027 en jaarstukken 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het samenwerkingsverband. Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

12. Uitvoering

- Planning
  Na het vaststellen van de zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 en de ontwerpjaarstukken 2025 zal de brief worden verstuurd naar Regio Rivierenland. Alle reacties worden meegenomen in de vergadering van het Algemeen bestuur van 8 juli 2026, waarin de programmabegroting 2027 en de zienswijzen inhoudelijk worden behandeld. In de vergadering van het Algemeen bestuur van 9 september 2026 wordt de programmabegroting vastgesteld.

- Communicatie
  Regio Rivierenland heeft teruggekoppeld aan de gemeenteraden, hoe de zienswijzen op de kadernota's verwerkt zijn in de conceptbegroting 2027. Dit zal ook gebeuren voor de zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027.

- Evaluatie
  Niet van toepassing.

13. Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Zienswijzebrief Begroting 2027 en Jaarstukken 2025 Regio Rivierenland
3. Brief zienswijzen jaarstukken 2025 voor gemeenten
4. Visual Jaarrekening 2025
5. Concept Jaarstukken Rivierenland 2025
6. Brief zienswijzen programmabegroting 2027 voor gemeenten
7. Visual Jaarbegroting 2027
8. Concept Programmabegroting 2027
9. Overzicht van ingekomen zienswijzen kaderbrief
10. Taken Regio Rivierenland (versie begroting 2027)

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.253696**	**D.253698** **Z.078967**

Onderwerp **Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 en Jaarstukken 2025 van de Regio Rivierenland met de volgende onderwerpen:
   a. Resultaat
   b. Teruggave jaarrekeningresultaat
   c. Samenwerking met gemeenteraad
   d. Taakstelling
   e. Indexering
   f. Inzicht per gemeente
   g. Frictiekosten Avri

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.253696**	**D.253698** **Z.078967**

Onderwerp **Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de Begroting 2027 en Jaarstukken 2025 van de Regio Rivierenland met de volgende onderwerpen:
   a. Resultaat
   b. Teruggave jaarrekeningresultaat
   c. Samenwerking met gemeenteraad
   d. Taakstelling
   e. Indexering
   f. Inzicht per gemeente
   g. Frictiekosten Avri

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Regio Rivierenland
Postbus 137
4000 AC TIEL

uw brief van: Maurik, 17 juni 2026
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.078967/D.253694
behandeld door: C.L. Witting
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze van gemeente Buren op de Begroting 2027 en de Jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland

Geacht bestuur,

Hartelijk dank voor de ontwerpjaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 die wij van u mochten ontvangen. Deze documenten zijn behandeld in de raadsvergadering van 16 juni 2026. In deze brief geven wij u in een aantal punten onze zienswijze op deze documenten.

Ontwerpjaarstukken 2025
Resultaat
In 2025 zijn mooie resultaten bereikt in het versterken van onze regionale samenwerking op verschillende portefeuilles. De regionale opdracht Ruimte is structureel toegevoegd als samenwerking binnen Regio Rivierenland. Door het vaststellen van een afwegingskader is meer transparantie bereikt over het beoordelen van huidige taken en toekomstige besluiten. Er zijn ook stappen gezet in de ontwikkeling van de governancestructuur, onder andere door het algemeen bestuur te benoemen als opdrachtgever van de portefeuillehoudersoverleggen. Er werd een jaarplanning en regionale raadsnieuwsbrief opgesteld om de raden beter te kunnen informeren over lopende zaken en nieuwe ontwikkelingen. Een van de hoogtepunten in 2025 was de ondertekening van de Regio Deal, waarbij € 45 miljoen euro wordt geïnvesteerd in onze regio om brede welvaart te vergroten.

Teruggave jaarrekeningresultaat
Het rekeningresultaat komt uit op een positief saldo van € 149.000. Er is een voordelig resultaat bij het programma Regionale Samenwerking van € 78.000 en Algemene baten en lasten van € 81.000. Het programma Contractgestuurde dienstverlening komt uit op een negatief resultaat van € 10.000. Dit totale resultaat heeft er echter niet toe geleid dat taken niet zijn uitgevoerd. Voorgesteld wordt om het volledige rekeningresultaat uit te keren aan de gemeenten. Voor onze gemeente gaat dat om een bedrag van circa € 14.000. Wij kunnen hier positief op reageren.

Ontwerpbegroting 2027
Samenwerking met gemeenteraad
Met de start van deze bestuursperiode is een deel van de leden van de gemeenteraad nieuw gestart. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen. Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen. Wij zien dit proces graag terug in de jaarplanning. Dit vragen wij u ook bij het opstellen van het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief, het Regionaal Economisch Ambitiedocument en het uitvoeringsprogramma Mobiliteit. Dit zijn ontwikkelingen in 2027 die genoemd worden in de begroting. Ook blijven wij graag geïnformeerd over de uitvoering van de Regio Deal.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Taakstelling
De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027.

U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting 2027. Wij constateren dat de taakstelling voldoende is verwerkt om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage.

Indexering
Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten, waarin loon en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Inzicht per gemeente
In de zienswijze op de Kaderbrief 2027 hebben wij verzocht om in de komende P&C-producten per gemeente inzicht te geven in de verschillende dienstverleningsovereenkomsten. Tevens hebben wij gevraagd om een kwantificatie van de daaraan verbonden risico's. Wij waarderen het dat deze verdeling is opgenomen in het Overzicht Contractgestuurde Dienstverlening. Daarnaast constateren wij dat de risico's zijn opgenomen in de Begroting 2027, in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wij waarderen het dat de zienswijze van de gemeente op deze wijze is verwerkt.

Frictiekosten Avri
Wij nemen kennis van het feit dat het voorstel voor afbouw van de frictiekosten van Avri op dit moment niet is verwerkt in de voorliggende begroting. Gelet op het belang van een volledig en transparant financieel beeld verzoeken wij inzicht te geven in de planning van het gezamenlijke voorstel met Avri in uw reactie op onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van
de gemeenten van Regio Rivierenland
t.a.v. de secretaris

Aan de raden van de gemeenten van Regio Rivierenland
t.a.v. de griffier

Datum	15 april 2026
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	26.0000304
Inlichtingen bij	M. Imthorn, 0344-638548, mimthorn@regiorivierenland.nl
Onderwerp	Zienswijzen jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland
Pagina	1/2

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de concept jaarstukken 2025 van Regio Rivierenland ten behoeve van de bespreking in uw college en raad. De raden kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de jaarstukken naar voren brengen. Wij vragen u uiterlijk 18 juni 2026 de gemeentelijke zienswijzen bij ons in te dienen, zodat alle reacties meegenomen kunnen worden in de vergadering van het Algemeen bestuur van 8 juli 2026, waarin de jaarstukken 2025 worden vastgesteld.

Inleiding
Regio Rivierenland voert taken uit in opdracht van gemeenten. Die taken zijn vermeld in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland. Voor iedere taak ontvangt de Regio het noodzakelijke budget van de gemeenten. De gemeentelijke bijdrage die in 2025 in rekening is gebracht bij de deelnemende gemeenten bedraagt € 2.951.000.

Het jaar 2025 is voor Regio Rivierenland in financiële zin afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 149.000. Voorgesteld wordt het gerealiseerde rekeningresultaat volledig uit te keren aan de gemeenten.

WHS registeraccountants heeft de controle van de jaarrekening 2025 nog niet afgerond. De controle van de jaarrekening wordt in april/mei afgerond. In mei verwachten wij de controleverklaring en het accountantsverslag met de uitkomsten van de accountantscontrole.

Rekeningresultaat
Het rekeningresultaat in 2025 komt uit op een positief saldo van € 149.000.

De samenstelling van het rekeningresultaat is als volgt:
- Bij Programma 1 Regionale samenwerking hebben wij de taken uitgevoerd binnen de budgettaire kaders van de begroting en een overschot gerealiseerd van € 78.000. Dit resultaat is te verklaren uit een onderbesteding van € 38.000 op de personeelskosten, € 10.000 op de Algemene bestuursondersteuning en € 28.000 op de werkbudgetten. Dit resultaat zal worden uitgekeerd aan de gemeenten.

- Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening heeft het boekjaar 2025 afgesloten met een negatief resultaat van € 10.000 omdat er minder overhead gefinancierd hoefde te worden. In bijlage 1 staan aanvullende tabellen over de realisatie bij de Contractgestuurde Dienstverlening.
Het Inkoopbureau is in 2025 afgebouwd en heeft een negatief resultaat van € 88.000. Dit is € 2.000 lager ten opzichte van de bestuursrapportage.
Voor Wmo/Jeugd is het resultaat nihil, waarbij hogere lasten zijn gecompenseerd door hogere baten. Het resultaat wordt uitgekeerd aan de gemeenten.
Het onderdeel Inburgering heeft per saldo een overschot van € 15.000 inclusief overhead door lagere uitvoeringskosten. Dit resultaat zal worden uitgekeerd aan de gemeenten.
Bij Versis wordt het vervoer afgerekend op basis van daadwerkelijk gebruik, doordat minder gebruik is gemaakt van het vervoer waren zowel de baten als de lasten lager ten opzichte van de bestuursrapportage.
Het resultaat bij het Doorstroompunt is positief. Dit is het gevolg van lagere overhead, lagere personeelskosten. Binnen het Regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten zijn minder kosten gemaakt, deze middelen zijn beschikbaar voor besteding in 2026.
Ook bij Leerplicht is het resultaat positief waarbij hogere opleidingskosten opgevangen zijn door hogere ontvangen personeelsvergoedingen.

- Programma 3 Algemene baten en lasten heeft een resultaat van € 81.000 voordelig. De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. Deze zijn € 69.000 lager dan begroot, door minder kosten voor personeelsbeheer en minder personeelskosten bij bedrijfsvoering. Daarnaast hoefde het budget voor onvoorziene uitgaven niet te worden ingezet, een voordeel bij de lasten van € 10.000. De hogere baten hebben betrekking op de hogere rente inkomsten à € 39.000, lagere inkomsten van derden voor dekking van onze overheadkosten à € 12.000 en lagere onttrekking reserves à € 25.000.

- Na toerekening van de overhead uit programma 3 aan programma 1 en 2 is het uit te keren bedrag aan de gemeenten als volgt verdeeld:
  - Gemeentelijke bijdrage € 134.000
  - Wmo/Jeugd € nihil
  - Inburgering € 15.000

Een uitgebreide toelichting van het resultaat is in de jaarstukken opgenomen bij de toelichting op het overzicht van baten en lasten op de pagina's 56 t/m 57.

Wij nemen aan u met dit schrijven voldoende te hebben geïnformeerd.

Wij zien de reactie van uw gemeente met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland,

de secretaris,	de voorzitter,
Mr. J.W.A. Hakkert	Drs. S. Stoop

Bijlage(n):
- Conceptversie Jaarstukken 2025
- Visuele jaarrekening 2025

Een afschrift van deze brief zenden wij ook naar uw gemeentelijk vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland.

Visuele jaarrekening 2025

In de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland slaan gemeenten de handen ineen. We ondersteunen en coördineren regionale beleidsprocessen om iedereen in onze regio prettig te laten blijven wonen, ondernemen en leven. Dat doen we in het samenwerkingsplatform FruitDelta. Ook voeren wij gemeentelijke werkzaamheden uit op het gebied van het sociaal domein, onderwijs, inkoop en inburgering. Hiermee helpen we jongeren, inburgeraars en andere inwoners verder.

Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

1. Programma's en projecten:
Deskundige facilitering van regionale samenwerking op verschillende thema's

2. Contractgestuurde Dienstverlening:
Gedegen uitvoering van gemeentelijke taken

3. Algemene baten en lasten:
Nauwkeurige interne dienstverlening en bedrijfsvoering van de organisatie

Inkomsten
(afgerond in duizendtallen)

Gemeentelijke bijdrage	DVO bijdrage gemeenten	Projectbijdrage gemeenten	Rijksbijdrage	Subsidies	Overige inkomsten	
2.951 +	12.413 +	1.067 +	2.005 +	785 +	915 =	20.136

Uitgaven
(afgerond in duizendtallen)

Uitgaven 19.987

149
Resultaat
(afgerond in duizendtallen)

Programma 1
Regionale samenwerking

1. Algemene bestuursondersteuning	104
2. Speerpuntberaden en Beleidsondersteuning	1.348
3. Regionaal Stimuleringsfonds	218
4. Wonen	436
5. Mobiliteit	448
6. Regionale Energiestrategie	577
7. Gebiedsagenda	31
8. Ruimte	174
9. Traineeship	78
10. Regio Deal	62
11. LEADER	84
	3.560

Programma 2
Contractgestuurde dienstverlening

1. Doorstroompunt	1.253
2. Leerplicht	859
3. Sociale recherche	403
4. Inkoopbureau	362
5. Versis/Basismobiliteit*	7.812
6. WMO/Jeugd	1.286
7. Inburgering	903
	12.876

*vervoerskosten: € 7.483, beheerkosten € 329

Programma 3
Algemene baten en lasten

1. Overhead	3.504
2. Treasury	-
3. Onvoorziene uitgaven	-
4. Vennootschapsbelasting	-
5. Algemene baten en lasten	47
	3.442

Regio Rivierenland

Regio Rivierenland

Jaarverslag 2025

Jaarverslag en jaarrekening van Regio Rivierenland over 2025

Wat vindt u in de jaarstukken 2025?

Wat vindt u in de jaarstukken 2025? 2

Leeswijzer en toelichting op programma-indeling 3

De jaarstukken samengevat 5

Besluitvorming over de jaarstukken 9

Jaarverslag: de programmaverantwoording

Per programma brengen we in beeld wat we bereikt hebben en welke kosten dit met zich meebracht.

Programma 1 – Regionale samenwerking 10

Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening 19

Programma 3 – Algemene baten en lasten 29

Jaarverslag: de paragrafen

In de paragrafen maken we een dwarsdoorsnede van de jaarstukken over de thema's die voor onze regio relevant zijn.

Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32

Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen 36

Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering 37

Paragraaf 4 – Financiering 41

Paragraaf 5 – Verbonden partijen 45

Paragraaf 6 - Openbaarheid 46

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een totaaloverzicht van de gerealiseerde baten en lasten. Daarnaast brengen we onze financiële positie in beeld.

Overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop 47

De balans per 31 december 2025 58

Stand van zaken investeringskredieten 73

Bijlagen
Bijlage 1: Overzichten gemeentelijke bijdrage en CgD 74
Bijlage 2: SiSa verantwoording 78
Bijlage 3: Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld 2025 81

Paragraaf Overige gegevens - Controleverklaring 82

Meer informatie kunt u vinden op onze website:www.regiorivierenland.nl

Opzet van de jaarstukken

Deze jaarstukken gaan in op de realisatie van de doelstellingen uit de programmabegroting 2025 van Regio Rivierenland. Tevens geven we een financiële verantwoording.

Op 14 oktober 2025 is de Bestuursrapportage 2025 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarin hebben we de op peildatum 1 juli 2025 verwachte uitkomsten aan het einde van het jaar gerapporteerd en afwijkingen toegelicht. Per programmaonderdeel zijn daarin de volgende vragen ten aanzien van resultaat, tijd en middelen gesteld:

1. Resultaat: Lukt het om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren?
2. Tijd: Is het gewenste (deel)resultaat eind 2025 gerealiseerd?
3. Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend?

Door middel van kleuren hebben we de antwoorden op die vragen aangegeven en vervolgens toegelicht. In de programmaverantwoording van het jaarverslag staan we stil bij de situatie per 31 december 2025. Per programma geven we met behulp van een matrix zoals hieronder weergegeven de eindbalans van de gerealiseerde doelstellingen aan.

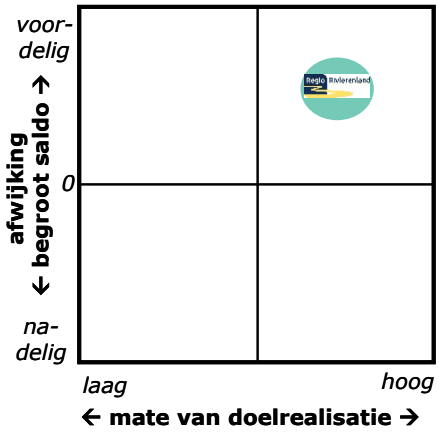

Het bolletje geeft de eindbalans van het desbetreffende programma aan. Des te verder het bolletje naar rechts staat (op de horizontale as), des te hoger is de mate van doelrealisatie (de mate waarin de beleidsinhoudelijke afspraken gerealiseerd zijn). Hoe verder het bolletje in de matrix (op de verticale as) van de 0-lijn afstaat, hoe groter de financiële afwijking ten opzichte van het begrote saldo voor bestemming. Per programma geven we een beknopte toelichting op de gepresenteerde eindbalans. Met betrekking tot de middelen presenteren we in een tabel de afwijkingen van het totale programma ten opzichte van de begroting na wijziging.

Vervolgens geven we een overzicht van het neergezette inhoudelijk resultaat per programmaonderdeel. Daarbij maken we een vergelijking met onze prognose bij de bestuursrapportage 2025. De betekenis van de kleuren bij die prognose was:

Inhoudelijk resultaat bestuursrapportage: Lukt het om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren?

Ja, dit gaat zeker lukken Niet zeker of dit gaat lukken Nee, dit gaat niet lukken

Per programmaonderdeel geven we nu aan of het per 31 december 2025 geheel (groen), grotendeels wel (geel) of grotendeels niet (rood) gelukt is om de in de programmabegroting 2025 opgenomen doelstellingen te realiseren.

Principieel gezien betekent ‘grotendeels gehaald’ een rode score. Aangezien dit geen recht doet aan de bereikte resultaten is door middel van de kleur geel een nuancering aangebracht. De afwijking op tijd komt niet meer terug, aangezien het er om gaat of we de doelstellingen in 2025 hebben gehaald. Vertraging betekent niet gehaald. De inhoudelijke en financiële afwijkingen worden bij ieder programma afzonderlijk toegelicht samen met eventuele wijzigingen in de risico's.

Schematisch overzicht programma-indeling

Begroting/Jaarrekening 2025
Programma 1 Regionale samenwerking
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening
Programma 3 Algemene baten en lasten

Toelichting programma-indeling

In de programma’s wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke en beleidsmatige ondersteuning van de Regio (Programma 1. Regionale samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2. Contractgestuurde dienstverlening).
De kosten van de regionale samenwerking zijn opgenomen in programma 1.
In programma 2 zijn de kosten van de uitvoeringstaken bij Contractgestuurde dienstverlening verantwoord. In programma 3 zijn de overheadkosten verantwoord, die op grond van wettelijk voorschrift niet aan de programma’s mogen worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting alsmede het onderdeel treasury.

De jaarstukken samengevat

Terugblik op 2025 – Inhoudelijk

Met vertrouwen presenteren wij de jaarrekening 2025. Dit jaar laat zien dat Regio Rivierenland niet alleen bestand is tegen financiële en maatschappelijke veranderingen, maar ook gericht vooruitkijkt. We bouwen aan een regio die wendbaar, innovatief en toekomstbestendig is.

In 2025 hebben we stevige stappen gezet in de doorontwikkeling van onze gemeenschappelijke regeling. We zetten de eerste stappen richting een meer gezamenlijke regionale koers. Dat is nog geen realiteit, maar wel een ontwikkeling waar we bewust aan werken. Door prioriteiten scherper te formuleren, keuzes explicieter te maken en onze inzet beter te richten, ontstaat op termijn een regio die meer één geluid laat horen. Dat is essentieel om onze positie te versterken, slagkracht op te bouwen en gerichter te investeren in de opgaven waar regionale samenwerking écht het verschil maakt: de overgang naar een toekomstbestendig energiesysteem, een sterke arbeidsmarkt, ondersteuning van innovatieve ondernemers en een leefomgeving die klimaatbestendig en aantrekkelijk blijft.

Onze regio heeft zich dit jaar zichtbaar en overtuigend gepositioneerd. Door actief samen te werken met het Rijk, de provincie, ondernemers en maatschappelijke partners vergroten we onze invloed en benutten we kansen. Via het Regionaal Stimuleringsfonds zijn vernieuwende initiatieven ondersteund, en binnen de energietransitie werken we met partners aan de ontwikkeling van een robuust en duurzaam energiesysteem.

Ook op het gebied van talentontwikkeling en arbeidsmarkt bereiden we ons voor op de toekomst. Met het Doorstroompunt versterken we de regionale aanpak om jongeren en werkzoekenden naar duurzaam werk te begeleiden. In aanloop naar de nieuwe wet van school naar duurzaam werk intensiveren we de samenwerking met onderwijs, werkgevers en gemeenten, zodat de overgang van leren naar werken beter aansluit op de praktijk.

Binnen het thema Ruimte hebben zijn we gestart keuze voor te bereiden én te maken die bijdragen aan een leefbare, gezonde en toekomstbestendige regio. We werken aan een omgeving die groei mogelijk maakt én voorbereid is op de ruimtelijke opgaven van de komende jaren.

Hoewel we financieel positief afsluiten, blijven we strak sturen. We zetten middelen doelgericht in en halen actief externe financiering binnen, zoals LEADER en mobiliteitsgelden. Met de toekenning van een Regio Deal mogen we wederom een enorm bedrag – € 45 miljoen! – investeren in de regio. Dit alles om de brede welvaart voor onze inwoners te vergroten.

Dankzij de inzet van velen kijken we met vertrouwen vooruit. Samen bouwen we aan een regio die klaar is voor de uitdagingen én de kansen van de toekomst.

Janneke Hakkert
Secretaris/directeur

Hieronder presenteren we per programma de eindbalans over 2025. In de leeswijzer is de opzet ervan toegelicht. In de programmaverantwoording geven we een nadere toelichting op de prestaties die we in 2025 hebben neergezet. Onder elke eindbalans vindt u een paginaverwijzing.

1. Regionale samenwerking	2. Contractgestuurde dienstverlening	3. Algemene baten en lasten
		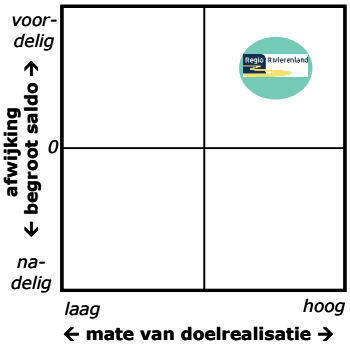
Meer informatie vanaf pagina 10	*Meer informatie vanaf pagina 19*	*Meer informatie vanaf pagina 29*

Terugblik op 2025 – Financieel en organisatorisch

Resultaten en ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

- Het begrotingsjaar 2025 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 149.000.

- Bij Programma 1 Regionale samenwerking hebben wij de taken uitgevoerd binnen de budgettaire kaders van de begroting en een overschot gerealiseerd van € 78.000. Dit resultaat is te verklaren uit een onderbesteding van € 38.000 op de personeelskosten, € 10.000 op de Algemene bestuursondersteuning en € 28.000 op de werkbudgetten. Dit resultaat zal worden uitgekeerd aan de gemeenten.

- Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening heeft het boekjaar 2025 afgesloten met een negatief resultaat van € 10.000 omdat er minder overhead gefinancierd hoefde te worden. In bijlage 1 staan aanvullende tabellen over de realisatie bij de Contractgestuurde Dienstverlening.
  Het Inkoopbureau is in 2025 afgebouwd en heeft een negatief resultaat van € 88.000. Dit is € 2.000 lager ten opzichte van de bestuursrapportage.
  Voor Wmo/Jeugd is het resultaat nihil, waarbij hogere lasten zijn gecompenseerd door hogere baten. Het resultaat wordt uitgekeerd aan de gemeenten.
  Het onderdeel Inburgering heeft per saldo een overschot van € 15.000 inclusief overhead door lagere uitvoeringskosten. Dit resultaat zal worden uitgekeerd aan de gemeenten.
  Bij Versis wordt het vervoer afgerekend op basis van daadwerkelijk gebruik, doordat minder gebruik is gemaakt van het vervoer waren zowel de baten als de lasten lager ten opzichte van de bestuursrapportage.
  Het resultaat bij het Doorstroompunt is positief. Dit is het gevolg van lagere overhead, lagere personeelskosten. Binnen het Regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten zijn minder kosten gemaakt, deze middelen zijn beschikbaar voor besteding in 2026.
  Ook bij Leerplicht is het resultaat positief waarbij hogere opleidingskosten opgevangen zijn door hogere ontvangen personeelsvergoedingen.

- Programma 3 Algemene baten en lasten heeft een resultaat van € 81.000 voordelig. De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. Deze zijn € 69.000 lager dan begroot, door minder kosten voor personeelsbeheer en minder personeelskosten bij bedrijfsvoering. Daarnaast hoefde het budget voor onvoorziene uitgaven niet te worden ingezet, een voordeel bij de lasten van € 10.000. De hogere baten hebben betrekking op de hogere rente inkomsten à € 39.000, lagere inkomsten van derden voor dekking van onze overheadkosten à € 12.000 en lagere onttrekking reserves à € 25.000.

- Na toerekening van de overhead uit programma 3 aan programma 1 en 2 is het uit te keren bedrag aan de gemeenten als volgt verdeeld:
  - Gemeentelijke bijdrage € 134.000
  - Wmo/Jeugd € nihil
  - Inburgering € 15.000

- In de Bestuursrapportage 2025 is een gemeentelijke bijdrage opgenomen van € 2.951.000. Dit bedrag hebben wij gefactureerd aan de gemeenten en is als realisatie in de jaarrekening 2025 verwerkt.

Financiële kerncijfers 2025

Resultaat jaarrekening 2025 *Bedragen x € 1.000*	**Resultaat voor mutaties van reserves**		**Resultaat na mutaties reserves**
	Begroot t/m AB dec	Rekening 2025	Rekening 2025
1. Regionale samenwerking	1.445	1.523	1.523
2. Contractgestuurde dienstverlening	1.350	1.391	1.406
3. Algemene baten en lasten	-2.899	-2.793	-2.779
Totaal van de programma's	**-104**	**121**	**149**
Overige resultaatposten			
Resultaat	**-104**	**121**	**149**

Relatieve afwijking jaarrekening t.o.v. begroting t/m AB december	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
1. Regionale samenwerking	-14,5%	-19,7%	Ja
2. Contractgestuurde dienstverlening	-2,7%	-2,2%	Nee
3. Algemene baten en lasten	-2,2%	3,9%	Ja
Totaal van de programma's	**-5,0%**	**-4,6%**	

De werkelijke lasten zijn in totaal € 1.038.000 lager dan begroot, een budgetonderschrijding bij de lasten met -5,0%. De grootste afwijking is bij programma 1 Regionale Samenwerking gerealiseerd, namelijk € 602.000 lagere uitgaven dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met lagere realisatie van projecten en subsidies dan bij de Bestuursrapportage verwacht was. De totale afwijking bij de baten voor alle programma's samen bedraagt € 814.000 lagere baten met een afwijking van 4,6%. De baten in programma 1 zijn door de lagere uitgaven van projecten en subsidies ook lager gerealiseerd. De baten in programma 2 zijn lager dan begroot. Voornamelijk door lagere (DVO-)opbrengsten bij Versis. De baten in programma 3 zijn hoger dan begroot door hogere rente-inkomsten.
In onderstaand overzicht zijn de bedragen opgenomen, die in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt als mutatie bij de reserves. Voor een meer uitvoerige beschrijving wordt verwezen naar de toelichting op de balansposten bij het onderdeel vaste passiva.

Mutaties reserves in de jaarrekening 2025	
Mutaties reserves bij Programma 1 Regionale samenwerking	-
Mutaties reserves bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening, per saldo een onttrekking i.v.m. de gerealiseerde tekorten	14
Mutaties reserves bij Programma 3 Algemene baten en lasten, per saldo een toevoeging conform bestuursrapportage	47
Mutaties (bestemmings)reserves programma 3 voor dekking van overhead, per saldo een onttrekking	61
Mutaties reserves, per saldo een onttrekking van	**28**

De mutaties van reserves per programma zijn als volgt:

Mutaties reserves in programma 2	
Onttrekking uit de risicoreserve CgD voor de uitvoeringstaken waarbij verliezen zijn gerealiseerd	88
Toevoeging aan de risicoreserve CgD voor de uitvoeringstaken waarbij overschotten zijn gerealiseerd	73
Mutaties reserves, per saldo een onttrekking van	**14**
Mutaties reserves in programma 3	
Inzet reserve Herhuisvesting	11
Inzet reserve Desintegratiekosten ontvlechtingen (ICT-ontvlechting en vernieuwing ICT-infrastructuur)	50
Toevoeging risicoreserve CgD	47
Mutaties reserves, per saldo een onttrekking van	**14**

De jaarrekening op pagina 48 en verder biedt uitgebreide financiële informatie en toelichtingen.

Besluitvorming over de jaarstukken

Januari-maart 2026 Ambtelijke voorbereiding

30 maart 2026 Behandeling concept jaarstukken door Dagelijks Bestuur

8 juli 2026 Vaststelling jaarstukken door Algemeen Bestuur

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 149.000 voordelig.

Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland is bevoegd een besluit te nemen over de bestemming van het rekeningoverschot, na consultatie van de gemeenten via de zienswijzen. Het overschot is in de balans opgenomen onder het eigen vermogen als 'Nog te bestemmen resultaat'.

Voorstel met betrekking tot de vaststelling en resultaatbestemming

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,
gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling van de jaarstukken 2025,

BESLUIT:

1. De programmarekening 2025 vast te stellen conform voorliggend ontwerp.
2. Het gerealiseerde positieve rekeningresultaat ter grootte van € 149.000 uit te keren aan de gemeenten.

Ten aanzien van de inzet van bestemmingsreserves in de jaarrekening 2025 van Regio Rivierenland is op de vorige pagina een samenvattende toelichting opgenomen.
Met het vaststellen van de jaarrekening 2025 worden de mutaties van de reserves geformaliseerd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 juli 2026.

De secretaris,	De voorzitter,
mr. J.W.A. Hakkert	Drs. S. Stoop

Totaaloverzicht resultaten 2025

Eindbalans gerealiseerde doelstellingen 2025

Beknopte toelichting

Er zijn voor programma 1. Regionale samenwerking op gebied van samenwerkingsvraagstukken meerdere inspanningen en successen in 2025 te benoemen. Zo zijn we vanuit het *Regionale Economisch Ambitiedocument* formeel aangesloten bij de alliantie Food NL, een samenwerking van vier voedselregio's, en hebben we vanuit daar actief gelobbyd in Europa. Het regionaal Programma werkterreinen (RPW) 2026-2031 is vastgesteld. Ook is er een koersdocument Recreatie en Toerisme door de gemeenten gezamenlijk opgesteld.

Door succesvolle samenwerking en lobby in 2025 is er een regio-overstijgende A2-programmaorganisatie gerealiseerd gericht op uitvoer van projecten (totaal pakket €108 miljoen) die ook onze regio ten goede komt. Voor de verdere A15-lobby is een knelpuntenanalyse inclusief handelingsperspectief opgesteld.

In 2025 is de voortgangsrapportage *RES Rivierenland* ingediend bij het nationaal programma RES en is er verder samengewerkt aan het realiseren van collectieve warmtevoorzieningen. Zo is er een regionale expertpool Warmte in oprichting.
De regionale opgave en samenwerking rond *Ruimte* is structureel belegd bij Regio Rivierenland.
De Woondeal Rivierenland is verder geactualiseerd. Ten behoeve van de realisatie is er onder meer een regionaal afsprakenkader 'Ouderenhuisvesting' vastgesteld door de colleges.

De aanvraag Regio Deal FruitDelta Rivierenland is in januari 2025 door het Rijk gehonoreerd voor 22,5 miljoen! In 2025 is met vereende krachten in de dealmakersfase gewerkt aan een samenwerkingsconvenant en een uitvoerbaar regionaal groot(s) programma voor de periode 2025-2029.

Dit alles is ondersteund door een intense inzet op *Public affairs en Lobby.* Denk hierbij aan bijwonen commissiedebatten, werkbezoeken voor kamer- en statenleden en weer een regioreis naar Den Haag.

Zie voor een uitgebreidere toelichting op alle resultaten activiteiten van alle programma's en ambitieversnellers het hoofdstuk 'Successen in beeld'.

Toelichting op successen en afwijkingen vindt u op de komende pagina's.

Programma 1 *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	2.442	4.162	3.560	-602	V
Baten	1.120	2.655	2.132	-523	N
Subtotaal	**-1.322**	**-1.507**	**-1.428**	**78**	**V**
Gemeentelijke bijdrage	2.951	2.951	2.951	-	
Saldo van baten en lasten	**1.630**	**1.445**	**1.523**	**78**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**1.630**	**1.445**	**1.523**	**78**	**V**

Toelichting programma 1:
Programma 1 Regionale samenwerking sluit het boekjaar 2025 met een positief resultaat van € 78.000 af. In deze paragraaf worden afwijkingen boven de € 10.000 inhoudelijk toegelicht.

Voor 2025 zijn zowel de lasten (€ 602.000) als de baten (€ 523.000) lager uitgevallen. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere inzet middelen en/of subsidies voor RIF & RSF, Wonen, het Mobiliteitsfonds en Mobiliteit, RES en NPLW en LEADER (in totaal € 533.00 aan lagere lasten en baten).

De lagere lasten zijn verder te verklaren door lagere kosten voor Public Affairs en Lobby (€ 10.000), personeelskosten en inhuur (€ 38.000) en lagere besteding werkbudgetten van RSF, REA , Wonen en Ruimte (€ 28.000). Overige afwijking betreft € 7.000 hogere lasten.
Aan de batenkant is er verder een beperkte hogere baten (€ 10.000 euro) te benoemen, voornamelijk ontstaan door eerdere aanvang Regio Deal subsidie.

Er is een lagere overheadtoerekening van € 7.000.

Programma 1 kent voor 2025 een positief/overschot resultaat op de gemeentelijke bijdrage van € 85.000. Dit resultaat is te verklaren uit een onderbesteding van € 51.000 op de personeelskosten, € 28.000 een lagere inzet van verschillende werkbudgetten en lagere overhead van € 7.000. Dit positieve resultaat/overschot wordt aan de gemeenten uitgekeerd.

Een gedetailleerde financiële verschillenanalyse per programma, inclusief de impact van de afwijkingen op de gemeentelijke bijdrage, vindt u bij het onderdeel 'Overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop' vanaf pagina 48.

Realisatie per programma onderdeel						
		Inhoudelijk resultaat		Middelen x € 1.000		Gewijzigde risico's
		Prognose Berap	Realisatie	Lasten	Baten	
1.	Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland					-
2.	Informatieuitwisseling en kennisdeling op de regiomiddagen					-
3.	Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken					-
4.	Monitoren van de uitvoering van het Regionaal Ambitiedocument 2022-2025					-
5.	Genereren van geldstromen en subsidies					-
Totaal				**3.560**	**5.083**	

Toelichting bij de tabel
De baten en lasten worden in de financiële administratie niet afzonderlijk geregistreerd op basis van de opsomming in bovenstaande tabel. De financiële administratie is op andere wijze ingericht. Daarom is alleen een totaalbedrag vermeld van de baten en lasten.

Het resultaat van programma 1 is als volgt opgebouwd.

Opbouw resultaat Programma 1 *Bedragen x € 1.000*	
Gerealiseerde baten	5.083
Programmalasten (exclusief overhead)	3.560
Onttrekkingen reserves	-
Stortingen reserves	-
Resultaat	**1.523**

Het programma sluit met een overschot, omdat overeenkomstig BBV-voorschrift de overheadkosten centraal verantwoord worden bij programma 3 Algemene baten en lasten.
De aan de uitvoering van Programma 1 Regionale samenwerking toe te rekenen overhead komt in werkelijk uit op € 1.556.000 (begroot: € 1.563.000).

Successen in beeld

Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025

Alle acht gemeenteraden in Regio Rivierenland hebben in 2021 het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025 vastgesteld. De vaststelling is op 12 januari 2022 door het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland bekrachtigd. Met de uitvoering van dit ambitiedocument wordt in de jaren 2022-2025 gericht samengewerkt aan het creëren van een optimale balans tussen economische groei en de brede welvaart in de Regio Rivierenland. In 2025 zijn de voorbereidingen getroffen om eind 2026 een hernieuwd regionaal Economisch Ambitiedocument te kunnen aanbieden aan de raden. Zo is er een onderzoek verricht naar de huidige economische staat van de regio en is de evaluatie van het regionaal StimuleringsFonds 2022-2025 voorbereid.
Ook zijn er specifiek voor de drie eerder vastgestelde economische speerpunten – agribusiness, logistiek & vestigingsklimaat bedrijven en recreatie & toerisme- enkele inspanningen en successen te benoemen.

Agribusiness

In 2025 is samen met betrokken partijen verdere uitvoering gegeven aan VNG- subsidie om een regionaal Kennisschakelpunt Bodem in te richten. Regio Rivierenland is penvoerder van deze subsidie.
Per 1 januari 2025 is FruitDelta Rivierenland officieel aangesloten bij de alliantie Food NL. Food NL is een samenwerking van vier regio's - AgriFood Capital, FruitDelta Rivierenland, Greenport Venlo/Crossroads Limburg en Regio Foodvalley- op het gebied van voedselgerelateerde onderwerpen. Door krachten te bundelen, kunnen de regio's beter opkomen voor regionale en economische belangen. Zo biedt FOOD NL meer kansen om in aanmerking te komen voor Europese subsidiefondsen. Samen met de andere FoodNl regio's is de Grune Woche lobbytechnisch voorbereid en bezocht.

Logistiek & Vestigingsklimaat bedrijven

In 2025 is het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). 2026 -2031 vastgesteld door de gemeenteraden van de acht regiogemeenten en de provincie Gelderland. Verder is meegewerkt aan en meegedacht over de aanvraag en de inrichting van het regionale subprogramma 'Toekomstige bedrijventerreinen' vallend onder spoor 2 'Toekomstbestendig ondernemen' van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland. Van dit subprogramma is VNO-NCW de beoogd penvoerder en kan een enorme boost geven aan de toekomstbestendigheid van de bedrijventerreinen in onze regio.

Recreatie & Toerisme

In 2025 is verder gewerkt aan verwezenlijking van de ambitie voor recreatie & toerisme in Rivierenland door gericht te werken aan de vijf regionale opgaven. Er is gewerkt om de ontwikkeling van recreatieve routes een plek te geven binnen het programma 'Toekomstbestendig leven' van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland. Via het realiseren van een regionaal groenblauw raamwerk (opgave Ruimte) Verder hebben de gemeenten gezamenlijk aan een regionaal koersdocument voor Recreatie en Toerisme gewerkt. Dit document wordt in 2026 als een van de bouwstenen voor het hernieuwde Regionaal Economisch Ambitiedocument aangeboden aan het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland.

Het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) als ambitieversneller

Het Regionaal StimuleringsFonds (RSF) draagt bij aan realisering van de regionaal economische ambities en de brede welvaart. Het fonds vormt daarmee een ambitieversneller, een financieringsinstrument voor het Regionaal Economisch Ambitiedocument.

Het hebben van RSF als publiek fonds van 8 gemeenten is noodzakelijk om deuren te openen naar grotere fondsen en subsidies voor de regio. Zo is het RSF al meerdere malen als cofinanciering ingezet, bijvoorbeeld bij de Regio Deal en het subsidieprogramma LEADER om zo geld met geld te maken en bij te dragen aan brede welvaart.

Leden van de triple-helix Economic Board FruitDelta adviseren elke ronde het Algemeen Bestuur over ingediende RSF-projecten. In 2025 zijn er 23 projectaanvragen (10 haalbaarheidsonderzoeken en 13 uitvoeringsprojecten) ingediend. Daarvan zijn er 16 toegekend (7 haalbaarheidsonderzoeken en 9 uitvoeringsprojecten).
Ook in 2025 zijn er 3 inloopavonden op verschillende plekken in de regio georganiseerd. Zowel de initiatiefnemers als de Economic Board-leden hebben deze avonden als waardevol beschouwd.

LEADER als ambitieversneller

Vanuit de opgaven benoemd in het Regionaal Ambitiedocument is in 2023 het proces opgestart om LEADERregio te worden en dit is sinds 2024 gelukt!

LEADER is een Europees programma voor plattelands- ontwikkeling 'van onderaf', ofwel vóór en dóór inwoners. Het is een unieke werkwijze waarbij publiek-private samenwerking centraal staat en die al ruim 30 jaar wordt gebruikt in de gehele Europese Unie. Kern van de LEADER-aanpak is dat elk gebied zelf een lokale ontwikkelingsstrategie (LOS) opstelt, uitgaande van de specifieke uitdagingen van dat gebied. Initiatieven die in aanmerking komen voor ondersteuning vanuit LEADER, zijn vernieuwende initiatieven van bewoners, ondernemers en organisaties die meerwaarde hebben voor het gebied en die bijdragen aan de thema's en doelen van de LOS.

In 2025 is er via diverse kanalen gecommuniceerd over LEADER. 30 initiatieven meldden zich, waarna diverse ideeën zich aan de LAG (Lokale Actie Groep) hebben gepresenteerd. 15 werden als kansrijk voor een bijdrage beoordeeld en negen initiatiefnemers dienden vervolgens een formele subsidieaanvraag in. Door vertraging bij Stimulus (die de subsidieaanvragen afhandelt in opdracht van provincie Gelderland) zijn in 2025 slechts drie beschikkingen afgegeven, de rest wordt in 2026 verwacht. Ongeveer 52 % van het beschikbare budget is inmiddels toegekend; €575.000 blijft beschikbaar voor nieuwe initiatieven in 2026-2027.

Mobiliteit

Mobiliteit is en blijft randvoorwaardelijk voor de verschillende opgaven van de regio, en er dient bovenregionaal samengewerkt te worden om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de regio te borgen en te vergroten.

In 2025 is verder gewerkt aan het realiseren van de doelen van het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023–2026. Zo is er meegewerkt aan een nieuwe concessie Provincie Gelderland, het Toekomstbeeld openbaar vervoer, de actualisatie van het verkeersmodel en is de uitvoeringskracht in het programma (o.a. ondersteuning mobiliteitsdata en een logistieke makelaarsfunctie).
Ook is er door succesvolle samenwerking en lobby in 2025 een regio-overstijgende A2-programmaorganisatie gerealiseerd gericht op uitvoer van projecten (totaal pakket €108 miljoen) die ook onze regio ten goede komen. Ook is er via de subsidie Slim & Schoon (S&S) weer uitvoering gegeven aan de werkgevers- en bedrijvenaanpak om de mobiliteit en vooral het mobiliteitsgedrag in Rivierenland slimmer en schoner te krijgen. Voor 2026-2027 is de subsidieaanvraag (S&S) weer voorbereid, aangevraagd en gehonoreerd. Ruim 6 ton is er voor onze regio beschikbaar gesteld.
De lobby rond de A15 is inhoudelijk en strategisch gepositioneerd. Met het opleveren van de A15-knelpuntenanalyse en het bijbehorende handelingsperspectief is een stevige lobbybasis gelegd voor vervolgstappen richting provincie Gelderland en het Rijk ter verbetering van de doorstroming van deze snelweg èn de leefbaarheid van omgeving.

Public affairs & Lobby

Wij vinden het belangrijk, mede met het oog op onze regionale opgaven, dat wij zichtbaar(der) zijn bij de provincie Gelderland, in Den Haag (bij departementen en bij de Tweede Kamer) en in Brussel, onze netwerken versterken en uitbreiden én activiteiten ontplooien om beleids- en besluitvormingsprocessen te beïnvloeden.
Wij gaven in 2025 actief uitvoering aan het eind 2023 door het Algemeen Bestuur vastgestelde 'Public Affairs- en Lobbybeleidsplan FruitDelta Rivierenland'. De conclusie is gerechtvaardigd dat wij vorig jaar nog zichtbaarder zijn geworden en onze regio in het algemeen en onze regionale opgaven in het bijzonder onder de aandacht hebben kunnen brengen.

Een greep uit onze activiteiten in 2025:
…in en met Den Haag

- Wij waren aanwezig bij verschillende commissiedebatten, zoals over het spoor, over de gewasbeschermingsmiddelen en regio's en grensoverschrijdende samenwerking.
- Wij organiseerden werkbezoeken voor Tweede Kamerleden en vertegenwoordigers van een aantal departementen.
- Wij organiseerden – voor de tweede keer – een bestuurlijke regioreis naar Den Haag en spraken er met vertegenwoordigers van de gemeente Den Haag, BZK/VRO, Raad van State en Planbureau voor de Leefomgeving.

…in en met Arnhem

- Wij organiseerden werkbezoeken voor Provinciale Staten van Gelderland (als geheel) en voor Statenfracties in het bijzonder

(CDA) en voor de groep van regiomanagers van de Provincie Gelderland.

…in en met Brussel

- Wij bezochten, samen met AgriFood Capital, Greenport Venlo en Regio Foodvalley, de Grüne Woche in Berlijn (januari) en de European Week of Regions and Cities (in oktober).
- Wij verkenden, samen met onze pacten, de mogelijkheden om gebruik te maken van de Interreggelden.
- Wij organiseerden samen met de Nederlandse Fruittelers Organisatie een reis met 40 jonge fruittelers naar Brussel.

…en overige activiteiten

- zoals de jaarlijkse Nationale Kersenparty (hét netwerkevent van FruitDelta Rivierenland voor bestuurders en ondernemers), ditmaal in en om rond de FruitTechCampus in West Betuwe) en het Fruitcorso in Tiel.

Wij informeerden bestuurders en andere betrokkenen bij de regio maandelijks over de Public Affairs- en Lobbyactiviteiten door middel van een Nieuwsflits.

Regio Deal FruitDelta Rivierenland als ambitieversneller

De Regio Deal is een samenwerking tussen Rijk en Regio om de kracht van de regio te versterken. Grote maatschappelijke opgaven vragen om een regionale aanpak. Het vorige kabinet heeft daarom in totaal bijna 1 miljard in de Regio Deals geïnvesteerd.

Door het succes van de 3e tranche en vanwege de ontwikkelingen rondom de Gebiedsagenda, is besloten om in 2024 een aanvraag te doen voor de 6e tranche van de Regio Deal (2025-2029). Deze aanvraag is dan ook samen met partners opgesteld en **op 31 januari van 2025 heeft het kabinet onze aanvraag gehonoreerd: het rijk wil € 22,5 miljoen bijdragen aan het versterken van de brede welvaart in onze regio!**
De rest van 2025 is samen met regionale partners, provincie Gelderland en het rijk gewerkt aan het komen tot een convenant en een groot(s) uitvoerbaard regionaal programma (de zogenaamde dealmakersfase). Dat is gelukt. Vanaf ongeveer februari maart 2026 gaan de regionale programma's echt van start!

Regionale Energiestrategie: naar een regionaal energiesysteem

De klimaatafspraken die meerdere landen in Parijs hebben afgesproken, zijn in Nederland uitgewerkt in een Klimaatakkoord. Onderdeel van het Klimaatakkoord is het opstellen van een regionale energiestrategie in 30 regio's, waaronder FruitDelta Rivierenland. Op 1 juli 2021 heeft de stuurgroep RES FruitDelta Rivierenland, na vaststelling in gemeenteraden, AB Waterschap Rivierenland en PS van Gelderland, de RES 1.0 FruitDelta Rivierenland aangeboden bij het Nationaal Programma RES (NPRES).

Hierin is vastgelegd dat in 2030 in Rivierenland 1,2 TWh duurzame energie wordt opgewekt met wind en zon (grote daken en zonnevelden). Iedere twee jaar wordt een voortgangsrapportage opgesteld en in 2025

	was het zover. Op 1 juli 2025 is er een RES voortgangsrapportage ingediend bij NPRES. Sinds de indiening van het Rivierenlandse RESbod werken gemeenten en initiatiefnemers samen aan de realisatie van dit bod. Zo is er afgelopen jaar, met een regionale kick-off op 2 juli j.l. gestart met het traject 'netbewuste nieuwbouw'. Ook op het gebied van warmte is er een grote behoefte om met elkaar samen te werken aan collectieve warmteoplossingen. Deze zijn vaak ingewikkelder dan individuele oplossingen, zoals de warmtepomp, die vanwege het elektriciteitsgebruik weer extra druk geeft op de netcongestie. Uitgangspunt binnen de warmtesamenwerking is daarom 'collectief waar het kan en individueel waar het moet' (bijvoorbeeld in buitengebieden). In 2025 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het advies van de stuurgroep RES, om een regionale expertpool Warmte te starten om de collectieve kennis regionaal te versterken en te behouden. Ook qua communicatie is er een intensieve en constructieve samenwerking tussen gemeenten, regio en andere partners. Netcapaciteit is in toenemende mate een belemmerende factor voor allerlei ontwikkelingen. Niet alleen bij de opwek van elektriciteit van wind en zon, maar ook bij de omschakeling van aardgas naar andere warmtevoorzieningen en bij nieuwe plannen voor wonen en werken. Het gesprek op de verschillende REStafels (landelijk, provinciaal, regionaal) wordt daarom steeds breder gevoerd: hoe ziet het energiesysteem van de toekomst eruit? Zo ook in de Stuurgroep RES en de Energyboard Gelderland waar provincie, regio's en netbeheerders nauw met elkaar samenwerken. In 2025 is in de Regio Deal het subprogramma 'Energie voor en door de Regio' verder uitgewerkt.

	Ruimte Eind 2023 hebben de raden kennisgenomen van het Regioarrangement FruitDelta Rivierenland. Dit arrangement zette de agenda voor de regionale ruimtelijke opgaven: van klimaatadaptatie en energietransitie tot woningbouw en vitaal landelijk gebied. De keuzes die we de komende tijd moeten gaan maken, bepalen voor decennia hoe de regio eruitziet. Ook zijn de opgaven te groot om als individuele gemeente op te pakken. Daarom hebben in 2025 de gemeenteraden van alle acht regiogemeenten besloten om de regionale samenwerking op Ruimte vanaf 2026 structureel bij Regio Rivierenland te beleggen en te starten met het proces om te komen tot een ruimtelijk ontwikkelperspectief. Welke opgaven pakken we als eerste aan? En hoe verhouden lokale gebiedsontwikkelingen zich tot elkaar en tot het geheel van de regio?, zijn vragen die samen richting een ruimtelijk ontwikkelperspectief beantwoord moeten worden. Verder is er in 2025 gewerkt om de visie 'Groenblauw Raamwerk Rivierenland' samen uitvoering te geven. Zo is er een gebiedsregisseur GroenBlauw Raamwerk geworven en een aanvraag voor de Regio Deal voor deze opgave ingediend. Ook is er in 2025 in samenwerking met de klimaatwerkregio's Klimaat Adaptief Rivierenland (KAR) Rijk van Maas en Waal en de Groene Metropoolregio een signaleringskaart Water en Bodem Sturend in voorbereiding. Deze kaart moet gemeenten helpen om in een vroeg stadium rekening te houden met water- en bodemkwaliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen. Oplevering volgt in 2026.

	Wonen In 2025 heeft er een uitvoeringsactualisatie van de WoonDeal Rivierenland plaatsgevonden. Ook is het regionaal afsprakenkader 'Ouderenhuisvesting' vastgesteld door de colleges. Elke regio dient een versnellingstafel in te stellen. Een versnellingstafel met private en publieke partijen rondom woningbouw voedt de realisatie van de Woondeal door onder meer knelpunten in kaart te brengen. In 2025 is een voorzitter en secretaris aangesteld. Verder zijn er het afgelopen jaar masterclasses 'Huisvesting aandachtsgroepen' georganiseerd. Voor deze sessies zijn zowel bestuurders en ambtenaren Wonen als bestuurders en ambtenaren Sociaal Domein van de acht regiogemeenten uitgenodigd. Verder hebben de samenwerkende woningscorporaties de handen ineengeslagen voor het subprogramma(aanvraag) 'Toekomstigbestendig bouwen' Dit subprogramma valt onder programma 1 'Toekomstbestendig Wonen' van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland 2025-2029. Tot slot is de geactualiseerde Woonmonitor gepubliceerd.

	Van werkwijze (gebiedsagenda) naar Regionale strategische agenda Eerder kwam de werkwijze om alle bovenstaande complexe en samenhangende opgaven, programma's en projecten samen in de Gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland. Dat doen wij in samenwerking met ondernemers, organisaties, onderwijs/onderzoek, ondernemende inwoners en overheden (de 5 o's). Maar wat is de inhoudelijke stip op de horizon? Welke regio kunnen en willen we zijn in 20250? Die vraag hebben we nog niet beantwoord en gaan we de komende jaren beantwoorden. In 2025 is de 2-jarige pilot 'Strategische Board' (de voormalige Begeleidingsgroep FruitDelta Gebiedsagenda, bestaande uit bestuurders van deze 5 o's) gestart. De Strategische Board heeft een adviserende rol richting het Algemeen Bestuur over de uitvoering en de voortgang van de Regio Deal. Vanuit dezelfde deal wordt het traject gestart om samen te komen tot een regionaal ontwikkelperspectief (= stip op de horzion na 2050). Het ruimtelijk ontwikkelperspectief is een van de bouwstenen van het regionaal ontwikkelperspectief (Zie toelichting 'Succes in Beeld, Ruimte, blz.17). Het ontwikkelperspectief biedt vervolgens handvatten voor een meerjarige regionale strategische agenda 2050 en de onderliggende regionale programma's Economie, Mobiliteit, Regionale Energietransitie, Ruimte en Wonen (kortdurend, gemiddeld 5 jaar).

Achtergronden bij dit programma

Producten
Tot dit programma behoren de volgende producten:
- Algemene bestuursondersteuning
- Speerpunten (speerpuntberaden & beleidsondersteuning) en projecten, waaronder begrepen de Regio Deal projecten en het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)

Meer informatie is te vinden op onze websites www.regiorivierenland.nl en www.fruitdeltarivierenland.nl

Totaaloverzicht resultaten 2025

Eindbalans gerealiseerde doelstellingen 2025

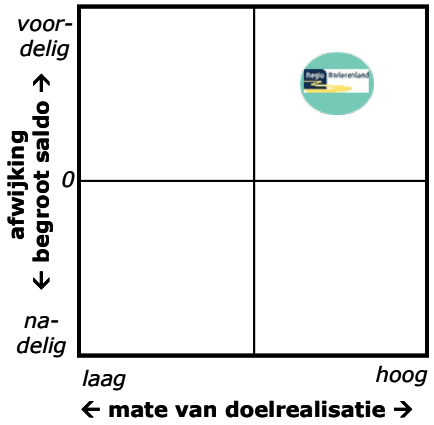

Beknopte toelichting
Gestelde doelen zijn voor het overgrote deel behaald. Tevens is voor het overgrote deel gewerkt binnen de bestaande budgetten en heeft geen overschrijding plaatsgevonden. Daar waar overschrijding of onderschrijding heeft plaatsgevonden geldt dat hiervoor een oorzaak te duiden is.

Toelichting op successen en afwijkingen vindt u op de komende pagina's.

Programma 2 *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	13.133	13.161	12.803	-358	V
Baten	14.757	14.512	14.194	-317	N
Subtotaal	**1.625**	**1.350**	**1.391**	**41**	**V**
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-	
Saldo van baten en lasten	**1.625**	**1.350**	**1.391**	**41**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	85	88	2	V
Stortingen reserves	-	21	73	53	N
Gerealiseerd resultaat	**1.625**	**1.415**	**1.406**	**-10**	**N**

Toelichting programma 2:
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening heeft het boekjaar 2025 afgesloten met een negatief resultaat van € 10.000 in verband met de lagere overhead uit programma 3. In deze paragraaf wordt het resultaat per onderdeel weergegeven en worden afwijkingen boven de € 10.000 inhoudelijk toegelicht.

Programma 2: Doorstroompunt *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	989	1.298	1.253	-45	V
Baten	1.220	1.519	1.470	-49	N
Saldo van baten en lasten	**231**	**220**	**216**	**-4**	**N**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**231**	**220**	**216**	**-4**	**N**

Doorstroompunt: ten opzichte van de bestuursrapportage komen de lasten in 2025 € 45.000 lager uit. Dat komt hoofdzakelijk door minder inzet op de vsv-projecten dan verwacht vanwege de wetswijziging en overgang naar het nieuwe Regionaal programma. Een aantal projecten en de inzet hierop zijn daardoor in 2025 vroegtijdig gewijzigd. Vanuit de eenmalige middelen wordt de voorbereiding en verdere uitwerking van de wetswijziging in 2026 vervolgd. De baten zijn in 2025 € 49.000 lager dan voorzien. Met name door de lagere bijdrage aan de vsv-projecten en doordat een deel van de voorbereiding en uitwerking wetswijziging in 2026 wordt uitgevoerd. De overhead voor dit onderdeel is € 4.000 lager dan begroot.

Programma 2: Leerplicht *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	869	823	827	4	N
Baten	1.186	1.130	1.139	10	V
Saldo van baten en lasten	**317**	**306**	**312**	**6**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	21	32	11	N
Gerealiseerd resultaat	**317**	**286**	**281**	**-5**	**N**

Leerplicht: de lasten in 2025 komen ten opzichte van de bestuursrapportage € 4.000 hoger uit dan voorzien. Doorontwikkeling van het team brachten extra kosten met zich mee. De baten zijn in 2025 € 10.000 hoger dan voorzien. Dit is vanwege een bijstelling van de verlofvoorziening en compensatie vanuit het UWV voor een uitbetaalde transitievergoeding. De overhead voor dit onderdeel is € 5.000 lager dan begroot. Het resultaat van Leerplicht is positief, een bedrag van € 32.000 wordt toegevoegd aan de reserve Contractgestuurde dienstverlening. Dit is € 11.000 meer dan in de bestuursrapportage was opgenomen.

Programma 2: Sociale Recherche *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	418	399	394	-5	V
Baten	556	533	534	1	V
Saldo van baten en lasten	**138**	**134**	**140**	**6**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	9	9	N
Gerealiseerd resultaat	**138**	**134**	**132**	**-2**	**N**

Sociale Recherche: De lasten zijn € 5.000 lager dan begroot. De baten zijn € 1.000 hoger dan begroot. De overhead voor dit onderdeel is € 2.000 lager dan begroot. Per saldo is er een voordelig resultaat van € 9.000. Dit is toegevoegd aan de reserve Contractgestuurde Dienstverlening.

Programma 2: Inkoopbureau *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	516	386	362	-24	V
Baten	664	376	349	-28	N
Saldo van baten en lasten	**148**	**-10**	**-13**	**-3**	**N**
Onttrekkingen reserves	-	85	88	2	V
Stortingen reserves	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**148**	**76**	**74**	**-1**	**N**

Inkoopbureau: De lasten zijn € 24.000 lager dan begroot en de baten zijn € 28.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat vanuit de externe inhuur minder uren nodig waren voor de begeleiding van de inkooptrajecten die nog moesten worden afgerond. Omdat deze inzeturen 1-op-1 worden doorbelast resultaat dit dus zowel in lagere lasten als lagere baten. De overhead voor dit onderdeel is € 1.000 lager dan begroot. De onttrekking aan de reserve is € 2.000 hoger dan bij de bestuursrapportage verwacht, maar valt aanzienlijk lager uit dan we aan het begin van 2025 hadden verwacht doordat we het betrokken personeel naar ander werk hebben begeleid.

Programma 2: Versis *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	8.474	8.034	7.779	-256	V
Baten	8.536	8.101	7.877	-224	N
Saldo van baten en lasten	**61**	**67**	**99**	**32**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	33	33	N
Gerealiseerd resultaat	**61**	**67**	**66**	**-1**	**N**

Versis: Het vervoer wordt afgerekend op basis van daadwerkelijk gebruik en 1-op-1 doorbelast aan de gemeenten. Doordat er minder gebruik is gemaakt van het vervoer waren zowel de baten als de lasten hoger ten opzichte van de bestuursrapportage. Dit resulteert in zowel hogere baten als lagere lasten van € 224.000. Het verschil in de afwijking tussen de baten en lasten wordt verder hoofdzakelijk veroorzaakt door de bonusmalusregeling voor de uitvoerende partijen wat uiteindelijk resulteert in een storting van € 33.000 in de reserve Contractgestuurde Dienstverlening.

Programma 2: WMO/Jeugd *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	1.183	1.272	1.286	13	N
Baten	1.559	1.567	1.575	9	V
Saldo van baten en lasten	**376**	**294**	**290**	**-4**	**N**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**376**	**294**	**290**	**-4**	**N**

Wmo-Jeugd: De lasten zijn € 13.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat we namens de gemeenten een extra rechtmatigheidsonderzoek laten uitvoeren waarvan de kosten dit jaar € 7.000 bedroegen. Daarnaast zijn de uitgaven vanuit het uitvoeringsbudget € 6.000 hoger dan bij de bestuursrapportage was verwacht. De baten zijn € 9.000 hoger dan begroot. De overhead voor dit onderdeel is € 5.000 lager dan begroot. Per saldo is er een voordelig resultaat van € 342. Dit wordt aan de gemeenten uitgekeerd.

Programma 2: Inburgering *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	683	947	903	-45	V
Baten	1.037	1.286	1.250	-36	N
Saldo van baten en lasten	**353**	**339**	**347**	**8**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	
Stortingen reserves	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**353**	**339**	**347**	**8**	**V**

Bij Inburgering zijn de baten € 36.000 lager en de lasten € 45.000 lager. Er zijn dit jaar minder bijeenkomsten georganiseerd voor inburgering, omdat Divosa deze heeft georganiseerd. Daarnaast zijn de kosten voor automatisering lager uitgevallen. De inzet van de tolkendienst heeft voor € 12.000 lagere baten en lasten gezorgd, omdat er minder frequent een tolk nodig was tijdens de uitvoering dan eerder geraamd en omdat de tarieven lager zijn door een nieuwe overeenkomst met een andere aanbieder. Tot slot heeft er een afboeking plaatsgevonden voortkomend uit een stelpost van een eerdere versie van de DVO inburgering (ondertussengroep). De overhead voor dit onderdeel is € 6.000 lager dan begroot. Dit resulteert per saldo tot een overschot van € 15.000 dat wordt uitgekeerd aan de gemeenten.

Een gedetailleerde financiële verschillenanalyse per programma vindt u bij het onderdeel ‘Overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop’ vanaf pagina 48.
Aanvullende tabellen met de uitgaven per gemeenten staan in bijlage 1, vanaf pagina 72.

Realisatie per programma onderdeel						
		Inhoudelijk resultaat		Middelen x € 1.000		Gewijzigde risico's
		Prognose Berap	Realisatie	Lasten	Baten	
1.	Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugplaatsing van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar t/m 22 jaar.					-
2.	Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van Doorstroompunt					-
3.	Uitvoering van (een gedeelte van) de leerplichtfunctie voor de deelnemende regiogemeenten					-
4.	Preventieve en repressieve werkzaamheden sociale zaken voor de regiogemeenten (Sociale Recherche)					-
5.	Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten					-
6.	Participeren en waar mogelijk initiëren van acties op het gebied van samenwerking en shared services en het initiëren van projecten					-
7.	Coördineren en beheren van de uitvoering van Versis					-
8.	Ondersteuning van 6 gemeenten op het gebied van WMO/Jeugd					-
9.	Uitvoer (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.					
Totaal				**12.803**	**14.194**	

Toelichting bij de tabel

De baten en lasten worden in de financiële administratie niet afzonderlijk geregistreerd op basis van de opsomming in bovenstaande tabel. De financiële administratie is op andere wijze ingericht. Daarom is alleen een totaalbedrag vermeld van de baten en lasten.

Het resultaat van programma 2 is als volgt opgebouwd

Opbouw resultaat Programma 2 *Bedragen x € 1.000*	
Gerealiseerde baten	14.194
Programmalasten (exclusief overhead)	12.803
Onttrekkingen reserves	88
Stortingen reserves	73
Resultaat	**1.406**

Het programma sluit met een overschot, omdat overeenkomstig BBV-voorschrift de overheadkosten centraal verantwoord worden bij programma 3 Algemene baten en lasten. De aan de uitvoering van programma 2 Contractgestuurde dienstverlenging toe te rekenen overhead komt in werkelijk uit op € 1.391.000 (begroot: € 1.415.000).

Successen in beeld

Leerplicht en Doorstroompunt

In 2025 hebben alle deelnemende gemeenten de formatie Leerplicht uitgebreid naar de Ingrado-norm. Hiermee zetten we uniform en stevig in op preventie en de intensieve samenwerking in gemeente en regio. Het team is uitgebreid en daarmee is de basis op orde. In 2025 is gestart met de doorontwikkeling: inzetten vanuit de ontwikkeling van de jongeren. Daarbij zijn we gestart met het opstellen van een uitvoeringskader en positionering binnen de regio. Lokaal actief, zichtbaar en met korte communicatielijnen. Daarnaast regionaal verbonden, met schaalvoordelen en een uniforme werkwijze.

Het proces met betrekking tot het opstellen van een nieuw Regionaal programma Van School naar Duurzaam Werk 2026-2029 is afgerond eind 2025. Samen met de ketenpartners hebben we actielijnen en maatregelen opgesteld aansluitend bij de jongeren en uitdagingen in de regio en aanvullend op alle reguliere inzetten. In december 2025 hebben de bestuurders van de Doorstroompuntregio en de Arbeidsmarktregio het programma geaccordeerd en is dit gereed om in te dienen bij de ministeries. Ook het bijbehorende samenwerkingsconvenant is opgesteld en gereed om in januari 2026 te ondertekenen.

Bij het cluster Doorstroompunt stond 2025 in het teken van de wetswijziging Van School naar Duurzaam Werk waar het nieuwe Regionaal programma een onderdeel van is. Beeld krijgen bij de nieuwe doelgroep tot 27 jaar, de vragen en mogelijkheden voor deze doelgroep en de samenwerking met ketenpartners zijn vertaald naar een beleidsdocument. Ook is er aandacht besteed aan de positionering binnen de regio en doorontwikkeling van het team. Communicatiemiddelen zijn aangepast, het systeem en het addendum vastgesteld door contactgemeente Tiel en Regio Rivierenland. Een intensieve periode. Het Doorstroompunt staat klaar om de nieuwe doelgroep en nieuwe wettelijke taak uit te voeren vanaf 2026.

Sociale Recherche

De werkzaamheden van de Sociale Recherche waren ook het afgelopen jaar gericht op het voorkomen en opsporen van uitkeringsfraude. Daarbij heeft het team onder meer onderzoek gedaan naar fraudevormen zoals zwartwerken, het verzwijgen van vermogen en woon- en zorgfraude.

In totaal zijn 21 onderzoeken afgerond. In een deel van deze onderzoeken is fraude vastgesteld waarvan de verdere afhandeling hiervan ligt bij de opdrachtgevers. Daarnaast zijn, naast de reguliere onderzoeken van de Sociale Recherche, 59 meldingen van vermoedelijke bijstandsfraude ontvangen vanuit andere instanties.

Het afgelopen jaar hebben we de samenwerking met de opdrachtgevers versterkt. Zo hebben we naast volledige onderzoekstrajecten ook op deelactiviteiten ondersteund. Bijv. door het houden van huisbezoeken of uitvoeren van observaties. Ook is de Sociale Recherche betrokken geweest bij een aantal zorgbieders vanuit Wmo-Jeugd.

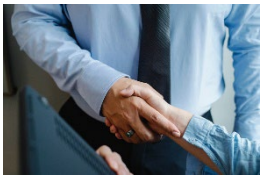

Inkoopbureau

Eind 2024 is besloten om het regionaal Inkoopbureau gefaseerd af te bouwen. Dit besluit betekende dat er per 1 mei 2025 geen nieuwe inkooptrajecten meer zijn opgestart en het Inkoopbureau wordt afgebouwd. De lopende trajecten worden nog zorgvuldig door inkoopadviseurs uit onze flexibele schil afgerond. Inmiddels zijn alle betrokken medewerkers in een nieuwe functie gestart, binnen onze organisatie of bij één van de regiogemeenten en hebben we de afbouw van het Inkoopbureau ook op dat vlak zorgvuldig en met aandacht weten te doorlopen.

Versis

We organiseren Versis namens en in opdracht van de deelnemende gemeenten. In 2025 was binnen Versis het sociaal-recreatief Wmo-vervoer voor acht gemeenten en het leerlingen- en jeugdvervoer voor vijf gemeenten belegd.

In 2025 reisden circa 4.350 inwoners met een gemeentelijke indicatie (acht gemeenten) met het sociaal-recreatief Wmo-vervoer. Op schooldagen maakten gemiddeld circa 730 leerlingen gebruik van het leerlingenvervoer (vijf gemeenten). Daarnaast maakten dagelijks ongeveer 80 jeugdigen gebruik van vervoer van en naar zorglocaties.

De kwaliteit van de dienstverlening voldeed aan de gestelde eisen. Het Wmo-vervoer werd door reizigers gewaardeerd met een gemiddelde score van 8,1 (2025). Het leerlingen- en jeugdvervoer ontving een gemiddelde waardering van 7,4 (meting mei 2025).

In 2025 is met vijf gemeenten een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de uitvoering van het leerlingen- en jeugdvervoer met ingang van schooljaar 2026/2027. In vervolg daarop zijn de voorbereidingen getroffen voor de nieuwe aanbesteding van dit vervoer.

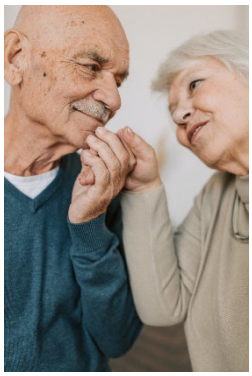

Uitvoering Wmo -Jeugd

We voeren het leveranciersmanagement op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdhulp uit voor de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en West Maas en Waal. Voor de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel bieden we deze ondersteuning alleen voor de jeugd-verblijfproducten (excl. GGZ verblijf).

Vanuit leveranciersmanagement hebben we de contractafspraken met ongeveer 200 zorgaanbieders ook afgelopen jaar bewaakt en werkten we samen met gemeenten en aanbieders om de kwaliteit en prestaties van de zorg te verbeteren. We zorgden dat gemaakte afspraken werden nagekomen en tegelijkertijd werkten we aan een zorglandschap dat bijdraagt aan de ambities van de gemeenten.

Om dit te bereiken, voerden we onder andere individuele contractgesprekken met de zorgaanbieders om de naleving van afspraken te bespreken en te verbeteren. Daarnaast hebben we gezamenlijke ontwikkeltafels en informatiebijeenkomsten georganiseerd, waarin we samen met gemeenten en aanbieders werken aan doorontwikkeling, innovatie en kwaliteitsverbetering van het zorglandschap.

Uitvoering Wet Inburgering

In 2025 zijn de taken volgens de in 2024 vastgestelde DVO nader vormgegeven: met name de administratie en de professionaliteit van collega's zijn verder doorontwikkeld. In 2025 is er een ondersteuningsstructuur opgezet voor het team en de gemeenten en is het clientvolgsysteem nader vormgegeven om te kunnen faciliteren in steeds betere rapportages. Verder is er een start gemaakt met het registreren van de kosten die gemeenten maken m.b.t het inburgeringsonderwijs (SPUK).

Op dit moment worden ca. 750 inburgeraars door ons begeleid bij het behalen van hun inburgering. Dit is een stijging ten opzichte van vorig jaar. De uitstroom binnen inburgering is beperkt, maar is in 2025 wel op gang gekomen. De uitstroom van de eerste groep inburgeraars (2022/23) komt traag op gang, omdat er vaak sprake is van verlengingsgronden voor de inburgering. De verwachting is dat in 2026 een groot deel van de inburgeraars van die eerste ‘lichting’ gaat uitstromen. Echter zullen veel inburgeraars ook in begeleiding blijven in verband met toegekende verleningen en beperkte doorstroom bij het onderwijs.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2023-2024				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	630	25	3,97%	6,09%
Culemborg	609	32	5,25%	6,09%
Maasdriel	542	22	4,06%	6,09%
Neder-Betuwe	756	28	3,70%	6,09%
Tiel	1.051	62	5,90%	6,09%
West Betuwe	1.351	55	4,07%	6,09%
West Maas en Waal	444	19	4,28%	6,09%
Zaltbommel	792	35	4,42%	6,09%
Totaal	**6.175**	**278**	**4,50%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2023-2024). De cijfers over schooljaar 2024-2025 zijn op het moment van opstellen van de jaarstukken nog niet vrijgegeven.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO (incl. Vavo) Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2023-2024				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.392	11	0,79%	0,74%
Culemborg	1.652	9	0,54%	0,74%
Maasdriel	1.296	9	0,69%	0,74%
Neder-Betuwe	1.455	2	0,14%	0,74%
Tiel	2.081	10	0,48%	0,74%
West Betuwe	3.027	13	0,43%	0,74%
West Maas en Waal	971	6	0,62%	0,74%
Zaltbommel	1.760	12	0,68%	0,74%
Totaal	**13.634**	**72**	**0,53%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2023-2024). De cijfers over schooljaar 2024-2025 zijn op het moment van opstellen van de jaarstukken nog niet vrijgegeven.

Bovenstaande beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het nettoresultaat weer van de uitvalscores. De definitieve vsv-cijfers over het schooljaar 2023-2024 laten zien dat in totaal 350 jongeren (vo, vavo en mbo) uit Regio Rivierenland zijn uitgevallen. Dit komt neer op een definitief vsv-percentage van 1,77%. In onze regio is het percentage vsv fors gedaald, zitten we ruim onder het landelijk gemiddelde en staan we landelijk op de tweede plaats van alle regio's. De drie grootste oorzaken dat jongeren vroegtijdig van school raken zonder startkwalificatie zijn al jaren verkeerde schoolkeuze, niet meer gemotiveerd zijn en/of willen gaan werken.
De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Absoluut verzuim *Realisatie schooljaar 2024-2025, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.704	40	10,80
Neder-Betuwe	4.498	43	9,56
West Betuwe	7.593	44	5,79
West Maas en Waal	2.546	21	8,25
Zaltbommel	4.612	53	11,49
Totaal	**22.953**	**201**	**8,76**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim *Realisatie schooljaar 2024-2025, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.704	63	17,01
Neder-Betuwe	4.498	52	11,56
West Betuwe	7.593	157	20,68
West Maas en Waal	2.546	47	18,46
Zaltbommel	4.612	116	25,15
Totaal	**22.953**	**435**	**18,95**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Het aantal absoluut verzuim is gestegen en het aantal relatief verzuim gedaald ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Het positieve effect van de preventieve inzet en intensivering van de ketensamenwerking, zien we met name terug in een daling van herhaalmeldingen en een stijging van het aantal jongeren dat weer teruggekeerd is binnen onderwijs. Met tijdig de juiste aanpak en inzet, wordt erger en uitval voorkomen. De toename van absoluut verzuim wordt met name veroorzaakt door gebrek aan motivatie en/of willen gaan werken, multi-problematiek, maar ook door verhuisbewegingen en nieuwkomers. We kijken naar mogelijkheden en inzetten vanuit ontwikkeling en de situatie van de jongeren. Handhaven wordt alleen in het uiterste geval ingezet. Leerplicht wordt eerder en beter gevonden door scholen, ouders en ketenpartners bij zorg en voor advies. Leerplicht is de verbinder, voert waar nodig de regie en zorgt voor beweging in het proces, waarbij het recht op onderwijs en ontwikkeling van het kind centraal staat.

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening kunt u vinden op onze website www.regiorivierenland.nl

Totaaloverzicht resultaten 2025

In dit programma worden de overheadkosten, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten, centraal begroot en verantwoord. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord.

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
D	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

Programma 3 *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**		**Rekening 2025**	**Afwijking**	
	Primitief	t/m AB dec			
Lasten	3.599	3.582	3.504	-79	V
Baten	258	683	710	27	V
Subtotaal	**-3.341**	**-2.899**	**-2.793**	**106**	V
Gemeentelijke bijdrage	-	-			
Saldo van baten en lasten	**-3.341**	**-2.899**	**-2.793**	**106**	V
Onttrekkingen reserves	86	86	61	-25	N
Stortingen reserves	-	47	47	-	
Gerealiseerd resultaat	**-3.255**	**-2.860**	**-2.779**	**81**	V

Toelichting programma 3:
Programma 3 Algemene baten en lasten heeft het boekjaar 2025 afgesloten met een positief resultaat van € 81.000. In deze paragraaf worden afwijkingen boven de € 10.000 inhoudelijk toegelicht.

De lasten zijn € 79.000 lager dan begroot. Dit als gevolg van € 38.000 minder huisvestingskosten door lagere onderhoudslasten en energiekosten. € 25.000 minder personeelskosten als gevolg van een lagere bezetting t.o.v. formatie. Ook heeft de ondernemingsraad € 10.000 minder uitgegeven doordat er geen extern advies is ingewonnen voor voorgelegde vraagstukken. Daarnaast is het budget voor onvoorziene uitgaven niet ingezet, hetgeen resulteert in een voordeel bij de lasten van € 10.000. De overige afwijkingen in de lasten zijn € 4.000 hoger, waarmee de totale lasten in programma 3 € 79.000 lager zijn.

De baten zijn € 27.000 hoger dan begroot. Deze hogere baten komen door € 39.000 hogere rente-inkomsten en een € 16.000 lagere onttrekking uit de onderhoudsvoorziening doordat de herbestrating langs en achter het pand niet meer in 2025 kon worden gerealiseerd. De overige afwijkingen in de baten zijn € 4.000 hoger, waarmee de totale baten in programma 3 € 27.000 hoger zijn.

De onttrekking uit de reserves zijn € 25.000 lager dan begroot. De onttrekking uit de reserve herhuisvesting is € 22.000 lager als gevolg van lagere huisvestingskosten en de onttrekking uit de reserve ICT-infrastructuur is € 3.000 lager.

Overhead

Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan. Met onderstaand overzicht geven we inzicht in de kosten van onze bedrijfsvoering.

Overhead *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**	**Bestuurs-rapportage 2025**	**Rekening 2025**	**Wijze van verdeling en toerekening van de overhead**
Lasten				
Directie en management primair proces	858	989	984	percentages en fte's
Bedrijfsvoering en bestuursondersteuning	1.966	1.787	1.757	percentages en fte's
Huisvesting	265	317	280	vaste bedragen en fte's
Personeelszaken en organisatie	255	270	279	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	252	207	204	fte's
AVG (FG-functionaris)	2	2	1	fte's
Totaal lasten	**3.599**	**3.572**	**3.504**	
Baten				
Vergoeding overheadkosten AVRI	133	133	133	
Inkomsten uit detachering	-	152	150	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	125	223	213	
Totaal baten	**258**	**508**	**496**	
Saldo van baten en lasten	**3.341**	**3.064**	**3.008**	
Mutaties reserves				
Onttrekking (bestemmings)reserve	86	86	61	
Storting (bestemmings)reserve	-	-	-	
Totaal mutaties reserves	**86**	**86**	**61**	
Resultaat taakveld 0.4 Overhead	**3.255**	**2.978**	**2.947**	

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd van overhead en apparaatskosten.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Overhead**	**Apparaats-kosten**
Totaal lasten overhead	3.504	3.504
Organisatiekosten uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		4.100
Organisatiekosten speerpunt- en beleidsondersteuning en projecten		1.424
Totaal lasten	**3.504**	**9.027**
Percentage van de totale lasten	**18%**	**45%**
Bedrag per inwoner	**€ 13,70**	**€ 35,31**

Treasury

Volgens de BBV-voorschriften worden alle rentelasten en rentebaten begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Treasury**
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentebaten	-214
Saldo van baten en lasten	**214**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan taakvelden toe te rekenen rente	**214**
De aan taakvelden toegerekende rente (o.b.v. renteomslagpercentage van 1,5%)	-
Resultaat taakveld 0.5 Treasury (voordelig)	**-214**

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2025 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Het budget hoefde in 2025 niet ingezet te worden.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.
Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winst vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie is te vinden op onze website www.regiorivierenland.nl.

Zijn er nieuwe of gewijzigde risico's?

- Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten. Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd van de financiële risico's, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

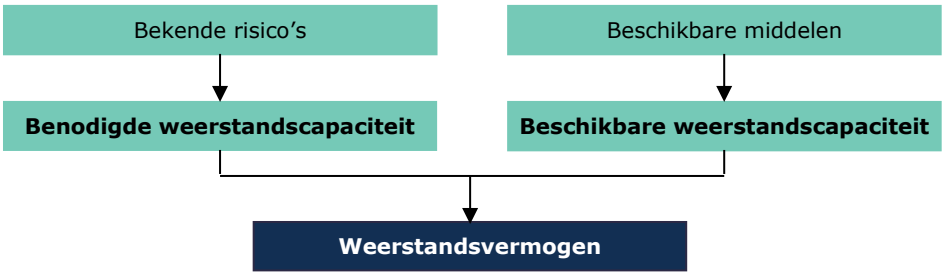

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:
- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.
De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:
- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de Regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico's bij de verschillende programma's

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening
Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringrisico's op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico's voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico's op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven
In de begroting 2025 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.
Het budget onvoorzien hoefde in 2025 niet aangewend te worden.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomanagement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft. Alle geldstromen lopen via de bank, waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn.

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In deze paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur.
Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmaverantwoording moeten worden opgenomen.

Voor Regio Rivierenland zijn de volgende kengetallen relevant:
- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.
De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.
In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien.
Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks het feit dat de solvabiliteitsratio is gedaald tot onder de 25%. De daling van de solvabiliteitsratio in de jaarrekening 2025 wordt veroorzaakt door de aanzienlijk toename van het balanstotaal, omdat we omvangrijke bijdragen ontvangen voor de realisatie van velerlei projecten in de komende jaren (zoals rijksbijdragen en provinciale subsidies). De nog te besteden projectgelden vallen onder de vlottende passiva en zijn ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

Kengetallen	Rekening 2024	Raming 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	-9,4%	-8,7%	-10,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-9,4%	-8,7%	-10,1%
Solvabiliteitsratio	18,1%	17,6%	8,8%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	0,0%	0,7%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:
- De netto schuldquote komt uit op een lager percentage dan geraamd, omdat het saldo van de totale schuldenlast (kortlopend + langlopend) op 31 december 2025 niet in hoge mate uitstijgt boven het saldo van de vlottende activa. We hebben derhalve voldoende vorderingen en overige uitzettingen < 1 jaar om de schuldenlast te kunnen dragen.
- De solvabiliteitsratio is t.o.v. de jaarrekening 2024 gedaald tot het niveau van 8,8%. Dit wordt veroorzaakt door het ontvangen voorschot van de Regio Deal waarvoor de activiteiten de komende jaren uitgevoerd moeten worden.
- De structurele exploitatieruimte komt in de begroting uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. De realisatie in de jaarrekening 2025 komt uit op + 0,7% en is als volgt opgebouwd: een structureel resultaat van + € 134.000 (exclusief incidentele baten en lasten en incidentele mutaties van reserves) ten opzichte van een totaalbedrag van € 19.988.000 aan gerealiseerde baten.

Beleidskader

Het onderhoudsbeleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat ons bedrijfspand op langere termijn op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Begin 2016 is door een daartoe gespecialiseerd bureau een meerjarig onderhoudsplan, doorgerekend voor een periode van 20 jaar, opgesteld.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de jaarrekening

Onderhoudsvoorziening pand Burg. Van Lidth de Jeudelaan
In 2019 is in het kader van de herhuisvesting aanzienlijk geïnvesteerd en daarbij zijn geplande/voorzienbare onderhoudswerkzaamheden gecombineerd uitgevoerd met de aangebrachte vernieuwingen en verbeteringen aan en in ons pand.

Als gevolg van de prijsstijgingen waren we genoodzaakt het meerjarenonderhoudsplan in 2024 te actualiseren en indexeren om daarmee een actuele grondslag te hebben voor de storting aan de onderhoudsvoorziening in de begroting. Het algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2024 het aangepaste meerjarenonderhoudsplan vastgesteld.

In 2025 is de dotatie (€ 15.546) aan de onderhoudsvoorziening uitgevoerd conform de begroting. In 2025 is er € 49.407 onttrokken voor diverse onderhoudskosten.

Het verloop van de onderhoudsvoorziening in 2025 was als volgt:

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan *Bedragen x € 1.000*	
Stand onderhoudsvoorziening 31-12-2024	**84**
Dotatie onderhoudsvoorziening gebouwen in 2025	16
Onttrekkingen onderhoudsvoorziening gebouwen in 2025	49
Stand onderhoudsvoorziening 31-12-2025	**50**

Belangrijke ontwikkelingen

Algemeen

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren.

Het afgelopen jaar is veel tijd besteed aan de implementatie van de uitkomsten uit het proces om te komen tot de volgende stap van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Rivierenland (takendiscussie). Inmiddels is er een regionale raadsnieuwsbrief opgezet waarmee we de raden gestructureerd en gebundeld elk kwartaal informeren over de voortgang op de bij de GR Regio Rivierenland belegde taken. Ook zijn de agenda's en actie & besluitenlijsten van de portefeuillehouders overleggen openbaar en daarmee inzichtelijk gemaakt voor raadsleden.

De organisatie van de Gemeenschappelijk Regeling Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

1. **Programma's en projecten (programma 1)**:
   Dit onderdeel richt zich op de procesmatige facilitering van regionale samenwerking op bijvoorbeeld de thema's wonen, economie, ruimte, energie en mobiliteit.
2. **Contractgestuurde Dienstverlening (programma 2)**:
   Dit onderdeel voert 7 gemeentelijke taken uit: leerplicht, doorstroompunt, inkoop, wmo-jeugd, inburgering, sociale recherche en versis (doelgroepen- en leerlingenvervoer).
3. **Algemene baten en lasten (programma 3):**
   Dit onderdeel bestaat uit HR, Financiën, ICT, Informatieveiligheid en privacy (FG), Facilitair, Juridische Zaken, Informatiebeheer, Communicatie en het Secretariaat. Dit onderdeel is gericht op de bedrijfsvoering van de GR Regio Rivierenland en de interne dienstverlening en bedrijfsprocessen die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's 1 en 2 te realiseren.

Programma's en projecten (Programma 1)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door meerdere programmamanagers en projectleiders voor diverse beleidsvelden/opgaven. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten (en tussen gemeenten en samenwerkingspartners) op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten).

Contractgestuurde dienstverlening (Programma 2)

Bij de Contractgestuurde Dienstverlening ontzorgen we de gemeenten op maat in de uitvoering van gemeentelijke taken omdat gemeenten meerwaarde zien om die taken op regionaal schaalniveau op te pakken. Die meerwaarde zit in robuustheid (medewerkers kunnen elkaar vervangen), efficiëntie (werkzaamheden kunnen optimaal verdeeld, niet per definitie per gemeente) en kostenbesparing (gemeenten profiteren van schaalvoordelen).

Algemene baten en lasten (Programma 3)

De ondersteunende diensten (HR, Financiën, Juridische Zaken, Facilitair, ICT, Informatieveiligheid en privacy (FG), Communicatie, Secretariaat en Informatiebeheer) staan direct ten dienste van het primair proces van de organisatie, zijnde de taken uit programma 1 en 2.
Ten behoeve van de instandhouding van de regionale samenwerking zelf, zijn op concernniveau werkzaamheden nodig. De concernondersteuning is gericht op:

- Het werkgeverschap (arbeidsvoorwaarden (inclusief facilitaire zaken en ICT-faciliteiten), personeelsregelingen, OR).
- De planning- en controlcyclus, monitoring en financieel advies.
- Control (interne controle en algemene financiële control).
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen).
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen).
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving).
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders).
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten).

Onderstaand zijn voor de verschillende bedrijfsonderdelen aanvullende toelichtingen opgenomen.

HR
Vanuit HR is (samen met het management) het afgelopen jaar een strategische personeelsplanning opgezet. Ook is de arbodienst geëvalueerd en naar aanleiding daarvan is het contract verlengd. Er is een risico-inventarisatie & evaluatie uitgevoerd en op basis daarvan een plan van aanpak opgesteld. Daarnaast is het personeelshandboek geoptimaliseerd en is ook dit jaar het keurmerk 'Great Place to Work' behouden.

Financiën
In 2025 is voor de financiële administratie gebruikgemaakt van het financiële pakket (AFAS) en de ingerichte workflow voor het goedkeuren van facturen. In 2025 zijn de financiële verordening (incl. activa beleid) geactualiseerd, is de accountant opnieuw aanbesteed en is er een online subsidieportaal en projectenmodule voor het Regionaal Stimuleringsfonds en Regio Deal ingericht.

Juridische Zaken
In 2025 is veel tijd besteed aan juridische ondersteuning bij de Regio Deal. Zo is de subsidie-verordening Regio Deal opgesteld en vastgesteld door het AB, is er een dienstverleningsovereenkomst met de bedrijfsvoering organisatie West Betuwe gesloten en is het bezwarenreglement inzake de Regio Deal vastgesteld. Daarnaast is het aanwijzingsbesluit Wmebv vastgesteld en is er een rechtmatigheidstoets via handelsregister (KVK) ingesteld voor het werkproces bij het aangaan van contractuele verplichtingen. Het M&O beleid moet nog worden geüpdatet omdat de versie uit 2007 niet meer van toepassing is op de huidige bedrijfsvoering.

Facilitair
Het afgelopen jaar is er een vergrendeling op de tussendeur in de hal gerealiseerd (als gevolg van de bevindingen uit de risico-inventarisatie en evaluatie), zijn de airco's deels vervangen (zoals opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan) en is er een taxatie van het pand (t.b.v. de brandverzekering) uitgevoerd.

ICT
In 2025 zijn laptops aan ingehuurde medewerkers in bruikleen uitgegeven (de inhuurovereenkomsten zijn conform gewijzigd), zodat de veiligheid van systemen geborgd is. Ook zijn de switches en de beeldschermen (inclusief dockingstations) in de organisatie vervangen. De laptops zijn nu fully managed vanuit ICT. Dit zorgt voor een betere grip op het gebruik van veilige en up-to-date software binnen de organisatie.

Informatieveiligheid en privacy (FG)
Het afgelopen jaar is het strategisch privacy beleid en informatie-veiligheidsbeleid geactualiseerd. Ook is het jaarverslag van de functionaris gegevensbescherming opgesteld en vastgesteld, zijn er pre-DPIA's uitgevoerd en zijn belangrijke stappen gezet in het inrichten en vullen van het ISO27001 handboek. In 2025 hebben er 3 datalekken plaatsgevonden (welke adequaat zijn afgehandeld zonder verdere schade), zijn er 3 inzage verzoeken en 1 verwijderingsverzoek binnengekomen (welke binnen de gestelde termijnen zijn afgehandeld).

Communicatie
In 2025 is er een merkenstrategie (afwegingskader) voor de teams binnen Regio Rivierenland en FruitDelta ontwikkeld en is er een crisiscommunicatieplan opgesteld. Daarnaast heeft er gerichte communicatie plaatsgevonden rondom de Regio Deal, het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) en de contractgestuurde dienstverlening.

Informatiebeheer
Afgelopen jaar zijn de blijvend te bewaren dossiers van de periode 1976 t/m 2007 overgebracht naar de RAR. De archiefbescheiden die in 2024 vernietigd mochten worden zijn afgevoerd en het jaarverslag archieftoezicht van de RAR is voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.
De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren zijn in het hierna opgenomen overzicht

Beleidsindicator	Rekening 2025
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,337
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,261
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	30%
Overhead (percentage van de totale lasten)	18%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 35,31

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting
De personele formatie is gebaseerd op het formatie- en bezettingsoverzicht van juli 2025, dat gebruikt is voor de ramingen in de bestuursrapportage 2025.

Specificatie	Personele formatie	Personele bezetting
Directie en management primair proces	7,00	7,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, AVG en administratie	17,51	14,13
Speerpunt- & beleidsondersteuning en projecten	7,78	7,89
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	41,14	35,80
Traineeship	10,00	0,00
Arbeidsmarktregio Rivierenland	2,67	2,00
Totaal fte	**86,10**	**66,82**
Totaal fte per 1.000 inwoners	**0,337**	**0,261**

De werkelijke bezetting ligt lager dan de personele formatie. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met openstaande vacatures en de inhuur op vacatureruimte.

Recapitulatie van de personele lasten

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Personele lasten**
Bruto salariscomponenten	5.187
Pensioenpremies en overige sociale lasten	1.494
Totaal van de salarislasten van de 'eigen' medewerkers	**6.681**
Betaalde personele uitkeringen (UWV-WW + transitieverg.)	61
Ontvangen personele uitkeringen (UWV-Wazo + loonsubsidies)	-13
Totale kosten van ingehuurd personeel	2.910
Totale personele lasten	**9.639**

De kosten van ingehuurd personeel kwamen in 2025 uit op 30% van de totale personele lasten (2024: 22%).

Toelichting:
In 2025 hebben we voor inhuur van personeel een totaalbedrag van € 2.910.000 gerealiseerd.
De meeste inhuur heeft in 2025 plaatsgevonden bij Programma's en Projecten, het Inkoopbureau, Inburgering. Ook heeft inhuur van extern personeel plaatsgevonden bij projecten, die hoofdzakelijk een tijdelijk karakter hebben en waarvoor geen vaste formatie wordt aangesteld (zoals bij de Regionale Energie Strategie, Ruimte en Wonen). Dit is 57% van de totale inhuurkosten. Tot slot hebben we tijdelijk extern personeel ingezet ter vervanging bij ziekte en zwangerschapsverlof en bij vacatures na vertrek van medewerkers. De inhuurkosten konden worden gedekt ten laste van de begrote (salaris)budgetten en project-gerelateerde inkomsten.

Ziekteverzuim
We hebben in 2025 bij verschillende teams te maken gehad met (langdurig) ziekteverzuim en daarmee noodzakelijke vervanging via inhuur. De langdurige ziektegevallen hebben veelal te maken met niet werk gerelateerd verzuim.

Het ziekteverzuimpercentage is ten opzichte van 2024 met een procentpunt gedaald naar 5,5%. Dit percentage bevat veelal niet werkgerelateerd langdurig verzuim. Wel zien we een toename van de werkdruk in de volle breedte van de organisatie wat effect kan hebben op de ontwikkeling van de ziekteverzuimcijfers. Hierover is het management continue met medewerkers in gesprek.

Specificatie	**Totaal verzuim percentage**	**w.v. lang verzuim percentage**
2024	6,54%	5,59%
2025	5,50%	4,32%
Mutatie ten opzichte van 2024	**-1,04%**	**-1,27%**

Rechtmatigheidsverantwoording

De geconstateerde afwijkingen blijven binnen de vastgestelde grens van onrechtmatigheid. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd groter dan de in de financiële verordening vastgestelde rapportagegrens van € 100.000. De geconstateerde afwijkingen hebben betrekking op het voorwaardencriterium. In 2025 is voor een bedrag van € 179.235 aan onrechtmatigheid geconstateerd waarbij overeenkomsten ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Waar nodig wordt in 2026 een aanbestedingstraject opgestart. De individuele onrechtmatigheden blijven onder de rapportagegrens.

Paragraaf 4 – Financiering

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht. Daarnaast is aan het eind van deze paragraaf een toelichting opgenomen over de ontwikkeling van de liquiditeitspositie.

Onderdelen die achtereenvolgens aan bod komen in deze paragraaf:
- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede de wettelijke kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen
Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving.
Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan.
Er mag een bedrag ter hoogte van 2,00% (met een ondergrens van € 1.000.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken.
Wij hebben de drempelwaarde vastgelegd op € 450.000.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen
De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving.
Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en rente-ontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico’s.
Met de invoering van Schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks Schatkist geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken.

De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,2% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting en bedroeg € 1.572.000 in 2025. Omdat de vlottende middelen hoger zijn dan de vlottende schulden is het saldo negatief. In 2025 is voldaan aan de vereisten uit de Wet fido met betrekking tot de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet *Bedragen x € 1.000*	**Q1 2025**	**Q2 2025**	**Q3 2025**	**Q4 2025**
Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	19.173	19.173	19.173	19.173
Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,2% van grondslag	**1.572**	**1.572**	**1.572**	**1.572**
Gemiddelde vlottende schulden	1.158	1.576	1.559	1.827
Gemiddelde vlottende middelen	9.927	10.341	12.911	17.572
Gemiddelde netto vlottende schulden	**-8.769**	**-8.765**	**-11.352**	**-15.745**
In percentage t.o.v. begroting	-46%	-46%	-59%	-82%
Ruimte (+) / overschrijding (-)	10.341	10.337	12.924	17.317

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo.
Regio Rivierenland heeft geen vaste schulden of leningen. Derhalve is er geen renterisico op bestaande leningen.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico’s bij het uitzetten van geldmiddelen.

Frauderisico

De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als ‘laag’ gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa zijn gefinancierd met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de balans per 31-12-2025 zijn gezond, zoals onderstaand overzicht laat zien:

Financiering *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	**661**	**564**
Financiering als volgt:		
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.273	2.245
Vaste schulden (langlopende BNG-leningen)	-	-
Financiering met vlottende passiva, per saldo	-	-
Totaal	**2.273**	**2.245**

De bestemmingsreserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering).

Regio Rivierenland heeft geen langlopende BNG-leningen meer. Deze zijn in 2022 aan Avri overgedragen bij verkoop van de gronden en beëindiging van de erfpachtconstructie.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente 2017 van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente 2017 op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de jaarrekening 2025 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering (leningen BNG)	n.v.t.
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen	0,0%
Omslagrentepercentage	0,0%

De bespaarde rente met betrekking tot eigen financieringsmiddelen komt in de begroting en jaarrekening ten gunste van de exploitatie en maakt onderdeel uit van het resultaat uit Treasury.

Hierna is het renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Financiering *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentebaten	-214
Saldo baten en lasten	**214**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	**214**
Rente over het eigen vermogen (niet van toepassing, geen externe rente)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	**214**
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 0%)	-
Gerealiseerd renteresultaat (voordelig)	**214**

Toelichting bij het renteschema:
Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 214.000 (voordelig) en bestaat volledig uit rentebaten: € 214.000 aan ontvangen rente.

Ontwikkeling liquiditeitspositie

Op basis van de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht hun financiële middelen onder te brengen bij het Ministerie van Financiën (in de schatkist). Ook Regio Rivierenland heeft haar banktegoeden boven het bij de BNG-bank vastgelegde drempelbedrag van € 450.000 ondergebracht bij 's Rijks Schatkist. Dagelijks worden overtollige geldmiddelen afgeroomd naar de schatkist. Op basis van de actuele liquiditeitsbehoefte worden naar behoefte opnames uit 's Rijks Schatkist gedaan.

Het saldo in 's Rijks Schatkist op 31 december 2025 bedraagt € 23.036.000 en is € 15.015.000 hoger dan het saldo op 31 december 2024.

Het saldo van de uitzettingen bij 's Rijks Schatkist is gestegen met € 15,0 mln. Dit heeft te maken met het ontvangen voorschot voor de subsidie Regio Deal Rivierenland II.

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft. In de begroting en jaarstukken wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen. Dit is vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's die samenhangen met verbonden partijen. In de financiële verordening is bepaald dat nieuwe verbonden partijen en wijzigingen in bestaande verbonden partijen of eventuele problemen en beëindiging van bestaande verbonden partijen in deze paragraaf behandeld dienen te worden.

Verbonden partijen en risico's

Verbonden partijen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft, kunnen risico's met zich meebrengen. Doel is deze risico's te beperken.
Bij de verschillende toelichtingen worden de risico's aangegeven, voor zover van toepassing.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Paragraaf 6 – openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op.
Één van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Dit onderdeel is de invulling van deze verplichting in de jaarstukken 2025.

De Wet open overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:
1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris
Het dagelijks bestuur heeft in het voorjaar 2022 bij de inwerkingtreding van de wet de Woo-contactpersoon aangewezen. Diens bereikbaarheid (mail/schriftelijk) is weergegeven op de website.
Passieve openbaarmaking
De passieve openbaarmaking ziet op informatieverstrekking via een ingediend Woo-verzoek.
In 2025 zijn drie Woo-verzoeken ontvangen, waarvan twee in december zodat de behandeling ervan doorloopt in 2026. Er worden daarnaast regelmatig informatieverzoeken ingediend die op informele wijze worden afgehandeld.

Actieve openbaarmaking
De Woo verplicht bestuursorganen informatie actief openbaar te maken met als doelstelling dat alle overheidsinformatie beschikbaar is op ??n centrale vindplaats. De Woo kent 17 verschillende informatiecategorieën en treedt gefaseerd in werking. De gefaseerde inwerkingtreding van de Woo is bedoeld om overheidsorganisaties de tijd te geven zich aan te passen aan de nieuwe verplichtingen en om de implementatie beheersbaar te houden. Op 1 november 2024 dienden de eerste vijf informatiecategorieën verplicht actief openbaar gemaakt te worden:
1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften;
2. Overige besluiten van algemene strekking;
3. Informatie over de organisatie en werkwijze;
4. Bereikbaarheidsgegevens;
5. Vergaderstukken van de Staten-Generaal (niet van toepassing op RR).

Regio Rivierenland voldoet aan bovengenoemde wettelijke verplichting en heeft hiervoor een ROO-redacteur (Register van Overheidsorganisaties) aangemeld, de redacteur is (mede)verantwoordelijk voor publicatie in het landelijke register. Een extern adviesbureau ondersteunt hierbij op verzoek wanneer er specifieke expertise nodig is.

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. In 2025 zijn wij doorgegaan met het uitvoeren van de maatregelen en wordt dit in 2026 en verder opgepakt in combinatie met de wettelijke verplichtingen vanuit de Archiefwet.

Totaaloverzicht baten, lasten en reservemutaties per programma

Rekening baten en lasten *Bedragen x € 1.000*		Begroting 2025		Rekening 2025	Afwijking
		Primitief	t/m AB dec		
Lasten					
1. Regionale samenwerking		2.442	4.162	3.560	-602
2. Contractgestuurde dienstverlening		13.133	13.161	12.803	-358
3. Algemene baten en lasten		3.599	3.582	3.504	-79
Totaal lasten		**19.173**	**20.905**	**19.867**	**-1.038**
Baten					
1. Regionale samenwerking		1.120	2.655	2.132	-523
2. Contractgestuurde dienstverlening		14.757	14.512	14.194	-317
3. Algemene baten en lasten		258	683	710	27
Totaal baten		**16.135**	**17.850**	**17.036**	**-814**
Gemeentelijke bijdrage					
1. Regionale samenwerking		2.951	2.951	2.951	-
2. Contractgestuurde dienstverlening					-
3. Algemene baten en lasten		-	-		
Totaal gemeentelijke bijdrage		**2.951**	**2.951**	**2.951**	**-**
Saldo van baten en lasten		**-86**	**-104**	**121**	**225**
Mutaties reserves					
1. Regionale samenwerking	Onttr.				-
	Stort.				-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Onttr.		85	88	2
	Stort.		21	73	53
3. Algemene baten en lasten	Onttr.	86	86	61	-25
	Stort.		47	47	-
Totaal mutaties reserves		**86**	**104**	**28**	**-76**
Gerealiseerd resultaat		**-**	**-**	**149**	**149**

Algemene toelichting op het overzicht van baten en lasten

De jaarrekening 2025 sluit een overschot van € 149.000 De samenstelling/opbouw van het rekeningresultaat is als volgt.

Opbouw rekeningresultaat *Bedragen x € 1.000*	Begroot resultaat	Gerealiseerd resultaat	Afwijking
Programma 1 Regionale samenwerking	1.445	1.523	78
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening	1.415	1.406	-10
Programma 3 Algemene baten en lasten	-2.860	-2.779	81
Totaal	**-**	**149**	**149**

In het op de volgende pagina opgenomen overzicht zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting per programma gespecificeerd/toegelicht.

Afwijkingen per programma *Bedragen x € 1.000*	**Afwijking**	
Programma 1		
Lagere kosten algemene bestuursondersteuning	9	V
Lagere uitvoeringskosten (o.a. salarislasten), per saldo	41	V
Lagere realisatie werkbudgetten, per saldo	29	V
Totaal afwijkingen Programma 1	**78**	**V**
Programma 2		
Doorstroompunt: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat door lagere overhead	-4	N
Leerplicht: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat door lagere overhead	-5	N
Sociale recherche: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat door lagere overhead	-2	N
Inkoopbureau: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat door lagere overhead	-1	N
Versis: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat door lagere overhead	-1	N
WMO/Jeugd: afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat	-4	N
Inburgering afwijking werkelijk resultaat t.o.v. begroot resultaat	8	V
Totaal afwijkingen Programma 2	**-10**	**N**
Programma 3		
Lagere kosten en lagere gerealiseerde baten bij de overhead	31	V
Resultaat uit treasury, hogere renteontvangsten	39	V
Het budget voor onvoorziene uitgaven hoefde niet ingezet te worden	10	V
Totaal afwijkingen Programma 3	**81**	**V**
Totaal afwijkingen	**149**	**V**

Toelichting Programma 1
Programma 1 heeft een positief resultaat van € 78.000. De werkelijke overhead kosten voor programma 1 zijn € 7.000 lager dan begroot . Als rekening gehouden wordt met de werkelijke overheadkosten (die verantwoord zijn bij programma 3, conform BBV-voorschrift) komt het resultaat bij programma 1 uit op een gerealiseerd overschot van € 85.000. Dit bedrag wordt vanuit de gemeentelijke bijdrage uitgekeerd aan de gemeenten. Zie bijlage 1 voor het bedrag per gemeente.

Toelichting Programma 2
Programma 2 heeft een negatief resultaat van € 10.000. De werkelijke overhead kosten voor programma 2 zijn € 25.000 lager dan begroot . Als rekening gehouden wordt met de werkelijke overheadkosten (die verantwoord zijn bij programma 3, conform BBV-voorschrift) komt het resultaat bij programma 2 uit op een gerealiseerd overschot van € 15.000. Dit wordt uitgekeerd aan de gemeenten vanuit Inburgering voor € 15.000 en voor Wmo/Jeugd nihil. Zie bijlage 1 voor het bedrag per gemeente.

Toelichting Programma 3
Na toerekening van de overhead aan programma 1 en 2 resteert er een gerealiseerd overschot van € 50.000 in programma 3. Deze is veroorzaakt door de hogere ontvangen rente op de tegoeden bij de schatkist en het niet inzetten van het budget onvoorzien. Dit bedrag wordt vanuit de gemeentelijke bijdrage uitgekeerd aan de gemeenten. Zie bijlage 1 voor het bedrag per gemeente.

Specifieke toelichtingen bij projecten en activiteiten waarvoor het Rijk meerjarig financiële middelen beschikbaar heeft gesteld

De gerealiseerde baten en lasten in 2025 van de coördinatie en uitvoering van de volgende projecten/activiteiten worden hierna verantwoord/toegelicht:

- Doorstroompunt rijksmiddelen en regionale aanpak VSV
- Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA)

Doorstroompunt rijksmiddelen en regionale aanpak VSV (tijdvak 2021 t/m 2025)

In 2025 hebben we € 1.769.231 aan gelden ontvangen inzake Doorstroompunt en VSV. Dit bedrag bestaat uit onderstaande posten:

- € 297.099 vanuit de gemeente Tiel inzake vsv-projecten 2025 (Sisa D12A).
- € 446.514 vanuit de gemeente Tiel inzake vsv-projecten eenmalige uitkering (Sisa D12A).
- € 2.878 vanuit ROC Rivor inzake vsv-projecten 2025.
- € 969.155 vanuit de gemeente Tiel inzake Doorstroompunt-taken 2025 (Sisa D12).
- € 53.585 vanuit Maandag Interim Management BV inzake detachering.

Van de ontvangen gelden inzake Sisa D12A is € 279.019 niet uitgegeven en overgeboekt naar de balans, waardoor het balanssaldo van de nog uit te geven middelen voor vsv-projecten € 320.394 is.

Van de ontvangen gelden inzake Sisa D12 is € 20.652 niet uitgegeven en overgeboekt naar de balans, waardoor het balanssaldo van de nog uit te geven middelen voor het DSP-programma € 73.142 is.

In 2025 hebben we € 1.469.560 uitgegeven. Dat bedrag bestaat onderstaande posten:

- € 467.472 vsv-projecten, waarvan € 2.878 niet SiSa plichtig
- € 354.346 kwalificatieplichtgelden
- € 647.742 personeelskosten, Jeugdvolgsysteem, overige kosten en overhead

In onderstaand overzicht zijn de gerealiseerde bestedingen opgenomen inzake vsv-projecten.

Omschrijving projectonderdeel	Besteding in 2025	Waarvan besteding in 2025 door contactschool (ROC Rivor)
Programmacoördinatie VSV	60.333	
Faciliteren maatwerktrajecten	47.611	
Innovatiebudget VO	-	
Overstap VO-MBO	15.992	700
Aanpak kwetsbare jongeren	90.397	
Leerwerkbedrijf	60.000	60.000
Ouderbetrokkenheid	3.594	
Oriëntatie vso-mbo	4.500	4.500
Pilot jongerenwerk ROC Rivor	21.201	
Procesbegeleiding wetswijziging	63.245	33.000
Wetswijziging regulier	68.972	
Aanpak jeugdwerkeloosheid	31.627	
Totaal	**467.472**	**98.200**
Financiering t.l.v. rijksbijdrage VSV (Regio Riv.)	464.594	
Financiering t.l.v. rijksbijdrage VSV (ROC-Rivor)	2.878	

Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA)

Regio Rivierenland is kassier voor Arbeidsmarktregio Rivierenland.
Het programmabureau coördineert de activiteiten en projecten op het gebied van Onderwijs en Arbeidsmarkt samen met andere werkpartners voor het de hele Regio Rivierenland.
De financiële middelen komen van het Rijk, de provincie en uit Europese fondsen. De geldstroom loopt grotendeels via Centrumgemeente Tiel. Sommige projecten worden financieel ondersteund door instellingen en marktpartijen. Hierna zijn overzichten opgenomen van de gerealiseerde baten en lasten in 2025.

Baten:	
Rijk – Uitkering Versterken Arbeidsmarktregio	648.545
Rijk – Impulsbudget arbeidsmarktregio	1.006.659
Rijk – Aanpak Jeugdwerkloosheid	233.597
Rijk – Regionale verbinder statushouders	136.659
Rijk – Work in Nederland	194.759
RMT - Afrekening RMT	-368.798
Provincie – Subsidie Organiserend vermogen/Gelrepact/Techniekpact	-35.744
ESF subsidies	0
Derden – HBO Hub	10.000
Derden – Overig	470
Totaal inkomsten	**1.826.147**

Lasten:	
Uitvoeringslasten Programmabureau Arbeidsmarktregio Rivierenland	404.217
Werkcentrum Rivierenland	446.880
Ontschot budget werkcentrum	14.673
Dichterbij dan je denkt	81.233
Aanpak Jeugwerkloosheid	445.732
Regionale verbinder statushouders	179.599
WIN Punt	47.448
Project Organiserend Vermogen/Gelrepact/Techniekpact	33.042
ESF subsidies	208.061
HBO Hub	59.328
Overige projectuitgaven	63.000
Totaal gerealiseerde lasten	**1.983.212**

Saldo inkomsten minus lasten	**-157.065**

Het saldo van de inkomsten (€ 1.826.147) en de gerealiseerde lasten (€ 1.983.212) geeft een tekort ter grootte van € 157.065. Dit komt door de eindafrekening van de middelen van het beëindigde Regionaal Mobiliteitsteam. De middelen voor deze afrekening waren gereserveerd op de overlopende passiva. Deze middelen zijn zichtbaar in de tabel op pagina 70.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Programma *Bedragen x € 1.000*	**Omschrijving**	**Baten**	**Lasten**
Programma 1	Inhuur wegens ziektevervanging	-	173
Programma 2	Detachering van personeel	54	-
Programma 2	Overige posten per stuk onder € 50.000	94	139
Programma 3	Detachering van personeel	173	-
Programma 3	Overige posten per stuk onder € 50.000	-	11
Totaal saldo incidentele baten en lasten		**321**	**322**
Programma 2	Storting reserve CgD		120
Programma 2	Onttrekking reserve CgD	88	
Programma 3	Onttrekking reserve Desintegratiekosten ontvlechtingen	50	
Effect op resultaat jaarrekening 2025		**458**	**443**
		voordeel	nadeel

Toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

In het gerealiseerde resultaat in de jaarrekening 2025 van € 149.000 zijn incidentele posten opgenomen voor een bedrag van € 458.000 aan incidentele baten en onttrekkingen aan reserves en € 443.000 aan incidentele lasten en stortingen in reserves. Het structurele resultaat in de jaarrekening bedraagt daardoor € 134.000.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 28 lid d van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves in de jaarrekening 2025 opgenomen. Mutaties van reserves zijn in principe incidenteel van aard tenzij het een bestemmingsreserve is ter dekking van kapitaallasten.

Programma *Bedragen x € 1.000*	**Structurele mutaties reserves in 2025**	**Structurele toevoegingen reserves**	**Structurele onttrekkingen reserves**
Programma 1	nvt		
Programma 2	nvt		
Programma 3	Inzet bestemmingsreserve Herhuisvesting		11
Totaal structurele mutaties reserves		**-**	**11**

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 heeft Regio Rivierenland te maken met de gevolgen van de Wet Modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen. Over de gerealiseerde (fiscale) winst van ondernemingsactiviteiten moet in 2025 maximaal 25,8% (tot € 200.000: 19%) vennootschapsbelasting worden betaald, tenzij een vrijstelling van toepassing is.

Veel van activiteiten van Regio Rivierenland worden niet als ondernemingsactiviteit aangemerkt, omdat bij de meeste activiteiten geen sprake is van een winststreven. Voor zover wel sprake is van een onderneming geldt in het algemeen een vrijstelling voor de vennootschapsbelasting.
Regio Rivierenland kan gebruik maken van de volgende vrijstellingen:
- Vrijstelling voor samenwerkingsverbanden (bij taakuitvoering voor participanten)
- DVO-vrijstelling (bij overheidstaken)
- Deelnemingsvrijstelling (bij meer dan 5% aandelenparticipatie)

Over het boekjaar 2025 is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Melding in het kader van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Met ingang van het begrotingsjaar 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sector rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Binnen Regio Rivierenland is er geen sprake van medewerkers die boven het wettelijke normbedrag uitkomen. De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen in de zin van de WNT de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de hierna opgenomen overzichten zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen.
Het algemene WNT-bezoldigingsmaximum bedraagt in 2025 € 246.000 op jaarbasis. In 2024 bedroeg het algemene WNT-bezoldigingsmaximum € 233.000 op jaarbasis.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Per 1 september 2021 is J.W.A. Hakkert benoemd tot secretaris-directeur van Regio Rivierenland.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2025 **bedragen x € 1**	Mevrouw J.W.A. Hakkert
Functiegegevens	Secretaris-directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.577
Beloningen betaalbaar op termijn	20.997
Subtotaal	**155.575**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**155.575**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	Mevrouw J.W.A. Hakkert
Functiegegevens	Secretaris-directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	136.069
Beloningen betaalbaar op termijn	19.394
Subtotaal	**155.463**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
Bezoldiging	**155.463**

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Naam bestuurder	Functie	Periode	Bezoldiging
F. van der Meijden	AB lid	1-1-2025 tm 26-03-2025	Onbezoldigd
J. van Egmond	AB lid	12-5-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
M. Wichgers	plv AB lid	1-1-2025 t/m 3-12-2025	Onbezoldigd
M. Mulder	AB-lid	3-12-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
H.M. Ostendorp	AB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
A. Walraven	AB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
A.J. Kottelenberg	AB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
S. Stoop	Voorzitter, AB-lid en DB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
V.M. van Neerbos	AB-lid en DB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd
M. Bakermans	AB-lid en DB-lid	1-1-2025 t/m 31-12-2025	Onbezoldigd

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid het Dagelijks Bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.
Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 10-12-2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 418.106. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 179.235 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 418.106. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium	**Bedrag x € 1.000**
1A. Overschrijding lasten programma's	€ -
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ -
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	€ -
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ -**
4.Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	€ -
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 179
M&O criterium	
Geen bevindingen.	€ -
Totaal Onrechtmatigheden	**€ 179**
Waarvan acceptabel	€ -
Waarvan niet-acceptabel	€ 179

Toelichting op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage

De volgende begrotingswijzigingen hebben gezorgd voor aanpassing van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de primitieve begroting.

Nr	Omschrijving	Bedrag *x € 1.000*	I/S *	Dekking	Datum besluit
Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 202		**2.951**			
	Geen mutaties 1e halfjaar 2025				
Bijgesteld gemeentelijke bijdrage begroting 2025		**2.951**			
	Bestuursrapportage 2025:				
1	Programma 1 - Regionale samenwerking: Actualisatie van de uitvoeringskosten, inclusief bijstelling van de salarislasten en kosten- en projectbudgetten.	0	I	Gemeentelijke bijdrage	14-10-2025
2	Programma 1 - Regionale samenwerking: Bijstelling overhead toerekening in samenhang met de onderdelen van Contractgestuurde Dienstverlening.	0	I	Gemeentelijke bijdrage	14-10-2025
3	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling inkomsten van het Rijk en uitgaven kwalificatieplichtgelden en personeelskosten Doorstroompunt.	*	I	Van derden ontvangen bijdragen	14-10-2025
4	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij Leerplicht.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
5	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij Sociale Recherche.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
6	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij Versis voor het doelgroepenvervoer.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
7	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij Inkoopbureau.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
8	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij Inburgering.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
9	Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening: Bijstelling budgetten van de inkomsten en uitgaven bij WMO/Jeugd.	*	I	DVO-bijdrage	14-10-2025
10	Programma 3 - Algemene baten en lasten: Resultaat uit treasury door ontvangen rente.	0	I	Gemeentelijke bijdrage	14-10-2025
11	Programma 3 - Algemene baten en lasten: Actualisatie van de overheadkosten en baten.	0	I	Gemeentelijke bijdrage & DVO-bijdrage	14-10-2025
Gemeentelijke bijdrage bestuursrapportage 2025		**2.951**			

I=Incidenteel; S=Structureel

* Deze begrotingswijzigingen hebben geen effect op de gemeentelijke bijdrage.

Verschillenanalyse per programma

Voor elk programma is een verschillenanalyse gemaakt. In aanvulling op hetgeen in de programmaverantwoording al is genoemd, geeft deze verschillenanalyse een helder overzicht van de belangrijkste financiële afwijkingen per programma.

Op de volgende pagina's zijn per programma in detail de afwijkingen tussen begroot en werkelijk toegelicht, met een uitsplitsing van de afwijkingen bij de lasten, baten en gemeentelijke bijdrage.

1. Regionale samenwerking *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025** t/m AB dec	**Rekening 2025**		**Verschil**
Lasten	**4.162**	**3.560**	**->**	**-602**
Alle producten	Lagere uitvoeringslasten, waaronder salarislasten.			38
Algemene bestuursondersteuning	Lagere kosten voor Public Affairs en Lobby			10
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	Lagere uitgaven voor de werkbudgetten RSF ;REA; Wonen; Ruimte			28
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	De projectuitgaven op verschillende beleidsterreinen, zoals Mobiliteit, Wonen, Regionale Energiestrategie zijn in 2025 lager dan begroot, en lopen door naar 2026. Ook de realisatie van de projectinkomsten is daardoor lager dan begroot.			263
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	Hogere uitgaven bij de RIF- en RSF-projecten door meer afgeronde projecten en uitbetaalde voorschotten. Lagere uitgaven bij het beheerbudget van RSF.			263
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	Overige kleine afwijkingen			-1
Baten	**2.655**	**2.132**	**->**	**-523**
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	De projectuitgaven op verschillende beleidsterreinen, zijn lager dan begroot en lopen door naar 2026.			-263
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	Hogere realisatie bij de RIF- en RSF-projecten. Zie de toelichting bij de lasten.			-263
Speerpuntberaden, beleidsondersteuning en projecten	Overige kleine afwijkingen			3
Gemeentelijke bijdrage	**2.951**	**2.951**	**->**	**-**

2. Contractgestuurde Dienstverlening *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025** t/m AB dec	**Rekening 2025**		**Verschil**
Lasten	**13.161**	**12.803**	**->**	**-358**
Doorstroompunt	Lagere lasten door lagere personeelskosten.			-2
Doorstroompunt vsv-projecten	Lagere lasten door lagere uitgaven binnen het Regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten.			-44
Leerplicht	Hogere lasten door extra uitgaven voor opleidingskosten i.v.m. doorontwikkeling van het team.			4
Sociale recherche	Lagere lasten door lagere personeelskosten en lagere materiële kosten.			-5
Inkoopondersteuning	Lagere lasten door minder inhuur personeel voor afronding van de inkooptrajecten.			-24
Basismobiliteit (Versis)	Lagere lasten door minder gebruik van leerlingen- en jeugdvervoer, vraagafhankelijk vervoer en lagere lasten door bonusmalusregeling voor de uitvoerende partijen.			-256
Wmo-Jeugd	Hogere lasten door onderzoek rechtmatigheid en meer uitgaven binnen het uitvoeringsbudget.			13
Inburgering	Lagere lasten door minder uitvoeringskosten in het materiële budget.			-32
Inburgering - voorzieningen	Lagere lasten door minder inzet van tolkenvoorziening.			-12
Baten	**14.512**	**14.194**	**->**	**-317**
Doorstroompunt	Lagere baten door lagere inzet van rijksmiddelen Doorstroompunt.			-6
Doorstroompunt vsv-projecten	Lagere baten door lagere inzet van subsidiegelden van het Regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten.			-44
Leerplicht	Hogere baten hoofdzakelijk door compensatie voor uitbetaling van een transitievergoeding.			10
Sociale recherche	Hogere baten door meer interne omzet.			1
Inkoopondersteuning	Lagere baten door minder benodigde uren voor afhandeling van inkooptrajecten.			-28
Basismobiliteit (Versis)	Lagere baten door lagere facturatie van vervoerskosten.			-224
Wmo-Jeugd	Hogere baten door facturatie van het onderzoek rechtmatigheid.			9
Inburgering	Lagere baten dan begroot door de lagere facturatie van tolkenvoorziening en afboeking van een oude stelpost.			-36
Gemeentelijke bijdrage	**-**	**-**	**->**	**-**

3. Algemene baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025** t/m AB dec	**Rekening 2025**		**Verschil**
Lasten	**3.582**	**3.504**	**->**	**-79**
Overhead	Lagere kosten voor overhead door lagere kosten voor personeel, huisvesting en ondernemingsraad.			-69
Onvoorziene uitgaven	Het budget voor onvoorziene uitgaven hoefde in 2025 niet ingezet te worden.			-10
Treasury	Geen afwijkingen			-
Vennootschapsbelasting	Geen afwijkingen			-
Baten	**683**	**710**	**->**	**27**
Overhead	Lagere ontvangen inkomsten bij onze overhead.			-12
Treasury	Hogere ontvangen renteinkomsten bij treasury.			39
Gemeentelijke bijdrage	**-**		**->**	

De balans per 31 december 2025

Activa *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	661	564
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	-	-
Totaal vaste activa	**661**	**564**
Vlottende activa		
Uitzettingen korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.351	2.071
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.021	23.036
Overige vorderingen	6	-
Liquide middelen		
Banksaldi	453	452
Overlopende activa		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	50	88
Overige nog te ontvangen bedragen	2.835	829
Vooruitbetaalde bedragen	104	212
Totaal vlottende activa	**13.821**	**26.687**
Totaal activa	**14.482**	**27.252**

Passiva *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	784	817
Bestemmingsreserves	1.489	1.428
Nog te bestemmen resultaat	347	149
Voorzieningen		
Voorzieningen	226	183
Vaste schulden		
Onderhandse leningen	-	-
Totaal vaste passiva	**2.845**	**2.577**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden korter dan één jaar		
Overige schulden	1.235	1.397
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.565	629
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	8.835	22.648
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	1	-
Totaal vlottende passiva	**11.636**	**24.674**
Totaal passiva	**14.482**	**27.252**

Algemene toelichting op de balans

Activabeleid

Het beleid ten aanzien van investeringen en afschrijvingen is vastgelegd in de financiële verordening van Regio Rivierenland. Daarin zijn algemene regels vastgelegd o.a. met betrekking tot het afschrijven in het jaar van aanschaf, de systematiek van lineair afschrijven en een indicatieve afschrijvingstabel.

Waarderingsgrondslagen

In de jaarrekening 2025 zijn een aantal benamingen van balansposten gewijzigd in de beginbalans zodat deze in lijn zijn gebracht met de BBV. Dit betreffen enkel administratieve wijzigingen in de categorieën en dit heeft dus geen resultaatimpact.

Vaste activa
Onder investeringen worden verstaan uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar.
Investeringen worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa.
Onder de vaste activa worden conform het BBV de volgende vaste activa onderscheiden:
- Materiële vaste activa
- Financiële vaste activa

Activa wordt gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Materiële vaste activa
Met als uitgangspunt het BBV worden twee soorten materiële vaste activa onderscheiden (artikel 35), te weten:
- Investeringen met een economisch nut (vergelijkbaar met het bedrijfsleven, waarbij het meerjarig economisch nut meeweegt in de activeringsgronden).
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijke nut.

Investeringen met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Dit betekent onder andere dat alle gebouwen een economisch nut hebben.
In het BBV is opgenomen dat activa met een meerjarig economisch nut geactiveerd moeten worden. Daarnaast mag er op deze investeringen niet resultaatafhankelijk (extra) worden afgeschreven. Met andere woorden, activa met een meerjarig economisch nut moeten eenduidig worden geactiveerd en vervolgens dient er op consistente wijze te worden afgeschreven.

In de jaarrekening van Regio Rivierenland worden alleen investeringen geactiveerd met een economisch nut. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Afschrijvingstermijnen
Afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de volgende afschrijvingstermijnen:
a. 40 jaar: Bedrijfsgebouwen
b. 15-20 jaar: Installaties (afhankelijk van economische en/of technische levensduur)
c. 5-10 jaar: Inventaris, keukenapparatuur en meubilair (afhankelijk van economische en/of technische levensduur)
d. 5 jaar: Overige hardware en software
e. 4 jaar: Laptops
f. 3 jaar: Mobiele telefoons

Vlottende activa
Onder vlottende activa zijn opgenomen:
- Uitzettingen korter dan één jaar
    - Vorderingen op openbare lichamen
    - Rekening-courantverhouding met het Rijk
    - Overige vorderingen
- Liquide middelen
    - Banksaldi
- Overlopende activa
    - De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel
    - Overige nog te ontvangen bedragen
    - Vooruitbetaalde bedragen

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
In de gevallen waarin de invordering niet mogelijk blijkt te zijn, wordt tot afboeking wegens oninbaarheid overgegaan. De voorziening dubieuze debiteuren is ter dekking van het risico dat openstaande vorderingen op de balansdatum oninbaar blijken te zijn.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva
Onder vlottende activa zijn opgenomen:
- Netto vlottende schulden korter dan één jaar
    - Overige schulden
- Overlopende passiva
    - Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen
    - De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren
    - Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen

Passiva
De voorzieningen, de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva zijn eveneens opgenomen tegen nominale waarde.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 10 december 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
    - Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 418.106) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Toelichting op de balansposten - vaste activa

Investeringen met een economisch nut

Materiële vaste activa *Bedragen x € 1.000*	**Gronden en terreinen**	**Bedrijfs-gebouwen**	**Machines, apparaten en installaties**	**Overige materiële vaste activa**	**Totaal**
Boekwaarde 31-12-2024	**-**	**395**	**218**	**47**	**661**
+ Investeringen	-				-
- Desinvesteringen	-				-
- Afschrijvingen	-	50	36	10	97
Boekwaarde 31-12-2025	**-**	**346**	**182**	**37**	**564**
Cumulatieve afschrijving	-	977	173	68	1.218
Aanschafwaarde	-	1.323	355	105	1.782

In 2025 zijn er geen investeringen gedaan.

Toelichting op de balansposten - vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Vordering op gemeenten	2.262	2.033
Vordering op overige openbare lichamen	89	38
Totaal	**2.351**	**2.071**

Het bedrag van de vorderingen op gemeenten is relatief hoog, omdat in december 2025 voor diverse onderdelen de bijdrage voor het vierde kwartaal 2025 is gefactureerd. Het bedrag van de overige vorderingen op openbare lichamen bestaat uit het saldo van vorderingen en schulden op bijvoorbeeld het UWV en de Belastingdienst. Een voorziening voor mogelijke oninbaarheid wordt niet nodig geacht gezien de ouderdom van de openstaande debiteuren.

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Ultimo 2025 hadden we een bedrag van € 23.036.000 uitstaan bij de schatkist. De grote stijging in 2025 komt hoofdzakelijk door het ontvangen voorschot van de Regio Deal subsidie.
In het begrotingsjaar 2025 hebben we maximaal € 450.000 buiten de schatkist gehouden. Dat is binnen de wettelijke kaders van het toegestane drempelbedrag (2,00% van de begroting met een ondergrens van € 1.000.000). Dagelijks wordt van het banksaldo bij de BNG het surplus boven € 450.000 afgeroomd en afgestort naar 's Rijks Schatkist.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**450**	**450**	**450**	**450**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	550	550	550	550
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	19.173			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	19.173			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	40.468	40.950	41.378	41.390
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	450	450	450	450

Overige vorderingen

Overige vorderingen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Vorderingen op derden	6	0
Voorziening dubieuze vorderingen	0	0
Totaal	**6**	**0**

De overige vorderingen op derden zijn in 2025 afgewikkeld.

Liquide middelen

Liquide middelen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Bank	453	452
Totaal	**453**	**452**

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt € 1.000.000. Wij hebben bij de BNG de drempel voor afstortingen naar 's Rijks Schatkist vastgelegd op € 450.000, omdat deze drempel voor ons toereikend is.

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	50	88
Totaal	**50**	**88**

Dit bedrag bestaat uit nog te ontvangen bedragen van subsidies van de provincie Gelderland.

Overige nog te ontvangen bedragen

Overige nog te ontvangen bedragen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden	172	8
Nog te ontvangen bijdragen van gemeenten	2.516	747
Nog te ontvangen bedragen van niet-overheid	147	74
Totaal	**2.835**	**829**

De nog te ontvangen bijdragen van overige overheden betreft facturatie aan gemeenschappelijke regelening. De nog te ontvangen bijdragen van gemeenten hebben betrekking op de facturatie die in januari 2026 plaatsvindt over werkzaamheden die in 2025 hebben plaatsgevonden maar pas na afloop van het jaar gefactureerd kunnen worden. De nog te ontvangen bedragen van niet-overheid bestaat voornamelijk uit de rente-inkomsten van het vierde kwartaal.

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen à € 212.000 komt voort uit in 2025 betaalde facturen die betrekking hebben op 2026. Dit komt voornamelijk voor bij licenties en abonnementen.

Toelichting op de balansposten - vaste passiva

Algemene reserves en bestemmingsreserves

Overzicht reserves *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**Toevoegingen 2025**	**Onttrekkingen 2025**	**31-12-2025**
Algemene reserves				
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	310	120	88	343
Subtotaal algemene reserves	**784**	**120**	**88**	**817**
Bestemmingsreserves				
Doorstroompunt	283	-	-	283
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	814	-	11	803
Desintegratiekosten ontvlechtingen	312	-	50	263
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	**1.489**	**-**	**61**	**1.428**
Totaal	**2.273**	**120**	**149**	**2.245**

Toelichting bij de reserves

Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

Doel	De reserve is bedoeld om risico's in de bedrijfsvoering op te vangen welke kunnen ontstaan als gevolg van het leveren van maatwerk in de vorm van dienstverleningsovereenkomsten.
Aard	Algemene reserve
Maximum/plafond	30% van de uitgaven (door het Algemeen Bestuur in april 2011 vastgestelde maximum)
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	In 2025 zijn de resultaten bij de uitvoeringstaken van CgD verwerkt in de reserve (stortingen van in totaal € 120.000 en onttrekkingen van in totaal € 88.000). De risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening heeft op 31 december 2025 een saldo van € 343.000 gelijk aan 2,7% van de uitgaven van programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en blijft daarmee ver onder het vastgestelde maximum van 30%.

Algemene reserve Regiokantoor

Doel	De reserve is bedoeld als buffervermogen voor het opvangen van financiële risico's en tekorten. De reserve wordt ingezet bij tekorten of als door het afbouwen of verdwijnen van taken overheadkosten niet meer binnen de begroting gedekt kunnen worden en frictiekosten ontstaan.
Aard	Algemene reserve
Optimum	Niet nader bepaald
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	De omvang van de algemene reserve is voldoende voor het afdekken van de geïdentificeerde risico's. De reserve heeft een saldo van € 474.000.

Reserve Doorstroompunt

Doel	De reserve wordt gevoed uit jaarlijkse rijksbijdragen in de algemene taakstelling en door incidentele rijksbijdragen voor specifieke activiteiten om het aantal voortijdige schoolverlaters te verminderen. Voor zover er overschotten zijn worden deze aan de reserve toegevoegd, terwijl de tekorten eruit worden gedekt. Het overschot is bedoeld om eventuele risico’s bij het beëindigen van de taak op te vangen. In de Doorstroompunt-taak worden geen gemeentelijke bijdragen ontvangen.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Afhankelijk van de duur van de Doorstroompunt-taak
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	In 2025 is er geen bedrag gemuteerd in de Doorstroompunt-reserve. De reserve heeft op 31-12-2025 een saldo van € 283.000.

Reserve Speerpuntberaden

Doel	De reserve kan worden ingezet voor de financiering van uitgaven die gerelateerd zijn aan de speerpuntberaden en de uitvoering van het Ambitiedocument, alsmede uitgaven voor activiteiten op het gebied van Lobby & Branding.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	De reserve heeft op 31 december 2025 een saldo van € 45.000. Er zijn geen mutaties geweest in 2025.

Reserve Communicatie

Doel	De reserve wordt ingezet voor de financiering van maatregelen gericht op verbetering van de communicatie.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	De reserve heeft op 31 december 2025 een saldo van € 9.000. Er zijn geen mutaties geweest in 2025.

Reserve Herhuisvesting

Doel	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft op 11 juli 2018 ingestemd met het plan voor de herhuisvesting, waarbij Regio Rivierenland (RR) en Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) hebben geruild van pand. RR heeft het pand JS de Jongplein verkocht aan ODR en de gerealiseerde boekwinst wordt de komende jaren ingezet voor de bekostiging van de investeringsuitgaven. Daartoe is in 2018 de gerealiseerde boekwinst van € 971.000 afgestort naar de reserve.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	2039 (bij een afschrijvingsduur van 20 jaar)
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	De reserve wordt de komende jaren ingezet en valt vrij gelijk aan de afschrijvingstermijnen van de verbouwingsinvesteringen die zijn gerealiseerd in het pand Burg. van Lidth de Jeudelaan. In 2025 is een bedrag van € 11.000 ingezet. De reserve heeft op 31 december 2025 een saldo van € 803.000.

Reserve Desintegratiekosten ontvlechtingen

Doel	De reserve wordt ingezet voor de financiering van de desintegratiekosten (kosten van achterblijvende overhead), die een direct gevolg zijn van ontvlechtingen van bedrijfsonderdelen. De reserve is gevoed uit ontvangen bijdragen in het kader de ontvlechting van GGD Gelderland-Zuid in de periode van 1.7.2013 t/m 31.12.2015.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	GGD Gelderland-Zuid heeft in de jaren 2013, 2014 en 2015 een vergoeding voor desintegratiekosten betaald. Deze bedragen zijn afgestort in de reserve. De reserve wordt aangewend voor de bekostiging van de vernieuwing van de ICT-Infrastructuur en vervanging van kantoorautomatisering. De nieuwe ICT-omgeving is medio 2019 geoperationaliseerd en in gebruik genomen. In 2025 is een bedrag van € 50.000 onttrokken aan de reserve. De reserve heeft op 31 december 2025 een saldo van € 263.000.

Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening

Doel	De reserve is in 2014 ingesteld voor de financiering van kosten die noodzakelijk zijn om nieuwe activiteiten voor de gemeenten te ontwikkelen of de uitvoering van bestaande taken te verbeteren.
Aard	Bestemmingsreserve
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	De reserve heeft op 31 december 2025 een saldo van € 25.000. Er zijn geen mutaties geweest in 2025.

Toelichting bij de Voorzieningen

Overzicht voorzieningen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**Toevoegingen 2025**	**Onttrekkingen 2025**	**31-12-2025**
Voorziening Onderhoud gebouw Tiel	84	16	49	50
Voorziening Bovenwettelijk verlof	112	12	29	95
Voorziening Verlofsparen	29	9	0	38
Totaal	**226**	**36**	**79**	**183**

Voorziening onderhoud gebouwen

Doel	Voor het bedrijfsgebouw Burg. van Lidth de Jeudelaan in Tiel is een voorziening gevormd voor de periodieke uitgaven van groot onderhoud en renovaties. Jaarlijks wordt vanuit de exploitatie een bedrag aan de voorziening toegevoegd.
Aard	Egalisatievoorziening
Optimum	Op basis van geactualiseerd (meerjarig) onderhoudsplan
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	In 2025 is een bedrag van € 16.000 gedoteerd aan de voorziening en een bedrag van € 49.000 onttrokken. De voorziening heeft op 31 december 2025 een saldo van € 50.000.

Voorziening Bovenwettelijk verlof

Doel	Medewerkers kunnen verlofuren sparen om, met behoud van salaris, een langere periode vrij te nemen. Dat legt een latente claim op onze organisatie. De verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat hiervoor een voorziening getroffen dient te worden. Elk jaar zal de hoogte van de voorziening opnieuw worden beoordeeld aan de hand van het bovenwettelijk verlof.
Aard	Egalisatievoorziening
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing
Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	In 2025 is er per saldo een bedrag van € 17.000 aan de voorziening onttrokken. De voorziening heeft op 31 december 2025 een saldo van € 95.000.

Voorziening Verlofsparen

Doel	Medewerkers kunnen bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens-en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd worden.
Aard	Egalisatievoorziening
Optimum	Niet van toepassing
Laatste jaar aanwending	Niet van toepassing

Beoordeling omvang en toelichting toevoegingen en onttrekkingen	In 2025 is een bedrag van € 9.000 aan de voorziening toegevoegd. De voorziening heeft op 31 december 2025 een saldo van € 38.000.

Vaste schulden langer dan één jaar

Regio Rivierenland heeft geen langlopende geldleningen.

Toelichting op de balansposten - vlottende passiva

Overige schulden

Overzicht overige schulden *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Overige schulden	1.235	1.397
Totaal	**1.235**	**1.397**

De balanspost "overige schulden" bestaat uit het saldo van crediteuren (€ 875.000), te betalen loonheffing (€ 434.000) , pensioenpremies (€ 84.000), vooruit ontvangen bedragen (€ 5.000), nog te betalen salaris (€ 3.000).

Vooruitontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel

Vooruitontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**31-12-2025**
Europese overheidslichamen	121	74
Het Rijk	6.093	19.880
Overige Nederlandse overheidslichamen	2.622	2.694
Totaal	**8.835**	**22.648**

De vooruitontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel bestaan uit (meerjarige) subsidies en fondsen van diverse overheidslichamen. De grote stijging is toe te schrijven aan de, in november 2025 toegekende, Specifieke Uitkering voor de Regio Deal Rivierenland II.

Overlopende passiva

De 'Overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel' zijn in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2024**	**Inkomsten 2025**	**Bestedingen 2025**	**31-12-2025**
Europese overheidslichamen				
LEADER subsidie beheerkosten	121.032	-	47.153	73.879
Het Rijk				
Doorstroompunt - Regionale aanpak VSV	41.374	751.696	472.677	320.393
Doorstroompunt - Rijksmiddelen	52.490	969.155	948.503	73.141
Regionale Energie Strategie (RES)	358.107	281.176	353.351	285.931
Netcapaciteit	364.765	370.500	20.116	715.149
Ecologie en biodiv. hernieuwbare energie	462.333	326.166	-	788.499
Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW)	423.537	165.383	212.140	376.780
Regio Deal FruitDelta Rivierenland	960.543	130.632	-	1.091.175
Arbeidsmarktregio Rivierenland	3.429.352	1.826.147	1.983.212	3.272.287
Regio Deal Rivierenlandd II	-	12.962.630	6.141	12.956.489
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Projecten Regionaal Investeringsfonds (RIF)	285.789	27.020	312.810	-
Projecten Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)	322.098	824.120	218.524	927.694
Transformatiefonds	85.138	-	85.138	-
Scheidingsmiddelen	42.057	-	42.057	-
Regionaal Expert Team	13.217	-	13.217	-
Woonagenda/werkkapitaal Wonen	62.273	2.680	-	64.953
Mobiliteitsfonds	659.906	255.655	153.209	762.352
LEADER cofinanciering	314.134	-	37.085	277.049
Regio Deal FruitDelta Rivierenland	402.871	-	-	402.871
Gebiedsagenda	31.464	-	31.464	-
Leefbaarheid	2.532	-	-	2.532
Mobiliteit Slim en Schoon	91.231	190.000	234.112	47.119
Uitvoeringsagenda Woondeal proces en uitvoering	305.230	189.465	421.066	73.629
Proceskosten FruitDelta Rivierenland	-	135.232	-	135.232
Totaal	**8.831.475**	**19.408.237**	**5.591.976**	**22.647.735**

Overige overlopende passiva

Dit betreft de nog te betalen kosten over 2025 die in 2026 gefactureerd worden voor een totaalbedrag van € 629.000.

Toelichting op de balansposten - overig

Borgstellingen en garantstellingen

Regio Rivierenland heeft geen borgstellingen en/of garantstellingen.

Niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen

Onderstaande tabel geeft een beeld van de meerjarige financiële verplichtingen waar Regio Rivierenland aan verbonden is. De bedragen in de kolom "bedrag" betreffen de totale financiële verplichting tot het einde van het contract. De verlofdagenverplichting betreft de stand op 31 december die niet in de voorzieningen is opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen *Bedragen x € 1.000*	**Bedrag**	**Einde contract**
Schoonmaak	56	4-7-2027
Canon repromachines	21	1-4-2029
Beveiliging, alarmopvolging pand	16	31-12-2026
Leaseverplichtingen auto's	33	Diverse einddata
Salarisadministratie	10	31-12-2026
Verlofdagenverplichtingen 31-12-2025	158	n.v.t.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen plaats gevonden na balansdatum.

Investeringen

In 2025 zijn er geen investeringen gedaan.

Bijlage 1: Overzichten gemeentelijke bijdrage en Contractgestuurde Dienstverlening

Overzicht gemeentelijke bijdragen

Overzicht gemeentelijke bijdragen *Bedragen x € 1.000*	Primitieve Begroting 2025	Mutaties Berap 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Jaarrekening 2025	Buren	Culemborg	Maas-driel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zalt-bommel	Totaal
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2024	255.655			255.655	27.773	29.944	26.197	25.708	42.370	52.948	20.330	30.385	255.655
Algemene bestuursondersteuning	1.057.873	-	-9.088	1.048.785	113.934	122.841	107.469	105.463	173.816	217.211	83.401	124.650	1.048.785
Speerpunten, beleids-ondersteuning en projecten	1.893.472	-	-75.813	1.817.658	197.461	212.896	186.256	182.779	301.243	376.450	144.542	216.032	1.817.658
Programma 1 Regionale samenwerking	**2.951.344**	**-**	**-84.902**	**2.866.443**	**311.395**	**335.737**	**293.725**	**288.242**	**475.059**	**593.661**	**227.943**	**340.681**	**2.866.443**
Treasury (rente)	-10.000	-	-39.323	-49.323	-5.358	-5.777	-5.054	-4.960	-8.174	-10.215	-3.922	-5.862	-49.323
Onvoorziene uitgaven	10.000	-	-10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten	**-**	**-**	**-49.323**	**-49.323**	**-5.358**	**-5.777**	**-5.054**	**-4.960**	**-8.174**	**-10.215**	**-3.922**	**-5.862**	**-49.323**
Totaal gemeentelijke bijdrage	**2.951.344**	**0**	**-134.224**	**2.817.120**	**306.037**	**329.960**	**288.671**	**283.282**	**466.885**	**583.446**	**224.021**	**334.819**	**2.817.120**
Gefactureerde gemeentelijke bijdrage					320.618	345.681	302.425	296.779	489.130	611.245	234.695	350.772	2.951.344
Gerealiseerd resultaat jaarrekening			**-134.224**	**Teruggave**	**-14.581**	**-15.721**	**-13.754**	**-13.497**	**-22.245**	**-27.799**	**-10.674**	**-15.953**	**-134.224**

Overzicht uitbetaling jaarrekeningresultaat 2025

Uitbetaling jaarrekeningresultaat 2025	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Gemeentelijke bijdrage	14.581	15.721	13.754	13.497	22.245	27.799	10.674	15.953	134.224
WMO-Jeugd	46	50	4	43	71	88	34	5	341
Inburgering	2.788	3.006	-	2.581	4.254	-	2.041	-	14.671
Totaal per gemeente	**17.416**	**18.778**	**13.758**	**16.121**	**26.570**	**27.887**	**12.749**	**15.958**	**149.237**

Overzicht uitgaven 2025 Contractgestuurde Diensten

Onderstaande tabel geeft uitsluitend de kosten van de gemeenten weer.

Overzicht Contractgestuurde Diensten	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel
Doorstroompunt Kwalificatieplichtgelden	-36.418	-41.666	-33.885	-43.533	-54.742	-74.903	-24.438	-44.761
Leerplicht	178.548	55.803	-	210.672	-	346.430	119.545	218.514
Inburgering	230.913	248.963	-	213.744	352.276	-	169.030	-
Inburgeringsvoorzieningen SPUK	4.110	12.553	-	10.626	3.101		8.614	5.519
Inkoopbureau	11.935	4.294	38.060	88.310	12.141	5.209	4.265	64.049
Sociale Recherche	51.982	-	-	55.079	-	-	-	-
WMO-Jeugd	182.406	197.124	16.792	171.631	283.543	347.361	132.463	19.477
WMO-Jeugd Extra kosten	3.429	3.697	242	3.174	5.231	6.536	2.510	280
WMO-Jeugd Essentiële functies	18.974	22.169	17.388	23.766	28.204	39.108	13.145	23.769
Versis	1.232.031	1.019.026	271.292	1.218.102	1.485.312	1.988.045	281.149	382.320
Totaal	**1.877.909**	**1.521.962**	**309.889**	**1.951.570**	**2.115.066**	**2.657.785**	**706.282**	**669.168**

Overzichten per Contractgestuurde Diensten

Doorstroompunt	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	1.298.383	1.253.153	45.230
Overhead	220.268	216.407	3.861
Uitgaven incl. overhead	**1.518.651**	**1.469.560**	**49.091**
Inkomsten (incl. overhead)	1.518.651	1.469.560	-49.091
Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**	**0**

Leerplicht	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	823.298	826.960	-3.662
Overhead	285.681	280.673	5.008
Uitgaven incl. overhead	**1.108.979**	**1.107.633**	**1.346**
Inkomsten (incl. overhead)	1.129.513	1.139.204	9.691
Resultaat (incl. overhead) - toevoeging aan reserve CgD	**20.534**	**31.571**	**11.037**

Sociale recherche	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	399.149	393.918	5.231
Overhead	133.722	131.538	2.184
Uitgaven incl. overhead	**532.871**	**525.456**	**7.415**
Inkomsten (incl. overhead)	532.871	534.074	1.203
Resultaat (incl. overhead) - toevoeging aan reserve CgD	**0**	**8.618**	**8.618**

Inkoopbureau	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	386.238	361.968	24.270
Overhead	75.513	74.279	1.234
Uitgaven incl. overhead	**461.751**	**436.247**	**25.504**
Inkomsten (incl. overhead)	376.348	348.687	-27.661
Resultaat (incl. overhead) - onttrekking aan reserve CgD	**-85.403**	**-87.561**	**-2.158**

Versis	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	8.034.283	7.778.552	255.731
Overhead	66.861	65.769	1.092
Uitgaven incl. overhead	**8.101.144**	**7.844.321**	**256.823**
Inkomsten (incl. overhead)	8.101.144	7.877.276	-223.868
Resultaat (incl. overhead) - toevoeging aan reserve CgD	**0**	**32.955**	**32.955**

WMO-Jeugd	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	1.272.451	1.285.720	-13.269
Overhead	294.189	289.384	4.805
Uitgaven incl. overhead	**1.566.640**	**1.575.104**	**-8.464**
Inkomsten (incl. overhead)	1.566.640	1.575.445	8.805
Resultaat (incl. overhead) - teruggave aan gemeenten	**0**	**341**	**341**

Inburgering	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Verschil
Uitgaven excl. overhead	947.411	902.841	44.570
Overhead	338.974	332.584	6.390
Uitgaven incl. overhead	**1.286.384**	**1.235.424**	**50.960**
Inkomsten (incl. overhead)	1.286.384	1.250.096	-36.289
Resultaat (incl. overhead) - teruggave aan gemeenten	**0**	**14.671**	**14.671**

Bijlage 2: SiSa verantwoording

Regio Rivierenland: SiSa J15 – Regio Deal

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J15	Regiodeals 6e tranche		Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/01*	Besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: J15/02*	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: J15/03*	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van Rijksmiddelen per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler. *Aard controle R* *Indicator: J15/04*	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van regionale financiering per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler. *Aard controle R* *Indicator: J15/05*	
			1	Wonen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Ondernemen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Leven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Randvoorwaardelijk spoor	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	VAT-kosten	€ 6.141	€ 65.740	€ 0	€ 0	
				Kopie Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/06*	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/07*	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/09*		
			1	*Wonen*	€ 0	€ 0			
			2	*Ondernemen*	€ 0	€ 0			
			3	*Leven*	€ 0	€ 0			
			4	*Randvoorwaardelijk spoor*	€ 0	€ 0			
			5	*VAT-kosten*	€ 6.141	€ 65.740			
				Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/10*	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage *Aard controle R* *Indicator: J15/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15/12*			
				Nee	€ 0	Nee			

Ten behoeve van gemeente Tiel: SiSa D12, D12a – RMC en VSV

OCW	**D12**	**Regionale meld- en coördinatiefunctie** **Beluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling voor vsv voor de jaren 2021 t/m 2025 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contact gemeente *Aard controle R* *Indicator: D12/01*	Correctie besteding contactgemeente (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12/02*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12/05*	
			948.503		52.490	73.142	Nee	
OCW	**D12a**	**Regionaal programma voortijdig schoolverlaten** **Beluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling voor vsv voor de jaren 2021 t/m 2025 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contact gemeente *Aard controle R* *Indicator: D12A/01*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/02*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/03*	Correctie totale besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12A/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12A/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/06*
			366.394	98.200	464.594		41.375	320.394
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/07*					
			Nee					

Ten behoeve van gemeente Culemborg: SiSa – Nationaal Programma Lokale Warmte

VRO	J95	**Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J95/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J95/02*	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J95/03*	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator “nee” is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J95/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J95/05*	
			212.140	293.938	Ja	n.v.t.	Nee	

Bijlage 3: Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld 2025

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld 2025		Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025
0.1	Bestuur	3.574.362	1.924.705	1.649.658
0.10	Mutaties reserves	148.697	120.279	28.418
0.4	Overhead	1.239.549	4.161.887	-2.922.338
0.5	Treasury	204.267	-	204.267
0.8	Overige baten en lasten	10.000	-56	10.056
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	534.074	393.918	140.157
2.1	Verkeer en vervoer	447.520	447.830	-310
3.1	Economische ontwikkeling	426.140	577.396	-151.256
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.978.367	6.449.716	528.650
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.250.096	902.841	347.255
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	2.664.077	2.664.077	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	448.564	448.564	-
6.91	Coördinatie en beleid WMO	500.012	395.711	104.301
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	1.075.433	890.009	185.424
8.1	Ruimte en leefomgeving	214.091	174.141	39.950
8.3	Wonen en bouwen	421.066	436.060	-14.994
Totaal		**20.136.316**	**19.987.078**	**149.237**

Paragraaf Overige gegevens

Controleverklaring

Regio Rivierenland

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van
de gemeenten van Regio Rivierenland
t.a.v. de secretaris

Aan de raden van de gemeenten van Regio Rivierenland
t.a.v. de griffier

Datum	15 april 2026
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	26.0000305
Inlichtingen bij	M. Imthorn, mimthorn@regiorivierenland.nl
Onderwerp	Zienswijzen programmabegroting 2027 van Regio Rivierenland
Pagina	1/3

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de programmabegroting 2027 van Regio Rivierenland ten behoeve van de bespreking in uw college en raad. De raden kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de begroting naar voren brengen. Wij vragen u uiterlijk 18 juni 2026 de gemeentelijke zienswijzen bij ons in te dienen, zodat alle reacties meegenomen kunnen worden in de vergadering van het Algemeen bestuur van 8 juli 2026, waarin de programmabegroting 2027 en de zienswijzen inhoudelijk worden behandeld. In de vergadering van het Algemeen bestuur van 9 september 2026 wordt de programmabegroting vastgesteld.

Uitgangspunten voor de begroting
De uitgangspunten voor de programmabegroting 2027 zijn in de Kaderbrief Programma-begroting 2027 opgenomen, die het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland in november 2025 heeft vastgesteld. In de Kaderbrief zijn ook de toepasselijke indexeringspercentages van de begrotingsbudgetten opgenomen.

Zienswijzen op de Kaderbrief
Na het opstellen van de Kaderbrief 2027 hebben gemeenten gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken. De gemeenten hebben een inhoudelijke reactie gegevens op de kaderbrief. In de bijlage treft u een overzicht van deze zienswijzen aan, inclusief een reactie hierop in relatie tot de begroting.

In de begroting 2026 is de gevraagde taakstelling op de gemeentelijke bijdrage van 1,5% in 2026 en 2027 en 3% vanaf 2028 (t.o.v. begroting 2025) volledig ingevuld. Met de genomen maatregelen besparen we structureel meerjarig vanaf 2026 4,6% op de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2025. We realiseren dus al 2 jaar eerder een grotere besparing dan de gevraagde bezuiniging van 3% in 2028. Deze besparing is in stand gehouden in de begroting 2027.
In de reactie op de Kaderbrief 2027 wordt aanvullend aandacht gevraagd voor de in 2026 gevraagde taakstelling op de gemeentelijke bijdrage en een lagere indexatie van het Gemeentefonds voor 2027. De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027 stijgt in totaal met € 204.000 (t.o.v. de begroting 2026) waarvan € 166.000 voortkomt uit de nieuwe opdracht regionale opgave Ruimte. De indexatie van materiële, personele en overhead budgetten resulteert in een stijging van € 38.000 van de

gemeentelijke bijdrage. Dit is per saldo een procentuele stijging van 1,3% ten opzichte van de begroting 2026. Deze beperkte stijging is gerealiseerd door het corrigeren van de begrote personeelskosten naar de werkelijke (lagere) CAO ontwikkeling en het doorvoeren een bezuiniging op de formatie binnen de overhead.
Daarnaast is op verzoek van de gemeenteraden de risicoparagraaf geüpdatet. We hebben de financiële risico's en weerstandsvermogen geïnventariseerd en deze gespecificeerd beschreven. Hiermee is inzichtelijk geworden dat er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is voor het afdekken van de financiële risico's.
Tot slot, zijn de gevraagde specificaties van de onderdelen van Contractgestuurde Dienstverlening en de begrote bedragen per gemeente opgenomen in de tabellen van de begroting.

Belangrijkste wijzigingen in Begroting 2027

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2027 is met € 11.921.000 gestegen t.o.v. de begroting 2026. Het bedrag van de baten (excl. reserves) is gestegen met € 11.903.000. Belangrijkste oorzaak van deze stijging is hogere baten en lasten door het opnemen van de Regio Deal (€ 11.272.000) en regionale opgave Ruimte (€ 166.000) in programma 1 en hogere baten en lasten in programma 2 door bijstelling bij Versis (€ 396.000) en het toevoegen van Essentiële Functies bij WMO-Jeugd (€ 291.000).

  Daarnaast zijn in alle programma's de begrote lasten toegenomen door de indexering van de salariskosten en indexering van de overige kostenbudgetten.

- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 12,02 per inwoner en dat komt neer op een stijging van € 0,75 per inwoner t.o.v. de begroting 2026.
  In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2026 met € 204.000.
  Deze stijging is als volgt opgebouwd:
  - Indexatie van materiële en personele budgetten conform kaderbrief: + € 22.000
    Conform de kaderbrief zijn de materiële budgetten geïndexeerd met 2,4% en zijn de salarissen geïndexeerd met een correctie naar de werkelijke loonkosten op basis van de CAO tot en met maart 2027 en een verwachte stijging van 3,5% vanaf maart 2027.
  - Opdracht regionale opgave Ruimte: + € 166.000
    De grootste wijziging komt door de toevoeging van het structurele budget (€166.000) uit de vastgestelde startnotitie opdracht regionale opgave Ruimte. Door het vaststellen van de startnotitie is de taak structureel bij de organisatie belegd en ook structureel in de begroting opgenomen.
  - Toegenomen overheadkosten: + € 16.000
    Als gevolg van mutaties in programma 3 stijgen de overheadkosten. De mutaties betreffen o.a. indexatie van materiële en salarisbudgetten en bijstelling van de formatie binnen bedrijfsvoering.

- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings-)reserves van in totaal € 131.000. De reserves worden ingezet voor de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 48.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 83.000). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende

kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar.

Wij nemen aan u met dit schrijven voldoende te hebben geïnformeerd.

Wij zien de reactie van uw gemeente met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. J.W.A. Hakkert Drs. S. Stoop

Bijlage(n):
- Concept Programmabegroting 2027 van Regio Rivierenland
- Bijlage 1 - Taken Regio Rivierenland (versie begroting 2027)
- Visuele programmabegroting 2027
- Overzicht van ingekomen zienswijzen kaderbrief 2027

Een afschrift van deze brief zenden wij ook naar uw gemeentelijk vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland.

Visuele begroting 2027

In de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland slaan gemeenten de handen ineen. We ondersteunen en coördineren regionale beleidsprocessen om iedereen in onze regio prettig te laten blijven wonen, ondernemen en leven. Dat doen we in het samenwerkingsplatform FruitDelta. Ook voeren wij gemeentelijke werkzaamheden uit op het gebied van het sociaal domein, onderwijs, inkoop en inburgering. Hiermee helpen we jongeren, inburgeraars en andere inwoners verder.

Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

1. Programma's en projecten:
Deskundige facilitering van regionale samenwerking op verschillende thema's

2. Contractgestuurde Dienstverlening:
Gedegen uitvoering van gemeentelijke taken

3. Algemene baten en lasten:
Nauwkeurige interne dienstverlening en bedrijfsvoering van de organisatie

Inkomsten
(afgerond in duizendtallen)

Gemeentelijke bijdrage	DVO bijdrage gemeenten	Projectbijdrage gemeenten	Rijksbijdrage	Subsidies	Overige inkomsten	Totaal
3.103	13.123	712	11.757	1.349	1.544	31.588

Uitgaven
(afgerond in duizendtallen)

Uitgaven 31.588

Programma 1
Regionale samenwerking

1. Algemene bestuursondersteuning	115
2. Opgaven-, en programmaondersteuning	1.340
3. Regionaal Stimuleringsfonds	-
4. Wonen	384
5. Mobiliteit	358
6. Regionale Energiestrategie	697
7. Ruimte	25
8. LEADER	172
9. Regio Deal	11.272
	14.363

Programma 2
Contractgestuurde dienstverlening

1. Doorstroompunt	1.206
2. Leerplicht	865
3. Sociale recherche	344
4. Versis/Basismobiliteit*	8.459
5. WMO/Jeugd	1.505
6. Inburgering	975
	13.354

*vervoerskosten: € 8.096, beheerkosten € 363

Programma 3
Algemene baten en lasten

1. Overhead	3.861
2. Treasury	-
3. Onvoorziene uitgaven	10
4. Vennootschapsbelasting	-
	3.871

Regio Rivierenland

Taken Regio Rivierenland

'Krachtige gemeenten werken samen'

Programma's & Projecten (Programma 1)

Strategisch Agenda FruitDelta Rivierenland 2050

Wonen

Regionale Woonagenda

Economie

Regionaal Economisch Ambitie-document

Fonds: RSF Leader

Energie & Duurzaamheid

Regionale Energie Strategie

Mobiliteit

Regionale Mobiliteits-agenda

Fonds: Mobiliteits-fonds

Onderwijs Arb.markt

Regionale agenda Onderwijs Arbeidsmarkt

Ruimte

Regionale opgave Ruimte

Public Affairs

Jaarplan

Regio Deal

Contractgestuurde Dienstverlening (Programma 2)

Leerplicht

Voor 5 gemeenten + 1 gemeente admin.

Doorstroom-punt + vsv-programma

Wettelijke taken plus coördinatie voor 8 gemeenten

Sociale Recherche

Voor Werkzaak + 1 gemeente

Versis

Wmo vervoer voor 8 gemeenten

En

Leerlingen-vervoer voor 5 gemeenten

WMO/ jeugd

Voor 8 gemeenten

Inburgering

Voor 5 gemeenten

Regio Rivierenland

Begroting 2027

Beleid en financiën van Regio Rivierenland voor het jaar 2027

Wat vindt u in de begroting 2027?

Inhoud

Wat vindt u in de begroting 2027	0
De opbouw van de begroting	1
De begroting 2027 samenvatting & ontwikkelingen	3
Besluitvorming over de Begroting 2027	6
Programma 1 – Regionale samenwerking	7
Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening	15
Programma 3 – Algemene baten en lasten	24
Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen	31
Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering	32
Paragraaf 4 – Financiering	35
Paragraaf 5 – Verbonden partijen	38
Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage	39
Uiteenzetting financiële positie	44
Meerjarenraming 2027-2030	47
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage	511
Bijlage 2: Overzicht Contractgestuurde Diensten	52
Bijlage 3: Baten en lasten per taakveld	53

De opbouw van de begroting

Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van de gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden, met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in Programma 3 Algemene baten en basten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2027 bestaat uit drie programma's:
- Programma 1 Regionale samenwerking
- Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening
- Programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van Regio Rivierenland. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij ook de financieringsbronnen zijn aangegeven.

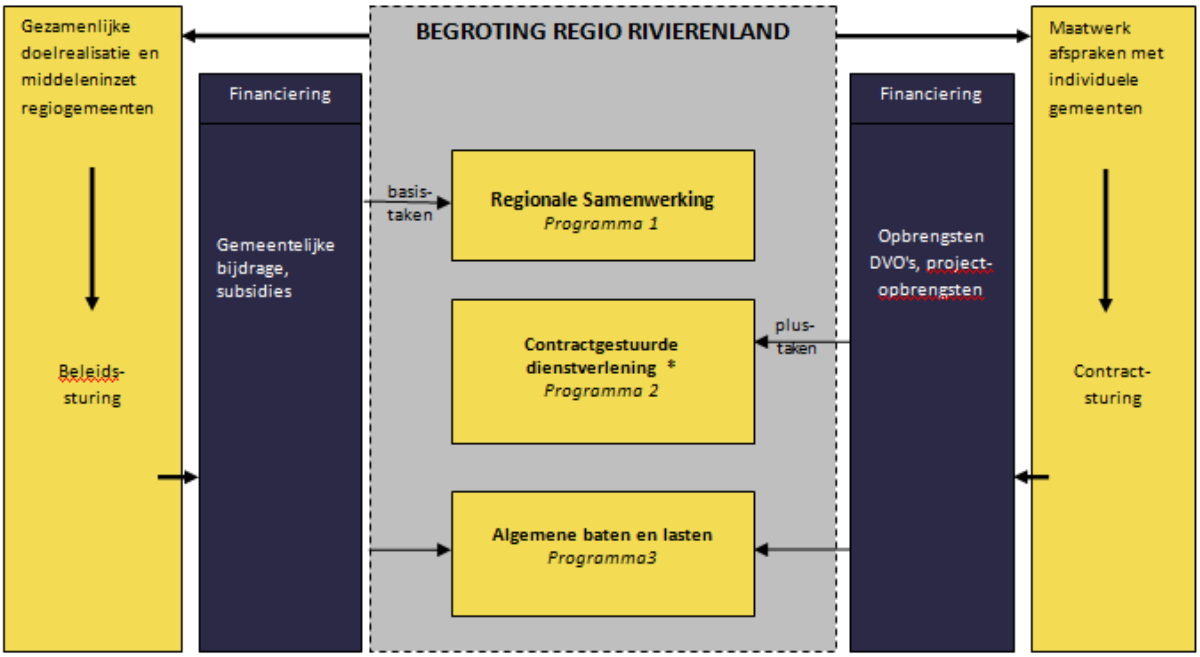

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Doorstroompunt (voorheen: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het Doorstroompunt volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het Doorstroompunt niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het Doorstroompunt.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lidgemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraaggestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lidgemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.
Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting.
Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio. In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking. In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die volgens BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De regionale bestuurlijke samenwerking via Regio Rivierenland wordt via afstemmingsoverleggen tussen wethouders – genaamd portefeuilleoverleggen (pfo's) en speerpuntberaden- georganiseerd. Deze vormen van overleg zijn ingericht als adviserend aan het bestuur van Regio Rivierenland.

De speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing en facilitering van onze drie regionale economische speerpunten. De overige pfo's richten zich op de opgaven en programma's als mobiliteit, ruimte en wonen. Pfo's nemen geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk pfo wordt afstemming gezocht door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat.

Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma, het regionale Economisch ambitiedocument. Dit document omschrijft welke ambities we op de speerpunten en andere programma's willen realiseren. Het is aan een portefeuilleoverleg om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak hierbij is het maken van afspraken over hoe het betreffende programma wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als public affairs en lobby, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en ondernemende burgers gezocht. Zo zijn er regionale platforms van gemeenten en andere stakeholders actief welke procesmatig worden gefaciliteerd, zoals de stuurgroep Regionale Energie Strategie en de Arbeidsmarktregio Rivierenland.

De facilitering van een structureel programma of project beleggen via GR Regio Rivierenland komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente(raad) en de Regio.
Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel (startnotitie) opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van Regio Rivierenland. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het programma op regionaal niveau betekenis heeft.

De begroting 2027 samenvatting & ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen	1. Regionale samenwerking
Wat zien we gebeuren? In 2027 staan gemeenten en regio voor steeds complexere en meer samenhangende opgaven, onder andere op het gebied van ruimte, energie, mobiliteit, wonen en economie. Tegelijkertijd blijft de financiële druk groot. Dit vraagt om scherpe gezamenlijke keuzes en een doelmatige inzet van middelen. Daarnaast neemt de druk op de beschikbare personele capaciteit toe. De arbeidsmarkt is krap en gespecialiseerde kennis is schaars. Juist daardoor staat ook de strategische denkkracht onder spanning, terwijl die hard nodig is om opgaven integraal te benaderen en toekomstbestendige keuzes te maken. Door slimmer samen te werken, kennis en capaciteit regionaal te bundelen en gericht gebruik te maken van digitalisering en nieuwe technologieën, kan Regio Rivierenland haar rol effectief blijven vervullen. De situatie nodigt uit om de samenwerking met gemeenten, ondernemers en maatschappelijke partners verder te verdiepen en gezamenlijk te investeren in oplossingen met blijvende impact. Regionale samenwerking wordt in toenemende mate gevormd door twee bewegingen. Enerzijds vragen de maatschappelijke opgaven – die steeds complexer en grensoverschrijdender worden – om een gezamenlijke aanpak op regionaal niveau. Anderzijds worden gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties steeds nadrukkelijker gevraagd en uitgenodigd om partner te zijn in die samenwerking. Niet alleen als deelnemer, maar ook als mede-ontwikkelaar en mede-investeerder in oplossingen. Deze combinatie van opgavegericht werken en partnerschap versterkt de regionale slagkracht en maakt het mogelijk om samen meer te bereiken dan ieder afzonderlijk. Onze overtuiging is dat samenwerking loont. Het versterkt de bestuurlijke en maatschappelijke samenhang in de regio, ondersteunt gemeenten bij het realiseren van hun opgaven en draagt bij aan een efficiënte inzet van schaarse middelen. **Wat betekent dit voor de begroting 2027?** De begroting 2027 houdt rekening met deze uitdagende context. Wij zijn ons bewust van de financiële en personele druk waar gemeenten mee te maken hebben. Door scherp te sturen op prioriteiten, zorgvuldig om te gaan met beschikbare middelen en actief te zoeken naar aanvullende financieringsmogelijkheden, leveren wij onze bijdrage aan een financieel verantwoorde en inhoudelijk gerichte aanpak in deze uitdagende tijd.	**Te bereiken effect(en)** Het zorgen voor sterk samenwerkende overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren. **Anders in 2027** In 2027 vraagt de samenhang tussen complexe regionale opgaven als Ruimte, Energietransitie, Mobiliteit en Wonen en de behoefte aan een regionale strategische agenda FruitDelta Rivierenland 2025 van ons allemaal een stapje extra. Extra in die zin dat het integraal, domein-overstijgend benaderen van opgaven nu meer dan ooit tevoren noodzakelijk is om ze het hoofd te bieden. Juist een overkoepelende benadering en werkwijze is in tijden van afnemende structurele middelen voor gemeenten nodig om investeringen –publiek, privaat en gemeenschappelijke - naar de regio te trekken. Niet alleen voor periodes van 5 jaar, maar langdurig richting 2050. In 2027 hebben we een gezamenlijke ruimtelijke stip op de horizon bepaald en is er een regionaal voorkeurscenario 2050 door de raden vastgesteld. Van de regionale lopende programma's (gemiddeld 5 jaar), is voor Economie het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2027-2031 hernieuwd en vastgesteld door de raden. Ook uitvoeringsprogramma Mobiliteit is hernieuwd voor de periode 2027-2031. **Belangrijkste aandachtspunten** In 2027 besteden wij aandacht aan het verwelkomen en inwerken van nieuwe raadsleden en eventueel nieuwe bestuurders na de gemeenteraadsverkiezingen. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2027** Op basis van de vastgestelde startnotitie opdracht regionale opgave Ruimte wordt het structurele budget aan de begroting toegevoegd. Daarnaast wordt de begroting van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland 2025-2029 in de begroting opgenomen.
	Meer informatie over programma 1 op pagina 7

2. Contractgestuurde dienstverlening	3 Algemene baten en lasten
Te bereiken effect(en) Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding. **Anders in 2027** Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen in 2027. **Belangrijkste aandachtspunten** 1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten. 2. Een verdere professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2027** • Het budget voor de Essentiële Functies bij het onderdeel WMO-Jeugd is conform kaderbrief in de begroting opgenomen • Door vernieuwde afspraken met hogere inzet en door natuurlijk verloop is er geen tekort meer bij Sociale recherche. • Bij Versis zijn, zoals aangekondigd in de kaderbrief de beheerkosten geactualiseerd.	**Algemene toelichting bij het programma** In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord. **Anders in 2027** De vorig jaar gevraagde verlaagde gemeentelijke bijdrage voor 2027 hebben wij reeds in de programmabegroting 2026 en bijbehorende meerjarenraming verwerkt. **Belangrijkste aandachtspunten** Sturen op een efficiëntie- en digitaliseringsslag binnen bedrijfsvoering met een overhead die in balans is met de taken in de programma's 1 en 2. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2027** • Continuering van de rente-inkomsten (als gevolg van binnengehaalde subsidies) in de begroting om de gemeentelijk bijdrage te verlagen. • Een reguliere toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van indexering van salariskosten en overige kostenbudgetten.
Meer informatie over programma 2 op pagina 15	*Meer informatie over programma 3 op pagina 24*

De belangrijkste financiële ontwikkelingen en aandachtspunten

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027

Belangrijkste wijzigingen in Begroting 2027

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2027 is met € 11.921.000 gestegen t.o.v. de begroting 2026. Het bedrag van de baten (excl. reserves) is gestegen met € 11.903.000. Belangrijkste oorzaak van deze stijging is hogere baten en lasten door het opnemen van de Regio Deal (€ 11.272.000) en regionale opgave Ruimte (€ 166.000) in programma 1 en hogere baten en lasten in programma 2 door bijstelling bij Versis (€ 396.000) en het toevoegen van Essentiële Functies bij WMO-Jeugd (€ 291.000).
  Daarnaast zijn in alle programma's de begrote lasten toegenomen door de indexering van de salariskosten en indexering van de overige kostenbudgetten.

- In de begroting 2027 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2026 is opgenomen (€ 10.000).

- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 12,02 per inwoner en dat komt neer op een stijging van € 0,75 per inwoner t.o.v. de begroting 2026.
  In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2026 met € 204.000. Deze stijging is als volgt opgebouwd:
  - Indexatie van materiële en personele budgetten conform kaderbrief: + € 22.000
    Conform de kaderbrief zijn de materiële budgetten geïndexeerd met 2,4% en zijn de salarissen geïndexeerd met een correctie naar de werkelijke loonkosten op basis van de CAO tot en met maart 2027 en een verwachte stijging van 3,5% vanaf maart 2027.
  - Opdracht regionale opgave Ruimte: + € 166.000
    De grootste wijziging komt door de toevoeging van het structurele budget (€166.000) uit de vastgestelde startnotitie opdracht regionale opgave Ruimte. Door het vaststellen van de startnotitie is de taak structureel bij de organisatie belegd en ook structureel in de begroting opgenomen.
  - Toegenomen overheadkosten: + € 16.000
    Als gevolg van mutaties in Programma 3 stijgen de overheadkosten. De mutaties betreffen o.a. indexatie van materiële en salarisbudgetten.

- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings-)reserves van in totaal € 131.000. De reserves worden ingezet voor de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 48.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 83.000). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar.

- Tot slot wordt er een investeringskrediet aangevraagd voor 2027 van € 23.000 voor de vervanging van de koffievoorziening. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in de meerjarenraming en kunnen gedekt worden binnen de bestaande budgetten binnen bedrijfsvoering.

Besluitvorming over de begroting

Februari/maart 2026 Ambtelijke voorbereiding

30 maart 2026 Behandeling concept begroting door het Dagelijks Bestuur

Indienen van gemeentelijk zienswijzen

Gemeenten kunnen conform de wettelijke termijn schriftelijk hun zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur.

Beoordeling gemeentelijke zienswijzen

De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van 22 juni 2026 door het Dagelijks Bestuur.

9 september 2026 Vaststelling begroting door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,

gezien het voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2027,

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen conform het ontwerp.
2. Instemmen met en beschikbaar stellen van, het in de begroting opgenomen investeringskrediet voor 2027 van € 23.000.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur in 9 september 2026.

De secretaris, De voorzitter,

mr. J.W.A. Hakkert S. Stoop

Het programma in beeld

Te bereiken effect
Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.

Deeleffect
Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland.
Het bijeenbrengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.

Effectdoelstelling
De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten: -

Reguliere activiteiten:
Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij:

1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.
2. Informatie-uitwisseling, kennisontwikkeling en -deling, onder andere op de regiomiddagen, collegedagen en ambtelijke sessies.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken binnen en buiten de regio op de regionale opgaven.
4. De regionale slagkracht en lobby richting andere overheden (provincie, rijksoverheid, Europa) en stakeholders buiten de regio versterken door bijvoorbeeld werkbezoeken in de regio te organiseren, indienen van moties en aanwezigheid van de regio in Den Haag, Brussel en Berlijn.

Deeleffect
Gemeenten en samenwerkende partners zijn ondersteund met regionale procesregie en regionale programma's om regionale en lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regierol op realisatie van regionale opgaven en doelstellingen en afspraken waaronder die uit het hernieuwde Regionaal Economisch Ambitiedocument, Mobiliteit, Energie en duurzaamheid, Ruimte, Wonen.

Effectdoelstelling
Gemeenten en bestuurders en partners zijn op de verschillende opgaven en programma's ondersteund bij:
1. het realiseren van regionale doelstellingen en activiteiten en de onderlinge samenwerking zoals benoemd in regionale programma's.
2. de ontwikkeling van regionale strategieën op de verschillende opgaven.
3. het laten horen van één regionale bestuurlijk geluid richting medeoverheden en andere stakeholders waar nodig (bijvoorbeeld aanwezigheid op bovenregionale bijeenkomsten, indienen van regionaal afgestemde zienswijzen).

Nieuwe of gewijzigde activiteiten <u>binnen</u> de belegde programma's in 2027 e.v.:

- *programma Economie*: vanuit een vastgesteld hernieuwd Regionaal Economisch Ambitiedocument door de raden, uitvoering geven aan het vijfjarige regionale uitvoeringsprogramma 2027-2031.

- *programma Energie en duurzaamheid*: gezamenlijk proces richting een Regionaal Programma Energiesysteem, waarbij de ruimtelijke invulling mede afhangt van het Ruimtelijk OntwikkelPerspectief.

- *programma Mobiliteit:* vanuit de vastgestelde visie Mobiliteit 20250 door de raden eind 2026, uitvoering geven aan het hernieuwde vijfjarige uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2027-2032

- *programma Ruimte*: na gezamenlijk proces met betrokken raden, colleges en gemeentelijke organisaties en stakeholders als Waterschap Rivierenland en Provincie Gelderland is het streven om in 2027 door colleges en raden een voorkeursscenario ruimtelijk ontwikkelperspectief FruitDelta Rivierenland 2050 (stip op de horizon) vast te stellen. Het ruimtelijk ontwikkelperspectief is een bouwsteen voor de nog te ontwikkelen regionale strategische agenda FruitDeltaRivierenland.

Reguliere activiteiten:

1. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument, uitvoeringsprogramma Mobiliteit, Energie en Duurzaamheid, Ruimte, Wonen
2. Uitvoeren van lobbyactiviteiten en public affairs zoals opgenomen in het jaarplan
3. Genereren en beheren van grotere subsidies en geldstromen om complexe opgaven en bijbehorende programma's te realiseren, zoals LEADER 2024-2028 en Regio Deal FruitDelta Rivierenland 2025-2029

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	In 2021 is het Regionaal Economisch Ambitiedocument Regio Rivierenland (REA) voor de periode 2022-2025 opgesteld. In 2025 is het REA en de benoemde opgaven, programma's en projecten en het Regionaal Stimuleringsfonds geëvalueerd. In 2026 wordt na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw economisch ambitiedocument aangeboden aan de raden. Het economisch ambitiedocument is een van de bouwstenen voor de integrale regionale Kansenagenda en regionale investeringsagenda FruitDelta Rivierenland.
Landelijke en provinciale kaders Ruimte: nota Ruimte en interbestuurlijk programma Ruimte (beide kaders in 2026 nog in ontwikkeling)	Eind 2025 heeft het Rijk een ontwerpnota Ruimte gepresenteerd die naar verwachting in 2026/2027 is omgezet in een definitieve nota Ruimte. Ook de provinciale omgevingsvisie en verordening worden herzien. Met deze ontwikkelingen dienen we, naast de lokale visies, rekening te houden voor de activiteiten binnen de regionale opgave Ruimte.
Wet 'Versterking Regie op Volkshuisvesting'	In 2026 is naar verwachting de wet 'Versterking Regie op Volkshuisvesting' ingevoerd. Deze wet zal onder meer op de provinciale en gemeentelijke verordeningen een impact hebben en voorbereid dienen te worden.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	**Prestatieafspraak**
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	- Bestuursadvisering gericht op besluitvorming om programma's en projecten te realiseren. - Advisering en ondersteuning van de regionale portefeuillehoudersoverleggen die zijn ingesteld door het Algemeen en Dagelijks Bestuur. - Frequent overleg met de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen. - De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht (4-6 keer per jaar). - Voor de agendering en het proces met de raden vindt er vier keer per jaar een Regionale AgendaCommissie plaats.
2. Informatie-uitwisseling, kennisontwikkeling en -deling.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's en bieden van inspiratie/innovatie. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat. - Organiseren van College(mid)dagen en Regiomiddagen - Regionale raadsinformatiebijeenkomsten voor de raden, waar gewenst op bezoek bij een individuele gemeenteraad. - Raadsnieuwsbrieven (4 keer per jaar) - Ambtelijke werksessies opgavenoverstijgend (met regiocoördinatoren, maar ook rondom Ruimte voor alle beleidsadviseurs van gemeenten) en per opgave waar nodig (denk aan inhoudelijke masterclasses)
3. Bijdrage leveren aan regionale samenwerkingsvraagstukken rondom de opgaven Economie, Mobiliteit, Energie en duurzaamheid, Ruimte en Wonen.	Het faciliteren van de regionale regie en samenwerking tussen gemeenten èn samen met andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven. Vanuit het licht van de regionale belegde opgaven en programma's helpen wij samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld met steunverklaringen of treden wij op als aanvrager van subsidies voor bijvoorbeeld kenniswerkplaatsen.
4. De regionale slagkracht en lobby richting andere overheden (provincie, rijksoverheid, Europa) en stakeholders buiten de regio versterken.	Naast de reguliere regionale lobbyactiviteiten organiseren we werkbezoeken voor kamerleden en statenleden in de regio waarbij bestuurders uit de regio een rol spelen. We ondersteunen bij indienen van moties en aanwezigheid van Rivierenland in Den Haag, Brussel en Berlijn. Zo wordt er in 2027 een regioreis naar Den Haag georganiseerd voor de colleges en regionale stakeholders, kunnen collegeleden deelnemen aan de gezamenlijke reis naar de European Week of Regional Cities en organiseren we een reis naar de Grüne Woche in Berlijn.
5. Uitvoering van de regionale programma's	Regionale opgaven en programma's worden volgens de principes van de methodiek 'Programmatisch creëren' opgezet, uitgevoerd, gemonitord en waar nodig bijgesteld.
6. Genereren en beheren van geldstromen en subsidies om nieuwe regionale programma's en projecten te realiseren.	- We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van de regionale opgaves en programma's te realiseren. - We genereren subsidies als Regio Deal en LEADER om programma's te financieren. - Verantwoording van ingezette middelen.

Economie

In 2026 is het regionaal Ambitiedocument 2022-2025 geëvalueerd en wordt ernaar gestreefd om een hernieuwd Regionaal Economisch Ambitiedocument vast te laten stellen voor de periode 2027-2032. Om gericht accenten te leggen in een vervolg, vinden er in 2026 onderzoeken plaats naar de huidige status en samenstelling van de economische structuur in relatie tot de brede welvaart. Zijn er nog ontwikkelingen binnen economische sectoren die een bepaald perspectief vragen van het economisch ambitiedocument vanaf 2026? Wat is de rol van de overheid wel en niet in de economische ontwikkelingen? Ten tijde van het opstellen van de begroting van 2027 kunnen we nog niet gericht aangeven hoe het document is opgebouwd. Wel wordt er uiteraard voortgebouwd op het eerdere economische ambitiedocument. De overkoepelende economische ambitie voor de periode na 2025 zal hoe dan ook gericht zijn op het stimuleren van toekomstbestendigheid en verzilveren van meerwaarde op de economie, als de aanjagers van de brede welvaart (welzijn) in de regio. Waar de ambitie in de voorgaande periode op economische groei lag, ligt deze nu bij het creëren van een optimale balans tussen economische groei en draagkracht van de omgeving (leefomgeving, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, verduurzamen).
In 2026 loopt het huidige ambitiedocument door tot het nieuwe document wordt vastgesteld door de gemeenteraden. Samen met stakeholders zetten we ons in 2026 in voor de realisatie van de economische opgaven en de ambities in combinatie met andere opgaven.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)
Gelderland werkt en bouwt aan een Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. Logistiek stopt niet bij de grens en in Logistics Valley werken drie regionale hotspots daarom samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.
In het 'Meerjarenprogramma 2025 t/m 2028 *D.O.O.R. (Duurzaam, Ondernemersgedreven, Overheid & Onderwijs faciliterend en Resultaatgericht)* met logistiek in Gelderland Logistics Valley' zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië.
De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000.
De provincie subsidieerde afgelopen jaren altijd 75% van deze kosten voor elke hotspot gelegen aan de Gelderse Corridor. De Gelderse corridor is genoemd in het coalitieakkoord. De bijdrage aan deze bovenregionale samenwerking met behulp van Logistics Valley vanuit onze regio is, wanneer de provincie 75% subsidieert, beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Dit bedrag is opgenomen in deze begroting. Het meest bekende project van het Gelderse samenwerkingsverband is de jaarlijkse Dag van de Logistiek.

Public affairs & Lobby

Public affairs & Lobby is als een opgave geformuleerd in het eerste regionale economische ambitiedocument 2016-2020. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 het 'Public affairs- en lobbybeleidsplan Regio FruitDelta Rivierenland 2024-2028' vastgesteld. Dit plan vormt de basis voor het werken met evenementen, werkbezoeken, inhoudelijke lobbyactiviteiten richting provincie Gelderland, het Rijk en de Europese Unie. FruitDelta Rivierenland wil het platform zijn waar men (de O's) elkaar vindt, samenwerkingen aangaat en waar mooie projecten worden gerealiseerd, zodat de regio uitbloeit tot een regio met brede welvaart voor iedereen die er woont, werkt, onderneemt en leert. FruitDelta Rivierenland zorgt ervoor dat de regio, door de inzet van haar ondernemerschap, tot bloei komt in brede welvaart. We staan voor de uitdaging om inhoudelijke lobbyopgaven te formuleren samen met de O's om beleid en projecten effectief te kunnen uitvoeren in onze regio en zo bij te dragen aan onze maatschappelijke opgaven. De urgentie om public affairs & lobby in te zetten neemt toe. Zo moeten we investeren in lobbyactiviteiten richting Den Haag om te zorgen dat er aandacht is voor urgente regiospecifieke opgaven rondom bijvoorbeeld agribusiness, energietransitie, mobiliteit en wonen. De versterkte inzet op public affairs & lobby heeft al zichtbaar effect gehad. Zo zijn er in de Tweede Kamer moties ingediend op basis van (in ieder geval deels) onze inbreng en hebben fracties en leden van de Tweede Kamer en Provinciale Staten meerdere werkbezoeken aan onze regio afgelegd. Ook worden er door de versterkte inzet sinds eind 2023 structureel bestuurdersreizen naar de internationale evenementen als 'European Week of Regions and Cities' en 'Grune Woche' voorbereid. De succesvolle inzet op lobby en public affairs leidt weer tot nieuwe lobbyactiviteiten. Sinds de versterkte inzet op Public Affairs en Lobby is FruitDelta Rivierenland zichtbaar in Den Haag.

Strategische agenda FruitDelta Rivierenland 2050

Hoe halen de vijf o's samen grote subsidies, uitkeringen en fondsen naar Rivierenland, juist in tijden van een mogelijk structurele daling van gemeentelijke inkomsten via de Gemeentefonds? Hoe komen we tot een regionale investeringsagenda (RIA)?
Inmiddels is er een landelijke roep, waaronder vanuit het Rijk, om als regio een regionale strategische agenda inclusief meerjarige regionale investeringsagenda (RIA) te ontwikkelen en op te stellen. We bouwen hierbij voort op de eerder opgestelde gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland.
De gebiedsagenda heeft ooit de basis gelegd voor een werkwijze waarin we samen met partners de beste en slimste oplossingen identificeren en uitwerken voor de complexe integrale opgaven. De komende jaren ondersteunen we voor de stakeholders van FruitDelta Rivierenland, waaronder gemeenten, het regionale proces

in om te komen tot een strategische agenda FruitDelta Rivierenland 2050. Het ruimtelijk ontwikkelperspectief (zie alinea Ruimte, blz. 16) vormt een van de bouwstenen voor zo'n strategische regionale agenda.
We gaan aan de voorkant met onze partners, ook buiten de regio, in gesprek. Zo boeken we sneller resultaat, kunnen we gerichter lobbyen richting Rijksoverheid en Europa en andere financieringsmogelijkheden en kunnen we makkelijker financiering krijgen voor de aanpak van onze opgaven.

Halverwege 2025 is een tweejarige pilot 'strategische Board FruitDelta Rivierenland' gestart, deze zal halverwege 2027 geëvalueerd worden. Samen met de Regio Deal 6e tranche als vliegwiel zal in 2026 uitvoering worden gegeven aan de pilot en aan het proces om te komen tot een strategische agenda FruitDelta Rivierenland. Eerder is in de Kaderbrief van 2025 benoemd dat structurele ondersteuning door een uitvoeringsteam 'Strategische regionale agenda FruitDelta Rivierenland noodzakelijk wordt geacht. De noodzaak en urgentie staat nog steeds overeind, gelet op de doorontwikkeling richting een regionale strategische agenda en bijbehorende investeringsagenda maar is in deze fase nog niet aan de orde en zal mede afhangen van de evaluatie en investeringsmogelijkheden van de andere stakeholders.

Regionaal Stimuleringsfonds

De afgelopen jaren is het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) het financiële instrument geweest dat in belangrijke mate bijdraagt aan het realiseren van onze ambities zoals die verwoord staan in het Regionaal Economisch Ambitiedocument. Met het RSF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio. Deze projecten moeten direct bijdragen aan het realiseren van de gestelde opgaven bij de economische speerpuntsectoren, zoals vastgelegd in het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal/ andere financieringsbronnen inbrengen om de projectbegroting rond te krijgen.

Voor verstrekkers van grotere, regionale subsidies en andere middelen– denk aan een Regio Deal- werkt de RSF als een zichtbare multiplier. De aanwezigheid is soms zelfs nodig om aan te tonen als regionale cofinanciering en als tastbaar bewijs dat de gemeenten in Rivierenland bereid zijn om te investeren in regionale ontwikkelingen.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2025 besloten om voor 2026 een pauzejaar (pauzeknop) in te lassen. In 2027 kunnen Regio Deal middelen ingezet worden door cofinanciering te leveren vanuit eerder door gemeenten ingelegde middelen in het RSF. Dit betekent dat ook in 2027 geen gemeentelijke bijdrage zal worden gevraagd. De jaren 2026 zijn gebruikt om de ontwerpprincipes van het RSF te heroverwegen in relatie tot het hernieuwde Regionaal Economisch Ambitiedocument 2027-2032. Het is wenselijk dat het RSF, in welke vorm dan ook, vanaf 2027 in de meerjarenbegroting van de gemeenten blijft staan, zodat vanaf 2028 de inzet en het multiplieereffect gecontinueerd kunnen worden.

Mobiliteit

Rivierenland ligt centraal in Nederland en is daardoor in trek bij bedrijven en (potentiële) inwoners. De unieke ligging tussen de rivieren geeft de regio haar identiteit, maar brengt ook uitdagingen met zich mee. De mobiliteitsopgaven voor onze regio zijn divers, gemeente- en regiogrensoverschrijdend en vragen om een verscheidenheid aan oplossingen. We hebben regionaal onze krachten gebundeld en werken samen met andere regio's, provincies en het Rijk. Dit met één gezamenlijk doel voor ogen: goede en veilige oplossingen voor een duurzaam bereikbare, vitale regio. Niet alleen nu, maar ook in de verre toekomst.

Maar welke regio willen wij zijn qua Mobiliteit? En van welke ruimtelijke ontwikkelingen zijn we afhankelijk qua mobiliteitsbehoeftes -en mogelijkheden? Dat heeft erin geresulteerd dat er eind 2026 (streven) een strategische visie Mobiliteit 2050 aan de raden is voorgelegd. Op basis van die visie is inhoud gegeven aan het hernieuwde Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2027-2032, dat een nieuwe periode ingaat.

Met onder meer de structurele bijdrage van de gemeenten voor een gezamenlijk regionaal Mobiliteitsfonds blijven gemeenten en wij in 2027 gezamenlijk aan de slag met het realiseren van de doelstellingen en resultaten uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2027-2032. Bovendien werkt het regionale Mobiliteitsfonds, een tastbaar bewijs van regionale samenwerking tussen gemeenten als een hefboom: door het hebben van een regionaal fonds zijn er nieuwe grootschalige middelen en lobbyresultaten voor Mobiliteitstrajecten gegenereerd.

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught. Gegeven de huidige stikstofcrisis en beleidskeuzes laat de verbreding nog op zich wachten. We zetten ons in op het realiseren van diverse regionale (verkeers-)maatregelen met oog op de doorstroming, leefbaarheid en veiligheid rondom de A2. Ook blijven we ons inzetten voor het in de toekomst verbreden van de A15. De laatste jaren nemen de knelpunten enorm toe en daarom worden ook in 2026 de nodige activiteiten verricht om dit bij het Rijk onder de aandacht te blijven brengen, al dan niet samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant.

In toenemende mate wordt onze mobiliteit beïnvloed door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de regionale woningbouwopgave, dit biedt knelpunten, maar ook kansen om de beschikbare ruimte en infrastructuur slimmer te benutten. Samen met de provincie proberen we het mobiliteitsvraagstuk integraler te benaderen. Spitsmijden, hybride werken, deelmobiliteit of samen reizen, bieden kansen om de beperkte ruimte beter te benutten en de CO2-uitstoot te verminderen. Door nu te investeren in fiets-gerelateerde oplossingen wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. Leefbaarheid is vaker een issue en het geen uitvoering geven aan cruciale wegenprojecten vraagt om meer samenwerking met het Rijk op andere vormen van vervoer. Flexibel openbaar vervoer kan daarbij een oplossing bieden. Ook zetten we ons in voor het in de vaart houden en het verduurzamen van de veerponten in ons gebied. Deze oeververbindingen zijn essentieel voor onze schoolgaande jeugd en forenzen en biedt recreanten een aangename manier om van de vele rivieren in onze regio te genieten.

Energie en Duurzaamheid

In het landelijke Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Een van deze afspraken is dat er regionale plannen worden gemaakt voor wind op land, grootschalig zon en warmte. Alle regio's in Nederland hebben op basis van een interbestuurlijke samenwerkingsagenda RES een regionale energiestrategie opgesteld, waaronder de RES FruitDelta Rivierenland. Op 1 juli 2021 is de RES 1.0 FruitDelta Rivierenland ingediend bij het Nationaal Programma RES (NPRES), na vaststelling in alle gemeenteraden, PS en AB Waterschap Rivierenland.

Energiesysteem van de toekomst

Op 1-1-2027 gaan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NPRES) en het Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW) op in een nieuw Nationaal Programma Energiesysteem (NPES). Dit omdat warmte en elektriciteit zo op elkaar van invloed zijn dat je dit eigenlijk niet meer los van elkaar moet beschouwen. In het nieuwe NPES staat het integrale energiesysteem daarom centraal en ook hiervoor worden in 2026 nieuwe interbestuurlijke afspraken gemaakt. De provincie Gelderland heeft met het Gelders Programma Energiesysteem de stap naar integraliteit al gezet.

In 2025 is er een voortgangsrapportage RES ingediend bij NPRES, na vaststelling door gemeenten, provincie en Waterschap Rivierenland. Hierin is, naast de verantwoording over de RES-doelstelling van 1,2 TWh, ook de overgang naar een integraal energiesysteem geschetst. In 2026 start de voorbereiding van een Regionaal Programma Energiesysteem (RPE), passend bij de interbestuurlijke afspraken voor het energiesysteem en de komst van het NPES, aansluitend bij het Gelders Programma Energiesysteem dat begin dit jaar werd vastgesteld.

In 2027 is vaststelling door gemeenten, provincie en waterschap voorzien. Dit RPE bevat scenario’s voor het toekomstig energiesysteem. Hierbij blijven de drie sporen van het provinciale beleidskader Gelderse Energie Infrastructuur (GEIS) van belang:

1. Snelle realisatie geplande uitbreidingen van het elektriciteitsnetwerk
2. Integraal programmeren waardoor wonen, mobiliteit en beschikbare (duurzame) energie op elkaar zijn afgestemd
3. Beter benutten netcapaciteit o.a. door netbewuste nieuwbouw, door regionale opwek aan lokaal verbruik te koppelen en door te streven naar afspraken tussen partijen die hetzelfde onderstation gebruiken.

De stuurgroep RES blijft samenwerken via de RES-structuur omdat de betrokken partijen zoals gemeenten, provincie en netbeheerders al meerdere jaren met elkaar samenwerken. De Stuurgroep RES faciliteert het verbreden van dit vraagstuk naar andere regionale opgaven (mobiliteit, wonen, ruimte, EZ en logistiek).

Deze samenwerking vertaalt zich ook in de financiële ondersteuning van de RES door rijk (procesfinanciering), provincie (expertpool warmte, versnellingsteam vergunningverlening) en gemeenten (programmamanager) en capaciteitsinzet van Stuurgroeppartners. De procesfinanciering voor de RES door het Rijk is geborgd tot eind 2030.

Ruimte

Het ruimtelijke domein is sinds tenminste 2021 volop in beweging, mede door urgente opgaven en plannen van de rijksoverheid om de regie op Ruimtelijke Ordening te herpakken en de realisatie van deze opgaven te versnellen. Tegelijkertijd is de personele capaciteit bij gemeenten beperkt. Het is daarom zaak om als regio en gemeenten kennis uit te wisselen en waar mogelijk samen op te trekken en keuzes te maken op basis van een zorgvuldige afstemming van initiatieven.

De ontwikkelingen en opgaven binnen het ruimtelijk domein zijn de komende jaren enorm én zeer urgent. Denk hierbij aan: de verkenning naar een ruimtelijk ontwikkelperspectief, het interbestuurlijke regioprogramma dat voort moet gaan vloeien uit de afspraken tussen Rijk-provincie in het Ruimtelijk Arrangement, de bijbehorende uitwerking van de agenderende opgaven en het komen tot gebiedsprogrammering en het aanhaken op en

lobbyen voor de investeringen en subsidiemogelijkheden. Dit vraagt de komende jaren strategische inzet en organiserend vermogen.
Gemeenten kunnen deze ruimtelijke vraagstukken niet alleen oppakken. Regionale samenwerking is, bij deze veelal gebiedsoverstijgende opgaven, noodzakelijk. Het vraagt om een gecoördineerd proces, een gezamenlijke aanpak en kennisuitwisseling. Het regionale portefeuillehoudersoverleg Ruimte bewaakt inhoudelijk de integraliteit tussen regionale opgaven waar het ruimtebeslag betreft. De taak en zorg is het proces om te komen tot een zorgvuldige, kwalitatieve en effectieve toedeling van functies aan locaties.
Vanuit Regio Rivierenland wordt hierin samen opgetrokken met gemeenten, provincie, Waterschap en andere samenwerkingspartners. In 2025 hebben de acht gemeenteraden middels een regionale startnotitie ingestemd met het structureel en formeel beleggen van deze regionale opgave bij Regio Rivierenland en onder meer het opstellen van een Ruimtelijk ontwikkelperspectief.

Wonen

In 2025 heeft er een actualisatie van de eerder gesloten Woondeal Rivierenland (2023), een bestuursakkoord tussen Rijk, provincie en gemeenten, plaatsgevonden Daar wordt in 2026 verder uitvoering aangegeven door onder meer uitvoering middels een uitvoeringsagenda. Zo wordt er verder handen en voeten gegeven aan de regionale Versnellingstafel sociale huur Rivierenland en huisvesting aandachtsgroepen. Ook regiospecifieke randvoorwaarden zoals netcapaciteit en spuitzonering worden uitgewerkt.
Voor gemeenten in Rivierenland vormde de Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 de basis voor totstandkoming van de regionale Woondeal. Dit gezamenlijke product van zowel de acht gemeenten in Rivierenland alsook de provincie Gelderland bevatte namelijk al afspraken over de woningbouwopgave voor de komende 10 jaar, zowel kwantitatief als kwalitatief. De Woondeal heeft eraan bijgedragen dat de regionale ambities nu nader zijn uitgewerkt in concrete woningbouwafspraken met medeoverheden. Bovendien heeft het intensieve proces van de totstandkoming geleid tot versterking en verbreding van de samenwerking met Woonpartners in Rivierenland.

Op landelijk niveau is er de afgelopen jaren aan de invoering van de wet 'Versterking Regie op Volkshuisvesting' gewerkt. De wet geeft vorm en inhoud aan de wens om de regie op de volkshuisvesting te hernemen. Hiermee verankert de regering de volkshuisvestelijke taak van alle overheden in de regelgeving en wordt het instrumentarium van overheden versterkt om regie te kunnen voeren. De uiteindelijke invoering van de wet (verwachting is voorjaar 2026, maar bij dit schrijven is het nog niet gebeurd) zal onder meer op de provinciale en gemeentelijke verordeningen een impact hebben en voorbereid dienen te worden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 3.213.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
    - Algemene Bestuursondersteuning € 1.110.000.
    - Opgaven-, en programmaondersteuning € 2.103.000
- Voor programma 1 vindt er een stijging van de gemeentelijke bijdrage plaats van € 204.000. Dit komt door de toevoeging van het structurele budget uit de vastgestelde startnotitie opdracht regionale opgave Ruimte (€ 166.000), indexatie van het reguliere formatiebudget (€ 15.000), prijsindexatie van de reguliere werkbudgetten (€ 7.000) en de toegerekende overhead (€ 16.000).
- Daarnaast zijn de verwachte lasten en baten voor de Regio Deal in de begroting opgenomen. Dit is in 2027 een bedrag van € 11.272.000.
- Tot slot is het budget voor het Nationaal Programma Lokale Warmte uit de begroting gehaald in verband met het einde van de looptijd van de Specifieke Uitkering.
- In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Lasten	3.560	3.111	14.364
Baten	2.132	1.781	12.866
Subtotaal	**-1.428**	**-1.331**	**-1.497**
Gemeentelijke bijdrage	2.951	3.009	3.213
Saldo van baten en lasten	**1.523**	**1.679**	**1.716**
Onttrekking reserve	-	-	-
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	**1.523**	**1.679**	**1.716**

Toelichting bij de tabel:
Het begrote resultaat van € 1.716.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:
- Algemene bestuursondersteuning;
- Opgaven- en programmaondersteuning *(voorheen speerpunten (speerpuntberaden), beleids- en projectondersteuning)*
- Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)

Meer informatie is te vinden op onze website www.regiorivierenland.nl en www.fruitdeltarivierenland.nl.

Het programma in beeld

Te bereiken effect
Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.

Deeleffect
Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.

Effectdoelstelling
Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:
-

Reguliere activiteiten:
Uitvoeren basistaken op het gebied van:

1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 26 jaar. En monitoren en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie van 16 tot en met 26 jaar.
2. Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten gericht op de doelgroep van het Doorstroompunt.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie en preventieve inzet voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).
5. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).
6. Contractbeheer en leveranciersmanagement op het gebied van Wmo/Jeugd.
7. Uitvoeren (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en West Maas en Waal.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraak
1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 26 jaar. Monitoren en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie van 16 tot en met 26 jaar (Doorstroompunt). 2. Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten gericht op de doelgroep van Leerplicht en het Doorstroompunt, jongeren van 12 tot en met 26 jaar.	- Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: • Uitvoeren van trajecten en projecten voor jongeren tot 27 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. Het creëren van een sluitende aanpak in de ketensamenwerking en goede overgang van onderwijs naar arbeid. • Voorkomen van verzuim en schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). • Het monitoren en in samenwerking met keten-partners ondersteunen en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie (vanaf 16 jaar). • Jaarlijks wordt de effectrapportage vsv opgesteld en ingediend bij het ministerie OCW. • Beleid bijstellen incl. uitvoeringskader gericht op de nieuwe wet Van School naar Duurzaam Werk in goede aansluiting op de inzet van wettelijke ketenpartners mbo, arbeidsmarktregio en werk & inkomen. • Uitvoering en coördinatie van een Regionaal Programma 2026-2029 in samenwerking met ketenpartners onderwijs en arbeidsmarktregio.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie en preventieve inzet (LP) voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. 4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).	- LP: Na afloop van het verslagjaar wordt een jaarverslag opgesteld en begin oktober de wettelijke rapportage (Artikel 25), met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang per gemeente. - LP: Minstens één keer per jaar vindt een evaluatiegesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening. - LP: In 2027 beoordelen we de landelijke ontwikkelingen en nieuwe rol van Leerplicht en mogelijke wijzigingen voor Leerplicht Regio Rivieren land. - SR: uitvoeren van toezichthouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is.
5. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.	Continu wordt in samenwerking met de gemeenten bezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.
6. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)	Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem: - contract- en relatiebeheer - maandelijkse facturering - periodieke monitoring en verantwoording - kwaliteitsmeting en doorontwikkeling van het vervoersysteem
7. Contractbeheer en leveranciersmanagement op het gebied van Wmo/Jeugd.	- Leveranciersmanagement en contractbeheer - Toetsing van en handhaving op het nakomen van de in de overeenkomst en het Programma van Eisen vastgelegde bepalingen - Informatie- en data-gedreven werken - Informatievoorziening en communicatie naar zes gemeenten, leveranciers en andere stakeholders

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraak
	- Bijdragen aan innovatie en zorgvernieuwing in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders - Aan de gemeenten periodieke en jaarlijkse verantwoording afleggen over de uitvoering en de resultaten van de hiervoor staande hoofdtaken. Voor de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel worden deze taken alleen uitgevoerd voor een aantal specifieke vormen van zorg en begeleiding.
8. Uitvoer (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.	Door het team Inburgering worden taken uitgevoerd met betrekking tot het Plan Inburgering en Participatie, de brede intake van de inburgeringsplichtige en wanneer noodzakelijk de handhaving daarvan. Daarnaast wordt ondersteuning aan de inburgeraars gegeven door een financieel ontzorger. Verder worden gemeenten door Regio Rivierenland geadviseerd op het gebied van Wet Inburgering en op de inzet van inburgeringsvoorzieningen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

Doorstroompunt

Het Doorstroompunt voor Voortijdig Schoolverlaten zet zich in voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar die verzuimen, zonder startkwalificatie van school dreigen te raken of al van school geraakt zijn. We zien dat maatwerk, (dreigende) schooluitval en complexe problematiek toenemen. Ook wordt vaker de route naar arbeid gekozen. Maatwerk, arbeidsintensieve begeleiding en intensievere samenwerking met partners van arbeidsmarktregio is nodig. We signaleren, initiëren en verbinden in de regionale ketensamenwerking.
Vanuit de wet Van School naar Duurzaam Werk (in werking vanaf 1-1-2026) wordt in 2026 nieuw beleid en inzet vanuit de wettelijke samenwerkingspartners mbo en Werk en Inkomen verwacht. Vanaf tweede helft 2026 en eerste helft 2027 zal het beleid en de inzet van het Doorstroompunt opnieuw herijkt worden.

Leerplicht

Het doel in 2027 is voor alle deelnemende gemeenten dezelfde lijn te hanteren en geen maatwerk meer te leveren in de dienstverlening. Dit betekent voor één gemeente dat zij de keuze moeten maken om de volledige Leerplichttaak bij Regio Rivierenland neer te leggen of volledig in eigen beheer uit te voeren. In 2026 zal hierover het besluit worden genomen en vervolgafspraken worden gemaakt.
Het aantal verzuimmeldingen en complexe casuïstiek is nog altijd hoog, maar blijft stabiel. Het leveren van maatwerk en de intensieve inzet van Leerplicht blijft. Leerplicht wordt eerder betrokken en blijft langer betrokken bij casuïstiek. Leerplicht signaleert, adviseert en verbindt en is als regiehouder al vroegtijdig betrokken. Ook zetten we preventief in door voorlichting te geven op basisscholen en voortgezet onderwijsscholen binnen de regio, aan te sluiten bij netwerkbijeenkomsten, lokale overleggen en de mbo-instellingen buiten de regio. Met deze preventieve rol zal tijdig signaleren, inzetten en een sluitende aanpak, erger doen voorkomen. Met het nieuwe uitvoeringskader Leerplicht, de heldere positionering binnen de regio en de keten en de uniforme inzet vanuit Regio Rivierenland kunnen robuustheid, kwaliteit en efficiency gegarandeerd blijven.

Sociale Recherche

De Sociale Recherche zet haar kennis en expertise in bij de opsporing van fraude, zoals zwartwerken, het verzwijgen van vermogen, woonfraude, fraude met persoonsgebonden budgetten (PGB) en andere vormen van zorgfraude. Voor de gemeente Buren verloopt dit rechtstreeks via de gemeente. Voor de overige gemeenten vindt dit plaats via Werkzaak Rivierenland. Daarnaast worden, in samenwerking met Wmo/Jeugd en in opdracht van gemeenten, signalen van (mogelijke) fraude door zorgaanbieders onderzocht. Met de opdrachtgevers zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt om de dienstverlening van de Sociale Recherche toekomstbestendig te organiseren. We geven uitvoering aan deze afspraken en de blijven de samenwerking met onze partners verder intensiveren.

Versis

Versis voert voor 8 gemeenten het Wmo-vervoer en voor 5 gemeenten het leerlingen- en jeugdvervoer uit. In onze organisatie is het beheerbureau van Versis ondergebracht. De primaire taak valt uiteen in de inkoop, het contractbeheer en de financiële afhandeling van alles rondom het vervoer. Marktpartijen verzorgen in opdracht

van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. De kosten van dit vervoer worden 1-op-1 doorbelast richting de gemeenten.

Wmo/Jeugd

De taken en werkzaamheden binnen Wmo/Jeugd richten zich op contractbeheer en leveranciersmanagement. Vanuit deze rol bewaken wij de naleving van contractuele afspraken met aanbieders en werken wij, samen met gemeenten en zorgaanbieders, aan het verbeteren van de kwaliteit van de geleverde zorg én aan het financieel duurzaam houden van het zorglandschap. Wij voeren periodiek contractgesprekken met gecontracteerde aanbieders en organiseren in samenwerking met gemeenten ontwikkeltafels om het zorglandschap verder te versterken en door te ontwikkelen.

Inburgering

Regio Rivierenland voert de inburgering uit voor 5 gemeenten. Zoals in de Dienstverleningsovereenkomst is afgesproken is de primaire taak het begeleiden van statushouders naar een inburgeringsdiploma. Dit gebeurt op basis van de in de WI2021 vastgelegde taken waaronder de *Brede Intake* en het *Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie.* Daarnaast coachen en ontzorgen wij statushouders op financieel gebied, richting meer financiële zelfredzaamheid. Deze taak zullen wij in 2027 verder door ontwikkelen, om de uren effectief in te zetten voor de inwoners die dit het hardste nodig hebben. Daarnaast organiseren we per 2027 de begeleiding van de doelgroep gezinsmigranten groepsgewijs waardoor de effectiviteit toeneemt en de doelgroep asielstatushouders intensiever wordt gevolgd.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 27 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten.
Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma.
Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2023-2024				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	630	25	3,97%	6,09%
Culemborg	609	32	5,25%	6,09%
Maasdriel	542	22	4,06%	6,09%
Neder-Betuwe	756	28	3,70%	6,09%
Tiel	1.051	62	5,90%	6,09%
West Betuwe	1.351	55	4,07%	6,09%
West Maas en Waal	444	19	4,28%	6,09%
Zaltbommel	792	35	4,42%	6,09%
Totaal	**6.175**	**278**	**4,50%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2023-2024). De cijfers over schooljaar 2024-2025 zijn op het moment van opstellen van de jaarstukken nog niet vrijgegeven.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO (incl. Vavo) Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2023-2024				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.392	11	0,79%	0,74%
Culemborg	1.652	9	0,54%	0,74%
Maasdriel	1.296	9	0,69%	0,74%
Neder-Betuwe	1.455	2	0,14%	0,74%
Tiel	2.081	10	0,48%	0,74%
West Betuwe	3.027	13	0,43%	0,74%
West Maas en Waal	971	6	0,62%	0,74%
Zaltbommel	1.760	12	0,68%	0,74%
Totaal	**13.634**	**72**	**0,53%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2023-2024). De cijfers over schooljaar 2024-2025 zijn op het moment van opstellen van de jaarstukken nog niet vrijgegeven.

Bovenstaande beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het nettoresultaat weer van de uitvalscores. De definitieve vsv-cijfers over het schooljaar 2023-2024 laten zien dat in totaal 350 jongeren (vo, vavo en mbo) uit Rivierenland zijn uitgevallen. Dit komt neer op een definitief vsv-percentage van 1,77%. In onze regio is het percentage vsv fors gedaald, zitten we ruim onder het landelijk gemiddelde en staan we landelijk op de tweede plaats van alle regio's. De drie grootste oorzaken dat jongeren vroegtijdig van school raken zonder startkwalificatie zijn al jaren verkeerde schoolkeuze, niet meer gemotiveerd zijn en/of willen gaan werken.
De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Absoluut verzuim *Realisatie schooljaar 2024-2025, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.704	40	10,80
Neder-Betuwe	4.498	43	9,56
West Betuwe	7.593	44	5,79
West Maas en Waal	2.546	21	8,25
Zaltbommel	4.612	53	11,49
Totaal	**22.953**	**201**	**8,76**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim *Realisatie schooljaar 2024-2025, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.704	63	17,01
Neder-Betuwe	4.498	52	11,56
West Betuwe	7.593	157	20,68
West Maas en Waal	2.546	47	18,46
Zaltbommel	4.612	116	25,15
Totaal	**22.953**	**435**	**18,95**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Het aantal absoluut verzuim is gestegen en het aantal relatief verzuim gedaald ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Het positieve effect van de preventieve inzet en intensivering van de ketensamenwerking, zien we met name terug in een daling van herhaalmeldingen en een stijging van het aantal jongeren dat weer teruggekeerd is binnen onderwijs. Met tijdig de juiste aanpak en inzet, wordt erger en uitval voorkomen. De toename van absoluut verzuim wordt met name veroorzaakt door gebrek aan motivatie en/of willen gaan werken, multi-problematiek, maar ook door verhuisbewegingen en nieuwkomers. We kijken naar mogelijkheden en inzetten vanuit ontwikkeling en de situatie van de jongeren. Handhaven wordt alleen in het uiterste geval ingezet. Leerplicht wordt eerder en beter gevonden door scholen, ouders en ketenpartners bij zorg en voor advies. Leerplicht is de verbinder, voert waar nodig de regie en zorgt voor beweging in het proces, waarbij het recht op onderwijs en ontwikkeling van het kind centraal staat.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen per onderdeel de belangrijkste financiële aandachtspunten:

Programma 2 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Lasten	12.803	12.709	13.354
Baten	14.194	14.126	14.953
Subtotaal	**1.391**	**1.417**	**1.599**
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**1.391**	**1.417**	**1.599**
Onttrekking reserve	88	184	-
Storting reserve	73	-	-
Resultaat	**1.406**	**1.601**	**1.599**

Toelichting bij de tabel:
Het begrote resultaat van € 1.599.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Doorstroompunt

Vanwege de wetswijziging Van School naar Duurzaam Werk (per 1-1-2026) zijn er nog onduidelijkheden met betrekking tot de inzet van het Doorstroompunt voor de nieuwe doelgroep tot 27 jaar en de samenwerking met (andere) ketenpartners. Daarmee zijn er nog onduidelijkheden betreft formatie en lasten 2027. De rijksmiddelen Doorstroompunt vanaf 2026 zijn anders opgebouwd en bevat geen budget 'Kwalificatieplichtgelden' meer. Regionaal is afgesproken dat vanaf 2027 het volledige budget wordt ingezet op de wettelijke doelgroep van het Doorstroompunt. De lasten dalen met € 3.000, de overhead daalt met € 5.000 en de baten dalen met € 7.000.

Doorstroompunt	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Uitgaven excl. overhead	1.208.231	1.205.576
Overhead	285.505	280.832
Uitgaven incl. overhead	**1.493.736**	**1.486.408**
Inkomsten (incl. overhead)	1.493.736	1.486.408
Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**

Leerplicht

De lasten stijgen met € 17.000, omdat de formatie Leerplicht nu ook voor de laatste gemeente is bijgesteld naar Ingrado-norm, daarnaast zijn de salariskosten geïndexeerd en is het meest recente leerlingenaantal (peildatum 1-10-2025) gehanteerd. Ook zijn de kosten van het JeugdVolgSysteem geïndexeerd. Door uitbreiding van de formatie stijgt de overhead met € 22.000 en de baten met € 39.000. Bij de baten is een efficiency-voordeel doorberekend door middel van een korting aan alle deelnemende gemeenten.

Leerplicht	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Uitgaven excl. overhead	848.229	865.231
Overhead	311.567	333.191
Uitgaven incl. overhead	**1.159.796**	**1.198.422**
Inkomsten (incl. overhead)	1.159.796	1.198.422
Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**

Sociale recherche

In de afgelopen jaren zagen we een afname in het beroep dat met name vanuit de participatiewet op de Sociale Recherche wordt gedaan. Door hernieuwde samenwerkingsafspraken met de opdrachtgevers zijn voor de komende jaren afspraken gemaakt voor de inzet van de Sociale Recherche. Samen met het natuurlijke verloop van personeel ontstaat hierdoor weer een gezonde financiële situatie. De lasten dalen hierdoor met € 73.000, de overhead daalt met € 35.000 en de baten stijgen met € 76.000.

Sociale recherche	Begroting 2026	Begroting 2027
Uitgaven excl. overhead	417.192	343.927
Overhead	160.836	126.158
Uitgaven incl. overhead	**578.028**	**470.085**
Inkomsten (incl. overhead)	394.223	470.085
Resultaat (incl. overhead)	**-183.805**	**0**

Versis

Marktpartijen verzorgen in opdracht van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. De kosten hiervan worden 1-op-1 doorbelast richting de gemeenten. Dit betreft de kosten op basis van het daadwerkelijke gebruik. De lasten vallen hoger uit door de aangekondigde indexatie en actualisatie van de beheerkosten € 64.000 en de indexatie en verwachte stijging van het gebruik van vervoer € 332.000. Tevens stijgt de overhead met € 4.000. Door de 1-op-1 doorbelasting van de lasten stijgen de baten met € 400.000.

Versis	Begroting 2026	Begroting 2027
Uitgaven excl. overhead	8.063.406	8.459.553
Overhead	80.418	84.105
Uitgaven incl. overhead	**8.143.824**	**8.543.658**
Inkomsten (incl. overhead)	8.143.824	8.543.658
Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**

Wmo/Jeugd

Het uitvoeringsbudget en de salarislasten zijn geïndexeerd en de lasten voor de Essentiële functies zijn toegevoegd zoals aangekondigd in de kaderbrief, waardoor de lasten stijgen met € 291.000. De overhead stijgt met € 8.000. Door stijging van de lasten en de overhead stijgen de baten met € 299.000.

WMO-Jeugd	Begroting 2026	Begroting 2027
Uitgaven excl. overhead	1.213.328	1.504.689
Overhead	353.839	361.654
Uitgaven incl. overhead	**1.567.167**	**1.866.343**
Inkomsten (incl. overhead)	1.567.167	1.866.343
Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**

Inburgering

De lasten stijgen met € 16.000, de overhead stijgt met € 4.000 en de baten stijgen met € 21.000. De kosten voor de DVO Inburgering zijn geïndexeerd met de prijs- en loonindexaties uit de kaderbrief. Daarnaast zijn de kosten voor de tolkendienst geïndexeerd in de begroting. Dit is een inburgeringsvoorziening die door gemeenten wordt gefinancierd vanuit de SPUK Inburgering. Regio Rivierenland zal deze kosten volgens afspraak doorbelasten aan de gemeenten op basis van werkelijke inzet per gemeente.

Inburgering	Begroting 2026	Begroting 2027
Uitgaven excl. overhead	958.952	975.408
Overhead	408.564	412.769
Uitgaven incl. overhead	**1.367.516**	**1.388.177**
Inkomsten (incl. overhead)	1.367.516	1.388.177

Resultaat (incl. overhead)	**0**	**0**

In bijlage 2 is een tabel opgenomen met de begrote bedragen per Contractgestuurde dienst per gemeente.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Doorstroompunt (voorheen RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Wet Inburgering

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website: www.regiorivierenland.nl.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
D	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. De totale lasten bij programma 3 zijn t.o.v. de begroting 2026 per saldo met € 23.000 gestegen. De baten zijn gedaald met € 10.000.
- De lasten zijn hoger als gevolg van prijsindexatie (€ 22.000) en salarisindexatie (€ 53.000). Door bijstelling van de formatie, als gevolg van het beëindigen van een detachering naar de UBR, hebben we kosten weten te besparen en dalen de lasten (€ 52.000). De totale mutatie in lasten is daardoor slechts een stijging van € 23.000.
- In het bedrag van de begrote baten is een bijstelling van de opbrengsten uit dienstverleningsovereenkomsten opgenomen (€ 10.000). De inkomsten uit de dienstverlening aan de UBR dalen maar de inkomsten vanuit de Arbeidsmarktregio stijgen. Hiermee realiseren we een voordeel voor de gemeentelijke bijdrage.
- De inzet van de reserves is begroot op € 131.000 en bestaat uit de inzet van de reserve Herhuisvesting (€ 83.000) en de inzet van de reserve Desintegratiekosten voor de financiering van de lasten van het ICT-plan, waarmee we de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur hebben gerealiseerd (€ 48.000).

Na de samenvattende cijfertabel is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting.

Programma 3 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Lasten	3.504	3.848	3.871
Baten	710	546	536
Subtotaal	**-2.793**	**-3.303**	**-3.335**
Gemeentelijke bijdrage	-	-110	-110
Saldo van baten en lasten	**-2.793**	**-3.413**	**-3.445**
Onttrekking reserve	61	133	131
Storting reserve	47	0	0
Resultaat	**-2.779**	**-3.279**	**-3.315**

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2027**	**Wijze van verdeling en toerekening van de overhead**
Directie en management primair proces	1.081	percentages en fte's
Bedrijfsvoering	1.969	percentages en fte's
Huisvesting	265	percentages en fte's
Personeelszaken en organisatie	281	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	265	percentages en fte's
Totaal lasten	**3.861**	
Vergoeding overeenkomst desintegratiekosten Avri	133	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	283	
Totaal baten	**416**	
Saldo van de baten en lasten bij Overhead	**3.445**	
Mutaties reserves		
Onttrekking reserve Herhuisvesting	83	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	48	
Totaal mutaties reserves	**131**	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	**3.315**	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 1.716.000 en voor programma 2 Contractgestuurde dienstverlening € 1.599.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 41.900 per fte (inclusief de kosten voor het teammanagement).

<u>Overhead en apparaatskosten</u>

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Overhead**	**Apparaatskosten**
Totaal lasten overhead	3.861	3.861
Uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		3.839
Opgaven-, en programmaondersteuning		1.415
Totaal lasten	**3.861**	**9.115**
Percentage van de totale lasten	**12,2%**	**28,9%**
Bedrag per inwoner	**€ 14,96**	**€ 35,31**

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2026 gedaald met 7,3% punten (van 19,5% naar 12,2%). De procentuele daling in de begroting 2027 heeft te maken met de grote stijging van de lasten binnen programma 1 door de Regio Deal.

Treasury
De investeringen en overige activiteiten hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury.
In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Treasury**
Rentebaten	120
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	
Saldo rentelasten en rentebaten	**120**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	**120**
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	-
Begroot resultaat taakveld 0.5 Treasury	**120**

Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 120.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven
In de begroting 2027 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting
Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.
Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is. Voor het begrotingsjaar 2027 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten
Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:
- Overhead
- Treasury
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

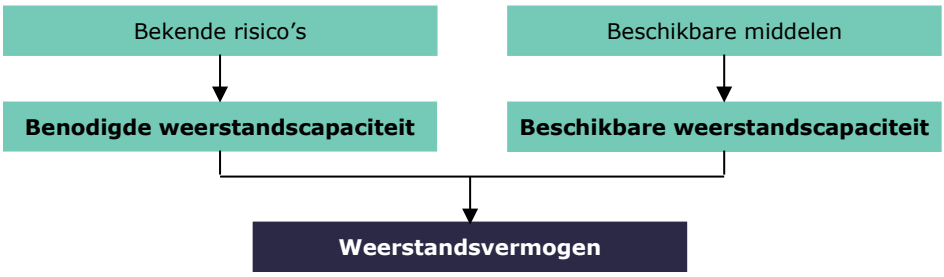

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.
De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:
- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

De belangrijkste risico's met een financieel effect zijn gekwantificeerd middels kans en geschatte omvang. Dit is in onderstaande tabel weergegeven waarbij ook de genomen beheersmaatregelen beschreven zijn.

Risico's	Categorie	Geschatte kans in %	Geschatte omvang	Financieel effect van de risico's	Beheersmaatregelen
Onvoldoende (passende) personele inzet door vacatures en ziekte	Personeel	70%	€ 504.984	€ 353.489	Goed werkgeverschap verzekering (incl. ongeval en geweld)
Opname huidig verlofsaldo dat niet in voorziening is opgenomen	Personeel	10%	€ 158.000	€ 15.800	Periodiek overleg met werknemers
Beëindiging DVO inkomsten binnen overhead	Inkomsten	30%	€ 142.000	€ 42.600	Periodiek overleg met opdrachtgevers
Terugvordering Regio Deal oninbaar	Subsidies	10%	€ 1.341.193	€ 134.119	Periodiek overleg met penvoerders
Lagere rente-inkomsten	Inkomsten	50%	€ 20.000	€ 10.000	Monitoring rente-ontwikkeling
Hogere eisen wet- en regelgeving	Wettelijke kaders	50%	€ 80.000	€ 40.000	Monitoren en anticiperen
				€ 596.008	

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de Regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de Regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is Regio Rivierenland verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Weerstandscapaciteit	Prognose 1-1-27
Onvoorzien	
Algemene reserve	€ 474.000
Algemene reserve CgD reserve	€ 158.842
Onvoorzien	
Budget onvoorzien	€ 10.000
Totaal	**€ 642.842**

Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 642.842
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 596.008
Ratio weerstandsvermogen	1,08

De ratio tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit is 1,08 en wordt daarmee voldoende geacht.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico’s bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoekrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 als extra buffer voor het afdekken van (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen.
Risico bij Contractgestuurde dienstverlening in de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald.

Onze inspanningen zijn gericht op een reëel en structureel sluitende begroting bij de contractactiviteiten (programma 2) in de (meerjaren)begroting. De sturing op kosten is geïntensiveerd en verbeterd en we streven naar een financieel sluitende exploitatie.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening
Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringrisico’s op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico’s voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico’s op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven
In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post ‘onvoorzien’ in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers.
In de programmabegroting 2027 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomanagement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft.
Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Overige financiële risico’s

Op grond van de wettelijke voorschriften mogen in de balans geen arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen worden opgenomen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Dit heeft onder meer betrekking op de verplichting verlofdagen. Als gevolg van de toegenomen werkvoorraad en werkdruk zien we een groei in het verlofsaldo bij medewerkers. De lasten daarvan worden gerealiseerd op het moment dat het verlof wordt opgenomen of uitbetaald. Voor de latente verlofverplichtingen is geen budget in de begroting opgenomen en daarmee vormt de verplichting voor verlofdagen (in de jaarrekening 2025 een bedrag van € 158.000) een belangrijke financiële risicopost.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn ons bedrijfspand op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 16 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan
In 2024 is door het algemeen bestuur een nieuw meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. We hebben in de begroting 2027 de storting in de onderhoudsvoorziening vastgelegd op € 15.546, gelijk aan het geraamde bedrag in de begroting 2026. In het meerjarenonderhoudsplan is geen onttrekking begroot voor het jaar 2027.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening meerjarig is als volgt.

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Stand 1 januari	**66**	**81**	**97**	**79**
Dotatie voorziening	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	-	-	-34	-51
Stand 31 december	**81**	**97**	**79**	**43**

Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's 1 en 2 te realiseren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

De organisatie van de Gemeenschappelijk Regeling Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

1. **Programma's en projecten (programma 1)**:
   Dit onderdeel richt zich op de procesmatige facilitering van regionale samenwerking op bijvoorbeeld de thema's wonen, economie, energie en mobiliteit. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
2. **Contractgestuurde Dienstverlening (programma 2)**:
   Dit onderdeel voert 6 gemeentelijke taken uit: leerplicht, Doorstroompunt, Wmo-jeugd, inburgering, sociale recherche en Versis (doelgroepen en leerlingenvervoer). Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.
3. **Algemene Baten en Lasten (programma 3)**:
   Dit onderdeel bestaat uit HR, Financiën, Juridische Zaken, Facilitair, ICT, Informatieveiligheid en privacy (FG), Communicatie, Secretariaat en Informatiebeheer. Dit onderdeel is gericht op de bedrijfsvoering van de GR Regio Rivierenland en de interne dienstverlening en bedrijfsprocessen die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's 1 en 2 te realiseren.

Programma's en projecten (Programma 1)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door programmamanagers en projectleiders voor diverse beleidsvelden/opgaven. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten (en tussen gemeenten en samenwerkingspartners) op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten). Samen met de gemeenten zetten we in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen en opgepakt worden, zodat de gemeenten(raden) het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen.

Contractgestuurde dienstverlening (Programma 2)

Bij de Contractgestuurde Dienstverlening ontzorgen we de gemeenten op maat in de uitvoering van gemeentelijke taken omdat gemeenten meerwaarde zien om die taken op regionaal schaalniveau op te pakken. Die meerwaarde zit in robuustheid (medewerkers kunnen elkaar vervangen), efficiëntie (werkzaamheden kunnen optimaal verdeeld, niet per definitie per gemeente) en kostenbesparing (gemeenten profiteren van schaalvoordelen).

Bedrijfsvoering (Programma 3)

De ondersteunende diensten (HR, Financiën, Juridische Zaken, Facilitair, ICT, Informatieveiligheid en privacy (FG), Communicatie, Secretariaat en Informatiebeheer) staan direct ten dienste van het primair proces van de organisatie, zijnde de taken uit programma 1 en 2. Ten behoeve van de instandhouding van de regionale samenwerking zelf, zijn op concernniveau werkzaamheden nodig. De concernondersteuning is gericht op:

- Het werkgeverschap (arbeidsvoorwaarden (inclusief facilitaire zaken en ICT-faciliteiten), personeelsregelingen, OR).
- De planning- en control cyclus, monitoring en financieel advies.
- Control (interne controle en algemene financiële control).
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen).
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen).
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving).
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders).
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten).

Doorontwikkeling bedrijfsvoering
In 2026 hebben we voldaan aan de gevraagde verlaagde gemeentelijke bijdrage voor 2027. Deze hebben wij in de programmabegroting 2026 en bijbehorende meerjarenraming verwerkt. De doorgevoerde maatregelen in 2026 om aan de taakstelling te voldoen waren een verlaging van het salarisbudget bij HR, verhoging van de onttrekking uit reserves voor afschrijvingslasten (dit conform de bestemmingsreserve) en het opnemen van de verwachte renteopbrengst in de begroting. We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Met deze maatregelen voldoen we aan de oproep van de gemeenten en kunnen we ook onze budgetten indexeren.

Momenteel zijn we in gesprek met het bestuur van de Avri over de frictiekosten die zij aan Regio Rivierenland betalen. Deze verplichting vloeit voort uit de gevolgen van de afsplitsing van Avri in 2016 en betreft een vergoeding voor de structurele desintegratiekosten waarmee Regio Rivierenland is geconfronteerd. In deze begroting is de bijdrage vanuit de Avri in de frictiekosten nog opgenomen. We werken met de Avri aan een gezamenlijk voorstel hoe we in de toekomst met deze kosten omgaan. Dit voorstel zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

De koffiemachines op kantoor naderen het einde van hun levensduur waardoor de kans op storingen toeneemt. De verkrijgingsprijs van de nieuwe machines ligt boven € 15.000 waardoor we deze volgens het vastgestelde activabeleid moeten activeren. In de begroting 2027 vragen we hiervoor een investeringskrediet aan van € 23.000 waarmee we de beide koffiemachines kunnen vervangen. De investering zal in de daaropvolgende jaren worden afgeschreven. De afschrijving kan gedekt worden binnen de huidige meerjarenbegroting.

De complexiteit van de opgaven neemt steeds verder toe. Als gevolg hiervan wordt de samenwerking met partners en het gezamenlijk maken van keuzes en bedenken van slimme integrale oplossingen steeds belangrijker. Om gemeenten goed van dienst te blijven én de toekomstige ambities te realiseren, vraagt dit in snel tempo iets van de ontwikkeling van medewerkers, zowel in kennis als in competenties en vaardigheden. Daarbij komt dat de krapte op de arbeidsmarkt sterk toeneemt in vrijwel alle sectoren. Om medewerkers te blijven binden aan de organisatie en om nieuwe medewerkers te werven, zullen wij een aantrekkelijke werkgever moeten blijven. Om goed werkgeverschap meer vorm en inhoud te geven, blijven wij onder andere inzetten op het concept van Great Place To Work.

Het doorontwikkelen van de organisatie vraagt naast de verdere ontwikkeling van medewerkers en goed werkgeverschap, ook om automatisering en digitalisering van interne processen. Wanneer de bedrijfsprocessen niet verder geautomatiseerd worden, vergen reguliere interne processen onnodig veel tijd en capaciteit en leidt dit tot een te hoge werkdruk met de daaraan gekoppelde risico's van verminderde vitaliteit en uitval. Deze doorontwikkeling (efficiëntieslag) is dan ook noodzakelijk om de dienstverlening naar de gemeenten kwalitatief goed te continueren.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.
De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator	Begroting
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,29
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,27
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	1,1%
Overhead (percentage van de totale lasten)	12,2%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 35,31

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting
De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht, waarin ook de vacatures en formatie-gerelateerde begrotingswijzigingen zijn meegenomen. In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 februari 2026 zijn verwerkt.

Specificatie	Personele formatie (incl. vacatures)	Personele bezetting
Directie en management primair proces	7,00	7,00
Bedrijfsvoering	16,78	14,13
Programma's en projecten	10,34	8,56
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	37,76	35,98
Arbeidsmarktregio Rivierenland*	2,78	2,78
Totaal fte	**74,66**	**68,45**
Totaal fte per 1.000 inwoners	**0,29**	**0,27**

*) *De formatie van de Arbeidsmarktregio Rivierenland worden gefinancierd door de Arbeidsmarktregio.*

De personele bezetting is per saldo 6,21 fte lager dan de personele formatie. Het verschil bestaat uit formatieplaatsen die tijdelijk ingevuld zijn met externe inhuur.

Externe inhuur
De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2027 uit op een bedrag van € 92.000. Dat is 1,1% van het salariskostenbudget in de begroting. De inhuurbudgetten hebben betrekking op de teams Versis en Bedrijfsvoering.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2027

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld.
De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:
- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen
Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving.
Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan.
Er mag een bedrag ter hoogte van 2,00% (met een ondergrens van € 1.000.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken.
Wij hebben de drempelwaarde vastgelegd op € 450.000, omdat bij een banksaldo boven € 500.000 een rentevergoeding aan de BNG betaald moet worden.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen
De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving.
Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen.
We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's.
Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijksschatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 31.589.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2027 € 2.590.000. In de meerjarenraming is geen overschrijding van de kasgeldlimiet voorzien

Kasgeldlimiet *Bedragen x € 1.000*	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	19.173	19.669	31.589	24.119	23.852	22.447
Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,2% van grondslag	**1.572**	**1.613**	**2.590**	**1.978**	**1.956**	**1.841**
Gemiddelde vlottende schulden	1.530	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397
Gemiddelde vlottende middelen	12.688	24.833	16.815	16.285	15.723	13.647
Gemiddelde netto vlottende schulden	**-11.158**	**-23.437**	**-15.418**	**-14.888**	**-14.327**	**-12.250**
In percentage t.o.v. begroting	-58%	-119%	-49%	-62%	-60%	-55%
Ruimte (+) / overschrijding (-)	-12.730	-25.049	-18.009	-16.866	-16.283	-14.091

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo. Derhalve is er geen renterisico gezien Regiorivierenland geen leningen heeft.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico

We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa zijn volledig met eigen middelen betaald.
Sinds de overname van de BNG leningen door Avri verloopt de financiering enkel nog via eigen reserves.

Financiering *Bedragen x € 1.000*	**Prognose 1-1-2027**
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	**467**
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	1.928
Vaste schulden (Leningen BNG)	-
Totaal van de langlopende financiering	**1.928**

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.
De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.
De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). In meerjarig perspectief wordt de inzet van de bestemmingsreserves jaarlijks afgebouwd, waardoor we ook in de toekomst een reëel en structureel sluitende begroting realiseren.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2027 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering	n.v.t.
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	0%
Omslagrentepercentage	0,0%

Op de volgende pagina is het Renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Renteschema *Bedragen x € 1.000*	
Rentebaten	120.000
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	-
Saldo baten en lasten	**-**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	**-**
Rente over het eigen vermogen (niet van toepassing, geen externe rente)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	**-**
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 1,5%)	-
Gerealiseerd renteresultaat	**-**

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 120.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

- Begrote rentebaten uit ontvangen rente: € 120.000

Paragraaf 5 –Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Totaaloverzicht

Overzicht baten en lasten *Bedragen x € 1.000*		**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Lasten				
1. Regionale samenwerking		3.560	3.111	14.364
2. Contractgestuurde dienstverlening		12.803	12.709	13.354
3. Algemene baten en lasten		3.504	3.848	3.871
Totaal lasten		**19.867**	**19.669**	**31.589**
Baten				
1. Regionale samenwerking		2.132	1.781	12.866
2. Contractgestuurde dienstverlening		14.194	14.126	14.953
3. Algemene baten en lasten		710	546	536
Totaal baten		**17.036**	**16.452**	**28.355**
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking		2.951	3.009	3.213
2. Contractgestuurde dienstverlening		-	-	-
3. Algemene baten en lasten		-	-110	-110
Totaal gemeentelijke bijdrage		**2.951**	**2.899**	**3.103**
Saldo van baten en lasten		**121**	**-317**	**-131**
Mutaties reserves				
1. Regionale samenwerking	Onttr.	-	-	-
	Stort.	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Onttr.	88	184	-
	Stort.	73	-	-
3. Algemene baten en lasten	Onttr.	61	133	131
	Stort.	47	-	-
Totaal mutaties reserves		**28**	**317**	**131**
Resultaat		**149**	**-**	**-**

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Programma 1 Regionale samenwerking	2.951	3.009	3.213
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten	-	-110	-110
Totaal	**2.951**	**2.899**	**3.103**
Procentuele stijging		**-1,8%**	**7,0%**

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027 komt uit op een bedrag van € 12,02 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeentelijke bijdrage programma's 1 t/m 3	2.951.344	2.899.303	3.103.495
Aantal inwoners	255.655	257.163	258.157
Bedrag per inwoner	**€ 11,54**	**€ 11,27**	**€ 12,02**

In de gemeentelijke bijdrage is niet de (project)bijdrage begrepen, die gemeenten betalen voor zaken zoals het Regionaal Investeringsfonds (RSF) en voor Mobiliteit. Deze bijdragen worden separaat gefactureerd.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Mutaties gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Afwijking**	
Gemeentelijke bijdrage begroting 2026	**2.899**	
Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.	22	N
Hogere overheadskosten als gevolg van mutaties binnen programma 3.	16	N
Toevoeging opdracht regionale opgave Ruimte	166	N
Gemeentelijke bijdrage begroting 2027	**3.103**	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2026

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2026.

Nr.	Omschrijving	Bedrag *x € 1.000*	I/S*	Dekking	Datum besluit
Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2026		**2.899**			
	Geen begrotingswijzigingen t/m AB maart 2026				
Actueel saldo gemeentelijke bijdrage begroting 2026		**2.899**			
	De begrotingswijzigingen vanaf april 2026 worden in de Bestuursrapportage 2026 verwerkt				
Gemeentelijke bijdrage begroting 2026		**2. 899**			

I=Incidenteel; S=Structureel

Verschillenanalyse per programma

1. Regionale samenwerking *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**		**Verschil**	**Impact op gem. bijdrage**
Lasten	**3.111**	**14.364**	**->**	**11.252**	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Bijstelling Mobiliteitsfonds aan het aantal inwoners per 1-1-26 Mobiliteitsfonds van € 1,- per inwoner.			1	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Einde van het Nationaal Programma Lokale Warmte			-187	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Toevoegen van de begroting van de Regio Deal			11.272	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Financiering overhead in projectformatie			-22	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Toevoeging opdracht regionale opgave Ruimte			166	166
Alle producten	Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.			22	22
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage is wel bij programma 1 verantwoord.				16
Baten	**1.781**	**12.866**	**->**	**11.086**	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Bijstelling Mobiliteitsfonds aan het aantal inwoners per 1-1-26 Mobiliteitsfonds van € 1,- per inwoner.			1	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Einde van het Nationaal Programma Lokale Warmte			-187	
Opgaven-, en programmaondersteuning	Toevoegen van de begroting van de Regio Deal			11.272	
Gemeentelijke bijdrage	**3.009**	**3.213**	**->**	**204**	**204**

2. Contractgestuurde Dienstverlening *Bedragen x € 1.000*	Begroting 2026	Begroting 2027		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	**12.709**	**13.354**	**->**	**645**	
Doorstroompunt	Het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief. Bijstelling budgetten op basis van de verwachte rijksmiddelen.			-3	
Leerplicht	De fomatie is bijgesteld naar de Ingrado-norm en het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief.			17	
Sociale Recherche	Het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief. Daarnaast zijn de personele lasten lager, omdat het aantal formatieplaatsen wordt verminderd.			-73	
Basismobiliteit (Versis)	De beheerskosten zijn geïndexeerd en geactualiseerd zoals in de kaderbrief is aagekondigd € 64.000. De vervoerskosten zijn geïndexeerd en bijgesteld op basis van prognoses € 332.000.			396	
Ondersteuning WMO/Jeugd	De personele en materiële budgetten geïndexeerd conform de kaderbrief. De lasten voor Essentiële functies zijn toegevoegd aan de begroting.			291	
Inburgering	Indexatie van personele en materiële budgetten			16	
Overhead	Een lager bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten door de groei in programma 1. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een afname met € 2.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).				
Baten	**14.126**	**14.953**	**->**	**827**	
Alle producten	In de begroting 2026 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2025. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.				
Doorstroompunt	Bijstelling van de verwachte rijks- en projectbijdragen.			-7	
Leerplicht	De baten van Leerplicht zijn hoger, door bijstelling naar de ingrado-norm. In de baten is een efficiency voordeel doorberekend d.m.v. een korting aan alle deelnemende gemeenten.			39	
Sociale recherche	Bijstelling van de baten door hernieuwde samenwerkingsafspraken.			76	
Basismobiliteit (Versis)	Bijstelling van de baten door actualisatie van de beheerkosten en de verwachte vervoerskosten.			400	
Ondersteuning WMO/Jeugd	Bijstelling van de baten door toevoeging van de Essentiële Functies.			299	
Inburgering	Bijstelling raming DVO-opbrengsten.			21	
Gemeentelijke bijdrage	**-**	**-**	**->**	**-**	

3. Algemene baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	Begroting 2026	Begroting 2027		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	**3.848**	**3.871**	**->**	**23**	
Overhead	Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.			75	
Overhead	Bijstelling formatie met verlaging formatie door einde detachering.			-52	
Treasury	n.v.t.				
Baten	**546**	**536**	**->**	**-10**	
Overhead	Daling opbrengsten uit DVO door einde detachering .			-39	
Overhead	Stijging opbrengsten uit DVO door bijstelling en indexatie.			30	
Gemeentelijke bijdrage	**-110**	**-110**	**->**	**-**	**-**

Uitgangspunten programmabegroting 2027

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2027 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2027.

Algemeen
Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2026 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2026. Nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2027 worden eveneens meegenomen.

Aantallen inwoners
Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2027 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2026 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten
Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 2,4%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Meerjarenbegroting
In de meerjarenbegroting worden de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten
Algemeen uitgangspunt is dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2027 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari 2026. De Cao-afspraken tot en met maart 2027 zijn verwerkt in de salariskosten met daarnaast, conform kaderbrief, een verwachte indexatie vanaf maart 2027 voor 3,5% op basis van de door het CPB gepubliceerde cijfers in de septembercirculaire 2025.
In de jaarrekening worden de werkelijke salariskosten verantwoord.

Rente investeringen en reserves
Basis vormt hiervoor de nota "reserves en voorzieningen". Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2027 een rente van 0%. Omdat er geen sprake is van externe financiering kan er geen interne rente gehanteerd worden.
Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 0%.

Vennootschapsbelastingplicht
De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW
De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele en de verrekenbare BTW.

Meerjarenbegroting
In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:
- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2027 met de vastgestelde CAO tot en met maart 2027 met daarnaast, conform kaderbrief, een verwachte indexatie voor 3,5% op basis van de door het CPB gepubliceerde cijfers in de septembercirculaire 2025.
- De (bestemmings)reserves voor Herhuisvesting en Desintegratiekosten worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Indien en voor zover hiervoor additionele bancaire financiering noodzakelijk is, krijgen we te maken met nieuwe (externe) rentelasten.

Personeelskosten
Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2027 bedraagt € 8.531.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en de salarissen van de Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA). Hierbij wordt de kanttekening geplaatst, dat de salarislasten van Arbeidsmarktregio Rivierenland niet ten laste van onze eigen begroting komen, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van Arbeidsmarktregio Rivierenland zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investeringen
Via deze begroting wordt een investeringskrediet aangevraagd van € 23.000 voor de vervanging van de koffievoorziening. De afschrijvingen op de investeringen kunnen uit de huidige budgetten gefinancierd worden en zijn opgenomen in de meerjarenraming.
Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

Reserves
In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2027.
De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2026 en de geraamde mutaties in 2026 en 2027.

Overzicht reserves *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2026**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**31-12-2027**
Algemene reserves				
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	159	-	-	159
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Subtotaal algemene reserves	**633**	**-**	**-**	**633**
Bestemmingsreserves				
Doorstroompunt (voorheen RMC)	283	-	-	283
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	720	-	83	637
Desintegratiekosten ontvlechtingen	212	-	48	164
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	**1.295**	**-**	**131**	**1.164**
Totaal	**1.928**	**-**	**131**	**1.797**

Toelichting bij de reserves:
Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening
In de begroting 2027 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) geraamd. Het verwachte tekort bij de Sociale recherche is in 2027 opgelost door hernieuwde samenwerkingsafspraken met hogere gevraagde inzet vanuit opdrachtgevers toe en lagere personeelskosten door natuurlijke verloop.

Bestemmingsreserves
De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2027 een bedrag van € 131.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd. Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen dat met het afbouwen van deze reserves, financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2026**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**31-12-2027**
Voorziening onderhoud gebouwen Tiel	66	16	-	81
Voorziening Bovenwettelijk verlof	38	-	-	38
Voorziening Verlofsparen	95	-	-	95
Totaal	**199**	**16**	**-**	**214**

Toelichting bij de voorzieningen:
De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit het meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan. Deze is door het Algemeen Bestuurd geaccordeerd bij de behandeling van de Begroting 2025. Daarnaast zijn er voorzieningen opgenomen voor het bovenwettelijk verlof en verlofsparen.

Geprognosticeerde balans

Activa *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**	**31-12-2029**	**31-12-2030**
Totaal vaste activa	564	467	371	288	223	192
Totaal vlottende activa	26.687	24.833	16.815	16.285	15.723	13.647
Totaal activa	**27.252**	**25.300**	**17.185**	**16.573**	**15.947**	**13.838**

Passiva *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**	**31-12-2029**	**31-12-2030**
Eigen vermogen	2.394	1.928	1.797	1.669	1.561	1.488
Voorzieningen	183	199	214	230	212	176
Vaste schulden langer dan één jaar	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	**2.577**	**2.127**	**2.012**	**1.899**	**1.773**	**1.665**
Totaal vlottende passiva	24.674	23.174	15.174	14.674	14.174	12.174
Totaal passiva	**27.252**	**25.300**	**17.185**	**16.573**	**15.947**	**13.838**

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:
- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen

bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kade stellende rol van het bestuur.
Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.
De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tabel met kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2025	Raming 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-10,1%	-8,6%	-5,2%	-6,7%	-6,5%	-6,6%
Solvabiliteitsratio	8,8%	7,6%	10,5%	10,1%	9,8%	10,8%
Structurele exploitatieruimte	0,7%	-1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:
- De netto schuldquote daalt jaarlijks naar een niveau van ca. -6,5%. Een negatief percentage is gunstig, omdat dit betekent dat we meer vlottende activa (uitzettingen < 1 jaar + liquide middelen) hebben dan schulden.
- De solvabiliteitsratio stijgt in 2027 door het verwachte voorschot op de Regio Deal middelen. De ratio daalt in de jaren 2028 en 2029 licht door de geraamde inzet van reserves. De stijging in 2030 komt door de daling in het balanstotaal door het uitbetalen van de gereserveerde Regio Deal middelen bij vaststelling.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2027 op 0%. De inzet van de reserve desintegratiekosten is aangemerkt als incidentele mutatie evenals de bijbehorende incidentele lasten. De structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De raming voor 2026 komt eenmalig onder de 0% wegens de begrote inzet van de Contractgestuurde Dienstverlening reserve voor het tekort bij Sociale recherche. We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2027 en verder zijn naar verwachting:
- Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
- De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de (meerjaren)begroting houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten.

Meerjarenraming

Overzicht baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Lasten				
1. Regionale samenwerking	14.364	6.386	5.615	3.706
2. Contractgestuurde dienstverlening	13.354	13.755	14.168	14.593
3. Algemene baten en lasten	3.871	3.991	4.101	4.213
Meerjarige aanpassingen				
Vrijval kapitaallasten		-14	-32	-65
Totaal lasten	**31.589**	**24.119**	**23.852**	**22.447**
Baten				
1. Regionale samenwerking	12.866	4.844	4.027	2.070
2. Contractgestuurde dienstverlening	14.953	15.402	15.864	16.340
3. Algemene baten en lasten	536	548	561	575
Meerjarige aanpassingen				
Totaal baten	**28.355**	**20.794**	**20.452**	**18.984**
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	3.213	3.310	3.409	3.511
2. Contractgestuurde dienstverlening	-			
3. Algemene baten en lasten	-110	-114	-118	-122
Totaal gemeentelijke bijdrage	**3.103**	**3.196**	**3.292**	**3.390**
Saldo van baten en lasten	**-131**	**-128**	**-108**	**-73**
Mutaties reserves (storting (+) en onttrekking (-)				
1. Regionale samenwerking	-			
2. Contractgestuurde dienstverlening	-			
3. Algemene baten en lasten	-131	-128	-108	-73
Totaal mutaties reserves	**-131**	**-128**	**-108**	**-73**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

Gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Gemeentelijke bijdrage	2.951	2.899	3.103	3.196	3.292	3.390
Totaal	**2.951**	**2.899**	**3.103**	**3.196**	**3.292**	**3.390**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		**-1,8%**	**7,0%**	**3,0%**	**3,0%**	**3,0%**

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:
In de begroting 2026 is een eenmalige daling van 1,8% te zien in de gemeentelijke bijdrage door de verwerkte maatregelen om de gevraagde besparing op de gemeentelijke bijdrage te realiseren. De gemeentelijke bijdrage van 2027 stijgt eenmalig met 7% door het toevoegen van de vastgestelde startnotitie opdracht regionale opgave Ruimte aan de begroting. De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2028 bedraagt gemiddeld 3% per jaar en is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kostenbudgetten en een voortzettende daling van het resultaat uit treasury.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen
De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2027 t/m 2030. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2027.

Salarissen
Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2027 van gemiddeld 3,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen
In de meerjarenbegroting worden de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasten, prijsindexeringen, vrijval van kapitaallasten en actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasten
In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasten voor 2027 en verder vastgesteld op het niveau van 2026 waarbij rekening is gehouden met de meerjarige mutaties, zoals vrijval van kapitaallasten op het moment dat investeringen volledig zijn afgeschreven.

Inzet reserves
De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de financiering van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting (inzet reserve Herhuisvesting) en de lasten van de gerealiseerde modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering (inzet reserve Desintegratiekosten). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. De kapitaallasten van de verbouwingsinvesteringen vallen over enige jaren vrij in de begroting, en dat gebeurt op het moment, dat de reserve Herhuisvesting geen saldo meer heeft. Hierdoor behouden we een reëel en structureel sluitende begroting in meerjarig perspectief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 23 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves volgens de (meerjaren)begroting 2027-2030 opgenomen.

Overzicht structurele reservemutaties *Bedragen x € 1.000*		**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Reservemutaties					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-83	-83	-65	-31
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-48	-46	-43	-41
Totaal reservemutaties		**-131**	**-128**	**-108**	**-73**
Waarvan structureel					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-83	-83	-65	-31
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Totaal structurele reservemutaties		**-83**	**-83**	**-65**	**-31**
Waarvan incidenteel					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-48	-46	-43	-41
Totaal incidentele reservemutaties		**-48**	**-46**	**-43**	**-41**

Toelichting bij het overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Reserve Herhuisvesting:
Deze reserve wordt ook ná 2030 nog jarenlang ingezet voor de financiering van de (kapitaal)lasten van de verbouwingsinvesteringen van de in 2019 gerealiseerde herhuisvesting. De reserve heeft toereikend saldo voor de structurele dekking van deze lasten.

Reserve Desintegratiekosten:
Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van de lasten van de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur. De reserve heeft op 31 december 2030 een verwacht saldo van € 34.000. Dit saldo wordt toereikend geacht voor de geraamde inzet ná 2030. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ICT-kosten in de komende jaren.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 23 lid b van het Besluit-begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Aanvullende toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

Onze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, waarbij we in principe alleen posten met een structureel karakter meenemen. Tegenover de inzet van de reserve desintegratiekosten staan echter wel incidentele lasten gezien het incidentele karakter van de reserve desintegratiekosten. Deze incidentele lasten bestaan uit incidentele lasten voor de ICT-voorzieningen voortkomend uit de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur.
In de begroting 2027 zijn er bij programma 3 incidentele lasten en geen incidentele baten vastgelegd. Dat is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel.

Overzicht incidentele baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Incidentele lasten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten	48	46	43	41
Totaal incidentele lasten	**48**	**46**	**43**	**41**
Incidentele baten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van de incidentele baten en lasten	**-48**	**-46**	**-43**	**-41**

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage

Overzicht gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Primitieve Begroting 2027**	**Buren**	**Culemborg**	**Maasdriel**	**Neder-Betuwe**	**Tiel**	**West Betuwe**	**West Maas en Waal**	**Zaltbommel**	**Totaal**
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2026	258.157	28.095	30.413	26.225	25.925	42.524	53.445	20.843	30.687	258.157
Algemene bestuursondersteuning	1.110.258	120.828	130.797	112.786	111.496	182.883	229.852	89.640	131.976	1.110.258
Opgaven-, en programmaondersteuning	2.103.237	228.893	247.778	213.658	211.214	346.449	435.424	169.810	250.011	2.103.237
Programma 1 Regionale samenwerking	3.213.495	349.721	378.575	326.444	322.710	529.332	665.276	259.450	381.987	3.213.495
Treasury	-120.000	-13.059	-14.137	-12.190	-12.051	-19.767	-24.843	-9.689	-14.264	-120.000
Onvoorziene uitgaven	10.000	1.088	1.178	1.016	1.004	1.647	2.071	807	1.189	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Algemene baten en lasten	-110.000	-11.971	-12.959	-11.174	-11.047	-18.120	-22.772	-8.882	-13.075	-110.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	**3.103.495**	**337.750**	**365.616**	**315.270**	**311.663**	**511.212**	**642.504**	**250.568**	**368.912**	**3.103.495**

Bijlage 2: Overzicht Contractgestuurde Diensten

In onderstaande overzicht is de geraamde bijdrage per CgD in de Begroting 2027 per gemeente weergegeven.
In een aantal gevallen worden kosten in het jaar gefactureerd op basis van werkelijke kosten of worden de kosten bijgesteld met actuele parameters. De werkelijke facturatie in 2027 zal daarom niet exact overeenkomen met onderstaande begrote bedragen.

Overzicht Contractgestuurde Diensten	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel
Leerplicht	185.533	49.885	-	223.661	-	382.920	126.692	229.731
Inburgering	255.091	276.138	-	235.388	386.101	-	189.246	-
Inburgeringsvoorzieningen SPUK	8.785	9.509	-	8.106	13.296	-	6.517	-
Sociale Recherche	54.285	-	-	-	-	-	-	-
WMO-Jeugd	212.542	230.078	21.281	196.126	321.699	404.317	157.680	24.902
WMO-Jeugd Essentiële functies	30.060	35.663	27.827	38.120	44.760	62.064	21.499	37.725
Versis Wmo-vervoer	312.632	365.013	296.181	235.500	690.705	594.052	306.935	417.128
Versis Jeugdvervoer	62.365	183.845	-	65.558	65.106	116.844	-	-
Versis Leerlingenvervoer	957.038	553.939	-	1.023.094	854.222	1.443.501	-	-
Totaal	**2.078.331**	**1.704.070**	**345.289**	**2.025.553**	**2.375.889**	**3.003.698**	**808.569**	**709.486**

Bijlage 3: Baten en lasten per taakveld

Overzicht van de begrote baten en lasten per taakveld 2027		Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
0.1	Bestuur	-3.910.921	2.044.520	-1.866.401
0.10	Mutaties reserves	-130.626	-	-130.626
0.4	Overhead	-416.005	4.224.592	3.808.587
0.5	Treasury	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-10.000	10.000	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-470.085	343.927	-126.158
2.1	Verkeer en vervoer	-358.157	358.157	-
3.1	Economische ontwikkeling	-11.443.665	11.552.146	108.481
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-7.516.624	6.797.780	-718.844
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.388.177	975.408	-412.769
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-3.218.146	2.884.235	-333.911
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-493.718	485.245	-8.473
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-564.705	434.510	-130.195
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-1.301.638	1.070.179	-231.459
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	24.945	24.945
8.3	Wonen en bouwen	-367.000	383.823	16.823
Totaal		**-31.589.467**	**31.589.467**	**0**

Regio Rivierenland

Samenvatting zienswijzen Kaderbrief 2027

Gemeente	Inhoud	Verwerking Begroting 2027
Algemeen - meerdere zienswijzen		
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; West Maas en Waal; Zaltbommel	**Nieuwe bestuursperiode** Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden.	In de begroting 2027 zijn geen nieuwe beleidsontwikkelingen opgenomen. We hebben alleen reeds gemaakte besluitvorming verwerkt in onze begroting en meerjarenraming.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; West Maas en Waal; Zaltbommel	**Taakstelling/ Financiële situatie** Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen.	In 2026 hebben we voldaan aan de gevraagde verlaagde gemeentelijke bijdrage voor 2027. Deze hebben wij in de programmabegroting 2026 en bijbehorende meerjarenraming verwerkt. De doorgevoerde maatregelen in 2026 om aan de taakstelling te voldoen waren een verlaging van het salarisbudget bij HR, verhoging van de onttrekking uit reserves voor afschrijvingslasten (dit conform de bestemmingsreserve) en het opnemen van de verwachte renteopbrengst in de begroting. We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Met deze maatregelen voldoen we aan de oproep van de gemeenten en kunnen we ook onze budgetten indexeren. Voor nieuwe ontwikkelingen zal het vastgestelde proces van de startnotitie worden gevolgd waarbij na besluitvorming het financiële gevolg in het volgende P&C product verwerkt wordt.
Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Maas en Waal	**Indexatie** We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexeringen over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product.. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna.	Er is kennisgenomen van de voorgestelde indexatie in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexatiés over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexatie op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten niet altijd voldoende meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan dé gewogen indexatie die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een bepérkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We blijven graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna. Wij willen benadrukken dat we ons zeer bewust zijn van de vele uitdagingen waar gemeenten de komende jaren mee worden geconfronteerd. We beschouwen het anticiperen op de verminderde inkomsten als een gezamenlijke opgave. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringssystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexteringssystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028.
Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Maas en Waal; Zaltbommel	**Rechtmatigheid** Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente.	Het dagelijks bestuur van Regio Rivierenland onderstreept het belang van rechtmatig handelen en monitoort dit door een interne rechtmatigheidscontrole. Waar mogelijk worden geconstateerde fouten of onduidelijkheden binnen hetzelfde boekjaar opgelost. Het Dagelijks Bestuur brengt in de Jaarrekening verslag uit van de bevindingen uit de interne rechtmatigheidscontrole en zorgt, conform de Wgr, dat de concept jaarrekening uiterlijk op 15 april (volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft) wordt aangeboden aan de gemeenteraden.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; Zaltbommel	**Betrokkenheid raad en realistische planning** In uw kaderbrief kondigt u diverse documenten aan die ter besluitvorming aan de gemeenteraad zullen worden voorgelegd. Het betreft onder andere het Regionaal Economisch Ambitiedocument en het Mobiliteitsplan. Voor een zorgvuldige besluitvorming is het van belang dat het nieuwe bestuur tijdig en actief wordt betrokken, zodat zijn inbreng kan worden meegenomen. Aangezien deze stukken momenteel zijn gepland voor 2026, verzoeken wij u om hiervoor een realistische en haalbare planning op te stellen, met een betere spreiding van de besluitvormingsmomenten.	Het Regionaal Economisch Ambitiedocument is inmiddels afgelopen en de strategische visie mobiliteit loopt in 2026 af. Om die reden is het van belang om de besluitvorming tijdig te laten plaatsvinden. Daarbij zullen wij rekening houden met deze opmerking en zorgen wij voor een realistische planning.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel	**Inzicht per gemeente en kwantificeren van de risico's** Wij hebben verzocht om bij de komende P&C-producten (jaarstukken en begroting) per gemeente inzicht te verschaffen in de verschillende Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Daarnaast vragen wij om een kwantificatie van de daaraan verbonden risico's.	**Inzicht per gemeente** In de Jaarrekening 2025 en de Begroting 2027 zijn de tabellen per gemeente opgenomen in de bijlage. **Kwantificeren risico's** In de Begroting 2027 zijn de risico's gekwantificeerd en opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Buren; Culemborg; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; Zaltbommel	**Frictiekosten Avri** Wij verzoeken u om, samen met Avri, een gezamenlijk voorstel uit te werken dat ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.	Momenteel zijn we in gesprek met het bestuur van de Avri over de frictiekosten die zij aan Regio Rivierenland betalen. Deze verplichting vloeit voort uit de gevolgen van de afsplitsing van Avri in 2016 en betreft een vergoeding voor de structurele desintegratiekosten waarmee Regio Rivierenland is geconfronteerd. In deze begroting is de bijdrage vanuit de Avri in de frictiekosten nog opgenomen. We werken met de Avri aan een gezamenlijk voorstel hoe we in de toekomst met deze kosten omgaan. Dit voorstel zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.
Specifiek per gemeente		
Buren	**Indexatie** De gehanteerde indexeringen komen overeen met de gemaakte afspraken	n.v.t.

Culemborg	**ODR** De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria (met name op het criterium 'omzet milieutaken'). De deadline voor het voldoen aan de robuustheidscriteria is 1 april 2026. Als de ODR niet voldoet aan de criteria is de verwachting dat er én minder inkomsten (subsidies) beschikbaar komen én dat de zelfstandigheid van de ODR eindig is. Twee ontwikkelingen die de regio en de inwoners niet ten goede komen. In de afgelopen maanden is over dit onderwerp een discussie gevoerd tussen gemeenten en de ODR. Ook heeft er een gesprek met Regio Rivierenland plaatsgevonden. Hierin is gesproken over de Expertpool Warmte. Op 2 juli heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland besloten de Expertpool Warmte te positioneren bij Regio Rivierenland. Op 10 december 2025 is het besluit genomen per 1 januari 2026 de Expertpool Warmte verder in te richten volgens het voorgestelde plan waar ook de stuurgroep RES positief over heeft geadviseerd. Wel zijn er door het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland zorgen uitgesproken over de robuustheid van de ODR en is afgesproken dat er, op initiatief van de ODR, een gesprek plaatsvindt met een afvaardiging uit de beide Dagelijks Besturen. Dit om te verkennen welke denkrichtingen mogelijk zijn in relatie tot de robuustheid van de ODR, aansluitend bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.
Tiel	**ODR** De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria (met name op het criterium 'omzet milieutaken'). De deadline voor het voldoen aan de robuustheidscriteria is 1 april 2026. Als de ODR niet voldoet aan de criteria is de verwachting dat er én minder inkomsten (subsidies) beschikbaar komen én dat de zelfstandigheid van de ODR eindig is. Twee ontwikkelingen die de regio en de inwoners niet ten goede komen. In de afgelopen maanden is hierover een discussie gevoerd tussen gemeenten, Regio Rivierenland en de ODR. Daarbij is onder meer verkend of bepaalde taken of onderdelen van Regio Rivierenland, zoals de RES en de expertpoolwarmte per 1 april 2026, ondergebracht kunnen worden bij de ODR. Op dit moment bestaan hierover verschillende opvattingen' Wij verzoeken u om medewerking te blijven verlenen en samen met de gemeenten en de ODR te onderzoeken welke oplossing het meest passend is en het beste aansluit bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.
West Maas en Waal	**ODR** De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria. In de afgelopen maanden is hierover een discussie gevoerd tussen gemeenten, Regio Rivierenland en de ODR. Daarbij is onder meer verkend of bepaalde taken of onderdelen van Regio Rivierenland, zoals de RES en de regiopool warmte, ondergebracht kunnen worden bij de ODR. Op dit moment bestaan hierover verschillende opvattingen. Wij vezoeken de GR Rivierenland om medewerking te blijven verlenen en samen met de gemeenten en de ODR te onderzoeken welke oplossing het meest passend is en het beste aansluit bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.254224 Z.078654

Portefeuillehouder Mw. E.M. de Bas

Begrotingsprogramma 3. Sociaal Domein / 6.4 Begeleide Participatie

Onderwerp **Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland.**

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van GR Werkzaak Rivierenland.
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2025 van GR Werkzaak Rivierenland.
3. De zienswijzebrief vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland vraagt de raad om een zienswijze uit te brengen op haar begroting 2027 en op haar jaarrekening 2025.
De inhoud van beide documenten zijn reden om positieve zienswijzen in te dienen.
Het college vraagt de raad om een positieve zienswijze in te dienen op zowel de begroting 2027 als de jaarrekening 2025 van GR Werkzaak Rivierenland.

1. Inleiding

Werkzaak Rivierenland is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) die de volgende regelingen uitvoert voor acht gemeenten in Regio Rivierenland:
- De Participatiewet en aanverwante regelingen voor zeven gemeenten: Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel
- De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor zeven gemeenten: Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, Zaltbommel, Neder-Betuwe en Buren.

West Maas en Waal neemt dus alleen deel in de GR Werkzaak voor de Participatiewet. Buren neemt alleen deel voor de Wsw.

Binnen de GR Werkzaak zijn de kosten en baten van enerzijds de Participatiewet (en aanverwante regelingen) en anderzijds de Wsw strikt gescheiden. Op 1 januari 2026 werkten er 48 inwoners van de gemeente Buren met begeleiding in een beschermde omgeving via / bij de Sociale werkvoorziening Werkzaak. Vanaf 2015 kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw (omdat die wet vanaf toen opging in de Participatiewet).

In het AB Werkzaak hebben alle acht deelnemers één volledige stem. Dit ongeacht de grootte van hun aandeel in Werkzaak. En ook ongeacht of zij wel of niet volledig meedoen aan de Wsw en/of de Participatiewet. Het aandeel van Buren in de begroting van de GR Werkzaak is met 1,8% klein. Maar Buren heeft wel een (volledige) stem in het AB van 12,5%.

De gemeenteraad heeft het recht een zienswijze in te dienen op de begroting van een GR. Dit staat in (artikel 35) van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Werkzaak vraagt ons nu een reactie te geven op haar concept begroting 2027.

In de Wgr is niet opgenomen dat de raad ook het recht heeft een zienswijze in te dienen op de jaarrekening. Maar in de GR Werkzaak (artikel 30 lid 2) staat dat dit wel mag. Werkzaak vraagt ons ook om een reactie te geven op de concept jaarrekening 2025.
Met het indienen van zienswijzen op de begroting en jaarrekening kan de raad haar mening geven over het beleid van de GR. Het college stelt nu de raad voor om een positieve zienswijze uit te brengen op zowel de concept begroting 2027 - als de concept jaarrekening 2025 van Werkzaak.

2. Doel / meetbaar effect

We willen onze zienswijzen op de concept begroting 2027 en de concept jaarrekening 2025 van Werkzaak kenbaar maken.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet sociale werkvoorziening: Zie wetten.nl - Regeling - Wet sociale werkvoorziening - BWBR0008903 (overheid.nl)
- Wet gemeenschappelijke regelingen: Zie wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740 (overheid.nl)
- Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland: Zie Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)

4. Argumenten

1.1. Met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan haar kaderstellende rol.
Want met het indienen van een zienswijze kan de raad in positie gebracht worden. Zo krijgt de raad meer grip op de gemeenschappelijke regelingen. Daarbij geven we invulling aan het in 2020 vastgestelde regionale informatieprotocol.

1.2. De raden in regio Rivierenland stellen de zienswijzen vast
Want dat hebben alle gemeenschappelijke regelingen zo afgesproken met de griffiers van alle deelnemers.

1.3. De begroting 2027 van Werkzaak is reden voor een positieve zienswijze
Want de concept begroting laat een positief beeld zien. De begroting is volledig en de taken voor de Wsw (het deel waar Buren in deelneemt) zijn in de begroting opgenomen. Het weerstandsvermogen is voldoende voor mogelijke risico's. Deze risico's zijn 100% afgedekt met het eigen vermogen van Werkzaak. De hoogte van de algemene reserve is € 2,5 mln.

1.4. In de begroting 2027 (en 2028) is een verlaging van de gemeentelijke bijdragen verwerkt
Want dit vroegen meerdere deelnemers in hun zienswijze op de kaderbrief aan Werkzaak. Het Algemeen Bestuur gaf hierop opdracht aan Werkzaak om te bezuinigen. In de begroting is daar door Werkzaak (ruim) invulling aan gegeven. Voor 2027 zijn de totale kosten van de bedrijfsvoering teruggebracht met € 495.000,--. Voor 2028 gaat het om € 660.000,--

2.1. De jaarrekening 2025 is reden voor een positieve zienswijze
De jaarrekening voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (Bbv). Werkzaak heeft voor het merendeel de vooraf bepaalde doelen behaald. De accountant heeft een goedkeurende verklaring gegeven.

2.2. Onze Rijksbijdrage voor de Wsw lonen was meer dan de loonkosten Wsw.
Want we kregen hiervoor € 1.904.800,-- van het Rijk voor 2025. Dit terwijl de netto Wsw last € 1.761.300,-- was. Werkzaak wist de Wsw last te beperken door een goede Wsw omzet.

5. Kanttekeningen

1.1. Werkzaak heeft nauwelijks invloed op het aantal Wsw medewerkers
Want zij werken nu in een speciale, beschermde werkomgeving. De kans dat zij uitstromen naar regulier werk is vanwege hun arbeidsbeperking(en) vrijwel nihil. Er is geen instroom meer in de Wsw. Sinds 2015 valt die nieuwe instroom onder de Participatiewet.

1.2. *We vroegen Werkzaak eerder om alleen te bezuinigen op haar kosten bedrijfsvoering.*
Want we willen niet dat Werkzaak bezuinigt op haar grootste kostenpost voor Buren. Namelijk de lonen van onze Wsw inwoners. Bovendien zijn de loonafspraken van mensen die werken in de Sociale werkvoorziening vastgelegd in een Collectieve arbeidsovereenkomst (Cao).

6. Financiële consequenties

Begroting Buren 2025	Jaarrekening Werkzaak 2025	Begroting Buren 2026	Begroting Buren 2027	Begroting Werkzaak 2027
€ 1.998.500	€ 1.940.300	€ 2.087.500	€ 2.010.800	€ 1.998.800

De (meerjaren)begroting 2027 van Buren laat een positief verschil zien ten van € 12.000,-- ten opzichte van de begroting 2027 van Werkzaak. Dit verwerken we in de kadernota 2027.
Medio 2026 verwachten we de bestuursrapportage van Werkzaak. Hierin geeft Werkzaak dan beeld van haar (ook financiële) ontwikkelingen tot 1 juni 2026. Dan kijken we of we via de (tweede) bestuursrapportage van Buren onze begroting 2026 / 2027 moeten bijstellen.

De jaarrekening 2025 van Werkzaak laat een positief verschil zien van € 58.200,-- ten opzichte van onze Burense begroting 2025. Dat komt omdat de bedrijfsvoeringskosten (voor de uitvoering van de Wsw) van Werkzaak minder waren dan verwacht.

7. Juridische consequenties

Dit besluit heeft geen juridische consequenties.

8. Participatie

Dit onderwerp leent zich niet voor burgerparticipatie.

9. Toekomstoriëntatie

Eén van de strategische speerpunten van Buren is ‘samen sterker in de regio’. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd.

Dat vraagt om effectuering en versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op de jaarstukken van Werkzaak pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het samenwerkingsverband.
Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

10. Uitvoering

- Planning
  Werkzaak vroeg ons om (binnen de wettelijk bepaalde termijn van 8 weken) onze zienswijzen uit te brengen voor 25 juni.

- Communicatie
  We sturen Werkzaak onze zienswijze toe voor 25 juni. Maar pas nadat onze raad hierover een definitief besluit heeft genomen op 16 juni.

- Evaluatie
  De zienswijzen van de deelnemende gemeenten aan de GR Werkzaak worden (volgens planning) behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van Werkzaak op 9 juli 2026.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit
- Zienswijzebrief
- Aanbiedingsbrief begroting 2027
- Concept begroting 2027
- Aanbiedingsbrief jaarrekening 2025
- Concept jaarrekening 2025
- Accountantsverslag jaarrekening 2025

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254224**	**D.254225** **Z.078654**

Onderwerp **Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025**
GR Werkzaak Rivierenland.

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van GR Werkzaak Rivierenland.
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2025 van GR Werkzaak Rivierenland.
3. De zienswijzebrief vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier, de voorzitter,

{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}} {{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254224**	**D.254225** **Z.078654**

Onderwerp **Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland.**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van GR Werkzaak Rivierenland.
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2025 van GR Werkzaak Rivierenland.
3. De zienswijzebrief vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Werkzaak Rivierenland
T.a.v. de heer C. van de Wetering
Postbus 321
4190 CH GELDERMALSEN

uw brief van:	Maurik, 18 juni 2026
uw kenmerk:	
ons kenmerk:	Z.078654/D.254226
behandeld door:	J.M.B. Terberg
bijlage(n):	
onderwerp:	Zienswijze begroting 2027 en jaarrekening 2025 GR Werkzaak Rivierenland.

Geachte heer Van de Wetering,

Wij ontvingen de concept begroting 2027 en de concept jaarrekening 2025 van de GR Werkzaak Rivierenland. U vroeg onze raad hierop haar zienswijzen uit te brengen voor uiterlijk 25 juni 2026. Onze raad besloot op 16 juni het volgende.

Begroting 2027
Onze raad nam kennis van de begroting 2027 en brengt een positieve zienswijze uit.

Meerdere deelnemers vroegen u om tot een bezuiniging te komen. Dit met 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025. En oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028.

Wij vroegen u om hieraan ook gehoor te geven voor de kosten van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Maar dan niet voor het deel van onze bijdrage voor de kosten van de Wsw salarissen van onze inwoners. Maar wél voor het deel van de kosten van de bedrijfsvoering / de uitvoering van de Wsw. Wij waarderen dat u maatregelen nam om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij samen:
- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Jaarrekening 2025
Onze raad nam kennis van de jaarrekening 2025 en brengt een positieve zienswijze uit.

Samenwerking met raad.
De recente verkiezingen brachten in veel raden nieuwe leden, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat de GR Werkzaak Rivierenland hier al actief in ondersteunt.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen. Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

POSTADRES
Postbus 321
4190 CH Geldermalsen

T 088 93 75 000
E info@werkzaakrivierenland.nl
I www.werkzaakrivierenland.nl

KvK 63247380
IBAN NL42 BNGH 0285 1661 15

Aan de Raden van de gemeenten die
deelnemen aan Werkzaak Rivierenland,
t.a.v. de griffier

DATUM 10 april 2026

KENMERK

ONDERWERP Zienswijze concept-begroting 2027 Werkzaak Rivierenland

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u de concept-begroting 2027. De concept-begroting inclusief meerjarenperspectief 2028-2030 is op 9 april 2026 behandeld door het Dagelijks Bestuur (DB) van Werkzaak Rivierenland. Gemeenten kunnen volgens de gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland hun zienswijze op dit concept kenbaar maken. Wij verzoeken u de reactie van uw raad uiterlijk 25 juni 2026 in pdf-formaat te e-mailen naar secretariaat@werkzaakrivierenland.nl.
Onze ambitie is: Iedereen doet mee in de samenleving. Daar gelooft Werkzaak Rivierenland in. We begeleiden mensen bij het vinden en behouden van werk. Want iedereen verdient een kans. Wij versterken werkzoekenden, medewerkers en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. We luisteren aandachtig en bepalen samen de beste route naar werk. Dat zorgt voor een win-win-win: voor werkzoekenden, werkgevers en de gemeenten.

We begrijpen uw zorgen over de (financiële) uitdagingen waar de gemeenten voor staan en denken daarin proactief met u mee. In de zienswijzen op de concept-kaderbrief 2027 is gevraagd om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. In de concept-begroting 2027 is de gevraagde verlaging van de gemeentelijke bijdrage verwerkt. Voor 2028 en verder ontwikkelen we scenario’s voor een volgende verlaging.

We werken intensief aan de doorontwikkeling van ons sociaal ontwikkelbedrijf. Bijvoorbeeld door te investeren in de uitvoering van pilots. De pilots leveren ons relevantie informatie op voor de toekomst. U ziet dit terug in de begroting 2027. Daarnaast nodigen we u van harte uit om op de raadsinformatieavond van 11 mei met ons mee te denken over de toekomst.

Tot slot is in het AB van 26 maart 2026 terecht geconstateerd dat in de Kaderbrief 2027 getallen zijn verwisseld in de tabel over indexatie. Dit is gecorrigeerd. De correcte percentages zijn gebruikt in de concept-begroting 2027.

We zien uw reactie met veel belangstelling tegemoet. Uiteraard is Werkzaak Rivierenland graag bereid tot een nadere uitleg en het beantwoorden van vragen over onze begroting.
Investeren in mensen loont en dat ziet u terug in bijgaande begroting. We zijn er trots op.
Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van Werkzaak Rivierenland,

De secretaris,

ValidSigned door Codrik van de Wetering
op 09-04-2026

De heer C.H. van de Wetering

De voorzitter,

ValidSigned door Anita Sorensen
op 10-04-2026

Mevrouw drs. J.H.A. Sørensen

Bijlage:

- Concept-begroting 2027 Werkzaak Rivierenland

WERKZAAK RIVIERENLAND

Begroting 2027

meerjarenraming 2028-2030

Talent werkt voor Rivierenland

Colofon

Werkzaak Rivierenland

Postbus 321

4190 CH Geldermalsen

088 9375000

info@werkzaakrivierenland.nl

werkzaakrivierenland.nl

Tekst en redactie

Kiki van Amelsfort - Poldermans

Vormgeving

Idem Design, Frank Merkes

Inhoud

	Inhoudsopgave	3
1	Voorwoord	5
2	Beleidsmatige en financiële ontwikkelingen	6
3	Doelen	10
4	Programma's	13
	4.1 Programma bestuur en beleid	13
	4.2 Programma participatie	18
	4.3 Programma Wet sociale werkvoorziening	22
	4.4 Programma beschut werk	25
	4.5 Programma inkomensvoorziening	27
	4.6 Overhead	30
	4.7 Algemene dekkingsmiddelen	33
5	Financiële begroting	36
	5.1 Uitgangspunten begroting	37
	5.2 Vennootschapsbelasting	40
	5.3 Onvoorzien	40
	5.4 Geprognosticeerde balans	41
	5.5 Reserves en voorzieningen	42
	5.6 Meerjareninvesteringsoverzicht	43
	5.7 Incidentele baten en lasten	44
6	Paragrafen	47
	6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	47
	6.1.1 Risicoprofiel	47
	6.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen	52
	6.1.3 Financiële kengetallen	53
	6.2 Financiering	54
	6.3 Bedrijfsvoering	56
	6.4 Onderhoud kapitaalgoederen	58
	6.5 Wet Open Overheid	58
	6.6 Verbonden partijen	59
	Bijlage 1: Bijdragen gemeenten	61
	Bijlage 2: Begroting per taakveld	65

Succesverhalen

Hilde krijgt bij Kindcentrum SamSam de kans om te groeien	12
Bij Cirtex mag iedereen groeien	24
Nihat en Hacer maakten een nieuwe start	34
Tom leert elke dag bij als vrachtwagenchauffeur	46

Iedere stap vooruit geeft vertrouwen.
Zo bouw je aan een toekomst,
waar je trots op bent „

1 Voorwoord

In 2026 vierde Werkzaak haar 10-jarig jubileum. Met de begroting 2027 markeren we het begin van een nieuwe periode. Dit is een moment om vooruit te kijken en om scherpe keuzes te maken in hoe we onze middelen inzetten om onze maatschappelijke opdracht ook in de toekomst te realiseren.

De komende jaren staan in het teken van veranderingen. Het regeerakkoord 'Aan de slag. Bouwen aan een beter Nederland.' bevat ingrijpende hervormingen op het gebied van sociale zekerheid, de Participatiewet en de arbeidsmarkt. Maatregelen zoals de verkorting van de WW leiden naar verwachting tot een grotere instroom van inwoners die ondersteuning nodig hebben.

Het motto van Werkzaak "Iedereen doet mee" blijft leidend. Juist in een context van toenemende druk op de uitvoering en de financiën is het van belang om koersvast te blijven. Dat betekent dat we keuzes maken die bijdragen aan duurzame participatie en die op de lange termijn financieel houdbaar zijn. Door vroeg te investeren in begeleiding en ontwikkeling van inwoners, voorkomen we later hogere maatschappelijke en financiële kosten voor de samenleving.

De begroting 2027 laat zien dat we gericht investeren in een toekomstbestendige infrastructuur. Het Rijk biedt hiervoor ruimte en erkent de rol van werkontwikkelbedrijven. In 2025 hebben we, samen, de strategische lijnen uitgezet. In deze begroting vertalen we deze koers naar concrete financiële keuzes langs drie ontwikkelrichtingen.

Allereerst zetten we middelen in op het bedienen van meerdere en nieuwe doelgroepen. Dit vraagt om uitbreiding en aanpassing van onze dienstverlening en biedt kansen om onze effectiviteit te vergroten en beter aan te sluiten bij de regionale arbeidsmarkt.

Daarnaast verkennen we de mogelijkheid om mensen uit de Participatiewet, zonder indicatie beschut werk, zelf in dienst te nemen. In financiële zin vraagt dit om investeringen in begeleiding en organisatie, terwijl het op termijn kan bijdragen aan stabielere participatie en lagere uitkeringslasten.

Tot slot investeren we in de verdere ontwikkeling van ondernemerschap binnen Werkzaak. Door nieuwe activiteiten te ontwikkelen en onze bedrijfsvoering te versterken, werken we aan een robuuster financieel fundament. Dit helpt ons om schommelingen in instroom, rijksbijdragen en economische omstandigheden beter op te vangen.

Tegelijkertijd zijn er onzekerheden en risico's. De effecten van landelijke beleidswijzigingen zijn nog niet volledig uitgekristalliseerd en kunnen invloed hebben op zowel de instroom als onze inkomsten. Ook ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de economie blijven van invloed op onze resultaten.

De gemeenteraadsverkiezingen van 2026 hebben geleid tot veranderingen in het Algemeen en Dagelijks Bestuur van Werkzaak. Nieuwe bestuurders brengen nieuwe perspectieven en energie. Het domein van werk en inkomen is complex en voortdurend in beweging. Dat maakt een goede samenwerking tussen bestuur, organisatie en partners des te belangrijker.

Terugkijkend op de afgelopen jaren heeft Werkzaak zich ontwikkeld tot een stabiele en gewaardeerde organisatie in de regio met betrokken medewerkers en een duidelijke maatschappelijke opdracht. Vooruitkijkend zien we een toekomst vol uitdagingen, maar vooral kansen. Kansen om onze impact te vergroten, om meer inwoners perspectief te bieden en om samen met werkgevers en gemeenten verder te bouwen aan een inclusieve samenleving.

Ik wens mijn opvolgers in het Algemeen Bestuur veel succes en voldoening in hun werk voor deze mooie organisatie. Ik heb er alle vertrouwen in dat Werkzaak ook in de toekomst van grote betekenis blijft voor inwoners, gemeenten en werkgevers in de regio.

Mevrouw drs. J.H.A. Sørensen
Voorzitter Dagelijks Bestuur Werkzaak Rivierenland

2 Beleidsmatige en financiële ontwikkelingen

Beleidsmatige en financiële ontwikkelingen

Beleidsmatige ontwikkelingen

De begroting 2027 vormt de uitwerking van de laatste jaarschijf van ons meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Per strategische keuze wordt hieraan concrete uitvoering gegeven.

In onderstaande tabel geven we het verkort weer:

Mensen met een behoefte aan ondersteuning versterken met werk	Inzet van het integratief gedragsmodel en het verbeteren van instrumentarium, het uitvoeren van pilots voor specifieke doelgroepen en de pilot in dienst nemen van mensen met een uitkering geven hieraan invulling.
Mensen met een behoefte aan ondersteuning versterken door samenwerking	We werken samen in de arbeidsmarktregio, met scholen en het doorstroompunt voor jongeren en in de ondersteuning van statushouders.
Inclusief werkgeverschap voor een inclusieve arbeidsmarkt	De rol van Werkzaak verschuift van matchen op vacatures naar adviseren over procesoptimalisatie, jobcarving, begeleiding op de werkvloer, leven lang leren en ontwikkelingen en technologische oplossingen.
Leven lang ontwikkelen op en voor de werkvloer	We zetten ons in om werkzoekenden te blijven ontwikkelen op vaardigheden op de werkvloer en in het Leerlab van Werkzaak. Daarnaast delen we onze expertise in de regio op het gebied van praktijkleren en praktijkverklaringen.
Technologie maakt moeilijk werk makkelijk	Technologie om moeilijk werk makkelijker te maken of efficiënter te doen. Dat kan met bestaande technologie, of met innovaties die we samen met partners ontwikkelen.
Stabiele financiële basis	Bijdragen aan inkomensondersteuning
Nieuwe economie is circulaire en inclusief / benutten projectsubsidies	ESF - voor onder andere bij Cirtex en leerwerkroutes, Gelrepact en Werklandschap van de toekomst.

Financiële ontwikkelingen

- Verlaging bedrijfsvoeringsbijdrage: het algemeen bestuur heeft gevraagd om met ingang van 2027 de bijdrage van de gemeenten in de bedrijfsvoeringskosten terug te brengen. Indien deze taakstellingen op basis van een index worden aangepast gaat het in 2027 om 495.000 euro (was 472.500 euro) en voor 2028 om 660.000 (was 600.000). In de voorliggende begroting is hieraan invulling gegeven. De bijdrage van de gemeenten in de bedrijfsvoeringsbijdrage is verlaagd door:
  - het realiseren van een hogere omzet; door het vragen van een reële prijs voor onze dienstverlening kunnen we onze infrastructuur in stand houden en anticiperen op de toekomst door innovaties in te zetten. De omzet stijgt met 1.163.700 euro ten opzichte van de begroting 2025 en 588.600 euro ten opzichte van de begroting 2026.
  - het ramen van een stelpost verlaging personeelslasten van 105.000 euro die gerealiseerd wordt door het benutten van AI.
  - Het verlagen van de huisvestingskosten Tiel met 90.000 euro.

  Samenvattend is hiermee ruimschoots invulling gegeven aan de afspraak met het algemeen bestuur.
- Loon- en prijsindex: De loon- en prijsindex is volgens de Kadernota 2027 verwerkt. Enkele gemeenten hebben in de zienswijze bij de Kadernota hierover opmerkingen gemaakt. De uitgangspunten voor de loon- en prijsontwikkeling worden al enkele jaren voorafgaand aan het opstellen van de Kadernota afgestemd met controllers van gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen. We hanteren deze afspraken.
- Toetreding Neder-Betuwe: De toetreding van Neder-Betuwe is verwerkt in de begroting 2027 (en wordt voor 2026 via de Bestuursrapportage verwerkt). Dit leidt tot hogere aantallen voor het aantal uitkeringsgerechtigden en medewerkers in de programma's participatie en beschut.
- DVO West Betuwe: De gemeente West Betuwe heeft nog niet definitief besloten tot het sluiten van een DVO. De financiële gevolgen zijn daarom nog niet verwerkt. Op het moment dat de DVO definitief is wordt het bestuur geïnformeerd. De financiële verwerking vindt dan plaats bij de bestuursrapportage 2027.
- Stelpost BUIG: Door gemeenten is gepleit voor een aanpassing van de werkwijze waarin een stelpost wordt geraamd voor de BUIG. De besluitvorming hierover in het AB vindt later plaats dan het afsluiten van het proces van de begroting, waardoor verwerking in de begroting 2027 niet mogelijk is.
- Rijksmiddelen sociale infrastructuur: In 2026 zijn we gestart met de drie pilots; P-wetters in dienst, Ondernemerschap en Nieuwe doelgroepen. De bijdragen die vanuit het Rijk worden ontvangen, worden toegevoegd aan de reserve ontwikkeling infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijf. Uit die reserve onttrekken we de bedragen die gemoeid zijn met de uitvoering van de pilots.
- Herijking reserves en voorzieningen: in het proces van de begroting hebben we de reserves en voorzieningen kritisch beschouwd. Dit leidt tot concrete voorstellen die deels bij de bestuursrapportage 2026 en/of jaarrekening 2026 vorm krijgen (mogelijk door het opheffen van de reserve projecten) en deels zijn vertaald in deze begroting (zoals verlaging van de structurele dotatie aan de voorziening onderhoud door het benutten van huidige saldo).

Ontwikkeling resultaat

Tabel 2.1 Subsidieresultaat

Subsidieresultaat (in €)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
BUIG	2.557.900	2.880.100	3.174.400	3.174.400	3.174.400	3.174.400
BBZ	148.100	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
Bijzondere bijstand	-95.300	-74.500	-99.000	-99.000	-99.000	-99.000
SW	2.469.900	1.689.900	2.598.900	3.177.700	3.497.900	3.233.400
Herverdeling BUIG	-2.557.900					
Totaal	**2.522.700**	**4.527.500**	**5.706.300**	**6.285.100**	**6.605.300**	**6.340.800**
Stelpost BUIG	-	2.880.100	3.174.400	3.174.400	3.174.400	3.174.400
Subsidieresultaat	**2.522.700**	**1.647.400**	**2.531.900**	**3.110.700**	**3.430.900**	**3.166.400**

Het geraamde subsidieresultaat voor 2027 sluit per saldo aan op de jaarrekening 2025. Deze ligt aanzienlijk hoger dan de begroting 2025 en kent meerjarig een nog gunstiger verloop. Net als voorgaande jaren, laat ook deze begroting een positief subsidieresultaat zien. Dit doet recht aan de efficiënte en effectieve werkwijze waarop we de begeleiding van onze mensen met een behoefte aan ondersteuning uitvoeren. Werkzaak kent ten opzichte van Nederland een lager bijstandsdichtheidspercentage (2,25 versus 2,80). Dit is het aantal huishoudens in de algemene bijstand ten opzichte van het aantal inwoners van 18 tot en met 67 jaar.

Bron: Divosa-benchmarkt

Dit levert daarmee ruimte op om te investeren in de medewerkers vanuit de overige doelgroepen, om voor hen ook een goede begeleiding te kunnen bieden. Daarmee willen we voor deze doelgroepen de bestaanszekerheid en bijdrage aan de maatschappij verbeteren.

We zijn bij de raming voor het BUIG-resultaat in 2027 uitgegaan van het aantal bijstandsuitkeringen per 31 december 2025. Doordat de aantallen van 2025 hoger zijn dan in de begroting 2026 is geraamd, levert dit een hogere rijksbijdrage op. De lasten stijgen op basis van het wettelijk minimumloon.

Voor de SW zien we dat de aantallen in 2025 meer zijn gedaald dan verwacht. Dit is niet alleen binnen Werkzaak Rivierenland, maar ook landelijk een trend. Omdat de rijksbijdrage voor de SW is vastgesteld op basis van de in 2016 verwachte volume ontwikkeling, levert dit per medewerker een hogere rijksbijdrage op. Daarnaast levert de daling van het aantal huidige medewerkers een daling op van de lasten ten opzichte van de begroting 2026.

Tabel 2.2 Bedrijfsvoeringsresultaat

Bedrijfsvoeringsresultaat (in €)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Organisatiekosten	23.704.000	24.800.800	25.150.200	25.126.800	24.906.100	24.826.100
Kosten doelgroepprofessionals	326.600	318.500	326.300	326.300	326.300	326.300
Omzet versus inleenvergoeding	-5.004.000	-4.440.400	-4.927.600	-4.559.200	-4.187.100	-3.808.800
Subtotaal	**19.026.600**	**20.678.900**	**20.548.900**	**20.893.900**	**21.045.300**	**21.343.600**
Herverdeling BUIG	-2.557.900	-	-	-	-	-
Totaal	**16.468.700**	**20.678.900**	**20.548.900**	**20.893.900**	**21.045.300**	**21.343.600**

Het bedrijfsvoeringsresultaat daalt ten opzichte van de begroting 2026. Het resultaat is te verklaren door verhoging van de lasten door de toegepaste indexering van de lonen en de prijzen. Daarnaast leidt de toetreding van Neder-Betuwe tot een lagere bijdrage van de gemeenten in de overheadkosten.

De geringe stijging van het bedrijfsvoeringsresultaat is te danken aan het realiseren van de besparingsopdracht. Deze besparing bestaat uit; verhoging van de omzet, lagere salariskosten door inzet van AI, verlaging van de kosten voor huisvesting Tiel. In de begroting 2027 is geen nieuw beleid opgenomen.

De bruto omzet stijgt ten opzichte van 2026 door de indexering en het reële prijsbeleid. Door een daling van het aantal medewerkers in de Wsw (hogere bijdrage van het Rijk) naar medewerkers in de P-wet/beschut (lagere bijdrage van het Rijk) nemen de salarislasten (inleenvergoeding) toe. Dit heeft een dempend effect op het resultaat.

Per saldo stijgt hierdoor de omzet met 487.200 euro ten opzichte van de begroting 2026.

3 Doelen

Instroom: 50%
Het instroompercentage vermeldt hoeveel procent van de mensen die zich meldt voor een bijstandsuitkering door onze verwijzing en ondersteuning een beroep kan doen op andere voorzieningen (zoals WW of alimentatie en idealiter werk) zodat ze geen gebruik hoeven maken van het vangnet van bijstand.

De afgelopen twee jaren stijgt het instroompercentage landelijk en bij Werkzaak (2024: 43,3%, 2025: 47,4%) langzaam. Dit wordt vooral veroorzaakt door een toename van het aantal jongeren en een kleiner gedeelte uit mensen met een migratieachtergrond, die zich melden voor een bijstandsuitkering. Het aantal jongeren in de bijstand stijgt doordat zij vaker kampen met complexe, meervoudige problemen zoals mentale klachten, schulden en een instabiele thuissituatie. Daarnaast spelen de krappe woningmarkt, een toename in het aantal alleenstaande, jonge statushouders dat een beroep doet op de bijstand en wetswijzigingen (minder instroom in Wajong/WSW) een rol. Jongeren blijven hierdoor ook langer in de bijstand. (Bron: Divosa) Hoewel de daling van de uitstroom de afgelopen jaren afvlakt, is de instroom harder gegroeid, wat leidt tot een netto toename van het aantal bijstandsgerechtigden.

Detacheringen: 425
Het aantal plaatsingen op detacheringsbasis. Dit aantal verandert gedurende het jaar. Het getal geeft niet helemaal de dynamiek weer - en de hoeveelheid werk - die erachter schuil gaat. Gedurende het jaar stromen mensen in, stromen mensen uit naar regulier werk of vallen en uit en komen weer terug. De doelstelling is gelijk aan die in de begroting 2026. We verwachten dat de extra detacheringen vanuit de toetreding van Neder-Betuwe de verschuiving van detachering naar lks opvangen.

Loonkostensubsidies: 435
De kpi's detacheringen en loonkostensubsidies (lks) hangen samen. Mensen uit een detachering kunnen doorstromen naar een baan met loonkostensubsidie. Deze doelstelling geeft het aantal banen weer met een loonkostensubsidie bij een andere werkgever dan Werkzaak. Een werkgever kan loonkostensubsidie krijgen als iemand door een arbeidsbeperking minder snel of minder productief werkt. De subsidie vult het verschil aan tussen de loonwaarde van de werknemer en het minimumloon. Zo kan de werkgever het normale loon betalen. Dit maakt het voor werkgevers aantrekkelijker om iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Hierdoor krijgen meer mensen met een arbeidsbeperking een kans op werk.

We verwachten een gunstige verschuiving van detachering naar loonkostensubsidiebanen, onder andere door ons reële prijsbeleid. Met het inzetten van VIO (Vragenlijst Inclusief Ondernemen) proberen we inzicht te krijgen waar de werkgever staat als inclusieve ondernemer en welke dienstverlening aansluit om een inclusieve werkgever te ondersteunen. Een lagere economische groei bij de specifieke sectoren in onze regio, drukt op de groei van beide kpi's. Deze verschuiving hangt verder samen met ons reële prijsbeleid en de veranderende samenstelling van de doelgroep. Het aantal mensen in de Wsw daalt jaarlijks met ongeveer 6%, terwijl het aantal mensen in de Participatiewet licht toeneemt. De verwachte afvlakking van de economische groei in een aantal sectoren in de regio kan leiden tot terughoudendheid bij werkgevers in het aannemen van personeel. Dit kan de groei van zowel detacheringen als plaatsingen met loonkostensubsidie onder druk zetten.

Uitstroom: 200

Werkzoekenden zijn uitgestroomd als ze een baan vinden of voor zichzelf beginnen. Dit aantal groeit gedurende het jaar. Vanwege administratieve redenen kan dit getal achteraf (meestal drie maanden) nog stijgen gedurende het jaar. Dit is een bewuste keuze. We volgen werkzoekenden drie maanden voordat we het dossier sluiten. Zo voorkomen we dat mensen die onverhoopt hun baan snel verliezen, opnieuw de hele aanvraagprocedure moeten doorlopen. Dit helpt om te voorkomen dat mensen zonder inkomen in armoede komen of schulden krijgen.

De doelgroep wordt steeds complexer waardoor er steeds meer mensen zijn die meer tijd en begeleiding nodig hebben om uit te stromen. Door de komst van Neder-Betuwe hopen we ongeveer dezelfde uitstroom te halen als in 2026.

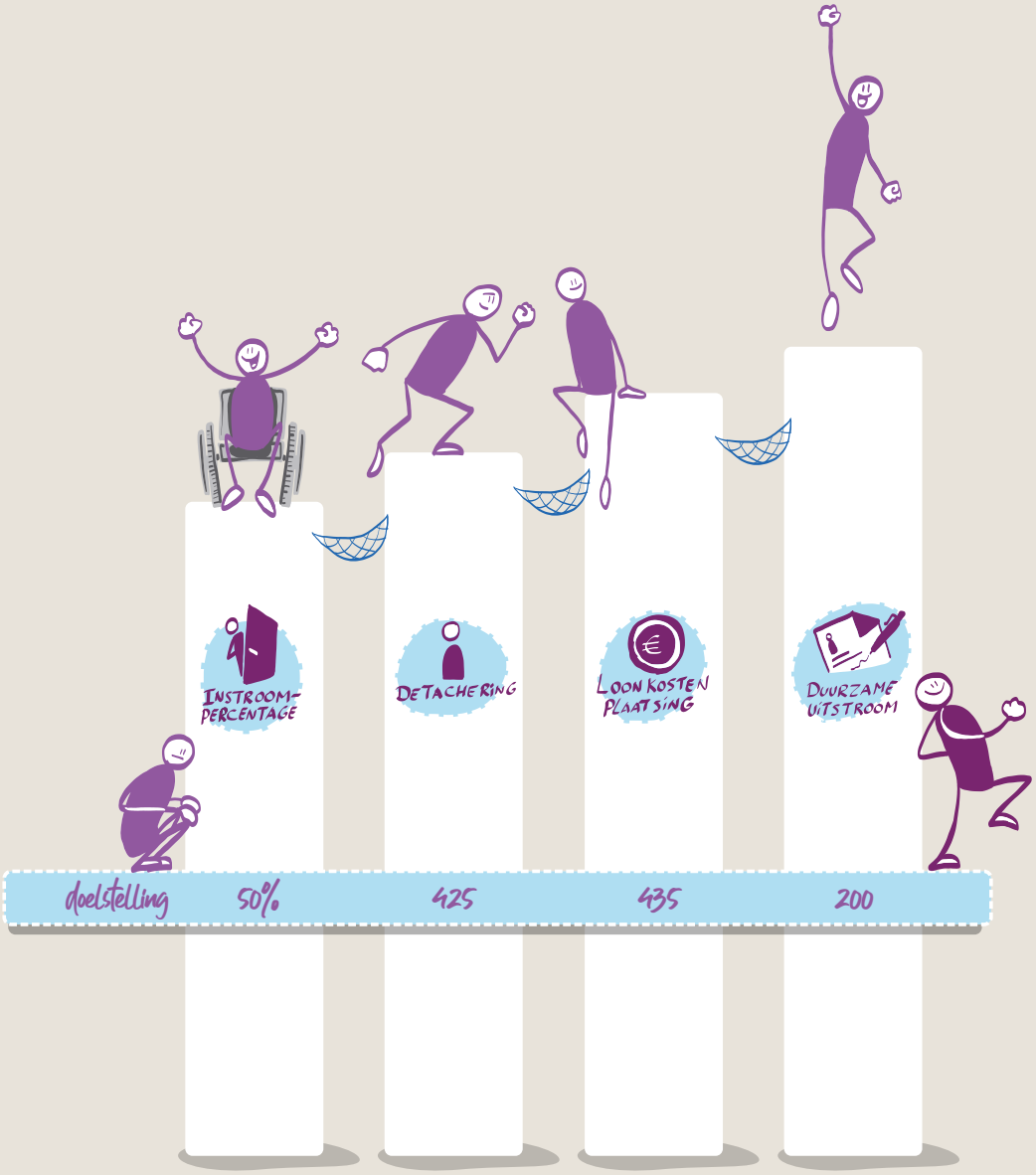

Hilde krijgt bij Kindcentrum SamSam de kans om te groeien

Hilde wilde al sinds haar jeugd in de kinderopvang werken. Door een moeilijke periode lukte het haar echter niet om een baan te vinden die bij haar paste, en ze kwam thuis te zitten. Via het UWV kwam ze bij Werkzaak terecht. Samen met haar werkcoach Monica ging ze opnieuw op zoek naar een plek waar ze met kinderen kon werken.

De zoektocht was niet eenvoudig. Hilde is open over haar verleden, wat voor haar goed voelt, maar voor sommige werkgevers onzekerheid gaf. Toch bleef ze gemotiveerd. Toen ze samen met Monica op gesprek ging bij Kindcentrum SamSam, zag eigenares Lies meteen haar enthousiasme. Lies besloot haar een kans te geven en bood een vrijwillige leerplek aan. Hilde begon als groepshulp en voelde al snel dat dit echt bij haar paste. Daarna startte ze met een leerwerkroute. Die was soms pittig, maar door goede begeleiding en haar eigen inzet haalde ze haar opleiding.

Inmiddels werkt Hilde bij SamSam als pedagogisch professional en begeleidt ze kinderen in hun dagelijkse ontwikkeling.

Hilde voelt zich welkom binnen het team. De verantwoordelijkheid vond ze in het begin spannend, maar ze groeide snel in haar rol. Ze werkt met plezier met de kinderen en voert steeds makkelijker gesprekken met ouders. Het contact met haar werkcoach wordt langzaam afgebouwd omdat Hilde steeds zelfstandiger wordt.

Aan anderen die het moeilijk hebben, wil Hilde meegeven: “Als je iets graag wilt, geef dan niet op. Met kleine stappen kom je er ook.”

Haar verhaal laat zien hoe belangrijk het is om iemand een echte kans te geven. Met vertrouwen, begeleiding en doorzettingsvermogen kan iemand groeien naar werk dat past en weer toekomst zien.

4 Programma's

4.1 Programma bestuur en beleid

Wat willen we bereiken?

Alles in onze organisatie is erop gericht dat iedereen in Rivierenland mee kan doen en zich kan ontwikkelen. Het is bewezen dat investeren in mensen loont. Als mensen met de juiste ondersteuning meedoen en zich ontwikkelen, heeft dat een positief effect op heel veel terreinen. Minder mensen met een uitkering, meer talenten die worden benut in de krappe arbeidsmarkt, meer geluk, minder zorgvragen en minder uitgaven op welzijn en veiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Daarom werken we in 2027 verder aan duurzame partnerschappen met werkgevers. Zowel voor werk in de productiehallen, als voor (groeps)plaatsingen en detacheren. We werken tegen een reële prijs. De begeleiding van werkenden en werkzoekenden doen we volgens bewezen methodieken, op basis van een volledig klantbeeld. We zetten technologie in als dat ondersteunend is, bijvoorbeeld om moeilijk werk makkelijker te maken. In de regio werken we samen met partners aan een sluitend aanbod van dienstverlening. Het Werkcentrum Rivierenland is daar een belangrijke plek voor.

Hieronder leest u op hoofdlijnen onze plannen voor 2027, per strategische keuze uit het meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

Kwetsbare mensen versterken met werk

In 2027 werken we vanuit een heldere visie op onze dienstverlening aan de ondersteuning van mensen. Dat doen we onder andere met de volgende onderwerpen.

Inkomen

We maken een grote slag op de dienstverlening aan inwoners op het gebied van inkomen. Het proces van de aanvraag is opnieuw ontworpen en levert in 2027 concrete verbeteringen op. Het contact is persoonlijker en mensen krijgen sneller duidelijkheid over een eventuele uitkering. En ook het heronderzoek geven we opnieuw vorm.

Methodisch werken

Met het integratief gedragsmodel (IGM) maken we voor alle werkzoekenden een helder klantbeeld en stellen we, samen met de werkzoekende, een plan van aanpak op voor het vinden en houden van werk. Op basis van de voortgang stellen we samen het plan steeds bij. Ook ons instrumentarium blijven we verbeteren en vernieuwen. Daarbij zetten we de drie bronnen van kennis in: de werkzoekenden, de wetenschap en de professional.

Doelgroepen

Een van de bestuurlijke opdrachten is het onderzoeken of Werkzaak nieuwe doelgroepen kan bedienen. Enerzijds om mensen de best passende ondersteuning te bieden in hun ontwikkeling. Anderzijds om te werken aan de toekomstbestendigheid van de sociale infrastructuur. Dit onderzoeken we in de vorm van een pilot, waarbij we beginnen met een soepele overgang tussen dagbesteding en werk. In 2027 zijn hier de eerste resultaten op zichtbaar. Afhankelijk van deze resultaten wordt dit verder uitgebreid. En ook onderzoeken we daarna mogelijke andere doelgroepen.

Mensen in dienst

Een andere bestuurlijke opdracht is het onderzoeken of het (tijdelijk) in dienst nemen van mensen met een uitkering bijdraagt aan onze ambitie om hen te versterken met werk. De pilot voeren we uit in 2026 en 2027. Afhankelijk van de resultaten heeft dit effect op de reguliere werkwijze vanaf 2027.

Kwetsbare mensen versterken door samenwerking

In de arbeidsmarktregio zijn meerdere organisaties actief die dienstverlening hebben voor werkenden, werkzoekenden of werkgevers. We werken al langere tijd intensief samen om dit alles op elkaar af te stemmen. Dit heeft vorm gekregen in het Werkcentrum Rivierenland waarin we vanuit Werkzaak een belangrijke rol spelen. We werken verder aan goede samenwerking, kennisdeling en vloeiende overgangen zodat mensen zo snel mogelijk geholpen worden. Vanaf 2026 is ook de dienstverlening aan werkgevers hierin ondergebracht. Dit vraagt weer nieuwe samenwerking met andere betrokken partijen, en daar investeren we vanuit Werkzaak op. Zodat er voor de werkgever één duidelijk loket in de regio is.

Daarnaast werken we samen met scholen en het doorstroompunt om de begeleiding van jongeren naadloos op elkaar te laten aansluiten. De fusie van het ROC Rivor met KW I college biedt kansen om de ondersteuning van jongeren verder te ontwikkelen.

Ook voor de ondersteuning van statushouders werken we in de regio actief samen. Denk aan een regionale verbinder, een jobhunter en een opstartcoach. Deze inzet leidt tot duurzame plaatsingen van statushouders. Tot en met 2026 is hiervoor subsidie vanuit de overheid beschikbaar, waarmee de inzet van de medewerkers gefinancierd wordt. Het is nog onduidelijk of de subsidie vanaf 2027 beschikbaar gesteld wordt.

Inclusief werkgeverschap voor een inclusieve arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is krap en daar ligt een grote kans op betaald werk voor mensen met een kwetsbaarheid. Tegelijkertijd is er sprake van complexe problematiek. Dat vraagt om een strategisch partnerschap met werkgevers waarbij de rol van Werkzaak verschuift van matchen op vacatures naar adviseren over procesoptimalisatie, jobcarving, begeleiding op de werkvloer, leven lang leren en ontwikkelingen en technologische oplossingen. We ontwikkelen ons naar een partner voor het werk van de toekomst. En ook deze rol pakken we methodisch aan. Zo gebruiken we de VIO (Vragenlijst Inclusief Ondernemen) om onderbouwd werkgevers te ondersteunen in meer inclusief werken.

Ook ondersteunen we partijen in de regio om SROI een vast onderdeel te maken bij aanbestedingen en inkoop en dat ook daadwerkelijk te bewaken.

Leven lang ontwikkelen op en voor de werkvloer

Om goed inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt is het belangrijk dat mensen zich blijven ontwikkelen. Dat is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. We zetten ons in om werkzoekenden te blijven ontwikkelen op 21e-eeuwse vaardigheden. Dit zijn vaardigheden als kritisch denken, communiceren en samenwerken. Mensen kunnen deze vaardigheden ontwikkelen op de werkvloer en in het Leerlab van Werkzaak. Ook is er in het Leerlab aandacht voor werknemersvaardigheden, vakvaardigheden, digitale vaardigheden, taal en laaggeletterdheid.

Daarnaast delen we onze expertise in de regio op het gebied van praktijkleren en praktijkverklaringen. Zo komt er steeds meer nadruk op vaardigheden in plaats van op diploma's. Per sector zijn de uitdagingen anders. De samenwerking in de regio is daarom erg belangrijk, zodat we gezamenlijk optrekken en ontwikkelen op dit thema.

Technologie maakt moeilijk werk makkelijk
Technologie helpt onze doelgroep om moeilijk werk makkelijker te maken. Dat kan met bestaande technologie, of met innovaties die we samen met partners ontwikkelen. Op die manier kunnen mensen meer verschillende soorten werk doen en kunnen ze zich verder ontwikkelen. Daarnaast helpt technologie onze professionals om hun werk efficiënter te doen en ondersteunt het bij het geven van kwalitatief goede ondersteuning. Ten slotte helpt technologie om de bedrijfsvoering van Werkzaak efficiënt en effectief in te richten. We onderzoeken daarbij specifiek welke mogelijkheden AI ons biedt.

In de regio werken we samen met andere partijen aan het versterken van de TINT (Technohub Inclusieve Technologie). Vanuit de TINT ondersteunen we werkgevers om inclusieve technologie te gebruiken waardoor meer mensen mee kunnen doen op de arbeidsmarkt.

En ook voor onze interne processen gebruiken we technologie om efficiëntie en kwaliteit van het werk te vergroten. We gaan in 2027 werken met Sidekick, een tool waarmee werkcoaches en inkomensconsulenten hun gesprekken eenvoudiger kunnen vastleggen, vervolgstappen bepalen en het plan van aanpak maken.

Stabiele financiële basis
Door de vele regelingen, verschillende uitvoerders en ingewikkelde voorwaarden zijn mensen onzeker over hun rechten, plichten en hun inkomen. Hierdoor maken ze soms geen gebruik van regelingen en krijgen zij te maken met terugvorderingen en schulden. Ook durven zij de stap naar (meer) werk niet altijd te zetten, omdat de effecten op het netto-inkomen onduidelijk zijn. Wetenschappelijk is bewezen dat armoede een belemmering is bij het vinden en behouden van werk en andersom weten we dat het hebben van werk de grootste kans biedt om uit de armoede te komen. Daarom dragen we vanuit Werkzaak bij aan regionale aanpak vanuit gemeenten om de bestaanszekerheid te verbeteren. En onze eigen processen rondom inkomen nemen we onder de loep waardoor we in 2027 concrete verbeteringen kunnen doorvoeren.

Nieuwe economie is circulair en inclusief
We blijven ons inzetten voor een economie waarin circulariteit en inclusiviteit de norm zijn. We werken daarom samen met partners die zich daarvoor inzetten. Er zijn bestaande samenwerkingen, en we blijven op zoek naar nieuwe partijen. Ook onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn om zelf te ondernemen. Op basis van de resultaten van de pilot Ondernemerschap in 2026 en 2027 (aanbod tweede spoor, re-integratie langdurig zieke werknemers) zoeken we naar meer vormen van ondernemerschap waarmee we onze bedrijfsvoering versterken.

Medio 2026 zal het AB een beslissing nemen over het duurzaam voortbestaan op basis van een brede maatschappelijke businesscase van de coöperatie Cirtex in 2027. Daarmee beschikken we over een hybride sociale infrastructuur tussen beschut werk en de reguliere arbeidsmarkt. We verkennen de mogelijkheden om Cirtex te vestigen in het circulair ambachtscentrum op bedrijventerrein Medel in Tiel. We voeren al pilots uit om te onderzoeken of werkzoekenden meerdere grondstofstromen kunnen sorteren en aan het werk kunnen in de maakindustrie. Denk aan meubels opknappen, productie van plastic buitenmeubilair, bouwmaterialen hergebruiken, fietsen repareren en elektrische apparaten recyclen.

We zijn betrokken bij het living lab 'Werklandschap van de toekomst' op bedrijventerrein De Wildeman in Zaltbommel. Hier verbinden we circulariteit, duurzaamheid, biodiversiteit en inclusie. In dit project gebruiken we circulaire (textiel)producten van Cirtex in de openbare ruimte en begeleiden we medewerkers met extra hulpvragen naar werk bij de ondernemers op dit terrein. Ook zetten we de vragenlijst inclusief ondernemen (VIO) in om de bedrijven op De Wildeman inzicht te geven in hun mogelijkheden tot inclusief ondernemen.

Projectsubsidies
Om onze dienstverlening beter en vernieuwd te maken, gebruiken we verschillende subsidieregelingen. We ontvangen subsidies voor projecten via:

- ESF - voor begeleiding van mensen met kwetsbaarheid (onder andere bij Cirtex en leerwerkroutes)
- Gelrepact ('bovenregionaal en regionaal project Rivierenland') - voor technologie en inclusie
- Werklandschap van de toekomst – voor De Wildeman Zaltbommel.

Deze subsidies helpen bij het bekostigen van onze projecten. Daarnaast blijven we zoeken naar andere manieren om geld te krijgen voor innovatieve projecten. We kijken continue naar de mogelijkheden en gebruiken een externe subsidiezoeker om deze kansen optimaal te benutten.

Beleidsindicatoren per gemeente
In het kader van het Besluit begroting en verantwoording zijn we verplicht de beleidsindicatoren per gemeente op te nemen. Deze beleidsindicatoren geven inzicht in de gemeentelijke kengetallen ten opzichte van het landelijke beeld en komen van de website www.waarstaatjegemeente.nl.

Tabel 4.1.1 Beleidsindicatoren per gemeente

Beleidsindicatoren						
Gemeente	Netto Arbeidsparticipatie	Aantal bijstandsuitkeringen op de1000 inw.	Werkloze jongeren	Kinderen in uitkeringsgezin	Lopende re-integratie-voorzieningen op de 1000 inw.	Banen (afgezet tegen beroepsbevolking)
Culemborg	74,1%	227,8	1%	5%	95,8	721,5
Maasdriel	75,1%	102,7	1%	2%	59,1	631,6
Neder-Betuwe	76,5%	124,1	1%	3%	165,1	862,8
Tiel	73,2%	303,0	1%	6%	154,7	914,0
West Betuwe	76,1%	114,6	1%	3%	74,6	890,4
West Maas en Waal	74,7%	126,2	1%	4%	70,7	590,2
Zaltbommel	76,2%	134,8	1%	3%	77,6	929,0
Werkzaak Rivierenland	**75,1%**	**161,9**	**1%**	**4%**	**99,7**	**791,4**
Nederland	**73,2%**	**281,2**	**2%**	**6%**	**203,1**	**850,2**

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl; Lokaal Bestuur; BBV (24-02-2026)

De intensieve begeleiding door eigen medewerkers en (daardoor) beperkte inzet van externe instrumenten leidt tot duurzame uitstroom. Een voorbeeld van een succesvol intern instrument zijn de leerwerkroutes.
De relatief lage ratio voor lopende re-integratievoorzieningen heeft te maken met deze bewuste keuze van Werkzaak om begeleiding door eigen werkcoaches te laten uitvoeren en zelf instrumenten te ontwikkelen. Dat in tegenstelling tot gemiddeld in het land waar meer trajecten worden ingekocht.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.1.2 Bestuur en Beleid "Wat mag het kosten?"

Bestuur en beleid (in €)						
	Rekening	**Begroting**	**Begroting**	**Meerjarenraming**		
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasten	106.000	124.400	137.000	137.000	137.000	137.000
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-106.000**	**-124.400**	**-137.000**	**-137.000**	**-137.000**	**-137.000**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**-106.000**	**-124.400**	**-137.000**	**-137.000**	**-137.000**	**-137.000**

Uitgangspunten

De kosten voor accountants, de cliëntenraad en vergaderingen zijn geïndexeerd volgens de kaderbrief 2027. Voor de meerjarenbegroting ramen we de kosten op het niveau van 2027.

Door samen te werken zien we mensen sterker worden.
Dat geeft ons energie én maakt ons werk waardevol „

4.2 Programma participatie

Wat willen we bereiken?

In 2027 wil Werkzaak dat meer inwoners met een kwetsbare positie duurzaam kunnen (blijven) deelnemen aan de arbeidsmarkt, passend bij hun mogelijkheden en ontwikkelpotentieel. We versterken werknemers én werkgevers om werk duurzaam vol te houden. Ook wanneer de aard van het werk verandert door technologie of door hogere kwalificatie-eisen.

We sluiten hierbij aan op de strategische lijnen uit ons Meerjarenbeleidsplan:

- Mensen met een behoefte aan ondersteuning versterken met werk
- Leven lang ontwikkelen op en voor de werkvloer
- Technologie maakt moeilijk werk makkelijk
- Inclusief werkgeverschap voor een inclusieve arbeidsmarkt

Ons doel is dat inwoners langer vitaal blijven werken, met voldoende ontwikkelmogelijkheden, passende begeleiding en stabiele randvoorwaarden. Daarmee dragen we bij aan bestaanszekerheid, inclusie en duurzame uitstroom.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Investeren in ontwikkeling op de werkvloer

We breiden ons ontwikkelaanbod verder uit. Met een nadruk op praktijkleren, leerwerkroutes, het versterken van werknemersvaardigheden en laagdrempelig scholingsaanbod dat aansluit op de mogelijkheden van onze doelgroepen en de vraag in de arbeidsmarkt. Denk aan taal op de werkvloer, praktijkverklaringen en doorlopende leerlijnen in samenwerking met werkgevers.

2. Blijvende begeleiding voor duurzame inzetbaarheid

Voor een groeiende groep mensen met psychische kwetsbaarheid, beperkte belastbaarheid of multiproblematiek blijft langdurige begeleiding noodzakelijk. We zorgen daarom voor:

- ondersteuning op de werkvloer via werkcoaches en praktijkbegeleiders
- flexibele inzet van jobcoaching
- methodisch werken op basis van wat aantoonbaar werkt
- begeleiding gericht op werkbehoud, niet alleen op instroom

3. Slim inzetten van technologie voor duurzame werkplekken

Technologie die fouten voorkomt of werk lichter of overzichtelijker maakt, zetten we nog breder in. We doen dit samen met werkgevers, onderwijs en onze digitale technohub. Toepassingen zoals digitale werkinstructies, montagehulpmiddelen en projectieondersteuning maken werk toegankelijk voor een grotere groep mensen en vergroten werkzekerheid.

4. Duurzame arbeidsrelaties met werkgevers versterken

We bouwen verder aan vaste partnerschappen met werkgevers die investeren in inclusief werk én in de nieuwe (circulaire) economie. Met hen ontwikkelen we duurzame werkplekken, passende werkzaamheden en kansen om door te stromen. We betrekken hen actief bij het vormgeven van gezond en duurzaam werkgedrag op de werkvloer.

5. Verbeteren van randvoorwaarden die werkbehoud ondersteunen

We pakken belemmeringen aan die duurzame inzetbaarheid onder druk zetten, zoals financiële kwetsbaarheid, vervoer, kinderopvang en voorspelbaarheid van werktijden. Samen met gemeenten en werkgevers zoeken we praktische oplossingen zodat mensen niet uitvallen door omstandigheden buiten het werk.

Welke relevante marktontwikkelingen kunnen we verwachten?

We benoemen hier kort de vijf belangrijkste arbeidsmarktontwikkelingen, zoals die onder andere beschreven staan in de Regionale Arbeidsmarktprognose Rivierenland 2025-2027 - UWV/WSP en de Regio in Beeld 2025-2026 - UWV

Structurele krapte en stijgende kwalificatie-eisen

De arbeidsmarktkrapte blijft aanhouden in 2027. Daardoor ontstaan kansen voor onze doelgroepen, tegelijkertijd stellen veel sectoren hogere eisen. Dit vraagt om extra aandacht voor het versterken van vaardigheden, het ontwikkelen van leerwerkroutes en het aanbieden van begeleiding op de werkvloer.

Groeiende inzet van technologie en digitalisering

Werk verandert door automatisering en digitale hulpmiddelen. Dit biedt kansen: met passende technologische ondersteuning kunnen meer mensen met een arbeidsbeperking werk uitvoeren dat anders niet haalbaar is. Tegelijk vraagt dit meer aandacht voor digitale vaardigheden en een toekomstgericht leerklimaat.

Meer mensen met multiproblematiek en psychische kwetsbaarheid

De instroom van mensen met complexe problematiek groeit. Dat betekent dat de behoefte aan laagdrempelige werkplekken, langdurige begeleiding en loonkostensubsidie toeneemt. Werkzaak blijft hier in 2027 op anticiperen met voldoende capaciteit en infrastructuur.

Groei in circulaire en maatschappelijke economie

De verschuiving naar een circulaire economie creëert nieuwe werkgelegenheid in demontage, sortering en recycling. Dit sluit goed aan bij de doelgroep van Werkzaak en biedt duurzame, toekomstbestendige werkplekken. Werkzaak blijft inzetten op samenwerking met werkgevers die bijdragen aan deze nieuwe economie.

Economische onzekerheid en druk op bestaanszekerheid

Hoge kosten voor levensonderhoud en stijgende schuldenproblematiek kunnen werkbehoud onder druk zetten. Dit vraagt om extra aandacht voor ondersteuning rondom financiële stabiliteit, omdat duurzame inzetbaarheid alleen mogelijk is als mensen voldoende bestaanszekerheid ervaren.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.2.1 Participatie "Wat mag het kosten?"

Participatie (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	10.310.600	9.439.700	10.060.400	9.843.700	9.891.000	9.928.700
Baten	8.563.300	8.042.100	9.565.400	9.624.200	9.797.400	9.893.500
Saldo van baten en lasten	**-1.747.300**	**-1.397.600**	**-495.000**	**-219.500**	**-93.600**	**-35.200**
Toevoeging aan reserves	626.000	-	-669.200	-689.100	-708.900	-730.300
Onttrekking aan reserves	39.900	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-586.100**	**-**	**669.200**	**689.100**	**708.900**	**730.300**
Totaal	**-2.333.400**	**-1.397.600**	**174.200**	**469.600**	**615.300**	**695.100**

Uitgangspunten
In 2026 is Neder-Betuwe toegetreden voor het onderdeel participatie. Dit heeft impact op het te ontvangen participatiebudget en de aantallen medewerkers onder de Participatiewet.

Het participatiebudget is 95% van de bijdrage van de overheid in het gemeentefonds volgens de septembercirculaire 2025, exclusief uitkeringsfactor. Voor het berekenen van de middelen voor begeleiding en re-integratie gebruiken we de rekentool van Berenschot. Door toetreding van de gemeente Neder-Betuwe, nemen we ook het participatiebudget op voor deze gemeente.

De toevoeging aan de reserves betreft de rijksmiddelen die we ontvangen in het kader van de versterking van de sociale structuur. De bijdragen die vanuit het Rijk worden ontvangen, worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Uit die reserve onttrekken we de bedragen die gemoeid zijn met de uitvoering van de pilots.

Volgens eerder gemaakte afspraken is de algemene uitkering voor het cluster Participatie exclusief uitkeringsfactor over te dragen aan Werkzaak. Onder andere hierdoor ontstaat een verschil tussen de middelen die de deelnemende gemeenten hebben ontvangen en overdragen aan Werkzaak. Dit betekent echter ook dat de loon- en prijsontwikkeling niet wordt meegenomen, waardoor de bijdrage van de gemeentelijke eigenlijk te laag is. Daarom moeten we in de toekomst dit uitgangspunt mogelijk heroverwegen.

Tabel 4.2.2 Participatie "Aantal dienstverbanden"

Aantallen dienstverbanden					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2028	2030
Dienstverbanden P-wet	94	91	92	93	95
Dienstverbanden WIW	4	3	3	3	3
Totaal	**98**	**94**	**95**	**96**	**98**

In de berekening van de algemene uitkering voor de gemeenten zijn in de septembercirculaire 2025 aantallen werkzoekenden opgenomen voor de periode 2026-2030. Deze hanteren we voor onze berekening. Als uitgangspunt hanteren we de realisatie 2025.

De kosten zijn geïndexeerd volgens de kaderbrief 2027. De omzet en de vergoedingen voor inleen lichten we verderop in dit programma toe onder het kopje Omzet en inleenvergoedingen. Een uitleg over de salarissen staat in het programma Overhead.

Voor innovatieve projecten is in de begroting 100.000 euro begroot. Hiermee zijn in het verleden succesvolle projecten opgezet, die inmiddels zijn ingebed in onze organisatie. Deze projecten hebben de afgelopen jaren geholpen om de doelgroep aan het werk te krijgen. Het is belangrijk dat we hiermee doorgaan. De middelen ramen we structureel zodat we direct kunnen inspringen op kansen en ontwikkelingen die zich voordoen.

Naast de structurele middelen beschikken we over het innovatiefonds. Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor de ontwikkeling van innovaties en daarmee gepaard gaande incidentele, toekomstgerichte investeringen. Het fonds wordt gebruikt voor grotere innovatieprojecten, doorontwikkeling en opschaling van innovaties. Het fonds heeft een revolverend karakter, dit wil zeggen dat gerealiseerde opbrengsten vanuit ontwikkelde innovaties (bijvoorbeeld het commercieel vermarkten van Diwi) terugvloeien in het innovatiefonds. In deze begroting hebben we kaders opgenomen over de aanwending, de voeding en onttrekking en de maximum en minimumomvang van de reserve.

Omzet, inleenvergoeding en loonkostensubsidies

Tabel 4.2.3 Omzet

Omzet (in €)						
	Rekening	**Begroting**	**Begroting**	**Meerjarenraming**		
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Gefactureerde omzet						
Participatie	1.058.300	1.495.300	1.750.500	1.750.500	1.750.500	1.750.500
Beschut	1.365.800	1.624.700	1.663.700	1.663.700	1.663.700	1.663.700
SW	7.082.300	6.252.500	6.547.200	6.547.200	6.547.200	6.547.200
Totaal	**9.506.400**	**9.372.500**	**9.961.400**	**9.961.400**	**9.961.400**	**9.961.400**

Begrotingsuitgangspunten

Bij de prognose voor de omzet wordt in de basis gerekend met de CBS-indexering van 5,03%, de IMOC, een daling van het aantal werkzoekenden met 4% en de inzichten binnen de organisatie op basis van de realisatie 2025 en de ontwikkelingen in de markt.

Ten opzichte van de begroting 2026 stijgt de omzet, maar daalt het resultaat. De contracten met werkgevers worden weliswaar jaarlijks geïndexeerd volgens het prijsbeleid, maar door de daling van het aantal mensen uit de Wet sociale werkvoorziening en een toename van de medewerkers vanuit de participatiewet, waaronder de doelgroep beschut werk, stijgen de totale lasten voor de inzet van de doelgroepmedewerkers.

We staan voor een inclusieve arbeidsmarkt, waarin recht wordt gedaan aan de waarde die mensen met een ondersteuningsbehoefte hebben. Ons prijsbeleid voorziet in tarieven voor werkgevers die kostendekkend zijn. Door toepassing van dit prijsbeleid stijgt de omzet. Tegelijkertijd daalt het aantal mensen uit de Wet sociale werkvoorziening zodat we minder mensen kunnen detacheren bij werkgevers. Bovendien nemen de begeleidingskosten voor de mensen die we detacheren bij werkgevers toe, omdat we een toename zien van (vaak meervoudige) problematiek.

In 2024 is het prijsbeleid geactualiseerd. Hiermee wordt een betere aansluiting gevonden naar de reële prijs die we voor onze werkzaamheden vragen. Deze aansluiting zorgt ook voor een verhoging van onze omzet. Per saldo stijgt hierdoor de omzet in de begroting 2027 met 1.164.000 euro ten opzichte van de begroting 2025 (8.797.400 euro) en 588.600 euro ten opzichte van de begroting 2026. Daarmee is invulling gegeven aan de besparingsopdracht ten opzichte van de begroting 2025.

Voor de inleenvergoeding gaan we uit van een loonwaarde van ongeveer 50%-60% voor de mensen uit de Participatiewet. Als werkzoekenden een dienstverband krijgen, bespaart dit kosten in het programma Inkomen omdat de uitkeringslasten lager worden. Het overige deel van de loonkosten komt als loonkostensubsidie terug in het programma Inkomen.

4.3 Programma Wet sociale werkvoorziening

Wat willen we bereiken?

In 2027 willen we voldoende passende, veilige en ontwikkelgerichte werkplekken bieden aan alle mensen met een indicatie Wsw. We doen dit vanuit onze kernwaarden meedoen, verbinden en ontwikkelen. We bieden persoonlijke begeleiding met heldere verwachtingen en gericht op ontwikkeling van de medewerkers. Iedereen doet mee naar vermogen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bieden werk - intern of zo mogelijk via een externe detachering of plaatsing met loonkostensubsidie - dat aansluit bij het veranderende arbeidsvermogen en de begeleidingsbehoefte van de doelgroep. We werken daarnaast aan ontwikkeling van onze teams en ons vakmanschap zodat deze optimaal aansluiten bij de behoefte van de doelgroep. De activiteiten staan in het programma Participatie (4.2).

Het aantal mensen met een indicatie Wsw krimpt jaarlijks ongeveer met 6%. Tegelijkertijd zien we dat deze groep kwetsbaarder wordt, onder andere door verslechtering van de fysieke belastbaarheid.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.3.1 Wet Sociale Werkvoorziening "Wat mag het kosten?"

Wet sociale werkvoorziening (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	25.067.300	26.322.900	25.483.000	24.354.400	23.247.400	22.206.700
Baten	27.033.200	26.865.700	26.175.600	24.997.900	23.890.900	22.850.200
Saldo van baten en lasten	**1.965.900**	**542.800**	**692.600**	**643.500**	**643.500**	**643.500**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**1.965.900**	**542.800**	**692.600**	**643.500**	**643.500**	**643.500**

Uitgangspunten

Bij de lasten van de Wsw is rekening gehouden met een daling van 6% in het aantal werknemers.
Voor de salarislasten is een aanvullende indexering van 2,18 % per 1 juli 2026 (door de stijging van het Wettelijk Minimum Loon) en 4,50 % vanaf 1 januari 2027 op de loonkosten meegenomen. We baseren de ontwikkeling vanaf 1 januari 2027 op het gemiddelde van de afgelopen jaren.
De overige kosten zijn voor 2027 geïndexeerd volgens de kaderbrief 2027. Deze aanpassing is ook toegepast op de rijksbijdrage uit de septembercirculaire 2025.

Tabel 4.3.2 Wet Sociale Werkvoorziening "Aantal dienstverbanden"

Aantallen dienstverbanden					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Dienstverbanden Wsw	524	453	426	400	376
Dienstverbanden LKS Wsw	78	76	71	67	63
Totaal	**602**	**529**	**497**	**467**	**439**

De daling binnen de Wsw loopt door in 2027. Hierdoor verschuiven werk en begeleiding nadrukkelijk naar de doelgroep beschut. Dat is zichtbaar in zowel de personele als de financiële ontwikkeling van het programma Wsw.

De baten en lasten laten in de meerjarenraming een daling zien, maar het saldo blijft gelijk. Dit komt omdat we rekening houden met een dalend aantal medewerkers, terwijl we het gemiddeld bedrag van de baten en lasten niet indexeren na 2027.

De verdeling van het bedrijfsvoeringsresultaat in de meerjarenraming op basis van de inzet van het ambtelijk personeel op de verschillende programma's wordt na 2027 niet gewijzigd. Door verschuiving in het aandeel medewerkers van SW naar medewerkers uit de doelgroepen Beschut en Participatie, zal dit voor komende jaren wijzigen, alleen verwerken we dit niet in de meerjarenraming omdat nog onvoldoende inzichtelijk is wat de impact is.

Het subsidieresultaat wordt toegelicht in het hoofdstuk "Beleidsmatige en financiële ontwikkelingen" en is iets gestegen in vergelijking met 2025.

Een uitleg over de omzet en de inleenvergoedingen staat in het programma Participatie onder Omzet en inleenvergoedingen. Informatie over de salarissen is te vinden in het programma Overhead.

Volgens bestaande bestuurlijke afspraken worden de werkelijk gemaakte kosten voor de doelgroep Wsw bepaald op basis van het aantal deelnemers. In het overzicht hieronder zijn de verwachte kosten voor de doelgroep vergeleken met de vergoeding van het Rijk. Dit laat het resultaat van de subsidie voor de Wsw zien. De bedrijfsvoeringskosten zijn hierin niet meegenomen. Deze berekening geeft het volgende beeld.

Tabel 4.3.3 Wet Sociale Werkvoorziening subsidieresultaat

Wet sociale werkvoorziening Subsidieresultaat (in €)					
	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**2029**	**2030**
Kosten Wsw	20.613.200	19.628.400	18.450.700	17.343.700	16.303.000
Rijksvergoeding Wsw	22.303.100	22.227.300	21.628.400	20.841.600	19.536.400
Totaal	**1.689.900**	**2.598.900**	**3.177.700**	**3.497.900**	**3.233.400**

Bij Cirtex mag iedereen groeien

Assistent-bedrijfsleider Julian ziet het elke dag: mensen die bij Cirtex binnenkomen, zetten grote stappen. Hij werkt al jaren met medewerkers van Werkzaak en is daar trots op. "Als wij hen geen kans geven, wie dan wel?", zegt hij. Twee collega's die hem bijzonder raken, zijn Elias en Latifa.

Het enthousiasme van Elias

"Elias is rustig, positief en heel vriendelijk. Dat viel mij meteen op." Elias begon aan de lopende band, maar dat was lichamelijk te zwaar. Toch bleef hij gemotiveerd. "Hij klaagde nooit. En hij deed altijd zijn best."

Samen met Werkzaak werd gezocht naar werk dat beter paste. Dat werd de sorteertafel. "Daar is het werk lichamelijk rustiger, maar mentaal uitdagender. Het was een mooie stap." Ook in de Nederlandse taal groeit Elias. "Bij Cirtex wordt altijd Nederlands gesproken, dus ook met hem. Je ziet dat hij elke dag meer begrijpt. En hij stelt nu zelf vragen. Dat vind ik erg knap."

De groei van Latifa

Ook Latifa maak veel indruk op Julian. "Ze was in het begin heel stil. Ze vond contact maken lastig." Maar ze bleek precies en leergierig. Met steun van het team, werkcoach Hamid en praktijkbegeleider Gerwin groeide haar zelfvertrouwen snel.

"Ze durfde steeds meer te vragen en bleef leren", zegt Julian. Nu begeleidt ze zelf een groep van vier collega's. "Dat doet ze rustig en zonder moeite. Het is echt een grote stap."

Waarom deze samenwerking belangrijk is

Voor Julian is de samenwerking met Werkzaak waardevol voor iedereen in het bedrijf. "Veel mensen die hier komen, hebben moeite om een baan te vinden. Bij ons krijgen ze een echte kans", zegt hij. Hij ziet dagelijks dat dit werkt. "Door mee te draaien in het team leren ze snel. Ze worden zekerder, pakken taken op en bouwen aan hun toekomst."

Ook voor Cirtex levert het veel op. "Het geeft ons energie als iemand groeit. Het maakt ons werk leuker en betekenisvol. Je ziet dat collega's trots zijn op wat ze samen bereiken." Voor Julian is dat precies de reden om hiermee door te gaan. "Iedereen telt mee. Dat vind ik belangrijk."

4.4 Programma beschut werk

Wat willen we bereiken?

Beschut werk is bedoeld voor mensen die wel kunnen werken, maar daarbij extra begeleiding of aanpassingen nodig hebben. Werkzaak biedt deze mensen een veilige werkplek, waar zij kunnen werken op hun eigen tempo en niveau. We helpen hen ook om, als dat mogelijk is, door te groeien naar meer zelfstandigheid of detachering bij een regulier bedrijf.
Gemeenten hebben een taakstelling van het Rijk voor een minimaal aantal beschutte werkplekken. Via de gemeenten ontvangen we hiervoor geld van het Rijk. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal mensen dat binnen de taakstelling valt. Alle mensen met een beschut indicatie zijn bij ons in beeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers die intern werken, bieden we werk dat past bij hun arbeidsvermogen en ontwikkelbehoefte. De concrete activiteiten hiervoor staan beschreven in het programma Participatie (4.2).

Zoals in 2023 door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is vastgesteld, op basis van een rapport van onderzoeksbureau Significatie APE, zijn de kosten van een werkplek beschut veel hoger dan de beschikbare financiering. Op basis hiervan is door het rijk in de meicirculaire 2024 extra geld beschikbaar gesteld, dat wij inzetten om deze doelgroep zo goed mogelijk te begeleiden. De kosten zijn hiermee nog niet volledig gedekt.

De loonkosten voor deze groep betalen we met loonkostensubsidies en met de omzet die zij zelf behalen. Dit levert alsnog een financieel tekort op. Dat tekort wordt gecompenseerd doordat er een financieel voordeel ontstaat op de BUIG middelen.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.4.1 Beschut werk "Wat mag het kosten?"

Beschut werk (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	3.563.900	4.003.900	4.409.200	4.753.500	5.136.600	5.523.900
Baten	3.594.300	3.354.000	3.930.000	3.906.100	4.044.000	4.203.000
Saldo van baten en lasten	**30.400**	**-649.900**	**-479.200**	**-847.400**	**-1.092.600**	**-1.320.900**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**30.400**	**-649.900**	**-479.200**	**-847.400**	**-1.092.600**	**-1.320.900**

Het participatiebudget voor beschut werk is 95% van de integratie-uitkering Participatie, zoals vastgesteld in de septembercirculaire 2025. In de meicirculaire 2025 zijn de extra middelen opgenomen voor de financiering van beschut werk.

In 2026 is de gemeente Neder-Betuwe toegetreden voor het onderdeel participatie voor beschut werk. Dit betekent dat we daardoor rekenen met hogere aantallen voor het bepalen van de lasten. Voor de raming van de rijksbijdrage hanteren we dezelfde uitgangspunten.

Tabel 4.4.2 Beschut werk "Aantal dienstverbanden"

Aantallen dienstverbanden					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Beschut	174	190	222	254	285
Totaal	**174**	**190**	**222**	**254**	**285**

De groep medewerkers die in aanmerking komt voor beschut werk blijft de komende jaren groeien. Deze groei vangt een deel op van de uitstroom van medewerkers uit de Wsw. We verwachten dat we op 1 januari 2027 voldoen aan de taakstelling, daarna zal de doelgroep naar verwachting met ongeveer twee personen per maand groeien. Deze groei heeft invloed op onze inkomsten en uitgaven. Ook verschuift het werk van interne medewerkers van de Wsw naar de doelgroep beschut. Dit heeft negatieve gevolgen voor het financiele resultaat van het programma.

De kosten zijn voor 2027 geïndexeerd volgens de kaderbrief 2027.

Het negatieve saldo van baten en lasten laat zien dat de Rijksvergoeding voor de doelgroep beschut werk onvoldoende is. Meerjarig verbetert dit niet.

Een uitleg over de omzet en de inleenvergoedingen staat in het programma Participatie onder Omzet en inleenvergoedingen. Informatie over de salarissen staat in het programma Overhead.

4.5 Programma inkomensvoorziening

Wat willen we bereiken?

De Participatiewet in Balans staat voor een verschuiving van de focus op controle naar vertrouwen. Ook verlegt de wet de focus van betaald werk naar meedoen in de maatschappij, waarbij betaald werk nog steeds het uitgangspunt is als dat mogelijk is. Wettelijk haalt dit ook enkele belemmeringen weg, zodat er beter rekening kan worden houden met de bestaanszekerheid van inwoners.
Deze ontwikkelingen sluiten goed aan op de beweging die door Werkzaak Rivierenland al is ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2027 verbeteren we onze dienstverlening in samenspraak met inwoners en professionals.
We richten ons op:

- Meer persoonlijk contact met en meer vertrouwen in inwoners.
- Minder administratieve lasten voor inwoners en medewerkers.
- Gerichtere ondersteuning, op basis van een volledig klantbeeld waaruit duidelijk wordt wat iemand wil en kan. Daarbij letten we ook op andere hulpvragen, zodat we inwoners goed kunnen begeleiden naar de ondersteuning die zij nodig hebben.
- Sneller wegnemen van geldzorgen, bijvoorbeeld een kortere doorlooptijd van de uitkeringsaanvraag. Zodat geldzorgen het maatschappelijk participeren minder belemmeren. We streven naar minder debiteuren.

In onderstaande tabel is per doelstelling en daaraan gekoppelde activiteit een meetbaar doel geformuleerd.

Tabel 4.5.1 Inkomensvoorziening indicatoren

Indicatoren		
Concrete doelstelling	**Activiteiten**	**Doel**
Rechtmatige en doelmatige verstrekking van bijstand en salaris aan mensen die hier recht op hebben	Werkzoekenden met recht op Participatiewetuitkering die per 1ste van de maand voldoen aan de verplichtingen, ontvangen uitkering uiterlijk 10de van de maand	100%
Instroompercentage	Actief inzetten op het toeleiden van mensen naar werk en hen de inkomensvoorziening of uitkering laten ontvangen waarop ze recht hebben (zoals WW)	50%
Besparing realiseren op inkomensdeel uit opgegeven inkomsten	Zoveel mogelijk werkzoekenden met een PW/IOAW- uitkering (gedeeltelijk) aan het werk helpen. Het resultaat is besparing op BUIG-gelden.	1,7 miljoen
Onterecht verstrekte bijstand, al dan niet door gepleegde fraude terugvorderen	Terugvordering van te veel en ten onrechte verstrekte uitkeringen	0,6 miljoen

Welke relevante marktontwikkelingen zijn er te verwachten?

- Er zijn veel werkende armen, waaronder zzp'ers. Hierdoor kan het beroep op het Besluit bijstand zelfstandigen, minimaregelingen en bijzondere bijstand toenemen.
- Internationale onrust kan de economie onder druk zetten. Dit kan leiden tot minder werkgelegenheid en meer mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.
- De instroom van jongeren en mensen met psychische klachten blijft hoog, onder andere door wachtlijsten in de Geestelijke gezondheidszorg.
- De aanhoudend financiële druk op de gemeentelijke begrotingen.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.5.2 Inkomensvoorziening "Wat mag het kosten?"

Inkomensvoorziening (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	62.162.100	67.204.700	78.721.800	78.598.600	78.598.600	78.598.600
Baten	54.406.500	59.302.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600
Saldo van baten en lasten	**-7.755.600**	**-7.902.100**	**-8.315.200**	**-8.192.000**	**-8.192.000**	**-8.192.000**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**-7.755.600**	**-7.902.100**	**-8.315.200**	**-8.192.000**	**-8.192.000**	**-8.192.000**

Uitgangspunten

Uitgangspunt voor de lasten van zowel de BUIG als de loonkostensubsidies zijn de gerealiseerde gemiddelde kosten van 2025. Deze zijn geïndexeerd met 4,5% op basis van de historische ontwikkeling van het Wettelijke Minimum Loon (WML). De aantallen zijn volgens de septembercirculaire 2025 aangepast, waaraan Neder-Betuwe is toegevoegd. Voor de batenkant hanteren we dezelfde grondslag. De rijksbijdrage is daarom aangepast met 4,5% door de verwachte stijging op het WML. De aantallen werkzoekenden zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2025 (inclusief Neder-Betuwe), rekening houdend met twee jaar vertraging. Omdat de BUIG-bijdrage niet werkt met de meest recente cijfers, wordt er altijd gekeken naar gegevens van twee jaar geleden.

De directe kosten voor inkomen blijven de komende jaren waarschijnlijk gelijk. De kosten voor het innen van bedragen, juridische hulp en externe adviezen zijn aangepast volgens de richtlijnen uit de kaderbrief 2027. Een uitleg over de salarissen staat in het programma Overhead.

Ontwikkeling van de aantallen

Door de koppeling aan de rijksvergoeding en maandelijkse controle van het proces verwachten we een goed en actueel overzicht te hebben. Voor het verschil tussen de rijksvergoeding en de kosten nemen we een stelpost op in de begroting om de impact van wijzigingen in de aantallen te verminderen. Ons doel is om minimaal op het landelijk gemiddelde te blijven presteren.

Tabel 4.5.3 Inkomensvoorziening "Aantal bijstandsgerechtigden"

Aantal bijstandsgerechtigden					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal bijstandsgerechtigden	2.436	2.670	2.670	2.670	2.670
Totaal	**2.436**	**2.670**	**2.670**	**2.670**	**2.670**

Tabel 4.5.4 Inkomensvoorziening BUIG resultaat

BUIG bedragen (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten BUIG	47.402.200	48.532.200	58.013.000	58.013.000	58.013.000	58.013.000
Loonkostensubsidies	5.233.500	6.260.300	7.443.000	7.443.000	7.443.000	7.443.000
Nettolasten BUIG	**52.635.700**	**54.792.500**	**65.456.000**	**65.456.000**	**65.456.000**	**65.456.000**
Rijksvergoeding BUIG	48.701.500	50.217.900	60.554.300	60.554.300	60.554.300	60.554.300
Rijksvergoeding Loonkostensubsidies	6.491.900	7.454.700	8.076.100	8.076.100	8.076.100	8.076.100
Rijksvergoeding totaal	**55.193.400**	**57.672.600**	**68.630.400**	**68.630.400**	**68.630.400**	**68.630.400**
Saldo BUIG	**2.557.700**	**2.880.100**	**3.174.400**	**3.174.400**	**3.174.400**	**3.174.400**
Stelpost BUIG		-2.880.100	-3.174.400	-3.174.400	-3.174.400	-3.174.400
Resultaat BUIG	**2.557.700**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Voor de meerjarenraming hebben we de raming van de baten en lasten gelijk gehouden aan de raming voor 2027. De rijksvergoeding kent als grondslag t-2. Dit betekent dat de bijdrage voor 2027 is gebaseerd op de aantallen van 2025.

De aantallen voor de loonkostensubsidies zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2025. Voor Beschut verwachten we een stijging met twee personen per maand.

Tabel 4.5.5 Inkomensvoorziening "Aantal loonkostensubsidie"

Aantallen loonkostensubsidies					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Participatiewet	94	91	92	93	95
Beschut	174	200	224	248	272
Loonkostensubsidie Participatiewet	300	345	348	352	357
Totaal	**568**	**636**	**664**	**693**	**724**

4.6 Overhead

Wat willen we bereiken?

Met de inzet van overhead ondersteunen en versterken we de uitvoering van de bestaande programma's. We zorgen voor duidelijke sturing, deskundig advies en goede beheersing. Dit doen we door het opstellen van beleid en begroting, het adviseren over keuzes in applicaties en inrichting van processen, en het uitvoeren van interne controles. Zo borgen we dat Werkzaak doelmatig, rechtmatig en efficiënt werkt en dat publieke middelen verantwoord worden ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

We richten onze ondersteunende dienstverlening zo in dat deze aansluit bij de behoeften van werkzoekenden, werkgevers en gemeenten. Daarbij staat continu verbeteren van de dienstverlening centraal. We maken gebruik van kennis en ervaring van professionals, deskundigen, en van wetenschappelijke inzichten. We werken methodisch: we passen toe wat aantoonbaar werkt.

Daarnaast blijven we investeren in onze medewerkers. Dit versterkt de kwaliteit en continuïteit van ons werk. Wat leidt tot betere resultaten voor alle betrokken partijen.

Welke relevante marktontwikkelingen zijn er te verwachten?

In 2027 richten we ons in de ondersteuning en sturing vooral op:

- **Versterken van werkzoekenden**
  We stimuleren een mensgerichte werkwijze, gebaseerd op vertrouwen en een methodische aanpak die leidt tot duurzame resultaten.
- **Bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt**
  We faciliteren samenwerking met werkgevers die inclusie en duurzaamheid structureel onderdeel maken van hun organisatie.
- **Versterken van de samenwerking met gemeenten**
  We ondersteunen gezamenlijke aanpakken rond bestaanszekerheid en integrale dienstverlening, zodat inwoners tijdig en samenhangend worden geholpen.

Relevante ontwikkelingen

Bij de inrichting van de overhead houden we rekening met ontwikkelingen die van invloed zijn op onze strategie en uitvoering.

Technologische ontwikkelingen en innovatie

Technologie verandert de manier van werken. Werk verdwijnt, verandert of ontstaat opnieuw. De snelle opkomst van artificial intelligence (AI) vraagt om nieuwe kennis en een zorgvuldige inzet, op plekken waar het bijdraagt aan onze missie en dienstverlening. Ondernemerschap en innovaties blijven noodzakelijk om passend werk te creëren, om onze doelgroep te ondersteunen en om de uitvoering van de Participatiewet en sociale werkvoorziening betaalbaar te houden.

Demografische ontwikkelingen

De arbeidsmarkt blijft krap. Dat biedt kansen voor mensen die ondersteuning nodig hebben om aan werk te komen. Tegelijkertijd leidt mondiale onrust tot een blijvende instroom van statushouders, wat extra inzet vraagt op begeleiding en integratie.

Daarnaast leidt een krappe arbeidsmarkt helaas niet vanzelf tot meer inclusie. Het vraagt om een werkgeversbenadering die nieuwe kansen en banen creëert voor mensen met een ondersteuningsbehoefte.

Economische ontwikkelingen
De ambitie om in 2050 een circulaire economie te realiseren zorgt voor nieuwe vormen van werk, zoals demontage- en sorteeractiviteiten. Daar liggen kansen, ook met onze samenwerkingspartners zoals de Avri. Tegelijkertijd zet de aanhoudende inflatie de bestaanszekerheid van mensen met een laag inkomen of uitkering onder druk.

Sociale ontwikkelingen
Psychische problematiek neemt toe en is zichtbaarder aanwezig. Daarnaast groeit de groep mensen die niet goed binnen de bestaande systemen past. Dit vraagt om meer maatwerk en samenhang in ondersteuning.

Wet- en regelgeving en financiën
De stapsgewijze invoering van de Participatiewet in Balans brengt ingrijpende veranderingen met zich mee. De nadruk komt meer te liggen op vertrouwen, eenvoud en de menselijke maat. Tegelijkertijd neemt financiele druk toe door lagere Rijksbijdragen. Dat vraagt om verdere uitwerking van businesscases, zodat kosten en baten goed kunnen worden afgewogen. Ook is meer ondernemerschap nodig om meer mensen naar werk te begeleiden en om verdienmodellen te ontwikkelen voor bestaande en nieuwe innovaties.

Wat mag het kosten?

Tabel 4.6.1 Overhead "Wat mag het kosten?"

Overhead (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	11.374.200	11.488.100	11.452.200	11.758.700	11.771.000	11.778.000
Baten	20.071.300	20.678.900	20.558.800	20.903.800	21.055.200	21.253.500
Saldo van baten en lasten	**8.697.100**	**9.190.800**	**9.106.600**	**9.145.100**	**9.284.200**	**9.475.500**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	12.300	84.400	40.400	40.400	40.400	40.400
Mutatie reserves	**12.300**	**84.400**	**40.400**	**40.400**	**40.400**	**40.400**
Totaal	**8.709.400**	**9.275.200**	**9.147.000**	**9.185.500**	**9.324.600**	**9.515.900**

Uitgangspunten
De materiële kosten en de totale salarissen voor 2027 zijn geïndexeerd volgens de kaderbrief 2027.

Sinds de begroting 2026 is er een structurele dekking vanuit de ESF-subsidie voor de salariskosten van de werkcoaches. We hebben deze subsidie, net als in eerder jaren, opnieuw aangevraagd en verwachten ook nu deze weer te ontvangen.

Besparingsscenario's
Tijdens de algemeen bestuursvergadering van 10 juli 2025 is gevraagd om met ingang van 2027 een besparing van 2,25% (472.500 euro) te realiseren op basis van de begroting 2025.

De uitsplitsing van de wijze hoe deze besparingen in de begroting 2027 zijn verwerkt.

• Een stijging van de omzet	300.000 euro
• Een daling van de huisvestingskosten Tiel	90.000 euro
• Een daling van de salariskosten door de inzet van AI	100.000 euro
Totaal	**490.000 euro**

Beleidsindicatoren

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn beleidsindicatoren vastgesteld. Deze moeten verplicht opgenomen worden in programma's en programmaverantwoordingen. De wettelijke verplichte beleidsindicatoren op bedrijfsvoering zijn:

Tabel 4.6.2 Overhead indicatoren

Beleidsindicatoren					
Indicator	Omschrijving	Toelichting	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,92	1,04	1,08
2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,91	1,04	1,08
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 114,39	€ 120,85	€ 123,16
4	Externe inhuur	Kosten als % van de totale	9,98%	0%	0%
5	Overhead	loonsom + totale kosten inhuur	9,12%	9,52%	8,19%

4.7 Algemene dekkingsmiddelen

Dit onderdeel gaat over schatkistbankieren (treasury). Uitgangspunt is dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De hoogte van de opbrengsten wordt bepaald door de hoogte van de rente. Deze wordt door het Rijk vastgesteld.

Tabel 4.7.1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	48.100	46.500	46.500	46.500	46.500	46.500
Baten	349.600	346.500	346.500	346.500	346.500	346.500
Saldo van baten en lasten	**301.500**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**301.500**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**

Met de juiste begeleiding kan iemand elke dag kleine stappen zetten. Die stappen maken uiteindelijk het grote verschil „

Nihat en Hacer maakten een nieuwe start

Na een indrukwekkende loopbaan in Turkije moest de 47-jarige Nihat* vluchten vanwege zijn politieke ideeën. "We verloren in een dag 20 jaar aan ervaring." In Nederland maakte hij een nieuwe start. Eerst alleen, maar gelukkig al snel met zijn gezin. Hier pakken ze de draad weer op.

Sinds januari 2023 woont Nihat in Asperen. Werkcoach Martijn van Werkzaak Rivierenland herinnert zich hun eerste afspraak: "Nihat had bijna twintig online certificaten gehaald. Hij wist goed wat hij wilde. Hij was ook bezig om zijn gezin naar Nederland halen."

Nihat zegt: "Ik deed ander werk in Turkije. Dat ging hier niet meer. Toen we moesten vluchten, verloren we in een dag 20 jaar aan ervaring. Dus koos ik om te leren over IT. Als kind vond ik computers al leuk." Martijn zegt: "We startten met Nederlandse les. Goed Nederlands spreken is belangrijk. Daarmee vind je makkelijker je plek."

Hacer* is 41 jaar. Ze kwam eind maart 2023 met haar dochter naar Nederland. Ze heeft twee diploma's en ervaring in de IT. Ze wilde snel weer gaan werken. Hacer: "Maar ik wist niet hoe het op het werk gaat in Nederland. Door Martijn leerden we onze werkgevers kennen. Ook kwamen we in contact met We'RHERE."

De eerste stappen in Nederland

We'RHERE betekent 'We are High Educated Refugee Employee'. Het is een groep voor vluchtelingen uit Turkije die hoogopgeleid zijn. In april 2024 begonnen ze met een traject van We'RHERE. Dat heet VIT (Voorbereiding op werken in de IT). Ze volgden basiscursussen over IT. Ook kregen ze trainingen over hoe je in Nederland een baan zoekt en hoe je werkt in een bedrijf.

Nihat en Hacer vinden de hulp van Werkzaak belangrijk om mensen en organisaties te leren kennen. "Een netwerk is heel belangrijk in Nederland. Nu hebben we veel contacten en collega's. In de cursus leerden we ook hoe je samenwerkt of praat op het werk. Ik ben soms verlegen, maar nu voel ik me zekerder."

Samen bouwen aan een toekomst in IT

In oktober 2024 begon Nihat als trainee bij Conclusion. Hij leerde in elf maanden werken in de IT. Nu gaat hij werken bij een van de bedrijven die bij Conclusion horen. Hacer werd als trainee gekozen voor de Capgemini Academy. "Op de eerste dag zeiden zij: jij bent geen trainee, je bent onze collega. Ik voelde me meteen deel van het bedrijf. Later kreeg ik een baan als dataconsultant."

Senior Consultant Oscar Phefferkorn van Capgemini hielp Hacer dit jaar. "Ze wil graag leren en leert ook heel snel. Ze begon als ontwikkelaar van een best moeilijke technologie. Dat ging heel goed. We hebben soms weinig tijd om iemand alles uit te leggen. Dan moet iemand flexibel zijn. En dat deed ze heel goed."

Goede ervaringen delen

Hacer en Nihat willen iets terugdoen voor de samenleving. Nihat: "We hadden een goede baan in Turkije. We hielpen daar ook altijd andere mensen." Hacer geeft nu vrijwillig les bij We'RHERE. Ook nodigden Nihat en Hacer hun buren uit voor een maaltijd tijdens de Ramadan. "Zo leren zij ons beter kennen. En we kunnen iets van onze cultuur laten zien. We moeten open zijn naar elkaar, met elkaar praten, en goede ervaringen delen."

5 Financiële begroting

Tabel 5.1 Programma overzicht

Programma overzicht (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Bestuur en beleid	106.100	124.400	137.000	137.000	137.000	137.000
Participatie	10.310.700	9.439.700	10.060.400	9.843.700	9.891.000	9.928.700
Wet sociale werkvoorziening	25.067.300	26.322.900	25.483.000	24.354.400	23.247.400	22.206.700
Beschutregeling	3.563.900	4.003.900	4.409.200	4.753.500	5.136.600	5.523.900
Inkomensvoorziening	62.162.000	67.204.700	78.721.800	78.598.600	78.598.600	78.598.600
Algemene dekkingsmiddelen	48.100	46.500	46.500	46.500	46.500	46.500
Overhead	11.374.200	11.488.100	11.452.200	11.758.700	11.771.000	11.778.000
Onvoorzien	-	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000
Totaal lasten	**112.632.300**	**118.674.200**	**130.354.100**	**129.536.400**	**128.872.100**	**128.263.400**
Baten						
Bestuur en beleid	-	-	-	-	-	-
Participatie	8.563.300	8.042.100	9.565.400	9.624.200	9.797.400	9.893.500
Wet sociale werkvoorziening	27.033.200	27.000.400	26.175.600	24.997.900	23.890.900	22.850.200
Beschutregeling	3.594.300	3.354.000	3.930.000	3.906.100	4.044.000	4.203.000
Inkomensvoorziening	54.406.500	59.302.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600
Algemene dekkingsmiddelen	349.600	346.500	346.500	346.500	346.500	346.500
Overhead	20.071.300	20.544.200	20.558.800	20.903.800	21.055.200	21.253.500
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	**114.018.200**	**118.589.800**	**130.982.900**	**130.185.100**	**129.540.600**	**128.953.300**
Saldo van baten en lasten	**1.385.900**	**-84.400**	**628.800**	**648.700**	**668.500**	**689.900**
Toevoeging aan reserves	626.000	-	669.200	689.100	708.900	730.300
Onttrekking aan reserves	52.200	84.400	40.400	40.400	40.400	40.400
Mutatie reserves	**-573.800**	**84.400**	**-628.800**	**-648.700**	**-668.500**	**-689.900**
Resultaat	**812.100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

5.1 Uitgangspunten begroting

Bij het opstellen van de financiële begroting 2027 zijn de volgende uitgangspunten belangrijk: formatie, indexatie, loonkostenontwikkeling, salariskosten, indexering salarissen, prijsindexering goederen en diensten, bijdrage bedrijfsvoering, verdeelsystematiek, salariskosten, projectfinanciering, bestandsontwikkeling, weerstandsvermogen en de post onvoorzien. Hieronder gaan we dieper in op deze uitgangspunten.

Formatie
Uitgangspunt voor de begroting 2027 is dat de formatie wordt bepaald op basis van de actuele personele formatie in februari 2026 en wetsontwikkelingen. Voor een groot deel is de formatie vastgesteld op basis van de benodigde intensiteit van de dienstverlening en de caseload.

Indexatie
De gemeenschappelijke regelingen (GR-en) in de regio Rivierenland hebben op 8 oktober 2025, samen met de controllers van de gemeenten, afspraken gemaakt over de wijze waarop lonen en prijzen worden geïndexeerd. Net als in voorgaande jaren volgen we hiervoor de loonvoet sector overheid en de Prijsindex Materiële Overheidsconsumptie (IMOC). Deze afspraken zorgen ervoor dat verwachtte stijgingen en dalingen van prijzen en salarissen op een eenduidige manier in de begroting worden verwerkt. We gebruiken hiervoor de CPB-indexcijfers zoals vermeld in de septembercirculaire 2025 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.

We onderscheiden de indexcijfers:
- Loonkostenontwikkeling
- Prijsindexering goederen en diensten

Loonkostenontwikkeling
We voldoen aan de eisen van de cao's en volgen de prijsontwikkeling binnen het Wettelijk Minimumloon (WML). Het WML stijgt per 1 januari 2026 van 14,40 euro per uur naar 14,71 euro per uur. Dit is een stijging van 2,16 %. Deze verhoging werkt door in de cao SW en cao Aan de Slag, voor zover de salarissen daarin niet boven het WML zitten.

Salariskosten
De personele kosten berekenen we op basis van het maximum van de (salaris)schaal. De financiële ruimte die daardoor ontstaat, bepaalt het inhuurbudget. Er is daarom geen apart inhuurbudget.

Indexering salarissen
Voor de lonen gebruiken we de laatst bekende cao als uitgangspunt. De huidige cao's voor gemeenten en Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) lopen tot en met 31 maart 2027. Omdat deze cao's niet gelden voor heel 2027, volgen we vanaf 1 april 2027 de door het CPB geschatte loonstijging (loonvoet sector overheid) voor de resterende negen maanden, met een maximum gelijk aan deze CPB-inschatting.

Voor 2026 sluiten we volledig aan bij de huidige cao's voor gemeenten en SGO. Hierdoor passen we voor dat jaar een correctie toe.

Tabel 5.1.1 Loonkostenindexering

Loonkostenindexering	
	2027
Correctie 2026	
Loonindex begroting 2026 (volgens kaderbrief 2026)	3,80%
CAO SGO 2025 - 2027 (gemiddeld)	1,95%
Correctie prijsindex 2026	**-1,85%**
Index 2027	
CAO SGO 2025 - 2027	1,60%
Loonvoet sector overheid (septembercirculaire 2025)	3,50%
Totale prijsindex 2027	**3,25%**

Prijsindexering goederen en diensten
De prijsindexering wordt uitgevoerd op basis van de cijfers van het CPB, specifiek de IMOC, zoals opgenomen in de septembercirculaire 2025. Om de budgetten op het niveau van 2027 te brengen, is het nodig om ook de cijfers van het jaar 2026 aan te passen.

Tabel 5.1.2 Prijsindexering

Prijsindex	
	2027
Correctie 2026	
Prijsindex begroting 2026 (volgens kaderbrief 2026)	2,20%
Prijs overheidsconsumptie 2026 (IMOC)	2,40%
Correctie prijsindex 2026	**0,20%**
Prijsindex 2027	
Prijs overheidsconsumptie 2027 (IMOC)	2,20%
Totale prijsindex 2027	**2,40%**

Raming boekjaar 2026
Doordat de begroting 2027 wordt opgesteld voordat de jaarrekening 2025 is vastgesteld en de begroting 2026 (tussentijds) is bijgesteld, wordt voor het boekjaar 2027 de primaire begroting 2026 gehanteerd.

Bijdrage bedrijfsvoering
Door de loon- en prijsindexatie stijgt de bijdrage bedrijfsvoering. Gemeenten worden voor deze stijging gecompenseerd via het gemeentefonds. Werkzaak werkt binnen de middelen die door het Rijk beschikbaar worden gesteld en binnen de bestuurlijke afspraken. De rijksbijdrage wordt al enkele jaren niet verhoogd met de ontwikkeling van de algemene uitkering die de gemeenten ontvangen. Het verschil tussen de ontvangst van de gemeenten en het bedrag dat zij aan Werkzaak doorgeven, groeit daarmee.

De gemeenten hebben Werkzaak gevraagd om te besparen op de gemeentelijke bijdrage. Het AB wordt daarom meegenomen in de mogelijkheden om deze besparing te realiseren en de gevolgen voor onze taken en het niveau van dienstverlening dat we willen bieden. Het niet of anders uitvoeren van taken heeft effect op andere begrotingsposten en op de doelstellingen die in onze begroting zijn opgenomen.

Verdeelsystematiek
De kosten verdelen we volgens bestuurlijke afspraken. Op 10 juli 2025 is vanuit het AB de vraag gesteld om naar de systematiek van de stelpost BUIG te kijken, die in de begroting opgenomen word. We gebruiken deze systematiek sinds 2022. We hebben dit verzoek samen met financials van de gemeenten opgepakt. Om tot een goede analyse en beoordeling te komen, is Berenschot gevraagd hierover mee te denken. De besluitvorming in het AB zal half 2026 plaatsvinden; dit is te laat om het een plek te geven in de begroting 2027.

Projectfinanciering
We ontvangen (externe) projectfinancieringen voor projecten die bijdragen aan onze doelen en missie. Met deze projectfinancieringen kunnen we tijdelijk extra personeel inhuren en benodigde middelen inkopen. Dit heeft in principe geen invloed op het resultaat van de bedrijfsvoering.

Bestandsontwikkeling
We schatten het aantal werkzoekenden dat we begeleiden in door te kijken naar de Macro Economische Verkenning (MEV) en de regionale ontwikkelingen. Hierdoor kunnen we nauwkeuriger voorspellen en volgen we niet altijd de cijfers van het CPB.

De financiële gevolgen vertalen we naar het op dit moment meest haalbare scenario. Bij afwijkingen kunnen we snel de financiële impact inzichtelijk maken.

Weerstandsvermogen
Op dit moment zijn de gewogen risico's voor bedrijfsvoering gelijk aan de algemene reserve van Werkzaak (ratio 1,00). Door zowel de risico's (de benodigde weerstandscapaciteit) als de vrije reserves (de beschikbare weerstandscapaciteit) regelmatig te actualiseren, weten we steeds wat het benodigde weerstandsvermogen is. Dat wil zeggen de mate waarin de organisatie in staat is tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast.

Beleidsrisico's uit de begroting en jaarrekening moeten door de gemeenten worden meegenomen in de risico-inventarisatie.

Onvoorzien
In de begroting houden we rekening met een post onvoorzien van 44.000 euro.

5.2 Vennootschapsbelasting

Met ingang van de begroting 2017 werd de vennootschapsbelasting apart opgenomen in het overzicht van baten en lasten. Volgens de huidige verwachtingen wordt er de komende jaren geen vennootschapsbelastingheffing geheven.

5.3 Onvoorzien

De Gemeentewet schrijft voor dat een bedrag voor onvoorzien wordt genoemd in de begroting. In lijn met voorgaande jaren en volgens de uitgangspunten uit de kadernota 2027 is hiervoor een bedrag van 44.000 euro geraamd.

Tabel 5.3.1 Onvoorzien

Onvoorzien (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**	**-44.000**

5.4 Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans laat zien hoe de balansposten veranderen tijdens de periode van de meerjaren-begroting.

Tabel 5.4.1 Geprognosticeerde balans

Geprognosticeerde balans per 31 december (bedragen * € 1.000)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Activa						
Materiële vaste activa	6.568	6.213	6.241	5.875	5.458	5.119
Financiële vaste activa	636	636	636	636	636	636
Totaal vaste activa	**7.204**	**6.849**	**6.877**	**6.511**	**6.094**	**5.755**
Uitzettingen	13.570	13.261	13.886	14.977	16.130	17.135
Liquide middelen	771	771	771	771	771	771
Overlopende activa	5.371	5.371	5.371	5.371	5.371	5.371
Totaal vlottende activa	**19.712**	**19.403**	**20.028**	**21.119**	**22.272**	**23.277**
Totaal activa	**26.916**	**26.252**	**26.905**	**27.630**	**28.366**	**29.032**
Passiva						
Reserves	5.316	5.516	6.151	6.806	7.481	8.177
Saldo van de rekening	812					
Voorzieningen	780	833	956	1.131	1.297	1.372
Vaste schulden	3.255	3.150	3.045	2.940	2.835	2.730
Totaal vaste passiva	**10.163**	**9.499**	**10.152**	**10.877**	**11.613**	**12.279**
Vlottende schuld	2.771	2.771	2.771	2.771	2.771	2.771
Overlopende passiva	13.982	13.982	13.982	13.982	13.982	13.982
Totaal vlottende passiva	**16.753**	**16.753**	**16.753**	**16.753**	**16.753**	**16.753**
Totaal passiva	**26.916**	**26.252**	**26.905**	**27.630**	**28.366**	**29.032**

5.5 Reserves en voorzieningen

Tabel 5.5.1 Reserves en voorzieningen

Reserves & Voorziening per 31 december (bedragen * € 1.000)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Reserves						
Algemene reserve	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Reserve innovatiefonds	248	248	248	248	248	248
Reserve personeel	199	-	-	-	-	-
Reserve afschrijvingen	821	787	753	719	685	651
Reserve projecten	222	-	-	-	-	-
Reserve ontw. Infrastructuur soc. Ontw. Bedrijf	1.326	1.981	2.650	3.339	4.048	4.778
Totaal Reserves	**5.316**	**5.516**	**6.151**	**6.806**	**7.481**	**8.177**
Voorzieningen						
Voorziening Personeel	228	95	95	95	95	95
Verlies Cirtex	-	-	-	-	-	-
Verlofsparen	233	233	233	233	233	233
Onderhoud pand	319	505	628	803	969	1.044
Totaal Voorzieningen	**780**	**833**	**956**	**1.131**	**1.297**	**1.372**
Totaal Reserves en Voorzieningen	**6.096**	**6.349**	**7.107**	**7.937**	**8.778**	**9.549**

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemene reserve

De omvang van de algemene reserve is gekoppeld aan het benodigde weerstandsvermogen. Op basis van de ingeschatte risico's in de paragraaf weerstandsvermogen is een algemene reserve nodig van 2,5 miljoen euro.

Reserve innovatiefonds

Het Innovatiefonds is een bestemmingsreserve die bedoeld is voor de ontwikkeling van innovaties en daarmee gepaard gaande incidentele, toekomstgerichte investeringen. Het fonds wordt gebruikt voor grotere innovatieprojecten, doorontwikkeling en opschaling van innovaties.
Het fonds heeft een revolverend karakter, dit wil zeggen dat gerealiseerde opbrengsten vanuit ontwikkelde innovaties (bijvoorbeeld het commercieel vermarkten van Diwi) terugvloeien in het innovatiefonds.

Reserve personeel

Op basis van de huidige inzichten kan de reserve personeel vrijvallen bij de jaarrekening 2026. De reserve komt daarmee te vervallen. De reserve kent geen concreet bestedingsdoel.

Reserve afschrijvingen

De reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijving van (een deel van) het krediet voor het Leerlab en het dak van het gebouw aan de Poppenbouwing. De omvang van de reserve is gebaseerd op een raming. De realisatie lag uiteindelijk hoger, waardoor al een aantal jaren een deel van de afschrijvingskosten vanuit de bestemmingsreserve wordt gedekt en het resterende deel uit de bedrijfsvoeringskosten.

Reserve projecten

De reserve is in het verleden bij jaarrekening gevormd om middelen beschikbaar te houden voor de afronding van projecten. Inmiddels zijn deze projecten afgerond. Bij de jaarrekening 2026 vallen deze middelen vrij, zodat de reserve vervolgens kan komen te vervallen.

Reserve ontwikkeling infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijf

Met ingang van 2025 ontvangen de gemeenten een bijdrage van het Rijk voor de ontwikkeling van de infrastructuur voor een sociaal ontwikkelbedrijf. In het AB van 17 november 2025 is besproken op welke wijze Werkzaak daaraan invulling geeft. In afwachting van de resultaten van de pilots worden de middelen in een bestemmingsreserve geplaatst. Deze middelen worden ingezet op basis van separate voorstellen of bij tussentijdse rapportages. Hiermee wordt de betrokkenheid van het AB en de raden vormgegeven.

Voorziening personeel

De omvang van de voorziening is in overeenstemming met de verplichtingen die hier tegenover staan. De voorziening wordt beëindigd als aan verplichtingen is voldaan.

Voorziening verlofsparen

De voorziening verlofsparen wordt jaarlijks bij de jaarrekening geactualiseerd. De raming in de begroting 2027 is afgeleid van de stand in de jaarrekening per 31 december 2025.

Voorziening onderhoud pand

In 2025 is het onderhoudsplan gebouwen geactualiseerd. Op basis hiervan is een jaarlijkse dotatie aan de voorziening bepaald. De voorziening kende per 31 december 2025 nog een omvang van 319.000 euro. Deze middelen blijven beschikbaar, waardoor structurele toevoeging aan de voorziening lager is dan eerder voorzien. Het onderhoudsplan wordt 5-jaarlijks geactualiseerd. Op dat moment wordt ook de omvang van de voorziening opnieuw tegen het licht gehouden.

5.6 Meerjareninvesteringsoverzicht

De volgende nieuwe en vervangingsinvesteringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

Tabel 5.6.1 Meerjareninvesteringsoverzicht

Meerjareninvesteringsoverzicht					
Nieuwe en vervangingsinvesteringen	**Afschrijvingstermijn**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Investeringen					
Hardware	5	358.500	73.300	35.000	120.300
Telefonie	3	120.300	-	-	-
Totaal investeringen		**478.800**	**73.300**	**35.000**	**120.300**
Afschrijvingen					
Automatisering		-	111.800	118.800	142.860
Afschrijvingen nieuwe investeringen		**-**	**111.800**	**118.800**	**142.860**

5.7 Incidentele baten en lasten

In augustus 2021 hebben de provincies een richtlijn voor incidentele baten en lasten gepubliceerd. Op basis van deze richtlijn is de definitie aangescherpt. Het uitgangspunt is dat in principe alle baten en lasten structureel zijn. De onderbouwing van incidentele baten en lasten is hierbij belangrijk. Ze moeten van tijdelijke aard zijn, een duidelijk einde hebben en van materiële omvang zijn.

Tabel 5.7.1 Incidentele baten en lasten en mutatie reserves

Incidentele baten en lasten	2027	
	Lasten	Baten
Programma Bestuur en beleid		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Bestuur en beleid	**0**	**0**
Programma Beschutregeling		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Beschutregeling	**0**	**0**
Programma Inkomensvoorziening		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Inkomensvoorziening	**0**	**0**
Programma Overhead		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Overhead	**0**	**0**
Programma Participatie		
Incidentele baten en lasten	0	0
Projecten lasten en bijdragen derden/subsidies	759.100	364.900
Inzet reserves	0	0
Reserve sociaal ontwikkelbedrijf	669.200	669.200
Totaal programma Participatie	**1.428.300**	**1.034.100**
Programma Sociale Werkvoorziening		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Sociale Werkvoorziening	**0**	**0**
Programma Algemene dekkingsmiddelen		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves	0	0
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	**0**	**0**
Totaal	**1.428.300**	**1.034.100**
Saldo		**-394.200**
Totaal Begrotingssaldo		**0**
Structureel rekeningsaldo	**-**	**394.200**

Toelichting incidentele baten en lasten

De begroting 2027 kent met uitzondering van mutaties op de reserves en op het programma participatie geen incidentele baten en lasten. De mutaties op de reserve betreft de dotatie aan de reserve sociaal ontwikkelbedrijf. Deze wordt gevoed vanuit de bijdrage van het rijk. Deze bijdrage is in principe tijdelijk.

De raming aan de baten- en lastenkant bestaat uit onderstaande posten:

Tabel 5.7.2 Incidentele baten en lasten en mutatie reserves

Incidentele baten en lasten	2027	
Project	**Lasten**	**Baten**
Innovatieprojecten	100.000	-
Programma Technologie & Inclusie	41.200	42.500
Sterk door Werk	37.400	37.400
Regionaal verbinder statushouders	360.100	-
ESF Leerlab	65.300	67.400
ESF 3	155.100	217.600
Totaal	**759.100**	**364.900**

Met de juiste steun kan iemand een nieuwe start maken. Soms is dat genoeg om weer toekomst te zien „

Tom leert elke dag bij als vrachtwagenchauffeur

Tom werkt als vrachtwagenchauffeur bij Simon Loos in Geldermalsen. Hij rijdt elke dag door het hele land om vracht voor Albert Heijn te bezorgen. Het is een baan waar hij trots op is, want dit was al sinds zijn jeugd zijn droom. "Als kind keek ik altijd naar vrachtwagens. Ik wilde dat zelf ook," vertelt hij.

Tom begon niet meteen als chauffeur. Hij werkte eerst in het magazijn van Werkzaak Rivierenland. Daar had hij het naar zijn zin, maar hij wilde meer. Met zijn werkcoach en praktijkbegeleider keek hij welke stap bij hem paste. Toen duidelijk werd dat Tom echt wilde rijden, mocht hij bij Simon Loos een dagje meelopen. Dat klikte meteen.

Om chauffeur te worden moest Tom zijn vrachtwagen-rijbewijs halen. Dat ging niet vanzelf. Vooral de theorie was lastig. Toch zette hij door: hij volgde cursussen, oefende veel en kreeg onderweg goede begeleiding. Uiteindelijk haalde hij zijn rijbewijs.

Een jaar geleden begon Tom zelfstandig te rijden. In het begin vond hij dat spannend, maar inmiddels voelt hij zich zeker achter het stuur. Hij geniet van de afwisseling van routes en het contact met collega's. Zijn werkgevers zien zijn inzet en zijn groei.

Tom blijft ambitieus. In de toekomst wil hij graag rijden met een LZV, een extra lange vrachtwagen. "Daar heb je ervaring voor nodig, maar dat wil ik graag leren," zegt hij.

Tom is dankbaar voor de kans die hij kreeg. "Ik ben blij dat mensen in mij geloofden. Dat heeft mij echt geholpen."

6 Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft een duiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

6.1.1 Risicoprofiel

De risico's waarvoor geen speciale maatregelen zijn genomen en de mogelijkheden om de geraamde kosten op te vangen bepalen de hoogte van het weerstandsvermogen (BBV art. 11). De risico's dekt Werkzaak zoveel mogelijk af door verzekeringen af te sluiten, reserves en voorzieningen op te bouwen, interne controle en door het optimaal inrichten van de administratieve organisatie.

Wij vinden het noodzakelijk om de risico's voor de bedrijfsvoering duidelijk te maken en daarvoor de mogelijke beheersmaatregelen te treffen. Door inzicht in de actuele risico's kunnen wij op een verantwoorde manier besluiten nemen, zodat de risico's nu en de risico's van toekomstige investeringen passen bij onze vermogenspositie. Bij de jaarrekening en begroting presenteren we de geactualiseerde risico's.

In 2027 werken we vanuit ons meerjarenbeleidsplan 2024-2027, gaan we verder met het optimaliseren van onze bedrijfsprocessen en het invoeren van innovaties en nieuwe wet- en regelgeving.

Risico's zijn complex en hangen met elkaar samen. Een datalek heeft bijvoorbeeld financiële gevolgen en gevolgen voor de bedrijfsvoering en de reputatie. Maar ook het niet halen van de omzetdoelstelling kan een relatie hebben met het risico op bedrijfsonderbreking of krapte op de arbeidsmarkt. Het is daarom cruciaal dat organisaties risico's multidisciplinair te lijf gaan. En ook nieuwe manieren onderzoeken om deze risico's goed aan te pakken. Werkzaak wil het kansen- en risicomanagement opnemen in de dagelijkse gang van zaken.

Bedrijfsrisico's

Een risico is de kans op een onzekere gebeurtenis met een effect op het behalen van je doelstellingen. Vanuit het oogpunt van bedrijfsvoering zijn risico's vastgesteld die gevolgen kunnen hebben voor de bedrijfsvoering en voor beleid. De belangrijkste risico's staan in de tabel. Het netto risico is het bruto risico min de ingeschatte effecten van de beheersmaatregelen. Alle bedragen zijn een zo goed mogelijke inschatting van het management.

Tabel 6.1.1.1 Risicomatrix

Risicomatrix (bedragen * € 1.000)				
Omschrijving	Bruto-risico	Netto-risico	Beleid	Bedrijfsvoering
1. Verandering van rijkswetgeving en beleid	900	900	900	0
2. Conjunctuurgevoeligheid (BUIG-budget)	1.500	0	0	0
3. Robotisering en digitalisering	800	200	0	200
4. Kwetsbaarheid rondom ICT infrastructuur	1.200	800	0	800
5. Toename problematiek en meer multiproblematiek bij de doelgroep	650	300	0	300
6. Omzetdoelstelling niet gehaald	1.200	600	400	200
7. Krapte op de arbeidsmarkt	700	400	0	400
8. Bedrijfsonderbreking	1.000	600	0	600
Totaal	**7.950**	**3.800**	**1.300**	**2.500**

1. Verandering van (Rijks)wetgeving en/of verandering beleid van gemeenten.

Toelichting Er komen veel nieuwe wetten of wetswijzigingen aan. Het gaat bijvoorbeeld om het wetsvoorstel Participatiewet in balans, Wet handhaving sociale zekerheid, arbeidsrecht en het verder uitbouwen van een regionaal Werkcentrum. De uitwerking van het regeerakkoord kan ook leiden tot aanpassingen die relevant zijn voor onze organisatie of mensen die ondersteuning nodig hebben. Ook komt er veel nieuwe wetgeving aan op het gebied van gebruik van data en AI (zoals NIS2/BIO2 en de AI-verordening). We weten nog niet wat hiervan de gevolgen voor de uitvoering zijn. Daarnaast is het afwachten op welke wijze het regeerakkoord van het kabinet Jetten I vorm krijgt en zich vertaalt naar onze medewerkers en organisatie.
We zien dat wetgevingen steeds meer met elkaar samenhangen. Daardoor wordt Werkzaak steeds meer onderdeel van netwerken en van samenwerkingen binnen deze netwerken.
Het risico dat we dragen voor uitvoering of resultaten delen we daardoor met andere partijen. Daarnaast lopen we door (rijks)beleid financieringsrisico's, juridische en compliance risico's. Dit vergroot het risico op onjuiste uitvoering van taken en het niet behalen van doelstellingen.

Bruto risico 900.000 euro

Maatregelen Ontwikkelingen volgen en daarop flexibel reageren. De eigen bedrijfsvoering op orde hebben voor een goed imago. Goede resultaten op strategische doelstellingen laten zien en die zo efficiënt mogelijk halen. De juridische risico's zijn verzekerd voor zover dat mogelijk is.

Netto risico 900.000 euro

---

2. Conjunctuurgevoeligheid (BUIG-budget)

Toelichting Gevoeligheid voor onzekere economische en demografische ontwikkelingen. Werkgevers haken af bij laagconjunctuur. Het vertrek van grotere werkgevers in combinatie met economische ontwikkelingen maakt het plaatsen van werknemers moelijker. Historisch gezien kampen wij in onze regio met een na-ijleffect. Geopolitieke ontwikkelingen leiden tot onzekerheden en beïnvloeden de prijzen. Dit leidt tot een toenemende inflatie die zowel werk, bedrijfskosten (energie) als investeringen fors duurder maken.

Bruto risico 1.500.000 euro

Maatregelen Tijdens hoogconjunctuur ook maatregelen treffen voor laagconjunctuur. Bij laagconjunctuur wel durven investeren en de vangnet- en springplankfunctie in stand houden. Zorg voor voldoende spreiding over meerdere werkgevers en bedrijven die werk voor de hallen leveren. Beperk het aantal werknemers per bedrijf. Bekijk of er verbeteringen mogelijk zijn in de contractvoorwaarden en het prijsbeleid. Zet in op het mobiliteitscentrum. Werk met scenario's. Voorbereiden op compensatie via BUIG-gelden en loon- en prijsindexatie. Inzetten op extra financiering door bijvoorbeeld subsidies. Volgen van de ontwikkeling van het aantal deelnemers. Verder werken we met een stelpost voor het verwacht positief resultaat op de BUIG-gelden.

Netto risico 0 euro

---

3. Robotisering en digitalisering (disruptieve technologie)

Toelichting Veranderingen van werkprocessen, ontwikkelingen van AI en meer behoefte aan hoger opgeleid personeel, waardoor onze doelgroep minder plaatsbaar is. Dit kan sneller dan verwacht gebeuren. Mede doordat werken op afstand steeds gebruikelijker is geworden.

Bruto risico 800.000 euro

Maatregelen Strategische keuze maken bij accountmanagement: categorisering werkgevers en inzetten op sociaal ondernemerschap. (Intern) opleiden en ontwikkelen. Onder meer door over te stappen naar meer duurzame werkgevers zoals beschreven bij arbeidsmarktbeleid (strategisch partnership). Programma technologie en inclusie (zoals AI, virtual reality en augmented reality) inzetten om werkzoekenden op te leiden voor de toekomst. We spelen in op de krapper wordende arbeidsmarkt.

Netto risico 200.000 euro

---

4. Kwetsbaarheid rondom ICT-infrastructuur/cybersecurity

Toelichting Computercriminaliteit is één van de grootste risico's geworden. Veilige en betrouwbare ICT is essentieel voor onze organisatie. Een moedwillige of een onopzettelijke verstoring door technische, menselijke of natuurlijke oorzaken kan leiden tot uitval van de ICT-infrastructuur. Kans op grote financiële verliezen.

Bruto risico 1.200.000 euro

Maatregelen Onze ICT-infrastructuur is ondergebracht in een extern datacentrum bij een professionele ICT-dienstverlener met een gecertificeerd uitwijk- en backupsysteem. Wij voldoen aan DigiD- en Suwinet-audits. Er is een periodieke bewustwordingscampagne over informatiebeveiliging voor de medewerkers. Met ICT-leveranciers dekken we informatiebeveiliging af in contracten en bijbehorende SLA's. Onze (mobiele) hardware voorzien we van beveiligingsinstellingen en updates volgens standaarden. Acties voor informatiebeveiliging en privacy staan in jaarplannen. Deze sluiten aan op het Informatiebeleidsplan (versie 2024) en het informatiebeveiligings- en privacybeleid (versie 2025). Deze documenten zijn allebei vastgesteld door het DB. Wij werken aan rolgebaseerde autorisaties.

Netto risico 800.000 euro

---

5. Toename problematiek en meer multiproblematiek bij de doelgroep

Toelichting De eisen van de werkgevers nemen toe en de huidige doelgroep heeft multiproblematiek. Dit vraagt veel tijd van onze organisatie, mede doordat we goed moeten afstemmen met andere organisaties. Steeds meer mensen hebben psychische klachten en de ernst van deze klachten neemt toe. Door het dalende bestand Wet sociale werkvoorziening (Wsw) raken we de opgebouwde sociale productie-infrastructuur voor Wsw kwijt. Steeds meer niet-uitkeringsgerechtigden en vso-pro-jongeren van vso en pro maken gebruik van de dienstverlening van Werkzaak. Voor deze mensen is de financiering niet voldoende. Ook verwachten wij steeds meer mensen (zoals voormalig Wajongers) die met hogere loonwaarde kunnen werken als er duurzaam begeleiding is.
De verwachte groeiende schuldenproblematiek maakt het voor mensen moelijker om aan het werk te gaan. En het kan binnen Werkzaak voor meer kosten zorgen, bijvoorbeeld door loonbeslag.

Bruto risico 650.000 euro

Maatregelen Goede opleidingen en de inzet van effectieve instrumenten die de kansen van deze groep vergroten. Instrumentarium voor begeleiden werkzoekenden aanpassen (Keuzehulp instrumenten Eva) en regie zoveel mogelijk in eigen hand houden (onder andere door monitoring ontwikkeling caseload). Om als sociaal ontwikkelbedrijf even effectief te blijven, moet de sociale productie-infrastructuur vanuit de Wsw blijven. Hier is extra geld voor beschikbaar en wij onderzoeken samen met de gemeenten hoe we dat kunnen inzetten voor het moderniseren van de infrastructuur. De inzet van het participatiebudget monitoren en bijsturen. De groei van niet-uitkeringsgerechtigden en vso-pro-jongeren in kaart brengen en beter inrichten. De (financiële) businesscase met gemeenten bespreken.

Netto risico 250.000 euro

---

6. Omzetdoelstelling wordt niet gehaald onder meer door de actualisering prijsbeleid.

Toelichting Wij zetten in op een reële prijs om een hogere omzet te realiseren. Daardoor zijn we beter voorbereid op de toekomst. Door deze reële, hogere prijs in korte tijd in te voeren (actualisering van het prijsbeleid) lopen we wel het risico dat ondernemers de samenwerking stoppen. Dit is in 2025 gebeurd bij een grote klant. We zijn te afhankelijk van een beperkt aantal grote klanten. Daarnaast lopen we het risico van leegloop in onze hallen. Ook door concurrentie van gevangenissen en dagbesteding die een lagere prijs kunnen bieden. De mogelijkheden om omzet te maken worden kleiner, doordat de afstand tot de arbeidsmarkt van de huidige doelgroep groter toeneemt. Ook het aantal dienstverbanden daalt. Dit zet de kwaliteit van de dienstverlening (groepsdetacheringen en schoonmaak) onder druk. De gecontracteerde diensten kunnen niet geleverd worden. Daardoor daalt de omzet. Ook de stijging van de (loon)kosten kan ervoor zorgen dat leveranciers afhaken. Het productieproces vertraagt door schaarste van grondstoffen. De kans dat onze facturen niet betaald worden, wordt groter doordat het aantal faillissementen groeit.

Bruto risico 1.200.000 euro

Maatregelen De concurrentiepositie verbeteren. Het geactualiseerde prijsbeleid strenger toepassen. Effectievere begeleiding zodat de productie efficiënter wordt. Als het nodig is, wijken we af van ons prijsbeleid om leegloop in onze hallen te voorkomen. Innovaties van Technologie en inclusie inzetten, zodat we hoogwaardiger werk aankunnen. De extra toegekende gelden investeren we in achterstallig onderhoud en verdere vervanging van oude machines. Aandacht voor het landelijk project Simpel switchen in de participatieketen.

	Strategisch partnerschappen aangaan met werkgevers om samen risico's te spreiden. Het debiteurenbeheer is al aangescherpt. Flexibel kunnen schakelen als grote klanten de samenwerking stoppen.
Netto risico	600.000 euro

7. Krapte op de arbeidsmarkt

Toelichting	Er blijft een tekort aan personeel, onder meer door meer vergrijzing en ontgroening. Het wordt moeilijker om (ambtelijke) vacatures goed in te vullen en personeel te behouden. We moeten mogelijk langer en vaker personeel inhuren. De kosten van inhuur zijn fors gestegen, bijvoorbeeld door nieuwe wetgeving. Krapte op de markt leidt tot prijsverhoging en concurrentie. Als vacatures niet goed ingevuld kunnen worden, kan dat zorgen voor te hoge werkdruk en meer ziekteverzuim.
Bruto risico	700.000 euro
Maatregelen	We onderscheiden ons met prettige werkbeleving, ontwikkel- en omscholingsmogelijkheden, en onderzoek naar (digitale) kansen en ontwikkelingen. Daarnaast houden we in de gaten hoe salarissen zich ontwikkelen in de markt en zo nodig sturen we bij.
Netto risico	350.000 euro

8. Bedrijfsonderbreking

Toelichting	Door verschillende oorzaken en doordat oorzaken met elkaar verweven zijn, lopen we steeds meer kans op bedrijfsonderbrekingen. We moeten leren leven met een nieuwe werkelijkheid waarvan corona of andere ziekten, cybercrime, rampen, energiecrisis, haperende energie- en watervoorziening, recessie en gevolgen van klimaatveranderingen deel uitmaken. De verliezen die hierdoor kunnen ontstaan, kunnen volgens experts tot 45% meer kosten dan de materiële schade door zulke incidenten. Tegenwoordig zijn de (grondstof)toeleveringsketens van veel bedrijven veel meer geïntegreerd, dus de financiële impact van een bedrijfsonderbreking wordt steeds groter.
Bruto risico	1.000.000 euro
Maatregelen	We blijven de ontwikkelingen volgen en beoordelen welke gevolgen de nieuwe situatie heeft. We zijn alert op andere oorzaken van een bedrijfsonderbreking kunnen. Daar bereiden we ons zoveel mogelijk op voor. Denk aan scenarioanalyses en nadenken over bedrijfscontinuïteitsbeleid en wat het 'noodpakket' voor bedrijven is. Dit doen we met behulp van de eerste ESG-rapportage (0-meting) uit 2025.
Netto risico	700.000 euro

Naast de genoemde meetbare risico's zien we andere risico's, zoals imagoschade. Gezien de aard hiervan verbinden we er geen bedragen aan. De belangrijkste beheersmaatregel is streven naar kwaliteit en transparantie.

Onvoorzien

Het is wettelijk voorgeschreven dat de begroting een post onvoorzien heeft voor het opvangen van onvermijdbare en niet uit te stellen kosten die tijdens het opstellen van de begroting niet zijn voorzien. De hoogte van deze post is echter niet wettelijk vastgesteld. In de begroting 2027 van Werkzaak is hiervoor een bedrag opgenomen van 44.000 euro per jaar.

Frauderisico
Wij zien mogelijke frauderisico's op verschillende gebieden, zoals cybercrime, inkoop en uitkeringen. Om dit te voorkomen, werken wij met functiescheiding, mandaatregeling en andere relevante normenkaders. Aanvullende maatregelen zijn een zorgvuldig personeelsbeleid en een jaarlijkse gesprekscyclus. Wij verwachten van het management een voorbeeldfunctie. Voor het proces uitkeringen zijn zoveel beheersmaatregelen genomen dat we het frauderisico laag inschatten. Denk aan een GBA-koppeling, ingebouwde proces- en ICT-controles, normeringen, functiescheiding, raadplegen Suwinet en inzet van de sociale recherche. De frauderisicoanalyse is eind 2025 in het MT formeel vastgesteld en wordt periodiek geactualiseerd.

Stille reserve
Tegenover de risico's staan stille reserves. Werkzaak heeft geen stille reserves.

6.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Tabel 6.1.2.1 Weerstandsvermogen

Vermogen (bedragen * € 1.000)	
	2027
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.500
Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	2.500
Ratio weerstandsvermogen	**1,00**

Door wettelijke voorschriften kan Werkzaak verplicht worden om voorzieningen te vormen voor meetbare risico's, verplichtingen en verliezen. Het beleid voor het vormen van het weerstandsvermogen staat in de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland. Als het resultaat op het Programma bedrijfsvoering het toelaat, mag tot een plafond van 3% van de jaarlijkse exploitatielasten worden toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Op basis van de begrote lasten over 2027 is het plafond bepaald op afgerond 3,9 miljoen euro.

Het weerstandsvermogen dat nodig is om de netto risico's af te dekken is 2,5 miljoen euro. Op de balansdatum is het weerstandsvermogen (algemene reserve) 2,5 miljoen euro. Op de balansdatum is het weerstandsvermogen (algemene reserve) 2,5 miljoen euro. Dit betekent een ratio van 1 ten opzichte van het benodigde weerstandsvermogen als afdekking van de risico's.

6.1.3 Financiële kengetallen

Het BBV bepaalt dat een basisset van financiële kengetallen wordt opgenomen in de begroting en jaarrekening. Deze kengetallen geven meer inzicht in onze financiële positie. Het gaat om de volgende kengetallen:

Tabel 6.1.3.1 Financiële kengetallen

Financiële Kengetallen	Rekening	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	0,26%	1,33%	-0,18%	-1,10%	-2,09%	-2,96%
Netto schuldquote (gecorrigeerd voor leningen)	-0,30%	0,64%	-0,67%	-1,59%	-2,58%	-3,46%
Solvabiliteitsratio	22,77%	19,49%	26,35%	28,76%	30,99%	32,95%
Structurele exploitatieruimte	0,75%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote (gecorrigeerd voor leningen)	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0,00%	<0%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van onze schuldenlast tegenover onze eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, maken wij bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid tussen het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Dat maakt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dat betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan wij het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Ons eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (algemene- en bestemmingsreserve) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting onderscheiden we structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt in een percentage. Het bestaat uit het saldo van structurele baten en lasten en het saldo van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Conclusie

Onze netto schuldquote, als kengetal voor de leningen, is ruim voldoende. De eigen middelen zijn hoger dan de schuldenlast. Voor solvabiliteit is het percentage laag (gezond is minimaal vijftig procent) vanwege een lage reservepositie in verhouding tot het balanstotaal.

6.2 Financiering

Algemene ontwikkelingen
Werkzaak Rivierenland hanteert een gedegen en verantwoord financieel beleid. We bewaken onze financiële situatie goed en nemen geen onnodige risico's. Net zoals een huishouden zijn uitgaven plant, beheren wij onze begroting met focus op stabiliteit en efficiëntie.
De treasuryfunctie van Werkzaak valt onder wettelijke regels, zoals de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) en het verplicht schatkistbankieren.

Uitvoering financieel beheer
Volgens de financiële regels van 2025 blijft Werkzaak de geldstromen zorgvuldig beheren. We zetten middelen slim in en houden onze uitgaven scherp in de gaten. Ons beleid richt zich op:
- optimalisatie van interne financieringsmiddelen;
- beperking van externe financieringsrisico's;
- handhaving van een solide liquiditeitspositie;
- korte termijn liquiditeitsplanning met een looptijd tot één jaar.

Externe ontwikkelingen
Economische veranderingen en wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen invloed hebben op onze financiële situatie. We volgen deze ontwikkelingen goed en spelen hier proactief op in. Door de bestaande langlopende huisvestingslening heeft Werkzaak geen aparte rentevisie.

Risicobeheer
Werkzaak werkt aan financiële stabiliteit en transparantie. Onze kasgeldlimiet zorgt ervoor dat we niet afhankelijk worden van kortlopende leningen. Ook houden we de risico's van rentewijzigingen goed in de gaten.

Kasgeldlimiet
- Percentage voor 2026: 8,5% van de begroting.
- Begrotingsomvang: 131.029.000 euro. (Norm: 11.137.465 euro)
- Geen gebruik van kasgeldleningen gepland.

Renterisico
- Renterisiconorm: maximaal 20% van het begrotingstotaal. (Norm: 26.205.800 euro)
- Jaarlijkse aflossing op langlopende lening BNG: voorlopig geraamd op 105.000 euro.

Tabel 6.2.1 Rente

Renteschema (* € 1)	2027	2028	2029	2030
Externe rentelasten	46.500	46.500	46.500	46.500
Externe rentebaten	-	-	-	-
Saldo rentebaten en rentelasten	**46.500**	**46.500**	**46.500**	**46.500**
Rente van projectfinanciering	-	-	-	-
Taakveld toerekenen externe rente	46.500	46.500	46.500	46.500
Rente over voorzieningen	-	-	-	-
Rente over eigen vermogen	-	-	-	-
Aan taakveld toe te rekenen rente	-	-	-	-
Renteomslag 0%	-	-	-	-
Totaal	**46.500**	**46.500**	**46.500**	**46.500**

Werkzaak blijft de kredietrisico's minimaliseren door:
- voortdurende monitoring van financiële posities;
- adequate voorzieningen;
- beperking van uitzettingen van geldmiddelen.

Frauderisico
Het beheersen van frauderisico's is een belangrijk onderdeel van onze financiële processen. We richten ons vooral op risico's met bancaire middelen. Onze risicoanalyse kijkt naar kwetsbaarheden zoals:
- ongeautoriseerde financiële transacties;
- manipulatie van betaalprocessen;
- mogelijke interne en externe fraudemechanismen.

Om deze risico's te verkleinen, gebruiken we strikte beheersmaatregelen:
- vier-ogenprincipe bij financiële goedkeuringen;
- periodieke interne controles en audits;
- functiescheiding binnen financiële processen.

Dankzij deze maatregelen worden de frauderisico's als 'laag' gekwalificeerd. We blijven elke keer evalueren in onze jaarlijkse actualisatie van de fraudeanalyse en waar nodig onze controlesystemen aanscherpen.

Financieringsbehoefte
Werkzaak voert een solide en evenwichtige financieringsstrategie. We gebruiken onze eigen reserves zo goed mogelijk en maken alleen gebruik van externe financiering als dat nodig is.
Onze vaste activa worden gefinancierd met lang vermogen. Dit gebeurt deels via een langlopende lening bij de BNG en deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). Onze financiële situatie is sterk, en de financieringsverhoudingen op basis van de verwachte balans zijn gezond.

Tabel 6.2.2 Lening

Lening portefeuille (bedragen * € 1.000)						
	Oorspr. hoofdsom	Rente	Looptijd (jaren)	Afgelost in	Stand per 31-12-26	Stand per 31-12-27
Lening BNG	4.200	1,40%	40	2056	3.150	3.045
Totaal	**4.200**				**3.150**	**3.045**

Tabel 6.2.3 Financieringsverhoudingen

Financieringsbehoefte (bedragen * € 1.000)		
	Boekwaarde per 31-12-2026	Boekwaarde per 31-12-2027
Totaal te financieren kapitaalgoederen	**6.849**	**6.877**
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	6.349	7.107
Langlopende lening (BNG)	3.150	3.045
Totaal financieringsmiddelen	**9.499**	**10.152**
Financieringstekort/overschot	**2.650**	**3.275**

6.3 Bedrijfsvoering

Tabel 6.3.1 Bedrijfsvoering per programma

2027 Bedragen (in €)	Totaal	Inkomen	SW	Beschut	SW LKS	Participatie	Overhead
Lasten							
Salarissen	25.398.600	4.731.700	4.684.900	1.437.700	313.800	8.950.500	5.279.900
Doelgroepprofessionals	326.300	25.600	-	-	-	-	300.700
Huisvesting Poppenbouwing	1.075.900		556.800	228.700	-	21.300	268.900
Materiële kosten	5.107.100						5.107.100
Directe kosten Inkomen	549.200	549.200					
Inleenvergoeding	3.972.600			2.518.200		1.454.400	
Projecten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**36.429.700**	**5.306.500**	**5.241.700**	**4.184.600**	**313.800**	**10.426.200**	**10.956.600**
Baten							
Participatiebudget	6.980.600			1.813.000		5.167.600	
Netto omzet	8.900.200		5.646.600	2.118.300		1.135.400	
Reserve							
Totaal baten	**15.880.800**	**0**	**5.646.600**	**3.931.300**	**0**	**6.303.000**	**0**
Saldo van baten en lasten	**20.548.900**	**5.306.500**	**-404.900**	**253.300**	**313.800**	**4.123.200**	**10.956.600**
Verdeling overhead		6.938.500	2.678.100	851.500	160.400	75.800	-10.956.600
Totaal	**20.548.900**	**12.245.000**	**2.273.200**	**1.104.800**	**474.200**	**4.199.000**	**0**

Organisatievisie
We spelen in op veranderingen die zich intern en extern voordoen. Bedrijfsvoering die daarin optimaal ondersteunt, is essentieel.

We werken waardegedreven. We verbeteren voortdurend en innoveren om goed op in te kunnen spelen op de toekomst en onze werkwijzen verder te optimaliseren. We verbeteren met ervaringsdeskundigheid, kennis van professionals en wetenschap. We doen wat werkt (methodisch werken) voor werkzoekenden en werkgevers. We realiseren klantwaarde, binnen de rechtmatige kaders en zo efficiënt mogelijk. De administratieve lasten verlagen we zoveel mogelijk, onder meer door standaardisatie van processen. Zo ontstaat meer ruimte voor de persoonlijke benadering van onze klanten.

De snelle ontwikkelingen maken organisaties kwetsbaarder. Het vraagt om flexibiliteit en zet druk op competenties van medewerkers. Voor uitvoerders in het sociaal domein zijn specifieke competenties steeds belangrijker om met multiproblematiek bij inwoners om te gaan. Ook de werkgeversdienstverlening vraagt om doorontwikkeling waarbij specifieke competenties nodig zijn.

De snelle ontwikkelingen vragen om nieuwe vormen van partnerschappen om onze doelen te realiseren, zoals publiek-private samenwerking. De kosten en de baten van onze dienstverlening borgen we in een goede planning en control cyclus.

Interne controle
Ook in 2027 voeren we het in het DB vastgestelde controleplan uit. Daarnaast willen we onze interne controle verder verbeteren. Dit doen we door technologie, verbeterde processen en gerichte professionalisering. We gebruiken data om risico's sneller en nauwkeuriger te herkennen en zetten automatische hulpmiddelen in om processen te controleren. We beschrijven en verbeteren onze processen verder met ons nieuwe procesmanagementsysteem Engage. We gaan onderzoeken hoe we zelf meer kunnen doen op het gebied van controles op IT-gebied. We verwachten dat we hierdoor risico's in IT-systemen beter en eerder kunnen aanpakken. Onze audits kijken steeds vaker naar hele processen in plaats van losse handelingen. Dit geeft ons meer inzicht en een sterkere manier om te controleren.

We letten ook meer op zaken zoals cultuur en (eerlijk) gedrag binnen de organisatie, de zogenaamde 'soft controls'. Tegelijk zorgen we dat we voldoen aan wetten, klantgericht blijven en efficiënt werken. Zo dragen we bij aan de doelen van de organisatie en aan het kunnen afgegeven van de jaarlijkse rechtmatigheidsverantwoording.

Inkoopbeleid
In 2027 wordt op basis van de inkoopkalender en nieuwe inkoopbehoeftes, contracten herzien of wordt een nieuwe rechtmatige inkoopprocedure gestart. Vanuit inkoop wordt niet alleen vanuit noodzaak, doelmatigheid en rechtmatigheid gestuurd maar ook op efficiëntie, partnerschap en gezamenlijke waarde creatie ingezet zodat de inkoop zoveel mogelijk bijdraagt aan onze maatschappelijke doelen zoals sociale werkplekken, de lokale economie en duurzaamheid. Wij benutten actief de samenwerking met onze gemeenten, Cedris en de markt voor inkoopkansen en SROI.

Op basis van de inkoopkalender en nieuwe inkoopbehoeftes worden contracten herzien of wordt een nieuwe rechtmatige inkoopprocedure gestart. Vanuit inkoop wordt niet alleen vanuit noodzaak, doelmatigheid en rechtmatigheid gestuurd maar ook op efficiëntie, partnerschap en gezamenlijke waarde creatie ingezet zodat de inkoop zoveel mogelijk bijdraagt aan onze maatschappelijke doelen zoals sociale werkplekken, de lokale economie en duurzaamheid.

Privacy en informatiebeveiliging
Het beschermen van informatie is heel belangrijk. We zorgen dat gegevens veilig blijven en niet ongewenst worden veranderd of gebruikt. Ook maken we informatie betrouwbaar beschikbaar. Wij hebben de taak om de vertrouwelijke gegevens van onze cliënten goed te beschermen. Daarom werken we voortdurend aan informatieveiligheid, privacy en gegevensbescherming binnen onze organisatie.

Cybercriminaliteit neemt toe, zowel in Nederland als daarbuiten. Dit betekent dat we onze systemen en regels steeds moeten aanpassen en versterken. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de NIS2-richtlijn en het gebruik van AI, vragen om goede controle en verbetering van onze beveiliging. Daarnaast geven we voorlichting aan medewerkers, via bewustwordingscampagnes, zodat zij de risico's begrijpen en verantwoordelijk omgaan met gegevens.

6.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Werkzaak heeft twee panden in haar bezit, het bedrijfspand en het Leerlab in Geldermalsen. Beide gebouwen worden onderhouden volgens een meerjarenonderhoudsplan. Het onderhoudsplan wordt 5-jaarlijks geactualiseerd. In 2025 is het onderhoudsplan gebouwen geactualiseerd.

Tabel 6.4.1 Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen (bedragen * € 1.000)	
	Begroot 2027
Exploitatie budgetten gebouwen	1.076.000
Storting voorziening gebouwen	214.000
Totaal	**1.290.000**

6.5 Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (Woo) is een wettelijk kader dat sinds 1 mei 2022 invloed uitoefent op het informatiespeelveld. Het actief openbaar maken van informatie, het passief openbaar maken van informatie en de informatiehuishouding op orde brengen staan hierbij centraal.

Actieve openbaarmaking
Werkzaak maakt alle verplichte informatiecategorieën actief openbaar. Landelijke richtlijnen worden gevolgd voor het steeds verder uitbreiden van de informatiecategorieën die actief gepubliceerd moeten worden. We volgen tevens de landelijk ontwikkelingen op het gebied van publicatie zodat we (mogelijk) kunnen aansluiten bij een landelijk publicatieplatform.

Passieve openbaarmaking
Binnen ons Document Management System is samen met onze IT-leverancier het Woo-proces ingericht.

Informatiehuishouding op orde
De verbetering van de informatiehuishouding heeft al langere tijd de aandacht. Er zijn meerdere (langlopende) projecten die hieraan bijdragen. Hierin worden ook de mogelijkheden van technische ontwikkeling meegenomen voor verbetering van onze informatiehuishouding.
Werkzaak is aangesloten bij diverse landelijke- en regionale initiatieven om gezamenlijk de Woo ontwikkelingen nauwgezet te volgen, te bespreken en kennis te delen.

6.6 Verbonden partijen

Stichting Flex & Zeker	Tabel 6.6.1 Stichting Flex & Zeker
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	Arbeidsbemiddeling
Zeggenschap	Directeur Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Deze komen voor rekening van GR Werkzaak Rivierenland
Relatie met programma's	Arbeidsparticipatie en Begeleide participatie
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaak Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Binnen Stichting Flex en Zeker is het aantal medewerkers gedaald, omdat eind 2025 de werkzaamheden bij een werkgever zijn geëindigd. Door herplaatsing en ontwikkeling van de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker zijn deze medewerkers bij de Stichting Werkzaak Plus in dienst gekomen
Ontwikkelingen	Voor 2026 wordt de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker gewijzigd. Mede daardoor is het aantal medewerkers in de Stichting Flex en Zeker afgenomen

Stichting Werkzaak Plus	Tabel 6.6.2 Stichting Werkzaak plus
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	• Het voorzien in de flexibiliteitsbehoefte van werkgevers door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt en overige werkzoekenden onder begeleiding van mentoren in de gelegenheid te stellen werkzaamheden te verrichten voor werkgevers. • Het zijn van de formele werkgever voor een deel van het staf- en kaderpersoneel
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten van GR Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Geen
Relatie met programma's	Inkomensondersteuning, Arbeidsparticipatie, Begeleide participatie en Bestuur en Ondersteuning
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaak Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Binnen Stichting Flex en Zeker is het aantal medewerkers gedaald, omdat eind 2025 de werkzaamheden bij een werkgever zijn geëindigd. Door herplaatsing en ontwikkeling van de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker zijn deze medewerkers bij de Stichting Werkzaak Plus in dienst gekomen
Ontwikkelingen	Er zijn geen ontwikkelingen

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.	Tabel 6.6.3 Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Coöperatie
Doel en openbaar belang	De Coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door met hen deelnemersovereenkomsten te sluiten in het na te noemen bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen, te weten: a. het voor en met haar leden opzetten en het exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht, al dan niet tezamen met samenwerkings-partners, hoofdzakelijk in maar niet beperkt tot de regio Rivierenland. b. het bijdragen aan de maatschappelijke ondersteuning van onder meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en van hun netwerk in de samenleving ten behoeve van een zo zelfstandig mogelijke economische positie en hun participatie op de arbeidsmarkt; c. het bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel.
Zeggenschap	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Bestuurlijk Belang	Mede invloed aanwenden op circulaire en inclusieve arbeidsmarkt en samenleving.
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	In 2025 heeft Cirtex te maken gehad met een aanzienlijk exploitatietekort als gevolg van de wereldwijde textielcrisis, waarvoor het Algemeen Bestuur van Werkzaak een tijdelijke garantstelling heeft verleend van maximaal €383.000,- voor de jaren 2025 en 2026
Relatie met programma's	Sociaal ondernemerschap, circulaire economie
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 82.331,-
	per 31-12-2025 € nnb
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 637.477,-
	per 31-12-2025 € nnb
Financieel resultaat	Verlies over 2025: € nnb
Risico's	
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan.
Ontwikkelingen	In het najaar van 2025 is er een evaluatie uitgevoerd naar het toekomstig bestaansrecht van Cirtex. Het Algemeen Bestuur van Werkzaak en Avri heeft inmiddels het voorgenomen besluit genomen om Cirtex duurzaam te laten voortbestaan op basis van een brede maatschappelijke businesscase. Momenteel loopt er een zienswijzeprocedure voor de raden van de gemeenten over dit voorgenomen besluit. Op 9 juli 2026 wordt hierover een definitief besluit genomen.

Bijlage 1: Bijdragen gemeenten

Bijdrage 2027	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	9.704.100	4.339.700	5.122.000	19.331.800	9.691.400	3.791.400	6.032.700	58.013.100
Stelpost BUIG	-	-230.200	2.700	398.600	2.489.600	-193.500	-173.300	247.400	2.541.300
Netto lasten BUIG LKS	-	759.000	903.100	241.200	2.248.300	1.448.600	782.400	1.060.600	7.443.200
Stelpost LKS	-	110.600	-187.200	231.700	553.500	129.700	-102.600	-102.800	632.900
Lasten BBZ	-	-3.500	-2.300	-	-6.700	-4.600	-4.600	-10.300	-32.000
Lasten Bijzondere bijstand	-	16.300	7.200	8.900	33.600	16.500	6.400	10.100	99.000
Lasten SW	1.648.500	2.957.800	1.322.700	893.800	7.202.700	2.999.100	-	2.603.700	19.628.300
Lasten Participatiebudget	-	1.189.400	852.600	726.500	3.059.500	1.915.400	562.300	1.089.500	9.395.200
Lasten DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Lasten bedrijfsvoering	291.100	3.265.100	1.570.900	1.625.400	7.184.600	3.149.600	1.157.400	2.304.800	20.548.900
Totale lasten	**1.998.800**	**17.768.600**	**8.809.400**	**9.248.100**	**42.096.900**	**19.152.200**	**6.889.600**	**13.235.700**	**119.199.300**
Bijdrage gemeenten voor DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Rijksvergoeding BUIG	-	9.473.900	4.342.400	5.520.600	21.821.300	9.497.900	3.618.100	6.280.100	60.554.300
Rijksvergoeding LKS	-	869.600	715.900	472.900	2.801.800	1.578.300	679.800	957.800	8.076.100
Bijdrage gemeenten BBZ en bijz bijstand	-	12.800	4.900	8.900	26.900	11.900	1.800	-200	67.000
Rijksvergoeding SW	1.849.000	3.452.000	1.406.200	1.230.400	8.204.900	3.198.300	-	2.886.400	22.227.200
Rijksvergoeding participatiebudget	-	1.160.600	825.500	696.200	2.968.400	1.479.300	544.700	1.051.200	8.725.900
Rijksvergoeding Sociale infrastructuur	-	28.800	27.100	30.300	91.100	436.100	17.600	38.300	669.300
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering SW	234.800	453.500	185.700	154.600	1.005.000	386.600	-	394.100	2.814.300
Bijdrage toeslag SW	51.000	-	-	-	-	-	-	-	51.000
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering gemeentefonds	-	1.428.900	685.700	749.200	3.114.000	1.368.200	582.200	953.700	8.881.900
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering p-wet	5.300	1.382.700	699.500	721.600	3.065.600	1.394.800	575.200	957.000	8.801.700
Bijdragen gemeenten	**2.199.300**	**18.262.800**	**8.892.900**	**9.584.700**	**43.099.000**	**19.351.400**	**6.889.600**	**13.518.400**	**121.798.100**
Subsidieresultaat SW	200.500	494.200	83.500	336.600	1.002.200	199.200	-	282.700	2.598.900
Totaal subsidieresultaat	**200.500**	**494.200**	**83.500**	**336.600**	**1.002.200**	**199.200**	**-**	**282.700**	**2.598.900**

Bijdrage 2028									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	9.704.100	4.339.700	5.122.000	19.331.800	9.691.400	3.791.400	6.032.700	58.013.100
Stelpost BUIG	-	-230.200	2.700	398.600	2.489.600	-193.500	-173.300	247.400	2.541.300
Netto lasten BUIG LKS	-	759.000	903.100	241.200	2.248.300	1.448.600	782.400	1.060.600	7.443.200
Stelpost LKS	-	110.600	-187.200	231.700	553.500	129.700	-102.600	-102.800	632.900
Lasten BBZ	-	-3.500	-2.300	-	-6.700	-4.600	-4.600	-10.300	-32.000
Lasten Bijzondere bijstand	-	16.300	7.200	8.900	33.600	16.500	6.400	10.100	99.000
Lasten SW	1.549.600	2.780.400	1.243.500	840.300	6.770.000	2.819.300	-	2.447.500	18.450.600
Lasten Participatiebudget	-	1.188.400	856.300	734.600	3.065.200	1.923.700	565.500	1.096.300	9.430.000
Lasten DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Lasten bedrijfsvoering	329.300	3.313.500	1.596.900	1.631.200	7.310.400	3.208.100	1.149.900	2.354.600	20.893.900
Totale lasten	**1.938.100**	**17.638.600**	**8.759.900**	**9.208.500**	**41.795.700**	**19.039.200**	**6.885.300**	**13.136.100**	**118.401.400**
Bijdrage gemeenten voor DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Rijksvergoeding BUIG	-	9.473.900	4.342.400	5.520.600	21.821.300	9.497.900	3.618.100	6.280.100	60.554.300
Rijksvergoeding LKS	-	869.600	715.900	472.900	2.801.800	1.578.300	679.800	957.800	8.076.100
Bijdrage gemeenten BBZ en bijz bijstand	-	12.800	4.900	8.900	26.900	11.900	1.800	-200	67.000
Rijksvergoeding SW	1.751.400	3.349.700	1.311.400	1.196.200	8.068.300	3.177.100	-	2.774.200	21.628.300
Rijksvergoeding participatiebudget	-	1.157.600	827.200	702.100	2.967.700	1.484.300	546.700	1.055.300	8.740.900
Rijksvergoeding Sociale infrastructuur	-	30.800	29.100	32.500	97.500	439.400	18.800	41.000	689.100
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering SW	276.100	528.900	219.300	176.600	1.181.100	458.100	-	454.700	3.294.800
Bijdrage toeslag SW	48.000	-	-	-	-	-	-	-	48.000
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering gemeentefonds	-	1.397.000	672.200	731.500	3.047.500	1.342.400	570.700	935.200	8.696.500
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering p-wet	5.200	1.387.600	705.400	723.100	3.081.800	1.407.600	579.200	964.700	8.854.600
Bijdragen gemeenten	**2.139.900**	**18.207.900**	**8.827.800**	**9.564.400**	**43.093.900**	**19.397.000**	**6.885.300**	**13.462.800**	**121.579.000**
Subsidieresultaat SW	201.800	569.300	67.900	355.900	1.298.300	357.800	-	326.700	3.177.700
Totaal subsidieresultaat	**201.800**	**569.300**	**67.900**	**355.900**	**1.298.300**	**357.800**	**-**	**326.700**	**3.177.700**

Bijdrage 2029									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	9.704.100	4.339.700	5.122.000	19.331.800	9.691.400	3.791.400	6.032.700	58.013.100
Stelpost BUIG	-	-230.200	2.700	398.600	2.489.600	-193.500	-173.300	247.400	2.541.300
Netto lasten BUIG LKS	-	759.000	903.100	241.200	2.248.300	1.448.600	782.400	1.060.600	7.443.200
Stelpost LKS	-	110.600	-187.200	231.700	553.500	129.700	-102.600	-102.800	632.900
Lasten BBZ	-	-3.500	-2.300	-	-6.700	-4.600	-4.600	-10.300	-32.000
Lasten Bijzondere bijstand	-	16.300	7.200	8.900	33.600	16.500	6.400	10.100	99.000
Lasten SW	1.456.600	2.613.400	1.168.800	789.800	6.364.000	2.650.200	-	2.300.600	17.343.400
Lasten Participatiebudget	-	1.224.700	888.300	764.500	3.168.400	1.977.000	583.400	1.134.800	9.741.100
Lasten DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Lasten bedrijfsvoering	351.000	3.333.200	1.608.600	1.628.300	7.366.300	3.236.000	1.142.300	2.379.700	21.045.400
Totale lasten	**1.866.800**	**17.527.600**	**8.728.900**	**9.185.000**	**41.548.800**	**18.951.300**	**6.895.600**	**13.052.800**	**117.756.800**
Bijdrage gemeenten voor DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Rijksvergoeding BUIG	-	9.473.900	4.342.400	5.520.600	21.821.300	9.497.900	3.618.100	6.280.100	60.554.300
Rijksvergoeding LKS	-	869.600	715.900	472.900	2.801.800	1.578.300	679.800	957.800	8.076.100
Bijdrage gemeenten BBZ en bijz bijstand	-	12.800	4.900	8.900	26.900	11.900	1.800	-200	67.000
Rijksvergoeding SW	1.732.400	3.198.000	1.321.200	1.206.000	7.672.600	3.074.100	-	2.637.000	20.841.300
Rijksvergoeding participatiebudget	-	1.191.900	857.300	729.900	3.064.500	1.534.300	563.300	1.091.000	9.032.200
Rijksvergoeding Sociale infrastructuur	-	32.800	31.000	34.600	103.900	442.700	20.100	43.800	708.900
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering SW	301.000	574.600	239.500	190.100	1.287.500	501.200	-	491.500	3.585.400
Bijdrage toeslag SW	45.000	-	-	-	-	-	-	-	45.000
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering gemeentefonds	-	1.391.200	671.000	726.600	3.037.300	1.340.900	569.700	933.800	8.670.500
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering p-wet	5.000	1.367.400	698.100	711.600	3.041.500	1.393.900	572.600	954.400	8.744.500
Bijdragen gemeenten	**2.142.600**	**18.112.200**	**8.881.300**	**9.601.200**	**42.857.300**	**19.375.200**	**6.895.600**	**13.389.200**	**121.254.600**
Subsidieresultaat SW	-275.800	-584.600	-152.400	-416.200	-1.308.600	-423.900	-	-336.400	-3.497.900
Totaal subsidieresultaat	**-275.800**	**-584.600**	**-152.400**	**-416.200**	**-1.308.600**	**-423.900**	**-**	**-336.400**	**-3.497.900**

Bijdrage 2030									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	9.704.100	4.339.700	5.122.000	19.331.800	9.691.400	3.791.400	6.032.700	58.013.100
Stelpost BUIG	-	-230.200	2.700	398.600	2.489.600	-193.500	-173.300	247.400	2.541.300
Netto lasten BUIG LKS	-	759.000	903.100	241.200	2.248.300	1.448.600	782.400	1.060.600	7.443.200
Stelpost LKS	-	110.600	-187.200	231.700	553.500	129.700	-102.600	-102.800	632.900
Lasten BBZ	-	-3.500	-2.300	-	-6.700	-4.600	-4.600	-10.300	-32.000
Lasten Bijzondere bijstand	-	16.300	7.200	8.900	33.600	16.500	6.400	10.100	99.000
Lasten SW	1.369.100	2.456.600	1.098.600	742.400	5.982.100	2.491.000	-	2.162.500	16.302.300
Lasten Participatiebudget	-	1.255.500	916.800	793.600	3.257.100	2.021.400	597.300	1.154.500	9.996.200
Lasten DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Lasten bedrijfsvoering	372.200	3.358.500	1.622.900	1.632.900	7.434.000	3.268.600	1.137.000	2.417.600	21.243.700
Totale lasten	**1.800.500**	**17.426.900**	**8.701.500**	**9.171.300**	**41.323.300**	**18.869.100**	**6.904.200**	**12.972.300**	**117.169.100**
Bijdrage gemeenten voor DVO's	59.200	-	-	-	-	-	870.200	-	929.400
Rijksvergoeding BUIG	-	9.473.900	4.342.400	5.520.600	21.821.300	9.497.900	3.618.100	6.280.100	60.554.300
Rijksvergoeding LKS	-	869.600	715.900	472.900	2.801.800	1.578.300	679.800	957.800	8.076.100
Bijdrage gemeenten BBZ en bijz bijstand	-	12.800	4.900	8.900	26.900	11.900	1.800	-200	67.000
Rijksvergoeding SW	1.551.500	3.051.300	1.274.400	1.176.300	7.147.400	2.969.200	-	2.365.600	19.535.700
Rijksvergoeding participatiebudget	-	1.220.500	883.700	756.600	3.146.200	1.575.200	575.900	1.107.800	9.265.900
Rijksvergoeding Sociale infrastructuur	-	35.000	33.100	37.000	110.900	446.200	21.400	46.700	730.300
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering SW	325.300	619.200	259.300	203.300	1.391.400	543.200	-	527.500	3.869.200
Bijdrage toeslag SW	42.000	-	-	-	-	-	-	-	42.000
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering gemeentefonds	-	1.373.600	663.900	719.700	3.001.100	1.327.600	563.700	933.800	8.583.400
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering p-wet	4.900	1.365.700	699.700	709.900	3.041.500	1.397.800	573.300	956.300	8.749.100
Bijdragen gemeenten	**1.982.900**	**18.021.600**	**8.877.300**	**9.605.200**	**42.488.500**	**19.347.300**	**6.904.200**	**13.175.400**	**120.402.400**
Subsidieresultaat SW	182.400	594.700	175.800	433.900	1.165.300	478.200	-	203.100	3.233.400
Totaal subsidieresultaat	**182.400**	**594.700**	**175.800**	**433.900**	**1.165.300**	**478.200**	**-**	**203.100**	**3.233.400**

Bijlage 2: Begroting per taakveld Tabel Bijlage 2 Begroting per taakveld

Bedragen (in €)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	2029	2030
Lasten						
0.1 Bestuur	106.000	124.400	137.000	137.000	137.000	137.000
0.4 Overhead	11.374.200	11.488.100	11.452.200	11.758.700	11.771.000	11.778.000
0.5 Treasury	48.100	46.500	46.500	46.500	46.500	46.500
0.8 Overige baten en lasten	-	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Subtotaal 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	**11.528.300**	**11.703.000**	**11.679.700**	**11.986.200**	**11.998.500**	**12.005.500**
6.3 Inkomensregelingen	62.162.100	67.204.700	78.721.800	78.598.600	78.598.600	78.598.600
6.4 Begeleide participatie	28.720.800	30.349.900	29.821.200	29.041.700	28.290.200	27.605.000
6.5 Arbeidsparticipatie	10.221.000	9.416.600	10.131.400	9.909.900	9.984.800	10.054.300
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-
Sub-Totaal 6 SOCIAAL DOMEIN	**101.103.900**	**106.971.200**	**118.674.400**	**117.550.200**	**116.873.600**	**116.257.900**
Totaal lasten	**112.632.200**	**118.674.200**	**130.354.100**	**129.536.400**	**128.872.100**	**128.263.400**
Baten						
0.1 Bestuur	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	20.071.300	20.544.200	20.558.800	20.903.800	21.055.200	21.253.500
0.5 Treasury	349.600	346.500	346.500	346.500	346.500	346.500
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Subtotaal 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	**20.420.900**	**20.890.700**	**20.905.300**	**21.250.300**	**21.401.700**	**21.600.000**
6.3 Inkomensregelingen	54.406.500	59.302.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600	70.406.600
6.4 Begeleide participatie	35.245.400	35.976.100	35.584.300	34.406.600	33.299.600	32.258.900
6.5 Arbeidsparticipatie	3.945.300	2.420.400	4.086.700	4.121.600	4.432.700	4.687.800
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-
Sub-Totaal 6 SOCIAAL DOMEIN	**93.597.200**	**97.699.100**	**110.077.600**	**108.934.800**	**108.138.900**	**107.353.300**
Totaal baten	**114.018.100**	**118.589.800**	**130.982.900**	**130.185.100**	**129.540.600**	**128.953.300**
Saldo van baten en lasten	**1.385.900**	**-84.400**	**628.800**	**648.700**	**668.500**	**689.900**
Reservemutaties						
0.10 Toevoeging aan reserves	626.000	-	669.200	689.100	708.900	730.300
0.10 Onttrekking aan reserves	52.200	84.400	40.400	40.400	40.400	40.400
Saldo reservemutaties	**-573.800**	**84.400**	**-628.800**	**-648.700**	**-668.500**	**-689.900**
0.11 Resultaat van baten en lasten	**812.100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

POSTADRES
Postbus 321
4190 CH Geldermalsen

T 088 93 75 000
E info@werkzaakrivierenland.nl
I www.werkzaakrivierenland.nl

KvK 63247380
IBAN NL42 BNGH 0285 1661 15

Aan de Raden van de gemeente die
deelnemen aan Werkzaak Rivierenland,
t.a.v. de griffier

DATUM 20 april 2026
KENMERK
ONDERWERP Zienswijze jaarstukken 2025 van Werkzaak Rivierenland

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u de concept jaarstukken 2025 van Werkzaak Rivierenland. De concept jaarstukken zijn op 16 april 2026 behandeld door het Dagelijks Bestuur (DB) van Werkzaak Rivierenland. De formeel getekende accountantsverklaring volgt zoals gebruikelijk op een later moment, maar uit het accountantsverslag blijkt dat de accountant voornemens is om een goedkeurende verklaring te verstrekken.

Gemeenten kunnen conform de gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland hun zienswijze op dit concept kenbaar maken. Wij verzoeken u de eventuele reactie van uw raad uiterlijk 26 juni 2026 in pdf-formaat te mailen naar secretariaat@werkzaakrivierenland.nl.

Inleiding
De jaarrekening is het sluitstuk van de P&C cyclus die begon met de kaderbrief 2025 met daarin de uitgangspunten en kaders voor de begroting. De begroting geeft vervolgens een prognose van de baten en lasten op de verschillende programma's (werk, inkomen en bedrijfsvoering). In de bestuursrapportage zijn de prognoses bijgesteld op basis van actuele inzichten.

Het belangrijkste financiële resultaat is dat Werkzaak ruim € 1,1 miljoen minder heeft uitgegeven aan bedrijfsvoering dan in de bestuursrapportage werd ingeschat. Dit is voor een groot deel te danken aan het vernieuwde prijsbeleid, de koppeling aan reële tarieven voor werkgevers en het effect daarvan op de bruto omzet.

Concept jaarrekening 2025

Financieel

Subsidieresultaat

Tabel 3.1 Subsidieresultaat

Subsidieresultaat	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
BUIG	3.792.700	-685.600	3.107.100	2.557.900	-549.200	N
BBZ	250.000	-118.000	132.000	148.100	16.100	V
Bijzondere Bijstand	-60.000	-11.000	-71.000	-95.300	-24.300	N
SW	1.614.400	315.400	1.929.800	2.469.900	540.100	V
Subsidieresultaat	**5.597.100**	**-499.200**	**5.097.900**	**5.080.600**	**-17.300**	**N**
Stelpost BUIG	3.792.700	-3.792.700	-	-	-	-
Herverdeling BUIG	-	3.107.100	3.107.100	2.557.900	549.200	V
Subsidieresultaat na herverdeling BUIG	**1.804.400**	**186.400**	**1.990.800**	**2.522.700**	**531.900**	**V**

Voor 2025 laat het subsidieresultaat een nadelig resultaat zien van € 17.300 ten opzichte van de bestuursrapportage. In hoofdlijnen wordt dit veroorzaakt door:

- Resultaat BUIG nadelig resultaat € 549.200
  Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een grotere stijging van het aantal bijstandsgerechtigden dan voorzien. Daarnaast is door de verschuiving van het aantal dossiers van alleenstaanden (relatieve afname) en gehuwden (relatieve toename) het gemiddelde uitkeringsbedrag per dossier gestegen.
  Voor de loonkostensubsidie zijn de lasten lager, voornamelijk door de gedeeltelijke vrijval van de voorziening loonkostensubsidie. Deze vrijval is het bedrag dat na een periode van 5 jaar niet meer opgevraagd kan worden door werkgevers die een werknemer met loonkostensubsidie in dienst hebben.
- Resultaat SW voordelig resultaat € 540.100
  Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere salarislasten en overige kosten vanwege een lager aantal SW medewerkers dan waarvoor wij een bijdrage krijgen vanuit het Rijk.

Bedrijfsvoeringsresultaat

Tabel 3.2 Bedrijfsvoeringsresultaat

Bedrijfsvoeringsresultaat	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Organisatiekosten	24.660.500	813.700	23.846.800	23.704.000	142.800	V
Kosten doelgroepprofessionals	293.000	-11.700	304.700	326.600	-21.900	N
Omzet vs inleenvergoeding	-4.006.400	1.000	-4.007.400	-5.004.000	996.600	V
Bedrijfsvoeringsresultaat	**20.947.100**	**803.000**	**20.144.100**	**19.026.600**	**1.117.500**	**V**
Herverdeling resultaat BUIG	-	3.107.100	-3.107.100	-2.557.900	-549.200	N
Bedrijfsvoeringsresultaat incl. res. BUIG	**20.947.100**	**3.910.100**	**17.037.000**	**16.468.700**	**568.300**	**V**
Afrekening bedrijfsvoeringsres. SW en toeslag	2.876.000	522.800	2.353.200	972.800	-1.380.400	N
Totaal bedrijfsvoeringsresultaat Participatiewet	**18.071.100**	**3.387.300**	**14.683.800**	**15.495.900**	**-812.100**	**N**

Voor 2025 laat het bedrijfsvoeringsresultaat zoals gezegd een voordelig resultaat zien van € 1.117.500 ten opzichte van de bestuursrapportage. In hoofdlijnen wordt dit veroorzaakt door:

- Resultaat organisatiekosten voordelig resultaat € 142.800
  Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere ambtelijke salarislasten omdat door de krappe arbeidsmarkt bij het invullen van openstaande vacatures vaker is gekozen voor junior medewerkers in plaats van ervaren krachten. Verder zijn de materiële kosten licht gestegen.

- Resultaat kosten doelgroepprofessionals nadelig resultaat € 21.900
  Dit wordt veroorzaakt door de stijging van de salariskosten door een hogere indexering dan waar we vooraf rekening mee hebben gehouden.
- Resultaat omzet vs inleenvergoeding voordelig resultaat € 996.600
  Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het vernieuwde prijsbeleid. Ondanks het wegvallen van een aantal bestaande relaties is het gelukt om de mensen te herplaatsen of nieuwe opdrachten binnen te halen. Dit levert uiteindelijk een hogere bruto omzet op dan begroot.
  Daarnaast zijn de inleenvergoedingen lager wat deels wordt veroorzaakt door lagere salarislasten dan begroot en compensatie vanuit cao Aan de Slag.

Financiële afrekening gemeenten
Het bedrijfsvoeringsresultaat voor de deelnemers aan de Participatiewet wordt (volgens afspraken gemaakt in de bestuurlijke agenda (2022)), terugbetaald aan de gemeenten op basis van het aantal bijstandsgerechtigden en aantal loonkostensubsidies. Dit resulteert in de volgende verdeling:

Gemeente	Bedrag
Culemborg	139.600
Maasdriel	69.200
Tiel	308.000
West Betuwe	139.500
West Maas en Waal	58.800
Zaltbommel	96.700
Totaal	**811.800**

Een toelichting op de resultaten is opgenomen in de bestuurlijke samenvatting van onze jaarrekening en in de programma's.

Inzet vrijval voorziening loonkostensubsidie ten behoeve van de Reserve Innovatiefonds
In het accountantsverslag 2024 is een opmerking gemaakt over de hoogte van de verplichting van loonkostensubsidies. Dit had betrekking op de bedragen waarvan de wettelijke termijn van 5 jaar is verstreken waarbinnen de vordering door werkgevers kon worden opgevraagd.

In het Algemeen Bestuur van 26 maart 2026 is besproken om een gedeelte (€ 375.000) van deze vrijval toe te voegen aan de reserve Innovatiefonds. Dit fonds is in 2019 gevormd en heeft een revolverend karakter. Dit houdt in dat de opbrengsten die gegenereerd worden met de inzet van middelen uit het fonds dienen terug te vloeien naar het fonds. Zowel in de praktijk als uit gesprekken met de accountant blijkt dat het niet goed mogelijk is te bepalen welke opbrengsten worden gegenereerd en daarmee aan het fonds toegevoegd mogen worden. In hetzelfde AB is aangegeven om het voorstel als apart beslispunt op te nemen in de jaarrekening. Het voorstel is tevens om het oorspronkelijke bedrag uit 2019 van € 350.000 te indexeren.

Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, hebben we in de periode 2019 t/m 2025 de reserve gebruikt voor diverse innovatieve projecten. Het verloop van de reserve innovatiefonds ziet er als volgt uit:

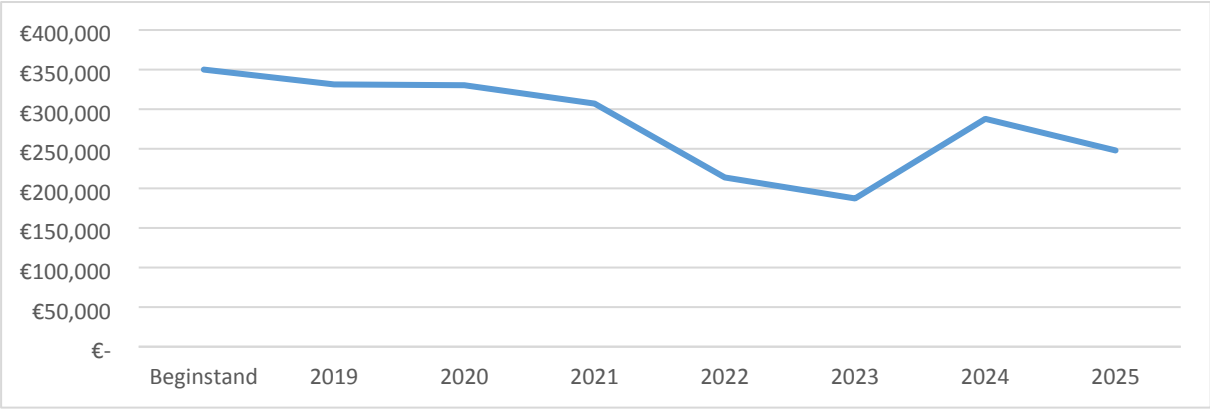

De middelen zijn in de afgelopen jaren o.a. ingezet voor de ontwikkeling van de heftrucksimulator, een app voor de werkzoekenden (buddy app) en een digitale werkinstructie (diwi) en de deelname aan projecten vanuit de Regiodeal Rivierenland, ontwikkelateliers en het Project Jouw weg naar werk. Naast de middelen uit de reserve Innovatiefonds, zijn externe subsidies aangetrokken om de projecten mede te financieren.
In 2023 is een aanvullende dotatie gedaan om te zorgen dat we middelen beschikbaar houden om ook de komende jaren innovatieve en ondernemende projecten op te kunnen blijven pakken. Hierbij valt te denken aan de projecten Side-Kick, de montagetool voor Itho en de opzet van een veilige interne AI omgeving voor gebruik door het ambtelijk personeel.

Het voorstel is om uit te gaan van de IMOC over de periode 2019 t/m 2025. Dit is vanuit de Macro Economische Verkenning een uitgangspunt voor de indexering van het accress uit de gemeentelijke bijdragen. Als we deze indexeringen hanteren, ziet het verloop en de dotatie er als volgt uit:

Prijsindex (IMOC)	Bedrag 1-1	Indexatie	Bedrag obv indexatie	Bedrag 31-12
2019	€ 350.000	2,30%	€ 8.100	€ 358.100
2020	€ 358.100	1,80%	€ 6.400	€ 364.500
2021	€ 364.500	3,90%	€ 14.200	€ 378.700
2022	€ 378.700	7,50%	€ 28.400	€ 407.100
2023	€ 407.100	5,80%	€ 23.600	€ 430.700
2024	€ 430.700	8,30%	€ 35.700	€ 466.400
2025	€ 466.400	2,80%	€ 13.100	€ 479.500
Saldo ontwikkeling eind 2025		**32,40%**	**€ 129.500**	**€ 479.500**
Stand per 31-12-2025				€ 247.900
Dotatie per 31-12-2025				**€ 231.600**

Vandaar het voorstel om een bedrag van € 231.600 aan de reserve innovatiefonds te doteren.
We zien de behandeling van onze concept jaarstukken in de gemeenteraden met veel belangstelling tegemoet. Uiteraard is Werkzaak Rivierenland graag bereid tot een nadere uitleg en het beantwoorden van vragen.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van Werkzaak Rivierenland,

De secretaris,	De voorzitter,
ValidSigned door Codrik van de Wetering op 20-04-2026	ValidSigned door Anita Sorensen op 20-04-2026
De heer C.H. van de Wetering	Mevrouw drs. J.H.A. Sørensen

Bijlagen:

- Concept jaarrekening 2025 Werkzaak Rivierenland
- Baker Tilly Accountantsverslag 2025

WERKZAAK RIVIERENLAND

Jaarrekening

2025

Talent werkt voor Rivierenland

Colofon

Werkzaak Rivierenland

Postbus 321

4190 CH Geldermalsen

088 9375000

info@werkzaakrivierenland.nl

werkzaakrivierenland.nl

Tekst en redactie

Kiki van Amelsfort - Poldermans

Vormgeving

Idem Design, Frank Merkes

Inhoud

	Inhoud	3
1	Voorwoord	5
2	Bestuurlijke samenvatting	6
3	Proces re-integratie en werk	14
4	Leeswijzer	16
5	Programma verantwoording	19
	5.1 Programma Bestuur en Beleid	19
	5.2 Programma Participatie	25
	5.3 Programma Wet sociale werkvoorziening	29
	5.4 Programma Beschut werk	30
	5.5 Programma Inkomensvoorziening	32
	5.6 Overhead	34
	5.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	36
6	Paragrafen	37
	6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	37
	6.2 Financiering	46
	6.3 Onderhoud kapitaalgoederen	49
	6.4 Bedrijfsvoering	50
	6.5 Verbonden partijen	60
7	Jaarrekening 2025	63
	7.1 Balans per 31 december	63
	7.2 Toelichting op de balans	65
	7.3 Waarderingsgrondslagen	73
	7.4 Overzicht van baten en lasten	77
	7.5 Toelichting op de baten en lasten	78
	7.6 Investeringskredieten	100
	7.7 Projecten 2025	100
	7.8 Incidentele baten en lasten	101
	7.9 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserve	102
8	Wet normering topinkomen	103
9	Rechtmatigheidsverantwoording	105
10	Overige gegevens	107
11	Bijlagen	112
	11.1 SiSa verantwoording	112
	11.2 Gemeentelijke bijdrage bedrijfsvoering 2025	116
	11.3 Aantallen per 31 december 2025	117
	11.4 Effect balans inkomensdebiteuren 2025	118
	11.5 Overzicht naar taakveld 2025	119
	11.6 Verdeling bedrijfsvoeringskosten 2025	120
12	Jaarrekening 2025 Stichting Werkzaak Plus	121
	12.1 Bestuursverslag	121
	12.2 Waarderingsgrondslagen en bepaling van het resultaat	122
	12.3 Balans per 31 december 2025	124
	12.4 Resultatenrekening 2025	125
	12.5 Toelichting op de balans per 31 december 2025	125
	12.6 Toelichting op resultatenrekening 2025	127
13	Jaarrekening 2025 stichting Flex & Zeker	129
	13.1 Bestuursverslag	129
	13.2 Waarderingsgrondslagen en bepaling van het resultaat	130
	13.3 Balans per 31 december 2025	132
	13.4 Resultatenrekening 2025	133
	13.5 Toelichting op de balans per 31 december 2025	133
	13.6 Toelichting op resultatenrekening 2025	135
14	Lijst met afkortingen	137

Succesverhalen

Hilde krijgt bij Kindcentrum SamSam de kans om te groeien	13
Latifa is trots op haar werk met ingezamelde kleding	18
Nihat en Hacer maakten een nieuwe start	58

Ik ben blij dat ik weer mijn steentje kan bijdragen aan de maatschappij. En dat ik op een veilige plek lekker kan werken „

1 Voorwoord

Beste lezer,

Met gepaste trots presenteren wij de jaarrekening 2025. Ook dit jaar heeft Werkzaak mooie resultaten gehaald. Het instroompercentage is lager dan 50%, het reële prijsbeleid leidt ertoe dat werkgevers vaker de keuze maken om iemand zelf in dienst te nemen in plaats van in te huren, het aantal banen met een loonkostensubsidie blijft stijgen en de duurzame uitstroom is hoog. Net als voorgaande jaren heeft dit alles er mede toe geleid dat we het boekjaar 2026 met een positief resultaat afronden

Werkzaak heeft al jaren een belangrijke plek in verschillende regionale samenwerkingen. Dat is in 2025 verder verstrekt. Zo is een nieuwe regionale samenwerkingsovereenkomst Sterk door Werk Rivierenland 2025-2029 getekend door UWV, Werkzaak en GGZ-aanbieders. De gezamenlijke missie is het vergroten van mentale veerkracht en inclusie. In december is het Taalakkoord Rivierenland 2025 -2029 ondertekend. Werkzaak zet in het Leerlab succesvol in op het verbeteren van basisvaardigheden. Taalontwikkeling speelt immers een sleutelrol bij het vergroten van kansen van inwoners in onze maatschappij.

Innovatie en technologie zijn speerpunten voor Werkzaak. Met technologie vergroten medewerkers hun zelfstandigheid en worden professionals ondersteund. Een belangrijke mijlpaal is de implementatie van de digitale werkinstructies (DIWI) die Werkzaak in eigen beheer heeft ontwikkeld. De inzet van DIWI heeft bijgedragen aan werkplezier, zelfvertrouwen en een lagere begeleidingsdruk. Op dit moment wordt DIWI ook al gebruikt door acht collega ontwikkelbedrijven.

In 2025 heeft de organisatie, met collega's van de gemeente Neder-Betuwe en de gemeente Buren, hard gewerkt aan de toetreding van de gemeente Neder-Betuwe voor de uitvoering van de Participatiewet. We zijn blij dat de gemeente Neder-Betuwe dit verzoek heeft neergelegd bij Werkzaak. Dat maakt onze brede dienstverlening voor bijna alle inwoners uit de hele regio beschikbaar.

We realiseren ons dat successen in het verleden geen garantie zijn voor de toekomst. Het nieuwe kabinet heeft plannen aangekondigd die grote gevolgen kunnen hebben voor Werkzaak. Gemeenten hebben al de nodige financiële uitdagingen. We zitten daarom niet stil en nodigen u uit om actief mee te denken over het nieuwe meerjarenbeleidsplan en de uitwerking van de toekomstgerichte infrastructuur van Werkzaak.

Tot slot heeft directeur Elfriede Boer half november haar afscheid van Werkzaak per 1 januari 2026 aangekondigd. Ze heeft tien jaar lang, vanaf de start, met veel bezieling leiding gegeven aan Werkzaak en richting gegeven aan Werkzaak zoals we dat nu kennen. Daarmee stond ze aan de basis van ons succes. Haar afscheid is het einde van een tijdperk en de start van een nieuw tijdperk.

Mevrouw drs. J.H.A. Sørensen
Voorzitter Dagelijks Bestuur Werkzaak Rivierenland

2 Bestuurlijke samenvatting

Iedereen moet kunnen werken en meedoen in de maatschappij. Ook mensen met een ondersteuningsbehoefte. Wij begeleiden mensen in en naar werk, die daar ondersteuning bij nodig hebben. We zorgen dat ze zich kunnen ontwikkelen in werk en door het bieden van scholing. Ook bieden we zelf werkplekken. Nog liever plaatsen we mensen, waar nodig met ondersteuning vanuit ons, bij reguliere werkgevers.

Doelstellingen

Binnen Werkzaak gebruiken we vier kpi's om te volgen hoe werkzoekenden zich ontwikkelen.
Deze kpi's zijn gekozen door het Algemeen Bestuur toen Werkzaak Rivierenland werd opgericht.

Instroompercentage

Doel 2025: 50 % | Resultaat: 47,4%

Het percentage van de aanvragen dat instroomt in de Participatiewet. Dit percentage verandert door het jaar heen. We verwijzen de inwoners zo goed mogelijk door naar andere voorzieningen en werk. Hoe lager het percentage, hoe meer werkzoekenden naar een andere voorziening worden verwezen of niet in de bijstand terecht komen. **Doelstelling gehaald.**

Detacheringen

Doel 2025: 450 | Resultaat: 398

Het aantal plaatsingen, op detacheringsbasis. Dit aantal verandert door het jaar heen. De kpi's detacheringen en loonkostensubsidies beïnvloeden elkaar. Mensen die geplaatst zijn op basis van detachering, kunnen door de werkgever in dienst genomen worden op basis van een loonkostenplaatsing. Hiermee daalt het aantal detacheringen en stijgt het aantal loonkostenplaatsingen.

Doelstelling niet gehaald. Het niet behalen van de doelstelling heeft o.a. de volgende oorzaken. In 2025 is meer doorstroom geweest van detachering naar loonkostenplaatsing of naar volledige reguliere uitstroom dan verwacht. Dit is mede een gevolg van het reële prijsbeleid, waardoor werkgevers kiezen om iemand zelf in dienst te nemen in plaats van in te huren op detacheringsbasis.
Daarnaast is er zoals afgelopen jaren ook in 2025 het aantal medewerkers harder afneemt als gevolg van vergrijzing of het behalen van de pensioengerechtigde leeftijd dan het aantal werkfitte kandidaten die instromen.

Loonkostenplaatsingen

Doel 2025: 38 | Resultaat: 426

Werknemers met een arbeidsbeperking kunnen niet altijd het minimumloon verdienen. Bijvoorbeeld als de werknemer minder productief is, dan een werknemer zonder een handicap. Met loonkostensubsidie krijgt de werknemer het normale salaris. De overheid betaalt de werkgever voor de lagere productiviteit. Het aantal dienstverbanden met loonkostensubsidie verandert gedurende het jaar. **Doelstelling gehaald.**

Duurzame uitstroom

Doel 2025: 210 | Resultaat: 240

Werkzoekende is uitgestroomd omdat hij een baan heeft gevonden of voor zichzelf is begonnen. Dit aantal neemt toe gedurende het jaar. Vanwege administratieve redenen (meestal drie maanden) loopt het getal nog op met terugwerkende kracht gedurende het jaar n+1. Dit is een bewuste keuze van ons. Omdat we mensen die aan het werk gaan, eerst drie maanden volgen voordat we de uitkering definitief afsluiten. Dit doen we om te voorkomen dat mensen die de stap zetten om aan het werk gaan en 'terugvallen' per direct de uitkering kunnen hervatten. Zo hoeven ze niet opnieuw de hele aanvraagprocedure te doorlopen. Dit voorkomt dat mensen zonder inkomen in armoede komen of schulden krijgen. **Doelstelling gehaald.**

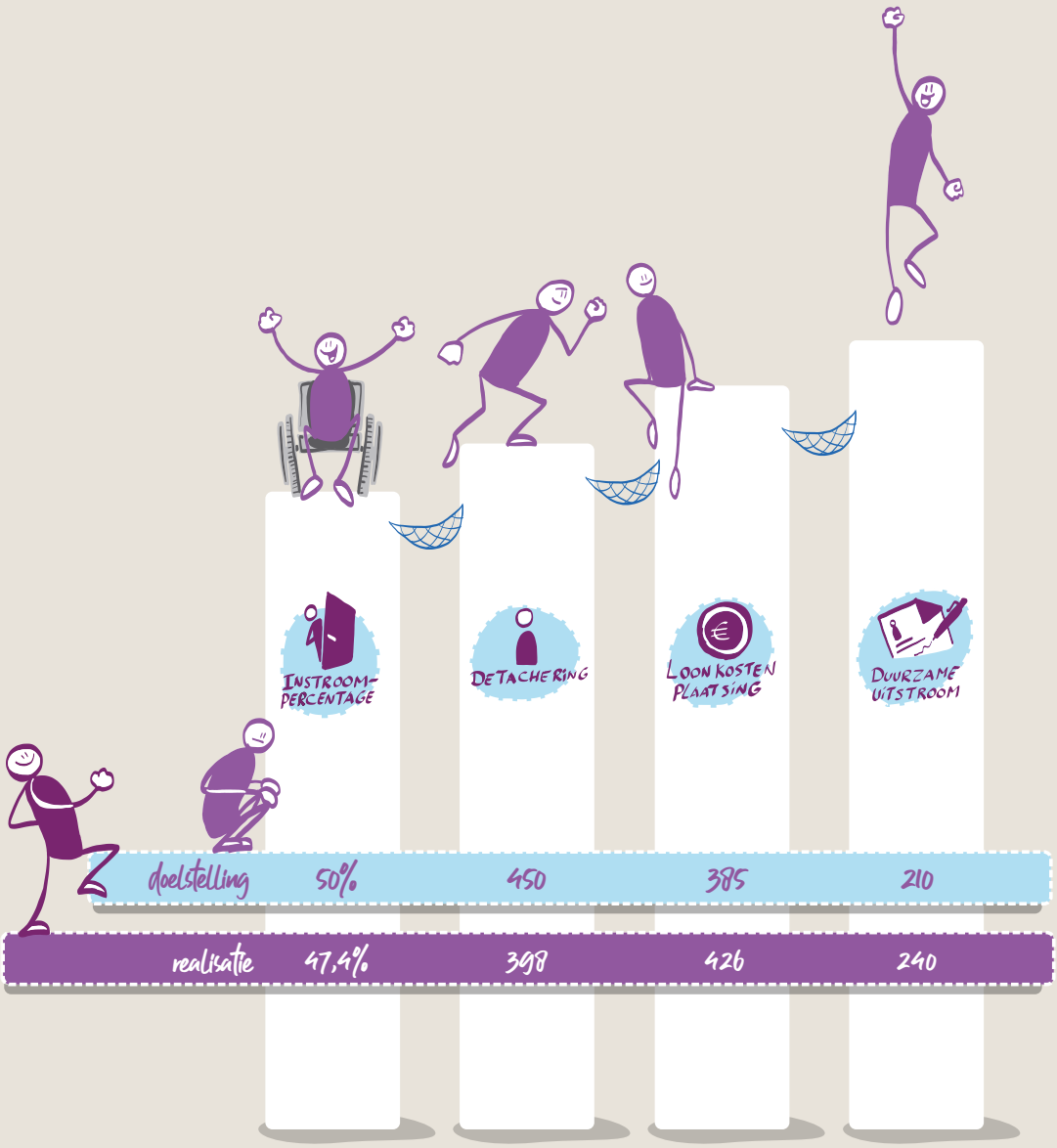

Financieel

Subsidieresultaat

In het subsidieresultaat (tabel 2.1) zien we wat het financiële resultaat is van onze investeringen in de ontwikkeling van werkzoekenden en het bieden van een voorziening ten behoeve van bestaanszekerheid. Dit ten opzichte van het geld dat gemeenten hiervoor ontvangen van de overheid.

Voor 2025 laat het subsidieresultaat een negatief resultaat van € 17.300 zien voor de herverdeling van de BUIG, vergeleken met de bestuursrapportage.

De herverdeling BUIG is het bedrag dat als resultaat BUIG wordt herverdeeld naar het bedrijfsvoeringsresultaat. Hiermee geven we invulling aan het door de gemeenten afgesproken solidariteitsbeginsel: de gemeenten waarvoor Werkzaak de Participatiewet uitvoert, dragen samen de lasten en baten voor de BUIG.

Na herverdeling van de BUIG ontstaat er een positief resultaat van € 531.900.

Tabel subsidieresultaat

Tabel 2.1 Subsidieresultaat

Subsidieresultaat	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
BUIG	3.792.700	-685.600	3.107.100	2.557.900	-549.200	N
BBZ	250.000	-118.000	132.000	148.100	16.100	V
Bijzondere Bijstand	-60.000	-11.000	-71.000	-95.300	-24.300	N
SW	1.614.400	315.400	1.929.800	2.469.900	540.100	V
Subsidieresultaat	**5.597.100**	**-499.200**	**5.097.900**	**5.080.600**	**-17.300**	**N**
Stelpost BUIG	3.792.700	-3.792.700	-	-	-	-
Herverdeling BUIG	-	3.107.100	3.107.100	2.557.900	549.200	V
Subsidieresultaat na herverdeling BUIG	**1.804.400**	**186.400**	**1.990.800**	**2.522.700**	**531.900**	**V**

Hieronder lichten we de belangrijkste verschillen per onderdeel toe.
Een volledige financiële analyse staat beschreven in de verschillende programma's.

Resultaat BUIG

In vergelijking met de bestuursrapportage 2025 verwachten we een nadelig resultaat van € 549.200.

• Een stijging van de uitgaven voor levensonderhoud	€ 1.346.700	**N**
• Een stijging van de rijksbijdrage voor BUIG uitkeringen	€ 112.100	**V**
• Een daling van de lasten voor verstrekte loonkostensubsidies	€ 715.900	**V**
• Een daling van de rijksbijdrage voor loonkostensubsidie verstrekkingen	€ 30.500	**N**
Totaal	**€ 549.200**	**N**

Stijging van de uitgaven voor levensonderhoud
In de realisatie 2025 zien we een stijging van de uitgaven voor levensonderhoud. Dit komt door:

- Een hogere gemiddelde uitkering. Die stijging hangt samen met de verhoging van het wettelijk minimumloon, waar de uitkering aan is gekoppeld. Daarnaast is de verhouding tussen alleenstaanden en gehuwden veranderd, wat invloed heeft op de hoogte van de uitkering. Het aantal dossiers met gehuwden is gestegen, wat zorgt dat de gemiddelde uitkering per dossier stijgt.
- Een stijging in het aantal verstrekte uitkeringen.

Stijging van de rijksbijdrage voor BUIG uitkeringen
In de realisatie 2025 zien we een stijging van de rijksbijdrage voor BUIG uitkeringen. Dit komt doordat de daadwerkelijke loon-en prijsontwikkeling hoger uitviel dan waar we in de bestuursrapportage mee we hebben gerekend.

Daling van de lasten voor verstrekte loonkostensubsidies
In de realisatie over 2025 zien we een daling van de verstrekte loonkostensubsidies. Dit voordeel komt vooral door het vrijvallen van nog uit te betalen loonkostensubsidies van € 738.000. Werkgevers hebben vijf jaar de tijd om een loonkostensubsidie aan te vragen. In deze gevallen hebben zij dat niet gedaan. Daardoor hoeven deze bedragen niet meer uitbetaald te worden en viel de eerder opgenomen voorziening vrij.

Daling van de rijksbijdrage voor loonkostensubsidie verstrekkingen
In de realisatie over 2025 zien we een daling van de rijksbijdrage voor loonkostensubsidie verstrekkingen, door een daling van de definitieve aantallen ten opzichte van de raming.

Resultaat Bbz en Bijzondere bijstand

Vergeleken met de bestuursrapportage 2025 zien we een nadelig resultaat van € 8.200. Dit komt doordat het aantal verstrekte Bbz kredieten is gedaald, terwijl de aflossingen vrijwel gelijk zijn gebleven aan het begrote bedrag.

Voor de bijzondere bijstand zien we een lichte stijging van de uitgaven, door een stijging van het gemiddeld toegekende bedrag.

Resultaat Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
In vergelijking met de bestuursrapportage 2025 verwachten we een voordelig resultaat van € 540.100.

• Een daling van de salarislasten	€ 419.700	**V**
• Een stijging van lasten van de loonkostensubsidies	€ 10.600	**N**
• Een daling van de overige kosten	€ 144.500	**V**
• Een doorbelasting van de Rijksvergoeding SW	€ 13.500	**N**
Totaal	**€ 540.100**	**V**

Daling van salarislasten
In de realisatie over 2025 zien we dat aantal SW-medewerkers lager is dan eerder verwacht in de bestuursrapportage. Daarnaast is het gemiddelde bedrag per medewerker gestegen. Dit komt door aangepaste belastingmaatregelen vanaf 2025. In de decembercirculaire 2025 is hiervoor een compensatie opgenomen voor de medewerkers binnen de CAO SW en CAO aan de Slag. Voor de SW-medewerkers van Werkzaak Rivierenland ging het om een bedrag van € 324.400.

Ook zien we dat de compensatie op de salarislasten, onder andere bij ziekte, hoger is dan waar in de bestuursrapportage van werd uitgegaan. Dit ging in totaal om een bedrag van € 95.300.

Door deze ontwikkelingen dalen de totale salarislasten binnen het cluster SW.

Stijging van lasten van de loonkostensubsidies
In de realisatie 2025 zien we een daling in het aantal loonkostensubsidies binnen het cluster SW. Tegelijkertijd stijgt het bedrag per loonkostensubsidie, vooral door de toename van de salariskosten. Hierdoor stijgen de totale kosten van de loonkostensubsidies.

Daling van de overige kosten
In de realisatie 2025 zien we een daling van de overige kosten. Dit komt onder andere doordat er minder SW-medewerkers zijn. Ook zijn de vervoerskosten lager uitgevallen dan begroot.

Doorbelasting van de Rijksvergoeding SW
In de realisatie 2025 rapportage zien we dat er een medewerker is verhuisd naar een andere gemeente. De ontvangen Rijksbijdrage SW is deels doorbelast naar deze gemeente.

Bedrijfsvoeringsresultaat

Voor 2025 laat het bedrijfsvoeringsresultaat (tabel 2.2) een positief resultaat zien van € 1,117 miljoen, vergeleken met de bestuursrapportage. Dit bedrag is exclusief het nadelige resultaat van € 549.200 uit de herverdeling van het BUIG- subsidieresultaat (tabel 2.1).

Na verwerking van dit nadeel blijft er voor de uitvoering van de Participatiewet een positief bedrijfsvoeringsresultaat over van € 568.300.

Tabel bedrijfsvoeringsresultaat

Tabel 2.2 Bedrijfsvoeringsresultaat

Bedrijfsvoeringsresultaat	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Organisatiekosten	24.660.500	813.700	23.846.800	23.704.000	142.800	V
Kosten doelgroepprofessionals	293.000	-11.700	304.700	326.600	-21.900	N
Omzet vs inleenvergoeding	-4.006.400	1.000	-4.007.400	-5.004.000	996.600	V
Bedrijfsvoeringsresultaat	**20.947.100**	**803.000**	**20.144.100**	**19.026.600**	**1.117.500**	**V**
Herverdeling resultaat BUIG	-	3.107.100	-3.107.100	-2.557.900	-549.200	N
Bedrijfsvoeringsresultaat incl. res. BUIG	**20.947.100**	**3.910.100**	**17.037.000**	**16.468.700**	**568.300**	**V**

Hieronder leggen we de verschillen per onderdeel uit. De financiële onderbouwing hiervan staat in de verschillende programma's.

Organisatiekosten

Een uitsplitsing per bedrag en uitgebreide toelichting is te vinden onder 7.5: Toelichting op de baten en lasten.

Kosten doelgroepprofessionals

Deze kosten zijn in 2025 hoger uitgevallen dan begroot, vooral door een stijging van de salariskosten. In de bestuursrapportage gingen we uit van een lagere indexering dan uiteindelijk is toegepast.

Omzet vs. inleenvergoeding

In 2025 zien we een stijging van de omzet ten opzichte van de inleenvergoeding. Dit wordt komt door:

• Een hogere bruto omzet	€ 414.000	**V**
• Hogere inkoopkosten	€ 1.800	**N**
• Lagere inleenvergoedingen	€ 584.400	**V**
Totaal	**€ 996.600**	**V**

Bruto omzet

In 2024 is het prijsbeleid vernieuwd. Dit vormde in 2025 de basis voor de nieuwe contracten. Ondanks het wegvallen van een aantal bestaande relaties is het, door alle inspanningen, toch gelukt om de mensen te herplaatsen of nieuwe opdrachten binnen te halen. Dit levert uiteindelijk een hogere bruto omzet op dan begroot.

Inleenvergoedingen

De lagere inleenvergoedingen worden deels veroorzaakt door een compensatie van de salarislasten voor de CAO Aan de Slag, die in de decembercirculaire 2025 beschikbaar is gesteld. Daarnaast ligt de gemiddelde salarislast voor medewerkers Beschut werk lager dan begroot.

Herverdeling resultaat BUIG

Dit bedrag wordt als BUIG -resultaat herverdeeld naar het bedrijfsvoeringsresultaat. Dit gebeurt volgens het besluit van het Algemeen Bestuur en opgenomen in de Bestuurlijke Agenda. Hiermee geven we invulling gegeven aan het solidariteitsbeginsel: de gemeenten waarvoor Werkzaak de Participatiewet uitvoert, dragen samen de lasten en baten voor de BUIG.

Bedrijfsvoeringsresultaat Wsw en toeslag

Dit is de afrekening van de bijdragen van de gemeenten die deelnemen aan de Wsw. Het resultaat voor de bedrijfsvoering is het bedrag dat de deelnemende gemeenten ontvangen voor de uitvoering van de Participatiewet.

Financiële afrekening gemeenten

In de Bestuurlijke Agenda is afgesproken dat we de bedrijfsvoeringskosten en opbrengsten (omzet) voor de Wsw-doelgroep afrekenen op basis van de aantal Wsw'ers. De overige bedrijfsvoeringskosten worden verdeeld onder de gemeenten die meedoen aan de Participatiewet. Gemeenten betalen een basisbedrag voor uitvoering. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van het aantal bijstandsgerechtigden en het aantal loonkostensubsidies binnen de Participatiewet.

De loonkosten en loongerelateerde kosten van Wsw'ers worden per gemeente afgerekend.

Voor het uitbetalen van de uitkeringen ontvangen de gemeenten een rijksbijdrage: het BUIG-budget. Hiermee worden bijstandsuitgaven betaald. Per saldo kan er een overschot of tekort ontstaan ten opzichte van dit budget. Als een gemeente meer kosten heeft dan de rijksbijdrage, dan wordt dit tekort door alle gemeenten samen gedragen. Dit gebeurt op basis van solidariteit. In 2025 hadden twee gemeenten een tekort op de BUIG, terwijl de andere gemeenten een overschot hadden.

In het financieel overzicht gemeentelijke bijdrage (tabel 2.3) laten we zien hoe de verschillende resultaten zich hebben ontwikkeld in de jaren 2016 tot en met 2025, en hoe deze zich verhouden tot de rijksbijdragen die de gemeenten ontvangen.

Tabel 2.3 Financieel overzicht gemeentelijke bijdrage

Financieel overzicht gemeentelijke bijdrage	Start Werkzaak 2016	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BUIG							
Netto kosten BUIG	41.429.000	41.127.300	41.063.600	40.212.400	44.677.400	48.991.200	52.635.700
Rijksvergoeding BUIG	37.242.000	46.076.000	45.422.600	44.349.700	48.658.500	52.900.200	55.193.400
Rijksvergoeding BUIG vangnet	2.018.000						
Resultaat BUIG	**-2.169.000**	**4.948.700**	**4.359.000**	**4.137.300**	**3.981.100**	**3.909.000**	**2.557.700**
WSW							
Netto lasten WSW	27.364.000	22.168.200	20.457.900	20.011.700	20.102.700	21.036.000	19.901.100
Rijksvergoeding WSW	26.283.000	21.757.700	21.336.500	21.261.600	21.753.600	23.029.400	22.371.000
Resultaat WSW	**-1.081.000**	**-410.500**	**878.600**	**1.249.900**	**1.650.900**	**1.993.400**	**2.469.900**
Participatiebudget							
Lasten werkzaak	2.193.500	4.821.400	4.251.400	4.732.600	6.155.400	6.768.000	7.561.600
Rijksvergoeding Participatiebudget	2.193.500	4.821.400	4.251.400	4.732.600	8.167.800	9.980.100	11.236.500
Correctie rijksbijdrage 5%					-408.400	-499.000	-561.800
Resultaat Participatiebudget	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.604.000**	**2.713.100**	**3.113.100**
Bedrijfsvoering							
Netto bijdrage bedrijfsvoering	8.512.000	12.991.300	13.994.100	14.771.900	15.318.100	17.372.000	19.026.600
Rijksvergoeding gemeentefonds	9.538.693	12.191.225	12.610.246	13.531.400	11.811.700	11.098.200	12.029.600
Resultaat bedrijfsvoering	**1.026.693**	**-800.075**	**-1.383.854**	**-1.240.500**	**-3.506.400**	**-6.273.800**	**-6.997.000**
Totaal saldo	**-2.223.307**	**3.738.125**	**3.853.746**	**4.146.700**	**3.729.600**	**2.341.700**	**1.143.700**

Uit het financieel overzicht gemeentelijke bijdrage (tabel 2.3) blijkt dat Werkzaak in 2025 minder geld nodig heeft dan de bijdragen die de gemeenten ontvangen voor de taken die Werkzaak uitvoert. Dit laat zien dat het samenvoegen van deze taken in de afgelopen jaren veel voordeel heeft opgeleverd, zowel voor inwoners als voor de deelnemende gemeenten.

Door het stijgende aantal uitkeringsgerechtigden nemen de lasten toe. De compensatie vanuit de Rijksvergoeding volgt deze stijging, maar niet direct in hetzelfde jaar. Verder is te zien dat de netto bijdrage van de bedrijfsvoering harder stijgt dan de Rijksvergoeding vanuit het Gemeentefonds. Daardoor komt het totaalsaldo onder druk te staan, ook al groeit het resultaat voor de Sw en Participatiewet. We zijn ons hiervan bewust en zijn actief bezig om hier op te anticiperen, zodat Werkzaak ook in de toekomst zowel voor inwoners als deelnemende gemeenten de toegevoegde waarde oplevert. Hiervoor zijn drie pilots gestart, onder andere om nieuwe doelgroepen te begeleiden. Daarnaast is het prijsbeleid aangepast waarmee we een reële prijs vragen aan werkgevers. Daarmee worden belangrijke stappen gezet om Werkzaak toekomstbestendig te maken.

Hilde krijgt bij Kindcentrum SamSam de kans om te groeien

Hilde wilde al sinds haar jeugd in de kinderopvang werken. Door een moeilijke periode lukte het haar echter niet om een baan te vinden die bij haar paste, en ze kwam thuis te zitten. Via het UWV kwam ze bij Werkzaak terecht. Samen met haar werkcoach Monica ging ze opnieuw op zoek naar een plek waar ze met kinderen kon werken.

De zoektocht was niet eenvoudig. Hilde is open over haar verleden, wat voor haar goed voelt, maar voor sommige werkgevers onzekerheid gaf. Toch bleef ze gemotiveerd. Toen ze samen met Monica op gesprek ging bij Kindcentrum SamSam, zag eigenares Lies meteen haar enthousiasme. Lies besloot haar een kans te geven en bood een vrijwillige leerplek aan. Hilde begon als groepshulp en voelde al snel dat dit echt bij haar paste. Daarna startte ze met een leerwerkroute. Die was soms pittig, maar door goede begeleiding en haar eigen inzet haalde ze haar opleiding.

Inmiddels werkt Hilde bij SamSam als pedagogisch professional en begeleidt ze kinderen in hun dagelijkse ontwikkeling.

Hilde voelt zich welkom binnen het team. De verantwoordelijkheid vond ze in het begin spannend, maar ze groeide snel in haar rol. Ze werkt met plezier met de kinderen en voert steeds makkelijker gesprekken met ouders. Het contact met haar werkcoach wordt langzaam afgebouwd omdat Hilde steeds zelfstandiger wordt.

Aan anderen die het moeilijk hebben, wil Hilde meegeven: “Als je iets graag wilt, geef dan niet op. Met kleine stappen kom je er ook.”

Haar verhaal laat zien hoe belangrijk het is om iemand een echte kans te geven. Met vertrouwen, begeleiding en doorzettingsvermogen kan iemand groeien naar werk dat past en weer toekomst zien.

3 Proces re-integratie en werk

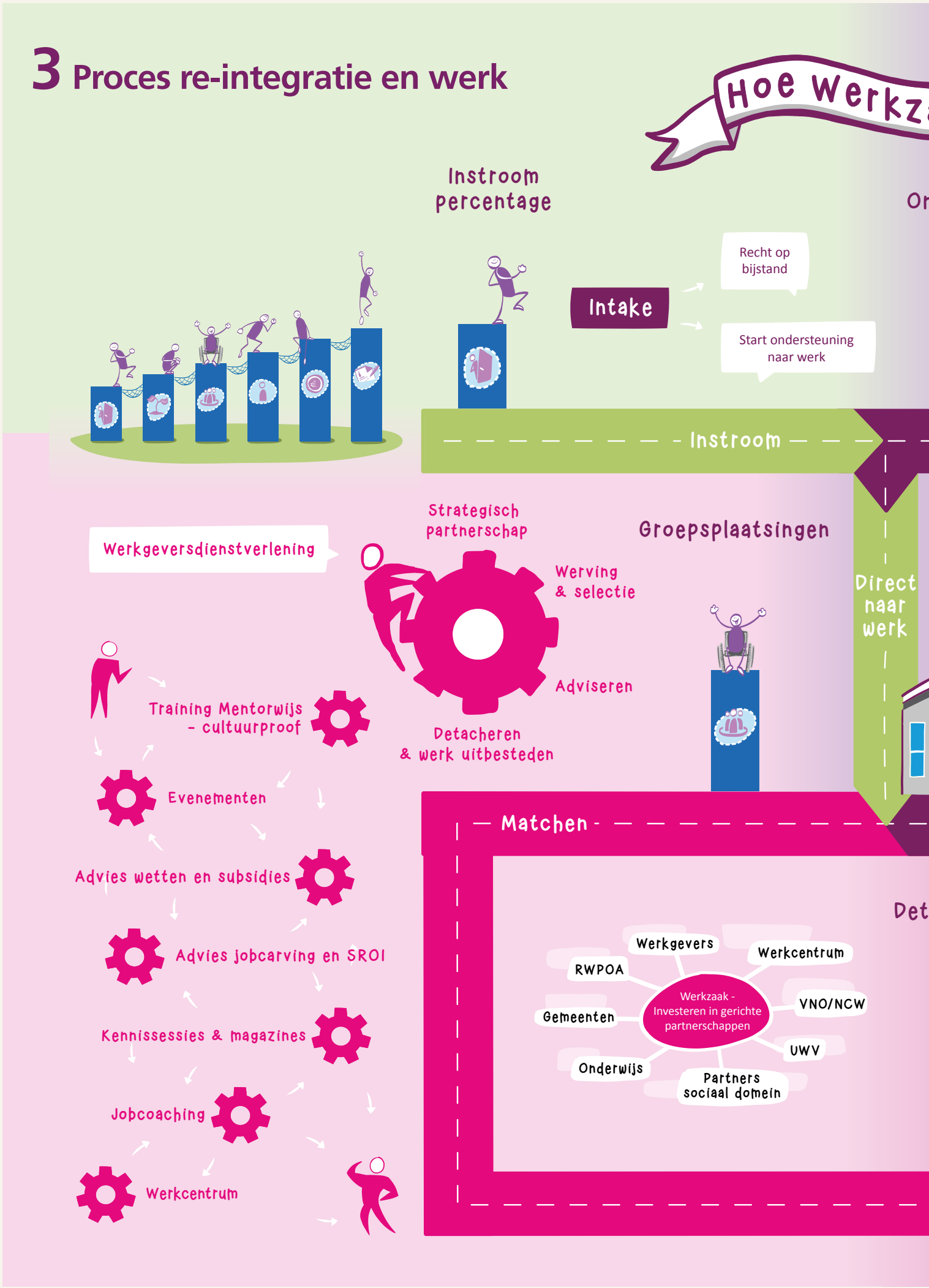

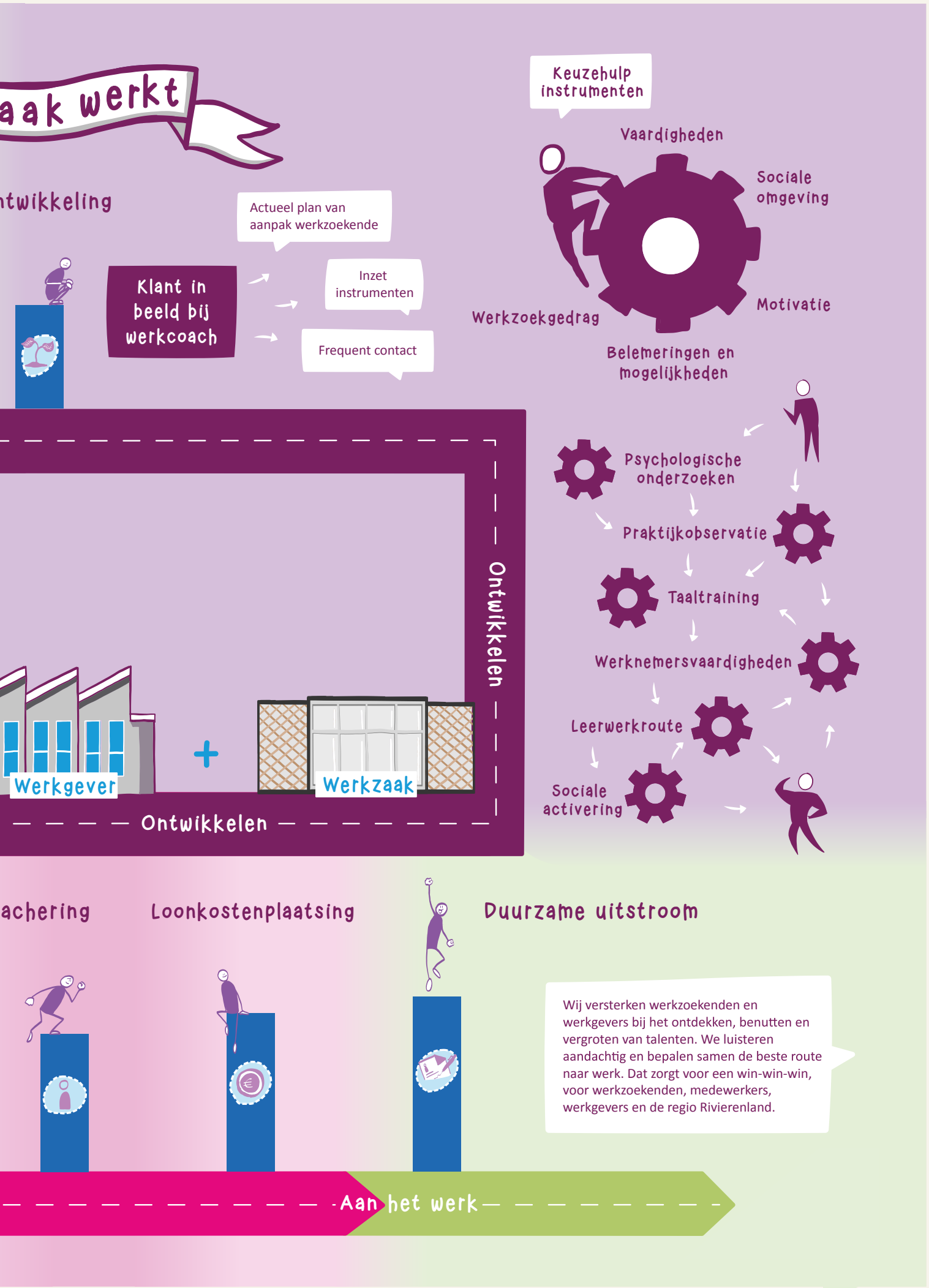
aak werkt
ntwikkeling
Actueel plan van aanpak werkzoekende
Klant in beeld bij werkcoach
Inzet instrumenten
Frequent contact
Keuzehulp instrumenten
Vaardigheden
Sociale omgeving
Motivatie
Werkzoekgedrag
Belemeringen en mogelijkheden
Psychologische onderzoeken
Praktijkobservatie
Taaltraining
Werknemersvaardigheden
Leerwerkroute
Sociale activering
Ontwikkelen
Werkgever
Werkzaak
Ontwikkelen
achering
Loonkostenplaatsing
Duurzame uitstroom
Wij versterken werkzoekenden en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. We luisteren aandachtig en bepalen samen de beste route naar werk. Dat zorgt voor een win-win-win, voor werkzoekenden, medewerkers, werkgevers en de regio Rivierenland.
Aan het werk

4 Leeswijzer

In de begroting 2025 hebben de gemeenten hun plannen voor het jaar 2025 vastgelegd. In deze jaarstukken leggen wij hierover verantwoording af. Volgens artikel 24 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten bestaan de jaarstukken uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag bestaat uit:
- Programmaverantwoording
- Paragrafen

De jaarrekening bestaat uit:
- Balans en toelichting
- Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Overige gegevens, waaronder de accountantsverklaring
- Overzicht van de bijdragen van de deelnemende gemeenten (bijlage 11.2)
- Overzicht naar taakveld (bijlage 11.5)

Het jaarverslag

De programmaverantwoording zien welk programmabeleid we hebben uitgevoerd en welke acties hieraan hebben bijgedragen.

De programmaverantwoording bestaat uit:
1. Bestuur en beleid
2. Participatie
3. Wet sociale werkvoorziening
4. Beschut werk
5. Inkomensvoorziening
6. Overhead
7. Algemene dekkingsmiddelen

Elk programma heeft deze opbouw:
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost? Je leest hier een weergave op hoofdlijnen. In de jaarrekening vind je de verdieping.

Iedere paragraaf een ander perspectief

De paragrafen geven een overzicht van de financiële onderdelen van de begroting en de jaarstukken. Elke paragraaf beschrijft dit vanuit een ander perspectief. Je leest welke beleidslijnen voor de bedrijfsvoering grote financiële gevolgen kunnen hebben of belangrijk zijn voor het uitvoeren van de programma's.

De jaarrekening

De jaarrekening laat per programma zien hoe het jaarresultaat is opgebouwd. Via een gezuiverd exploitatieresultaat vóór bestemming komen we tot een jaarresultaat na bestemming. Een gezuiverd exploitatieresultaat is een resultaat zonder de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Andere onderdelen van de jaarrekening zijn:

- Balans met een toelichting op de balansposten
- Overzicht van incidentele baten en lasten
- Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (bijlage 11.1)

De bedragen in de tabellen onder de kolom verschil bij de programma's en de jaarrekening geven het verschil aan ten opzichte van de begroting na wijziging. De kolom voordeel/nadeel geeft het voordelig (**V**) of nadelig (**N**) verschil.

Ik heb altijd willen werken, maar door alles wat er speelde lukte het me niet meer „

Latifa is trots op haar werk met ingezamelde kleding

Tussen de zakken met ingezamelde kleding doet Latifa veel verschillende taken. Ze kent het werk goed en helpt collega's als ze vragen hebben. Dat was in het begin wel anders. Toen ze 2,5 jaar geleden bij Cirtex begon, was alles nieuw: het werk, de mensen, de taal. En dat was heel spannend. Nu leidt ze vol zelfvertrouwen een groep collega's.

Latifa is 47 jaar en komt uit Marokko. Toen ze bij Werkzaak kwam, had ze een uitkering, maar wilde graag een nieuwe stap zetten. "Ik heb geen diploma. Dus wat kan ik doen?" dacht ze. Die eerste stap zetten vond ze lastig.

Haar werkcoach Hamid vroeg wat bij haar paste en stelde voor om bij Cirtex te gaan kijken. "Ik wist niet meteen of het bij mij paste. Ik vond het spannend om met zoveel nieuwe mensen te gaan werken. En ik wist nog niet veel van kleding." Toch besloot ze te blijven proberen.

Ze begon met het sorteren van kledingzakken. "Die zoek ik uit en leg ik op de juiste plek." Het was nieuw en een beetje spannend. "Soms maakte ik foutjes, maar dan hielpen mijn collega's."

Groeien in werk en zelfvertrouwen

Cirtex' assistent-bedrijfsleider Julian zag haar ontwikkeling van dichtbij. "Latifa was aan het begin heel stil. Ze praatte met niemand. Want daar had ze moeite mee." Maar collega's hielpen haar op weg. Ze legden het werk uit en namen haar mee in de groep.

Langzaam veranderde Latifa. Ze begon vragen te stellen en durfde meer. Nu stuurt ze een groep van vier mensen aan. "Dat doet ze heel erg goed", zegt Julian. "Ze durft te spreken. Soms heeft ze zelfs een grote mond! Dat is soms nodig en vind ik erg knap van haar. Dat hadden we in het begin nooit gedacht."

Steun van Werkzaak

De begeleiding van Werkzaak helpt haar verder. Werkcoach Hamid helpt haar met regelwerk. Praktijkbegeleider Gerwin is aanwezig op de werkvloer. "Als ik vragen heb, helpen zij mij. En als ik geen vragen heb, vragen zij zelf hoe het met mij gaat."

Trots op vandaag, nieuwsgierig naar morgen

Latifa vindt het fijn om onderdeel te zijn van het team. "We werken hier goed samen. Ik ben nu heel blij. En het is een goede stap voor mij geweest."

Ze is trots op wat ze bereikt heeft. "Werken is fijn. Ik heb nu iets te doen voor mijzelf. Ik hoor dat ik het goed doe en dat maakt mij trots." Ze hoopt nog meer te leren in de toekomst. "Stap voor stap lukt het."

5 Programma verantwoording

5.1 Programma Bestuur en Beleid

Het programma Bestuur en Beleid richt zich op de ontwikkeling van beleid en de bestuurlijke verantwoording binnen de planning- en controlcyclus.

Wat hebben we bereikt?

Iedereen doet mee in de samenleving. Daar gelooft Werkzaak Rivierenland in. We begeleiden mensen bij het vinden en behouden van werk. Als dat nodig is, bieden we inkomensondersteuning of werk in een aangepaste omgeving. Want iedereen verdient een kans.

Wij versterken werkzoekenden, medewerkers en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. We luisteren goed en bepalen samen welke route naar werk het beste past. Dat zorgt voor een win-win-win: voor werkzoekenden en medewerkers, werkgevers en gemeenten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Kwetsbare mensen versterken met werk

We hebben in 2025 verschillende stappen gezet om meer evidence based en methodisch werken te werken:

- We hebben een regisseur methodisch werken aangesteld. Deze heeft meerdere thema's opgezet en per thema een kartrekker gevonden.
- Methodisch werken is opgenomen in onze visie op dienstverlening inkomen.
- Onze professionals hebben hun kennis en vaardigheden verder ontwikkeld door intervisies en trainingen te volgen.

Kwetsbare mensen versterken door samenwerking

In 2025 is binnen Sterk door Werk een goed functionerend team opgebouwd dat werkt met de IPS-methodiek. Sinds 2025 en begin 2026 zijn acht IPS-trajectbegeleiders in de regio actief. Zij werken vanuit vier GGZ-instellingen: Pluryn, RIBW, Reinier van Arkel en Iriszorg.
Pro Persona blijft betrokken bij de IPS-oriëntatiefase. Deze fase bestaat uit acht verkennende gesprekken binnen ongeveer twee maanden.

In 2025 is het gelukt om de instroom van kandidaten te verbreden. Aanmeldingen komen via behandelaren, externe begeleidingsinstanties, werkcoaches, poortwachters, psychologen, bedrijfsartsen, doorstroomcoaches en leerplichtambtenaren. Het blijft daarbij belangrijk dat behandelaren betrokken blijven, zodat zij de inzet van IPS ondersteunen.

In 2025 is de samenwerking met andere lokale GGZ en begeleidingsinstanties verder versterkt. Kandidaten blijven in behandeling bij de eigen organisatie, terwijl de IPS-begeleiding wordt uitgevoerd door een van de vier aangesloten GGZ-instellingen. In totaal hebben tien externe partijen zich bij het team aangesloten. Hierdoor kan de projectcoördinator per kandidaat bepalen welke organisatie het beste past. Dit zorgt voor een betere regionale verdeling van trajecten.

Het team is kritischer geworden bij de toelating van kandidaten. Door een uitgebreidere intake ontstaat meer ruimte om binnen de looptijd van drie jaar een duurzame werkplek van minimaal twaalf uur per week te realiseren. Bij afwijzing ontvangt de verwijzer een duidelijke motivatie en een onderbouwd advies.

Een belangrijk resultaat is de nieuwe regionale samenwerkingsovereenkomst Sterk door Werk Rivierenland 2025–2029, die in december 2025 is ondertekend door UWV, Werkzaak en de betrokken GGZ-instellingen. De gezamenlijke missie is het vergroten van mentale veerkracht en inclusie. Voor de komende jaren zijn zes speerpunten vastgesteld. Deze richten zich op:

1. instroom naar werk,
2. preventie,
3. kennisontwikkeling,
4. het verminderen van stigma,
5. het versterken van regionale samenwerking,
6. en het vergroten van invloed richting politiek.

Leven lang ontwikkelen op en voor de werkvloer

In het Leerlab hebben werkzoekenden en doelgroepmedewerkers verschillende leertrajecten gevolgd. Deze trajecten zijn gericht op het versterken van werknemersvaardigheden, basisvaardigheden (zoals taal en rekenen), digitale vaardigheden en sollicitatievaardigheden.

Voor iedere deelnemer is een persoonlijk ontwikkelplan gemaakt. Hierin staan de leerdoelen en leerwensen. De voortgang en resultaten zijn gedurende het traject gevolgd en besproken.

Het Leerlab heeft in 2025 nieuwe modules ontwikkeld:

- een taalcafé;
- een leesuurtje voor mensen met Nederlands als eerste taal;
- een voorschakeltraject taal voor statushouders die klaar zijn met inburgering, maar nog extra taalondersteuning nodig hebben gericht op het spreken van de Nederlandse taal;
- een vaktaaltraining.

De lessen vonden plaats bij werkgevers op locatie en op de locaties van Werkzaak in Geldermalsen, Tiel en Boven-Leeuwen.

Aanpak laaggeletterdheid en taalontwikkeling

Bij de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden is gekeken naar hun taalvaardigheid. Als blijkt dat iemand moeite heeft met de Nederlandse taal, is diegene doorverwezen naar een taalhuis om hun Nederlands te verbeteren. Dit gebeurt in het kader van de aanpak laaggeletterdheid en de Wet Taaleis.

De samenwerking binnen het Taalakkoord is in 2025 verder versterkt. We werken hierbij samen met ROC Rivor, gemeenten, Stichting Lezen en Schrijven en de taalhuizen.

Technologie maakt moeilijk werk makkelijk

In 2025 hebben wij gericht geïnvesteerd in technologie die bijdraagt aan onze belangrijkste taak: meer mensen duurzaam laten deelnemen aan werk. Daarbij hadden we twee doelen. We willen de zelfstandigheid en ontwikkelkracht van medewerkers vergroten én onze professionals beter ondersteunen in hun werk.

Daarnaast hebben wij actief samengewerkt met onderwijs- en innovatiepartners. Zo is onze kennis verbreed en werken we aan de samenwerking met deze partners om die toekomstbestendig te maken.

Digitale werkinstructies via DIWI
Een belangrijke mijlpaal in 2025 was de succesvolle implementatie van DIWI, het digitale platform voor werkinstructies dat door Werkzaak is ontwikkeld.
Met DIWI kunnen werkinstructies makkelijk worden gemaakt en via een tablet op de werkplek worden gebruikt.

De inzet van DIWI heeft aantoonbaar bijgedragen aan:
- meer zelfstandigheid van medewerkers;
- meer werkplezier en zelfvertrouwen;
- minder begeleidingsdruk bij het inwerken;
- meer flexibiliteit om medewerkers in te zetten bij wisselende werkzaamheden.

Door taken visueel en stapsgewijs aan te bieden, wordt complex werk toegankelijker voor medewerkers met verschillende leer- en ontwikkelniveaus. Daardoor kunnen zij breder worden ingezet en kunnen we sneller inspelen op veranderingen in het werkaanbod.

In 2025 zijn wij gestart met een pilot van één jaar, waarin DIWI wordt gebruikt door acht leer- en ontwikkelbedrijven. Hiermee delen wij onze kennis en ervaring binnen de branche en onderzoeken wij of deze aanpak breder toepasbaar is binnen het sociaal domein.

Tot slot hebben wij DIWI geïmplementeerd bij Cirtex, zodat ook daar in een externe productieomgeving wordt gewerkt met digitale, toegankelijke werkinstructies.

Operator Support Systeem bij Itho Daalderop
In samenwerking met Itho Daalderop hebben wij een operator support systeem ingevoerd voor het foutloos samenstellen van onderdelensets. Dit systeem begeleidt medewerkers stap voor stap bij het uitvoeren van productiewerkzaamheden.
Dankzij deze technologische ondersteuning kunnen medewerkers uit onze doelgroep werk doen dat eerder minder toegankelijk voor hen was. Hiermee vergroten wij hun kansen op de arbeidsmarkt en creëren wij nieuwe, passende werkplekken.

Eind 2025 is besloten deze aanpak verder op te schalen in samenwerking met het Gelrepact-project. Hiermee zetten wij een volgende stap in het verbinden van inclusieve technologie met regionale economische ontwikkeling.

Ontwikkeling van de Buddy app
In 2025 hebben wij verder gewerkt aan de ontwikkeling van de Buddy-app, een digitale ondersteuningstool voor werkzoekenden. De Buddy-app ondersteunt bij:
- de beroepenoriëntatie;
- het maken van een cv en motivatiebrief;
- het solliciteren op vacatures.

De ontwikkeling van de app heeft meer tijd gekost dan vooraf verwacht. Dit kwam doordat we gebruikmaken van taalmodellen. Het is belangrijk om de betrouwbaarheid en kwaliteit goed te testen. Hiervoor waren extra technische aanpassingen nodig. Deze stap was essentieel om ervoor te zorgen dat de tool betrouwbaar, veilig en verantwoord kan worden ingezet binnen onze publieke opdracht.

In 2025 is de technologische basis opnieuw beoordeeld en versterkt. Hierdoor kan de verdere ontwikkeling van Buddy worden voortgezet op een stevig en toekomstbestendig fundament.

Ontwikkeling van Sidekick voor professionals

Voor onze professionals zijn wij gestart met de ontwikkeling van Sidekick. Deze tool ondersteunt hen bij gesprekken met werkzoekenden door:

- gesprekken veilig en verantwoord op te nemen en samen te vatten;
- ondersteuning te bieden bij verslaglegging;
- kwalitatieve feedback te geven op het professioneel handelen.

Sidekick zorgt voor efficiëntere dossiervorming, meer rust en aandacht tijdens het gesprek en verdere professionalisering van onze dienstverlening Vanaf het begin is privacy en gegevensbescherming volledig meegenomen in het ontwerp.

Versterking van het innovatie-ecosysteem

Wij hebben in 2025 het netwerk rondom TINT Rivierenland verder versterkt. Dat hebben we gedaan door onder andere:

- deel te nemen aan het RAAK-project Digitale Werkinstructies in samenwerking met de HAN;
- deel te nemen aan het Gelrepact-project voor bovenregionale samenwerking op gebied van inclusieve technologie;
- samen te werken met studenten van de HAN en Fontys Student Innovation Center (SIC): het aan innovatie- en technologievraagstukken.

Deze samenwerkingen leveren nieuwe inzichten op, versnellen ontwikkeling en versterken de verbinding tussen praktijk, onderwijs en onderzoek. Hiermee bouwen wij aan een duurzaam innovatie-ecosysteem in de regio.

Met deze initiatieven hebben wij in 2025 concrete stappen gezet om werk toegankelijk te maken, de zelfstandigheid van medewerkers te vergroten en onze dienstverlening toekomstbestendig te houden. Technologie is daarbij geen doel op zich, maar een middel om inclusieve arbeidsparticipatie structureel te versterken.

Stabiele financiële basis

Bij de uitvoering van de Participatiewet leggen we steeds meer nadruk op maatwerk. Dit doen we onder andere door methodisch te werken. Daardoor kunnen we in complexe situaties beter afwegen wat passend is voor inwoners.

Ook in de werkwijze rondom terugvordering bijstand staat de bestaanszekerheid van inwoners centraler. In het beleid is meer ruimte gemaakt voor de menselijke maat.
Om inwoners met geldzorgen sneller te kunnen helpen en informatie maar één keer te hoeven uitvragen, zijn we begonnen om gemeenten toegang te geven tot relevante gegevens van Werkzaak. Dit gaat over inwoners die ondersteuning krijgen via bijzondere bijstand of schuldhulpverlening.

Tot slot is Werkzaak gestart met een pilot waarin inwoners eenmalige vergoedingen krijgen voor noodzakelijke kosten. Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor de aanschaf van een fiets. Hiermee willen we drempels, zoals bereikbaarheid, wegnemen die deelname aan werk of activiteiten in de weg staan.

Nieuwe economie is circulair en inclusief
In 2025 zijn we gestart met de evaluatie van Cirtex. We onderzoeken of de coöperatie op een duurzame manier kan blijven bestaan, gebaseerd op een brede maatschappelijke businesscase. De definitieve besluitvorming hierover vindt plaats in de zomer van 2026.

Daarnaast zijn we in gesprek met Avri over de ontwikkeling van een Circulair ambachtscentrum op Medel in Tiel. In dat kader hebben we een aantal pilots uitgevoerd rond de doorgeeftas in West Betuwe en Neder-Betuwe. Hiermee stimuleren we het hergebruik van onder andere elektrische apparaten, kringloopartikelen en kleding.

Ook hebben medewerkers uit onze doelgroep meegewerkt aan een nieuwe inzamelmethode voor de toekomst: de one-stop-drop. Bij deze methode kan de inwoner afval aanbieden op een lopende band bij de milieustraat, waar het verder wordt verwerkt

Bij al deze circulaire initiatieven zetten we onze doelgroepmedewerkers in, omdat circulariteit en inclusie goed samengaan in de nieuwe economie die wij voor ogen hebben. De resultaten die we via Cirtex behalen op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom zijn bemoedigend voor de toekomst.

Beleid, bezwaar en beroep
In 2025 zijn er 19 bezwaren ingediend. Dit is een daling ten opzichte van de 36 bezwaren in 2024. Het aantal klachten is licht gestegen. Ongeveer een derde van de bezwaren is informeel opgelost.

Tabel 5.1.1 Bestuur en Beleid - Aantal zaken

Aantal zaken	2021	2022	2023	2024	2025
Bezwaren	62	43	36	36	19
Klachten	15	14	16	17	20
Beroep	5	5	2	4	1
Hoger beroep	1	0	0	2	2

In 2025 zijn de beleidsregels Vermogen vernieuwd. Daarnaast zijn aanpassingen voorbereid voor de re-integratieverordeningen, beleidsregels Beschut Werk, Terugvordering en Terugvordering van de Bijzondere Bijstand Zelfstandigen. Ook zijn de voorbereidingen gestart voor de wetswijzigingen Participatiewet in Balans en Van School Naar Duurzaam Werk. Verder zijn er werkafspraken gemaakt over de warme overdracht aan gemeenten van de begeleiding van inwoners in klantprofiel 4. Met gemeenten is op meerdere punten onderzocht hoe gegevensdeling vorm kan krijgen binnen de Wet Eenmalige Uitvraag en de Wet Proactieve Dienstverlening SZW.

Beleidsindicatoren

De volgende beleidsindicatoren komen van de website www.waarstaatjegemeente.nl.

Tabel 5.1.2 Bestuur en Beleid - Beleidsindicatoren

Gemeente	Netto arbeidsparticipatie	Aantal bijstandsuitkeringen op 1000 inw.	Werkloze jongeren	Kinderen in uitkeringsgezin	Lopende reintegratie-voorzieningen op 1000 inw.	Banen (afgezet tegen beroepsbevolking)
Culemborg	74,1%	22,8	1%	5%	9,6	721,5
Maasdriel	75,1%	10,3	1%	2%	5,9	631,6
Tiel	73,2%	30,3	1%	6%	15,5	914,0
West Betuwe	76,1%	11,5	1%	3%	7,5	890,4
West Maas en Waal	74,7%	12,6	1%	4%	7,1	590,2
Zaltbommel	76,2%	13,5	1%	3%	7,8	929,0
Werkzaak Rivierenland	**74,9%**	**21,5**	**1%**	**4%**	**9,3**	**813,2**
Nederland	**73,2%**	**28,1**	**2%**	**6%**	**20,3**	**850,2**

In onze regio zijn ondanks de beschikbaarheid van minder banen minder mensen aangewezen op een uitkering ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het relatief lage ratio lopende re-integratievoorzieningen heeft te maken met de bewuste keuze van Werkzaak om zwaarder in te zetten op begeleiding door werkcoaches en het gebruik van een zelf ontwikkeld instrumentarium zoals leerwerkroutes. Dat in tegenstelling tot gemiddeld in het land waar meer trajecten extern worden ingekocht.

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.1.3 Bestuur en Beleid - Wat heeft het gekost

Bestuur en beleid (in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	93.400	120.400	-1.300	121.700	106.000	15.700	V
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-93.400**	**-120.400**	**-1.300**	**-121.700**	**-106.000**	**15.700**	**V**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-93.400**	**-120.400**	**-1.300**	**-121.700**	**-106.000**	**15.700**	**V**

Voor de financiële analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

5.2 Programma Participatie

Wij maken geen onderscheid in de dienstverlening op basis van achtergrond van de doelgroep. Daarom komen de doelstellingen voor dit programma overeen met de programma's Wet sociale werkvoorziening en Beschut Werk. De uitgebreide programmatekst staat in dit programma; bij de overige programma's verwijzen we hiernaar.

Wat hebben we bereikt?

In 2025 hebben we mensen die kunnen en willen werken ondersteund bij hun deelname aan de arbeidsmarkt. Daarbij keken we niet naar achtergrond, maar naar wat iemand nodig heeft om aan het werk te gaan en te blijven. Werkzaak Rivierenland begeleidde mensen bij het vinden van passend werk, zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers.

Voor mensen die extra ondersteuning nodig hadden, heeft Werkzaak een beschermde of aangepaste werkomgeving aangeboden. Op deze werkplekken kunnen zij werken aan het ontwikkelen van werknemers- en vakvaardigheden en aan het vergroten van hun zelfvertrouwen. Hiermee hebben we bijgedragen aan duurzame participatie voor inwoners van Rivierenland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Werkcoaches en praktijkbegeleiders bieden begeleiding op de werkplek. Samen met werkgevers kijken zij hoe werkzaamheden passend en haalbaar kunnen blijven, ook wanneer taken of omstandigheden veranderen.

Voor mensen met beperkte ontwikkelmogelijkheden lag de nadruk op het behouden van werk en het goed kunnen blijven functioneren. Waar nodig zetten we technologie in om werkzaamheden passend te maken of te houden.

Op deze manier hebben we ingezet op groei, ontwikkeling en duurzaam werk voor zo veel mogelijk inwoners.

Marktontwikkelingen

De arbeidsmarkt in Rivierenland bleef in 2025 krap. De spanningsindicator, die de verhouding laat zien tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal personen met een WW-uitkering, is zeer krap voor Rivierenland. Tegelijkertijd was er veel vervangingsvraag, omdat ongeveer 12% van de werknemers 60 jaar of ouder is en richting pensioen gaat.

De regionale banengroei was daardoor beperkt. Voor de periode van 2025-2027 wordt een groei verwacht van ongeveer 1,6%. Voor onze doelgroep is voldoende werk beschikbaar, onder meer in groenonderhoud, zorg en schoonmaak en bij de productie van warmtepompen. Dit sluit goed aan bij de sectorverdeling in de regio, waar zorg ongeveer 13% van de werkgelegenheid vormt en bouw en specialistische zakelijke dienstverlening ieder ongeveer 6%.

In het in- en ompakwerk was sprake van een lichte krimp, gevolgd door stabilisatie. Hierdoor werd het lastiger om voldoende passend werk te vinden voor collega's op onze locatie in Geldermalsen. Daarom hebben we extra ingezet op ontwikkeling richting werk met meer kwaliteit, zoals assemblage.

Tegelijkertijd nam het aantal circulaire werkplekken toe, zoals sorteer- en demontagewerk. Deze werkzaamheden zijn toegankelijk voor een brede doelgroep en passen goed bij de samenwerking met Cirtex en Avri. Ook zorgt de CSRD richtlijn, die sinds 2024 geldt voor grotere bedrijven, voor meer aandacht voor milieu en sociale impact. Dit biedt extra kansen voor sociale en circulaire inzet in productieketens.

Bij Werkzaak Rivierenland hanteren we een reële prijs voor de inzet van onze medewerkers. Dit leidt in gesprekken met werkgevers soms tot verschuivingen: enkele werkgevers hebben medewerkers in vaste dienst genomen met een loonkostensubsidie, en van enkele andere werkgevers hebben we afscheid genomen. Gelukkig zijn er in Rivierenland genoeg werkgevers die onze mensen via detachering graag werk willen en kunnen inzetten.

Strategisch partnerschap
We breiden onze strategische partnerschappen met werkgevers verder uit, met als doel duurzaam werk voor onze doelgroep te realiseren. Doordat we een realistische prijs vragen voor onze dienstverlening, ontstaan er nieuwe samenwerkingen met werkgevers.

Werkzaak Rivierenland zoekt actief naar nieuwe partners die bereid zijn een reële prijs te betalen voor inclusieve dienstverlening. We richten ons daarbij steeds meer op ondernemers die maatschappelijke impact willen maken en kansen willen bieden aan werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

De samenleving en de arbeidsmarkt worden steeds complexer. Ze zijn ook niet voor iedereen vanzelfsprekend toegankelijk. Daarom verkennen we samen met partners, zoals Avri en 2Switch, nieuwe mogelijkheden. Een belangrijk onderdeel hiervan is de circulaire economie.

Sinds 2025 zetten we de VIO (Vragenlijst Inclusief Ondernemen) in. Deze vragenlijst helpt werkgevers om inzicht te krijgen in wat zij kunnen doen om verder te groeien als inclusieve werkgever.

De inzet van loonkostensubsidie helpt ons om meer mensen bij een reguliere werkgever aan het werk te krijgen. Bij een plaatsing met loonkostensubsidie komen medewerkers in dienst bij de werkgever. Die werkgever zorgt voor de begeleiding op de werkplek. Bij een plaatsing met loonkostensubsidie biedt de werkcoach aanvullende begeleiding zodat er een duurzame plaatsing wordt gegarandeerd.

Kwetsbare inwoners zonder beschut werk
Er zijn kwetsbare inwoners zijn die graag willen werken, maar geen plek krijgen binnen beschut werk. Voor deze groep bestaat nu geen regeling om hen in dienst te nemen, terwijl zij vaak wel begeleiding nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen. In 2025 hebben we de basis gelegd om te onderzoeken of we deze inwoners toch in dienst kunnen nemen. In 2026 ontwikkelen we hiervoor een maatschappelijke businesscase. Als de uitkomsten positief zijn, kan deze pilot de basis vormen voor structureel beleid.

Kwetsbare jongeren vragen aandacht
In 2025 zijn de maatregelen voor het regionale programma Van school naar duurzaam werk verder uitgewerkt en concreet gemaakt. In december vonden bestuurlijke overleggen plaats in de Stuurgroep Voortijdig Schoolverlaten (VSV) en het Bestuurlijk Overleg Arbeidsmarktregio Rivierenland. Beide groepen hebben unaniem ingestemd met het plan om het programma in januari 2026 in te dienen bij de ministeries van OCW en SZW.

Werkzaak Rivierenland heeft een constructieve en positief-kritische bijdrage geleverd aan de maatregelen waarbij zij betrokken zijn. We spelen een belangrijke rol in het realiseren van een goede overgang tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Daarbij was veel aandacht voor de samenwerking met VSO- en Pro-scholen, ROC Rivor, het Doorstroompunt en de arbeidsmarktregio.

Veel jongeren die ondersteuning nodig hebben, hebben vaak te maken met meerdere problemen tegelijk. Vooruitlopend op nieuwe wetgeving en het regionale programma heeft Werkzaak jongeren die tussen wal en schip dreigden te vallen al preventief geholpen. Hiermee dragen wij bij aan duurzame plaatsingen en passende ondersteuning voor deze doelgroep.

Leerwerkroutes
In 2025 lag de focus binnen de leerwerkroutes op verdere ontwikkeling, verbetering en groei. We hebben gewerkt aan het uitbreiden van strategische partnerschappen met werkgevers, zodat er meer leerwerkplekken en doorstroommogelijkheden naar betaald werk ontstaan. Ook zijn de opleidingsmogelijkheden breder geworden. Naast reguliere opleidingen zetten we nu ook certificaten en praktijkverklaringen in, met als doel werkzoekenden meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt.

Per leerwerkroute werken we met specifieke accountmanagers. Daarnaast zijn er instroomprofielen voor kandidaten en uitstroomprofielen voor kansrijke beroepen opgesteld. Bij alle interne leerwerkroutes hebben we voortrajecten ingezet. Hierdoor krijgen werkzoekenden een beter beeld van beroepen en arbeidsmarktkansen, en kunnen we beter bepalen wat een passendere instroom is.

De leerwerkroutes zijn een dynamisch instrument. In 2025 hebben we de leerwerkroute ICT stap voor stap beëindigd, omdat er te weinig uitstroommogelijkheden waren in de regio. Tegelijkertijd zijn we begonnen met de verkenning van nieuwe leerwerkroutes. Deze krijgen in 2026 verder vorm. Waar mogelijk sluiten we aan bij landelijke ontwikkelpaden en betrekken we nieuwe werkgevers en opleiders bij de ontwikkeling van de leerwerkroutes.

Marktontwikkelingen leerwerkroutes
In 2025 zagen we veel nieuwe vacatures in de detailhandel, zorg en welzijn en horeca. De bestaande leerwerkroutes voor de zorg en horeca sluiten hier al goed op aan. Voor de detailhandel is nog geen leerwerkroute. We hebben in 2025 nog niet opgestart, omdat de meeste functies in deze sector zonder extra opleiding vervuld kunnen worden.

Wij hebben in 2025 een goede uitstroom gerealiseerd binnen de bestaande leerwerkroutes. We richten ons nu op het uitbreiden van deze leerwerkroutes door nieuwe sectoren aan ons te verbinden. Waar mogelijk sluiten we aan op de landelijke ontwikkelpaden.

Projectsubsidies
Voor een overzicht van de projecten verwijzen we naar paragraaf 7.7. De meeste projecten worden gefinancierd met subsidies of andere externe bijdragen.

Wat wilden we bereiken?

Het doel van een dienstverband voor participatiegerechtigden is om hen een concrete opstap naar werk te bieden. Met begeleiding, werkervaring en aandacht voor ontwikkeling bereiden we hen voor op plaatsing bij een reguliere werkgever. Door een dienstverband aan te bieden, kunnen we mensen detacheren bij werkgevers. Dit verlaagt voor werkgevers de drempel om participatiegerechtigden een kans te geven. Zo dragen we bij aan meer inclusieve arbeidsdeelname aan werk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2025 konden verschillende werkzoekenden via de Stichting Flex en Zeker snel starten in betaald werk. In een aantal gevallen kon hiermee een uitkeringsaanvraag worden voorkomen.

Daarnaast was directe instroom in betaald werk mogelijk bij verschillende groepsplaatsingen in Rivierenland, zoals bij het schoonmaakbedrijf van Werkzaak Rivierenland Speciaal Facilitair, Cirtex en Avri.

Waar kansen ontstonden op betaald werk, boden wij participatiegerechtigden een tijdelijk dienstverband. Waarin een werkgever nog geen direct dienstverband aandurfde, bood detachering een goede passende tussenstap richting betaald werk.

De ontwikkeling van de plaatsingen met dienstverbanden en loonkostensubsidie is als volgt:

Tabel 5.2.1 Participatie - Aantallen

Aantallen Participatie	december 2024	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	december 2025
Participatie				
Dienstverbanden P-wet	95	112	116	90
Dienstverbanden WIW	4	4	4	3
Loonkostensubsidie	299	296	303	313
Totaal	**398**	**412**	**423**	**406**

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.2.2 Participatie - Wat heeft het gekost

Participatie (in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	9.207.400	9.270.000	-230.900	9.500.900	10.310.600	-809.700	**N**
Baten	7.907.700	7.458.000	1.011.900	8.469.900	8.563.300	93.400	**V**
Saldo van baten en lasten	**-1.299.700**	**-1.812.000**	**781.000**	**-1.031.000**	**-1.747.300**	**-716.300**	**N**
Toevoeging aan reserves	-	-	-808.900	808.900	626.000	182.900	**V**
Onttrekking aan reserves	35.100	-	216.800	216.800	39.900	-176.900	**V**
Mutatie reserves	35.100	-	1.025.700	-592.100	-586.100	6.000	**V**
Totaal	**-1.264.600**	**-1.812.000**	**1.806.700**	**-1.623.100**	**-2.333.400**	**-710.300**	**N**

Voor de analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

5.3 Programma Wet sociale werkvoorziening

Wat hebben we bereikt?

Intern werken bij Werkzaak Rivierenland is gericht op ontwikkeling en, waar mogelijk, op doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. De inzet van Wsw-medewerkers binnen de interne organisatie is daarom in principe tijdelijk. We proberen medewerkers passend bij hun arbeidsvermogen, zoveel mogelijk te detacheren of met loonkostensubsidie te plaatsen bij reguliere werkgevers.

Voor medewerkers voor wie een plaatsing bij een regulier bedrijf (nog) niet passend is, bieden wij een stabiele en veilige werkomgeving. Daarbij houden we rekening met hun kwetsbare gezondheid en financiële situatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Alle medewerkers met een Wsw-indicatie krijgen passend werk met ontwikkelmogelijkheden om zich te ontwikkelen. Waar het kan, zetten we in op plaatsing bij een reguliere werkgever. Tegelijkertijd zien we dat voor een groot deel van de intern werkende medewerkers een beschutte werkomgeving nodig blijft, met intensieve begeleiding, om te kunnen meedoen aan het arbeidsproces.

De uitstroom zet door, vooral door pensionering. Hierdoor neemt het totaal aantal Wsw-dienstverbanden geleidelijk af, met ongeveer 6% per jaar.

Tabel 5.3.1 Wet sociale werkvoorziening - Aantallen

Aantallen Wet sociale werkvoorziening	december 2024	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	december 2025
Sociale Werkvoorziening				
Dienstverbanden SW	558	568	546	497
Loonkostensubsidie	83	83	77	83
Totaal	**641**	**651**	**623**	**580**

Wat heeft het gekost

Tabel 5.3.2 Wet sociale werkvoorziening - Wat heeft het gekost

Wet Sociale Werkvoorziening (in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	25.585.000	25.940.200	-102.100	26.042.300	25.067.300	975.000	V
Baten	27.713.500	26.520.800	324.400	26.845.200	27.033.200	188.000	V
Saldo van baten en lasten	**2.128.500**	**580.600**	**222.300**	**802.900**	**1.965.900**	**1.163.000**	**V**
Toevoeging aan reserves	700.000	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-700.000	-	-	-	-	-	-
Totaal	**1.428.500**	**580.600**	**222.300**	**802.900**	**1.965.900**	**1.163.000**	**V**

Voor de analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

5.4 Programma Beschut werk

Wat hebben we bereikt?

Beschut werk is bedoeld voor mensen die met begeleiding en/of aanpassingen kunnen werken, maar niet in een reguliere werkomgeving. Het doel is om deze inwoners duurzaam te laten deelnemen aan werk en zo hun economische zelfstandigheid te vergroten.

We hebben alle inwoners met een indicatie beschut werk goed in beeld. Met onze eigen infrastructuur bieden we hen passend werk met ontwikkelmogelijkheden. Het merendeel van deze doelgroep start op een interne werkplek. Dit komt doordat zij vaak veel begeleiding nodig hebben en te maken hebben met een complexe, meervoudige problematiek.

Uit de ervaring van de afgelopen jaren blijkt dat een deel van deze doelgroep, na verloop van tijd en met passende begeleiding, kan doorstromen naar een reguliere werkgever. Dit vraagt om maatwerk per persoon.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De activiteiten zijn opgenomen in het programma Participatie (5.2).

De ontwikkeling van de dienstverbanden en plaatsingen met loonkostensubsidie is als volgt:

Tabel 5.4.1 Beschut - Aantallen

Aantallen Beschut Werk	december 2024	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	december 2025
Dienstverbanden Beschut	128	135	150	134
Loonkostensubsidie Beschut	22	22	21	29
Totaal	**150**	**157**	**171**	**163**

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt jaarlijks bekend gemaakt voor hoeveel beschutte werkplekken de gemeenten een begeleidingsbudget ontvangen. Dit wordt de taakstelling beschut werk genoemd. De taakstelling beschut werk bedroeg eind december 2025 126,58 fte. Op 31 december 2025 realiseerden we 121,57 fte, wat neerkomt op 96,0% van de taakstelling.

In de bestuursrapportage zijn we uitgegaan van een groei van in totaal 24 medewerkers Beschut werk, deels met een dienstverband en deels met loonkostensubsidie werkzaam bij een externe werkgever. Uiteindelijk is dat niet gerealiseerd in 2025.

Door de toename van de medewerkers Beschut werk is een deel van de afname binnen de Wsw-doelgroep opgevangen. Doordat de groep beschut werk groeit, verschuift de inzet van interne begeleiding geleidelijk van de Wsw-doelgroep naar de doelgroep beschut werk.

Tabel 5.4.2 Beschut - Verdeling werkplekken

Verdeling over de werkplekken	in aantallen stand 31-12-2025	in FTE stand 31-12-2025	in percentage stand 31-12-2025
Dienstverbanden intern	105	75,98	62,50%
Individuele detachering externe werkgever	13	9,20	7,57%
Groepsdetachering externe werkgever	17	15,72	12,93%
Loonkostensubsidie externe werkgever	29	20,67	17,00%
Totaal	**164**	**121,57**	**100,00%**

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.4.3 Beschut - Wat heeft het gekost

Beschutregeling (in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	3.084.700	3.562.400	-114.000	3.676.400	3.563.900	112.500	V
Baten	2.690.100	2.520.700	463.800	2.984.500	3.594.300	609.800	V
Saldo van baten en lasten	**-394.600**	**-1.041.700**	**349.800**	**-691.900**	**30.400**	**722.300**	**V**
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-394.600**	**-1.041.700**	**349.800**	**-691.900**	**30.400**	**722.300**	**V**

Voor de analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

5.5 Programma Inkomensvoorziening

Wat hebben we bereikt?

Wij bieden bestaanszekerheid aan inwoners die niet in staat zijn om met werk volledig in hun levensonderhoud te voorzien. Dit doen we via verschillende vormen van inkomensondersteuning.

Een uitkering wordt langdurig verstrekt wanneer iemand is vrijgesteld van de arbeidsplicht. In andere situaties gaat het om een tijdelijke overbrugging. Inwoners die parttime werken, ontvangen een aanvullende uitkering.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2025 is het project Optimalisering van de dienstverlening voorbereid en gestart. Dit project richt zich op het inrichten van processen die beter aansluiten bij de Participatiewet in Balans, maatschappelijke ontwikkelingen en de verdere groei van de Werkzaak-organisatie. De bijbehorende visie is in juli 2025 vastgesteld. In december 2025 is het project officieel van start gegaan.

De samenwerking met partners binnen de verschillende gemeenten is in 2025 verder versterkt. Deze samenwerking vormt een belangrijk onderdeel van het project Optimalisering van de dienstverlening.

We hebben stappen gezet om klantgerichter te werken bij de vaststelling van de rechtmatige verstrekking van uitkeringen. Hierbij zetten we onder andere signaalsturing in. Hierdoor hoeven we minder informatie bij de inwoners uit te vragen, omdat we gebruikmaken van gegevens die beschikbaar zijn. Daarnaast hebben we onderdelen van de dienstverlening verbeterd naar aanleiding van het klantwaardeonderzoek.

De doelstelling voor terugvorderingsbedrag is in 2025 behaald. Tegelijkertijd hebben we ingezet op maatwerk. Dit deden we door passende betalingsregelingen te treffen, vorderingen te matigen wanneer er verzachtende omstandigheden waren, en in sommige gevallen vorderingen kwijt te schelden volgens vastgesteld beleid.

De samenwerking met de schuldhulpverlening is verder verbeterd. Er zijn uniforme werkafspraken gemaakt en er zijn gezamenlijke intakegesprekken gevoerd met schuldhulpverlening en ondernemers.

Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Deze wet biedt meer ruimte om maatwerk te leveren aan uitkeringsgerechtigden.

Tabel 5.5.1 Inkomensvoorziening - Indicatoren

Indicatoren			
Concrete doelstelling	**Activiteiten**	**Doel**	**Realisatie**
Rechtmatige en doelmatige verstrekking van bijstand en salaris aan mensen die hier recht op hebben	Werkzoekenden met recht op Participatiewet-uitkering die per 1ste van de maand voldoen aan de verplichtingen, ontvangen uitkering uiterlijk 10de van de maand	100%	100%
Instroompercentage	Actief inzetten op het toeleiden van mensen naar werk en hen de inkomensvoorziening of uitkering laten ontvangen waarop ze recht hebben (zoals WW)	50%	47%
Besparing realiseren op inkomensdeel uit opgegeven inkomsten	Zoveel mogelijk werkzoekenden met een PW/IOAW- uitkering (gedeeltelijk) aan het werk helpen. Het resultaat is besparing op BUIG-gelden.	1,50 miljoen	1,30 miljoen
Onterecht verstrekte bijstand, al dan niet door gepleegde fraude terugvorderen	Terugvordering van te veel en ten onrechte verstrekte uitkeringen	0,80 miljoen	0,86 miljoen

Tabel 6.5.2 Inkomensvoorziening - Aantallen

Aantallen uitkeringen	december 2024	Begroting 2025	Stand bij berap 2025	december 2025
Aantal uitkeringsgerechtigden (reguliere bijstand, IOAW, IOAZ)	2.430	2.491	2.458	2.467
Totaal	**2.430**	**2.491**	**2.458**	**2.467**

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.5.3 Inkomensvoorziening - Wat heeft het gekost

Inkomensvoorziening (in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	57.508.800	64.777.100	3.530.700	61.246.400	62.162.100	-915.700	N
Baten	53.418.500	57.206.500	-3.605.400	53.601.100	54.406.500	805.400	V
Saldo van baten en lasten	**-4.090.300**	**-7.570.600**	**-74.700**	**-7.645.300**	**-7.755.600**	**-110.300**	**N**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	14.900	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	14.900	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-4.075.400**	**-7.570.600**	**-74.700**	**-7.645.300**	**-7.755.600**	**-110.300**	**N**

Voor de analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

5.6 Overhead

Overhead bestaat uit kosten voor de sturing en ondersteuning van de inhoudelijke programma's. Een toelichting hierover staat in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat hebben we bereikt?

Voor de programma's Werk en inkomen zorgen we voor een beleids- en informatievoorziening die rechtmatig, doelmatig en doeltreffend is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In samenwerking met het Algemeen Bestuur zijn besparingsscenario's opgesteld. Deze zijn verwerkt in de begroting 2026.

Daarnaast is het proces rond loonkostensubsidie verbeterd. De belangrijkste risico's en bijbehorende beheersmaatregelen zijn in kaart gebracht en vastgelegd, net als een plan van aanpak. Voor het inkoopproces is dezelfde aanpak gevolgd.

In de besturingsfilosofie van Werkzaak Rivierenland heeft waardegedreven werken en methodisch werken een belangrijke rol.

Samen met de gemeenten hebben we verder invulling gegeven aan het thema bestaanszekerheid. Samen met beleidsambtenaren zijn samenwerkingsafspraken aangescherpt en zijn verbeterkansen voor het minimabeleid verkend en gedeeld.

De planning- en controlcyclus (P&C) is verder verbeterd. Voor alle P&C-producten maken we gebruik van een uitgebreid, zelf ontwikkeld dashboard.

In 2025 hebben we opnieuw een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen. Het aantal bevindingen is verder afgenomen. Dit is het resultaat van verschillende procesoptimalisaties, waarbij klantgerichtheid, efficiency en rechtmatigheid in samenhang zijn verbeterd.

Ook is de procesmanagementapplicatie Engage in gebruik genomen. Deze ondersteunt het procesmatig werken binnen de organisatie.

In 2025 zijn medewerkers van Werkzaak geïnformeerd over de mogelijkheden van artificiële intelligentie, onder andere via een presentatie en demonstratie.

Het overzetten van cliëntgegevens van de gemeente Neder-Betuwe naar de systemen van Werkzaak is zonder fouten verlopen.

Tot slot heeft Werkzaak Rivierenland voldaan aan alle drie de eisen van Logius voor het gebruik van DigiD: opzet, bestaan en werking.

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.6.1 Overhead - Wat heeft het gekost

Overhead (in €)							
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	10.665.000	11.183.500	-61.900	11.245.400	11.374.200	-128.800	N
Baten	15.952.800	20.947.100	-803.000	20.144.100	20.071.300	-72.800	N
Saldo van baten en lasten	**5.287.800**	**9.763.600**	**-864.900**	**8.898.700**	**8.697.100**	**-201.600**	**N**
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	47.300	124.500	-	124.500	12.300	-112.200	N
Mutatie reserves	47.300	124.500	-	124.500	12.300	-112.200	N
Totaal	**5.335.100**	**9.888.100**	**-864.900**	**9.023.200**	**8.709.400**	**-313.800**	**N**

De financiële effecten van overhead maken deel uit van het bedrijfsvoeringsresultaat. Deze worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Voor de uitgebreide analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

Beleidsindicatoren

In het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) zijn beleidsindicatoren vastgesteld. Deze moeten verplicht worden opgenomen in de programma's en de programmaverantwoording. De wettelijk verplichte beleidsindicatoren voor overhead zijn:

Tabel 5.6.2 Overhead - Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Overhead				
Indicator	Omschrijving	Toelichting	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
1	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	1,03	0,92
2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	1,03	0,91
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 114,16	€ 114,39
4	Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur	0,00%	9,98%
5	Overhead	Loonsom + totale inhuur	9,73%	9,12%

5.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de onderdelen treasury, vennootschapsbelasting en de post onvoorzien. Treasury richt zich op het renteresultaat en het dividend.

Wat heeft het gekost?

Tabel 5.7.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien - Wat heeft het gekost

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (in €)							
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten	50.900	90.500	-	90.500	48.100	42.400	V
Baten	636.200	166.500	180.000	346.500	349.600	3.100	V
Saldo van baten en lasten	**585.300**	**76.000**	**180.000**	**256.000**	**301.500**	**45.500**	**V**
Toevoeging aan reserves	32.700	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-32.700	-	-	-	-	-	-
Totaal	**552.600**	**76.000**	**180.000**	**256.000**	**301.500**	**45.500**	**V**

De resultaten op dit onderdeel bestaan uit ontvangen dividend, rente en gemaakte bankkosten en de post onvoorzien. Voor de analyse verwijzen we naar hoofdstuk 7.5.

6 Paragrafen

Voor Werkzaak zijn niet alle verplichte paragrafen uit het Besluit begroting en verantwoording van toepassing. We beschrijven daarom alleen de paragrafen die van toepassing zijn voor onze organisatie.

Tabel 6.0.1 Paragrafen

Paragraaf		
		Actie
1	Lokale heffingen	n.v.t
2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Opgenomen
3	Financiering	Opgenomen
4	Onderhoud kapitaalgoederen	Opgenomen
5	Bedrijfsvoering	Opgenomen
	Wet Open Overheid	Opgenomen
6	Verbonden partijen	Opgenomen
7	Grondbeleid	n.v.t

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf beschrijven we het risicoprofiel, de belangrijkste risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

6.1.1 Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen hangt samen met de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn genomen en met de ruimte om de mogelijke kosten op te vangen. Dit is vastgesteld in artikel 11 van het Bbv.
Werkzaak Rivierenland beperkt risico's zoveel mogelijk door maatregelen te treffen. Voorbeelden hiervan zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van reserves en voorzieningen, en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

We vinden het belangrijk om risico's die invloed hebben op de bedrijfsvoering goed in beeld te hebben en waar mogelijk maatregelen te nemen. Actueel inzicht in deze risico's helpt bij het maken van verantwoorde keuzes. Het zorgt er ook voor dat de risico's die samenhangen met toekomstige investeringen passen bij de financiële positie. Bij de jaarrekening en de begroting presenteren wij de geactualiseerde risico's.

In 2025 werkten we volgens het meerjarenbeleidsplan 2024–2027. Daarbij is ingezet op de verdere invoering van technische innovaties en op het stap voor stap verbeteren van de belangrijkste (deel)processen. Dit wordt ondersteund door het nieuwe procesmanagementsysteem.
De textielcrisis die in 2024 begon, had ook in 2025 effect. Hierdoor verwacht samenwerkingspartner Cirtex een lagere omzet, wat ook in de toekomst gevolgen kan hebben.
Daarnaast zijn er opnieuw phishingmails binnengekomen. Deze zijn tijdig herkend en afgehandeld. Verder viel er werk weg omdat enkele bedrijven minder productie bij Werkzaak onderbrachten dan eerder was afgesproken. Ook is een grote groepsplaatsing beëindigd. Naar aanleiding hiervan zijn maatregelen getroffen, waardoor de financiële gevolgen beperkt bleven en binnen de reguliere exploitatie konden worden opgevangen. Dit zorgde intern wel voor een hogere werkdruk.

Ook in 2025 was het lastig om openstaande vacatures te vervullen. Door het invullen van vacatures met junior medewerkers, zijn we er in geslaagd de bezetting op orde te houden. Het aantrekken en behouden van medewerkers vraagt hierdoor blijvend aandacht.

Risico's zijn vaak complex en hangen met elkaar samen. Een incident zoals een datalek kan bijvoorbeeld financiële schade veroorzaken en gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en de reputatie. Het is daarom belangrijk om risico's vanuit verschillende invalshoeken te bekijken en nieuwe manieren van risicobeheersing te blijven verkennen. Werkzaak Rivierenland wil kansen- en risicomanagement steeds meer onderdeel maken van het dagelijks werk.

Bedrijfsrisico's

Een risico is de kans op een onzekere gebeurtenis die van invloed kan hebben op het behalen van onze doelstellingen. Vanuit de bedrijfsvoering hebben we risico's in kaart gebracht die gevolgen kunnen hebben voor zowel de uitvoering als het beleid. De belangrijkste risico's staan in tabel 6.1.1.

Het netto risico is berekend door het bruto risico verminderden met het ingeschatte effect van maatregelen die we al hebben genomen. De genoemde bedragen zijn zo zorgvuldig mogelijk ingeschat door het management.

Het weerstandsvermogen is bedoeld om risico's binnen de bedrijfsvoering op te vangen. Risico's op het gebied van beleid worden gedragen door de deelnemende gemeenten.

Tabel 6.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Risicomatrix

Risicomatrix (bedragen * € 1.000)				
Omschrijving	Bruto-risico	Netto-risico	Beleid	Bedrijfsvoering
1 Verandering van Rijkswetgeving en beleid	900	900	900	
2 Conjunctuurgevoeligheid (BUIG-budget)	1.500	-		
3 Robotisering en digitalisering	800	200		200
4 Kwetsbaarheid rondom ICT infrastructuur	1.200	800		800
5 Toename problematiek en meer multiproblematiek bij de doelgroep	650	250		250
6 Omzetdoelstelling niet gehaald	1.200	600	400	200
7 Krapte op de arbeidsmarkt	700	350		350
8 Bedrijfsonderbreking	1.000	700		700
Totaal	**7.950**	**3.800**	**1.300**	**2.500**

1. Verandering van (Rijks)wetgeving en/of verandering beleid van gemeenten.

Toelichting Er komen veel nieuwe wetten of wetswijzigingen aan. Het gaat bijvoorbeeld om het wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans' en Van School naar Duurzaam Werk die al (deels) in 2025 in werking zijn getreden. Maar ook Wet handhaving sociale zekerheid, arbeidsrecht en het verder uitbouwen van een regionaal Werkcentrum. Daarnaast komt er veel nieuwe wetgeving aan op het gebied van gebruik van data en AI, zoals NIS2/BIO2 en AI-verordening. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat de gevolgen hiervan zijn voor onze uitvoering.
We zien dat wetten steeds meer met elkaar samenhangen. Daardoor wordt Werkzaak steeds meer onderdeel van netwerken en van samenwerkingen binnen deze netwerken. Het risico dat we dragen voor uitvoering of resultaten wordt daarmee vaker gedeeld met of verdeeld over meerdere partijen. Daarnaast lopen we door (rijks)beleid verschillende risico's, zoals financieringsrisico's, juridische en compliance risico's. Dit vergroot het risico op onjuiste uitvoering van taken en niet behalen van doelstellingen.

Bruto risico € 900.000

Maatregelen We volgen nieuwe ontwikkelingen nauwgezet en spelen hier flexibel op in. We zorgen dat onze eigen bedrijfsvoering op orde is, zodat we een goed imago behouden. We laten goede resultaten op strategische doelstellingen zien en halen die zo efficiënt mogelijk. De juridische risico's zijn waar mogelijk verzekerd.

Netto risico € 900.000

---

2. Conjunctuurgevoeligheid (BUIG-budget)

Toelichting Gevoeligheid voor onzekere economische en demografische ontwikkelingen. Werkgevers haken af bij laagconjunctuur. Het vertrek van grotere werkgevers in combinatie met conjunctuur maakt plaatsen moelijker. Historisch gezien kampen wij in onze regio met een na-ijl effect. Daarbij dreigt de toenemende inflatie zowel werk, bedrijfskosten (energie) als investeringen fors duurder te maken. Verder bestaat het risico dat het aantal werkzoekenden afneemt door demografische ontwikkelingen.

Bruto risico € 1.500.000

Maatregelen Tijdens hoogconjunctuur ook maatregelen treffen voor laagconjunctuur. Bij laagconjunctuur net wel durven investeren en vangnet- en springplankfunctie in stand houden. Zorgen voor voldoende spreiding van werk over meerdere werkgevers en bedrijven die opdrachten aan de hallen leveren. Beperk het aantal werknemers per bedrijf. Contractvoorwaarden en prijsbeleid regelmatig beoordelen. Zet in op mobiliteitscentrum. Werk met scenario's. Anticiperen op compensatie via BUIG gelden en loon- en prijsindexatie en zet in op extra financiering door bijvoorbeeld subsidies. Volgen van de ontwikkeling aantal deelnemers. Verder werken we met een stelpost voor het verwacht positief resultaat op de BUIG.

Netto risico € 0

---

3. Robotisering en digitalisering (disruptieve technologie)

Toelichting Veranderen van werkprocessen, ontwikkelen van AI en meer behoefte aan hoger opgeleid personeel waardoor onze doelgroep minder plaatsbaar is. Dit kan sneller gebeuren, mede doordat werken op afstand veel gebruikelijker is

Bruto risico € 800.000

Maatregelen Strategische keuze maken bij accountmanagement, zoals het indelen van klanten in categorieen en stimuleren van sociaal ondernemerschap. Medewerkers intern opleiden en ontwikkelen. Meer samenwerken met duurzame werkgevers, zoals beschreven in het arbeidsmarktbeleid (strategische partnerschappen). Programma Technologie en Inclusie inzetten om werkzoekenden op te leiden voor de toekomst, zoals AI, virtual reality en augmented reality. Inspelen op de steeds krapper wordende arbeidsmarkt.

Netto risico € 200.000

---

4. Kwetsbaarheid rondom ICT-infrastructuur/cybersecurity

Toelichting Computercriminaliteit is één van de grootste risico's geworden. Veilige en betrouwbare ICT is essentieel voor onze organisatie. Een moedwillige of een onopzettelijke verstoring door technische, menselijk of natuurlijke oorzaken kan leiden tot uitval van de ICT-infrastructuur. Kans op grote financiële verliezen.

Bruto risico € 1.200.000

Maatregelen Onze ICT-infrastructuur is ondergebracht in een extern datacentrum bij een professionele ICT-dienstverlener met een gecertificeerd uitwijk- en backupsysteem. Wij voldoen aan alle vereisten DigiD- en Suwinet-audits. We voeren regelmatig campagnes uit om medewerkers bewust te maken van informatiebeveiliging. Met onze ICT-leveranciers hebben we afspraken gemaakt over informatiebeveiliging, die zijn vastgelegd in contracten en bijbehorende SLA's. Onze (mobiele) apparaten worden beveiligd en krijgen updates volgens standaarden. Acties voor informatiebeveiliging en privacy staan in jaarplannen. Deze sluiten aan op het Informatiebeleidsplan waarvan de geactualiseerde versie in 2024 is vastgesteld en het informatiebeveiligings- en privacybeleid wat in 2025 is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. We werken aan rolgebaseerde autorisaties.

Netto risico € 800.000

---

5. Toename problematiek doelgroep en meer multiproblematiek bij de doelgroep

Toelichting De eisen van de werkgevers worden hoger, terwijl veel mensen in onze doelgroep met meerdere problemen tegelijk te maken hebben. Dit vraagt veel tijd en afstemming van onze organisatie, ook met andere organisaties. Steeds meer mensen hebben psychische klachten en deze klachten worden steeds ernstiger. Door het dalende bestand Wsw-medewerkers is de opgebouwde infrastructuur voor Wsw steeds minder noodzakelijk. Steeds meer niet-uitkeringsgerechtigden en VSO-Pro jongeren doen een beroep op de dienstverlening van Werkzaak. Voor deze mensen is geen toereikende financiering beschikbaar. Ook verwachten we steeds meer mensen (zoals voormalig Wajongers) die met hogere loonwaarde kunnen werken als er duurzaam begeleiding is.
De verwachte toenemende schuldenproblematiek maakt de stap naar werk groter én kan intern tot meer kosten leiden, bijvoorbeeld door loonbeslag.

Bruto risico € 650.000

Maatregelen Zorgen voor een goed opleidingsaanbod en inzetten op effectieve instrumenten die de kansen van deze groep vergroten. Instrumentarium verder verbeteren, zoals de Keuzehulp instrumenten EVA. De regie zoveel mogelijk in eigen hand organiseren (onder andere monitoring ontwikkeling caseload). Om in de toekomst als sociaal ontwikkelbedrijf even effectief te blijven, moet de infrastructuur vanuit de Wsw blijven. Hier is ook extra geld voor beschikbaar en wij onderzoeken samen met de gemeenten hoe we dat gericht kunnen inzetten voor het behouden van de infrastructuur. Monitoren en bijsturen inzet participatiebudget. De informatievoorziening over de groei van niet-uitkeringsgerechtigden en VSO/Projongeren beter in kaart brengen en beter organiseren en de (financiële) businesscase met gemeenten gaan bespreken.

Netto risico € 250.000

6. Omzetdoelstelling wordt niet gehaald, onder meer door de actualisering van het prijsbeleid

Toelichting Wij zetten in op een reële prijs om een hogere omzet te realiseren en daarmee toekomstbestendiger te worden. Dit brengt wel het risico met zich mee dat wanneer we de prijzen in korte tijd verhogen, ondernemers kunnen afhaken. Dit is in 2025 gebeurd bij een grote werkgever.
We zijn afhankelijk van een beperkt aantal grote werkgevers. Er is een risico van leegloop in onze hallen. Dit komt onder andere door concurrentie van gevangenissen en dagbesteding, die een lagere prijs kunnen bieden. De mogelijkheden om omzet te genereren staan onder druk doordat de afstand tot de arbeidsmarkt van de zittende doelgroep toeneemt. Ook het aantal dienstverbanden neemt af. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van onze dienstverlening, zoals groepsdetacheringen en schoonmaak. Dit brengt wel een risico met zich mee. Wanneer we de prijzen in korte tijd verhogen, kunnen ondernemers afhaken. Verder kunnen stijgende (loon)kosten ervoor zorgen dat leveranciers afhaken. De schaarste van grondstoffen zorgt voor vertraging in het productieproces. Het aantal faillissementen neemt toe, waardoor het risico groter wordt dat onze facturen niet betaald worden.

Bruto risico € 1.200.000

Maatregelen De concurrentiepositie verbeteren, het geactualiseerde prijsbeleid strenger toepassen. Effectievere begeleiding met als doel efficiëntere productie. Bij vaststellen prijzen waar nodig afwijken van prijsbeleid om leegloop in onze hallen te voorkomen. Inzetten van innovaties uit het programma Technologie en Inclusie, zodat we werk van hogere kwaliteit kunnen uitvoeren. Investeren in achterstallig onderhoud en vervangen van oude machines, met de extra middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Aandacht voor het landelijk project Simpel Switchen in de participatieketen. Strategisch partnerschappen aangaan met werkgevers, zoals met Cirtex, om risico's gezamenlijk te dragen. Het debiteurenbeheer is al aangescherpt. Flexibel kunnen schakelen bij afhaken grote klanten.

Netto risico € 600.000

---

7. Krapte op de arbeidsmarkt en duurdere inhuur

Toelichting Er is blijvende krapte op de arbeidsmarkt. Dit komt onder meer door meer vergrijzing en ontgroening. Het wordt moeilijker om (ambtelijke) vacatures goed in te vullen en personeel te behouden. We moeten mogelijk langer en vaker personeel inhuren. De kosten hiervan zijn de afgelopen tijd sterk gestegen, mede door nieuwe wetgeving. De krapte op de markt zorgt tot hogere prijzen en concurrentie. Dit kan leiden tot te hoge werkdruk en meer ziekteverzuim.

Bruto risico € 700.000

Maatregelen Profileren op prettige werkbeleving, ontwikkel- en omscholingsmogelijkheden, aantrekkelijk werkgeverschap en onderzoek naar (digitale) kansen en ontwikkelingen. Daarnaast monitoren van salarisontwikkelingen in de markt en waar nodig daarop bijsturen.

Netto risico € 350.000

---

8. Bedrijfsonderbreking

Toelichting	Door verschillende oorzaken, en doordat deze oorzaken met elkaar samenhangen, neemt de kans op bedrijfsonderbrekingen toe. We hebben te maken met een nieuwe werkelijkheid, waarin corona of andere ziekten, cybercrime, rampen, energiecrisis, haperende energie- en watervoorziening, recessie en gevolgen van klimaatveranderingen een rol spelen. Verliezen als gevolg hiervan kunnen volgens experts tot 45% meer kosten dan de materiële schade door dergelijke incidenten. Tegenwoordig zijn de (grondstof)toeleveringsketens van veel bedrijven sterk met elkaar verbonden, dus de financiële impact van een bedrijfsonderbreking wordt steeds groter.
Bruto risico	€ 1.000.000
Maatregelen	De ontwikkelingen blijven volgen en beoordelen welke gevolgen de nieuwe situatie heeft. Alert blijven op mogelijke andere oorzaken die tot bedrijfsonderbreking kunnen leiden en daar waar mogelijk op anticiperen (denk aan scenarioanalyses en nadenken over bedrijfscontinuïteitsbeleid en wat het "noodpakket" voor bedrijven is) mede met behulp van de in 2025 opgestelde eerste ESG-rapportage (O-meting).
Netto risico	€ 700.000

Naast de hierboven genoemde risico's zijn er risico's zoals imagoschade. Omdat de impact hiervan moeilijk in geld is uit te drukken, koppelen we er geen bedragen aan. De belangrijkste maatregel om dit risico te beperken, is het streven naar kwaliteit en transparantie in onze dienstverlening.

Naast de hierboven genoemde risico's zijn er risico's zoals imagoschade. Omdat de impact hiervan moeilijk in geld is uit te drukken, koppelen we er geen bedragen aan. De belangrijkste maatregel om dit risico te beperken, is het streven naar kwaliteit en transparantie in onze dienstverlening.

Onvoorzien

Het is wettelijk verplicht om in de begroting een post onvoorzien op te nemen. Deze post is bedoeld om onvermijdbare en onuitstelbare kosten op te vangen die nog niet bekend waren tijdens het opstellen van de begroting. De wet schrijft niet voor hoe hoog dit bedrag moet zijn.

In de begroting van Werkzaak is hiervoor een bedrag van € 44.000 per jaar opgenomen. In het jaar 2025 is de post onvoorzien niet gebruikt. Het bedrag is daarom vrijgevallen in het resultaat van de jaarrekening.

6.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Tabel 6.1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Weerstandsvermogen

Vermogen (bedragen * € 1.000)	
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.500
Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	2.500
Ratio weerstandsvermogen	**1,00**

Op basis van wettelijke voorschriften kan Werkzaak verplicht worden voorzieningen te vormen voor risico's, verplichtingen en verliezen die in geld zijn uit te drukken. Het beleid voor het opbouwen van het weerstandsvermogen is vastgesteld in de gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland.

Als het resultaat op het Programma bedrijfsvoering het toelaat, mag er worden toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Dat kan tot een maximum van 2% van de jaarlijkse exploitatielasten. Op basis van de begrote lasten over 2025 komt dit neer op een plafond van ongeveer € 2,248 miljoen.

Het weerstandsvermogen dat nodig is om de netto risico's af te dekken is € 2,5 miljoen. Op de balansdatum is het weerstandsvermogen (Algemene reserve) ook € 2,5 miljoen. Dit betekent een ratio van 1,0: het benodigde weerstandsvermogen is precies gelijk aan het benodigde vermogen om de risico's af te dekken.

6.1.3 Financiële kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording bepaalt dat een basisset van financiële kengetallen moet worden opgenomen in de begroting en jaarrekening. Deze kengetallen geven meer inzicht in onze financiële positie.

Het gaat om de volgende kengetallen:

Tabel 6.1.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Financiële kengetallen

Kengetallen			
	realisatie 2024	**begroting 2025**	**realisatie 2025**
Netto schuldquote	1,06%	1,80%	0,26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,30%	1,10%	-0,30%
Solvabiliteitsratio	24,95%	17,98%	22,77%
Structurele exploitatieruimte	1,33%	0,00%	0,75%

Netto schuldquote

De netto schuldquote laat zien hoe hoog onze schulden zijn in verhouding tot onze eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen altijd onzekerheid bestaat of ze allemaal worden terugbetaald, maken wij bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid tussen het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Dat maakt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dat betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio laat zien in welke mate wij in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan wij het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Volgens artikel 42 van het BBV bestaat ons vermogen uit de reserves (algemene- en bestemmingsreserve) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal laat zien hoeveel structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen. Het geeft ook inzicht in welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht in de begroting maken we onderscheid tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte drukken we uit in een percentage. Het bestaat uit het saldo van structurele baten en lasten, het saldo van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Conclusie
Onze netto schuldquote laat zien dat onze leningen ruim gedekt zijn: de eigen middelen zijn hoger dan de schuldenlast. Voor solvabiliteit is het percentage voldoende: percentage ligt boven de 20%. De structurele exploitatieruimte schommelt rond de 1%. Dit is logisch voor een gemeenschappelijke regeling.

Door het vertrouwen dat ik kreeg, kwam ik verder dan ik zelf ooit had gedacht „

6.2 Financiering

Algemene ontwikkelingen

Je leest hier de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie en de wettelijke kaders, zoals de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) en de verplichting tot schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Werkzaak voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Sinds de wetswijziging van 15 december 2013 (Wet Fido) moet Werkzaak overtollige liquide middelen aanhouden in de schatkist van het Rijk. Er mag een bedrag ter hoogte van 2 % met een ondergrens van € 1.000.000 van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken.

Externe ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren die de geld- en kapitaalmarkt en wijzigingen beïnvloeden, en wijzigingen in wet- en regelgeving. Werkzaak heeft zelf geen rentevisie opgesteld. Dat is ook niet nodig, omdat er geen financieringsbehoefte is. Er is eerder al een langlopende lening voor de huisvesting afgesloten.

Rentebeleid

Door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) zijn banken verplicht om rente te betalen aan de ECB. Hierdoor is BNG Bank vanaf 1 juli 2023 genoodzaakt om een negatieve rente in rekening te brengen over het saldo in rekening courant boven een bedrag van € 500.000. Dit heeft geleid tot een extra rentelast die we beperken door het saldo binnen deze grens te houden.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer gaat over het uitvoeren van alle financiële activiteiten binnen de kaders van de financiële verordening. De treasuryfunctie omvat alles wat te maken heeft met het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Door de invoering van schatkistbankieren is nog belangrijker geworden om de banksaldi en de mutaties in 's Rijksschatkist goed te volgen.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Door een permanente financieringsbehoefte, kunnen schommelingen in de rentelasten risico's met zich meebrengen. Om dit zoveel mogelijk te beperken, is de kasgeldlimiet ingesteld. Dit limiet stelt grenzen aan hoeveel je met kortlopende leningen (korter dan één jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet is uitgedrukt in een percentage van de omvang van de begroting. Voor 2025 bedraagt dit, bij ministeriële regeling vastgestelde percentage, 8,5 %. Op basis van de omvang van de begroting van € 112.403.900 bedraagt deze € 9,55 miljoen. Werkzaak maakt geen gebruik van kasgeldleningen.

Renterisico
Om het risico van renteaanpassing en herfinancieren bij langlopende leningen (langer dan één jaar) te beperken is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm bepaalt dat de jaarlijkse aflossing en renteherziening samen niet hoger mogen zijn dan 20 % van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal bedraagt € 112.403.900. De renterisiconorm is dan € 22,48 miljoen. De jaarlijkse aflossing is € 105.000. Dit betekent dat er nog voor € 22,38 miljoen aan ruimte is.

Kredietrisicobeheer
Werkzaak loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen, behalve bij het verstrekken van leningen en hypotheken. Omdat hier een voorziening tegenover staat bij de gemeenten, is dit risico in de praktijk afgedekt.

Frauderisico
Bij Werkzaak voeren we regelmatig analyse uit van frauderisico's binnen de financiële processen. Het doel hiervan is om te beoordelen hoe de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie is en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog moeten worden genomen om eventuele fraude te voorkomen. Fraude met bancaire middelen is het grootste frauderisico in deze categorie. Er zijn voldoende controle- en beheersingsmaatregelen aanwezig en de frauderisico's worden beoordeeld als 'laag'.

Financieringsbehoefte
De aanwezige vaste activa zijn met lang vermogen gefinancierd, deels via een langlopende lening bij de BNG. En deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans zijn gezond.

Tabel 6.2.1 Financiering - Financieringsverhoudingen

Financieringsverhoudingen bedragen * € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2025
Totaal kapitaalbeslag in vaste activa	**7.947**	**7.204**
Financiering is als volgt		
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	5.311	6.680
Langlopende lening (BNG)	3.360	3.255
Totaal passiva	**8.671**	**9.935**
Financiering met vlottende activa	**-724**	**-2.731**

De leningportefeuille is op 31 december 2025 is als volgt:

Tabel 6.2.2 Financiering - Lening portefeuille

Lening portefeuille bedragen * € 1.000	Oorsprong. Hoofdsom	Rente	Looptijd (jaren)	Wordt afgelost in	Stand per 31-12-2024	Stand 31-12-2025
Lening BNG	4.200	1,40%	40	2056	3.360	3.255
Totaal	**4.200**				**3.360**	**3.255**

Elk jaar wordt € 105.000 afgelost en de rentebetaling was € 47.000 (1 augustus 2024 tot 1 augustus 2025).

Renteschema

Het renteschema laat zien dat de rentelasten worden toegerekend aan projectfinanciering. De lening is namelijk afgesloten voor één specifiek doel: huisvesting aan de Poppenbouwing. Dit betekent dat de renteomslag 0 % bedraagt. In tabel 6.2.3 staat dit toegelicht.

Tabel 6.2.3 Financiering - Renteschema

Renteschema (bedragen * € 1.000)	
	Renteschema
Financiering is als volgt:	
Externe rentelasten	48
Externe rentebaten	303
Saldo rentebaten en rentelasten	**255**
Rente van projectfinanciering	46
Aan taakveld toe te rekenen externe rente	-
Rente over eigen vermogen	-
Rente over voorzieningen	-
Aan taakveld toe te rekenen rente	-
Renteomslag	0%

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen vraagt om financiële middelen. Werkzaak heeft de volgende kapitaalgoederen:

- pand Poppenbouwing 18 in Geldermalsen
- pand Leerlab Poppenbouwing 18 in Geldermalsen.

In deze paragraaf gaan we hier dieper op in.

Beleidskader

Voor het planmatig onderhoud aan het gebouw Poppenbouwing is een beheerplan opgesteld. Het goedgekeurde beheerplan geldt voor de jaren 2025-2045 en laat zien welk jaarlijks en planmatig onderhoud nodig is. Het planmatig onderhoud wordt gelijkmatig verdeeld via onderhoudsvoorziening. Deze voorziening is gebaseerd op kosten voor de komende twintig jaar.

Financieel beslag

In 2025 is € 151.200 gestort in de onderhoudsvoorziening. Daarnaast zijn de kosten voor planmatig onderhoud verwerkt volgens het beheerplan. In 2025 ging het om een bedrag van € 69.000, die vanuit de voorziening zijn betaald. De stand van de voorziening per 31 augustus 2025 bedraagt € 318.900.

Ontwikkeling

Het Leerlab is in 2024 gerealiseerd. De bouwkosten zijn binnen de begroting gebleven. In 2025 is het meerjarenbeleidsplan aangepast om ook het planmatig onderhoud van het Leerlab op te nemen.

6.4 Bedrijfsvoering

Werkzaak wil goed kunnen inspelen op veranderingen. Een goede bedrijfsvoering is daarvoor essentieel. In dit onderdeel wordt ingegaan op de visie van Werkzaak van de organisatie, op medewerkers, op leiderschap en op werkzoekenden. Ook gaan we in op belangrijke onderdelen van de bedrijfsvoering: digitalisering, automatisering, privacy en informatiebeveiliging, huisvesting, inkoop, interne controle, planning & control, personeel en budgetten.

Interne controle

In deze jaarrekening leggen we verantwoording af over het tweede uitvoeringsjaar van het meerjarenbeleidsplan 2024 – 2027. Dit meerjarenplan beschrijft onze ambitie en geeft richting aan de focus van Werkzaak voor de komende jaren. Het is een strategisch plan en geen operationele vertaling.
De operationele vertaling maken we in jaarplannen. Deze jaarplannen stellen we op tijdens een gezamenlijke jaardoelensessie met alle (team)managers. Gedurende het jaar volgen we de uitvoering van de jaarplannen en sturen we bij waar dat nodig is.

In het eerste kwartaal van 2026 heeft Werkzaak het controlejaar 2025 volledig en op tijd afgerond, in nauw overleg met de accountant. De resultaten van de onderzoeken vormen de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording die Werkzaak zelf opstelt.
Het proces voor het controlejaar 2025 verliep naar ieders tevredenheid. We hebben goed contact met de accountant, waarbij we over en weer veel kennis uitwisselen.

De accountant rapporteerde in de interimrapportage 2025 dat de verbijzonderde interne controle bij Werkzaak Rivierenland zorgvuldig en professioneel wordt uitgevoerd. De controles hebben voldoende diepgang en worden op tijd afgerond. Hierdoor draagt de interne controle bij aan een betrouwbare verantwoording en een sterk beheersingskader.
De accountant benoemde twee good practices en twee verbeterpunten. Deze punten pakken we in het jaar 2026 op. Het gaat om:

- het beter evalueren van de financiële en procesmatige impact van gevonden fouten;
- het verder integreren van IT-controles in onze reguliere controles.

In 2025 zijn we voortvarend gestart met de invoering van onze nieuwe procesmanagementtool Engage. De eerste processen zijn inmiddels in Engage beschreven. Er ligt een vastgesteld plan van aanpak, met als ambitie dat eind 2027 al onze processen in deze tool staan. Door deze ontwikkeling is de interne controle steeds verbonden met andere afdelingen. Als organisatie zoeken we bij alles wat we doen steeds naar het evenwicht tussen klantwaarde, efficiency en rechtmatigheid.

Rechtmatigheidsverantwoording (RMV)

Het Dagelijks Bestuur neemt in de jaarrekening een verantwoording op over de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen. Hiervoor is in 2020 al een plan van Aanpak Rechtmatigheidsverantwoording opgesteld.

Om de administratieve organisatie verder te verbeteren, hebben we in 2025 het handboek administratieve organisatie (AO) en overig relevant beleid opgesteld of geactualiseerd. Dit gaat onder andere om het M&O-beleid (misbruik en oneigenlijk gebruik), nieuwe financiële verordening en normenkader. In april 2025 is de wet- en regelgeving over de rechtmatigheidsverantwoording, na jaren vertraging, definitief geworden. Vanaf deze jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording dus voor het eerst wettelijk verplicht. Werkzaak was hier goed op voorbereid, omdat we in de twee voorgaande jaren al vrijwillig een rechtmatigheidsverantwoording hebben opgesteld.

In het eerste kwartaal van 2026 hebben we het controlejaar 2025 volledig en op tijd afgerond, in nauw overleg met de accountant. De resultaten van deze controles vormen de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording die Werkzaak opstelt

Automatisering en informatisering
In 2025 zijn we overgestapt naar de hybride moderne werkplek. We werken nu met M365 en Teams, en de technische voorbereiding voor het opslaan van document in Teams is afgerond.
Het documentmanagementsysteem Corsa is volgens de planning omgezet naar een Saas-applicatie in de cloud. Ook zijn interne en externe koppelingen geactualiseerd.

Vanwege de toenemende digitale dreigingen beheren Werkzaak en KPN de ICT-infrastructuur en hardware volgens de hoogste veiligheidsnormen.

Informatiebeheer
In 2025 heeft Informatiebeheer grote stappen gezet in zowel beleid als kwaliteit. De beheerregeling, vernietiging- en bewaarstrategie en het kwaliteitssysteem zijn vastgesteld. De kwaliteitsborging voor vervanging is klaar en het vervangingsbesluit is genomen. Samen met ICT heeft Informatiebeheer een archiefbeleid voor M365 opgesteld. Daarnaast zijn verschillende informatieprocessen slimmer ingericht, samen met de procesverantwoordelijken en ICT.
Door training, aanpassingen in de systemen en de lean-cyclus is de kwaliteit en efficiëntie van verschillende HR- en Inkomensprocessen verbeterd. Hiermee zijn diverse aanbevelingen uit het archieftoezicht opgelost.
De archiefinspecteur van het RAR heeft in 2025 geen urgente aanbevelingen gedaan. De uitgevoerde en geplande acties voor het verbeteren van het informatie- en archiefbeheer, sluiten aan bij de overige aanbevelingen van het RAR en het Interbestuurlijk toezicht van de Provincie Gelderland.

Wet Open Overheid
De Wet Open Overheid (Woo) is een wettelijk kader dat sinds 1 mei 2022 invloed heeft op hoe organisaties met informatie omgaan. De wet gaat vooral over drie onderdelen: actief openbaar maken van informatie, passief openbaar maken van informatie en het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Werkzaak is aangesloten op de Woo-index en publiceert al verschillende categorieën informatie actief. We volgen landelijke richtlijnen om stap voor stap meer informatiecategorieën actief openbaar te maken.

Het Woo-proces is ingericht in het documentmanagementsysteem. Dit helpt medewerkers om het juiste proces te volgen en te voldoen aan de eisen van de Woo.
De verbetering van de informatiehuishouding blijft een belangrijk aandachtspunt. Er lopen meerdere langlopende projecten die hieraan bijdragen. Zo zijn het Archiefbeleid MS365 en het Handboek Vervanging vastgesteld.
Werkzaak doet mee aan verschillende landelijke- en regionale initiatieven. In deze netwerken volgen we de Woo-ontwikkelingen nauwgezet, bespreken we veranderingen en delen we kennis met andere organisaties.

Privacy en informatiebeveiliging
Privacy en informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker door de verdere digitalisering binnen en buiten onze organisatie. Het team Informatiebeveiliging- en Privacy heeft een stevige basis gelegd en heeft nu een duidelijke plek binnen Werkzaak. Binnen de organisatie is er meer bekendheid en betrokkenheid rondom deze onderwerpen. Dat zie je onder aan de actieve rol bij projecten, zoals innovatietrajecten en AI-projecten. Hiermee geven we invulling aan het risicogebaseerd werken.

Door de samenwerking van het team Informatiebeveiliging- en Privacy en het cluster Beleid is de privacy beter geborgd in de bestaande werkprocessen. We hebben hiervoor een praktische Handreiking Gegevensdeling opgesteld. Ook is de beveiliging op Suwinet aangescherpt. Dit hebben we gedaan door een 'whitelist' toe te passen en door het inrichten van een derde-lijns controle en rapportagesysteem. Dit heeft geleid tot een positief auditrapport.

Door de samenwerking van het team Informatiebeveiliging- en Privacy en het team Inkomen en Informatiebeheer is het project rondom opslag van kopieën van ID-bewijzen afgerond. Werkzaak vraagt en bewaart zulke kopieën niet meer onnodig.
In de komende periode richten we ons op de invoering van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) en de bijbehorende Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2 (BIO2).

Huisvesting en Inkoop
In 2025 heeft Werkzaak voor bijna € 11 miljoen rechtmatig ingekocht. Voor de inhuur sluiten we aan bij de vernieuwing van regionale inhuurportal www.werkeningelderland.nl, die werkt met Flextender. De inkoop van onder andere gas en energie, leaseauto's, werkkleding en voedingswaren is collectief aanbesteed met Cedris. De aanbestedingen voor hefmiddelen, de website en opleidingen zijn in 2025 gestart. Bij aanbestedingen nemen we SROI, duurzaamheid en doelmatig partnerschap mee. Deze afspraken volgen we vervolgens actief op in het contractmanagement.

Begrotingscriterium

Inleiding
Hieronder volgt een toelichting op de onder- en overschrijdingen van de baten en lasten op de programma's. Binnen alle programma's zijn de verschillen als acceptabel te verantwoorden.

Een overschrijding van de lasten is onrechtmatig. Een onderschrijding van de lasten is alleen onrechtmatig als deze niet volgens de regels is verwerkt. In dat geval is deze opgenomen in de rechtmatigheidsverklaring.

Een overschrijding van baten, een onderschrijding van lasten of baten zijn onrechtmatig als deze niet op tijd in een begrotingswijziging is verwerkt of als dit niet op tijd aan het Algemeen Bestuur is gemeld. Een melding is op tijd wanneer de afwijking staat in de eerstvolgende financiële rapportage.
De afwijkingen komen voort uit een aanpassing van de kadernota rechtmatigheid van september 2025.

Zoals in de financiële verordening 2025 is vastgesteld, worden alle afwijkingen groter dan de rapportagegrens van € 100.000 toegelicht. Door een verschuiving van het aantal medewerkers binnen de verschillende doelgroepen verandert de verdeling van de omzet en de salarislasten over de programma's. Dit lichten we per onderdeel verder toe.

Programma Bestuur en Beleid
De onderschrijding van € 15.600 valt binnen het programma Bestuur en Beleid valt onder de rapportagegrens en lichten we daarom niet verder toe.

Programma Participatie

Op dit programma zitten de volgende onder- dan wel overschrijdingen:

• Lasten	€ 809.800	Overschrijding
• Baten	€ 93.400	Overschrijding

Binnen het programma participatie zitten aan de lastenkant

• Hogere lasten voor inzet ambtelijk personeel door verschuiving binnen de programma's	€ 1.105.700	Overschrijding
• Hogere lasten voor projecten	€ 177.900	Overschrijding
• Lagere lasten voor de inleenvergoedingen van doelgroepmedewerkers	€ 428.500	Onderschrijding
• Lagere lasten voor de inzet van re-integratiemiddelen	€ 52.600	Onderschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 802.500	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 7.300	Overschrijding
Totale verschillen	€ 809.400	Overschrijding

Daar tegenover staan aan de batenkant

• Hogere detacheringsvergoeding	€ 308.900	Overschrijding
• Lagere rijksbijdrage participatiebudget door overheveling middelen Participatiewet in Balans	€ 261.500	Onderschrijding
• Hogere subsidie opbrengsten in projecten	€ 161.200	Overschrijding
• Lagere omzet door verschuiving doorbelasting	€ 82.500	Onderschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 126.100	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 32.700	Onderschrijding
Totale verschillen	€ 93.400	Overschrijding

Op de lasten en baten blijft een onderschrijding over van € 25.400 voor andere kleine afwijkingen. Dit bedrag is volgens de financiële verordening 2025 acceptabel.

Programma Wet sociale werkvoorziening

Op dit programma zitten de volgende onder- dan wel overschrijdingen:

• Lasten	€ 975.000	Onderschrijding
• Baten	€ 188.000	Overschrijding

Binnen het programma participatie zitten aan de lastenkant

• Lagere lasten voor inzet ambtelijk personeel door verschuiving binnen de programma's	€ 603.400	Onderschrijding
• Lagere salarislasten doelgroepmedewerkers	€ 419.600	Onderschrijding
• Hogere inkoopkosten omzet	€ 173.200	Overschrijding
• Lagere overige kosten	€ 142.700	Onderschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 992.500	Onderschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 17.500	Overschrijding
Totale verschillen	€ 975.000	Onderschrijding

Daar tegenover staan aan de batenkant

• Hogere omzet door verschuiving binnen de programma's	€ 730.900	Overschrijding
• Hogere bijdrage gemeente	€ 540.100	Onderschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 190.800	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 2.800	Onderschrijding
Totale verschillen	€ 188.000	Overschrijding

Op de lasten en baten blijft een overschrijding over van € 14.700 voor andere kleine afwijkingen. Dit bedrag volgens de financiële verordening 2025 acceptabel.

Programma Beschut werk

Op dit programma zitten de volgende onder- dan wel overschrijdingen:

• Lasten	€ 609.800	Overschrijding
• Baten	€ 112.500	Onderschrijding

Binnen het programma participatie zitten aan de lastenkant

• Lagere salarislasten medewerkers Beschut werk	€ 110.300	Onderschrijding
• Lagere lasten voor inzet ambtelijk personeel door verschuiving binnen de programma's	€ 82.500	Onderschrijding
• Hogere lasten integratiemiddelen	€ 80.300	Overschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 112.500	Onderschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 0	
Totale verschillen	€ 112.500	Onderschrijding

Daar tegenover staan aan de batenkant

• Hogere rijksbijdrage beschut werk	€ 401.700	Overschrijding
• Hogere omzet door verschuiving binnen de programma's	€ 66.800	Overschrijding
• Verspreiding baten doelgroepmedewerkers over de programma's Participatiewet en beschut	€ 141.300	Overschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 609.800	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 0	
Totale verschillen	€ 609.800	Overschrijding

Op de lasten en baten zijn verder geen andere kleine afwijkingen. Dit is volgens de financiële verordening 2025 acceptabel.

Programma inkomensvoorziening

Op dit programma zitten de volgende onder- dan wel overschrijdingen:

• Lasten	€ 805.400	Overschrijding
• Baten	€ 915.600	Overschrijding

Binnen het programma inkomensvoorziening zitten aan de lastenkant

• Hogere uitkeringslasten door een hoger aantal uitkeringsgerechtigden	€ 1.575.500	Overschrijding
• Lagere lasten voor loonkostensubsidies door vrijval voorziening	€ 738.000	Onderschrijding
• Hogere lasten voor inzet ambtelijk personeel door verschuiving binnen de programma's	€ 52.600	Overschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 890.100	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 84.700	Onderschrijding
Totale verschillen	€ 805.400	Overschrijding

Daar tegenover staan aan de batenkant

• Hogere bijdrage gemeente resultaat BUIG	€ 1.234.600	Overschrijding
• Hogere rijksbijdrage BUIG en gemeentelijke bijdrage	€ 271.700	Overschrijding
• Lagere bijdrage gemeente resultaat loonkostensubsidie	€ 715.900	Onderschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 790.400	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 125.200	Overschrijding
Totale verschillen	€ 915.600	Overschrijding

Op de lasten en baten blijft een overschrijding over van € 40.500 voor andere kleine afwijkingen. Dit is volgens de financiële verordening 2025 acceptabel.

Programma Overhead

Op dit programma zitten de volgende onder- dan wel overschrijdingen:

• Lasten	€ 128.700	Overschrijding
• Baten	€ 72.800	Onderschrijding

Binnen het programma participatie zitten aan de lastenkant

• Lagere lasten voor inzet ambtelijk personeel door verschuiving binnen de programma's	€ 640.200	Onderschrijding
• Hogere personeelskosten zoals opleidingskosten, WKR kosten en toegenomen verlofsaldo	€ 286.000	Overschrijding
• Hogere dotatie voorziening personeel	€ 228.600	Overschrijding
• Kosten voor implementatie Neder Betuwe	€ 114.900	Overschrijding
• Hogere licentie en onderhoudskosten	€ 107.600	Overschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 96.900	Overschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 31.800	Overschrijding
Totale verschillen	€ 128.700	Overschrijding

Daar tegenover staan aan de batenkant

• Lagere gemeentelijke bijdrage door verlaging bedrijfsvoeringsresultaat	€ 305.400	Onderschrijding
• Bijdrage voor implementatie Neder Betuwe	€ 114.900	Overschrijding
• Hogere onttrekking voorziening personeel	€ 100.200	Overschrijding
Totaal verklaarde verschillen	€ 90.300	Onderschrijding
• Kleine afwijkingen	€ 17.500	Overschrijding
Totale verschillen	€ 72.800	Onderschrijding

Op de lasten en baten blijft een bedrag van € 49.300 over voor andere kleine afwijkingen. Dit is volgens de financiële verordening 2025 acceptabel.

Programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De onderschrijding van € 39.300 binnen het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien valt onder de rapportagegrens en wordt niet verder toegelicht.

Kredieten

De kredieten zijn niet overschreden.

Voorwaardencriterium

Binnen het voorwaardencriterium is een onrechtmatigheid ontstaan door het niet juist aanbesteden van de inhuur van de bedrijfsarts op basis van de Europese aanbestedingswet. Het gaat om een bedrag van € 216.000.

M&O criterium

Fraudevorderingen

Binnen het M&O-criterium (misbruik en oneigenlijk gebruik) is de nota M&O-beleid van Werkzaak leidend. Deze nota beschrijft hoe we misbruik en oneigenlijk gebruik voorkomen en opsporen.
Misbruik wordt pas als onrechtmatigheid aangemerkt wanneer het, samen met andere fouten of onduidelijkheden, boven de verantwoordingsgrens uitkomt. In dat geval nemen we het op in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij onderkennen verschillende mogelijke frauderisico's, zoals op gebied van cybercrime, inkoop, en uitkeringen. Voor preventie werken wij met functiescheiding, een mandaatregeling en andere relevante normenkaders. Aanvullende maatregelen zijn een zorgvuldig personeelsbeleid, een jaarlijkse gesprekscyclus en een voorbeeldrol van het management.

Voor het proces rond uitkeringen hebben we veel beheersmaatregelen getroffen, waardoor we het frauderisico laag inschatten. Voorbeelden hiervan zijn: een GBA-koppeling, ingebouwde proces- en ICT-controles, normeringen, functiescheiding, raadplegen Suwinet en inzet sociale recherche. Daarnaast is er een formeel vastgestelde frauderisicoanalyse die periodiek actualiseren.

Overzicht bedrijfsvoeringskosten

Tabel 6.4.1 Bedrijfsvoering - Bedrijfsvoeringskosten

Bedrijfsvoeringskosten					
	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Personeelskosten	23.638.800	23.590.500	23.076.100	514.400	V
Doelgroepprofessionals	293.000	304.700	326.600	-21.900	N
Materiële kosten	5.784.400	5.567.700	6.011.800	-444.100	N
Uitvoeringskosten inkomen	571.200	543.700	601.500	-57.800	N
Projecten	-24.500	-24.500	-9.900	-14.600	N
Inleenvergoeding	3.823.700	4.013.500	3.429.100	584.400	V
Totaal lasten	**34.086.600**	**33.995.600**	**33.435.200**	**560.400**	**V**
Participatiebudget	5.309.400	5.830.700	5.975.500	144.800	V
Omzet	7.830.100	8.020.900	8.433.100	412.200	V
ingroeimodel Buig	3.792.700	3.107.100	2.557.900	-549.200	N
Totaal Baten	**16.932.200**	**16.958.700**	**16.966.500**	**7.800**	**V**
Saldo	**-17.154.400**	**-17.036.900**	**-16.468.700**	**568.200**	**V**
Waarvan WSW	**2.789.000**	**2.270.200**	**884.800**	**-1.385.400**	**N**
Toeslag	**87.000**	**83.000**	**88.000**	**5.000**	**V**
Waarvan bedrijfsvoering PW	**-14.278.400**	**-14.683.700**	**-15.495.900**	**-812.200**	**N**

Nihat en Hacer maakten een nieuwe start

Na een indrukwekkende loopbaan in Turkije moest de 47-jarige Nihat* vluchten vanwege zijn politieke ideeën. "We verloren in een dag 20 jaar aan ervaring." In Nederland maakte hij een nieuwe start. Eerst alleen, maar gelukkig al snel met zijn gezin. Hier pakken ze de draad weer op.

Sinds januari 2023 woont Nihat in Asperen. Werkcoach Martijn van Werkzaak Rivierenland herinnert zich hun eerste afspraak: "Nihat had bijna twintig online certificaten gehaald. Hij wist goed wat hij wilde. Hij was ook bezig om zijn gezin naar Nederland halen."

Nihat zegt: "Ik deed ander werk in Turkije. Dat ging hier niet meer. Toen we moesten vluchten, verloren we in een dag 20 jaar aan ervaring. Dus koos ik om te leren over IT. Als kind vond ik computers al leuk." Martijn zegt: "We startten met Nederlandse les. Goed Nederlands spreken is belangrijk. Daarmee vind je makkelijker je plek."

Hacer* is 41 jaar. Ze kwam eind maart 2023 met haar dochter naar Nederland. Ze heeft twee diploma's en ervaring in de IT. Ze wilde snel weer gaan werken. Hacer: "Maar ik wist niet hoe het op het werk gaat in Nederland. Door Martijn leerden we onze werkgevers kennen. Ook kwamen we in contact met We'RHERE."

De eerste stappen in Nederland

We'RHERE betekent 'We are High Educated Refugee Employee'. Het is een groep voor vluchtelingen uit Turkije die hoogopgeleid zijn. In april 2024 begonnen ze met een traject van We'RHERE. Dat heet VIT (Voorbereiding op werken in de IT). Ze volgden basiscursussen over IT. Ook kregen ze trainingen over hoe je in Nederland een baan zoekt en hoe je werkt in een bedrijf.

Nihat en Hacer vinden de hulp van Werkzaak belangrijk om mensen en organisaties te leren kennen. "Een netwerk is heel belangrijk in Nederland. Nu hebben we veel contacten en collega's. In de cursus leerden we ook hoe je samenwerkt of praat op het werk. Ik ben soms verlegen, maar nu voel ik me zekerder."

Samen bouwen aan een toekomst in IT

In oktober 2024 begon Nihat als trainee bij Conclusion. Hij leerde in elf maanden werken in de IT. Nu gaat hij werken bij een van de bedrijven die bij Conclusion horen. Hacer werd als trainee gekozen voor de Capgemini Academy. "Op de eerste dag zeiden zij: jij bent geen trainee, je bent onze collega. Ik voelde me meteen deel van het bedrijf. Later kreeg ik een baan als dataconsultant."

Senior Consultant Oscar Phefferkorn van Capgemini hielp Hacer dit jaar. "Ze wil graag leren en leert ook heel snel. Ze begon als ontwikkelaar van een best moeilijke technologie. Dat ging heel goed. We hebben soms weinig tijd om iemand alles uit te leggen. Dan moet iemand flexibel zijn. En dat deed ze heel goed."

Goede ervaringen delen

Hacer en Nihat willen iets terugdoen voor de samenleving. Nihat: "We hadden een goede baan in Turkije. We hielpen daar ook altijd andere mensen." Hacer geeft nu vrijwillig les bij We'RHERE. Ook nodigden Nihat en Hacer hun buren uit voor een maaltijd tijdens de Ramadan. "Zo leren zij ons beter kennen. En we kunnen iets van onze cultuur laten zien. We moeten open zijn naar elkaar, met elkaar praten, en goede ervaringen delen."

In deze paragraaf gaan we in op samenwerkingsverbanden waarbij Werkzaak Rivierenland een bestuurlijk of financieel belang heeft.

- Er is sprake van een bestuurlijk belang wanneer Werkzaak Rivierenland zeggenschap heeft. Dat kan komen door een zetel in het bestuur van de organisatie of door stemrecht.
- Er is sprake van een financieel belang wanneer Werkzaak Rivierenland middelen ter beschikking heeft gesteld die verloren kunnen gaan als de verbonden partij failliet gaat.

Werkzaak heeft drie verbonden partijen:
- Stichting Flex en Zeker
- Stichting Werkzaak Plus
- Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

Tabel 6.5.1 Verbonden partijen - Stichting Werkzaak Plus

Stichting Flex & Zeker	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	Arbeidsbemiddeling
Zeggenschap	Directeur Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Deze komen voor rekening van GR Werkzaak Rivierenland
Relatie met programma's	Arbeidsparticipatie en Begeleide participatie
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaak Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Binnen Stichting Flex en Zeker is het aantal medewerkers gedaald, omdat eind 2025 de werkzaamheden bij een werkgever zijn geëindigd. Door herplaatsing en ontwikkeling van de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker zijn deze medewerkers bij de Stichting Werkzaak Plus in dienst gekomen
Ontwikkelingen	Voor 2026 wordt de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker gewijzigd. Mede daardoor is het aantal medewerkers in de Stichting Flex en Zeker afgenomen

Tabel 6.5.2 Verbonden partijen - Stichting Werkzaak Plus

Stichting Werkzaak Plus	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	• Het voorzien in de flexibiliteitsbehoefte van werkgevers door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt en overige werkzoekenden onder begeleiding van mentoren in de gelegenheid te stellen werkzaamheden te verrichten voor werkgevers. • Het zijn van de formele werkgever voor een deel van het staf- en kaderpersoneel
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten van GR Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Geen
Relatie met programma's	Inkomensondersteuning, Arbeidsparticipatie, Begeleide participatie en Bestuur en Ondersteuning
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 0 per 31-12-2025 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaak Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Binnen Stichting Flex en Zeker is het aantal medewerkers gedaald, omdat eind 2025 de werkzaamheden bij een werkgever zijn geëindigd. Door herplaatsing en ontwikkeling van de CAO geldend voor Stichting Flex en Zeker zijn deze medewerkers bij de Stichting Werkzaak Plus in dienst gekomen
Ontwikkelingen	Er zijn geen ontwikkelingen

Tabel 6.5.3 Verbonden partijen - Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Coöperatie
Doel en openbaar belang	De Coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door met hen deelnemersovereenkomsten te sluiten in het na te noemen bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen, te weten: a. het voor en met haar leden opzetten en het exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht, al dan niet tezamen met samenwerkings-partners, hoofdzakelijk in maar niet beperkt tot de regio Rivierenland. b. het bijdragen aan de maatschappelijke ondersteuning van onder meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en van hun netwerk in de samenleving ten behoeve van een zo zelfstandig mogelijke economische positie en hun participatie op de arbeidsmarkt; c. het bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel.
Zeggenschap	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Bestuurlijk Belang	Mede invloed aanwenden op circulaire en inclusieve arbeidsmarkt en samenleving.
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	In 2025 heeft Cirtex te maken gehad met een aanzienlijk exploitatietekort als gevolg van de wereldwijde textielcrisis, waarvoor het Algemeen Bestuur van Werkzaak een tijdelijke garantstelling heeft verleend van maximaal €383.000,- voor de jaren 2025 en 2026
Relatie met programma's	Sociaal ondernemerschap, circulaire economie
Eigen Vermogen	per 31-12-2024 € 82.331,-
	per 31-12-2025 € nnb
Vreemd vermogen	per 31-12-2024 € 637.477,-
	per 31-12-2025 € nnb
Financieel resultaat	Verlies over 2025: € nnb
Risico's	
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan.
Ontwikkelingen	In het najaar van 2025 is er een evaluatie uitgevoerd naar het toekomstig bestaansrecht van Cirtex. Het Algemeen Bestuur van Werkzaak en Avri heeft inmiddels het voorgenomen besluit genomen om Cirtex duurzaam te laten voortbestaan op basis van een brede maatschappelijke businesscase. Momenteel loopt er een zienswijzeprocedure voor de raden van de gemeenten over dit voorgenomen besluit. Op 9 juli 2026 wordt hierover een definitief besluit genomen.

7 Jaarrekening 2025

7.1 Balans per 31 december

Tabel 7.1.1 Balans - Activa

Activa	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa		
Immateriële vaste Activa		
Materiele vaste activa		
Investeringen met economisch nut	7.126.200	6.567.500
	7.126.200	6.567.500
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	820.800	636.200
	820.800	636.200
Totaal vaste activa	**7.947.000**	**7.203.700**
Vlottende Activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	233.600	272.600
Uitzetingen in 's Rijks schatkist	9.328.300	12.260.400
Overige vorderingen	1.452.800	1.038.600
	11.014.700	13.571.600
Liquide middelen		
Banksaldi	530.200	770.600
	530.200	**770.600**
Overlopende activa		
Van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotten die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	250.600	521.100
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	5.230.000	3.919.300
	5.480.600	4.440.400
Totaal vlottende activa	**17.025.500**	**18.782.600**
Totaal generaal	**24.972.500**	**25.986.300**

Tabel 7.1.2 Balans - Passiva

Passiva	31-12-2024	31-12-2025
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserves	2.242.100	2.815.900
Gerealiseerd resultaat	1.488.000	812.100
	6.230.100	**6.128.000**
Voorzieningen		
Verplichtingen, verliezen en risico's	569.300	552.000
	569.300	**552.000**
Vaste schulden		
Binnenlandse banken en overige fin. Instellingen	3.360.000	3.255.000
	3.360.000	**3.255.000**
Totaal vaste passiva	**10.159.400**	**9.935.000**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1jaar		
Rekening-courant met niet-financiële instellingen		1.989.200
2.546.300		
Overige schulden	510.000	224.800
	2.499.200	**2.771.100**
Overlopende passiva		
Verplichtingen opgebouwd in begrotingsjaar en in volgend begrotingsjaar tot betaling gekomen	12.213.300	13.088.000
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten in volgende begrotingsjaren	82.300	-
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen.	18.300	192.200
	12.313.900	**13.280.200**
Totaal vlottende passiva	**14.813.100**	**16.051.300**
Totaal generaal	**24.972.500**	**25.986.300**

7.2 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de afzonderlijke posten.

Tabel 7.2.1 Toelichting op de Balans - Vaste activa - Materiële vaste activa

Verloop afzonderlijke posten (bedragen in €)	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2025	**1.036.200**	**4.443.700**	**1.283.100**	**363.200**	**7.126.200**
Investeringen	-	-		25.000	25.000
Desinvesteringen	-	-	41.100	-	41.100
Afschrijvingen	500	182.100	187.500	172.500	542.600
Bijdragen van derden	-	-		-	0
Duurzame waardevermindering	-	-		-	0
Boekwaarde per 31 december 2025	**1.035.700**	**4.261.600**	**1.054.500**	**215.700**	**6.567.500**

Financiële vaste activa

In tabel 7.2.2 staat een overzicht van de financiële vaste activa.

Tabel 7.2.2 Toelichting op de Balans - Vaste activa - Financiële vaste activa

Verloop financiële vaste bedragen (bedragen in €)	Deelnemingen	Zelfstandigen (BBZ)	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2025	**-**	**820.800**	**820.800**
Investeringen / kredietverstrekking	-	76.200	76.200
Desinvesteringen / buiten invordering	-	-44.600	-44.600
Afschrijvingen en aflossingen	-	-211.800	-211.800
Bijdragen van derden	-		0
Duurzame waardevermindering / dubieus	-	-4.400	-4.400
Boekwaarde per 31 december 2025	**-**	**636.200**	**636.200**

De post Zelfstandigen (Bbz) bestaat uit verstrekte leningen. Het gaat om een bruto saldo van € 647.600 aan verstrekte leningen aan zelfstandigen voor inkomensondersteuning. Het oninbare deel van de leningen is € 11.400. Het netto-saldo is € 636.200.

Vlottende activa

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

Onder de post vorderingen op openbare lichamen op de balans staan de openstaande vorderingen op overheidsorganisaties per balansdatum. Dit bedrag is € 272.600. Ongeveer 66 % hiervan bestaat uit vorderingen op deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast ook vorderingen op andere samenwerkingspartners in de regio en op andere sociale werkbedrijven.

De overige vorderingen bestaan uit € 1,0 miljoen aan debiteuren. Dit zijn vooral debiteuren bij wie Werkzaak medewerkers uit de verschillende doelgroepen heeft geplaatst.

In 2013 geldt de verplichting tot schatkistbankieren zonder leenfaciliteit voor onder andere gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft bijgedragen aan een lagere staatsschuld. Werkzaak voert het betalingsverkeer uit via de eigen bank. Aan het einde van iedere werkdag wordt een negatief banksaldo automatisch aangezuiverd vanaf de rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Een positief saldo op deze bankrekening wordt aan het einde van de dag juist afgeroomd in het voordeel van het rekening-courant.

Werkzaak ontvangt van het ministerie van Financiën ieder kwartaal een rentevergoeding over het bedrag dat in de schatkist staat. De rentevergoeding is gelijk aan de EuroSTR-fixing.

Bron: https://www.dsta.nl/schatkistbankieren/rentestanden-schatkistbankieren/rentestanden-decentrale-overheden

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen mogen tot 2 % van het begrotingstotaal aan eigen middelen buiten de schatkist houden. Alles daarboven wordt automatisch afgeroomd. In 2025 heeft Werkzaak deze grens niet overschreden. Tabel 7.2.3 laat dat zien.

Het saldo op schatkistbankieren op 31 december 2025 is € 12,3 miljoen.

Tabel 7.2.3 Toelichting op de Balans - Vlottende activa - Drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar 2025					
(1)	**Drempelbedrag**	**2.299**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**638**	**731**	**809**	**816**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.661	1.568	1.489	1.483
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	114.944			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	114.944			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotings-totaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotings-totaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2.299			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	57.376	66.483	74.464	75.076
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	638	731	809	816

Liquide middelen

Onder deze post zijn de banksaldi opgenomen van Werkzaak.

Nog te ontvangen voorschotbedragen voor specifiek bestedingsdoel

Tabel 7.2.4 Toelichting op de Balans - Vlottende activa - Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel (bedragen in €)	ESF	ESF Leerlab	Totaal
Rekening 2024	**209.600**	**41.000**	**250.600**
Ontvangen 2025	-	41.000	41.000
Besteed 2025	209.600	101.900	311.500
Rekening 2025	**419.200**	**101.900**	**521.100**

Onder de post nog te ontvangen voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen staan de bedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Dit gaat over een nog te ontvangen subsidies ESF van € 521.100.

Overlopende activa

Tabel 7.2.5 Toelichting op de Balans - Vlottende activa - Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Inkomensdebiteuren	4.596.100	3.235.600
Dubieuze debiteuren	-2.132.400	-1.379.900
Totaal debiteuren uitkering admistratie	**2.463.700**	**1.855.700**
NTO bijdragen deelnemende gemeenten	536.900	0
Te vorderen BCF	1.167.300	1.207.100
Te vorderen BTW	-	-
Te ontvangen premies	20.400	15.600
Verrekende abonnementsgelden	2.900	17.300
Fietsplan	18.100	19.700
Nog te ontvangen bedragen	831.100	605.900
Vooruitbetaalde bedragen	170.500	170.100
Overig	19.100	27.900
Totaal	**5.230.000**	**3.919.300**

Onder de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van de volgende begrotingsjaren komen, is de grootste post de inkomensdebiteuren, met een bedrag van € 3.235.600. Hierop is een voorziening oninbaarheid van € 1.379.900 in mindering gebracht.

Tegenover deze vordering staat niet invorderbare rekening-courant voor de schuld vanuit Werkzaak aan deelnemende gemeenten. De vordering wordt volgens de rijksregelgeving (BUIG, Bbz) verrekend met de desbetreffende gemeente op het moment dat de inkomensdebiteur daadwerkelijk betaalt.

Onder de nog te ontvangen bijdragen van deelnemende gemeenten staan bedragen die Werkzaak nog van gemeenten krijgt, zoals de afrekening van de bestuursrapportage, het bedrijfsvoeringsresultaat Wsw en de rijksbijdragen volgens de septembercirculaire.

Onder de nog te ontvangen bedragen staan de nog te ontvangen creditrente schatkistbankieren, facturatie omzet en overige bijdragen.

Onder de overlopende activa staat ook nog de te vorderen doorschuif-btw (BCF), ter waarde van € 1.207.100. Bij de vooruitbetaalde bedragen gaat het om kosten licenties en verzekeringen. Verder zijn het posten zoals abonnementen, premies, fietsplan en overig. Onder overig is de grootste post de voorschotten voor bijstandsuitkeringen.

Vaste Passiva

Reserves

De ontwikkeling en samenstelling van de reserves zijn als volgt gespecificeerd:

Tabel 7.2.6 Toelichting op de Balans - Vaste passiva - Reserves

Reserves (bedragen in €)	Algemene reserve	Reserve innovatiefonds	Reserve personeel	Reserve regiodeal	Reserve afwikkeling Tozo 2020	Reserve noodzakelijke investeringen	Reserve projecen	Reserve ter dekking kapitaal-lasten	Reserve ontw. Infra-structuur soc. Ont-wikkelb.	Saldo van de rekening	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2025	**2.500.000**	**287.800**	**198.700**	**-**	**-**	**-**	**222.200**	**833.400**	**700.000**	**1.488.000**	**6.230.100**
Toevoeging/onttrekking resultaatbestemming voorgaand boekjaar	-	-		-	-	-	-	-	-	-1.488.000	-1.488.000
Mutatie saldo voorgaand boekjaar	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**		**-**	**0**
Toevoegingen 2025	-	-		-	-	-		-	626.000	812.100	1.438.100
Onttrekkingen 2025	-	39.900		-	-	-		12.300	-	-	52.200
Verminderingen ter dekking van afschrijvingen	-	-		-	-	-		-	-	-	-
Mutaties exploitatie en saldo 2025	**-**	**39.900**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**12.300**	**626.000**	**812.100**	**1.490.300**
Boekwaarde 31 december 2025	**2.500.000**	**247.900**	**198.700**	**-**	**-**	**-**	**222.200**	**821.100**	**1.326.000**	**812.100**	**6.128.000**

De algemene reserve is bedoeld als buffer. Hiermee kun je tijdelijke negatieve exploitatieresultaten en onvoorziene ontwikkelingen opvangen. De ondergrens van de algemene reserve wordt bepaald door het minimaal benodigde weerstandsvermogen. Dit berekenen we elk jaar opnieuw met een risico-inventarisatie. Het benodigde weerstandsvermogen is in 2025 gelijk gebleven.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2017 de reserve Innovatiefonds gevormd. De reserve moet Werkzaak de ruimte geven om nieuwe initiatieven te ontwikkelen die passen bij de primaire opdracht. Het idee is dat deze reserve revolverend zou zijn: baten uit innovaties vloeien weer terug in de reserve, zodat nieuwe innovaties daarvan betaald kunnen worden.
In de praktijk blijkt het lastig om deze baten direct aan deze reserve toe te wijzen. Daarom gaat elke beslissing om geld toe te voegen aan deze reserve via het Algemeen Bestuur. In 2025 is er € 39.900 uit de reserve onttrokken voor innovatieprojecten DIWI en de Buddyapp.

De reserve personeel is bij de resultaatbestemming 2018 gevormd om WW-verplichtingen op te vangen. In 2025 is niets onttrokken aan deze reserve.

De reserves afwikkeling Tozo en Noodzakelijke investeringen zijn in 2020 gevormd. Beide reserves zijn vrijgevallen in het resultaat van de jaarrekening 2024.

Bij de resultaatbestemming 2021 is de reserve projecten gevormd. In 2025 is er geen onttrekking gedaan.

De reserve is in 2022 gevormd om (een deel) van de kapitaallasten van het Leerlab en het nieuwe dak te dekken. In 2025 is € 12.300 onttrokken voor het dak van het Leerlab.

In de bestuursrapportage van 2024 is een reserve gevormd met middelen die het Rijk beschikbaar stelde voor de financiële uitdagingen rond de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Dit ging om €700.000.

In 2025 is er een aanvullend budget van € 626.000 beschikbaar gesteld via het participatiebudget. Dit zijn de Rijksbijdrage sociaal ontwikkelbedrijf en het impulsbudget sociaal ontwikkelbedrijf. Deze reserve is bedoeld voor het in stand houden en versterken van de infrastructuur van Werkzaak.

Voorzieningen

De ontwikkeling en samenstelling van de voorzieningen zijn als volgt gespecificeerd:

Tabel 7.2.7 Toelichting op de Balans - Vaste passiva - Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen in €)	Voorziening personeel	Verlies Cirtex	Voorziening verlofsparen	Voorziening onderhoud pand	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2025	**95.200**	**-**	**237.400**	**236.700**	**569.300**
Toevoegingen 2025	-	-	-	151.200	151.200
Ten gunste van baten en lasten vrijgevallen bedragen	-	-	-	-	0
Aanwendingen 2025	-95.200	-	-4.300	-69.000	-168.500
Boekwaarde 31 december 2025	**-**	**-**	**233.100**	**318.900**	**552.000**

In 2025 zijn de personele verplichtingen opgenomen die bij het opstellen van de jaarrekening bekend zijn voor de komende jaren. Het bedrag dat was opgenomen voor 2025 is vrijgevallen.

Het resterende bedrag in de voorziening Cirtex is in 2024 volledig gebruikt.

De voorziening verlofsparen is gevormd om te voldoen aan de wettelijke verplichting. In 2025 is € 4.300 aan deze voorziening onttrokken.

In 2025 is € 151.200 toegevoegd aan de onderhoudsbegroting zoals opgenomen in de meerjaren-onderhoudsbegroting zijn gebouwen. De kosten voor planmatig onderhoud zijn direct van deze voorziening afgetrokken. In 2025 ging het om € 69.000.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer
Per 1 september 2016 is een lening afgesloten van € 4,2 miljoen bij de BNG-bank. Deze lening heeft een rente van 1,4% per jaar en een looptijd van 40 jaar. Deze lening is bestemd voor de financiering van de renovatie en nieuwbouw van het pand Poppenbouwing. De betaalde rente in het jaar 2025 bedraagt € 46.400 (2024: € 48.510) en de aflossing € 105.000.

Vlottende Passiva

Vooruit ontvangen voorschotbedragen voor specifiek bestedingsdoel

Tabel 7.2.8 Toelichting op de Balans - Vlottende passiva - Vooruit ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

Vooruit ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel (bedragen in €)	Sterk door werk	Implementatie-budget Pwib	Totaal
Rekening 2024	**82.300**	**-**	**82.300**
Ontvangen 2025	-	192.200	192.200
Besteed 2025	82.300	-	82.300
Rekening 2025	**-**	**192.200**	**192.200**

Onder de van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen staan bedragen die vooraf zijn ontvangen met een specifiek bestedingsdoel. Deze bedragen zijn bedoeld om lasten in komende begrotingsjaren te dekken.
Voor Sterk door Werk (IPS) is een bijdrage van € 82.300 ontvangen. Dit zijn ambulantiseringsgelden die in 2025 volledig zijn besteed. Het saldo eind 2025 bedraagt € 0.

In 2025 is een bedrag van € 213.600 beschikbaar gesteld voor de implementatie van Participatiewet in Balans, naar aanleiding van de wetswijziging. Omdat de wet pas eind 2025 definitief is geworden, was het niet mogelijk om de benodigde werkzaamheden voor de start van 1 januari 2026 uit te voeren.
Op basis van de uren die in 2025 zijn gemaakt, zijn bijhorende kosten in 2025 opgenomen. Het resterende bedrag is opgenomen als vooruit ontvangen voorschotbedrag. Dit wordt in 2026 verwerkt.

Overlopende passiva

Tabel 7.2.9 Toelichting op de Balans - Vlottende passiva - Overlopende passiva

Overlopende passiva		
	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Rekening-courant debiteuren inkomensvoorziening	3.284.400	2.491.900
Verplichtingen	1.808.300	2.756.500
Netto te betalen uitkeringen	2.819.300	2.974.400
Af te dragen loonheffing uitkeringen	997.900	1.413.000
Af te dragen BTW	342.400	342.300
Nog te betalen lonen	1.600	48.400
Nog af te dragen premies	125.900	94.300
Nog af te dragen loonheffing	924.800	1.037.600
Personele verplichtingen uit hoofde verlof/vakantietoeslag	163.300	284.200
Nog te betalen loonkostensubsidies	1.228.900	489.600
Verrekende voorschotten gemeenten	-	-
Nog te betalen bedragen	516.400	1.145.600
Kruisposten	100	0
Vooruitontvangen bedragen (zie vooruitbetaald)	18.300	0
Overige kosten	-	10.200
Totaal	**12.231.600**	**13.088.000**

Onder de overlopende passiva staan de verplichtingen die in het begrotingsjaar 2025 zijn ontstaan, maar pas in een volgend jaar worden betaald. Op de balans staat hiervoor een bedrag van € 13.088.000. Dit bedrag bestaat voor € 2.491.900 uit een niet-opeisbare rekening-courant voor de debiteuren inkomensvoorziening.

Onder de verplichtingen staan ook de bedragen die terugbetaald moeten worden aan gemeenten, zoals de afrekening van de bestuursrapportage, het bedrijfsvoeringsresultaat SW en de rijksbijdragen volgens de septembercirculaire.

De balanspost, zoals netto te betalen uitkeringen, af te dragen loonheffing uitkeringen, af te dragen BTW, nog te betalen lonen, premies, loonheffing, personele verplichtingen uit hoofde van verlof/vakantietoeslag en nog te betalen loonkostensubsidies, spreken voor zich. Onder de nog te betalen bedragen staan in 2026 nog te ontvangen facturen zoals de huur van de Stadhuiscampus in Tiel, energie, het centraal inkoopbureau en overige leveranciers.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Op basis van het BBV moet Werkzaak rapporteren over belangrijke financiële verplichtingen die niet zichtbaar zijn op de balans. Dit zijn verplichtingen waar Werkzaak in de komende jaren nog aan gebonden is. Deze verplichtingen zijn:

Tabel 7.2.10 Toelichting op de Balans - Vlottende passiva - Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contracten (bedragen per €)	Totale contractwaarde	Contractwaarde 2025	Resterende looptijd na 2025 (mnd)
Outsourcing van de ICT-omgeving en applicaties	2.420.200	2.097.500	52
ICT-Applicaties	1.576.700	516.000	24
Salarisverwerking	375.600	75.100	12
Huisvesting	4.352.500	399.000	12
Wagenpark	587.200	320.700	39
	9.312.200	**3.408.300**	

Naast bovenstaande contracten voor de bedrijfsvoering heeft Werkzaak abonnementscontracten, waar wordt afgerekend op basis van gebruik, en contracten die jaarlijks opzegbaar zijn.
Voor het wagenpark geldt dat de resterende looptijd het gemiddelde is van alle lopende contracten.

7.3 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet. Het bestuur heeft op 25 september 2025 de uitgangspunten vastgesteld voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie.

7.3.1 Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Activa waardeer je op basis van verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs met de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Op de balans worden activa verdeeld in vaste activa en vlottende activa, afhankelijk van of ze bedoeld zijn om de organisatie op langere termijn te dienen.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa neem je op zodra deze bekend zijn, onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Voorraden en deelnemingen waardeer je op marktwaarde wanneer die lager is dan de verkrijging- of vervaardigingsprijs.

Als een bedrijfsmiddel dat buiten gebruik wordt gesteld en de restwaarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt het actief direct afgewaardeerd.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Je neemt baten en winsten alleen op wanneer zij op de balansdatum daadwerkelijk zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden meegenomen zodra ze bekend zijn voor het opmaken van de jaarrekening.

7.3.2 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening is opgesteld volgens de kaders zoals besloten in de financiële verordening en de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent het volgende:

- De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 september 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten zijn onrechtmatig, waarbij voor een aantal situaties in de financiële verordening is beschreven, wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet op tijd aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - De M&O-nota van Werkzaak is leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Alleen bij misbruik is er sprake van een onrechtmatigheid. Gaat het om misbruik én ligt het totaal boven de verantwoordingsgrens, dan wordt dit opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% van het begrotingstotaal wordt gehanteerd. Voor 2025 is dit € 2.252.000. Fouten en onduidelijkheden boven deze grens moeten verplicht in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

7.3.3 Grondslagen activa en passiva

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de activa en passiva een toelichting gegeven.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Alle investeringen activeer je voor het totale investeringsbedrag, verminderd met eventuele bijdragen van derden die direct met de investering te maken hebben.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. Een uitzondering wordt gemaakt voor eventuele verbeteringen aan terreinen, zoals hekwerk en bestrating. Voor het overige schrijf je af op basis van de historische aanschafprijs en volgens een methode die aansluit bij de verwachte gebruiksduur. Daarbij houd je rekening met een mogelijke restwaarde. De afschrijvingstermijn begint op het moment dat het actief in gebruik wordt genomen.
De materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven, op basis van de economische levensduur. In de financiële verordening zijn de afschrijvingstermijnen voor deze verschillende soorten activa als volgt vastgesteld.

Tabel 7.3.1 Waarderingsgrondslagen - Afschrijvingstermijnen

Gehanteerde afschrijvingstermijnen (in jaren)	
	afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	40
Vervoermiddelen	5
Machines, apparaten en installaties	10
Hardware (ICT)	5
Software (ICT)	5
Overige materiële vaste activa	5 (inventaris)

Financiële vaste activa

In de balans neem je onder andere de financiële vaste activa van de volgende onderdelen apart op:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen, overige verbonden partijen en overige langlopende leningen;
- overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Als een deel van een lening niet kan worden terugbetaald, verreken je de voorziening voor oninbaarheid met de nominale waarde van de lening.

Vlottende activa

Vorderingen

Ook bij vorderingen verreken je eventuele voorzieningen voor oninbaarheid met de nominale waarde van de vorderingen. Het verschil tussen vorderingen en financiële vaste activa wordt bepaald door de looptijd: vorderingen hebben een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

De liquide middelen neem je op tegen nominale waarde. Dit zijn saldi op bankrekeningen en in de kas.

Onder de overlopende activa staan de vooruitbetaalde bedragen voor goederen of diensten die je nog moet ontvangen.

Vaste Passiva

Voorzieningen

Je vormt voorzieningen op basis van de meest actuele berekeningen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen waardeer je altijd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
De vaste schulden waardeer je tegen de nominale waarde (de hoofdsom), verminderd de aflossingen die al zijn gedaan. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende schulden
De netto vlottende schulden bestaan uit: kasgeldleningen, bank- en girosaldi en overige schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Overlopende passiva
Onder de overlopende passiva neem je verplichtingen op die in het begrotingsjaar zijn ontstaan, maar pas in een volgend begrotingsjaar worden betaald. Hierbij horen niet de jaarlijks terugkerende arbeidskosten van vergelijkbare omvang. Tot de overlopende passiva horen ook de middelen van derden die een specifieke bestemming hebben.

Grondslagen voor resultaatbepaling en resultaatbestemming

Voor de bepaling van het resultaat gebruik je het stelsel van baten en lasten. Verliezen worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Winsten worden verantwoord nadat deze zijn gerealiseerd.
De afschrijvingen worden berekend volgens de regels die eerder zijn beschreven bij de vaste activa.

Resultaatbestemming

Bij de resultaatbestemming maak je onderscheid tussen mutaties die vooraf zijn bepaald in de begroting (toevoegingen aan en onttrekkingen uit reserves) en uiteindelijke jaarrekeningresultaat, dat apart op de balans wordt opgenomen.
De vooraf bepaalde mutaties verwerk je meteen in de reserves. Het saldo van de jaarrekening presenteer je apart.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die financiële gevolgen hebben voor de jaarrekening 2025.

7.4 Overzicht van baten en lasten

Als vergelijkende cijfers zijn de Jaarrekening 2024 en de Begroting 2025, inclusief de begrotingswijzigingen, opgenomen. Door afronding kunnen kleine verschillen ontstaan in de financiële tabellen.

Tabel 7.4.1 Overzicht van baten en lasten

Totaal Baten en lasten (bedragen in €)							
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Bestuur en beleid	93.400	120.400	-1.300	121.700	106.100	15.600	V
Participatie	9.207.400	9.270.000	-230.900	9.500.900	10.310.700	-809.800	N
Sociale werkvoorziening	25.585.000	25.940.200	-102.100	26.042.300	25.067.300	975.000	V
Beschut werk	3.084.700	3.562.400	-114.000	3.676.400	3.563.900	112.500	V
Inkomensvoorziening	57.508.800	64.777.100	3.530.700	61.246.400	62.162.000	-915.600	N
Algemene dekkingsmiddelen	50.900	46.500	-	46.500	48.100	-1.600	N
Overhead	10.665.000	11.183.500	-62.000	11.245.500	11.374.200	-128.700	N
Onvoorzien	-	44.000	-	44.000	-	44.000	V
Totaal lasten	**106.195.200**	**114.944.100**	**3.020.400**	**111.923.700**	**112.632.300**	**-708.600**	**N**
Baten							
Bestuur en beleid	-	-	-	-	-	-	-
Participatie	7.907.700	7.458.000	-1.011.900	8.469.900	8.563.300	93.400	V
Sociale werkvoorziening	27.713.500	26.520.800	-324.400	26.845.200	27.033.200	188.000	V
Beschut werk	2.690.100	2.520.700	-463.800	2.984.500	3.594.300	609.800	V
Inkomensvoorziening	53.418.500	57.206.500	3.605.400	53.601.100	54.406.500	805.400	V
Algemene dekkingsmiddelen	636.200	166.500	-180.000	346.500	349.600	3.100	V
Overhead	15.952.800	20.947.100	803.000	20.144.100	20.071.300	-72.800	N
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	**108.318.800**	**114.819.600**	**2.428.300**	**112.391.300**	**114.018.200**	**1.626.900**	**V**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.123.600**	**-124.500**	**-592.100**	**467.600**	**1.385.900**	**918.300**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	732.700	-	-808.900	808.900	626.000	182.900	V
Onttrekking aan reserves	97.300	124.500	-216.800	341.300	52.200	-289.100	N
Saldo reservemutaties	**-635.400**	**124.500**	**592.100**	**-467.600**	**-573.800**	**-106.200**	**N**
Resultaat	**1.488.200**	**-**	**-**	**-**	**812.100**	**812.100**	**V**

7.5 Toelichting op de baten en lasten

Programma bestuur en beleid

Tabel 7.5.1 Toelichting op de baten en lasten - Programma Bestuur en beleid

Bestuur en beleid (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Clientenraad	6.600	16.800	200	17.000	7.500	9.500	V
Accountantskosten	86.800	85.800	900	86.700	98.500	-11.800	N
Representatie en vergaderkosten		17.800	200	18.000	-	18.000	V
Totaal lasten	93.400	120.400	1.300	121.700	106.000	15.700	V
Baten							
	-	-	-	-		-	-
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-93.400**	**-120.400**	**-1.300**	**-121.700**	**-106.000**	**15.700**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Saldo reservemutaties	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-93.400**	**-120.400**	**-1.300**	**-121.700**	**-106.000**	**15.700**	**V**

Analyse verschillen

We hebben op het programma Bestuur en Beleid een voordelig resultaat van € 15.700.

Dit wordt veroorzaakt door:

- De kosten voor de cliëntenraad vallen lager uit € 9.500 V
- De accountantskosten vallen hoger uit € 11.800 N
- De representatie- en vergaderkosten zijn geboekt onder overhead € 18.000 V

Totaal **€ 15.700** **V**

Programma Participatie

Tabel 7.5.2 Toelichting op de baten en lasten - Programma Participatie

Participatie (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Participatiebudget	1.165.300	1.092.300	28.300	1.120.600	1.068.000	52.600	V
Inleenvergoeding	1.808.600	2.024.600	107.500	2.132.100	1.703.600	428.500	V
inkoopkosten omzet	178.900	193.600	2.100	195.700	199.300	-3.600	N
Projecten	866.000	575.000	77.800	652.800	830.700	-177.900	N
DVO KP4	156.400	167.400	-1.000	166.400	161.700	4.700	V
Doelgroepprofessionals	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	5.032.200	5.217.100	16.200	5.233.300	6.347.300	-1.114.000	N
Totaal lasten	**9.207.400**	**9.270.000**	**230.900**	**9.500.900**	**10.310.600**	**-809.700**	**N**
Baten							
Participatiebudget rijksbijdrage	5.349.800	5.461.400	746.800	6.208.200	5.953.500	-254.700	N
Participatiebudget terugontv en ov baten	24.300	-	-	-	-	-	-
Inleenvergoeding	85.900	126.900	-	126.900	77.500	-49.400	N
Omzet	1.263.200	1.227.300	201.500	1.428.800	1.361.200	-67.600	N
Projecten	821.500	475.000	64.600	539.600	788.400	248.800	V
DVO KP4	156.400	167.400	-1.000	166.400	161.700	-4.700	N
Bedrijfsvoering	206.600	-	-	-	221.000	221.000	V
Totaal baten	**7.907.700**	**7.458.000**	**1.011.900**	**8.469.900**	**8.563.300**	**93.400**	**V**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.299.700**	**-1.812.000**	**781.000**	**-1.031.000**	**-1.747.300**	**-716.300**	**N**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	-	-	808.900	808.900	626.000	182.900	V
Onttrekking aan reserves	35.100	-	216.800	216.800	39.900	-176.900	N
Saldo reservemutaties	**35.100**	**-**	**-592.100**	**-592.100**	**-586.100**	**6.000**	**V**
Resultaat	**-1.264.600**	**-1.812.000**	**188.900**	**-1.623.100**	**-2.333.400**	**-710.300**	**N**

Analyse verschillen

Participatiebudget

Het Participatiebudget is verdeeld over twee programma's: Beschut Werk en Participatie.
De verdeling van dit budget sluit aan bij onze strategische keuze om vooral te investeren in eigen medewerkers die werkzoekenden ondersteunen met re-integratie. Van het totale budget gaat 80% naar salariskosten van deze medewerkers. Door deze keuze houden we maximale regie over de kwaliteit van dienstverlening en over de manier waarop we inwoners begeleiden.

De overige 20% van het budget zetten we in voor externe ondersteuning en trajecten. Zoals opleidingen, sociale activering en vergoedingen voor begeleiding op de werkvloer.

Binnen het programma Participatie hebben we bij het onderdeel Participatie een nadelig resultaat van € 202.100.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Lagere rijksbijdrage participatiebudget	€ 254.700	N
Totaal	**€ 254.700**	**N**
Lasten		
• Lagere inzet re-integratiemiddelen	€ 52.600	V
Totaal	**€ 52.600**	**V**
Totaal	**€ 202.100**	**N**

Door een lager aantal medewerkers in de doelgroep Participatie, is een lagere rijksvergoeding ontvangen. Hierdoor konden we uiteindelijk ook minder re-integratiemiddelen inzetten.

In de meicirculaire 2025 is de rijksbijdrage sociale infrastructuur en het impulsbudget sociale infrastructuur opgenomen. De rijksbijdrage is bedoeld voor werkplekken voor mensen uit de banenafspraak die tijdelijk nog niet zelfstandig bij een reguliere werkgever kunnen werken. Het impulsbudget sociale infrastructuur in de meicirculaire 2025 is bedoeld als steun voor de versterking van de sociale infrastructuur.

In totaal gaat het om € 626.000 voor de deelnemende gemeenten. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve Ontwikkeling Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijf. Vanuit deze reserve maken we, samen met de gemeenten, Werkzaak Rivierenland toekomstbestendig en helpen we meer mensen aan de slag.

Inleenvergoedingen

We hebben op het onderdeel Inleenvergoedingen in het programma Participatie een voordelig resultaat van € 379.100.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Lagere bijdrage salarislasten WIW medewerkers	€ 15.200	N
• Lagere terugontvangst subsidiemiddelen	€ 34.200	N
Totaal	**€ 49.400**	**N**
Lasten		
• Compensatie salarislasten CAO aan de slag	€ 127.700	V
• Lagere salarislasten doelgroepmedewerkers	€ 300.800	V
Totaal	**€ 428.500**	**V**
Totaal	**€ 379.100**	**V**

Het programma Participatie laat een positief resultaat zien op het onderdeel inleenvergoedingen.

Aan de batenkant zien we een nadelig resultaat. Dat komt door een lagere bijdrage van de salarislasten van de medewerkers die vanuit de Wet Inschakeling Werkzoekenden[1] (WIW) bij ons in dienst zijn, door het lagere aantal uur wat deze medewerkers zijn gaan werken. Daarnaast is er in 2025 een lager bedrag aan subsidiemiddelen ontvangen.

Aan de lastenkant zijn de salarislasten gedaald. Dit heeft twee oorzaken:

1. De compensatie voor de medewerkers in de CAO Aan de Slag, als gevolg van veranderingen in het belastingstelsel.
2. Een lager aantal medewerkers in 2025.

Omzet

In tabel 7.5.3 wordt de opbouw van de omzet weergegeven die is verwerkt binnen de programma's Participatie, Wet sociale werkvoorziening en Beschut werk.

Tabel 7.5.3 Toelichting op de baten en lasten - Programma Participatie - Omzet

Omzet (bedragen in €)	Begrotings 2025	Berap 2025	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Participatie	1.202.700	1.428.800	1.218.200	-210.600	N
Beschut	1.503.300	1.299.000	1.365.800	66.800	V
WSW	6.091.400	6.364.600	6.922.400	557.800	V
Bruto-omzet	**8.797.400**	**9.092.400**	**9.506.400**	**414.000**	**V**
Kosten omzet	924.800	1.071.500	1.073.300	-1.800	N
Netto-omzet	**7.872.600**	**8.020.900**	**8.433.100**	**412.200**	**V**
Inleenvergoeding					
Participatie	1.940.200	2.005.200	1.626.100	379.100	V
Beschut	1.926.000	2.008.300	1.803.000	205.300	V
Totaal inleenvergoeding	**3.866.200**	**4.013.500**	**3.429.100**	**584.400**	**V**
Netto-netto-omzet	**4.006.400**	**4.007.400**	**5.004.000**	**996.600**	**V**

We hebben op het onderdeel omzet in het programma Participatie een voordelig resultaat van € 996.600 ten opzichte van de bestuursrapportage 2025.

[1] Dit is een gesubsidieerde arbeidsplaats voor langdurig werkelozen en jongeren, bedoeld om werkervaring op te doen. Deze regeling is in 2024 vervallen, maar er zijn nog een aantal medewerkers bij ons in dienst.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Hogere bruto omzet	€ 414.000	V
Totaal	**€ 414.000**	**V**
Lasten		
• Hogere inkoopkosten	€ 1.800	N
• Lagere inleenvergoedingen	€ 584.400	V
Totaal	**€ 582.600**	**V**
Totaal	**€ 996.600**	**V**
Per programma		
• Participatie	€ 164.900	V
• Wet sociale werkvoorziening	€ 559.600	V
• Beschut werk	€ 272.100	V
Totaal	**€ 996.600**	**V**

Bruto omzet
In 2024 is het prijsbeleid geactualiseerd. Daarmee vragen we nu zowel voor detacheringen als voor werkzaamheden in de hallen een reële prijs voor het werk van onze doelgroepmedewerkers. Ondanks het wegvallen van enkele werkgevers heeft dit toch geleid tot een hogere bruto omzet.

Bij de groepsdetacheringen zijn de betrokkende medewerkers herplaatst bij meerdere (nieuwe) werkgevers. Vaak is hierbij een hoger tarief afgesproken, gebaseerd op de reële prijs die hoort bij het vernieuwde prijsbeleid.

Voor werk in de hallen is kritisch gekeken naar beter betaalde opdrachten. Verder was de markt op zonnepanelen aangetrokken Dit zorgde voor extra productie voor Sunbeam, wat een positieve bijdrage leverde aan de omzet. Per saldo leidde dit tot een hogere totale omzet, die de daling van de detacheringsomzet volledig heeft opgevangen.

Inkoopkosten
De inkoopkosten liggen in lijn met de begroting. Dit komt vooral doordat het grootste deel van de werkzaamheden in de hallen geen extra materialen aangekocht zijn.

Inleenvergoedingen
De inleenvergoedingen vallen lager uit dan in de bestuursrapportage. Dit heeft verschillende oorzaken. Op de eerste plaats door een compensatie van de salarislasten voor de CAO aan de Slag die in de decembercirculaire 2025 beschikbaar is gesteld. Daarnaast is de gemiddelde salarislast voor de medewerkers Beschut Werk lager dan begroot. In de bestuursrapportage is op basis van de eerste maanden een te hoge inleenvergoeding per medewerker berekend. Ook is het uiteindelijke aantal medewerkers binnen Beschut werk en Participatie lager dan in de bestuursrapportage aangenomen.

Projecten en reserves

Op de lasten is een nadeel van € 177.900, terwijl op de baten een voordeel is ontstaan van € 248.800. Per saldo is dit een voordeel van € 70.900, die als volgt te verklaren is.

• Omzet DIWI	€ 18.500	V
• Vergoeding inzet Werkcentrum	€ 52.400	V
Totaal	**€ 70.900**	**V**

Dienstverleningsovereenkomst West Maas en Waal Klantprofiel 4

De lasten waren € 4.700 lager dan begroot. Omdat we deze kosten een op een doorbelasten aan de gemeente West Maas en Waal volgens de met elkaar overeengekomen DVO, zijn de baten ook lager.

Bedrijfsvoering

We hebben op het onderdeel Bedrijfsvoering in het Programma Participatie een nadelig resultaat van € 893.000.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Vergoeding detachering ambtenaren	€ 221.000	V
Totaal	**€ 221.000**	**V**
Lasten		
• Hogere salarislasten ambtelijk personeel	€ 1.114.000	N
Totaal	**€ 1.114.000**	**N**
Totaal	**€ 893.000**	**N**

Binnen het programma zien we een stijging in de salarislasten. Dit komt door een verschuiving van de begeleidingsvraag van medewerkers binnen de verschillende doelgroepen. Hierdoor drukken de salarislasten van het ambtelijk personeel zwaarder op deze doelgroep. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door het voordeel binnen de programma's Wet sociale werkvoorziening en Beschut Werk.

Programma Wet sociale werkvoorziening

Tabel 7.5.4 Toelichting op de baten en lasten - Programma Sociale werkvoorziening

Sociale Werkvoorziening (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Kosten WSW	20.427.400	20.296.000	-280.500	20.015.500	19.606.500	409.000	V
Omzet	633.100	773.700	128.100	901.800	1.081.800	-180.000	N
Bedrijfsvoering	4.524.500	4.870.500	254.500	5.125.000	4.379.000	746.000	V
Totaal lasten	**25.585.000**	**25.940.200**	**102.100**	**26.042.300**	**25.067.300**	**975.000**	**V**
Baten							
Bijdragen gemeenten	21.127.400	20.296.000	158.600	20.454.600	19.901.100	-553.500	N
Omzet	6.586.100	6.224.800	165.800	6.390.600	7.132.100	741.500	V
Totaal baten	**27.713.500**	**26.520.800**	**324.400**	**26.845.200**	**27.033.200**	**188.000**	**V**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.128.500**	**580.600**	**222.300**	**802.900**	**1.965.900**	**1.163.000**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	700.000	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Saldo reservemutaties	**-700.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**1.428.500**	**580.600**	**222.300**	**802.900**	**1.965.900**	**1.163.000**	**V**

Analyse verschillen

Kosten Wsw en Bijdragen Gemeenten

We hebben op het onderdeel Kosten Wsw in het programma Wet sociale werkvoorziening een voordelig resultaat van €409.000.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

- Lagere salarislasten € 419.600 V
- Hogere lasten loonkostensubsidies € 10.600 N

Totaal € 409.000 V

De lagere salarislasten komt vooral door de compensatie van € 324.000 voor medewerkers uit de cao SW vallen. Deze compensatie is in december 2025 via de decembercirculaire 2025 beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn er gemiddeld minder medewerkers (16,24 fte) in dienst geweest. Zij hadden wel een hoger gemiddeld salaris (€ 2.429). In totaal levert het verschil in aantal medewerker en het hogere gemiddelde salaris nog een besparing op van € 105.600.

De hogere lasten voor loonkostensubsidies worden veroorzaakt door een lager aantal medewerkers (3,96 fte). Daar staat een hogere vergoeding voor loonkostensubsidie (€ 786) per fte tegenover.

Bedrijfsvoering

We hebben op het onderdeel bedrijfsvoering in het programma Wet sociale werkvoorziening een voordelig resultaat van € 746.000.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Lagere ambtelijke salarislasten	€ 601.500	V
• Lagere overige kosten SW	€ 144.500	V
Totaal	**€ 746.000**	**V**

Binnen het programma zien we een daling in de salarislasten. Dit komt door een verschuiving van de begeleidingsvraag van medewerkers binnen de verschillende doelgroepen. Hierdoor drukken de salarislasten van het ambtelijk personeel minder zwaar op de doelgroep SW. Dit helpt om een nadeel binnen het programma Participatie te compenseren.

De lagere overige kosten worden mede veroorzaakt door het lagere aantal medewerkers SW. Daarnaast zijn de vervoerskosten lager uitgevallen dan begroot.

Omzet Wet sociale werkvoorziening

De omzet is toegelicht in het programma participatie.

Programma resultaat

De ontwikkeling van het subsidieresultaat in 2025 is als volgt:

Tabel 7.5.5 Toelichting op de baten en lasten - Programma Sociale werkvoorziening - Subsidieresultaat

Subsidieresultaat (bedragen in €)						
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Subsidieresultaat Wsw	1.993.400	1.614.400	1.929.800	2.469.900	540.100	V

Programma Beschut Werk

Tabel 7.5.6 Toelichting op de baten en lasten - Programma Beschut

Beschut (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Participatiebudget	147.300	235.100	102.000	337.100	417.400	-80.300	N
Inleenvergoeding	1.636.300	1.926.000	82.300	2.008.300	1.898.000	110.300	V
Bedrijfsvoering	1.301.100	1.401.300	-70.300	1.331.000	1.248.500	82.500	V
Totaal lasten	**3.084.700**	**3.562.400**	**114.000**	**3.676.400**	**3.563.900**	**112.500**	**V**
Baten							
Participatiebudget	1.418.200	1.175.400	510.100	1.685.500	2.087.100	401.600	V
Participatiebudget terugontv baten en ov baten	33.900		-		46.400	46.400	V
Inleenvergoeding	75.000	-	-	-	95.000	95.000	V
Omzet	1.163.000	1.345.300	-46.300	1.299.000	1.365.800	66.800	V
Totaal baten	**2.690.100**	**2.520.700**	**463.800**	**2.984.500**	**3.594.300**	**609.800**	**V**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-394.600**	**-1.041.700**	**349.800**	**-691.900**	**30.400**	**722.300**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Saldo reservemutaties	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-394.600**	**-1.041.700**	**349.800**	**-691.900**	**30.400**	**722.300**	**V**

Analyse verschillen

Participatiebudget

Zoals eerder toegelicht in het programma Participatie, wordt 80% van het budget gebruikt voor de salariskosten van medewerkers die de werkzoekenden ondersteunen met re-integratie. De overige 20% wordt ingezet voor externe ondersteuning en trajecten zoals opleidingen, sociale activering en vergoedingen voor begeleiding op de werkvloer. Het participatiebudget is verdeeld over twee programma's: Beschut Werk en Participatie. Ook binnen deze programma's geldt dat 80% wordt gebruikt voor salarissen en 20% voor overige kosten.

We hebben op het onderdeel Participatiebudget in het programma Beschut werk een voordelig resultaat van € 321.300.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Hogere rijksbijdrage Beschut Werk	€ 401.600	V
Totaal	**€ 401.600**	**V**
Lasten		
• Hogere inzet re-integratiemiddelen	€ 80.300	N
Totaal	**€ 80.300**	**N**
Totaal	**€ 321.300**	**V**

De hogere rijksbijdrage Beschut Werk komt door extra middelen die in de septembercirculaire 2025 beschikbaar zijn gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om de werking van loonkostensubsidie bij Beschut Werk te verbeteren. Dit hangt samen met de overgang naar een forfaitaire loonkostensubsidie voor medewerkers met een indicatie Beschut Werk, die naar verwachting in 2028 wordt ingevoerd.

Door deze extra middelen kunnen we ook meer re-integratiemiddelen inzetten voor de medewerkers binnen de doelgroep Beschut Werk.

Inleenvergoedingen

We hebben op het onderdeel inleenvergoedingen in het programma Beschut Werk een voordelig resultaat van € 205.300.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten		
• Verhaal en bijdragen derden	€ 95.000	V
Totaal	**€ 95.000**	**V**
Lasten		
• Lagere aantallen en lagere gemiddelde prijs per persoon	€ 110.300	V
Totaal	**€ 110.300**	**V**
Totaal	**€ 205.300**	**V**

Bij de inleenvergoedingen zien we twee ontwikkelingen: een lagere instroom dan begroot (8 personen) en gemiddeld een hogere prijs per persoon. Dit hogere gemiddelde komt door verschillende factoren, namelijk lagere verstrekte loonkostensubsidies, indexering, de methodiek van berekenen van een gemiddelde prijs en soms doordat medewerkers verschuiven in de loonschaal.

Bedrijfsvoering

We hebben op het onderdeel bedrijfsvoering in het programma Beschut Werk een voordelig resultaat van € 82.500.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten		
• Lagere ambtelijke salarislasten	€ 82.500	V
Totaal	**€ 82.500**	**V**

Binnen het programma zien we een daling van de salarislasten. Dit komt door een verschuiving in de begeleidingsvraag van medewerkers binnen de verschillende doelgroepen. Daardoor drukken de salarislasten van het ambtelijk personeel minder zwaar op de doelgroep Beschut Werk. Hiermee wordt een deel van het nadeel binnen het programma Participatie deels gecompenseerd.

Omzet

De omzet is toegelicht in het programma participatie.

Die eerste stap zetten vond ik lastig...
maar toch besloot ik te blijven proberen „

Programma Inkomensvoorziening

De taken die Werkzaak uitvoert voor het ondersteunen in de inkomensvoorziening zijn opgenomen in het programma Inkomensvoorziening. Binnen de BUIG-gelden zijn de loonkostensubsidies verwerkt. De directe kosten voor ondersteuning staan binnen het programma geboekt.

Tabel 7.5.7 Toelichting op de baten en lasten - Programma Inkomensvoorziening

Inkomensvoorziening (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Participatie BUIG	49.675.300	52.297.400	467.400	52.764.800	53.483.500	-718.700	N
Buig stelpost		3.792.700	-3.792.700	-		-	-
BBZ	55.000	336.800	-286.800	50.000	35.000	15.000	V
Bijzondere bijstand	105.300	60.000	50.000	110.000	128.700	-18.700	N
Alleenverdienersproblematiek	-	-	-	-	71.700	-71.700	N
TOZO	2.600		-		-	-	-
Doelgroepprofessionals	16.700	23.000	900	23.900	14.300	9.600	V
DVO bijz. bijstand, schuldhulpverlening	648.500	719.600	-43.300	676.300	687.500	-11.200	N
Directe kosten inkomen	530.300	571.200	-27.400	543.800	601.500	-57.700	N
Bedrijfsvoering	6.475.200	6.976.400	101.200	7.077.600	7.139.900	-62.300	N
Totaal lasten	**57.508.900**	**64.777.100**	**-3.530.700**	**61.246.400**	**62.162.100**	**-915.700**	**N**
Baten							
Bijdrage BUIG	51.922.800	56.326.900	-4.293.900	52.033.000	52.663.800	630.800	V
Verhaal van bijstand	684.300	-	731.800	731.800	819.800	88.000	V
BBZ	55.000	100.000	-50.000	50.000	35.000	-15.000	N
Bijzondere bijstand	105.300	60.000	50.000	110.000	128.700	18.700	V
Alleenverdienersproblematiek	-	-	-	-	71.700	71.700	V
TOZO	2.600	-	-	-	-	-	-
DVO bijz. bijstand, schuldhulpverlening	648.500	719.600	-43.300	676.300	687.500	11.200	V
Directe kosten inkomen			-			-	-
Bedrijfsvoering			-			-	-
Totaal baten	**53.418.500**	**57.206.500**	**-3.605.400**	**53.601.100**	**54.406.500**	**805.400**	**V**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.090.400**	**-7.570.600**	**-74.700**	**-7.645.300**	**-7.755.600**	**-110.300**	**N**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	14.900		-			-	-
Saldo reservemutaties	**14.900**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-4.075.500**	**-7.570.600**	**-74.700**	**-7.645.300**	**-7.755.600**	**-110.300**	**N**

Analyse verschillen

Participatie BUIG

Lasten

• Hogere uitkeringslasten	€ 1.434.600	N
• Lagere kosten loonkostensubsidie	€ 715.900	V
Totaal	**€ 718.700**	**N**

Totaal	**€ 718.700**	**N**

Hogere Uitkeringslasten

De uitkeringslasten zijn hoger dan begroot. In totaal is dit een nadeel van € 1,4 miljoen. Dit komt door:

- Een hogere gemiddelde uitkering:
  In de begroting rekenden we met een lagere gemiddelde uitkering. De uitkering valt hoger uit omdat het wettelijk minimumloon sterker is gestegen dan verwacht. Ook zijn de werkgeverslasten hoger. Daarnaast is er een verschuiving van het aantal alleenstaanden naar meer gehuwden met een uitkering. Een uitkering voor gehuwden is hoger, waardoor de gemiddelde uitkering stijgt.
- Een hoger aantal uitkeringsgerechtigden:
  In de eerste maanden van 2025 steeg het aantal uitkeringen. In de periode juli tot en met september is een lichte daling zichtbaar, zoals we die in eerdere jaren ook zagen in het laatste kwartaal. In 2025 heeft deze daling uiteindelijk niet doorgezet. Het aantal uitkeringsgerechtigden bleef stabiel. Hierdoor vallen de totale uitkeringskosten hoger uit dan in de begroting is opgenomen.

Lagere kosten loonkostensubsidies

De kosten voor loonkostensubsidies zijn lager dan begroot. Dit levert een positief resultaat op van € 715.900. De daling komt doordat oude bedragen voor nog uit te betalen loonkostensubsidies zijn afgeboekt. Werkgevers hebben vijf jaar de tijd om een loonkostensubsidie aan te vragen. In deze gevallen hebben zij dat niet gedaan. Daardoor is de eerder opgenomen voorziening vrijgevallen.

Bijdrage BUIG

Baten

• Hogere rijksbijdrage BUIG	€ 112.000	V
• Lagere rijksbijdrage loonkostensubsidie	€ 30.500	N
• Lagere bijdrage gemeente loonkostensubsidie	€ 685.400	N
• Hogere bijdrage gemeente BUIG	€ 1.234.600	V
Totaal	**€ 630.800**	**V**

De rijksbijdrage voor de bijstandsuitkering is licht gestegen. Dit komt doordat de werkelijke loon- en prijsontwikkeling hoger is uitgevallen dan in de begroting was verwacht.
De rijksbijdrage voor de loonkostensubsidies is licht gedaald. Dit komt doordat de definitieve aantallen per 31 december 2024 lager waren dan in de raming opgenomen.

Verhaal van bijstand

Baten

• Hogere baten uit verhaal	€ 88.000	V
Totaal	**€ 88.000**	**V**

De baten uit verhaal van bijstand zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat we meer geld hebben teruggekregen van mensen die volgens de wet moeten bijdragen aan de bijstand, zoals ex-partners of ouders. Daarnaast is er meer teruggevorderd dan begroot.

Bbz Kredieten

Baten

• Doorbelasting naar gemeenten	€ 15.000	N
Totaal	**€ 15.000**	**N**

Lasten

• Minder verstrekte kredieten	€ 15.000	V
Totaal	**€ 15.000**	**V**

Totaal	**€ 0**

Er zijn minder kredieten verstrekt dan begroot. Dit levert een voordeel van € 15.000 op. De aflossingen zijn vrijwel gelijk aan wat in de begroting stond. Deze betaalde en ontvangen bedragen worden rechtstreeks doorbelast naar de gemeenten. Zie ook de bijlage 11.4.

Bijzondere bijstand

Baten

• Lagere terugvordering	€ 5.600	N
• Doorbelasting gemeente	€ 24.300	V

Lasten

• Hogere lasten bijzondere bijstand	€ 18.700	N
Totaal	**€ 18.700**	**N**

Totaal	**€ 0**

Er is € 128.700 verstrekt en € 33.400 teruggevorderd. Het resultaat is daarmee € 95.300. Het verschil met de bestuursrapportage is € 24.300 nadelig. Het gemiddelde toegekende bedrag is per persoon is gestegen. Dit zit vooral in het feit dat het aantal jongeren is gestegen dat geen beroep kan doen op ouders voor financiële ondersteuning. Hierdoor vallen zij onder de regeling voor aanvullende bijstand. De bijdrage van de gemeenten is hierdoor hoger.

Alleenverdienersproblematiek

Baten

• Doorbelasting uitvoering alleenverdienersproblematiek	€ 71.700	V
Totaal	**€ 71.700**	**V**

Lasten

• Uitvoering alleenverdienersproblematiek	€ 71.700	N
Totaal	**€ 71.700**	**N**

Totaal	**€ 0**

Deze landelijke regeling geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027 en is bedoeld om alleenverdieners te helpen die door de regels voor toeslagen minder inkomen overhouden. De regeling is onderdeel van de bijzondere bijstand. Voor 2025 is deze vastgesteld op € 1.000 per huishouden. Gemeenten ontvangen hiervoor budget via een decentralisatie uitkering, opgenomen in de Meicirculaire 2025 van het gemeentefonds. De gemeenten Tiel en Culemborg hebben ons in de loop van 2025 gevraagd om de uitbetaling van deze regeling voor hen uit te voeren.

Doelgroepprofessionals

Lasten

• Daling salarislasten	€ 9.600	V
Totaal	**€ 9.600**	**V**

De inzet van de doelgroepprofessionals is gedaald, dit levert een lagere salarislast op dan begroot.

DVO West Maas en Waal

Baten

• Hogere doorbelasting DVO bijzondere bijstand	€ 11.200	N
Totaal	**€ 11.200**	**N**

Lasten

• Lagere salarislasten en overhead	€ 2.000	V
• Hogere uitbetaalde bijzondere bijstand	€ 13.200	N
Totaal	**€ 11.200**	**V**

Totaal	**€ 0**

De salarislasten en overheadslasten zijn € 2.000 voordeliger dan begroot. De uitbetaalde bijzondere bijstand was € 13.200 hoger dan begroot. Hierdoor stijgt de gemeentelijke bijdrage met € 11.200. Per saldo neutraal.

Directe kosten Inkomen

Lasten

• Hogere kosten sociale recherche	€ 14.000	N
• Hogere kosten externe adviseurs BBZ	€ 18.700	N
• Hogere kosten adviseurs uitkeringen	€ 24.500	N
• Hogere kosten invordering	€ 500	N
Totaal	**€ 57.700**	**N**

De hogere kosten voor adviseurs uitkeringen, komt door een hogere rekening van SV-land dan begroot. SV-land onderzoekt voor Werkzaak of uitkeringsgerechtigden recht hebben op voorliggende voorzieningen. Als de adviseur van SV-land verwacht dat uitkeringsgerechtigde in aanmerking kan komen voor zo'n voorziening, bespreekt hij dit met de inwoner en helpt bij de aanvraag. Dit zorgt ervoor dat Werkzaak minder uitkeringskosten heeft en dat de inwoner een passende oplossing krijgt.
SV-land werkt op basis van no-cure, no-pay: de vergoeding bedraag 10% van de bespaarde uitkeringslasten. Tegenover de hogere uitgave aan advieskosten van SV-land staat dus een hoger bedrag aan teruggevorderde bijstand.

Bedrijfsvoering

Lasten

• Hogere salarislasten	€ 62.300	N
Totaal	**€ 62.300**	**N**

We hebben op het onderdeel Bedrijfsvoering in het programma Inkomensvoorziening een nadelig resultaat van € 62.300. Dit wordt veroorzaakt door een verschuiving van de inzet van ambtelijk personeel op de verschillende programma's.

Programma resultaat

De ontwikkeling van het subsidieresultaat in 2025 is als volgt:

Tabel 7.5.8 Toelichting op de baten en lasten - Programma Inkomensvoorziening - Subsidieresultaat

Subsidieresultaat (bedragen in €)						
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Resultaat BUIG	3.909.100	0	3.107.100	2.557.900	-549.200	V
Stelpost BUIG		3.792.700			-	-
Resultaat BBZ	67.500	250.000	132.000	148.100	16.100	V
Resultaat Bijzondere bijstand	-67.800	-60.000	-71.000	-95.300	-24.300	N
Subsidieresultaat inkomen	**3.908.800**	**3.982.700**	**3.168.100**	**2.610.700**	**-557.400**	**N**

Programma Overhead

Hier worden alle kosten beschreven die horen bij de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Het doel van dit aparte programma is om:

- de overhead duidelijk zichtbaar te maken;
- gemeenten onderling beter te kunnen vergelijken;
- meer transparantie te bieden in de kostenopbouw;
- en betere sturing op de bedrijfsvoering mogelijk te maken.

Kosten die direct toe te rekenen zijn aan het primaire proces, zoals directe loonkosten van medewerkers die met werkzoekenden werken, vallen niet onder overhead. Deze worden verantwoord binnen de betreffende taakvelden/programma's.

Tabel 7.5.9 Toelichting op de baten en lasten - Programma Overhead

Overhead (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Bedrijfsvoering	5.059.700	5.083.800	-97.800	5.181.600	4.791.600	390.000	V
Huisvesting Tiel	916.400	732.000	-8.100	740.100	755.300	-15.200	N
Huisvesting Geldermalsen	1.111.400	1.297.700	106.900	1.190.800	1.136.000	54.800	V
Facilitair/ICT	2.493.100	2.741.400	-27.200	2.768.600	2.690.900	77.700	V
Doelgroepprofessionals	314.900	304.700	-	304.700	326.600	-21.900	N
Communicatie		58.500	-700	59.200	69.300	-10.100	N
HRM	639.800	573.700	-29.400	603.100	999.500	-396.400	N
Advieskosten en bezwaar en beroep	129.700	321.600	-3.400	325.000	337.800	-12.800	N
Administraties	-	169.100	-3.400	172.500	152.200	20.300	V
Overige kosten	-	-	-	-	-	-	-
Projecten	-	-99.000	1.100	-100.100	114.900	-215.000	N
Totaal lasten	**10.665.000**	**11.183.500**	**62.000**	**11.245.500**	**11.374.100**	**-128.700**	**N**
Baten							
Bedrijfsvoering	14.600	-	-	-	12.300	12.300	V
Huisvesting Tiel		-	-	-	-	-	-
Huisvesting Geldermalsen	2.400	-	-	-	10.100	10.100	V
Facilitair/ICT	7.700	-	-	-	-	-	-
HRM		-	-	-	95.200	95.200	V
Advieskosten en bezwaar en beroep		-	-	-	-	-	-
Administraties		-	-	-	-	-	-
Projecten	-	-	-	-	114.900	114.900	V
Bijdrage bedrijfsvoering	15.928.100	20.947.100	-803.000	20.144.100	19.838.700	-305.400	N
Totaal baten	**15.952.800**	**20.947.100**	**-803.000**	**20.144.100**	**20.071.200**	**-72.900**	**N**
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**5.287.800**	**9.763.600**	**-865.000**	**8.898.600**	**8.697.100**	**-201.500**	**N**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-	N
Onttrekking aan reserves	47.300	124.500	-	124.500	12.300	-112.200	N
Saldo reservemutaties	**47.300**	**124.500**	**-**	**124.500**	**-215.900**	**-340.400**	**N**
Resultaat	**5.335.100**	**9.888.100**	**-864.900**	**9.023.200**	**8.481.200**	**-542.000**	**N**

Analyse verschillen

Bedrijfsvoering

We hebben op het onderdeel Bedrijfsvoering in het programma Overhead een voordelig resultaat van € 234.800.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten

• Diverse ontvangen bijdragen	€ 12.300	V
Totaal	**€ 12.300**	**V**

Lasten

• Lagere ambtelijke salarislasten	€ 617.600	V
• Hogere looncorrecties	€ 249.500	N
Totaal	**€ 368.100**	**V**

Totaal	**€ 234.800**	**V**

Huisvesting (Tiel en Geldermalsen)

We hebben op het onderdeel Huisvesting in het programma Overhead een voordelig resultaat van € 60.900.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten

• Ontvangen energiesubsidie	€ 10.100	V
Totaal	**€10.100**	**V**

Lasten

• Lagere onderhoudskosten locatie Geldermalsen	€ 52.000	V
• Lagere energiekosten locatie Geldermalsen	€ 52.700	V
• Hogere verzekering en beveiligingskosten Geldermalsen	€ 31.400	N
• Hogere kosten Tiel	€ 15.200	N
• Overige verschillen	€ 18.500	N
Totaal	**€ 39.600**	**V**

Totaal	**€ 60.900**	**N**

Facilitaire kosten en ICT

We hebben op het onderdeel Facilitaire kosten en ICT in het programma Overhead een voordelig resultaat van € 77.700.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Hogere ICT kosten voornamelijk op licenties door de migratie	€ 79.100	N
• Contributies en kantoorbenodigdheden	€ 78.400	V
• Lagere autokosten door:	€ 58.600	V
- Lagere brandstofkosten		
- Omschakeling leasewagens in eigen beheer		
• Lagere overige kosten	€ 19.800	V
Totaal	**€ 77.700**	**V**

Doelgroepprofessionals
We hebben op het onderdeel Doelgroepprofessionals in het programma Overhead een nadelig resultaat van € 31.600.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Hogere salarislasten	€ 31.600	N
Totaal	**€ 31.600**	**N**

Communicatie
We hebben op het onderdeel Communicatie in het programma Overhead een nadelig resultaat van € 10.100.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Hogere kosten drukwerk, advertenties en PR kosten	€ 10.100	N
Totaal	**€ 10.100**	**N**

HRM
We hebben op het onderdeel HRM in het programma Overhead een nadelig resultaat van € 301.200.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten

• Hogere onttrekking personele voorzieningen	€ 95.200	V
Totaal	**€ 95.200**	**V**

Lasten

• Hogere kosten werving & selectie, arbokosten, opleidingen en overige WKR uitgaven	€ 396.400	N
Totaal	**€ 396.400**	**N**

Totaal	**€ 301.200**	**N**

Advieskosten en bezwaar en beroep
We hebben op het onderdeel Advieskosten en bezwaar en beroep in het programma Overhead een nadelig resultaat van € 12.800.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Hogere ingekochte advieskosten	€ 12.800	N
Totaal	**€ 12.800**	**N**

Administraties
We hebben op het onderdeel Administraties in het programma Overhead een voordelig resultaat van € 20.300.

Dit wordt veroorzaakt door:

Lasten

• Lagere kosten salarisverwerking	€ 16.400	V
• Lagere bankkosten	€ 3.900	V
Totaal	**€ 20.300**	**V**

Projecten
We hebben op het onderdeel Projecten in het programma Overhead een nadelig resultaat van € 100.100.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten

• Implementatiekosten Neder-Betuwe	€ 114.900	V
Totaal	**€ 114.900**	**V**

Lasten

• Implementatiekosten Neder-Betuwe	€ 114.900	N
• Lagere doorbelasting projecten	€ 100.100	N
Totaal	**€ 215.000**	**N**

Totaal	**€ 100.100**	**N**

Bijdrage bedrijfsvoering
De bijdrage bedrijfsvoering is lager door de verwerking van de bestuursrapportage, septembercirculaire en afrekening van de Wsw.

Reserves
Dit jaar was er naast de dekking vanuit de reserve ter dekking van de kapitaallasten van het Leerlab geen overige onttrekking nodig. Dit levert een voordeel op van € 112.200.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Tabel 7.5.10 Toelichting op de baten en lasten - Programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
Treasury	50.900	46.500	-	46.500	48.100	-1.600	N
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	44.000	-	44.000	-	44.000	V
Totaal lasten	**50.900**	**90.500**	**-**	**90.500**	**48.100**	**42.400**	**V**
Baten							
Treasury	636.200	166.500	180.000	346.500	349.600	3.100	V
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	**636.200**	**166.500**	**180.000**	**346.500**	**349.600**	**3.100**	**V**
							-
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	**585.300**	**76.000**	**180.000**	**256.000**	**301.500**	**45.500**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	32.700	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Saldo reservemutaties	**-32.700**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**552.600**	**76.000**	**180.000**	**256.000**	**301.500**	**45.500**	**V**

Analyse verschillen

We hebben in het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien een voordelig resultaat van € 45.500.

Dit wordt veroorzaakt door:

Baten

- Hogere renteontvangst schatkistbankieren € 3.100 V

Totaal **€ 3.100** **V**

Lasten

- Ongebruikte post onvoorzien € 44.000 V
- Meer betaalde rente € 1.600 N

Totaal **€ 42.400** **V**

Totaal **€ 45.500** **V**

7.6 Investeringskredieten

In tabel 7.6 volgt per programma een overzicht van alle af te sluiten en nog lopende kredieten.

Tabel 7.6 Investeringskredieten - overzicht lopende en nieuwe kredieten

Overzicht lopende en nieuwe kredieten	Krediet	Boekwaarde 1/1	Uitgaven	Restant-krediet	Besluit	Afschr. Termijn	Afgesloten
Implementatie ERP	222.600	0	0	222.600	Berap'22	5 jaar	Nee
Totaal	**222.600**	**0**	**0**	**222.600**			

7.7 Projecten 2025

In 2025 zijn verschillende projecten uitgevoerd die bijdragen aan de doelstellingen van Werkzaak. Hiervoor wordt vooral externe financiering aangevraagd. De projecten vallen binnen het programma participatie.

Tabel 7.7 Projecten

Projecten	Begroting	Lasten	Baten	Saldo
Cirtex	0	87.500	87.500	0
ESF 3	0	209.576	209.576	0
ESF Leerlab	0	63.251	60.856	2.395
Implementatie DV Neder-Betuwe PW	0	114.934	114.934	0
Ontwikkelatelier	0	30.810	30.810	0
Innovatieprojecten	100.000	78.371	38.456	-60.085
Regionaal verbinder statushouders	0	179.599	179.599	0
Sterk door Werk	0	181.636	181.636	0
Projecten Participatie	**100.000**	**945.676**	**903.366**	**-57.690**
Reserve voor innovatieprojecten	0	0	39.915	-39.915
Totaal	**100.000**	**945.676**	**943.281**	**-97.605**

7.8 Incidentele baten en lasten

In de tabel 7.8 staan de incidentele lasten en baten opgesomd.

Tabel 7.8 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	Lasten	Baten
Programma Participatie		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves voor projecten	0	0
Totaal programma Bestuur en beleid	**0**	**0**
Programma Beschutregeling		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves voor projecten	0	0
Totaal programma Beschutregeling	**0**	**0**
Programma Inkomensvoorziening		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves voor projecten	0	0
Totaal programma Inkomensvoorziening	**0**	**0**
Programma Overhead		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves voor projecten	0	12.300
Totaal programma Overhead	**0**	**12.300**
Programma Participatie		
Incidentele baten en lasten	0	0
Projecten lasten en bijdragen derden/subsidies	945.700	903.400
Inzet reserves voor projecten	0	39.900
Reserve sociaal ontwikkelbedrijf	626.000	626.000
Totaal programma Participatie	**1.571.700**	**1.569.300**
Programma Sociale Werkvoorziening		
Incidentele baten en lasten	44.100	8.600
Inzet reserves voor projecten	0	0
Totaal programma Sociale Werkvoorziening	**44.100**	**8.600**
Programma Algemene dekkingsmiddelen		
Incidentele baten en lasten	0	0
Inzet reserves voor projecten	0	0
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	**0**	**0**
Totaal	**1.571.700**	**1.581.600**
Saldo		9.900
Totaal jaarrekeningsaldo		**812.100**
Structureel rekeningsaldo	**-**	**802.200**

7.9 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserve

Tabel 7.9 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserve

Structurele mutaties reserves		
	Lasten	Baten
Jaarlijkse onttrekking aan reserve ter dekking van kapitaallasten	0	12.300
Totaal	**0**	**12.300**

Ik hoor dat ik het goed doe
en dat maakt mij trots.
Stap voor stap lukt het „

8 Wet normering topinkomens

De tabel 8.1 verantwoordt de gegevens per bestuurder.
Leidinggevende topfunctionarissen, met dienstbetrekking.

Tabel 8.1 Wet normering topinkomens - Leidinggevende topfunctionarisssen met dienstbetrekking

Gegevens 2025 (bedragen x € 1)	**E.Boer**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde dienstvervulling in 2025	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deelfactor in FTE	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	165.459
Beloningen betaalbaar op termijn	22.906
Subtotaal	**188.365**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	**188.365**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom al dan niet is ontstaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2024 (bedragen x € 1)	**E.Boer**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde dienstvervulling in 2024	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deelfactor in FTE	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	150.201
Beloningen betaalbaar op termijn	22.992
Subtotaal	**173.193**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	**173.193**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom al dan niet is ontstaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Topfunctionarissen met een bezoldiging vanaf € 2.100 of minder.

Tabel 8.2 Wet normering topinkomens - Topfunctionarissen met bezoldiging

Topfunctionarissen				
Functiegegevens	**Functie**	**Gemeente**	**Van**	**Tot en met**
Mw. J.H.A. Sørensen	Voorzitter	Maasdriel	01-01	31-12
Mw. E.M. de Bas	Bestuurslid	Buren	01-01	31-12
Mw. D. Bijvoet	Bestuurslid	Culemborg	01-01	31-12
Mw. W.E.A. van Dijkhuizen	Bestuurslid	Neder-Betuwe	01-01	31-12
Dhr. D. Verbeek	Bestuurslid	Tiel	01-01	31-12
Dhr. J. de Geus	Bestuurslid	West-Betuwe	01-01	31-12
Dhr. R.A.N. Reuvers	Bestuurslid	West Maas en Waal	01-01	31-12
Mw. K. Bouchtaoui	Bestuurslid	Zaltbommel	01-01	31-03
Dhr. W.L.T. de Graaff	Bestuurslid	Zaltbommel	01-04	31-12

9 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 19 september 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.252.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2,116 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2,252 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorden baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks Bestuur een bedrag van € 1,9 miljoen acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken in de financiële verordening en overig beleid.

Het restant van € 216.000 betreft het niet juist naleven van de Europese aanbestedingswet.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Tabel 9.1 Rechtmatigheidsverantwoording - bevindingen

Geconstateerde afwijkingen	
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€ 1,9 mln
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0,0 mln
2. Ongeautoriseerde reservemutaties (veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden)	€ 0,0 mln
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	€ 0,0 mln
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 1,9 mln**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 1,9 mln
De niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 0,0 mln
Voorwaardencriterium	
5. inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 0,2 mln
M&O criterium	**€ 0,0 mln**
6. Geen bevindingen	€ 0,0 mln
Totaal van onrechtmatigheden	**€ 2,1 mln**
Waarvan acceptabel	€ 1,9 mln
Waarvan niet acceptabel	€ 0,2 mln

10 Overige gegevens

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan het Algemeen Bestuur van
Werkzaak Rivierenland

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland te Geldermalsen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
2 de balans per 31 december 2025;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4 de in hoofdstuk 8 opgenomen verantwoording Wet normering Topinkomens;
5 de in hoofdstuk 9 opgenomen rechtmatigheidsverantwoording;
6 de in hoofdstuk 11.1 opgenomen SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
7 het in hoofdstuk 11.5 opgenomen overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 september 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.252.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 112.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen .

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 september 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.
Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemene bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 21 april 2026
Baker Tilly (Netherlands) B.V.

Was getekend,

drs. R. Opendorp RA

11.1 SiSa verantwoording

Tabel 11.1 SiSa verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2B	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2025**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2B/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/06*
		1	060216 Gemeente Culemborg	€ 8.478.091	€ 106.645	€ 293.008	€ 0	€ 161.921
		2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 3.544.290	€ 27.872	€ 170.149	€ 1.001	€ 64.119
		3	060281 Gemeente Tiel	€ 17.358.447	€ 317.062	€ 332.083	€ 0	€ 59.072
		4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 5.389.507	€ 62.900	€ 168.615	€ 0	€ 21.881
		5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 3.261.681	€ 37.858	€ 65.549	€ 0	€ 22.156
		6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 7.998.629	€ 194.195	€ 303.140	€ 1.775	€ 43.071
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
				I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2B/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/11*	
		1	060216 Gemeente Culemborg	€ 0	€ 69.521	€ 27.776	€ 0	
		2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 0	€ 48.935	€ 1.570	€ 0	
		3	060281 Gemeente Tiel	€ 4.491	€ 132.642	€ 21.886	€ 0	
		4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 4.405	€ 116.833	€ 1.949	€ 0	
		5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 0	€ 37.623	€ 3.460	€ 0	
		6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 0	€ 80.815	€ 4.871	€ 0	
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
				I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2B/12*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/13*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/14*	*Aard controle R* *Indicator: G2B/15*	*Aard controle D2* *Indicator: G2B/16*	
		1	060216 Gemeente Culemborg	€ 619.436	€ 16.779	€ 0	€ 0	
		2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 549.891	€ 349	€ 0	€ 0	
		3	060281 Gemeente Tiel	€ 2.001.956	€ 6.020	€ 0	€ 25.962	
		4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 629.710	-€ 468	€ 0	€ 0	
		5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 451.737	€ 1.316	€ 0	€ 0	
		6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 1.008.997	€ 4.335	€ 0	€ 0	
		100						

SZW	**G3B**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam	Besteding (jaar T) Bob Deel openbaar lichaam	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3B/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/06*
	1	060216 Gemeente Culemborg	€ 0	€ 5.677	€ 8.808	€ 0	€ 0
	2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 0	€ 1.968	€ 5.453	€ 0	€ 0
	3	060281 Gemeente Tiel	€ 34.319	€ 7.779	€ 21.221	€ 0	€ 0
	4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 711	€ 2.063	€ 103.160	€ 0	€ 0
	5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 0	€ 7.350	€ 1.020	€ 0	€ 0
	6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 0	€ 18.607	€ 0	€ 0	€ 0
	100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) onderzoeksksten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Deel openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in(jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Deel openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3B/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/10*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/11*	*Aard controle R* *Indicator: G3B/12*
	1	060216 Gemeente Culemborg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3	060281 Gemeente Tiel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	100						
SZW	**G4B**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ deel openbaar lichaam 2025** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5	Besteding (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam	Baten (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/06*
	1	060216 Gemeente Culemborg	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 405	€ 0
	2	060263 Gemeente Maasdriel	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3	060281 Gemeente Tiel	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 727	€ 6.735
	4	060297 Gemeente Zaltbommel	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 1.649	€ 4.100
	5	060668 Gemeente West Maas En Waal	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 23	€ 1.265
	6	061960 Gemeente West Betuwe	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 508	€ 3.744
	7	060216 Gemeente Culemborg	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 135	€ 2.523
	8	060263 Gemeente Maasdriel	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.204
	9	060281 Gemeente Tiel	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 242	€ 9.154
	10	060297 Gemeente Zaltbommel	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 550	€ 2.191
	11	060668 Gemeente West Maas En Waal	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 8	€ 3.843
	12	061960 Gemeente West Betuwe	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 169	€ 750
	13	060216 Gemeente Culemborg	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 876	€ 0
	14	060263 Gemeente Maasdriel	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	15	060281 Gemeente Tiel	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 314	€ 3.071
	16	060297 Gemeente Zaltbommel	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.358
	17	060668 Gemeente West Maas En Waal	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 547	€ 2.941
	18	061960 Gemeente West Betuwe	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 408	€ 0
	19	060216 Gemeente Culemborg	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	21	060263 Gemeente Maasdriel	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	22	060281 Gemeente Tiel	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	23	060297 Gemeente Zaltbommel	Tozo4		€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					24	060668 Gemeente West Maas En Waal	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					25	061960 Gemeente West Betuwe	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					26	060216 Gemeente Culemborg	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					27	060263 Gemeente Maasdriel	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					28	060281 Gemeente Tiel	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 309	€ 0
					29	060297 Gemeente Zaltbommel	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					30	060668 Gemeente West Maas En Waal	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 640	€ 0
					31	061960 Gemeente West Betuwe	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					100						
						Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/08*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/11*	
					1	060216 Gemeente Culemborg	*Tozo1*	€ 0	0	0	
					2	060263 Gemeente Maasdriel	*Tozo1*	€ 0	0	0	
					3	060281 Gemeente Tiel	*Tozo1*	€ 91	0	0	
					4	060297 Gemeente Zaltbommel	*Tozo1*	€ 0	0	0	
					5	060668 Gemeente West Maas En Waal	*Tozo1*	€ 29	0	0	
					6	061960 Gemeente West Betuwe	*Tozo1*	€ 29	0	0	
					7	060216 Gemeente Culemborg	*Tozo2*	€ 58	0	0	
					8	060263 Gemeente Maasdriel	*Tozo2*	€ 109	0	0	
					9	060281 Gemeente Tiel	*Tozo2*	€ 149	0	0	
					10	060297 Gemeente Zaltbommel	*Tozo2*	€ 103	0	0	
					11	060668 Gemeente West Maas En Waal	*Tozo2*	€ 57	0	0	
					12	061960 Gemeente West Betuwe	*Tozo2*	€ 0	0	0	
					13	060216 Gemeente Culemborg	*Tozo3*	€ 0	0	0	
					14	060263 Gemeente Maasdriel	*Tozo3*	€ 0	0	0	
					15	060281 Gemeente Tiel	*Tozo3*	€ 58	0	0	
					16	060297 Gemeente Zaltbommel	*Tozo3*	€ 29	0	0	
					17	060668 Gemeente West Maas En Waal	*Tozo3*	€ 35	0	0	
					18	061960 Gemeente West Betuwe	*Tozo3*	€ 0	0	0	
					19	060216 Gemeente Culemborg	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					20						
					21	060263 Gemeente Maasdriel	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					22	060281 Gemeente Tiel	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					23	060297 Gemeente Zaltbommel	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					24	060668 Gemeente West Maas En Waal	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					25	061960 Gemeente West Betuwe	*Tozo4*	€ 0	0	0	
					26	060216 Gemeente Culemborg	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					27	060263 Gemeente Maasdriel	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					28	060281 Gemeente Tiel	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					29	060297 Gemeente Zaltbommel	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					30	060668 Gemeente West Maas En Waal	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					31	061960 Gemeente West Betuwe	*Tozo5*	€ 0	0	0	
					100						
						Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie Deel openbaar lichaam	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie Deel openbaar lichaam	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4B/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/14*	*Aard controle D2* *Indicator: G4B/15*	*Aard controle R* *Indicator: G4B/16*
		1	*060216 Gemeente Culemborg*	*Tozo1*	0	0	0
		2	*060263 Gemeente Maasdriel*	*Tozo1*	0	0	0
		3	*060281 Gemeente Tiel*	*Tozo1*	0	0	0
		4	*060297 Gemeente Zaltbommel*	*Tozo1*	0	0	0
		5	*060668 Gemeente West Maas En Waal*	*Tozo1*	0	0	0
		6	*061960 Gemeente West Betuwe*	*Tozo1*	0	0	0
		7	*060216 Gemeente Culemborg*	*Tozo2*	0	0	0
		8	*060263 Gemeente Maasdriel*	*Tozo2*	0	0	0
		9	*060281 Gemeente Tiel*	*Tozo2*	0	168	8072
		10	*060297 Gemeente Zaltbommel*	*Tozo2*	0	0	0
		11	*060668 Gemeente West Maas En Waal*	*Tozo2*	0	0	0
		12	*061960 Gemeente West Betuwe*	*Tozo2*	0	0	0
		13	*060216 Gemeente Culemborg*	*Tozo3*	0	0	0
		14	*060263 Gemeente Maasdriel*	*Tozo3*	0	0	0
		15	*060281 Gemeente Tiel*	*Tozo3*	0	0	0
		16	*060297 Gemeente Zaltbommel*	*Tozo3*	0	0	0
		17	*060668 Gemeente West Maas En Waal*	*Tozo3*	0	0	0
		18	*061960 Gemeente West Betuwe*	*Tozo3*	0	0	0
		19	*060216 Gemeente Culemborg*	*Tozo4*	0	0	0
		20					
		21	*060263 Gemeente Maasdriel*	*Tozo4*	0	0	0
		22	*060281 Gemeente Tiel*	*Tozo4*	0	0	0
		23	*060297 Gemeente Zaltbommel*	*Tozo4*	0	0	0
		24	*060668 Gemeente West Maas En Waal*	*Tozo4*	0	0	0
		25	*061960 Gemeente West Betuwe*	*Tozo4*	0	0	0
		26	*060216 Gemeente Culemborg*	*Tozo5*	0	0	0
		27	*060263 Gemeente Maasdriel*	*Tozo5*	0	0	0
		28	*060281 Gemeente Tiel*	*Tozo5*	0	0	0
		29	*060297 Gemeente Zaltbommel*	*Tozo5*	0	0	0
		30	*060668 Gemeente West Maas En Waal*	*Tozo5*	0	0	0
		31	*061960 Gemeente West Betuwe*	*Tozo5*	0	0	0
		100					
SZW	**G12B**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2025** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12B/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/03*		
		1	060216 Gemeente Culemborg	€ 0	€ 0		
		2	060263 Gemeente Maasdriel	€ 0	€ 0		
		3	060281 Gemeente Tiel	€ 0	€ 0		
		4	060297 Gemeente Zaltbommel	€ 0	€ 0		
		5	060668 Gemeente West Maas En Waal	€ 0	€ 0		
		6	061960 Gemeente West Betuwe	€ 0	€ 0		
		20					
VRO	**J75B**	**Regiodeals 3e tranche** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J75B/01*	Kenmerk/ beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J75B/02*	Betreft pijler Een pijler per regel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J75B/03*	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J75B/04*	Cofinanciering per pijler (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J75B/05*
		1					
		2					
		100					
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.*	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R*	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) *Aard controle R*	Toelichting *Aard controle n.v.t.*	

11.2 Gemeentelijke bijdrage bedrijfsvoering 2025

Tabel 11.2 Gemeentelijke bijdrage bedrijfsvoering

Bijdrage 2025	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	8.868.000	3.797.000	-	17.539.000	8.224.900	3.345.700	5.627.600	47.402.200
Stelpost BUIG	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto lasten BUIG LKS	-	602.700	549.500	-	1.996.000	1.004.600	450.400	630.300	5.233.500
Stelpost LKS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lasten BBZ	-	-14.500	-7.400	-	5.300	-18.600	-8.400	-104.500	-148.100
Lasten Bijzondere bijstand	-	9.200	5.500	-	45.300	38.600	-7.900	4.600	95.300
Lasten SW	1.761.300	2.909.500	1.284.200	1.018.600	7.145.600	3.043.300	-	2.738.600	19.901.100
Lasten Participatiebudget	-	1.131.600	808.900	-	2.910.000	1.826.600	510.300	1.000.200	8.187.600
Lasten DVO's	48.300	-	-	20.900	-	-	828.100	-	897.300
Lasten bedrijfsvoering	130.500	3.294.500	1.584.600	101.900	7.190.900	3.164.000	1.291.800	2.268.400	19.026.600
Resultaatbestemming	200	139.600	69.200	200	308.000	139.500	58.800	96.700	812.200
Totale lasten	**1.940.300**	**16.940.600**	**8.091.500**	**1.141.600**	**37.140.100**	**17.422.900**	**6.468.800**	**12.261.900**	**101.407.700**
Subsidieresultaat BUIG per gemeente	-	-469.300	491.400	-	2.092.600	352.600	-47.300	137.700	2.557.700
Herverdeling BUIG lks/bijstandsgerechtigden	-	-440.000	-218.100	-	-970.400	-439.400	-185.200	-304.600	-2.557.700
Totale lasten na herverdeling	**1.940.300**	**16.031.300**	**8.364.800**	**1.141.600**	**38.262.300**	**17.336.100**	**6.236.300**	**12.095.000**	**101.407.700**
Rijksvergoeding BUIG	-	8.258.900	4.226.600	0	19.235.300	8.234.500	3.168.400	5.577.800	48.701.500
Rijksvergoeding LKS	-	742.500	611.300	0	2.392.300	1.347.600	580.400	817.800	6.491.900
Bijdrage gemeenten BBZ	-	-14.500	-7.400	-	5.300	-18.600	-8.400	-104.500	-148.100
Bijdrage gemeenten Bijzondere bijstand	-	9.200	5.500	-	45.300	38.600	-7.900	4.600	95.300
Rijksvergoeding SW	1.904.800	3.552.500	1.412.900	1.265.800	8.107.900	3.195.700	-	2.931.400	22.371.000
Rijksvergoeding participatiebudget	-	1.104.600	785.400	0	2.829.900	928.500	494.800	966.300	7.109.500
Rijksvergoeding Sociale infrastructuur	-	27.000	23.500	0	80.100	446.000	15.500	33.900	626.000
Compensatie medewerkers CAO aan de slag en SW	-	0	0	0	-	452.100	0	0	452.100
Bijdrage gemeenten voor DVO's	48.300	-	-	20.900	0	-	828.100	-	897.300
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering SW	70.300	148.800	52.800	61.700	302.100	104.700	-	144.400	884.800
Bijdrage toeslag SW	54.000	-	-	34.000	-	-	-	-	88.000
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering gemeentefonds	-	1.434.600	683.600	0	3.115.500	1.350.500	571.600	939.500	8.095.300
Bijdrage gemeenten bedrijfsvoering p-wet	6.400	1.850.700	917.400	6.400	4.081.300	1.848.300	779.000	1.281.200	10.770.700
Totale bijdragen van gemeenten	**2.083.800**	**17.114.300**	**8.711.600**	**1.388.800**	**40.195.000**	**17.927.900**	**6.421.500**	**12.592.400**	**106.435.300**
Totale lasten na herverdeling BUIG	1.940.300	16.031.300	8.364.800	1.141.600	38.262.300	17.336.100	6.236.300	12.095.000	101.407.700
Voorschotten	2.081.800	16.215.000	8.397.800	1.157.100	40.127.700	17.387.000	6.452.600	12.349.500	104.168.500
Te betalen/te ontvangen*	**141.500**	**183.700**	**33.000**	**15.500**	**1.865.400**	**50.900**	**216.300**	**254.500**	**2.760.800**

* min is te betalen, plus te ontvangen

11.3 Aantallen per 31 december 2025

Tabel 11.3 Aantallen

Aantallen	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Participatiewet									
Dienstverband P-wet	-	16	4	1	42	17	3	7	90
Loonkostensubsidie	1	29	41	-	98	62	35	47	313
Subtotaal	**1**	**45**	**45**	**1**	**140**	**79**	**38**	**54**	**403**
Inkomensondersteuning									
Regulier		425	191		895	429	171	267	2.378
IOAW		17	9		16	15	4	7	68
IOAZ		7	2		4	2	2	2	19
BBZ		2	1		3	2	2	5	15
Studietoeslag		18	4		12	14	2	5	55
Subtotaal		**469**	**207**	**-**	**930**	**462**	**181**	**286**	**2.535**
Nieuw Beschut									
Dienstverbanden	-	24	9	1	52	31	7	10	134
Loonkostensubsidie	-	4	3	-	9	6	3	4	29
Subtotaal	**-**	**28**	**12**	**1**	**61**	**37**	**10**	**14**	**163**
Sociale Werkvoorziening									
Dienstverbanden	40	73	32	21	183	75	-	62	486
RVU-dienstverbanden	2	1	2	-	2	2	-	2	11
Loonkostensubsidie	5	15	5	9	25	8	-	16	83
Subtotaal	**47**	**89**	**39**	**30**	**210**	**85**	**-**	**80**	**580**
Overig									
WIW-dienstverband	1	1	-	1	-	-	-	-	3
Wajong-dienstverband	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Subtotaal	**1**	**2**	**-**	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4**
Correctie uitkeringen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Verdeling klantprofiel									
Profiel 1	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Profiel 2	-	25	1	-	29	5	2	4	66
Profiel 3	-	238	114	-	430	282	104	161	1.329
Profiel 4	-	177	76	-	447	151	69	105	1.025
Niet toebedeeld	-	29	16	-	24	23	6	15	113
Totaal	**-**	**469**	**207**	**-**	**930**	**462**	**181**	**286**	**2.535**

11.4 Effect balans inkomensdebiteuren 2025

Tabel 11.4 Effect balans inkomensdebiteuren

Totaal debiteuren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	West-Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Inkomensdebiteuren							
Administratieve boete	27.318	511	8.909	1.287	7.200	1.083	46.308
BBZ	115.043	169.394	599.677	121.008	84.642	522.155	1.611.919
Geldlening	1.990	23.288	23.020	8.841	122.542	1.028	180.710
Krediethypotheek	31.257	-	155.593	208.351	39.987	31.741	466.929
Terugvordering	177.203	83.721	779.395	171.454	135.824	70.597	1.418.193
Verhaal	116.948	4.215	17.711	14.770	380	1.094	155.118
Overig	565	-	1.663	905	955	-	4.088
Subtotaal debiteuren	**470.324**	**281.129**	**1.585.967**	**526.617**	**391.530**	**627.698**	**3.883.266**
Totaal dubieus (*)							
Administratieve boete	7.649	153	3.883	-	53	-	11.739
BBZ	-	4.537	126.507	11.868	-	221.204	364.116
Geldlening	-	-	3.782	-	7.672	-	11.454
Krediethypotheek	-	-	-	-	-	-	-
Terugvordering	127.636	47.389	510.698	86.327	75.021	28.242	875.314
Verhaal	111.101	-	16.151	-	380	-	127.631
Overig	-	-	780	-	300	-	1.080
Subtotaal dubieus	**246.386**	**52.080**	**661.801**	**98.195**	**83.426**	**249.446**	**1.391.333**
Netto debiteuren	**223.938**	**229.049**	**924.166**	**428.423**	**308.104**	**378.252**	**2.491.933**
Vorderingen	950.217	316.289	2.238.613	704.660	415.127	798.989	5.423.895
Dubieus	526.092	64.045	911.240	134.146	63.825	440.144	2.139.492
Declaratie BBZ	109.368	128.797	446.448	124.489	56.781	183.194	1.049.077
Declaratie TOZO	10.709	30.434	73.562	20.124	24.735	31.903	191.467
Stand 01-01-2025	**304.047**	**93.013**	**807.364**	**425.901**	**269.785**	**143.748**	**2.043.859**
Vorderingen	470.324	281.129	1.585.967	526.617	391.530	627.698	3.883.266
Dubieus	246.386	52.080	661.801	98.195	83.426	249.446	1.391.333
Declaratie BBZ	81.584	119.137	325.129	81.216	53.986	214.151	875.204
Declaratie TOZO	6.770	22.167	45.400	14.258	15.395	15.417	119.407
Stand 31-12-2025	**135.584**	**87.746**	**553.637**	**332.949**	**238.723**	**148.685**	**1.497.322**
Vorderingen	-479.893	-35.160	-652.646	-178.043	-23.597	-171.291	-1.540.628
Dubieus	-279.706	-11.965	-249.439	-35.951	19.601	-190.698	-748.159
Declaratie BBZ	-27.784	-9.660	-121.318	-43.273	-2.795	30.957	-173.873
Declaratie TOZO	-3.939	-8.267	-28.162	-5.866	-9.340	-16.487	-72.060
Effect gemeenten	**-168.463**	**-5.268**	**-253.727**	**-92.952**	**-31.063**	**4.937**	**-546.537**

11.5 Overzicht naar taakveld 2025

Tabel 11.5 Overzicht naar taakveld

Overzicht naar taakveld (bedragen in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten							
0.1 Bestuur	93.400	120.400	1.300	121.700	106.000	15.700	V
0.4 Overhead	10.665.000	11.183.500	62.000	11.245.500	11.374.200	-128.700	N
0.5 Treasury	50.900	46.500	-	46.500	48.100	-1.600	N
0.8 Overige baten en lasten	-	44.000	-	44.000	-	44.000	V
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Totale lasten 0 Bestuur en organisatie	**10.809.300**	**11.394.400**	**63.300**	**11.457.700**	**11.528.300**	**-70.600**	**N**
Lasten							
6.3 Inkomensregelingen	57.508.800	64.777.100	-3.530.700	61.246.400	62.162.100	-915.700	N
6.4 Begeleide participatie	34.992.500	29.592.500	154.000	29.746.500	28.720.800	1.025.700	V
6.5 Arbeidsparticipatie	3.084.700	9.180.100	293.000	9.473.100	10.221.000	-747.900	N
6.71 Maatwerkdienstverl. 18+	-	-	-	-	-	-	-
Totale lasten 6 Sociaal domein	**95.586.000**	**103.549.700**	**-3.083.700**	**100.466.000**	**101.103.900**	**-637.900**	**N**
Totale lasten	**106.395.300**	**114.944.100**	**-3.020.400**	**111.923.700**	**112.632.200**	**-708.500**	**N**
Baten							
0.1 Bestuur	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	15.952.800	20.947.100	-803.000	20.144.100	20.071.300	-72.800	N
0.5 Treasury	636.200	166.500	180.000	346.500	349.600	3.100	V
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten 0 Bestuur en organisatie	**16.589.000**	**21.113.600**	**-623.000**	**20.490.600**	**20.420.900**	**-69.700**	**N**
Baten							
6.3 Inkomensregelingen	53.418.500	57.206.500	-3.605.400	53.601.100	54.406.500	805.400	V
6.4 Begeleide participatie	35.821.200	34.706.000	365.100	35.071.100	35.245.400	174.300	V
6.5 Arbeidsparticipatie	2.690.000	1.793.500	1.435.000	3.228.500	3.945.300	716.800	V
6.71 Maatwerkdienstverl. 18+	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten 6 Sociaal domein	**91.929.700**	**93.706.000**	**-1.805.300**	**91.900.700**	**93.597.200**	**1.696.500**	**V**
Totale baten	**108.518.700**	**114.819.600**	**-2.428.300**	**112.391.300**	**114.018.100**	**1.626.800**	**V**
Saldo lasten en baten	**2.123.400**	**-124.500**	**592.100**	**467.600**	**1.385.900**	**918.300**	**V**
Reservemutaties							
Toevoeging aan reserves	732.700	-	808.900	808.900	626.000	-182.900	V
Onttrekking aan reserves	97.300	124.500	216.800	341.300	52.200	-289.100	N
Saldo reservemutaties	**-635.400**	**124.500**	**-592.100**	**-467.600**	**-573.800**	**-106.200**	**N**
Resultaat	**1.488.000**	**-**	**-**	**-**	**812.100**	**812.100**	**V**

11.6 Verdeling bedrijfsvoeringskosten 2025

Tabel 11.6 Verdeling bedrijfsvoeringskosten 2025

Verdeling bedrijfsvoeringskosten (bedragen in €)							
	Totaal	**Wsw**	**Wsw lks**	**Beschut**	**Participatie**	**Inkomen**	**Overhead**
Lasten							
Salariskosten	23.076.000	3.745.500	269.100	1.248.400	8.985.600	4.120.100	4.707.300
Doelgroepprofessionals	326.600	-	-	-	-	23.900	302.700
Huisvesting Poppenbouwing	1.027.800	502.300	-	186.500	82.100	-	256.900
Materiële kosten	4.984.000	-	-	-	-	-	4.984.000
Directe kosten inkomen	601.500	-	-	-	-	601.500	-
Inleenvergoeding	3.429.100	-	-	1.803.000	1.626.100	-	-
Projecten	-9.900	-	-	-	-9.900	-	-
Totaal lasten	**33.435.100**	**4.247.800**	**269.100**	**3.237.900**	**10.683.900**	**4.745.500**	**10.250.900**
Baten							
Netto-omzet	8.433.100	6.048.400	-	1.365.800	1.018.900	-	-
Participatiebudget	5.975.500	-	-	2.133.500	3.842.000	-	-
Totaal baten	**14.408.600**	**6.048.400**	**-**	**3.499.300**	**4.860.900**	**-**	**-**
Saldo lasten en baten	**19.026.500**	**-1.800.600**	**269.100**	**-261.400**	**5.823.000**	**4.745.500**	**10.250.900**
Verdeling overhead	**-**	**2.272.200**	**143.900**	**767.600**	**3.248.300**	**3.818.900**	**-10.250.900**
Totaal	**19.026.500**	**471.600**	**413.000**	**506.200**	**9.071.300**	**8.564.400**	**-**
Stand begroting	-	2.355.600	433.400	-	-	-	-
Afrekening		**-1.884.000**	**-20.400**				

12 Jaarrekening 2025 Stichting Werkzaak Plus

12.1 Bestuursverslag

Dit is de jaarrekening 2025 van de stichting Werkzaak Plus.

Voor u ligt de jaarrekening 2025 van de stichting Werkzaak Plus. Werkzaak Plus fungeert als steunstichting voor de activiteiten van de gemeenschappelijk regeling Werkzaak Rivierenland (GR). Het bestuur van de stichting wordt statutair gevormd door het bestuur van de GR. Statutair is bepaald dat de voorzitter van de GR tevens voorzitter is van de stichting; de zittingsperiode van het bestuur is zoveel mogelijk gelijk aan die van de GR.

Het doel van de stichting is het mede uitvoeren van regelingen voor gesubsidieerde arbeid in ruimste zin. Daaronder valt ook het bieden van mogelijkheden aan werknemers met aansluitproblemen om werkzaamheden binnen de GR uit te voeren. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Vanaf 2002 heeft de stichting (en de voorloper hiervan) zich ontwikkeld tot een werkgeversorganisatie ter ondersteuning van de GR. De stichting treedt op als werkgever voor nadien in dienst getreden semiambtelijk personeel en voor doelgroepmedewerkers. In 2014 is besloten om de activiteiten uit te breiden door nieuwe Sw-arbeidscontracten onder te brengen binnen de stichting. De GR is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden. In het boekjaar 2025 heeft de stichting geen andere activiteiten ontplooid.

De voorliggende jaarrekening bevat de financiële verantwoording van de activiteiten die de stichting in haar werkgeversrol heeft verricht. De werknemers van de stichting worden binnen de GR en vanaf 1 januari 2014 bij het Werkgevers Adviespunt Rivierenland (WAPR) ingezet voor het verrichten van werkzaamheden. Hiervoor ontvangt de stichting een inleenvergoeding op basis van de kostprijs (brutoloon en overige personeelskosten), onder aftrek van (eventuele) loonkostensubsidies. De organisatie kosten, zoals die van de accountant en verzekeringen, komen voor rekening van de GR. De exploitatie kent een nihil-resultaat. Het uiteindelijke bedrijfsrisico wordt gedragen door de GR. Logischerwijs is er geen activiteitenverslag opgesteld. Hiervoor wordt verwezen naar het integrale jaarverslag van de GR.

De jaarrekening is opgesteld volgens de vereisten van het Burgerlijk Wetboek.

Opgemaakt te Geldermalsen
datum

Vastgesteld te Geldermalsen
datum

Directeur
Naam

Bestuursvoorzitter
Naam

12.2 Waarderingsgrondslagen en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Werkzaak Plus fungeert als steunstichting voor de activiteiten van de GR Werkzaak Rivierenland (GR). Het doel van de stichting is het mede uitvoeren van regelingen voor gesubsidieerde arbeid in ruimste zin. Daaronder valt ook het bieden van mogelijkheden aan werknemers met aansluitproblemen om werkzaamheden binnen de GR uit te voeren. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen Balans

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. De gehanteerde grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de onderneming.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan een jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Verliezen die hun oorsprong vinden in het verslagjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen in het jaar deze voorzienbaar zijn.

12.3 Balans per 31 december 2025

Tabel 12.3.1 Balans - Activa

Balans (bedragen in €)		
Activa	**31-12-2024**	**31-12-2025**
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa	-	
Financiële vaste activa	-	
Totaal vaste activa	**-**	**-**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	-	-
Vorderingen	1.886.110	2.510.250
Liquide middelen	61.858	72.465
Overlopende activa	557.959	15.106
Totaal vlottende activa	**2.505.927**	**2.597.821**
Totaal generaal	**2.505.927**	**2.597.821**

Tabel 12.3.2 Balans - Passiva

Balans (bedragen in €)		
Passiva	**31-12-2024**	**31-12-2025**
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Eigen vermogen	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-
Voorzieningen	201.986	222.106
Vaste schulden	-	-
Totaal vaste passiva	**201.986**	**222.106**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden		
Overige schulden	642.608	555.972
	642.608	**555.972**
Overlopende passiva	**1.661.332**	**1.819.744**
Totaal vlottende passiva	**2.303.941**	**2.375.715**
Totaal generaal	**2.505.927**	**2.597.821**

12.4 Resultatenrekening 2025

Tabel 12.4 Resultatenrekening

Exploitatieresultaat (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Netto omzet	**23.415.752**	**25.696.649**
Salariskosten	22.740.443	24.979.815
Vervoerskosten woon-werk	585.901	610.241
Overige personeelskosten	72.346	88.437
Reis- en verblijfskosten	-	-
Rentekosten	-	-
Belastingen en verzekeringen	-	-
Algemene kosten	17.061	18.156
Totaal kosten	**23.415.752**	**25.696.649**
Bedrijfsresultaat	**-**	**-**
Incidenteel resultaat	-	-
Totaal generaal	**-**	**-**

12.5 Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

Tabel 12.5.1 Toelichting op de balans - actieve vorderingen

Vorderingen (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Handelsdebiteuren	-	-
Kortlopende vorderingen	-	-
Vordering op verbonden partijen	-	-
Pensioenfonds	-	-
RC Werkzaak	1.886.110	2.510.250
Totaal	**1.886.110**	**2.510.250**

Het genoemde bedrag bij Kortlopende vorderingen is een vordering op GR Werkzaak Rivierenland (rekening-courant).

Tabel 12.5.2 Toelichting op de balans - Liquide middelen

Liquide middelen (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Totaal	**61.858**	**72.465**

Dit betreft het saldo van de BNG en is vrij besteedbaar.

Tabel 12.5.3 Toelichting op de balans - overlopende activa

Overlopende activa (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Te vorderen BTW	-	-
Overige	557.959	15.106
Totaal	**557.959**	**15.106**

PASSIVA

Tabel 12.5.4 Toelichting op de balans - voorzieningen

Overige schulden (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Voorzieningen	201.986	222.106
Totaal	**201.986**	**222.106**

Voor Stichting Werkzaak Plus er in 2023 een voorziening opgesteld voor verlofsparen om te voldoen aan de wettelijke verplichting. Daar is in 2025 een bedrag van 20.120 aan deze voorziening toegevoegd.

Tabel 12.5.5 Toelichting op de balans - overige schulden

Overige schulden (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Crediteuren	7.863	10.618
Rekening-Courant Werkzaak	-	-
Nog te betalen vakantiegeld	634.745	545.354
Totaal	**642.608**	**555.972**

Tabel 12.5.6 Toelichting op de balans - overlopende passiva

Overlopende passiva (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Te betalen loonheffing	1.017.718	1.101.484
Te betalen pensioenpremie	147.297	178.697
Te betalen lonen	122.615	3.199
Te verrekenen BTW	-	-
Af te dragen premie	20.720	19.896
Te betalen vakantietoeslag	327.550	358.056
Totaal	**1.635.900**	**1.661.332**

12.6 Toelichting op resultatenrekening 2025

Tabel 12.6.1 Toelichting op de resultatenrekening - omzet

Omzet (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Inleenvergoeding doelgroep	5.437.981	5.929.537
LKS doelgroep	3.906.220	4.064.301
Inleenvergoeding (semi-)ambtenaren	14.034.901	15.698.827
Vergoeding kosten	36.649	3.985
Totaal	**23.415.752**	**25.696.649**

De omzet omvat de aan de vergoedingen vanuit de GR voor doelgroepmedewerkers en ambtenaren. De ontvangen loonkostensubsidies hebben betrekking op doelgroep medewerkers, niet vallende onder de Wsw, in loondienst van Werkzaak Plus.

Tabel 12.6.2 Toelichting op de resultatenrekening - salariskosten

Salariskosten (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Bruto lonen doelgroep	7.767.109	8.176.474
Sociale lasten doelgroep	1.443.656	1.583.533
Pensioenen doelgroep	633.341	657.709
LIV doelgroep	-82.679	-
Terugontvangst salarissen doelgroep	-667.996	-711.260
Salaris doelgroepmedewerkers	**9.093.431**	**9.706.456**
Bruto lonen ambtenaren	10.614.320	11.795.258
Sociale lasten ambtenaren	1.878.749	2.170.554
Pensioenen ambtenaren	1.433.502	1.534.777
Overige personeelkosten	-	-
Terugontvangst salarissen ambtenaren	-279.559	-227.230
Salaris (semi-)ambtenaren	**13.647.012**	**15.273.359**
Totaal	**22.740.443**	**24.979.815**

Tabel 12.6.3 Toelichting op de resultatenrekening - kosten per fte doelgroep medewerkers

Kosten per fte doelgroep medewerkers	31-12-2024	31-12-2025
Gemiddeld aantal medewerkers (in fte)	281,7	273,2
Gemiddelde salariskosten per fte	**31.654**	**33.285**

Tabel 12.6.4 Toelichting op de resultatenrekening - kosten per fte (semi-)ambtenaren

Kosten per fte (semi-)ambtenaren	31-12-2024	31-12-2025
Gemiddeld aantal medewerkers (in fte)	157,1	174,8
Gemiddelde salariskosten per fte	**73.924**	**78.072**

Nieuw in dienst getreden (semi-)ambtelijke medewerkers komen in dienst bij de stichting Werkzaak Plus. De salariskosten voor de (semi-)ambtenaren zijn gestegen ten opzichte van 2024.

Tabel 12.6.5 Toelichting op de resultatenrekening - vervoerskosten woon-werk

Vervoerskosten woon-werk (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Vervoerskosten woon-werk ambtenaren	319.530	342.263
Vervoerskosten woon-werk doelgroep	266.371	267.978
Totaal	**585.901**	**610.241**

Tabel 12.6.6 Toelichting op de resultatenrekening - overige personeelskosten

Overige personeelskosten (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Reiskosten zakelijk ambtenaren	68.494	82.299
Reiskosten zakelijk doelgroep	3.852	6.138
Overige personeelskosten		
Totaal	**72.346**	**88.437**

Tabel 12.6.7 Toelichting op de resultatenrekening - algemene kosten

Algemene kosten (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Bankkosten	676	801
Abonnementen/vakbladen	-	-
Incassokosten	-	-
Contributies	650	605
Salarisverwerking	891	-
Afrondingsverschillen	4.050	-843
Overige kosten	10.793	17.592
Mutatie verlof verplichting	-	-
Totaal	**17.061**	**18.156**

13 Jaarrekening 2025 stichting Flex & Zeker

13.1 Bestuursverslag

Dit is de jaarrekening 2024 van de stichting Flex & Zeker.

Flex & Zeker heeft als doel te voorzien in de flexibiliteitsbehoefte van werkgevers. Medewerkers met een ondersteuningsbehoefte en andere werkzoekenden worden onder begeleiding van mentoren in de gelegenheid gesteld werkzaamheden te verrichten bij deze werkgevers. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder de reikwijdte van de cao van de uitzendbranche. De Stichting is een erkende uitzendorganisatie onder de regeling Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU).

Het bestuur van de stichting wordt benoemd door het bestuur van de GR Werkzaak Rivierenland (GR). Een bestuurder van Flex & Zeker dient lid te zijn van het dagelijks bestuur van de GR. Statutair is bepaald dat de voorzitter van de GR tevens voorzitter is van de stichting; de zittingsperiode van het bestuur is gelijk aan die van de GR.

Stichting Flex & Zeker is op 16 juli 2015 statutair opgericht. De stichting treedt op als werkgever voor flexibele uitzendkrachten. In het boekjaar 2025 heeft de stichting geen andere activiteiten ontplooid.

De voorliggende jaarrekening bevat de financiële verantwoording van de activiteiten die de stichting in haar werkgeversrol heeft verricht. De werknemers van de stichting worden binnen de GR ingezet voor het verrichten van werkzaamheden. Hiervoor ontvangt de stichting een inleenvergoeding op basis van de kostprijs (brutoloon en overige personeelskosten). De organisatie kosten, zoals die van de accountant en verzekeringen, komen voor rekening van de GR. De exploitatie kent een nihil-resultaat.

Het uiteindelijke bedrijfsrisico wordt gedragen door de GR. Logischerwijs is geen activiteitenverslag opgesteld. Hiervoor wordt verwezen naar het integrale jaarverslag van de GR.

De jaarrekening is opgesteld volgens de vereisten van het Burgerlijk Wetboek.

Opgemaakt te Geldermalsen
datum

Vastgesteld te Geldermalsen
datum

Directeur
Naam

Bestuursvoorzitter
Naam

13.2 Waarderingsgrondslagen en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stichting Flex & Zeker fungeert als steunstichting voor de activiteiten van de GR Werkzaak Rivierenland (GR). Het doel van de stichting is het mede uitvoeren van regelingen voor gesubsidieerde arbeid in ruimste zin. Daaronder valt ook het bieden van mogelijkheden aan werknemers met aansluitproblemen om werkzaamheden binnen de GR uit te voeren. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen balans

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.
De gehanteerde grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de onderneming.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kan bestaan uit de bestemmingsreserve scholing Flex & Zeker en wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde. De stichting Flex & Zeker kent geen algemene reserve.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan een jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Verliezen die hun oorsprong vinden in het verslagjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen in het jaar deze voorzienbaar zijn.

13.3 Balans per 31 december 2025

Tabel 13.3.1 Balans - Activa

Activa	31-12-2024	31-12-2025
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa	-	-
Financiële vaste activa	-	-
Totaal vaste activa	**-**	**-**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	-	-
Vorderingen	-	-
Liquide middelen	11.433	6.034
Rekening courant	103.033	36.078
Totaal vlottende activa	**114.466**	**42.112**
Totaal generaal	**114.466**	**42.112**

Tabel 13.3.2 Balans - passiva

Passiva	31-12-2024	31-12-2025
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Eigen vermogen	-	
Gerealiseerd resultaat	-	
	-	-
Voorzieningen	**-**	
Vaste schulden	**-**	
Totaal vaste passiva	**-**	**-**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden		
Overige vlottende schulden	1.222	20
	1.222	**20**
Overige Overlopende passiva	**113.244**	**42.092**
Totaal vlottende passiva	**114.466**	**42.112**
Totaal generaal	**114.466**	**42.112**

13.4 Resultatenrekening 2025

Tabel 13.4 Resultatenrekening

Exploitatieresultaat (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Netto omzet	**782.761**	**772.611**
Salariskosten	740.774	731.671
Vervoerskosten woon-werk	19.626	15.818
Overige kosten	22.361	25.122
Totaal kosten	**782.761**	**772.611**
Bedrijfsresultaat	**-**	**-**
Incidenteel resultaat	-	-
Totaal generaal	**-**	**-**

13.5 Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

Tabel 13.5.1 Toelichting op balans - vorderingen

Vorderingen (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Handelsdebiteuren	-	-
Kortlopende vorderingen	-	-
Vordering op verbonden partijen	-	-
Totaal	**-**	**-**

Tabel 13.5.2 Toelichting op balans - liquide middelen

De liquide middelen betreffen de aangehouden middelen bij de BNG per 31 december 2025 en is vrij besteedbaar.

Liquide middelen (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Totaal	**11.433**	**6.034**

Tabel 13.5.3 Toelichting op balans - rekening courant

Rekening courant (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Totaal	**103.033**	**36.078**

De rekening-courant is een verrekening met de GR.

PASSIVA

Tabel 13.5.4 Toelichting op balans - eigen vermogen

Eigen vermogen (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	**-**	**-**

Stichting Flex & Zeker kent geen eigen vermogen en voorzieningen.

Tabel 13.5.5 Toelichting op balans - overige schulden

Overige schulden (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Belastingen	-	-
Pensioenen	-	-
Personeel	-	-
Crediteuren	1.222	20
Nog te betalen vakantie toeslagen	-	-
Totaal	**1.222**	**20**

De overige schulden bestaan volledig uit de post Crediteuren.

Tabel 13.5.6 Toelichting op balans - overlopende passiva

Overlopende passiva (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Te betalen loonheffing	16.385	7.989
Te betalen pensioenpremie	2.087	882
Te betalen lonen	47.274	16.722
Te betalen verlofuren	21.739	9.525
Te betalen vakantietoeslag	25.759	6.974
Totaal	**113.244**	**42.092**

Betreft het uit te betalen vakantiegeld in de maand mei 2025 (€ 6.974), de waarde van de opstaande verlofuren per 31-12-2025 (€ 9.525), de te betalen loonheffing (€ 7.989), de te betalen pensioen-premie (€ 882) en de te betalen lonen (€ 16.722).

13.6 Toelichting op resultatenrekening 2025

Tabel 13.6.1 Toelichting op resultatenrekening - omzet

Omzet (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Inleenverg. doelgroep GR Werkzaak	414.724	401.276
Loonkostensubs. Doelgroep GR Werkzaak	351.039	353.373
Vergoeding kosten	16.998	17.962
Totaal	**782.761**	**772.611**

De omzet bestaat uit ontvangen inleenvergoedingen, loonkostensubsidies en vergoeding voor kosten. De omzet wordt verrekend met de gelieerde partij GR Werkzaak.

Tabel 13.6.2 Toelichting op resultatenrekening - salariskosten

Salariskosten (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Bruto lonen doelgroepmedewerkers	571.296	556.733
Sociale lasten doelgroepmedewerkers	150.660	154.449
Pensioenen doelgroepmedewerkers	18.818	20.489
Totaal	**740.774**	**731.671**

Dit betreft de loonkosten van de medewerkers in dienst bij Flex & Zeker.

Tabel 13.6.3 Toelichting op resultatenrekening - kosten per fte doelgroep medewerkers

Kosten per fte doelgroep medewerkers	31-12-2024	31-12-2025
Gemiddeld aantal medewerkers (in fte)	15,0	16,3
Gemiddelde salariskosten per fte (in €)	**49.385**	**44.860**

De gemiddelde salariskosten zijn gebaseerd op de gemiddelde fte in 2025.

Tabel 13.6.4 Toelichting op resultatenrekening - vervoerskosten woon-werk

Vervoerskosten woon-werk (bedragen in €)	31-12-2024	31-12-2025
Vervoerskosten woon-werk	19.626	15.818
Totaal	**19.626**	**15.818**

Tabel 13.6.5 Toelichting op resultatenrekening - algemene kosten

Algemene kosten (bedragen in €)		
	31-12-2024	**31-12-2025**
Salarisverwerking	9.801	10.679
Licenties	3.804	3.726
Algemene kosten	8.756	10.717
Totaal	**22.361**	**25.122**

De algemene kosten bestaan uit hoofdzakelijk de salarisverwerkingskosten (€ 10.679) en licenties (€ 3.726).

14 Lijst met afkortingen

BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IPS	Individuele Plaatsing en Steun
IOAW	(Wet) Inkomensvoorziening oudere of gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	(Wet) Inkomensvoorziening oudere of gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
Kp4	Klantprofiel 4
LKS	Loonkostensubsidie(s)
Pro	Praktijkonderwijs
RIBW	Regionale Instelling voor Beschermd en Begeleid Wonen
RVU	Regeling voor Vervroegde Uittreding
RW-POA	Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt
Sisa	Single informatie, Single audit
Suwinet	(Wet) Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
vso	Voortgezet speciaal onderwijs
Wsw	Wet sociale werkvoorziening

Accountantsverslag

Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland
Boekjaar 2025

bakertilly

Aanbiedingsbrief

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland
Postbus 321
4190 CH Geldermalsen

Geachte leden van het algemeen bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 2 september 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van onze werkzaamheden. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met het dagelijks bestuur en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben u op 21 april 2026 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2025. Indien de jaarrekening niet door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd en vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) B.V.

drs. R. Opendorp RA

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting
2. Opdracht, scope en uitkomsten
3. Belangrijke bevindingen
4. Financiële positie
5. Bevindingen interne beheersing
6. Overige onderwerpen
7. Bijlagen

1. Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2025.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2025. Het jaarverslag is conform COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.

Uit onze controle met betrekking tot ons getrouwheidsoordeel blijken de ongecorrigeerde controleverschillen:

- Ten onrechte wordt de interne omzet ad € 416.000 voor de schoonmaak en kantine diensten als opbrengst schoonmaak en als huisvestingskoten verantwoord. Dit is op basis van de verslaggevingsstandaarden niet toegestaan. Dit heeft verder geen resultaateffect; en
- Voor het IPS traject is onduidelijk hoe dit proces precies loopt en welke formele afspraken er gemaakt zijn ten aanzien van de financiële verrekening met een externe partij. Dit leidt tot een onzekerheid in de controle van € 63.000 met mogelijke resultaat impact.

Deze bevindingen blijven binnen de toleranties en hebben om die reden geen impact op de controle.

Het dagelijks bestuur heeft een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en heeft daarin opgenomen dat de baten en lasten en balansmutaties 2025 niet volledig rechtmatig tot stand zijn gekomen. Deze afwijkingen hebben geheel betrekking op volgens de financiële verordening toegestane afwijkingen, waardoor deze afwijkingen als ‘acceptabel’ meewegen in het oordeel. Uit de toetsing op het voorwaardencriterium blijkt een rechtmatigheidsfout van € 216.000 die voortkomt uit de toetsing op de naleving van de Europese aanbestedingswet.

Uit onze controle zijn geen bevindingen geconstateerd. De rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor **SiSa** geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 in overeenstemming zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2025 van Werkzaak Rivierenland voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat het controleproces soepel is gelopen, waarbij op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie is samengewerkt. Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we een verbetering in de aanleveringen en samenwerking met de organisatie. In lijn met voorgaand jaar nemen we in de evaluatie met de organisatie de verbeterpunten van beide kanten mee om zodoende onze dienstverlening verder te verbeteren.

Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringswaarden

Gerealiseerd saldo baten en lasten

1,39
MILJOEN EURO

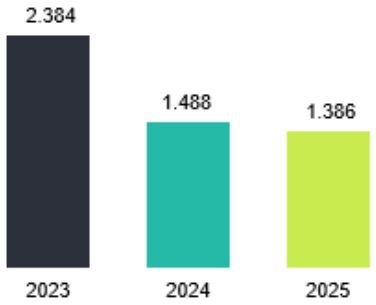

Mutatie reserves

0,57
MILJOEN EURO

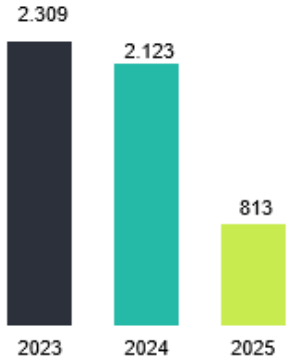

Gerealiseerd resultaat

0,81
MILJOEN EURO

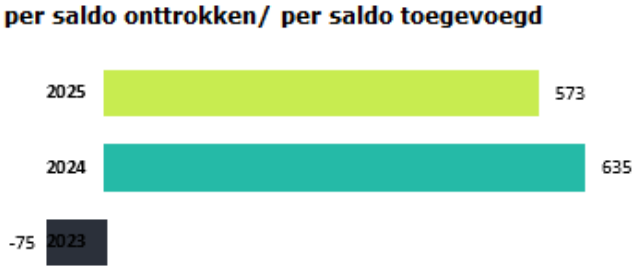

Schuldquote

0%

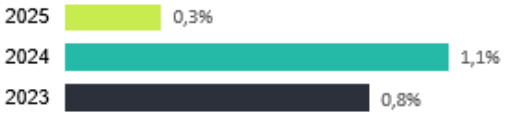

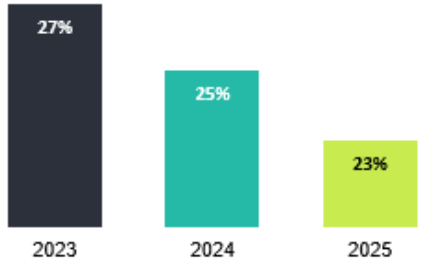

Solvabiliteit

Weerstandscapaciteit

(in miljoenen Euro's)

Risico's totaal

Weerstandsratio

1,00

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitvoering

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeenschappelijke regeling bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen (SiSa en Overzicht taakvelden).
- De overige gegevens.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 2 september 2025 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

Vanaf het boekjaar 2025 is de materialiteit bij de uitvoering van onze controle voor fouten en onzekerheden 2% van de totale lasten exclusief dotaties aan de reserves. Deze materialiteit sluit aan op het door het algemeen bestuur op 25 september 2025 vastgestelde financiële verordening over boekjaar 2025.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten en onzekerheden	2% lasten exclusief toevoegingen reserves	€ 2.252.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 112.000

De toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording, zoals vastgelegd in uw financiële verordening, wijken niet af van de toleranties voor de controle op de getrouwheid. De tolerantie voor de rechtmatigheidsverantwoording mag vanaf boekjaar 2025 maximaal 2% bedragen (vorig jaar nog maximaal 3%). Dit leidt ertoe dat de door het dagelijks bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de volgende toleranties:

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	2% lasten exclusief toevoegingen reserves	€ 2.252.000
Rapporteringstolerantie	Conform afspraak in de financiële verordening	€ 100.000

2. Opdracht, scope en uitvoering

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- De rechtmatigheidsverantwoording (en de daarbij horende verantwoordelijkheden voor u);
- Doorbreking van AO/IB door het management wat bij uw organisatie vooral ziet op de schattingselement bij de waardering van inkomensoverdrachten en de afgrenzing van de schulden en de vorderingen;
- Nauwkeurigheid van de verstrekte uitkeringen
- Rechtmatigheid van de betalingen

Uitkomsten

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2025 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken.

De geconstateerde controleverschillen met resultaat effect zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening.

Uit onze controle met betrekking tot ons getrouwheidsoordeel blijken de ongecorrigeerde controleverschillen:

- Ten onrechte wordt de interne omzet ad € 416.000 voor de schoonmaak en kantine diensten als opbrengst schoonmaak en als huisvestingskoten verantwoord. Dit is op basis van de verslaggevingsstandaarden niet toegestaan. Dit heeft verder geen resultaateffect; en
- Voor het IPS traject is onduidelijk hoe dit proces precies loopt en welke formele afspraken er gemaakt zijn ten aanzien van de financiële verrekening met een externe partij. Dit leidt tot een onzekerheid in de controle van € 63.000 met mogelijke resultaat impact.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Wij merken op dat de jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht is op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen. In onze managementletter hebben wij een aantal attentiepunten ten aanzien van de IT-omgeving opgenomen. U heeft aangegeven hieraan opvolging te willen geven.

2. Opdracht, scope en uitvoering

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude en de naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben geconstateerd dat u een formeel proces heeft geïmplementeerd inzake het periodiek uitvoeren van een frauderisicoanalyse. Dit proces is bij de afdeling Concerncontrole belegd. Deze frauderisicoanalyse wordt periodiek met het dagelijks bestuur besproken en vastgesteld. Hierbij adviseren wij u ook om een 'fraude response plan' op te stellen, zodat u bij een vermoeden tot fraude in uw organisatie tijdig kan anticiperen om mogelijke schade (financieel als reputatie) zo veel mogelijk te beperken.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

2. Opdracht, scope en uitvoering

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeenschappelijke regeling maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden. De transparantie over marktprijzen is niet in alle gevallen voldoende om te beoordelen en wordt frequent zaken gedaan met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Werkzaak Rivierenland heeft zelf werkzaamheden uitgevoerd om te controleren dat de aanbestedingen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed. Wij hebben steekproefsgewijs een deel van deze werkzaamheden gecontroleerd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor inkopen die in rekening zijn gebracht aan de gemeenschappelijke regeling ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

3. Belangrijke bevindingen

3. Belangrijke bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Op 16 april 2025 is in het Staatsblad het Besluit van 21 maart 2025 tot wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gepubliceerd. Als gevolg van de wijzigingen van het BBV en BADO geldt voor de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2025 een nieuwe gemaximeerde grens voor fouten en onduidelijkheden samen van 2% op basis van lasten (exclusief dotaties aan reserves). Werkzaak Rivierenland heeft hier op 25 september 2025 haar financiële verordening op aangepast. Alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de door u als algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens (€ 2.252.000, 2%) worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd.

Totaal conclusie rechtmatigheid

In de tabel hiernaast is een overzicht opgenomen van de door het dagelijks bestuur geconstateerde rechtmatigheidsfouten. We hebben vastgesteld dat dit overzicht een getrouw beeld geeft.

(x € 1.000)	Onrechtmatig	Acceptabel	Saldo
Overschrijdingen lasten programma's	1.900	1.900	0
Overschrijdingen kredieten	nvt	nvt	nvt
Overige begrotingsonrechtmatigheden	216	nvt	216
Bevindingen ten aanzien van het voorwaardencriterium	nvt	nvt	nvt
Bevindingen ten aanzien van het Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium	nvt	nvt	nvt
Totaal	**2.116**	**1.900**	**216**

Het dagelijks bestuur stelt terecht vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.900.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.252.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 1.900.000 terecht aangemerkt als acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

De voornaamste reden van de overschrijdingen betreft de inzet van personeel op andere programma's dan begroot. Hierdoor zijn de bijbehorende lasten eveneens op een ander programma verantwoord dan begroot. De medewerkers zijn zodoende ingezet waar opdrachten voorhanden waren waardoor tegenover deze hogere kosten grotendeels omzet tegenover staat ter compensatie.

3. Belangrijke bevindingen

Begrotingscriterium

U stelt als algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting de budgettaire kaders voor de uitgaven, investeringen en reservemutaties vast. Met het vaststellen van de geactualiseerde financiële verordening heeft u vastgelegd op welke wijze binnen uw organisatie om moet worden gegaan met begrotingsoverschrijdingen, overige begrotingsafwijkingen en welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel).

Wij hebben vastgesteld dat er een lastenoverschrijdingen van € 1.900.000 ten opzichte van de geautoriseerde begroting is. Deze overschrijding is passend binnen het vastgestelde beleid en de financiële kaders zoals vastgelegd in de financiële verordening en is om die reden acceptabel.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op voorwaarden die gelden voor de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit externe- en interne regelgeving, zoals opgenomen in het door u vastgestelde normenkader. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden bij financiële beheershandelingen leidt tot een onrechtmatigheid die het algemeen bestuur moet toelichten in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens (op basis van individuele en/of cumulatieve onrechtmatigheden) wordt overschreden.

Een belangrijk onderdeel van het voorwaardencriterium is de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Europese aanbestedingswetgeving is complexe materie en het blijkt in de praktijk moeilijk rechtmatig na te leven.

Uw organisatie heeft dit ook onderkend en heeft een spendanalyse uitgevoerd. Uit de controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat één contract niet rechtmatig is aanbesteed. Dit leidt tot een rechtmatigheidsfout van € 216.000. Dit contract loopt door in 2026 en 2027 (inzet op basis van werkelijke bestede uren). Wij hebben de controlewerkzaamheden inhoudelijk beoordeeld en delen deze conclusie.

Er zijn ook voorwaarden waar geen mogelijk financieel gevolg aan is verbonden. Als deze voorwaarden niet rechtmatig zijn nageleefd dan is er sprake van een formele rechtmatigheidsfout. Volgens een stellige uitspraak van de Commissie BBV betreffen deze afwijkingen van het voorwaardencriterium formele rechtmatigheidsfouten die in de paragraaf bedrijfsvoering worden gerapporteerd. Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de naleving van schatkistbankieren merken wij op dat uw organisatie zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening. Een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is hiervoor dus niet noodzakelijk. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting hieromtrent juist is opgenomen.

3. Belangrijke bevindingen

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor effectieve maatregelen om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregelingen te voorkomen. Deze maatregelen maken deel uit van de interne beheersing ter borging van het voorwaardencriterium. Binnen Werkzaak Rivierenland zijn de maatregelen ter voorkoming van M&O geborgd binnen de processen. Daarnaast is er een nota M&O beleid.

Voor uw organisatie zijn twee van de belangrijkste aspecten ter voorkoming van M&O het voorkomen van uitkeringsfraude en het naleven van het inkoopbeleid.

Middels een ingerichte verbijzonderde interne controle heeft het dagelijks bestuur beoordeeld in hoeverre het M&O-beleid wordt nageleefd en of de maatregelen effectief zijn; hierbij zijn geen aandachtspunten geconstateerd.

3. Belangrijke bevindingen

Schattingsposten in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. Wij hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld en gecontroleerd. De belangrijke schattingen in de jaarrekening betreffen:

Schatting	Beoordeling 2025	Beoordeling 2024	Onze zienswijze m.b.t. significante kwalitatieve aspecten en de (mogelijk) kwantitatieve omvang
De waardering van de SoZa debiteuren (Financieel vaste activa en overlopende activa)	Evenwichtig	Evenwichtig	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de SoZa-debiteuren een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw vorderingen.

Controleverschil · Voorzichtig · Evenwichtig · Optimistisch

3. Belangrijke bevindingen

Loonkosten subsidie

Uw organisatie heeft onder de overlopende passiva een schuld opgenomen voor de nog te betalen loonkostensubsidie. Vanuit wetgeving is Werkzaak verplicht tot 5 jaar na het toekenningsjaar eventuele declaraties voor de loonkostensubsidie uit te keren. Afgelopen jaren is gebleken dat niet alle toegekende loonkostensubsidies worden opgevraagd, waardoor jaarlijks een deel vrijviel.

Afgelopen jaar heeft Werkzaak geanalyseerd van welke partijen zij nog een declaratie verwachten. Naar aanleiding hiervan is € 738.000 van de opgenomen schuld vrijgevallen. Hiermee is opvolging gegeven aan onze aanbeveling van voorgaand jaar. Wij adviseren u jaarlijks te analyseren voor welke omvang de te betalen loonkosten moeten worden verantwoord op de balans. Wij adviseren u daarbij om te registeren per kalenderjaar welke bedragen van welke tegenpartijen daadwerkelijk aflopen en deze informatie mee te nemen bij het maken van een nieuwe inschatting van de openstaande verplichtingen bij het opstellen van de komende jaarrekening.

Verbonden partij: Cirtex

In het verleden heeft uw organisatie een garantie afgegeven om de continuïteit van Cirtex te waarborgen. Dit bedrag is inmiddels volledig overgemaakt aan Cirtex, zodat zij aan hun schulden kunnen voldoen. Tevens is in 2025 een aanvullende bijdrage van € 383.000 gedaan. Deze is als last in de jaarrekening 2025 verwerkt.

Wij constateren dat er bij Cirtex opnieuw sprake is van een financieringsbehoefte. Afgelopen najaar is dit geëvalueerd. Samen met andere partijen is Werkzaak voornemens een nieuwe financiële toezegging aan Cirtex te doen. Hierover is nog geen besluit genomen en om die reden is deze ‘verplichting niet in de jaarrekening verwerkt.

Wij adviseren u bij deze besluitvorming rekening te houden met de financiële verwerking van Cirtex. Afhankelijk van het ‘soort’ bijdrage kan voor Werkzaak sprake zijn van een directe verliesvoorziening en kostenpost voor het toegezegde bedrag aan Cirtrex.

Tevens wijzen wij u op een vordering op Cirtex van € 60.000 die mogelijk niet inbaar is, indien geen aanvullende financiering beschikbaar komt. Gezien omvang van deze vordering beperkt is ten opzichte van de goedkeuringstolerantie hebben wij hier verder geen werkzaamheden op verricht.

IPS project

Tijdens de controle hebben wij vastgesteld dat u de volgende vordering en schulden op de balans heeft staan met betrekking tot het IPS (Individuele plaatsing en steun) project:

- Vordering van € 75.000
- Schuld van € 138.000

Zowel de vordering als schuld hebben betrekking op hetzelfde project en afnemer/leverancier. Werkzaak voert in afstemming met deze partij het IPS project uit, waarbij Werkzaak zowel personeel uitleent als bijdraagt in de kosten, omdat vanuit het Rijk subsidie wordt ontvangen.

Op dit moment is onduidelijk welke afspraken er exact vastgelegd zijn en of deze schuldpositie en vordering in overeenstemming zijn met de gemaakte afspraken. Wij adviseren u deze afspraken schriftelijk vast te leggen en het proces met betrekking tot de financiële afwikkeling af te stemmen zodat kan worden onderbouwd hoe deze posities ontstaan en of ze terecht verantwoord worden.

Gezien omvang van het bedrag heeft deze bevinding niet geleid tot een aanpassing van ons oordeel.

3. Belangrijke bevindingen

Verantwoording interne omzet

Wij constateren dat Werkzaak zelf ook eigen medewerkers inzet voor o.a. de kantinedienst en de schoonmaak. Omdat hierbij sprake is van 'productiviteit' wordt in de administratie de bijbehorende omzet ook inzichtelijk gemaakt en geboekt en daarnaast wordt dit als huisvestingskosten verantwoord. Dit is ten behoeve van het inzicht in de 'opbrengst' van inzet van de doelgroep logisch, maar mag conform de BBV niet op deze wijze worden gepresenteerd in de jaarrekening.

De opbrengst die samenhangt met deze interne inzet bedraagt € 461.000. Gezien omvang heeft deze bevinding geen impact op onze controle.

Extrapolatie bevindingen Verbijzonderde interne controle

Tijdens de controle door de verbijzonderde interne controle zijn er een aantal (kleinere) bevindingen geconstateerd.

Deze bevindingen worden in de verbijzonderde interne controle nog niet geëvalueerd waarbij vastgesteld wordt of de bevinding vaker kan voorkomen binnen de populatie. Wij adviseren om deze evaluatie toe te voegen aan de Verbijzonderde interne controle zodat tijdig bepaald kan worden of

a) Aanvullende werkzaamheden nodig zijn ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording of de controle op de jaarrekening;
b) Wat het effect is op de hele massa;
c) Deze fout in de toekomst ook kan worden voorkomen als er geen actie wordt ondernomen.

Overigens zijn de geconstateerde bevindingen dermate beperkt dat deze geen impact hebben gehad op ons oordeel.

3. Belangrijke bevindingen

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening. Voor de accountantscontrole onderzoeken wij, in lijn met de Nederlandse Standaard 720, het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van uw gemeenschappelijke regeling. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Op de volgende pagina zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

	Element jaarverslag	Onze waarneming
T	Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat in materiële zin de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV. Daarnaast zouden de cijfers 2025 van uw verbonden partijen opgenomen dienen te worden, deze zijn echter nog niet in alle gevallen beschikbaar.
T	Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
T	Overeen-stemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemt met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
V	Paragrafen	Alle verplichte paragrafen, behoudens de paragraaf Openbaarheid, zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau. De inhoud die in de paragraaf Openbaarheid zou moeten staan is wel opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. De commissie BBV heeft echter geadviseerd om vooruitlopend op de gewijzigde BBV hiervoor al een aparte paragraaf op te nemen.
T	Informatie-waarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse van het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
V	Fraude	Fraude en de frauderisicoanalyse zijn steeds belangrijker thema's. We constateren dat u in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting opgenomen heeft omtrent de beheersing van frauderisico's.

V Voor verbetering vatbaar T Toereikend G Good practice

3. Belangrijke bevindingen

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor uw organisatie geldt dat de directeur als topfunctionaris worden aangemerkt. Deze functionaris is in loondienst. De topfunctionaris is eind 2025 uitdienst gegaan bij Werkzaak.

De publicatieverplichting voor uitkering wegens beëindiging dienstverband geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 niet strijdig zijn met de WNT en dat de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw organisatie betrokken zijn bij andere organisaties c.q. nevenactiviteiten hebben die onder de WNT vallen) geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant.

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

4. Financiële positie

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw organisatie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2025 volgens de jaarrekening € 6,1 miljoen.

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

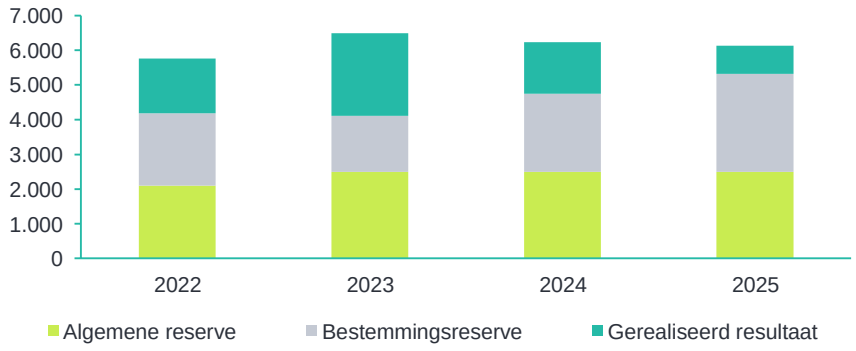

Van de totale reserves ter hoogte van € 5,3 miljoen is € 2,5 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze algemene reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gelijk gebleven. Per saldo is gedurende 2025 € 0,5 miljoen aan de bestemmingsreserves. Het gerealiseerde resultaat in 2025 bedraagt € 0,8 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde resultaat bedraagt afgerond € 1,4 miljoen positief. In de gewijzigde begroting was rekening gehouden met een resultaat van € 0,5 miljoen positief.

Voor de toelichting verwijzen wij naar de jaarrekening, waarin vanaf pagina 64 een toelichting wordt gegeven op de verschillen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

Een groot deel van de in de jaarrekening genoemde oorzaken kon niet in een eerder stadium voorzien worden, enkele afwijkingen ons inziens mogelijk wel. We adviseren u, in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV om meer aandacht te hebben voor afwijkingen op baten en lasten, niet zijnde begrotingsoverschrijdingen. Doorlopend is het advies de afwijkingen nader te analyseren waarom deze pas bij het opstellen van de jaarrekening inzichtelijk waren, zodat voordelen eerder richting het algemeen bestuur gemeld kunnen worden.

Financiële positie

Actualiteit ten aanzien van het surplus op de algemene reserve

Op 19 december 2024 is de notitie structurele baten en lasten van de commissie BBV gepubliceerd. Nieuw hierin is de mogelijkheid om het surplus van de algemene reserve in te zetten als (structurele) bate in de begroting. Dit surplus is het deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeenschappelijke regeling met ingang van 1 januari 2024 jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele bate bestempeld en is daarmee ook een uitzondering op de regel dat reservemutaties incidenteel zijn. Het weerstandsvermogen moet naar het oordeel van de toezichthouder voldoende zijn.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen in meerjarenperspectief

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gegeven van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen weergegeven:

	Gemeenschappelijke regeling		
Kengetal	**2023**	**2024**	**2025**
Netto schuldquote	0,84%	1,06%	0,26%
Netto schuldquote gecorrigeerd	0,04%	0,3%	-0,3%
Solvabiliteit	27,3%	25,5%	22,77%
Structurele exploitatieruimte	0,66%	1,33%	0,75%

Financiële positie

Het kengetal **schuldquote** is gedaald ten opzichte van 2024, hetgeen een gunstige ontwikkeling is. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Voor de schuldquote geldt een signaalwaarde van 130 en bij percentages tussen de 100 en 130 is voorzichtigheid gevraagd. De schuldquote van uw organisatie blijft ruim onder de signaalwaarden.

De **solvabiliteit** neemt af naar 22,7% in 2025. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Aan de bovenkant oordeelt het VNG dat een solvabiliteit boven de 50% als zeer goed aan te merken is. Uw organisatie kent derhalve een solide financieringspositie.

Op basis van het kengetal **structurele exploitatieruimte** blijkt dat er structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's.

In de tabel hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De incidentele weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserves, de structurele weerstandscapaciteit vanuit de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien. De weerstandsratio kwalificeert als "voldoende".

	2025	2024	2023
Weerstandscapaciteit	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Risico's	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Weerstandsratio	**1,0**	**1,0**	**1,0**

De grootste door uw organisatie geïdentificeerde risico zijn:

- Kwetsbaarheid rondom ICT infrastructuur
- Bedrijfsonderbreking

Voor een uitgebreide toelichting op de geïdentificeerde risico's verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing vanaf pagina 30 van het jaarverslag. De structurele weerstandscapaciteit is van onvoldoende omvang om de structurele risico's te kunnen opvangen.

Uw organisatie evalueert de risico's jaarlijks. Ten opzichte van voorgaand jaar constateren wij een gelijkblijvende risico omvang, waarbij wij vastgesteld hebben dat de omvang per risico wel is bijgesteld ten opzichte van voorgaand jaar.

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

5. Bevindingen interne beheersing

5. Bevindingen interne beheersing

Inleiding

Een goede interne beheersing maakt dat de risico's voor de organisatie beter beheersbaar zijn en de jaarrekeningcontrole effectiever en efficiënter kan plaatsvinden. Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie willen wij bijdragen aan verbetering van uw bedrijfsvoering, onder andere door het analyseren van de IT-omgeving en de bedrijfsprocessen.

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de interne beheersing inclusief de IT-omgeving, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole, beoordeeld. Naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben wij een managementletter geschreven. Deze managementletter hebben wij op 15 december 2025 besproken met een afvaardiging van de en daarna in definitieve vorm uitgebracht.

Onze werkzaamheden zijn niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van de organisatie als geheel. De rapportage bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in de interne beheersing, die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

Er zijn ten opzichte van de uitgebrachte managementletter geen nieuwe bevindingen ten aanzien van de interne beheersing.

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

6. Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

NIS2 / Cyberbeveiligingswet

De Cyberbeveiligingswet (Cbw), die de Europese NIS2-richtlijn implementeert, is op 17 juni 2025 ingediend bij de Tweede Kamer. De beoogde inwerkingtreding is het tweede kwartaal van 2026. De wet heeft als doel de digitale weerbaarheid van vitale en essentiële organisaties te versterken, waaronder de overheidssector. De informatiebeveiligingsdienst heeft voor de overheid diverse kennisproducten en hulpmiddelen voor gemeenschappelijke regelingen uitgewerkt. Daarbij fungeert de BIO 2.0 (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) als het verplichte, geactualiseerde normenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid, nauw verbonden met de nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw). De Cbw maakt het naleven van deze bio-normen wettelijk verplicht voor overheidsinstanties.

Uw organisatie is - vooruitlopend op de inwerkingtreding – bezig met de inventarisatie en de implementatie van de Cyberbeveiligingswet. In het kader van onze controle hebben wij de status onderzocht. Uw organisatie is gestart met het bepalen van de impact. Nadat de wet is ingetreden kan uw organisatie met behulp van beschikbare kaders zoals de BIO 2.0 hier een vervolg aan geven. De basis voor het Information Security Management System (ISMS) is aanwezig, echter deze dient uitgebreid te worden voor de Cbw.

6. Overige onderwerpen

Bijdrage accountant inwerkprogramma nieuwe (algemeen of dagelijks) bestuur

In maart 2026 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Met het oog op de samenstelling van een nieuw bestuur dragen wij als accountant graag bij aan een goede en zorgvuldige start van de nieuwe bestuursperiode.

Wij stellen ons beschikbaar om onderdeel te zijn van het inwerkprogramma voor nieuwe bestuursleden. Zo kunnen wij onder meer een workshop verzorgen over het lezen en duiden van de jaarrekening vanuit financieel perspectief en toelichten hoe de accountant het (algemeen) bestuur ondersteunt in haar kaderstellende en controlerende rol. Hiermee willen wij bijdragen aan het vergroten van de financiële inzichtelijkheid en het versterken van de positie van het algemeen bestuur als toezichthouder.

Indien gewenst stemmen wij graag met u af hoe wij dit het beste kunnen vormgeven binnen het totale inwerkprogramma.

6. Overige onderwerpen

Bevestiging onafhankelijkheid

Wij zijn van mening dat wij onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming niet is aangetast, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Hierbij bevestigen wij dat wij geen geschenk en/of een persoonlijke uiting van gastvrijheid van uw organisatie hebben ontvangen met een waarde van meer dan honderd euro.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder de beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten
- In- en extern kwaliteitsonderzoek
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel

Op deze controleopdracht zijn aanvullende maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen. Dit betreft het inzetten van twee registeraccountants.

6. Overige onderwerpen

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde deskundigen. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2025 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 13 van dit verslag.

Samenwerking met interne accountantsdienst / andere accountants

Voor de jaarrekening van uw organisatie maken wij geen gebruik van diverse verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties.

Inschakeling van interne / externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle gebruik gemaakt van de werkzaamheden van interne deskundigen voor de controle op de WNT-verantwoording.

6. Overige onderwerpen

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Daarnaast hebben wij geen specifieke schriftelijke bevestigingen verzocht.

[opsomming]

Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

Inzet controleteam

In de tabel hiernaast geven wij inzicht in de geplande en gerealiseerde urenbesteding van het controleteam. De uren zijn uitgesplitst naar functieniveau.

Functie	Budget uren	Realisatie uren
Partner	30	45
Manager	50	60
Overige teamleden	480	460
IT Audit	70	75
Totaal	**630**	**640**

Er zijn meer werkzaamheden verricht dan gepland door manager en partner vanwege de bijzonderheden in de WNT verantwoording.

Bestuurlijke samenvatting
Opdracht, scope en uitkomsten
Belangrijke bevindingen
Financiële positie
Bevindingen interne beheersing
Overige onderwerpen
Bijlagen

Bijlagen

Bijlage A: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2026 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2025			
G2B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_deel openbaar lichaam 2025			
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2025			
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_deel openbaar lichaam 2025			
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_deel openbaar lichaam 2025			
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_deel openbaar lichaam 2025			
G3B	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ deel openbaar lichaam 2025			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_deel openbaar lcihaam 2025			
G4B	Tozo 2_deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Tozo 3_deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Tozo 4_deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Tozo 5_deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_ deel openbaar lichaam 2025			
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_ deel openbaar lichaam 2025			
G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_deel openbaar lichaam 2025			
G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_deel openbaar lichaam 2025			
J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage B: Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 2% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat.

Overzicht ongecorrigeerde fouten en onzekerheden

Aard van de controleverschillen	Fout of onzekerheid	Omvang van de controleverschillen (x € 1.000)	Presentatie
Verantwoording interne omzet	Fout		461
Verantwoording IPS traject	Onzekerheid	63	
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen		*63*	
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening		**0**	
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen		**63**	**461**

Bijlage C: Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 112.000

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	€
Presentatie toevoeging reserves	228
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	228

Contact

drs. R. (Rik) Opendorp RA
Partner Audit
r.opendorp@bakertilly.nl

E.D. (Linda) de Vries MSc RA
Senior Manager Audit
l.devries@bakertilly.nl

Bijster 39 | 4817 HZ Breda

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

bakertilly

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.252221 Z.076466

Portefeuillehouder Mw. E.M. de Bas
Begrotingsprogramma 3. Sociaal Domein
6.4. Begeleide Participatie

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)**

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Samenvatting van het voorstel

In 2022 werd de Coöperatie Cirtex opgericht. Doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Gemeenschappelijke Regeling (GR) Avri levert de ingezamelde textiel. GR Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels.

Bij de oprichting werd besloten dat Cirtex na vier jaar werd geëvalueerd. Die evaluatie is afgerond. Er zijn meerdere scenario's onderzocht. De breed gedragen conclusie is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat Werkzaak structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. Werkzaak vraagt nu aan alle raden van de deelnemende gemeenten, om hierop hun zienswijze te geven.

Gemeente Buren heeft via GR Werkzaak géén belang in Cirtex. En loopt via Werkzaak daarom ook geen financieel risico. Maar Buren neemt (naast de GR Werkzaak) óók deel aan de GR Avri,
Via de Avri heeft Buren wél een financieel belang en loopt wel risico wat betreft Cirtex.

Vanuit de Burense deelname aan de GR Avri, wordt aan uw raad voorgesteld om een positieve zienswijze te geven op toekomstscenario 3 van Cirtex. Deze 'zienswijze Werkzaak' sluit aan op onze Avri zienswijze. Want het is niet logisch dat uw raad geen-, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

1. Inleiding

Werkzaak Rivierenland is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) die de volgende regelingen uitvoert voor acht gemeenten in Regio Rivierenland:
- De Participatiewet en aanverwante regelingen voor zeven gemeenten:
  Culemborg, Maasdriel, Tiel, Neder-Betuwe, West-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel
- De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor zeven gemeenten:
  Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, Zaltbommel, Neder-Betuwe en Buren.

West Maas en Waal neemt alleen deel in de GR Werkzaak voor de Participatiewet.
Buren neemt alleen deel voor de Wsw.

Er werken ca. 48 inwoners van de gemeente Buren met begeleiding in een beschermde omgeving via / bij de Sociale werkvoorziening Werkzaak. Vanaf 2015 kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw (omdat die wet toen opging in de Participatiewet).

Werkzaak heeft (voor de andere deelnemers) de wettelijke taak om mensen met een uitkering Participatiewet (zoveel als mogelijk) te laten uitstromen naar betaald werk. Daarnaast wil de textielbranche haar vervuilende industrie verduurzamen en wil de Avri meer grip krijgen op de afvalverwerking. De Avri, Werkzaak en kringloopwinkels 2Switch richtten daarom samen in 2022 het Circulair Textielcentrum Rivierenland op: Cirtex.

Het doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Avri levert de ingezamelde textiel. Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels.

Binnen de GR Werkzaak zijn de bedrijfsvoeringen van de Participatiewet en de Wsw strikt gescheiden. Cirtex valt volledig onder de bedrijfsvoering (en het bedrijfsrisico) Participatiewet. Buren neemt alleen deel in de GR Werkzaak voor de Wsw. Daarom heeft Buren in / via de GR Werkzaak ook geen belang in Cirtex. En loopt via Werkzaak daarvoor ook geen financieel risico.

In 2024 werd Cirtex geconfronteerd met een wereldwijde textielcrisis. Hierdoor daalde de opbrengst voor ingezameld en gesorteerd textiel. Deze crisis heeft (nog steeds) grote financiële impact. Werkzaak besloot daarom om in zowel 2025 als 2026 extra geld te investeren in Cirtex. Dat was nodig om Cirtex overeind te houden. Dat extra geld was afkomstig van (alleen) die gemeenten die de Participatiewet hebben ondergebracht bij Werkzaak.

Bij de start van Cirtex werd afgesproken om Cirtex na vier jaar te evalueren. Dit met het doel om dan inzicht te krijgen in het toekomstige bestaansrecht van Cirtex. Die evaluatie is afgerond.
Er zijn meerdere toekomstscenario's onderzocht. Die scenario's werden besproken in:
- de Algemene Ledenvergadering en de Raad van Toezicht van Cirtex
- Gecombineerde vergaderingen van het Dagelijks Bestuur (DB) van Avri en Werkzaak
- Gecombineerde vergaderingen van het Algemeen Bestuur (AB) van Avri en Werkzaak.

De breed gedragen conclusie daaruit is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat Werkzaak structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. Werkzaak vraagt nu aan alle raden om hun zienswijze hierop te geven.

In het AB Werkzaak hebben alle acht deelnemers één volledige stem. Dit ongeacht de grootte van hun aandeel in Werkzaak. En ook ongeacht of zij wel of niet volledig meedoen aan de Wsw en/of de Participatiewet. Het aandeel van Buren in de begroting van de GR Werkzaak is met 1,8% klein. Maar Buren heeft wel een (volledige) stem in het AB van 12,5%.

Buren neemt ook deel aan de GR Avri, Via de Avri heeft Buren wél een financieel belang en risico wat betreft Cirtex. Ook Avri vraagt uw raad nu ook om haar zienswijze geven op het AB voorstel Avri over Cirtex. Daarom is het belangrijk dat Buren nu ook voor Werkzaak wel een zienswijze Cirtex geeft. Het raadsvoorstel 'Zienswijze Cirtex Avri' wordt nu tegelijk aan uw raad aangeboden in combinatie met dit raadsvoorstel.

2. Doel / meetbaar effect

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kunnen gemeenteraden hun zienswijze op de stukken van Werkzaak kenbaar maken.
Met dit voorstel vragen we uw raad om haar zienswijze te geven op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase. Dit zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet sociale werkvoorziening: Zie wetten.nl - Regeling - Wet sociale werkvoorziening - BWBR0008903 (overheid.nl)
- Wet gemeenschappelijke regelingen: Zie wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740 (overheid.nl)
- Gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland: Zie Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)

4. Argumenten

1.1. De raad is bevoegd een zienswijze te geven.
Want dit staat in de Wgr. De raad is niet verplicht een zienswijze te geven. Maar met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan haar kaderstellende rol. We geven daarmee ook invulling aan ons vastgestelde regionale informatieprotocol uit 2020.

1.2. We stemmen in met het voorstel dat Cirtex wordt voortgezet, scenario 3.
Want dit voorstel is breed gedragen (door de DB- en AB leden van de deelnemende gemeenten die de Participatiewet hebben ondergebracht bij Werkzaak). En hiermee volgen we het voorstel aan uw raad 'Zienswijze Avri Cirtex' over hetzelfde onderwerp. Want het is niet logisch dat uw raad of (deels) geen, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

5. Kanttekeningen

1.1. We brengen een zienswijze uit, terwijl we geen belang hebben bij het onderwerp
Want vanuit Werkzaak heeft Buren geen aandeel in Cirtex. Maar onze wethouder heeft wel een volledige stem in het AB van Werkzaak. Die stem willen we niet verloren laten gaan.

6. Financiële consequenties

Dit besluit heeft wat betreft onze deelname in de GR Werkzaak geen financieel gevolg.

7. Juridische consequenties

Dit besluit heeft geen juridische consequenties.

8. Participatie

Dit onderwerp leent zich niet voor burgerparticipatie.

9. Toekomstoriëntatie

Eén van de strategische speerpunten van Buren is 'samen sterker in de regio'. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd.
Dat vraagt om effectuering en versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op de evaluatie van Cirtex pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het samenwerkingsverband.
Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

10. Uitvoering

- Planning
  We kregen van Werkzaak Rivierenland op 9 februari 2026 een brief met de mogelijkheid onze zienswijze op de evaluatie van Cirtex te geven. Werkzaak vroeg ons om voor 15 juni 2026 die eventuele reactie te geven. Maar gezien onze bestuurlijke planning is dit niet mogelijk.

We sturen Werkzaak na de oordeelsvormende raad van 2 juni vast onze voorlopige zienswijze toe. Hierin vermelden we dat uw raad hierover op 16 juni pas een definitief besluit neemt.
Op 1 juni 2026 organiseerden Avri en Werkzaak een regionale zienswijzemarkt over dit specifieke onderwerp voor raadsleden.

- Communicatie
  Na vaststelling van dit voorstel door de raad maken we onze reactie kenbaar aan Werkzaak.

- Evaluatie
  De reacties op de evaluatie van Cirtex van de deelnemende gemeenten aan de GR Werkzaak worden (volgens planning) behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van Werkzaak op 9 juli 2026. Dan besluit het AB welke (mogelijke) reacties worden overgenomen en welke niet. Daarna zal het AB een definitief besluit nemen over de voortzetting van Cirtex.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit
- Brief zienswijze van Buren aan Werkzaak
- Brief Werkzaak met het verzoek om een zienswijze aan de gemeenteraden
- Evaluatierapport Cirtex
- Verslag bestuursoverleg Cirtex
- Bevindingen bestuursadviseur West Betuwe
- Podcast samenvatting evaluatierapport (via deze link: Link Podcast Samenvatting evaluatierapport)
- Bestuurlijke oplegger Raad van Toezicht Cirtex
- Bestuurlijke oplegger Algemene Leden Vergadering Cirtex
- Algemeen Bestuur memo rapportage accountant
- Accountant 3400-verklaring-gewaarmerkt
- Accountant Adviesbrief Normenkader

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.252221**	**D.252222** **Z.076466**

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.252221**	**D.252222** **Z.076466**

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Werkzaak Rivierenland
T.a.v. de heer C. van de Wetering
Postbus 321
4190CH GELDERMALSEN

uw brief van:	Maurik, 5 juni 2026
uw kenmerk:	
ons kenmerk:	Z.076466/D.252223
behandeld door:	J.M.B. Terberg
bijlage(n):	
onderwerp:	Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR Werkzaak Rivierenland)

Geachte heer Van de Wetering,

Wij ontvingen het evaluatierapport (na de pilotperiode van) Coöperatie Cirtex van Werkzaak Rivierenland. U vraagt onze raad hierop een zienswijze uit te brengen voor 15 juni 2026. Vanwege de doorlooptijd van onze bestuurlijke planning, is het voor ons niet mogelijk om voor die datum onze definitieve zienswijze te geven. Want onze raad neemt hierover pas Op 16 juni 2026 een definitief besluit.

Wel namen wij al kennis van het evaluatierapport Cirtex, dat werd besproken in onze oordeelsvormende raad op 2 juni jl.

Wij stemmen (onder voorbehoud) in met de voortzetting van de Coöperatie Cirtex.
Dit op basis van de brede maatschappelijke businesscase, zoals dit is omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex.

Mocht onze besluitvormende raadsvergadering van 16 juni 2026 leiden tot (een) aanpassing(en) van deze zienswijze, dan laten we u dit voor uiterlijk 19 juni weten.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Aan: de gemeenteraadsleden van de deelnemende gemeenten Werkzaak en Avri

Datum: 6 februari 2026

Onderwerp: zienswijze op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie CIRTEX op basis van een brede maatschappelijke businesscase.

Geachte raadsleden,

Inleiding

Op 17 november 2022 hebben de Algemene Besturen van Avri en Werkzaak Rivierenland en de Raad van Toezicht van 2Switch ingestemd met de oprichting van een circulair textielsorteercentrum (Coöperatie Cirtex) in Rivierenland.

Het doel was om textielafval om te zetten in herbruikbare grondstoffen, een regionale ketensamenwerking op te zetten en tegelijkertijd werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Er is toen afgesproken, na 4 jaar te evalueren om inzicht te krijgen in ***het toekomstig bestaansrecht van Cirtex.*** Met deze evaluatie wordt antwoord gegeven op die hoofdvraag.

Samenvatting evaluatierapport

Het evaluatierapport (zie bijlage 1) laat zien dat Cirtex zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een volwassen bedrijf met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Het sorteercentrum verwerkt inmiddels 1,7 miljoen kilo textiel per jaar en draagt bij aan bewustwording over circulair hergebruik in de regio Rivierenland.

Ondanks deze vooruitgang is de transitie naar een volledig circulaire textielketen vertraagd door de wereldwijde textielcrisis en vervuiling van ingezameld textiel. Innovaties zoals Cirtex 2.0 en samenwerkingen met consortiumpartners bieden perspectief, maar de landelijke doelstelling van 50% circulair hergebruik in 2030 lijkt (nog) niet haalbaar. Verdere Investeringen in de toekomst zijn noodzakelijk om de landelijke doelstellingen in 2050 te realiseren.

Op het gebied van inclusie heeft Cirtex zijn ambities ruimschoots waargemaakt. Het centrum biedt een hybride werkomgeving (springplank) waarin mensen met een ondersteuningsbehoefte passend werk vinden. Er zijn meer betaalde werkplekken gerealiseerd dan oorspronkelijk gepland en een deel van de medewerkers is doorgestroomd naar regulier werk. Het uitstroompercentage naar regulier werk ligt met 20% fors hoger dan het uitstroompercentage van 4% vanuit de productiehallen in Geldermalsen. Ook ontwikkelplekken, stages en taakstraffen zijn ingevuld, waardoor Cirtex een belangrijke rol speelt in sociale participatie.

Financieel gezien is het beeld wisselend. In 2023 werd een positief resultaat behaald, maar de jaren daarna stonden onder druk door de textielcrisis. De 'smalle' businesscase van Cirtex is kwetsbaar, maar wanneer de 'bredere maatschappelijke effecten' worden meegewogen – zoals gerealiseerde omzet uit detacheringen en besparing op uitkeringen bij Werkzaak en lagere transportkosten bij Avri – blijkt de maatschappelijke impact van Cirtex aanzienlijk. Subsidies en bijdragen van partners hebben geholpen om de continuïteit te waarborgen, en nieuwe innovaties moeten de financiële basis verder versterken en een alternatief vormen voor de huidige buitenlandse afzet.

De conclusie is dat Cirtex bestaansrecht heeft, mits het wordt benaderd vanuit een brede maatschappelijke businesscase. De gekozen norm hierbij is dat het in onderstaande tabel benoemde financiële resultaat van Avri en Werkzaak hoger is dan het tekort bij Cirtex.

Het sorteercentrum vervult een unieke rol door circulariteit en inclusie te combineren en biedt een infrastructuur die niet alleen economisch, maar ook sociaal en ecologisch van grote betekenis is.

De komende jaren zijn cruciaal om de ketensamenwerking uit te bouwen en de financiële positie te versterken door de omzet te verhogen, waarbij de gemeenten circulaire textielproducten (bijv. wandpanelen of geluidsschermen voor openbare ruimte) afnemen. Op deze manier kan Cirtex blijven bijdragen aan een duurzame en inclusieve samenleving in Rivierenland.

Podcast

Voor een meer uitgebreide samenvatting luister de podcast (zie bijlage 2) die van het evaluatierapport is gemaakt.

Toekomstscenario's

We hebben vanuit de hoofddoelstellingen van Cirtex de volgende toekomstscenario's in beeld gebracht, waarbij we per scenario de hoofddoelstelling Circulair of Inclusie als prioritair hebben beschouwd en de Financiën daaruit volgen.

De scenario's zijn:

1. Circulair prioritair (2 uitersten), Inclusie en Financiën ondergeschikt;
2. Inclusie prioritair (2 uitersten), Circulair en Financiën ondergeschikt;
3. Realistisch scenario (optimum van Circulair, Inclusie en Financiën);
4. Scenario stoppen met Cirtex.

We hebben in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt wat het resultaat van een 'smalle' en 'brede' businesscase is en welke impact dit heeft op de hoofddoelstellingen.

2026	Scenario 1a	Scenario 1b	Scenario 2a	Scenario 2b	Scenario 3	Scenario 4
	Circulari- teit 0% sociaal	Circulari- teit 100% sociaal	Inclusie 0% doelgroep	Inclusie 100% doelgroep	Realistisch	Stoppen
Financieel Resultaat Cirtex (Smal)	-€ 394.210	-€ 274.273	-€ 376.821	-€ 331.876	-€ 240.983	€ 0
Financieel resultaat Werkzaak	€ 193.492	€ 513.616	-€ 427.570	€ 611.154	€ 427.570	-€ 427.570
Financieel resultaat Avri	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	-€ 65.000
Financieel Resultaat Cirtex + (Breed)	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570
Doelstellingen						
Circulair	Geen circulariteit	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Geen circulariteit
Inclusie	12,2 FTE	28,1 FTE	0 FTE	30,4 FTE	26,3 FTE	0 FTE
Financiën	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570

We stellen voor het realistisch scenario 3 voor de toekomst te hanteren omdat hiermee een optimum wordt bereikt tussen de 3 hoofddoelstellingen (Circulair, Inclusie en Financiën).

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (66% hopper en 34% sociaal sorteren) door de doelgroep en enkele reguliere medewerkers plaatsvinden.

<u>Verschil tussen scenario 2b en 3.</u>

Het scenario 3 is het meest realistisch kijkend naar het beschikbare aanbod van medewerkers van Werkzaak en inzet van enkele reguliere krachten waarmee we de meest efficiënte bedrijfsvoering binnen Cirtex kunnen inrichten. Dit in tegenstelling tot scenario 2b waar uitsluitend met doelgroepers wordt gewerkt, waarmee we niet de optimale bedrijfsvoering kunnen realiseren.

Verder levert het scenario 3 een gegarandeerde afzet van 66% origineel textiel op met een marktpartij tegen de huidige marktprijzen, terwijl dit bij scenario 2b 60% is waardoor dit een lager financieel resultaat geeft op de omzet.

Scenario 3 is daarmee het meest realistische scenario met de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort). Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (26,3 FTE) door de doelgroep en enkele reguliere (1-2 FTE) krachten.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€240.983 (smal) of €251.587 (breed) op basis van gegarandeerde afzet van origineel tegen de huidige marktprijzen.

Vanuit een brede maatschappelijke businesscase is het positieve resultaat Werkzaak van €427.570 beschikbaar om aan te wenden voor het exploitatietekort Cirtex in de ‘smalle’ businesscase. Na vereffening resteert een maatschappelijke waarde van €251.587. Binnen de Werkzaak-begroting zijn voor de vereffening middelen beschikbaar. Het Participatiebudget biedt hiervoor voldoende ruimte, zeker nu het Rijk inmiddels structureel extra middelen heeft toegekend voor behoud en uitbreiding van de noodzakelijke infrastructuur voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bestuurlijke oplegger van Raad van Toezicht en Algemene ledenvergadering CIrtex.

Door de raad van toezicht en algemene ledenvergadering Cirtex (zie bijlagen) is het maatschappelijk belang van Cirtex beschreven in een bestuurlijke oplegger bij het evaluatierapport. Wij verzoeken u deze oplegger te betrekken in uw bestuurlijke afweging en zienswijze op het voorgenomen besluit.

Voorgenomen besluit

Wij verzoeken u uw zienswijze op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie CIRTEX op basis van een brede maatschappelijke businesscase schriftelijk aan ons kenbaar te maken **uiterlijk 15 juni 2026**. Definitieve besluitvorming in het algemeen bestuur van Werkzaak en Avri staat vervolgens gepland op 9 juli 2026.

Mocht uw raad behoefte hebben aan een nadere toelichting op dit voorgenomen besluit, dan zijn we uiteraard bereid tot een nadere toelichting in uw raad. Op 1 juni 2026 is er ook nog een regionale zienswijzemarkt voor raadsleden, waarbij u vragen kunt stellen over dit voorgenomen besluit.

Het Dagelijks Bestuur van Werkzaak Rivierenland,

De secretaris,

Werkzaak Rivierenland,

ValidSigned door Codrik van de Wetering op 09-02-2026

De heer C.H van de Wetering

De plv. voorzitter,

Werkzaak Rivierenland,

ValidSigned door Dave Verbeek op 09-02-2026

De heer D. Verbeek

Het Dagelijks Bestuur van Avri,

De secretaris,

Avri,

ValidSigned door Walter Brouwer op 09-02-2026

De heer W. Brouwer

De voorzitter,

Avri,

ValidSigned door Pieter Neven op 09-02-2026

De heer J.P. Neven

DB20260205 - 2a 2 -

EVALUATIE

CIRCULAIR TEXTIELSORTEERCENTRUM (CIRTEX) IN RIVIERENLAND

22 januari 2025, versie 2.0

CIRTEX

CIRCULAIR TEXTIEL CENTRUM RIVIERENLAND

WERKZAAK RIVIERENLAND

Talent werkt voor Rivierenland

Avri

SWITCH

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE **2**

1. INLEIDING **5**

1.1 AANLEIDING 5
1.2 LEESWIJZER 6

2. HOOFDDOELSTELLINGEN COÖPERATIE **7**

2.1 STATUTEN 7
2.2 NORMENKADER 7
2.3 BEOOGD EFFECT 10
2.4 REALISATIE SORTEERCENTRUM IN 2 FASEN 12
Fase 1 Proef sorteercentrum *12*
Realisatie *12*
Fase 2 Oprichting Cirtex *13*

3. REALISATIE OP DOELSTELLINGEN **15**

3.1 REALISATIE OP DOELSTELLING CIRCULARITEIT EN KETENSAMENWERKING 15
Transitie van afval naar grondstoffen en circulair hergebruik *15*
Landelijke doelstellingen en bewustwording *16*
Overzicht geleverde kilo's textiel *17*
Afzet textiel *20*
Circulaire Ketensamenwerking *24*
Conclusies op het gebied van Circulariteit en Ketensamenwerking *29*
3. 2 REALISATIE OP DOELSTELLING INCLUSIE 30
Overzicht Personeel *32*
Conclusies op het gebied van inclusie *36*
3.3 REALISATIE OP DOELSTELLING MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BUSINESSMODEL 37
Businesscase *37*
Smalle versus brede maatschappelijke businesscase *39*

4. TOEKOMSTSCENARIO'S **43**

1a Scenario Circulair; 100% Origineel ... *46*
1b Scenario Circulair, 60% Origineel en 40% Sociaal sorteren ... *46*
2a Scenario Inclusie; 100% reguliere medewerkers ... *47*
2b Scenario Inclusie; 100% doelgroep medewerkers ... *47*
3 Realistisch scenario ... *47*
4 Scenario Stoppen met Cirtex ... *48*

5. CONCLUSIE ... 49

5.1 EVALUATIE CIRTEX ... 49
5.2 BEANTWOORDING HOOFDVRAAG ... 49

6. BIJLAGEN ... 51

6.1 OVERZICHT BIJLAGEN ... 51
BIJLAGE 1 | SPECIFIEKE INBRENG DOOR CONSORTIUMPARTNERS ... 52
Cirtex (Werkzaak Rivierenland, 2Switch, Avri) ... *52*
i-did ... *52*
Planq ... *53*
Heigo ... *53*
CLS-Tex ... *53*
HTEX ... *54*
De Verschilmakerij ... *54*
Sympany ... *55*
Keynius ... *55*
Faay ... *56*
BIJLAGE 2 | TEXTIELCRISIS EN MAATREGELEN BESTUUR CIRTEX ... 57
BIJLAGE 3 | TOELICHTING UPV TEXTIEL ... 60

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op 17 november 2022 hebben de Algemene Besturen van Avri en Werkzaak Rivierenland en de Raad van Toezicht van 2Switch ingestemd met de oprichting van een circulair textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland.

Er is toen afgesproken, na 4 jaar te evalueren om inzicht te krijgen in ***het toekomstig bestaansrecht van Cirtex.*** Met deze evaluatie wordt antwoord gegeven op die hoofdvraag.

De onafhankelijkheid van deze evaluatie is geborgd door op verzoek van de Algemene Ledenvergadering (ALV) van Cirtex en het DB en AB van Werkzaak en Avri de volgende adviseurs bij deze evaluatie (op proces en inhoud) te betrekken:

- de accountant van Cirtex;
- de bestuursadviseur West Betuwe.

Foto; vertegenwoordigers dagelijks bestuur en directeuren van Avri, Werkzaak en 2Switch.

1.2 Leeswijzer

We hebben deze evaluatie in de volgende stappen uitgevoerd en als volgt beschreven:

1. Evaluatie op basis van de oorspronkelijke doelstellingen. Daarbij kijken we eerst terug op de hoofddoelstellingen van Cirtex, zoals in de statuten van de coöperatie zijn opgenomen. We beschrijven daarna het beoogde effect van die doelstellingen en de realisatie ervan in 2 fasen (proef en oprichting van Cirtex). Verder beschrijven we de behaalde resultaten op de hoofddoelstellingen Circulair en Ketensamenwerking, Inclusie en het Maatschappelijke verantwoord businessmodel. Elke doelstelling sluiten we af met een deelconclusie.

2. Mogelijke toekomstscenario's Cirtex. We beschrijven eerst een aantal toekomstscenario's waarbij we de impact laten zien op de hoofddoelstellingen Circulair, Inclusie en Financiën. Gevolgd door een realistisch scenario en het scenario stoppen met Cirtex. We beschouwen daarbij het resultaat van Cirtex in een 'smalle' versus een 'brede' maatschappelijke businesscase. Ook dit deel sluiten we af met een deelconclusie.

3. Met een slotconclusie geven we vervolgens antwoord op de hoofdvraag 'Is er een toekomstig bestaansrecht voor Cirtex ? '.

4. In dit document verwijzen we naar achterliggende stukken en informatie in de bijlagen om een volledig beeld te kunnen vormen over deze evaluatie.

2. HOOFDDOELSTELLINGEN COÖPERATIE

2.1 Statuten

De Coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door met hen deelnemersovereenkomsten te sluiten in het na te noemen bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen, te weten:

- Het voor en met haar leden opzetten en het exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht, al dan niet tezamen met samenwerkingspartners, hoofdzakelijk in maar niet beperkt tot de regio Rivierenland (vrij vertaald; **Circulariteit en Ketensamenwerking**);

- Het bijdragen aan de maatschappelijke ondersteuning van onder meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en van hun netwerk in de samenleving ten behoeve van een zo zelfstandig mogelijke economische positie en hun participatie op de arbeidsmarkt (vrij vertaald: **Inclusie**);

- Het bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel (vrij vertaald: **brede maatschappelijke businesscase**).

In het oorspronkelijke bedrijfsplan van Cirtex zijn deze doelen nader uitgewerkt. In hoofdstuk 3 van dit rapport leest u welke van deze doelen wel of niet zijn gerealiseerd.

2.2 Normenkader

Op advies van de accountant hebben we het normenkader met betrekking tot deze hoofddoelstellingen in beeld gebracht, zodat hij daarop zijn controle werkzaamheden kan uitvoeren.

1. Circulair & Ketensamenwerking

Toelichting:

We hebben voor **het jaar 2026** onderstaande KPI's geformuleerd, zodat we kunnen sturen op de hoeveelheid te verwerken textiel, het afvalpercentage en de afzet van textiel naar ketenpartners op de onderstaande trap tegen textiel.

KPI	Definitie	Realisatie 2025*	Norm 2026
Textiel voor verwerking	Bruto kg textiel ontvangen bij Cirtex.	1.700.000 kilo	1.900.000 kilo

Afval fractie door opschoning	Netto kg afval door opschoning.	31% = 530.000 kilo	30% = 570.000 kilo
Textiel na opschoning	Netto kg textiel na opschoning	1.170.000 kilo	1.330.000 kilo
Textiel afzet opgeschoond origineel	Netto kg textiel afgezet naar Vive en overige verwerkers.	770.000 kilo	800.000 kilo
Textiel sociaal sorteren na opschoning	Netto kg textiel voor sociaal sorteren.	400.000 kilo	530.000 kilo
Traptreden **(zie afbeelding)**	**Hoe hoger op de trap hoe hoger het hergebruik van textiel**		
Textiel industrie (laagwaardige producten)	Percentage afzet textiel aan industriepartijen (bijv. auto industrie).	30% van sociaal sorteren. = 120.000 kilo	25% van sociaal sorteren = 132.500 kilo
Textiel hergebruik Buitenland	Percentage afzet textiel naar buitenland.	60% van sociaal sorteren = 240.000 kilo	50% van sociaal sorteren = 265.000 kilo
Textiel een nieuw leven (hoogwaardige producten)	Percentage afzet textiel voor composiet producten openbare ruimte	0%	5% van sociaal sorteren = 26.500 kilo
	Percentage afzet textiel voor fineerproducten en plaatmateriaal bouw/verbouw	0%	5% van sociaal sorteren = 26.500 kilo
	Percentage afzet textiel voor viltproducten interieurontwerp	0%	2% van sociaal sorteren = 10.600 kilo
Textiel reparatie en Upcycling	Naai atelier Cirtex.	0%	1% van sociaal sorteren = 5.300 kilo
Textiel hergebruik regio Rivierenland	Verkoop 2e handskleding kringloopbedrijven	10% van sociaal sorteren	12% van sociaal sorteren

		40.000 kilo	= 63.600 kilo

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

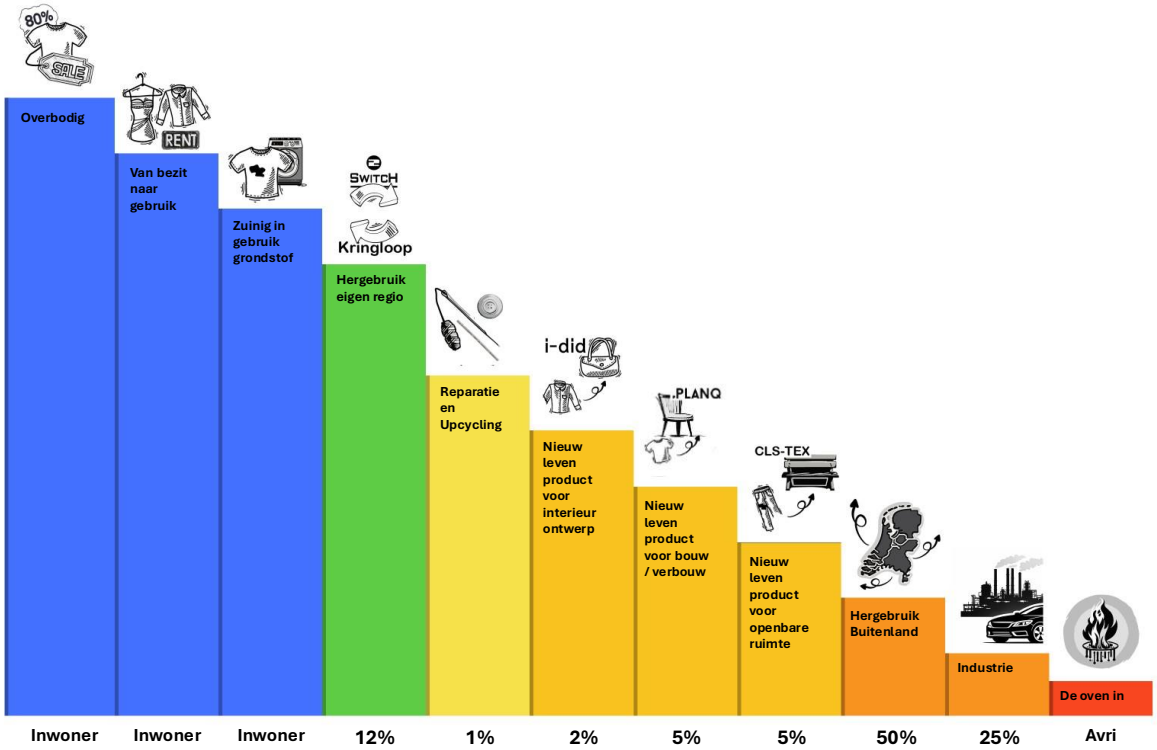

De rode en blauwe traptreden vallen niet binnen de scope van Cirtex.

2. Inclusie

Toelichting:

We hebben **voor het jaar 2026** onderstaande KPI's geformuleerd, zodat we kunnen sturen op het aantal betaalde werk- en ontwikkelplekken, de loonwaarde en het uitstroom percentage naar regulier werk.

KPI	Definitie	Realisatie 2025	Norm 2026
Betaalde werkplekken	Aantal doelgroep medewerkers	39	40
Ontwikkelplekken	Aantal ingevulde ontwikkelplekken	23	25
Loonwaarde	% gestegen loonwaarde, gedurende het dienstverband bij Cirtex	10%	10%

Uitstroom naar regulier werk	% uitstroom naar regulier werk	20%	20%

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

3**. Financiën (brede businesscase)**

Toelichting:

We **hebben voor het jaar 2026** onderstaande KPI geformuleerd, zodat we kunnen sturen op de brede maatschappelijke waarde van Cirtex voor Werkzaak, Avri en de gemeenten.

KPI	**Definitie**	**Realisatie 2025***	**Norm 2026**
Resultaat brede businesscase (€)	Maatschappelijke waarde = het rendement Avri + Werkzaak als directe opbrengst/besparing door Cirtex minus het netto resultaat Cirtex.	Maatschappelijke waarde Cirtex, Avri en Werkzaak €214.362	Maatschappelijke waarde Cirtex, Avri en Werkzaak > 0.

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

2.3 Beoogd effect

Figuur; schematische weergave beoogde circulaire keten

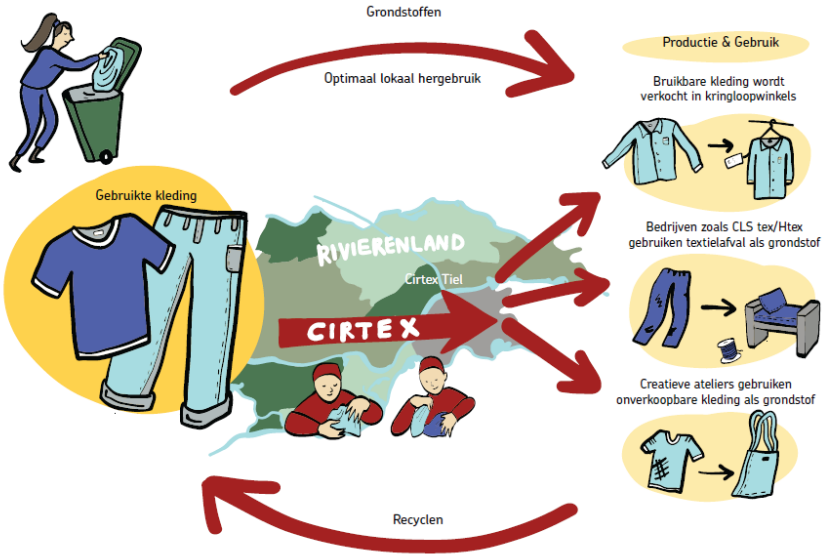

Met CIRTEX nemen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het afgedankt (huishoudelijk) textiel in Rivierenland, waarbij de volgende uitgangspunten, gebaseerd op de oorspronkelijke oprichtingsdocumenten, zijn gehanteerd:

- **Circulair**, de circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren. Het Rijk wil dat de Nederlandse economie in 2050 100% circulair is. Voor 2030 hanteert het Rijk een tussendoelstelling van 50% reductie op grondstof gebruik. Naast deze doelstelling, heeft de provincie Gelderland de ambitie uitgesproken weg te willen van de wegwerp economie. Zij willen de 1e afval loze provincie in Nederland zijn, waarbij zo hoog mogelijk wordt ingezet op de R-ladder/Trap tegen textiel. Met de ketensamenwerking Cirtex dragen we bij aan deze ambitie, zoals in het bedrijfsplan was opgenomen.

- We willen in de regio Rivierenland aansluiten op de landelijke en provinciale doelstellingen. Dat doen we door een stevige bijdrage te leveren door het realiseren van een textielsorteercentrum. Waarbij het sorteerwerk wordt gedaan door mensen met een ondersteuningsbehoefte en met inzet van technologische ontwikkelingen waardoor moeilijk werk makkelijk wordt gemaakt voor de doelgroep en de kwaliteit van het uit gesorteerde textiel voldoet aan de gevraagde kwaliteit door afnemers.

- **Ketensamenwerking**; we willen een circulaire ketensamenwerking in Rivierenland opzetten waarmee we de regionale economie en brede welvaart versterken. We nemen verantwoordelijkheid in deze keten en willen optimaal hergebruik van textiel realiseren. De focus ligt op het volledig sluiten van de circulaire textielketen in Rivierenland. Daartoe onderzoeken we de mogelijkheden voor indiening van een EFRO subsidie (Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling).

- **Inclusief**; we willen in een zelfstandige onderneming 30 betaalde werkplekken en 60 ontwikkelplekken per jaar realiseren voor kwetsbare inwoners, met werk dat uitermate geschikt is voor deze doelgroep, zodat zij naar vermogen in de arbeidsmarkt en samenleving kunnen participeren.

- **Financieel**; we willen een (op termijn) circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel waardoor we minder afhankelijk zijn van de prijsveranderingen in de textielmarkt. Tevens anticiperen we op de invoering van de uitgebreide producenten verantwoordelijkheid (UPV), waarbij de producent integraal verantwoordelijk wordt voor de gehele textielketen. We willen meer hergebruik en afzet van textiel in eigen regio en elders in Nederland met gebruikmaking en behoud van de huidige infrastructuur van inzamelen, sorteren en verwerken. Vergoedingen voor het behoud van deze infrastructuur nemen we mee in het toekomstig businessmodel.

- **Communicatie, bewustwording en preventie**; we willen textiel aankopen terugdringen en een juiste inzameling stimuleren bij inwoners, bedrijven en overheden door hen bewust te maken van circulair hergebruik van textiel en overige circulaire producten.

2.4 Realisatie Sorteercentrum in 2 fasen

Fase 1 Proef sorteercentrum

Op basis van bestuurlijke goedkeuring (toekenning Regiodeal subsidie) zijn we in januari 2022 gestart met een klein sorteercentrum in een pand (400m2) aan de Voltastraat in Tiel. Het doel van deze proef was om in de praktijk te toetsen of de doelgroep medewerkers van Werkzaak in staat zijn om de sorteerwerkzaamheden uit te voeren en om vast te stellen of de financiële aannames in de businesscase aannemelijk zijn. Verder wilden we de kwaliteit van het aangeboden textiel in de regio in beeld krijgen en toetsen of dit overeen kwam met het beeld van de afnemers.

Foto; locatie Voltastraat in Tiel

Realisatie

Op 24 augustus 2022 is de proef geëvalueerd waarbij de volgende tussendoelen zijn gerealiseerd.

- Bewustwording rondom circulair textiel bevorderd in de regio (gemeenten, provincie) en onder inwoners met de lancering van de Pleintjes van Morgen.
- Er is een netwerk opgebouwd in de regio met circulaire ketenpartners, die als consortium gezamenlijk de loop willen sluiten en daarvoor een Europese subsidie (Cirtex 1.0) hebben verworven.
- Er zijn 14 betaalde banen en 10 ontwikkelplekken binnen de proeflocatie gerealiseerd.
- Er is een gezamenlijke maatschappelijke businesscase opgesteld, die in de praktijk is getoetst en op basis van de evaluatie is aangepast.
- De sorteerhal en het werkproces, is samen met de doelgroep ingericht.
- Sortering van het textiel in 12 soorten (in 1e instantie handmatig en later met een lopende band) is gerealiseerd. Het textiel wordt per soort in A kwaliteit, B kwaliteit en C kwaliteit gesorteerd en afgezet in de markt.
- Er wordt 5.000 kilo per week gesorteerd en we blijven opschalen binnen de mogelijkheden van het huidige pand. We zullen in het tweede deel van 2022 een stap moeten maken naar een groter pand willen we het noodzakelijk aantal kilo's van 30.000 per week kunnen gaan realiseren. Dit betekent een verzesvoudiging van het huidige aantal kilo's en daardoor ook een forse toename van benodigd aantal medewerkers.
- De proef heeft aangetoond dat de sorteerwerkzaamheden uitermate geschikt zijn voor de doelgroep medewerkers die nog niet in staat zijn om bij reguliere werkgevers

aan het werk te gaan maar die een te hoge loonwaarde hebben voor beschut werk in de productiehallen van Werkzaak.
- Op basis van deze evaluatie is besloten te investeren in grotere huisvesting en professioneel materieel voor het sorteercentrum, welke zijn opgenomen in het definitieve bedrijfsplan en begroting voor Cirtex.

Foto; medewerker Cirtex

Fase 2 Oprichting Cirtex

Na de formele oprichting (november 2022) van Cirtex hebben we in 2023 nog grotendeels gewerkt vanuit de proeflocatie en zijn we in oktober 2023 verhuisd naar het huidige pand (2.000 m2) aan de Morsestraat 41 in Tiel.

Foto; locatie Morsestraat in Tiel

Foto; medewerkers Cirtex

Het zoekproces naar een geschikt pand heeft langer geduurd dan voorzien door het beperkte aanbod van geschikte panden in het centrum van onze regio, de Covid pandemie, de ontstane energiecrisis en de Arbo eisen waaraan het pand moest voldoen voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak.

We hebben het beoogde circulaire textielsorteercentrum in eigen regio in 2 fasen gerealiseerd, waarbij de sorteerwerkzaamheden worden uitgevoerd door zoveel mogelijk doelgroep medewerkers van Werkzaak. Daarnaast hebben we een efficiënt sorteerproces ingericht met voortdurende optimalisaties om de gesorteerde textielfracties te kunnen verkopen tegen de geldende markttarieven.

Foto; hopper productieproces Cirtex

Foto's; medewerkers Cirtex

3. REALISATIE OP DOELSTELLINGEN

3.1 Realisatie op doelstelling Circulariteit en Ketensamenwerking

Transitie van afval naar grondstoffen en circulair hergebruik

- Moeder-organisatie Avri heeft als hoofddoel om de transitie van afval naar grondstof aan te jagen en circulair hergebruik te stimuleren. Voor de textielstroom doet zij dit middels de sorteer- en verwerkingswerkzaamheden van Cirtex. Met lokaal gecreëerde en ingezamelde stromen herbruikbare textiel wordt lokaal waarde toegevoegd, dit was een doel in het bedrijfsplan;

- We hebben de regie in handen genomen waarmee in de jaren 2023 en 1e helft 2024 de prijsschommelingen in de textielmarkt zijn voorkomen. Door het ontstaan van de wereldwijde textielcrisis (zie bijlage 2) is onze invloed op de textielmarkt zeer beperkt gebleken. De afzet van textiel is enorm onder druk komen te staan, met impact op de businesscase van Cirtex, waardoor er stagnatie is opgetreden in deze transitie. Een

stabiele vergoeding voor de textielinzameling, genoemd in het bedrijfsplan, is dus niet gerealiseerd.

Landelijke doelstellingen en bewustwording

- De landelijke doelstelling van 50% circulair (in 2030) in Rivierenland is (nog) niet gerealiseerd. Met het aanbieden van de “Pleintjes van Morgen” hebben we geïnvesteerd in het bewustzijn van circulair hergebruik bij de gemeenten en inwoners.Dit heeft echter nog niet geleid tot een inkoop en aanbestedingsbeleid door gemeenten dat circulair hergebruik ondersteunt.

Foto; pleintje van morgen in Heerewaarden

- Het initiatief om kledingvouchers voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak af te nemen om circulair hergebruik te stimuleren is door de gemeenten niet opgevolgd en heeft een structureel nadelig effect van 42K in de begroting. De doelstelling in het bedrijfsplan om onderzoek te doen naar het verstrekken van textielpakketten voor de Minima (armoedebestrijding) is niet van de grond gekomen.

- We constateren dat er bij inkoop en aanbestedingen door de gemeenten nog beperkt aandacht is voor de aanschaf van circulaire producten, geassembleerd door inclusieve arbeid. We zien dat projecten veelal met traditionele materialen wordt vormgegeven en dat het gebruik van circulaire materialen bij projecten in Rivierenland nog te weinig aandacht krijgt. De doelstelling in het bedrijfsplan om straatmeubilair van textiel in de eigen regio terug te brengen is nog niet gerealiseerd.

Foto; verkoop kledingvouchers bij Cirtex.

Overzicht geleverde kilo’s textiel

Foto; voorraad gesorteerd textiel

Tabel; aantal gesorteerde kilo’s textiel

	2023	2024	2025
Totale kilo's	1.580.708	1.690.592	1.709.133
Afval in kilo's	77.790	372.326	490.521
Afzet als origineel in kilo's	1.161.312	807.128	821.913
Sociaal Sorteren Totaal in kilo's	341.607	511.138	396.699
Sociaal Sorteren A-kwaliteit in kilo's	125.155	155.952	127.544
Sociaal Sorteren B-kwaliteit in kilo's	187.336	314.292	230.909
Sociaal Sorteren C-kwaliteit in kilo's	29.116	40.894	38.246

**In 2023 hebben we vanuit de kleine locatie niet alle textiel kunnen sorteren, waardoor we veel origineel rechtstreeks in de markt hebben afgezet.*

Aantal kilo’s textiel

We kunnen inmiddels 1.7 miljoen kilo textiel (incl. schoenen, accessoires en knuffels) per jaar in het sorteercentrum verwerken, waarbij we het sorteerproces hebben geoptimaliseerd.

Aanvoer

Vanaf de proef in 2022 zien we een gestage groei van het totaal aantal geleverde kilo’s bij Cirtex. In 2023 was dat 1.5 miljoen kilo, in 2024 1.6 miljoen kilo en in 2025 1.7 miljoen kilo. Door verbeteringen aan de hopper en lopende band is de verwerkingscapaciteit verhoogd tot 9 ton per dag. We verwachten in 2026 door te groen naar 1.9 miljoen kilo, waardoor alle textiel rechtstreeks uit de route bij Cirtex kan worden gebracht. Dit levert Avri een structurele besparing (65K) op in tijd, kilometers en CO_2-uitstoot, omdat het transport naar externe sorteerders niet meer nodig is.

Opschonen

We hebben door het opschonen van alle textiel op de hopper goed inzicht gekregen in de kwaliteit van het textiel in Rivierenland en de hoeveelheid afval. In Rivierenland brengen we ongeveer 7 kilo per persoon per jaar naar de textiel container, daarnaast verdwijnt er nog een deel bij het restafval. Dit is een onwenselijke situatie, want dit maakt het goed kunnen recyclen van textiel een grote uitdaging. De gescheiden inzameling van textiel verdient aandacht om verdere vervuiling met andere afvalstromen te voorkomen. De eerste stappen zijn gezet met het borgen van de toegankelijkheid van de textiel containers met een pasje. Ook is Avri met het project “doorgeeftas” huis aan huis gaan inzamelen wat weer een betere kwaliteit textiel oplevert. Avri ontwikkeld op dit moment meerdere interventies om zoveel mogelijk schoon textiel in Rivierenland in te zamelen.

Foto; opschonen textiel.

Afval

Het afvalpercentage is in de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. In de begroting hanteren we een gemiddelde van 13% over de afgelopen 4 jaar, terwijl het feitelijke gemiddelde op 29% (bron; operationeel dashbord Cirtex) ligt. Cirtex heeft Avri gehouden aan de contractuele afspraak van maximaal 13% vervuiling en opgeroepen tot maatregelen om de vervuiling terug te brengen. Tegelijkertijd worden de meerkosten van de vervuiling boven 13% bij Avri in rekening gebracht. Bij het rechtstreeks afzetten in de markt zou Avri deze inkomsten ook missen. Avri heeft inmiddels maatregelen genomen om vanaf 1 oktober 2025 paslezers op de textielcontainers te plaatsen. De positieve effecten van deze maatregel verwachten we te zien vanaf het 4e kwartaal van 2025, waardoor de kwaliteit en afzet van het ingezamelde textiel zal toenemen.

Origineel

Na het opschonen van het textiel door het verwijderen van afval creëren we een hoeveelheid origineel textiel van in totaal 1.1 miljoen kilo in 2023 die we inmiddels hebben afgebouwd naar 821.000 kilo in 2025, die we rechtstreeks afzetten in de markt. We sturen continu op een optimum tussen het textiel dat we alleen opschonen (origineel textiel) en het textiel dat we sociaal sorteren met de doelgroep. Kwaliteit en kwantiteit van het opgeschoonde en gesorteerde textiel bepaalt de marktprijs voor de verschillende soorten textiel. Zo was origineel textiel in het jaar 2023 financieel aantrekkelijk om direct in de markt te zetten.

Sociaal sorteren in 12 soorten

Door de doelgroep van Werkzaak is het sociaal sorteren uitgevoerd in de verschillende textielsoorten A, B en C kwaliteit. We zien nog de nodige fluctuaties in de gerealiseerde kilo’s (gemiddeld 416.000 kilo) over de jaren 2023 t/m 2025 als gevolg van de effecten door de textielcrisis en de feitelijke beschikbaarheid, loonwaarde en het ontwikkelniveau van de doelgroep. Er is een interne kwaliteitscontrole ingevoerd op het sorteerwerk, wat het vertrouwen van de nieuwe afnemers in de geleverde kwaliteit merkbaar heeft versterkt.

Foto; fijn sortering textiel.

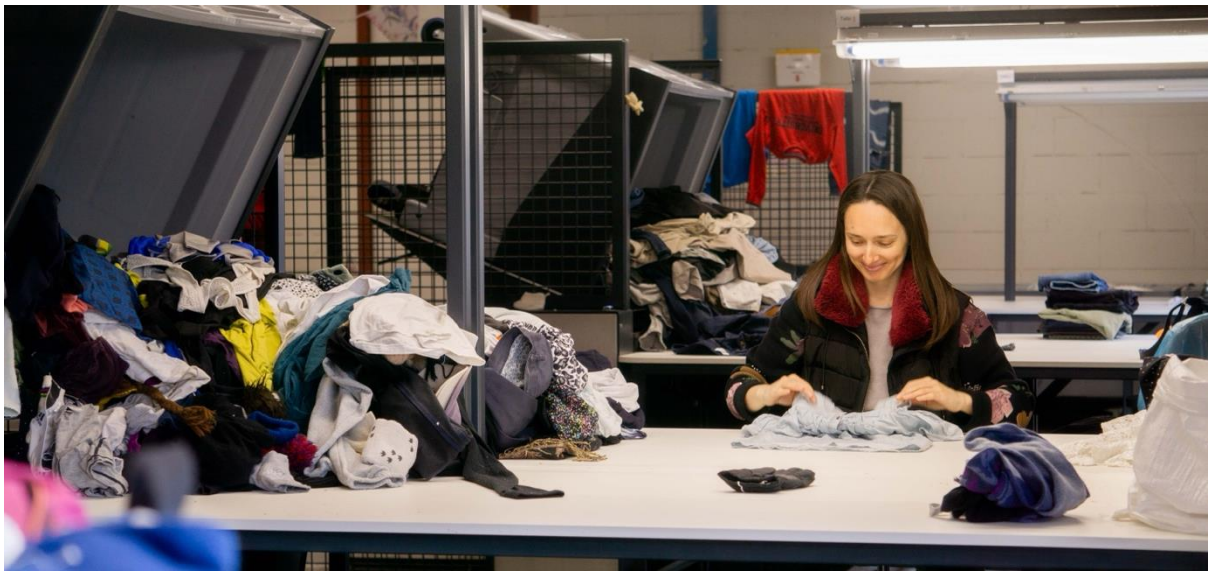

Fijn sortering

Uit de fijn sortering blijkt dat de verschillende textielfracties in lijn liggen met de oorspronkelijke uitgangspunten in de begroting.

- De A kwaliteit herdraagbaar textiel is gemiddeld 10% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en wordt verkocht in de kringloopwinkel van 2Switch in Tiel. Zij betaald hiervoor marktconforme prijzen (€4,35 per kilo, prijspeil 2025) aan Cirtex.
- Deze stroom vormt een stabiele en belangrijke inkomstenbron voor Cirtex en draagt bij aan regionaal hergebruik en zichtbaarheid van circulair textiel.
- De B-kwaliteit textiel is gemiddeld 60% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en gaat via afnemers naar het buitenland, waar het als herdraagbare kleding wordt verkocht.
- De C-kwaliteit textiel is gemiddeld 30% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en wordt in principe verkocht aan de industrie om er via mechanische- en chemische recycling circulaire producten van te maken. Met onze scan technologie kunnen we de kledingsamenstelling goed beoordelen, zodat we de gevraagde industriekwaliteit voor afnemers kunnen sorteren.

Afzet textiel

Als Cirtex hebben we een textiel trap (zie onderstaande figuur) ontwikkeld om trede voor trede, te laten zien hoe we anders met ons textiel kunnen omgaan. In plaats van gebruiken en afdanken, gaan we naar alleen gebruiken als het écht nodig is en kiezen we na gebruik voor hoogwaardig hergebruiken en recycling van textiel. Elke trede van de trap staat voor een andere aanpak. En daarbij geldt: hoe hoger op de trap, hoe beter.

Voor de start van Cirtex werd alle textiel (100%) uit de regio direct verkocht in de markt. We hebben hieronder beschreven op welke traptreden we als Cirtex initiatieven ontwikkelen om circulair hergebruik te realiseren. We beschrijven de traptreden en de initiatieven van rood, naar oranje, geel, groen en blauw, waaronder we procentueel onze huidige textiel afzet hebben vermeld. Inmiddels brengen we het herdraagbaar textiel (10% A kwaliteit) terug in eigen regio, waarmee we de levensduur van kleding verlengen.

Figuur; trap tegen textiel

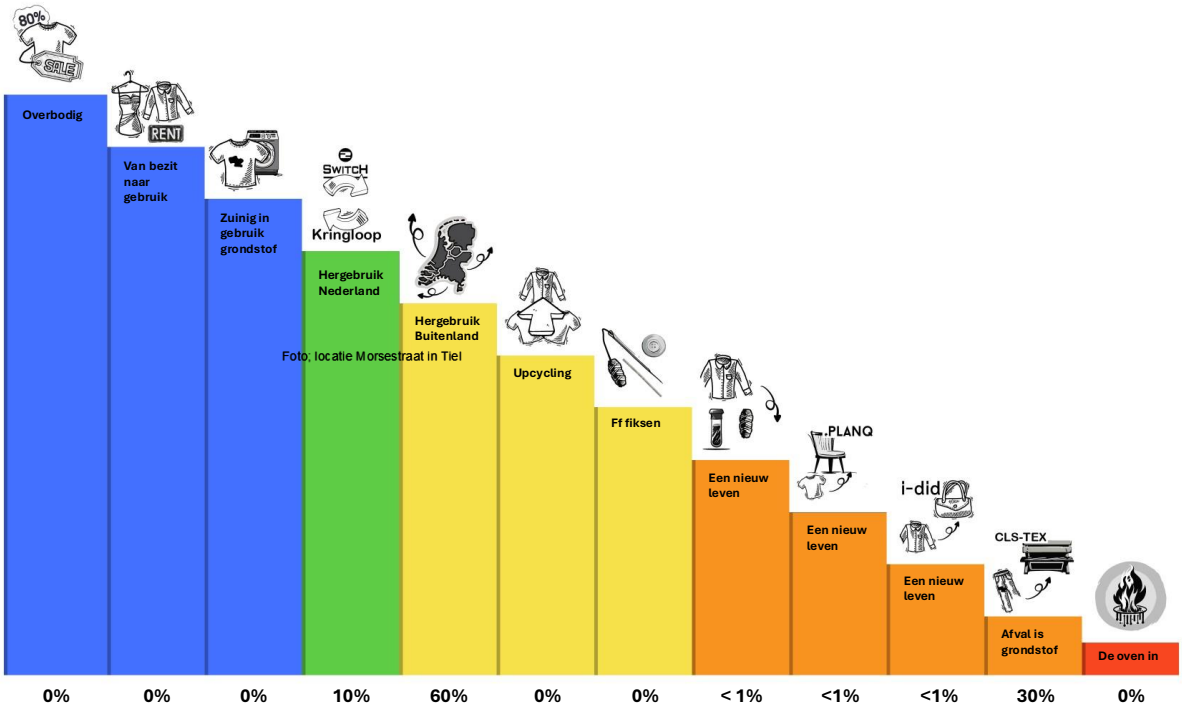

De oven in

Er zit nog steeds ca 6% (3kg per inwoner per jaar) textiel bij het restafval dat de verbrandingsoven ingaat. Met Avri worden hier bewustwordingscampagnes voor ingezet om deze hoeveelheid te verkleinen. Deze hoeveelheid textiel (uit het restafval) komt niet bij Cirtex aan, vandaar dat dit percentage niet zichtbaar is in de traptrede ‘de oven in’.

- **Van afval naar grondstof**
  Met partners **Heigo** en **Cls-Tex** is een machinelijn ontwikkeld waarmee van textiel en plastic granulaat kan worden gemaakt voor circulaire producten in openbare ruimte. Met Cirtex sluiten we aan bij hun verwerking, zoals in het bedrijfsplan is beschreven. Naast de inrichting van de Pleintjes van Morgen zijn er maar sporadisch circulaire producten door bedrijven en gemeenten in onze regio afgenomen. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten. In de toekomst willen we dit percentage (30%) textiel op hogere traptreden inzetten om het circulair hergebruik te bevorderen.

Een nieuw leven

- Met partner **i-did** is een mechanische recycling installatie ontwikkeld waarmee viltproducten kunnen worden gemaakt voor interieurprojecten. Momenteel maken we afspraken met deze partner over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.
- Met partner **Planq** is een mechanische recycling installatie ontwikkeld waarmee viltfineerproducten kunnen worden gemaakt voor interieurprojecten. Momenteel maken we afspraken met deze partner over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit

textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen..

- Met partners **Heigo** en **Htex** is een chemische recycling installatie ontwikkeld waarmee van polyester textiel, weer oorspronkelijke grondstoffen en garens kunnen worden gemaakt voor nieuwe kleding. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.
- Met partners **Planq**, **Keynius** en **Faaij** is een recycling installatie ontwikkeld waarmee massieve textielplaten kunnen worden gemaakt. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.

Effe fiksen en upcycling

Met partners **Olga's naaiatelier** in Culemborg en **Elliz in Company** in Zaltbommel kunnen we kleinschalige regionale initiatieven ondersteunen om kleding te repareren of kleding te upcyclen. In 2026 onderzoeken we of het financieel haalbaar is om een eigen naaiatelier bij Cirtex in te richten. Vanuit de doelgroep statushouders zijn er werkzoekenden, die over deze vaardigheden beschikken en zij hierdoor betaald aan het werk kunnen.

Hergebruik buitenland

Met meerdere afzetpartners wordt de B kwaliteit (60%) textiel als herdraagbare kleding verkocht in Oost Europa en Afrika. Met als kanttekening dat er in die landen gebrekkig toezicht is op naleving van duurzame verkoop en verwerking. Daarom kleurt dit ook deels 'oranje' en zelfs 'rood op de textieltrap.

Hergebruik in Nederland

Met partner 2Switch wordt de A kwaliteit textiel (10%) als herdraagbare kleding verkocht in eigen regio (vestiging 2Switch Tiel). Daarnaast kunnen we ondersteuning bieden aan partner Klesteo, de kledingbank in Tiel waar ze kleding, schoenen en speelgoed beschikbaar stellen voor mensen die tot de Minima behoren. 2Switch voert een regionale verkenning uit om meerdere kringloopwinkels in Rivierenland te openen zodat onze afzet breder wordt.

Bewustwording

Deze traptreden over bewustwording van de consument liggen buiten de primaire scope van het textielsorteercentrum. Daar waar we de bewustwording van de consument positief kunnen beïnvloeden, doen we dit uiteraard. Denk aan de publiekscampagnes vanuit de Avri over "Koop minder kleding omdat we de kast al vol hebben hangen. Koop duurzame kleding (enkele items) in plaats van veel fast fashion kleding. Laat kleding stomen als er een vlek in zit of repareren als een rits kapot is".

Nieuwe initiatieven

Cirtex is inmiddels ook met de volgende initiatieven gestart:

- Inzameling van donzen dekbedden en kussens (2000 kilo per jaar) voor recycling door Ducky Dons;
- Verzameling van plastic zakken (5000 kilo per jaar) vanuit het aangeleverde textiel voor recycling via Avri;
- Pilot met kledingreparatie in samenwerking met The First Steps (Den Bosch);

- Inzameling van dekens en lakens ten behoeve van verpakkingsmateriaal bij Werkzaak Rivierenland.

Uit analyse van deze textieltrap blijkt dat 90% van het ingezamelde textiel (tov 100% bij de start van Cirtex) nog naar het buitenland of industrie gaat. Ontwikkelingen die we in de toekomst willen voorkomen en waar UPV Textiel en de EFRO subsidie Cirtex 2.0 op gestoeld zijn. Dit versterkt onze oorspronkelijke ambitie om de buitenlandse afzet af te bouwen en keten innovaties op te zetten om hergebruik en recycling van textiel in eigen regio en Nederland te bevorderen. We zetten de eerste kleine stapjes op de traptreden tegen textiel, initiatieven die we omarmen en de komende jaren verder willen uitbouwen om de noodzakelijke transitie in de textielketen te realiseren.

Circulaire Ketensamenwerking

Na het realiseren van het textielsorteercentrum hebben we met MKB bedrijven in de regio en daarbuiten een circulaire textielketen in Rivierenland opgezet. Met behulp van Europese subsidies hebben we in de afgelopen jaren de volgende doelstellingen en resultaten gerealiseerd.

Cirtex 1.0 | samenwerkend MKB innoveert textielrecycling.

In Cirtex 1.0 hebben publieke en private partijen het initiatief genomen om met het complexe vraagstuk van textielrecycling aan de slag te gaan. We treden samen op als pioniers en zetten samen onze kennis en expertise in om de textielketen te sluiten.

We hebben met de consortiumpartners inmiddels meerdere machinelijnen ontwikkeld en gebouwd voor chemische en mechanische textielrecycling in de regio en daarbuiten.

Foto's; bedrijfsinstallaties van consortiumpartners Htex, i-did en Cls-tex.

Cirtex 2.0 | De hogere stap op de textieltrap, modulair en circulair textielcentrum Rivierenland.

De traditionele aanpak van textielrecycling, gericht op export naar Afrika en Oost-Europa, is ingestort. Door de opkomst van goedkope fast fashion via platforms zoals Shein en Temu heeft dit geleid tot groeiende textielbergen van slechte kwaliteit textiel en benadrukt de noodzaak voor een nieuwe, innovatieve en duurzame aanpak binnen Nederland en Europa.

Cirtex 2.0 werkt aan het realiseren van een innovatief ecosysteem voor circulair textiel. Dit is een centrale hub voor verschillende recyclingsoplossingen die naast elkaar staan en kent een modulaire opbouw. We ontwikkelen samen meerdere innovaties (textielplaten, vilt- en fineertoepassingen voor meubilair en circulaire producten voor openbare ruimte) als alternatief voor de buitenlandse textielafzet.

Foto; bedrijfsinstallatie van consortiumpartners Planq, Keynius en Faay.

Rol van Cirtex en haar consortiumpartners

Cirtex is verantwoordelijk voor het verwerken van het textiel tot hoogwaardige grondstof.

Onze consortiumpartners werken graag samen met Cirtex vanwege de hoge kwaliteit van het halffabricaat en de mogelijkheid om vraaggericht te sorteren. De samenwerking tussen de projectpartners en sorteercentrum Cirtex focust op gezamenlijke innovatie, betrouwbaarheid en ketenregie.

Figuur; Circulair ketenmodel van Cirtex

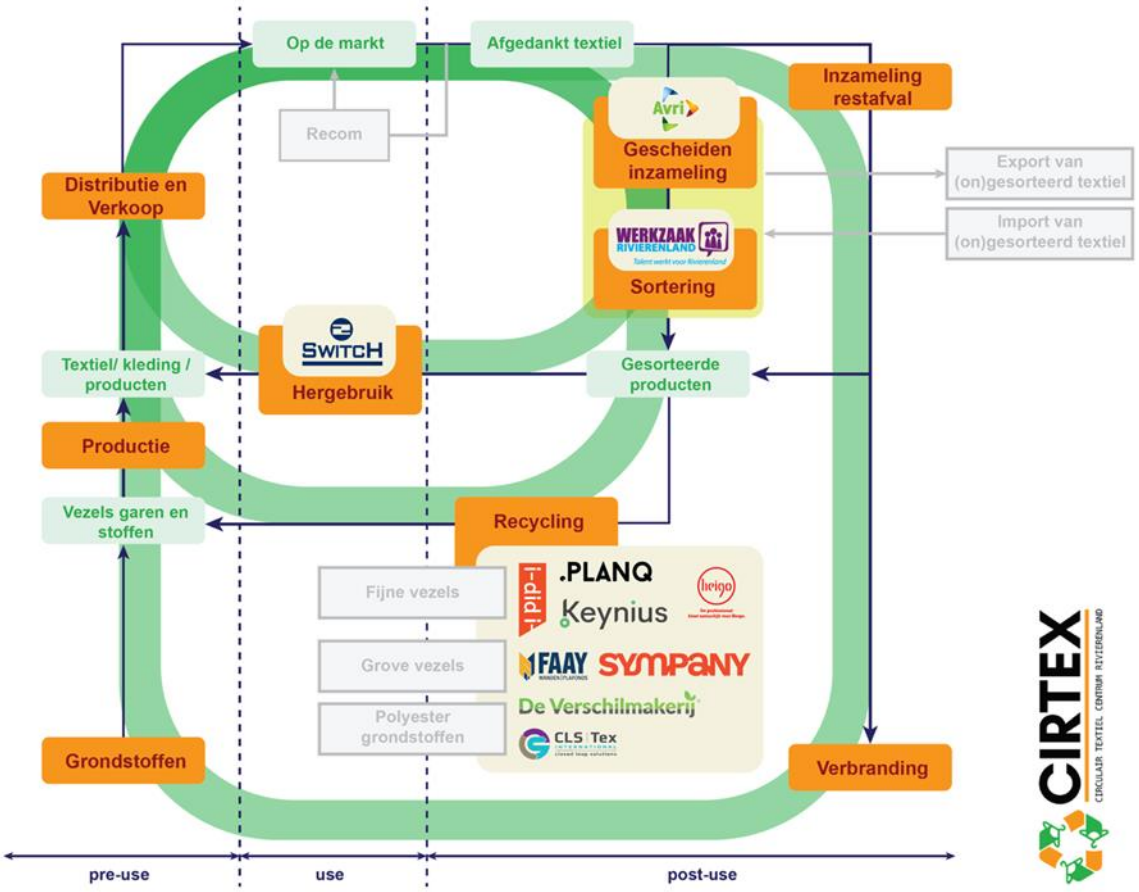

Samen het textiel een ‘’nieuw leven’’ te geven, leidt tot efficiënter grondstofgebruik, een sterke circulaire economie, innovatie en maatschappelijke impact door minder textielafval en CO_2-uitstoot.

De consortiumpartners van Cirtex, zetten de gesorteerde halffabricaten om in hoogwaardige eindproducten zoals meubels (interieur en voor de openbare ruimte), bouwmaterialen, akoestische panelen, massieve textielplaten, wandbekleding, decoratie. De partners stellen eisen aan de halffabricaten zoals vezelsamenstelling, kwaliteit en eigenschappen. Ze experimenten met nieuwe blends en ontwerpen om duurzame en functionele producten te creëren. De partners zijn voorlopers in hun vakgebied en hebben bijzondere projecten uitgevoerd met het gebruik van textiel in het interieur en de openbare ruimte.

De partners (zie foto) in het consortium beschikken over de benodigde kennis en expertise en vormen we samen met een ketennetwerk in de regio en daarbuiten. Voor de specifieke inbreng per partner verwijzen we u naar bijlage 1.

Figuur; consortiumpartners Cirtex 2.0

Foto; vertegenwoordigers van de consortiumpartners

Vooralsnog legt de ketensamenwerking zich vooral toe op recycling (middels vervezeling) en nog (te) weinig op partners die substantieel kunnen bijdragen aan producten, die hoger op de trap voor textiel staan (door reparatie, herstel en upcycling). De uitdaging zit vooral in het woord 'substantieel': partijen die hoogwaardige producten kunnen maken van textiel (en die hoger op de textiel trap scoren) hebben doorgaans geen behoefte aan (en capaciteit voor) grote hoeveelheden textiel. Met de huidige consortiumpartners werken we aan schaalbare circulaire innovaties om de grote hoeveelheden C kwaliteit textiel (30%) te kunnen verwerken tot circulaire producten, die we in eigen regio/Nederland op basis van een circulair businessmodel kunnen afzetten.

Conclusies op het gebied van Circulariteit en Ketensamenwerking

Groen	Oranje	Rood
Bewustwording en positieve beeldvorming in en buiten regio	Transitie is vertraagd	Textielcrisis heeft hoge impact
10% Circulair hergebruik	40% Circulair hergebruik	Landelijke doelstelling 50% Circulair hergebruik in 2030 niet haalbaar
		Circulair hergebruik door gemeenten niet behaald
	Vervuiling Textiel en Afval	
		Schaalbaarheid van productie versus afzet
	Initiatieven textielladder	
Circulaire textielketen opgezet en bedrijfsinstallaties bij partners gerealiseerd		
	Innovaties gestart (Cirtex 2.0)	Hoogwaardige innovaties (hoger op textieltrap)

3. 2 Realisatie op doelstelling Inclusie

- De hoofddoelstelling van Cirtex is dat wij met het textiel (1.9 miljoen kilo) uit Rivierenland in 2050 100% circulair zijn en dat wij dit vanuit een inclusieve arbeidsmarkt en samenleving realiseren. Dit doen wij door de werkzaamheden in het textielsorteercentrum uit te voeren met zoveel als mogelijk doelgroep medewerkers (P-wet, SW en Beschut) van Werkzaak Rivierenland, waarbij het werk maximaal wordt aangepast op de vaardigheden van de individuele persoon met inzet van technologische innovaties. Voor de inzet van de gedetacheerden door Werkzaak wordt door Cirtex een marktconform tarief betaald. Het ultieme doel is om de talenten van Werkzaak, via Cirtex, te laten uitstromen naar regulier werk.

Foto; medewerkers Cirtex tijdens de opening van het pand Morsestraat in Tiel.

Moeder-organisatie Werkzaak heeft als doel zoveel als mogelijk mensen met een ondersteuningsbehoefte betaald aan het werk te krijgen en te houden of te laten ontwikkelen. Dit zijn kwetsbare werkzoekenden die (nog) niet in staat zijn om bij reguliere werkgevers aan het werk te gaan. Ze zijn wel in staat om, in een passende omgeving, loonvormende arbeid te verrichten of zich aan het ontwikkelen zijn naar werk.

Werkzaak heeft behoefte aan werkplekken voor een specifieke groep werkzoekenden met een loonwaarde van 40-45%. In de productiehallen in Geldermalsen werken mensen met

een loonwaarde van 30-35%, terwijl de gemiddelde loonwaarde van gedetacheerde doelgroep medewerkers bij reguliere bedrijven ongeveer 60% bedraagt.

Figuur; Cirtex als springplank tussen beschut en regulier werk in.

De werkzaamheden bij Cirtex in combinatie met de intensieve begeleiding door werkcoach en praktijkbegeleider die daarbij door Werkzaak wordt geboden, maakt het voor deze doelgroep mogelijk dat ze binnen hun mogelijkheden zo volwaardig mogelijk meedoen. Hierbij houden we rekening met hun begeleidingsbehoefte en belastbaarheid.

Binnen Cirtex wordt een deel van hen ontwikkeld naar een niveau dat duurzame uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt mogelijk maakt. Een deel van hen blijft afhankelijk van werkzaamheden binnen een hybride werkomgeving als Cirtex. En een deel zal ‘terugvallen’ naar de productie- en ontwikkelhallen binnen Werkzaak omdat de stap naar de reguliere arbeidsplaats toch te groot is.

Mensen die bij Cirtex aan het werk zijn, vallen onder de doelgroep WSW of Participatiewet. In het eerste geval betaalt Werkzaak het salaris, in het tweede geval betaalt Werkzaak een uitkering.

We weten dat het een uitdagende opdracht is omdat dit construct uniek is in Nederland. Uniek omdat we binnen Cirtex mensen met een ondersteuningsbehoefte (doelgroep Werkzaak) naar werkelijke loonwaarde betalen en niet, zoals op alle andere plekken in het land met soortgelijke initiatieven, met staatssteun of gemeentelijke subsidies. En uniek vanwege de samenwerking met partners die met innovaties de grondstoffen uit textiel tot nieuwe producten maken en zich bewegen in een niche markt.

Cirtex betaalt voor de geleverde werkzaamheden door de doelgroep aan Werkzaak een vergoeding, conform minimumloon en rekening houdend met hun loonwaarde. Feitelijk betaalt Cirtex dus een groot deel van het salaris of de uitkering. Op het moment dat deze mensen niet bij Cirtex zouden werken, zouden zij in de productie- en ontwikkelhallen werkzaam zijn, of volledig afhankelijk zijn van een uitkering. Dat doet geen recht aan deze groep die dankzij Cirtex naar vermogen deelneemt aan het arbeidsproces. Bovendien zou

deze groep zonder Cirtex geen springplank hebben gehad om door te stromen naar regulier werk.

We hebben bij Cirtex geïnvesteerd in de huisvesting (rolstoeltoegankelijk/invalidentoilet), het materieel (unieke proceslijnen met zit/sta plekken op maat met kiep kanteltafels) en technologische voorzieningen (digitale werkinstructies en scantechnologie) om fysiek en moeilijk werk makkelijker te maken voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak.

Overzicht Personeel

Vanaf de proef in 2022 is het sorteercentrum zoveel als mogelijk bemenst met doelgroep medewerkers van Werkzaak. Dit betreft zowel betaalde als ontwikkelplekken. Doelstelling was in een zelfstandige onderneming 30 betaalde werkplekken en 60 ontwikkelplekken per jaar te realiseren, zodat zij naar vermogen in de arbeidsmarkt en samenleving kunnen participeren.

In dit overzicht ziet u het totaal aantal medewerkers bij Cirtex over de afgelopen jaren, waarbij we de gerealiseerde in, door en uitstroom van alle medewerkers in beeld hebben gebracht.

Tabel; in, door en uitstroom van medewerkers bij Cirtex

	2022	2023	2024	2025	Totaal	%
Betaalde plekken	0	35	11	29	75	100%
Uitstroom externe werkgever	0	2	3	12	17	23%
In dienst Cirtex	0	6	7	21	34	45%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	1	0	2	3	4%
Doorstroom binnen Werkzaak	0	0	0	2	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	3	3	6	12	16%
Terug naar uitkering	0	3	2	2	7	9%
Proefplaatsingen	13	25	14	10	62	100%
Uitstroom externe werkgever	0	3	7	1	11	18%
In dienst Cirtex	0	8	8	4	20	32%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	0	2	0	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	1	0	0	1	2%
Terug naar uitkering	0	11	11	6	28	45%
Totaal Betaald	13	60	25	39	137	100%
Uitstroom externe werkgever	0	5	10	13	28	20%
In dienst Cirtex	0	14	15	25	54	39%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	1	2	2	5	4%
Doorstroom binnen Werkzaak	0	0	0	2	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	4	3	6	13	9%
Terug naar uitkering	0	14	13	8	35	25%
Ontwikkelplekken	0	10	15	23	48	100%
Doorstroming naar betaalde plekken	0	8	10	7	25	52%
Overige plekken	0	11	42	53	106	
Reguliere medewerkers	0	4	0	1	5	
VSO / Pro onderwijs stage	0	2	10	13	25	
Reclassering medewerkers	0	5	32	39	76	

Betaalde plekken

- Van de in totaal 75 betaalde werkplekken zijn er 17 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 34 medewerkers in dienst bij Cirtex. 12 medewerkers zijn terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 7 medewerkers terug in de uitkering.

Proefplaatsingen

- Van de 62 proefplaatsingen zijn er 11 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 20 medewerkers in dienst bij Cirtex. 1 medewerker is terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 28 medewerkers terug in de uitkering.

Totaal betaald

- Van de 137 betaalde werkplekken zijn er 28 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 54 medewerkers in dienst bij Cirtex. 13 medewerkers zijn terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 35 medewerkers terug in de uitkering.
- Met 137 betaalde werkplekken (gemiddeld 34 per jaar) blijkt dat we de oorspronkelijke doelstelling van 30 betaalde werkplekken bij Cirtex hebben gerealiseerd en dat hiervan inmiddels 20% is uitgestroomd naar een reguliere werkgever en 39% nog steeds werkzaam is bij Cirtex. 9% is terug naar de productiehallen van Werkzaak en 25% valt terug in de uitkering.

Ontwikkelplekken

- Er zijn 48 ontwikkelplekken bij Cirtex ingevuld, waarvan er 25 succesvol zijn doorgestroomd naar een betaalde werkplek bij Cirtex. Een doorstroompercentage van 52%. De oorspronkelijke doelstelling om per jaar 60 ontwikkelplekken in te vullen is echter niet behaald. Er was onvoldoende aanbod vanuit Werkzaak voor deze ontwikkelplekken. Binnen Cirtex is dit opgevangen door inzet van de medewerkers van de Reclassering. Verder zien we dat er 23 ontwikkelplekken stop zijn gezet, door redenen zoals ziekte, werkplek niet langer passend, opbouw uren niet haalbaar, etc.

Loonwaarde

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Loonwaarde	54,5%	51,6%	52,2%	47,9%	51,5%

- De gemiddelde loonwaarde van de doelgroep medewerkers was bij de start van Cirtex ingeschat op 40-45%. Uit de gehouden loonwaarde meting bij Cirtex bleek deze uit te komen op gemiddeld 42% (2023/2024). We zien dat de loonwaarde van de medewerkers bij Cirtex, gedurende het dienstverband, gemiddeld met bijna 10% is gestegen, waarmee de kansen op de arbeidsmarkt zijn toegenomen.

Overige werkplekken

- Daarnaast zijn er in 2023 tijdelijk 4 reguliere krachten (Oekraïners) in dienst genomen om de bedrijfscontinuïteit van Cirtex te borgen. In 2025 hebben we dit aantal afgebouwd naar 1 reguliere kracht, omdat er 2 doelgroep medewerkers zijn doorgegroeid naar sleutelposities bij Cirtex. Deze medewerkers zijn, via moederorganisatie 2Switch, in dienst genomen. Door de financiële ondersteuning (loonkostensubsidie) kan Cirtex de verminderde werknemersvaardigheden accepteren en zijn zij goed in staat deze werkzaamheden uit te voeren.
- Vanuit het VSO/Pro onderwijs (De Cambier) zijn 25 stageplekken ingevuld bij Cirtex om ze voor te bereiden op een plaats op de reguliere arbeidsmarkt. De wet ‘Van school naar duurzaam werk’ die per 1 januari 2026 in werking treedt verwacht de overgang voor kwetsbare jongeren (15-27 jaar) te verbeteren door betere begeleiding, met een centrale rol voor scholen, doorstroomlocaties en gemeenten.

Cirtex kan daarin een centrale rol vervullen, zoals uit bovenstaande stageplekken blijkt.

- Vanuit Reclassering hebben 76 medewerkers hun taakstraf ingevuld bij Cirtex. Cirtex kan hiervoor een passende werkplek bieden, zodat zij gericht iets kunnen terug doen voor de maatschappij.

Overige ontwikkeling

- Voor de specifieke groep van statushouders worden wekelijks taallessen op de werkvloer van Cirtex gegeven.
- Verder maken we moeilijk werk voor de doelgroep makkelijk door ontwikkeling van een digitale werkinstructie en inzet van scantechnologie om sorteerprocessen te optimaliseren.

Foto; medewerkers Cirtex

Conclusies op het gebied van inclusie

Groen	Oranje	Rood
Hybride infrastructuur, passend werk voor doelgroep		
Cirtex is springplank naar regulier werk		
Uitstroom regulier werk (28)	Terug naar productie hallen werkzaak (13)	
Betaalde werkplekken (54) hoger dan voorzien (30)	Ontwikkelplekken (48) lager dan voorzien (60)	
Doorstroom van ontwikkelplek naar betaalde plek (25)		
Loonwaarde met 10% gestegen		
Werkplek voor reclassering (76)		
Stage plekken VSO Pro Onderwijs (25)		

Cirtex biedt een hybride werkomgeving voor mensen die nog niet regulier kunnen werken. Het is een unieke plek tussen beschut en regulier werk, ingenomen door medewerkers met een loonwaarde van 40–45% om hen voor te bereiden op de stap naar regulier werk. Uit de cijfers blijkt dat de hybride infrastructuur werkt doordat 20% uitstroomt (springplank) naar de reguliere arbeidsmarkt, 39% werkt bij Cirtex en dat 9% terugvalt in de beschutte werkomgeving (vangnet) van Werkzaak.

3.3 Realisatie op doelstelling Maatschappelijk verantwoord businessmodel

Businesscase

In de hoofddoelstelling van de coöperatie Cirtex is beschreven dat zij zou moeten bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel.

Bij de start van Cirtex is hiervoor een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2023 t/m 2026 om minimaal een kostenneutrale exploitatie (doelstelling bedrijfsplan) te realiseren. Op termijn zou er sprake zijn van een positieve businesscase (jaarschijf 2026). In de eerste jaren werd rekening gehouden met een negatief exploitatietekort. In 2023 en 2024 voorzagen we aanloopverliezen op de omzet en hogere personeelskosten. De verwachting was dat we dit tekort in 4 jaar stapsgewijs af konden bouwen door een hogere omzet te realiseren en dalende personeelskosten als gevolg van steeds efficiënter werken.

Tabel 1; meerjarenbegroting en realisatie Cirtex 2023-2026 ('smalle businesscase').

Begroot

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	896.489	910.257	956.985	1.026.442	3.790.173
Inzamelkosten	-252.000	-252.000	-257.040	-262.181	-1.023.221
Kosten voorraad	-30.275	-30.275	-30.275	-30.275	-121.100
Verkoopkosten	-25.896	-25.896	-25.896	-25.896	-103.584
Personeelskosten	-532.703	-532.703	-532.703	-532.703	-2.130.812
Huisvestingskosten	-116.500	-116.500	-116.500	-116.500	-466.000
Overige kosten	-6.266	-15.000	-10.000	-10.000	-41.266
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-35.890	-35.890	-35.890	-35.890	-143.560
Subsidie en bijdrage	0	0	0	0	0
Resultaat	-103.041	-98.007	-51.319	12.997	-239.370

Realisatie

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	626.109	642.441	596.266		1.864.816
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161		-783.922
Kosten voorraad	0	0	0		0
Verkoopkosten	-3.414	-38	0		-3.452
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925		-1.553.256
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727		-376.874
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103		-92.028
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055		-139.557
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300		658.537
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405		-425.736

Uit deze realisatiecijfers blijkt:

- Cirtex heeft in 2023 een positief resultaat van €67.219,- gerealiseerd (zie vastgestelde jaarrekening 2023). Een resultaat dat aanzienlijk beter was dan begroot op basis van goede marktprijzen en een meerjarig contract met onze afnemer Sympany.

- Cirtex heeft in 2024 een negatief resultaat van €149.550,- gerealiseerd (zie vastgestelde jaarrekening 2024) hoofdzakelijk veroorzaakt door de opstartfase en de financiële impact van de textielcrisis, waardoor de garantstelling van €240.000,- van Werkzaak volledig is aangewend.
- Cirtex heeft in 2025 een verwacht negatief resultaat van €343.405,- (gebaseerd op realisatie cijfers t/m oktober 2025 en geëxtrapoleerd t/m december 2025), veroorzaakt door de financiële impact van de textielcrisis, waarvoor een garantstelling van €383.000,- van Werkzaak beschikbaar is.
- Cirtex heeft aan subsidies en bijdragen €406.237,- ontvangen vanuit Regiodeal en ESF (Cirtex 1.0).

Het eigen vermogen van coöperatie per 31 december 2024 bedraagt € 82.331 negatief. Er is begonnen zonder inbreng van startkapitaal vanuit de moederorganisaties. Wel hebben de oprichters vanaf het begin geïnvesteerd om de ontwikkeling van het textielsorteercentrum te realiseren. Het gezamenlijke doel is om binnen vier jaar, met ondersteuning van de oprichters, de exploitatie van het centrum financieel gezond te maken, waarna het centrum zelfstandig en duurzaam verder kan groeien.

In 2024 werd de coöperatie geconfronteerd met de wereldwijde textielcrisis. Hierdoor daalde de opbrengst voor ingezameld en gesorteerd textiel en in sommige gevallen werden zelfs kosten in rekening gebracht voor afname. Deze crisis heeft een enorme financiële impact gehad op de coöperatie.

Maatregelen bestuur Cirtex

Het bestuur van Cirtex heeft destijds een aantal maatregelen getroffen om de financiële impact van deze crisis zoveel mogelijk te beperken. Deze maatregelen/bijstellingen in de bedrijfsvoering zijn besproken in het AB van 19 september 2024 (zie bijlage 2).

Om de aanloopverliezen in de exploitatie te dekken heeft Werkzaak een garantie afgegeven van €240.000,- voor een periode van ten eerste 4 jaar om exploitatietekorten te dekken. Deze garantieregeling is ingezet voor het dekken van het exploitatietekort over 2024.

Om de financiële positie van de coöperatie in 2025 en 2026 te versterken en de continuïteit te waarborgen, zijn er nog extra maatregelen genomen:

- Stichting 2Switch betaalt een hogere marktprijs per kilo voor A-kwaliteit (herdraagbare kleding);
- Werkzaak Rivierenland stelt een maximale bijdrage van €383.000,- (zienswijzeprocedure gemeenten) beschikbaar voor 2025 en 2026 uit het participatiebudget. Als gevolg van de textielcrisis is een (tijdelijk) tekort voorzien binnen de begroting van Cirtex;
- Doordat de coöperatie toegevoegd is aan het Keurmerk Kringloop Nederland van Stichting 2Switch is het gelukt een inzamel- en sorteervergoeding te verkrijgen bij Stichting UPV (zie bijlage 3 voor een verdiepende toelichting);

- Begin 2024 is een nieuwe subsidie aanvraag ingediend bij Op Oost onder de werknaam Cirtex 2.0. Op 11 juli 2025 is hiervoor een positieve beschikking van afgerond 1.9 miljoen euro afgegeven voor de periode 1 februari 2025 tot en met 31 juli 2027.

Groen	Oranje	Rood
Positief exploitatieresultaat (67K) in 2023 op basis van smalle businesscase Cirtex	Negatief exploitatieresultaat (149K) in 2024 op basis van smalle businesscase met incidentele dekking van het tekort door toepassing brede businesscase	Verwacht negatief exploitatieresultaat (350K) in 2025 -2027 op basis van smalle businesscase met structurele dekking van het tekort door toepassing brede businesscase
Subsidies Cirtex 1.0 en 2.0 voor innovaties toegekend		
UPV vergoedingen 2025 gerealiseerd	UPV vergoedingen voor 2026 en daarna nog onduidelijk.	

Bij een goede afzetmarkt (prijsniveau 2023) zou Cirtex, als eigenstandige (smalle) businesscase, zichzelf moeten kunnen bedruipen, zo was de verwachting. Maar de textielmarkt stortte in en de 'smalle' businesscase Cirtex werd steeds moeilijker in de zwarte cijfers te krijgen, zonder een instandhoudingsvergoeding door Werkzaak.

Smalle versus brede maatschappelijke businesscase

Een **brede maatschappelijke businesscase** is een methode om de waarde van een project of investering niet alleen vanuit financieel economisch perspectief te beoordelen, maar ook vanuit de financiële vertaling van de maatschappelijke, sociale en ecologische effecten.

De veronderstelling is dat Cirtex in een smalle businesscase niet rendabel lijkt op basis van de huidige marktomstandigheden, maar wél grote maatschappelijke meerwaarde en impact heeft. Cirtex is een voorbeeld van een brede maatschappelijke businesscase. Zij richt zich op de hoofddoelstellingen circulariteit en inclusie en creëert waarde op meerdere niveaus:

- **Ecologische waarde**
    - Vermindering van textielafval door hergebruik en recycling.
    - Verlaging van CO_2-uitstoot door circulaire processen.
- **Sociale waarde**
    - Werkgelegenheid en opleiding voor mensen met een ondersteuningsbehoefte.

- Versterking van sociale inclusie en participatie.

- **Economische waarde**

  - Uitkeringsbesparing en revenuen uit detachering (gerealiseerde omzet) van mensen met een ondersteuningsbehoefte.
  - Nieuwe businessmodellen voor circulaire textielketens.
  - Kostenbesparing op afvalverwerking en logistiek.

Voor Werkzaak, Avri, 2Switch en de betrokken gemeenten levert Cirtex een meervoudige waarde creatie op:

- Werkzaak: meer kansen voor duurzame arbeidsparticipatie en ontwikkeling.
- Avri: efficiëntere afvalverwerking en lagere transportkosten door het textiel direct uit de route naar Cirtex te brengen en een zo hoog mogelijke verwerking op de textieltrap en daarmee hogere opbrengsten genereren, resulterend in een lagere afvalstoffenheffing.
- 2Switch: meer hergebruik van textiel in eigen regio en beschikbaarheid kleding voor minima.
- Consortiumpartners: Innovatie in de textielketen, nieuwe toepassingen realiseren.
- Gemeenten: maatschappelijke impact door inclusie en duurzaamheid, passend bij landelijke circulaire doelstellingen.

Het financiële resultaat van Cirtex wordt mede bepaald door de inzet van de medewerkers van Werkzaak, waarvoor aan Werkzaak een detacheringsvergoeding wordt betaald. Verder is er sprake van een verlaging van de transportkosten voor Avri.

Naast het negatieve financiële resultaat van Cirtex in een ‘smalle’ businesscase (zie tabel 1 op bladzijde 33) staat dus ook een positief resultaat aan de zijde van Werkzaak en Avri. Per saldo wordt daarmee de gemeenschap geld bespaard en vertaalt zich dit in een lagere gemeentelijke bijdrage aan Werkzaak.

Wanneer we de financiën nogmaals beoordelen aan de hand van een ‘brede’ maatschappelijk businessmodel (zie tabel 2), dan zien de cijfers er over de afgelopen jaren als volgt uit:

Tabel 2; brede maatschappelijke businesscase

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	626.109	642.441	596.266		1.864.816
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161		-783.922
Kosten voorraad	0	0	0		0
Verkoopkosten	-3.414	-38	0		-3.452
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925		-1.553.256
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727		-376.874
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103		-92.028
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055		-139.557
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300		658.537
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405		-425.736
Financieel resultaat Werkzaak	245.443	154.560	427.767		827.770
Financieel resultaat Avri	65.000	65.000	65.000		195.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	377.662	70.010	149.362	0	597.034

Overige bespaarde uitkeringen en maatschappelijke kosten

In het financieel resultaat Cirtex (breed) is nog geen rekening gehouden met een besparing op uitkeringen en overige maatschappelijke kosten op het gebied van veiligheid, zorg, etc. Een medewerker die regulier aan het werk gaat bespaart de maatschappij zo'n €19.000,- per jaar aan uitkeringsgeld.

Uit meerdere onderzoeken (bron; o.a. MKBA Berenschot 2023) blijkt dat er aan overige maatschappelijke kosten nog een besparing is van €5.000,- per persoon, waarvan circa de helft ten goede komt aan de gemeenten en de andere helft ten goede komt van de BV Nederland.

In bovenstaande tabel wordt het financiële resultaat voor de smalle businesscase (Cirtex sec) en voor de brede businesscase Cirtex+, inclusief revenuen voor Avri (besparing transportkosten) en Werkzaak (gerealiseerde omzet) weergegeven.

Specifieke uitleg jaar 2025 (zie Tabel 2 op pagina 37)

In de realisatie 2025 heeft Cirtex 'smal' een exploitatietekort van €343.405,-.

Werkzaak is bereid hiervoor een instandhoudingsbijdrage te verstrekken van €343.405,- uit het voordeel aan gerealiseerde omzet van €427.767,-

Het positief resultaat voor Werkzaak is dan €84.362,-

Avri bespaart jaarlijks €65.000,- op haar transportkosten. Voorheen werd textiel nadat het was ingezameld op transport gezet naar Zevenaar en Rotterdam.

De optelsom van het positieve resultaat voor Werkzaak en Avri is daarmee €149.362,- voor Cirtex breed.

Om de doelgroep medewerkers aan het werk te houden, in tijden van de crisis op de wereld textielmarkt waarop we geen directe invloed hebben, is het gerechtvaardigd een brede maatschappelijke businesscase te hanteren waarbij de gerealiseerde omzet (detacheringen Werkzaak) wordt ingezet om Cirtex in stand te houden. Er is sprake van een instandhoudingsbijdrage die meebeweegt met de omzet van Cirtex. Bij zwarte cijfers kan de bijdrage worden verlaagd of vervallen en bij rode cijfers borgt de bijdrage de instandhouding van de unieke springplank formule. In het financieel resultaat Cirtex (breed) is nog geen rekening gehouden met een besparing op uitkeringen en overige maatschappelijke kosten. We zijn vooralsnog uitgegaan van een financieel realistisch scenario.

4. Toekomstscenario's

Cirtex heeft vanaf de oprichting een aantal hoofddoelstellingen bereikt op de gebieden Inclusie, Circulair en Financiën. Omdat in het scenario "Realistisch" een optimum wordt bereikt van deze hoofddoelstellingen werken we allereerst dit scenario uit. Vanuit dat scenario zullen de overige opties worden verkend. Dit scenario heeft in de aanloop tot dit rapport het nummer "3" gekregen (zie verder par. 4.2).

4. 1 Het scenario "Realistisch"

4.1.1 Grondslagen

De prognose betreft een resultaatprognose en is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Opbrengstverantwoording

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper.

De opbrengsten zijn wat betreft het volume afgeleid van het behaalde volume in 2025. Wat de prijs betreft zijn de opbrengsten voor 90% afgeleid van gesloten contracten met afnemers en voor 10% afgeleid van de marktverwachting voor 2026. De marktverwachting 2026 ligt in het verlengde van de in 2025 gerealiseerde prijzen.

De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend. De kostprijs bestaat uit een inzamelvergoeding van € 15ct/kg die aan Avri wordt betaald en welke Avri op basis van de Deelnemersovereenkomst van 12 mei 2025 aan Cirtex dient te vergoeden.

Baten uit Subsidies en bijdragen

Onder deze baten zijn de UPV garantievergoedingen opgenomen voor opschonen (€5,5ct/kg) en sorteren (€24ct/kg).

Lasten algemeen

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn afgeleid van het aantal FTE's van de doelgroep dat benodigd is bij de verwerking van het ingeschatte te verwerken jaarvolume. Het aantal werkplekken "Sociaal" bedraagt dan 26,3. Hierbij is rekening gehouden met een loonwaarde van 42,4%

en een uurtarief van € 13,40. Op de personeelskosten is een werkplekvergoeding van €100.000 in mindering gebracht welke Werkzaak aan Cirtex vergoedt.

Naast de sociale werplekken is voorzien in 1 FTE “Regulier” tegen een uurtarief van € 20,21. Tevens zijn onder de personeelskosten de kosten opgenomen voor de bedrijfsleider (€87.465) en de kosten voor administratie/communicatie en secretarieel (€ 53.810). Deze laatste kosten zijn ingeschat op basis van de ervaringscijfers uit 2025.

Huisvestingskosten

Onder de huisvestingskosten zijn de huurlasten begrepen voor de locatie Tiel op basis van het geldende huurcontract. Tevens zijn de energielasten en overige huisvestingskosten onder dit hoofd opgenomen op basis van ervaringscijfers uit 2025.

Overige kosten

Deze zijn ingeschat op basis van ervaringscijfers uit 2025

Rente en afschrijvingen

De afschrijvingen (€36.437) op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage bedraagt 10%. Verder is onder dit hoofd een rentelast opgenomen van € 4.980 met betrekking tot de last de opkomt uit de financier welke door Avri is verstrek bij aanvang van de activiteiten.

Financiële resultaten partners

Het financieel resultaat Werkzaak/ 2Switch bestaat uit de opbrengst die Werkzaak/2Switch in hun boeken hebben opgenomen en bestaat uit de aan Cirtex in rekening gebrachte detacheringsvergoedingen minus de werkplekbijdrage van € 100.000.

Het financieel resultaat Avri is bepaald op aangeven van Avri zelf.

Belastingen

Daar Cirtex tot en met 2025 een cumulatief fiscaal verlies heeft en de toekomst afhangt van een nog te nemen besluit kan niet met zekerheid worden gezegd dat de fiscale verliezen zullen worden gecompenseerd met winsten. Om deze reden is afgezien van het aanbrengen van een belasting voordeel op het begrote verlies.

4.1.2 Het scenario “Realistisch”

Op basis van de grondslagen luidt de financiële uitkomst van het scenario “Realistisch” voor 2026 als volgt:

	2026
Omzet	843.210
Inzamelkosten	-227.250
Kosten voorraad	-14.300
Verkoopkosten	0
Personeelskosten	-708.780
Huisvestingskosten	-57.970
Overige kosten	-27.150
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-48.743
Subsidie en bijdrage	0
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	-240.983
Financieel resultaat Werkzaak	427.570
Financieel resultaat Avri	65.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	251.587

4.2 Alternatieve scenario's

In het scenario "Realistisch uit par 4.1 hebben we een optimum weergegeven als kruisbestuiving van de uitersten van 3 andere theoretische scenario's te weten:

1. Circulair prioritair (2 uitersten), Inclusie en Financiën ondergeschikt;

2. Inclusie prioritair (2 uitersten), Circulair en Financiën ondergeschikt;

3. Scenario stoppen met Cirtex.

Deze scenario's zijn op zich ofwel praktisch onuitvoerbaar ofwel stroken niet met de statutaire bedoeling van Cirtex (want: veronachtzaming van ten minste 1 van de vastgelegde doelen).

Een samenvatting van de uitkomsten luidt als volgt:

Tabel 2; theoretische scenario's

2026	Scenario 1a	Scenario 1b	Scenario 2a	Scenario 2b	Scenario 3	Scenario 4
	Circulari- teit 0% sociaal	Circulari- teit 100% sociaal	Inclusie 0% doelgroep	Inclusie 100% doelgroep	Realistisch	Stoppen
Financieel Resultaat Cirtex (Smal)	-€ 394.210	-€ 274.273	-€ 376.821	-€ 331.876	-€ 240.983	€ 0
Financieel resultaat Werkzaak	€ 193.492	€ 513.616	-€ 427.570	€ 611.154	€ 427.570	-€ 427.570
Financieel resultaat Avri	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	-€ 65.000
Financieel Resultaat Cirtex + (Breed)	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570
Doelstellingen						
Circulair	Geen circulariteit	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Geen circulariteit
Inclusie	12,2 FTE	28,1 FTE	0 FTE	30,4 FTE	26,3 FTE	0 FTE
Financiën	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570

Toelichting per scenario

1a Scenario Circulair; 100% Origineel

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat het textiel wordt ontdaan van afval, waarna het als Origineel wordt afgezet in de markt.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: geen circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en geen controle op uitgaande kwaliteit richting buitenland. Geen ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Ketenverantwoordelijkheid is beperkt.
- **Inclusie:** beperkte inzet (12,2 FTE) doelgroep.
- **Financiën:** exploitatie resultaat van -€394.210 (smal) of -€135.718. (breed).

1b Scenario Circulair, 60% Origineel en 40% Sociaal sorteren

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex. 60% Origineel wordt afgezet in de markt en 40% wordt sociaal gesorteerd door de doelgroep medewerkers in A, B en C kwaliteit textiel.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (28,1 FTE) door doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat Cirtex van -€274.273 (smal) of €304.343 (breed).

2a Scenario Inclusie; 100% reguliere medewerkers

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (60% hopper en 40% sociaal sorteren) volledig door reguliere medewerkers plaatsvinden.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: geen Inzet (0 FTE) door de doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€376.821 (smal) of -€739.391 (breed).

2b Scenario Inclusie; 100% doelgroep medewerkers

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (60% hopper en 40% sociaal sorteren) volledig door de doelgroep medewerkers plaatsvinden.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: volledige Inzet (30,4 FTE) door de doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€331.876 (smal) of €344.278 (breed).

3 Realistisch scenario

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (66% hopper en 34% sociaal sorteren) door de doelgroep en enkele reguliere medewerkers plaatsvinden.

Dit scenario is het meest realistisch kijkend naar het beschikbare aanbod van medewerkers van Werkzaak en inzet van enkele reguliere krachten waarmee we de meest efficiënte bedrijfsvoering binnen Cirtex kunnen inrichten. Verder levert dit scenario een gegarandeerde afzet van origineel op met een marktpartij tegen de huidige marktprijzen.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (26,3 FTE) door de doelgroep en enkele reguliere (1-2 FTE) krachten.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€240.983 (smal) of €251.587 (breed) op basis van gegarandeerde afzet van origineel tegen de huidige marktprijzen.

4 Scenario Stoppen met Cirtex

In dit scenario houdt Cirtex op te bestaan en heeft dit direct impact voor Werkzaak en Avri. De medewerkers van Cirtex worden teruggeplaatst in de productiehallen van Werkzaak of vallen terug in een uitkeringssituatie. Avri krijgt weer te maken met hogere transportkosten omdat de afzet buiten de regio zal moeten plaatsvinden.

.Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: geen circulair hergebruik (0% A kwaliteit) in eigen regio. Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties stopt. Keten kunnen we niet meer voorzien van textiel. Transportkosten naar sorteerder in het land afhankelijk van aanbesteding.
- **Inclusie**: geen inzet (0 FTE) door de doelgroep. 54 medewerkers weer terug naar werkzaak en/of uitkering.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€0,- (smal) of -€492.570 (breed).

5. Conclusie

5.1 Evaluatie Cirtex

De evaluatie van het circulair textielsorteercentrum Cirtex laat zien dat het initiatief zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een volwassen bedrijf met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Cirtex draagt aantoonbaar bij aan:

- **Circulariteit en ketensamenwerking**: Er is een regionale circulaire textielketen (Cirtex 1.0) opgezet, met innovatieve recyclingoplossingen en samenwerking met diverse MKB-partners. Ondanks de impact van de wereldwijde textielcrisis is er structurele vooruitgang geboekt in het sluiten van de textielketen en het verminderen van CO_2-uitstoot. De ambitie om buitenlandse afzet af te bouwen en lokaal hergebruik te stimuleren is stevig verankerd in Cirtex 2.0.

- **Inclusie**: Cirtex biedt een unieke hybride werkomgeving voor mensen met een ondersteuningsbehoefte. De doelstelling van 30 betaalde werkplekken is ruimschoots behaald, en er is aantoonbare uitstroom naar regulier werk. Cirtex vervult hiermee een belangrijke rol in de arbeidsmarktparticipatie van kwetsbare mensen in de samenleving.

- **Financiële duurzaamheid**: De financiële resultaten zijn wisselend door externe marktfactoren. Hoewel Cirtex in 2023 een positief resultaat behaalde, zijn de jaren 2024 en 2025 negatief beïnvloed door de textielcrisis. De businesscase is kwetsbaar, maar er zijn substantiële bijdragen geleverd aan besparing op uitkeringen en maatschappelijke waarde creatie. Een brede maatschappelijke businesscase voor Cirtex, Werkzaak en Avri loont dus.

5.2 Beantwoording hoofdvraag

Is er een toekomstig bestaansrecht voor Cirtex?

Ja, mits Cirtex als brede maatschappelijke businesscase wordt ingevuld.

Cirtex heeft bewezen dat het wenselijk is deze waardevolle infrastructuur voor circulair hergebruik en inclusieve arbeid in de regio te behouden. Deze infrastructuur vult de huidige leemte in tussen beschut werken bij werkzaak en reguliere werkgevers in de regio.

De brede maatschappelijke businesscase biedt in de eerste plaats kansen voor een meer circulaire verwerking van textiel en op betaald werk voor mensen uit de doelgroep. Zelfs in tijden van slechte afzet/marktomstandigheden laat de publieke zaak per saldo een positief resultaat zien. Wanneer Cirtex, als ‘smalle’ businesscase, wel in de zwarte cijfers beland, is een instandhoudingsbijdrage van Werkzaak niet nodig en is het maatschappelijke resultaat dus positiever.

De komende jaren zijn cruciaal om de transitie en ketensamenwerking te bestendigen en de financiële basis te versterken, waarmee een duurzaam voortbestaan van Cirtex realistisch is.

6. Bijlagen

6.1 Overzicht Bijlagen

1. Specifieke inbreng consortiumpartners.
2. Textielcrisis en maatregelen bestuur Cirtex.
3. Toelichting UPV Textiel.

Bijlage 1 | Specifieke inbreng door consortiumpartners

Cirtex (Werkzaak Rivierenland, 2Switch, Avri)

Deskundig en verantwoordelijk voor arbeidsparticipatie van werkzoekenden met een ondersteuningsbehoefte. Ervaring op het gebied van textielsorteercentra en netwerk van kringloopwinkels. Verantwoordelijk voor textielinzameling in regio Rivierenland.

i-did

Specialist in het mechanische recyclen van textiel tot kwalitatieve vezels en het verwerken tot hoogwaardige viltproducten, zoals tassen, panelen en interieurtoepassingen.

Planq

Ontwikkelaar en producent van innovatieve toepassingen van textielvezels/platen en vilt en fineertoepassingen in designmeubelen en interieuroplossingen.

Heigo

Leidend specialist in de productie van bedrijfskleding en betrokken bij de volledige circulaire textielketen rondom bedrijfskleding.

CLS-Tex

Ontwikkelaar en producent van een multifunctioneel composiet uit gerecycled textiel.

HTEX
Leidend specialist in het chemisch recyclen van polyester.

De Verschilmakerij
Specialist in productontwikkeling van circulaire en biobased producten.

Sympany
Een van Nederlands grootste textielinzamelaars in Nederland.

Keynius
Ontwikkelaar van innovatieve locking solutions met focus op privacy en veiligheid.

Faay

Specialist in ontwikkeling en productie van milieuvriendelijke wand- en plafondsystemen.

Bijlage 2 | Textielcrisis en maatregelen bestuur Cirtex

In 2024 ontstond een wereldwijde textielcrisis.

Waar we drie jaar geleden nog spraken over dat textiel goud waard is spreken we nu van een textielcrisis. De situatie op de textielmarkt is zorgwekkend. Er is sprake van een (mondiale) textielcrisis en dit lijkt op korte termijn niet te veranderen. De afzet van ingezameld textiel is gestagneerd en de urgentie voor een structurele oplossing in de textielsector wordt steeds sterker. Door mondiale verstoringen, zoals de oorlog in Oost-Europa, de economische situatie in Afrika en de opkomst van fast fashion raken magazijnen overvol. De Europese recyclingcapaciteit kan de hoeveelheid textiel niet verwerken, wat leidt tot opslag en verbranding van materialen. Dit probleem verhoogt de kosten voor afvalverwerking en belemmert de transitie naar een circulaire economie. Zonder recycling kunnen burgers hogere kosten verwachten en het draagvlak voor gescheiden inzameling van textiel kan afnemen.

De markt voor (rest)textiel is sinds 2020 verslechterd; prijzen staan onder druk en 2024 was een ‘crisisjaar’.

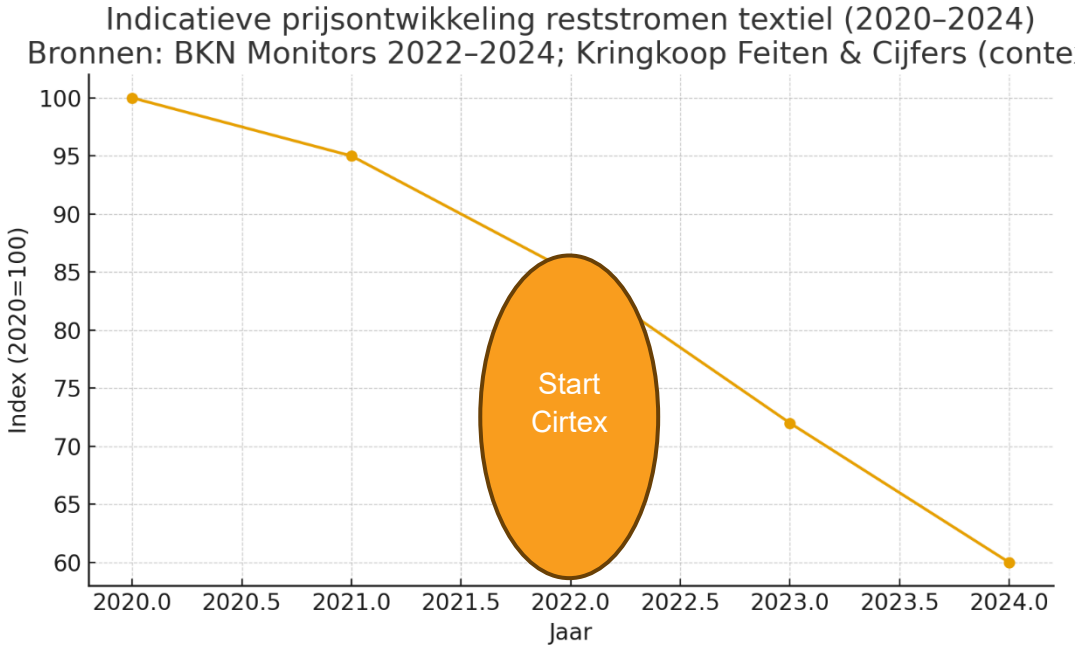

Toelichting bij de grafiek

De grafiek toont de prijsontwikkeling voor reststromen textiel op basis van sectorpublicaties. Zie het als een trendindicatie, waarbij wij op de lijn in de grafiek de start van Cirtex hebben ingetekend.

Het bestuur van Cirtex heeft destijds de volgende maatregelen getroffen om de financiële impact van deze crisis zoveel mogelijk te beperken. Deze maatregelen/bijstellingen in de bedrijfsvoering zijn besproken in het AB van 19 september 2024.

Maatregelen bestuur Cirtex (implicaties textielcrisis)

1. We hebben uitvraag gedaan bij 11 partijen in de afzetmarkt om een jaarcontract af te sluiten met vaste prijzen voor origineel, B en C kwaliteit. We zijn met Sympany een overeenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan met vastgestelde prijzen. Hiermee is de onzekerheid van dagprijzen afgewend en zijn de huidige marktontwikkelingen op de wereld textielmarkt in 2024 maar beperkt van invloed op Cirtex. Zoals hiervoor is vermeld is dit positieve effect inmiddels teniet gedaan door het juridische geschil dat is ontstaan met Sympany.
2. We hebben per 1 mei 2024 een nieuwe bedrijfsleider aangesteld met ervaring in Lean Management. Dit was nodig om werkprocessen te analyseren, zodat er noodzakelijke verbeteringen konden worden doorgevoerd in het sorteerproces. We zien dat die procesoptimalisaties een positief effect hebben gehad op de productie en kwaliteit van het te sorteren textiel door de doelgroep.
3. Door meting van productie en kwaliteit van sortering door de doelgroep medewerkers hebben we een betrouwbaarder beeld van de gemiddelde loonwaarde van de doelgroep. We weten beter hoeveel medewerkers we moeten inzetten op de te sorteren hoeveelheden textiel.
4. We zijn met Werkzaak in gesprek gegaan om Cirtex te zien als een verlengde infrastructuur tussen de beschutte werkplekken op de Poppenbouwing en reguliere werkgevers in de regio. Op basis van marktconforme detacheringstarieven, het ontwikkelperspectief en goede kansen op in, door en uitstroom naar regulier werk heeft Werkzaak aanvullende participatiemiddelen, gedurende de pilotjaren, ingezet voor de businesscase van Cirtex. Naar aanleiding van de ontstane textielcrisis heeft Werkzaak zich garant gesteld voor de verwachte exploitatietekorten in 2025 en 2026 tot een maximum bedrag van 383K per jaar.
5. We zijn er trots op dat sinds de start al meer dan 90 medewerkers vanuit de doelgroep werkzaam zijn binnen Cirtex. Uniek aan Cirtex is de ambitie van inclusie en het nagenoeg uitsluitend werken met mensen met verminderde loonwaarde in combinatie met het bieden van een eerlijke prijs (op basis van het minimumloon). Bij andere textielsorteercentra en vergelijkbare projecten is sprake van verkapte subsidie omdat daar uurtarieven gelden van 3 tot 4 euro per uur. Dat is heel fors onder het minimumloon. Dat doet geen recht aan mensen die naar vermogen werken bij Cirtex.
6. We hebben de afgelopen jaren gezocht naar de optimale balans tussen inzet van doelgroep medewerkers en regulier personeel om de hoofddoelstellingen van Cirtex (circulariteit met zoveel mogelijk inclusie) waar te maken in relatie tot een duurzame businesscase. We hebben de bestuurders van Cirtex en de gemeenten geadviseerd dit soort voorzieningen te bezien vanuit een brede maatschappelijke businesscase, waarbij de besparing op uitkering en gerealiseerde omzet van Werkzaak moet worden meegenomen.
7. We hebben het Algemeen Bestuur van Avri aangeschreven om de kwaliteit van het ingezamelde textiel te verbeteren, door de hoeveelheid afval te verminderen. Avri staat garant voor een maximale vervuiling van 14% in 2024, afbouwend tot 12% in 2026 en heeft hierop maatregelen getroffen, zoals het voorzien van paslezers op de textielcontainers.
8. 2Switch staat garant voor afname van de A-kwaliteit (= herdraagbaar) textiel voor een bedrag van €4,10 in 2024 oplopend naar €4,50 per kilo in 2026. Daarnaast heeft 2Switch de opdracht aangenomen om 2 kringloopwinkels in ons werkgebied (Zaltbommel en Culemborg) te openen om meer herdraagbaar Textiel te kunnen afzetten. Deze opdracht heeft nog niet tot een nieuwe vestiging in onze regio geleid.
9. We hebben de gemeenten verzocht uitvoering te geven aan het oorspronkelijke idee om kledingvouchers te verstrekken aan de Minima in de gemeenten. Daartoe is een

concept collegevoorstel aan de gemeenten ter besluitvorming aangeboden. Dit voorstel is echter niet overgenomen door de gemeenten.

10. We hebben besloten het restant subsidie (€64.000) van Cirtex 1.0 in te zetten om het exploitatietekort 2024 te verlagen.
11. We hebben ook een nieuwe subsidie aanvraag Cirtex 2.0 bij de provincie Gelderland ingediend zodat we extra subsidie mogen verwachten voor de pilotjaren 2024 t/m 2026. Inmiddels is de subsidieaanvraag toegekend voor de jaren 2025 en 2026.

Bijlage 3 | Toelichting UPV Textiel

Op 1 juli 2023 is de UPV Textiel formeel in werking getreden. Pas op 1 januari 2025 is de UPV feitelijk ingegaan na langdurig, complex en intensief overleg met alle betrokken ketenpartners. Door de ontstane textielcrisis is het accent verschoven van innovatie op het gebied van recycling naar behoud van de inzamel- en sorteer infrastructuur om de textielketen overeind te houden.

Met de nieuwe wetgeving en de getekende overeenkomst zijn producenten verantwoordelijk geworden om vanaf 2025 doelen te behalen voor hergebruik en recycling. In 2025 moest 50% klaargemaakt worden voor hergebruik of recycling.

Het klaarmaken bestaat uit sorteren, schoonmaken of repareren, waarbij (delen van) de textielproducten direct kunnen worden hergebruikt in Nederland of daarbuiten. Met het recyclen van textiel worden er nieuwe producten, materialen of stoffen gemaakt.

We helpen met Cirtex de producenten om de UPV doelstellingen te halen door duurzaam in te zamelen, te sorteren en een juiste keten te vormen en uit te dagen om te innoveren. Daarvoor heeft de UPV voor ieder deel in de keten een vergoeding vastgesteld, die ervoor moet zorgen dat er stabiliteit gaat ontstaan en genoeg ondersteuning biedt aan het behalen van de UPV-doelstellingen.

Cirtex en moederorganisaties Avri en 2Switch hebben de afgelopen jaren aan de landelijke tafel gezeten om de UPV afspraken te maken en deze keten in te richten. Met de UPV Textiel afspraken kunnen we met onze concortiumpartners werken aan deze doelen. Daarvoor hebben we een keten ontwikkeld met zowel hergebruik als recycling mogelijkheden.

De UPV vergoeding is gestoeld op de bijdrage van iedere kg kleding die door producenten in Nederland wordt verkocht. Aangezien dit (nog) niet voldoende is om de keten kostendekkend te maken is er een basisvergoeding uitgekeerd. In 2025 heeft Cirtex een financiële bijdrage ontvangen. Voor 2026 vind nog een kostprijsonderzoek plaats om het huidige vergoedingsstelsel te herijken.

Verslag van het bestuursoverleg Cirtex – bevindingen bestuursadviseur van West Betuwe van 17 november 2025 over het concept evaluatie rapport Cirtex.

Aanwezig:

Bestuursleden Cirtex

- Walter Brouwer, voorzitter
- Codrik van de Wetering, secretaris
- Onno in 't Veld, penningmeester

Projectteam Cirtex

- Theo Niënhaus, projectleider (Werkzaak)
- Bart Woesthuis, projectleider (2Switch)
- Cees Brouwer, projectleider (Avri)
- Mark van der Voort, financieel adviseur
- Wim de Goei, bedrijfsleider Cirtex

Bestuursadviseur West Betuwe

- Niels van de Wetering

Aanleiding

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur Werkzaak heeft de bestuursadviseur van West Betuwe de concept evaluatie Cirtex getoetst. Hij heeft het bestuur van Cirtex gewezen op de verwevenheid van Avri en Werkzaak met Cirtex. Dit vanwege het feit dat de verwevenheid tussen deze drie organisaties vanzelfsprekend groot is.

Toetsing en bevindingen

Op basis van deze toetsing zegt de bestuursadviseur dat er sprake is van een gedegen en samenhangend rapport, dat vanuit meerdere invalshoeken is bekeken. De evaluatie geeft een goed beeld van de prestaties van Cirtex op de drie hoofddoelstellingen: inclusie, circulariteit en financiële duurzaamheid.

Cirtex blijkt adaptief en innovatief, met een sterke focus op samenwerking en het realiseren van een circulair ecosysteem. De evaluatie laat zien dat Cirtex een belangrijke maatschappelijke rol vervult door werkgelegenheid te bieden aan de doelgroep van Werkzaak en door circulair hergebruik en/of recycling in de regio te bevorderen.

Het governance model vraagt zijn inziens om meer transparantie over rollen, risico's en verrekeningen tussen de Cirtex, Avri, Werkzaak en de gemeenten.

Hij heeft het bestuur geadviseerd de paragraaf over de brede maatschappelijke businesscase uitgebreider te beschrijven en de financiële doorwerking naar Avri en Werkzaak en gemeenten inzichtelijker te maken.

Het bestuur bedankt de bestuursadviseur voor zijn gedegen onderzoek en zegt toe het onderdeel brede maatschappelijke businesscase in het rapport hierop aan te passen.

Daarnaast zegt het bestuur toe de vragen in de bijgevoegde memo te beantwoorden (zie bijlage) en aan dit verslag toe te voegen.

Verslag van het bestuursoverleg Cirtex – bevindingen bestuursadviseur van West Betuwe van 17 november 2025 over het concept evaluatie rapport Cirtex.

Aanwezig:

Bestuursleden Cirtex

- Walter Brouwer, voorzitter
- Codrik van de Wetering, secretaris
- Onno in 't Veld, penningmeester

Projectteam Cirtex

- Theo Niënhaus, projectleider (Werkzaak)
- Bart Woesthuis, projectleider (2Switch)
- Cees Brouwer, projectleider (Avri)
- Mark van der Voort, financieel adviseur
- Wim de Goei, bedrijfsleider Cirtex

Bestuursadviseur West Betuwe

- Niels van de Wetering

Aanleiding

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur Werkzaak heeft de bestuursadviseur van West Betuwe de concept evaluatie Cirtex getoetst. Hij heeft het bestuur van Cirtex gewezen op de verwevenheid van Avri en Werkzaak met Cirtex. Dit vanwege het feit dat de verwevenheid tussen deze drie organisaties vanzelfsprekend groot is.

Toetsing en bevindingen

Op basis van deze toetsing zegt de bestuursadviseur dat er sprake is van een gedegen en samenhangend rapport, dat vanuit meerdere invalshoeken is bekeken. De evaluatie geeft een goed beeld van de prestaties van Cirtex op de drie hoofddoelstellingen: inclusie, circulariteit en financiële duurzaamheid.

Cirtex blijkt adaptief en innovatief, met een sterke focus op samenwerking en het realiseren van een circulair ecosysteem. De evaluatie laat zien dat Cirtex een belangrijke maatschappelijke rol vervult door werkgelegenheid te bieden aan de doelgroep van Werkzaak en door circulair hergebruik en/of recycling in de regio te bevorderen.

Het governance model vraagt zijn inziens om meer transparantie over rollen, risico's en verrekeningen tussen de Cirtex, Avri, Werkzaak en de gemeenten.

Hij heeft het bestuur geadviseerd de paragraaf over de brede maatschappelijke businesscase uitgebreider te beschrijven en de financiële doorwerking naar Avri en Werkzaak en gemeenten inzichtelijker te maken.

Het bestuur bedankt de bestuursadviseur voor zijn gedegen onderzoek en zegt toe het onderdeel brede maatschappelijke businesscase in het rapport hierop aan te passen.

Daarnaast zegt het bestuur toe de vragen in de bijgevoegde memo te beantwoorden (zie bijlage) en aan dit verslag toe te voegen.

Oplegger RvT evaluatierapport Cirtex

De RvT van Cirtex sprak woensdag 3 december jl. uitgebreid over het evaluatierapport van Cirtex. De RvT is blij met het rapport. Het geeft een volledig beeld van de ambitieuze wens, de start en de ontwikkeling van de samenwerking tussen Werkzaak Rivierenland, Avri en 2Switch. De betrokkenheid van de accountant bij de evaluatie wordt zeer gewaardeerd.

De samenwerking tussen deze partners, met doelstellingen op het gebied van inclusie en circulaire economie, in het bedrijf Cirtex, is met name voor de werknemers vanuit Werkzaak een succes te noemen: Cirtex is voor deelnemers een grote kans om een persoonlijke ontwikkeling door te maken en waar passend door te stromen naar de gewone arbeidsmarkt.

De rendabele verwerking van textiel is door een stevig fluctuerende markt en onduidelijkheid over de UPV Textiel moeizamer.

De keuze om een brede maatschappelijke businesscase te ontwikkelen en toe te passen geeft inzicht in de maatschappelijke waarde en impact van het bedrijf. De brede maatschappelijke businesscase brengt ons terug naar de oorspronkelijke ambitie, naar het waarom van het starten van Cirtex. Zowel op het gebied van participatie in een steeds inclusievere samenleving, als het verwerken van eigen textiele grondstoffen tot bruikbare producten in de circulaire (lokale) economie.

De RvT is zich bewust dat deze relevante investering in het verwerken van textiele grondstoffen door onze inwoners met een begeleidingsbehoefte een langere adem vereist. Dit moeten we willen en durven om als gemeenten gezamenlijk een duurzame en brede impact te maken. Daarnaast vervult Cirtex een landelijke voortrekkersrol. Juist door de integrale benadering.

Om de bedrijfsontwikkeling beter te kunnen volgen en sturen is de RvT van mening dat het bestuur van Cirtex toets- en meetbare kritieke prestatie indicatoren moet definiëren. Dat gaat het begrip voor en het belang van de brede maatschappelijke businesscase ondersteunen en brengt de maatschappelijke waarde nog beter in beeld. Laten we hier samen werk van maken! Juist ook omdat Cirtex een unieke benadering heeft die het verschil op verschillende fronten kan maken.

Raad van Toezicht Cirtex, 4 december 2025

Jur Marringa, voorzitter
Margreet van Gastel, lid
Wilco de Graaff, lid

Oplegger ALV evaluatierapport Cirtex

De ALV van Cirtex sprak woensdag 17 december jl. uitgebreid over het evaluatierapport van Cirtex. De ALV is blij met het rapport. Het geeft een volledig beeld van de ambitieuze wens, de start en de ontwikkeling van de samenwerking tussen Werkzaak Rivierenland, Avri en 2Switch. De betrokkenheid van de accountant bij de evaluatie wordt zeer gewaardeerd.

De samenwerking tussen deze partners, met doelstellingen op het gebied van inclusie en circulaire economie, in het bedrijf Cirtex, is met name voor de werknemers vanuit Werkzaak een succes te noemen: Cirtex is voor deelnemers een grote kans om een persoonlijke ontwikkeling door te maken en waar passend door te stromen naar de gewone arbeidsmarkt.

De rendabele verwerking van textiel is door een stevig fluctuerende markt en onduidelijkheid over de UPV Textiel moeizamer.
De maatschappelijke waarde en impact van het bedrijf brengt ons terug naar de oorspronkelijke ambitie, naar het waarom van het starten van Cirtex. Zowel op het gebied van participatie in een steeds inclusievere samenleving, als het verwerken van eigen textiele grondstoffen tot bruikbare producten in de circulaire (lokale) economie.

De ALV is zich bewust dat deze relevante investering in het verwerken van textiele grondstoffen door onze inwoners met een begeleidingsbehoefte een langere adem vereist. Dit moeten we willen en durven om als gemeenten gezamenlijk een duurzame en brede impact te maken. Daarnaast vervult Cirtex een landelijke voortrekkersrol. Juist door de integrale benadering.

Samenvattend levert Cirtex de volgende maatschappelijke waarde/impact.

Cirtex bevordert circulariteit door textielstromen hoogwaardig te sorteren en hergebruiken, wat bijdraagt aan afvalreductie, grondstoffenbesparing en CO_2-reductie.

Het versterkt ketensamenwerking tussen publieke en private partijen, waardoor regionale partners gezamenlijk duurzame doelen realiseren.

Inclusie staat centraal: Cirtex biedt werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor sociale participatie toeneemt.

Inclusiewinst is groot: medewerkers ontwikkelen vaardigheden, vergroten hun zelfvertrouwen en ervaren sociale verbondenheid, wat leidt tot duurzame re-integratie.

Besparing op uitkeringen: elke medewerker vermindert de druk op sociale voorzieningen, wat leidt tot structurele kostenreductie (€19.000,- per bespaarde uitkering) voor gemeenten.

Maatschappelijke baten zoals minder criminaliteit en minder beroep op WMO leveren een geschatte besparing van €5.000 per persoon op.

Cirtex is een sociale onderneming dat laat zien hoe economische, sociale en ecologische waarden samenkomen met een brede maatschappelijke impact voor Cirtex, Avri, Werkzaak en de gemeenten samen.

Om de bedrijfsontwikkeling beter te kunnen volgen en sturen is de ALV van mening dat het bestuur van Cirtex toets- en meetbare kritieke prestatie indicatoren moet definiëren. Dat gaat het begrip voor en het belang van de brede maatschappelijke impact van Cirtex ondersteunen en brengt de maatschappelijke waarde nog beter in beeld.

Laten we hier samen werk van maken! Juist ook omdat Cirtex een unieke positie (springplank naar arbeidsmarkt) en benadering heeft die het verschil op de hoofddoelstellingen circulair en inclusie kan maken.

Algemene ledenvergadering Cirtex, 17 december 2025

Jur Marringa, voorzitter
Margreet van Gastel, lid
Wilco de Graaff, lid
Toine Nettenbreijers, lid
Rob Reuvers, lid
Daphne Bijvoet, lid
Stefan van Someren, lid
Ilse van den Breemer, lid
Petra van Steijn, lid

Memo rapportage accountant

Aan:	Algemeen Bestuur van Avri en Werkzaak
Van:	Bestuur van Cirtex
Datum:	29 januari 2026
Onderwerp:	Nazending AB stukken (bijlage 8); oordeel en advies accountant over het evaluatierapport Cirtex.

Doel memo: het Algemeen Bestuur van Avri en Werkzaak informeren.

Leden van het algemeen bestuur,

Op verzoek van het bestuur en de Raad van Toezicht heeft de accountant van Cirtex het evaluatierapport Cirtex beoordeeld en is zij tot het volgende onafhankelijke oordeel en advies gekomen.

Onderzoeksrapport Accountant 3400 over de toekomstgerichte financiële informatie (Bijlage 1).

Wij constateren dat de accountant tot een onafhankelijk oordeel is gekomen over het toekomstscenario “Realistisch” voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026 van de Coöperatie Cirtex.

Naar hun oordeel is de prognose opgesteld en gepresenteerd op basis van de als uitgangspunt gekozen veronderstellingen en grondslagen in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Coöperatie Cirtex.

Adviesbrief n.a.v. rapport “Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland, betreffende het normenkader (Bijlage 2).

Wij onderschrijven de opmerkingen en het advies van de accountant over het normenkader. Wij zullen de adviezen opvolgen om de KPI’s (Kritische Prestatie Indicatoren) en opgenomen normen meer SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) te maken en verder aan te scherpen.

Confirm Audit & Assurance

T 0800 26 63 476
E info@confirm.nu

KVK 58510052
IBAN NL58 RABO 0140 1906 86
BTW NL853069980 B01

confirm.nu

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.
t.a.v. het Bestuur

Ons kenmerk : 301901300/3400
Behandeld door : G. van der Vliet RA

Betreft : **3400 Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie**

ONDERZOEKSRAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

Onze conclusie en ons oordeel
Wij hebben de bijgevoegde, door ons gewaarmerkte prognose “Scenario Realistisch” voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026 van Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (hierna ook: *de coöperatie*) te Geldermalsen onderzocht.

Op grond van ons onderzoek van de gegevens waarop de veronderstellingen zijn gebaseerd is ons niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten veronderstellen dat deze veronderstellingen geen redelijke basis vormen voor de prognose.

Naar ons oordeel is de prognose opgesteld en gepresenteerd op basis van de als uitgangspunt gekozen veronderstellingen en grondslagen in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

De prognose bestaat uit:
- Een exploitatieoverzicht voor het jaar 2026 dat is weergegeven naast de verstreken jaren 2023 tot en met 2025.

De basis voor onze conclusie en ons oordeel
Wij hebben ons onderzoek uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3400, ‘Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie’ met betrekking tot prognoses. Deze opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid over de veronderstellingen voor de prognose en een redelijke mate van zekerheid over de opstelling en de toelichting van de prognose. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor het onderzoek van de prognose.’

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie en ons oordeel.

Realiseerbaarheid van de toekomstige uitkomsten van de prognose
Een prognose betreft toekomstgerichte financiële informatie welke is gebaseerd op verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen en mogelijke acties van een entiteit. Deze informatie is naar haar aard uiterst subjectief waarbij het maken van afwegingen een belangrijke rol speelt.

De werkelijke uitkomsten zullen naar alle waarschijnlijkheid afwijken van de prognose, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet op gelijke wijze zullen voordoen zoals in de prognose is aangenomen. De hieruit voortvloeiende afwijkingen tussen toekomstige uitkomsten en de prognose kunnen van materieel belang zijn.

Benadrukking van het doel van de prognose en de beperking in verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht de omstandigheid dat de prognose is opgesteld om, als onderdeel van het rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland", het bestuur van de coöperatie in staat te stellen te voldoen aan haar toezegging om de prestaties van de coöperatie na ommekomst van 3 jaren te evalueren met stakeholders en de bij het initiatief betrokken gemeenten. Hierdoor is de prognose mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Ons onderzoeksrapport is uitsluitend bestemd voor de leden van de coöperatie en de bij het initiatief betrokken gemeenten en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door andere partijen dan de leden van de coöperatie en de bij het initiatief betrokken gemeenten. Onze conclusie en ons oordeel zijn niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de prognose
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en presenteren van de prognose in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de coöperatie, met inbegrip van de beschrijving en toelichting van de grondslagen en de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de prognose mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor het onderzoek van de prognose
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van ons onderzoek dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie en oordeel.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij het onderzoek van de veronderstellingen is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij ons onderzoek naar het opstellen en presenteren van de prognose op dezelfde basis als de jaarrekening. Derhalve brengen wij over de veronderstellingen geen oordeel tot uitdrukking.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Wij hebben dit onderzoek professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3400.

Onze werkzaamheden bestond onder andere uit:

- Het verkrijgen van inzicht in de activiteiten met inbegrip van de interne beheersing van de entiteit en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om te onderzoeken of rekening is gehouden met alle relevante omstandigheden die voor het opstellen van de prognose van belang zijn en om gebieden in de prognose te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fraude of fouten, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van assurance-werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie en ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing met betrekking tot het opstellen van de prognose met als doel assurance-werkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de coöperatie en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de toereikendheid en betrouwbaarheid van onderliggende gegevens en onderlinge samenhang teneinde de periode waarop de prognose

betrekking heeft te beoordelen en te evalueren of de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen van het bestuur niet onredelijk zijn;

- Het vaststellen dat de prognose is opgesteld op basis van de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen; en
- Het evalueren of de prognose is opgesteld en gepresenteerd in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de coöperatie, waarbij de grondslagen en veronderstellingen van materieel belang zijn toegelicht.

Elst (Gld.), 27 januari 2026

Coöperatie ConFirm U.A.

Digitaal ondertekend door:

Gert van der Vliet
27 januari 2026 12:36 +01:00

G. van der Vliet RA

Bijlagen: Scenario “Realistisch”

Bijlage:

Scenario “Realistisch”

	2023	2024	2025	2026 (Scenario "Realistisch", begroot)
Omzet	626.109	642.441	596.266	648.180
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161	-285.000
Kosten voorraad	0	0	0	-14.300
Verkoopkosten	-3.414	-38	0	0
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925	-608.780
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727	-157.970
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103	-27.150
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055	-48.743
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300	252.780
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405	-240.983
Financieel resultaat Werkzaak	245.443	154.560	427.767	427.570
Financieel resultaat Avri	65.000	65.000	65.000	65.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	377.662	70.010	149.362	251.587

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden
GvdV / 27-01-2026

Confirm Audit & Assurance

T 0800 26 63 476
E info@confirm.nu

KVK 58510052
IBAN NL58 RABO 0140 1906 86
BTW NL853069980 B01

confirm.nu

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.
t.a.v. het Bestuur

Ons kenmerk : 301901300/3400
Behandeld door : G. van der Vliet RA

Betreft : **Advies n.a.v. rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland"**

Geacht bestuur,

U heeft mij verzocht te adviseren over het normenkader dat is opgenomen in het door u uitgebrachte rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland".

Het normenkader valt uiteen in normen voor:

1. Circulair en ketensamenwerking
2. Inclusie
3. Financiën

Voor de gedetailleerde beschrijving van de normen verwijs ik naar het hoofdstuk 2.2 van het rapport.

Ik wil de toepasbaarheid van de normen evalueren op basis van de SMART-methode (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden. Daarnaast geef ik overwegingen voor de betrouwbaarheid van de metingen.

1. Circulair en ketensamenwerking

In vergelijking met 2025 wijken de normen voor 2026 niet erg af. Aanvullend wordt in 2026 een bescheiden deel onder de noemer "reparatie" en "nieuw leven".

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Ja, in kg's hetgeen ook de meeteenheid al is	Voor een betrouwbare verantwoording is noodzakelijk dat de definitie van wat de KPI inhoudt helder is om bij de registratie misinterpretatie/verschuivingen te voorkomen.
Meetbaar	Ja, door wegen	Vooral de eerste weging ("Textiel voor verwerking" en de weging "Netto afval door opschoning" zijn kwetsbaar. De registratie daarvan en interne controle daarop is cruciaal. In de rest van het proces is er koppeling tussen de KPI en de afnemer. Iedere KPI heeft zijn eigen afzetkanaal waarbij de gefactureerde kg's helder zullen zijn. Zij worden namelijk gefactureerd en uit het feit dat de afnemer betaalt, kan bewijs

		gevonden worden dat die metingen kloppen. **Advies**: ontwerp maatregelen van interne controle die doorlopend de betrouwbaarheid van de metingen bewaken.
Acceptabel	Ja, de normen (mits betrouwbaar gerapporteerd) werden grotendeels in 2025 ook al gehaald. Ook als de normen behaald worden resulteert dit in een negatief bedrijfsresultaat (smal).	Het negatieve bedrijfsresultaat opent in de (huidige) omvang vanuit de te behalen normen nog wel een zinvolle discussie om het participatiebudget in te zetten als mitigerende financiële stroom (zie ook onder B). Op langere termijn dwingt een eventueel op eigen benen staan het behalen van ambitieuzere normen af. **Advies:** Ontwikkel een afhankelijkheidsanalyse voor 2026 (wat is het financiële effect als de samenstelling van de afzet ..% afwijkt van de normen). Denk ook na over ambitieuzere normen voor de fase na 2026.
Realistisch	Ja, idem	
Tijdgebonden	Ja de normen gelden voor 2026	

2. Inclusie

Voor de normen welke aan de KPI's "Inclusie" zijn verbonden geldt hetzelfde als voor "Circulair en ketensamenwerking": ze liggen op het niveau van 2025

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Ja, eenvoudig aantal	Bij personele inzet komt vaak de vraag op of het om aantallen mensen gaan of aantallen FTE's. Dat blijft nu onduidelijk. Advies: vermeld of het om aantallen gaat of om FTE's.
Meetbaar	Ja. Aantallen: want ze worden in gelijke aantallen in rekening gebracht door Werkzaak/2Switch. Nee: bij de in % gemeten KPI's is niet duidelijk wat de referentie is. Bij de loonwaarde is de referentie het indienst-moment. Maar een dergelijke norm is dan niet van toepassing op één jaar,	Definieer bij de in % gemeten normen nauwkeuriger wat de referentie is waarvan het % gehaald moet worden.

	maar op een totaal dienstverband. Bij de uitstroom is waarschijnlijk 20% van de uitstromers. Maar het zou ook 20% van de bestaande werkplekken kunnen zijn.	
Acceptabel	Ja, de FTE's worden afgeleid van het aantal kg te verwerken textiel.	Koppel in dit normenkader het aantal in te zetten werkplekken nadrukkelijker aan het aantal te verwerken kg's. Met de huidige wijze van berekenen wordt rekening gehouden met een aanvangs-/gemiddelde-loonwaarde van rond 42%. Kennelijk biedt deze startwaarde ruimte voor een 10% stijging. Maar dan moet de aanvangsnorm van 42% ook vastgezet/gedefinieerd worden. Anders gezegd, begin je met 30% loonwaarde dan haal je de 10% stijging makkelijker, maar heb je meer problemen in de operatie. Begin je met 48% procent, dan is misschien de rek eruit en kun je moeilijker met 10% stijgen, loopt e,e,a, wellicht wel makkelijker. Welke startwaarde ligt dan het meest in de rede?.
Realistisch	Ja, de normen worden in 2025 al gehaald	Zie ook hierboven: het ambitieniveau hangt af van de start loonwaarde.
Tijdgebonden	Ja de meeste normen gelden voor 2026	

3. Financiën

Het normenkader op dit punt is uiterst summier en naar mijn mening te summier.

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Nee. Niet duidelijk is hoe de component "rendement Avri" tot stand komt. Duidelijk is wel dat dit rendement een geheel andere grondslag heeft dan het rendement van Werkzaak en 2Switch.	Definieer welke componenten in de brede businesscase meegenomen mogen worden (i.q. de *bruto* opbrengsten van Werkzaak/2Switch en het *netto* resultaat Avri Althans dat is het nu.) Het verdient de vraag of dit een redelijke invulling is van de financiële resultaten die in een brede casus meegenomen moeten worden.. Mogelijk wel

		als Werkzaak/2Switch beide op het standpunt staan dat zij de kosten van de mensen anders toch ook zouden hebben en Avri het standpunt mag/kan innemen dat zij de kosten van inzamelen anders had kunnen voorkomen.
Meetbaar	Ja maar te beperkt	Een financieel normenkader omvat ook normen voor de liquiditeit/solvabiliteit. Daarnaast een norm voor het rendement (smal). Tevens (maar dat is ook een vertaling van nr1) normen voor de opbrengsten uit de verschillende afzetkanalen. Normen voor de indirecte kosten. Ect. Hier kan dus nog wel een verdiepingsslag aan de orde komen.
Acceptabel	Deels/Nee. De brede businesscase is weliswaar een werkbaar referentiekader voor een evaluatie van de impact van Cirtex, voor Cirtex (smal) is het dat niet. Daarvoor is een financieel normenkader voor Cirtex zelf aan de orde. Zonder een levensvatbaar Cirtex stand-alone geen brede businesscase.	Uiteindelijk draait het om de vraag of het rendement (smal) nog door een redelijk beroep op het participatiebudget gedicht kan worden. Dat vraagt een analyse van de wijze waarop een claim op dit budget moet worden gedaan, welke onderliggende variabelen de omvang van die claim bepalen en op welke wijze daarover verantwoording moet/kan worden afgelegd. Anders gezegd: als het rendement (smal) qua omvang te negatief wordt om het gat uit het participatiebudget te dichten, kan de businesscase (breed) wel positief zijn maar gaat Cirtex het enkelvoudig niet redden. Die pijngrens moet als randvoorwaarde worden verkend.
Realistisch	Ja voor 2026	Uitwerken, zie hierboven
Tijdgebonden	Ja voor 2026	Ontwikkel (na een positieve afloop van de evaluatie) een financiële analyse op *middellange* termijn. Ik zou hiervoor alleen de casus “Realistisch” uitwerken. Deze tijdshorizon lijkt mij relevant om de gemeenten mee te nemen in

		het beslag op het participatiebudget dat Cirtex (via Werkzaak) zal gaan doen.

Ik hoop dat ik met dit advies aan uw verwachtingen tegemoet ben gekomen. Tot mondelinge toelichting altijd bereid.

Elst (Gld.), 28 januari 2026

Coöperatie ConFirm U.A.

Digitaal ondertekend door:

Gert van der Vliet
29 januari 2026 09:59 +01:00

G. van der Vliet RA

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	02 juni 2026	16 juni 2026	D.254737 Z.079138

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma Fysieke leefomgeving
7.3 Afval

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)**

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Samenvatting van het voorstel

In 2022 werd de Coöperatie Cirtex opgericht. Doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Gemeenschappelijke Regeling (GR) Avri levert de ingezamelde textiel. GR Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels.

Bij de oprichting werd besloten dat Cirtex na vier jaar werd geëvalueerd. Die evaluatie is afgerond. Er zijn meerdere scenario's onderzocht. De breed gedragen conclusie is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat Werkzaak structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. Werkzaak vraagt nu aan alle raden van de deelnemende gemeenten, om hierop hun zienswijze te geven.

Gemeente Buren heeft via GR Werkzaak géén belang in Cirtex. En loopt via Werkzaak daarom ook geen financieel risico. Maar Buren neemt (naast de GR Werkzaak) óók deel aan de GR Avri,
Via de Avri heeft Buren wél een financieel belang en loopt wel risico wat betreft Cirtex.

Vanuit de Burense deelname aan de GR Avri, wordt aan uw raad voorgesteld om een positieve zienswijze te geven op toekomstscenario 3 van Cirtex. Deze 'zienswijze AVRI' sluit aan op onze Werkzaak zienswijze. Want het is niet logisch dat uw raad geen-, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

1. Inleiding

Het doel van Cirtex is om gebruikt textiel in te zamelen en te sorteren. Om het daarna weer te verkopen of te gebruiken om er wat nieuws van te maken. Avri levert de ingezamelde textiel. Werkzaak zorgt met mensen uit de Participatiewet voor de personele invulling. En 2Switch levert kennis over sortering en verkoop van kleding in haar kringloopwinkels.

In 2024 werd Cirtex geconfronteerd met een wereldwijde textielcrisis. Hierdoor daalde de opbrengst voor ingezameld en gesorteerd textiel. Deze crisis heeft (nog steeds) grote financiële impact.

Bij de start van Cirtex werd afgesproken om Cirtex na vier jaar te evalueren. Dit met het doel om dan inzicht te krijgen in het toekomstige bestaansrecht van Cirtex. Die evaluatie is afgerond.

Er zijn meerdere toekomstscenario's onderzocht. Die scenario's werden besproken in:
- de Algemene Ledenvergadering en de Raad van Toezicht van Cirtex
- Gecombineerde vergaderingen van het Dagelijks Bestuur (DB) van Avri en Werkzaak
- Gecombineerde vergaderingen van het Algemeen Bestuur (AB) van Avri en Werkzaak.

De breed gedragen conclusie daaruit is, dat toekomstscenario 3 de beste uitkomst is. Hiermee wordt Cirtex voortgezet op basis van een brede maatschappelijke businesscase, die de voordelen voor de samenleving meeweegt. Concreet betekent dit dat AVRI structurele, financiële ondersteuning blijft geven aan Cirtex. AVR vraagt nu aan alle raden om hun zienswijze hierop te geven.

Buren neemt deel aan de GR Avri, Via de Avri heeft Buren een financieel belang en risico wat betreft Cirtex. Het raadsvoorstel 'Zienswijze Cirtex Werkzaak' wordt nu tegelijk aan uw raad aangeboden in combinatie met dit raadsvoorstel.

2. Doel / meetbaar effect

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kunnen gemeenteraden hun zienswijze op de stukken van Werkzaak kenbaar maken.
Met dit voorstel vragen we uw raad om haar zienswijze te geven op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase. Dit zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex.

3. Wettelijke- en beleidskaders

Wet gemeenschappelijke regelingen: Zie wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740 (overheid.nl)
Gemeenschappelijke regeling AVRI: Zie Gemeenschappelijke regeling Avri | Lokale wet- en regelgeving

4. Argumenten

1.1 *De raad is bevoegd een zienswijze te geven.*
Want dit staat in de Wgr. De raad is niet verplicht een zienswijze te geven. Maar met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan haar kaderstellende rol. We geven daarmee ook invulling aan ons vastgestelde regionale informatieprotocol uit 2020.

1.2 *We stemmen in met het voorstel dat Cirtex wordt voortgezet, scenario 3.*
Want dit voorstel is breed gedragen (door de DB- en AB leden van de deelnemende gemeenten die de Participatiewet hebben ondergebracht bij AVRI). En hiermee volgen we het voorstel aan uw raad 'Zienswijze Werkzaak Cirtex' over hetzelfde onderwerp. Want het is niet logisch dat uw raad of (deels) geen, of verschillende zienswijzen uitbrengt op hetzelfde onderwerp.

5. Kanttekeningen

1.1 De exploitatie van Cirtex standalone is financieel niet rendabel.
Het oorspronkelijke doel om kostendekkend en zelfstandig te opereren, is niet bereikt. Na 2023 kwam het financiële resultaat onder druk te staan door de textielcrisis. Cirtex kan momenteel alleen blijven functioneren met externe steun. Deze steun is gerechtvaardigd om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te houden en de continuïteit van Cirtex te waarborgen.

1.2 Door de wereldwijde textielcrisis blijft de financiële situatie van Cirtex voorlopig kwetsbaar.
In het meest realistische scenario (scenario 3) wordt voor 2026 uitgegaan van een tekort bij Cirtex. Tegelijkertijd ontbreekt zicht op de daadwerkelijke omvang en looptijd van de benodigde ondersteuning. Daarmee ontstaat feitelijk het risico op een open-eindconstructie.

6. Financiële consequenties

Dit besluit heeft wat betreft onze deelname in de GR AVRI geen financieel gevolg.

7. Juridische consequenties
Dit besluit heeft geen juridische consequenties.

8. Participatie
n.v.t.

9. Toekomstoriëntatie
n.v.t

10. Uitvoering
- Planning
  We kregen van AVRI 9 februari 2026 een brief met de mogelijkheid onze zienswijze op de evaluatie van Cirtex te geven. AVRI vroeg ons om voor 15 juni 2026 die eventuele reactie te geven. Maar gezien onze bestuurlijke planning is dit niet mogelijk.

  We sturen AVRI na de oordeelsvormende raad van 2 juni vast onze voorlopige zienswijze toe. Hierin vermelden we dat uw raad hierover op 16 juni pas een definitief besluit neemt.
  Op 1 juni 2026 organiseerden Avri en Werkzaak een regionale zienswijzemarkt over dit specifieke onderwerp voor raadsleden.

- Communicatie
  Na vaststelling van dit voorstel door de raad maken we onze reactie kenbaar aan AVRI

- Evaluatie
- De reacties op de evaluatie van Cirtex van de deelnemende gemeenten aan de GR AVRI worden (volgens planning) behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van AVRI. Dan besluit het AB welke (mogelijke) reacties worden overgenomen en welke niet. Daarna zal het AB een definitief besluit nemen over de voortzetting van Cirtex.

11. Bijlagen
- Raadsbesluit
- Brief zienswijze van Buren aan Avri
- Brief Werkzaak/Avri met het verzoek om een zienswijze aan de gemeenteraden
- Evaluatierapport Cirtex
- Verslag bestuursoverleg Cirtex
- Bevindingen bestuursadviseur West Betuwe
- Podcast samenvatting evaluatierapport (via deze link: Link Podcast Samenvatting evaluatierapport)
- Bestuurlijke oplegger Raad van Toezicht Cirtex
- Bestuurlijke oplegger Algemene Leden Vergadering Cirtex
- Algemeen Bestuur memo rapportage accountant
- Accountant 3400-verklaring-gewaarmerkt
- Accountant Adviesbrief Normenkader

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254737**	**D.254746** **Z.079138**

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}} {{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.254737**	**D.254746** **Z.079138**

Onderwerp **Zienswijze evaluatie pilotperiode Cirtex (GR AVRI)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze uit te brengen op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie Cirtex op basis van een brede maatschappelijke businesscase (zoals omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex).
2. In te stemmen met de zienswijzebrief.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Avri Realisatie B.V.
Meersteeg 15
4191 NK GELDERMALSEN

uw brief van:	Maurik, 13 mei 2026
uw kenmerk:	
ons kenmerk:	Z.079138/D.255544
behandeld door:	Klein
bijlage(n):	
onderwerp:	Zienswijzebrief Cirtex

Geachte heer/mevrouw,

Wij ontvingen het evaluatierapport (na de pilotperiode van) Coöperatie Cirtex van Werkzaak Rivierenland en AVRI. U vraagt onze raad hierop een zienswijze uit te brengen voor 15 juni 2026.

Vanwege de doorlooptijd van onze bestuurlijke planning, is het voor ons niet mogelijk om voor die datum onze definitieve zienswijze te geven. Want onze raad neemt hierover pas Op 16 juni 2026 een definitief besluit.

Wel namen wij al kennis van het evaluatierapport Cirtex. Wij stemmen (onder voorbehoud) in met de voortzetting van de Coöperatie Cirtex. Dit op basis van de brede maatschappelijke businesscase, zoals dit is omschreven in scenario 3 in het evaluatierapport Cirtex.

Mocht onze besluitvormende raadsvergadering van 16 juni 2026 leiden tot (een) aanpassing(en) van deze zienswijze, dan laten we u dit voor uiterlijk 19 juni weten.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Aan: de gemeenteraadsleden van de deelnemende gemeenten Werkzaak en Avri

Datum: 6 februari 2026

Onderwerp: zienswijze op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie CIRTEX op basis van een brede maatschappelijke businesscase.

Geachte raadsleden,

Inleiding

Op 17 november 2022 hebben de Algemene Besturen van Avri en Werkzaak Rivierenland en de Raad van Toezicht van 2Switch ingestemd met de oprichting van een circulair textielsorteercentrum (Coöperatie Cirtex) in Rivierenland.

Het doel was om textielafval om te zetten in herbruikbare grondstoffen, een regionale ketensamenwerking op te zetten en tegelijkertijd werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Er is toen afgesproken, na 4 jaar te evalueren om inzicht te krijgen in ***het toekomstig bestaansrecht van Cirtex.*** Met deze evaluatie wordt antwoord gegeven op die hoofdvraag.

Samenvatting evaluatierapport

Het evaluatierapport (zie bijlage 1) laat zien dat Cirtex zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een volwassen bedrijf met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Het sorteercentrum verwerkt inmiddels 1,7 miljoen kilo textiel per jaar en draagt bij aan bewustwording over circulair hergebruik in de regio Rivierenland.

Ondanks deze vooruitgang is de transitie naar een volledig circulaire textielketen vertraagd door de wereldwijde textielcrisis en vervuiling van ingezameld textiel. Innovaties zoals Cirtex 2.0 en samenwerkingen met consortiumpartners bieden perspectief, maar de landelijke doelstelling van 50% circulair hergebruik in 2030 lijkt (nog) niet haalbaar. Verdere Investeringen in de toekomst zijn noodzakelijk om de landelijke doelstellingen in 2050 te realiseren.

Op het gebied van inclusie heeft Cirtex zijn ambities ruimschoots waargemaakt. Het centrum biedt een hybride werkomgeving (springplank) waarin mensen met een ondersteuningsbehoefte passend werk vinden. Er zijn meer betaalde werkplekken gerealiseerd dan oorspronkelijk gepland en een deel van de medewerkers is doorgestroomd naar regulier werk. Het uitstroompercentage naar regulier werk ligt met 20% fors hoger dan het uitstroompercentage van 4% vanuit de productiehallen in Geldermalsen. Ook ontwikkelplekken, stages en taakstraffen zijn ingevuld, waardoor Cirtex een belangrijke rol speelt in sociale participatie.

Financieel gezien is het beeld wisselend. In 2023 werd een positief resultaat behaald, maar de jaren daarna stonden onder druk door de textielcrisis. De 'smalle' businesscase van Cirtex is kwetsbaar, maar wanneer de 'bredere maatschappelijke effecten' worden meegewogen – zoals gerealiseerde omzet uit detacheringen en besparing op uitkeringen bij Werkzaak en lagere transportkosten bij Avri – blijkt de maatschappelijke impact van Cirtex aanzienlijk. Subsidies en bijdragen van partners hebben geholpen om de continuïteit te waarborgen, en nieuwe innovaties moeten de financiële basis verder versterken en een alternatief vormen voor de huidige buitenlandse afzet.

De conclusie is dat Cirtex bestaansrecht heeft, mits het wordt benaderd vanuit een brede maatschappelijke businesscase. De gekozen norm hierbij is dat het in onderstaande tabel benoemde financiële resultaat van Avri en Werkzaak hoger is dan het tekort bij Cirtex.

Het sorteercentrum vervult een unieke rol door circulariteit en inclusie te combineren en biedt een infrastructuur die niet alleen economisch, maar ook sociaal en ecologisch van grote betekenis is.

De komende jaren zijn cruciaal om de ketensamenwerking uit te bouwen en de financiële positie te versterken door de omzet te verhogen, waarbij de gemeenten circulaire textielproducten (bijv. wandpanelen of geluidsschermen voor openbare ruimte) afnemen. Op deze manier kan Cirtex blijven bijdragen aan een duurzame en inclusieve samenleving in Rivierenland.

Podcast

Voor een meer uitgebreide samenvatting luister de podcast (zie bijlage 2) die van het evaluatierapport is gemaakt.

Toekomstscenario's

We hebben vanuit de hoofddoelstellingen van Cirtex de volgende toekomstscenario's in beeld gebracht, waarbij we per scenario de hoofddoelstelling Circulair of Inclusie als prioritair hebben beschouwd en de Financiën daaruit volgen.

De scenario's zijn:

1. Circulair prioritair (2 uitersten), Inclusie en Financiën ondergeschikt;
2. Inclusie prioritair (2 uitersten), Circulair en Financiën ondergeschikt;
3. Realistisch scenario (optimum van Circulair, Inclusie en Financiën);
4. Scenario stoppen met Cirtex.

We hebben in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt wat het resultaat van een 'smalle' en 'brede' businesscase is en welke impact dit heeft op de hoofddoelstellingen.

2026	Scenario 1a	Scenario 1b	Scenario 2a	Scenario 2b	Scenario 3	Scenario 4
	Circulari- teit 0% sociaal	Circulari- teit 100% sociaal	Inclusie 0% doelgroep	Inclusie 100% doelgroep	Realistisch	Stoppen
Financieel Resultaat Cirtex (Smal)	-€ 394.210	-€ 274.273	-€ 376.821	-€ 331.876	-€ 240.983	€ 0
Financieel resultaat Werkzaak	€ 193.492	€ 513.616	-€ 427.570	€ 611.154	€ 427.570	-€ 427.570
Financieel resultaat Avri	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	-€ 65.000
Financieel Resultaat Cirtex + (Breed)	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570
Doelstellingen						
Circulair	Geen circulariteit	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Geen circulariteit
Inclusie	12,2 FTE	28,1 FTE	0 FTE	30,4 FTE	26,3 FTE	0 FTE
Financiën	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570

We stellen voor het realistisch scenario 3 voor de toekomst te hanteren omdat hiermee een optimum wordt bereikt tussen de 3 hoofddoelstellingen (Circulair, Inclusie en Financiën).

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (66% hopper en 34% sociaal sorteren) door de doelgroep en enkele reguliere medewerkers plaatsvinden.

<u>Verschil tussen scenario 2b en 3.</u>

Het scenario 3 is het meest realistisch kijkend naar het beschikbare aanbod van medewerkers van Werkzaak en inzet van enkele reguliere krachten waarmee we de meest efficiënte bedrijfsvoering binnen Cirtex kunnen inrichten. Dit in tegenstelling tot scenario 2b waar uitsluitend met doelgroepers wordt gewerkt, waarmee we niet de optimale bedrijfsvoering kunnen realiseren.

Verder levert het scenario 3 een gegarandeerde afzet van 66% origineel textiel op met een marktpartij tegen de huidige marktprijzen, terwijl dit bij scenario 2b 60% is waardoor dit een lager financieel resultaat geeft op de omzet.

Scenario 3 is daarmee het meest realistische scenario met de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort). Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (26,3 FTE) door de doelgroep en enkele reguliere (1-2 FTE) krachten.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€240.983 (smal) of €251.587 (breed) op basis van gegarandeerde afzet van origineel tegen de huidige marktprijzen.

Vanuit een brede maatschappelijke businesscase is het positieve resultaat Werkzaak van €427.570 beschikbaar om aan te wenden voor het exploitatietekort Cirtex in de ‘smalle’ businesscase. Na vereffening resteert een maatschappelijke waarde van €251.587. Binnen de Werkzaak-begroting zijn voor de vereffening middelen beschikbaar. Het Participatiebudget biedt hiervoor voldoende ruimte, zeker nu het Rijk inmiddels structureel extra middelen heeft toegekend voor behoud en uitbreiding van de noodzakelijke infrastructuur voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bestuurlijke oplegger van Raad van Toezicht en Algemene ledenvergadering CIrtex.

Door de raad van toezicht en algemene ledenvergadering Cirtex (zie bijlagen) is het maatschappelijk belang van Cirtex beschreven in een bestuurlijke oplegger bij het evaluatierapport. Wij verzoeken u deze oplegger te betrekken in uw bestuurlijke afweging en zienswijze op het voorgenomen besluit.

Voorgenomen besluit

Wij verzoeken u uw zienswijze op het voorgenomen besluit tot voortzetting van de Coöperatie CIRTEX op basis van een brede maatschappelijke businesscase schriftelijk aan ons kenbaar te maken **uiterlijk 15 juni 2026**. Definitieve besluitvorming in het algemeen bestuur van Werkzaak en Avri staat vervolgens gepland op 9 juli 2026.

Mocht uw raad behoefte hebben aan een nadere toelichting op dit voorgenomen besluit, dan zijn we uiteraard bereid tot een nadere toelichting in uw raad. Op 1 juni 2026 is er ook nog een regionale zienswijzemarkt voor raadsleden, waarbij u vragen kunt stellen over dit voorgenomen besluit.

Het Dagelijks Bestuur van Werkzaak Rivierenland,

De secretaris,

Werkzaak Rivierenland,

ValidSigned door Codrik van de Wetering op 09-02-2026

De heer C.H van de Wetering

De plv. voorzitter,

Werkzaak Rivierenland,

ValidSigned door Dave Verbeek op 09-02-2026

De heer D. Verbeek

Het Dagelijks Bestuur van Avri,

De secretaris,

Avri,

ValidSigned door Walter Brouwer op 09-02-2026

De heer W. Brouwer

De voorzitter,

Avri,

ValidSigned door Pieter Neven op 09-02-2026

De heer J.P. Neven

DB20260205 - 2a 2 -

EVALUATIE

CIRCULAIR TEXTIELSORTEERCENTRUM (CIRTEX) IN RIVIERENLAND

22 januari 2025, versie 2.0

CIRTEX

CIRCULAIR TEXTIEL CENTRUM RIVIERENLAND

WERKZAAK RIVIERENLAND

Talent werkt voor Rivierenland

Avri

SWITCH

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE **2**

1. INLEIDING **5**

1.1 AANLEIDING 5
1.2 LEESWIJZER 6

2. HOOFDDOELSTELLINGEN COÖPERATIE **7**

2.1 STATUTEN 7
2.2 NORMENKADER 7
2.3 BEOOGD EFFECT 10
2.4 REALISATIE SORTEERCENTRUM IN 2 FASEN 12
Fase 1 Proef sorteercentrum *12*
Realisatie *12*
Fase 2 Oprichting Cirtex *13*

3. REALISATIE OP DOELSTELLINGEN **15**

3.1 REALISATIE OP DOELSTELLING CIRCULARITEIT EN KETENSAMENWERKING 15
Transitie van afval naar grondstoffen en circulair hergebruik *15*
Landelijke doelstellingen en bewustwording *16*
Overzicht geleverde kilo's textiel *17*
Afzet textiel *20*
Circulaire Ketensamenwerking *24*
Conclusies op het gebied van Circulariteit en Ketensamenwerking *29*
3. 2 REALISATIE OP DOELSTELLING INCLUSIE 30
Overzicht Personeel *32*
Conclusies op het gebied van inclusie *36*
3.3 REALISATIE OP DOELSTELLING MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BUSINESSMODEL 37
Businesscase *37*
Smalle versus brede maatschappelijke businesscase *39*

4. TOEKOMSTSCENARIO'S **43**

1a Scenario Circulair; 100% Origineel ... *46*
1b Scenario Circulair, 60% Origineel en 40% Sociaal sorteren ... *46*
2a Scenario Inclusie; 100% reguliere medewerkers ... *47*
2b Scenario Inclusie; 100% doelgroep medewerkers ... *47*
3 Realistisch scenario ... *47*
4 Scenario Stoppen met Cirtex ... *48*

5. CONCLUSIE ... 49

5.1 EVALUATIE CIRTEX ... 49
5.2 BEANTWOORDING HOOFDVRAAG ... 49

6. BIJLAGEN ... 51

6.1 OVERZICHT BIJLAGEN ... 51
BIJLAGE 1 | SPECIFIEKE INBRENG DOOR CONSORTIUMPARTNERS ... 52
Cirtex (Werkzaak Rivierenland, 2Switch, Avri) ... *52*
i-did ... *52*
Planq ... *53*
Heigo ... *53*
CLS-Tex ... *53*
HTEX ... *54*
De Verschilmakerij ... *54*
Sympany ... *55*
Keynius ... *55*
Faay ... *56*
BIJLAGE 2 | TEXTIELCRISIS EN MAATREGELEN BESTUUR CIRTEX ... 57
BIJLAGE 3 | TOELICHTING UPV TEXTIEL ... 60

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op 17 november 2022 hebben de Algemene Besturen van Avri en Werkzaak Rivierenland en de Raad van Toezicht van 2Switch ingestemd met de oprichting van een circulair textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland.

Er is toen afgesproken, na 4 jaar te evalueren om inzicht te krijgen in ***het toekomstig bestaansrecht van Cirtex.*** Met deze evaluatie wordt antwoord gegeven op die hoofdvraag.

De onafhankelijkheid van deze evaluatie is geborgd door op verzoek van de Algemene Ledenvergadering (ALV) van Cirtex en het DB en AB van Werkzaak en Avri de volgende adviseurs bij deze evaluatie (op proces en inhoud) te betrekken:

- de accountant van Cirtex;
- de bestuursadviseur West Betuwe.

Foto; vertegenwoordigers dagelijks bestuur en directeuren van Avri, Werkzaak en 2Switch.

1.2 Leeswijzer

We hebben deze evaluatie in de volgende stappen uitgevoerd en als volgt beschreven:

1. Evaluatie op basis van de oorspronkelijke doelstellingen. Daarbij kijken we eerst terug op de hoofddoelstellingen van Cirtex, zoals in de statuten van de coöperatie zijn opgenomen. We beschrijven daarna het beoogde effect van die doelstellingen en de realisatie ervan in 2 fasen (proef en oprichting van Cirtex). Verder beschrijven we de behaalde resultaten op de hoofddoelstellingen Circulair en Ketensamenwerking, Inclusie en het Maatschappelijke verantwoord businessmodel. Elke doelstelling sluiten we af met een deelconclusie.

2. Mogelijke toekomstscenario's Cirtex. We beschrijven eerst een aantal toekomstscenario's waarbij we de impact laten zien op de hoofddoelstellingen Circulair, Inclusie en Financiën. Gevolgd door een realistisch scenario en het scenario stoppen met Cirtex. We beschouwen daarbij het resultaat van Cirtex in een 'smalle' versus een 'brede' maatschappelijke businesscase. Ook dit deel sluiten we af met een deelconclusie.

3. Met een slotconclusie geven we vervolgens antwoord op de hoofdvraag 'Is er een toekomstig bestaansrecht voor Cirtex ? '.

4. In dit document verwijzen we naar achterliggende stukken en informatie in de bijlagen om een volledig beeld te kunnen vormen over deze evaluatie.

2. HOOFDDOELSTELLINGEN COÖPERATIE

2.1 Statuten

De Coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door met hen deelnemersovereenkomsten te sluiten in het na te noemen bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen, te weten:

- Het voor en met haar leden opzetten en het exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht, al dan niet tezamen met samenwerkingspartners, hoofdzakelijk in maar niet beperkt tot de regio Rivierenland (vrij vertaald; **Circulariteit en Ketensamenwerking**);

- Het bijdragen aan de maatschappelijke ondersteuning van onder meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en van hun netwerk in de samenleving ten behoeve van een zo zelfstandig mogelijke economische positie en hun participatie op de arbeidsmarkt (vrij vertaald: **Inclusie**);

- Het bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel (vrij vertaald: **brede maatschappelijke businesscase**).

In het oorspronkelijke bedrijfsplan van Cirtex zijn deze doelen nader uitgewerkt. In hoofdstuk 3 van dit rapport leest u welke van deze doelen wel of niet zijn gerealiseerd.

2.2 Normenkader

Op advies van de accountant hebben we het normenkader met betrekking tot deze hoofddoelstellingen in beeld gebracht, zodat hij daarop zijn controle werkzaamheden kan uitvoeren.

1. Circulair & Ketensamenwerking

Toelichting:

We hebben voor **het jaar 2026** onderstaande KPI's geformuleerd, zodat we kunnen sturen op de hoeveelheid te verwerken textiel, het afvalpercentage en de afzet van textiel naar ketenpartners op de onderstaande trap tegen textiel.

KPI	Definitie	Realisatie 2025*	Norm 2026
Textiel voor verwerking	Bruto kg textiel ontvangen bij Cirtex.	1.700.000 kilo	1.900.000 kilo

Afval fractie door opschoning	Netto kg afval door opschoning.	31% = 530.000 kilo	30% = 570.000 kilo
Textiel na opschoning	Netto kg textiel na opschoning	1.170.000 kilo	1.330.000 kilo
Textiel afzet opgeschoond origineel	Netto kg textiel afgezet naar Vive en overige verwerkers.	770.000 kilo	800.000 kilo
Textiel sociaal sorteren na opschoning	Netto kg textiel voor sociaal sorteren.	400.000 kilo	530.000 kilo
Traptreden **(zie afbeelding)**	**Hoe hoger op de trap hoe hoger het hergebruik van textiel**		
Textiel industrie (laagwaardige producten)	Percentage afzet textiel aan industriepartijen (bijv. auto industrie).	30% van sociaal sorteren. = 120.000 kilo	25% van sociaal sorteren = 132.500 kilo
Textiel hergebruik Buitenland	Percentage afzet textiel naar buitenland.	60% van sociaal sorteren = 240.000 kilo	50% van sociaal sorteren = 265.000 kilo
Textiel een nieuw leven (hoogwaardige producten)	Percentage afzet textiel voor composiet producten openbare ruimte	0%	5% van sociaal sorteren = 26.500 kilo
	Percentage afzet textiel voor fineerproducten en plaatmateriaal bouw/verbouw	0%	5% van sociaal sorteren = 26.500 kilo
	Percentage afzet textiel voor viltproducten interieurontwerp	0%	2% van sociaal sorteren = 10.600 kilo
Textiel reparatie en Upcycling	Naai atelier Cirtex.	0%	1% van sociaal sorteren = 5.300 kilo
Textiel hergebruik regio Rivierenland	Verkoop 2e handskleding kringloopbedrijven	10% van sociaal sorteren	12% van sociaal sorteren

		40.000 kilo	= 63.600 kilo

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

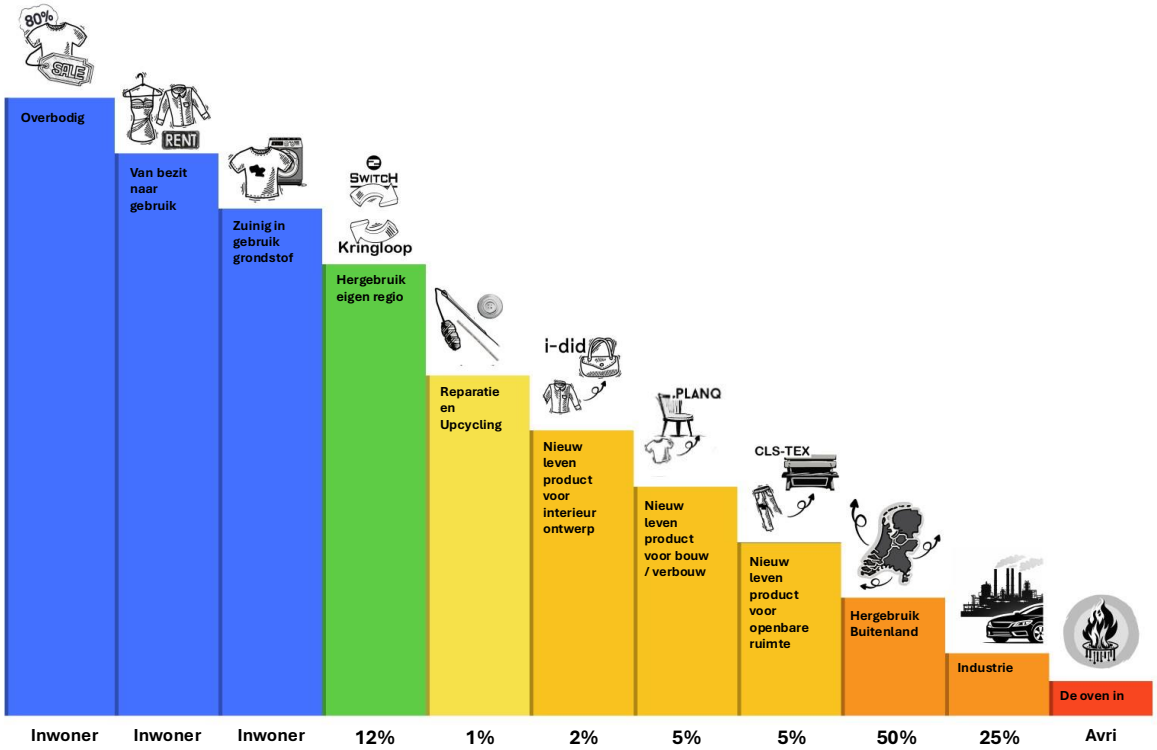

De rode en blauwe traptreden vallen niet binnen de scope van Cirtex.

2. Inclusie

Toelichting:

We hebben **voor het jaar 2026** onderstaande KPI's geformuleerd, zodat we kunnen sturen op het aantal betaalde werk- en ontwikkelplekken, de loonwaarde en het uitstroom percentage naar regulier werk.

KPI	Definitie	Realisatie 2025	Norm 2026
Betaalde werkplekken	Aantal doelgroep medewerkers	39	40
Ontwikkelplekken	Aantal ingevulde ontwikkelplekken	23	25
Loonwaarde	% gestegen loonwaarde, gedurende het dienstverband bij Cirtex	10%	10%

Uitstroom naar regulier werk	% uitstroom naar regulier werk	20%	20%

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

3**. Financiën (brede businesscase)**

Toelichting:

We **hebben voor het jaar 2026** onderstaande KPI geformuleerd, zodat we kunnen sturen op de brede maatschappelijke waarde van Cirtex voor Werkzaak, Avri en de gemeenten.

KPI	**Definitie**	**Realisatie 2025***	**Norm 2026**
Resultaat brede businesscase (€)	Maatschappelijke waarde = het rendement Avri + Werkzaak als directe opbrengst/besparing door Cirtex minus het netto resultaat Cirtex.	Maatschappelijke waarde Cirtex, Avri en Werkzaak €214.362	Maatschappelijke waarde Cirtex, Avri en Werkzaak > 0.

* Realisatie 2025 is gebaseerd op productieoverzicht en realisatie begroting t/m oktober, en geëxtrapoleerd t/m december 2025.

2.3 Beoogd effect

Figuur; schematische weergave beoogde circulaire keten

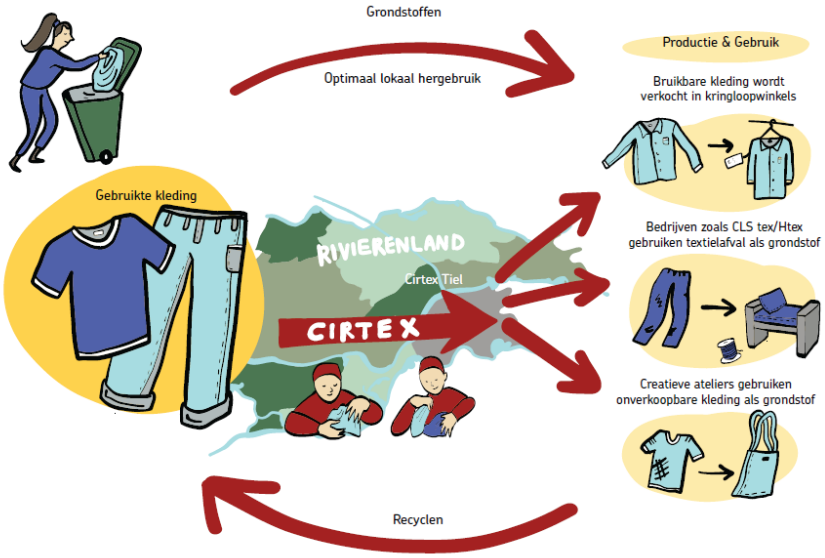

Met CIRTEX nemen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het afgedankt (huishoudelijk) textiel in Rivierenland, waarbij de volgende uitgangspunten, gebaseerd op de oorspronkelijke oprichtingsdocumenten, zijn gehanteerd:

- **Circulair**, de circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren. Het Rijk wil dat de Nederlandse economie in 2050 100% circulair is. Voor 2030 hanteert het Rijk een tussendoelstelling van 50% reductie op grondstof gebruik. Naast deze doelstelling, heeft de provincie Gelderland de ambitie uitgesproken weg te willen van de wegwerp economie. Zij willen de 1e afval loze provincie in Nederland zijn, waarbij zo hoog mogelijk wordt ingezet op de R-ladder/Trap tegen textiel. Met de ketensamenwerking Cirtex dragen we bij aan deze ambitie, zoals in het bedrijfsplan was opgenomen.

- We willen in de regio Rivierenland aansluiten op de landelijke en provinciale doelstellingen. Dat doen we door een stevige bijdrage te leveren door het realiseren van een textielsorteercentrum. Waarbij het sorteerwerk wordt gedaan door mensen met een ondersteuningsbehoefte en met inzet van technologische ontwikkelingen waardoor moeilijk werk makkelijk wordt gemaakt voor de doelgroep en de kwaliteit van het uit gesorteerde textiel voldoet aan de gevraagde kwaliteit door afnemers.

- **Ketensamenwerking**; we willen een circulaire ketensamenwerking in Rivierenland opzetten waarmee we de regionale economie en brede welvaart versterken. We nemen verantwoordelijkheid in deze keten en willen optimaal hergebruik van textiel realiseren. De focus ligt op het volledig sluiten van de circulaire textielketen in Rivierenland. Daartoe onderzoeken we de mogelijkheden voor indiening van een EFRO subsidie (Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling).

- **Inclusief**; we willen in een zelfstandige onderneming 30 betaalde werkplekken en 60 ontwikkelplekken per jaar realiseren voor kwetsbare inwoners, met werk dat uitermate geschikt is voor deze doelgroep, zodat zij naar vermogen in de arbeidsmarkt en samenleving kunnen participeren.

- **Financieel**; we willen een (op termijn) circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel waardoor we minder afhankelijk zijn van de prijsveranderingen in de textielmarkt. Tevens anticiperen we op de invoering van de uitgebreide producenten verantwoordelijkheid (UPV), waarbij de producent integraal verantwoordelijk wordt voor de gehele textielketen. We willen meer hergebruik en afzet van textiel in eigen regio en elders in Nederland met gebruikmaking en behoud van de huidige infrastructuur van inzamelen, sorteren en verwerken. Vergoedingen voor het behoud van deze infrastructuur nemen we mee in het toekomstig businessmodel.

- **Communicatie, bewustwording en preventie**; we willen textiel aankopen terugdringen en een juiste inzameling stimuleren bij inwoners, bedrijven en overheden door hen bewust te maken van circulair hergebruik van textiel en overige circulaire producten.

2.4 Realisatie Sorteercentrum in 2 fasen

Fase 1 Proef sorteercentrum

Op basis van bestuurlijke goedkeuring (toekenning Regiodeal subsidie) zijn we in januari 2022 gestart met een klein sorteercentrum in een pand (400m2) aan de Voltastraat in Tiel. Het doel van deze proef was om in de praktijk te toetsen of de doelgroep medewerkers van Werkzaak in staat zijn om de sorteerwerkzaamheden uit te voeren en om vast te stellen of de financiële aannames in de businesscase aannemelijk zijn. Verder wilden we de kwaliteit van het aangeboden textiel in de regio in beeld krijgen en toetsen of dit overeen kwam met het beeld van de afnemers.

Foto; locatie Voltastraat in Tiel

Realisatie

Op 24 augustus 2022 is de proef geëvalueerd waarbij de volgende tussendoelen zijn gerealiseerd.

- Bewustwording rondom circulair textiel bevorderd in de regio (gemeenten, provincie) en onder inwoners met de lancering van de Pleintjes van Morgen.
- Er is een netwerk opgebouwd in de regio met circulaire ketenpartners, die als consortium gezamenlijk de loop willen sluiten en daarvoor een Europese subsidie (Cirtex 1.0) hebben verworven.
- Er zijn 14 betaalde banen en 10 ontwikkelplekken binnen de proeflocatie gerealiseerd.
- Er is een gezamenlijke maatschappelijke businesscase opgesteld, die in de praktijk is getoetst en op basis van de evaluatie is aangepast.
- De sorteerhal en het werkproces, is samen met de doelgroep ingericht.
- Sortering van het textiel in 12 soorten (in 1e instantie handmatig en later met een lopende band) is gerealiseerd. Het textiel wordt per soort in A kwaliteit, B kwaliteit en C kwaliteit gesorteerd en afgezet in de markt.
- Er wordt 5.000 kilo per week gesorteerd en we blijven opschalen binnen de mogelijkheden van het huidige pand. We zullen in het tweede deel van 2022 een stap moeten maken naar een groter pand willen we het noodzakelijk aantal kilo's van 30.000 per week kunnen gaan realiseren. Dit betekent een verzesvoudiging van het huidige aantal kilo's en daardoor ook een forse toename van benodigd aantal medewerkers.
- De proef heeft aangetoond dat de sorteerwerkzaamheden uitermate geschikt zijn voor de doelgroep medewerkers die nog niet in staat zijn om bij reguliere werkgevers

aan het werk te gaan maar die een te hoge loonwaarde hebben voor beschut werk in de productiehallen van Werkzaak.
- Op basis van deze evaluatie is besloten te investeren in grotere huisvesting en professioneel materieel voor het sorteercentrum, welke zijn opgenomen in het definitieve bedrijfsplan en begroting voor Cirtex.

Foto; medewerker Cirtex

Fase 2 Oprichting Cirtex

Na de formele oprichting (november 2022) van Cirtex hebben we in 2023 nog grotendeels gewerkt vanuit de proeflocatie en zijn we in oktober 2023 verhuisd naar het huidige pand (2.000 m2) aan de Morsestraat 41 in Tiel.

Foto; locatie Morsestraat in Tiel

Foto; medewerkers Cirtex

Het zoekproces naar een geschikt pand heeft langer geduurd dan voorzien door het beperkte aanbod van geschikte panden in het centrum van onze regio, de Covid pandemie, de ontstane energiecrisis en de Arbo eisen waaraan het pand moest voldoen voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak.

We hebben het beoogde circulaire textielsorteercentrum in eigen regio in 2 fasen gerealiseerd, waarbij de sorteerwerkzaamheden worden uitgevoerd door zoveel mogelijk doelgroep medewerkers van Werkzaak. Daarnaast hebben we een efficiënt sorteerproces ingericht met voortdurende optimalisaties om de gesorteerde textielfracties te kunnen verkopen tegen de geldende markttarieven.

Foto; hopper productieproces Cirtex

Foto's; medewerkers Cirtex

3. REALISATIE OP DOELSTELLINGEN

3.1 Realisatie op doelstelling Circulariteit en Ketensamenwerking

Transitie van afval naar grondstoffen en circulair hergebruik

- Moeder-organisatie Avri heeft als hoofddoel om de transitie van afval naar grondstof aan te jagen en circulair hergebruik te stimuleren. Voor de textielstroom doet zij dit middels de sorteer- en verwerkingswerkzaamheden van Cirtex. Met lokaal gecreëerde en ingezamelde stromen herbruikbare textiel wordt lokaal waarde toegevoegd, dit was een doel in het bedrijfsplan;

- We hebben de regie in handen genomen waarmee in de jaren 2023 en 1e helft 2024 de prijsschommelingen in de textielmarkt zijn voorkomen. Door het ontstaan van de wereldwijde textielcrisis (zie bijlage 2) is onze invloed op de textielmarkt zeer beperkt gebleken. De afzet van textiel is enorm onder druk komen te staan, met impact op de businesscase van Cirtex, waardoor er stagnatie is opgetreden in deze transitie. Een

stabiele vergoeding voor de textielinzameling, genoemd in het bedrijfsplan, is dus niet gerealiseerd.

Landelijke doelstellingen en bewustwording

- De landelijke doelstelling van 50% circulair (in 2030) in Rivierenland is (nog) niet gerealiseerd. Met het aanbieden van de “Pleintjes van Morgen” hebben we geïnvesteerd in het bewustzijn van circulair hergebruik bij de gemeenten en inwoners.Dit heeft echter nog niet geleid tot een inkoop en aanbestedingsbeleid door gemeenten dat circulair hergebruik ondersteunt.

Foto; pleintje van morgen in Heerewaarden

- Het initiatief om kledingvouchers voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak af te nemen om circulair hergebruik te stimuleren is door de gemeenten niet opgevolgd en heeft een structureel nadelig effect van 42K in de begroting. De doelstelling in het bedrijfsplan om onderzoek te doen naar het verstrekken van textielpakketten voor de Minima (armoedebestrijding) is niet van de grond gekomen.

- We constateren dat er bij inkoop en aanbestedingen door de gemeenten nog beperkt aandacht is voor de aanschaf van circulaire producten, geassembleerd door inclusieve arbeid. We zien dat projecten veelal met traditionele materialen wordt vormgegeven en dat het gebruik van circulaire materialen bij projecten in Rivierenland nog te weinig aandacht krijgt. De doelstelling in het bedrijfsplan om straatmeubilair van textiel in de eigen regio terug te brengen is nog niet gerealiseerd.

Foto; verkoop kledingvouchers bij Cirtex.

Overzicht geleverde kilo’s textiel

Foto; voorraad gesorteerd textiel

Tabel; aantal gesorteerde kilo’s textiel

	2023	2024	2025
Totale kilo's	1.580.708	1.690.592	1.709.133
Afval in kilo's	77.790	372.326	490.521
Afzet als origineel in kilo's	1.161.312	807.128	821.913
Sociaal Sorteren Totaal in kilo's	341.607	511.138	396.699
Sociaal Sorteren A-kwaliteit in kilo's	125.155	155.952	127.544
Sociaal Sorteren B-kwaliteit in kilo's	187.336	314.292	230.909
Sociaal Sorteren C-kwaliteit in kilo's	29.116	40.894	38.246

**In 2023 hebben we vanuit de kleine locatie niet alle textiel kunnen sorteren, waardoor we veel origineel rechtstreeks in de markt hebben afgezet.*

Aantal kilo’s textiel

We kunnen inmiddels 1.7 miljoen kilo textiel (incl. schoenen, accessoires en knuffels) per jaar in het sorteercentrum verwerken, waarbij we het sorteerproces hebben geoptimaliseerd.

Aanvoer

Vanaf de proef in 2022 zien we een gestage groei van het totaal aantal geleverde kilo’s bij Cirtex. In 2023 was dat 1.5 miljoen kilo, in 2024 1.6 miljoen kilo en in 2025 1.7 miljoen kilo. Door verbeteringen aan de hopper en lopende band is de verwerkingscapaciteit verhoogd tot 9 ton per dag. We verwachten in 2026 door te groen naar 1.9 miljoen kilo, waardoor alle textiel rechtstreeks uit de route bij Cirtex kan worden gebracht. Dit levert Avri een structurele besparing (65K) op in tijd, kilometers en CO_2-uitstoot, omdat het transport naar externe sorteerders niet meer nodig is.

Opschonen

We hebben door het opschonen van alle textiel op de hopper goed inzicht gekregen in de kwaliteit van het textiel in Rivierenland en de hoeveelheid afval. In Rivierenland brengen we ongeveer 7 kilo per persoon per jaar naar de textiel container, daarnaast verdwijnt er nog een deel bij het restafval. Dit is een onwenselijke situatie, want dit maakt het goed kunnen recyclen van textiel een grote uitdaging. De gescheiden inzameling van textiel verdient aandacht om verdere vervuiling met andere afvalstromen te voorkomen. De eerste stappen zijn gezet met het borgen van de toegankelijkheid van de textiel containers met een pasje. Ook is Avri met het project “doorgeeftas” huis aan huis gaan inzamelen wat weer een betere kwaliteit textiel oplevert. Avri ontwikkeld op dit moment meerdere interventies om zoveel mogelijk schoon textiel in Rivierenland in te zamelen.

Foto; opschonen textiel.

Afval

Het afvalpercentage is in de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. In de begroting hanteren we een gemiddelde van 13% over de afgelopen 4 jaar, terwijl het feitelijke gemiddelde op 29% (bron; operationeel dashbord Cirtex) ligt. Cirtex heeft Avri gehouden aan de contractuele afspraak van maximaal 13% vervuiling en opgeroepen tot maatregelen om de vervuiling terug te brengen. Tegelijkertijd worden de meerkosten van de vervuiling boven 13% bij Avri in rekening gebracht. Bij het rechtstreeks afzetten in de markt zou Avri deze inkomsten ook missen. Avri heeft inmiddels maatregelen genomen om vanaf 1 oktober 2025 paslezers op de textielcontainers te plaatsen. De positieve effecten van deze maatregel verwachten we te zien vanaf het 4e kwartaal van 2025, waardoor de kwaliteit en afzet van het ingezamelde textiel zal toenemen.

Origineel

Na het opschonen van het textiel door het verwijderen van afval creëren we een hoeveelheid origineel textiel van in totaal 1.1 miljoen kilo in 2023 die we inmiddels hebben afgebouwd naar 821.000 kilo in 2025, die we rechtstreeks afzetten in de markt. We sturen continu op een optimum tussen het textiel dat we alleen opschonen (origineel textiel) en het textiel dat we sociaal sorteren met de doelgroep. Kwaliteit en kwantiteit van het opgeschoonde en gesorteerde textiel bepaalt de marktprijs voor de verschillende soorten textiel. Zo was origineel textiel in het jaar 2023 financieel aantrekkelijk om direct in de markt te zetten.

Sociaal sorteren in 12 soorten

Door de doelgroep van Werkzaak is het sociaal sorteren uitgevoerd in de verschillende textielsoorten A, B en C kwaliteit. We zien nog de nodige fluctuaties in de gerealiseerde kilo’s (gemiddeld 416.000 kilo) over de jaren 2023 t/m 2025 als gevolg van de effecten door de textielcrisis en de feitelijke beschikbaarheid, loonwaarde en het ontwikkelniveau van de doelgroep. Er is een interne kwaliteitscontrole ingevoerd op het sorteerwerk, wat het vertrouwen van de nieuwe afnemers in de geleverde kwaliteit merkbaar heeft versterkt.

Foto; fijn sortering textiel.

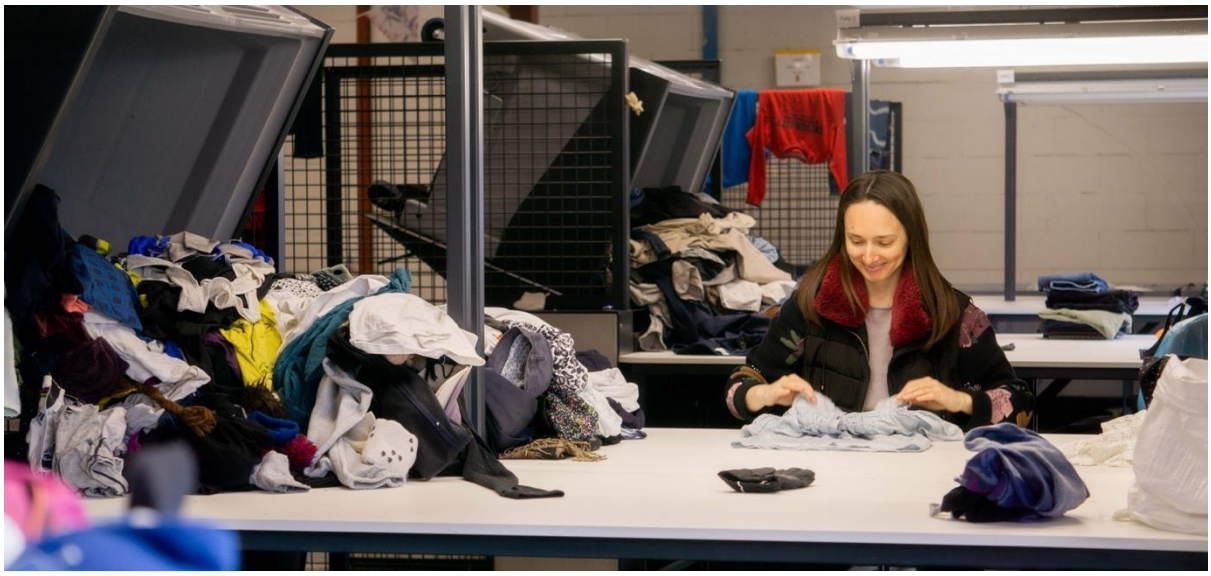

Fijn sortering

Uit de fijn sortering blijkt dat de verschillende textielfracties in lijn liggen met de oorspronkelijke uitgangspunten in de begroting.

- De A kwaliteit herdraagbaar textiel is gemiddeld 10% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en wordt verkocht in de kringloopwinkel van 2Switch in Tiel. Zij betaald hiervoor marktconforme prijzen (€4,35 per kilo, prijspeil 2025) aan Cirtex.
- Deze stroom vormt een stabiele en belangrijke inkomstenbron voor Cirtex en draagt bij aan regionaal hergebruik en zichtbaarheid van circulair textiel.
- De B-kwaliteit textiel is gemiddeld 60% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en gaat via afnemers naar het buitenland, waar het als herdraagbare kleding wordt verkocht.
- De C-kwaliteit textiel is gemiddeld 30% (bron: operationeel dashbord Cirtex) en wordt in principe verkocht aan de industrie om er via mechanische- en chemische recycling circulaire producten van te maken. Met onze scan technologie kunnen we de kledingsamenstelling goed beoordelen, zodat we de gevraagde industriekwaliteit voor afnemers kunnen sorteren.

Afzet textiel

Als Cirtex hebben we een textiel trap (zie onderstaande figuur) ontwikkeld om trede voor trede, te laten zien hoe we anders met ons textiel kunnen omgaan. In plaats van gebruiken en afdanken, gaan we naar alleen gebruiken als het écht nodig is en kiezen we na gebruik voor hoogwaardig hergebruiken en recycling van textiel. Elke trede van de trap staat voor een andere aanpak. En daarbij geldt: hoe hoger op de trap, hoe beter.

Voor de start van Cirtex werd alle textiel (100%) uit de regio direct verkocht in de markt. We hebben hieronder beschreven op welke traptreden we als Cirtex initiatieven ontwikkelen om circulair hergebruik te realiseren. We beschrijven de traptreden en de initiatieven van rood, naar oranje, geel, groen en blauw, waaronder we procentueel onze huidige textiel afzet hebben vermeld. Inmiddels brengen we het herdraagbaar textiel (10% A kwaliteit) terug in eigen regio, waarmee we de levensduur van kleding verlengen.

Figuur; trap tegen textiel

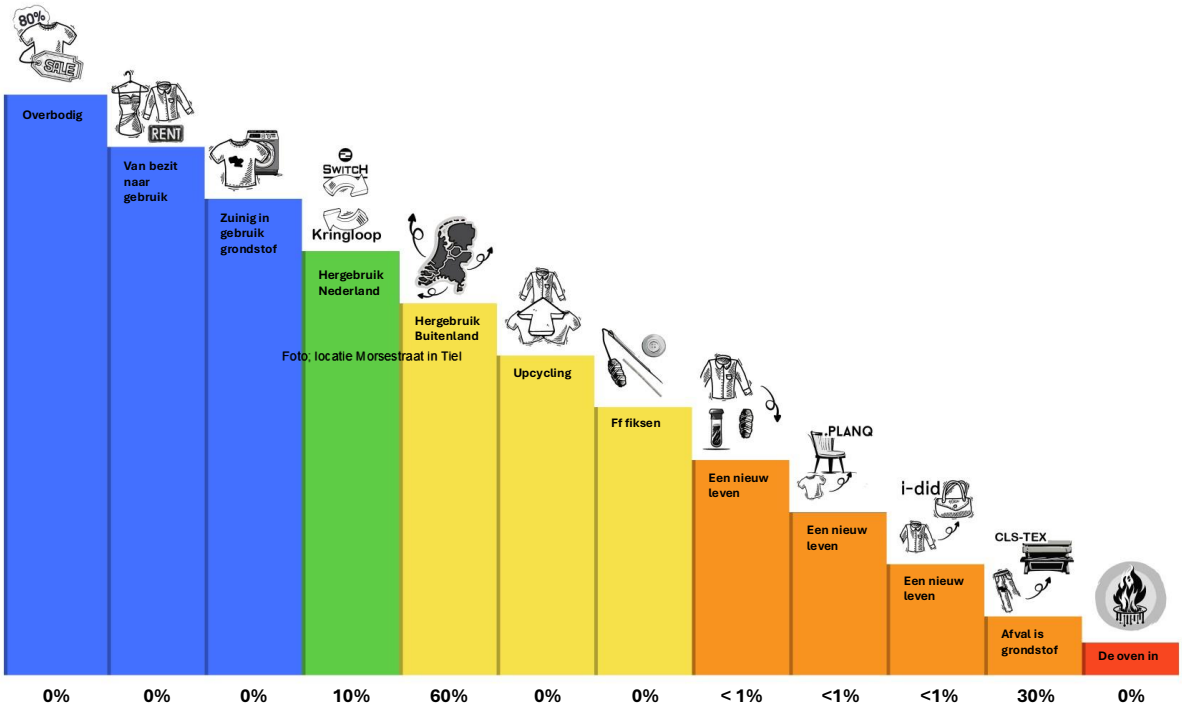

De oven in

Er zit nog steeds ca 6% (3kg per inwoner per jaar) textiel bij het restafval dat de verbrandingsoven ingaat. Met Avri worden hier bewustwordingscampagnes voor ingezet om deze hoeveelheid te verkleinen. Deze hoeveelheid textiel (uit het restafval) komt niet bij Cirtex aan, vandaar dat dit percentage niet zichtbaar is in de traptrede ‘de oven in’.

- **Van afval naar grondstof**
  Met partners **Heigo** en **Cls-Tex** is een machinelijn ontwikkeld waarmee van textiel en plastic granulaat kan worden gemaakt voor circulaire producten in openbare ruimte. Met Cirtex sluiten we aan bij hun verwerking, zoals in het bedrijfsplan is beschreven. Naast de inrichting van de Pleintjes van Morgen zijn er maar sporadisch circulaire producten door bedrijven en gemeenten in onze regio afgenomen. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten. In de toekomst willen we dit percentage (30%) textiel op hogere traptreden inzetten om het circulair hergebruik te bevorderen.

Een nieuw leven

- Met partner **i-did** is een mechanische recycling installatie ontwikkeld waarmee viltproducten kunnen worden gemaakt voor interieurprojecten. Momenteel maken we afspraken met deze partner over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.
- Met partner **Planq** is een mechanische recycling installatie ontwikkeld waarmee viltfineerproducten kunnen worden gemaakt voor interieurprojecten. Momenteel maken we afspraken met deze partner over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit

textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen..

- Met partners **Heigo** en **Htex** is een chemische recycling installatie ontwikkeld waarmee van polyester textiel, weer oorspronkelijke grondstoffen en garens kunnen worden gemaakt voor nieuwe kleding. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.
- Met partners **Planq**, **Keynius** en **Faaij** is een recycling installatie ontwikkeld waarmee massieve textielplaten kunnen worden gemaakt. Momenteel maken we afspraken met deze partners over de hoeveelheid af te nemen C kwaliteit textiel voor het maken van deze producten om het percentage < 1% substantieel te verhogen.

Effe fiksen en upcycling

Met partners **Olga's naaiatelier** in Culemborg en **Elliz in Company** in Zaltbommel kunnen we kleinschalige regionale initiatieven ondersteunen om kleding te repareren of kleding te upcyclen. In 2026 onderzoeken we of het financieel haalbaar is om een eigen naaiatelier bij Cirtex in te richten. Vanuit de doelgroep statushouders zijn er werkzoekenden, die over deze vaardigheden beschikken en zij hierdoor betaald aan het werk kunnen.

Hergebruik buitenland

Met meerdere afzetpartners wordt de B kwaliteit (60%) textiel als herdraagbare kleding verkocht in Oost Europa en Afrika. Met als kanttekening dat er in die landen gebrekkig toezicht is op naleving van duurzame verkoop en verwerking. Daarom kleurt dit ook deels 'oranje' en zelfs 'rood op de textieltrap.

Hergebruik in Nederland

Met partner 2Switch wordt de A kwaliteit textiel (10%) als herdraagbare kleding verkocht in eigen regio (vestiging 2Switch Tiel). Daarnaast kunnen we ondersteuning bieden aan partner Klesteo, de kledingbank in Tiel waar ze kleding, schoenen en speelgoed beschikbaar stellen voor mensen die tot de Minima behoren. 2Switch voert een regionale verkenning uit om meerdere kringloopwinkels in Rivierenland te openen zodat onze afzet breder wordt.

Bewustwording

Deze traptreden over bewustwording van de consument liggen buiten de primaire scope van het textielsorteercentrum. Daar waar we de bewustwording van de consument positief kunnen beïnvloeden, doen we dit uiteraard. Denk aan de publiekscampagnes vanuit de Avri over "Koop minder kleding omdat we de kast al vol hebben hangen. Koop duurzame kleding (enkele items) in plaats van veel fast fashion kleding. Laat kleding stomen als er een vlek in zit of repareren als een rits kapot is".

Nieuwe initiatieven

Cirtex is inmiddels ook met de volgende initiatieven gestart:

- Inzameling van donzen dekbedden en kussens (2000 kilo per jaar) voor recycling door Ducky Dons;
- Verzameling van plastic zakken (5000 kilo per jaar) vanuit het aangeleverde textiel voor recycling via Avri;
- Pilot met kledingreparatie in samenwerking met The First Steps (Den Bosch);

- Inzameling van dekens en lakens ten behoeve van verpakkingsmateriaal bij Werkzaak Rivierenland.

Uit analyse van deze textieltrap blijkt dat 90% van het ingezamelde textiel (tov 100% bij de start van Cirtex) nog naar het buitenland of industrie gaat. Ontwikkelingen die we in de toekomst willen voorkomen en waar UPV Textiel en de EFRO subsidie Cirtex 2.0 op gestoeld zijn. Dit versterkt onze oorspronkelijke ambitie om de buitenlandse afzet af te bouwen en keten innovaties op te zetten om hergebruik en recycling van textiel in eigen regio en Nederland te bevorderen. We zetten de eerste kleine stapjes op de traptreden tegen textiel, initiatieven die we omarmen en de komende jaren verder willen uitbouwen om de noodzakelijke transitie in de textielketen te realiseren.

Circulaire Ketensamenwerking

Na het realiseren van het textielsorteercentrum hebben we met MKB bedrijven in de regio en daarbuiten een circulaire textielketen in Rivierenland opgezet. Met behulp van Europese subsidies hebben we in de afgelopen jaren de volgende doelstellingen en resultaten gerealiseerd.

Cirtex 1.0 | samenwerkend MKB innoveert textielrecycling.

In Cirtex 1.0 hebben publieke en private partijen het initiatief genomen om met het complexe vraagstuk van textielrecycling aan de slag te gaan. We treden samen op als pioniers en zetten samen onze kennis en expertise in om de textielketen te sluiten.

We hebben met de consortiumpartners inmiddels meerdere machinelijnen ontwikkeld en gebouwd voor chemische en mechanische textielrecycling in de regio en daarbuiten.

Foto's; bedrijfsinstallaties van consortiumpartners Htex, i-did en Cls-tex.

Cirtex 2.0 | De hogere stap op de textieltrap, modulair en circulair textielcentrum Rivierenland.

De traditionele aanpak van textielrecycling, gericht op export naar Afrika en Oost-Europa, is ingestort. Door de opkomst van goedkope fast fashion via platforms zoals Shein en Temu heeft dit geleid tot groeiende textielbergen van slechte kwaliteit textiel en benadrukt de noodzaak voor een nieuwe, innovatieve en duurzame aanpak binnen Nederland en Europa.

Cirtex 2.0 werkt aan het realiseren van een innovatief ecosysteem voor circulair textiel. Dit is een centrale hub voor verschillende recyclingsoplossingen die naast elkaar staan en kent een modulaire opbouw. We ontwikkelen samen meerdere innovaties (textielplaten, vilt- en fineertoepassingen voor meubilair en circulaire producten voor openbare ruimte) als alternatief voor de buitenlandse textielafzet.

Foto; bedrijfsinstallatie van consortiumpartners Planq, Keynius en Faay.

Rol van Cirtex en haar consortiumpartners

Cirtex is verantwoordelijk voor het verwerken van het textiel tot hoogwaardige grondstof.

Onze consortiumpartners werken graag samen met Cirtex vanwege de hoge kwaliteit van het halffabricaat en de mogelijkheid om vraaggericht te sorteren. De samenwerking tussen de projectpartners en sorteercentrum Cirtex focust op gezamenlijke innovatie, betrouwbaarheid en ketenregie.

Figuur; Circulair ketenmodel van Cirtex

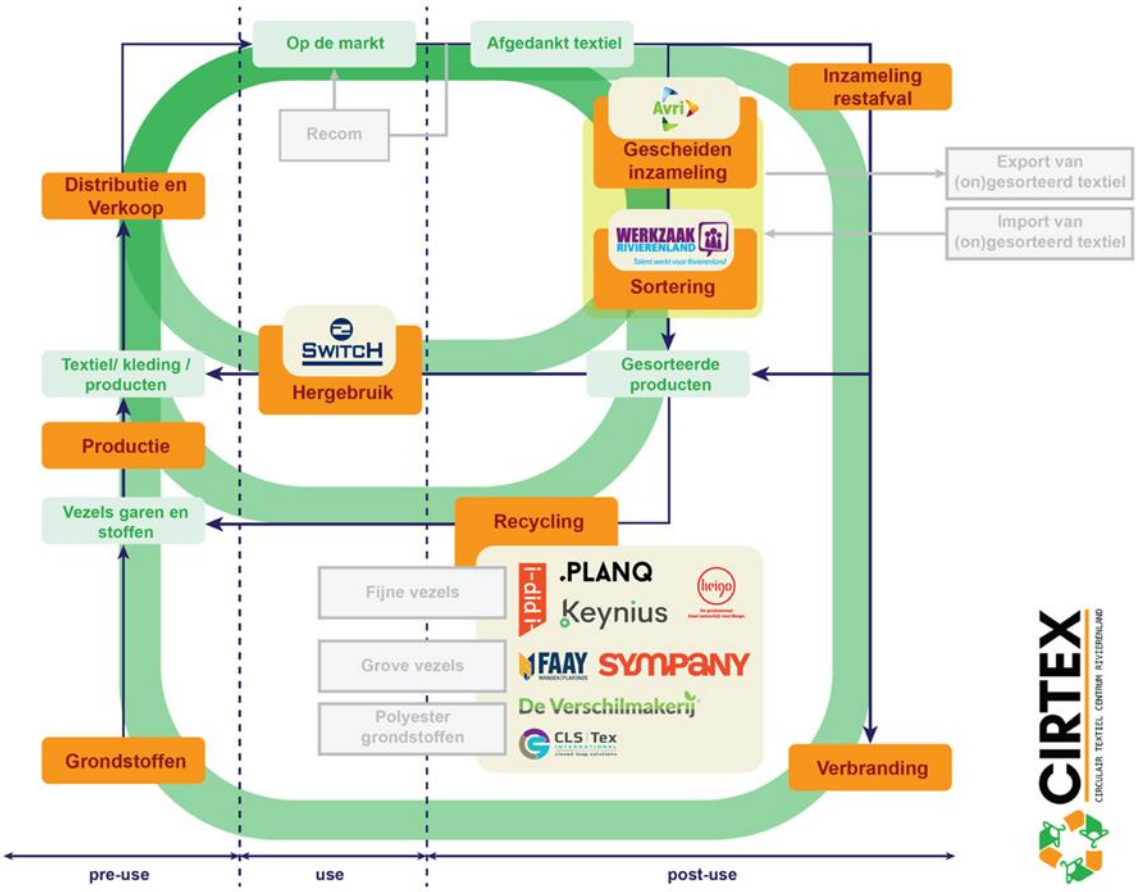

Samen het textiel een ‘’nieuw leven’’ te geven, leidt tot efficiënter grondstofgebruik, een sterke circulaire economie, innovatie en maatschappelijke impact door minder textielafval en CO_2-uitstoot.

De consortiumpartners van Cirtex, zetten de gesorteerde halffabricaten om in hoogwaardige eindproducten zoals meubels (interieur en voor de openbare ruimte), bouwmaterialen, akoestische panelen, massieve textielplaten, wandbekleding, decoratie. De partners stellen eisen aan de halffabricaten zoals vezelsamenstelling, kwaliteit en eigenschappen. Ze experimenten met nieuwe blends en ontwerpen om duurzame en functionele producten te creëren. De partners zijn voorlopers in hun vakgebied en hebben bijzondere projecten uitgevoerd met het gebruik van textiel in het interieur en de openbare ruimte.

De partners (zie foto) in het consortium beschikken over de benodigde kennis en expertise en vormen we samen met een ketennetwerk in de regio en daarbuiten. Voor de specifieke inbreng per partner verwijzen we u naar bijlage 1.

Figuur; consortiumpartners Cirtex 2.0

Foto; vertegenwoordigers van de consortiumpartners

Vooralsnog legt de ketensamenwerking zich vooral toe op recycling (middels vervezeling) en nog (te) weinig op partners die substantieel kunnen bijdragen aan producten, die hoger op de trap voor textiel staan (door reparatie, herstel en upcycling). De uitdaging zit vooral in het woord 'substantieel': partijen die hoogwaardige producten kunnen maken van textiel (en die hoger op de textiel trap scoren) hebben doorgaans geen behoefte aan (en capaciteit voor) grote hoeveelheden textiel. Met de huidige consortiumpartners werken we aan schaalbare circulaire innovaties om de grote hoeveelheden C kwaliteit textiel (30%) te kunnen verwerken tot circulaire producten, die we in eigen regio/Nederland op basis van een circulair businessmodel kunnen afzetten.

Conclusies op het gebied van Circulariteit en Ketensamenwerking

Groen	Oranje	Rood
Bewustwording en positieve beeldvorming in en buiten regio	Transitie is vertraagd	Textielcrisis heeft hoge impact
10% Circulair hergebruik	40% Circulair hergebruik	Landelijke doelstelling 50% Circulair hergebruik in 2030 niet haalbaar
		Circulair hergebruik door gemeenten niet behaald
	Vervuiling Textiel en Afval	
		Schaalbaarheid van productie versus afzet
	Initiatieven textielladder	
Circulaire textielketen opgezet en bedrijfsinstallaties bij partners gerealiseerd		
	Innovaties gestart (Cirtex 2.0)	Hoogwaardige innovaties (hoger op textieltrap)

3. 2 Realisatie op doelstelling Inclusie

- De hoofddoelstelling van Cirtex is dat wij met het textiel (1.9 miljoen kilo) uit Rivierenland in 2050 100% circulair zijn en dat wij dit vanuit een inclusieve arbeidsmarkt en samenleving realiseren. Dit doen wij door de werkzaamheden in het textielsorteercentrum uit te voeren met zoveel als mogelijk doelgroep medewerkers (P-wet, SW en Beschut) van Werkzaak Rivierenland, waarbij het werk maximaal wordt aangepast op de vaardigheden van de individuele persoon met inzet van technologische innovaties. Voor de inzet van de gedetacheerden door Werkzaak wordt door Cirtex een marktconform tarief betaald. Het ultieme doel is om de talenten van Werkzaak, via Cirtex, te laten uitstromen naar regulier werk.

Foto; medewerkers Cirtex tijdens de opening van het pand Morsestraat in Tiel.

Moeder-organisatie Werkzaak heeft als doel zoveel als mogelijk mensen met een ondersteuningsbehoefte betaald aan het werk te krijgen en te houden of te laten ontwikkelen. Dit zijn kwetsbare werkzoekenden die (nog) niet in staat zijn om bij reguliere werkgevers aan het werk te gaan. Ze zijn wel in staat om, in een passende omgeving, loonvormende arbeid te verrichten of zich aan het ontwikkelen zijn naar werk.

Werkzaak heeft behoefte aan werkplekken voor een specifieke groep werkzoekenden met een loonwaarde van 40-45%. In de productiehallen in Geldermalsen werken mensen met

een loonwaarde van 30-35%, terwijl de gemiddelde loonwaarde van gedetacheerde doelgroep medewerkers bij reguliere bedrijven ongeveer 60% bedraagt.

Figuur; Cirtex als springplank tussen beschut en regulier werk in.

De werkzaamheden bij Cirtex in combinatie met de intensieve begeleiding door werkcoach en praktijkbegeleider die daarbij door Werkzaak wordt geboden, maakt het voor deze doelgroep mogelijk dat ze binnen hun mogelijkheden zo volwaardig mogelijk meedoen. Hierbij houden we rekening met hun begeleidingsbehoefte en belastbaarheid.

Binnen Cirtex wordt een deel van hen ontwikkeld naar een niveau dat duurzame uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt mogelijk maakt. Een deel van hen blijft afhankelijk van werkzaamheden binnen een hybride werkomgeving als Cirtex. En een deel zal ‘terugvallen’ naar de productie- en ontwikkelhallen binnen Werkzaak omdat de stap naar de reguliere arbeidsplaats toch te groot is.

Mensen die bij Cirtex aan het werk zijn, vallen onder de doelgroep WSW of Participatiewet. In het eerste geval betaalt Werkzaak het salaris, in het tweede geval betaalt Werkzaak een uitkering.

We weten dat het een uitdagende opdracht is omdat dit construct uniek is in Nederland. Uniek omdat we binnen Cirtex mensen met een ondersteuningsbehoefte (doelgroep Werkzaak) naar werkelijke loonwaarde betalen en niet, zoals op alle andere plekken in het land met soortgelijke initiatieven, met staatssteun of gemeentelijke subsidies. En uniek vanwege de samenwerking met partners die met innovaties de grondstoffen uit textiel tot nieuwe producten maken en zich bewegen in een niche markt.

Cirtex betaalt voor de geleverde werkzaamheden door de doelgroep aan Werkzaak een vergoeding, conform minimumloon en rekening houdend met hun loonwaarde. Feitelijk betaalt Cirtex dus een groot deel van het salaris of de uitkering. Op het moment dat deze mensen niet bij Cirtex zouden werken, zouden zij in de productie- en ontwikkelhallen werkzaam zijn, of volledig afhankelijk zijn van een uitkering. Dat doet geen recht aan deze groep die dankzij Cirtex naar vermogen deelneemt aan het arbeidsproces. Bovendien zou

deze groep zonder Cirtex geen springplank hebben gehad om door te stromen naar regulier werk.

We hebben bij Cirtex geïnvesteerd in de huisvesting (rolstoeltoegankelijk/invalidentoilet), het materieel (unieke proceslijnen met zit/sta plekken op maat met kiep kanteltafels) en technologische voorzieningen (digitale werkinstructies en scantechnologie) om fysiek en moeilijk werk makkelijker te maken voor de doelgroep medewerkers van Werkzaak.

Overzicht Personeel

Vanaf de proef in 2022 is het sorteercentrum zoveel als mogelijk bemenst met doelgroep medewerkers van Werkzaak. Dit betreft zowel betaalde als ontwikkelplekken. Doelstelling was in een zelfstandige onderneming 30 betaalde werkplekken en 60 ontwikkelplekken per jaar te realiseren, zodat zij naar vermogen in de arbeidsmarkt en samenleving kunnen participeren.

In dit overzicht ziet u het totaal aantal medewerkers bij Cirtex over de afgelopen jaren, waarbij we de gerealiseerde in, door en uitstroom van alle medewerkers in beeld hebben gebracht.

Tabel; in, door en uitstroom van medewerkers bij Cirtex

	2022	2023	2024	2025	Totaal	%
Betaalde plekken	0	35	11	29	75	100%
Uitstroom externe werkgever	0	2	3	12	17	23%
In dienst Cirtex	0	6	7	21	34	45%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	1	0	2	3	4%
Doorstroom binnen Werkzaak	0	0	0	2	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	3	3	6	12	16%
Terug naar uitkering	0	3	2	2	7	9%
Proefplaatsingen	13	25	14	10	62	100%
Uitstroom externe werkgever	0	3	7	1	11	18%
In dienst Cirtex	0	8	8	4	20	32%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	0	2	0	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	1	0	0	1	2%
Terug naar uitkering	0	11	11	6	28	45%
Totaal Betaald	13	60	25	39	137	100%
Uitstroom externe werkgever	0	5	10	13	28	20%
In dienst Cirtex	0	14	15	25	54	39%
Uitstroom overig (pensioen, verhuizing)	0	1	2	2	5	4%
Doorstroom binnen Werkzaak	0	0	0	2	2	3%
Terug naar productiehallen Werkzaak	0	4	3	6	13	9%
Terug naar uitkering	0	14	13	8	35	25%
Ontwikkelplekken	0	10	15	23	48	100%
Doorstroming naar betaalde plekken	0	8	10	7	25	52%
Overige plekken	0	11	42	53	106	
Reguliere medewerkers	0	4	0	1	5	
VSO / Pro onderwijs stage	0	2	10	13	25	
Reclassering medewerkers	0	5	32	39	76	

Betaalde plekken

- Van de in totaal 75 betaalde werkplekken zijn er 17 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 34 medewerkers in dienst bij Cirtex. 12 medewerkers zijn terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 7 medewerkers terug in de uitkering.

Proefplaatsingen

- Van de 62 proefplaatsingen zijn er 11 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 20 medewerkers in dienst bij Cirtex. 1 medewerker is terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 28 medewerkers terug in de uitkering.

Totaal betaald

- Van de 137 betaalde werkplekken zijn er 28 medewerkers uitgestroomd naar regulier werk en 54 medewerkers in dienst bij Cirtex. 13 medewerkers zijn terug naar de productiehallen van Werkzaak en er vallen 35 medewerkers terug in de uitkering.
- Met 137 betaalde werkplekken (gemiddeld 34 per jaar) blijkt dat we de oorspronkelijke doelstelling van 30 betaalde werkplekken bij Cirtex hebben gerealiseerd en dat hiervan inmiddels 20% is uitgestroomd naar een reguliere werkgever en 39% nog steeds werkzaam is bij Cirtex. 9% is terug naar de productiehallen van Werkzaak en 25% valt terug in de uitkering.

Ontwikkelplekken

- Er zijn 48 ontwikkelplekken bij Cirtex ingevuld, waarvan er 25 succesvol zijn doorgestroomd naar een betaalde werkplek bij Cirtex. Een doorstroompercentage van 52%. De oorspronkelijke doelstelling om per jaar 60 ontwikkelplekken in te vullen is echter niet behaald. Er was onvoldoende aanbod vanuit Werkzaak voor deze ontwikkelplekken. Binnen Cirtex is dit opgevangen door inzet van de medewerkers van de Reclassering. Verder zien we dat er 23 ontwikkelplekken stop zijn gezet, door redenen zoals ziekte, werkplek niet langer passend, opbouw uren niet haalbaar, etc.

Loonwaarde

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Loonwaarde	54,5%	51,6%	52,2%	47,9%	51,5%

- De gemiddelde loonwaarde van de doelgroep medewerkers was bij de start van Cirtex ingeschat op 40-45%. Uit de gehouden loonwaarde meting bij Cirtex bleek deze uit te komen op gemiddeld 42% (2023/2024). We zien dat de loonwaarde van de medewerkers bij Cirtex, gedurende het dienstverband, gemiddeld met bijna 10% is gestegen, waarmee de kansen op de arbeidsmarkt zijn toegenomen.

Overige werkplekken

- Daarnaast zijn er in 2023 tijdelijk 4 reguliere krachten (Oekraïners) in dienst genomen om de bedrijfscontinuïteit van Cirtex te borgen. In 2025 hebben we dit aantal afgebouwd naar 1 reguliere kracht, omdat er 2 doelgroep medewerkers zijn doorgegroeid naar sleutelposities bij Cirtex. Deze medewerkers zijn, via moederorganisatie 2Switch, in dienst genomen. Door de financiële ondersteuning (loonkostensubsidie) kan Cirtex de verminderde werknemersvaardigheden accepteren en zijn zij goed in staat deze werkzaamheden uit te voeren.
- Vanuit het VSO/Pro onderwijs (De Cambier) zijn 25 stageplekken ingevuld bij Cirtex om ze voor te bereiden op een plaats op de reguliere arbeidsmarkt. De wet ‘Van school naar duurzaam werk’ die per 1 januari 2026 in werking treedt verwacht de overgang voor kwetsbare jongeren (15-27 jaar) te verbeteren door betere begeleiding, met een centrale rol voor scholen, doorstroomlocaties en gemeenten.

Cirtex kan daarin een centrale rol vervullen, zoals uit bovenstaande stageplekken blijkt.

- Vanuit Reclassering hebben 76 medewerkers hun taakstraf ingevuld bij Cirtex. Cirtex kan hiervoor een passende werkplek bieden, zodat zij gericht iets kunnen terug doen voor de maatschappij.

Overige ontwikkeling

- Voor de specifieke groep van statushouders worden wekelijks taallessen op de werkvloer van Cirtex gegeven.
- Verder maken we moeilijk werk voor de doelgroep makkelijk door ontwikkeling van een digitale werkinstructie en inzet van scantechnologie om sorteerprocessen te optimaliseren.

Foto; medewerkers Cirtex

Conclusies op het gebied van inclusie

Groen	Oranje	Rood
Hybride infrastructuur, passend werk voor doelgroep		
Cirtex is springplank naar regulier werk		
Uitstroom regulier werk (28)	Terug naar productie hallen werkzaak (13)	
Betaalde werkplekken (54) hoger dan voorzien (30)	Ontwikkelplekken (48) lager dan voorzien (60)	
Doorstroom van ontwikkelplek naar betaalde plek (25)		
Loonwaarde met 10% gestegen		
Werkplek voor reclassering (76)		
Stage plekken VSO Pro Onderwijs (25)		

Cirtex biedt een hybride werkomgeving voor mensen die nog niet regulier kunnen werken. Het is een unieke plek tussen beschut en regulier werk, ingenomen door medewerkers met een loonwaarde van 40–45% om hen voor te bereiden op de stap naar regulier werk. Uit de cijfers blijkt dat de hybride infrastructuur werkt doordat 20% uitstroomt (springplank) naar de reguliere arbeidsmarkt, 39% werkt bij Cirtex en dat 9% terugvalt in de beschutte werkomgeving (vangnet) van Werkzaak.

3.3 Realisatie op doelstelling Maatschappelijk verantwoord businessmodel

Businesscase

In de hoofddoelstelling van de coöperatie Cirtex is beschreven dat zij zou moeten bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologische maatschappij voor een duurzame toekomst op basis van een circulair, inclusief en maatschappelijk verantwoord businessmodel.

Bij de start van Cirtex is hiervoor een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2023 t/m 2026 om minimaal een kostenneutrale exploitatie (doelstelling bedrijfsplan) te realiseren. Op termijn zou er sprake zijn van een positieve businesscase (jaarschijf 2026). In de eerste jaren werd rekening gehouden met een negatief exploitatietekort. In 2023 en 2024 voorzagen we aanloopverliezen op de omzet en hogere personeelskosten. De verwachting was dat we dit tekort in 4 jaar stapsgewijs af konden bouwen door een hogere omzet te realiseren en dalende personeelskosten als gevolg van steeds efficiënter werken.

Tabel 1; meerjarenbegroting en realisatie Cirtex 2023-2026 ('smalle businesscase').

Begroot

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	896.489	910.257	956.985	1.026.442	3.790.173
Inzamelkosten	-252.000	-252.000	-257.040	-262.181	-1.023.221
Kosten voorraad	-30.275	-30.275	-30.275	-30.275	-121.100
Verkoopkosten	-25.896	-25.896	-25.896	-25.896	-103.584
Personeelskosten	-532.703	-532.703	-532.703	-532.703	-2.130.812
Huisvestingskosten	-116.500	-116.500	-116.500	-116.500	-466.000
Overige kosten	-6.266	-15.000	-10.000	-10.000	-41.266
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-35.890	-35.890	-35.890	-35.890	-143.560
Subsidie en bijdrage	0	0	0	0	0
Resultaat	-103.041	-98.007	-51.319	12.997	-239.370

Realisatie

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	626.109	642.441	596.266		1.864.816
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161		-783.922
Kosten voorraad	0	0	0		0
Verkoopkosten	-3.414	-38	0		-3.452
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925		-1.553.256
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727		-376.874
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103		-92.028
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055		-139.557
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300		658.537
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405		-425.736

Uit deze realisatiecijfers blijkt:

- Cirtex heeft in 2023 een positief resultaat van €67.219,- gerealiseerd (zie vastgestelde jaarrekening 2023). Een resultaat dat aanzienlijk beter was dan begroot op basis van goede marktprijzen en een meerjarig contract met onze afnemer Sympany.

- Cirtex heeft in 2024 een negatief resultaat van €149.550,- gerealiseerd (zie vastgestelde jaarrekening 2024) hoofdzakelijk veroorzaakt door de opstartfase en de financiële impact van de textielcrisis, waardoor de garantstelling van €240.000,- van Werkzaak volledig is aangewend.
- Cirtex heeft in 2025 een verwacht negatief resultaat van €343.405,- (gebaseerd op realisatie cijfers t/m oktober 2025 en geëxtrapoleerd t/m december 2025), veroorzaakt door de financiële impact van de textielcrisis, waarvoor een garantstelling van €383.000,- van Werkzaak beschikbaar is.
- Cirtex heeft aan subsidies en bijdragen €406.237,- ontvangen vanuit Regiodeal en ESF (Cirtex 1.0).

Het eigen vermogen van coöperatie per 31 december 2024 bedraagt € 82.331 negatief. Er is begonnen zonder inbreng van startkapitaal vanuit de moederorganisaties. Wel hebben de oprichters vanaf het begin geïnvesteerd om de ontwikkeling van het textielsorteercentrum te realiseren. Het gezamenlijke doel is om binnen vier jaar, met ondersteuning van de oprichters, de exploitatie van het centrum financieel gezond te maken, waarna het centrum zelfstandig en duurzaam verder kan groeien.

In 2024 werd de coöperatie geconfronteerd met de wereldwijde textielcrisis. Hierdoor daalde de opbrengst voor ingezameld en gesorteerd textiel en in sommige gevallen werden zelfs kosten in rekening gebracht voor afname. Deze crisis heeft een enorme financiële impact gehad op de coöperatie.

Maatregelen bestuur Cirtex

Het bestuur van Cirtex heeft destijds een aantal maatregelen getroffen om de financiële impact van deze crisis zoveel mogelijk te beperken. Deze maatregelen/bijstellingen in de bedrijfsvoering zijn besproken in het AB van 19 september 2024 (zie bijlage 2).

Om de aanloopverliezen in de exploitatie te dekken heeft Werkzaak een garantie afgegeven van €240.000,- voor een periode van ten eerste 4 jaar om exploitatietekorten te dekken. Deze garantieregeling is ingezet voor het dekken van het exploitatietekort over 2024.

Om de financiële positie van de coöperatie in 2025 en 2026 te versterken en de continuïteit te waarborgen, zijn er nog extra maatregelen genomen:

- Stichting 2Switch betaalt een hogere marktprijs per kilo voor A-kwaliteit (herdraagbare kleding);
- Werkzaak Rivierenland stelt een maximale bijdrage van €383.000,- (zienswijzeprocedure gemeenten) beschikbaar voor 2025 en 2026 uit het participatiebudget. Als gevolg van de textielcrisis is een (tijdelijk) tekort voorzien binnen de begroting van Cirtex;
- Doordat de coöperatie toegevoegd is aan het Keurmerk Kringloop Nederland van Stichting 2Switch is het gelukt een inzamel- en sorteervergoeding te verkrijgen bij Stichting UPV (zie bijlage 3 voor een verdiepende toelichting);

- Begin 2024 is een nieuwe subsidie aanvraag ingediend bij Op Oost onder de werknaam Cirtex 2.0. Op 11 juli 2025 is hiervoor een positieve beschikking van afgerond 1.9 miljoen euro afgegeven voor de periode 1 februari 2025 tot en met 31 juli 2027.

Groen	Oranje	Rood
Positief exploitatieresultaat (67K) in 2023 op basis van smalle businesscase Cirtex	Negatief exploitatieresultaat (149K) in 2024 op basis van smalle businesscase met incidentele dekking van het tekort door toepassing brede businesscase	Verwacht negatief exploitatieresultaat (350K) in 2025 -2027 op basis van smalle businesscase met structurele dekking van het tekort door toepassing brede businesscase
Subsidies Cirtex 1.0 en 2.0 voor innovaties toegekend		
UPV vergoedingen 2025 gerealiseerd	UPV vergoedingen voor 2026 en daarna nog onduidelijk.	

Bij een goede afzetmarkt (prijsniveau 2023) zou Cirtex, als eigenstandige (smalle) businesscase, zichzelf moeten kunnen bedruipen, zo was de verwachting. Maar de textielmarkt stortte in en de 'smalle' businesscase Cirtex werd steeds moeilijker in de zwarte cijfers te krijgen, zonder een instandhoudingsvergoeding door Werkzaak.

Smalle versus brede maatschappelijke businesscase

Een **brede maatschappelijke businesscase** is een methode om de waarde van een project of investering niet alleen vanuit financieel economisch perspectief te beoordelen, maar ook vanuit de financiële vertaling van de maatschappelijke, sociale en ecologische effecten.

De veronderstelling is dat Cirtex in een smalle businesscase niet rendabel lijkt op basis van de huidige marktomstandigheden, maar wél grote maatschappelijke meerwaarde en impact heeft. Cirtex is een voorbeeld van een brede maatschappelijke businesscase. Zij richt zich op de hoofddoelstellingen circulariteit en inclusie en creëert waarde op meerdere niveaus:

- **Ecologische waarde**
    - Vermindering van textielafval door hergebruik en recycling.
    - Verlaging van CO_2-uitstoot door circulaire processen.
- **Sociale waarde**
    - Werkgelegenheid en opleiding voor mensen met een ondersteuningsbehoefte.

- Versterking van sociale inclusie en participatie.

- **Economische waarde**

  - Uitkeringsbesparing en revenuen uit detachering (gerealiseerde omzet) van mensen met een ondersteuningsbehoefte.
  - Nieuwe businessmodellen voor circulaire textielketens.
  - Kostenbesparing op afvalverwerking en logistiek.

Voor Werkzaak, Avri, 2Switch en de betrokken gemeenten levert Cirtex een meervoudige waarde creatie op:

- Werkzaak: meer kansen voor duurzame arbeidsparticipatie en ontwikkeling.
- Avri: efficiëntere afvalverwerking en lagere transportkosten door het textiel direct uit de route naar Cirtex te brengen en een zo hoog mogelijke verwerking op de textieltrap en daarmee hogere opbrengsten genereren, resulterend in een lagere afvalstoffenheffing.
- 2Switch: meer hergebruik van textiel in eigen regio en beschikbaarheid kleding voor minima.
- Consortiumpartners: Innovatie in de textielketen, nieuwe toepassingen realiseren.
- Gemeenten: maatschappelijke impact door inclusie en duurzaamheid, passend bij landelijke circulaire doelstellingen.

Het financiële resultaat van Cirtex wordt mede bepaald door de inzet van de medewerkers van Werkzaak, waarvoor aan Werkzaak een detacheringsvergoeding wordt betaald. Verder is er sprake van een verlaging van de transportkosten voor Avri.

Naast het negatieve financiële resultaat van Cirtex in een ‘smalle’ businesscase (zie tabel 1 op bladzijde 33) staat dus ook een positief resultaat aan de zijde van Werkzaak en Avri. Per saldo wordt daarmee de gemeenschap geld bespaard en vertaalt zich dit in een lagere gemeentelijke bijdrage aan Werkzaak.

Wanneer we de financiën nogmaals beoordelen aan de hand van een ‘brede’ maatschappelijk businessmodel (zie tabel 2), dan zien de cijfers er over de afgelopen jaren als volgt uit:

Tabel 2; brede maatschappelijke businesscase

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Omzet	626.109	642.441	596.266		1.864.816
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161		-783.922
Kosten voorraad	0	0	0		0
Verkoopkosten	-3.414	-38	0		-3.452
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925		-1.553.256
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727		-376.874
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103		-92.028
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055		-139.557
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300		658.537
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405		-425.736
Financieel resultaat Werkzaak	245.443	154.560	427.767		827.770
Financieel resultaat Avri	65.000	65.000	65.000		195.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	377.662	70.010	149.362	0	597.034

Overige bespaarde uitkeringen en maatschappelijke kosten

In het financieel resultaat Cirtex (breed) is nog geen rekening gehouden met een besparing op uitkeringen en overige maatschappelijke kosten op het gebied van veiligheid, zorg, etc. Een medewerker die regulier aan het werk gaat bespaart de maatschappij zo'n €19.000,- per jaar aan uitkeringsgeld.

Uit meerdere onderzoeken (bron; o.a. MKBA Berenschot 2023) blijkt dat er aan overige maatschappelijke kosten nog een besparing is van €5.000,- per persoon, waarvan circa de helft ten goede komt aan de gemeenten en de andere helft ten goede komt van de BV Nederland.

In bovenstaande tabel wordt het financiële resultaat voor de smalle businesscase (Cirtex sec) en voor de brede businesscase Cirtex+, inclusief revenuen voor Avri (besparing transportkosten) en Werkzaak (gerealiseerde omzet) weergegeven.

Specifieke uitleg jaar 2025 (zie Tabel 2 op pagina 37)

In de realisatie 2025 heeft Cirtex 'smal' een exploitatietekort van €343.405,-.

Werkzaak is bereid hiervoor een instandhoudingsbijdrage te verstrekken van €343.405,- uit het voordeel aan gerealiseerde omzet van €427.767,-

Het positief resultaat voor Werkzaak is dan €84.362,-

Avri bespaart jaarlijks €65.000,- op haar transportkosten. Voorheen werd textiel nadat het was ingezameld op transport gezet naar Zevenaar en Rotterdam.

De optelsom van het positieve resultaat voor Werkzaak en Avri is daarmee €149.362,- voor Cirtex breed.

Om de doelgroep medewerkers aan het werk te houden, in tijden van de crisis op de wereld textielmarkt waarop we geen directe invloed hebben, is het gerechtvaardigd een brede maatschappelijke businesscase te hanteren waarbij de gerealiseerde omzet (detacheringen Werkzaak) wordt ingezet om Cirtex in stand te houden. Er is sprake van een instandhoudingsbijdrage die meebeweegt met de omzet van Cirtex. Bij zwarte cijfers kan de bijdrage worden verlaagd of vervallen en bij rode cijfers borgt de bijdrage de instandhouding van de unieke springplank formule. In het financieel resultaat Cirtex (breed) is nog geen rekening gehouden met een besparing op uitkeringen en overige maatschappelijke kosten. We zijn vooralsnog uitgegaan van een financieel realistisch scenario.

4. Toekomstscenario's

Cirtex heeft vanaf de oprichting een aantal hoofddoelstellingen bereikt op de gebieden Inclusie, Circulair en Financiën. Omdat in het scenario "Realistisch" een optimum wordt bereikt van deze hoofddoelstellingen werken we allereerst dit scenario uit. Vanuit dat scenario zullen de overige opties worden verkend. Dit scenario heeft in de aanloop tot dit rapport het nummer "3" gekregen (zie verder par. 4.2).

4. 1 Het scenario "Realistisch"

4.1.1 Grondslagen

De prognose betreft een resultaatprognose en is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Opbrengstverantwoording

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper.

De opbrengsten zijn wat betreft het volume afgeleid van het behaalde volume in 2025. Wat de prijs betreft zijn de opbrengsten voor 90% afgeleid van gesloten contracten met afnemers en voor 10% afgeleid van de marktverwachting voor 2026. De marktverwachting 2026 ligt in het verlengde van de in 2025 gerealiseerde prijzen.

De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend. De kostprijs bestaat uit een inzamelvergoeding van € 15ct/kg die aan Avri wordt betaald en welke Avri op basis van de Deelnemersovereenkomst van 12 mei 2025 aan Cirtex dient te vergoeden.

Baten uit Subsidies en bijdragen

Onder deze baten zijn de UPV garantievergoedingen opgenomen voor opschonen (€5,5ct/kg) en sorteren (€24ct/kg).

Lasten algemeen

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn afgeleid van het aantal FTE's van de doelgroep dat benodigd is bij de verwerking van het ingeschatte te verwerken jaarvolume. Het aantal werkplekken "Sociaal" bedraagt dan 26,3. Hierbij is rekening gehouden met een loonwaarde van 42,4%

en een uurtarief van € 13,40. Op de personeelskosten is een werkplekvergoeding van €100.000 in mindering gebracht welke Werkzaak aan Cirtex vergoedt.

Naast de sociale werplekken is voorzien in 1 FTE “Regulier” tegen een uurtarief van € 20,21. Tevens zijn onder de personeelskosten de kosten opgenomen voor de bedrijfsleider (€87.465) en de kosten voor administratie/communicatie en secretarieel (€ 53.810). Deze laatste kosten zijn ingeschat op basis van de ervaringscijfers uit 2025.

Huisvestingskosten

Onder de huisvestingskosten zijn de huurlasten begrepen voor de locatie Tiel op basis van het geldende huurcontract. Tevens zijn de energielasten en overige huisvestingskosten onder dit hoofd opgenomen op basis van ervaringscijfers uit 2025.

Overige kosten

Deze zijn ingeschat op basis van ervaringscijfers uit 2025

Rente en afschrijvingen

De afschrijvingen (€36.437) op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage bedraagt 10%. Verder is onder dit hoofd een rentelast opgenomen van € 4.980 met betrekking tot de last de opkomt uit de financier welke door Avri is verstrek bij aanvang van de activiteiten.

Financiële resultaten partners

Het financieel resultaat Werkzaak/ 2Switch bestaat uit de opbrengst die Werkzaak/2Switch in hun boeken hebben opgenomen en bestaat uit de aan Cirtex in rekening gebrachte detacheringsvergoedingen minus de werkplekbijdrage van € 100.000.

Het financieel resultaat Avri is bepaald op aangeven van Avri zelf.

Belastingen

Daar Cirtex tot en met 2025 een cumulatief fiscaal verlies heeft en de toekomst afhangt van een nog te nemen besluit kan niet met zekerheid worden gezegd dat de fiscale verliezen zullen worden gecompenseerd met winsten. Om deze reden is afgezien van het aanbrengen van een belasting voordeel op het begrote verlies.

4.1.2 Het scenario “Realistisch”

Op basis van de grondslagen luidt de financiële uitkomst van het scenario “Realistisch” voor 2026 als volgt:

	2026
Omzet	843.210
Inzamelkosten	-227.250
Kosten voorraad	-14.300
Verkoopkosten	0
Personeelskosten	-708.780
Huisvestingskosten	-57.970
Overige kosten	-27.150
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-48.743
Subsidie en bijdrage	0
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	-240.983
Financieel resultaat Werkzaak	427.570
Financieel resultaat Avri	65.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	251.587

4.2 Alternatieve scenario's

In het scenario "Realistisch uit par 4.1 hebben we een optimum weergegeven als kruisbestuiving van de uitersten van 3 andere theoretische scenario's te weten:

1. Circulair prioritair (2 uitersten), Inclusie en Financiën ondergeschikt;

2. Inclusie prioritair (2 uitersten), Circulair en Financiën ondergeschikt;

3. Scenario stoppen met Cirtex.

Deze scenario's zijn op zich ofwel praktisch onuitvoerbaar ofwel stroken niet met de statutaire bedoeling van Cirtex (want: veronachtzaming van ten minste 1 van de vastgelegde doelen).

Een samenvatting van de uitkomsten luidt als volgt:

Tabel 2; theoretische scenario's

2026	Scenario 1a	Scenario 1b	Scenario 2a	Scenario 2b	Scenario 3	Scenario 4
	Circulari- teit 0% sociaal	Circulari- teit 100% sociaal	Inclusie 0% doelgroep	Inclusie 100% doelgroep	Realistisch	Stoppen
Financieel Resultaat Cirtex (Smal)	-€ 394.210	-€ 274.273	-€ 376.821	-€ 331.876	-€ 240.983	€ 0
Financieel resultaat Werkzaak	€ 193.492	€ 513.616	-€ 427.570	€ 611.154	€ 427.570	-€ 427.570
Financieel resultaat Avri	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	-€ 65.000
Financieel Resultaat Cirtex + (Breed)	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570
Doelstellingen						
Circulair	Geen circulariteit	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Geen circulariteit
Inclusie	12,2 FTE	28,1 FTE	0 FTE	30,4 FTE	26,3 FTE	0 FTE
Financiën	-€ 135.718	€ 304.343	-€ 739.391	€ 344.278	€ 251.587	-€ 492.570

Toelichting per scenario

1a Scenario Circulair; 100% Origineel

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat het textiel wordt ontdaan van afval, waarna het als Origineel wordt afgezet in de markt.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: geen circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en geen controle op uitgaande kwaliteit richting buitenland. Geen ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Ketenverantwoordelijkheid is beperkt.
- **Inclusie:** beperkte inzet (12,2 FTE) doelgroep.
- **Financiën:** exploitatie resultaat van -€394.210 (smal) of -€135.718. (breed).

1b Scenario Circulair, 60% Origineel en 40% Sociaal sorteren

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex. 60% Origineel wordt afgezet in de markt en 40% wordt sociaal gesorteerd door de doelgroep medewerkers in A, B en C kwaliteit textiel.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (28,1 FTE) door doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat Cirtex van -€274.273 (smal) of €304.343 (breed).

2a Scenario Inclusie; 100% reguliere medewerkers

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (60% hopper en 40% sociaal sorteren) volledig door reguliere medewerkers plaatsvinden.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: geen Inzet (0 FTE) door de doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€376.821 (smal) of -€739.391 (breed).

2b Scenario Inclusie; 100% doelgroep medewerkers

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (60% hopper en 40% sociaal sorteren) volledig door de doelgroep medewerkers plaatsvinden.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: volledige Inzet (30,4 FTE) door de doelgroep.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€331.876 (smal) of €344.278 (breed).

3 Realistisch scenario

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (66% hopper en 34% sociaal sorteren) door de doelgroep en enkele reguliere medewerkers plaatsvinden.

Dit scenario is het meest realistisch kijkend naar het beschikbare aanbod van medewerkers van Werkzaak en inzet van enkele reguliere krachten waarmee we de meest efficiënte bedrijfsvoering binnen Cirtex kunnen inrichten. Verder levert dit scenario een gegarandeerde afzet van origineel op met een marktpartij tegen de huidige marktprijzen.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
- Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
- **Inclusie**: bredere inzet (26,3 FTE) door de doelgroep en enkele reguliere (1-2 FTE) krachten.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€240.983 (smal) of €251.587 (breed) op basis van gegarandeerde afzet van origineel tegen de huidige marktprijzen.

4 Scenario Stoppen met Cirtex

In dit scenario houdt Cirtex op te bestaan en heeft dit direct impact voor Werkzaak en Avri. De medewerkers van Cirtex worden teruggeplaatst in de productiehallen van Werkzaak of vallen terug in een uitkeringssituatie. Avri krijgt weer te maken met hogere transportkosten omdat de afzet buiten de regio zal moeten plaatsvinden.

.Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: geen circulair hergebruik (0% A kwaliteit) in eigen regio. Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties stopt. Keten kunnen we niet meer voorzien van textiel. Transportkosten naar sorteerder in het land afhankelijk van aanbesteding.
- **Inclusie**: geen inzet (0 FTE) door de doelgroep. 54 medewerkers weer terug naar werkzaak en/of uitkering.
- **Financiën**: exploitatie resultaat van -€0,- (smal) of -€492.570 (breed).

5. Conclusie

5.1 Evaluatie Cirtex

De evaluatie van het circulair textielsorteercentrum Cirtex laat zien dat het initiatief zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een volwassen bedrijf met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Cirtex draagt aantoonbaar bij aan:

- **Circulariteit en ketensamenwerking**: Er is een regionale circulaire textielketen (Cirtex 1.0) opgezet, met innovatieve recyclingoplossingen en samenwerking met diverse MKB-partners. Ondanks de impact van de wereldwijde textielcrisis is er structurele vooruitgang geboekt in het sluiten van de textielketen en het verminderen van CO_2-uitstoot. De ambitie om buitenlandse afzet af te bouwen en lokaal hergebruik te stimuleren is stevig verankerd in Cirtex 2.0.

- **Inclusie**: Cirtex biedt een unieke hybride werkomgeving voor mensen met een ondersteuningsbehoefte. De doelstelling van 30 betaalde werkplekken is ruimschoots behaald, en er is aantoonbare uitstroom naar regulier werk. Cirtex vervult hiermee een belangrijke rol in de arbeidsmarktparticipatie van kwetsbare mensen in de samenleving.

- **Financiële duurzaamheid**: De financiële resultaten zijn wisselend door externe marktfactoren. Hoewel Cirtex in 2023 een positief resultaat behaalde, zijn de jaren 2024 en 2025 negatief beïnvloed door de textielcrisis. De businesscase is kwetsbaar, maar er zijn substantiële bijdragen geleverd aan besparing op uitkeringen en maatschappelijke waarde creatie. Een brede maatschappelijke businesscase voor Cirtex, Werkzaak en Avri loont dus.

5.2 Beantwoording hoofdvraag

Is er een toekomstig bestaansrecht voor Cirtex?

Ja, mits Cirtex als brede maatschappelijke businesscase wordt ingevuld.

Cirtex heeft bewezen dat het wenselijk is deze waardevolle infrastructuur voor circulair hergebruik en inclusieve arbeid in de regio te behouden. Deze infrastructuur vult de huidige leemte in tussen beschut werken bij werkzaak en reguliere werkgevers in de regio.

De brede maatschappelijke businesscase biedt in de eerste plaats kansen voor een meer circulaire verwerking van textiel en op betaald werk voor mensen uit de doelgroep. Zelfs in tijden van slechte afzet/marktomstandigheden laat de publieke zaak per saldo een positief resultaat zien. Wanneer Cirtex, als ‘smalle’ businesscase, wel in de zwarte cijfers beland, is een instandhoudingsbijdrage van Werkzaak niet nodig en is het maatschappelijke resultaat dus positiever.

De komende jaren zijn cruciaal om de transitie en ketensamenwerking te bestendigen en de financiële basis te versterken, waarmee een duurzaam voortbestaan van Cirtex realistisch is.

6. Bijlagen

6.1 Overzicht Bijlagen

1. Specifieke inbreng consortiumpartners.
2. Textielcrisis en maatregelen bestuur Cirtex.
3. Toelichting UPV Textiel.

Bijlage 1 | Specifieke inbreng door consortiumpartners

Cirtex (Werkzaak Rivierenland, 2Switch, Avri)

Deskundig en verantwoordelijk voor arbeidsparticipatie van werkzoekenden met een ondersteuningsbehoefte. Ervaring op het gebied van textielsorteercentra en netwerk van kringloopwinkels. Verantwoordelijk voor textielinzameling in regio Rivierenland.

i-did

Specialist in het mechanische recyclen van textiel tot kwalitatieve vezels en het verwerken tot hoogwaardige viltproducten, zoals tassen, panelen en interieurtoepassingen.

Planq

Ontwikkelaar en producent van innovatieve toepassingen van textielvezels/platen en vilt en fineertoepassingen in designmeubelen en interieuroplossingen.

Heigo

Leidend specialist in de productie van bedrijfskleding en betrokken bij de volledige circulaire textielketen rondom bedrijfskleding.

CLS-Tex

Ontwikkelaar en producent van een multifunctioneel composiet uit gerecycled textiel.

HTEX
Leidend specialist in het chemisch recyclen van polyester.

De Verschilmakerij
Specialist in productontwikkeling van circulaire en biobased producten.

Sympany
Een van Nederlands grootste textielinzamelaars in Nederland.

Keynius
Ontwikkelaar van innovatieve locking solutions met focus op privacy en veiligheid.

Faay

Specialist in ontwikkeling en productie van milieuvriendelijke wand- en plafondsystemen.

Bijlage 2 | Textielcrisis en maatregelen bestuur Cirtex

In 2024 ontstond een wereldwijde textielcrisis.

Waar we drie jaar geleden nog spraken over dat textiel goud waard is spreken we nu van een textielcrisis. De situatie op de textielmarkt is zorgwekkend. Er is sprake van een (mondiale) textielcrisis en dit lijkt op korte termijn niet te veranderen. De afzet van ingezameld textiel is gestagneerd en de urgentie voor een structurele oplossing in de textielsector wordt steeds sterker. Door mondiale verstoringen, zoals de oorlog in Oost-Europa, de economische situatie in Afrika en de opkomst van fast fashion raken magazijnen overvol. De Europese recyclingcapaciteit kan de hoeveelheid textiel niet verwerken, wat leidt tot opslag en verbranding van materialen. Dit probleem verhoogt de kosten voor afvalverwerking en belemmert de transitie naar een circulaire economie. Zonder recycling kunnen burgers hogere kosten verwachten en het draagvlak voor gescheiden inzameling van textiel kan afnemen.

De markt voor (rest)textiel is sinds 2020 verslechterd; prijzen staan onder druk en 2024 was een ‘crisisjaar’.

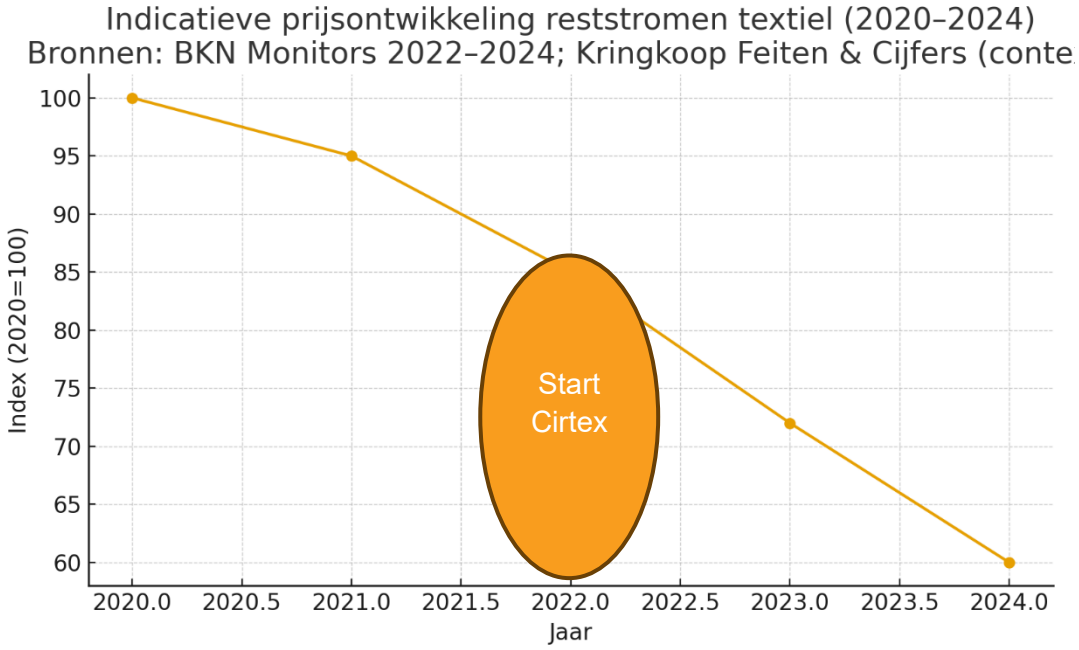

Toelichting bij de grafiek

De grafiek toont de prijsontwikkeling voor reststromen textiel op basis van sectorpublicaties. Zie het als een trendindicatie, waarbij wij op de lijn in de grafiek de start van Cirtex hebben ingetekend.

Het bestuur van Cirtex heeft destijds de volgende maatregelen getroffen om de financiële impact van deze crisis zoveel mogelijk te beperken. Deze maatregelen/bijstellingen in de bedrijfsvoering zijn besproken in het AB van 19 september 2024.

Maatregelen bestuur Cirtex (implicaties textielcrisis)

1. We hebben uitvraag gedaan bij 11 partijen in de afzetmarkt om een jaarcontract af te sluiten met vaste prijzen voor origineel, B en C kwaliteit. We zijn met Sympany een overeenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan met vastgestelde prijzen. Hiermee is de onzekerheid van dagprijzen afgewend en zijn de huidige marktontwikkelingen op de wereld textielmarkt in 2024 maar beperkt van invloed op Cirtex. Zoals hiervoor is vermeld is dit positieve effect inmiddels teniet gedaan door het juridische geschil dat is ontstaan met Sympany.
2. We hebben per 1 mei 2024 een nieuwe bedrijfsleider aangesteld met ervaring in Lean Management. Dit was nodig om werkprocessen te analyseren, zodat er noodzakelijke verbeteringen konden worden doorgevoerd in het sorteerproces. We zien dat die procesoptimalisaties een positief effect hebben gehad op de productie en kwaliteit van het te sorteren textiel door de doelgroep.
3. Door meting van productie en kwaliteit van sortering door de doelgroep medewerkers hebben we een betrouwbaarder beeld van de gemiddelde loonwaarde van de doelgroep. We weten beter hoeveel medewerkers we moeten inzetten op de te sorteren hoeveelheden textiel.
4. We zijn met Werkzaak in gesprek gegaan om Cirtex te zien als een verlengde infrastructuur tussen de beschutte werkplekken op de Poppenbouwing en reguliere werkgevers in de regio. Op basis van marktconforme detacheringstarieven, het ontwikkelperspectief en goede kansen op in, door en uitstroom naar regulier werk heeft Werkzaak aanvullende participatiemiddelen, gedurende de pilotjaren, ingezet voor de businesscase van Cirtex. Naar aanleiding van de ontstane textielcrisis heeft Werkzaak zich garant gesteld voor de verwachte exploitatietekorten in 2025 en 2026 tot een maximum bedrag van 383K per jaar.
5. We zijn er trots op dat sinds de start al meer dan 90 medewerkers vanuit de doelgroep werkzaam zijn binnen Cirtex. Uniek aan Cirtex is de ambitie van inclusie en het nagenoeg uitsluitend werken met mensen met verminderde loonwaarde in combinatie met het bieden van een eerlijke prijs (op basis van het minimumloon). Bij andere textielsorteercentra en vergelijkbare projecten is sprake van verkapte subsidie omdat daar uurtarieven gelden van 3 tot 4 euro per uur. Dat is heel fors onder het minimumloon. Dat doet geen recht aan mensen die naar vermogen werken bij Cirtex.
6. We hebben de afgelopen jaren gezocht naar de optimale balans tussen inzet van doelgroep medewerkers en regulier personeel om de hoofddoelstellingen van Cirtex (circulariteit met zoveel mogelijk inclusie) waar te maken in relatie tot een duurzame businesscase. We hebben de bestuurders van Cirtex en de gemeenten geadviseerd dit soort voorzieningen te bezien vanuit een brede maatschappelijke businesscase, waarbij de besparing op uitkering en gerealiseerde omzet van Werkzaak moet worden meegenomen.
7. We hebben het Algemeen Bestuur van Avri aangeschreven om de kwaliteit van het ingezamelde textiel te verbeteren, door de hoeveelheid afval te verminderen. Avri staat garant voor een maximale vervuiling van 14% in 2024, afbouwend tot 12% in 2026 en heeft hierop maatregelen getroffen, zoals het voorzien van paslezers op de textielcontainers.
8. 2Switch staat garant voor afname van de A-kwaliteit (= herdraagbaar) textiel voor een bedrag van €4,10 in 2024 oplopend naar €4,50 per kilo in 2026. Daarnaast heeft 2Switch de opdracht aangenomen om 2 kringloopwinkels in ons werkgebied (Zaltbommel en Culemborg) te openen om meer herdraagbaar Textiel te kunnen afzetten. Deze opdracht heeft nog niet tot een nieuwe vestiging in onze regio geleid.
9. We hebben de gemeenten verzocht uitvoering te geven aan het oorspronkelijke idee om kledingvouchers te verstrekken aan de Minima in de gemeenten. Daartoe is een

concept collegevoorstel aan de gemeenten ter besluitvorming aangeboden. Dit voorstel is echter niet overgenomen door de gemeenten.

10. We hebben besloten het restant subsidie (€64.000) van Cirtex 1.0 in te zetten om het exploitatietekort 2024 te verlagen.
11. We hebben ook een nieuwe subsidie aanvraag Cirtex 2.0 bij de provincie Gelderland ingediend zodat we extra subsidie mogen verwachten voor de pilotjaren 2024 t/m 2026. Inmiddels is de subsidieaanvraag toegekend voor de jaren 2025 en 2026.

Bijlage 3 | Toelichting UPV Textiel

Op 1 juli 2023 is de UPV Textiel formeel in werking getreden. Pas op 1 januari 2025 is de UPV feitelijk ingegaan na langdurig, complex en intensief overleg met alle betrokken ketenpartners. Door de ontstane textielcrisis is het accent verschoven van innovatie op het gebied van recycling naar behoud van de inzamel- en sorteer infrastructuur om de textielketen overeind te houden.

Met de nieuwe wetgeving en de getekende overeenkomst zijn producenten verantwoordelijk geworden om vanaf 2025 doelen te behalen voor hergebruik en recycling. In 2025 moest 50% klaargemaakt worden voor hergebruik of recycling.

Het klaarmaken bestaat uit sorteren, schoonmaken of repareren, waarbij (delen van) de textielproducten direct kunnen worden hergebruikt in Nederland of daarbuiten. Met het recyclen van textiel worden er nieuwe producten, materialen of stoffen gemaakt.

We helpen met Cirtex de producenten om de UPV doelstellingen te halen door duurzaam in te zamelen, te sorteren en een juiste keten te vormen en uit te dagen om te innoveren. Daarvoor heeft de UPV voor ieder deel in de keten een vergoeding vastgesteld, die ervoor moet zorgen dat er stabiliteit gaat ontstaan en genoeg ondersteuning biedt aan het behalen van de UPV-doelstellingen.

Cirtex en moederorganisaties Avri en 2Switch hebben de afgelopen jaren aan de landelijke tafel gezeten om de UPV afspraken te maken en deze keten in te richten. Met de UPV Textiel afspraken kunnen we met onze concortiumpartners werken aan deze doelen. Daarvoor hebben we een keten ontwikkeld met zowel hergebruik als recycling mogelijkheden.

De UPV vergoeding is gestoeld op de bijdrage van iedere kg kleding die door producenten in Nederland wordt verkocht. Aangezien dit (nog) niet voldoende is om de keten kostendekkend te maken is er een basisvergoeding uitgekeerd. In 2025 heeft Cirtex een financiële bijdrage ontvangen. Voor 2026 vind nog een kostprijsonderzoek plaats om het huidige vergoedingsstelsel te herijken.

Verslag van het bestuursoverleg Cirtex – bevindingen bestuursadviseur van West Betuwe van 17 november 2025 over het concept evaluatie rapport Cirtex.

Aanwezig:

Bestuursleden Cirtex

- Walter Brouwer, voorzitter
- Codrik van de Wetering, secretaris
- Onno in 't Veld, penningmeester

Projectteam Cirtex

- Theo Niënhaus, projectleider (Werkzaak)
- Bart Woesthuis, projectleider (2Switch)
- Cees Brouwer, projectleider (Avri)
- Mark van der Voort, financieel adviseur
- Wim de Goei, bedrijfsleider Cirtex

Bestuursadviseur West Betuwe

- Niels van de Wetering

Aanleiding

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur Werkzaak heeft de bestuursadviseur van West Betuwe de concept evaluatie Cirtex getoetst. Hij heeft het bestuur van Cirtex gewezen op de verwevenheid van Avri en Werkzaak met Cirtex. Dit vanwege het feit dat de verwevenheid tussen deze drie organisaties vanzelfsprekend groot is.

Toetsing en bevindingen

Op basis van deze toetsing zegt de bestuursadviseur dat er sprake is van een gedegen en samenhangend rapport, dat vanuit meerdere invalshoeken is bekeken. De evaluatie geeft een goed beeld van de prestaties van Cirtex op de drie hoofddoelstellingen: inclusie, circulariteit en financiële duurzaamheid.

Cirtex blijkt adaptief en innovatief, met een sterke focus op samenwerking en het realiseren van een circulair ecosysteem. De evaluatie laat zien dat Cirtex een belangrijke maatschappelijke rol vervult door werkgelegenheid te bieden aan de doelgroep van Werkzaak en door circulair hergebruik en/of recycling in de regio te bevorderen.

Het governance model vraagt zijn inziens om meer transparantie over rollen, risico's en verrekeningen tussen de Cirtex, Avri, Werkzaak en de gemeenten.

Hij heeft het bestuur geadviseerd de paragraaf over de brede maatschappelijke businesscase uitgebreider te beschrijven en de financiële doorwerking naar Avri en Werkzaak en gemeenten inzichtelijker te maken.

Het bestuur bedankt de bestuursadviseur voor zijn gedegen onderzoek en zegt toe het onderdeel brede maatschappelijke businesscase in het rapport hierop aan te passen.

Daarnaast zegt het bestuur toe de vragen in de bijgevoegde memo te beantwoorden (zie bijlage) en aan dit verslag toe te voegen.

Interne memo

Aan	Bestuur Cirtex
Van	Niels van de Wetering
Datum	13 november 2025
Onderwerp	Toetsing concept evaluatie Cirtex
Djuma-kenmerk	GZDGWB/

Aanleiding

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur Werkzaak heb ik vanuit mijn functie als strategisch adviseur de concept evaluatie Cirtex getoetst. Daarbij heb ik extra aandacht besteed aan de verwevenheid van Avri en Werkzaak met Cirtex. Dit vanwege het feit dat de verwevenheid tussen deze drie organisaties vanzelfsprekend groot is. In bijgevoegd memo heb ik teksten uit de evaluatie gekopieerd en/of samengevat. Deze teksten van de evaluatie roepen bij mij als lezer vragen op die ik onder de tekst heb toegevoegd. Op de laatste pagina heb ik een eindconclusie opgenomen.

Activiteiten Cirtex

In de evaluatie is te lezen dat er diverse aanpassingen zijn gedaan om Cirtex zo optimaal mogelijk te laten functioneren. Daarbij wordt aangegeven dat de regie in handen is genomen om beter ingespeeld te raken op prijsschommelingen op de textielmarkt. Door aanpassingen wordt er beter gesorteerd en kan er meer textiel worden verwerkt. Daarnaast zijn er ook tegenvallers: de gemeenten nemen geen kledingvouchers af en dit heeft een nadelig effect van 42.000 euro op de begroting. Een optimalisatie voor Avri ligt wel in het vooruitzicht: directe levering van textiel bij Cirtex bespaart 65.000 euro aan transportkosten.

VRAAG 1: moeten we de lagere kosten op transport beschouwen als een lagere investering van Avri op Cirtex?

Nee, deze kosten zijn een bedrijfsvoeringsvoordeel voor Avri omdat textiel in eigen regio wordt gesorteerd.

In rapport op pagina 14 is dit als volgt beschreven:

Dit levert Avri een structurele besparing (65K) op in tijd, kilometers en CO_2-uitstoot, omdat het transport naar externe afnemers niet meer nodig is.

Bij het sorteren heeft Cirtex last van vervuiling van textiel. Met de Avri is afgesproken dat maximaal 13% van het ingezamelde vervuild mag zijn en meerkosten boven de 13% worden in rekening gebracht bij Avri. Avri heeft hierop maatregelen genomen en verwacht dat de kwaliteit van het ingezamelde textiel zal toenemen. .

De textielfracties (A, B en C kwaliteit) liggen in lijn met de begroting (in het rapport is geen inzicht in de financiële duiding van deze textielfracties).

Ondertussen zijn diverse samenwerkingen met partijen om hoogwaardige producten te kunnen ontwikkelen: van afval naar grondstof. Daarnaast wordt in 2026 onderzocht of het financieel haalbaar is om een eigen naaiatelier in te richten.

VRAAG 2: Wat is de ondernemingsvrijheid van Cirtex en waar ligt het opdrachtgeverschap en uitvoering?

De ondernemingsvrijheid ligt bij het bestuur van Cirtex binnen de taken en bevoegdheden in de akte van oprichting (statuten d.d.18 november 2022) en de financiële kaders in de begroting. Uiteraard leggen zij hierover verantwoording af aan de ingestelde Raad van Toezicht en Algemene ledenvergadering van Cirtex, waarin bestuurders van Avri en Werkzaak en toezichthouders van 2Switch zijn vertegenwoordigd.

Partner 2Switch verkoopt textiel met A kwaliteit en onderzoekt of de afzet breder kan. Het gaat gemiddeld om 10% van het verwerkte textiel.

Doorontwikkeling Cirtex 2.0

Cirtex 2.0 werkt aan het realiseren van een innovatief ecosysteem voor circulair textiel. Dit is een centrale hub voor verschillende recyclingsoplossingen die naast elkaar staan en kent een modulaire opbouw. Er worden samen meerdere innovaties (textielplaten, vilt- en fineertoepassingen voor meubilair en circulaire producten voor openbare ruimte) ontwikkeld als alternatief voor de buitenlandse textielafzet. Daarbij wordt nadrukkelijk de link gelegd met de ontwikkeling van het circulair ambachtscentrum in Medel.

Rol van Cirtex en haar consortiumpartners

Cirtex is verantwoordelijk voor het verwerken van het textiel tot hoogwaardige grondstof.

De consortiumpartners werken graag samen met Cirtex vanwege de hoge kwaliteit van het halffabricaat en de mogelijkheid om vraaggericht te sorteren. De samenwerking tussen de projectpartners en sorteercentrum Cirtex focust op gezamenlijke innovatie, betrouwbaarheid en ketenregie.

VRAAG 3: Waar ligt de investering Cirtex 2.0? Bij Avri of Cirtex? Wat is de rol van de gemeenten voor de invulling van Cirtex 2.0?

De investering voor Cirtex 2.0 ligt bij Cirtex en de consortiumpartners gezamenlijk om de textielketen te sluiten. Avri, Werkzaak en 2Switch zijn naast moederorganisatie van Cirtex ook elk ketenpartner met hetzelfde doel voor ogen.

Gemeenten hebben met de oprichting van Cirtex 2.0 ook haar verantwoordelijkheid in de keten genomen om het ingezamelde textiel zoveel mogelijk in Rivierenland te hergebruiken en/of recyclen.

Dit ligt ook vast in het projectplan Cirtex 2.0 en de vastgestelde begroting, waarop een subsidie van 1.9 miljoen aan Cirtex en haar consortiumpartners is toegekend.

Circulariteit

Op het gebied van circulariteit is er sprake van 10% hergebruik.

VRAAG 4: Wat zou het hergebruikpercentage zijn bij afvoer via de markt? Is er een verschil aan te geven in kosten bij verwerking door de markt en Cirtex?

Als alle textiel direct uit de route wordt afgezet in de markt ontbreekt het inzicht in het hergebruikpercentage A kwaliteit. De marktprijs die hiervoor geldt ligt tussen de 20-25 cent per kilo.

Door binnen Cirtex zelf te sorteren blijft 10% A kwaliteit (herdraagbare kleding) in Rivierenland en daarmee maken we een belangrijke stap op de trap tegen textiel. Voor deze herdraagbare kleding betaalt kringloopbedrijf 2Switch een prijs van €4,35 per kilo.

De kosten van verwerking tussen marktpartijen en Cirtex is niet te vergelijken omdat sorteerders op verschillende manieren sorteren met geavanceerde sorteerinstallaties en met buitenlandse arbeidskrachten, terwijl Cirtex deze werkzaamheden uitvoert met de doelgroep medewerkers van Werkzaak op basis van het wettelijk minimumloon en de vastgestelde loonwaarde.

Inclusie

Werkzaak heeft behoefte aan werkplekken voor een specifieke groep werkzoekenden met een loonwaarde van 40-45%. Het lijkt er op dat alleen Cirtex hier in voorziet voor Werkzaak. Mensen die bij Cirtex aan het werk zijn, vallen onder de doelgroep WSW of Participatiewet. In het eerste geval betaalt Werkzaak het salaris, in het tweede geval betaalt Werkzaak een uitkering.

VRAAG 5: Is inzicht te geven in de verrekening / bijdrage van gemeenten?

In de verschillende begrotingsscenario's (zie rapport/tabel op pagina 35) wordt de verrekening tussen Cirtex (smalle BC) en de gemeenten (brede BC) weergegeven.

Cirtex is uniek omdat mensen met een ondersteuningsbehoefte (doelgroep Werkzaak) naar werkelijke loonwaarde worden betaald en niet, zoals op alle andere plekken in het land met soortgelijke initiatieven, met staatssteun of gemeentelijke subsidies. En uniek vanwege de samenwerking met partners die met innovaties de grondstoffen uit textiel tot nieuwe producten maken en zich bewegen in een niche markt.

VRAAG 6: Wat is de noodzaak en bijdrage van andere (landelijke/provinciale) subsidies?

De noodzaak en bijdrage van de ESF subsidie 2.0 is momenteel noodzakelijk om een viertal innovaties uit te werken die een alternatief kunnen bieden voor de buitenlandse afzet van textiel, die sinds de textielcrisis, is ingestort. Op termijn streven we naar een gezonde businesscase, die niet afhankelijk is van subsidies door derden.

Personeel

Met 137 betaalde werkplekken (gemiddeld 34 per jaar is de oorspronkelijke doelstelling van 30 betaalde werkplekken bij Cirtex gerealiseerd en dat hiervan inmiddels 20% is uitgestroomd naar een reguliere werkgever en 39% nog steeds werkzaam is bij Cirtex. 9% is terug naar de productiehallen van Werkzaak en 25% valt terug in de uitkering.

Cirtex betaalt voor de geleverde werkzaamheden door de doelgroep aan Werkzaak een vergoeding, conform minimumloon en rekening houdend met hun loonwaarde. Feitelijk betaalt Cirtex dus een groot deel van het salaris of de uitkering. Op het moment dat deze mensen niet bij Cirtex zouden werken, zouden zij in de productie- en ontwikkelhallen werkzaam zijn, of volledig afhankelijk zijn van een uitkering. Dat doet geen recht aan deze groep die dankzij Cirtex naar vermogen deelneemt aan het arbeidsproces. Bovendien zou deze groep zonder Cirtex geen springplank hebben gehad om door te stromen naar regulier werk.

VRAAG 7: Is aan te geven of de gemiddelde doorlooptijd (en wellicht maatschappelijke kosten) via Cirtex korter (en kosten lager zijn) voor Werkzaak dan werk via de genoemde productiehallen?

Uit de uitstroomcijfers naar regulier werk (20%) blijkt dat de springplank Cirtex een versnelling heeft gegeven in de gemiddelde doorlooptijd ten opzichte van de mensen in de productiehallen van Werkzaak en/of uitkering. Vanuit de hallen stromen jaarlijks zo'n 20 medewerkers (7%) uit. Hierdoor zijn de maatschappelijke kosten voor Werkzaak uiteraard lager.

Er zijn 48 ontwikkelplekken bij Cirtex ingevuld, waarvan er 25 succesvol zijn doorgestroomd naar een betaalde werkplek bij Cirtex. Een doorstroompercentage van 52%. De oorspronkelijke doelstelling om per jaar 60 ontwikkelplekken in te vullen is echter niet behaald. Er was onvoldoende aanbod vanuit Werkzaak voor deze ontwikkelplekken. Binnen Cirtex is dit opgevangen door inzet van de medewerkers van de Reclassering. Verder zijn 23 ontwikkelplekken stop zijn gezet, door redenen zoals ziekte, werkplek niet langer passend, opbouw uren niet haalbaar.

VRAAG 8: Wat vraagt het niet halen van deze doelstelling voor Cirtex 2.0?

We hebben de doelstelling van het aantal ontwikkelplekken in de begroting 2026 gehalveerd. Het gevolg hiervan is dat er meer betaalde werkplekken moeten worden ingezet om het sorteerwerk te kunnen doen. Enerzijds betekent dit hogere personeelslasten en anderzijds worden de bespaarde uitkeringen en/of gerealiseerde omzet in de brede businesscase ook hoger.

Maatschappelijk verantwoord businessmodel

- Cirtex heeft in 2023 een positief resultaat van 67.000 euro gerealiseerd
- Cirtex heeft in 2024 een negatief resultaat van 149.000 euro gerealiseerd hoofdzakelijk veroorzaakt door de opstartfase en de financiële impact van de textielcrisis, waardoor de garantstelling van 240.000 euro van Werkzaak volledig is aangewend.
- Het resultaat van 2025 is vanzelfsprekend nog niet beschikbaar. Wel is een garantstelling van 383.000 euro van Werkzaak beschikbaar.
- Cirtex heeft aan subsidies en bijdragen 400.000 euro ontvangen vanuit Regiodeal en ESF (Cirtex 1.0).

VRAAG 9: Kan er inzicht worden gegeven in de verrekenmethodiek van de garantstelling? Geef daarbij aan wat dit betekent voor de bijdrage / verrekening voor gemeenten.

Bij de start van Cirtex heeft Werkzaak een garantstelling van 240.000 euro beschikbaar gesteld om de opstartkosten van dit nieuwe bedrijf te dekken.

Ten tijde van de textielcrisis heeft Werkzaak nog een extra garantstelling verleend van 383.000 euro om het voortbestaan van Cirtex te garanderen vanuit een brede maatschappelijke businesscase.

Beide garantstellingen worden gedekt vanuit het Participatiebudget in de begroting van Werkzaak,

Het eigen vermogen van coöperatie per 31 december 2024 bedraagt 82.331 euro negatief. Er is begonnen zonder inbreng van startkapitaal vanuit de moederorganisaties. Wel hebben de oprichters vanaf het begin geïnvesteerd om de ontwikkeling van het textielsorteercentrum te realiseren.

VRAAG 10: Is inzicht te geven in alle investeringen die door Avri en Werkzaak zijn gedaan?

Werkzaak heeft geïnvesteerd in het personeel en de begeleiding van de doelgroep medewerkers bij Cirtex, inclusief de genoemde financiële garantstellingen.

Avri heeft geïnvesteerd met een lening van 250.000 euro voor de aanschaf van het materieel voor Cirtex en staat garant voor de hogere afvalkosten boven de 13% en de gederfde omzet die hiervan het gevolg is.

Naast het negatieve financiële resultaat van Cirtex staat dus ook een positief resultaat aan de zijde van Werkzaak en Avri. Per saldo wordt daarmee de gemeenschap geld bespaard.

Avri

- 0,14 voor textiel, vergelijkbaar met marktprijzen.
- Geen transport en daarmee kosten naar verwerker/sorteerder (65K)
- Vervuilingskosten worden door Cirtex doorbelast aan Avri, dit zou met afzet in de markt ook leiden tot afkeur en minder inkomsten. Is dus vergelijkbaar.

Werkzaak

- Bespaarde uitkeringen en/of gerealiseerde omzet uit detacheringen.

Toekomst scenario's

Realistisch scenario

In dit scenario is het uitgangspunt dat alle textiel (100%) rechtstreeks uit de route wordt verwerkt bij Cirtex en dat de sorteerwerkzaamheden (60% hopper en 40% sociaal sorteren) deels door doelgroep medewerkers plaatsvinden, waarbij deze verhouding het beste financiële resultaat geeft op basis van de huidige marktprijzen, dit meer kansen voor circulariteit geeft en dat we uitgaan van het maximaal aantal beschikbare mensen van werkzaak waarmee de meest efficiënte bedrijfsvoering binnen Cirtex kan worden ingericht.

Dit heeft de volgende impact op de 3 hoofddoelstellingen:

- **Circulair**: deels circulair hergebruik (10% A kwaliteit) in eigen regio en controle op kwaliteit afzet richting buitenland en recycling (vezelsoort).
  Ondersteuning aan maatschappelijke initiatieven en organisaties. Keten kunnen we voorzien van textiel.
  - **Inclusie**: bredere inzet (26,3 FTE) door de doelgroep.
  - **Financiën**: exploitatie resultaat van -€233.657 (smal) en €258.913 (breed).

2026	Scenario 1a Circulari-teit 0% sociaal	Scenario 1b Circulari-teit 100% sociaal	Scenario 2a Inclusie 0% doelgroep	Scenario 2b Inclusie 100% doelgroep	Scenario 3 Realistisch	Scenario 4 Stoppen
Financieel Resultaat Cirtex (Smal)	-€ 386.884	-€ 266.947	-€ 369.495	-€ 324.550	-€ 233.657	€ 0
Financieel resultaat Werkzaak	€ 193.492	€ 513.616	€ 0	€ 611.154	€ 427.570	-€ 427.570
Financieel resultaat Avri	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	-€ 65.000
Financieel Resultaat Cirtex + (Breed)	-€ 128.392	€ 311.669	-€ 304.495	€ 351.604	€ 258.913	-€ 492.570
Doelstellingen						
Circulair	Geen circulariteit	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Deels circulariteit (a kwaliteit 10%)	Geen circulariteit
Inclusie	12,2 FTE	28,1 FTE	0 FTE	30,4 FTE	26,3 FTE	0 FTE
Financiën	-€ 128.392	€ 311.669	-€ 304.495	€ 351.604	€ 258.913	-€ 492.570

VRAAG 11: Er is een range van circa 500.000 euro in het realistisch scenario. Wat zijn de variabelen en welke maatregelen zijn nodig om de businesscase minimaal kostenneutraal te laten functioneren. Wat vraagt dit van Werkzaak en Avri?

De genoemde range van 500.000 euro is het verschil tussen het resultaat in een smalle en brede businesscase.

Om de smalle businesscase Cirtex kostenneutraal te krijgen is het van belang dat de marktprijzen voor textiel en personele kosten van Cirtex, inclusief de UPV vergoeding in een gezond evenwicht zijn.

Door de huidige textielcrisis is hiervan geen sprake. Op de marktprijzen heeft Cirtex ook slechts beperkte invloed. Reden voor Cirtex 2.0 om circulaire producten te maken, die in de markt verkocht kunnen worden als alternatief voor de buitenlandse afzet van textiel.

Het is dus noodzaak om een brede maatschappelijke businesscase te hanteren, zodat er een tijdelijke instandhoudingsbijdrage door Werkzaak aan Cirtex kan worden verleend.

Voor Avri is de uitdaging schoon textiel bij Cirtex aan te leveren zodat de sorteer inspanning omlaag kan en er directe meerwaarde wordt gecreëerd voor deze grondstof.

Op het onderdeel van de brede maatschappelijke businesscase is het rapport behoorlijk aangepast aan de opmerkingen van de bestuursadviseur om het belang van een brede maatschappelijke businesscase voor de moederorganisaties Avri, Werkzaak en 2Switch en de gemeenten beter te duiden.

12 november 2025
Kenmerk GZDGWB/

CONCLUSIE TOETSING RAPPORT

Vanuit de evaluatie concludeer ik dat Cirtex op de thema's inclusie, circulariteit en financiële duurzaamheid goede stappen heeft gezet en de thema's inclusie en circulariteit elkaar zeker kunnen versterken om uiteindelijk ook financieel duurzaam te zijn. Cirtex is daarmee een mooi voorbeeld van innovatieve samenwerking met potentie voor een duurzame toekomst.

Cirtex is adaptief en past zich aan naar de kansen en vragen uit de markt. Avri en Werkzaak spelen hier een belangrijke rol in en maken hier ook keuzes in. Bijvoorbeeld over de eigen bedrijfsvoering die direct of indirect effect hebben op Cirtex. De samenwerking tussen de partners roepen echter ook diverse vragen op: wie is opdrachtgever, wie is uitvoerder, waar liggen de (investerings)kosten, waar liggen de risico's, waar ligt de verantwoording en waar ligt daadwerkelijk de maatschappelijke en sociale winst? Het governancemodel versterkt de verwevenheid door de verschillende 'petten' die worden ingevuld.

De rol van de gemeente(n)(raden) lijkt vooral te liggen op het financieel vlak en daarmee een beperkte betrokkenheid, waardoor discussies vooral daar over gaan. Betrek de gemeenten dan ook goed over de invulling van Cirtex 2.0.

De evaluatie van Cirtex is namelijk deels ook een evaluatie van Werkzaak en Avri. Maak meer inzichtelijk hoe het initiatief van Cirtex ook doorwerkt naar Werkzaak en Avri. Zowel in positieve als negatieve zin.

Zoals in het rapport is opgenomen bespaart Cirtex 'de gemeenschap' geld. Maak dit in de evaluatie beter inzichtelijk vanuit zowel Werkzaak als Avri en de verrekening naar de bijdrage/overheveling vanuit gemeenten en inwoners (afvalstoffenheffing).

De businesscase 'realistisch' vraagt nadere uitwerking met name van vanwege de grote range van 500.000 euro. Hoe kan de range worden beïnvloed, wat zijn de risico's, bij welke organisaties liggen deze en wat is het effect hiervan? Geef daarbij aan wat de connectie is met Cirtex 2.0.

Oplegger RvT evaluatierapport Cirtex

De RvT van Cirtex sprak woensdag 3 december jl. uitgebreid over het evaluatierapport van Cirtex. De RvT is blij met het rapport. Het geeft een volledig beeld van de ambitieuze wens, de start en de ontwikkeling van de samenwerking tussen Werkzaak Rivierenland, Avri en 2Switch. De betrokkenheid van de accountant bij de evaluatie wordt zeer gewaardeerd.

De samenwerking tussen deze partners, met doelstellingen op het gebied van inclusie en circulaire economie, in het bedrijf Cirtex, is met name voor de werknemers vanuit Werkzaak een succes te noemen: Cirtex is voor deelnemers een grote kans om een persoonlijke ontwikkeling door te maken en waar passend door te stromen naar de gewone arbeidsmarkt.

De rendabele verwerking van textiel is door een stevig fluctuerende markt en onduidelijkheid over de UPV Textiel moeizamer.

De keuze om een brede maatschappelijke businesscase te ontwikkelen en toe te passen geeft inzicht in de maatschappelijke waarde en impact van het bedrijf. De brede maatschappelijke businesscase brengt ons terug naar de oorspronkelijke ambitie, naar het waarom van het starten van Cirtex. Zowel op het gebied van participatie in een steeds inclusievere samenleving, als het verwerken van eigen textiele grondstoffen tot bruikbare producten in de circulaire (lokale) economie.

De RvT is zich bewust dat deze relevante investering in het verwerken van textiele grondstoffen door onze inwoners met een begeleidingsbehoefte een langere adem vereist. Dit moeten we willen en durven om als gemeenten gezamenlijk een duurzame en brede impact te maken. Daarnaast vervult Cirtex een landelijke voortrekkersrol. Juist door de integrale benadering.

Om de bedrijfsontwikkeling beter te kunnen volgen en sturen is de RvT van mening dat het bestuur van Cirtex toets- en meetbare kritieke prestatie indicatoren moet definiëren. Dat gaat het begrip voor en het belang van de brede maatschappelijke businesscase ondersteunen en brengt de maatschappelijke waarde nog beter in beeld. Laten we hier samen werk van maken! Juist ook omdat Cirtex een unieke benadering heeft die het verschil op verschillende fronten kan maken.

Raad van Toezicht Cirtex, 4 december 2025

Jur Marringa, voorzitter
Margreet van Gastel, lid
Wilco de Graaff, lid

Oplegger ALV evaluatierapport Cirtex

De ALV van Cirtex sprak woensdag 17 december jl. uitgebreid over het evaluatierapport van Cirtex. De ALV is blij met het rapport. Het geeft een volledig beeld van de ambitieuze wens, de start en de ontwikkeling van de samenwerking tussen Werkzaak Rivierenland, Avri en 2Switch. De betrokkenheid van de accountant bij de evaluatie wordt zeer gewaardeerd.

De samenwerking tussen deze partners, met doelstellingen op het gebied van inclusie en circulaire economie, in het bedrijf Cirtex, is met name voor de werknemers vanuit Werkzaak een succes te noemen: Cirtex is voor deelnemers een grote kans om een persoonlijke ontwikkeling door te maken en waar passend door te stromen naar de gewone arbeidsmarkt.

De rendabele verwerking van textiel is door een stevig fluctuerende markt en onduidelijkheid over de UPV Textiel moeizamer.
De maatschappelijke waarde en impact van het bedrijf brengt ons terug naar de oorspronkelijke ambitie, naar het waarom van het starten van Cirtex. Zowel op het gebied van participatie in een steeds inclusievere samenleving, als het verwerken van eigen textiele grondstoffen tot bruikbare producten in de circulaire (lokale) economie.

De ALV is zich bewust dat deze relevante investering in het verwerken van textiele grondstoffen door onze inwoners met een begeleidingsbehoefte een langere adem vereist. Dit moeten we willen en durven om als gemeenten gezamenlijk een duurzame en brede impact te maken. Daarnaast vervult Cirtex een landelijke voortrekkersrol. Juist door de integrale benadering.

Samenvattend levert Cirtex de volgende maatschappelijke waarde/impact.

Cirtex bevordert circulariteit door textielstromen hoogwaardig te sorteren en hergebruiken, wat bijdraagt aan afvalreductie, grondstoffenbesparing en CO_2-reductie.

Het versterkt ketensamenwerking tussen publieke en private partijen, waardoor regionale partners gezamenlijk duurzame doelen realiseren.

Inclusie staat centraal: Cirtex biedt werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor sociale participatie toeneemt.

Inclusiewinst is groot: medewerkers ontwikkelen vaardigheden, vergroten hun zelfvertrouwen en ervaren sociale verbondenheid, wat leidt tot duurzame re-integratie.

Besparing op uitkeringen: elke medewerker vermindert de druk op sociale voorzieningen, wat leidt tot structurele kostenreductie (€19.000,- per bespaarde uitkering) voor gemeenten.

Maatschappelijke baten zoals minder criminaliteit en minder beroep op WMO leveren een geschatte besparing van €5.000 per persoon op.

Cirtex is een sociale onderneming dat laat zien hoe economische, sociale en ecologische waarden samenkomen met een brede maatschappelijke impact voor Cirtex, Avri, Werkzaak en de gemeenten samen.

Om de bedrijfsontwikkeling beter te kunnen volgen en sturen is de ALV van mening dat het bestuur van Cirtex toets- en meetbare kritieke prestatie indicatoren moet definiëren. Dat gaat het begrip voor en het belang van de brede maatschappelijke impact van Cirtex ondersteunen en brengt de maatschappelijke waarde nog beter in beeld.

Laten we hier samen werk van maken! Juist ook omdat Cirtex een unieke positie (springplank naar arbeidsmarkt) en benadering heeft die het verschil op de hoofddoelstellingen circulair en inclusie kan maken.

Algemene ledenvergadering Cirtex, 17 december 2025

Jur Marringa, voorzitter
Margreet van Gastel, lid
Wilco de Graaff, lid
Toine Nettenbreijers, lid
Rob Reuvers, lid
Daphne Bijvoet, lid
Stefan van Someren, lid
Ilse van den Breemer, lid
Petra van Steijn, lid

Memo rapportage accountant

Aan:	Algemeen Bestuur van Avri en Werkzaak
Van:	Bestuur van Cirtex
Datum:	29 januari 2026
Onderwerp:	Nazending AB stukken (bijlage 8); oordeel en advies accountant over het evaluatierapport Cirtex.

Doel memo: het Algemeen Bestuur van Avri en Werkzaak informeren.

Leden van het algemeen bestuur,

Op verzoek van het bestuur en de Raad van Toezicht heeft de accountant van Cirtex het evaluatierapport Cirtex beoordeeld en is zij tot het volgende onafhankelijke oordeel en advies gekomen.

Onderzoeksrapport Accountant 3400 over de toekomstgerichte financiële informatie (Bijlage 1).

Wij constateren dat de accountant tot een onafhankelijk oordeel is gekomen over het toekomstscenario “Realistisch” voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026 van de Coöperatie Cirtex.

Naar hun oordeel is de prognose opgesteld en gepresenteerd op basis van de als uitgangspunt gekozen veronderstellingen en grondslagen in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Coöperatie Cirtex.

Adviesbrief n.a.v. rapport “Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland, betreffende het normenkader (Bijlage 2).

Wij onderschrijven de opmerkingen en het advies van de accountant over het normenkader. Wij zullen de adviezen opvolgen om de KPI’s (Kritische Prestatie Indicatoren) en opgenomen normen meer SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) te maken en verder aan te scherpen.

Confirm Audit & Assurance

T 0800 26 63 476
E info@confirm.nu

KVK 58510052
IBAN NL58 RABO 0140 1906 86
BTW NL853069980 B01

confirm.nu

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.
t.a.v. het Bestuur

Ons kenmerk : 301901300/3400
Behandeld door : G. van der Vliet RA

Betreft : **3400 Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie**

ONDERZOEKSRAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

Onze conclusie en ons oordeel
Wij hebben de bijgevoegde, door ons gewaarmerkte prognose “Scenario Realistisch” voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026 van Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (hierna ook: *de coöperatie*) te Geldermalsen onderzocht.

Op grond van ons onderzoek van de gegevens waarop de veronderstellingen zijn gebaseerd is ons niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten veronderstellen dat deze veronderstellingen geen redelijke basis vormen voor de prognose.

Naar ons oordeel is de prognose opgesteld en gepresenteerd op basis van de als uitgangspunt gekozen veronderstellingen en grondslagen in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.

De prognose bestaat uit:
- Een exploitatieoverzicht voor het jaar 2026 dat is weergegeven naast de verstreken jaren 2023 tot en met 2025.

De basis voor onze conclusie en ons oordeel
Wij hebben ons onderzoek uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3400, ‘Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie’ met betrekking tot prognoses. Deze opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid over de veronderstellingen voor de prognose en een redelijke mate van zekerheid over de opstelling en de toelichting van de prognose. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor het onderzoek van de prognose.’

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie en ons oordeel.

Realiseerbaarheid van de toekomstige uitkomsten van de prognose
Een prognose betreft toekomstgerichte financiële informatie welke is gebaseerd op verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen en mogelijke acties van een entiteit. Deze informatie is naar haar aard uiterst subjectief waarbij het maken van afwegingen een belangrijke rol speelt.

De werkelijke uitkomsten zullen naar alle waarschijnlijkheid afwijken van de prognose, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet op gelijke wijze zullen voordoen zoals in de prognose is aangenomen. De hieruit voortvloeiende afwijkingen tussen toekomstige uitkomsten en de prognose kunnen van materieel belang zijn.

Benadrukking van het doel van de prognose en de beperking in verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht de omstandigheid dat de prognose is opgesteld om, als onderdeel van het rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland", het bestuur van de coöperatie in staat te stellen te voldoen aan haar toezegging om de prestaties van de coöperatie na ommekomst van 3 jaren te evalueren met stakeholders en de bij het initiatief betrokken gemeenten. Hierdoor is de prognose mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Ons onderzoeksrapport is uitsluitend bestemd voor de leden van de coöperatie en de bij het initiatief betrokken gemeenten en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door andere partijen dan de leden van de coöperatie en de bij het initiatief betrokken gemeenten. Onze conclusie en ons oordeel zijn niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de prognose
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en presenteren van de prognose in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de coöperatie, met inbegrip van de beschrijving en toelichting van de grondslagen en de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de prognose mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor het onderzoek van de prognose
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van ons onderzoek dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie en oordeel.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij het onderzoek van de veronderstellingen is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij ons onderzoek naar het opstellen en presenteren van de prognose op dezelfde basis als de jaarrekening. Derhalve brengen wij over de veronderstellingen geen oordeel tot uitdrukking.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Wij hebben dit onderzoek professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3400.

Onze werkzaamheden bestond onder andere uit:

- Het verkrijgen van inzicht in de activiteiten met inbegrip van de interne beheersing van de entiteit en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om te onderzoeken of rekening is gehouden met alle relevante omstandigheden die voor het opstellen van de prognose van belang zijn en om gebieden in de prognose te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fraude of fouten, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van assurance-werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie en ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing met betrekking tot het opstellen van de prognose met als doel assurance-werkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de coöperatie en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de toereikendheid en betrouwbaarheid van onderliggende gegevens en onderlinge samenhang teneinde de periode waarop de prognose

betrekking heeft te beoordelen en te evalueren of de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen van het bestuur niet onredelijk zijn;

- Het vaststellen dat de prognose is opgesteld op basis van de aan de prognose ten grondslag liggende veronderstellingen; en
- Het evalueren of de prognose is opgesteld en gepresenteerd in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de coöperatie, waarbij de grondslagen en veronderstellingen van materieel belang zijn toegelicht.

Elst (Gld.), 27 januari 2026

Coöperatie ConFirm U.A.

Digitaal ondertekend door:

Gert van der Vliet
27 januari 2026 12:36 +01:00

G. van der Vliet RA

Bijlagen: Scenario “Realistisch”

Bijlage:

Scenario “Realistisch”

	2023	2024	2025	2026 (Scenario "Realistisch", begroot)
Omzet	626.109	642.441	596.266	648.180
Inzamelkosten	-284.749	-228.012	-271.161	-285.000
Kosten voorraad	0	0	0	-14.300
Verkoopkosten	-3.414	-38	0	0
Personeelskosten	-336.000	-547.331	-669.925	-608.780
Huisvestingskosten	-86.327	-128.820	-161.727	-157.970
Overige kosten	-29.507	-39.418	-23.103	-27.150
Rente en afschrijving krediet inrichting (10 jr)	-25.130	-48.372	-66.055	-48.743
Subsidie en bijdrage	206.237	200.000	252.300	252.780
Financieel Resultaat Cirtex (smal)	67.219	-149.550	-343.405	-240.983
Financieel resultaat Werkzaak	245.443	154.560	427.767	427.570
Financieel resultaat Avri	65.000	65.000	65.000	65.000
Financieel Resultaat Cirtex (breed)	377.662	70.010	149.362	251.587

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden
GvdV / 27-01-2026

Confirm Audit & Assurance

T 0800 26 63 476
E info@confirm.nu

KVK 58510052
IBAN NL58 RABO 0140 1906 86
BTW NL853069980 B01

confirm.nu

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A.
t.a.v. het Bestuur

Ons kenmerk : 301901300/3400
Behandeld door : G. van der Vliet RA

Betreft : **Advies n.a.v. rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland"**

Geacht bestuur,

U heeft mij verzocht te adviseren over het normenkader dat is opgenomen in het door u uitgebrachte rapport "Evaluatie Circulair Textielsorteercentrum (Cirtex) in Rivierenland".

Het normenkader valt uiteen in normen voor:

1. Circulair en ketensamenwerking
2. Inclusie
3. Financiën

Voor de gedetailleerde beschrijving van de normen verwijs ik naar het hoofdstuk 2.2 van het rapport.

Ik wil de toepasbaarheid van de normen evalueren op basis van de SMART-methode (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden. Daarnaast geef ik overwegingen voor de betrouwbaarheid van de metingen.

1. Circulair en ketensamenwerking

In vergelijking met 2025 wijken de normen voor 2026 niet erg af. Aanvullend wordt in 2026 een bescheiden deel onder de noemer "reparatie" en "nieuw leven".

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Ja, in kg's hetgeen ook de meeteenheid al is	Voor een betrouwbare verantwoording is noodzakelijk dat de definitie van wat de KPI inhoudt helder is om bij de registratie misinterpretatie/verschuivingen te voorkomen.
Meetbaar	Ja, door wegen	Vooral de eerste weging ("Textiel voor verwerking" en de weging "Netto afval door opschoning" zijn kwetsbaar. De registratie daarvan en interne controle daarop is cruciaal. In de rest van het proces is er koppeling tussen de KPI en de afnemer. Iedere KPI heeft zijn eigen afzetkanaal waarbij de gefactureerde kg's helder zullen zijn. Zij worden namelijk gefactureerd en uit het feit dat de afnemer betaalt, kan bewijs

		gevonden worden dat die metingen kloppen. **Advies**: ontwerp maatregelen van interne controle die doorlopend de betrouwbaarheid van de metingen bewaken.
Acceptabel	Ja, de normen (mits betrouwbaar gerapporteerd) werden grotendeels in 2025 ook al gehaald. Ook als de normen behaald worden resulteert dit in een negatief bedrijfsresultaat (smal).	Het negatieve bedrijfsresultaat opent in de (huidige) omvang vanuit de te behalen normen nog wel een zinvolle discussie om het participatiebudget in te zetten als mitigerende financiële stroom (zie ook onder B). Op langere termijn dwingt een eventueel op eigen benen staan het behalen van ambitieuzere normen af. **Advies:** Ontwikkel een afhankelijkheidsanalyse voor 2026 (wat is het financiële effect als de samenstelling van de afzet ..% afwijkt van de normen). Denk ook na over ambitieuzere normen voor de fase na 2026.
Realistisch	Ja, idem	
Tijdgebonden	Ja de normen gelden voor 2026	

2. Inclusie

Voor de normen welke aan de KPI's "Inclusie" zijn verbonden geldt hetzelfde als voor "Circulair en ketensamenwerking": ze liggen op het niveau van 2025

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Ja, eenvoudig aantal	Bij personele inzet komt vaak de vraag op of het om aantallen mensen gaan of aantallen FTE's. Dat blijft nu onduidelijk. Advies: vermeld of het om aantallen gaat of om FTE's.
Meetbaar	Ja. Aantallen: want ze worden in gelijke aantallen in rekening gebracht door Werkzaak/2Switch. Nee: bij de in % gemeten KPI's is niet duidelijk wat de referentie is. Bij de loonwaarde is de referentie het indienst-moment. Maar een dergelijke norm is dan niet van toepassing op één jaar,	Definieer bij de in % gemeten normen nauwkeuriger wat de referentie is waarvan het % gehaald moet worden.

	maar op een totaal dienstverband. Bij de uitstroom is waarschijnlijk 20% van de uitstromers. Maar het zou ook 20% van de bestaande werkplekken kunnen zijn.	
Acceptabel	Ja, de FTE's worden afgeleid van het aantal kg te verwerken textiel.	Koppel in dit normenkader het aantal in te zetten werkplekken nadrukkelijker aan het aantal te verwerken kg's. Met de huidige wijze van berekenen wordt rekening gehouden met een aanvangs-/gemiddelde-loonwaarde van rond 42%. Kennelijk biedt deze startwaarde ruimte voor een 10% stijging. Maar dan moet de aanvangsnorm van 42% ook vastgezet/gedefinieerd worden. Anders gezegd, begin je met 30% loonwaarde dan haal je de 10% stijging makkelijker, maar heb je meer problemen in de operatie. Begin je met 48% procent, dan is misschien de rek eruit en kun je moeilijker met 10% stijgen, loopt e,e,a, wellicht wel makkelijker. Welke startwaarde ligt dan het meest in de rede?.
Realistisch	Ja, de normen worden in 2025 al gehaald	Zie ook hierboven: het ambitieniveau hangt af van de start loonwaarde.
Tijdgebonden	Ja de meeste normen gelden voor 2026	

3. Financiën

Het normenkader op dit punt is uiterst summier en naar mijn mening te summier.

SMART	Conclusie	Advies
Specifiek	Nee. Niet duidelijk is hoe de component "rendement Avri" tot stand komt. Duidelijk is wel dat dit rendement een geheel andere grondslag heeft dan het rendement van Werkzaak en 2Switch.	Definieer welke componenten in de brede businesscase meegenomen mogen worden (i.q. de *bruto* opbrengsten van Werkzaak/2Switch en het *netto* resultaat Avri Althans dat is het nu.) Het verdient de vraag of dit een redelijke invulling is van de financiële resultaten die in een brede casus meegenomen moeten worden.. Mogelijk wel

		als Werkzaak/2Switch beide op het standpunt staan dat zij de kosten van de mensen anders toch ook zouden hebben en Avri het standpunt mag/kan innemen dat zij de kosten van inzamelen anders had kunnen voorkomen.
Meetbaar	Ja maar te beperkt	Een financieel normenkader omvat ook normen voor de liquiditeit/solvabiliteit. Daarnaast een norm voor het rendement (smal). Tevens (maar dat is ook een vertaling van nr1) normen voor de opbrengsten uit de verschillende afzetkanalen. Normen voor de indirecte kosten. Ect. Hier kan dus nog wel een verdiepingsslag aan de orde komen.
Acceptabel	Deels/Nee. De brede businesscase is weliswaar een werkbaar referentiekader voor een evaluatie van de impact van Cirtex, voor Cirtex (smal) is het dat niet. Daarvoor is een financieel normenkader voor Cirtex zelf aan de orde. Zonder een levensvatbaar Cirtex stand-alone geen brede businesscase.	Uiteindelijk draait het om de vraag of het rendement (smal) nog door een redelijk beroep op het participatiebudget gedicht kan worden. Dat vraagt een analyse van de wijze waarop een claim op dit budget moet worden gedaan, welke onderliggende variabelen de omvang van die claim bepalen en op welke wijze daarover verantwoording moet/kan worden afgelegd. Anders gezegd: als het rendement (smal) qua omvang te negatief wordt om het gat uit het participatiebudget te dichten, kan de businesscase (breed) wel positief zijn maar gaat Cirtex het enkelvoudig niet redden. Die pijngrens moet als randvoorwaarde worden verkend.
Realistisch	Ja voor 2026	Uitwerken, zie hierboven
Tijdgebonden	Ja voor 2026	Ontwikkel (na een positieve afloop van de evaluatie) een financiële analyse op *middellange* termijn. Ik zou hiervoor alleen de casus “Realistisch” uitwerken. Deze tijdshorizon lijkt mij relevant om de gemeenten mee te nemen in

		het beslag op het participatiebudget dat Cirtex (via Werkzaak) zal gaan doen.

Ik hoop dat ik met dit advies aan uw verwachtingen tegemoet ben gekomen. Tot mondelinge toelichting altijd bereid.

Elst (Gld.), 28 januari 2026

Coöperatie ConFirm U.A.

Digitaal ondertekend door:

Gert van der Vliet
29 januari 2026 09:59 +01:00

G. van der Vliet RA

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
n.v.t.	2 juni 2026	16 juni 2026	D.255515 Z.079568

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma Fysieke leefomgeving
7.3 Afval

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI**

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2024 van de GR Avri.
2. Een positieve zienswijze op de jaarstukken in te dienen.
3. De zienswijze over de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 van Avri vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel
Het college heeft kennisgenomen van de jaarrekening 2025 van Avri en adviseert de raad over de in te brengen zienswijze. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 210.000.

Tegelijkertijd stonden de overheadkosten onder druk door hogere personele en organisatiekosten.

Begroting 2027
De begroting laat zien dat Avri inzet op verdere uitvoering van het Strategisch Koersplan, circulariteit en versterking van de bedrijfsvoering. Tegelijkertijd is sprake van stijgende kosten als gevolg van onder meer loon- en prijsontwikkelingen, rijksheffingen en ontwikkelingen op de afval- en grondstoffenmarkt. Dit leidt tot een stijging van het gemiddelde tarief van de afvalstoffenheffing van € 7 ten opzichte van 2026. Daarnaast vraagt de financiële druk op gemeenten om blijvende aandacht voor kostenbeheersing en betaalbaarheid.

In de conceptzienswijze wordt aandacht gevraagd voor onder meer transparante communicatie richting raden, tijdige betrokkenheid bij strategische ontwikkelingen, beheersing van kosten en lasten voor inwoners en de ontwikkeling van een toekomstbestendige indexeringssystematiek vanaf 2028.

1. Inleiding
Op 8 april 2026 heeft het Dagelijks Bestuur van Avri de jaarrekening 2025 en begroting 2027 gestuurd aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten met het verzoek hun zienswijzen kenbaar te maken

2. Doel / meetbaar effect
Door het indienen van een zienswijze op de begroting 2027 en jaarstukken 2025 van de AVRI kan de gemeente Buren kenbaar maken wat de wensen zijn. Door een zienswijze in te dienen op de kaderbrief kunnen gemeenten meer invloed uitoefenen op de begroting. Bij het presenteren van de begroting dient het bestuur van de AVRI kenbaar te maken op welke manier de zienswijzen op de kaderbrief zijn verwerkt in de begroting.

3. Wettelijke- en beleidskaders
Gemeenschappelijke regeling Avri | Lokale wet- en regelgeving

4. Argumenten
1.1 Met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan zijn kaderstellende rol.

Het is wenselijk om een zienswijze in te dienen, omdat de gemeenteraad beter in positie kan worden gebracht. Met het indienen van zienswijzen op de kaderbrieven van de gemeenschappelijke regelingen wordt invulling gegeven aan de wens van de gemeenteraad om grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen.

1.2 De punten die zijn opgenomen in deze zienswijze zijn regionaal opgesteld, onder leiding van een adviesgroep voor alle acht gemeenten in onze regio.
De onderdelen zijn van belang voor iedere gemeente en kunnen daarom gezamenlijk worden opgenomen.

2 Kanttekeningen

1.1 Het verwerken van de zienswijzen in de begroting is geen verplichting.
Het is geen verplichting om de ingediende zienswijzen op de kaderbrief te verwerken in de conceptbegroting en daardoor is niet met zekerheid te zeggen dat de punten opgenomen in deze zienswijze worden opgenomen in de begroting van AVRI. Wel is afgesproken dat er een reactie door de gemeenschappelijke regelingen wordt gegeven op de zienswijzen.

3 Financiële consequenties

De jaarrekening 2025 van Avri toont een positief resultaat van € 210.000. Dit positieve resultaat is met name het gevolg van:

- lagere uitvoeringskosten binnen het programma Afval,
- hogere opbrengsten uit grondstoffen en afvalstoffenheffing,
- lagere kosten voor kwijtscheldingen.

Tegenover deze voordelen staan:

- hogere personele en organisatiekosten binnen het programma Overhead,
- aanhoudende financiële risico's rondom verwerkingskosten en ontwikkelingen op de grondstoffenmarkt.

Voorgesteld wordt het positief resultaat ter hoogte van €210.000 bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

Voor 2027 stijgt het gemiddelde tarief met € 7 naar € 393 per huishouden. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door loon- en prijsontwikkelingen, hogere verwerkingskosten, CO_2-heffingen, de kilometerheffing voor vrachtverkeer en investeringen in materieel en veiligheid.

Tegelijkertijd zijn in de begroting ook maatregelen verwerkt die een dempend effect hebben op de afvalstoffenheffing, waaronder het vervallen van de dotatie voor de stortplaatsvoorziening en diverse efficiency- en ombuigingsmaatregelen. Landelijk staan afvalstoffenheffingen eveneens onder druk door stijgende verwerkingskosten en landelijke heffingen.

De conceptbegroting 2027 van Avri bevat daarnaast verschillende strategische ontwikkelingen, waaronder het grondstoffenplan, het Circulair Ambachtscentrum en de verdere ontwikkeling van toezicht en handhaving. Niet alle financiële effecten hiervan zijn op dit moment volledig inzichtelijk.

De financiële gevolgen voor gemeente Buren worden verwerkt binnen de reguliere planning- en controlcyclus. Eventuele effecten voor gemeentelijke bijdragen en opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden verwerkt via een begrotingswijziging en opgenomen in de meerjarenraming.

4 Juridische consequenties

N.V.T.

5 Participatie

N.V.T

6 Toekomstoriëntatie

Eén van de strategische speerpunten van Buren is 'samen sterker in de regio'. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd. Dat vraagt om effectuering en

versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op de begroting 2027 en jaarstukken 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het samenwerkingsverband. Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

7 Uitvoering

- Planning
  Na het raadsbesluit wordt de zienswijzebrief toegezonden aan de AVRI

- Communicatie
  Na besluitvorming wordt de definitieve zienswijzebrief verstuurd aan het Dagelijks Bestuur van AVRI.

- Evaluatie
  N.V.T

8 Bijlagen

-Raadsbesluit
-Zienswijzebrief Jaarstukken 2025 en de begroting 2027
-Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van AVRI

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.255515**	**D.255518** **Z.079568**

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2024 van de GR Avri.
2. Een positieve zienswijze op de jaarstukken in te dienen.
3. De zienswijze over de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 van Avri vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	**D.255515**	**D.255518** **Z.079568**

Onderwerp **Zienswijze Jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.19 mei 2026;

besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2024 van de GR Avri.
2. Een positieve zienswijze op de jaarstukken in te dienen.
3. De zienswijze over de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 van Avri vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026.

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

Aan de raden van de deelnemende gemeenten van de
Gemeenschappelijke Regeling Avri

Datum	8 april 2025	**Uw kenmerk**	n.v.t.
Onderwerp	concept Begroting 2027 GR Avri	**Ons kenmerk**	UIT-26-06014
Contactpersoon	Bestuurssecretariaat	**E-mailadres**	bestuurssecretariaat@avri.nl
Telefoonnummer	(0345) 58 53 53		

Geachte raad,

Wij bieden u de concept Begroting 2027 GR Avri aan. Deze begroting is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota 2027. Gemeenten hebben de mogelijkheid gekregen om zienswijzen op deze kadernota in te dienen. Deze zijn betrokken bij het opstellen van deze concept Begroting 2027.

De concept Begroting GR Avri 2027 is op 2 april 2026 behandeld door het dagelijks bestuur (DB) van de AVRI. Gemeenten worden in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling van de AVRI de gelegenheid geboden om hun zienswijze op dit concept kenbaar maken.

De stukken zijn tijdens de raadsinformatieavond van 7 april 2026 toegelicht en worden pas daarna gepubliceerd.

Financieel
We staan voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van circulariteit en klimaatadaptatie. Alleen samen en regionaal kunnen wij bijdragen aan een oplossing voor deze opgaven. Hoe we dit als Gemeenschappelijke Regeling Avri (GR Avri) willen doen, staat in het vastgestelde Strategisch Koersplan 2024-2030.
Daarnaast hebben we te maken met effecten van beleid van de landelijke overheid. Invoering en verhoging van verschillende (milieu)heffingen hebben een kosten-opdrijvend effect en zijn voor ons niet beïnvloedbaar.

Tegelijkertijd zien we de politiek-bestuurlijke wens om te zoeken naar wijzen om de lokale lasten zo laag mogelijk te houden.

Platformbijeenkomst
Op 11 mei 2026 is een platformbijeenkomst gepland. Op deze manier hopen we u zo goed mogelijk te informeren in voorbereiding op de behandeling van de stukken in uw gemeenteraad.

Zienswijze
Wij verzoeken u vriendelijk om uw zienswijzen op de concept Begroting 2027 uiterlijk **1 juli 2026** aan ons kenbaar te maken en in te dienen via het bestuurssecretariaat van Avri (bestuurssecretariaat@avri.nl). Uw zienswijzen worden in de vorm van een zienswijzenota aan u teruggekoppeld. Het Algemeen Bestuur zal in de vergadering van 10 september 2026 zowel de Begroting 2027 als de zienswijzenota vaststellen.

Het dagelijks bestuur van Avri,

De voorzitter,

J.P. Neven

De secretaris,

W. Brouwer

Begroting 2027

inclusief meerjarenraming t/m 2030

vaststelling AB 10 september 2026

versie 1.03

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord 3
2. Bestuurlijke Samenvatting 4

BELEIDSBEGROTING 6

3. Programa Bestuur & Beleid 7
4. Programma Afval 8
5. Programma Integraal Beheer Openbare Ruimte 14
6. Programma Bedrijfsafval 16
7. Programma Overhead 18
8. Programma Algemene Dekkingsmiddelen 21
9. Lokale heffingen 22
10. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 26
11. Financiering 30
12. Bedrijfsvoering 32
13. Openbaarheidsparagraaf Wet Open Overheid (WOO) 34
14. Onderhoud kapitaalgoederen 35
15. Verbonden partijen 37

FINANCIËLE BEGROTING 41

16. Totaaloverzicht baten en lasten 42
17. Uiteenzetting financiële positie 43
18. Vaststellingsbesluit 47

Bijlage 1: overzicht Ombuigingsvoorstellen begroting 2026 48
Bijlage 2: Totaal baten en lasten per taakveld 49
Bijlage 3: Overzicht BTW-Baten afvalstoffenheffing per regiogemeente 50
Bijlage 4: Wet- en beleidskaders – regionaal en landelijk 51

1. VOORWOORD

Voor u ligt de begroting voor 2027: een jaar waarin ambitie, verantwoordelijkheid en realisme nadrukkelijk samenkomen. De maatschappelijke opgaven waarvoor gemeenten en uitvoeringsorganisaties staan, worden steeds complexer. Tegelijkertijd groeit de druk op financiële middelen, regelgeving en capaciteit. In deze dynamiek blijft Avri koersvast werken aan een toekomstbestendige, duurzame en betrouwbare dienstverlening voor alle inwoners van Rivierenland.

2027 is het vierde jaar van ons Strategisch Koersplan en steeds meer inspanningen uit de afgelopen jaren beginnen zichtbaar resultaat op te leveren. Interne processen zijn verbeterd, strategische projecten komen in een afrondende fase en de eerste effecten van onze investeringen in bedrijfsvoering en innovatie worden merkbaar. Dat geeft energie en vertrouwen om door te bouwen.

Ook in een tijd van stijgende kosten en veranderende wet- en regelgeving blijven wij optimistisch en oplossingsgericht. We zetten vol in op het verminderen van restafval, het verbeteren van de kwaliteit van grondstoffen en het versterken van de kwaliteit van de bedrijfsvoering en veiligheid in ons werk. Tegelijkertijd doen we er alles aan om de afvalstoffenheffing voor inwoners zo stabiel mogelijk te houden. Dat vraagt creativiteit, scherpte en samenwerking.

Samenwerking vormt de motor achter onze vooruitgang. Met partners in de regio, met maatschappelijke organisaties en met innovatieve bedrijven werken we aan circulaire oplossingen, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie. De ontwikkeling van een Circulair Ambachtscentrum, de samenwerking binnen Cirtex en onze deelname aan WattHub zijn daar inspirerende voorbeelden van. Deze initiatieven laten zien dat we niet alleen reageren op veranderingen, maar ze actief vormgeven.

Avri staat er financieel gezond voor en blijft gericht investeren in een sterke, wendbare organisatie. Met deze begroting geven we helder inzicht in onze plannen, keuzes en verwachtingen voor 2027. We kijken met enthousiasme vooruit naar wat we samen kunnen bereiken voor onze gemeenten, onze inwoners en onze leefomgeving.

Walter Brouwer
Directeur Avri

2. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Onze ambitie
De landelijke en gemeentelijke ambities op het gebied van grondstoffentransitie en circulariteit liggen hoog. Dat geldt daarmee ook voor onze eigen ambities. Die ambities zijn vastgelegd in het Strategisch Koersplan[1] van Avri, dat in 2027 voor het vierde jaar van kracht is.

In 2026 zijn (of komen) een aantal strategische en bepalende projecten in de afrondende fase, zoals de besluitvorming over een Circulair Ambachtscentrum, de mogelijke aanpassing van de besturingsstructuur en het grondstoffenplan. Deze projecten lopen door in 2027 en dat legt een fors capaciteitsbeslag op de organisatie. Veel interne processen die leiden tot het versterken van de bedrijfsvoering zijn afgerond. Naar verwachting zien we daarvan in 2027 de eerste resultaten. In 2026 worden ook de afspraken verder uitgewerkt voor de beoogde overdracht van de stortplaats in 2027. Wat we willen bereiken in 2027, hoe we dat gaan doen en wat het gaat kosten, kunt u lezen in de programma's en de paragrafen.

Regel- en belastingdruk
De financiën van veel Nederlandse gemeenten staan vanaf 2028 onder druk door de herverdeling van en korting op het gemeentefonds. Tegelijkertijd zijn de afgelopen jaren grote opgaven door het Rijk bij gemeenten neergelegd zoals de uitvoering van klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Dat stelt gemeenten voor financiële en maatschappelijke uitdagingen en dwingt ze tot keuzes. We zijn ons hiervan terdege bewust. Bij het opstellen van de begroting 2027 is een realistische raming voor al onze kosten en baten het uitgangspunt. Daarbij zetten we vooral in op processen die bijdragen aan een beheerste kostenontwikkeling.

De noodzaak om de gezamenlijke circulariteitsambities te halen wordt steeds groter. We krijgen steeds meer te maken met hogere niet-beïnvloedbare kosten, zoals de stijgende verwerkingskosten voor restafval (plastic taks, CO_2-heffing). Om deze zoveel mogelijk te beperken, moeten we ervoor zorgen dat we minder afval hoeven in te zamelen en minder afkeur hebben van onze grondstoffen. De vervuiling in de grondstofstromen belanden immers ook allemaal zwaarbelast in de verbrandingsoven. Met ingang van 1 juli 2026 is een extra heffing op transportkilometers ingevoerd, waarvan de kosten ook landen in de Avri-begroting. Tot slot vraagt de veiligheid op en rond ons werk (wettelijk verplichte) Arbo-investeringen ter bescherming van onze medewerkers, onze klanten en onze inwoners. In deze omstandigheden doen we wat we kunnen om stijging van de afvalstoffenheffing voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken.

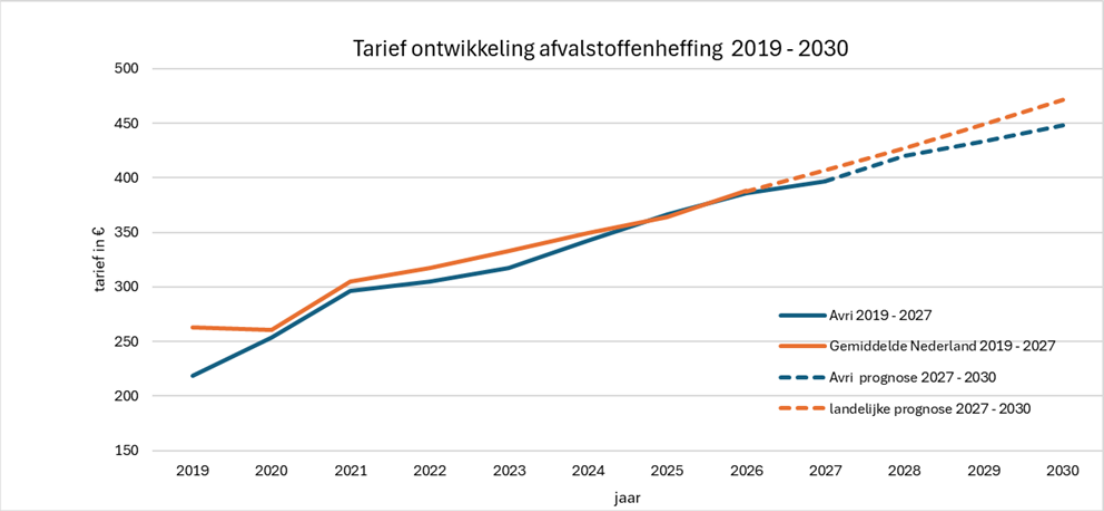

Grafiek 1: Tariefontwikkeling afvalstoffenheffing 2022-2030

Duurzame samenwerkingen
De huidige samenwerkingen zetten we voort, zoals met Werkzaak. Voor alle grondstoffen zoeken we naar partners zoals bij de textielverwerking met de oprichting van Cirtex. Bij de verdere ontwikkeling van het Circulair Ambachtscentrum zoeken we partners of samenwerkingsverbanden om de grondstoffen zo duurzaam mogelijk te (laten) verwerken. In overeenstemming met de afspraken blijven we participeren in het snellaadplein, WattHub. Daarmee vergroten we de mogelijkheden voor verduurzaming van het wagenpark. We werken samen met regionale partners aan de energietransitie, het vergroten van de biodiversiteit en de klimaatadaptatie. Onze partners zijn Regio Rivierenland, de provincie, de Omgevingsdienst Rivierenland en het Waterschap Rivierenland. Ook willen we de samenwerking met aan Avri vergelijkbare partners, zoals GR Waardlanden intensiveren om schaalvoordelen te realiseren, zoals verminderde kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering.

[1] Zie website: Strategisch Koersplan 2024-2030 | Avri

Werken aan een financieel gezonde positie

Avri heeft een financieel gezonde basis en heeft haar bedrijfsvoering risico's voldoende onder controle, waardoor zij niet hoeft terug te vallen op bijdragen van de gemeenten. Wel zien we met name door niet-beïnvloedbare omstandigheden zoals dalende grondstofvergoedingen, extra rijksbelastingen en prijsindexeringen een stijgende afvalstoffenheffing in Nederland. Ook de afvalstoffenheffing in Rivierenland ontkomt niet aan een verhoging ten opzichte van 2026.

Tarieven afvalstoffenheffing;

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het gemiddelde tarief afvalstoffenheffing ten opzichte van de raming voor 2026 opgenomen.

Gemiddeld tarief 2026 *			**€**	**386,00**
Loon en marktontwikkelingen	€	3,00		
Tractie, materieel en containers (vervanging en onderhoud)	€	7,00		
Vervallen dotatie voorziening stortplaats	€	-12,00		
Verwerkingsbelastingen (Wbm, Co2 heffing en km-heffing)	€	12,00		
Toegangscontrole milieustraten dmv slagboom (ombuiging)	€	-1,00		
Aanpassingen tbv veiligheid	€	4,00		
Overige mutaties (per saldo)	€	-6,00		
totaal mutaties			€	7,00
Gemiddeld tarief 2027			**€**	**393,00**
Stijging tov 2026				**2%**

* dit is inclusief het variabele deel, uitgaande van gemiddeld 25 aanbiedingen restafval

Tabel 1: Ontwikkeling tarief afvalstoffenheffing voor 2026

In het tarief is volgens de kadernota voor prijsontwikkelingen een indexering van 2,4% en voor loonontwikkelingen een indexering van 4,2% opgenomen. Voor contracten zijn marktconforme indexeringen gebruikt.

Het effect van noodzakelijke investeringen in tractie, materieel en containers en de toename van het onderhoud van tractie bedraagt € 7.

Door de geplande overdracht van de stortplaats eind 2026 of begin 2027 vervalt de storting in de voorziening stortplaats. Dit heeft een positief effect op de afvalstoffenheffing van € 12.

Voor de afvalstromen is op basis van verwachte tonnages en tarieven de begroting geactualiseerd. In de tarieven is opgenomen de verhoging van de verplichte heffingen vanuit de Wbm (afvalstoffenbelasting en CO_2-heffing). Dit zijn wijzigingen die vanwege rijksbeleid worden doorgevoerd en voor Avri niet beïnvloedbaar zijn. De kosten voor verwerking van de afvalstromen is hiermee fors toegenomen. Vanaf 1 juli 2026 neemt ook de motorrijtuigenbelasting op vrachtwagens fors toe, door de invoering van de zogenoemde kilometerheffing. Dat betekent dat Avri door verwerkers deze heffing krijgt doorberekend in de verwerkingstarieven en dat ook voor het gebruik van een groot deel van onze vrachtwagens deze heffing per kilometer tot extra kosten zal leiden. Het effect op het tarief afvalstoffenheffing is onzeker, maar wordt vooralsnog ingeschat op € 12.

De toegangscontrole op de milieustraten (ombuiging) heeft een positief effect op de afvalstoffenheffing van afgerond € 1.

Aanpassingen op de milieustraten om de veiligheid voor medewerkers, klanten en inwoners te verhogen heeft een effect van € 4 op de afvalstoffenheffing.

Daarnaast is sprake van kleinere aanpassingen. Hierin is onder andere opgenomen extra opbrengsten van verhuur van het 2e acculaadplein, opbrengst van matrassen en het neerwaarts bijstellen van andere budgetten. Per saldo heeft dit een voordelig effect op de afvalstoffenheffing van € 6.

Opbouw van financiële weerstand

Weerstandsvermogen; meerjarige opbouw van financiële weerstand
Er is voldoende financiële armslag nodig om continuïteit in onze dienstverlening te waarborgen, risico's af te dekken en prijsstabiliteit te realiseren. We zien ten opzichte van de jaarrekening 2025 een lichte afname van de risico's en een toename van weerstandsvermogen. De toename van het weerstandsvermogen is het gevolg van het instellen van de voorziening om de stortplaats over te kunnen dragen rond 1 januari 2027.

BELEIDSBEGROTING

Programma’s

3. PROGRAMA BESTUUR & BELEID

Wat willen we bereiken?

Koersplan
Onze ambitie voor het programma Bestuur & Beleid staat beschreven onder twee strategieën van het Strategisch Koersplan, namelijk ‘samen een veilige leefomgeving realiseren’ en ‘de bedrijfsvoering versterken’.

Positionering en beeldvorming Avri
Avri vervult een centrale rol in de regionale transitie naar een circulaire economie. De wijze waarop inwoners, bedrijven en gemeenten Avri zien, is bepalend voor vertrouwen, samenwerking en draagvlak. Wij streven ernaar dat Avri wordt beschouwd als betrouwbare partner, innovatieve speler en deskundige regisseur in het sluiten van grondstofketens. Net als in 2026 richten wij ons op het systematisch in kaart brengen van onze identiteit en de invloed daarvan op de beeldvorming en betrokkenheid. Via onderzoek en gerichte dialoog werken wij toe naar een eenduidige propositie. In 2027 geven wij deze propositie een herkenbare en consistente uitwerking, waarmee wij ons imago versterken en onze positie als regisseur in de regionale circulaire economie verder verankeren.

Besturingsstructuur
Avri is opgericht in een tijd van een lineaire economie. Op dit moment vervult Avri als regionale uitvoeringsorganisatie een centrale rol in het afvalbeheer en de circulaire transitie binnen het Rivierenland. Deze veelzijdigheid heeft geleid tot een gelaagde bestuurlijke structuur, waarin verschillende organisatievormen naast elkaar bestaan: GR, DVO’s, coöperaties en BV-constructies. Hoewel deze opzet historisch gegroeid is, ervaren betrokken partijen in de praktijk knelpunten in de besluitvorming, governance en bestuurlijke samenwerking.

In 2025 zijn we gestart met een onderzoek om te komen tot een toekomstbestendige besturingsstructuur. Die moet recht doen aan de complexiteit van het takenpakket van Avri én bijdragen aan de gezamenlijke ambitie van gemeenten en Avri om te versnellen in de circulaire transitie. Daarbij staat niet het optimaliseren van het bestaande model centraal, maar het fundamenteel heroverwegen van rollen, verantwoordelijkheden en zeggenschap. De resultaten van dit onderzoek komen beschikbaar in 2026 en vormen de basis voor een mogelijk besluit over de governance. In 2027 implementeren we de uitkomsten van dit besluit over de besturingsstructuur (actie 5.2 uit het Koersplan).

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkeling van de organisatie
Om onze ambities te behalen moeten we aandacht houden voor de ontwikkeling van de organisatie. Personeel aantrekken en behouden is van groot belang. Dit doen we door uitvoering te geven aan het actieplan ‘aantrekkelijk werkgever’. Speciale aandacht geven we aan inclusiviteit van ons personeel. Personeel met afstand tot de arbeidsmarkt werkt traditioneel in openbaar gebied. We zien hier het aantal mensen gestaag afnemen en sluit ook niet meer aan bij de koers en wat de gemeenten willen. We willen deze groep inzetten bij ander meer geschikte werkzaamheden zoals Circulair Ambachtscentrum. Vanwege een strengere wetgeving blijven we investeren in veilig werken. Dat vraagt een continue aanpassing van de bedrijfsvoering. Tot slot blijven we investeren in nieuwe en vervangende soft- en hardwaresystemen, en het gebruik daarvan door onze medewerkers.

Wat gaat dat kosten?
Voor dit programma zijn geen aparte budgetten opgenomen in de begroting.
De budgetten zijn ondergebracht onder de overige programma’s.

4. PROGRAMMA AFVAL

Inleiding

Het programma Afval gaat over het inzamelen en verwerken van grondstoffen en huishoudelijke afvalstromen, het Basispakket. Het Basispakket dat Avri uitvoert voor acht gemeenten heeft een directe relatie tot het Koersplan, namelijk de transitie van afval naar grondstof aanjagen en circulair ondernemerschap en maatschappelijke waarde creëren. Door een gezamenlijke aanpak is Avri in staat om namens en voor alle regiogemeenten deze uitdaging aan te gaan.

Wat willen we bereiken?

Koersplan
Onze ambitie voor het programma Afval staat beschreven onder twee strategieën van het Strategisch Koersplan, namelijk ‘de transitie van afval naar grondstof aanjagen’ en ‘circulair ondernemerschap en maatschappelijke waarde creëren’. In bijlage 5 (Wets- en beleidskaders landelijk en regionaal) is een toelichting op de beleidskaders opgenomen.

Landelijke opgave
De komende jaren staan de gemeenten en Avri voor de uitdaging om te komen tot een circulaire economie. De circulaire economie is nodig omdat grondstoffen, die nodig zijn om te leven en te produceren, schaars worden. Intussen neemt de vraag naar deze schaarse grondstoffen toe, door de groei van de wereldbevolking. Op de oude voet doorgaan is geen toekomstbestendige optie. In navolging van de EU en het Rijk wil Rivierenland dan ook volledig circulair zijn in 2050. De doelen waar Avri vooral mee te maken heeft, staan in het Circulair Materialenplan en het Nationaal Programma Circulaire Economie (zie hiervoor ook bijlage 5).

Circulair betekent dat de ketens van grondstoffen moeten sluiten, door onder meer pmd, gft, papier en textiel in te zamelen en opnieuw te gebruiken. Deze beweging naar een circulaire economie in Rivierenland is aan de ene kant een kwestie van complexe systemen en wetgeving die moeten veranderen. Aan de andere kant is het sterk afhankelijk van het lokale samenspel tussen inwoners, bedrijven en gemeenten. Avri speelt een belangrijke rol door als regisseur in dit samenspel op te treden en zo grondstoffen nog beter in te zamelen, te sorteren en terug in de markt te brengen. Dit is de ontwikkeling van alleen afval inzamelen naar de rol van kennisexpert en leverancier van grondstoffen.

Belasting en CO_2-heffing drastisch omhoog
We krijgen te maken met steeds hogere niet-beïnvloedbare kosten, zoals de stijgende verwerkingskosten voor restafval (plastic taks) en CO_2-heffing. Extra is de kilometerheffing voor vrachtwagens, die leidt tot een forse financiële last. Deze zorgwekkende ontwikkeling is negatief voor de afvalstoffenheffing. Om de heffingen zoveel mogelijk te vermijden, moeten we ervoor zorgen dat we minder afval hoeven in te zamelen. Daarnaast moeten we meer en betere grondstoffen aanbieden aan onze verwerkers. Zo kunnen we ook meer opbrengsten genereren. We doen wat we kunnen om stijging van de afvalstoffenheffing voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken. De noodzaak om onze ambities te halen wordt steeds groter. Helaas geldt: wat we ook doen, volledig compenseren van deze stijgingen is niet haalbaar.

Mondiale en landelijke ontwikkelingen
De situatie op de wereldmarkt van grondstoffen is onrustig. Er is sprake van dalende prijzen en overvolle afzetkanalen voor de grondstoffen. Dit is ingegeven door complexe mondiale factoren zoals logistiek, problemen in Afrika, de oorlogen in Oost-Europa en het Midden-Oosten en de overmatige aanwezigheid van deze grondstoffen. We zien ook dat sorteer- en recyclebedrijven onder een enorme druk staan en dit vertalen naar ons als inzamelaar.

Deze druk heeft voor het pmd geleid tot een nieuwe overeenkomst tussen VNG/NVRD en Verpact over de vergoedingen voor inzamelaars. We worden niet meer afgerekend op de landelijke gemiddelde vervuiling maar op de kwaliteit in Rivierenland. Het analyseren en controleren van schone grondstofstromen is dus nog belangrijker. Het doorzetten van de werkwijze uit de campagne schone grondstoffen in een interventieteam moet bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van verschillende grondstoffen en daarmee minder afkeur en grotere opbrengst.

Overdracht Stortplaats
Het doel is om eind 2026/begin 2027 de stortplaats aan het Nazorgfonds Gelderland over te dragen. Onderdeel van de afvalstoffenheffing is een toeslag van € 12 voor de nazorg van de stortplaats. Deze specifieke toeslag kan vervallen. Een besluit over of de afvalstoffenheffing met hetzelfde bedrag daalt, wordt genomen tijdens het AB van december 2026, waarin de tarieven worden vastgesteld.

Toezicht Afvalstoffenverordening (ASV)
Binnen de aanpak schone grondstoffen is gekozen voor een preventieve aanpak met interventies, waarbij slechts in noodzakelijke gevallen beboet wordt. Het toezicht houden op de ASV met toezichthouders biedt Avri meer mogelijkheden om, waar nodig, efficiënt en repressief optreden. Het toezicht wordt onderdeel van de gebieds-gewijze aanpak in onze regio, in aansluiting op de strategische doelen uit het Strategisch Koersplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzameling grondstoffen en huishoudelijk afval
Door bovengenoemde hogere niet-beïnvloedbare kosten, blijft het onze taak om ervoor te zorgen dat we minder afval hoeven in te zamelen. Daarnaast moeten we meer en betere grondstoffen aanbieden aan onze verwerkers. Wat we daarvoor gaan doen, komt voort uit verschillende bronnen:

- De acties vanuit het Koersplan (zie Kadernota 2027);
- De ombuigingsvoorstellen[2];
- De mitigerende maatregelen om de effecten van de hogere belastingen te verzachten; zoals grondstofinzameling bij hoogbouw en project schone grondstoffen;
- De zienswijze vanuit de gemeenten.

Hieronder een opsomming van de acties/interventies:

1. *Aanpak schone grondstoffen*
   Dit is één van de maatregelen om de hogere belastingdruk te verzachten. Na een positieve evaluatie in 2026 werken we met een interventieteam dat bestaat uit afvalcoaches, toezichthouders en voorlopers. Hiermee willen we de projectmatige aanpak continueren en in onze werkprocessen borgen. Via de grondstoffenrapportage en de rapportage Koersplan houden we u op de hoogte van de effecten van de inzet van interventies. Het interventieteam zorgt voor de centrale coördinatie van de gebiedsgewijze inzet van interventies, waarbij rekening wordt gehouden met de omgeving, analyses en effectmetingen. Effecten zijn zowel financieel als op het gebied van de vervuilingsgraad van de grondstoffen.

2. *Beleidsplan grondstofinzameling in de hoogbouw (1.1d uit het Koersplan)*
   Ook deze actie is één van de maatregelen om de hogere belastingdruk te verzachten. In het Koersplan wordt nog gesproken over het inrichten van gft-inzameling in hoogbouw. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 18 december 2025 is besloten om een plan te maken voor het inzamelen van álle grondstoffen in de hoogbouw. De financiële consequenties zijn nog niet bekend en daarmee nog niet meegenomen in deze begroting. De totale projectscope wordt in 2026 in beeld gebracht, uitvoering vindt plaats vanaf 2027.

3. *Beleidsplan van afval naar grondstoffen (1.3 uit het Koersplan)*
   Het grondstoffenplan wordt in 2027 aangeboden aan de gemeenteraden voor zienswijze. De doelen in het plan worden, binnen vastgestelde landelijke kaders, afgewogen tegen de service voor inwoners en de kosten hiervoor. Onderwerpen zijn onder andere inzameling bij hoogbouw en duurzaam gebruik van de ingezamelde grondstoffen. Ook de evaluatie van het huidige inzamelsysteem wordt opgenomen. Het uitvoeren van de interventies in het grondstoffenplan zal starten in 2027. Vanuit de gemeentelijke zienswijze kwam het verzoek om ‘out of the box’ te denken en ingrijpende interventies niet uit de weg te gaan. In gesprek met de gemeenteraden halen we input op waarna wij de interventies gaan uitwerken. Zodra de financiële consequenties van de interventies duidelijk zijn, worden deze in de begrotingswijziging 2027 of bestuursrapportage 2026 gemeld.

4. *Slagbomen op milieustraten (1.4b uit het Koersplan)*
   In haar vergadering van 18 december 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om milieustraten te voorzien van slagbomen. Naar verwachting worden in 2027 de slagbomen geplaatst. Met deze maatregel verwachten we minder afvaltoerisme en bedrijven op de milieustraat. Daarnaast zijn de slagbomen ook noodzakelijk ter

[2] Zie verslag AB 18 december 2025

verbetering van de veiligheid op de milieustraten. Het verwachte effect is lagere kosten, namelijk € 0,80 per inwoner per jaar.

5. *Milieustraat van de toekomst, Medel (2.2 uit het Koersplan)*
   Sinds 2021 wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het Circulair Ambachtscentrum (CA) Medel gepresenteerd. In 2026 vindt besluitvorming plaats over de investering van de bouw en de gevolgen ervan voor de afvalstoffenheffing. Naar verwachting wordt het CA Medel medio 2028 in gebruik genomen.

6. *Milieustraten: tarief voor brengen afval*
   Een van de ombuigingsvoorstellen was een voorstel om één tarief voor toegang op de milieustraten in te voeren. Wanneer we dit invoeren is afhankelijk van de ontwikkeling van het CA Medel. Als de financiële effecten vóór december 2026 bekend zijn, kunnen deze worden meegenomen met het vaststellen van de afvalstoffenheffing 2027 in december 2026.

7. *Onderzoek doen naar vestiging gft-installatie op grondstoffenmarkt Avri (2.3a uit het Koersplan)*
   In 2026 onderzoeken we samen met adviesbureaus of de beoogde locatie ontwikkeld mag worden. Daarbij zullen we altijd rekening moeten houden met de natuur-, stikstof- en milieueisen. Wij gaan ervan uit dat met haalbare voorwaarden in 2027 een omgevingsvergunning verleend kan worden. Intussen willen we in 2026 door een marktconsultatie alvast bepalen voor welke businesscase we kiezen. Afhankelijk van de resultaten zal het Algemeen Bestuur in 2027 besluiten of we verder gaan met een gft composterings- installatie. Daarna kunnen we partijen in de markt benaderen voor het bouwen van een gft-installatie op het grondstoffenpark.

8. *Frictiekosten Regio Rivierenland*
   Eén van de ombuigingsvoorstellen betreft de frictiekosten Regio Rivierenland. Met de Regio Rivierenland zijn we in gesprek gegaan over de eeuwigdurende frictiekosten van € 133.214. Voor de zuiverheid van de begrotingen van beide organisaties was het wenselijk deze situatie op te lossen. Recent voerden we gesprekken met Regio Rivierenland. Formele besluitvorming over de afspraken volgt nog. Dan kunnen ook de financiële effecten ervan worden verwerkt.

9. *Kwijtscheldingen*
   Een van de ombuigingsvoorstellen betreft de versobering van de kwijtschelding. Dit wordt uitgewerkt en op basis daarvan wordt een voorstel aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. Daarin worden de verschillen tussen de gemeenten en de relatie met het gemeentelijk beleid (kwijtschelding/armoede) in beeld gebracht. De financiële consequenties worden meegenomen met het bepalen van de hoogte van het tarief van de afvalstoffenheffing in december.

10. *Stimuleren circulair ondernemen, met de focus op grondstoffen (2.4 uit het Koersplan)*
    Wij adviseren en stimuleren bedrijven waar Avri het bedrijfsafval ophaalt hoe zij het beste hun afval kunnen scheiden en faciliteren hen hierin.

11. *Bedrijfsafval textiel ophalen modewinkels voor UPV Textiel uitvoering (2.4b uit het Koersplan)*
    Medio 2026 starten we een pilot met het inzamelen van textiel bij kringloopwinkels en kledingwinkels. Dit om nog meer schoon textiel in te zamelen en daarmee aan de doelstelling van het UPV te voldoen. Of we dit initiatief in 2027 voortzetten, is afhankelijk van de uitkomsten van deze pilot.

Naast deze acties zetten we onze invloed ook in via deelname aan landelijke overleggen over regelingen die worden ontwikkeld om schone grondstoffen te bevorderen en de circulaire opgave te realiseren.

Toezicht ASV
In 2026 heeft team handhaving een doorstart gemaakt met alleen de taak toezicht op de ASV. Nog dit jaar wordt een nader voorstel uitgewerkt op basis van data om te komen tot een volwaardig team dat een goede taak op het gebied van voorlichting en toezicht kan uitvoeren. Met een gebiedsgewijze aanpak kan worden bijgedragen aan het verminderen van bijplaatsingen, het geven van voorlichting en ook de aanpak van illegale textielcontainers. Het team werkt aan een leefomgeving waar inwoners echt het verschil merken.

Plustaken
Het inzamelen van incontinentiemateriaal, bruikbare spullen (doorgeeftas) en tegels (tegelwippen) vallen binnen het programma Afval onder de plustaken. Dit wil zeggen dat de kosten niet opgenomen zijn in het basistarief van de afvalstoffenheffing. De kosten voor de inzameling van incontinentiemateriaal worden gedekt door een gemeentelijke toeslag op de afvalstoffenheffing. Voor de andere taken ontvangen de betreffende gemeenten een factuur.

1. *Inzameling incontinentiemateriaal*
   De Avri-gemeenten hebben ervoor gekozen de kosten van de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal te dekken met een toeslag in de tarieven afvalstoffenheffing. De taken worden tegen kostprijs

aangeboden en eventuele voor- en nadelen worden verrekend met de gemeenten. Daarmee ligt het financiële risico bij de individuele gemeenten.

2. *Doorgeeftas*
   De gemeenten Neder-Betuwe en West Betuwe nemen deel aan deze pilot en deze loopt door tot eind 2026. De bevindingen uit de pilot vragen om bijstelling van het beleid, zodat we vanaf 2027 kunnen uitbreiden naar andere gemeenten. Het doel is om de Doorgeeftas als extra inzamelmiddel in de hele regio in te kunnen zetten, al dan niet met inzet van verenigingen. De uitvoering wordt uiteindelijk onderdeel van het Circulair Ambachtscentrum.

3. *Tegelwippen*
   Op verzoek van een aantal gemeenten faciliteert Avri bij het NK Tegelwippen. Het tegelwippen wordt georganiseerd om mensen te enthousiasmeren hun leefomgeving groener en klimaatbestendiger te maken door het vervangen van tegels door gras, bloemperken, bomen en geveltuinen. Meer vergroening van de versteende leefomgeving is hard nodig om hitte(stress), droogte en wateroverlast door piekbuien te voorkomen.

Wat gaat dat kosten?

Naast beleidsontwikkelingen zijn in toenemende mate ook marktontwikkelingen van invloed op de begroting van Avri. De toenemende inzameling van grondstoffen maakt de begroting meer afhankelijk van marktmechanismes. Daarmee is de ontwikkeling van de tarieven afvalstoffenheffing steeds minder te beïnvloeden. De huidige economische en politieke situatie leidt tot stijgende prijzen op de arbeidsmarkt en hogere tarieven bij marktpartijen bij de inkoop van goederen en diensten.

Ontwikkelingen afval- en grondstoffenmarkt
De grondstoffenmarkt is grillig. Soms dalen de prijzen door veel aanbod, aanscherping van importbeleid in andere landen en mindere kwaliteit van de aangeboden grondstoffen. Ook de gebeurtenissen in de wereld hebben direct effect op de vergoedingen. Schaarste drijft de prijzen soms juist op. We zien nu dat er geen langjarige contracten worden afgesloten. Wij moeten blijven focussen op schone grondstofstromen, om de financiële gevolgen van deze marktontwikkelingen zoveel mogelijk te beperken.

Verpakkingsafval pmd (voorheen pdb)
Voor pmd is een nieuw contract afgesloten. Avri wordt per gemeente afgerekend op het percentage herbruikbaar pmd. Dit was voorheen het landelijke gemiddelde. Bij toename van vervuiling neemt de inzamelvergoeding af en dit kan grote financiële consequenties hebben. Ook vraagt dit nieuwe investeringen in de bedrijfsvoering. Het is daarom ook belangrijk dat wij inwoners blijven stimuleren en informeren over wat er in pmd mag zitten.

Aantal aanbiedingen restafval
Uitgangspunt voor het aantal aanbiedingen restafval is een gemiddeld aanbod van 72 kg restafval per jaar per inwoner. Dit uitgangspunt komt overeen met de begroting 2025 en 2026. Bij de begrotingswijziging 2027 wordt dit bijgesteld naar een actuele inschatting (op basis van een combinatie van gegevens van BSR en de gemiddelde groei in de regio).

In grafiek 2 is de ontwikkeling van kosten en opbrengsten over de afgelopen jaren weergegeven en een prognose van de ontwikkeling op prijspeil 2027 plus de wettelijke heffingen en toeslagen, zonder rekening te houden met indexatie.

Grafiek 2: Ontwikkeling verwerkingsopbrengsten/-kosten 2016-2030 (prijspeil 2027, niet geïndexeerd)

Door andersoortige contracten met afvalverwerkers af te sluiten bereikt Avri meer stabiliteit en een sneller financieel effect bij schonere stromen. Om meer grip op de verwerking te krijgen probeert Avri meer invloed te krijgen op de gehele keten. Denk aan samenwerking waar het gaat om productie, consumptie (voorlichting, communicatie) en duurzame inname en verwerking van grondstoffen. Door regionale en landelijke samenwerking met producenten, verwerkers en marktpartijen gaat Avri op zoek naar slimme, innovatieve en duurzame oplossingen. Daarmee nemen wij ook meer verantwoordelijkheid voor de afzet van onze grondstofstromen. Wij streven ernaar dat de verwerking zo circulair mogelijk plaatsvindt. Bij voorkeur vindt verwerking regionaal plaats. Zo wordt de lokale economie en werkgelegenheid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt gestimuleerd en reduceren we de CO_2-uitstoot van het transport en de kilometerheffing. Daarnaast kijken we waar Avri waarde kan toevoegen aan de grondstofstromen. Als voorbeeld dienen de subsidieprojecten vanuit de EFRO Op Oost subsidie en de samenwerking met Cirtex sinds 2023.

De tarieven op de markt voor verbranding van restafval stijgen als gevolg van een verhoging op de belasting (Wbm) en de CO_2-heffing. Dat heeft gevolgen voor de afvalstoffenheffing. Dat maakt het terugdringen van de kilo's restafval en vervuiling bij grondstoffen alleen maar urgenter. Dat is wel steeds lastiger gezien de lage hoeveelheden restafval.

In onderstaande tabel 2 zijn de verwerkingskosten en verwerkingsopbrengsten opgenomen zonder rekening te houden met indexatie voor de komende jaren (constante prijzen). Wel is gerekend met de overheidsheffingen zoals die op dit moment worden ingeschat. Het is te verwachten dat de kosten voor het verwerken van restafval in de toekomst nog aanzienlijk zullen toenemen.

VERWERKINGSKOSTEN (x €1.000)	**2026 *)**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Restafval	3.006	3.255	3.255	3.255	3.255
GFT afval	3.110	3.234	3.234	3.234	3.234
Overige kostenstromen	2.202	2.201	2.227	2.197	2.192
Totaal verwerkingskosten	**8.318**	**8.690**	**8.716**	**8.686**	**8.681**

VERWERKINGSOPBRENGSTEN (x €1.000)	**2026 *)**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Papier	1.184	829	802	802	802
Kunststof verpakkingen en drankkartons	2.939	2.812	2.562	2.562	2.562
Textiel	105	225	225	225	225
Glas	307	390	390	390	390
Overige opbrengststromen	1.465	1.644	1.639	1.639	1.639
Totaal verwerkingsopbrengsten	**6.000**	**5.900**	**5.618**	**5.618**	**5.618**

Saldo afvalverwerking	**-2.318**	**-2.790**	**-3.098**	**-3.068**	**-3.063**

*) na begrotingswijziging

Tabel 2: Verwerkingskosten en -opbrengsten t/m 2030 (prijspeil 2027, niet geïndexeerd)

Toezicht ASV

De besluitvorming over de doorontwikkeling van deze taak zoals hiervoor beschreven, wordt voorzien van een nadere financiële onderbouwing. Die wordt aan het Algemeen Bestuur voorgelegd en verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2027.

Programmabaten en -lasten

De lasten van het programma Afval worden gedekt door de baten uit de ingezamelde grondstoffen en de afvalstoffenheffing. De opbouw van de baten afvalstoffenheffing is weergegeven in paragraaf 10: Lokale heffingen. Die baten zijn gebaseerd op de in dit hoofdstuk uitgewerkte lasten. In tabel 3 worden de baten en lasten gespecificeerd volgens de financiële begroting en worden de stortingen en onttrekkingen uit de reserves inzichtelijk.

LASTEN EN BATEN PROGRAMMA AFVAL (x €1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Lasten uitvoering basispakket	38.380	42.019	42.760	42.426	42.164
Opslag btw basispakket	3.497	3.497	3.497	3.497	3.497
Kwijtscheldingen	1.448	1.483	1.483	1.483	1.483
Totaal lasten	**43.325**	**46.999**	**47.740**	**47.406**	**47.144**
Baten					
Verwerkingsopbrengsten grondstoffen	5.863	5.900	5.618	5.618	5.618
Overige opbrengsten	0	1.258	1.534	1.508	1.506
Baten afvalstoffenheffing (bruto)	38.662	39.840	40.588	40.280	40.020
Exploitatieresultaat programma basispakket	0	0	0	0	0
Totaal baten	**44.525**	**46.999**	**47.739**	**47.406**	**47.144**
Saldo van lasten en baten voor vermogensmutaties	**1.200**	**0**	**0**	**0**	**0**
onttrekking reserve bedrijfsafval	0	0	0	0	0
Voorziening Basispakket					
- Dotatie risico-opslag	1.200	0	0	0	0
- Dotatie/onttrekking(-) overig	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 3: Meerjarenbegroting lasten en baten programma Afval

Het programma Toezicht en Handhaving is komen te vervallen doordat vanaf 2027 alleen nog sprake is van toezicht op de afvalstoffenverordening (ASV). Budgetten zijn overgeheveld naar programma Afval.

LASTEN EN BATEN PROGRAMMA TOEZICHT EN HANDHAVING (x €1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Toezicht en handhavingstaken	1.959	0	0	0	0
Totaal lasten programma toezicht en handhaving	**1.959**	**0**	**0**	**0**	**0**
Baten					
Toezicht en handhavingstaken	1.959	0	0	0	0
Totaal baten programma toezicht en handhaving	**1.959**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo van lasten en baten voor vermogensmutaties	0	0	0	0	0
Vermogensmutaties (stortingen / onttrekkingen reserves)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	0
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 4: Meerjarenbegroting lasten en baten voormalig programma Toezicht en handhaving.

5. PROGRAMMA INTEGRAAL BEHEER OPENBARE RUIMTE

Inleiding
In het programma Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) zijn diensten opgenomen die individuele gemeenten in aanvulling op het Basispakket contractueel van Avri kunnen afnemen. Het vormt een onderdeel van het Pluspakket. Hiermee levert Avri een breed dienstenpakket voor gemeente Buren, Tiel, Neder-Betuwe en West-Betuwe. Dit dienstenpakket bestaat uit het Integraal Beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) en gladheidsbestrijding. Daarnaast wordt voor een aantal gemeenten afvalstromen uit de openbare ruimte verwerkt (bijv. zwerfafval).

Avri stelt zich ten doel deze plustaken efficiënt uit te voeren overeenkomstig de vastgestelde kwaliteitsniveaus. De individuele gemeente houdt altijd de regie en bestuurlijke verantwoordelijkheid over de overgedragen taken. In een dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn nadere afspraken opgenomen over de samenwerking.

Wat willen we bereiken?

Binnen het werkgebied van IBOR zien we de laatste jaren beleidsbepalende ontwikkelingen. Deze zijn vooral gelegen in klimatologische en sociaaleconomische omstandigheden. Deze zijn als vertrekpunt genomen voor een geactualiseerde visie op het IBOR-pluspakket. Daarbij is als uitgangspunt genomen om als Avri de focus te leggen op taken die het best aansluiten bij de afval- en reinigingstaken. Denk hierbij aan reinigingstaken (reiniging van weg- en straatmeubilair, machinaal vegen, onkruidbestrijding op verhardingen, bladruimen, zwerfvuil en afvalbakken), gladheidbestrijding, dagelijks onderhoud van riolering en brandkranen en incidentele taken zoals evenementenondersteuning, ondersteuning bij verkiezingen en marktreiniging. Voor de gemeenten waarvan destijds de buitendiensten zijn overgenomen (Tiel, Neder-Betuwe, Buren en West-Betuwe), blijven we integraal alle beheertaken coördineren en uitvoeren.

Door focus aan te brengen bij de uitbreiding van IBOR-taken is het mogelijk om efficiënter en effectiever te werken. Door vooral te werken met vast personeel kan gericht ingezet worden op zowel persoonlijke als vakinhoudelijke ontwikkeling van medewerkers. Door te focussen kunnen medewerkers en materieel doelmatiger maar ook flexibeler worden ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?
We maken onderscheid in de dienstverlening voor bovengenoemde bestaande en nieuwe IBOR-gemeenten. Voor de huidige wijzigt niets. Avri blijft deze gemeenten ontzorgen overeenkomstig de huidige raamovereenkomsten en dienstverleningsovereenkomsten. Bij toetreding van nieuwe gemeenten ligt de focus op de voorkeurstaken.

Wij willen vanaf 2027 actief met de andere gemeenten in gesprek om te bezien in hoeverre wij voor andere gemeenten ook taken kunnen verzorgen.

Avri richt zich continue op het versterken van de interne IBOR-organisatie om zo een goede dienstverlening te kunnen bieden.

Wat gaat dat kosten?

Avri voert voor vier gemeenten de IBOR-taken uit. De totale geraamde lasten per IBOR-gemeente zijn in tabel 4 uiteengezet. De kosten voor 2027 in deze tabel zijn gebaseerd op de (concept) werkbegrotingen voor 2026. Daarbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met autonome kostenindexatie, cao’s en marktontwikkelingen.

ONTWIKKELING UITVOERINGSLASTEN (x €1.000)	2026 DVO	2027 GR	VERSCHIL	
Gemeente Buren IBOR	4.417	4.555	138	3%
Gemeente West Betuwe IBOR	2.054	2.118	64	3%
Gemeente Neder-Betuwe IBOR	1.091	1.416 *)	325	11%
Gemeente Tiel IBOR	9.090	9.368	278	3%
Totaal DVO's IBOR	**16.652**	**17.457**	**805**	**5%**

*) inclusief frictiekosten overhead voor terugnemen taken.

Tabel 5: Ontwikkeling uitvoeringslasten DVO's IBOR

Programmabaten en -lasten

De lasten en baten van het programma IBOR staan in tabel 5.

De taken worden tegen kostprijs aangeboden en eventuele voor- en nadelen worden op basis van de afgesloten DVO verrekend met de gemeenten. Daarmee ligt het financiële risico bij de individuele gemeenten. Om die reden houdt Avri geen (risico)reserve aan voor IBOR-activiteiten.

BATEN EN LASTEN PROGRAMMA IBOR (x €1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Integraal beheer openbare ruimte - via DVO	18.624	17.457	17.457	17.457	17.457
Integraal beheer openbare ruimte - verwerking afvalstromen	0	247	247	247	247
Gescheiden inzameling incontinentiemateriaal	643	0	0	0	0
Overige dienstverlening pluspakket	191	0	0	0	0
Totaal lasten programma pluspakket	**19.458**	**17.704**	**17.704**	**17.704**	**17.704**
Baten					
Integraal beheer openbare ruimte - via DVO	18.624	17.457	17.457	17.457	17.457
Integraal beheer openbare ruimte - verwerking afvalstromen	0	247	247	247	247
gescheiden inzameling incontinentiemateriaal	643	0	0	0	0
Overige dienstverlening pluspakket	191	0	0	0	0
Totaal baten programma pluspakket	**19.458**	**17.704**	**17.704**	**17.704**	**17.704**
Saldo van lasten en baten voor vermogensmutaties	0	0	0	0	0
Vermogensmutaties (stortingen / onttrekkingen reserves)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	0
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 6: Meerjarenbegroting programma beheer openbare ruimte (IBOR)

6. PROGRAMMA BEDRIJFSAFVAL

Inleiding

Het programma Bedrijfsafval gaat over de inzameling en verwerking van afval van bedrijven. Avri voert in beperkte mate activiteiten uit voor bedrijven in de vorm van inzameling, inname en het laten verwerken van bedrijfsafval. De dienstverlening aan bedrijven is ondersteunend aan het Basispakket. De positieve financiële resultaten worden al enkele jaren benut voor verlaging van de afvalstoffenheffing voor de inwoners. Ook gebruiken we de resultaten voor sponsoractiviteiten in de vorm van diensten.

Wat willen we bereiken?

Het aantal klanten groeit en we zien nog altijd potentieel om ons marktaandeel van ongeveer 15% in de toekomst te vergroten. Daarmee kunnen we de financiële dekkingsbijdrage in het Basispakket voor de inwoners van Rivierenland continueren. De bedrijfsafval activiteiten worden ook benut om uiting te geven aan de regionale maatschappelijke betrokkenheid van Avri.

Wat gaan we daarvoor doen?

De bedrijfsafval activiteiten zijn gericht op het zo goed mogelijk benutten en inzetten van de beschikbare productiemiddelen. Ze vormen een beperkt onderdeel van de bedrijfsvoering en van de omzet.
We onderscheiden ons op de markt voor bedrijfsafval door gescheiden inzameling van papier, gft, glas en plastic mogelijk te maken. In een pilot bieden we ook de mogelijkheid om textiel bij kringloopwinkels en kledingwinkels in te zamelen. We kunnen bedrijven adviseren op het gebied van afval en grondstoffen en service bieden. De ervaring die we hierbij opdoen zetten we in bij bedrijven die al klant zijn, maar ook bij potentiële nieuwe klanten. Zo vergroten we de aandacht voor circulaire economie en duurzaamheid bij andere bedrijven en binnen Avri.
Met het programma Bedrijfsafval kunnen we ook uiting geven aan de regionale maatschappelijke betrokkenheid van Avri. Door verbinding met het regionale bedrijfsleven en sponsoring in natura tijdens regionale evenementen, zonder winstoogmerk, wordt de zichtbaarheid van Avri in de regio vergroot. We gaan in 2027 uit van voortzetting van de samenwerking met de organisaties van onder andere Appelpop en de Betuwse Bloesemtocht. Zo leveren we ook een maatschappelijke dienst die bijdraagt aan een fijne leefomgeving voor de inwoners van de regio.

Dienstenpakket bedrijfsafval
Het dienstenpakket bedrijfsafval blijft onveranderd. De activiteiten in 2027 zijn:
- Inzameling van afval en grondstoffen bij bedrijfsklanten, met name het mkb;
- Adviseren van bedrijven op het gebied van duurzaamheid om te voorkomen dat afval ontstaat;
- Nieuwe klantbenadering: focus op dienstverlening aan scholen en verenigingen, circulariteit bij het MKB;
- Inname van afval en grondstoffen van bedrijfsklanten op ons grondstoffenpark Geldermalsen;
- Op- en overslag van afval en grondstoffen van bedrijfsklanten;
- Het laten verwerken van afval- en grondstofstromen van bedrijfsklanten;
- Sponsoring in natura van non-profit evenementen in de regio.

Sponsoring in natura
De kosten voor sponsoractiviteiten van Avri worden gefinancierd uit het programma Bedrijfsafval. De sponsoring bestaat uit het verrichten van diensten bij non-profit evenementen in de regio zoals Appelpop, Fruitcorso, Rivierenland Triathlon, Two Rivers marathon en de Betuwse Bloesemtocht. De totale sponsorbijdrage in natura bedraagt omgerekend € 50.000. Hiermee werken wij aan onze maatschappelijke betrokkenheid en kunnen wij ons profileren als maatschappelijk betrokken overheidsorganisatie. De doelstelling voor onze sponsoring is het uitdragen van onze kernwaarden: betrokken, klantgericht en duurzaam.

Het sponsorbudget biedt ruimte om – buiten de bestaande activiteiten – eventuele andere aanvragen voor sponsoring in natura te kunnen honoreren, op voorwaarde dat die aan de volgende criteria voldoen:

- Geen winstoogmerk van het evenement;
- Het evenement past bij de kernwaarden van Avri;
- Groot bereik (veel bezoekers uit de regio Rivierenland en omgeving);
- Het evenement valt buiten de richtlijnen die zijn opgesteld voor activiteitenafval (dat maakt op basis van een bestuursbesluit uit 2009 namelijk onderdeel uit van het programma Basispakket).

Wat gaat dat kosten?

Programmabaten en -lasten
De lasten van het programma Bedrijfsafval zijn hieronder weergegeven. De verwerkingskosten en de opbrengsten van de verwerking van de grondstoffen zijn gebaseerd op geschatte tonnages en tarieven.
In het kader van de ombuigingen is eerder besloten om structureel € 50.000 te onttrekken aan de reserve Bedrijfsafval en dit ten gunste van het programma Afval te brengen. Dit laatste is opgenomen onder de lasten van de uitvoering van het programma Bedrijfsafval. Na aftrek van vennootschapsbelasting is er een financieel voordeel van € 69.000. Dit wordt toegevoegd aan de reserve Bedrijfsafval.

BATEN EN LASTEN PROGRAMMA BEDRIJFSAFVAL (x €1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Lasten uitvoering programma bedrijfsafval	2.854	2.787	2.787	2.778	2.775
Af te dragen vennootschapbelasting	4	27	27	27	27
Totaal lasten programma bedrijfsafval	**2.858**	**2.814**	**2.814**	**2.805**	**2.802**
Baten					
Opbrengsten contracten bedrijfsafval	1.974	2.360	2.360	2.360	2.360
Verwerkingsopbrengsten grondstoffen	240	336	336	336	336
Overige opbrengsten	659	137	137	137	137
Totaal baten programma bedrijfsafval	**2.873**	**2.833**	**2.833**	**2.833**	**2.833**
Saldo van lasten en baten voor vermogensmutaties	**15**	**19**	**19**	**28**	**31**
Onttrekking aan reserve Bedrijfsafval tgv programma Afval		50	50	50	50
Storting in reserve Bedrijfsafval obv resultaat programma Bedrijfsafval	-15	-69	-69	-78	-81
Saldo van lasten en baten na vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 7: Meerjarenbegroting programma Bedrijfsafval

7. PROGRAMMA OVERHEAD

Inleiding
Overhead is het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. We zien een toenemende behoefte aan een beleidsrijke organisatie vanwege de vele ontwikkelingen en kansen in afvalverwerking en duurzaamheid. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (verder BBV) is vastgelegd dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken of programma's. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten in de betreffende taakvelden of programma's moeten worden begroot en verantwoord. In het programma Overhead worden de lasten verantwoord die geen directe relatie hebben met een bepaald programma. Deze lasten worden op basis van verdeelsleutels doorbelast naar de programma's.

Wat willen we bereiken?

Eén van de strategieën uit het Koersplan is het versterken van de bedrijfsvoering. Deze ambitie vraagt om een innovatieve bedrijfsvoering die aansluit op landelijke en Europese eisen. Daarnaast worden wettelijke verplichtingen steeds strenger zoals de regelgeving op het gebied van Arbo en veiligheid. Ook de gemeenten vragen van Avri een hoog ontwikkeltempo, om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen als digitalisering, robotisering en informatievoorziening. Ontwikkelingen vragen ook steeds om aanpassing van de bedrijfsvoering, zoals het convenant met Verpact.

Wat gaan we daarvoor doen?

Evenals voorgaande jaren richten we ons binnen bedrijfsvoering op het verhogen van onze bedrijfsefficiency en het verkleinen van de bedrijfsvoering risico's. Dat willen we onder meer bereiken met een effectieve en flexibele organisatie en informatiehuishouding. Dan gaat het bijvoorbeeld om de optimalisatie van processen en systemen. De dienstverlening aan de inwoners staat daarbij voorop. Daarnaast ervaren we steeds meer en steeds complexere wettelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op onze bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn wetgeving ten aanzien van inkoop en aanbesteden, arbeidsrecht (WNRA, WAB), vennootschapsbelasting, informatiebeheer en -beveiliging. Om aan alle eisen te voldoen, risico's te beheersen en continuïteit te waarborgen, moeten we blijven investeren in onze bedrijfsvoering.

De ingezette lijn om onze bedrijfsvoering robuuster te inrichten blijven we voortzetten. Dit doen we door het continu harmoniseren, beschrijven, automatiseren en digitaliseren van bedrijfsprocessen en systemen. Dankzij mobiele apparatuur als boordcomputers, tablets en het gebruik van apps werken we steeds meer tijd- en plaats-onafhankelijk. Tegelijkertijd blijven we werken aan de transparantie en openheid van Avri en verbinding met gemeenten en inwoners.

Wij willen ons werk doen met duurzaam inzetbare medewerkers; gezonde en vitale mensen die veilig en met bezieling aan het werk zijn. We hebben immers elke collega nodig. We zetten de komende jaren in op de volgende thema's:

- Vitaliteit: we gaan door met acties om de vitaliteit in de organisatie te vergroten. We willen hierbij vooral het eigenaarschap en initiatieven van medewerkers stimuleren en faciliteren;
- Strategische personeelsplanning: hiermee willen we de uitdagingen in de arbeidsmarkt aangaan en medewerkers breed en duurzaam inzetbaar maken. De reguliere aanpak past niet meer; er zijn innovatieve oplossingen nodig voor de toekomst;
- Leren: we vinden het belangrijk dat medewerkers zich blijven ontwikkelen. We willen meer leren in de dagelijkse praktijk en zetten stevig in op scholing. Fouten maken kan: als we er maar van leren;
- Veiligheid: als werkgever zorgen we voor goede fysieke arbeidsomstandigheden en voldoende opleidings- en ontwikkelmogelijkheden. Ook stimuleren we goede sociale arbeidsomstandigheden, zoals een waarderende

cultuur en een reële werkdruk.

Data-gestuurd werken (actie 5.5a uit het Koersplan)
Om de acties uit het Koersplan uit te voeren en efficiënt te blijven werken, is een veranderende dienstverlening en bedrijfsvoering nodig. In 2026 heeft de aanbesteding van het huidige planning- en containerbeheersysteem (Afval-Ris) plaatsgevonden en is er een keuze gemaakt. In 2027 wordt het nieuwe systeem geïmplementeerd. In samenhang met chippen van de containers draagt dat eraan bij dat we nog efficiënter, meer data-gedreven en gebruiksvriendelijker kunnen werken.

Optimalisatie containerbeheer (3.3a uit het Koersplan)
Om ervoor te zorgen dat we voldoende kwalitatief goede data verkrijgen, is het noodzakelijk het containerbestand (ca 300.000 minicontainers) op orde te hebben, bijvoorbeeld door ze te chippen. Op die manier ontstaat een belangrijke bron van betrouwbare data, waarop we kunnen sturen. Hierbij hoort een beheersbaar proces, zodat de juiste data worden gegenereerd. Verouderde minicontainers, die niet geschikt zijn om te chippen, worden vervangen. Minicontainers voor de inzameling van pmd worden voorzien van oranje deksels. In 2026 is hiervoor een pilot gestart, de uitrol vindt plaats in 2027. Dekking hiervan is voorzien in de begroting.

CSRD-rapportage
In 2027 gaan we CSRD-rapportage uitbreiden[3]. CSRD zorgt ervoor dat bedrijven zoals Avri transparant rapporteren over duurzaamheidsthema's en hier vervolgens op sturen. In 2027 laten we de CSRD-rapportage door een accountant accrediteren.

Materieel (bedrijfsmiddelen en wagenpark) verduurzamen (3.2 uit het Koersplan)
Bij de reguliere vervanging van het wagenpark kiezen we voor een duurzame oplossing die bewezen is in de praktijk. Voor het zwaardere materieel en de bedrijfswagens tot 3500 kg is dit overgang van voertuigen op LNG en normale diesel naar HVO. Waar het kan gaan de bedrijfsauto's over op elektrische aandrijving, net als de dienstauto's. We hebben voldoende stroom van ons zonne- en windpark. Beperkende factor voor elektrisch zwaar transport zijn de grote rij-afstanden in Rivierenland. Vanaf 1 juli 2026 neemt de motorrijtuigenbelasting op niet-elektrische vrachtwagens fors toe, door de invoering van de zogenoemde kilometerheffing. Dat zal voor een groot deel van onze vrachtwagens tot extra kosten leiden.

Kantoorpanden energielabel B maken (3.4b uit het Koersplan)
We zijn gestart met fase 2 van ons kantoorpand, de uitbreiding met nieuwe wasgelegenheid en kleedruimtes en een nieuwe kantine. Na het aanbesteden kunnen we in 2027 bouwen. Ook brengen we in kaart hoe we de inrichting van de gebouwen en terreinen in Geldermalsen passend maken bij de activiteiten die Avri nu (en naar verwachting komende jaren) uitvoert. Het zal gaan om diverse deelprojecten zodat activiteiten op het terrein kunnen doorgaan. Pas als er duidelijkheid is over de toekomst van de milieustraat in Geldermalsen, kunnen we echt besluiten over de meest optimale inrichting van het terrein.

Wat gaat dat kosten?

In onderstaande tabel 8 is de doorbelasting van overheadkosten naar de programma's meerjarig inzichtelijk gemaakt.

BATEN EN LASTEN PROGRAMMA OVERHEAD (*€1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Taakveld 0.4 Overhead	9.690	11.179	11.467	11.340	11.264
Doorbelaste overhead naar programma Afval	-6.357	-8.049	-7.522	-7.439	-7.389
Doorbelaste overhead naar programma IBOR		-2.683	-2.752	-2.722	-2.703
Doorbelaste overhead naar programma Toezicht	-2.946	0	-734	-726	-721
Doorbelaste overhead naar programma Bedrijfsafval	-388	-447	-459	-454	-451
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Resultaat na mutatie reserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

*) na begrotingswijziging
Tabel 8: Meerjarenbegroting programma Overhead

Programmabaten en -lasten
De lasten van het programma Overhead zijn ten opzichte van 2026 toegenomen. De organisatie is versterkt en groeit in omvang waarbij naast directe personeelskosten ook ICT-kosten stijgen met het aantal medewerkers (software- en licentiekosten). Ook de overgang naar een nieuwe digitale werkomgeving leidt structureel tot meer

[3] De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een Europese richtlijn en onderdeel van de European Green Deal.

kosten. De kosten voor huisvesting zijn in 2027 lager omdat de eerder opgevoerde kosten voor de verbouwing fase 2 naar verwachting al in 2026 vallen. Daarnaast heeft een herschikking plaatsgevonden van budgetten over programma's.

In tabel 9 is de opbouw van de overhead voor begrotingsjaar 2027 weergegeven en afgezet tegen de begroting na wijziging van 2026. De overhead bedraagt 14% van de begroting van Avri (zie tabel 10).

OVERHEAD	2026 *)	2027	Verschil
Personeelskosten	6.273	7.514	1.241
Ondersteuning door derden	1.111	1.265	154
Kapitaallasten	502	533	31
ICT	210	405	195
Communicatie	168	169	1
Huisvesting	724	588	-136
Algemene kosten	705	705	0
Totaal overhead bruto	**9.693**	**11.179**	**798**
-/- incidentele dekking door reserves en voorzieningen	0	0	0
Totaal overhead netto	**9.693**	**11.179**	**798**
			0
Doorbelaste overhead naar programma Afval	-6.359	-8.049	-1.690
Doorbelaste overhead naar programma IBOR	-2.326	-2.683	-357
Doorbelaste overhead naar programma Toezicht	-620	0	620
Doorbelaste overhead naar programma Bedrijfsafval	-388	-447	-59
	0	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 9: Taakveld Overhead

Het financiële model voor de toerekening van indirecte kosten is tot nu toe gebaseerd op (de verhouding van) verwachte productie-uren. Op basis van deze verdeelsystematiek werden de kosten van taakveld Overhead aan de programma's Afval (66%), Integraal Beheer Openbare Ruimte (24%), Handhaving (6%) en Bedrijfsafval (4%) toegerekend. Door de veranderde verhouding tussen de programma's als gevolg van het afstoten van taken IBOR voor gemeente Neder-Betuwe en taken Handhaving voor gemeente Tiel is het nodig de implicaties daarvan op de tot nu toe gehanteerde verdeling van de overhead in ogenschouw te nemen.

Beleidsindicatoren

Het BBV verplicht lokale overheden om beleidsindicatoren in de programmaverantwoording op te nemen. Voor Avri zijn de beleidsindicatoren voor externe inhuur en voor overhead relevant. Door het omzetten van inhuurcapaciteit naar vaste formatie proberen we het percentage externe inhuur terug te dringen.

BELEIDSINDICATOREN	2026	2027	Verschil
Externe inhuur (Percentage kosten van totale loonsom)	8%	6%	-2%
Overhead (Percentage overhead van totale lastenomvang)	16%	14%	-2%

Tabel 10: Beleidsindicatoren programma Algemene baten en lasten

8. PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft informatie over de algemene dekkingsmiddelen. Hieronder vallen de taakvelden 0.5 Treasury en 0.9 Vennootschapsbelasting.

Wat willen bereiken?

Om weerstand te bieden tegen de toenemende grilligheid op de grondstoffenmarkten (en het tarief afvalstoffenheffing te stabiliseren) is het nodig te beschikken over voldoende financiële middelen. Hoewel de deelnemende gemeenten garant staan voor Avri willen we de continuïteit van onze bedrijfsvoering zelf waarborgen.

Wat gaat dat kosten?

Het overzicht van baten en lasten van dit programma is weergegeven in tabel 11.

ALGEMENE BATEN EN LASTEN (* €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld 0.5 Treasury	855	1.224	1.122	1.072	1.104
Doorbelaste rentekosten naar programma's	-855	-1.224	-1.122	-1.072	-1.104
subtotaal taakveld 0.5 Treasury	0		0	0	0
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)	14	27	27	27	27
Doorbelaste vpb naar programma's	-14	-27	-27	-27	-27
subtotaal taakveld 0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Resultaat na mutatie reserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

*) na begrotingswijziging

Tabel 11: Meerjarenbegroting programma algemene dekkingsmiddelen

Taakveld 0.5 Treasury

In het BBV is voorgeschreven dat de rentekosten aan de taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Deze rentesystematiek werd ook in eerdere begrotingen toegepast en de rentekosten maken (op basis van de BBV-notitie rente) integraal onderdeel uit van de kosten van het taakveld. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. De langlopende leningen van Avri voor 2027 bedragen ongeveer € 33,3 miljoen, de bijbehorende rentelast is begroot op € 1,2 miljoen. Het renteomslag percentage is gebaseerd op de boekwaarde van de activa (€ 57,5 miljoen) en bedraagt 2,39%. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 11: Financiering.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 moeten overheidsbedrijven vennootschapsbelasting (Vpb) afdragen over winstgevende activiteiten. Met deze wet wil de regering mogelijke concurrentieverstoringen tussen private en publieke ondernemingen uit de weg ruimen. De activiteiten die betrekking hebben op de inzameling en verwerking van bedrijfsafval zijn onderhevig aan deze wetgeving en leiden dus tot betaling van vennootschapsbelasting. Ook de activiteiten in het Pluspakket, waarbij geen verrekening met de gemeente is overeengekomen, vallen onder de Vpb-plicht. Avri treedt hier op als marktpartij. In de begroting van het Pluspakket wordt tegen kostprijs gewerkt, waardoor er geen resultaat wordt verwacht (en er geen Vpb wordt afgedragen).

9. LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling Avri is verantwoordelijk voor de afvalstoffenheffing van de acht deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) verzorgt voor GR Avri de belastingaanslagen en de inning daarvan.

Ontwikkeling van de gemiddelde tarieven afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het gemiddelde tarief afvalstoffenheffing ten opzichte van de raming voor 2026 opgenomen.

Gemiddeld tarief 2026 *			**€**	**386,00**
Loon en marktontwikkelingen	€	3,00		
Tractie, materieel en containers (vervanging en onderhoud)	€	7,00		
Vervallen dotatie voorziening stortplaats	€	-12,00		
Verwerkingsbelastingen (Wbm, Co2 heffing en km-heffing)	€	12,00		
Toegangscontrole milieustraten dmv slagboom (ombuiging)	€	-1,00		
Aanpassingen tbv veiligheid	€	4,00		
Overige mutaties (per saldo)	€	-6,00		
totaal mutaties			€	7,00
Gemiddeld tarief 2027			**€**	**393,00**
Stijging tov 2026				**2%**

* dit is inclusief het variabele deel, uitgaande van gemiddeld 25 aanbiedingen restafval

Tabel 12: Ontwikkeling tarief afvalstoffenheffing voor 2027 t.o.v. tarief 2026

In het tarief is volgens de kadernota voor prijsontwikkelingen een indexering van 2,4% en voor loonontwikkelingen een indexering van 4,2% opgenomen. Voor contracten zijn marktconforme indexeringen gebruikt.

Het effect van noodzakelijke investeringen in tractie, materieel en containers en de toename van het onderhoud van tractie bedraagt € 7.

Door de geplande overdracht van de stortplaats eind 2026 of begin 2027 vervalt de storting in de voorziening stortplaats. Dit heeft een positief effect op de afvalstoffenheffing van € 12.

Voor de afvalstromen is op basis van verwachte tonnages en tarieven de begroting geactualiseerd. In de tarieven is opgenomen de verhoging van de verplichte heffingen vanuit de Wbm (afvalstoffenbelasting en CO_2-heffing). Dit zijn wijzigingen die vanwege rijksbeleid worden doorgevoerd en voor Avri niet beïnvloedbaar zijn. De kosten voor verwerking van de afvalstromen is hiermee fors toegenomen. Vanaf 1 juli 2026 neemt ook de motorrijtuigenbelasting op vrachtwagens fors toe, door de invoering van de zogenoemde kilometerheffing. Dat betekent dat Avri door verwerkers deze heffing krijgt doorberekend in de verwerkingstarieven en dat ook voor het gebruik van een groot deel van onze vrachtwagens deze heffing per kilometer tot extra kosten zal leiden. Het effect op het tarief afvalstoffenheffing wordt voor alsnog ingeschat op € 12.

De toegangscontrole op de milieustraten (ombuiging) heeft een positief effect op de afvalstoffenheffing van afgerond € 1.

Aanpassingen op de milieustraten om de veiligheid voor medewerkers, klanten en inwoners te verhogen heeft een effect van € 4 op de afvalstoffenheffing.

Daarnaast is sprake van kleinere aanpassingen. Hierin is onder andere opgenomen extra opbrengsten van verhuur van het 2e acculaadplein, opbrengst van matrassen en het neerwaarts bijstellen van andere budgetten. Per saldo heeft dit een voordelig effect op de afvalstoffenheffing van € 6.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het tarief afvalstoffenheffing van Avri afgezet tegen de landelijke ontwikkeling van het tarief. Door de stijging van het tarief van Avri met ca 2% voor 2027 lijkt dit onder het verwachte landelijke gemiddelde te liggen. Bij de prognose van de landelijke stijging is uitgegaan van 5%.

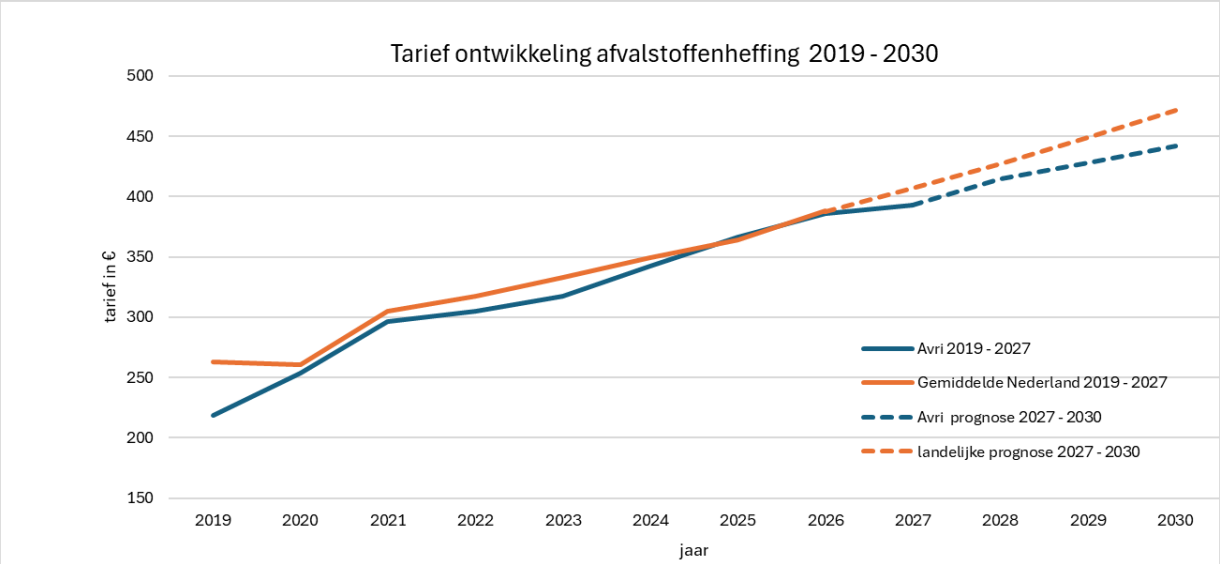

Grafiek 3: Ontwikkeling tarief afvalstoffenheffing 2019-2030

Door te blijven investeren in het beter scheiden van afval door inwoners, verwachten we stabilisatie van het aanbod van grondstoffen door inwoners. Gemiddeld genomen zijn grondstofvergoedingen de afgelopen jaren gedaald, waardoor de afvalstoffenheffing een steeds groter aandeel van de (meer beïnvloedbare en constante) uitvoeringskosten dekt.

Uitgangspunten bij tarieven afvalstoffenheffing

Ontwikkeling areaal; aantal huisaansluitingen
Het aantal geregistreerde huisaansluitingen volgt de meerjarige ontwikkeling van het aantal huishoudens volgens de meest recente cijfers van Belastingsamenwerking Rivierenland. Hierin wordt uitgegaan van een autonome groei van het aantal huisaansluitingen met 1,0% per jaar (gemiddelde autonome groei van de afgelopen vijf jaar). Vanwege de economische omstandigheden wordt daarnaast een daling van het aantal kwijtscheldingen verwacht van 0,05% per jaar. Niet alle huishoudens die een aanslag afvalstoffenheffing ontvangen betalen deze. Door bezwaarprocedures, kwijtschelding of oninbaarheid is het totaal aantal betalende huishoudens in werkelijkheid lager. Tot nu toe werd gerekend met 93% als betalende huishoudens. Uit analyse van de jaarrekening 2025 blijkt echter dat dit percentage wat hoger is. Daarom is in deze begroting gerekend met 95% betalende huishoudens ten opzichte van het totaal aantal huishoudens. Dit heeft een drukkend effect op de afvalstoffenheffing omdat deze over meer huishoudens wordt verdeeld.

Gemiddeld aantal aanbiedingen restafval
De aanbiedingen restafval zijn gebaseerd op ervaringscijfers van het huidige afvalbeleid. De aanbiedgemiddelden liggen lager dan bij de invoering werd verwacht. We hebben nog steeds te maken met huishoudens waarbij geen aanbod van restafval is geregistreerd (zgn. ‘0-aanbieders’). Deze inwoners bieden het restafval op alternatieve wijze aan om betaling te voorkomen. Het aanbod in een 30 liter-zak blijkt gemiddeld is geen 4, maar 5 kg te zijn. Dit betekent dat er verhoudingsgewijs meer afval moet worden verwerkt per aanbieding. Ook het verschil in aanbod bij hoogbouw ten opzichte van laagbouw is groot. Dat is te verklaren; bij hoogbouw kan gft nog niet apart ingezameld worden.

BATEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING	2026 na wijz.	2027	2028	2029	2030
Aantal huishoudens					
Geregistreerde huishoudens	106.550	106.736	107.803	108.881	109.970
Niet betalende huishoudens	-6.543	-5.337	-5.390	-5.444	-5.499
Betalende huishoudens	**100.007**	**101.399**	**102.413**	**103.437**	**104.471**
% betalende huishoudens	*93,9%*	*95,0%*	*95,0%*	*95,0%*	*95,0%*
Gemiddeld aantal aanbiedingen restafval					
30 ltr. (brengvoorziening) hoogbouw en stadscentra	33	33	33	33	33
30 ltr. (brengvoorziening)	15	15	15	15	15
60 ltr. (brengvoorziening)					
140 ltr. (mini container)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
240 ltr. (mini container)	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2
Tarieven					
Basistarief	**€ 359**	**€ 368**	**€ 370**	**€ 363**	**€ 357**
Toeslag basistarief per extra mini container restafval	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50
Variabel tarief: aanbieding 30 ltr.(hoogbouw)	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80
Variabel tarief: aanbieding 30 ltr. (laagbouw)	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00
Variabel tarief: aanbieding 140 ltr. (mini container)	€ 4,67	€ 4,67	€ 4,67	€ 4,67	€ 4,67
Variabel tarief: aanbieding 240 ltr. (mini container)	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
Baten afvalstoffenheffing (x € 1.000)					
Bruto baten afvalstoffenheffing	38.662	39.840	40.588	40.280	40.020
Kwijtschelding	-1.448	-1.483	1.483	1.483	1.483
Netto baten afvalstoffenheffing	**37.214**	**38.358**	**42.071**	**41.763**	**41.502**
Gemiddeld tarief afvalstoffenheffing per huishouden	€ 386	€ 393	€ 395	€ 388	€ 382

Tabel 13: Baten afvalstoffenheffing 2024 t/m 2029 (prijspeil 2027)

Inrichting basistarief en variabele tarieven

Het gemiddelde, kostendekkende tarief afvalstoffenheffing bedraagt € 393 per huishouden. De afvalstoffenheffing bestaat sinds 2014 uit een basistarief en variabele tarieven (tarief per aanbieding restafval van de diverse aanbiedvolumes). Het variabele tarief betalen inwoners bij elke keer dat het restafval wordt aangeboden, het basistarief één keer per jaar samen met de andere lokale belastingen.

In de begroting 2027 gaan we uit van gelijkblijvende variabele tarieven van € 1 per 30 liter aanbieding, en overige aanbiedvolumes naar rato. Het gemiddelde variabele tarief blijft € 25. De verhouding van het basisdeel en variabele deel komt hiermee op 93,6 % - 6,4 %. Dit betekent dat gemiddeld 6,4% van de afvalstoffenheffing beïnvloedbaar is door het scheidingsgedrag van huishoudens.

De tarieven worden definitief vastgesteld bij de wijziging van de Verordening Afvalstoffenheffing Avri in december 2026.

Opslagen op basistarief

Gemeenten kunnen ervoor kiezen opslagen te hanteren op het basistarief van de afvalstoffenheffing. Gemeenten hebben die mogelijkheid (binnen de wettelijke kaders) voor dekking van kosten die verband houden met de diensten voor inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Deze diensten maken geen onderdeel uit van het Basispakket. De gemeente bepaalt in december 2026 de hoogte van deze opslagen.

Verwijderen zwerfafval
Een aantal regiogemeenten hanteert een opslag op het basistarief van de afvalstoffenheffing, ter dekking van de kosten voor het verwijderen van zwerfafval. Avri maakt geen kosten voor het verwijderen van zwerfafval en deze opbrengsten maken daarom geen onderdeel uit van de begroting van Avri. De opbrengsten worden door Avri ontvangen van BSR en jaarlijks aan de betreffende gemeenten doorbetaald. Het opslagtarief wordt jaarlijks door de gemeenten bepaald en is opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Verordening Afvalstoffenheffing Avri.

Gescheiden inzameling incontinentiemateriaal
Gemeenten kunnen ervoor kiezen de kosten van gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal te dekken met een opslag in de tarieven afvalstoffenheffing. In de begroting 2027 van Avri is rekening gehouden met de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal in alle Avri-gemeenten.

Kostendekkendheid tarieven afvalstoffenheffing

De wet- en regelgeving bepaalt dat de gemiddelde tarieven voor de dienstverlening in het programma Basispakket op begrotingsbasis niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn. In tabel 14 is de kostendekkendheid gepresenteerd. Hieruit blijkt dat de tarieven niet meer dan 100% kostendekkend zijn.

PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN					
KOSTENDEKKENDHEID AFVALSTOFFENHEFFING (x €1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasten taakveld 7.3 Afval	31.989	33.970	44.463	44.221	44.014
Inkomsten taakveld 7.3 Afval	-5.863	-7.158	-7.152	-7.126	-7.124
Mutatie voorzieningen Basispakket	1.200	0	0	0	0
Netto kosten taakveld 7.3 Afval	**27.326**	**26.812**	**37.311**	**37.095**	**36.890**
Overhead	6.391	8.049	8.256	8.165	8.110
opslag voor compensabele btw	3.497	3.497	-3.497	-3.497	-3.497
Kwijtscheldingen	1.448	1.483	-1.483	-1.483	-1.483
Totale kosten Basispakket	**38.662**	**39.840**	**40.588**	**40.280**	**40.021**
Baten afvalstoffenheffing	**38.662**	**39.840**	**40.588**	**40.280**	**40.020**
Kostendekkendheid	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Tabel 14: Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Opslag btw-compensatie

Gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid om de btw (21%), die Avri in rekening brengt bij de gemeenten, te compenseren bij het btw-compensatiefonds. Hiervoor paste Avri tot 2023 een opslag toe van 13,5% van de kosten van het Basispakket. In het AB van 16 februari 2023 is besloten het btw-aandeel in de afvalstoffenheffing ‘vast te klikken’ op een vast bedrag van € 3.497.124 en daarmee het percentage langzaam terug te brengen tot het mengpercentage, passend bij de actuele btw-druk. Deze opslag bedraagt voor 2027 9,7% en leidt (na verrekening met het btw-compensatiefonds) tot een voordeel voor de gemeenten. Zie voor de berekening bijlage 3.

De compensabele btw mag via de afvalstoffenheffing volledig als kosten worden doorberekend aan de inwoners. Elk percentage tussen 0 en 21% kan worden gehanteerd. Een hoger percentage resulteert in een voordeel voor de gemeente ten koste van de afvalstoffenheffing. Een lager percentage levert een lagere afvalstoffenheffing op voor de inwoners, maar ook een lagere opbrengst in de gemeentebegroting. De hoogte van de afvalstoffenheffing is dus te beïnvloeden door deze opslag.

Kwijtscheldingen

Het Algemeen Bestuur van GR Regio Rivierenland heeft in haar vergadering van 12 december 2012 de kwijtscheldingsregeling 2012 (met terugwerkende kracht) vastgesteld waarin:

- De kosten van bestaan worden gesteld op 100% van de normuitkering als bedoeld in artikel 16 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990;
- Is bepaald dat ten aanzien van pensioengerechtigde personen niet de bijstandsnorm, maar de AOW-norm wordt gehanteerd;
- Is bepaald dat kwijtschelding voor ondernemers (voor zover het heffingen in de privésfeer betreffen) mogelijk is;
- Is bepaald dat bij de beoordeling van verzoeken om kwijtschelding mede rekening wordt gehouden met de kosten van kinderopvang.

Naast deze algemene beleidsregels is in artikel 9 van de Verordening Afvalstoffenheffing Avri de onderstaande bepaling voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing van kracht. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld in het AB van december 2019 en verwerkt in deze begroting.

De gemeenten kunnen eigen beleidsregels vaststellen over wanneer een inwoner in aanmerking komt voor kwijtschelding. Veelal volgen ze hierbij de landelijke richtlijnen. Inwoners kunnen kwijtschelding aanvragen bij BSR. BSR vraagt advies aan de gemeenten en volgt dit op. Vervolgens past BSR, indien van toepassing, de kwijtschelding toe. Op de site van BSR staat per gemeente een overzicht van het kwijtscheldingsbeleid per gemeente.

Bij de invordering van de afvalstoffenheffing komt het vaste tarief van de afvalstoffenheffing (zoals bepaald in hoofdstuk 1 van de tarieventabel) voor kwijtschelding in aanmerking. Om de afvalscheiding ook onder de groep inwoners met een kwijtschelding te bevorderen, mag slechts een deel van het variabele tarief worden kwijtgescholden.

10. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing biedt inzicht in het risicomanagement binnen Avri. We beschrijven hoe risicomanagement als vast proces binnen de bedrijfsvoering wordt toegepast en verankerd. Ook geven we met deze paragraaf inzicht in het risicoprofiel van Avri en de bijbehorende weerstandscapaciteit en -ratio. Het uitgangspunt vormt de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2017. De weerstandscapaciteit is verder uitgewerkt in de Nota reserves en voorzieningen 2017.

Ontwikkeling financiële risico's

Voor ieder programma is de ontwikkeling van het risicoprofiel weergegeven. Het actualiseren van het risicoprofiel is van belang, gezien de grilligheid van de begroting en het geringe weerstandsvermogen de afgelopen jaren. In tabel 15 zijn de risico's per programma weergegeven. Het risicoprofiel uit de jaarstukken 2025 (peildatum 31-12-2025) is ook verwerkt in deze begroting 2027. De ontwikkeling van elk financieel risico geeft een indicatie van de eventuele financiële gevolgen voor Avri, als een risico daadwerkelijk optreedt. De inschatting van het risico geldt voor het begrotingsjaar 2027.

ONTWIKKELING FINANCIELE RISICO'S (* €1.000)		Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Verschil 2025-2027
Basispakket					
2	Prijsontwikkeling papier	301	242	301	0
6	Doelvermogen voor nazorg stortplaats	0	1.647	0	0
12	Inzet medewerkers Afvalbeheer	304	299	0	-304
14	Onzekerheid scheidingsgedrag huishoudens	203	225	203	0
17	Vervuiling van aangeboden grondstoffen	440	330	440	0
19	Vergoeding kunststof verpakkingen	243	0	243	0
23	Geschil met verwerker PMD's	0	0	0	0
24	Brandstofprijzen	0	218	PM	0
26	Verwerkingskosten	313	313	313	0
27	Fiscale risico's (KM-heffing/ Wet DBA/Verbranden afval)	250	250	250	0
28	Cirtex	250	250	210	-40
29	Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)	540	0	540	0
	Totaal Basispakket	**2.844**	**3.774**	**2.500**	**-344**
Pluspakket					
1.	nvt				
	Totaal Pluspakket	**0**	**0**	**0**	**0**
Bedrijfsafval					
2	Prijsontwikkeling papier	26	60	26	0
12	Inzet medewerkers Afvalbeheer	22	16	0	-22
19	Vergoeding kunststof verpakkingen	21	0	21	0
	Totaal Bedrijfsafval	**69**	**76**	**47**	**-22**
Bedrijfsvoering					
1	Gekwantificeerde risico's (10% omvang Overhead)	929	1.090	1.118	189
2	Vermogensbuffer (1% leningportefeuille)	386	424	386	0
	Totaal Bedrijfsvoering	**1.315**	**1.514**	**1.504**	**189**
Totaal alle programma's		**3.395**	**5.364**	**4.051**	**-177**

Tabel 15: Ontwikkeling financiële risico's Avri

Toelichting op de risico's

Basispakket, Pluspakket, Bedrijfsafval
2 - Prijsontwikkeling papier; risico is toegenomen.
De papiermarkt is grillig, vergoedingen staan onder druk. Contractueel is een ondergrens aan de vergoeding vastgelegd. Het verschil tussen de huidige vergoeding en de ondergrens beschouwen we als risico.

6 - Onzeker doelvermogen voor nazorg stortplaats; risico vervalt
De stortplaats wordt naar verwachting met ingang van 2027 aan de provincie overgedragen. Daarmee vervalt het risico op het onzekere doelvermogen van de stortplaats.

12 - Inzet medewerkers uitvoering; risico vervalt.
Risico is niet meer van toepassing en kan vervallen.

17 - Vervuiling van aangeboden grondstoffen
De vervuiling van de aangeboden grondstoffen was in de afgelopen jaren zorgelijk. Uit sorteerproeven blijkt dat de vervuiling hoog blijft of zelfs toeneemt bij bepaalde grondstoffen. Overigens is er ook landelijk een forse stijging in de vervuiling te zien. We blijven inzetten op aanwezigheid in de wijk, met afvalcoaches en voorlopers. We zetten gericht in op communicatie en voorlichting. Minder vervuiling is het doel om afkeur te voorkomen en niet meer extra te hoeven te sorteren in de overslaghal.

19 - Vergoeding kunststof verpakkingen
De vergoeding voor pmd hangt af van de mate van vervuiling. Als de vervuiling groter is dan 25% dan daalt de vergoeding per ton. Avri zit om en nabij de grens van 25%. Het verschil tussen het hogere en lagere tarief beschouwen we daarom als risico.

24 - Risico brandstofkosten; risico is nog onbekend
De grillige energiemarkt blijft een risico voor de bedrijfsvoering van Avri. Uiteraard worden hogere brandstofprijzen verwerkt in de begroting. De onvoorspelbaarheid van de brandstofprijzen maakt echter dat we hier een risico voor hebben opgenomen. Recente ontwikkelingen in het Midden-Oosten hebben inmiddels de brandstofprijzen fors doen stijgen. Wat dit voor gevolgen heeft voor het begrotingsjaar 2027, is nu nog niet te zeggen. Dat is de reden dat we dit risico als PM post opnemen.

29 - Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)
Het MJOP vormt de basis voor de jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud gebouwen. Met deze voorziening worden de kosten van het groot onderhoud van de Avri-gebouwen geëgaliseerd. Alleen in het plan opgenomen kosten voor groot onderhoud mogen ten laste komen van de voorziening. Een actuele onderhoudsplanning is op basis van het BBV noodzakelijk, om de hoogte van de voorziening te onderbouwen. Het BBV schrijft voor dat onderhoudsplannen eens in de vijf jaar worden geactualiseerd.
In 2020 is het MJOP van Avri locatie Geldermalsen voor het laatst geactualiseerd. Het MJOP heeft een looptijd tot en met 2039, maar wordt elke vijf jaar geactualiseerd. In 2025 is het concept MJOP ontvangen. Dit wordt in 2026 definitief gemaakt. De financiële effecten hiervan worden in de bestuursrapportage voor 2026 verwerkt en in de 1^{e} begrotingswijziging voor 2027.

Bedrijfsvoering
1 - Gekwantificeerde risico's (10% taakveld Overhead)
De begroting 2027 geeft een overhead van € 11,2 miljoen. De Algemene Bedrijfsreserve Avri heeft op basis van 10% van de overhead een drempelwaarde van € 1.179.000.

2 - Vermogensbuffer
Bij het aantrekken van leningen is de rente afhankelijk van het vermogen. Een lager eigen vermogen leidt tot een hogere rente. We houden rekening met 1% van de leningportefeuille.

Weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de reserves van Avri en de voorziening Basispakket.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de gekwantificeerde risico's af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. In de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017 wordt de uitkomst gewaardeerd volgens onderstaande waarderingstabel. Het Algemeen Bestuur heeft de gewenste weerstandsnorm vastgesteld op 'voldoende'. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit minstens factor 1,0 van de gekwantificeerde risico's moet zijn.

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN	BETEKENIS
Groter dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Tabel 16: Waarderingstabel weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is hieronder uiteengezet en aan de hand van weerstandsratio beoordeeld.

ONTWIKKELING WEERSTANDSVERMOGEN			Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Verschil 2025-2027
Basispakket	Gekwantificeerde risico's	(A)	2.844	3.774	2.500	-344
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	5.399	6.599	6.599	1.200
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**1,9**	**1,7**	**2,6**	**0,7**
	Betekenis		Ruim voldoende	Ruim voldoende	Uitstekend	
Pluspakket	Gekwantificeerde risico's	(A)	0	0	0	0
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	14	14	14	0
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**				**-**
	Betekenis		Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	
Bedrijfsafval	Gekwantificeerde risico's	(A)	69	76	47	-22
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	417	432	451	34
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**6,0**	**5,7**	**9,5**	**3,5**
	Betekenis		Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	
Bedrijfsvoering	Gekwantificeerde risico's	(A)	1.315	1.514	1.504	189
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	859	859	859	0
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**0,7**	**0,6**	**0,6**	**-0,1**
	Betekenis		Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	
TOTAAL	Gekwantificeerde risico's	(A)	4.228	5.364	4.051	-177
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	6.689	7.904	7.923	1.234
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**1,6**	**1,5**	**2,0**	**0,37**
	Betekenis		Uitstekend	Ruim voldoende	Uitstekend	

Tabel 17: Ontwikkeling weerstandsvermogen Avri

Weerstandsvermogen Basispakket
Omdat de aanvulling van de weerstandscapaciteit voor het Basispakket een directe relatie heeft met de afvalstoffenheffing, is een meerjarige risico-inschatting gemaakt. De uitkomst is zichtbaar in tabel 18 waaruit blijkt dat het weerstandsvermogen uitstekend is. In de meerjarige ontwikkeling is rekening gehouden met de nadelige invloed van wettelijke heffingen zoals die nu bekend zijn. Er zijn echter voor de komende jaren veel onzekerheden rond de heffingen. Die zijn afhankelijk van landelijke politieke besluitvorming.

Meerjarige ontwikkeling weerstandsvermogen basispakket (* € 1 mln)		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gekwantificeerde risico's	(A)	€ 7,5	€ 2,8	€ 3,8	€ 2,5	€ 2,2	€ 2,1	€ 2,0
Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	€ 6,5	€ 5,4	€ 6,6	€ 6,6	€ 6,6	€ 6,6	€ 6,6
Ratio weerstandsvermogen	B/A)	0,9	1,9	1,7	2,6	3,0	3,1	3,3
Betekenis		Matig	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

Tabel 18: Meerjarige ontwikkeling weerstandsvermogen

Kengetallen financiële positie

Het BBV schrijft voor dat decentrale overheden door middel van kengetallen inzicht geven in hun financiële positie. Voor Avri zijn de kengetallen netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte van belang.

KENGETALLEN	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	60,2%	71,0%	69,8%	64,2%	58,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle	60,0%	70,8%	69,6%	64,0%	58,7%
Solvabiliteitsratio	1,9%	1,8%	1,8%	2,0%	2,1%
Structurele exploitatieruimte	3,5%	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%

Tabel 21: Kengetallen financiële positie

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van Avri ten opzichte van de omzet. Het laat zien in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Door de toename van de financieringsbehoefte als gevolg van investeringen stijgt het percentage voor 2027.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Avri heeft een lening verstrekt aan Cirtex, waardoor dit kengetal iets lager is dan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Daarmee wordt inzicht gegeven in de mate waarin Avri in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat het eigen vermogen beperkt is, en de langlopende schuldenpositie in 2024 toegenomen is, is de solvabiliteit van Avri laag.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte in de begroting aanwezig is om de huidige kosten te kunnen dragen.

11. FINANCIERING

Inleiding

Het BBV schrijft een financieringsparagraaf voor, waarin de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille staan. Het Treasurystatuut 2023 bevat nadere regels voor de uitoefening van de financieringsfunctie.

Externe ontwikkelingen

De huidige rentetarieven van de BNG Bank bedragen op moment van samenstelling van deze begroting (februari 2026) rond de 2,9% voor een 10-jaars lineair af te lossen lening. De nieuw aan te trekken leningen zijn tegen dit percentage in deze begroting verwerkt.

Financieringsportefeuille Avri

De leningen- en financieringsportefeuille van Avri is als volgt opgebouwd:

Schulden langer dan 1 jaar	Oorspronkelij hoofdsom	Datum einde looptijd	Rente %	Stand 31-12-2024	Aflossingen	Stand 31-12-2025	Methode	Rente 2027
Geldlening BNG 40.110.118 (2015)	€ 5.000.000	1-10-2035	1,60%	€ 2.750.000	€ 250.000	€ 2.500.000	Lineair	€ 34.000
Geldlening BNG 40.110.265 (2015)	€ 5.000.000	2-1-2036	1,60%	€ 2.777.777	€ 246.914	€ 2.530.863	Lineair	€ 34.568
Geldlening BNG 40.110.308 (2015)	€ 5.000.000	2-1-2036	1,60%	€ 2.812.500	€ 250.000	€ 2.562.500	Lineair	€ 35.000
Geldlening BNG 40.110.355 (2016)	€ 2.900.000	25-1-2041	1,75%	€ 1.972.000	€ 116.000	€ 1.856.000	Lineair	€ 29.435
Geldlening BNG 40.110.356 (2016)	€ 1.400.000	25-1-2041	2,13%	€ 1.400.000	€ -	€ 1.400.000	Fixed	€ 29.820
Geldlening BNG 40.112.541 (2019)	€ 5.000.000	22-1-2044	1,55%	€ 4.000.000	€ 200.000	€ 3.800.000	Lineair	€ 54.250
Geldlening BNG 40.112.895 (2019)	€ 4.400.000	14-6-2044	1,55%	€ 3.432.000	€ 176.000	€ 3.256.000	Lineair	€ 24.534
Geldlening BNG 40.113.547 (2020)	€ 3.600.000	17-1-2045	0,69%	€ 2.916.000	€ 144.000	€ 2.772.000	Lineair	€ 17.636
Geldlening BNG 40.113.548 (2020)	€ 1.400.000	17-1-2045	0,69%	€ 1.134.000	€ 56.000	€ 1.078.000	Lineair	€ 6.859
Geldlening BNG 40.102.511 (2022)*	€ 5.000.000	17-1-2027	4,34%	€ 562.500	€ 250.000	€ 312.500	Lineair	€ 1.355
Geldlening BNG 40.112.427 (2022)*	€ 500.000	17-12-2038	1,46%	€ 350.000	€ 25.000	€ 325.000	Lineair	€ 4.198
Geldlening Gem. Huizen 322814 (2023)	€ 4.000.000	1-4-2033	3,32%	€ 3.600.000	€ 400.000	€ 3.200.000	Lineair	€ 86.320
Geldlening BNG 40.116.850 (2023)	€ 5.000.000	27-11-2033	3,36%	€ 4.500.000	€ 500.000	€ 4.000.000	Lineair	€ 109.200
Geldlening BNG 40.117.030 (2024)	€ 5.000.000	25-1-2034	2,98%	€ 5.000.000	€ 500.000	€ 4.500.000	Lineair	€ 111.750
Geldlening BNG 40.117.802 (2024)	€ 5.000.000	19-12-2034	2,48%	€ 5.000.000	€ 500.000	€ 4.500.000	Lineair	€ 93.000
Totaal				**€ 42.206.777**	**€ 3.613.914**	**€ 38.592.863**		**€ 671.924**

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Activa	57.554	57.466	53.597	49.692
Gemiddelde leningportefeuille	33.266	29.871	26.507	23.143
Financieringsbehoefte	24.288	27.595	27.090	26.549

Tabel 22: Lening- en financieringsportefeuille met bijbehorende rentelasten

In de begroting is rekening gehouden met een gemiddelde aanvullende rentelast van afgerond € 765.000, ten behoeve van de financieringsbehoefte voor investeringen. De vraag op welke manier (duur, vorm en hoogte van betreffende lening) in de uiteindelijk benodigde financiering wordt voorzien, wordt beantwoord op het moment dat daadwerkelijk tot de investeringen wordt overgegaan. Dit is mede afhankelijk van de liquiditeitspositie en -prognose op dat moment.

Rentetoerekening

In onderstaande tabel is het renteschema uit de ‘notitie rente 2017’ van de commissie BBV opgenomen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. In overeenstemming met de nota Reserves en Voorzieningen 2017 wordt geen rente toegerekend over eigen vermogen en voorzieningen.

RENTETOEREKENING	2027
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.376.000
Externe rentebaten	-
Saldo rentelasten en rentebaten	**1.376.000**
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-163.000
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**1.213.000**
Rente over eigen vermogen	-
Rente over voorzieningen	-
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.213.000**
Aan taakvelden toe te rekenen rente (via rente-omslag)	-1.213.000
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-

Tabel 23: Schema rentetoerekening

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld van een gemeenschappelijke regeling in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal (ca. € 67,5 miljoen). Dit betekent dat Avri op grond van de kasgeldlimiet ca. € 5,5 miljoen aan kort geld mag aantrekken.

Rente risiconorm

De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Het totaal van de aflossingen bedraagt jaarlijks ca. € 3,6 miljoen. Dit bedrag blijft ruimschoots onder de risiconorm, die voor Avri ca. € 13,5 miljoen bedraagt.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat (lokale) overheden de financiële middelen die zij (tijdelijk) niet nodig hebben voor de uitoefening van hun taken en verantwoordelijkheden afromen naar de schatkist van het Rijk. Alleen het bedrag boven het drempelbedrag (minimaal € 275.000) wordt automatisch afgestort naar de schatkistrekening.

12. BEDRIJFSVOERING

Inleiding

In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijven wij de processen die het mogelijk maken onze taken efficiënt, betrouwbaar en wendbaar uit te voeren. Dit doen wij met onze medewerkers en de ons ter beschikking staande middelen. De wereld om ons heen verandert in rap tempo en het is zaak dat onze bedrijfsvoering daarin mee ontwikkelt. Voor 2027 zien we daarin de volgende aandachtsgebieden.

Organisatieontwikkeling

In het Strategisch Koersplan staat hoe wij de komende jaren invulling geven aan onze uitdagende ambities en opgaven. Dat doen we in het belang van onze partnergemeenten. Onder de noemer 'Hart voor Rivierenland' zet Avri zich in voor een schone, duurzame en veilige leefomgeving, waarin generaties van nu en de toekomst prettig kunnen leven en meedoen. Dit vraagt om een langetermijnperspectief tot 2030, in lijn met de landelijke klimaatdoelen. Het Algemeen Bestuur van Avri heeft op 15 februari 2024 ingestemd met het Strategisch Koersplan.

De overgang naar een circulaire economie is een opgave voor gemeenten en daarmee ook voor Avri. Aansluitend op EU-doelen en Rijksdoelen wil Rivierenland in 2050 volledig circulair zijn. Dat betekent dat we de ketens van grondstoffen moeten sluiten, door grondstoffen als plastic, gft, papier en textiel in te zamelen en opnieuw te gebruiken. Avri speelt een belangrijke rol door als regisseur op te treden tussen inwoners, bedrijven en gemeenten. Zo kunnen we grondstoffen nog beter inzamelen, sorteren en terug in de markt brengen. Avri ontwikkelt zich van afvalinzamelaar tot leverancier van hoogwaardige grondstoffen.

Het Strategisch Koersplan bevat naast onze ambitie, die beschrijft wat we tot stand willen brengen, vijf strategieën. Deze geven aan hoe we de ambitie gaan realiseren, inclusief de doelen en acties om dit te kunnen bereiken. Het onderliggend manifest beschrijft onze idealen en intenties. Onze kernwaarden vormen daarbij de basis van waaruit we handelen.

De vijf strategieën:

1. De transitie van afval naar grondstof aanjagen
2. Circulair ondernemerschap stimuleren en maatschappelijke waarde creëren
3. Meewerken aan biodiversiteit en klimaatadaptatie
4. Samen een schone en veilige leefomgeving realiseren
5. De bedrijfsvoering versterken.

De volledige tekst van het Strategisch Koersplan, inclusief een opsomming van de acties die bij de strategieën horen, is te vinden op de Avri website.

Personeel

Ons personeel is van het grootste belang om onze taken goed uit te voeren en onze doelstellingen te halen. Het vinden van goed personeel is met de huidige arbeidsmarkt niet eenvoudig. Datzelfde geldt voor het vasthouden van goed personeel. We zetten diverse instrumenten in om een aantrekkelijke werkgever te zijn. Hierbij moeten we blijven investeren in de vakkennis en de ontwikkeling van medewerkers. Alleen dan kunnen wij blijven bijdragen aan een schoon en veilig Rivierenland.

Personeelskosten
Voor de personeelskosten houden we rekening met de cao-stijging, aangevuld met de indexatie van 2,7%, die opgenomen is in de kadernota.

Inclusiviteit en Social Return On Investment (SROI)
Voor Avri is het doel van inclusiviteit en SROI tweeledig. Ten eerste doen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op, zodat ze kunnen deelnemen aan het arbeidsproces. Ten tweede vervult Avri zijn rol als maatschappelijk verantwoord ondernemer, door inclusiviteit te bevorderen. Dit doen we in nauwe samenwerking met Werkzaak Rivierenland. Daarbij zien we, als gevolg van de veranderende regelgeving, een terugloop in met name het aantal medewerkers Sociale Werkvoorziening.

Integriteit
De medewerkers van Avri vallen onder de Ambtenarenwet. Dat betekent dat we als werkgever aandacht besteden aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en aan het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie. Dit onderwerp verdient continu aandacht en zal de komende jaren nog verder geborgd worden. Niet alleen bij indiensttreding van nieuwe medewerkers, maar ook bij medewerkers die al langer in dienst zijn.

Doorontwikkeling financiële functie
Om te voldoen aan veranderende en striktere regelgeving en compliance, moet Avri de financiële functie verder ontwikkelen. Daarbij heeft Avri een voorbeeldfunctie in de CSDR-rapportage (Corporate Sustainability Reporting Directive). Daarom is binnen de financiële functie in 2025 gestart met de transitie van administrateur naar financieel adviseur. Het uiteindelijke doel is om door te groeien naar businesspartner van Avri die de organisatie voorziet van sturingsinformatie inclusief tussentijdse managementinformatie en dashboards. Hiermee komen we meer aan de voorkant van het financieel proces. Deze transitie heeft tijd nodig, en wordt in 2026 en 2027 verder ontwikkeld.

Data gestuurd werken
We beschikken over een enorme hoeveelheid data. We gaan ons nog meer richten op het ontsluiten van die data, om de gegevens te vertalen naar informatie. Zo kunnen beslissingen beter onderbouwd worden, kan beter sturing gegeven worden aan de operatie en wordt de efficiency van de operatie verder verhoogd.

Privacy (WPG/AVG)

We vergroten de bewustwording rondom informatiebeveiliging en AVG binnen Avri. Nieuwe medewerkers volgen de e-learning. We investeren continu in de bewustwording en borging van beveiligingsmaatregelen. Daarbij houden we aandacht voor het naleven van de AVG en het verbeteren van processen rondom gegevensbescherming.

Communicatie

Om de doelen van Avri te bereiken, is een intensievere samenwerking tussen de verschillende disciplines een voorwaarde. Het team wordt nu meer aan de voorkant betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, beleidsvoornemens en uitvoeringszaken. Het doel blijft: draagvlak bij inwoners creëren voor onze opgave, om onze doelstellingen voor Rivierenland succesvol te realiseren. Het Strategisch Koersplan is onze leidraad voor zowel de in- als externe communicatiestrategie. Nog meer zoeken wij de samenwerking met de inwoners in de versterking van de circulaire economie en richting duurzaamheid. Samen staan we voor de opdracht om een klimaat-neutrale leefomgeving te realiseren. Onze ‘schone grondstoffen’-campagne vervult daarbij een centrale rol. Leidend zijn de principes: afval verminderen, goed scheiden en de R-ladder die het niveau van circulariteit aangeeft.

Rechtmatigheidsverklaring

In 2025 hebben we voor het eerst gewerkt met een slotwijziging. De slotwijziging is het instrument waarmee Avri de laatste aanpassingen in de begroting vastlegt, zodat de baten en lasten rechtmatig en volledig zijn verwerkt. Het document dient ook als het laatste bijstellingsmoment van de begroting en vormt daarmee een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring, zoals voorgeschreven in het BBV. De komende jaren gaan we dit verder uitbouwen.

13. OPENBAARHEIDSPARAGRAAF WET OPEN OVERHEID (WOO)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (gedeeltelijk) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Zo kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling, beter worden gediend.
Uit de Woo volgt dat Avri in de begroting aandacht moet besteden aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Woo en hierover in de jaarstukken verantwoording doet. Met deze paragraaf wordt daaraan voldaan.

Verplichtingen Woo
De Woo bevat regels over:

- 17 informatiecategorieën die bestuursorganen op termijn verplicht openbaar moeten maken, uit eigen beweging. De eerste tranche is in werking getreden op 1 november 2024 en bestaat uit vijf informatie categorieën;
- Het passief openbaar maken van documenten naar aanleiding van een Woo-verzoek;
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken, als dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding;

De eerste tranche van de Woo trad op 1 november 2024 in werking. De tweede tranche loopt vertraging op in de verdere inwerkingtreding van de Woo. Dit betekent echter niet dat Avri stopt met een goede uitvoering van de Woo. Avri gaat door met het werken aan het maatschappelijke doel van de wet: het vergroten van openbaarheid en het versterken van het vertrouwen van inwoners in de overheid.
Het meerjarenplan van het ministerie van Binnenlandse Zaken is een wettelijke verplichting vanuit de Wet open overheid. Bestuursorganen moeten hierin laten zien hoe zij hun digitale informatie duurzaam toegankelijk maken. Ook Avri gaat hieraan werken.

14. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Meerjarenonderhoudsplan gebouwen (MJOP)

Het MJOP vormt de basis voor de jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud gebouwen. Met deze voorziening worden de kosten van het groot onderhoud van de Avri-gebouwen geëgaliseerd. Alleen in het plan opgenomen kosten voor groot onderhoud mogen ten laste komen van de voorziening. Een actuele onderhoudsplanning is op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) noodzakelijk, om de hoogte van de voorziening te onderbouwen.

De kosten voor vervangingsinvesteringen en groot onderhoud laten de gebruikelijke forse fluctuaties zien. Om deze fluctuaties te egaliseren is de voorziening groot onderhoud ingesteld. Daarmee worden de jaarlijkse kosten gelijkmatig verdeeld. Het huidige MJOP heeft een looptijd van 2020 tot en met 2039. Om de voorziening groot onderhoud op het gewenste niveau te houden wordt jaarlijks € 207.000 aan deze voorziening gedoteerd, dat bedoeld is voor gebouwen en opstallen op Avri locatie Geldermalsen. Eens per vijf jaar wordt het MJOP geactualiseerd. In 2025 is het concept MJOP ontvangen. Dit wordt in 2026 definitief gemaakt. Het geactualiseerde MJOP dekt beter de verwachtingen van de komende jaren, onder meer doordat vloeistofdichte vloeren van de terreinen zijn meegenomen, naast investeringen in de milieustraten Zaltbommel, Culemborg en Tiel. De jaarlijkse kosten zullen hierdoor aanzienlijk gaan stijgen. Het effect van deze actualisatie zal in de begrotingswijziging 2027 verwerkt worden.

De revitalisering van ons kantoor en de bijbehorende ruimtes is in 2025 afgerond. We hebben hiermee gezorgd voor flexibele en eigentijdse werkplekken, met extra mogelijkheden om te overleggen. In 2025 zijn we ook gestart met de voorbereidingen voor de revitalisering van fase 2: herziening inrichting kleedruimtes, kantine en de keuken. De verdere uitwerking en aanbesteding vinden in 2026 plaats. Het streven is om begin 2027 te starten met de werkzaamheden. Verder wordt het gebruik van de verschillende terreinen herzien en zoveel mogelijk aan de huidige veiligheidseisen aangepast. De financiële effecten hiervan zijn nog niet in deze begroting 2027 opgenomen. Die effecten worden na bestuurlijke besluitvorming over fase 2 verwerkt in de begrotingswijziging 2027.

De totale kosten in 2027 ad € 441.000 voor vervangingsinvesteringen en groot onderhoud aan gebouwen en opstallen (conform het MJOP) worden voldaan uit de daarvoor gevormde voorziening groot onderhoud gebouwen. Het saldo van de voorziening bedroeg per 1 januari 2026 € 916.000. In de begroting 2027 is een dotatie aan de voorziening opgenomen van € 207.000 op basis van het in 2020 vastgestelde MJOP. Het verwachte saldo ultimo 2027 van de voorziening groot onderhoud gebouwen bedraagt € 677.000 en is daarmee toereikend.

Voorziening onderhoud gebouwen (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Voorziening Onderhoud gebouwen (01-01)	**916**	**911**	**677**	**876**	**1.027**
Dotatie vanuit exploitatie	207	207	207	207	207
Onderhoudskosten	-212	-441	-8	-56	-296
Voorziening Onderhoud gebouwen (31-12)	**911**	**677**	**876**	**1.027**	**938**

Tabel 24: Verloopoverzicht voorziening groot onderhoud gebouwen

Bedrijfsmiddelen

Avri kijkt bij het vervangen van voertuigen en machines en bij het gebruik van materialen of er duurzame alternatieven zijn, zoals elektrisch gereedschap/ voertuigen en bio-zout. Bij elk nieuw aan te kopen voertuig of machine wordt een afweging gemaakt tussen duurzaamheid en economische aspecten. Op dit moment maakt Avri al gebruik van elektrische dienstvoertuigen, onkruidmachines en een elektrische straatstofzuiger. Nieuwe zware voertuigen rijden op de milieuvriendelijke brandstof Hydrotreated Vegetable Oil (HVO). Daarbij gebruiken de wijkploegen steeds vaker accu handgereedschap. Verder worden strooiers voor de gladheidsbestrijding, indien mogelijk, volledig gereviseerd in plaats van dat ze vervangen worden door nieuwe machines. Na de revisie zijn de strooiers weer als nieuw. Bij het bestrijden van gladheid wordt voor een deel bio-zout gebruikt. Door gebruik van dit restproduct uit de voedingsindustrie wordt het milieu minder belast.

Voor onze ongeveer 30 lichte dienstauto’s (personen- en bestelvoertuigen) is in 2024 een overeenkomst gesloten met een leasemaatschappij. In 2025 zijn ruim 15 elektrische dienstvoertuigen in bedrijf genomen. Het vervangen van fossiel aangedreven dienstauto’s door elektrisch aangedreven dienstauto’s zal de komende jaren doorzetten. Door middel van aanbesteding en de daaruit volgende overeenkomst wordt de komende jaren de vervanging van ongeveer 30 grotere bedrijfswagens tot 3500 kg geregeld. Indien mogelijk zal dit een mix van elektrische en/of HVO-aangedreven voertuigen worden. Is elektrisch niet mogelijk, dan kiezen we voor HVO.

In Rivierenland staan ongeveer 1.500 verzamelcontainers voor de inzameling van restafval, glas, papier, textiel, verpakkings- en incontinentiematerialen.

De afgelopen jaren zijn door de projecten Goed Scheiden Loont (2013) en Omgekeerd Inzamelen (2018) grootschalig containers toegevoegd en/of vervangen. Vanaf 2026 wordt overgegaan tot het structureel jaarlijks vervangen van afgeschreven containers.

15. VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waar Avri een bestuurlijke en een financiële band mee heeft. Dit zijn onder andere vennootschappen (waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in het bezit zijn van Avri), verenigingen of stichtingen die een publiek belang behartigen. Het kan ook gaan om andere gemeenschappelijke regelingen. Met de bestuurlijke band wordt bedoeld dat Avri één of meer zetels heeft binnen de betreffende partij, of stemrecht. Van een financiële band is sprake als middelen ter beschikking zijn gesteld aan deze partij.

Verbonden partijen Avri

Avri Realisatie B.V.			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Geldermalsen		
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Omvang belang Avri	Avri beschikt over 100% van de aandelen met een nominale waarde van € 74.874.		
Taak / doelstelling	Avri Realisatie B.V. is in 1999 opgericht (destijds Avri Ontwikkeling B.V.). Het doel van deze B.V. is om de middelen van Avri maatschappelijk nuttig aan te wenden. Maatschappelijk nuttig betekent onder meer dat overcapaciteit aan aanwezige middelen en ruimte wordt verhuurd aan derden die afval recyclen en duurzame energie produceren. De opbrengsten kunnen ten goede komen van de afvalstoffenheffing.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	Niet van toepassing		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar			
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 3.077.000	€ 3.590.000
	Vreemd vermogen	€ 6.497.000	€ 5.778.000
	Exploitatieresultaat	€ 292.000	€ 513.000
Risico's			
Het financiële risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal (€ 75.000). In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen van GR Avri is het maatschappelijke risico beschreven, volgend uit de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Avri als enig aandeelhouder van deze B.V.			
Toelichting			
In 2025 is groot asfaltonderhoud uitgevoerd op een deel van de vloeistofdichte asfaltvloer. Dit oppervlak is verhuurd aan de Grondbank Combinatie (verwerking grond en puin) en aan Reterra (groenafval- en houtopslag) Er zijn verschillende ideeën voor het nog in te richten braakliggende terrein van 2 hectare. Bij het opstellen van deze jaarrekening zijn er nog geen concrete ontwikkelingen te melden. Enkele initiatieven die met derden worden verkend zijn gft-vergisting/compostering en het plaatsen van batterijen voor stroomopslag. De uitkomst van het flora en fauna-onderzoek is dat een vergunning bij de provincie moet worden aangevraagd, om de locatie te blijven gebruiken als industriegrond. In 2025 is er geen dividend uitgekeerd. Naast het incidenteel dividend betaalt Realisatie BV samen met Solar BV elk jaar ongeveer € 400.000 aan GR Avri, voor onder meer personeelskosten en gebruik van grondoppervlak. Avri Realisatie BV verzorgt dus verhuur van het grondstoffenpark en zorgt voor risicospreiding van initiatieven. In 2026 wordt besloten of Realisatie BV ook aandeelhouder wordt in de BV die het nieuwe Arriva laadplein gaat bouwen, en 17 jaar lang gaat exploiteren. Het plein komt in het verlengde te liggen van de bestaande WattHub-locatie.			

Avri Solar B.V.			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Geldermalsen		
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Avri Realisatie B.V. is de oprichtster van Avri Solar B.V. en enig aandeelhouder van deze vennootschap.		
Omvang belang Avri	Avri Solar B.V. kent een zelfstandige jaarrekening die geconsolideerd wordt met de jaarrekening van Avri Realisatie B.V.		
Taak / doelstelling	Avri Solar B.V. is in 2014 opgericht ten behoeve van de realisatie en exploitatie van een solarpark op de afgewerkte stortplaats van Avri.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	Niet van toepassing		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	Avri Solar B.V. heeft geen personeelsleden in dienst.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 1.910.000	€ 2.353.000
	Vreemd vermogen	€ 6.462.000	€ 5.748.000
	Exploitatieresultaat	€ 239.000	€ 443.000
Risico's			
Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal van Avri Realisatie B.V. Daarnaast is in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen van GR Avri het maatschappelijke risico beschreven, dat volgt uit de bestuurlijke verantwoordelijkheid.			
Toelichting			
Avri Solar B.V. is in 2014 opgericht ten behoeve van de realisatie en exploitatie van een solarpark op de afgewerkte stortplaats van Avri. Dit zonnepark is begin 2018 in gebruik genomen. Avri Realisatie B.V. is de oprichtster van de Solar B.V. en enig aandeelhouder van deze vennootschap. Avri Realisatie B.V. fungeert ook als bestuur en AvA voor Avri Solar B.V. Avri Solar B.V. kent een zelfstandige jaarrekening die geconsolideerd wordt met de jaarrekening van Avri Realisatie B.V. De SDE+ is een tijdelijke (15 jaar, tot 2033) subsidie en nodig om groene energieprojecten kostendekkend te exploiteren. Sinds de start van Avri Solar B.V. is alle jaren de SDE+ subsidie voor een deel of geheel uitgekeerd, met uitzondering van 2022. We verwachten dat voor 2025 weer 100% subsidie wordt toegekend. Begin 2023 is op verzoek van Liander met hen een congestiemanagement contract afgesloten. Bij congestiemanagement wordt Avri Solar B.V. gevraagd om bij dreigende overbelasting van het stroomnet de transportvraag tijdelijk aan te passen, tegen een financiële vergoeding. Hierdoor blijft het elektriciteitsnet betrouwbaar en veilig. In 2024 werd ons zo'n honderdmaal door Liander gevraagd om ons park geheel of gedeeltelijk uit te zetten. In 2025 werd dat maar zesmaal gevraagd. Hierdoor missen we in 2025 de bonus van € 100.000 die aan deze regeling gekoppeld is. Eind 2025 is onze PPA (Power Purchase Agreement = stroomafnameovereenkomst) met Essent met een (laatste) jaar verlengd tegen lagere prijzen. Nieuwe, concurrerende aanbieders hebben vaak een groter park. Ons park levert minder vermogen en wordt daarom minder interessant voor de markt. Mede hierom blijven we overleggen met Betuwewind over de kansen en bedreigingen om van onze aparte aansluitingen en kabels één gezamenlijke netaansluiting te maken. Een Groeps Transport Overeenkomst (GTO) is binnen de nieuwe Energiewet 2026 mogelijk als samenwerkingsvorm. Daarnaast is het een optie om met een goede businesscase een grote stationaire batterij te kopen en exploiteren.			

Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)			
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling		
Gevestigd	Tiel		
Openbaar belang	Deze gemeenschappelijke regeling verzorgt de heffing en invordering van waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen. Ook verzorgt BSR de uitvoering van de Wet Onroerende Zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.		
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de gemeenschappelijke regeling, vertegenwoordiging met één lid in het AB BSR.		
Omvang belang Avri	Het totaal aantal stemmen van de deelnemers betreft 13. Avri heeft één stem in het Algemeen Bestuur.		
Taak / doelstelling	Voor burgers, bedrijven en instanties heeft de samenwerking als voordeel dat ze één aanslagbiljet ontvangen en één organisatie als aanspreekpunt hebben. Door schaalvergroting en samenwerking kan BSR de belastingtaak effectiever en efficiënter uitvoeren.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	BSR is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen van Waterschap Rivierenland, Avri en de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Montfoort, West Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Gorinchem.		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	De financiële bijdrage aan BSR bedraagt volgens de 3e begrotingswijziging 2025 van BSR € 647.000.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 325.000	€ 363.000
	Voorzieningen	€ 474.000	€ 474.000
	Overige passiva	€ 9.343.000	€ 10.719.000
	Exploitatieresultaat	€ -72.000	€ -38.000
Risico's			
Niet van toepassing			
Toelichting			
Sinds 2008 worden de aanslagen afvalstoffenheffing voor Avri opgelegd en geïnd door de BSR. Wettelijke- en marktontwikkelingen zorgen voor kostenstijgingen binnen de bedrijfsvoering. De stijging is met name het gevolg van hogere personeelskosten door cao-indexeringen, functiewaardering en uitbreiding van de formatie in de bedrijfsvoering van BSR. Daarnaast stijgen de onderhouds- en licentiekosten van de software vanwege wettelijke ontwikkelingen (o.a. landelijke voorziening WOZ, BAG) en prijsindexeringen.			

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (Cirtex)			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Tiel		
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling		
Bestuurlijk belang	Deelnemer		
Omvang belang Avri	Avri is, samen met stichting 2Switch en Werkzaak Rivierenland deelnemer in de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (Cirtex).		
Taak / doelstelling	Het voor en met haar leden opzetten en exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum, waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht in hoofdzakelijk de regio Rivierenland. Daarnaast levert Cirtex een bijdrage aan de maatschappelijke ondersteuning van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen		
Relatie met programma	Programma Basispakket		
Deelnemende partijen	2Switch, Werkzaak		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	Avri heeft in 2023 een lening verstrekt van € 350.000 voor de financiering van de inrichting van het sorteercentrum. Hiervan is in 2025 € 70.000 terugbetaald.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 54.601	€ - 82.331
	Vreemd vermogen	€ 595.615	€ 637.477
	Exploitatieresultaat	€ 54.601	€ -136.932
Risico's			
Het financiële risico betreft de verstrekte lening (€ 350.000) waarvan € 70.000 is terugbetaald. Werkzaak borgt tot de dekking/garantstelling van maximaal € 240.000 van het eventuele exploitatietekort, gedurende de vierjarige pilotperiode (2023-2026).			
Toelichting			
Cirtex is in januari 2022 opgericht als een sorteercentrum voor textiel in de regio Rivierenland. We willen textiel een tweede leven geven en streven naar het sluiten van een regionale textielketen. Om dit te bereiken werken we samen in een circulaire keten met meerdere partners om zo optimaal mogelijk hergebruik te realiseren. Hiervoor krijgen we ook subsidie vanuit de provincie (EFRO-subsidie Op Oost). Om textiel te sorteren naar de diverse kwaliteiten werken we samen met Werkzaak. In de periode 2023 t/m 2025 zijn er 137 medewerkers geplaatst waarvan er weer 28 zijn uitgestroomd naar regulier werk, 54 mensen zijn in dienst gebleven bij Cirtex, 13 terug naar productiehallen bij Werkzaak en 35 terug in de uitkering. De crisis in de textielmarkt had gevolgen voor de exploitatie, omdat de vergoeding halveerde. Het tekort wordt afgedekt door Werkzaak vanuit de brede maatschappelijke businesscase. De infrastructuur vult de huidige leemte in tussen beschut werken bij Werkzaak en reguliere werkgevers in de regio. Het resultaat bij Werkzaak is aanzienlijk meer dan het exploitatietekort bij Cirtex en daarmee is het maatschappelijk resultaat goed. Cirtex vervult dus een belangrijke rol in de arbeidsmarktparticipatie van kwetsbare mensen in de samenleving. Eind 2025 zijn we gestart met de evaluatie. Die zal in 2026 het bestuurlijk proces doorlopen. Dan wordt besloten of Cirtex bestaansrecht heeft.			

FINANCIËLE BEGROTING

16. TOTAALOVERZICHT BATEN EN LASTEN

In dit hoofdstuk zijn de totale baten en lasten van Avri uiteengezet. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de financiën van de exploitatie van de diverse programma's.

De totale baten en lasten per programma zijn in onderstaande tabel weergegeven. Hierin zijn ook de reservemutaties gepresenteerd. Dit betreffen de mutaties van de reserves van Avri: Algemene Bedrijfsreserve, reserve Bedrijfsafval of reserve Integraal Beheer Openbare Ruimte.

TOTAAL BATEN EN LASTEN (x €1.000)	2026 *)	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma Afval	**43.325**	**46.999**	**47.740**	**47.406**	**47.144**
kosten	*36.934*	*38.950*	*39.483*	*39.241*	*39.034*
overhead	*6.391*	*8.049*	*8.256*	*8.165*	*8.110*
Programma Beheer Openbare Ruimte incl. Handhaving en Toezicht)	**21.417**	**17.704**	**17.704**	**17.704**	**17.704**
kosten	*18.471*	*15.021*	*14.952*	*14.982*	*15.000*
overhead	*2.946*	*2.683*	*2.752*	*2.722*	*2.703*
Programma bedrijfsafval	**2.849**	**2.814**	**2.814**	**2.805**	**2.802**
kosten	*2.459*	*2.367*	*2.424*	*2.774*	*2.355*
overhead	*390*	*447*	*390*	*31*	*447*
Programma Overhead en Algemene dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
kosten	-	-	-	-	-
overhead	-	-	-	-	-
Totaal lasten programma's	**67.591**	**67.516**	**68.257**	**67.914**	**67.649**
Baten					
Programma Afval	44.525	46.999	47.739	47.406	47.144
Programma Beheer Openbare Ruimte	21.417	17.704	17.704	17.704	17.704
Programma bedrijfsafval	2.865	2.833	2.833	2.833	2.833
Programma Overhead en Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Totaal baten programma's	**68.807**	**67.536**	**68.277**	**67.943**	**67.681**
Saldo van baten en lasten					
Programma Afval	1.200	-0	-0	0	-0
Programma Beheer Openbare Ruimte	-	-	-	-	-
Programma bedrijfsafval	16	19	19	28	31
Programma Overhead en Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	**1.216**	**19**	**19**	**28**	**31**
Mutatie reserves					
Voorziening Afval	1.200	-	-	-	0
Reserve Bedrijfsafval	16	19	19	28	31
Reserve Beheer Openbare Ruimte	-	-	-	-	-
Algemene Bedrijfsreserve	-	-	-	-	-
totaal mutatie reserves	**1.216**	**19**	**19**	**28**	**31**
Saldo baten en lasten na reserve mutaties	**-**	**0**	**0**	**0**	**0**

* na begrotingswijziging

Tabel 25: Totaal baten en lasten per programma 2026-2030

17. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

Inleiding

De financiële positie bevat een raming voor het begrotingsjaar 2027 en de drie jaren volgend op het begrotingsjaar. Voor die drie volgende jaren is het uitgangspunt van dat de opbrengsten en kosten gelijk blijven en er is geen indexering toegepast (systematiek van constante prijzen). Uitzondering hierop betreffen budgetten die als incidenteel moeten worden beschouwd.
In dit hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan bod:

- De jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- Post onvoorziene uitgaven;
- De investeringen;
- De financiering;
- De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves;
- De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen.

De uitgangspunten voor indexering zijn verwerkt volgens de kadernota 2027. Dat betekent dat salarissen met 4,2% zijn geïndexeerd en materiele budgetten met 2,4% tenzij er sprake is van contractuele afspraken; dan zijn marktconforme kostenstijgingen verwerkt.

Exploitatie evenwicht baten en lasten

De exploitatie van de diverse programma's van Avri is meerjarig structureel in evenwicht. Dit houdt in dat de structurele lasten zijn gedekt met structurele baten.

In het programma Afval wordt het lastenniveau gedekt door de vergoeding voor ingezamelde grondstoffen en de baten van de afvalstoffenheffing. Hierbij geldt dat de vergoeding voor ingezamelde grondstoffen jaarlijks fluctueert en dat de afvalstoffenheffing voor dekking van de lasten zorgt (als sluitpost). De inwoners van de Avri-gemeenten zijn wettelijk verplicht tot betaling van de afvalstoffenheffing. Een eventueel saldo tussen baten en lasten wordt verrekend met de voorziening Basispakket.
In het programma IBOR zijn de diensten opgenomen die Avri tegen kostprijs aanbiedt aan de regiogemeenten.
Het programma Bedrijfsafval betreft een commerciële activiteit. In de begroting zijn ook voor deze activiteit de lasten meerjarig afgedekt. Het exploitatieresultaat wordt afgestort naar de reserve Bedrijfsafval.

Jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Lokale overheden moeten in de begroting ingaan op de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Arbeidsrechtelijke verplichtingen zijn de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig en voormalig personeel. Ook de betalingen voor ww-uitkeringen vallen binnen de categorie van de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, aangezien Avri hiervoor eigen risicodrager is.

Post onvoorziene uitgaven

De artikelen 8 en 17 van het BBV schrijven voor dat de begroting inzicht verschaft in het opgenomen budget voor onvoorziene uitgaven. De post onvoorzien kan aangewend worden ter dekking van onverwachte uitgaven in het begrotingsjaar die geen uitstel dulden. Avri heeft op begrotingsbasis een post onvoorziene uitgaven opgenomen van € 100.000.

Incidentele baten en lasten

In lijn met de BBV-notitie 'incidentele en structurele baten en lasten' worden in de begroting de grootste incidentele baten en lasten per programma uitgewerkt.

Incidentele baten en lasten	**2026**		**2027**		**2028**		**2029**		**2030**	
bedragen x € 1.000	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Laste**
Programma basispakket		1.200								
Programma pluspakket										
Programma bedrijfsafval		15	-50	69	-50	69	-50	78	81	-50
Programma algemene baten en lasten										
Totaal		**1.215**	**-50**	**69**	**-50**	**69**	**-50**	**78**	**81**	**-50**

Tabel 26: Incidentele baten en lasten

Programma Basispakket: Voor 2026 betreft dit de storting in de voorziening voor de overdracht van de Stortplaats. Met de overdracht van de Stortplaats aan de Provincie uiterlijk begin 2027 vervalt deze storting in de voorziening.

Programma Bedrijfsafval: Het resultaat van het programma Bedrijfsafval is toegevoegd aan de reserve Bedrijfsafval. In het kader van ombuigingen is besloten tot een jaarlijkse onttrekking van € 50.000 aan de reserve Bedrijfsafval ten gunste van het programma Afval.

Investeringen en dekking kapitaallasten investeringen

Om de activiteiten te kunnen uitvoeren en diensten te verlenen zijn investeringen in duurzame kapitaalgoederen nodig. Voor de investeringen voor 2027 wordt investeringskrediet aangevraagd. Die investeringen worden nader toegelicht. De investeringen vanaf 2028 zijn ter informatie opgenomen.

Investeringskredieten Avri (x € 1)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Tractie/materieel basispakket	4.021.000	499.000	399.000	894.000
Tractie/materieel Ibor	1.270.000	1.120.000	150.000	356.000
Bedrijfs- & Minicontainers	555.000	570.000	585.000	600.000
Brengvoorzieningen basispakket	1.465.000	1.350.000	1.170.000	1.150.000
Informatievoorziening	175.000	0	0	0
	7.486.000	**3.539.000**	**2.304.000**	**3.000.000**

Tabel 27: Investeringen 2027-2030

Toelichting op de aangevraagde investeringskredieten 2027:

Tractie/materieel Basispakket
Er wordt krediet aangevraagd voor de vervanging van inzamelvoertuigen en materieel voor de milieustraten.

Tractie/materieel Programma IBOR
Er wordt krediet aangevraagd voor de jaarlijkse vervanging van tractie/ materieel voor het beheer van de openbare ruimte.

Bedrijfs- & Minicontainers
Jaarlijks wordt krediet aangevraagd voor de vervanging van minicontainers, om de dienstverlening aan inwoners voor de inzameling aan huis (programma Afval) te kunnen continueren. Verder wordt er jaarlijks krediet aangevraagd voor de vervanging van bedrijfscontainers, om de dienstverlening aan bedrijven (programma Bedrijfsafval) te kunnen continueren.

Brengvoorzieningen Basispakket
Jaarlijks wordt krediet aangevraagd voor de vervanging en uitbreiding van bovengrondse en ondergrondse brengvoorzieningen, om de dienstverlening aan inwoners (programma Basispakket) te kunnen continueren.

Informatievoorziening
Er wordt krediet aangevraagd om de bedrijfsvoering verder te kunnen ontwikkelen. Het krediet wordt gebruikt om de informatievoorziening verder te professionaliseren. Processen worden verbeterd door het (optimaliseren van het) gebruik van systemen.

Dekking van kapitaallasten investeringen
De kapitaallasten die voortkomen uit de investeringen voor afval, komen ten laste van het programma Basispakket (afvalstoffenheffing), dan wel het programma Bedrijfsafval. Kapitaallasten die voortkomen uit de investeringen voor IBOR, komen ten laste van de betreffende IBOR-gemeente(n) in het programma Integraal Beheer Openbare Ruimte. Kapitaallasten van investeringen die niet afval- of IBOR-specifiek zijn, worden als overhead verantwoord in het programma Algemene baten en lasten en volgens de van toepassing zijnde verdeelsleutel aan de diverse programma’s doorbelast.

Geprognosticeerde balans, EMU-saldo en financiering

In tabel 28 is de geprognosticeerde balans van Avri weergegeven. Volgens de voorschriften voor de verslaglegging worden de cijfers meerjarig gepresenteerd.

GEPROGNOSTISEERDE BALANS (*	2026	2027	2028	2029	2030
Materiële vaste activa	51.207	57.554	57.466	53.597	49.692
Financiële vaste activa	355	355	355	355	355
Vaste activa	**51.562**	**57.909**	**57.821**	**53.952**	**50.047**
Voorraden	67	67	67	67	67
Vorderingen < 1 jaar	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Liquide middelen	1.007	792	1.010	1.189	1.131
Totaal vlottende activa	**16.074**	**15.859**	**16.077**	**16.256**	**16.198**
Totaal activa	**67.636**	**73.768**	**73.898**	**70.208**	**66.245**
Reserves	1.305	1.324	1.343	1.371	1.402
resultaat boekjaar	-	-	-	-	-
Voorzieningen	8.224	7.990	8.189	8.340	8.251
Langlopende leningen (huidige portefeuil	36.861	33.266	29.871	26.507	23.143
Langlopende leningen (financieringsbeh	14.346	24.288	27.595	27.090	26.549
Totaal vaste passiva	**60.736**	**66.868**	**66.998**	**63.308**	**59.345**
Netto vlottende schuld < 1 jaar	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
Overlopende passiva	400	400	400	400	400
Totaal vlottende passiva	**6.900**	**6.900**	**6.900**	**6.900**	**6.900**
Totaal passiva	**67.636**	**73.768**	**73.898**	**70.208**	**66.245**

Tabel 28: Geprognosticeerde balans Avri

Het EMU-saldo is een variant van de begroting op kasbasis. Bij een negatief EMU-saldo draagt Avri bij aan het overheidstekort.

	Omschrijving	2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	2027 x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2027	2028 x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2028	2029 x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2029	2030 x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2030
1.	Exploitatiesaldo **vóór**	15	19	19	47	59
2.	Mutatie	8.960	6.347	-88	-3.957	-7.774
3.	Mutatie	1.195	-234	199	350	62
4.	Mutatie voorraden					
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van					
Berekend EMU-saldo		**-7.750**	**-6.562**	**306**	**4.354**	**7.895**

Tabel 29: EMU-saldo Avri

Financiering
Een overzicht van de vaste geldleningen van Avri is opgenomen in paragraaf 11: Financiering. In de geprognosticeerde balans is de (aanvullende) financieringsbehoefte van Avri inzichtelijk gemaakt. Deze financieringsbehoefte vloeit enerzijds voort uit de ontwikkeling van de activa (nieuwe investeringen en afschrijvingen). De rentelasten volgend uit de aanvullende financieringsbehoefte zijn verwerkt in de meerjarenramingen.

Reserves en voorzieningen

In de Nota Reserves en Voorzieningen 2017 zijn de beleidsuitgangspunten rondom de reserves en voorzieningen vastgelegd. De ontwikkeling van de saldi van de reserves en voorzieningen is opgenomen in onderstaande tabel.

RESERVES (* €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene Bedrijfsreserve (01-01)	**859**	**859**	**859**	**859**	**859**
Resultaat/dotatie programma Alg.dekkingsmiddelen					
Inzet programma Alg.dekkingsmiddelen					
Algemene Bedrijfsreserve (31-12)	**859**	**859**	**859**	**859**	**859**
Reserve Bedrijfsafval (saldo 01-01)	**417**	**432**	**451**	**470**	**498**
Resultaat programma Bedrijfsafval	15	69	69	78	81
Inzet programma Basispakket		-50	-50	-50	-50
Reserve Bedrijfsafval (31-12)	**432**	**451**	**470**	**498**	**529**
Reserve Pluspakket (01-01)	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**
Resultaat programma Pluspakket					
Inzet programma Pluspakket					
Reserve Pluspakket (31-12)	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**
Totaal reserves	**1.305**	**1.324**	**1.343**	**1.371**	**1.402**

Tabel 30: Overzicht reserves

VOORZIENINGEN (* €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Voorziening Basispakket (01-01)	**5.399**	**6.599**	**6.599**	**6.599**	**6.599**
Onttrekking		PM *)			
Dotatie vanuit programma Bedrijfsafval					
Dotatie vanuit programma Basispakket	1.200				
Resultaat programma Basispakket					
Voorziening Basispakket (31-12)	**6.599**	**6.599**	**6.599**	**6.599**	**6.599**
Voorziening Stortplaats (01-01)	**197**	**197**	**197**	**197**	**197**
Dotatie vanuit programma Basispakket					
Kosten nazorgplan, eindafwerking en overige kosten					
Inzet programma Basispakket					
Voorziening Stortplaats (31-12)	**197**	**197**	**197**	**197**	**197**
Voorziening Onderhoud gebouwen (	**916**	**911**	**677**	**876**	**1.027**
Dotatie vanuit exploitatie	207	207	207	207	207
Onderhoudskosten	-212	-441	-8	-56	-296
Voorziening Onderhoud gebouwen (	**911**	**677**	**876**	**1.027**	**938**
Voorziening spaarverlof (01-01)	**517**	**517**	**517**	**517**	**517**
Toevoeging op basis van gekochte uren					
Onttrekkingen					
Voorziening spaarverlof (31-12)	**517**	**517**	**517**	**517**	**517**
Voorziening incontinentie (01-01)					
Overheveling vanuit het pluspakket					
Ontrokken					
Voorziening incontinentie (31-12)					
Totaal voorzieningen	**8.224**	**7.990**	**8.189**	**8.340**	**8.251**

*) afhankelijk van definitieve bedrag dat voor stortplaats wordt overgedragen aan Provincie.
Tabel 31: Overzicht voorzieningen

18. VASTSTELLINGSBESLUIT

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avri, bijeen in haar vergadering van 10 september 2026:

BESLUIT:

De begroting 2027 GR Avri inclusief meerjarenbegroting 2028-2030 van Avri vast te stellen conform voorliggend ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 10 september 2026.

De secretaris,	De voorzitter,
W. Brouwer	J. P. Neven

BIJLAGE 1: OVERZICHT OMBUIGINGSVOORSTELLEN BEGROTING 2026

De ombuigingsvoorstellen zijn beschreven in het AB-voorstel voor de 2e begrotingswijziging, zie AB van 18 december 2025. De ombuigingsmaatregel voor het afsluiten van de milieustraten met een slagboom (nr. 9), waarover positief door het AB is besloten, is in de begroting verwerkt.

Met Regio Rivierenland (nr. 7) zijn nog gesprekken gaande, daarom is dit effect nog niet in de begroting verwerkt. Vanaf 2026 werken we de voorstellen voor het tarief voor brengen van afval op de milieustraten (nr. 10) en die voor kwijtschelding (nr. 13) verder uit.

	Effect op afvalstoffenheffing	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
6	Voordelen als gevolg van optimalisatie containerbeheer	-	pm	pm	pm	pm
7	**Frictiekosten RegioRivierenland**	**€ -**	**€ 0,70**	**€ 1,30**	**€ 1,30**	**€ 1,30**
9	Milieustraten: afsluiten met slagboom (alleen bezoekers Avri gemeenten)	€ 0,40	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80
10	**Milieustraten: Tarief voor brengen afval**	**€ 1,70**	**€ 3,40**	**€ 3,40**	**€ 3,40**	**€ 3,40**
13	**Kwijtschelding**	**€ 1,30**	**€ 3,25**	**€ 6,50**	**€ 6,50**	**€ 6,50**

BIJLAGE 2: TOTAAL BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

TOTAAL BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (*1.000)	2027			2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld 0.2 Burgerzaken	4	7	3	4	7	3
Taakveld 0.4 Overhead	8.049		-8.049	11.151		-11.151
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	27		-27	27		-27
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.030	1.438	408	1.031	1.438	407
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.300	5.017	717	4.302	5.017	716
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	23	23	-	23	23	-
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	13	22	9	13	22	9
Taakveld 3.4 Economische promotie	182	269	87	182	269	86
Taakveld 5.2 Sportaccomodaties	382	417	35	382	417	35
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	6.869	7.846	977	6.872	7.846	974
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.448		-1.448	1.231		-1.231
Taakveld 7.2 Riolering	1.623	1.841	218	1.624	1.841	218
Taakveld 7.3 Afval	43.020	49.955	6.934	40.869	50.695	9.826
Taakveld 7.4 Millieubeheer	15	17	2	15	17	2
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen	530	684	154	530	684	154
Totaal saldo van baten en lasten	**67.517**	**67.536**	**19**	**68.257**	**68.276**	**19**
Taakveld 0.10 mutaties reserves	19		**-19**	19		**-19**
Totaal saldo van baten en lasten na reservemutaties	**67.536**	**67.536**	**-**	**68.276**	**68.276**	**-**

TOTAAL BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (*1.000)	2029			2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld 0.2 Burgerzaken	4	7	3	4	7	3
Taakveld 0.4 Overhead	11.023		-11.023	10.948		-10.948
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	27		-27	27		-27
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.036	1.438	402	1.039	1.438	399
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.310	5.017	707	4.315	5.017	702
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	23	23	-	23	23	-
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	14	22	8	14	22	8
Taakveld 3.4 Economische promotie	183	269	85	184	269	85
Taakveld 5.2 Sportaccomodaties	382	417	34	382	417	34
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	6.883	7.846	963	6.890	7.846	956
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.231		-1.231	1.231		-1.231
Taakveld 7.2 Riolering	1.626	1.841	215	1.628	1.841	214
Taakveld 7.3 Afval	40.625	50.362	9.737	40.418	50.100	9.682
Taakveld 7.4 Millieubeheer	15	17	2	15	17	2
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen	532	684	152	533	684	151
Totaal saldo van baten en lasten	**67.915**	**67.943**	**28**	**67.650**	**67.681**	**31**
Taakveld 0.10 mutaties reserves	28		**-28**	31	-	**-31**
Totaal saldo van baten en lasten na reservemutaties	**67.943**	**67.943**	**-**	**67.681**	**67.681**	**-**

BIJLAGE 3: OVERZICHT BTW-BATEN AFVALSTOFFENHEFFING PER REGIOGEMEENTE

VERREKENING BTW COMPONENT AFVALSTOFFENHEFFING MET GEMEENTEN								Verrekening pdb (Verpact) en matrassen	
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2026 (voorlopig)	Kosten Basispakket (excl PMD)	21% BTW (compensabel)		Opbrengst ASH	kosten incl btw -/- opbrengst ASH	Voordeel voor gemeente agv compensatie BCF	pdb	21% BTW (niet-compensabel)
	A	*B*	*C*		*D*	*E*	*F*	*G*	*H*
			B * 21%		(B*13,5%)+G	B+C+G-D	C - H		21% * G
Buren	28.095	3.923.212	823.875		4.472.728	443.286	380.589	168.927	35.475
Culemborg	30.413	4.246.900	891.849		4.841.754	479.859	411.990	182.864	38.402
Neder Betuwe	25.925	3.620.191	760.240		4.127.264	409.047	351.193	155.879	32.735
West Betuwe	53.445	7.463.110	1.567.253		8.508.452	843.260	723.993	321.349	67.483
Maasdriel	26.225	3.662.084	769.038		4.175.024	413.781	355.257	157.683	33.113
Tiel	42.524	5.938.091	1.246.999		6.769.827	670.948	576.051	255.684	53.694
West Maas en Waal	20.843	2.910.536	611.213		3.318.209	328.863	282.350	125.323	26.318
Zaltbommel	30.687	4.285.162	899.884		4.885.375	484.182	415.701	184.512	38.747
	258.157	**36.049.287**	**7.570.350**		**41.098.632**	**4.073.226**	**3.497.124**	**1.552.221**	**325.966**

vastgeklikte compensabele btw cf AB 16-2-2023 (en huidig berekend perc	*€ 3.497.124*	9,7%	1.369.530	nadeel tov de 13,5% opslag

Specificatie afrekening pdb (Verpact) en matrassen							Verrekening pdb (Verpact) en matrassen	
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2026 (voorlopig)	Kosten PMD	kosten matrassen	21% BTW (niet compensabel)	inzamelver-goeding Nedvang (opbrengst)	21% BTW (niet compensabel)	pdb	21% BTW (niet-compensabel)
	A	*B*	*B1*	*C*	*D*	*E*	*G*	*H*
				B+B1 * 21%			B + B1 + D	21% * G
Buren	28.095	431.450	16.324	94.033	278.847-	58.558-	168.927	35.475
Culemborg	30.413	467.047	17.671	101.791	301.854-	63.389-	182.864	38.402
Neder Betuwe	25.925	398.126	15.064	86.770	257.310-	54.035-	155.879	32.735
West Betuwe	53.445	820.745	31.054	178.878	530.450-	111.395-	321.349	67.483
Maasdriel	26.225	402.733	15.238	87.774	260.287-	54.660-	157.683	33.113
Tiel	42.524	653.034	24.708	142.326	422.058-	88.632-	255.684	53.694
West Maas en Waal	20.843	320.082	12.111	69.761	206.870-	43.443-	125.323	26.318
Zaltbommel	30.687	471.255	17.830	102.708	304.573-	63.960-	184.512	38.747
	258.157	**3.964.471**	**150.000**	**864.039**	**2.562.250-**	**538.073-**	**1.552.221**	**325.966**

BIJLAGE 4: WET- EN BELEIDSKADERS – REGIONAAL EN LANDELIJK

	WETTEN & KADERRICHTLIJNEN	BELEID & PROGRAMMA'S	INSTRUMENTARIUM & BIJZONDERHEDEN
VN		Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SGD's, 2015)	• SDG-monitoring • Beleidsrichting duurzaamheid
		Klimaatakkoord Parijs (2016)	Opwarming van de aarde beperken tot 1,5 °C
		UNEP Global Framework on Circular Economy (2022)	• Internationale CE-richtlijnen • Samenwerking en capaciteitsopbouw
EU	Kaderrichtlijn Afvalstoffen (2008)		• Afvalhiërarchie • Producenten-verantwoordelijkheid
	Single-Use Plastics Richtlijn (2019)		• Afvalhiërarchie Producenten-verantwoordelijkheid
	Ecodesign for Sustainable Products Regulation (2024)		• Repareerbaarheid • Recycleerbaarheid
	Packaging & Packaging Waste Regulation (2025)		• Minimumeisen recyclaat • Harmonisatie verpakkingseisen
		Circular Economy Action Plan (2015)	• CE-doelen in productieketens • Innovatie en investeringsprogramma's
	Packaging & Packaging Waste Regulation (2025)	Green Deal (2019)	• Minimumeisen recyclaat • Harmonisatie verpakkingseisen
RIJK	Circulair Materialenplan (CMP)		
	Wet milieubeheer (1993)		• Milieuvergunningen • Beleidsbasis voor CE
		Landelijk Afvalbeheerplan LAP3 (2017)	• Afvalpreventie • Recyclingdoelen
	Circulaire Economiewet (2025)		• Wettelijke CE-doelen • Rapportageverplichtingen
		Grondstoffenakkoord (2017)	• Ketensamenwerking • Beleidsdoelen circulair 2050

	WETTEN & KADERRICHTLIJNEN	BELEID & PROGRAMMA'S	INSTRUMENTARIUM & BIJZONDERHEDEN
		Nationaal Programma Circulaire Economie (2023)	• Monitoring enevaluatie • Financiering en subsidies
		Uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid (UPV) voor diverse productgroepen (o.a. voor verpakkingen, textiel en vanaf 2026 luiers)	• Doelstellingen voor hergebruik en recycling • Regels voor de organisatie en financiering van afvalinzameling en verwerking
PROVINCIE	Omgevingswet (2024)	Omgevingsverordening Gelderland (2022)	• Integratie CE in ruimtelijke ordening • Milieuvergunningen
		Provinciale uitvoeringsagenda's CE (2025)	• Regionale samenwerking • Stimulering circulair ondernemen
REGIO RIVIEREN-LAND			Afvalstoffenverordening Avri
			Verordening Afvalstoffenheffing Avri
		Regionaal Beleidsplan 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG, 2017)	• Regionale visie en uitvoering VANG via Avri • Stimulering inzameling en scheiding
		Regio Deal FruitDelta Rivierenland (Regiodeal, 2020)	• Subsidieverordening Regio Deal; cofinanciering projecten • Projectportfolio voor regionale transities
		Regionaal Stimuleringsfonds / RSF (Regio Rivierenland, various 2017-2023)	• Subsidies voorprojecten • Lokale projectfinanciering
GEMEENTEN		Naar een circulaire toekomst: *Hoe geven de acht gemeenten in Rivierenland invulling aan de gezamenlijke visie en beleid?*	Naar een circulaire toekomst: *Wat doen gemeenten en wat doet Avri?*

Aan de raden van de deelnemende gemeenten van de
Gemeenschappelijke Regeling Avri

Datum	8 april 2026	**Uw kenmerk**	-
Onderwerp	Zienswijze jaarstukken 2025 Avri	**Ons kenmerk**	UIT-26-06013
Contactpersoon	Bestuurssecretariaat	**E-mailadres**	Bestuurssecretariaat@avri.nl
Telefoonnummer	(0345) 58 53 53		

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u de concept-jaarstukken 2025. De concept jaarstukken zijn op 2 april 2026 behandeld in onze vergadering. Gemeenten worden conform de gemeenschappelijke regeling van Avri de gelegenheid geboden om hun zienswijze op dit concept kenbaar maken.

Positief resultaat
We zijn blij met de resultaten die we over 2025 hebben behaald, zowel in financiële zin als ook voor wat betreft de circulaire doelen.

Circulariteit
De resultaten van het omgekeerd inzamelen waren vooral in de jaren tot 2022 goed zichtbaar. De afgelopen jaren is de hoeveelheid restafval gestabiliseerd, net boven de 70 kg per inwoner.

Na een kleine stijging in 2024 is de hoeveelheid restafval in 2025 weer met 1 kg per inwoner gedaald, tot 72 kg per inwoner. Daarmee blijft onze regio ruim onder de doelstelling van de regiogemeenten van maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar. Maar doordat het aantal inwoners toeneemt, groeit de totale hoeveelheid restafval wel.

Strategisch koersplan
De grote maatschappelijke opgaven waar de gemeenten en Avri voor staan, zijn niet los van elkaar te zien. Met name de grondstoffentransitie en het klimaat- en energiebeleid hangen nauw samen. De grondstoffentransitie raakt het beleid van Avri in de kern van haar activiteiten. Het klimaatbeleid is met name belangrijk bij de taken die Avri uitvoert in de openbare ruimte. De energietransitie heeft voornamelijk gevolgen voor de bedrijfsvoering van Avri, zoals het verduurzamen van het wagenpark en de (kantoor)panden. De vraagstukken zijn groot en alleen samen kunnen gemeenten en Avri zoeken naar oplossingen.

Stortplaats
In 2025 bleek dat de gesloten stortplaats van Avri klaar is om overgedragen te worden aan de nazorgorganisatie van de provincie Gelderland. Wel moet door Avri voldoende doelvermogen zijn gespaard om het eeuwigdurende onderhoud te kunnen betalen. Het onderhoud en beheer na overdracht wordt de verantwoordelijkheid van de afdeling Nazorg van de provincie Gelderland. Avri blijft eigenaar van de ondergrond en het zonnepark. In 2026 vindt met de provincie Gelderland een bestuurlijk gesprek plaats over de overdracht van de stortplaats in december 2026 of begin 2027.

Financieel resultaat
In financiële zin zien we een positief resultaat ten opzichte van de slotwijziging. Het jaarrekening resultaat van Avri bedraagt uiteindelijk € 210.000 positief.

Wij verzoeken u vriendelijk om uw zienswijzen uiterlijk 17 juni 2026 aan ons kenbaar te maken en in te dienen via het bestuurssecretariaat van Avri (bestuurssecretariaat@avri.nl). Uw zienswijzen worden in de vorm van een zienswijzenota aan u teruggekoppeld. Het Algemeen Bestuur zal in de vergadering van 9 juli 2026 zowel de jaarstukken als de zienswijzenota vaststellen.

Het dagelijks bestuur van Avri,

De voorzitter,

J.P. Neven

De secretaris,

W. Brouwer

Avri
SAMEN WERKEN
AAN EEN SCHOON RIVIERENLAND

JAARSTUKKEN 2025

Vaststelling AB 9 juli 2026

INHOUDSOPGAVE

JAARSTUKKEN 2025 1
1. Inleiding 3
2. Bestuurlijke samenvatting 4
JAARVERSLAG 7
3. Programma Bestuur en beleid 8
4. Programma Afval 10
5. Programma Integraal Beheer Openbare Ruimte 21
6. Programma Handhaving 23
7. Programma Bedrijfsafval 25
8. Programma Overhead 27
9. Programma ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 28
PARAGRAFEN 29
10. Lokale heffingen 30
11. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 31
12. Onderhoud kapitaalgoederen 37
13. Financiering 39
14. Bedrijfsvoering 42
15. Verbonden partijen 47
16. Wet OpenBaarheid Overheid (WOO) 51
JAARREKENING 52
17. Overzicht baten en lasten 53
18. Balans per 31 december 2025 en toelichting 56
19. Investeringskredieten 70
20. Verklaringen 71
21. Vaststellingsbesluit 72
BIJLAGEN 73
Bijlage 1: Afrekening btw programma AFVAL met gemeenten 74
Bijlage 2: Baten en lasten per taakveld 75
Bijlage 3: Stoplichtenrapportage Koersplan 76

1. INLEIDING

Hierbij presenteren wij u de jaarstukken 2025 van Avri. Ook in het afgelopen jaar hebben we samen verder gebouwd aan een schoon, veilig en toekomstbestendig Rivierenland. Vanuit ons Strategisch Koersplan hebben we duidelijke stappen gezet. Daarmee tonen we aan dat we als regio weten waar we naar toe willen.

We zien dat onze gezamenlijke inspanningen effect hebben. De hoeveelheid restafval per inwoner is opnieuw onder de regionale doelstelling gebleven en de scheidingsresultaten zijn stabiel. Nog altijd lopen we voor op de landelijke trend. Ook op andere terreinen pakken we door: onze milieustraten zijn verder verbeterd, we hebben extra geïnvesteerd in veiligheid en we hebben belangrijke stappen gezet richting het Circulair Ambachtscentrum. Samen werken we aan een toekomst waarin grondstoffen langer meegaan en inwoners gemakkelijk en veilig hun weg weten te vinden in de afval- en grondstofketen.

Daarnaast kijken we met tevredenheid terug op de stappen die we in de ontwikkeling van het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) hebben gezet. In nauwe samenwerking met de betrokken gemeenten werkten we kritisch en constructief aan een toekomstbestendige koers voor de uitvoering van onze taken in de het openbare ruimte. Deze samenwerking helpt ons om flexibel mee te bewegen met veranderende behoeften, zonder de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening uit het oog te verliezen.

Ook binnen het Circulair Textielcentrum Rivierenland (Cirtex) hebben we als regio doorgepakt – ondanks de uitdagende marktomstandigheden. De inzet op circulair textiel en het creëren van sociale waarde blijft een belangrijk onderdeel van onze gezamenlijke ambitie. De evaluatie die in 2025 is voorbereid, biedt waardevolle inzichten voor 2026.

Dit jaar hebben we extra geïnvesteerd in veiligheid: op onze milieustraten, op het terrein in Geldermalsen én in onze interne processen. Door samen alert te blijven en continu te verbeteren, versterken we een veilige omgeving, zowel voor inwoners als collega's. Dat is een randvoorwaarde waar we geen concessies aan doen.

Natuurlijk zijn er ook aandachtspunten. De vervuiling van ingezamelde grondstoffen, zoals pmd en textiel, blijft een punt van zorg. Landelijke ontwikkelingen spelen hierbij mee. Wij blijven investeren in voorlichting, samenwerking en procesverbetering. Ook de krapte op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de samenwerking met gemeenten vragen om flexibiliteit. Die flexibiliteit laten we dagelijks zien; al realiseren we ons dat sommige aanpassingen tijd vragen.

We kijken met een open blik naar onze bedrijfsvoering. We blijven kritisch, maar ook realistisch en positief. Veel wat we het afgelopen jaar hebben ingezet, verdient zich de komende jaren pas écht terug. Van onderzoek naar nieuwe verwerkingsmogelijkheden, tot de inzet van afvalcoaches en de verdere professionalisering van onze organisatie; we werken stap voor stap aan een Avri die klaar is voor de toekomst.

Centraal staat dat we dit samen doen. Onze medewerkers, partners, inwoners en gemeenten: ieder draagt op zijn eigen manier bij aan de ambities waar we ons hard voor maken. Dat doen we al jaren, en 2025 laat opnieuw zien hoe waardevol die samenwerking is.

Met dankbaarheid, trots en vertrouwen kijken we vooruit. Samen blijven we bouwen aan een duurzame toekomst voor Rivierenland.

Walter Brouwer
Directeur Avri

2. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

In deze bestuurlijke samenvatting gaan we nader in op de belangrijkste gebeurtenissen en resultaten van het afgelopen jaar. Deze jaarstukken zijn ingericht volgens de richtlijnen van het BBV, met de programma's bestuur & beleid, afval, integraal beheer openbare ruimte, handhaving, bedrijfsafval, overhead en algemene dekkingsmiddelen. Het behaalde resultaat over 2025 is € 210.000. In de volgende paragrafen staat een toelichting van de behaalde resultaten van alle programma's.

Programma Bestuur en beleid

Onze ambitie en opgaven staan omschreven in het Strategisch Koersplan 2024-2030[1]. De strategische koers van Avri bestaat uit verschillende elementen. Het begint met onze ambitie: die beschrijft wat we tot stand willen brengen. Vijf strategieën geven aan hoe we die ambitie gaan realiseren. Daaruit volgen de doelen en acties om dit concreet te maken. Ons onderliggend manifest beschrijft onze idealen en intenties. En de kernwaarden vormen de basis van waaruit we handelen.

In 2025 zijn we gestart met de programmatische uitwerking, zoals beschreven in het document 'programmatische uitwerking[2]. Daarna zijn alle acties weergegeven in een DIN, een doelen-inspanningen-netwerk. Dit DIN geeft inzicht in de relatie tussen de strategieën en de acties. Daarbij is in één oogopslag te zien of een actie nieuw, gepland, lopend of afgerond is. De uitwerking van het DIN staat in bijlage 3: de stoplichtenrapportage. Een impressie hoe het DIN eruit ziet, staat in figuur 1.

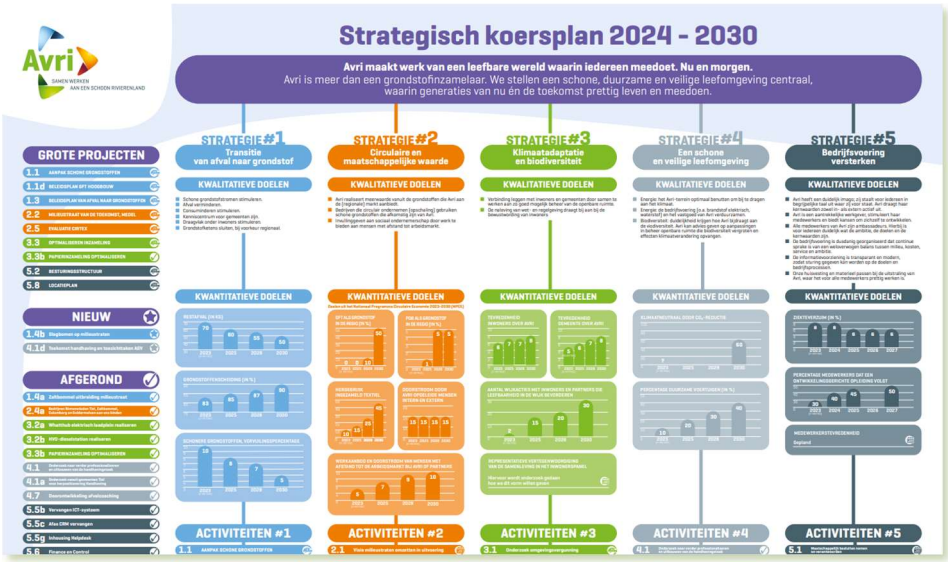

Figuur 1: Doelen inspanningen matrix Strategisch Koersplan

In de rapportage Koersplan 2023-2025[3] is te zien welke acties zijn afgerond en wat de stand van zaken is van de nog lopende acties. We rapporteren de voortgang van de acties op het resultaat en de planning (de stoplichtrapportage). Ook worden in de rapportage nieuwe of deelacties geformuleerd. In de onderstaande programma's gaan we in op acties die specifiek onder deze programma's vallen.

Programma Afval

Circulariteit
Avri legt de focus op de inzameling van meer en schone grondstoffen en werkt met een serviceprikkel op restafval. Zo worden inwoners gestimuleerd om meer grondstoffen en minder restafval aan te bieden. De resultaten van het omgekeerd inzamelen waren vooral in de jaren tot 2022 goed zichtbaar. De afgelopen jaren is de hoeveelheid restafval gestabiliseerd, net boven de 70 kg per inwoner.

[1] Strategisch Koersplan 2024-2030 | Avri
[2] AB 18 december 2025
[3] De rapportage Koersplan 2023-2025 staat voor het AB van juli 2026 geagendeerd

Hoeveelheid restafval en gescheiden grondstoffen
Na een kleine stijging in 2024 is de hoeveelheid restafval in 2025 weer met 1 kg per inwoner gedaald, tot 72 kg per inwoner. Daarmee blijft onze regio ruim onder de doelstelling van de regiogemeenten van maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar. Maar doordat het aantal inwoners toeneemt, groeit de totale hoeveelheid restafval wel.

In figuren 2 en 3 zijn de ontwikkelingen van de hoeveelheid fijn en grof restafval weergegeven. Met deze resultaten loopt onze regio nog steeds voorop ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

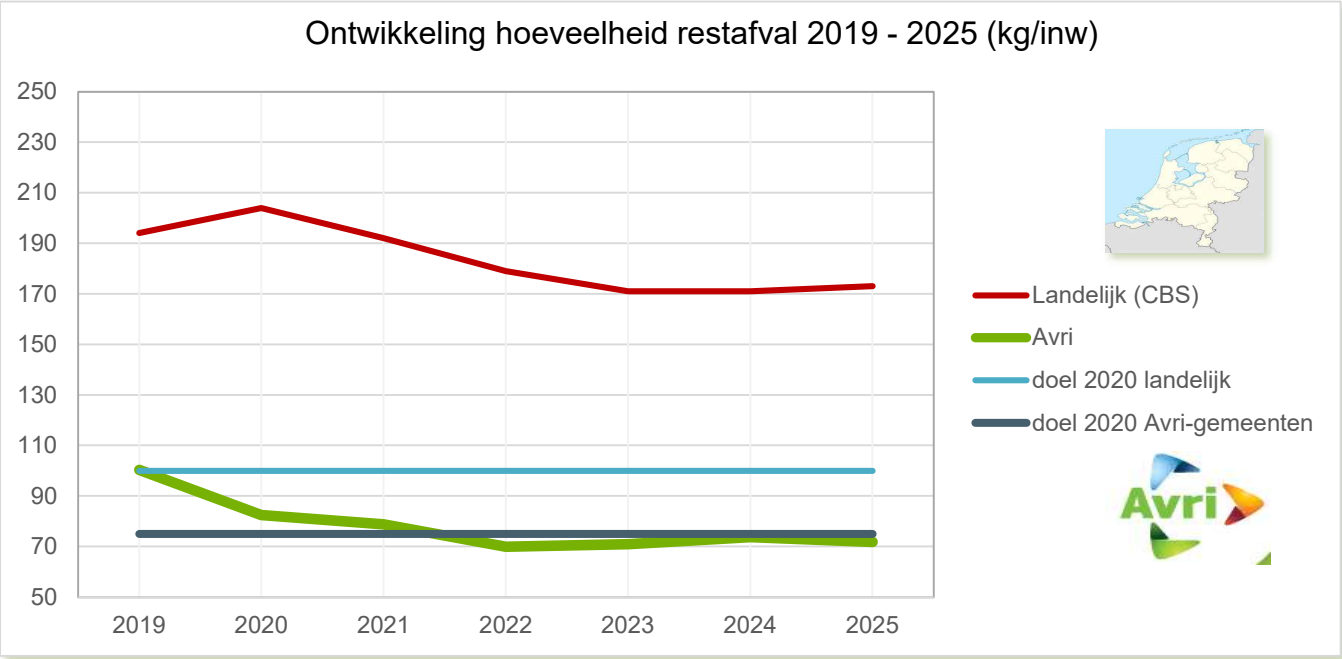

Figuur 2: Ontwikkeling hoeveelheid restafval per inwoner 2019-2025

Het scheidingspercentage van de grondstoffen uit het huishoudelijk afval is t.o.v. vorig jaar gelijk gebleven: 83%.

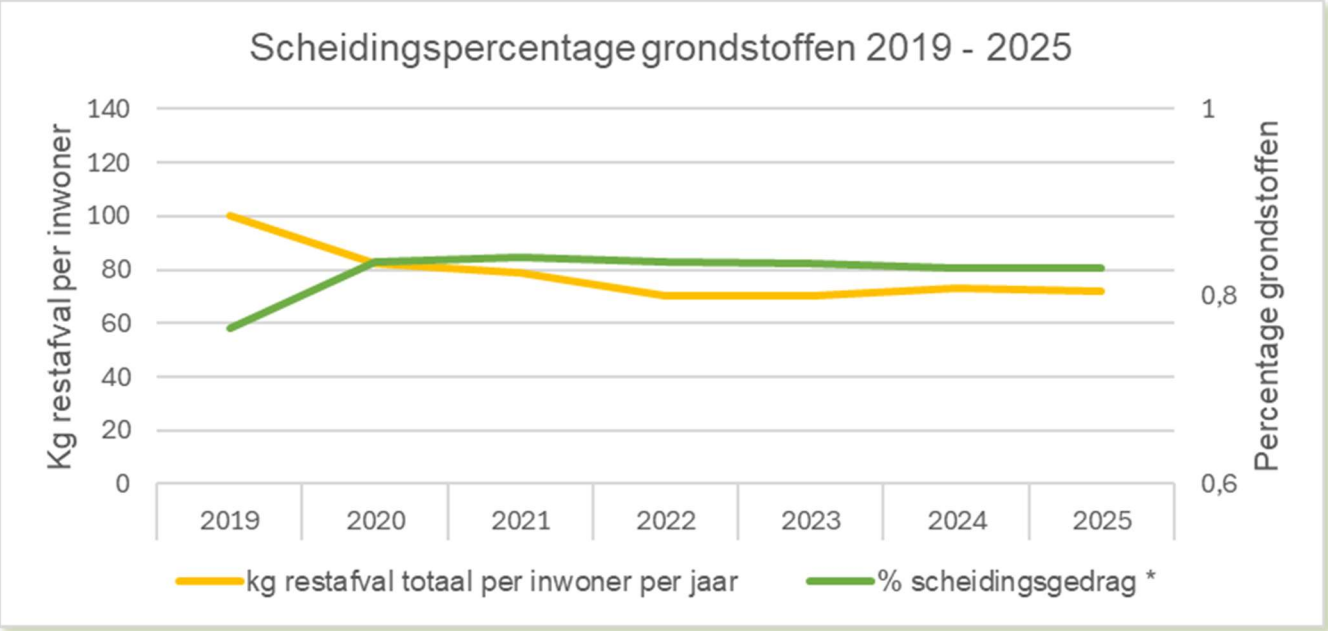

Figuur 3: Scheidingsresultaten huishoudens

Overdracht stortplaats

In 2025 bleek dat de gesloten stortplaats van Avri klaar is om overgedragen te worden aan de nazorgorganisatie van de provincie Gelderland. Wel moet door Avri voldoende doelvermogen zijn gespaard om het eeuwigdurende onderhoud te kunnen betalen. Het onderhoud en beheer na overdracht wordt de verantwoordelijkheid van de afdeling Nazorg van de provincie Gelderland. Avri blijft eigenaar van de ondergrond en het zonnepark. In 2026 vindt met de provincie Gelderland een bestuurlijk gesprek plaats over de overdracht van de stortplaats in 2026 of 2027.

Positief resultaat
Het jaarrekeningresultaat van het programma Afval over 2025 valt met € 874.000 gunstiger uit dan in de slotwijziging was voorzien. Dit positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door lagere uitvoeringskosten en hogere opbrengsten uit grondstoffen. Daarnaast zijn het lagere beroep op kwijtscheldingen en de (bruto) baten van de afvalstoffenheffing van invloed. De definitieve vaststelling hiervan volgt aan het einde van het jaar op basis van de eindverantwoording die vanuit BSR wordt ontvangen.

Programma Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

In 2025 waren er binnen het werkgebied IBOR diverse beleidsbepalende ontwikkelingen. De portefeuillehouders van de huidige IBOR-gemeenten (Buren, Tiel, Neder-Betuwe, West Betuwe), hebben door kritisch mee te denken en mee te kijken een belangrijke bijdrage geleverd aan de doorontwikkeling van de visie. Op verzoek van deze vier portefeuillehouders heeft Avri de IBOR-taken heroverwogen. Het doel is te komen tot een eerste nieuwe denkrichting op het gebied van IBOR voor de komende periode. Hierbij hebben wij aangegeven dat Avri bij voorkeur de volgende IBOR-taken uitvoert: reinigingstaken (machinaal vegen, onkruidbestrijding op verhardingen, blad ruimen/blazen, zwerfvuil, afvalbakken), gladheidsbestrijding, dagelijks onderhoud van riolering en brandkranen, en incidentele taken zoals ondersteuning bij evenementen, verkiezingen of marktreiniging.

De gemeente Neder-Betuwe heeft met ingang van 2025 drie groencontracten teruggenomen en zelf regie gevoerd over deze contracten. De gemeente Neder-Betuwe en Avri hebben intensief samengewerkt om de ontvlechting van de overige groen- en reinigingstaken soepel te laten verlopen. Zowel in de gemeente West Betuwe als in de gemeente Buren wordt overwogen om op korte termijn enkele taken terug te nemen. In de gemeente Tiel is in 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van de IBOR-taken door Avri.

Programma Handhaving

In 2025 besloot de gemeente Tiel om de handhavingstaken op de algemene plaatselijke verordening (APV) zelf uit te voeren. Naar aanleiding van deze ontvlechting van de handhavingstaken is een structurele vernieuwde invulling voor het toezichthouden op de Afvalstoffenverordening (Asv) uitgewerkt, in combinatie met de doelstelling om schonere grondstoffen en een schonere leefomgeving te realiseren. Met de interne beheersmaatregelen zijn in 2025 positieve stappen gezet om te voldoen aan de WPG-eisen.

Programma Bedrijfsafval

Avri voert in beperkte mate bedrijfsafvalactiviteiten uit ter ondersteuning van het programma Afval, met een stabiel marktaandeel van ongeveer 15% in een markt met zes aanbieders. De inzet is gericht op efficiënt gebruik van productiemiddelen en het versterken van de financiële positie van de organisatie en daarmee de inwoners. In 2025 groeide het aantal klanten verder en bleef de scheiding van grondstoffen verbeteren. De positieve resultaten maakten wederom regionale sponsoring mogelijk en leidden tot een nettoresultaat van € 79.000, dat is toegevoegd aan de reserve bedrijfsafval.

Programma Overhead

Het jaarrekeningresultaat van het programma Overhead bedraagt € 836.000 negatief en valt ongunstiger uit dan in de slotwijziging was voorzien. Dit wordt met name veroorzaakt door een tekort aan overheaddekking, onder andere door minder gerealiseerde overheaduren binnen het programma Handhaving en extra inhuur voor de functies teamleider en programmamanager IBOR. Daartegenover staan voordelen op de personele lasten binnen de afdelingen Financiën, Communicatie en ICT, en lagere voorbereidingskosten voor fase 2 van het kantoorgebouw.

Weerstandsvermogen en risico's

De meerjarenbegroting is gericht op het verder versterken van het weerstandsvermogen, met als doel een gezonde financiële positie te realiseren. De stortplaats vormt daarbij het grootste risico. In overleg met de provincie en de gemeenten zijn belangrijke stappen gezet om dit risico verder te beheersen en toe te werken naar overdracht in 2026 of 2027. We blijven de relevante ontwikkelingen nauwlettend volgen.

JAARVERSLAG

PROGRAMMA VERANTWOORDING

3. PROGRAMMA BESTUUR EN BELEID

Strategisch Koersplan
Onze ambitie en opgaven staan omschreven in het Strategisch Koersplan 2024-2030[4]. De strategische koers van Avri bestaat uit verschillende elementen. Het begint met onze ambitie: die beschrijft wat we tot stand willen brengen. Vijf strategieën beschrijven hoe we die ambitie gaan realiseren. Daaruit volgende de doelen en acties om dit concreet te maken. Het onderliggend manifest beschrijft onze idealen en intenties. En de kernwaarden vormen de basis van waaruit we handelen.

Onze grotere opgave
We zijn trots op de bijdrage die we als Avri mogen leveren aan het realiseren van een klimaatpositieve toekomst voor ons geliefde Rivierenland. Het landelijke doel is om volledig circulair te zijn in 2050. Dat betekent een transitie van afval naar grondstoffen en het opnieuw gebruiken van ingezamelde stromen als plastic, gft, papier en textiel. Deze beweging is aan de ene kant een kwestie van complexe systemen en wetgeving die moeten veranderen. Aan de andere kant is het sterk afhankelijk van het lokale samenspel tussen inwoners, bedrijven en gemeenten. Avri speelt een belangrijke rol door als regisseur in dit samenspel op te treden. Zo kunnen we samen grondstoffen nog beter inzamelen, sorteren en terug in de markt brengen. Dit is de ontwikkeling van alleen afval inzamelen, naar de rol van kennisexpert en leverancier van grondstoffen. De acht deelnemende gemeenten hebben hun krachten gebundeld in de GR Avri en samen geven we een duurzame invulling aan deze grote opgave.

Strategisch Koersplan
Hoe Avri wil bijdragen aan deze grotere opgave beschrijven we in het Strategisch Koersplan. Dat geeft Avri richting tot 2030.

De grote maatschappelijke opgaven waar de gemeenten en Avri voor staan, zijn niet los van elkaar te zien. Met name de grondstoffentransitie en het klimaat- en energiebeleid hangen nauw samen. De grondstoffentransitie raakt het beleid van Avri in de kern van haar activiteiten. Het klimaatbeleid is met name belangrijk bij de taken die Avri uitvoert in de openbare ruimte. De energietransitie heeft voornamelijk gevolgen voor de bedrijfsvoering van Avri, zoals het verduurzamen van het wagenpark en de (kantoor)panden. Tot slot schuift de rol van onze handhavers steeds meer op naar de politietaken. De vraagstukken zijn groot en alleen samen kunnen gemeenten en Avri zoeken naar oplossingen.

Terugblik 2025
In 2025 zijn we gestart met de programmatische uitwerking, zoals beschreven in het document ‘programmatische uitwerking[5]. Daarna zijn alle acties weergegeven in een DIN, een doelen-inspanningen-netwerk. Dit DIN geeft inzicht in de relatie tussen strategieën en acties. In één oogopslag is te zien of een actie nieuw, gepland, lopend of afgerond is. De uitwerking van het DIN staat in bijlage 3. Een impressie staat hieronder.

[4] Strategisch Koersplan 2024-2030 | Avri
[5] AB 18 december 2025

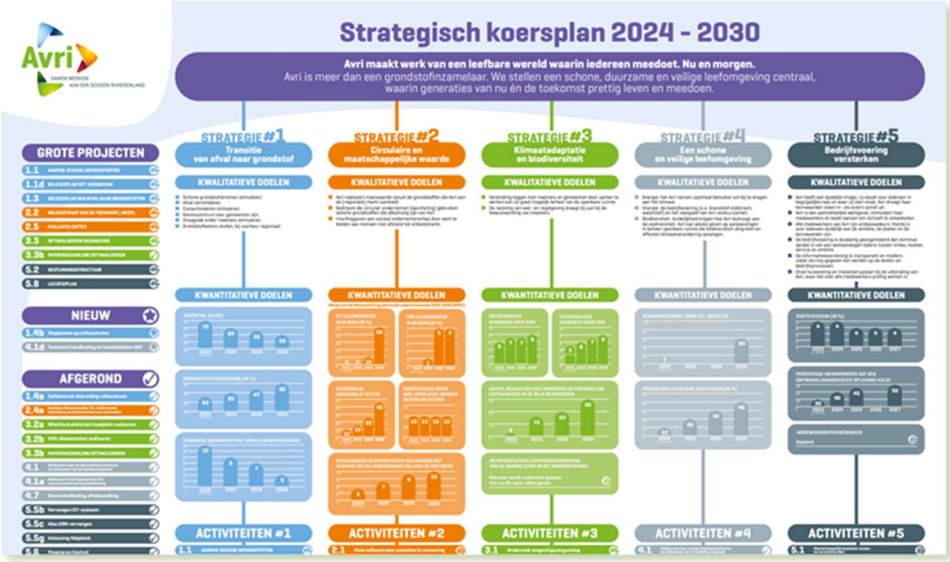

Figuur 4: Doelen Inspanningen Netwerk (DIN)

Voortgang Strategisch Koersplan
In de rapportage Koersplan 2023-2025[6] is te zien welke acties zijn afgerond en wat de stand van zaken is van de nog lopende acties. De voortgang van de acties op zowel het resultaat als de planning wordt gerapporteerd in bijlage 3: de Stoplichtrapportage. Daarnaast zijn er nieuwe of deelacties geformuleerd.[7] In 2025 is een groot aantal acties van het Koersplan afgerond. Langlopende acties, zoals de ontwikkeling van het circulair ambachtscentrum en de overdracht van de stortplaats zijn in een stroomversnelling gekomen. Bovendien hebben wij een opstart gemaakt met het grondstoffenplan. In de onderstaande programma's gaan we in op acties die specifiek onder de programma's van de begroting vallen.

Onderzoek naar de Governance
In 2023 vroegen de gemeenteraden van regio Rivierenland Avri om een toekomstbeeld te schetsen: wat was de wenselijke koers van Avri, in het licht van de duurzaamheids- en circulariteitsdoelen. Het verzoek was ook om in deze 'houtskoolschets' een besturingsstructuur te onderzoeken, die recht doet aan de complexiteit van Avri's takenpakket én bijdraagt aan de gezamenlijke ambitie van gemeenten en Avri om te versnellen in de circulaire transitie. Daarbij draait het niet om het optimaliseren van het bestaande model, maar om het fundamenteel heroverwegen van rollen, verantwoordelijkheden en zeggenschap. De opdracht hiertoe is samen met een aantal RBA-leden opgesteld. Eind 2025 is het onderzoek gestart en in 2026 komt er een advies uit voort.

[6] Geagendeerd voor het AB juli 2026
[7] De rapportage Koersplan 2023-2025 staat op het AB van juli geagendeerd, gelijk met deze jaarstukken.

4. PROGRAMMA AFVAL

4.1. Inleiding

In het programma Afval zijn de diensten opgenomen die Avri uitvoert voor de acht regiogemeenten in het Rivierenland. Avri geeft hiermee invulling aan de gemeentelijke taak van inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen én aan het regionale beleidsplan 'Van afval naar grondstof'. In dit beleidsplan zijn de ambities en speerpunten van de acht regiogemeenten op het gebied van afval en grondstoffen vastgelegd. In dit hoofdstuk gaan we in op de resultaten van het programma Afval.

4.2. Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Opgave
Avri legt de focus op de inzameling van meer en schone grondstoffen en werkt met een serviceprikkel op restafval. Zo worden inwoners gestimuleerd om meer grondstoffen en minder restafval aan te bieden. De resultaten van het omgekeerd inzamelen zijn goed zichtbaar. Doordat het aantal inwoners toeneemt en het aantal kilogram restafval per inwoner toch weer iets is gestegen, neemt de totale hoeveelheid restafval toe.

Hoeveelheid restafval
Na een stijging in 2024 is de hoeveelheid restafval weer met 1 kg per inwoner per jaar gedaald ten opzichte van vorig jaar. Hiermee blijven we onder de doelstelling van de regiogemeenten van maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar. In de figuren 5 en 6 zijn de ontwikkelingen van de hoeveelheid (fijn en grof) restafval weergegeven. Onze regio loopt met deze resultaten nog steeds voor op het landelijk gemiddelde.

Scheidingsresultaten huishoudens Avri gemeenten	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
kg fijn restafval per inwoner per jaar	120	116	90	69	67	59	59	61	60
kg grof restafval per inwoner per jaar	10	10	10	13	12	11	11	12	12
kg restafval totaal per inwoner per jaar	130	126	100	82	79	70	70	73	72
% scheidingsgedrag Rivierenland*	72%	72%	77%	84%	84%	84%	84%	83%	83%
% scheidingsgedrag in Nederland	57%	58%	60%	60%	61%	60%**	61%**	61%**	n.n.b
Aantal inwoners per 1-1-20xx			244.052	246.565	248.674	250.968	254.660	255.655	257.163

* Het percentage huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld en als grondstof wordt hergebruikt

** Het betreft een voorlopig CBS cijfer

Figuur 5: Scheidingsresultaten per inwoner over alle ingezamelde afval- en grondstofstromen

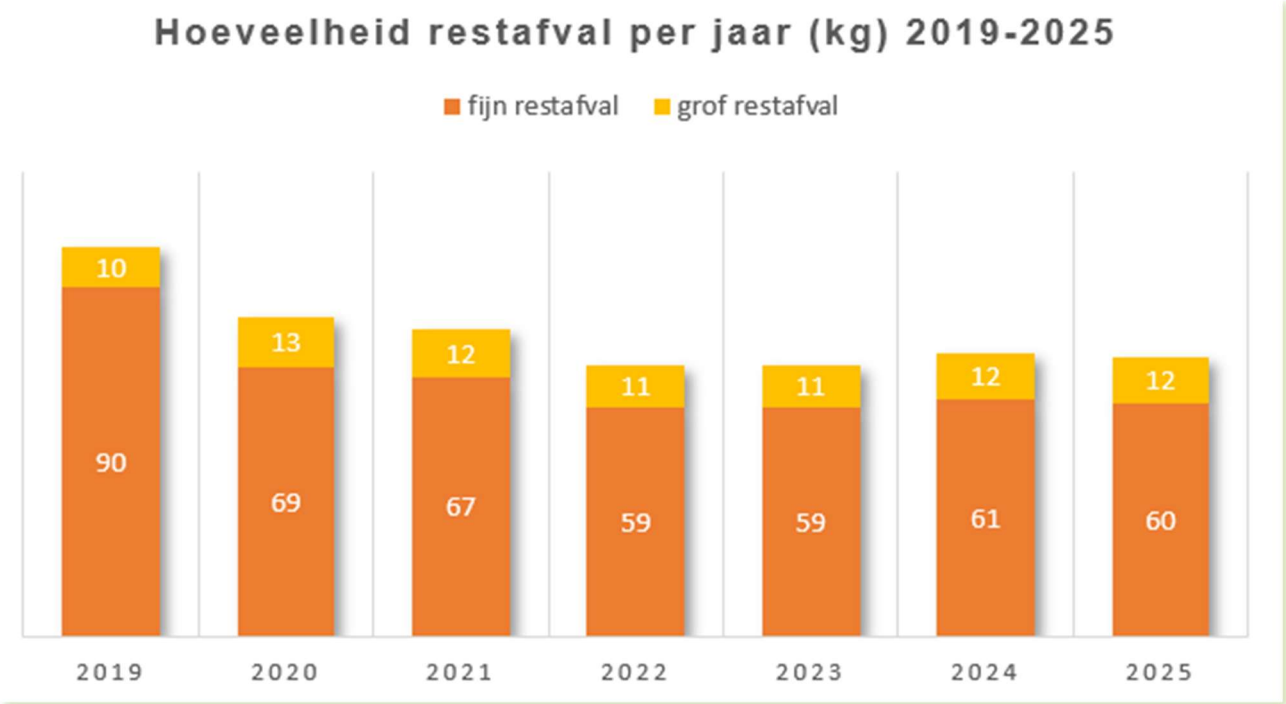

Figuur 6: Hoeveelheid restafval per jaar per inwoner

Hoeveelheid ingezamelde grondstoffen
Het lijkt erop dat de dalende trend van de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen in het algemeen is gestabiliseerd. Alleen de hoeveelheid gft is gedaald ten opzichte van 2024. De belangrijkste oorzaak is waarschijnlijk de hoeveelheid regen in 2025, omdat minder neerslag leidt tot minder groeizaam weer. Dat resulteert in een lager aanbod van tuinafval. De jaarlijkse afname van de hoeveelheid papier lijkt gestabiliseerd. De hoeveelheden pmd en textiel zijn stabiel. De hoeveelheid glas is licht afgenomen, in lijn met de landelijke trend. In 2025 is meer incontinentiemateriaal ingezameld.

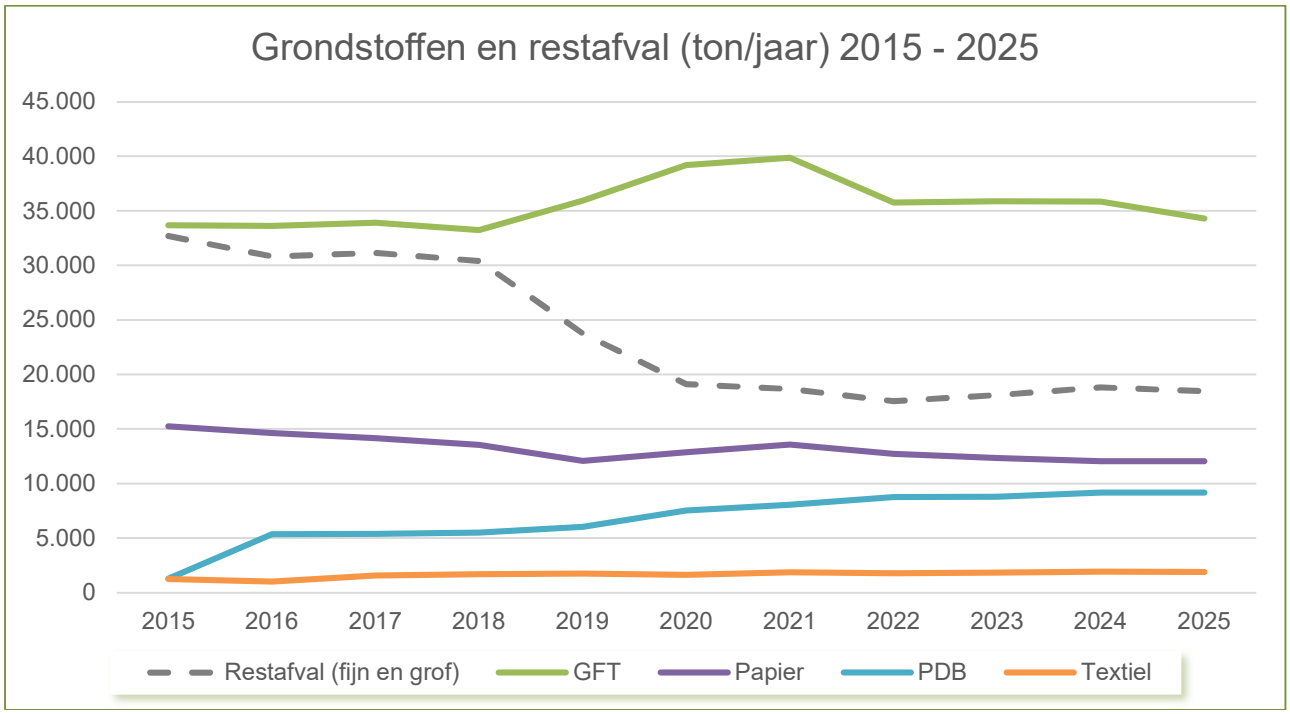

Figuur 7: Ontwikkeling ingezamelde grondstoffen (ton/jaar)

Scheidingsresultaat
Van al het afval zamelen we 83% de grondstoffen gescheiden in. In figuur 8 staat het scheidingspercentage vanaf 2019.

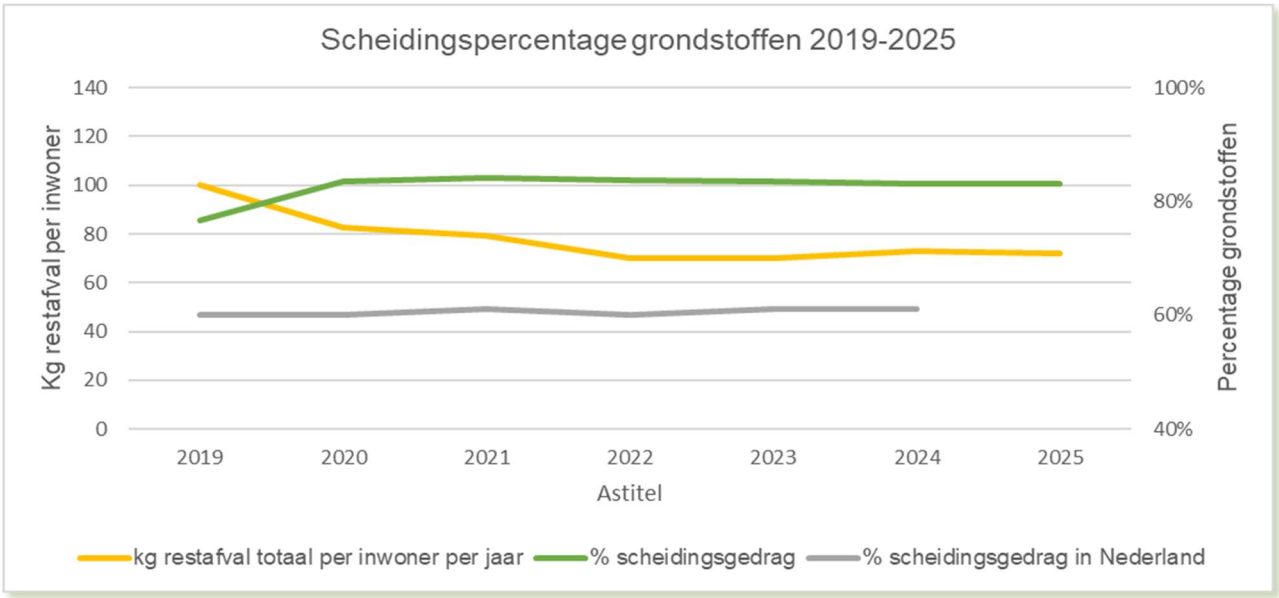

Figuur 8: Scheidingsresultaten huishoudens

Kwaliteit van de grondstoffen
De vervuiling van de grondstofstromen papier, pmd en textiel bleef ook in 2025 zorgelijk. Het voorkomen van de vervuiling van pmd heeft meer aandacht nodig. Omdat deze vervuiling in 2025 landelijk stijgt komt de vergoeding vanuit Verpact onder druk te staan. Deze vergoeding wordt voor de laatste keer bepaald door de landelijke vervuilingsgraad en is daarom slechts beperkt te beïnvloeden door de resultaten in onze eigen regio. Sinds 2023 halen we zelf een deel van de vervuiling uit de grondstoffen. Hiermee voorkomen we afkeur van vrachten en boetes voor de vervuiling. Dit zijn echter handelingen aan de achterzijde van het inzamelingsproces. In 2026 krijgen we een nieuwe overeenkomst voor pmd waarmee we afgerekend worden op ons eigen resultaat. Ook de (regionale én landelijke) vervuiling van de textiel grondstoffenstroom is zorgelijk. De vervuiling van textiel is afgenomen sinds de textielcontainers alleen nog te openen zijn met een milieupas. Ondanks de vervuiling levert textiel, dankzij Cirtex, financieel en maatschappelijk nog steeds een voordeel op.

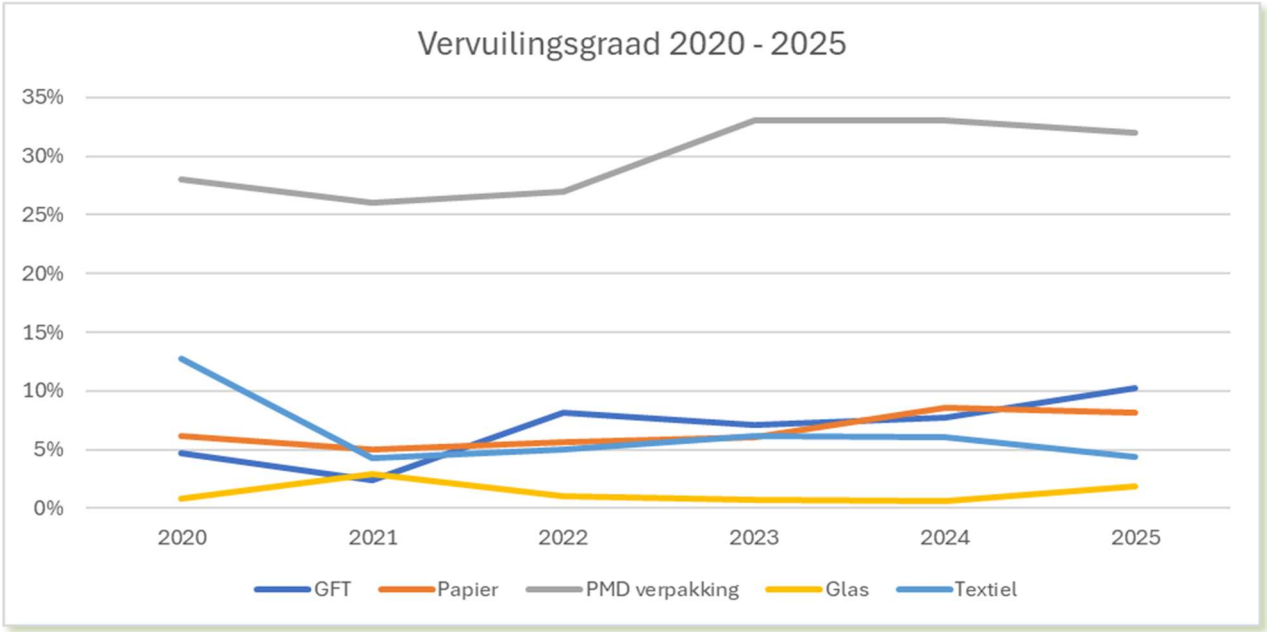

Figuur 9: Vervuilingsgraad

Aanpak Schone grondstoffen
Met de aanpak Schone grondstoffen werken wij aan schonere grondstofstromen, meer milieuwinst, een duurzame impact op gedrag, maximale opbrengsten op basis van de marktprijzen en minder afkeur door de inzet van communicatie en interventies. Het project Schone grondstoffen berust op drie pijlers: de inwonerscommunicatiecampagne 'Geef het door', controle op de (pmd) minicontainers met voorlopers en het optimaliseren van de interne processen die hieraan raken. Het campagneplan omvat een brede communicatieaanpak met de campagnewebsite Rivierenlandgeeftdoor.nl, een social mediacampagne, verbetering van bestaande communicatiemiddelen en het verbeteren van de samenwerking met de afdelingen Communicatie van de gemeenten. De controle op de pmd-minicontainers is een aanpak op tien wijken met hardnekkige vervuiling verdeeld over vijf gemeenten in het werkgebied van Avri. Hiervoor is een samenwerking met Verpact aangegaan in de vorm van cofinanciering. Uit de resultaten blijkt dat voorlopen een positief effect heeft op het verlagen van de vervuiling van het pmd, maar ook dat aandacht nodig blijft om de vervuiling van grondstoffen aan te pakken. Intern is het werkproces containercontroles aangepast. We hebben ingezet op de registratie vanuit de containercontroles, zodat de samenwerking tussen de betrokken teams verbetert (zie ook paragraaf 4.3 Afvalcoaches).

Eind 2025 is het project afgerond. De bevindingen worden meegenomen in het plan voor een brede aanpak schone grondstoffen. Het gaat om een preventieve aanpak met gebiedsgerichte interventies, waarbij slechts in uiterste gevallen beboet wordt.

4.3. Afvalcoaches

In het DB van 9 oktober 2025 is een informatienotitie behandeld, met als onderwerpen evaluatie voorloopcontroles, de communicatiecampagne binnen de aanpak schone grondstoffen en de structurele aanpak van de organisatie. In deze notitie werd een voorstel aangekondigd voor een structurele inzet van toezichthouders, afvalcoaches en voorlopers in een gebiedsgewijze aanpak.

De afvalcoaches hebben een actieve rol in deze structurele aanpak.

Daarnaast richten zij zich op het direct en persoonlijk ondersteunen van inwoners bij vraagstukken rond afvalscheiding. Ze deden dit in 2025 door:
- Presentaties bij onder meer buurthuizen, taalscholen en verenigingen;
- Voorlichting op o.a. markten, evenementen en bij mensen thuis;
- Excursies bij Avri voor o.a. gemeenten, stichtingen en scholen;
- Voorlichting en promotie vanuit het project Afvalvrije scholen. In 2025 zijn hierdoor zeven scholen overgegaan op het scheiden van afval. We hebben ruim 1.100 leerlingen bereikt;
- Samenwerkingsprojecten, zoals de containeracties en een plan van aanpak gericht op het verminderen van structurele bijplaatsingen;
- Deelname aan de aanpak Schone grondstoffen, waarbij de afvalcoaches zich vooral inzetten tijdens de voorlooprondes.

4.4. Toezicht & handhaving

Binnen het programma Afval valt het toezien op naleving van de afvalstoffenverordening. De handhavingstaken in het kader van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) worden beschreven in het programma Handhaving.

Binnen de aanpak Schone grondstoffen is in 2025 gekozen voor een preventieve aanpak met interventies, waarbij slechts in uiterste gevallen beboet wordt. De inzet verschuift van toezicht & handhaving naar afvalcoaches en voorlopers.

Acties	Sancties	Waar-schuwingen	Totaal 2025	Totaal 2024	Totaal 2023	Totaal 2022	Totaal 2021
Afvalscheiding	1	0	1	40	160	314	394
Afval te vroeg / te laat aanbieden	1	1	2	4	9	64	103
Bijplaatsingen	13	5	18	76	250	406	453
Illegale afvalinzameling	0	0	0	0	2	1	1
Onjuist aanbieden (grof) huishoudelijk afval	1	1	2	8	7	16	58
Onjuist aanbieden afval milieustraat	0	0	0	0	6	5	
Totaal	**16**	**7**	**23**	**128**	**442**	**806**	**1.009**

Figuur 10: Aantal acties op de Afvalstoffenverordening (Asv) 2025

Er is een daling zichtbaar van het totaal aantal afvalmeldingen ten opzichte van 2024. Deze afname lijkt mede het gevolg van een intensievere operationele inzet. Specifiek voor bijplaatsingen is sprake van een toename van het aantal meldingen (2024: 2989 meldingen en 2025: 3620 meldingen). In 2025 is begonnen met de uitrol van het plan van aanpak bijplaatsingen op acht extreme hotspots. Daarbij kiezen we voor een preventieve maatwerkaanpak, in nauwe samenwerking met partners als de gemeenten, woningcorporaties en inwoners. Door gerichter en frequenter op te ruimen is de zichtbaarheid van afval in de openbare ruimte verminderd. De inzet van afvalcoaches is onderdeel van de aanpak op gedragsbeïnvloeding en bewustwording onder inwoners.

4.5. Milieustraten

In 2025 was het totaal aantal bezoekers aan de milieustraten hoger dan in 2024. Waarschijnlijk was het aantal bezoekers ook hoger dan de 708.000 in figuur 11. De bezoekers van de milieustraat Geldermalsen die alleen groenafval hadden, zijn namelijk niet in de tellingen meegenomen.

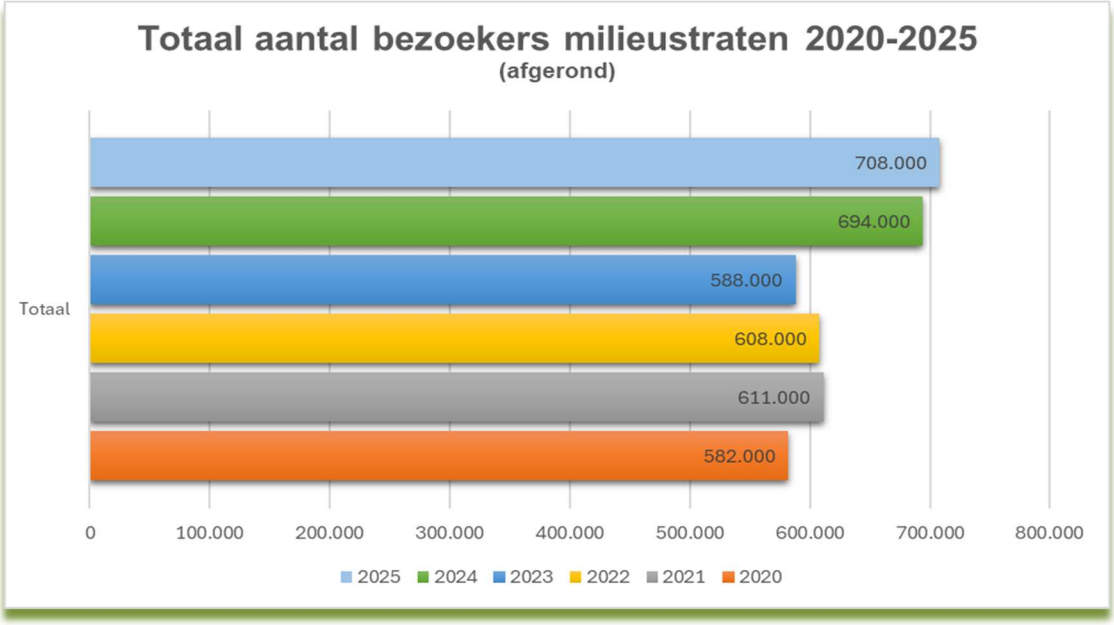

Figuur 11: Aantal bezoekers Avri milieustraten per jaar

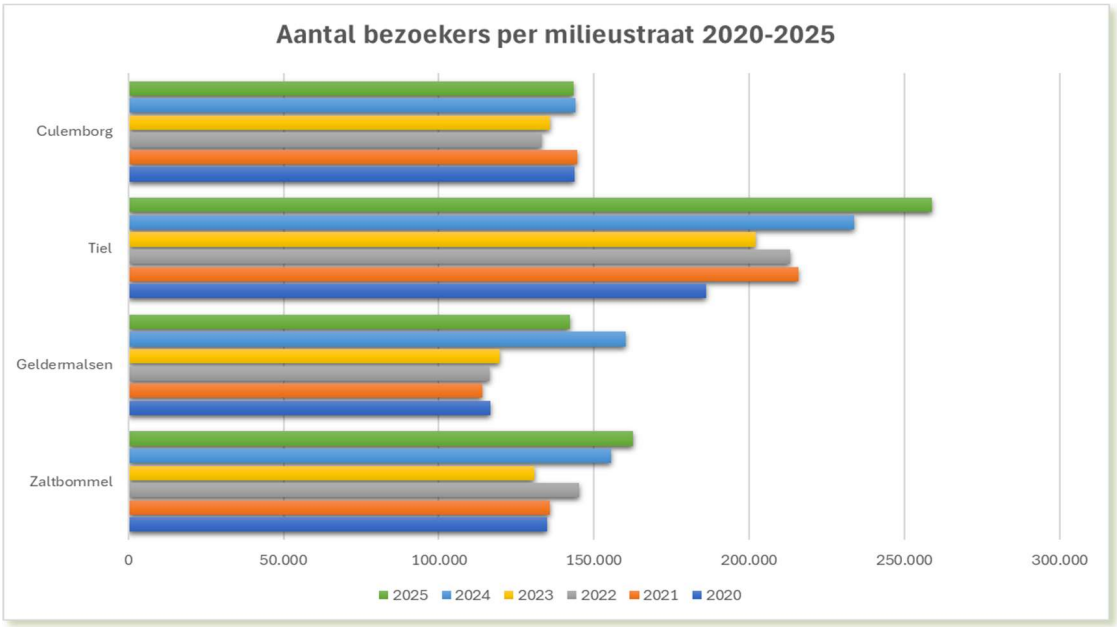

Figuur 12: Aantal bezoekers per Avri-milieustraat

Op de huidige milieustraten is de doorstroming en de dienstverlening naar onze inwoners verder verbeterd. Met name omdat de milieustraten zijn uitgebreid met een aparte brenglocatie voor groenafval. We hebben extra aandacht besteed aan het verbeteren van de veiligheid van inwoners en medewerkers op de milieustraten. Ook werden pilots opgezet om nog meer herbruikbare grondstoffen te creëren.

4.6. Circulair ambachtscentrum Medel

In 2025 is het Uitgangspuntendocument Ontwikkeling CA Medel, waarin de doelen en uitgangspunten zijn vastgelegd vastgesteld door het bestuur op 15 februari 2024, verder uitgewerkt. Een belangrijk doel is het vergroten van de service aan inwoners. Avri heeft hiervoor het One Stop Drop-concept ontwikkeld waarbij inwoners snel, veilig en eenvoudig hun grof huishoudelijk afval kunnen afgeven. Avri gaat dit concept in januari 2026 in Geldermalsen testen. Van Rijkswaterstaat is hiervoor een subsidie ontvangen van 50.000 euro.

Op 21 juli 2025 heeft Avri het globaal bouwplan bij de Gemeenschappelijke Regeling Industrieschap Medel (OLM) ingediend. Op 29 oktober 2025 is het concept inrichtingsplan bij OLM ingediend. Een impressie van het globaal bouwplan is in de onderstaande figuren weergegeven.

Figuur 13: Impressie globaal bouwplan

Figuur 14: Impressie One Stop Drop CA Medel

4.7. Evaluatie Cirtex

Cirtex is mede opgericht om de transitie van afval naar grondstof aan te jagen en circulair hergebruik te stimuleren. Voor de textielstroom gebeurt dit via de sorteer- en verwerkingswerkzaamheden van Cirtex. We hebben samen met Werkzaak en 2Switch de regie in handen genomen. Daardoor zijn in 2023 en de eerste helft van 2024 de prijsschommelingen in de textielmarkt voorkomen. Sinds de wereldwijde textielcrisis is onze invloed op de textielmarkt echter zeer beperkt. Ook in 2025 stond de afzet van textiel enorm onder druk. Dat heeft impact op de businesscase van Cirtex, waardoor de transitie stagneert. Eind 2025 is een evaluatie opgesteld, conform eerdere afspraken. Deze evaluatie is bij het opstellen van deze jaarstukken nog niet vastgesteld door de ALV van Cirtex. Op voorhand kunnen we wel stellen dat de landelijke doelstelling '50% circulair in 2030' in Rivierenland helaas (nog) niet is gerealiseerd. Met het aanbieden van de Pleintjes van Morgen hebben we geïnvesteerd in het bewustzijn omtrent circulair hergebruik bij gemeenten en inwoners. Dit heeft echter nog niet geleid tot een inkoop- en aanbestedingsbeleid door gemeenten dat circulair hergebruik ondersteunt. Het idee is dat we lokaal afzet voor textiel genereren, door het ontwikkelen van nieuwe producten.

4.8. Onderzoek gft-verwerkingsinstallatie

Sinds de vorige bestuursperiode is ingezet op prijsstabiliteit van (grondstof)tarieven. Dit om de afvalstoffenheffing niet te veel te laten schommelen en grote stijgingen te voorkomen. Daarnaast ligt er de opgave om de grondstofketen circulair sluitend te krijgen. Daarom onderzoeken wij of ons grondstoffenpark ruimte biedt aan een verwerkingsinstallatie, zoals een groen- en gft-composteerinstallatie.

Uit een marktverkenning bleek dat een businesscase voor een vergistings- en composteerinrichting zeer kansrijk was. Het zou gaan om een gezamenlijk traject met HVC. Er is een eerste haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Ook die laat mogelijkheden zien voor een composteerinstallatie op Grondstoffenpark Avri, eventueel nog uit te breiden met een vergistingsinstallatie. In 2025 vond verder onderzoek op de vergunning (geur, stikstof, etc.), financiën en risico's plaats, om nog concreter te worden. Dat is nodig om te kunnen besluiten of we überhaupt verder willen met de plannen.

4.9. Stortplaats Geldermalsen

In 2025 werd duidelijk dat de gesloten stortplaats van Avri klaar is om overgedragen te worden aan de nazorgorganisatie van de provincie Gelderland. Daarvoor moet door Avri voldoende doelvermogen zijn gespaard om het eeuwigdurende onderhoud te kunnen betalen. Het onderhoud en beheer na overdracht is de verantwoordelijkheid van de afdeling Nazorg van de provincie Gelderland. Avri blijft eigenaar van de ondergrond en het zonnepark. In 2020 heeft de provincie de rekenrente van het nazorgfonds stortplaatsen verlaagd. Daarmee werd ons gespaarde doelvermogen te laag om de stortplaats volgens plan in 2024 over te dragen. Najaar 2020 is met de provincie Gelderland een nieuwe bestuurlijke afspraak gemaakt over het overdragen van de stortplaats.

De afgelopen bestuursperiode is het algemeen bestuur periodiek geïnformeerd over de vele zaken die in de provincies en landelijk spelen in relatie tot het bepalen van de rekenrente, de bevoegdheden van de provinciale nazorgfondsen en de wensen en coördinatie van het ministerie van I&W. Het is (nog) niet gelukt om landelijk meer uniformiteit te krijgen. Elke provincie blijft bevoegd om haar eigen beleid en rente te bepalen. Die factoren zijn van invloed op het doelvermogen bij overdracht. Wel is er consensus over een landelijk te hanteren ondergrens voor de rekenrente op basis van de Ultimate Forward Rate (UFR-(EIOPA)[8].

4.10. Onzekere grondstoffenmarkt

De wereldwijde grondstofprijzen dalen naar verwachting in de komende jaren tot het laagste niveau sinds 2020. De prijsdaling wordt veroorzaakt door de haperende economische groei. Oorzaken zijn de handelsoorlog met de Verenigde Staten, oorlog in Oekraïne en marktontwikkelingen in China en andere Aziatische landen. De wereldwijde grondstofprijzen daalden in 2025 gemiddeld met 12 procent en naar verwachting met nog eens 5 procent in 2026. De grondstofprijzen dalen al sinds 2023, wat wel bijdroeg aan het terugdringen van de inflatie. Deze trend heeft zich ook in 2025 voortgezet, waardoor mogelijk een deel van de prijsstijgingen door de hogere handelstarieven wordt gecompenseerd. Daarnaast zien we dat het vergoedingsstelsel van UPV's (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid) nog niet naar behoren werkt. Voor de UPV voor pmd zijn nieuwe afspraken gemaakt, waar we in 2026 mee aan de slag gaan. Voor textiel heeft de UPV een eerste jaar van vergoeding voor

[8] Uit: Stratelligence-onderzoek in opdracht van I&W in 2022.

inzamelen en opschonen gehad. Het kabinet houdt vast aan de voorgenomen extra belasting op het verbranden en storten van (rest)afval. Zowel de aanscherping van de CO2-heffing bij verbrandingsovens als de generieke tariefsverhoging van de afvalstoffenbelasting staan ongewijzigd in het belastingplan. Dit moet uiteindelijk resulteren in een belastingopbrengst van 556 miljoen euro in 2030. Uiteraard had dit nog geen direct effect op de jaarcijfers 2025.

4.11. Verklaring Financieel resultaat

De exploitatie van het programma Afval laat over 2025 per saldo een voordeel zien ten opzichte van de slotwijziging van € 1,253 miljoen. Naast lagere uitvoeringskosten en minder kwijtscheldingen, is er een voordeel op de opbrengst van grondstoffen en de (bruto) baten afvalstoffenheffing. Daarnaast is bij de uitvoering van het programma Afval het verschil tussen de contante waarde van de stortplaats bij de provincie en de stand van de voorziening bij Avri opgenomen.

Het jaarrekeningresultaat van het programma Afval bedraagt € 0,874 miljoen voordelig. Het resultaat op dit programma is gedoteerd aan de voorziening Basispakket.

Baten afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing
Het voordeel op het basisdeel van de afvalstoffenheffing hangt samen met de hogere opbrengst van de heffingen per jaareinde. Dit komt door een hoger percentage betalende huishoudens dan waarmee in de slotwijziging rekening was gehouden.

Daarnaast is er een voordeel op de kwijtscheldingen ten opzichte van de slotwijziging. Ook hiervoor geldt dat de realisatie afwijkt van de eerder geraamde aantallen. Onderliggende details zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Nul-aanbieders
Nul-aanbieders zijn inwoners die geen restafval aanbieden via een minicontainer of ondergrondse container. Na de invoering van het nieuwe afvalbeleid per 1 juli 2019 is het aantal nul-aanbieders gestegen. In 2020 ging het om circa 14.000 adressen. Sindsdien is het gestegen tot circa 19.000 adressen in 2025.

We vermoeden dat deze inwoners hun (rest)afval via een eigen bedrijfsafvalcontainer of via de inzamelmiddelen/milieustraten van onze buurtgemeenten afvoeren. Avri voert hierover overleg met de inzameldiensten aan de grenzen van ons verzorgingsgebied, zoals afvalstoffendienst ’s-Hertogenbosch en Waardlanden. Na het maken van afspraken zagen we aan de westzijde van ons gebied een forse afname. In 2025 bleef de situatie stabiel.

De ontwikkeling dat nul-aanbieders wel incontinentieafval aanbieden zet zich door. In het najaar van 2025 is gestart met een analyse op nul-aanbieders. Vanuit deze analyse willen we komen tot een aanpak die met name gericht is op het verminderen van vervuiling van grondstoffen door nul-aanbieders.

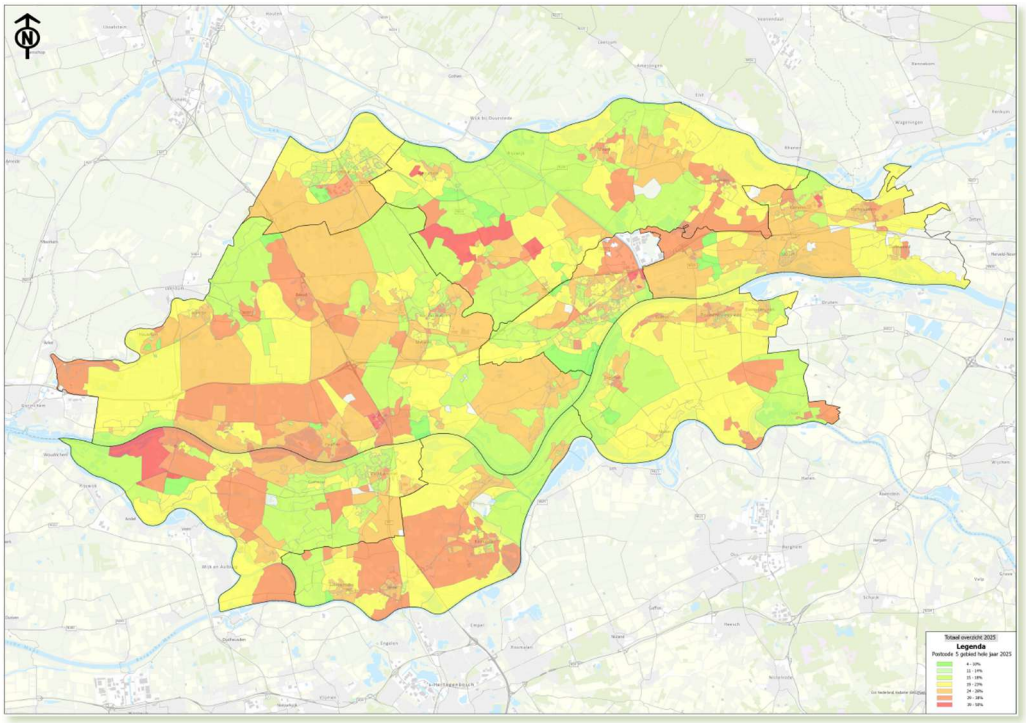

Figuur 15: totaaloverzicht nul-aanbieders 2025

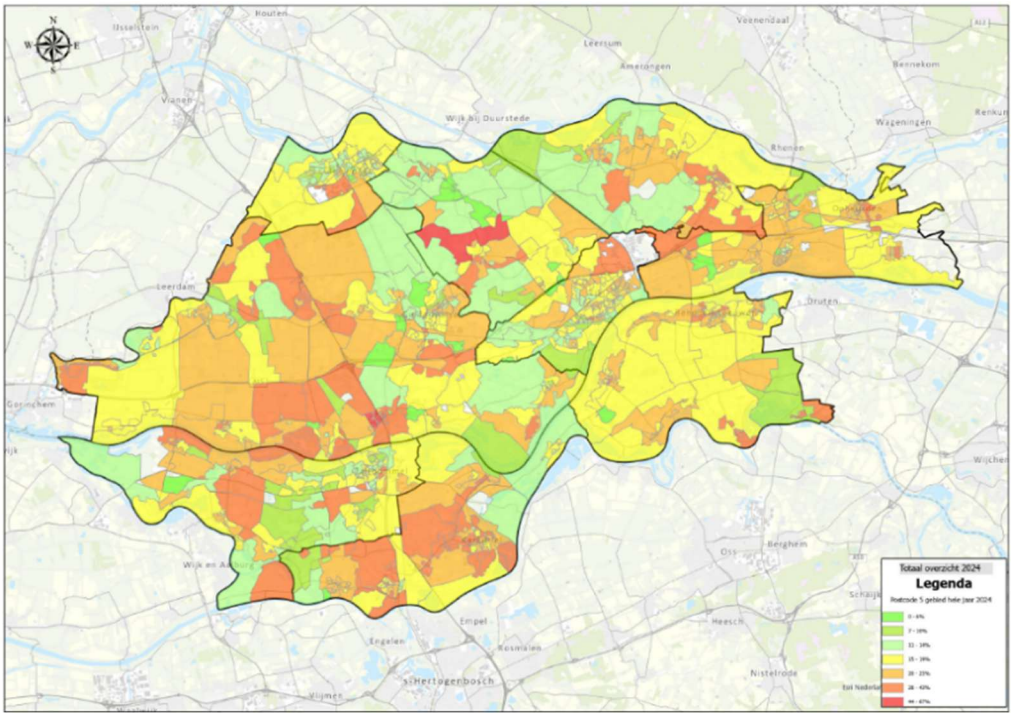

Figuur 156: totaaloverzicht nul-aanbieders 2024

Verwerking grondstoffen

Figuur 17 laat de ontwikkeling zien van de verwerkingsopbrengsten en -kosten van grondstoffen. De opbrengsten van grondstoffen zijn sterk afhankelijk van ontwikkelingen in de wereldmarkt. De verwerkingskosten laten echter een blijvende stijgende lijn zien. Dit komt voornamelijk door de CO_2-heffing op afval en grondstoffen in 2025. De prognose voor de komende jaren is ronduit somber. Het kabinet houdt vast aan de voorgenomen extra belasting op het verbranden en storten van (rest)afval, zoals op Prinsjesdag is aangekondigd. Zowel de aanscherping van de CO_2-heffing bij verbrandingsovens als de generieke tariefsverhoging van de afvalstoffenbelasting staan ongewijzigd in het belastingplan. Dit moet uiteindelijk resulteren in een belastingopbrengst van 556 miljoen euro in 2030. Op basis van de huidige informatie hebben we een uitwerking gemaakt voor de afvalstoffenheffing. Dit betreft een

prognose op basis van de huidige inzichten. De uiteindelijke maatregelen worden vastgesteld door het nieuwe kabinet en kunnen hiervan afwijken.

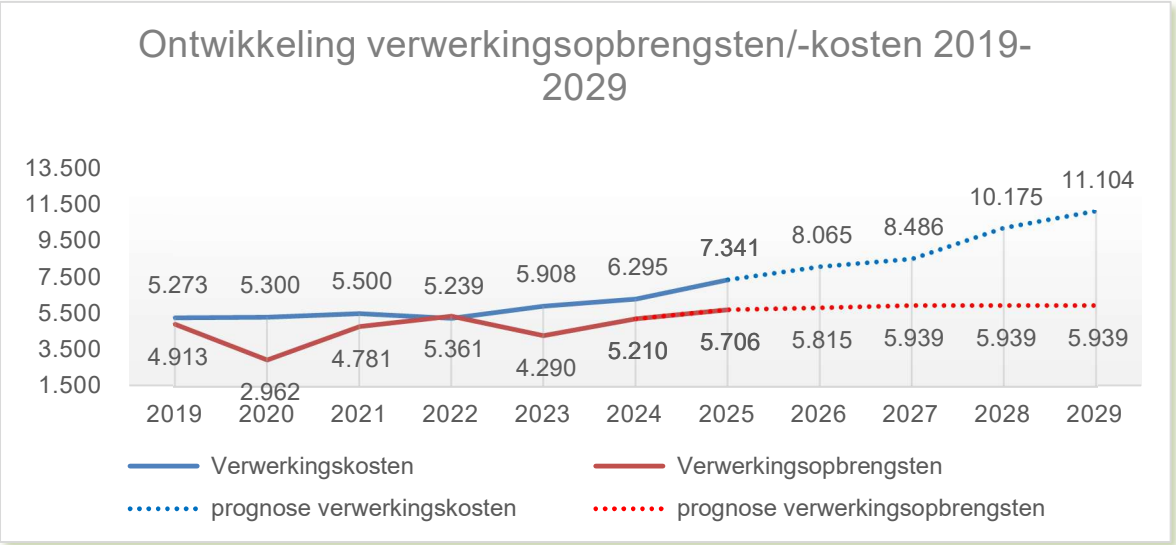

Figuur 167: Ontwikkeling verwerkingsopbrengsten en -kosten grondstoffen

4.12. Resultaat programma Afval

In figuur 18 zijn de afwijkingen op de uitvoeringskosten ten opzichte van de slotwijziging 2025 uiteengezet. De belangrijkste afwijkingen worden na de tabel toegelicht.

Resultaat programma Afval t.o.v. de begroting 2025 na wijziging		
Lagere personele lasten	146.000	V
Opbrengst textiel Cirtex	106.000	V
Inning afvalstoffenheffing	70.000	V
Voordeel tractie	166.000	V
Onderhoud inzamelmiddelen	40.000	V
Afvalstoffenheffing BSR	296.000	V
Kwijtscheldingen BSR	117.000	V
Stortplaats	309.000	V
Pilot doorgeeftas	-56.000	N
Overige	59.000	V
Totaal	**1.253.000**	**V**

Figuur 18: Mutaties resultaat programma Afval

Lagere personele lasten (€ 146.000 voordeel)
Het voordeel binnen de personele lasten wordt verklaard door een periode waarin vacatures tijdelijk niet waren ingevuld en door een hogere doorbelasting van uren naar het programma Bedrijfsafval. De voordelen doen zich met name voor binnen de afdelingen Inzameling, Transport en Afvalcoaches.

Opbrengst textiel Cirtex (€ 106.000 voordeel)
In de oorspronkelijke begroting 2025 was geen vergoeding opgenomen voor de inzameling van textiel, vanwege de ongunstige marktomstandigheden en de hoge mate van vervuiling binnen de textielstroom. In de loop van 2025 is echter besloten dat Avri hiervoor alsnog een vergoeding ontvangt vanuit Cirtex. Dit leidt tot een financieel voordeel.

Inning afvalstoffenheffing (€ 70.000 voordeel)
Het voordeel op de dienstverlening van BSR is hoger uitgevallen. De uiteindelijke afrekening over 2024 pakte gunstiger uit dan eerder opgenomen.

Verkoop en onderhoud tractie (€ 166.000 voordeel)
Het voordeel binnen de post Tractie wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van enkele voertuigen. Deze opbrengsten waren niet in de begroting opgenomen. Daarnaast zijn de onderhoudskosten lager uitgevallen dan geraamd, met name voor de haak-arm wagens.

Onderhoud inzamelmiddelen (€ 40.000 voordeel)
Door minder reparaties is een voordeel ontstaan.

Afvalstoffenheffing BSR (€ 296.000 voordeel)
Het voordeel op het basisdeel van de afvalstoffenheffing ten opzichte van de slotwijziging wordt verklaard door hogere opbrengsten van de heffingen per jaareinde. Dit is het gevolg van een hoger percentage betalende huishoudens.

Kwijtscheldingen BSR (€ 117.000 voordeel)
Er ontstaat een voordeel doordat minder kwijtschelding is verleend.

Stortplaats (€ 309.000 voordeel)
Er is een voordeel van € 309.000 gerealiseerd bij de stortplaats. In de bestuursrapportage 2025 was reeds een nadeel van € 580.000 opgenomen in verband met de uitgangspunten voor de overdracht van de stortplaats. Daarmee komt Avri in lijn met de provinciale kaders. Ten opzichte van deze raming is een voordeel van € 84.000 ontstaan. Het resterende voordeel van € 225.000 heeft betrekking op lagere onderhoudslasten en juridische lasten voor de stortplaats.

Pilot doorgeeftas (€ 56.000 nadeel)
De pilot Doorgeeftas is gestart in 2025 en loopt tot eind 2026. Met beide deelnemende gemeenten zijn afspraken gemaakt over de bijdrage in de uitvoeringskosten. Deze bijdragen zijn niet toereikend om de opstartkosten te dekken. Deze opstartkosten betreffen aanschaf van inzamelmiddelen, ontwerp van de tassen en communicatiemiddelen. Ze hebben niet alleen betrekking op de pilot, maar ook op het structurele vervolg. Deze worden daarom ten laste van het programma Afval gebracht.

Overige voordelen (€ 59.000 voordeel)
Onder de post overige is een aantal kleinere voor- en nadelen ondergebracht. De grootste posten zijn een voordeel op de opbrengsten de inzameling via de milieustraat (€ 26.000), een voordeel op afvalcommunicatie (€ 25.000) en een voordeel op project Schone grondstoffen (€ 8.000).

4.13. Verantwoording baten en lasten

De lasten van het programma Afval worden gedekt door de baten uit ingezamelde grondstoffen en baten afvalstoffenheffing. De opbouw van deze baten staan in paragraaf 10: Lokale heffingen. In figuur 19 worden de baten en lasten verder gespecificeerd. Zo worden ook de stortingen en onttrekkingen uit de reserves en voorziening inzameling inzichtelijk.

Programma Afval	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Uitvoering Afval	36.661	37.943	37.237	706	V	36.493
Opslag BTW Afval	3.497	3.497	3.497	-	-	3.498
Kwijtscheldingen	1.372	1.372	1.255	117	V	1.226
Totaal lasten	**41.530**	**42.812**	**41.989**	**823**	**V**	**41.217**
BATEN						
Verwerkingsopbrengsten grondstoffen	4.924	5.103	5.239	136	V	6.348
Baten afvalstoffenheffing (bruto)	37.330	37.330	37.624	294	V	34.709
Totaal baten	**42.254**	**42.433**	**42.863**	**430**	**V**	**41.057**
Saldo baten en lasten	**724**	**-379**	**874**	**1.253**	**V**	**-160**
Voorziening basispakket	-226	-313	874	1.187		160
Voorziening stortplaats	1.000					
Reserve bedrijfsafval	-50	-66		66		
Saldo vermogensmutaties	**724**	**-379**	**874**	**1.253**		**160**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Figuur 19: Baten en lasten programma Afval (x € 1.000)

5. PROGRAMMA INTEGRAAL BEHEER OPENBARE RUIMTE

5.1. Inleiding

In 2025 heeft Avri voor de gemeenten Buren, Neder-Betuwe, Tiel en West Betuwe taken uitgevoerd in de openbare ruimte. De omvang van deze taken varieert per gemeente en is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst per gemeente. Gedurende het jaar ontvangen de IBOR-gemeenten verschillende voortgangrapportages waarin het verloop van de werkzaamheden zowel inhoudelijk als financieel is weergegeven.

5.2. Terugblik 2025

Avri heeft in 2025 een nieuwe ontwikkellijn IBOR onder de aandacht gebracht van de IBOR-gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is focus op de kracht en toegevoegde waarde van Avri voor de gemeenten. Het resulteert in een potentiële ontwikkeling met de nadruk op de afval- en reinigingstaken (uitvoering door Avri) en in mindere mate op de overige IBOR-taken (zoals groenbeheer en uitvoering door derden).

In 2025 heeft Avri aan verschillende onderzoeken en projecten een bijdrage geleverd. Zo is het proces van ontvlechting groen- en reinigingstaken Neder-Betuwe begeleid, is input geleverd voor het onderzoek ‘evaluatie samenwerking IBOR’ in de gemeente Tiel en is actief bijgedragen aan een optimalisatie van de IBOR-taken in de gemeente Buren.

Kwaliteit uitgevoerd werk
De kwaliteit van de uitgevoerde onderhoudstaken wordt periodiek gemonitord en gerapporteerd. Dit gebeurt door het schouwen van de openbare ruimte, waarbij op random geselecteerde locaties de onderhoudskwaliteit wordt gemeten. De kwaliteitsniveaus voor de openbare ruimte zijn beschreven in de dienstverleningsovereenkomst. De analyses van deze schouwen zijn opgenomen in de periodieke voortgangsrapportages.

In 2025 is voor alle taken in de openbare ruimte gemiddeld genomen de afgesproken kwaliteit behaald. Alleen bij de taak ‘onkruidbestrijding op verhardingen’ was tijdelijk sprake van een onderhoudsachterstand. De oorzaak was onder meer de uitval van materieel.

Communicatie en informatie
Regelmatig vonden operationele, tactische en strategische overleggen plaats, zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomsten. Dat zorgt voor volledige en duidelijke communicatie tussen Avri en de IBOR-gemeenten. Inhoudelijke veranderingen en aanpassingen werden tijdig en op het juiste niveau besproken en financiële verrassingen bleven achterwege.

Het regieoverleg tussen de contactfunctionarissen van de gemeenten en Avri is in 2025 onder andere gebruikt ter voorbereiding op de portefeuillehouders overleggen (PHO). In 2025 vonden drie PHO-bijeenkomsten plaats.

Terugname taken Neder-Betuwe
Per 1 januari 2025 heeft Neder-Betuwe drie (groen)contracten met derden teruggenomen in eigen regie. Tegelijkertijd zijn de voorbereidingen voor de terugname van overige groen- en reinigingstaken opgepakt door de gemeente en Avri. Daar waar gewenst of nodig heeft Avri inhoudelijke ondersteuning geboden. Het sociaal plan Neder-Betuwe is in december 2025 ondertekend.

Financiën
Gedurende 2025 zijn de gemeenten op de hoogte gehouden over de financiële voortgang. Waar nodig is dit aangepast en gemeld in de voortgangrapportages. De uiteindelijke kosten bleven binnen de verwachte prognoses. De hogere prognoses zijn enerzijds veroorzaakt door prijsstijgingen en inhuur arbeidskrachten, anderzijds door het opgegeven meerwerk. Bij die aanvullende opdrachten ging het om ruim € 3 miljoen. Net als in 2024 was het aandeel aanvullende opdrachten erg groot (15%). Jaarlijks wordt bij het opstellen van de nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgewogen welk meerwerk als reguliere taak wordt opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst en werkbegroting. Tegenover de hogere lasten staan ook de hogere baten, omdat de gemaakte lasten worden doorbelast naar de individuele gemeenten. De grotere aanvullende opdrachten hebben betrekking op renovaties van sportvelden, groenrenovaties, vervangen van afvalbakken, kappen van bomen en essentaksterfte.

Jaarlijks wordt voor elke IBOR-gemeente een uitgebreide jaarrapportage opgesteld. In deze jaarrapportage blikken we terug op de ontwikkelingen en de behaalde resultaten van het afgelopen jaar. Ook gaan we in op de kwaliteit van de uitvoering van de IBOR-taken.

In het afgelopen jaar is gestuurd op het nakomen van de verplichtingen zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst. Er is een verbeterslag zichtbaar: de voortgangsrapportages en de begroting, belangrijke instrumenten voor Avri en de gemeenten, zijn overeenkomstig de planning opgeleverd.

De onderlinge verhoudingen staan onder druk. We hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om hier actief te werken aan het verbeteren van de relatie. Een aanzet is hiervoor in de laatste maanden van 2025 gegeven.

Incontinentie inzameling (€ 72.000 nadeel)
Vanaf 2024 wordt in alle Avri-gemeenten incontinentiemateriaal en (baby-)luiers gescheiden ingezameld. Deze taak is ingericht als plustaak en heeft daarmee een voorziening incontinentie-inzameling. De kosten voor de inzameling waren hoger dan begroot, onder andere doordat een aantal containers te weinig capaciteit heeft. In 2025 is beduidend meer incontinentiemateriaal ingezameld dan gedacht. Helaas bleek de voorziening in 2025 onvoldoende om het financiële tekort op te vangen. Het tekort wordt in 2026 aangevuld via aparte afrekeningen.

5.3. Verantwoording baten en lasten

In figuur 20 zijn de baten en lasten van de jaarstukken 2025 afgezet tegen de slotwijziging 2025. Het financieel resultaat van dit programma is nihil. In beginsel worden alle baten en lasten binnen programma Integraal Beheer Openbare Ruimte afgerekend met de gemeenten, behalve de incontinentie inzameling. Daarvoor is een voorziening gevormd bij eventuele tekorten.

Programma Integraal Beheer Openbare Ruimte	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Integraal beheer openbare ruimten - via DVO	17.268	17.918	17.599	319	V	16.344
Integraal beheer openbare ruimten - via overige opdrachten	-	4.000	3.284	716	V	2.675
Gescheiden inzameling incontinentiemateriaal	624	614	625	-11	N	495
Overige dienstverlening pluspakket	162	227	149	78	V	66
Totaal lasten	**18.054**	**22.759**	**21.657**	**1.102**	**V**	**19.514**
BATEN						
Integraal beheer openbare ruimten - via DVO	17.268	17.918	17.599	-319	N	16.344
Integraal beheer openbare ruimten - via overige opdrachten	0	4.000	3.284	-716	N	2.675
Gescheiden inzameling incontinentiemateriaal	624	554	574	20	N	498
Overige dienstverlening pluspakket	162	227	149	-78	N	64
Totaal baten	**18.054**	**22.699**	**21.606**	**-1.093**	**N**	**19.517**
Saldo baten en lasten	**0**	**-60**	**-51**	**9**		**3**
Voorziening incontinentimateriaal	0	-60	-51	9		-3
Totaal vermogensmutaties	**0**	**-60**	**-51**	**9**		**-3**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Figuur 20: Baten en lasten programma IBOR (x € 1.000)

6. PROGRAMMA HANDHAVING

6.1. Terugblik 2025

Avri verzorgt in alle gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling het handhaven van de afvalstoffenverordening. Voor de gemeenten Tiel, Culemborg en Zaltbommel voert Avri ook toezicht- en handhavingsactiviteiten uit in domein 1: Openbare ruimte.

Handhaven en afval
Avri-handhavers houden toezicht op het naleven van de regels zoals vermeld in de afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit van de verordening. Zij spreken inwoners aan op het juist aanbieden van huishoudelijk afval en verbaliseren overtredingen zoals het:

- Verkeerd aanbieden van huishoudelijk afval;
- Zonder vergunning inzamelen van huishoudelijk afval;
- Niet op de juiste tijd aanbieden van afval.

Handhaven in de openbare ruimte
Sinds 2010 is op verzoek van deelnemende gemeenten een Pluspakket toezicht & handhaving in domein 1 samengesteld. Het gaat hier om boa-taken in de openbare ruimte. Dat is handhaving op de APV, zoals het bestrijden van kleine ergernissen, overlast en lichtere milieuzaken:

- Parkeeroverlast;
- Jeugdoverlast;
- Hondenpoep;
- Zonder vergunning vissen;
- Terrascontrole;
- Geluidsoverlast;
- Toezicht op naleving van de alcoholwet;
- Fiscaal parkeren;
- Ondermijning.

De strafbare feiten waarvoor onze handhaver opsporingsbevoegdheden heeft, zijn vastgelegd in de domeinlijst. Handhavers beschikken over veel speciale bevoegdheden, enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Personen staande houden;
- Personen aanhouden;
- Opmaken van een proces verbaal;
- Zaken in beslag nemen.

Door onze opdrachtgevers wordt het werk van het team toezicht & handhaving gewaardeerd. In de samenwerking zijn we partner van de gemeenten: de gemeente is en blijft regievoerder en wij zijn de uitvoerder. Op basis van het door de gemeente jaarlijks op te stellen uitvoeringsplan, zorgen wij voor de uitvoering van de door hen gestelde prioriteiten. Uiteraard blijft er ook ruimte over om te acteren op onvoorziene omstandigheden. In goed overleg geven wij invulling aan de taken. Het contact tussen de boa’s en de inwoners en bezoekers van Tiel, Culemborg en Zaltbommel is goed.

Landelijk scoren we goed in de verplichte externe audit op de Wpg (Wet politiegegevens). Eind 2025 is er een audit uitgevoerd met daarbij een aantal verbeterpunten. Deze zijn inmiddels opgepakt.

Op 2 juli 2025 heeft de gemeenteraad van Tiel besloten om de boa's in Domein 1 (APV) terug in eigen beheer te halen en de DVO/Raamovereenkomst met Avri op te zeggen. Dit was voor de andere twee plusgemeenten (Zaltbommel en Culemborg) aanleiding om hetzelfde te doen. Zij hebben een nieuwe gemeenschappelijke regeling

(Centrumregeling) met Tiel af te sluiten. Uiteraard betreuren we deze besluitvorming. Lichtpuntje daarbij is dat het hele team boa's in domein 1 overgaat naar Tiel. De samenwerking én werkgelegenheid blijft behouden, en daarmee ook ons oorspronkelijk doel - gericht op een flexibel inzetbaar regionaal boa-team. In overleg tussen de drie gemeenten en Avri is het streven om de overgang per 1 juli 2026 te laten plaatsvinden.

Het grote voordeel van regionaal georganiseerde toezicht en handhaving van Avri (en straks van Tiel) is:

- Schaalgrootte is financieel aantrekkelijk;
- Minder kwetsbaar;
- Aantrekkelijk voor BOA's omdat ze een afwisselend takenpakket hebben;
- Opleidingen worden centraal geregeld;
- Wetgeving (WPG-audit);
- Uitwisselingsmogelijkheden van handhavers bij evenementen of calamiteiten;
- Backoffice-taken zijn centraal georganiseerd.

6.2. Verantwoording baten en lasten

In figuur 21 zijn de baten en lasten van de jaarstukken 2025 afgezet tegen de slotwijziging 2025. Het financieel resultaat van dit programma is nihil. In beginsel worden alle baten en lasten binnen programma Handhaving afgerekend met de gemeenten Culemborg, Tiel en Zaltbommel.

Programma Handhaving	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Handhavingstaken	1.767	1.767	1.561	206	V	1.782
Totaal lasten	**1.767**	**1.767**	**1.561**	**206**	**V**	**1.782**
BATEN						
Handhavingstaken	1.767	1.767	1.561	-206	N	1.782
Totaal baten	**1.767**	**1.767**	**1.561**	**-206**	**V**	**1.782**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**
Mutatie reserves			0	0		2
Totaal vermogensmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**		**2**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**2**

Figuur 21: Baten en lasten programma Handhaving (x € 1.000)

7. PROGRAMMA BEDRIJFSAFVAL

7.1. Inleiding

Avri voert in beperkte mate activiteiten uit voor bedrijven, in de vorm van inzameling, inname en het laten verwerken van bedrijfsafval. De dienstverlening aan bedrijven is ondersteunend aan het programma Afval. De activiteiten op het gebied van bedrijfsafval zijn gericht op het zo goed mogelijk benutten en inzetten van beschikbare productiemiddelen. Het programma Bedrijfsafval vormt een beperkt onderdeel van de bedrijfsvoering en de omzet. De positieve financiële resultaten worden al enkele jaren benut voor het sponsoren van regionale evenementen en het verlagen van de afvalstoffenheffing voor de inwoners. We zien nog altijd potentieel om dit aandeel in de toekomst te vergroten en daardoor de dekkingsbijdrage voor de inwoners van Rivierenland te verstevigen. Ons marktaandeel in het MKB is stabiel. Wij schatten dit op circa 15% van de markt in het Rivierenland. Die markt wordt door in totaal zes partijen bediend.

We onderscheiden ons op de markt door gescheiden inzameling van papier en plastic, glas en gft, door bedrijven te adviseren en service te bieden. Daarnaast maakt dit programma het mogelijk om uiting te geven aan de regionale maatschappelijke betrokkenheid van Avri. Door verbinding met het regionale bedrijfsleven en sponsoring in natura tijdens regionale evenementen wordt de zichtbaarheid van Avri in de regio vergroot.

7.2. Terugblik 2025

Bedrijfsmatig afval
De inzameling van bedrijfsafvalstromen is in 2025 goed verlopen. De gestage groei in het aantal klanten zet zich voort, de hoeveelheden ingezameld zijn licht afgenomen als gevolg van een betere scheiding van grondstoffen door onze klanten. De hoeveelheden, aangeleverd op ons grondstoffenpark, zijn licht afgenomen, met name voor de stromen Bedrijfsafval en Bouw- en sloopafval.

Sponsoring
In 2025 heeft Avri weer een bijdrage geleverd aan onder andere Appelpop, Dijken Sport, Triatlon Rivierenland en Two Rivers Marathon in de vorm van gratis diensten.

7.3. Verklaring financieel resultaat 2025

Het programma Bedrijfsafval sluit het jaar af met een positiever resultaat dan geraamd in de slotwijziging 2025. De hogere opbrengsten uit de verwerking van bedrijfsafval hebben geleid tot een jaarrekeningresultaat van € 98.000 vóór vennootschapsbelasting. Het nettoresultaat van € 79.000 na aftrek van vennootschapsbelasting is toegevoegd aan de reserve bedrijfsafval.

7.4. Verantwoording baten en lasten

In figuur 22 zijn de baten en lasten van de jaarstukken 2025 afgezet tegen de slotwijziging 2025.

Programma Bedrijfsafval	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Uitvoerings bedrijfsafval	2.741	2.655	2.605	50	V	2.514
Vennootschapbelasting	16	17	19	-2	N	31
Totaal lasten	**2.757**	**2.672**	**2.624**	**48**	**V**	**2.545**
BATEN						
Inzameling bedrijfsafval	2.274	2.355	2.258	-97	N	1.716
Opbrengst grondstoffen	251	186	196	10	V	939
Overige opbrengsten	295	214	249	35	V	22
Totaal baten	**2.820**	**2.755**	**2.703**	**-52**	**N**	**2.677**
Saldo baten en lasten	**63**	**83**	**79**	**-4**	**V**	**132**
Toevoeging aan reserves	63	83	79	-4		132
Onttreking aan reserves				0		
Totaal vermogensmutaties	**63**	**83**	**79**	**-4**		**132**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Figuur 22: Baten en lasten programma Bedrijfsafval (x €1.000)

8. PROGRAMMA OVERHEAD

8.1. Inleiding

In dit programma worden de baten en lasten verantwoord die niet rechtstreeks aan de overige programma's kunnen worden toegekend. De kosten van de ondersteunende bedrijfsvoering (taakveld overhead) vormen daarvan een groot onderdeel. In dit programma worden ook de baten en lasten van het taakveld rente verantwoord.

Avri ziet overhead niet louter als kostenpost. Door een goed lopende en innovatieve bedrijfsvoering worden de primaire taken beter en efficiënter uitgevoerd. De beleidsmatige resultaten worden verder toegelicht in paragraaf 14: Bedrijfsvoering.

8.2. Verklaring financieel resultaat

Over het boekjaar 2025 is een negatief resultaat op dit programma gerealiseerd van € 836.000. Bij de slotwijziging hielden we rekening met een negatief resultaat van € 732.000. Daarmee is het nadeel ten opzichte van de slotwijziging € 104.000.

Het resultaat wordt vooral beïnvloed door een tekort aan overheaddekking van € 442.000. Dit tekort ontstond doordat er minder uren zijn gerealiseerd binnen de programma's Handhaving en IBOR. Verder hebben de realisatie voor de inhuur van een teamleider en een programmamanager IBOR geleid tot hogere lasten dan begroot. Daartegenover staat een voordeel van € 263.000 op de personele lasten binnen de overheadafdelingen Financiën, Communicatie en ICT, als gevolg van niet-benutte inhuur- of salarisbudgetten. Daarnaast is een voordeel van € 75.000 gerealiseerd door lagere voorbereidingskosten voor fase 2 van het kantoorgebouw.

8.3. Verantwoording baten en lasten

In figuur 23 zijn de gerealiseerde baten en lasten over 2025 vergeleken met de slotwijziging 2025. Deze vergelijking geeft inzicht in de belangrijkste afwijkingen en vormt de basis voor de financiële verantwoording binnen dit programma.

Programma Overhead	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Overhead	8.895	9.627	9.290	337	N	8.901
Doorbelasting overhead	-8.895	-8.895	-8.454	-441		-8.669
Totaal lasten	**0**	**732**	**836**	**-104**	**N**	**232**
BATEN						
Overhead	0	0	0	-		0
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**
Saldo baten en lasten	**0**	**-732**	**-836**	**-104**	**N**	**-232**
Mutatie reserves		-732	-836	-104		-232
Totaal vermogensmutaties	**0**	**-732**	**-836**	**-104**		**-232**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Figuur 23: Baten en lasten programma Overhead (x €1.000)

9. PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

9.1. Inleiding

Dit hoofdstuk geeft informatie over de algemene dekkingsmiddelen. Hieronder vallen de taakvelden 0.5 Treasury en 0.9 Vennootschapsbelasting. Om weerstand te bieden tegen de toenemende grilligheid op de grondstoffenmarkten (en het tarief van de afvalstoffenheffing te stabiliseren) is het nodig te beschikken over voldoende financiële middelen.

Hoewel de deelnemende gemeenten garant staan voor Avri, willen wij de continuïteit van onze bedrijfsvoering zoveel mogelijk zelfstandig borgen. Een solide inzet van de algemene dekkingsmiddelen draagt hier direct aan bij.

9.2. Taakveld 0.5 Treasury en Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

In het BBV is voorgeschreven dat de rentekosten aan de taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Deze rentesystematiek werd ook in eerdere begrotingen toegepast en de rentekosten maken (op basis van de BBV-notitie rente) integraal onderdeel uit van de kosten van het taakveld. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Het saldo van de langlopende leningen van Avri bedraagt € 38,593 miljoen. De bijbehorende rentelast bedraagt € 846.370. Het renteomslag percentage is gebaseerd op de boekwaarde van de activa (€ 42,247 miljoen) en bedraagt 2,29%. Nadere toelichting staat in paragraaf 13: Financiering.

Het voordeel op Treasury bedraagt € 144.000. Dat wordt voornamelijk verklaard door hogere rentebaten uit het schatkistbankieren in het derde en vierde kwartaal van 2025. Daarnaast is in 2025 geen dividend uitgekeerd door de Realisatie BV. Conform de financiële kaders wordt het resultaat toegevoegd aan de Algemene Bedrijfsreserve.

Sinds 1 januari 2016 moeten overheidsbedrijven vennootschapsbelasting (Vpb) afdragen over winstgevende activiteiten. Met deze wet wil de regering mogelijke concurrentieverstoringen tussen private en publieke ondernemingen uit de weg ruimen. De activiteiten die betrekking hebben op de inzameling en verwerking van bedrijfsafval zijn onderhevig aan deze wetgeving en leiden dus tot betaling van vennootschapsbelasting. Ook de activiteiten in het Pluspakket, waarbij geen verrekening met de gemeente is overeengekomen, vallen onder de Vpb-plicht. Avri treedt hier op als marktpartij. In de begroting van het Pluspakket wordt tegen kostprijs gewerkt, waardoor er geen resultaat wordt verwacht (en er geen Vpb wordt afgedragen).

Het programma Bedrijfsafval sluit 2025 af met een positief resultaat. Door hogere opbrengsten uit de verwerking van bedrijfsafval bedraagt het jaarrekeningresultaat € 98.000 vóór vennootschapsbelasting. Na aftrek van vennootschapsbelasting resteert een nettoresultaat van € 79.000, dat is toegevoegd aan de reserve Bedrijfsafval.

9.3. Verantwoording baten en lasten

In figuur 24 zijn de gerealiseerde baten en lasten over 2025 vergeleken met de slotwijziging 2025.

Programma Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel/ nadeel	Jaarrekening 2024
LASTEN						
Treasury	469	968	846	122	V	826
Doorbelaste rentekosten naar programma's	-469	-968	-868	-100		-807
Vennootschapsbelasting (Vpb)	16	17	19	-2	N	-
Doorbelaste Vpb naar programma bedrijfsafval	-16	-17	-19	2	V	-
Totaal lasten	**0**	**0**	**-22**	**22**	**V**	**19**
BATEN						
Treasury	0	0	122	122	V	19
Totaal baten	**0**	**0**	**122**	**122**		**19**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**144**	**144**	**V**	**0**
Mutatie reserves			144	144		
Totaal vermogensmutaties	**0**	**0**	**144**	**144**		**0**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Figuur 24: Baten en lasten programma Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)

JAARVERSLAG

PARAGRAFEN

10. LOKALE HEFFINGEN

10.1. Inleiding

Avri is verantwoordelijk voor de afvalstoffenheffing van de deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR) verzorgt voor Avri de belastingaanslagen en de inning daarvan. Het uitgangspunt is dat de tarieven afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Dit komt overeen met het wettelijk uitgangspunt dat de gemiddelde tarieven voor de dienstverlening op begrotingsbasis niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn.

Sinds 2014 is de afvalstoffenheffing verdeeld in een basisdeel en een variabel deel. Het basisdeel is voor alle huishoudens van de Avri-gemeenten hetzelfde bedrag. Het variabel deel is afhankelijk van het aantal en de soort aanbiedingen restafval. De baten afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de opgave van de BSR. Die verzorgt het opleggen en innen van de aanslagen en doorbetaling van de afvalstoffenheffing aan Avri.

10.2. Ontwikkeling baten afvalstoffenheffing

In figuur 25 zijn voor 2025 het aantal huishoudens, de tarieven en de berekening van de opbrengsten afvalstoffenheffing uiteengezet. Ook het totaal aan kwijtschelding wordt zichtbaar. Deze wordt als last verantwoord in het programma Afval.

Baten afvalstoffenheffing 2025	**begroting 2025**	**gewijzigde begroting 2025**	**jaarrekening 2025**	**verschil**	**jaarrekening 2024**
Aantal huishoudens					
Geregistreerde huishoudens	105.750	105.750	105.680	-70	104.723
Niet betalende huishoudens basisdeel	-7.508	-7.508	-7.189	319	-7.854
Betalende huishoudens basisdeel	**98.242**	**98.242**	**98.491**	**249**	**96.869**
% betalende huishoudens	*92,9%*	*92,9%*	*93,2%*	*0,3%*	*92,5%*
Gemiddeld aantal aanbiedingen restafval					
30 ltr. (brengvoorziening) hoogbouw en stadscentra	*33*	*33*	*35*	2	*34*
30 ltr. (brengvoorziening)	*15*	*15*	*15*	0	*16*
140 ltr. (mini container)	*5,3*	*5,3*	*5,5*	0,2	*5,4*
240 ltr. (mini container)	*7,2*	*7,2*	*7,3*	0,1	*6,7*
Tarieven					
Basistarief	**€ 341**	**€ 341**	**€ 341**		**€ 318**
Toeslag basistarief per extra mini container restafval	€ 50	€ 50	€ 50		€ 50
Variabel tarief: aanbieding 30 ltr. (brengvoorziening - hoogbouw)	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80		€ 0,80
Variabel tarief: aanbieding 30 ltr. (brengvoorziening)	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00		€ 1,00
Variabel tarief: aanbieding 60 ltr. (brengvoorziening)					
Variabel tarief: aanbieding 140 ltr. (mini container)	€ 4,67	€ 4,67	€ 4,67		€ 4,67
Variabel tarief: aanbieding 240 ltr. (mini container)	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00		€ 8,00
Baten afvalstoffenheffing programma basispakket (x €1.000)					
Bruto baten afvalstoffenheffing	€ 37.329	€ 37.329	€ 37.624	€ 295	€ 34.710
Kwijtschelding	-€ 1.372	-€ 1.372	-€ 1.255	€ 117	-€ 1.226
Netto baten afvalstoffenheffing	**€ 35.957**	**€ 35.957**	**€ 36.370**	**€ 413**	**€ 33.483**

Figuur 25: Ontwikkeling baten afvalstoffenheffing

11. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

11.1. Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing biedt inzicht in het risicomanagement binnen Avri. Het beschrijft hoe risicomanagement als vast proces binnen de bedrijfsvoering wordt toegepast en verankerd. Ook geeft deze paragraaf inzicht in het risicoprofiel van Avri en de bijbehorende weerstandscapaciteit en -ratio. Het uitgangspunt vormt de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017, die in februari 2017 door het Algemeen Bestuur werd vastgesteld. De weerstandscapaciteit is verder uitgewerkt in de Nota Reserves en Voorzieningen 2017 van Avri.

11.2. Ontwikkeling risico's

Voor ieder programma is de ontwikkeling van het risicoprofiel weergegeven. Het actualiseren van het risicoprofiel is van belang, gezien de grilligheid van de begroting en het geringe weerstandsvermogen de afgelopen jaren. In figuur 26 zijn de risico's per programma weergegeven. Het risicoprofiel uit de jaarrekening 2024 is in de tabel afgezet tegen de geactualiseerde stand in deze jaarstukken.

ONTWIKKELING FINANCIELE RISICO'S (* €1.000)		Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2025	Verschil
Basispakket				
2	Prijsontwikkeling papier	242	301	59
6	Doelvermogen voor nazorg stortplaats	1.647	0	-1.647
12	Inzet medewerkers Afvalbeheer	315	304	-11
14	Onzekerheid scheidingsgedrag huishoudens	225	203	-23
17	Vervuiling van aangeboden grondstoffen	330	440	110
19	Vergoeding kunststof verpakkingen	0	243	243
23	Geschil met verwerker PMD's	0	0	0
24	Brandstofprijzen	218	0	-218
26	Verwerkingskosten	313	313	0
27	Niet volledige kilometerregistratie	250	250	0
28	Cirtex	250	250	0
29	Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)	0	540	540
	Totaal Basispakket	**3.790**	**2.844**	**-946**
Pluspakket				
1.	nvt			
	Totaal Pluspakket	**0**	**0**	**0**
Bedrijfsafval				
2	Prijsontwikkeling papier	60	26	-34
12	Inzet medewerkers Afvalbeheer	0	22	22
19	Vergoeding kunststof verpakkingen	0	21	21
	Totaal Bedrijfsafval	**60**	**69**	**9**
Bedrijfsvoering				
1	Gekwantificeerde risico's	1.090	929	-161
2	Vermogensbuffer (1% leningportefeuille)	424	386	-38
	Totaal Bedrijfsvoering	**1.514**	**1.315**	**-199**
Totaal alle programma's		**5.364**	**4.228**	**-1.136**

Figuur 26: Ontwikkeling financiële risico's Avri (x €1.000)

11.3. Toelichting op de grootste of gewijzigde risico's

Onderstaand geven wij een toelichting op de grootste risico's. Daarnaast behandelen wij de risico's die afwijken van de jaarrekening 2024.

Programma Afval, Pluspakket, Bedrijfsafval

2- Prijsontwikkeling papier.
De papiermarkt is grillig, vergoedingen staan onder druk. Contractueel is een ondergrens aan de vergoeding vastgelegd. Het verschil tussen de huidige vergoeding en de ondergrens beschouwen we als risico.

6 - Onzeker doelvermogen voor nazorg stortplaats; risico nihil & kans monitoringsplan 2025

De provincie en Avri hebben in december 2020 een bestuurlijk akkoord gesloten over het uitstellen van de overdracht van de stortplaats van Avri. Dit akkoord had als doel de korte-termijneffecten voor de gemeenten te verzachten. Die waren ontstaan door het besluit van Provinciale Staten in oktober 2020 om de rekenrente te verlagen. Kern van het akkoord was dat het overdrachtsmoment voor onbepaalde tijd werd uitgesteld. Tot 2031 zou de provincie, na overleg met de Avri-gemeenten, bepalen wanneer de overdracht zou plaatsvinden. Tot dat moment lagen alle technische en financiële risico's volledig bij Avri.

Daarnaast is afgesproken dat jaarlijks overleg plaatsvindt over de technische, juridische en financiële aspecten van de nazorg. Dit geeft alle betrokken partijen de ruimte om maatregelen te treffen die een efficiënte nazorg waarborgen en om de benodigde financiële middelen op te bouwen. Gemeenten kunnen hierdoor tijdig anticiperen op ontwikkelingen en invloed uitoefenen op de besluitvorming.

Eind 2024 is met Gedeputeerde Staten overeengekomen om te onderzoeken of een overdracht op korte termijn mogelijk is. Dit biedt duidelijkheid aan alle partijen en sluit aan bij de wens van het algemeen bestuur van Avri om de nazorgtoeslag (€ 12) in de afvalstoffenheffing te laten vervallen. Uit dit onderzoek blijkt dat overdracht eind 2026 of begin 2027 haalbaar is.

Voor de overdracht moeten voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Hoewel op langere termijn onzekerheden bestaan in de uitgangspunten en parameters voor het doelvermogen, kan dit zowel negatieve als positieve effecten hebben. Denk aan meer of minder peilbuizen periodiek bemonsteren en analyseren, of hogere beleggingsrendementen van het nazorgfonds.

De stortplaats wordt al jarenlang intensief gemonitord en onderhouden. Hierdoor worden de technische risico's, zoals ongelijke zetting en percolaatvorming, als beheersbaar beschouwd.

Bij de opbouw van het toekomstige doelvermogen liep Avri in eerdere jaren verschillende financiële risico's. Deze waren niet te beïnvloeden, omdat de provincie zelfstandig de uitgangspunten vaststelt. Avri bouwt al geruime tijd vermogen op binnen het nazorgfonds, dat bij overdracht per 1 januari 2027 moet aansluiten op het door de provincie vast te stellen doelvermogen. Op basis van de huidige berekeningen van Rinas wordt dit doelvermogen geraamd op € 13,900 miljoen. De provincie stelt het definitieve bedrag vast op het moment van overdracht.

Op basis van de huidige inzichten komt het door Avri opgebouwde vermogen per 1 januari 2027 naar verwachting uit op € 13,464 miljoen. Dit betekent een voorlopig verschil van € 436.000 ten opzichte van het benodigde doelvermogen. In paragraaf 11.5 Nazorgfonds stortplaats zijn twee aanvullende scenario's opgenomen: één op basis van het Nazorgplan 2025 en één op basis van het Monitoringsplan 2025. Een mogelijke verlaging van het aantal benodigde peilbuizen kan het doelvermogen gunstig beïnvloeden en daarmee de financiële positie van Avri bij overdracht verbeteren. Omdat er een kans bestaat dat de provincie het Monitoringsplan 2025 hanteert, waarin minder peilbuizen zijn opgenomen, is een kans op een financieel voordeel van €1,667 miljoen mogelijk aanwezig.

De risico's die in eerdere jaren in de jaarrekening zijn opgenomen, vallen hiermee vrijwel volledig weg. Dit komt doordat:
1. De provincie de rekenrente voor 2026 heeft vastgesteld op 3,3%.
2. Avri volledig aansluit bij de provinciale uitgangspunten voor de bepaling van het doelvermogen.

Wanneer we rekening houden met de eerdere risicoscenario's en de actuele inschatting van de kans dat deze zich voordoen, komt het gekwantificeerde risico in de jaarrekening (maart 2026) uit op nihil. Daarmee is de risicopositie, mede door de opname van de kans op een financieel voordeel, aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2024.

12 - Inzet medewerkers uitvoering; risico is toegenomen
De arbeidsmarkt blijft onverminderd krap. Het is tot op heden gelukt om de basis bezet te houden. Het vervullen van specialistische functies wordt steeds lastiger, vacatures staan langere tijd open. Ook voor uitzendbureaus is het steeds moeilijker om gekwalificeerd personeel te vinden. We zien dat de krapte op de arbeidsmarkt voor uitdagingen in de dienstverlening zorgt, met name in vakantieperiodes en rond de feestdagen. Door het bieden van goede (secundaire) arbeidsvoorwaarden proberen we (potentiële) medewerkers te interesseren en te binden.

14 - Onzekerheid scheidingsgedrag huishoudens; risico is afgenomen
In 2025 is ingezet op communicatie en voorlichting. Ook zijn de afvalcoaches het gehele jaar ingezet. De komende jaren blijven we de inwoners actief benaderen. Zo is het project Schone Grondstoffenaanpak afgerond. Zij richten zich op het tegengaan van de vervuiling van grondstoffen.

17 - Vervuiling van aangeboden grondstoffen; risico is gestegen
De vervuiling van de aangeboden grondstoffen was in 2025 zorgelijk. Uit sorteerproeven blijkt dat de vervuiling hoog blijft of zelfs toeneemt bij bepaalde grondstoffen. Overigens is ook landelijk een forse stijging in de vervuiling te zien. We blijven inzetten op aanwezigheid in de wijk, met afvalcoaches en voorlopers. We zetten gericht in op communicatie en voorlichting. Minder vervuiling is het doel om afkeur te voorkomen en niet meer extra te hoeven te sorteren in de overslaghal.

19. Vergoeding kunststof verpakkingen
De vergoeding voor pmd hangt af van de mate van vervuiling. Als de vervuiling groter is dan 25% dan daalt de vergoeding per ton. Avri zit om en nabij de grens van 25%. Het verschil tussen het hogere en lagere tarief beschouwen we daarom als risico.

24 - Risico brandstofkosten; risico vervalt
De huidige budgetten voor brandstofprijzen zijn op niveau. De onvoorspelbaarheid van de brandstofprijzen blijft, maar is geen aanleiding om het risico in stand te houden.

29. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP); nieuw risico
Het MJOP vormt de basis voor de jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud gebouwen. Met deze voorziening worden de kosten van het groot onderhoud van de Avri-gebouwen geëgaliseerd. Alleen in het plan opgenomen kosten voor groot onderhoud mogen ten laste komen van de voorziening. Een actuele onderhoudsplanning is op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) noodzakelijk, om de hoogte van de voorziening te onderbouwen. Het BBV schrijft voor dat onderhoudsplannen eens in de vijf jaar worden geactualiseerd.

In 2020 is het MJOP van Avri locatie Geldermalsen voor het laatst geactualiseerd. Dit heeft een looptijd tot en met 2039. In 2025 is het concept MJOP ontvangen. Dit wordt in 2026 definitief gemaakt.

Bedrijfsvoering

1 - Gekwantificeerde risico's (10% taakveld 0.4)
De jaarrekening 2025 geeft een overhead van € 9,290 miljoen. De Algemene Bedrijfsreserve Avri heeft op basis van 10% van de overhead een drempelwaarde van € 929.000. Het huidige en meerjarig voorziene saldo van deze reserve biedt voldoende weerstand om de risico's te dekken.

2 - Vermogensbuffer
Bij het aantrekken van leningen is de rente afhankelijk van het vermogen. Een lager eigen vermogen leidt tot een hogere rente. We houden rekening met 1% van de leningenportefeuille**.**

11.4. Weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de reserves van Avri. Doordat de jaarstukken (voor reservemutaties) sluiten met een positief resultaat, verbetert de weerstandscapaciteit. In figuur 26 is de beschikbare weerstandscapaciteit per programma weergegeven. Een nadere toelichting op de mutaties van de reserves en voorzieningen is uitgewerkt in paragraaf 18.4.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de gekwantificeerde risico's (paragraaf 11.3) af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017 van Avri wordt de uitkomst gewaardeerd volgens onderstaande tabel:

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN	BETEKENIS
Groter dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Figuur 27: Waarderingstabel weerstandsvermogen

In figuur 28 is het weerstandsvermogen uiteengezet. De uitkomsten zijn afgezet tegen de begroting 2025. Dankzij positieve resultaten van Avri is het totaal van het weerstandsvermogen voldoende. Hierbij merken we op dat het programma Afval (waarin de grootste risico's worden gelopen) een weerstandsratio van factor van ruim 2 heeft en daarmee uitstekend is. Het weerstandsvermogen voor Bedrijfsvoering staat echter onder druk vanwege een onttrekking aan de Algemene Bedrijfsreserve. Deze hangt samen met het negatieve resultaat op overhead in 2025 van ca € 836.000.

ONTWIKKELING WEERSTANDSVERMOGEN			**Rekening 2025**	**Begroting 2025**	**Verschil**
Afval	Gekwantificeerde risico's	(A)	2.844	6.410	3.566
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	5.399	7.376	-1.977
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**1,90**	**1,15**	**0,75**
	Betekenis		Ruim voldoende	Voldoende	
Pluspakket	Gekwantificeerde risico's	(A)	0	0	0
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	15	16	-1
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**			
	Betekenis		Uitstekend	Uitstekend	
Bedrijfsafval	Gekwantificeerde risico's	(A)	69	60	-9
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	417	321	96
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**6,02**	**5,35**	**0,67**
	Betekenis		Uitstekend	Uitstekend	
Bedrijfsvoering	Gekwantificeerde risico's	(A)	1.315	1.240	-75
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	859	1.784	-925
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**0,65**	**1,44**	**0,79**
	Betekenis		Onvoldoende	Voldoende	
TOTAAL	Gekwantificeerde risico's	(A)	4.228	7.710	4.337
	Beschikbare weerstandscapaciteit	(B)	6.691	9.497	2.806
	Ratio weerstandsvermogen	**(B/A)**	**1,58**	**1,23**	**0,35**
	Betekenis		Ruim voldoende	Voldoende	

Figuur 28: Ontwikkeling weerstandsvermogen Avri (x €1.000)

Programma Afval
Het weerstandsvermogen is gestegen naar 1,90. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de weerstandscapaciteit. Het resultaat van het programma afval van € 874.000 is toegevoegd aan de voorziening basispakket en het positieve risico rondom de stortplaats.

Programma Pluspakket
De reserve Pluspakket is in 2024 al teruggebracht naar € 14.000. Aangezien er geen risico’s zijn benoemd, is het weerstandsvermogen uitstekend.

Programma Bedrijfsafval
Door het positieve resultaat op het programma Bedrijfsafval is het weerstandsvermogen voor dit programma uitstekend.

Programma Bedrijfsvoering
Risico's voor de bedrijfsvoering worden opgevangen in de Algemene Bedrijfsreserve. De weerstandscapaciteit is fors afgenomen door het negatieve resultaat op overhead in 2025. Dat is onttrokken aan deze reserve.

11.5. Nazorgfonds stortplaats

Voor het bepalen van de omvang van het nazorgfonds hebben we de effecten van de huidige uitgangspunten van de provincie (rekenrente 3,3%) afgezet tegen het opgebouwde vermogen van AVRI bij het nazorgfonds. Op basis van de berekeningen in Rinas wordt het doelvermogen momenteel geraamd op € 13,900 miljoen. De provincie bepaalt het definitieve doelvermogen op het moment van overdracht.

Op basis van de huidige inzichten verwachten wij dat het door Avri opgebouwde vermogen per 1 januari 2027 uitkomt op € 13,356 miljoen. Dit betekent een voorlopig verschil van € 544.000 ten opzichte van het benodigde doelvermogen.

In de tabel hieronder zijn twee aanvullende scenario's uitgewerkt: één op basis van het Nazorgplan 2025 (gereed in 2026) en één op basis van het Monitoringsplan 2025. Een mogelijke verlaging van het aantal benodigde peilbuizen kan het doelvermogen gunstig beïnvloeden en daarmee de financiële positie van Avri bij overdracht verbeteren. Omdat er een reële kans bestaat dat de provincie het Monitoringsplan 2025 volgt, waarin minder peilbuizen zijn opgenomen, is dit als kans opgenomen in paragraaf 11.2.

Varianten	Checklist 2022*	Nazorgplan 2025	Monitoringsplan 2025
Benodigd vermogen 1-1-2027	13.900.000	11.447.000	12.233.000
Vermogen Avri 1-1-2027	13.356.000	13.356.000	13.356.000
Resultaat	**-544.000**	**1.909.000**	**1.123.000**
Risico's (50% kans) op variant 'Checklist 2022'	0	-1.227.000	-834.000
Totaal incl. risico's	**-544.000**	**682.000**	**289.000**

Figuur 29: Varianten overdracht stortplaats
** De variant die als uitgangspunt dient voor de Provinciale Staten*

Het vermogen per 1 januari 2027 is in figuur 30 schematisch weergegeven. Het vermogen van Avri in het nazorgfonds bedraagt per 1 januari 2025 (gepresenteerd met jaarrekening 2024) €9,571 miljoen. Jaarlijks wordt hier een miljoen aan toegevoegd, inclusief de heffingsrente die Avri afdraagt aan de provincie. Daarnaast wordt jaarlijks het rendement toegevoegd; dit wordt met de jaarrekening van 2025 gepresenteerd.

In de jaarrekening wordt het vermogen van Avri in het nazorgfonds per eind 2025 vastgesteld op € 11,822 miljoen. Dit bedrag is definitief, omdat het gerealiseerde rendement over 2025 inmiddels bekend is.

Voor 2026 geldt opnieuw een jaarlijkse storting en een rendement. Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat het vermogen van Avri in het nazorgfonds per 1 januari 2027 uitkomt op €13,356 miljoen. Dit betreft een schatting, omdat het daadwerkelijke rendement over 2026 onzeker is. Voor deze raming heeft Avri het tienjarig gemiddelde rendement gehanteerd dat ook door Provinciale Staten wordt gebruikt in de jaarrekening 2024.

Vermogen nazorgfonds Meersteeg 1-1-2027	Bedragen in €
Stand 1-1-2025	**9.571.000**
Storting fonds 2025	1.028.000
Rendement fonds 2024	880.000
Rendement fonds 2025	343.000
Stand jaarrekening fonds 2025	**11.822.000**
Storting fonds 2026	1.028.000
Prognose rendement fonds 2026*	506.000
Stand jaarrekening fonds 2026	**13.356.000**

Figuur 30: Vermogen nazorgfonds Meersteeg (stortplaats) per 1 januari 2027
** Prognose rendement 2026 gebaseerd op gemiddelde rendement 4,28% Provinciale Staten*

11.6. Kengetallen financiële positie

Kengetallen financiële positie	Jaarrekening 2025	Jaarrekening 2024
Netto schuldquote	50,49%	49,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	50,08%	48,7%
Solvabiliteitsratio	2,20%	3,3%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,0%

Figuur 31: Kengetallen financiële positie

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van Avri ten opzichte van de omzet. Het laat zien in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote is ten opzichte van 2024 iets verbeterd.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Vanwege de waarde van de verstrekte lening aan Cirtex van € 280.000 (waarvan in 2024 en 2025 in totaal € 70.000 is afgelost), is dit kengetal iets lager dan de hierboven genoemde netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Avri in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft de mate aan, waarin de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de ratio, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. De solvabiliteit is verslechterd als gevolg van de negatieve resultaten van 2025 op de overhead, waardoor de Algemene Bedrijfsreserve fors is afgenomen.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Avri heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

12. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

12.1. Onderhoud gebouwen

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vormt de basis voor de jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud gebouwen. Met deze voorziening worden de kosten van het groot onderhoud van de Avri-gebouwen geëgaliseerd. Alleen in het plan opgenomen kosten voor groot onderhoud mogen ten laste komen van de voorziening. Een actuele onderhoudsplanning is op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) noodzakelijk, om de hoogte van de voorziening te onderbouwen.

De kosten voor vervangingsinvesteringen en groot onderhoud laten de gebruikelijke forse fluctuaties zien. Om deze fluctuaties te egaliseren is de voorziening groot onderhoud ingesteld. Daarmee worden de jaarlijkse kosten gelijkmatig verdeeld. Het huidige MJOP heeft een looptijd van 2020 tot en met 2039. Om de voorziening groot onderhoud op het gewenste niveau te houden wordt jaarlijks € 207.000 aan deze voorziening gedoteerd. Eens per vijf jaar wordt het MJOP geactualiseerd. In 2025 is het concept MJOP ontvangen. Deze wordt in 2026 definitief gemaakt. Omdat we het effect van deze actualisatie nog niet kunnen kwantificeren, is dit onderdeel ook opgenomen in de risicoparagraaf.

De revitalisering van ons kantoor en de bijbehorende ruimtes is in 2025 afgerond. We hebben hiermee gezorgd voor flexibele en eigentijdse werkplekken, met extra mogelijkheden om te overleggen. In 2025 zijn we ook gestart met de voorbereidingen voor de revitalisering van fase 2: herziening inrichting kleedruimtes, kantine en de keuken. De verdere uitwerking en aanbesteding vinden in 2026 plaats. Het streven is om begin 2027 te starten met de werkzaamheden. Verder wordt het gebruik van de verschillende terreinen herzien en zoveel mogelijk aan de huidige veiligheidseisen aangepast.

Het saldo van de voorziening groot onderhoud gebouwen bedroeg per 1 januari 2025 € 769.000. In 2025 is een dotatie aan de voorziening opgenomen van € 207.000 en is € 60.000 onttrokken. Het saldo per 31 december 2025 komt daarmee uit op € 916.000.

Onderhoud gebouwen				
bedragen x € 1.000	**31-12-2024**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**31-12-2025**
Voorziening onderhoud gebouw	769	207	-60	916
Totaal	**769**	**207**	**-60**	**916**

Figuur 32: Verloopoverzicht voorziening onderhoud gebouwen

12.2. Bedrijfsmiddelen

We gingen in 2025 verder met het vervangen van de inzamelvoertuigen. We gaan van CNG naar HVO-diesel aangedreven voertuigen. Door stagnatie in de uitlevering zijn de laatste zes zijladers, van de twaalf die besteld waren, in 2026 pas in gebruik genomen. Verder zijn één wiellader en twee overslagkranen in de overslaghal vervangen door HVO-aangedreven machines.

Voor de afdeling Inzameling zijn vier HVO-aangedreven achterladers in gebruik genomen, die onder meer gebruikt worden voor de inzameling van bedrijfsafval.

In het vierde kwartaal is gestart met het vervangen van dienstvoertuigen. We gaan over naar elektrisch aangedreven voertuigen. Er zijn zes personenwagens en negen bestelwagens in gebruik genomen. In samenhang hiermee zijn er ook meer parkeerplaatsen en laadpalen gekomen.

Eind 2025 waren de volgende bedrijfsmiddelen (voertuigen) aanwezig:

Tractie	2024	2025
Bedrijfsauto	69	73
Fiets/scooter	4	2
Onkruidbestrijdingsmaterieel	5	5
Overige	11	12
Vrachtwagen	60	59
Winterdienst materieel	38	38
Veegmachine	3	3

Figuur 33:Overzicht bedrijfsmiddelen (voertuigen)

In Rivierenland staan ongeveer 1.500 verzamelcontainers voor de inzameling van restafval, glas, papier, textiel en verpakkings- en incontinentiematerialen.

In 2025 deden zich weinig wijzigingen voor. De aantallen zijn nauwelijks gewijzigd. Dit hangt ook samen met diverse aanbestedingen in 2024, om nieuwe overeenkomsten af te sluiten voor de levering en plaatsing van ondergrondse containers. De doorlooptijd van deze aanbestedingen was aanzienlijk, waardoor afronding in 2025 niet haalbaar bleek. De aanbestedingen zijn pas in 2026 afgerond.

De geplaatste ondergrondse containers hadden voornamelijk betrekking op nieuwbouwwijken, waar tijdelijke voorzieningen zijn vervangen door definitieve ondergrondse containers.

Het verschil, dat in onderstaande figuur zichtbaar is, komt met name doordat bij de telling in 2025 de containers op de verschillende milieustraten niet zijn meegenomen.

Eind 2025 waren de volgende containers in Rivierenland aanwezig:

Containers	2024	2025
Glas	306	290
Incontinentie	103	105
Papier	149	154
Restafval	826	827
Textiel	104	88
Verpakkingsafval	20	21

Figuur 34: Overzicht bedrijfsmiddelen (verzamelcontainers)

13. FINANCIERING

13.1. Inleiding

Het treasurybeheer is de (beleids-)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige Treasurystatuut 2023 van GR Avri. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die gericht zijn op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's.

13.2. Risicobeheer

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet. Deze bepaalt de maximale omvang van de externe kort geld-positie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag voor gemeenschappelijke regelingen maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal (€ 5,801 miljoen). Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. In 2025 is de kasgeldlimiet niet overschreden, zoals te zien in figuur 35. Ten opzichte van 2024 is een verhoging van de ruimte te zien: kasgeldlimiet ruimte 2025 bedraagt € 11,816 miljoen (2024: € 9,211 miljoen).

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)			
1. Toegestane kasgeldlimiet			
	Begrotingstotaal 2025		70.742
	in procenten van de grondslag	8.2%	
	in bedrag		5.801
2. Omvang vlottende korte schuld			
	Opgenomen gelden < 1 jaar	-	
	Schuld in rekening-courant	-	
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	
	Totale omvang van de vlottende schuld	-	
3. Vlottende middelen			
	Contante gelden in kas	-	
	Tegoeden in rekening-courant		243
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar		5.772
	Totale omvang van de vlottende middelen		6.015
Toets kasgeldlimiet			
	Totaal netto vlottende schuld (2.) - (3.)		-6.015
	Toegestane kasgeldlimiet (1.)		5.801
Ruimte (+) / Overschrijding (-) = (1.) - (4.)			**11.816**

Figuur 35: Kasgeldlimiet

Renterisico
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks 20% van het begrotingstotaal (2025: € 14,148 miljoen, 2024: € 12,2 miljoen) onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. De vaste schulden bestaan uit geldleningen waarop geen renteherzieningen plaatsvinden. Er is dus geen renterisico voor wat betreft herziening van de rente op de bestaande leningen. De ruimte onder de renterisiconorm is in 2025 verhoogd naar € 10,534 miljoen (2024: € 9,3 miljoen).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		**2025**
1	Renteherzieningen	
2	Betaalde aflossingen vaste schuld	3.614
3	Renterisico op vaste schuld (1+2)	3.614
4a	Begrotingstotaal	70.742
4b	Bij ministeriele regeling vastgesteld percentage	20%
4	Renterisiconorm	14.148
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4-3)	10.534

Figuur 36: Renterisiconorm

Kredietrisicobeheer
Kredietrisico's zijn risico's op het niet-terugontvangen van uitgezette middelen. Avri heeft enkel een lening van € 280.000 (oorspronkelijk € 350.000) uitstaan bij Cirtex. Cirtex is een verbonden partij van Avri. Daarmee is het kredietrisico beperkt. De aflossingen van deze tienjarige lening u/g zijn conform aflossingsschema ontvangen.

13.3. Financiering

De waarde van de vaste activa van Avri bedraagt ultimo 2025 € 58,614 miljoen. Avri heeft per 31 december 2025 voor € 38,593 miljoen aan leningen uitstaan (2024: € 42,207 miljoen). Na een toenemende vraag naar externe financiering in 2024, door aflossingsverplichtingen en de aankoop van nieuwe voertuigen, heeft Avri in 2025 geen nieuwe financiering aangetrokken. Door het voldoen aan de aflossingsverplichtingen op de langlopende leningen, is de leningenportefeuille gedaald met € 3,614 miljoen. In figuur 37 zijn de langlopende geldleningen uiteengezet.

Schulden langer dan 1 jaar (bedragen * € 1.000)	**Stand 31-12-2024**	**Opname**	**Aflossingen**	**Stand 31-12-2025**
Schulden aan openbare lichamen				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.607	0	3.214	35.393
- Openbare lichamen	3.600	0	400	3.200
Totaal	**42.207**	**0**	**3.614**	**38.593**

Figuur 37: Overzicht langlopende geldleningen

De langlopende schulden zijn afgelost op basis van de met de bank overeengekomen aflossingsverplichtingen. De totale rentelast bij bovengenoemde langlopende geldleningen over 2025 bedraagt € 846.370. Deze rentelasten zijn verwerkt in het programma Algemene dekkingsmiddelen en naar de overige programma’s doorbelast.

Renteschema

Renteschema voor jaar:		2025
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	846.370
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	122.340
	Saldo rentelasten en rentebaten	724.030
c1.	De rente die aan grondexploitatie moet worden doorbereker	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	
d2.	Rente over voorzieningen	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	724.030
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	968.240
f.	Renteresultaat op het taakveld 0.5 Treasury	-244.210

Figuur 38: Renteschema

Figuur 38 toont het renteschema volgens de notitie rente 2017 van de commissie BBV. Het renteresultaat laat een voordeel zien van € 244.210. Het voordeel van €144.210 is ontstaan door de ontvangen rente uit het schatkistbankieren, de rentelasten op de financiering en de rente op de uitstaande lening aan Cirtex. Dit voordeel is toegevoegd aan de Algemene Bedrijfsreserve. Het resterende voordeel van € 100.000 betreft de doorbelasting naar de verschillende programma's. Deze doorbelasting is ten gunste gekomen van alle programma's, waardoor de storting in de Algemene Bedrijfsreserve uitkomt op €144.210. Figuur 39 laat een negatief verschil van 34,4% zien in het saldo van rentelasten en rentebaten, vergeleken met 2024.

Saldo renteverschil		
bedragen x € 1.000		
	31-12-2025	**31-12-2024**
Saldo rentelasten en rentebaten	724.030	538.662
Verschil in %	34,4%	
Totaal	**724.030**	**538.662**

Figuur 39: Saldo renteverschil

In figuur 40 wordt het verschil in renteomslag tussen 2025 en 2024 weergegeven. Deze tabel laat zien dat de renteomslag in 2025 is toegenomen met 20%. Deze stijging geeft aan dat er in 2025 meer middelen worden toegewezen aan rentelasten dan in 2024.

Toegerekende rente (Renteomslag)		
bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Saldo rentelasten en rentebaten	968.240	806.891
Verschil in %	20,0%	
Totaal	**968.240**	**806.891**

Figuur 40: Renteomslag

14. BEDRIJFSVOERING

14.1. Inleiding

Zoals in het Koersplan is opgenomen bouwen we aan een duurzame en transparante organisatie die klaar is voor de toekomst. In 2025 hebben we hard gewerkt om dit strategische doel dichterbij te brengen. In deze paragraaf lichten we toe wat we hebben bereikt.

14.2. Veiligheid

In 2025 was er verhoogde aandacht voor veiligheid op het terrein in Geldermalsen en de milieustraten. Zo zijn er drempels aangebracht en striping op het wegdek. Er is valbeveiliging besteld, cameratoezicht en bewaking met honden toegevoegd en een slagboom op de milieustraat in Tiel aangebracht.

14.3. Verduurzaming Materieel

In 2025 is verdere voortgang geboekt in de verduurzaming van het materieel. De meeste zijladers zijn omgezet naar HVO100-brandstof, waardoor het aantal gasvoertuigen sterk is afgenomen. Nieuwe kranen draaien eveneens op HVO100. Daarnaast is in de overslaghal een proef gestart met elektrische kranen, die een goed evenwicht bieden tussen duurzaamheid en bedrijfszekerheid. Met de ingebruikname van het eigen HVO100-tankstation is bovendien de afhankelijkheid van externe tanklocaties verminderd en zijn rijafstanden teruggebracht.

14.4. Communicatie

In 2025 rondde de afdeling Communicatie diverse in 2024 gestarte projecten succesvol af. Een belangrijk resultaat was de lancering van de nieuwe website: een transparant, toegankelijk en gebruiksvriendelijk portaal voor inwoners van de acht Avri-gemeenten.

De *Geef het Door*-campagne kreeg verdere verdieping, met als doel het vergroten van bewustwording rond duurzaam handelen en afvalscheiding. Communicatie ondersteunde daarnaast de introductie van de textielpas en de flexpas, beide bedoeld om de kwaliteit van inzameling te verhogen en het gemak voor inwoners te vergroten.

Er werden succesvolle pilots uitgerold en geëvalueerd, waaronder de uitbreiding naar drie extra milieustraten van de proef met het inzamelen van muurverf. In samenwerking met afvalcoaches en partners zijn vervolgactiviteiten opgezet vanuit projecten zoals de Door Geeftas en *Spelenderwijs = Lerende wijs*.

Intern groeide het nieuwe intranet uit tot een centrale informatiebron voor medewerkers en werd het personeelsblad *Boemerang* verder versterkt. Het Klant Contact Centrum leverde een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van onze dienstverlening door inwonervragen snel, vriendelijk en consistent te beantwoorden.

Voor 2026 richt Communicatie zich op verdere versterking van het contact met inwoners en het beter aansluiten op hun informatiebehoefte.

14.5. Inclusiviteit en Social Return On Investment (SROI)

Voor Avri is het doel van inclusiviteit en SROI tweeledig: ten eerste doen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op, zodat ze kunnen deelnemen aan het arbeidsproces. Ten tweede vervult Avri zijn rol als maatschappelijk verantwoord ondernemer, door inclusiviteit te bevorderen. Dit doen we in nauwe samenwerking met Werkzaak Rivierenland. Wel zien we, als gevolg van de veranderende regelgeving, een terugloop in met name het aantal SW’ers.

14.6. Personeel

In 2025 hebben wij gewerkt aan de duurzame inzetbaarheid en werving van medewerkers. Hieronder een greep wat we in 2025 hebben opgepakt:

- De opvolging van de uitkomsten van het MTO (Medewerkers Tevredenheids Onderzoek);
- Het bevorderen van integriteitsbewustzijn en het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie;

- Inclusiviteit; het aanbieden van werkervaringsplaatsen en leerwerkroutes en het laten uitvoeren van laagdrempelige werkzaamheden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- De actualisatie en implementatie van het handboek veiligheid;
- Verzuimbegeleiding;
- Versterken HR-functie;
- Doorontwikkeling financiële functie richting businesspartner van de organisatie;
- Het op peil brengen en houden van de vakkennis en de ontwikkeling van medewerkers.

14.7. ICT

In 2025 hebben we ons financieel pakket overgezet naar AFAS. Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen voor de implementatie van o.a. CRM, de Inkoop module en de inrichting van een projectenadministratie.

14.8. Facilitair

De verbouwing van het kantoorgedeelte is in 2025 afgerond en de voorbereidingen zijn gestart voor vervanging en uitbreiding van de kantine en kleedruimten.

14.9. Beveiliging/AVG

In 2025 is de bewustwording rondom informatiebeveiliging en AVG binnen Avri verder vergroot. Nieuwe medewerkers hebben de e-learning gevolgd. Ook is een verbeterslag gemaakt in de bewustwording en borging van beveiligingsmaatregelen. Er blijft continu aandacht voor het naleven van de AVG en het verbeteren van processen rondom gegevensbescherming

14.10. Beleidsindicatoren

De wet Gemeenschappelijke regelingen schrijft inzicht in de beleidsindicatoren voor. De cijfers in figuur 41 geven inzicht in formatie, bezetting, externe inhuur, overhead en ziekteverzuim en dragen bij aan de vergelijkbaarheid van gemeenten.

Formatie en bezetting	31-12-2025
Formatie (fte)	293,1
Bezetting	315
- man	*231*
- vrouw	*84*
Externe inhuur % t.o.v. salariskosten	29 %
Overhead %	14 %
Ziekteverzuim %	11,2 %

Figuur 41: Beleidsindicatoren

Het percentage externe inhuur t.o.v. salariskosten is in 2025 gestegen met 5%, vergeleken met 2024. Dit is inclusief kosten inhuur Werkzaak. Het percentage inhuur Werkzaak t.o.v. salariskosten bedraagt 4%.

14.11. Rechtmatigheid

Vanaf verslagjaar 2023 dient het Dagelijks Bestuur van Avri een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Hiermee legt het DB verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Om met een bepaalde mate van zekerheid vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving, is Avri getoetst op drie criteria:

- Voorwaardencriterium
- Begrotingscriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Vanwege deze toetsing zijn de geldende financiële verordening en controleverordening van Avri, als onderdeel van het normenkader, aangevuld met onder andere de (tolerantie)kaders voor deze criteria. In het Algemeen Bestuur van 18 december 2025 zijn de mutaties op de geldende verordeningen van Avri vastgesteld.

De totale lasten van Avri over het boekjaar zijn € 68.645.000. De door het Algemeen Bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van 2,0% over deze totale lasten komt neer op een drempelbedrag van € 1.372.900 voor der

rechtmatigheid. De rapporteringsgrens voor afwijkingen is vastgesteld op 0,05% van de totale lasten en is daarmee € 34.323.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft voor Avri vooral betrekking op de aanbestedingsrechtmatigheid. De controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen zijn gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat intern primair is gecontroleerd op inkopen boven de Europese aanbestedingsdrempel (€ 221.000 bij diensten en leveringen). Alleen constateringen op het gebied van Europese aanbestedingswetgeving hebben een effect op het rechtmatigheidsoordeel.

Tijdens de interne controle is een interne inkoopanalyse opgesteld voor de jaren 2022 t/m 2025. Over het boekjaar 2025 zijn controlewerkzaamheden verricht. De focus ligt hierbij op crediteuren met lasten groter dan € 200.000 in de periode 2022 t/m 2025 en op nieuwe crediteuren met lasten groter dan € 50.000 in 2025. In steekproeven zijn ook crediteuren onder deze drempel geanalyseerd en beoordeeld. Op basis van de controle van in totaal 131 aanbestedingsdossiers zijn vijf inkooptrajecten geconstateerd die niet voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving en die boven de rapporteringsgrens uitkomen. De onrechtmatigheid op basis van het voorwaardencriterium bedraagt in het boekjaar € 408.766.

branche	€ onrechtmatig
Verwerker	180.480
Transport A	30.555
Materieel	107.401
Transport B	50.376
ICT	39.954
TOTAAL	**408.766**

Figuur 42: Onrechtmatige aanbestedingen

Deze onrechtmatige trajecten en de corrigerende maatregelen worden hier nader toegelicht:

Verwerker: Met de verwerker van een bepaalde materialenstroom is in 2021 een contract gesloten, omdat deze verwerker op dat moment de enige partij was die deze afvalstroom kon verwerken en nog maar beperkte capaciteit voor Avri beschikbaar had. Een ‘vrijwillige transparantie vooraf’ had ervoor kunnen zorgen dat het contract ook zonder Europese aanbesteding rechtmatig is. Het contract loopt nog tot 2026, een vervolg zal Europees aanbesteed worden.

Transport A: Dit contract is via een meervoudig onderhandse aanbesteding aanbesteed. In de loop van 2025 is door een hogere afname van deze dienst de aanbestedingsdrempel voor een Europese aanbesteding overschreden. Zo is deze onrechtmatigheid ontstaan. Het contract is inmiddels beëindigd waardoor geen onrechtmatigheid meer ontstaat.

Materieel: De aanschaf van materieel was via een Europese aanbesteding correct aanbesteed. Onderhoud- en reparatiewerkzaamheden waren in deze aanbesteding echter niet meegenomen waardoor de onrechtmatigheid is ontstaan. Inmiddels is de aanbesteding van deze onderhoud- en reparatiewerkzaamheden opgestart.

Transport B: Door een vertraging bij de aanbesteding is in de fase tussen het einde van een aflopend contract en het begin van een nieuw contract een onrechtmatigheid ontstaan. Inmiddels is een nieuw contract met deze dienstverlener getekend en wordt er rechtmatig gehandeld.

ICT: Het contract is als enkelvoudige onderhandse aanbesteding in de markt gezet. In de loop van 2025 werd echter de Europese aanbestedingsdrempel overschreden waardoor deze onrechtmatigheid is ontstaan. Het contract loopt nog tot medio 2026, waarna ook de onrechtmatigheid eindigt.

Binnen Avri wordt het proces rondom aanbestedingsrechtmatigheid steeds verder aangescherpt. Vanuit het team inkoop en vanuit contractmanagement is continue aandacht geborgd. De spendanalyse wordt ieder kwartaal uitgevoerd en de resultaten met de desbetreffende verantwoordelijke besproken. Bij het kiezen van de juiste aanbestedingsstrategie blijft bewustwording binnen de gehele organisatie van essentieel belang. Team inkoop heeft

hierbij aan de voorkant van aanbestedingstrajecten een belangrijke adviserende en richtinggevende rol en vult deze ook in.

Begrotingscriterium
Avri heeft intern controle verricht op overschrijdingen van de lasten, baten en investeringen ten opzichte van de bedragen die het Algemeen Bestuur in de slotwijziging 2025 heeft vastgesteld. Vastgesteld is dat bij de overheadkosten de gerealiseerde lasten 2025 hoger zijn dan in de slotwijziging gemeld. Daardoor is een begrotingsonrechtmatigheid door lastenoverschrijding van € 104.000 ontstaan in het boekjaar 2025 zoals hieronder te zien.

Een toelichting op de afwijkingen wordt in de desbetreffende hoofdstukken van het jaarverslag gegeven.

Baten / Lasten / Mutaties (* € 1.000)	Slotwijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil	
Lasten				
Programma Afval (Basispakket)	42.812	41.989	823	V
Programma IBOR (Pluspakket)	22.759	21.657	1.102	V
Programma Handhaving (Pluspakket)	1.767	1.561	206	V
Programma Bedrijfsafval	2.672	2.624	48	V
Algemene Dekkingsmiddelen	0	-22	22	V
Overhead	732	836	-104	N
Totaal lasten	**70.742**	**68.645**	**2.097**	V
Baten				
Programma Afval (Basispakket)	42.433	42.863	430	V
Programma IBOR (Pluspakket)	22.699	21.606	-1.093	N
Programma Handhaving (Pluspakket)	1.767	1.561	-206	N
Programma Bedrijfsafval	2.755	2.703	-52	N
Algemene Dekkingsmiddelen	0	122	122	V
Overhead	0	0	0	
Totaal baten	**69.654**	**68.855**	**-799**	N
Saldo baten en lasten	**-1.088**	**210**	**1.298**	V
Vermogernsutaties				
Voorziening Stortplaats	0	0	0	
Voorziening Basispakket	-313	874	1.187	
Voorziening Incontinentiemateriaal	-60	-51	9	
Algemene Bedrijfsreserve	-732	-692	40	
Reserve Bedrijfsafval	17	79	62	
Reserve Pluspakket	0	0	0	
Totaal vermogensmutaties	**-1.088**	**210**	**1.298**	
TOTAAL	0	0	0	

verschil per programma (* € 1.000)	Slotwijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil	
Programma Afval (Basispakket)	-379	874	**1253**	V
Programma IBOR (Pluspakket)	-60	-51	**9**	V
Programma Handhaving (Pluspakket)	0	0	**0**	
Programma Bedrijfsafval	83	79	**-4**	N
Algemene Dekkingsmiddelen	0	144	**144**	V
Overhead	-732	-836	**-104**	N
TOTAAL			**1.298**	V

Figuur 43: Begrotingsafwijkingen

Daarnaast is gekeken naar de vastgestelde investeringskredieten en naar eventuele overschrijdingen ervan. Vastgesteld wordt dat er in 2025 sprake is van een niet geautoriseerde overschrijding van investeringskredieten ter hoogte van € 53.000 bij Overhead (huisvesting, terreininrichting), zie figuur hieronder. Een toelichting op deze onrechtmatigheid wordt in het hoofdstuk Investeringen van het jaarverslag gegeven.

Investeringskredieten (* € 1.000)	Kredieten	Realisatie	Restant
	2024/2025	2024/2025	per 31-12-2025
Afval	13.566	9.145	**4.421**
Datagestuurd werken	3.265	410	**2.855**
IBOR	2.116	85	**2.031**
ICT	495	419	**76**
Medel	1.000	614	**386**
Milieustraten	675	446	**229**
Overhead (huisvesting, terreininrichting)	1.780	1.833	**-53**
	22.897	12.952	**9.945**

Figuur 44: Afwijkingen investeringskredieten

Om onrechtmatigheden binnen het begrotingscriterium te voorkomen heeft Avri binnen haar eigen planning- en controlecyclus meetmomenten voor de begroting gecreëerd. Door middel van voortgangsrapportages (begrotingswijziging, bestuursrapportage en slotwijziging) wordt een prognose afgegeven tot en met het einde van het desbetreffende boekjaar. Deze momenten geven Avri de mogelijkheid om begrotingswijzigingen in te dienen en door het Algemeen Bestuur vast te laten stellen. Begrotingsafwijkingen die na de slotwijziging optreden, worden in de jaarstukken vermeld en toegelicht. Daarmee wordt voldaan aan het criterium van het 'tijdig melden' van begrotingsafwijkingen zoals bedoeld in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)
In het boekjaar 2025 heeft Avri geen overheidssubsidies ontvangen, er is dan ook geen sprake van mogelijk oneigenlijk gebruik van overheidssubsidies.

In het M&O-beleid van Avri zijn de risicovolle processen benoemd en zijn per proces beheersmaatregelen vastgelegd. Deze zijn in de processen geïntegreerd. De werking ervan wordt in het kader van de VIC gecontroleerd en gerapporteerd.

Op basis hiervan constateren wij dat er in de hele breedte van de organisatie voldoende aandacht is voor dit rechtmatigheidscriterium. Opzet en werking van de beschreven maatregelen zijn passend en toereikend. Uit de controles en bevindingen van interne controle zijn verder geen signalen van misbruik en oneigenlijk gebruik gebleken.

Conclusie rechtmatigheid
Op basis van bovenstaande kan vastgesteld worden dat in het boekjaar 2025 binnen de drie rechtmatigheidscriteria een onrechtmatigheid is ontstaan van in totaal € 565.766. Deze onrechtmatigheid komt neer op 0,82% van de totale lasten in de jaarrekening 2025. Daarmee wordt de vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% niet overschreden. Het oordeel is dan ook dat door Avri in het boekjaar 2025 financieel rechtmatig is gehandeld binnen de door het Algemeen Bestuur gestelde kaders. Een overzicht van de totale onrechtmatigheid 2025 binnen de drie criteria is hieronder samengevat.

	onrechtmatig
Voorwaardencriterium	
Aanbestedingen (Spendanalyse)	408.766
Begrotingscriterium	
Programma Afval (Basispakket)	0
Programma IBOR (Pluspakket)	0
Programma Handhaving (Pluspakket)	0
Programma Bedrijfsafval	0
Algemene Dekkingsmiddelen	0
Overhead	104.000
Investeringsbudgetten (kredieten)	53.000
M&O criterium	
	0
	565.766
% van totale lasten in JR 2025	0,82%

Figuur 45: Totale onrechtmatigheid 2025

15. VERBONDEN PARTIJEN

15.1. Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waar Avri een bestuurlijke en een financiële band mee heeft. Dit zijn onder andere vennootschappen (waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in het bezit zijn van Avri), verenigingen of stichtingen die een publiek belang behartigen. Het kan ook gaan om andere gemeenschappelijke regelingen. Met de bestuurlijke band wordt bedoeld dat Avri één of meer zetels heeft binnen de betreffende partij, of stemrecht. Van een financiële band is sprake als middelen ter beschikking zijn gesteld aan deze partij.

15.2. Verbonden partijen Avri

Avri Realisatie B.V.			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Geldermalsen		
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Omvang belang Avri	Avri beschikt over 100% van de aandelen met een nominale waarde van € 74.874.		
Taak / doelstelling	Avri Realisatie B.V. is in 1999 opgericht (destijds Avri Ontwikkeling B.V.). Het doel van deze B.V. is om de middelen van Avri maatschappelijk nuttig aan te wenden. Maatschappelijk nuttig betekent onder meer dat overcapaciteit aan aanwezige middelen en ruimte wordt verhuurd aan derden die afval recyclen en duurzame energie produceren. De opbrengsten kunnen ten goede komen van de afvalstoffenheffing.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	Niet van toepassing		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar			
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 3.077.000	€ 3.590.000
	Vreemd vermogen	€ 6.497.000	€ 5.778.000
	Exploitatieresultaat	€ 292.000	€ 513.000
Risico's			
Het financiële risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal (€ 75.000). Daarnaast is in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen van GR Avri het maatschappelijke risico beschreven, volgend uit de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Avri als enig aandeelhouder van deze B.V..			
Toelichting			
In 2025 is groot asfaltonderhoud uitgevoerd op een deel van de vloeistofdichte asfaltvloer. Dit oppervlak is verhuurd aan de Grondbank Combinatie (verwerking grond en puin) en aan Reterra (groenafval- en houtopslag) Er zijn verschillende ideeën voor het nog in te richten braakliggende terrein van 2 hectare. Bij het opstellen van deze jaarrekening zijn er nog geen concrete ontwikkelingen te melden. Enkele initiatieven die met derden worden verkend zijn gft-vergisting/compostering en het plaatsen van batterijen voor stroomopslag. De uitkomst van het flora en fauna-onderzoek is dat een vergunning bij de provincie moet worden aangevraagd, om de locatie te blijven gebruiken als industriegrond. In 2025 is geen dividend uitgekeerd. Naast het incidenteel dividend betaalt Realisatie B.V. samen met Solar B.V. elk jaar ongeveer € 400.000 aan Avri GR, voor onder meer vergoeding personeelskosten en gebruik van grondoppervlak. Avri Realisatie B.V. verzorgt dus verhuur van het grondstoffenpark en zorgt voor risicospreiding van initiatieven. In 2026 wordt besloten of Realisatie B.V. ook aandeelhouder wordt in de B.V. die het nieuwe Arriva laadplein gaat bouwen, en 17 jaar lang gaat exploiteren. Het plein bevindt zich in het verlengde van de bestaande WattHub-locatie.			

Avri Solar B.V.			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Geldermalsen		
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Avri Realisatie B.V. is de oprichtster van Avri Solar B.V. en enig aandeelhouder van deze vennootschap.		
Omvang belang Avri	Avri Solar B.V. kent een zelfstandige jaarrekening die geconsolideerd wordt met de jaarrekening van Avri Realisatie B.V.		
Taak / doelstelling	Avri Solar B.V. is in 2014 opgericht ten behoeve van de realisatie en de exploitatie van een solarpark op de afgewerkte stortplaats van Avri.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	Niet van toepassing		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	Avri Solar B.V. heeft geen personeelsleden in dienst.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 1.910.000	€ 2.353.000
	Vreemd vermogen	€ 6.462.000	€ 5.748.000
	Exploitatieresultaat	€ 239.000	€ 443.000
Risico's			
Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal van Avri Realisatie B.V. Daarnaast is in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen van GR Avri het maatschappelijke risico beschreven, dat volgt uit de bestuurlijke verantwoordelijkheid.			
Toelichting			
Avri Solar B.V. is in 2014 opgericht ten behoeve van de realisatie en exploitatie van een solarpark op de afgewerkte stortplaats van Avri. Dit zonnepark is begin 2018 in gebruik genomen. Avri Realisatie B.V. is de oprichtster van de Solar B.V. en enig aandeelhouder van deze vennootschap. Avri Realisatie B.V. fungeert ook als bestuur en AvA voor Avri Solar B.V.. Avri Solar B.V. kent een zelfstandige jaarrekening die geconsolideerd wordt met de jaarrekening van Avri Realisatie B.V.. De SDE+ is een tijdelijke (15 jaar, tot 2033) subsidie en nodig om groene energieprojecten kostendekkend te exploiteren. Sinds de start is alle jaren de SDE+ subsidie voor een deel of geheel uitgekeerd, met uitzondering van 2022. We verwachten dat voor 2025 weer 100% subsidie wordt toegekend. Begin 2023 is op verzoek van Liander met hen een congestiemanagement contract afgesloten. Bij congestiemanagement wordt Avri Solar B.V. gevraagd om bij dreigende overbelasting van het stroomnet de transportvraag tijdelijk aan te passen, tegen een financiële vergoeding. Hierdoor blijft het elektriciteitsnet betrouwbaar en veilig. In 2024 werd ons zo'n honderd maal door Liander gevraagd om ons park geheel of gedeeltelijk uit te zetten. In 2025 werd dat zes maal gevraagd. Hierdoor missen we in 2025 de bonus van € 100.000 die aan deze regeling gekoppeld is. Eind 2025 is onze PPA (Power Purchase Agreement = stroomafnameovereenkomst) met Essent met een (laatste) jaar verlengd tegen lagere prijzen. Nieuwe, concurrerende aanbieders hebben vaak een groter park. Ons park levert minder vermogen en wordt daarom minder interessant voor de markt. Mede hierom blijven we overleggen met Betuwewind over de kansen en bedreigingen om van onze aparte aansluitingen en kabels één gezamenlijke netaansluiting te maken. Een Groeps Transport Overeenkomst (GTO) is binnen de nieuwe Energiewet 2026 mogelijk als samenwerkingsvorm. Daarnaast is het een optie om met een goede businesscase een grote stationaire batterij te kopen en exploiteren.			

Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)			
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling		
Gevestigd	Tiel		
Openbaar belang	Deze gemeenschappelijke regeling verzorgt de heffing en invordering van waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen. BSR verzorgt ook de uitvoering van de Wet onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.		
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de gemeenschappelijke regeling, vertegenwoordiging met één lid in het AB BSR.		
Omvang belang Avri	Het totaal aantal stemmen van de deelnemers betreft 13. Avri heeft één stem in het Algemeen Bestuur.		
Taak / doelstelling	Voor burgers, bedrijven en instanties heeft de samenwerking als voordeel dat ze één aanslagbiljet ontvangen en één organisatie als aanspreekpunt hebben. Door schaalvergroting en samenwerking kan BSR de belastingtaak effectiever en efficiënter uitvoeren.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Niet van toepassing.		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	BSR is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen van Waterschap Rivierenland, Avri en de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Montfoort, West Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Gorinchem.		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	De financiële bijdrage aan BSR bedraagt volgens de 3e begrotingswijziging 2025 van BSR € 647.000.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 325.000	€ 363.000
	Voorzieningen	€ 474.000	€ 474.000
	Overige passiva	€ 9.343.000	€ 10.719.000
	Exploitatieresultaat	€ -72.000	€ -38.000
Risico's			
Niet van toepassing			
Toelichting			
Sinds 2008 worden de aanslagen afvalstoffenheffing voor Avri opgelegd en geïnd door de BSR. Wettelijke- en marktontwikkelingen zorgen voor kostenstijgingen binnen de bedrijfsvoering. De stijging is met name het gevolg van hogere personeelskosten door cao-indexeringen, functiewaardering en uitbreiding van de formatie in de bedrijfsvoering van BSR. Daarnaast stijgen de onderhouds- en licentiekosten van de software vanwege wettelijke ontwikkelingen (o.a. landelijke voorziening WOZ, BAG) en prijsindexeringen.			

Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (Cirtex)			
Soort verbintenis	Deelneming		
Gevestigd	Tiel		
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling		
Bestuurlijk belang	Deelnemer		
Omvang belang Avri	Avri is, samen met stichting 2Switch en Werkzaak Rivierenland deelnemer in de Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A. (Cirtex).		
Taak / doelstelling	Het voor en met haar leden opzetten en exploiteren van een (circulair) textielsorteercentrum, waarbij het ingezamelde textiel wordt gesorteerd, bewerkt en verkocht in hoofdzakelijk de regio Rivierenland. Daarnaast levert Cirtex een bijdrage aan de maatschappelijke ondersteuning van onder meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.		
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen		
Relatie met programma	Programma Afval		
Deelnemende partijen	2Switch, Werkzaak		
Financiën			
Financiële consequenties begrotingsjaar	Avri heeft in 2023 een lening verstrekt van € 350.000 voor de financiering van de inrichting van het sorteercentrum. Hiervan is in 2025 € 70.000 terugbetaald.		
Vermogen en resultaat verbonden partij		31 december 2023	31 december 2024
	Eigen vermogen	€ 54.601	€ - 82.331
	Vreemd vermogen	€ 595.615	€ 637.477
	Exploitatieresultaat	€ 54.601	€ -136.932
Risico's			
Het financiële risico betreft de verstrekte lening (€ 350.000) waarvan € 70.000 is terugbetaald. Werkzaak borgt tot de dekking/garantstelling tot maximaal € 240.000 van het eventuele exploitatietekort, gedurende de 4-jarige pilotperiode (2023-2026).			
Toelichting			
Cirtex is in januari 2022 opgericht als een sorteercentrum voor textiel in de regio Rivierenland. We willen textiel een tweede leven geven en streven naar het sluiten van een regionale textielketen. Om dit te bewerkstelligen werken we samen in een circulaire keten met meerdere partners om zo optimaal mogelijk hergebruik te realiseren. Hiervoor krijgen we ook subsidie vanuit de provincie (EFRO subsidie Op Oost). Om textiel te sorteren naar de diverse kwaliteiten werken we samen met Werkzaak. In de periode 2023 t/m 2025 zijn er 137 medewerkers geplaatst waarvan er weer 28 zijn uitgestroomd naar regulier werk, 54 in dienst zijn gebleven bij Cirtex, 13 terug naar productiehallen bij Werkzaak en 35 terug in de uitkering. De crisis in de textielmarkt had gevolgen voor de exploitatie, omdat de vergoeding halveerde. Het tekort wordt afgedekt vanuit de brede maatschappelijke businesscase vanuit Werkzaak. De infrastructuur vult de huidige leemte in tussen beschut werken bij Werkzaak en reguliere werkgevers in de regio. Het resultaat bij Werkzaak is aanzienlijk meer dan het exploitatietekort bij Cirtex en daarmee is het maatschappelijk resultaat goed. Cirtex vervult dus een belangrijke rol in de arbeidsmarktparticipatie van kwetsbare mensen in de samenleving. Eind 2025 zijn we gestart met de evaluatie. Die zal in 2026 het bestuurlijk proces doorlopen. Dan wordt besloten of Cirtex bestaansrecht heeft.			

16. WET OPENBAARHEID OVERHEID (WOO)

16.1. Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (gedeeltelijk) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Zo kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling, beter worden gediend.
Uit de Woo volgt dat Avri in de jaarrekening aandacht dient te besteden aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Woo en hierover in de jaarlijkse verantwoording verslag van doet. Met deze paragraaf wordt daaraan voldaan.

Verplichtingen Woo
De Woo bevat regels over:

- In de Woo staan 17 informatiecategorieën die bestuursorganen verplicht op termijn uit eigen beweging openbaar moeten maken. De eerste tranche is in werking getreden op 1 november 2024 en bestaat uit vijf informatiecategorieën.
- Het passief openbaar maken van documenten naar aanleiding van een Woo-verzoek.
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken, als dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is.
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

16.2. Over 2025

Actieve openbaarmaking
In 2025 zijn we verder gegaan met actieve openbaarmaking van de eerste informatiecategorieën van de Woo. Het gaat om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen.

Ook is Avri aangesloten op de Woo-index. Daar heeft eenieder toegang tot de ontsloten informatie.

Passieve openbaarmaking
In 2025 zijn drie Woo-verzoeken ingediend. Die zijn alle drie afgehandeld binnen de gestelde termijnen.

JAARREKENING

17. OVERZICHT BATEN EN LASTEN

17.1. Inleiding

Het totaaloverzicht van de baten en lasten van de programma's.

BATEN EN LASTEN (BEDRAGEN * € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Voordeel / nadeel	Jaarrekening 2024
Lasten						
Programma Afval	41.530	42.812	41.989	823	V	41.217
Programma IBOR	18.054	22.759	21.657	1.102	V	19.516
Programma Handhaving	1.767	1.767	1.561	206	V	1.782
Programma Bedrijfsafval	2.757	2.672	2.624	48	V	2.545
Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	-22	22	V	19
Overhead	0	732	836	-104	N	232
Totaal lasten	**64.108**	**70.742**	**68.645**	**2.097**	**V**	**65.311**
Baten						
Programma Afval	42.254	42.433	42.863	430	V	41.057
Programma IBOR	18.054	22.699	21.606	-1.093	N	19.517
Programma Handhaving	1.767	1.767	1.561	-206	N	1.782
Programma Bedrijfsafval	2.820	2.755	2.703	-52	N	2.677
Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	122	122	V	19
Overhead	0	0	0	0		0
Totaal baten	**64.895**	**69.654**	**68.855**	**-799**	**N**	**65.052**
Saldo baten en lasten	**787**	**-1.088**	**210**	**1.298**	**V**	**-259**
Voorziening stortplaats	1.000					
Voorziening basispakket	-226	-313	874	1.187		179
Voorziening incontinentimateriaal	0	-60	-51	9		3
Algemene Bedrijfsreserve	0	-732	-692	40		-232
Reserve bedrijfsafval	13	17	79	62		-207
Reserve pluspakket	0	0	0	0		-2
Totaal vermogensmutaties	**787**	**-1.088**	**210**	**1.298**		**-259**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**

Tabel 1: Totaaloverzicht baten en lasten

In het boekjaar 2025 vertoont de totale mutatie in reserves een afwijking ten opzichte van de slotwijziging. De werkelijke mutatie bedraagt een voordeel van € 210.000, terwijl in de slotwijziging sprake was van een nadeel van € 1.088 miljoen.

17.2. Incidentele baten en lasten

In lijn met de BBV-notitie 'Incidentele en structurele baten en lasten' worden in de jaarrekening de grootste incidentele baten en lasten per programma uitgewerkt. De inzet van reserves en voorzieningen (incidentele middelen) zijn uitgewerkt in de toelichting op de balans.

Incidentele baten en lasten (*1000)	Incidentele baten	Incidentele lasten
Rekeningresultaat		210
Dividend Realisatie B.V.	0	
Renteresultaat	144	
Reserve bedrijfsaval	79	
Voorziening incontinentie		62
Voorziening basispakket	874	
Resultaat Overhead		836
Incidentele baten & lasten	1.097	898
Incidenteel resultaat	199	
Structureel resultaat	11	

Tabel 2: Incidentele baten en lasten 2025

Dividend Realisatie B.V. (0):
Dit jaar is er geen dividend uitgekeerd door Avri Realisatie B.V.

Renteresultaat (voordeel € 144.000):
Het renteresultaat van € 144.000 betreft inkomsten uit rente-inkomsten. Deze inkomsten worden beschouwd als incidenteel, omdat ze niet regelmatig voorkomen en niet behoren tot de kernactiviteiten van de onderneming. Ze representeren uitzonderlijke financiële gebeurtenissen die tijdelijk van invloed zijn op het totale resultaat.

Reserve Bedrijfsafval t.b.v. Programma Afval
In 2025 is geen inzet gepleegd vanuit de incidentele reserve bedrijfsafval ten behoeve van het programma Afval. Hierdoor had het vastgestelde tarief van de afvalstoffenheffing geen positief effect op de voorziening Basispakket.

Resultaat en structureel resultaat:
Door het rekeningresultaat te verminderen met de incidentele baten en lasten resulteert een minimaal voordeel van € 11.000 als structureel resultaat.

17.3. Wet normering topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft als doel het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. De WNT schrijft voor dat voor topfunctionarissen de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening.

Onbezoldigde topfunctionarissen
In tabel 3 zijn de bestuurders van Avri opgenomen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)				
Gemeente	**Naam**	**Functie**	**Periode**	**Bezoldiging**
Culemborg	D. Bijvoet	AB-lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
Buren	J.P. Neven	AB-lid (Voorz.) + DB lid (Voorz.)	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
Neder-Betuwe	S.H.R. van Someren	AB-lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
West Betuwe	J.W. van Vrouwerff	AB-lid + DB lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
Tiel	J. Marringa	AB-lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
Zaltbommel	W. de Graaf	AB-lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
West Maas en Waal	E.J. Slootweg	AB-lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd
Maasdriel	T. Nettenbreijers	AB-lid + DB lid	januari 2025 t/m december 2025	Onbezoldigd

Tabel 3: WNT: functionarissen zonder dienstbetrekking

Bezoldigde topfunctionarissen
In tabel 4 is de bezoldiging over 2025 opgenomen, gelet op de WNT-voorschriften. De totale bezoldiging van de directeur in 2025 bedraagt € 199.134. De totale bezoldiging blijft binnen het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2025 **bedragen x € 1**	
Naam:	W. Brouwer
Functiegegevens:	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025:	[01-01] - [31-12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte):	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 176.586
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.548
Subtotaal	€ 199.134
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 199.134
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	€ 0, n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	
Naam:	W. Brouwer
Functiegegevens:	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024:	[01-01] - [31-12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte):	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 171.803
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.727
Subtotaal	€ 194.530
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
Bezoldiging	€ 194.530

Tabel 4: WNT: bezoldiging functionarissen met en zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand functievervulling

18. BALANS PER 31 DECEMBER 2025 EN TOELICHTING

Onderstaand is de balans per 31 december 2025 uitgewerkt. De ontwikkeling van activa en passiva is afgezet tegen de balans per 31 december 2024. De ontwikkeling van de saldi tussen begin- en eindbalans 2025 wordt in de navolgende paragrafen toegelicht.

Balans GR Avri *Bedragen x € 1.000*	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	10.616	9.880
Investeringen met een economisch nut, waarvan een heffing geheven kan worden	31.631	29.680
Financiële vaste activa		
Kapitaalvertrekkingen aan deelnemingen	355	390
Vlottende activa		
Voorraden		
Voorraad strooizout	67	72
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	6.172	9.082
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.772	4.562
Overige vorderingen	2.696	2.621
Overige uitzettingen	556	703
Liquide middelen		
Bank	243	249
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	506	904
Totaal activa	**58.614**	**58.143**
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene Bedrijfsreserve	859	1.551
Reserve bedrijfsafval	417	338
Reserve Pluspakket	14	14
Voorzieningen		
Voorzieningen	7.029	5.940
Vaste schulden langer dan één jaar		
Leningen van binnenlandse banken	38.593	42.207
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Schulden aan openbare lichamen	2.918	2.429
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	6.035	3.748
Overlopende passiva		
Overlopende passiva	2.749	1.916
Totaal passiva	**58.614**	**58.143**

Tabel 5: Balans Avri per 31 december 2025

18.1. Algemene Grondslagen jaarrekening

Algemene Grondslagen
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Activabeleid
De Nota Activabeleid 2025 is door het Algemeen Bestuur Avri in juni 2025 vastgesteld. De nota is primair bedoeld als instrument voor de kaderstellende rol van het Algemeen Bestuur.

Waarderingsgrondslagen
Onder investeringen worden verstaan: uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar.
Investeringen worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa.
Onder de vaste activa worden conform het BBV de volgende vaste activa onderscheiden:
- Materiële vaste activa;
- Immateriële vaste activa;
- Financiële vaste activa.

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingprijs, zoals opgenomen in artikel 63 van de BBV. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Van vervaardiging is in deze, en in voorgaande jaarstukken, geen sprake.

Materiële vaste activa
Er worden drie soorten materiële vaste activa onderscheiden (BBV artikel 35), te weten:
- Investeringen met een economisch nut;
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Dit betekent onder andere dat alle gebouwen een economisch nut hebben. In het BBV is opgenomen dat activa met een meerjarig economisch nut geactiveerd moeten worden. Daarnaast mag er op deze investeringen niet resultaatafhankelijk (extra) worden afgeschreven. Met andere woorden: activa met een meerjarig economisch nut moeten eenduidig worden geactiveerd en vervolgens moet er op consistente wijze worden afgeschreven.

Alle materiële vaste activa worden geactiveerd. In voorliggende jaarrekening zijn alleen investeringen met een economisch nut van toepassing en geactiveerd. Indien van toepassing worden duurzame waardeverminderingen, overeenkomstig art. 65 BBV, in mindering gebracht op de waarde van de materiële vaste activa.

Afschrijvingstermijnen
De afschrijvingen vinden voor iedere categorie activa enkel lineair plaats op basis van de volgende afschrijvingstermijnen:

Gronden	geen afschrijvingen
Bedrijfsgebouwen	tussen de 10 en 40 jaar
Vervoermiddelen	tussen de 6 en 15 jaar
Machines, apparaten, installaties	tussen de 5 en 20 jaar
Overige materiële vaste activa	tussen de 5 en 15 jaar

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs. Indien de waarde van het aandelenkapitaal daalt onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering plaats.

Vlottende activa
Onder vlottende activa zijn opgenomen:

- Vorderingen;
- Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- Overlopende activa;
- Liquide middelen.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. In de gevallen waarin de invordering niet mogelijk blijkt, wordt tot afboeking wegens oninbaarheid overgegaan. De voorziening dubieuze debiteuren is ter dekking van het risico dat openstaande vorderingen op de balansdatum oninbaar blijken te zijn.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen de marktwaarde, wanneer deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

Passiva
De voorzieningen, de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva zijn eveneens opgenomen tegen nominale waarde.

18.2. Toelichting op de balansposten - Vaste activa

Materiële vaste activa
In tabel 6a en 6b is het verloop over 2025 van de materiële vaste activa uiteengezet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen materiële vaste activa met een economisch nut en materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven. In totaal gaat het om € 42,247 miljoen, bij de balanspost materiële vaste activa.

Investeringen met economisch nut				
Bedragen x € 1.000	**Saldo 01-01-2025**	**Investeringen**	**Afschrijvingen**	**Saldo 31-12-2025**
Gronden en terreinen	1.399	0	0	1.399
Bedrijfsgebouwen	3.657	767	271	4.153
Vervoersmiddelen	2.571	69	506	2.134
Machines, apparaten en installaties	159	505	16	648
Overige materiële vaste activa	2.094	613	425	2.282
Totaal	**9.880**	**1.954**	**1.218**	**10.616**

Tabel 6a: deze investeringen betreffen voornamelijk huisvesting, ICT en de HVO-tanklocatie.

Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven				
Bedragen x € 1.000	**Saldo 01-01-2025**	**Investeringen**	**Afschrijvingen**	**Saldo 31-12-2025**
Gronden en terreinen	10.266	0	0	10.266
Bedrijfsgebouwen	3.671	740	198	4.213
Vervoersmiddelen	6.929	3.212	1.345	8.796
Machines, apparaten en installaties	313	134	30	417
Overige materiële vaste activa	8.501	972	1.534	7.939
Totaal	**29.680**	**5.058**	**3.107**	**31.631**

Tabel 6b: deze investeringen betreffen voornamelijk tractiemiddelen en containers.

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen
In 2024 heeft Avri kapitaal verstrekt aan twee deelnemingen: Avri Realisatie B.V. en Cirtex.

Avri Realisatie B.V.
De deelneming Avri Realisatie B.V. betreft een 100% kapitaalbelang en is gewaardeerd voor € 74.874. De vennootschap is in 1999 opgericht met als doel om nieuwe – veelal commerciële – activiteiten te ontwikkelen op Grondstoffenpark Rivierenland en hiermee vermogensopbouw te genereren. Dit buiten de eigen risicosfeer van Avri. Het eigen vermogen van Avri Realisatie B.V. bedroeg op 31 december 2024 € 3.589.988.

Avri Realisatie B.V. heeft een kapitaalbelang van 100% in Avri Solar B.V., een dochtervennootschap die in 2014 is opgericht ten behoeve van de realisatie en exploitatie van een zonnepark op de afgewerkte stortplaats van Avri.

Lening U/G Cirtex
In 2023 is een 10-jarige lening verstrekt aan Cirtex, een verbonden partij van Avri. Hiervan is in 2025 € 35.000 door Cirtex afgelost.

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Avri Realisatie B.V.	75	75
Lening U/G Cirtex	280	315
Totaal	**355**	**390**

Tabel 7: Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

18.3. Toelichting op de balansposten - Vlottende activa

Voorraad strooizout

Voorraad		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Strooizout	67	72
Totaal	**67**	**72**

Tabel 8: Voorraad strooizout

Op 31 december 2025 was 780 ton strooizout in voorraad; deze is gewaardeerd tegen de huidige marktwaarde van € 86,50 per ton. Het strooizout wordt gebruikt voor de uitvoering van de gladheidbestrijding voor de IBOR-gemeenten.

Vorderingen op openbare lichamen

Vordering op openbare lichamen		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
BSR	645	605
Belastingdienst	388	131
Vorderingen gemeenten	299	1.440
Debiteuren gemeente	2.322	4.344
Overige	2.518	2.562
Totaal	**6.172**	**9.082**

Tabel 9: Vorderingen openbare lichamen

BSR betaalt 0,5% van de van inwoners ontvangen afvalstoffenheffing uit, nadat de belastinginning over een heffingsjaar volledig door hen is afgewikkeld. De heffingsjaren 2022 tot en met 2025 zijn op 31 december 2025 nog niet afgewikkeld. Daarom betaalt BSR het bedrag nog niet aan Avri. Het wordt door BSR achtergehouden om voldoende liquide te zijn. Avri heeft daardoor een vordering op BSR.

De vordering op de Belastingdienst per 31-12-2025 bestaat voor het grootste deel uit de terugvordering van omzetbelasting.

De vordering op de gemeenten bestaat hoofdzakelijk uit de afrekeningen van meerwerkopdrachten beheer openbare ruimtetaken over 2025.

In de post 'Overige' zijn opgenomen de te ontvangen afvalstoffenheffing 2025, de nog te ontvangen afrekening van de plustaken die Avri uitvoert, en de nog te ontvangen rente van Cirtex.

Overige vorderingen

Overige vorderingen		
bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Vorderingen op derden		
Debiteuren	952	979
Debiteuren afvalstoffenheffing	2.670	2.452
Vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen	147	129
Nog te ontvangen van crediteuren	409	574
Voorziening dubieuze debiteuren		
Afvalstoffenheffing	-929	-810
Overige debiteuren	3	0
Totaal	**3.252**	**3.324**

Tabel 10: Overige vorderingen

De post 'Debiteuren afvalstoffenheffing' bestaat voor het grootste deel uit de geraamde opbrengst van containerledigingen en aanbiedingen restafval in 2025. Inwoners betalen na afloop van het heffingsjaar het variabele deel van de afvalstoffenheffing op basis van de registraties.

De post 'Vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen' bestaat voor € 128.000 uit een bankgarantie en voor € 19.000 uit overige vooruitbetaalde bedragen.

Onder de post 'Nog te ontvangen van crediteuren' is ook opgenomen de vordering op onze verwerkers, ten aanzien van afgevoerde grondstoffen.

De stijging van de 'Voorziening dubieuze debiteuren afvalstoffenheffing' is gebaseerd op de ervaringscijfers en openstaande saldi over oude heffingsjaren. De cijfers zijn gebaseerd op de (concept) financiële verantwoording 2025 van BSR.

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.772	4.562
Totaal	**5.772**	**4.562**

Tabel 11: Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Ultimo 2025 heeft Avri een bedrag uitstaan van € 5,772 miljoen bij de schatkist. Dagelijks wordt van het banksaldo bij de Bank Nederlandse Gemeenten het surplus boven € 275.000 afgeroomd en afgestort naar ’s Rijks schatkist. In het begrotingsjaar 2025 hebben we maximaal € 275.000 buiten de schatkist gehouden op de rekening courant. Dat is binnen de wettelijke kaders van het toegestane drempelbedrag (2% van de begroting, met een ondergrens van € 1 miljoen).

Toelichting drempelbedrag schatkistbankieren
Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, als het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is nooit lager dan € 1 miljoen. De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

Uit tabel 12 blijkt dat het drempelbedrag voor Avri is berekend op € 1,358 miljoen. Uit de tabel blijkt ook dat in geen enkel kwartaal van 2025 het drempelbedrag werd overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar	**2025**		
(1)	**Drempelbedrag**	**1.358**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**154**	**239**	**276**	**302**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.205	1.119	1.083	1.056
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	67.907			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	67.907			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.358			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.822	21.793	25.356	27.794
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	154	239	276	302

Tabel 12: Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Overlopende activa

Overlopende activa		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Overlopende activa	506	904
Totaal	**506**	**904**

Tabel 13: Overlopende activa

Voor een nader inzicht in de post overlopende activa, is in tabel 14 een uitsplitsing op hoofdlijnen opgenomen.

Overlopende activa - specificatie		
bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Nog te ontvangen bedragen Verpact	426	518
Nog te ontvangen verwerkers	-25	300
Nog te ontvangen rente SKB Q4 2025	48	0
Vooruitbetaald Cirtex	50	0
Waarborgsommen	7	0
Overig nog te betalen bedragen	0	86
Totaal	**506**	**904**

Tabel 14: Overlopende activa nader uitgesplitst

De post ‘Nog te ontvangen verwerkers’ heeft betrekking op een juridische procedure met een verwerker die in 2025 is afgerond. In 2024 is ervoor gekozen om, vanwege de lopende procedure, de betreffende facturen onder de crediteuren te laten staan en deze tijdelijk te corrigeren via de overlopende activa. Nu de procedure is afgehandeld, zijn de posten definitief verwerkt onder de crediteuren.

Liquide middelen

Liquide middelen		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Bank Nederlandse Gemeenten	241	248
Rabobank	2	1
ABN AMRO	0	0
Totaal	**243**	**249**

Tabel 15: Liquide middelen

Het saldo bij de Rabobank betreft het banksaldo dat wordt aangehouden om pin-transacties te kunnen doen tijdens de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.

Avri bankiert bij de Bank Nederlandse Gemeenten en heeft in 2025 een doorlopende kredietfaciliteit van € 3,7 miljoen. Per ultimo 2025 is er geen gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit.

18.4. Toelichting op de balansposten - vaste passiva

Reserves

Reserves				
bedragen x € 1.000	**31-12-2024**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**31-12-2025**
Algemene bedrijfsreserve	1.551	144	836	859
Reserve Pluspakket	14	0	0	14
Reserve bedrijfsafval	338	79	0	417
Totaal	**1.903**	**223**	**836**	**1.290**

Tabel 16: Reservemutaties

Naam reserve	**Algemene bedrijfsreserve Avri**
Type reserve	Algemene reserve
Doel reserve en beleid	Weerstand bieden tegen algemene bedrijfsvoeringrisico's (bufferfunctie). Dit betreffen de niet-voorziene kosten in het taakveld 0.4 Overhead (van toepassing vanaf begrotingsjaar 2018). Mee- en tegenvallers in dit taakveld worden niet verrekend met de exploitatie (programma's) maar opgevangen binnen deze reserve (egalisatiefunctie).
Toelichting toevoegingen	Het renteresultaat ad. € 144.000 is toegevoegd.
Toelichting onttrekkingen	Het resultaat onder programma Overhead € 836.000 is onttrokken aan de reserve.

Naam reserve	**Reserve Pluspakket**
Type reserve	Bestemmingsreserve
Doel reserve en beleid	Weerstand bieden tegen operationele risico's van het programma Pluspakket (bufferfunctie).
Toelichting toevoegingen	In 2025 bedragen de toevoegingen nihil.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 bedragen de onttrekkingen nihil.

Naam reserve	**Reserve bedrijfsafval**
Type reserve	Bestemmingsreserve
Doel reserve en beleid	Weerstand bieden tegen operationele risico's van het programma Bedrijfsafval (bufferfunctie).
Toelichting toevoegingen	Het positieve exploitatieresultaat van € 79.000 over 2025 uit de activiteiten op het gebied van bedrijfsafval wordt toegevoegd aan deze reserve. Dit resultaat wordt nader toegelicht in het programma Bedrijfsafval.
Toelichting onttrekkingen	Er heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

Voorzieningen

Voorzieningen				
bedragen x € 1.000	**31-12-2024**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**31-12-2025**
Voorziening Basispakket	4.525	1.370	496	5.399
Voorziening onderhoud gebouw	769	207	60	916
Voorziening stortplaats	197	0	0	197
Voorziening spaarverlof	386	131	0	517
Voorziening Incontinentie materiaal	62	0	62	0
Totaal	**5.939**	**1.708**	**618**	**7.029**

Tabel 17: Voorzieningen

Naam voorziening	**Voorziening Basispakket**
Type voorziening	Voorziening van derden verkregen middelen
Doel voorziening en beleid	1. Weerstand bieden tegen de risico's die samenhangen met de uitvoering van het programma Afval (bufferfunctie). 2. Schommelingen in het tarief afvalstoffenheffing voorkomen, door lasten en baten van het programma Afval zowel op begrotingsbasis als op realisatiebasis te egaliseren (tarief egalisatie).
Toelichting toevoegingen	Er is in 2025 € 1.370.000 toegevoegd aan deze voorziening. Hiervan is € 874.000 toegevoegd uit het resultaat van programma Afval.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking is de herijking van het vermogen van de stortplaats ad. € 496.000.

Naam voorziening	**Voorziening onderhoud gebouwen**
Type voorziening	Kostenegalisatie voorziening
Doel voorziening en beleid	Egalisatie van kosten die voortvloeien uit het meerjarig onderhoudsplan gebouwen. De kosten voor klein en dagelijks onderhoud worden in de exploitatie geraamd. De voorziening is gebaseerd op de in 2020 opgestelde Meerjaren-onderhoudsplanning 2020-2039. Dit onderhoudsplan betreft de Avri-gebouwen in Geldermalsen en de milieustraten in Culemborg, Geldermalsen, Tiel en Zaltbommel.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging aan de voorziening bedraagt voor 2025 € 207.000, op basis van de meerjarige ramingen van onderhoudskosten uit het onderhoudsplan.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 60.000.

Naam voorziening	**Voorziening stortplaats**
Type voorziening	Kostenegalisatie voorziening
Doel voorziening en beleid	De voorziening is gevormd voor de verwachte kosten van onderhoud van de stortplaats inclusief de voorbereiding voor de overdracht aan het nazorgfonds tot het moment van overdracht.
Toelichting toevoegingen	In 2025 heeft geen toevoeging aan de voorziening stortplaats plaatsgevonden.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 heeft geen onttrekking aan de voorziening stortplaats plaatsgevonden.

Naam voorziening	Voorziening spaarverlof
Type voorziening	Kostenegalisatie voorziening
Doel voorziening en beleid	Medewerkers hebben het recht om verlof te kopen. Het saldo van de gekochte uren wordt voorzien.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging aan de voorziening bedraagt voor 2025 € 130.895, op basis van het aantal gekochte uren.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 heeft geen onttrekking aan de voorziening spaarverlof plaatsgevonden.

Naam voorziening	Voorziening Incontinentie
Type voorziening	Kostenegalisatie voorziening
Doel voorziening en beleid	Het saldo van de heffing en de kosten egaliseren, zodat daar in de toekomst de tariefstelling op kan worden gebaseerd.
Toelichting toevoegingen	In 2025 heeft geen toevoeging aan de voorziening Incontinentie plaatsgevonden.
Toelichting onttrekkingen	In 2025 heeft een onttrekking van € 62.000 aan de voorziening Incontinentie plaatsgevonden, als gevolg van het gerealiseerde nadeel.

Vaste schulden

Schulden langer dan 1 jaar (bedragen * € 1.000)	**Stand 31-12-2024**	**Opname**	**Aflossingen**	**Stand 31-12-2025**
Schulden aan openbare lichamen				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.607	0	3.214	35.393
- Openbare lichamen	3.600	0	400	3.200
Totaal	**42.207**	**0**	**3.614**	**38.593**

Tabel 18: Langlopende leningen

18.5. Toelichting op de balansposten - vlottende passiva

Schulden aan openbare lichamen

Schulden aan openbare lichamen		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Terug te betalen voorschotten Pluspakket	632	208
Belastingdienst	1.444	1.382
Nog te betalen rente op langlopende schulden	343	376
Zwerfafval opslag AVH	496	460
Overige	3	3
Totaal	**2.918**	**2.429**

Tabel 19: Schulden aan openbare lichamen

Het terug te betalen voorschot Pluspakket betreft de som van de terug te betalen voorschotten, als gevolg van de onderuitputting van de IBOR-taken en handhavingstaken.

De schuld aan de Belastingdienst bedraagt in totaal € 1,444 miljoen. Deze is op te splitsen in de diverse belastingcomponenten, zoals is weergegeven in tabel 20 hieronder.

Schulden aan Belastingdienst		
bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Te betalen btw	0	0
Te betalen loonheffing	1.444	1.382
Te betalen vennootschapsbelasting	0	0
Totaal	**1.444**	**1.382**

Tabel 20: Schulden aan Belastingdienst

Per 31 december 2025 was er geen sprake van een kortlopende lening.

Overige schulden

Overige schulden		
bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Crediteuren	5.259	3.086
Schulden aan personeel	776	650
Te betalen aan debiteuren	0	12
Totaal	**6.035**	**3.748**

Tabel 21: Overige schulden

Het reguliere crediteurensaldo is per 31-12-2025 gestegen ten opzichte van 31-12-2024. Bij deze post is ook het bedrag van de negatieve crediteuren opgenomen onder de overige vorderingen.

De schulden aan personeel zijn toegenomen ten opzichte van de stand per 31 december 2024. Deze stijging houdt voornamelijk verband met de opbouw van vakantietoeslag en af te dragen pensioenpremies. De post ‘Te betalen aan debiteuren’ betreft debiteuren die per jaareinde een creditsaldo hebben en daarmee een schuldpositie voor Avri vormen. Gezien de beperkte omvang is deze post op nihil gewaardeerd.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gespecificeerd in tabel 22:

Overlopende passiva		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Nog te betalen bedragen IBOR	623	706
Nog te betalen bedragen overige	491	72
Nog te betalen aanslagen provincie	1.635	1.138
Totaal	**2.749**	**1.916**

Tabel 22: Overlopende passiva

‘Nog te betalen bedragen IBOR’ betreft IBOR-werkzaamheden waarvan de facturen/afrekeningen ten tijde van het sluiten van de administratie over 2025 nog niet binnen waren, maar waarbij de werkzaamheden wel in 2025 zijn uitgevoerd.

Toelichting nog te betalen aanslagen provincie		
Bedragen x € 1.000	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Totale waarde fonds (provincie)	11.822	9.866
Nettowaarde verplichting (contant)	13.457	11.004
Saldo te betalen aanslagen	**1.635**	**1.138**

Tabel 23: Vooruitbetaalde aanslagen provincie

Toelichting systematiek verwerking stortplaats
In Nederland is het verplicht een stortplaats die niet meer in exploitatie is – en voorzien van de definitieve eindafwerking – over te dragen aan een provinciale nazorgorganisatie. In geval van Avri is dat de provincie Gelderland. De exploitant (Avri) betaalt voor de overdracht een geldbedrag aan het nazorgfonds voor de eeuwigdurende nazorg. Het geldbedrag (doelvermogen) moet voldoende zijn om de jaarlijkse kosten, periodieke vervangingen en risico's te dekken. Het benodigde doelvermogen is de netto contante waarde van de toekomstige kosten bij aanvang van de nazorg en wordt door het provinciale nazorgfonds zelf berekend met een landelijk gevalideerd rekenmodel. Het doelvermogen wordt door het nazorgfonds opgebouwd. Tot het moment van overdracht is het fonds afhankelijk van o.a. de inleg door Avri, het beleggingsrendement van het nazorgfonds, veranderingen in rekenrente en inflatie. Ook veranderende inzichten in het beheer van de locatie en de levensduur van bodembeschermende voorzieningen hebben invloed.

Het nazorgfonds bepaalt enkel via een goedgekeurd nazorgplan het doelvermogen. Avri actualiseert het nazorgplan en raamt daarom zelf het doelvermogen via het concept nazorgplan. Avri doet dit bedachtzaam en wil niet ver afwijken van de provinciale standpunten. Daarmee is de kans groter dat we bij gunstige ontwikkelingen de stortplaats eerder kunnen overdragen. Uiteraard in overleg en met instemming van de provincie.

Op basis van de uitgangspunten van de provincie bedraagt het doelvermogen per 1 januari 2027 € 13,901 miljoen. De netto contante waarde van de verplichting is per eind 2025 berekend op € 13,457 miljoen, uitgaande van een rekenrente van 3,30%. Avri heeft reeds meerdere betalingen aan de provincie gedaan. Op basis van de jaarrekening 2024 en het beleggingsresultaat over 2025 komt het bij de provincie aanwezige vermogen ultimo 2025 uit op € 11,823 miljoen. Dit leidt, op basis van deze aannames, tot een nadeel. Dit verschil is verwerkt als een nog te betalen bedrag.

Het verschil tussen de balanswaarden in 2025 en 2024 hangt samen met de gewijzigde uitgangspunten voor de verwerking van de stortplaats in de jaarrekening. Vanaf 2025 hanteren wij de uitgangspunten zoals vastgesteld door de Provinciale Staten.

18.6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen			
bedragen x € 1.000	**Omschrijving**	**Omvang**	**Einde contract**
	Vakantiedagenverplichting	903	Nvt
	Afvalverwerking	10.080	Divers
	Bedrijfsvoering	3.823	Divers
	Taken Pluspakket	8.925	Divers
	Uitvoering / Materieelbeheer	7.098	Divers
Totaal		**30.829**	

Tabel 24: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Vakantiedagenverplichting
De gerapporteerde vakantiedagenverplichting is het totaal van jaarlijkse verlofrechten en het restant van de verlofrechten uit eerdere jaren van alle medewerkers per 31 december 2025. De laatste jaren is een inventarisatie gedaan naar de omvang van het aantal (restant)verlofuren van de medewerkers van Avri. In samenspraak met de medewerkers wordt gekeken hoe we het verlofsaldo zoveel mogelijk kunnen wegwerken. Dit is wel afhankelijk van de mogelijkheden. In sommige gevallen kunnen problemen ontstaan met de bezetting, waardoor de dienstverlening van Avri mogelijk onder druk komt te staan.

Op basis van de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen, moet voor een bovenmatig verlofsaldo een financiële verplichting worden opgenomen. Het deel van het saldo dat groter is dan vijf maal de overeengekomen arbeidsduur, wordt hierbij als bovenmatig verondersteld. Het bovenmatige deel ultimo 2025 (€ 289.000) is bij de overige schulden (schuld aan personeel) als financiële verplichting op de balans verwerkt.

Overige rubrieken
In de overige rubrieken van tabel 24 zijn meerjarig afgesloten contracten opgenomen, volgend uit aanbestedingen die Avri hiervoor heeft uitgevoerd.

Onder de post Afvalverwerking vallen onder andere contracten met betrekking tot de verwerking van gft (€ 2,700 miljoen per jaar), restafval (€ 1,700 miljoen per jaar) en de inhuur van uitzendkrachten (€ 2,000 miljoen per jaar).

Het grootste contract onder Bedrijfsvoering heeft betrekking op het beheer van (ICT-) netwerk infrastructuur (€ 500.000).

Onder de Pluspakket-taken vallen contracten met betrekking tot de inhuur van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt (€ 800.000). Ook zijn onder de Pluspakket-taken contracten met aannemers ten behoeve van het onderhoud in de openbare ruimte opgenomen (€ 8,125 miljoen per jaar).

Bij het onderdeel Uitvoering/materieelbeheer zijn onder andere contracten met betrekking tot brandstof opgenomen (€ 1,600 miljoen per jaar). De overige omvang heeft vooral betrekking op contracten voor het onderhoud van het materieel.

18.7. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is de geopolitieke situatie in het Midden-Oosten verder verslechterd. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot toenemende volatiliteit op de internationale brandstofmarkten. Voor GR Avri brengt dit onzekerheid met zich mee ten aanzien van de toekomstige brandstoflasten, die een substantieel onderdeel vormen van de operationele kosten. De omvang van de financiële impact kan op dit moment nog niet worden vastgesteld. Avri monitort de prijsontwikkelingen en mogelijke gevolgen voor de uitvoering van de dienstverlening.

19. INVESTERINGSKREDIETEN

19.1. Uitputting investeringskredieten

In tabel 25 wordt de voortgang van de uitputting van goedgekeurde investeringsbudgetten per pakket weergegeven. De tabel geeft inzicht in het saldo per pakket aan het begin van 2025, het verbruik en de activatie van het saldo in 2025 en het restantkrediet. Investeringen die zijn afgerond bij de jaarrekening 2025 worden geactiveerd op 1 januari 2026, wat leidt tot kapitaallasten vanaf het begrotingsjaar 2026 in de programma's.

	Krediet			Gerealiseerd			Restant per
Investeringskredieten Avri (Bedragen x € 1.000)	**2024**	**2025**	**Totaal**	**2024**	**2025**	**Totaal**	***31-12-2025***
Afval	9.721	3.845	13.566	4.734	4.411	9.145	4.421
Datagestuurd werken	3.265	0	3.265	19	391	410	2.855
IBOR	688	1.428	2.116	15	70	85	2.031
ICT	350	145	495	311	108	419	76
Medel	1.000	0	1.000	207	407	614	386
Milieustraten	275	400	675	114	332	446	229
Overhead (huisvesting, terreininrichting)	1.515	265	1.780	540	1.293	1.833	-53
Totaal kredietstanden	**16.814**	**6.083**	**22.897**	**5.940**	**7.012**	**12.952**	**9.945**

Tabel 25: Investeringskredieten

19.2. Toelichting investeringskredieten

De meeste kredieten zijn binnen de begroting gebleven. Wel is een behoorlijk aantal kredieten al voor langere tijd onbenut gebleven. Onderstaand wordt een aantal bijzonderheden toegelicht.

Afval (materieel/containers Basispakket)
Dit betreft het beschikbaar gestelde krediet voor anticipatie op toekomstige investeringen, met name voor tractie en lopende investeringen in materieel afvalbeheer in 2025. Over het algemeen is het niet meer hebben van een overeenkomst de reden van een langere doorlooptijd. De kosten worden vanaf 2026 verwacht.

Datagestuurd werken
Hieronder vallen met name kredieten die bedoeld zijn voor het project Optimaliseren Containerbeheer. Dit project is in juli 2025 gestart waarbij de belangrijkste kostenposten in 2026 worden verwacht.

IBOR
De beschikbaar gestelde kredieten in het IBOR-pakket zijn overwegend bedoeld voor de vervanging van voertuigen. In 2025 zijn we begonnen met de voorbereiding van de aanbestedingen. De levering van deze voertuigen vindt pas vanaf 2026 plaats.

Medel
In 2023 is grond aangekocht voor het toekomstige circulair ambachtscentrum op bedrijventerrein Medel. Daarnaast is voor de inrichting een krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is een groot gedeelte in de bestuursrapportage 2025 doorgeschoven naar 2026. De meeste werkzaamheden worden vanaf 2026 verwacht.

Milieustraten
Dit krediet is met name bedoeld voor veiligheidsmaatregelen op de milieustraten. Het restant wordt naar verwachting in 2026 uitgegeven.

Overhead (huisvesting, terreininrichting)
Dit betreft met name beschikbaar gestelde kredieten voor huisvesting (renovatie kantoren) en de aanleg van de HVO-tankinstallatie. In 2025 is de revitalisering van ons kantoor en de bijbehorende ruimtes afgerond. Hierbij kwamen onvoorziene extra kosten in verband met nieuwe keuzes en inzichten.

20. VERKLARINGEN

20.1. SiSa verantwoordingsinformatie 2025

Avri heeft in 2025 geen specifieke uitkeringen ontvangen. Daarom is geen SiSa-verantwoording opgesteld.

20.2. Rechtmatigheidsverklaring

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur van Avri toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten in de jaarrekening en is daarmee vastgesteld op € 1.372.900. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 565.766 bedraagt. Dit is 0,82% van de totale lasten en daarmee lager dan de daarvoor gestelde grens van 2%. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is een bedrag van € 0 acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken. De niet acceptabele onrechtmatigheid voor het boekjaar 2025 bedraagt daarmee € 565.766, zijnde 0,82% van de totale lasten in de jaarrekening.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met her Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

20.3. Controleverklaring accountant

Volgt separaat.

21. VASTSTELLINGSBESLUIT

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avri, bijeen in haar vergadering van 9 juli 2026:

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2026

De secretaris,	De voorzitter,
W. Brouwer	J.P. Neven

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: AFREKENING BTW PROGRAMMA AFVAL MET GEMEENTEN

In rekening gebrachte voorschotten 2025

VERREKENING BTW COMPONENT AFVALSTOFFENHEFFING MET GEMEENTEN							Verrekening Nedvang/PMD*	
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2024	Kosten Basispakket (excl PMD)	21% BTW (compensabel)	Opbrengst ASH	kosten incl btw -/- opbrengst ASH	Voordeel voor gemeente agv compensatie BCF	PMD's	21% BTW (niet-compensabel)
	A	B	C	D	E	F	G	H
			B * 21%		B+C+G-D	C - H		21% * G
Buren	27.773	3.336.692	700.705	3.892.085	320.796	379.909	175.484	36.852
Culemborg	29.944	3.597.519	755.479	4.196.327	345.873	409.606	189.202	39.732
Neder Betuwe	25.708	3.088.599	648.606	3.602.697	296.944	351.662	162.436	34.112
West Betuwe	52.948	6.361.256	1.335.864	7.420.088	611.584	724.280	334.553	70.256
Maasdriel	26.197	3.147.349	660.943	3.671.226	302.592	358.351	165.526	34.760
Tiel	42.370	5.090.398	1.068.984	5.937.696	489.401	579.582	267.715	56.220
West Maas en Waal	20.330	2.442.478	512.920	2.849.029	234.825	278.096	128.455	26.976
Zaltbommel	30.385	3.650.502	766.605	4.258.128	350.967	415.639	191.988	40.317
	255.655	**30.714.793**	**6.450.107**	**35.827.276**	**2.952.983**	**3.497.124**	**1.615.359**	**339.225**

De afrekening basispakket op basis van de jaarrekening 2025

VERREKENING BTW COMPONENT AFVALSTOFFENHEFFING MET GEMEENTEN							Verrekening Verpact/PMD	
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2025	Kosten Basispakket (excl PMD)	21% BTW (compensabel)	Opbrengst ASH	kosten incl btw -/- opbrengst ASH	Voordeel voor gemeente agv compensatie BCF	PMD's	21% BTW (niet-compensabel)
	A	B	C	D	E	F	G	H
			B * 21%		B+C+G-D	C - H		21% * G
Buren	27.978	3.474.218	729.586	3.956.758	349.117	380.469	102.072	21.435
Culemborg	30.281	3.760.197	789.641	4.282.458	377.854	411.787	110.474	23.199
Neder Betuwe	25.781	3.201.401	672.294	3.646.050	321.702	350.592	94.056	19.752
West Betuwe	53.253	6.612.786	1.388.685	7.531.248	664.505	724.180	194.282	40.799
Maasdriel	26.289	3.264.483	685.541	3.717.893	328.041	357.500	95.910	20.141
Tiel	42.575	5.286.826	1.110.233	6.021.123	531.262	578.972	155.326	32.618
West Maas en Waal	20.594	2.557.296	537.032	2.912.484	256.977	280.055	75.133	15.778
Zaltbommel	30.412	3.776.464	793.057	4.300.984	379.489	413.569	110.952	23.300
	257.163	**31.933.672**	**6.706.071**	**36.369.000**	**3.208.947**	**3.497.124**	**938.204**	**197.023**

Te factureren: afrekening basispakket jaarrekening 2025 minus de in rekening gebrachte voorschotten 2025

VERREKENING BTW COMPONENT AFVALSTOFFENHEFFING MET GEMEENTEN							Verrekening Verpact/PMD	
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2025	Kosten Basispakket (excl PMD)	21% BTW (compensabel)	Opbrengst ASH	kosten incl btw -/- opbrengst ASH	Voordeel voor gemeente agv compensatie BCF	PMD's en matrassen	21% BTW (niet-compensabel)
	A	B	C	D	E	F	G	H
			B * 21%		B+C+G-D	C - H		21% * G
Buren	27.978	137.526	28.880	64.674	28.320	560	73.412-	15.417-
Culemborg	30.281	162.678	34.162	86.131	31.981	2.181	78.728-	16.533-
Neder Betuwe	25.781	112.802	23.688	43.353	24.758	1.069-	68.380-	14.360-
West Betuwe	53.253	251.530	52.821	111.160	52.921	100-	140.270-	29.457-
Maasdriel	26.289	117.134	24.598	46.668	25.449	850-	69.616-	14.619-
Tiel	42.575	196.428	41.250	83.427	41.861	611-	112.390-	23.602-
West Maas en Waal	20.594	114.818	24.112	63.455	22.153	1.959	53.323-	11.198-
Zaltbommel	30.412	125.962	26.452	42.856	28.522	2.070-	81.036-	17.018-
	257.163	**1.218.879**	**255.964**	**541.724**	**255.964**	**0-**	**677.155-**	**142.203-**

Specificatie kosten en opbrengsten PMD

VERREKENING BTW COMPONENT AFVALSTOFFENHEFFING MET GEMEENTEN					
GEMEENTE	Inwoner-aantal per 1-1-2025	Kosten PMD	Opbrengsten PMD	Kosten matrassen	Kosten -/- Opbrengsten PMD en matrassen
Buren	27.978	362.242	259.511	659-	102.072
Culemborg	30.281	392.060	280.873	713-	110.474
Neder Betuwe	25.781	333.797	239.133	607-	94.056
West Betuwe	53.253	689.487	493.950	1.255-	194.282
Maasdriel	26.289	340.374	243.845	619-	95.910
Tiel	42.575	551.235	394.906	1.003-	155.326
West Maas en Waal	20.594	266.639	191.021	485-	75.133
Zaltbommel	30.412	393.756	282.088	716-	110.952
	257.163	**3.329.589**	**2.385.326**	**6.059-**	**938.204**

Gemeenten compenseren de btw die AVRI in rekening brengt bij het btw-compensatiefonds. Ze krijgen zo de btw dus terug via de Belastingdienst. Oorspronkelijk bedroeg de opslag 13,5%. In het AB van 23 februari 2023 is de opslag ‘vastgeklikt’ op een vast bedrag. Het percentage voor 2024 komt uit op 11,0%. Het verschil tussen de opslag en de 21% btw leidt tot een voordeel voor de deelnemende gemeenten.

BIJLAGE 2: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

TOTAALOVERZICHT LASTEN PER TAAKVELD (*1.000)	Begroting 2025 na wijzigingen	Jaarrekening 2025
Taakveld 04 Overhead	**9.627**	**9.290**
Taakveld 09 Vennootschapsbelasting	**17**	**19**
Taakveld 02 Burgerzaken	6	5
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.327	1.289
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	5.417	5.261
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	29	28
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	18	17
Taakveld 3.4 Economische promotie	237	230
Taakveld 5.2 Sportaccomodaties	477	463
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	8.634	8.385
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.519	1.475
Taakveld 7.2 Riolering	2.038	1.979
Taakveld 7.3 Afval	40.702	39.530
Taakveld 7.4 Millieubeheer	19	18
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen	675	656
Totaal	**61.098**	**59.336**
Totaal saldo van lasten	**70.742**	**68.645**
Taakveld 0.10 mutaties reserves		
Totaal van lasten na reservemutaties	**70.742**	**68.645**

TOTAALOVERZICHT BATEN PER TAAKVELD (*1.000)	Begroting 2025 na wijzigingen	Jaarrekening 2025
Taakveld 04 Overhead	**0**	**0**
Taakveld 09 Vennootschapsbelasting	**0**	**0**
Taakveld 02 Burgerzaken	9	8
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.728	1.708
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	6.029	5.960
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	28	28
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	27	27
Taakveld 3.4 Economische promotie	323	319
Taakveld 5.2 Sportaccomodaties	500	494
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	9.428	9.320
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	0	0
Taakveld 7.2 Riolering	2.212	2.187
Taakveld 7.3 Afval	48.528	47.971
Taakveld 7.4 Millieubeheer	20	20
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen	822	813
Totaal	**69.654**	**68.855**
Totaal Saldo van baten	**69.654**	**68.855**
Taakveld 0.10 mutaties reserves	1.088	-210
Saldo van baten na reservemutaties	**70.742**	**68.645**

BIJLAGE 3: STOPLICHTENRAPPORTAGE KOERSPLAN

Nr	Actieplan projecten	Voortgang			
1	**DE TRANSITIE VAN AFVAL NAAR GRONDSTOF AANJAGEN**	**Resultaat (stoplicht)**	**Planning**	**Status in besluit-vorming**	**Status uitvoe-ring**
1.1	Aanpak schone grondstoffen			Gereed, zie actie 1.1e/f	Voorbereiding
1.1a	Beleidsplan Textiel				Lopende
1.1b	Beleidsplan Bijplaatsingen				Lopende
1.1c	Notitie aanpak kleine kernen		Vertraging technisch		
1.1d	Beleidsplan gft hoogbouw				
1.1e	Toezicht op de afvalstoffenheffing		zie 4.1c		
1.1.f	Aanpak nulaanbieders				
1.2	Communicatie inwoners doorlopend				
1.3	Beleidsplan van afval naar grondstoffen (2025-2030)		Vertraging ivm ge-meente-raadsver-kiezingen	Evaluatie naar DB/AB	
1.3a	Pilot doorgeeftas				Lopende pilot
1.4	Huidige milieustraten moderniseren				Lopende
1.4a	Milieustraat Zaltbommel uitbreiden				Afgerond
1.4b	Milieustraat Zaltbommel, verkeersafwikkeling optimaliseren				Afgerond
1.4c	Milieustraten afsluiten met slagbomen - nieuw				

2	CIRCULAIR ONDERNEMERSCHAP EN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE CREËREN	Resultaat (stoplicht)	Planning	Status in besluit-vorming	Status uitvoe-ring
2.1	Visie: milieustraat van de toekomst - 2026				
2.2	Milieustraat van de toekomst Medel (Tiel)		Vertraging Besluitvor-ming		
2.3	Meerwaarde creëren van de grondstof gft	HVC afge-rond	Vertraging		
2.3a	Onderzoek vestigen gft installatie op grondstoffenpark	Zie 2.3	Vertraging		
2.4	Stimuleren circulair ondernemen, met de focus op grondstoffen				
2.4a	Bedrijven Binnensteden Tiel, Culemborg en Zaltbommel bij Avri				Lopende
2.4b	Bedrijfsafval textiel ophalen modewinkels voor UPV Textiel uitvoering				Lopende
2.5	Evaluatie textielsorteercentrum CIRTEX				Lopende
2.6	Versnellen ambities met partners - doorlopend			nvt	
2.6a	Meerwaarde creëren van de grondstof pdb			nvt	
2.7	Actieplan aantrekkelijke werkgever zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt			nvt	
2.8	CSRD implementeren				Lopende

3	MEEWERKEN AAN BIODIVERSITEIT EN KLIMAATADAPTATIE	Resultaat (stoplicht)	Planning	Status in besluit-vorming	Status uitvoe-ring
3.1	Onderzoek omgevingsvergunning			nvt	
3.2	Materieel (bedrijfsmiddelen en wagenpark) verduurzamen				
3.2a	WhattHub elektrisch laadplein			Gereed	Afgerond
3.2b	HVO dieselstation realiseren			Gereed	Afgerond
3.2c	WhattHub elektrisch laadplein - 2e fase				
3.3	Optimalisatie inzameling				
3.3a	Optimalisatie containerbeheer			Gereed	

3.3b	Papierinzameling van 1p/mnd naar 4 weken			Gereed	Afgerond
3.4	Verduurzamen (kantoor)panden				
3.4a	Kantoorpanden energielabel B maken				Gestart
3.4b	Verduurzamen (kantoor)panden – fase 2				
3.6	Onderzoek vergroten biodiversiteit – 2029		2029		
3.6a	Landschappen project biodiversiteit Zaltbommel			Gereed	Afgerond

4	**SAMEN EEN SCHONE EN VEILIGE LEEFOMGEVING REALISEREN**	**Resultaat (stoplicht)**	**Planning**	**Status in besluit-vorming**	**Status uitvoe-ring**
4.1	Onderzoek naar verder professionaliseren en uitbouwen van de hand-havingstaak			Gereed	Lopende over-dracht
4.1a	Onderzoek vanuit gemeente Tiel voor herpositionering Handhaving			Gereed	Lopende
4.1b	Onderzoek parkeerbeheer Westluidensepoort Tiel			Gereed	Lopende
4.1c	Strategie sanctioneren op ASV	Vertraging	Vertraging	Voorbereiding	
4.1d	Toekomst handhaving en toezichttaken ASV	Vertraging	Vertraging	Vertraging	1 juli invoering
4.2	Onderzoek toekomst beheer openbare ruimte				
4.2a	Ontvlechting Neder Betuwe en Onderzoek Buren			Gereed	Lopende
4.3	Communicatie dienstverlening – doorlopend			nvt	Lopende
4.4	Inwonerspanel oprichten - 2026		2026-2027		
4.5	Inwonersonderzoek grondstoffenscheiding en dienstverlening				
4.5a	Ontwikkeling Klantcontactcentrum			nvt	Lopende
4.6	Samenwerking met gemeenten versterken			nvt	Afgerond
4.7	Doorontwikkeling afvalcoaching			Gereed	Afgerond

5	DE BEDRIJFSVOERING VERSTERKEN	Resultaat (stoplicht)	Planning	Status in besluit-vorming	Status uitvoe-ring
5.1	Maatschappelijk besluiten nemen en verantwoorden - 2028		2028		
5.2	Besturingsstructuur - 2025			Voorbereiding	
5.2a	Borgen IBOR en Handhavingstaken in besturingsstructuur				
5.3	Betrekken gemeenteraden – doorlopend				Afgerond
5.4	Human Resource Management (HRM)				
5.5	Informatiemanagement – vanaf 2023			nvt	Lopende
5.5a	Vervangen PieterBas en Afvalris			nvt	
5.5b	Vervangen ICT omgeving (afgerond)			nvt	Afgerond
5.5c	AFAS CRM			nvt	Lopende
5.5d	AFAS Projectmodule			nvt	Voorbereiding
5.5e	Pilot AI in Esri			nvt	Afgerond
5.5f	Vervangen bemande en onbemande weegbrug 2027		2027		Opstarten na 5.5.a
5.5g	Inhousing Helpdesk			nvt	Afgerond
5.5h	diverse kleine projecten automatisering 2025			nvt	Afgerond
5.6	Finance en Control Afas HRM			nvt	Afgerond
5.6a	Fin. Man. Informatie			nvt	Lopende
5.6b	Implementatie AFAS Financien			nvt	Afgerond
5.6c	Finance en Control AFAS doorontwikkeling functies Inkoop			nvt	Afgerond
5.6d	Doorontwikkeling financiele functies			nvt	
5.7	Facilitaire dienstverlening			nvt	Lopende
5.8	Locatieplan				
5.9	Interne communicatie			nvt	Lopende
5.10	Juridische onderwerpen			nvt	
5.11	ARBO - Veiligheid Avri werkplekken/uitvoering				Lopende

Crowe | Accountants & Advies

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

CONCEPT

Accountantsverslag

Gemeenschappelijke Regeling AVRI

31 maart 2026

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeenschappelijke Regeling Avri
t.a.v. het Algemeen en Dagelijks bestuur
Meersteeg 15
4191 NK GELDERMALSEN

Eindhoven, 31 maart 2026

Betreft: CONCEPT **Accountantsverslag boekjaar 2025**

Geachte leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Avri (hierna: Avri).

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in oktober 2025 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij begin maart 2026 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025.

Wij hebben dit accountantsverslag in concept besproken met het MT en toegelicht in de DB+ vergadering van 2 april 2026.

Ondanks een aantal wisselingen binnen het team financiën en de invoering van een nieuw financieel pakket, is het Avri gelukt de jaarrekening een aantal weken eerder op te leveren dan voorgaande jaren, waardoor het MT al was meegenomen de resultaten over 2025 voordat wij gestart waren met onze controlewerkzaamheden. Dit zorgt ervoor dat wij op onze beurt ook een goede start konden maken bij aanvang van de controle. Verder hebben wij de medewerking van het personeel van Avri als constructief en plezierig ervaren.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

drs. P. Peters RA
Extern accountant

© 2025 Crowe Foederer B.V.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4

2. Ons oordeel 6

3. Bevindingen jaarrekening 2025 9
   1. Rechtmatigheid 9
   2. Schatting te betalen bedrag nazorg stortplaats 11
   3. Overige bevindingen 12

4. Overige aspecten 15

Totaal aantal pagina's 17

© 2025 Crowe Foederer B.V.

1. Samenvatting - oordeel

Ons oordeel

Onderwerp	Goedkeurend	Beperking	Afkeurend	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2025 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). **Zie openstaande punten en opmerking afrekening IBOR/ Handhaving (p 13).**

Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtmatigheids-verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een **getrouw beeld** geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de binnen de WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**

© 2025 Crowe Foederer B.V.

1. Samenvatting - financieel

Financiële analyse 2025

Resultaat in € k

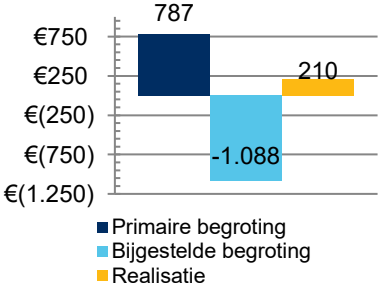

Lasten in € mln

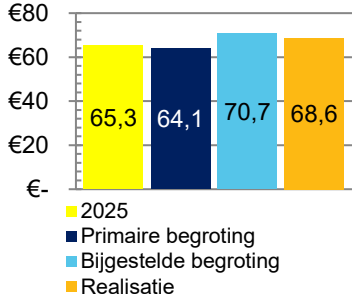

Belastingbaten in € mln

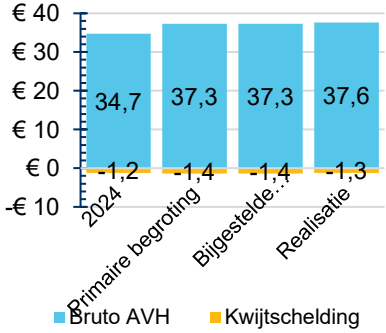

Vermogen in € mln

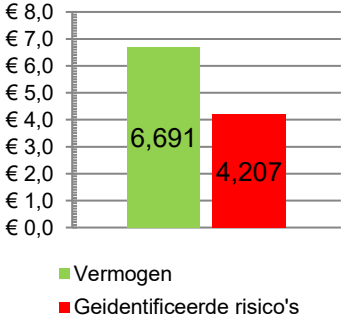

Het gerealiseerde **resultaat 2025**– *voor mutatie reserves* – is € 210.000 positief ten opzichte van € 1,1 mln negatief uit de bijgestelde begroting. Dit is ca € 880.000 verbeterd. Zoals ook uit de analyse bij de begrotingsrechtmatigheid blijkt, is Avri bij de laatste inschatting aan de voorzichtige kant geweest bij de laatste begrotingswijziging.

Dit belangrijkste afwijkingen betreffen:

- Voordeel op de lasten voor uitvoering basispakket € 531.000
- Voordeel baten afvalstoffenheffing € 413.000
- Voordeel berekening overdracht stortplaats € 309.000
- Nadeel dekking overhead € 442.000
- Voordeel personele lasten overhead € 263.000
- Enkele kleinere afwijkingen met resterend nadeel

Binnen Avri is voldoende **weerstandsvermogen** aanwezig ter dekking van potentiële verliezen en negatieve onzekerheden. De geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's bedragen € 4,207 mln (2024: € 4,864 mln). Er is m.b.t. het risico voor de overdracht van de stortplaats geen bedrag meer opgenomen, omdat in de jaarrekening 2025 de overnamesom cf. de Provinciale uitgangspunten is bepaald. Het is zelfs mogelijk dat bij overdracht minder betaald hoeft te worden. Avri heeft hierbij een voorzichtige inschatting gemaakt van ca € 834.000. Deze is echter uit voorzichtigheid niet verwerkt.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

<table>
<tr><th>Onderwerp</th><th>Toelichting</th></tr>
<tr><td>Gehanteerde controle- en rapporteringtolerantie</td><td>Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol en ontleend aan de bijgestelde begroting. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.
<table>
<tr><th></th><th>Grondslag</th><th colspan="2">Omvang</th></tr>
<tr><td>Fouten & onzekerheden</td><td>2% van de werkelijk lasten incl toevoegingen reserves</td><td>€ 68.645.000</td><td>€ 1.372.900</td></tr>
<tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>0,05% van de werkelijke lasten incl toevoegingen reserves</td><td>€ 68.645.000</td><td>€ 34.322</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Controleverschillen</td><td>In de jaarrekening 2025 resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid.
Dit onder de voorwaarde dat:
- Paragraaf weerstandsvermogen op onderdelen stortplaats en brandstof nog worden aangepast</td></tr>
</table>

© 2025 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. In de jaarrekening van Avri zijn door het bestuur belangrijke schattingen gedaan ten aanzien: • Het te betalen bedrag t.b.v. nazorg stortplaats (ook wel voorziening genoemd, zie 3.2); • de inbaarheid van (belasting)debiteuren alsmede de voorziening voor inbaarheid. De bepaling van de voorziening is door het management op statische wijze bepaald, gebaseerd op informatie van BSR. • De te ontvangen bedragen Verpact t.a.v. de PMD: Avri maakt vooraf een inschatting o.b.v. de ingezamelde hoeveelheden PMD en eigen kwaliteitscontroles over de mate van vervuiling in de PMD fracties. Deze inschatting heeft zowel invloed op de prijs als de verwerkingshoeveelheid. De werkelijke door de verwerkers geconstateerde mate van vervuiling wordt minimaal 1 tot enkele jaren naderhand pas bekend. Avri past hier het principe van voorzichtigheid toe (zie apart punt bij H 3.3). De daadwerkelijke uitkomst kan afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. Wij zijn van mening dat bij de gedane schattingen het voorzichtigheidsprincipe, het realisatieprincipe en het matchingprincipe in acht is genomen.
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR BSR (bijdrage € 647.000). De (concept)jaarrekening 2025 dienen we nog te ontvangen om dit bedrag te kunnen aansluiten. Tevens wijzen wij u erop dat BSR o.b.v. op grond van een AB besluit uit 2009 geen weerstandsvermogen aanhoudt. Bij eventuele risico's en/ of verliezen zal BSR aanspraak doen op de deelnemers waar onder ook Avri; • Deelneming in Avri Realisatie BV. De deelneming is gewaardeerd op kostprijs met een bedrag van € 75.000. Wij hebben kennis genomen van de jaarrekening 2024 evenals de voorlopige cijfers van 2025. De transacties gedurende 2025 met deze partijen zijn beperkt. Er is in 2025 geen dividenduitkering geweest.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen: Cirtex	Coöperatie Circulair Textiel Rivierenland U.A (Cirtex) is op 9 december 2022 door Avri met Werkzaak Rivierenland en 2Switch BV opgericht met als doel zowel het hergebruik van textiel te vergroten alsmede de werkgelegenheid in de regio Rivierenland te stimuleren. Tevens draagt dit initiatief bij aan een verantwoorde verwerking van een grote afvalstroom. Avri zorgt voor de inzameling van het textiel, waarbij Werkzaak de inzet van het personeel en de organisatie van het sorteerproces regelt en 2Switch verantwoordelijk is voor de verwerking van de reststromen. Per 1 juni 2023 heeft Avri een lening van € 350.000 verstrekt aan Cirtex. De lening is afgesloten tegen een rente van 3,32% per jaar waarbij de lening in 10 jaarlijkse termijnen afgelost moet worden. Via de leningovereenkomst is pandrecht gevestigd op het materieel. Ook in 2025 voldoet Cirtex aan de aflossingsverplichtingen, ondanks de lage textielprijzen.
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. Wij constateren dat hier binnen de organisatie aandacht is voor de noodzakelijke verbeteringen, maar dat deze nog niet allemaal gerealiseerd zijn. Wel hebben dit punt, alsmede enkele andere verbeteringspunten gerapporteerd in de management letter en besproken met het management na de interim controle.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Algemeen

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het dagelijks bestuur verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door het algemeen bestuur (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 2% (zijnde € 1.372.900) en een rapporteringsgrens van € 34.323.

Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.

Criteria

Het dagelijks bestuur is van mening dat er onrechtmatigheden zijn begaan in 2025 boven de rapportagegrens. Daarmee is in formele zin onrechtmatig gehandeld. Deze onrechtmatigheden zijn echter ruimschoots onder de door het AB vastgestelde tolerantiegrens van € 1.372.900. Zie onderstaand de gemelde onrechtmatigheden:

Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan acceptabel	Ons oordeel
Voorwaardencriterium	€ 408.766	€ 0	Akkoord, zie toelichting volgende pagina
Begrotingscriterium	€ 157.000	€ 0	Akkoord, zie toelichting volgende pagina
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord
Totaal rechtmatigheidsoordeel	**€ 565.766**	**€ 0**	Akkoord

Onze verklaring

Ons inziens is bovenstaande tot stand gekomen binnen de spelregels en op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheids-verantwoording. De bijbehorende toelichting, in de paragraaf bedrijfsvoering, geeft het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid (vervolg)	
Voorwaarden criterium	Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit deze inkoopanalyse volgen een 5-tal onrechtmatige inkoopdossiers, waarbij is toegelicht hoe deze onrechtmatigheden voorkomen gaan worden. Wij stemmen hiermee in.
Begrotings-criterium	Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 (zie schema hiernaast) en de financiële verordening. Op dit punt speelt het volgende: • Op het programma's **overhead** is een overschrijding van € 104.000 hogere lasten geconstateerd. Dit is onrechtmatig. • Op de overige programma's (**Afval, IBOR, handhaving, bedrijfsafval en Algemene Dekkingsmiddelen** zijn zowel onderschrijdingen op de lasten als afwijkingen op baten geconstateerd die op passende wijze zijn gemeld en toegelicht in de jaarrekening en daarmee tijdig gemeld. • Bij de investeringskredieten is op het programma **Overhead** een overschrijding van € 53.000 geconstateerd. Dit is onrechtmatig. Bovenstaande afwijkingen zijn cf. de kadernota Rechtmatigheid en de financiële verordening juist toegelicht in de paragraaf 'Bedrijfsvoering' en ook juist opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij merken hierbij op dat het aantal onrechtmatigheden fors is verlaagd mede door een verhoogde aandacht voor begrotingsafwijkingen. Wij adviseren Avri hierbij niet te voorzichtig te begroten, gezien het aanzienlijke bedrag aan onderschrijdingen op de lasten.

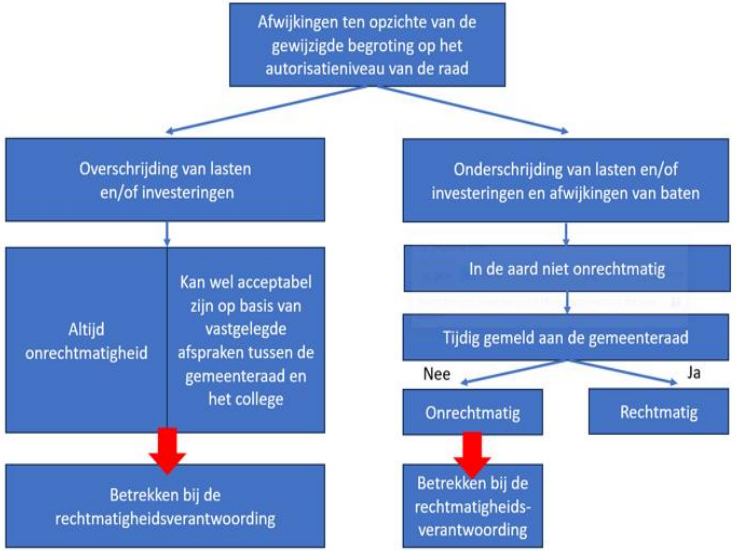

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.2 Schatting te betalen bedrag nazorg stortplaats

Te betalen bedrag stortplaats

Opbouw saldo in €k

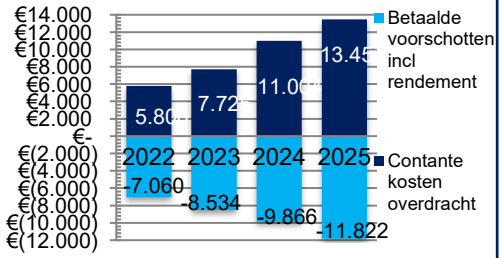

Verloop risicobedrag in €k

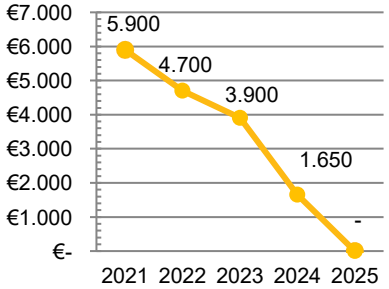

De stortplaats te Geldermalsen, die Avri in beheer heeft, zal op enig moment moeten worden overgedragen aan de provincie Gelderland voor (eeuwigdurende) nazorg. Bij de overdracht moet Avri een bedrag betalen aan de provincie Gelderland (Stg Nazorgfonds) om deze nazorg te bekostigen. Dit bedrag wordt jaarlijks ingeschat met behulp van het landelijk geaccepteerde model RINAS en contant gemaakt naar balansdatum. Op basis van deze berekening is de te betalen overdrachtsom bepaald (€ 13,5 mln) die onder aftrek van de reeds betaalde en bij het nazorgfonds renderende aanslagen (€ 11,8 mln) voor boekjaar 2025 als een schuld, per saldo € 1,6 mln aan het nazorgfonds wordt gepresenteerd.

De berekening van het te betalen bedrag is sterk afhankelijk van inschattingen van variabelen, zoals (1) het moment van overdracht (2) de verwachte toekomstige onderhoudskosten (3) de periodiciteit van het onderhoud, (4) de rekenrente en (5) de inflatie. In 2025 zijn de volgende berekende uitgangspunten aangepast t.o.v. 2024: het moment van overdracht is verschoven naar 2027 en het gehanteerde peilbuizenregime is conform de Provinciale aanpak. Wij hebben vastgesteld dat daarmee het te betalen bedrag door Avri bij overdracht van de stortplaats volledig is gebaseerd op de Provinciale uitgangspunten.

Aangezien het moment van overdracht binnen afzienbare termijn zal gaan plaatsvinden, zijn de belangrijkste risico's dat het te betalen bedrag bij overdracht gaat afwijken geminimaliseerd. Dit heeft Avri in de paragraaf weerstandsvermogen op een juiste manier toegelicht waarbij tevens de mogelijkheid is weergegeven dat het te betalen bedrag lager kan zijn dan het bedrag dat nu in de jaarrekening is verwerkt. Deze 'kans' heeft Avri uiteindelijk becijferd op een bedrag van € 834.000. Daar Avri geen invloed heeft op het feit dat de overdrachtssom lager kan uitvallen, is dit bedrag niet meegenomen in het risicobedrag.

Wij hebben kennisgenomen van de gedane schattingen en constateren dat deze aansluiten met de schattingsvariabelen gehanteerd door de Provincie Gelderland. Wij vinden dat het adequaat is berekend en op een juiste wijze in de paragraaf weerstandsvermogen is toegelicht.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
PMD afwikkeling (Nedvang/ Verpact)	Omtrent de afrekeningen PMD blijft een zekere mate van onzekerheid bestaan bij de opbrengstverantwoording. Avri schat de jaarlijkse opbrengst van de inzameling PMD in op basis van de eigen wegingen tegen het vastgestelde tarief (Verpact/ Nedvang) onder aftrek van door Avri zelf geconstateerde vervuilingspercentages. Het definitieve vervuilingspercentage wordt echter door Verpact pas later definitief vastgesteld. Ultimo 2025 heeft Avri (2024: € 518.000) nog te ontvangen uit hoofde van Nedvang/ Verpact. Tot en met heden zijn de boekjaren t/m 2022 afgerekend door Verpact. Ten aanzien van de inschatting over 2023, 2024 en 2025 heeft Avri o.b.v. eigen controles de korting van 14% voor vervuiling toegepast. Hier past Avri het voorzichtigheidsprincipe toe. Vanaf boekjaar 2026 is de afrekensystematiek door Verpact gewijzigd waarbij het vervuilingspercentage bij de vaststelling door Verpact meer relatie houdt met de werkelijke vervuilingsgraad.
Afrekening gemeenten	Wij hebben de jaarlijkse afrekening van BTW aan de gemeenten gecontroleerd en daarbij vastgesteld dat deze aansluit op de administratie van Avri alsmede de verantwoording in de jaarrekening van het programma Basispakket. Tevens hebben wij vastgesteld dat de systematiek zoals deze jaren wordt gehanteerd, consistent is toegepast. Wij hebben in de managementletter 2025 Avri geadviseerd de BTW positie inclusief het mengpercentage af te stemmen met de belastingdienst en mee te nemen in het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de huidige structuur van de gemeenschappelijke regeling.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
IBOR en handhaving	Vanaf boekjaar 2025 zijn de taken IBOR en handhaving openbare ruimte gesplitst in twee aparte programma's, IBOR en handhaving. Beide taken vallen niet onder de wettelijke taak van afval. Tevens wordt deze dienstverlening niet door alle gemeenten afgenomen. Daarnaast is de inzameling van incontinentie verantwoord conform AB-besluitvorming onder de IBOR. Wij hebben de volgende bevindingen: • De gemeenten Buren en Neder-Betuwe hebben weliswaar de DVO 'IBOR 2025 niet ondertekend', maar hebben wel de door Avri gefactureerde voorschotbedragen 2025 betaald. Avri heeft in maart 2026 de afrekeningen IBOR 2025 voor de vier deelnemende gemeenten opgesteld, maar hierop is nog geen officieel akkoord ontvangen. Zo lang m.n. de gemeenten Buren en Neder-Betuwe én niet akkoord zijn met de DVO 2025 én niet akkoord zijn met de afrekening IBOR 2025, kunnen wij niet vaststellen dat de verantwoorde baten en lasten voor deze gemeenten juist en volledig in de jaarrekening 2025 van Avri zijn verantwoord. Wij hebben Avri geadviseerd de afrekeningen IBOR 2025 zo snel mogelijk te laten accorderen door de betrokken gemeenten. **Aangezien de baten van deze gemeenten materieel zijn, heeft het uitblijven van deze accordering gevolgen voor het accountantsoordeel! Wij hebben het bestuur en MT geadviseerd de afrekeningen z.s.m. te versturen en formele overeenstemming hierover te bereiken.** • Zoals hierboven genoemd, worden de baten en lasten van de inzameling van incontinentie verantwoord onder het programma IBOR. Wij hebben vastgesteld dat de gerealiseerde baten conform de vastgestelde begroting zijn afgezonderd vanuit de gerealiseerde baten uit de afvalstoffenheffing. Tevens hebben wij vastgesteld dat de gerealiseerde kosten conform begroting zijn toegerekend. Het resultaat op dit programmaonderdeel wordt verantwoord in een aparte voorziening 'incontinentie'. Dit laatste vloeit voort uit het feit dat ook dit aparte deel van de afvalinzameling onder de wettelijke taak valt en daarmee kostendekkend moet zijn. Hoewel conform AB besluit verantwoord in de jaarrekening 2025, is deze verwerkingswijze onnodig complex en foutgevoelig. Daarnaast is het zeer ongebruikelijk om meerdere 'voorzieningen tariefegalisatie' te hebben voor dezelfde heffing. Wij snappen dat deze verwerkingswijze is voortgekomen uit de verschillen in dienstverlening richting de gemeenten, maar onze sterke voorkeur gaat uit naar het verrekenen van afwijkingen in de lasten apart af te rekenen. Wij hebben Avri daarom geadviseerd de inzameling van incontinentie vanaf boekjaar 2026 te verantwoorden onder het programma 'afval'.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

3.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
BTW en onderzoek toekomst GR construct	Wij hebben in de managementletter 2025 reeds gerapporteerd over de BTW constructie tussen Avri en de deelnemende gemeenten. Avri loopt hier mogelijk een financieel risico over. Dit risico is nog steeds aanwezig ten tijde van de jaarrekeningcontrole. Destijds is aangegeven dat de BTW constructie meegenomen wordt het reeds lopende onderzoek naar de toekomst van de GR constructie. Ten tijde van de eindejaarscontrole is het onderzoek nog steeds in uitvoering.
Nieuwe programma's – nieuw financieel pakket	Met ingang van 2025 heeft Avri een nieuw financieel pakket in gebruik genomen en een nieuwe programma-indeling in de programmaverantwoording gehanteerd. Dit heeft voor extra complexiteit in de controle gezorgd met name in de vergelijking tussen 2025 en 2024 binnen de administratie. Uiteindelijk hebben wij kunnen vaststellen dat de beginbalans, stamgegevens en de begroting juist in de administratie over 2025 zijn verantwoord en dat deze administratie aansluit op de jaarrekening 2025.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van Avri de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het dagelijks bestuur. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude, fraudesignalen en fraudegevallen met het management en/of dagelijks bestuur; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en dagelijks bestuur te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2025 door ons **geen materiële fraudegevallen geconstateerd** en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft de directie en bestuur aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2025, anders dan reeds toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen (zie Hoofdstuk 3).

© 2025 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** die verwerkt dienen te worden in de jaarrekening 2025. Eventuele overige belangrijke gebeurtenissen zijn opgenomen in het jaarverslag.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Voor de adviezen die wij hebben gedaan ten aanzien van uw automatisering verwijzen wij naar onze management letter. Per 1 januari 2025 heeft Avri een nieuw financieel pakket in gebruik genomen dat van dezelfde leverancier (AFAS) komt als het al gebruikte salarispakket. Wij hebben het management reeds bij de interim controle geadviseerd de bestaande maatregelen van interne controle in het oude pakket te handhaven dan wel te verbeteren. De invoering van het pakket ligt op schema, zodat ook voor 2025 de continuïteit geborgd is.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw organisatie en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid
Openstaande punten	• Aanpassen paragraaf weerstandsvermogen op gebied van stortplaats en brandstofprijzen • Laten accorderen van afrekeningen IBOR 2025 door m.n. gemeenten Buren en Neder-Betuwe • Tekenen van de LOR en verstrekken controleverklaring.

© 2025 Crowe Foederer B.V.

Crowe

Smart decisions. Lasting value.

Avri Realisatie B.V.
Meersteeg 15
4191 NK GELDERMALSEN

uw brief van: Maurik, 13 mei 2026
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.079568/D.255513
behandeld door: Klein
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027 AVRI

Geacht bestuur,

Hartelijk dank voor de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 die wij van u mochten ontvangen. Hieronder geven wij in een aantal punten onze zienswijze weer.

Jaarstukken 2025
In 2025 heeft Avri verdere stappen gezet in de uitvoering van het Strategisch Koersplan, met een duidelijke focus op circulariteit en efficiënt beheer. De hoeveelheid restafval per inwoner daalde licht naar 72 kg en bleef daarmee onder de regionale doelstelling, terwijl het scheidingspercentage stabiel bleef op 83%. Financieel gezien behaalde het programma Afval een positief resultaat door lagere kosten en hogere opbrengsten uit grondstoffen.

Daarnaast vonden er organisatorische veranderingen plaats, zoals heroverweging van IBOR-taken, aanpassingen in handhaving en een groei binnen het programma Bedrijfsafval. Tegelijkertijd stond het programma Overhead onder druk door hogere kosten en lagere dekking. Ook is gewerkt aan het versterken van het weerstandsvermogen en de voorbereiding op de overdracht van de stortplaats aan de provincie.

Begroting 2027

Samenwerking met raad
Met de start van deze bestuursperiode is een deel van de leden van de gemeenteraad nieuw gestart. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen.

Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Taakstelling
De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027.

In onze kaderbrief 2027 hebben wij u hier het volgende over meegegeven: "We hanteren als uitgangspunt dat de gemeentelijke bijdrage voor de begrotingsjaren 2026 en 2027 met 1,5% wordt verlaagd ten opzichte van de begroting van 2025, met een verdere stijging naar een verlaging van 3,0% vanaf 2028. Hoewel de hoogte van de afvalstoffenheffing niet direct drukt op de gemeentelijke begroting zelf, is het belangrijk dat de kosten voor de inwoners op het gebied van afvalinzameling en – verwerking beperkt worden.

We zijn ons ervan bewust dat een vermindering van de middelen niet overeenkomt met de landelijke ontwikkelingen en de hogere belastingen. Dit vraagt om een flexibele en innovatieve aanpak om de veerkracht en toekomstbestendigheid van onze regio te waarborgen.

U heeft in de begroting 2026 meerdere ombuigingen voorgesteld, maar de ombuigingen waren onvoldoende uitgewerkt waardoor dit nog niet heeft geleid tot resultaat. De ombuigingen vragen om een verdere uitwerking en we verwachten dat deze in de komende begroting zichtbaar worden."

U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting 2027. Wij constateren dat deze taakstelling in de begroting 2027 deels/voldoende is verwerkt.

Wij realiseren ons dat deze opgave complex is en vragen daarom blijvende aandacht voor het structureel beheersen van de kosten. Daarbij vinden wij het van belang dat keuzes realistisch en duurzaam zijn en niet leiden tot ongewenste verschuivingen van kosten of risico's naar de toekomst.

Tegelijkertijd vragen wij aandacht voor de betaalbaarheid voor onze inwoners. In een periode van toenemende financiële druk achten wij het van belang terughoudend om te gaan met nieuwe of omvangrijke investeringen en deze alleen te doen wanneer zij aantoonbaar noodzakelijk zijn of op termijn bijdragen aan het beperken van structurele lasten.

Investeringen in innovatie, samenwerking of efficiencymaatregelen kunnen daarbij onderdeel van de oplossing zijn, mits zij leiden tot een duurzame verbetering van de financiële positie. Wij vragen u daarom om bij toekomstige voorstellen steeds inzichtelijk te maken op welke wijze maatregelen bijdragen aan kostenbeheersing, een efficiëntere uitvoering en het beperken van de lasten voor inwoners.

Ontwikkeling afvalstoffenheffing en kostenbeïnvloeding
Er is begrip voor de ontwikkeling van niet-beïnvloedbare kosten, zoals rijksbelastingen, CO_2-heffingen en andere landelijke maatregelen die direct doorwerken in de afvalstoffenheffing. Deze externe kostenstijgingen zijn niet lokaal te sturen en vragen om een realistische verwerking in de begroting.

Tegelijkertijd vinden we het van belang dat Avri blijft inzetten op maatregelen om de effecten hiervan zoveel mogelijk te beperken. Daarbij kan worden gekeken naar verdere verduurzaming van het wagenpark en logistieke processen, zodat kosten en emissies waar mogelijk worden teruggebracht en minder afhankelijkheid ontstaat van stijgende belastingdruk, zoals de kilometerheffing.

In dit kader is ook de voorgenomen overdracht van de stortplaats een belangrijk aandachtspunt. De mogelijke vrijval van € 12 in de afvalstoffenheffing kan worden betrokken bij het vaststellen van tarieven, waarbij wordt voorgesteld dit ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

We benadrukken dat er in de verdere besluitvorming over de afvalstoffenheffing helder onderscheid wordt gemaakt tussen beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare kosten, zodat transparant blijft welke ontwikkelingen het gevolg zijn van beleid en welke voortkomen uit externe factoren.

Financiële weerbaarheid en actuele risico's
Er wordt geconstateerd dat Avri inzet op een groei van het weerstandsvermogen en het belang van een robuuste financiële buffer wordt onderschreven. Tegelijkertijd is het van belang dat er een goede balans blijft tussen het opbouwen van reserves en het beperken van de lasten voor inwoners. Uitgangspunt daarbij is dat het weerstandsvermogen toereikend moet zijn om risico's op te vangen, maar dat het niet wenselijk is om hogere reserves aan te houden dan noodzakelijk.

Voorgesteld wordt om na de overdracht van de stortplaats de verdere groei van het weerstandsvermogen te agenderen in het Algemeen Bestuur. Daarbij kan worden verkend hoe een evenwichtige afweging kan worden gemaakt tussen een voldoende weerstandsvermogen en het zo veel mogelijk beperken van de lasten voor inwoners.

Naast bekende risico's zoals stijgende verwerkingskosten en schommelende grondstofprijzen, verdienen ook mondiale ontwikkelingen nadrukkelijk aandacht. Geopolitieke spanningen, zoals de oorlog in Oekraïne en de instabiliteit in het Midden-Oosten, hebben invloed op grondstoffenmarkten, energieprijzen en transportkosten, en daarmee op de financiële positie van Avri.

Het is wenselijk dat deze risico's expliciet worden meegenomen in het risicomanagement en waar mogelijk worden vertaald naar scenario's, zodat de financiële impact beter inzichtelijk wordt gemaakt. Gezien deze ontwikkelingen wordt verwacht dat Avri hier in haar financiële ramingen en beleidsvoorstellen aantoonbaar rekening mee houdt.

Financiële effecten van strategische ontwikkelingen
We verzoeken om bij grote strategische projecten en beleidsontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van het Circulair Ambachtscentrum (CA) Medel, het Grondstoffenplan en de inrichting van het toezicht op de Afvalstoffenverordening (ASV), te werken met een tijdige financiële signalering. Wees met betrekking tot het CA Medel terughoudend totdat een nieuw besluit is genomen door het AB AVRI. Het CA Medel is nog geen gegeven. De in de verschillende aangeboden scenario's vermelde lastendruk weegt zwaar voor onze inwoners.

Hoewel de voorliggende begroting een actueel en zorgvuldig beeld geeft van de verwachte lasten, geldt dat voor genoemde trajecten nog geen volledige financiële uitwerking beschikbaar is. We vinden het wenselijk dat Avri vroegtijdig inzichtelijk maakt wanneer er sprake is van substantiële financiële consequenties die naar verwachting zullen doorwerken in de afvalstoffenheffing.

We vinden transparantie belangrijk en het voorkomt dat onverwachte kostenstijgingen op een later moment leiden tot forse bijsturingen.

Indexering
Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten, waarin loon- en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Wij zien graag uw reactie met de wijze waarop de gegeven zienswijze is verwerkt in de vastgestelde begroting.

We zien een verdere samenwerking met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
	2-6-2026	16-6-2026	D.247794 Z.077069

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma Fysieke leefomgeving: ruimtelijke ordening

Onderwerp **Mandaat mer-beoordeling**

Voorgesteld besluit

1. Gelet op artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 16.36, vijfde lid, en artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet, burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing, wanneer de gemeenteraad het bevoegd gezag is voor het vaststellen van een (omgevings)plan of project waar de mer-beoordeling betrekking op heeft;
2. Gelet op artikel 10:12 van de Awb Burgemeester en wethouders te machtigen tot:
    a. het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.38 van de Omgevingswet);
    b. het adviseren over reikwijdte en detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.46 van de Omgevingswet);
    c. het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uit te brengen over het milieurapport (artikel 16.39 en artikel 16.47 van de Omgevingswet).

Samenvatting van het voorstel
Onder de Omgevingswet ligt de bevoegdheid tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing niet meer automatisch bij het uitvoerende bestuursorgaan (burgemeester en wethouders). Burgemeester en wethouders moeten deze bevoegdheid gemandateerd krijgen van de gemeenteraad om de bevoegdheid uit te kunnen oefenen. Met dit raadsbesluit mandateert de gemeenteraad het college van burgemeesters en wethouders tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing zodat deze genomen kan worden in de voorbereiding van een plan of project. Daarnaast machtigt de gemeenteraad met dit besluit het college om uitvoering te geven aan een aantal handelingen die nodig kunnen zijn in de voorbereiding van een milieueffectrapport, zoals het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren.

1. Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn er enkele procedurele wijzigingen in de wetgeving rond de milieueffectrapportage (mer) van kracht geworden. Onder het oude recht bepaalde artikel 7.1, vierde lid, van de Wet milieubeheer dat zowel het college als de gemeenteraad een mer-beoordelingsbesluit konden nemen. Onder de Omgevingswet ontbreekt een met artikel 7.1, vierde lid, vergelijkbare bepaling. Dit betekent dat, wanneer de gemeenteraad het bevoegd gezag is, het college door de gemeenteraad gemandateerd moet zijn om een mer-beoordelingsbeslissing te nemen. Dit voorstel voorziet in deze mandatering om efficiency te vergroten en vertraging in het proces van met name omgevingsplanwijzigingen te voorkomen.
De praktijk onder de Wet ruimtelijke ordening, toen het college altijd de mer-beoordelingsbeslissing nam, wordt daarmee voortgezet.
Een mer-beoordelingsbeslissing is een beslissing van het bevoegd gezag waarin wordt beoordeeld of bij de voorbereiding van het besluit voor de betreffende activiteit, vanwege aanzienlijke milieueffecten, een milieueffectrapport moet worden gemaakt. In het Omgevingsbesluit wordt gesproken over een beslissing (artikel 11.11). Onder de Wet milieubeheer werd vaak gesproken over het mer-beoordelingsbesluit. In dit voorstel wordt het Omgevingsbesluit gevolgd en de term mer-beoordelingsbeslissing gebruikt.

Een mer-beoordelingsbeslissing kan nodig zijn bij een project of bij een (omgevings)plan, bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten, uitbreiding of wijziging van verblijfsrecreatieterreinen of zonneparken. Uit artikel 16.43, tweede lid, Omgevingswet volgt dat het bevoegd gezag beoordeelt of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of bij de voorbereiding van het besluit bij een project een milieueffectrapport moet worden gemaakt: de project-mer-beoordeling. Uit artikel 16.36, vijfde lid, Omgevingswet volgt dat het bevoegd gezag beoordeelt of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of bij de voorbereiding van het plan of project een milieueffectrapport moet worden gemaakt: de plan-mer-beoordeling.
Voor de Omgevingswet geldt dat onder bevoegd gezag moet worden verstaan het orgaan dat het mer-beoordelingsplichtige besluit neemt. Bij bijvoorbeeld het omgevingsplan is dit in beginsel de gemeenteraad. Als de omgevingsvergunning het mer-beoordelingsplichtige besluit is, dan is het college het bevoegd gezag. Omdat de Omgevingswet niet een artikel kent dat stelt dat zowel het college als de gemeenteraad een mer-beoordelingsbeslissing kunnen nemen, is de gemeenteraad het bevoegd gezag tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing als zij ook het bevoegd gezag is voor het uiteindelijke besluit. Omdat de mer-beoordelingsbeslissing genomen wordt in de voorbereiding van een besluit is het wenselijk, dat de gemeenteraad het college mandateert tot het nemen van deze beslissing. Op deze manier sluit de werkwijze aan op de praktijk zoals die bestond onder het oude recht. Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing door het College levert tijdswinst op in de voorbereiding van een plan of project en geeft initiatiefnemer eerder duidelijkheid over het wel of niet noodzakelijk zijn van een milieueffectrapport. Het mandateren van de mer-beoordelingsbeslissing wordt door het Rijk naar voren gebracht als mogelijkheid om de bestaande werkwijze onder de Omgevingswet voort te zetten. Naast de mandatering van de mer-beoordelingsbeslissing is ook het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren als beslispunt toegevoegd. In de Omgevingswet staat namelijk dat ‘het bevoegd gezag’ dit doet. Het Rijk geeft niet aan dat dit nodig is, maar om juridische risico's te voorkomen is dit hier opgenomen via een machtiging.

2. Doel / meetbaar effect

Door burgemeester en wethouders te mandateren voor de mer-beoordelingsbeslissing en te machtigen voor enkele werkzaamheden rond het milieueffectrapport verloopt besluitvorming bij plannen en projecten waarbij een mer-beoordeling of milieueffectrapport nodig is sneller en effectiever.

3. Wettelijke- en beleidskaders

Algemene wet bestuursrecht afdeling 10.1.1. Mandaat
wetten.nl - Regeling - Algemene wet bestuursrecht - BWBR0005537
Omgevingswet afdeling 16.4 Milieueffectrapportage
wetten.nl - Regeling - Omgevingswet - BWBR0037885
Omgevingsbesluit hoofdstuk 11 Milieueffectrapportage
wetten.nl - Regeling - Omgevingsbesluit - BWBR0041278

4. Argumenten

4.1. De bevoegdheid blijft bij de gemeenteraad maar kan ook door het college in mandaat worden uitgeoefend

Op grond van artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan een bestuursorgaan een aan haar toekomende bevoegdheid mandateren. Dit mandaat kan worden verleend aan een ander bestuursorgaan, in dit geval burgemeester en wethouders. De mandaatverlening doet niets af aan de bevoegdheid van de gemeenteraad om een mer-beoordelingsbeslissing te nemen.[1] De mandaatverlening kan op elk moment door de gemeenteraad worden ingetrokken.[2] De bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om een mer-beoordelingsbesluit te nemen ontstaat door de mandaatverlening. De aard van de bevoegdheid mag zich niet tegen de mandaatverlening verzetten.[3] In dit geval verzet de aard van de bevoegdheid zich niet tegen de

[1] Artikel 10:7 Awb.
[2] Artikel 10:8 Awb.
[3] Artikel 10:3 lid 1 Awb.

mandaatverlening. Het is een bevoegdheid die door burgemeester en wethouders kan worden uitgeoefend. Dat is in het verleden ook gebeurd.

4.2. Voor uitvoeringshandelingen door het college is machtiging nodig
Om uitvoering te geven aan een aantal handelingen die nodig kunnen zijn in de voorbereiding van een Milieueffectrapport wordt het college gemachtigd. Hier is sprake van machtiging omdat het handelingen betreft en niet een besluit.

4.3. De mer-beoordeling is onderdeel van de voorbereiding van een plan of besluit
Het resultaat van de mer-beoordeling moet worden opgenomen in het ontwerp van het plan of besluit, om zo te voldoen aan artikel 11.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit (voor plannen) of artikel 11.11, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (voor projecten). Het college bereidt een plan of project voor ten behoeve van de besluitvorming. Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing past hierbij.

4.4. *De mandatering levert tijdswinst op in de voorbereiding van een plan of project*
Wanneer de gemeenteraad in de voorbereiding een mer-beoordelingsbeslissing moet nemen bestaat het risico dat dit vertraging geeft in de procedure, omdat voorafgaand of gelijktijdig met de ter inzagelegging van het ontwerpplan er een raadsbesluit nodig is, ook voor de kleinere plannen. Daarbij komt nog dat in artikel 11.11, eerste lid, van het Omgevingsbesluit staat dat het bevoegd gezag binnen zes weken na ontvangst van de mededeling vanuit het project, de beslissing neemt of er een milieueffectrapport gemaakt moet worden. Deze termijn kan niet gehaald worden als er een raadsbesluit nodig.
De mandatering en machtiging maakt de voorbereiding van projecten en plannen die uiteindelijk door de gemeenteraad worden vastgesteld sneller en effectiever. Zolang de mandatering voor de mer-beoordelingsbeslissing niet formeel is geregeld bestaat het risico dat initiatieven vertraging oplopen doordat een raadsbesluit genomen moet worden in de voorbereiding.

4.5. Machtiging van voorbereidingshandelingen aan burgemeester en wethouders geeft juridisch duidelijkheid
Naast de mandatering van de mer-beoordelingsbeslissing is ook het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren als beslispunt toegevoegd. In de Omgevingswet staat namelijk dat ‘het bevoegd gezag’ dit doet. Het Informatiepunt Leefomgeving stelt dat de voorbereidende handelingen voor een milieueffectrapport horen bij de taak van het burgemeester en wethouders, zodat een machtiging hiervoor niet nodig is. Maar om juridische risico's te voorkomen is de machtiging opgenomen in het raadsvoorstel, omdat de wettekst anders suggereert.

5. Kanttekeningen
Niet van toepassing.

6. Financiële consequenties
Niet van toepassing.

7. Juridische consequenties
Na vaststelling van het besluit tot mandatering en machtiging kunnen mer-beoordelingsbeslissingen door het college van burgemeester en wethouders worden genomen. Ook kan het college uitvoerende handelingen ten behoeve van de procedure voor een milieueffectrapport uitvoeren.

8. Participatie
Niet van toepassing.

9. Toekomstoriëntatie
Niet van toepassing.

10. Uitvoering
- Planning en communicatie

Het besluit van de gemeenteraad wordt bekendgemaakt in het Gemeenteblad. Het besluit treedt in werking de dag na publicatie. Het is niet mogelijk beroep tegen het besluit aan te tekenen.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	D.247794	**D.247923** **Z.077069**

Onderwerp **Mandaat mer-beoordeling**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.17 maart 2026;

besluit:

1. Gelet op artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 16.36, vijfde lid, en artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet, burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing, wanneer de raad het bevoegd gezag is voor het vaststellen van een (omgevings)plan of project waar de mer-beoordeling betrekking op heeft;
2. Gelet op artikel 10:12 van de Awb Burgemeester en wethouders te machtigen tot:
    a. het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.38 van de Omgevingswet);
    b. het adviseren over reikwijdte en detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.46 van de Omgevingswet);
    c. het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uit te brengen over het milieurapport (artikel 16.39 en artikel 16.47 van de Omgevingswet).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,

de griffier,	de voorzitter,
{{esl:signer1:Capture:size(150,40)}}	{{esl:signer2:Capture:size(150,40)}}
R. Kuipers	H.M. Ostendorp

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
16 juni 2026	D.247794	**D.247923** **Z.077069**

Onderwerp **Mandaat mer-beoordeling**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.17 maart 2026;

besluit:

1. Gelet op artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 16.36, vijfde lid, en artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet, burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing, wanneer de raad het bevoegd gezag is voor het vaststellen van een (omgevings)plan of project waar de mer-beoordeling betrekking op heeft;
2. Gelet op artikel 10:12 van de Awb Burgemeester en wethouders te machtigen tot:
    a. het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.38 van de Omgevingswet);
    b. het adviseren over reikwijdte en detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.46 van de Omgevingswet);
    c. het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uit te brengen over het milieurapport (artikel 16.39 en artikel 16.47 van de Omgevingswet).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2026 .

namens de gemeenteraad van Buren,
de griffier, de voorzitter,

R. Kuipers H.M. Ostendorp

AMENDEMENT - A1

Datum vergadering: 16 juni 2026

Agendapunt 5.2: Mandaat MER-beoordeling

Onderwerp: Tijdig raad meenemen wanneer college een MER-procedure overweegt

Wij zien dat:

- er per jaar in de gemeente Buren nauwelijks Milieu Effect Rapportages (MER) nodig zijn;
- wanneer deze wel nodig zijn, het voor de snelle behandeling en onnodige vertraging van een ruimtelijk initiatief wenselijk is dat het college het mandaat krijgt om een MER-beoordelingsbeslissing te nemen;
- uiteindelijk de raad in moet stemmen met een eventuele MER;
- raadsbesluiten sneller en efficiënter genomen worden als de raad vanaf het begin van een eventuele MER-beoordelingsbeslissing meegenomen is.

Wij vinden dat:

- een MER grote invloed kan hebben in het gebied van de gemeente Buren en/of op de burgers van de gemeente Buren,
- er geen onnodige vertraging opgelopen moet worden bij de MER-beoordelingsbeslissing,
- de raad als bevoegd gezag zo snel mogelijk meegenomen moet worden wanneer het college een MER-beoordelingsbeslissing neemt.

Besluit het voorgestelde raadsbesluit gewijzigd vast te stellen en het beslispunt 3 toe te voegen aan het voorgestelde raadsbesluit:

3. Wanneer het college een MER-beoordelingsbeslissing neemt, zal het college de raad zo spoedig mogelijk daarover informeren.

Ingediend door:

Tessa van Charldorp
D66

Conny Veldhuizen
PRO

MOTIE VREEMD - I

Datum vergadering: 16 juni 2026

Agendapunt: 7. Moties vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Automatische Loon- en Prijsindexering bij Gemeenschappelijke Regelingen

Wij zien dat:

- gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) veel en goed werk doen en afhankelijk zijn van gemeentelijke budgetten;
- gemeente Buren de toename van kosten bij GR'en door loon- en prijsstijgingen niet kan compenseren of doorbelasten;
- de Rijksoverheid gemeenten onvolledig compenseert voor de stijgende inflatie en indexeringskosten;
- Verschillen in timing tussen de P&C cycli van de GR'en en Gemeente Buren dit verder compliceren. Dit door de timing van de circulaires van de Rijksoverheid met informatie over de inkomsten uit het gemeentefonds,
- in de zienswijzen van de gemeenteraad op de financiële stukken van de GRen hier aandacht aan besteed wordt:
  "Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder",
- tenminste één andere gemeente in regio Rivierenland (Culemborg) al een motie heeft aangenomen waarin opgeroepen wordt dit probleem aan te pakken.

Wij vinden dat:

- het onwenselijk is dat technische verschillen in indexeringsmethodiek leiden tot negatieve effecten op de gemeentelijke begroting;
- het onacceptabel is dat (zelfs een kleine) verhoging van de bijdrage aan een GR voor onze gemeente betekent dat we moeten bezuinigen op een initiatief of waardevolle voorziening.

Daarom roept de gemeenteraad het college op:

1. Alle Algemeen Besturen van de GR'en per brief te vragen om als uitgangspunt te hanteren dat bij de begrotingen van 2028 en verder in principe loon-en prijsindexering van de gemeenschappelijke regelingen niet meer stijgen dan de verwachte compensatie die gemeenten voor de loon-en prijsstijgingen ontvangen via het Gemeentefonds. En een afschrift van deze brief naar de raad te sturen.
2. Actief te onderzoeken in welke mate dit uitgangspunt toch ook al voor het begrotingsjaar 2027 kan gelden.
3. Dat uitgangspunt te bespreken in ieder Algemeen Bestuur en hierover de raad te informeren zo spoedig mogelijk erna.
4. De gemeenteraad te informeren, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op 15 oktober 2026, over de uitkomst van dit onderzoek en de voortgang van de nieuwe toekomstbestendige indexeringsmethodiek, zodat dit bij de behandeling van de programmabegroting 2027 van gemeente Buren kan worden meegenomen.
   Indien toepassing in 2027 niet mogelijk blijkt kan de uitkomst worden meegenomen bij het opstellen van de Kadernota's 2028 van de Gemeenschappelijke Regelingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

Joep van Kats	Julian van Blijderveen
D66	VVD

Aangenomen
AS

MOTIE VREEMD - I

Datum vergadering: 16 juni 2026

Agendapunt: 7. Moties vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Automatische Loon- en Prijsindexering bij Gemeenschappelijke Regelingen

Wij zien dat:

- gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) veel en goed werk doen en afhankelijk zijn van gemeentelijke budgetten;
- gemeente Buren de toename van kosten bij GR'en door loon- en prijsstijgingen niet kan compenseren of doorbelasten;
- de Rijksoverheid gemeenten onvolledig compenseert voor de stijgende inflatie en indexeringskosten;
- Verschillen in timing tussen de P&C cycli van de GR'en en Gemeente Buren dit verder compliceren. Dit door de timing van de circulaires van de Rijksoverheid met informatie over de inkomsten uit het gemeentefonds,
- in de zienswijzen van de gemeenteraad op de financiële stukken van de GRen hier aandacht aan besteed wordt:
  "Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder",
- tenminste één andere gemeente in regio Rivierenland (Culemborg) al een motie heeft aangenomen waarin opgeroepen wordt dit probleem aan te pakken.

Wij vinden dat:

- het onwenselijk is dat technische verschillen in indexeringsmethodiek leiden tot negatieve effecten op de gemeentelijke begroting;
- het onacceptabel is dat (zelfs een kleine) verhoging van de bijdrage aan een GR voor onze gemeente betekent dat we moeten bezuinigen op een initiatief of waardevolle voorziening.

Daarom roept de gemeenteraad het college op:

1. Alle Algemeen Besturen van de GR'en per brief te vragen om als uitgangspunt te hanteren dat bij de begrotingen van 2028 en verder in principe loon-en prijsindexering van de gemeenschappelijke regelingen niet meer stijgen dan de verwachte compensatie die gemeenten voor de loon-en prijsstijgingen ontvangen via het Gemeentefonds. En een afschrift van deze brief naar de raad te sturen.
2. Actief te onderzoeken in welke mate dit uitgangspunt toch ook al voor het begrotingsjaar 2027 kan gelden.
3. Dat uitgangspunt te bespreken in ieder Algemeen Bestuur en hierover de raad te informeren zo spoedig mogelijk erna.
4. De gemeenteraad te informeren, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op 15 oktober 2026, over de uitkomst van dit onderzoek en de voortgang van de nieuwe toekomstbestendige indexeringsmethodiek, zodat dit bij de behandeling van de programmabegroting 2027 van gemeente Buren kan worden meegenomen.
   Indien toepassing in 2027 niet mogelijk blijkt kan de uitkomst worden meegenomen bij het opstellen van de Kadernota's 2028 van de Gemeenschappelijke Regelingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

Joep van Kats
D66

Julian van Blijderveen
VVD